ISMS
International Symposium on Multidisciplinary Studies

V. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU (ISMS)

(16 - 17 Kasım 2018, Ankara/ Türkiye)

(Özet Kitabı)

Edited By / Editör
Assoc. Prof. Dr. Abidin TEMİZER

5th International Symposium on Multidisciplinary Studies (ISMS)

(16 - 17 November 2018, Ankara / Turkey)

(Abstract Book)

gece kitaplığı
www.gecekitapligi.com
/gecekitapligi
/gecekitap
/gecekitapligi
9 786052 886878
gece kitaplığı
gece kitaplığı

V. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU (ISMS)

(16-17 Kasım 2018, Ankara-Türkiye)

(ÖZET KİTABI)

5th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES (ISMS)

(16-17 November 2018, Ankara Turkey)

(ABSTRACT BOOK)

2018

Yayın Koordinatörü/ Broadcaste Coordinator• Yaşar HIZ

Genel Yayın Yönetmeni / General Publishing Director • Aydın ŞİMŞEK

Editör/ Editor • Assoc. Prof. Dr. Abidin TEMİZER

Kapak Tasarım / Cover Design • Esra YILDIZ

İç Tasarım / Interior • Gürkan GÖÇER

Birinci Basım / First Edition• © Kasım 2018 / November 2018-ANKARA

ISBN: 978-605-288-687-8

© copyright

Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Gece Kitaplığı

Adres: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1. Sokak

Ümit Apt No: 22/A Çankaya/ANKARA

Tel: 0312 384 80 40

web: www.gecekitapligi.com
e-posta: gecekitapligi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume

Sertifika / Certificate No: 26649

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Boards / Kurullar……..33

Farklı Meşçere Tipleri Altında Gelişen Toprakların Bazı Hidrolojik, Fiziksel ve Kimyasal Özelliklerinin Araştırılması 38

5. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi 39

8. Sınıf Öğrencilerinin Sayılar ve Dört İşlemle İlgili Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi..... 40

Akıllı Tahta Kullanımının Öğrencilerin Fen Başarısı-Tutumu Üzerine Etkileri ve Akıllı Tahtaya Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: 7.Sınıf İnsan ve Çevre Ünitesi Örneği 42

Altın Fiyatındaki Dalgalanmaların Markov Zinciri İle Analizi..... 43

Antik Yunan Toplumunun Suskun Kadınları..... 44

Arazi Kullanımı ve Ulaşım Etkileşiminin İncelenmesi: Konya Sekiz Mahalle Örneği 45

Arcs Motivasyon Modelinin Lise Öğrencilerinin Fizik Dersine Yönelik Motivasyonuna Etkisinin İncelenmesi..... 46

Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme (ATBÖ) Yaklaşımının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Biyoloji Özyeterlik ve Biyoloji Laboratuvarlarına Yönelik Tutumlarına Etkisi..... 47

Batılılaşma Sürecinde "Kitabet" Dersleri ve Kitapları..... 49

Bazı İnsan Vücudu Dokularında 20 Ev-10 Mev Enerji Aralığında Beta ve Gama Işınlarının Soğurulmalarının İncelenmesi..... 50

Bellek Destekleyici Stratejilerin (Mnemonik) Yabancı Dil Sözcük Öğretimine Etkisi 51

Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Halk Eğitim Merkezlerinde Yürütülen Eğitim Programlarına Katılan Yetişkinlerin Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Eğitim İstemlerinin Değerlendirilmesi Ölçeği 52

The Effects Of Jigsaw-I Technique on Mathematics Problem Solving Attitude of Fifth Grade Students 53

Burdur Eğitim Kurumları Tarihi (1850-1950) 54

Comparison of Mathematics Curriculums in the Context of Algebra Learning Domain:2009-2013-2018..... 55

Cumhuriyet Dönemi Türkiye'de Tarihçilik..... 56

Danışma ve Rehberlik Öğretmeni Adaylarının "Özel Eğitim" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. 57

VALUES EDUCATION 59

Dini Gelişim Teorilerinin İşlevselliği- İçerik, Problemler ve Öneriler 60

Disiplinler Arası Sanat: Animasyon ve Heykel..... 61

Disiplinlerarası Bir Etkinlik Örneği: Çöp Kutusundan Çıkan Sağlık..... 62

Dünya'da Toplum Temelli Ruh Sağlığı Modelinin Gelişiminde Ekolojik Yaklaşım 64

Ebeveynlerin Çocuklarına İlişkin Sosyalleştirme Hedefleri İle Çocukların Sosyal Duygusal Uyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi..... 65

Ebeveynlerin Sosyal Sorun Çözme Becerileri İle Çocukların Sosyal Yetkinlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi..... 66

Eleştirel Düşünme Ölçeği Uyarlama Çalışması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi..... 67

Empirical Investigation of Factors Affecting Consumers' Impulsive Buying Behavior Through Urge to Purchase 69

Engelli Kardeşi Olan Ergenlerin Utangaçlık Düzeylerinin İncelenmesi..... 70

Environmental/climate Refugees in the Context of Human Rights..... 71

Esirden Yoldaşa: Ksenophon'un Anlatımıyla Kyros'un Ordusunda Kadınlar..... 73

Farklı Ama Aynı! Öğretmenlerin Farklılıklara Saygı Düzeyi..... 74

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Gözlem Yapabilme Becerilerinin Değerlendirilmesi 76
Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi 77
Fen Bilimleri Öğretmenleri Ve Öğretmen Adaylarının Fen Okuryazarlık Düzeyleri 78
Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Stem Uygulamaları İle İlgili Görüşleri 80
Göçmenlerde Kültürel Adaptasyon 81
Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencilerinin Seçmeli Ders Tercihlerinin İncelenmesi 82
Halkla İlişkiler ve Şikayet Yönetimi 83
Hemşirenin Genetik Tedavideki Rolü 84
Hz. Muhammed (S.A.v.)'in Eğitim Anlayışıyla İlgili Bazı Mülahazalar 85
Hz. Peygamber'in Çocuk Eğitiminde Öne Çıkan Bazı Uygulamaları 86
İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye Cumhuriyeti ve Savaşan Taraflar Arasındaki İlişkiler (1939-1945) 87
İlköğretim Matematik öğretmen Adaylarının Matematiğin Doğası, Öğretimi ve Öğrenimi Hakkındaki İnanışlarının Çoklu Grup Doğrulayıcı Faktör Analizi ile Değerlendirilmesi 88
İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiğe İlişkin Metaforik Algıları 89
İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Tek Değişkenli Fonksiyonlarda Limit ve Süreklilik Konusunun İşlemsel ve Kavramsal Bilgi Açısından İncelenmesi 90
İlkokul Çocuklarının Yabancılaşma Düzeylerinin İncelenmesi 91
İnancın Psikolojik Özellikleri 93
İngilizce Akademik Sunum Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması 94
İngilizce ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları İle Yaratıcı Drama Yönteminin Farklı Tekniklerini Bir Araya Getiren Bir Çalışma: Yerel Tarihimi Öğreniyorum 95
Investigation on Sugar Consumption of Xanthophyllomyces Dendrorhous Atcc 24202 in Synthetic and Waste Media to Produce Astaxanthin 96
Kahramanmaraş Deli Çay Yağış Havzasında Su Kalitesinin Zamansal Değişimi 97
Karşılaştırmalı Edebiyat Kuramının İngilizce Öğretmen Adaylarının Bilinçli Farkındalıklarını Geliştirmesine Katkısı 98
Kırgızistan'da Turizm Sektörünün Mevcut Durumu ve Gelişme Olanakları 99
Konservatuvar Öğrencilerinin Türk Müziği Makamlarını Öğrenme Süreçlerinin İncelenmesi 100
Konteyner Limanlarında Çalışan İş Makineleri ve Seçim Kriterleri 101
Koşullu Olasılık ile İlgili Kavram Yanılgılarını Aşmada Sembolik Araçların Rolü 102
Kuduri Şerhi El-Lübâb Fî Şerhi'l-Kitâb'ın Kaynakları* 103
Lys Matematik Sorularının ve 11-12. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının Dil-İçerik Açısından İncelenmesi 106
Matematik Eğitimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinde Akademik Söz Varlığı -Derlem Temelli Bir Uygulama- 107
Matematik Öğretmenliği İle Matematik Bölümü Programlarının Karşılaştırılması ve Yeterlilikler Çerçevesinde Öğrenci Görüşleri 108
Materyal Kullanımının Uzamsal Yetenek Üzerine Etkisinin İncelenmesi 109
MEB Ortaöğretim 10. Sınıf Biyoloji Ders Kitabının Bilimsel İçerik Bakımından İncelenmesi 110
MEB Ortaöğretim 9. Sınıf Biyoloji Ders Kitabının Bilimsel İçerik Bakımından İncelenmesi 111
Meslek Liselerinin Fiziksel Koşullarıyla Meslek Öğretmenlerinin İş Tatmin Düzeyleri Arasındaki İlişki 112
Mesleki Eğitimde Nanoteknolojinin Yeri 113

Mevlana'nın Eserlerinde Kişiyi Ahlaki Olgunluğa Eriştirecek Başlıca Hasletler..... 114
Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığı Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Eğilimi Düzeylerinin İncelenmesi 115
Miyazaki Animasyon Filmlerinin Prososyal Davranışlar Açısından İncelenmesi 116
Mustafa Kemal Atatürk'ün Dini Yönü ve Din Hakkındaki Sözleri 118
Müzik Alan Bilgisi Kazanımlarının Okul Uygulamalarına Transferinde Yaşanan Sorunlar (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği) 119
Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavı Müziksel İşitme Boyutu Üzerine Bir Analiz (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği)..... 121
Myotonik Distrofi Tip I Tanılı Sezaryan Olgusunda Anestezi..... 123
NSTEMI' lı Genç Hastada Bifurkasyon Lezyona Müdahale : Olgu Sunumu..... 124
Öğrencilerin Lineer Denklem Sistemleri Çözümlerinin Kavramsal ve İşlemsel Yaklaşımla İncelenmesi 125
Öğretmen Adaylarının Bologna Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi..... 126
Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi..... 127
Öğretmen Adaylarının Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi 128
Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri İle İlgili Bir İnceleme 129
Öğretmen Adaylarının Mesleki Alanları İle İlgili Yapılan Bilimsel Çalışma ve Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi 130
Öğretmen Adaylarının Somut Materyal Kullanımına İlişkin Görüşleri 132
Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 134
Öğretmen ve Öğrencilerin Sosyal Beceri Algılarına Etki Eden Faktörler 135
Öğretmen Adaylarının Ayrımcılığa Yönelik Tutumları..... 137
Okul Öncesi Dönem Çocukların Sağlıklı ve Sağlıksız Besinlere İlişkin Bilgileri 139
Okul Öncesi Eğitimde Müzik Etkinliklerinde Kullanılan Çocuk Şarkılarının İncelenmesi..... 141
Orta Asya Sogd Ülkesi Vejetasyonunda Yapisi 142
Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Yapılandırılmış Problem Kurma Becerilerinin İncelenmesi .. 143
Ortaokul Öğrencileri Üzerinde İnternet Bağımlılığı ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi..... 145
Ortaokul Öğrencilerinde Öznel İyi Oluşun Yordayıcısı Olarak Ders Çalışmaya Motive Olma 147
Ortaokul Öğrencilerinin Coğrafi Kavram Algıları Hakkında Bir İnceleme..... 149
Ortaokul Öğrencilerinin Yerçekimi Hakkındaki Algıları..... 150
Oyun Temelli "Action Bound" Web 2. Uygulamasının İngilizce Sözcük Öğretiminde Etkisine İlişkin Metaforlar ve Öğrenci Görüşleri 152
Oyunla Öğretim Yönteminin İlk Okuma ve Yazma Öğretiminde Kullanımının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi..... 154
Öz Değerlendirmenin Sınıf Ortamında Kullanımı 155
Özel Görelilik Konusu ve Öğretmen Adaylarının Manevi Yönelimleri 156
Problem Çözme Öğretimi Eğitimi Alan İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Problem, Problem Çözme ve Problem Çözem ile ilgili Metaforik Algıları..... 157
Program Uyumu Bağlamında Program Haritalama: Kavramsal Bir Analiz 159
Proje Tabanlı Öğrenme Stratejisinin 8.Sınıf Öğrencilerine Uygulanması 160
Proje Temelli Astronomi Eğitimi 161
Proje Temelli Astronomi Modelleriyle Öğretmen Eğitimi..... 162
Proje Temelli Gözlem ve Uygulamalarla Astronominin Temel Kavramlarının Öğretimi 163

Radyofrekans 165
Sanata Bilim Entegresi: Özel Yetenekli Öğrencilerin Zihinsel Resimlerinde Makrodan Submikro Düzeye Geçiş İle Kimya Kavram Öğretimi 166
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Birleştirilmiş Sınıf Okutmaya Yönelik Algı Düzeyleri 167
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi 169
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcılık Düzeylerinin İncelenmesi 171
Sınıfta Zorbalık Olduğunu Öğretmen Fark Etmezse! 173
Sosyal Bilgiler Dersinde İklim ve İnsan İlişkisi Konularının Materyal Destekli Öğretimi Üzerine Öneriler 175
Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Özgürlük Değeri 177
Suriyeli Öğrencilerden Eşitlik Üzerine Örnekler 178
Tasarım Temelli Fen Öğretiminin Hücre Bölünmeleri Konusuna Entegrasyonu 179
Tokat Milletvekili Ali Galip Pekel'in Köy ve Köylüye İlişkin Söylemleri 180
Toplum, Çevre ve Değerler: Öğretmen Adaylarının Fotoğraflarından Yansımalar 181
Toz Metalrjisi Yöntemi ile Al1070+b4c ve Al1070+cu+b4c Kompozit Yapısının Üretimi 182
Trabzon Araklı Karadere Yağış Havzasının Orman İçi Meralarının Vejetasyon Yapısı 183
Trabzon Yöresi Alpin Meralarının Bazı Fiziksel, Kimyasal ve Hidrolojik Toprak Özellikleri 184
Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Çalışma 185
Türkçe Öğretmenliği ve Yöntem Meselesi 186
Türkçede Doğallık İçinde Oluşan Ricalar: Akademik Bir Ortamdan Vaka Çalışması 187
Türkiye ve Bulgaristan Matematik Dersi 3. Sınıf Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi 188
Türkiye'de Özel Hastanelerde Yabancı Sermaye Payı 190
Türkiye'de Eğitim Alanında Yaşanan İşgücü Planlaması Sorunları 191
Türkiye'de Eğitim Finansmanı: Öne Çıkan Yaklaşımlar ve Politikalar 192
Türkiye'de Meydana Gelen Trafik Kazalarında Çocuk Ölümlerinin Azaltılması İçin Trafik Eğitiminin Önemi 193
Türkiye'de Milli Eğitim Sisteminde Okul Yöneticisi Görevlendirme: Tereddütler ve Sorunlar 194
Türkiye'de Müzik Öğretim Yöntemleri Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi 195
Türkiye'de Müziksel İşitme Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Araştırma 197
Türkiye'deki Metafor Çalışmalarından Bir Meta-Sentez: Matematik ve İlişkili Bazı Kavramlar Örneği 198
Türkiye'deki Sayı Duyusu Çalışmalarının Analizi: Bir Meta-Sentez Çalışması 199
Türkiye'nin Güney Marmara Bölgesinde Pazara Sunulan Holştayn-Frizyan Erkek Sığır Karkaslarında Ph ve Et Rengini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi 200
Uluslararası Sermayenin Sigorta Sektörüne Katkısı 201
Üniversite Öğrencilerinin Lise Fizik Kimliklerinin Kariyer Seçimlerine Etkisi 202
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Stemm Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 203
XVI. Yüzyıl Osmanlı Düşünce Dünyasını Anlatan Bir Kaynak Olarak: İbrahim Gülşenî ve Menâkıb-i İbrahim Gülşenî 204
Yabancı Dil Eğitiminde Bilgisayar Destekli Öğretim 205
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bireylerin Yaptıkları Sözdizimi Hatalarının İncelenmesi 207
Yaratıcı Düşünme Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama 208

Yaşam Becerileri İle İlgili Alan Yazın Taraması 209
Yüksek Lisans ile Öğretimimde Meydana Gelen Değişiklik: İki Matematik Öğretmeni Örneği 210
Zihinsel Engelli Bireylerde Eşik Değer Hipotezinin Test Edilmesi 211
"Güzel"in Arayışında Bir Yönetmen: Paolo Sorrentino 212
"Türkkart" Sistemiyle Düzen ve Denetim Altına Alınması; Gelecekteki Projeksiyonu ve Stratejik Önemi 213
Assoc. Prof. Ph.D. Banu Öztürk Kurtaslan - Expert Veysel Kupal 215
Determination of Effective Atomic Numbers for Some Selected Oxides of Rare Earth Elements by Using Scattering Intensity Ratio 216
Ekmek Ayvalarından Polifenoloksidazın Saflaştırılması ve Bazı Kinetik Değerlerin Belirlenmesi... 217
Tavuk Hidroksiapatit: Sinterlemenin Sınterabilite, Stabilite ve Özelliklere Etkisi 218
190≤a≤220 Kütle Bölgesindeki Çift-Çift Çekirdeklerin Rank 1 Birinci Yasaklı Beta Geçişlerinin İncelenmesi 219
2-Normu Uzaylarda Modulüse Göre İstatistiksel Yakınsaklık Üzerine 220
Electrochemical Investigation of 3'-Halogenated Derivatives of 4-Aminoazobenzene At Mercury Electrode 221
3-4 İnç Boru Bağlantı Elemanlarının Optimum Model Dizilimi İçin Pres Derecesi Tasarımı ve Döküm Üretim Verilerinin İncelenmesi 222
316l Paslanmaz Çelik Besleme Stoklarından Bağlayıcı Giderilmesi ve Reolojik Özelliklerin İncelenmesi 224
3B Tarayıcı İçin Optik Polygonal Lazer Işını Üretimi 225
3B Yazıcılarda Zararlı Gaz Etkileri ve Önlenmesi 226
4-Fenil-5-(2-Tiyenil)- 2,4-Dihidro-3H-1,2,4-Triazol-3-Tiyon Bileşiğinin Meme Kanseri Mcf-7 Hücre Hattında Potansiyel Antikanser Aktivitesinin Belirlenmesi 227
46100 Zırh Çeliğinde Kaynak Parametrelerinin Lineer Aşınma Dayanımı Üzerine Etkisinin İncelenmesi 228
A Comparison the Electrical Properties of Pbo and Pmma/Pbo Deposited on P-Type Silicon 229
A Different Perspective From Engineering : Multi- Inter – Trans Versus Intra Disciplinary Approach for Future 230
A New Comprehensive Intelligent Security System Design for Critical and Important Areas 231
A New Representation of Offset Curve 232
Abel Tipi Lineer Olmayan Diferansiyel Denklemlerin Rezidüel Hata ile Çözümü İçin Lucas Matris-Sıralama Yöntemi 233
About the Possıbility of Increase in Reliability of Forecasts of Oil and Gas Fields At the Geochemical Method of Searching 234
Açık Kaynak Çizge Analiz Araçları İle Sosyal Ağlardaki Etkili Bireylerin Tespiti 235
Açık Kaynaklı Coğrafi Veri Analiz Araçlarının İncelenmesi ve Uygulanabilirliği 236
Acil Durum Yönetiminde CBS Kullanımı: Ulaşımda Veri İhtiyaç Analizi 237
Adsorption of Cu2+ Ions by Reusable Hydrothermal Assisted Magnetic Nano-Hydroxyapatite..... 238
Akıllı Artımsal Kodlayıcı 240
Akıllı Cam Teknolojisi 241
Akıllı Şebeke Eğitiminde Benzetim Modellerinin Önemi ve Bir Örnek Uygulama 242
Al Matrisli B4c Takviyeli Fonksiyonel Derecelendirilmiş Malzemelerin Üretimi ve Karakterizasyonu 243
Al1070+TiB2 ve Al1070+Cu+TiB2 Kompozit Yapılarının T/M Yöntemi İle Üretimi 244

Ali Kuşçu'nun Çarpma İşlemi Yöntemi İle Napıer'in Çarpma İşlemi Yönteminin Karşılaştırılması 245
Alternatif Yakıt Karıştırılan Fosil Yakıtlı Bir Motorun Duman Koyuluklarının Karşılaştırılması 246
Alternatif Yakıt Olarak Kullanılan Fındık Yağının Dizel Motor Performans ve Emisyonlara Etkisinin Deneysel İncelenmesi 248
Alüminyum Doğrama Fabrikasında İki Boyutlu Konteyner Yükleme Optimizasyonu 250
Anadolu Selçuklu Mimarisinde Avlu Bahçeleri: Çifte Minareli Medrese Örneği 251
Antibacterial Activity and Dna Damage Inhibitory Analysis of Various Extracts of Salvia Tomentosa Mill. (Lamiaceae) 253
Antimicrobial Activities and Dna Interactions of Various Extracts of Teucrium Polium L. (Lamiaceae) 254
Antimicrobial Susceptibility of Enterobacter Cloacae Isolated From Various Food 255
Arduino İle Yangın İhbar Sistemi 256
Arkeoloji ve Kimyanın Kesişimi; Arkeokimya 257
Asenkron Motor İle İlgili Araştırmaların İçerik Analizi İle İncelenmesi 258
Aşırı Öğrenme Makinesi ve Sezgisel Optimizasyon Algoritmalarına Dayalı Sinirsel Eeg Sinyal Sınıflandırıcıların Bir Başarım Karşılaştırması 259
Atomik ve Moleküler Yapı Çalışmalarında Ortaya Çıkan Löwdin-Alfa Radyal Katsayısı İçin Kullanışlı Bir Uygulama 260
Az31 Magnezyum Alaşımlarının Frezelenmesinde Optimum Kesme Parametrelerinin Cym ile Belirlenmesi 261
Banka Müşterilerin Vadeli Mevduat Hesabına Katılımına Etki Eden Faktörleri Veri Madenciliği Yöntemi İle Belirlenmesi 262
Bazı Üretilmiş Altgraf Problemlerinin Doğrusallaştırılması ve Yeniden Formüle Edilmesi 263
Bildiri Başlığı: $a_p" W "$ Üzerindeki Klasik Kodlardan Kuantum Kod Elde Etme 264
Bir Beyaz Eşya Modelinin Sürdürülebilirlik Analizi 265
Bir Doğal Sit Alanı'nın "Yenilenmesi"; Kamil Abduş Gölü 266
Bir Otomotiv Firması Montaj Hattında Kalite Risklerinin Önceliklendirilmesi İçin Bulanık Mantık Fmea Uygulaması 268
Birim Diskin Sınırında Analitik Fonksiyonların Davranışı 270
Bitkisel Yağ Katkılı Yakıt İle Dizel Yakıtının Performans ve Emisyon Değerlerine Etkilerinin Karşılaştırılması 271
Biyoenerji Bitkilerinin Yetiştirilmesinde Coğrafi Bilgi Sistemlerinden Faydalanılması 272
Bor Katkılı Harman Tuğlasının Enerji Tasarrufuna Etkisi; Kastamonu Aktekke Konağı Örneği 274
Bulanık Ahp ve Bulanık Moora Yöntemleriyle Tedarikçi Seçimi: Gıda Sektöründe Bir Uygulama . 276
Bulanık Çinli Postacı Problemi ve Bir Uygulama 277
Buldan Dokuma Kumaşlarının Bazı Yapısal Özelliklerinin Buruşmaya ve Katlanma Geri Dönüşüm Açısına Etkilerinin İncelenmesi 278
Cam Elyaf Kumaşları (GFRP) ile Güçlendirilmiş Ihlamur Ahşap Lamine 279
Cam Lif Katkılı Harçların Sülfirik Asit Etkisindeki Davranışı 280
Investigation of Electrochemical Behaviors of Sulfamethoxazole By Using Glassy Carbon and Modified Glassy Carbon Electrodes 281
Çatı Bahçeleri Tasarımı Projelendirme ve Uygulama Süreçleri 282
Causes and Effects of Change Orders in Construction Projects: An Analysis for Effective Change Order Management 283
Çelik Alaşımlarında Yeni Bir Mikroyapı Tasarımı 284

Çevre Kirliliğini Önlemede Ekolojik Yaklaşımla Bitkisel İyileştirme Yöntemleri ve Süs Bitkilerinin Rolü 285
Çimento Farin Havalandırma Atık Tozunun Seramik Duvar Karosu Özellikleri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi 287
Coğrafi Bilgi Sistemi Yardımıyla Ekoturizm ve Rekreasyon Çekiciliklerinin Türkiye'de Oltu ve Olur (Erzurum) İlçelerinde Belirlenmesi 288
Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Tabanlı Çok Ölçütlü Karar Verme Yaklaşımı 290
Coğrafi Bilgi Sistemleri Teknolojileri İle Taşkın Tehlikesi Taşıyan Alanların Belirlenmesi: Samsun Örneği 291
Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (Cbs) Farklı Mühendislik Alanlarında Kullanımı 293
Çok Aşamalı Ortanca Süzgeç Yöntemine Dayalı Bir Yaklaşım 295
Cu-Cr Alaşımlarında Yaşlandırma İşlemine Düşük Sıcaklık Yeniden Kristalleşme Tavlamasının Etkisi 296
Değişken Gecikmeli Volterra Tipi İntegro Diferansiyel Denklemlerini , Lucas ve Taylor Polinomları Cinsinden Çözmek İçin Matris Metodu 298
The Antibacterial Effect of Composite Material Obtained From Sea Urchin Against E.Coli Bacteria 299
Design of Nanofiber Based Acoustic Textile Material for White Goods 300
Development of a Novel Measurement and Evaluation System for the Impact Weigh Bridges Used in Alligation Systems 301
Development of Palladium Nanoparticles on 2-Thiolbenzimidazole Functionalized Graphene Oxide for Methanol Oxidation 302
Difüzyon Kaynağı ile Birleştirilmiş Küresel Grafitli Dökme Demir ile Saf Bakır'ın Mikro Yapı ve Mukavemeti 303
Directional Canal Surfaces in E^{3} 304
Doğa Turizminde Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Rota Planlama: Aladağlar Milli Parkı Örneği 305
Döküm Poliamid Polimeri ve Teflon Katkılı Naylon Polimer Karışımının Aşınma ve Sürtünme Performanslarının Karşılaştırılması 307
Dünyada ve Türkiye'de Jeotermal Enerji Potansiyelinin Durumu 308
Düşük Karbonlu Toz Metal Bir Çeliğin Statik Deformasyon Yaşlanması Davranışına Tavlama Sıcaklığının Etkisi Üzerine Bir Çalışma 309
Elektrik Motor Fırçalarının Üretiminde Performans İncelemesi 310
Elektrikli Araçlar İçin Bulanık Mantık Temelli Hız Kontrolü 311
Elektriksel Kürün Beton İç Sıcaklıkları ve Priz Sürelerine Etkisi 312
Elektro Erozyon İle Aısı 430 Paslanmaz Çeliğinin İşlenmesinde İşleme Performans Çıktılarının Analizi 313
Elektro Erozyon İle Tornalamada İşleme Parametrelerinin Yüzey Pürüzlülüğüne Etkisinin Araştırılması 314
Elektro Erozyon Tezgâhında AISI H13 Çeliğinin İşlenmesinde İşlem Parametrelerinin Ölçü Tamlığı Üzerine Etkilerinin Deneysel ve İstatistiksel İncelemesi 315
Endüstri Devriminde Dördüncü Aşama ve Uygulama Alanları 316
Endüstriyel Bitim İşlemleri- Nano Hibrit Kaplama İle Dış Mekan Tekstil Ürünlerinin Çalışılması 317
Endüstriyel Tasarım ve CBS İlişkisi, Örnekleme: Eskişehir İçin Bisiklet Kiralama Hizmeti 318
Energy Potential of Biomass Waste of Western Mediterranean Region- Turkey in View of Gasification Technology 319
Engellilerin Ulaşım İmkanlarının Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi: Giresun İli Örneği 320

Enjeksiyonla Şekillendirilmiş ABS Kompozit Malzemenin Birleşme İzi 322
Entegre Bulanık Vıkor&ahp Yöntemi Kullanılarak Alternatif Yenilenebilir Enerji Seçimi: Erzurum Örneği 323
Error Maps Based on Geostatistical Analysis of Plot Values in GIS 324
Eşit Olmayan Varyanslı Çarpık Dağılımlar İçin İki-Örnek Konum Testlerinin Performansları..... 325
Esnek Kesişimsel İdealler 326
Ethernet/gsm ile Uzaktan Kompanzasyon Takip Sistemi 327
Etilparabenin Drosophila Melanogaster'in Pupalaşma Dönemi Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi 328
Etkin Stok Kontrolü ve Yönetimi: Bir Otomotiv İşletmesinde Ekonomik Sipariş Miktarı Yöntemi İle Sipariş Miktarı Belirleme 330
T-Tipi Mobilya Birleştirmelerinde Kavela Malzeme Türü ve Tutkal Çeşidinin Doğrusal Çekme Kuvveti ve Eğilme Momenti Taşıma Kapasitesi Üzerindeki Etkileri 331
Farklı Bitkisel Yağlar İle Dizel Karışımının Motor Performans ve Egzoz Emisyon Kriterlerine Etkisinin İncelenmesi 332
Farklı Pozisyonlarda mig Kaynağı ile Birleştirilen Invar36 Çeliğinin Ultrasonik ve Mekanik Muayenesi 333
Farklı Sıcaklık Derecelerinin Maydanoz (Petroselinum Sativum) Sapının Kurutma Davranışları Üzerine Etkisi 334
Fe/Sno2 Katalizörü İle Heterojen Fenton Prosesi Uygulanarak Kağıt Endüstrisi Atıksuyundan Renk Giderimi 335
Fe25AL25ti Alaşımının Aşınma Davranışları..... 336
Fe3Al Alaşımının Nokta Direnç Kaynağında Kaynak Süresinin Etkisi..... 337
Fe3al ve Ti6Al4v Alaşımının Bakır Ara Tabaka Kullanılarak Difüzyon Kaynağı 338
Fe@au Nanoparticles Functionalized Single Walled Carbon Nanotubes for Fuel Cell..... 339
Fen Bilimleri Branşındaki ve Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Optik Konularından Oluşankelime Avı, Kelime Türetme ve Bilmecetestindeki Başarılarıarasındaki İlişkinin Belirlenmesi..... 341
Fenolik Bileşiklerin Sulardan Adsorpsiyonla Giderimi İçin Aktif Karbonun Etkinliğinin İncelenmesi 342
Fonksiyonel Derecelendirilmiş Magnezyum Alaşımlarının Üretimi ve Karakterizasyonu..... 343
Fosil Yakıtlı Bir Motora Alternatif Yakıt Karışım Uygulamalarının Azot Oksit (Nox) Değişimlerinin Karşılaştırılması..... 344
Foto-Fenton Prosesi İle Ayçiçeği Yağı Endüstrisi Atıksuyunun Arıtımının İncelenmesi 345
Fotogrametrik Hareket Analiz Yazılımının (Fhay) Tasarlanması ve Sporcu Gelişiminde Kullanılması 346
Furanyl-Substituted Anthracene Derivatives As Organic Sensitizers for Highly Efficient Dye-Sensitized Solar Cells..... 347
Füzyon Buharlaşma Reaksiyonları ve Yüklü Parçacık ve Nötron Algıçları 348
Gamma-Ray Irradiation Investigation on the Electrical Properties of Pmma/zno Deposited on P-Type Silicon..... 349
Gamow-Teller Geçiş Oranlarına Bozulmuş Su(4) Simetrisinin Restorasyon Etkisi..... 350
Gasymov-Guseinov Formülünün İspatı 351
Green Synthesis of Tio2–zno Nanocomposite for the Efficient Photocatalytic Degradation of Malachite Green 352
Gri Sulardan Nanofiltrasyon Yöntemiyle Renk Gideriminin İncelenmesi..... 353
Güncel *Bacillus* Sistematiği ve Tür Tanımlaması Sorunları 354

Hardox 400 Çeliğinin Elektro Erozyon Tezgâhında İşlenmesinde İşlem Parametrelerinin Ölçü Tamlığı Üzerine Etkileri 355
Hastane Klima Sistemleri ve Temiz Odalar 356
Hastane Ortamında Li-Fi' Nin Kullanılabilirliği 358
İki Merkezli Çok Kutuplu Elektrik Momentinin Kesir Sayılı Nısto' Lar Bazında Löwdin- Alfa Radyal Fonksiyonu Kullanılarak Hesaplanması 359
İklimsel Konfor ve Planlama 360
İletken Polimer Temelli Glukoz Biyosensörleri 361
İletken Polimerlerin Sinyal Dönüştürücü Olarak Kullanıldığı Elektrokimyasal DNA Sensörleri 362
İmalat Mühendisliği Öğrencilerine Uygulanan Farkındalık Anketi Çalışması 363
Lec. Ph.D. Ömer Erkan - RA. Emre Yücel 363
İmar Planlarının Karayolu ve Demiryolu Trafik Gürültü Değerlerinin Etkisi Açısından İncelenmesi: Atakum/Samsun, Örneği 364
İndüksiyon Destekli Meyve İşleme: Örnek Çalışma, Kayısı Nektarı Üretimi 365
Influence of Productıon Methods on the Propertıes of Dental Implants 367
Interface Enhanced Textile Reinforced Composites With Polyacrylonitrile Nanofibrous Webs 368
Investigating the Effect of Different Waste Materials on High Temperature Resistance of Mortars . 369
Investigating the Effect of Silica Fume on Afşin-Elbistan Fly Ash Based Geopolymer Concretes ... 370
Investigation of Antimicrobial Activity and Dna Interactions Analysis of Various Extracts of Viscum Album L. 371
Isıl İşlem Görmüş Aısı 4140 Çeliğinin Tornalanmasında İşlenebilirliğe Etki Eden Parametrelerin Değerlendirilmesi 372
Isparta İçin Yapay Sinir Ağları Yöntemi İle Hava Sıcaklığı Tahmini 373
İyonik Sıvı Modifikasyonunun Elektrokimyasal ve Teorik Dft Analizleriyle Cu2s Katalizörlü Kuantum Parçacık Duyarlı Güneş Hücrelerine Etkisi 374
Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Olanakları: Eskişehir Örneği 375
Karbon Fiber Kumaşla Düşük Dayanımlı Betonların Güçlendirilmesi 376
Karışık Gecikmeli Lineer Olmayan Diferansiyel Denklemlerin Çözümü İçin Lucas Polinom Yaklaşımı 377
Katı Yakıt Karışımı Yanması İçin İki Ardışık Dolaşım Sisteminin Tasarımı ve Modellenmesi - Akışkan Yatakta Zehirli Gaz / Co2 Tutulması 378
Kent İçi Otobüs Duraklarında Güvenlik ve Kapasite Kriterlerinin Oluşturulması: Ankara Örneği ... 379
Kentli Birey ve Kent İlişkisinde "Eğreti Mekânlar": Üstgeçitler 380
Kentsel Yaşamda Biyolojik Göletler 382
Kireç Yerine Değişik Oranlarda Perlit veya Pomza Kullanımın Kireç Harçlarının Özelliklerine Etkisi 384
Kırmızı Çamurun Seramik Duvar Karosu Özellikleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi 385
Kısa Cam Elyaf Takviyeli Pa-66 Kompozitlerin Mekanik Özellikleri Üzerine Bir Çalışma 386
Kolemanitin Flotasyon ile Zenginleştirilmesinin Araştırılması 387
Kompozit Dolgu Materyalleri Hazırlamak Amacıyla Yürütülen Arpa Bitkisi Artıklarının ATR-FTIR Analizleri 389
Kompresör Uygulamaları İçin Doğrusal Motor Tasarımlarının İncelenmesi 390
Konjuge Linoleik Asidin Kimyasal Yapısı, Gıdalarda Bulunuşu ve Sağlık Üzerine Etkileri 391
Lif Boyu ve Kullanım Oranının Çelik Lifli Betonların Performansına Etkisi 392

Lorentz-Schatten Property of the Inverses of Second Order Differential Operators with Dirichlet Conditions 394
Lower Triangular One-Band Block Operator Matrices with Lorentz-Schatten Property 396
Malatya İçin Güneşlenme Süresindeki Değişimlerin İncelenmesi 397
Manisa İl Merkezi İçin Mikro Ölçekte Sismik Tehlike Analizleri 398
Manisa İl Merkezi Zeminleri İçin Saha ve Laboratuvar Verileri Kullanılarak Dinamik Zemin Modellerinin Belirlenmesi 399
Manyetik Alan Uygulamalarının Buğday Çimi (Triticum Aestivum L.) Antioksidan ve Antioksidan Enzim Aktiviteleri Üzerine Etkisi 400
Mass Appraisal Method in GIS: The Case of Konya 401
Mathematical Modeling of Surface Roughness by Turning AISI 1040 Steel 402
Mermer Agregasıyla Üretilmiş Kilitli Parke Taşlarının Özeliklerine Kür Koşulunun Etkisi 403
Metronidazolün Kitosan Nanopartiküllere Adsorpsiyon Denge ve Kinetiğinin İncelenmesi 404
Mikrodalga Enerjisi Tabanlı Bir Yaklaşımla Tek Adımda Nano-Yapıda Hibrit Elektrot Malzemesi Sentezi ve Enerji Depolama Uygulamasında Kullanımı 406
Mil-A 46100 Zırh Çeliği Kaynaklı Birleşimlerinin Mekanik İncelemesi 407
Mobil İletim Sistemlerinin Yazılım Ergonomisi Açısından Değerlendirilmesi 408
Modbuspal Simülatörü İle Modbus Protokolü Açıklıklarının İncelenmesi 409
Mono Sodyum Glutamat ve Sağlık Üzerine Etkileri 410
Multiple Scales Method for a Nonlinear Evolution Equation 411
Nanopartiküllerin Epoksi Yapıştırıcı Bağlantılarında Mukavemet Değerlerine Etkileri 412
Neutrosophic Topolojik Uzaylarda Kompaktlık 413
NF90 Polimerik Membranı İle Boya Üretim Endüstrisi Atıksularından KOİ Gideriminin Araştırılması 414
Nükleer Pil Teknolojisi ve Uygulama Alanları 415
Comparison of Numerical Modeling and Experimental Results of Flow on A Ogee Spillway 416
Ön Alaşımlı Niti Şekil Hafızalı Alaşımlarda Saf Fe'nin Sentez Etkilerinin Araştırılması 417
On Some Perfect Codes Over Hurwitz Integers 418
Operatörlerin Berezin Sayıları İçin Bazı Eşitsizliklerin Geliştirilmesi 419
Orijinal Yapıda Yeni Nesil İletken Polimer Sentezi ve İnce Film Yapısında Gaz Sensör Uygulamaları 420
Östemperleme Isıl İşleminin TM Metoduyla Üretilen Yüksek Karbonlu Çeliğin Mikroyapı ve Mekanik Özelliklerine Etkisi 421
Otomotiv Endüstrisi İçin Şardon Atıklarından Sürdürülebilir Dokusuz Yüzey Eldesi 422
Pa-66 Kompozitlerin Mekanik Özelliklerine Cam Bilya Mineral Katkı Oranının Etkisi 423
Papiller Tiroid Karsinomlarında Braf V600e Mutasyonunun Analizi 424
Pasif Algılayıcıların Patlayıcı İçerikli Malzeme Tespitinde Kullanımı 425
Peg 10000 ve Wax Esaslı Bağlayıcı Sistemleri İle Hazırlanmış Süperalaşım Inconel 625 Besleme Stoklarının Akış Davranış Özelliklerinin Karaktezisyonu 426
Perfect Codes Over Hurwitz Integers Induced by Circulant Graphs 427
Petrol ve Doğalgaz Taşımacılığındaki Deniz Kazalarının Çevresel Etkileri ve Acil Müdahale Planları 428
Peyzaj Mimarlığı Eğitiminde Coğrafi Bilgi Sistemleri 429
Peyzaj Mimarlığında Sürdürülebilir Malzeme Kullanımı 431

Peyzaj Onarım Tekniği Açısından Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Açık Maden Ocaklarının Onarımı 432
Phospherene Nanoflakes Properties and İnteractions 433
Piroliz Yöntemi ile Tarımsal ve Endüstriyel Atıklara Değer Kazandırılması: Termal ve Kinetik Analiz 434
Pitot-Statik Tüpünün Tasarım Kriterlerinin Belirlenmesi ve Sayısal Analizi 435
Plastik Objelerin Ergonomik Açıdan Değerlendirilmesi , Atatürk Üniversitesi Kampüs Yerleşkesi Örneği: 436
Poli-Eter-Eter-Ketone (Peek) Polimerlerinin Alüminyum Malzemeye Karşı Tribolojik Performanslarına Kayma Hızının Etkisi 438
Poli-Oksi-Metilen Polimeri ve Grafit Katkılı Teflon Kompozitlerin Tribolojik Performansları 439
Polimer Bazlı Cam Parlatma Keçelerinin Üretimi 440
Polyoxometalate-Functionalized Graphene Quantum Dots With Mono-Metallic Nanoparticles in Direct Methanol Fuel Cells 441
Preparation and Characterization of Silica/Peg Systems 442
PTFE Kaplı Ticari Yatağın Aşınma Davranışlarının Yatak Ömrüne Etkisi 443
PV Panel Sıcaklığı Üzerinde Etkili Olan Atmosferik Parametrelerin Araştırılması 444
Reaktörden Üretilen Bazı Radyoizotopların Beta Geçiş Özellikleri 445
Recent Advances in Bıomaterıals for Dental Implants 446
Removol of Organic Contaminants by Using Anaerobic Haloalkali Bacteria 447
Riboflavin Content in Grape Molasses with HPLC Method and Optimization 448
Rize İli Sahil Parkı'nın Rekreasyonel Potansiyeli ve Kullanıcı Tercihlerinin Belirlenmesi 449
Salda Gölünün Kıyı Şeridini Oluşturan Kayaçların Karakterizasyonu 450
Salen Schif Bazı Ligantının Çinko(Iı) ve Kobalt(Iı) Komplekslerinin Sentezi, Karakterizasyonu, Elektrokimyasal Çalışmalar ve Kuantum Kimyasal Hesaplamaları 451
Salınım Senaryoları Üzerinden H_2S için Sonuç Analizi 452
Sanal Güç Santralleri ve Simülasyonu 454
Savunma Sanayi İçin Üç Boyutlu Eğitim Modelleri Geliştirilmesi 456
SBR Tipi Kauçuklu Bileşiklerin Mekanik Özelliklerine Ceviz Kabuğu Külünün Etkisi 457
Sentetik Tekstil Endüstrisi Atıksuyunun Arıtımının Heterojen Fenton Yöntemi ile Full Faktoriyel Tasarım Kullanılarak Incelenmesi 458
Sepiolit ve Sürfaktan Kullanarak Tek-Adımlık Adsorpsiyon Prosesiyle Bir Azo Tekstil Boyasının Sulu Çözeltiden Giderimi 459
Sera Atıklarının Yönetimi 460
Ses İzolasyonunda Katmanlı Dokusuz Yüzeylerin Kullanımının Konvansiyonel Yalıtım Materyalleri İle Karşılaştırılarak İncelenmesi 461
Sıcak Presleme Yöntemiyle Al 5xxx Matrisli TiB2 Parçacık Takviyeli Kompozitlerin Üretimi 463
Sıralı Medyanlar İçin Parametrik Olmayan Çoklu Karşılaştırma Yöntemleri 464
Somatik Hücre Sayısının Çiğ Süt ve Süt Ürünlerinin Kalitesine Etkisi 465
Somos 4 Dizileri Üzerine 466
Son Dönem Yapı Proje ve Uygulamalarının Zemin ve Asma Katlarının Mevzuat Çerçevesinde Gözleme Dayalı İncelenmesi (Adana Örneği 2010-2018) 467
Sosyal Ağlarda Etki Maksimizasyonu İçin Ego-Ağ Analizi 468

Soyut İşlemler Döneminde Kazanılması Beklenen Bilimsel Muhakeme Becerilerinin Ortaokul Fen Bilimleri Dersi Açısından İncelenmesi 469
Studies on Effect of Annulus Flow in Gas Turbine Combustors 471
Sürdürülebilir /Akıllı Üniversite Yerleşkelerinde Peyzaj Planlama ve Tasarım Yaklaşımı 472
Tabakhane Atıkları; Çevreye Potansiyel Etkileri ve Minimizasyonu 473
Taguchi Deneysel Tasarım Metodu İle Malzeme Üretiminde Optimal Kombinasyonu Araştırma 474
Takas Ekonomisi ve Arkeokimya 475
Talaşlı İmalat İşleminde Fittings Malzemelerde Eksen Kaçıklığı Nedeniyle Oluşan Gerilmelerin Sonlu Elemanlar Kullanılarak Modellenmesi 476
Tannik Asitin Deri Özellikleri Üzerine Etkisi 477
Tasarım ve Kartografya 478
Tedarikçi Seçimi İçin Analitik Hiyerarşi Süreci, Gri İlişki Analizi ve Kural Tabanlı Bulanık Mantık Uygulaması 480
Termal Şok İşleminin Yapı Taşı Olarak Kullanılan İscehisar Andezitinin Fiziksel ve Mekanik Özelliklerine Etkisinin İncelenmesi 481
Tetramerik STR Lokuslarının Kriminal İdentifikasyondaki Önemi 482
Theoretical Aspects of the Process of Purification of Oil Sewage Waters With Various Composition Mixtures. 483
Theoretical Inspection of the Inelastic 3He Scattering Mechanism for 185, 187Re Around 10-30 MeV Energy Ranges 484
TiO2 Nanotüp Temelli Boya Duyarlı Güneş Pillerinde Karşıt Elektrotun Performansa Etkileri 485
Tıp Alanında Kullanılan Radyasyondan Koruyucu Giyilebilir Ürünlerle İlgili Mevcut Sorunlar ve Yeni Teknolojiler 486
Trace Element Contents in Walnut by Atomic Absorption Spectroscopy 487
Trafik Etki Analizi 488
Trafik Yüklemesi Altında İdeal Kemer Kesitli Beton Yol Kaplaması 489
Trends in GIS Supported Real Estate Valuation 490
Tüm Geçiren Süzgeç Tasarımı ve Osilatör Uygulaması 491
Türk Linyit, Şırnak Asfaltit ve Tarımsal Biyoatıkların Akışkan Yatakta Birlikte Yakılması- Enerji Üretimi İçin Maliyet Değerlendirmesi 492
Türkiye İçin Alternatif Yenilenebilir Enerji Kaynak Seçimi Problemi 493
Türkiye Mikotasına Katkılar 494
Türkiye Su Yeterliliğinin İllere Göre Dağılımını İnceleyen Bir Literatür Çalışması 495
Türkiye'de Güneş Enerjisi: 2018 Güncellemesi 497
Türkiye'de Jeotermal Enerji Potansiyeli ve Kullanımı: Türkiye'nin 2023 Hedefleri 498
Türkiye'de Rüzgar Enerjisi Kullanımı: 2018 Gücellemesi 499
Türkiye'de Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Eğitiminin Niceliği ve Niteliği 500
Türkiye'de Yüksek Rakımlı Bölgelerdeki Sulak Alanlarda Süs Bitkileri Çeşitliliği 502
Txt Tabanlı Dosyalarda Huffman Algoritması Kullanılarak Veri Sıkıştırmak 504
Üç Boyutlu Baskı ile Üretilmiş Ürünlerin Mekanik Testleri ve Kullanılan Standartlar 505
Uçucu Kül Tabanlı, Yüksek Fırın Cürufu Katkılı Harman Tuğlasının Su Emme Özelliği Üzerine Deneysel Araştırma 506
Ultra-Thin Graphitic Carbon Nitride Supported Methanol Fuel Cell 507

Ultrasonic Assisted Synthesis of Graphene Decorated TiO2/ZnO Composite Nanostructures for Enhanced Photocatalytic Activity 508
Ultrasonikasyon İşleminin Partiküllü İçeceklerin Çözünürlükleri Üzerine Etkisi 509
Uzman Sistem Tabanlı Tasarım Programı Uygulaması 510
Vakum Soğutma İşleminin Et Teknolojisinde Kullanımı 511
Van Gölü Havzasındaki Pomza Madeninin Ekonomik Jeolojisi..... 512
Whitlockite-Doped-Zn ile Reaktif Siyah 5'in Fotokatalitik Bozunma Çalışması 513
Yangın Yönetiminde Coğrafi Bilgi Sistemi 514
Yeni Bir Tersinir Olmayan Veri Gizleme Algoritması 515
Yeşil Alanların Kentsel Isı Adası Üzerine Etkisi 516
Yüksek Fırın Cürufunun Seramik Duvar Karosu Özelliklerine Etkilerinin İncelenmesi..... 517
Tarımsal Atıklar ile Kömür Şlamlarının Mikrodalga ile Kostik Çözeltilmesi-Humat Pelet Üretimi.. 518
BIM'in Altyapı Tesislerinin Modellenmesindeki Kullanımı ve İstanbul Yeni Havalimanı Örneği ... 519
Fe2O3 İlavesinin Diopsit Temelli Seramiklere Etkisi..... 520
Gamma-Ray Irradiation Effects on the Electrical Properties of Pmma/pbo Deposited on P-Type Silicon..... 521
Investigation of Cryogels As Template for Silver Nanoparticles..... 522
MgF2 İnce Filmler ve Karakterizasyonu..... 523
Patojen Bakteri İdentifikasonun MALDI-TOF Kütle Spektrometresi Yöntemi ile Belirlenmesi 524
Rusya'nın Kafkasa Ekonomik Baskısı 526
Sol-Jel Döndürerek Kaplama (Spin Coating) Yöntemi ile Zno İnce Film Üretimi ve Karakterizasyonu 527
Spray-Pyrolysis Yöntemiyle Elde Edilen CuAlS2 Filmlerinin Hazırlanması ve Karakterizasyonu ... 528
Van Gölü Havzasındaki Pomza ve Perlit Madeninin Alkali-Silika Reaktivitesi (ASR) Üzerine Etkileri 529
2013-2018 Yılları Arasında Türkiye'de Çeviribilim Alanında Hazırlanan Makaleler Üzerine Betimsel Bir Analiz 530
Ah Çibek Arığ Destanında Savaşçı Kadın Kahraman..... 531
Ahlâk Anlayışının Edebî Eserlere Etkisi..... 532
Andre Malraux'nun "İnsanlık Durumu" Adlı Eserine Söyleşimci Bir Bakış..... 534
Anlambilim ve Prototipler..... 535
Arap Dünyasında Diriliş Ertuğrul Dizisi..... 537
D. H. Lawrence'ın Yazım Biçimi ile Yansıyan Mesajlar 538
Edebiyatın Penceresinde Rus Milliyetçiliği: "A.S. Puşkin'in Yevgeni Onegin'i" 539
Harry Harrison'ın *Make Room! Make Room!* Adlı Romanında Distopik Bir Aşırı Kalabalıklık-Doğaya Karşı Öyküsü..... 540
Hitit Çiviyazılı Belgelerde Tanrı "Taḫpillanu/Taḫpiltanu"..... 541
Interactions Between Albert Camus's the Fall and William Golding's Free Fall..... 542
Kültürel Yabancılaşma Sorunu Bağlamında Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam Adlı Romanı 543
Mikro-Öğretim Tekniğinin Fransızca Okuma Becerisi Öğretiminde Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri..... 544
Öğretmen Adaylarının Teknopedagojik Eğitim Yeterlikleri Üzerine Bir Araştırma (Gazi Üniversitesi Örneği) 545
Rus ve Türk Toplumu Arasındaki Kültürel Farkların Dile Yansıması: Çocuklara Hitap Şekli 546

Sevgiliye Ait Güzellik Unsurlarından Boy, Yanak ve Gözlerin Vahdet-Kesret Bağlamında Değerlendirilmesi 547
Tahar Ben Jelloun'un Fransızca Au Pays Adlı Yapıtıyla Türkçe Çevirisi Ülkemde'de Eşdeğerlik Çözümlemesi 548
Türkiye'deki Akademik Çeviri Camiasının Makale Düzeyindeki Çalışmalarının Yayın Mecrasının Araştırılması ve Değerlendirilmesi Üzerine 550
Yaşayan Dil Fransızcanın Öğretimi/öğrenimi ve Duygusal Zekâ 551
"Avret Cinsine Müteallik Firâset-Nâme" Üzerinden "Kadın"ı Okuyamamak 552
Resimin Karanlık Öyküleri 553
17. ve 18. Yüzyıl Geleneksel Bursa Evleri Mekânsal Konfigürasyonunun Plan Tipolojileri Üzerinden Analizi 554
3B Yazıcılarla Tekstil Yüzeyi Tasarımında FDM Yöntemi 555
Analysis of the Works and Manifesto's of Architects Considered As Pioneers of Art Deco Movement 556
Batı Avrupa Resim Sanatı Resimlerinde Fantastik Yaratıkların Biçimsel Çözümlemesi 557
Bilimler Ansiklopedisi İrşadul-Kasıd'da Müzik Bilimi ve Osmanlıya Etkisi: Taşköprizade Örneği . 559
Çağdaş Sanatta Soyut Dönem ve Modaya Yansımaları 561
Çağdaş Sanatta Temsil Problemi 562
Çocukların Kurdukları Hayallere İlişkin Düşünceleri ve Yapmış Oldukları Resimler 563
Değişen Hayatlar Esneyen Mekanlar 564
Floating Architecture in the World Comparatively by Proposals to Coasts in Turkey 565
Geleneksel Osmanlı/Türk Musikisinde Oda Müziği 566
Göç Hareketlerinin Kültürel Ögeler Üzerinden Değerlendirilmesi; Halk Oyunları Örneklemeleri.... 567
Günümüzde Türk Sinemasında Aile Kurumunun Ele Alınışına İki Örnek: Çoğunluk ve Çınar Ağacı Filmleri 568
İç Mimarlıkta Teknoloji ve Kurgusal Mekan Mobilyası 569
İnsan ve Mekan İlişkilerinin Alışveriş Merkezleri Üzerinden Değerlendirilmesi 570
Işıklı Teknolojik Giysilerin Sanata Yansımaları 571
Jakarlı Dokuma İşletmelerinde Tasarım Sürecinin İncelenmesi 572
Kış Bahçesi Tasarımı ve Tekstilleri 573
Konya İstasyon Caddesinde Modern Mimarlığın İzlerini Okumak 574
Kültürel Değerlerin İnceleme Araştırma Derleme ve Arşivleme Çalışmaları: Trakya'daki Halk Oyunları Örneklemesi 575
Metinlerarasılık Bağlamında Edebiyat Resim İlişkisi: Mary Shelley'nin Frankenstein'ı ve Theodore Von Holst'un Canavarı 576
Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitimi İçin Öğrenci Seçiminde Ölçütler 577
Müziksel Algı Üzerine Nitel Bir Çalışma 578
Osmanlı /Türk Musıki Tarihine Damgasını Vuran Bestekârlarımız 579
Psikanalitik Öğeler ile ''The Witch (Cadı)''i Okumak: Tekinsiz ve İğrenç 581
Resim Sanatında Renk Oranları 583
Şahsiyet Dizisi ve Adalet Kavramı: Bir Anti-Kahraman Üzerinden Adalet Arayışı 584
Sait Faik'in Medarı Maişet Motoru Metninde Tür Meseleleri 586
Sanat ve Yorum 587
Sanatın Nesnesi, Nesnenin Sanatı Bağlamında Okumalar 589

Seramik ve Cam Tasarımı Eğitimi Kapsamında Endüstride Açık Atölyeler İle Uygulama Alanları Yaratılması 590
Sinemada Yapay Zeka Kullanımı 592
Sistemci Müzik Teorisyeni Abdülkadir Meragi ve Müzik Biliminde Makasıd Felsefesi 594
Tasarım Eğitiminde Disiplin Sınırlarını Aşmak 595
Theme: Communication and Media Within the Context of World Art in the Digital Age 'cyberspace As Virtual Approaches of Film Stages With Spatial Paradigms' 596
Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/Adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: Kaypentax®: Gerçek Zamanlı Perde Model 5121 597
Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: UCLA Fonetik Laboratuvar Arşivi Türkçe Dil Veritabanı/ucla Fla Tdv 599
Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/thmfns'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/Adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: Türkiye Türkçesi Söyleyiş Sözlüğü Veritabanı/TTSSV 601
Yapıtsız Sanat 603
Yaratıcı Sağlık ve Sinema 604
Yeniden Kullanımın İşlevsel Boyutu: Konya Sivil Mimarlık Örnekleri 606
'Zorunlu Anne'nin Bilinçaltına Freudien Perpsektiften Bir Bakış Denemesi: Babadook Filmi (Jennifer Kent/2014) 607
Spinoza'nın Düşüncesinde Estetik Yansımalar 608
1982 Anayasasının Geçirdiği Değişiklikler 609
Delikanlılığın Destanını Yazan "Dede" Hz. İbrahim 610
Evli Çiftlerin Spiritüel İyi Oluşları ve Evlilik Doyumları Arasında Bir İlişki Var mı? 611
Hanefi Mezhebinde Metin Geleneği ve Metinlerin Değerlendirilmesi 613
Hikmet Geleneğindeki Vücûd-Mâhiyet Ayrımı ve Eğitimde Hatanın Felsefî Temeli 614
İbn Melek ve Şerhu Mecmaı'l-Bahreyn Nüshaları 615
İbn Rüşd'ün Sebeplilik Teorisinin Kozmoloji Anlayışına Etkisi 616
İlmi Kişiliği ve İlimleri Tasnifi Bağlamında Fârâbî 618
İslam Hukuk Literatüründe Şaz İçtihatların Fıkhi Değeri 619
İslam'ın Değişimci Yüzü: Sûf Hareketi'nin Sosyo-Ekonomik ve Tarihsel Arkaplan Analizi 620
Kader Algıları Ölçeği 622
Mevlânâ'nın Düşünce Dünyasını Besleyen Kaynaklar: Seyyid Burhâneddîn Muhakkık-i Tirmizî ve Maârif İsimli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme 623
Mir Hamza Nigârî'nin Divanında Bazı Siyasi-İtikadi Kavramlar: Alevilik, Sünnilik, Mervanilik, Yezidilik, Süfyanilik 624
Türk Aydınına Göre Din Eğitiminin Amacı 625
Effect of Pioglitazone On Oxidative Stress in Liver of Metabolic Syndrome Rats 626
İnfertil Erkek Bireylerde Semen TEX-101 ve TRx-3 Değerleri Biyobelirteç Olabilir Mi? 627
Üçüncü Basamak Bir Hastanede Kolorektal Kanseri Tarama Programı Kapsamında Yapılan Gaitada Gizli Kan Testi Sonrasındaki Kolonoskopi Sonuçları 629
Üreter Taşını Taklit Eden Üreter Alt Uç Tümörü: Olgu Sunumu 630
18-Beta Glycyrrhetinic Asid, Lycopene ve Rosmarinic Asid'in HepG2 ve K-562 Hücreleri Üzerinde Antiproliferative Etkilerinin Araştırılması 631

2012 - 2017 Yılları Arasında Üniversite Hastanesinde Kanser Tanısı Alan Erişkinlere Ait Tıbbi Verilerin Retrospektif Değerlendirilmesi 633

28 Olguda ,tiroid Deki Şüpheli Nodüllerin İnce İğne Aspirasyon Biyopsisi İle Rezeksiyon Sonuçlarının Histopatolojik Uyumu 634

3B Yazıcıların Hemşirelik Eğitiminde Kullanımı 635

65 Yaş Üstü Hipertansif Hastalarda Kalsiyum, Fosfor ve Paratiroid Horman ile Tahmini Glomeruler Filtrasyon Hızı Arasındaki İlişki 636

A Case Report on a Very Rare Condition: Prenatal Diagnosis of Diastematomyelia and İts Clinical Significa 638

A Review: Antibacterial Activity of Laurus Nobilis 639

A Six Month Experience of Hand Surgery Anesthesia: Which One Has More Advantage Blocks or General Anesthesia? 640

Acil Çekilen Taş Protokollü Bilgisayarlı Tomografide İnsidental Bulgular: Radyoloji Raporlarından Bir Kesit 642

Adolesanlarda Etiketlenme 643

Adölesanlarda Menstruasyon Hijyen Alışkanlıklarının Belirlenmesi 644

Adolesanlarda Uyku Hijyeni İçin Gerekli Temel Prensiplerin Sorgulanması 645

Afyon İlinde Üretilen ve Tüketime Sunulan Bazı Et ve Süt Ürünlerinin Mikrobiyolojik Açıdan Değerlendirilmesi 647

Agomelatin'in Sıçanlarda Diyabet ile İndüklenen Davranışsal Bozukluklar Üzerine Etkileri 649

Aksiyel Pediküllü Platisma Kas Fasya Flebinin Köpeklerde Sirküler Servikal Özefagus Defektlerinin Onarımında Kullanımı: Ön Çalışma 650

Akut Biliyer Pankreatite Eşlik Eden ve İnsidental Olarak Saptanan Morgagni Hernisi: Beklemeli mi Müdahale mi Edilmeli? 652

Akut Böbrek Yetmezliği Olan Bir Olguda Chryseobacterium İndologenes'in Neden Olduğu Kateter İlişkili Kan Dolaşımı Enfeksiyonu 653

Alternatif Burun Solunumu Egzersizinin Hipertansif Bireylerin Kan Basıncı Üzerine Etkisi 655

Alzheimer Hastalarında Kan MDA ve GSH Düzeylerinin Araştırılması 657

Alzheimer Hastalığı ve Kannabidiol' 658

An Overview of New Effective Metallo-ß-Lactamase İnhibitors Against ß-Lactamase Resistant Bacterias 659

Analitik Hiyerarşi Sürecinin (AHP) Bir Kanser Araştırma Projesine Uyarlanması: Disiplinler Arası Çalışmaya Bir Örnek. 660

Annelerin Emzirmeye Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi 662

Association Between Maternal Vitamin B12 Status and Risk of Gestational Diabetes Mellitus in Pregnant Women 664

Astaksantin'in Sıçanlarda Pentilentetrazolle Oluşturulan Epileptik Nöbetler ve Nöbet Sonrası Oluşan Hipokampal Nöron Hasarı Üzerine Etkisi 665

Atlarda Krem Don 666

Atomoksetin'in D2/d3 Dopaminerjik Reseptörler Aracılıklı Anti-Allodinik Etkisi 667

Atravmatik Tuvalet Eğitimi 668

Atriyal Fibrilasyon Tanısı Olan Hastalarda Beslenme Durumu ve Uyku Kalitesi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi 669

Baş Boyun Kanserlerinde Fraksiyonlar Arası Set Up Hatalarının İncelenmesi 671

Baş Boyun Kanserlerinde Gerçek ve Sanal Bolus Kullanımının Etkisi 672

Basınç Yarası Önleme Algoritması Rehberliğinde Bakım; Huzurevi Örneği 673
Bazı Benzotiazol Türevlerinin Antinosiseptif ve Anksiyolitik-Benzeri Etkilerinin Araştırılması 674
Bazı Tiyadiazol Türevi Bileşiklerin Santral Sinir Sistemi Üzerine Etkilerinin Araştırılması 675
Beyaz Et Sektöründe Hayvan Refahı: Ekonomik Verimlilik ve Yeşil Tüketim 676
Biofilm Properties of Cheese Origin Methicillin Resistance Coagulase Positive Staphylococci 677
Bir İlk Ön Rapor: Mide Kanserli Hastalarda İnflamatuar Biyomarker Olarak Çözünebilir GITR, OX40L ve CD40L'nin Potansiyel Rolü 678
Blastocystis'de Son Gelişmeler 679
Blefaritli Hastalarda Kirpik Dibi Akar İncelemesi; Demodex Follıculorum 681
Bölgemizdeki Hepatit C Pozitif Hastaların Seroprevalansı 682
Büyüme Hormonu Tedavisi Alan Olgularımızın Retrospektif Değerlendirilmesi 683
Çalışan Atların Korunması ve Sorumlu Sahiplik 685
Cardioprotective Effect of Glucagon-Like Peptide Analog Exendin-4 On Doxorubicin-Induced Cardiotoxicity in Rats: Model: A Scintigraphic and Biochemical Study 686
Carvacrol İnhibits Lung and Neuroblastoma Cancer Cell Lines Proliferation 687
Characterisation of Pseudomonas and Pseudomonas Aeruginosa 688
Cildiniz İçin Zamanı Durdurun: Yaşlanma Süreci İçin Araştırmalar 689
Çocuk Acil Servis Ünitesine Başvuran Ateşli Çocuklarda Her Piyüri İdrar Yolu Enfeksiyonu Mudur? 690
Çocuklarda Alt Solunum Yolu Enfeksiyonlarında Viral Etiyolojinin Klinik ve Epidemiyolojik Olarak Değerlendirilmesi 691
Çoklu İlaç Dirençli A. Baumanni İzolatlarında Antibiyotik Direnç Durumunun Araştırılması 692
Çölyak Hastalığı ; 2 Yıllık Otoantikor Düzeylerinin Değerlendirilmesi 693
Comparison of Gender Differences in Association Between Lipid Profiles and Blood Coagulation Parameters 694
Compounds Bearing 1,2,4-Triazole-3-Thione Moiety: the Current Advances 695
Çörek Otunun Antikanser Etkileri 696
D Vitamini ve Obezite Arasındaki İlişki 697
Deneysel Toxoplasma Gondii Enfeksiyonu Oluşturulan Sıçanlarda Hipokampal Ekstrasellüler Sıvıda Nörotransmitter ve İyonların Değerlendirilmesi 698
Depresyon ve Beslenme 699
Dermoskopik İnceleme ile Tanı Konulan Bir Kene Isırığı Olgusu: Parazitik Deri Hastalıklarında Dermoskopinin Önemi 700
Destek Nutrientlere Yeni Yaklaşımlar: Prostat Kanserinde Anti-Proliferatif Etkilere ve Oksidatif Hasara Neden Olurlar 701
Dikloro-(N-(Pirolidinoetil)benzimidazol)-(Hekzametilbenzen)rutenyum (II)'un MCF-7 İnsan Meme Kanser Hücre Hattı Üzerine Sitotoksik Etkisi 703
Diş Hekimliğinde Adeziv Sistemler ve Güncel Sınıflandırılması 704
Diş Hekimliğinde EFT 705
Diyabetik Hastada Nadir Görülen Raoultella Plantıcola Bakteriyemisi 706
Diz Osteoartritinde Ultrason ve Zeytinyağı Fonoforez Tedavilerinin Etkinliğinin Karşılaştırılması .. 708
Duchenne Musküler Distrofisi Tanı ve Tedavi Yöntemleri 710
Dudak Damak Yarıkları ve Multidisipliner Tedavileri 711
Ebelik Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri 712

Ebelikte Temel Kavramların Görselleştirilmesi Çalışması 713
Echium Plantagineum'un Uçucu Yağ İçeriği ve Antimikrobiyal Özellikler Açısından İncelenmesi . 714
Effet of Punica Granatum to Cell Survival Pathway On Breast Cancer Cell Line..... 716
Elit Futbolcularda Tibial Torsiyon Açılarının Değerlendirilmesi 718
Endometrial Örneklemeler: Kesitsel Bir Çalışma 719
Endotrakeal Tüp Nazogastik Tüpün İntrabronşial Yerleşimini Engelleyebilir mi? Bir Olgu Sunumu Eşliğinde Derleme. 720
Erişkin Tonsillektomilerinde Postoperatif Ağrı ve Kanama Açısında Harmonik Bıçak ve Bipolar Koter Tekniğinin Karşılaştırılması 721
Erkek Kuzu Rasyonlarına Korunmuş Yağ (By-Pass Yağ) İlavesinin Rasyon Maliyeti Üzerine Etkisi 722
Erzincan'da Yetişen Lallemantia Canescens Bitkisinin Tirozinaz ve Kolinesteraz İnhibitör Aktivitelerinin Değerlendirilmesi..... 723
Evaluation of Pneumothorax Cases Caused by Blunt Trauma..... 725
Exposure Pathways and Neurotoxic Effect Mechanisms of Haloacetonitriles 726
Farkındalığın Artması Gereken Posttravmatik Morel Lavallee Lezyonu..... 727
Farklı Kanser Hücre Hatlarında İnsülin Reseptör Substrat 1 (IRS1) Proteininin Hücre Proliferasyonu ve Terapötik Yaklaşımlardaki Etkisi 728
Feksofenadin ve Safsızlıklarının Mutajenik Etkilerinin Yapı-Aktivite İlişkisi ((Q)SAR) ile Değerlendirmesi 730
Feokromasitomalı Hastalarda Multidisipliner Yaklaşım..... 732
Fertilizasyonun Pronuklear Aşamasında Morfoloji ve Senkronizasyonun Rat Oositlerinde Ultrastrüktürel Olarak Gösterilmesi 733
Fiziksel ve Zihinsel Engelli Çocuklara Bakım Verenlerin Fiziksel ve Psikolojik Etkilenimlerinin İncelenmesi..... 734
Gebelik Sürecinde Ağız ve Diş Sağlığı ile İlgili Doğru Bilinen Yanlışların Eğitim Düzeyi ile İlişkisi 736
Gebelikte Omega 3 Desteğinin Anne ve Bebek Sağlığı Üzerine Etkileri 738
Genel Cerrahi Kliklerinde Onkoloji Hastalarının Postoperatif Katabolik Durumlarına Multidisipliner Yaklaşımla Nutrisyonel Destek..... 739
Gestasyonel Diabetes Mellitusta Tarama Testi İle Doğrudan Tanı..... 740
Gıda Kaynaklı Bakteriyel Zoonozlar..... 741
Glutamat ile İndüklenen Nöron Hasarında Phloretin ve Phloridzin'nin Etkileri: In Vitro Çalışma.... 742
Glutamat ile İndüklenen Primer Nöron Hasarında Nar Kabuğu Ekstresinin Etkileri..... 743
Gömülü Üçüncü Molar Dişlerin Çekiminde Antibiyotik Yönetimi 744
Görme Engelli Ebeveynlerin Çocuklarının Bakımında Yaşadıkları Zorluklar 745
Görme Kaybı Sıklığının Saptanması, Ülke Örneği 746
Grup Çalışmalarının Üniversite Öğrencilerinin İyilik Hallerine ve Güçlendirilmelerine Olan Etkisi 747
The Concept of Sick-Hospital Syndrome and Its Effects on Employee Health 748
Hastane Enfeksiyonlarının Önlenmesinde El Hijyeninin Önemi ve Güncel Durum 750
Hastanede Yatan Çocuklar İçin Kullanılan Malnütrisyon Tarama Yöntemleri ve Nütrisyonel Bakımda Hemşirenin Rolü..... 751
Hata Türü ve Etkileri Yöntemiyle Bir Asansörün Yapıya Tesis Edilmesi Sürecinde Risk Analizi.... 753
Hekimlerin Kronik Hepatit C Enfeksiyonundaki Bilgi ve Farkındalıkları..... 754

Helal Yaşam Tıbbı 756
Helıcobacter Pylorı İle İndüklenen Genotoksisite ve Gastrik Adenokarsinoma Başlangıcına Etkisi . 758
Hemodiyaliz Erişimi İçin Fonksiyonel Arteriyovenöz Fistül Oluşturulmasının ve Yönetiminin İpuçları ve Püf Noktaları 759
Hemodiyaliz Tedavisi Alan Kronik Böbrek Yetmezliği Hastalarında Sıvı Elektrolit Yönetimi, Belirtilerin Takibi ve Hemşirelik Bakımı 761
Hemofilili Çocuklarda Kardiyak Fonksiyonların, Kan Basıncı Profillerinin ve Vasküler Endotelyal Fonksiyonların Değerlendirilmesi 763
Hemşirelerin Demografik Özelliklerinin Psikolojik Sermaye Üzerindeki Etkisi 765
Hemşirelik Öğrencilerinde Öznel İyi Oluş İle Psikiyatrik Belirtiler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 766
Hemşirelik Öğrencilerinin Bağımlılık ile İlgili Bilgi ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi 768
Hemşirelik Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ve Etkili Faktörler 770
Hemşirelik Öğrencilerinin Suriyeli Mültecilere Yönelik Tutumları: Kesitsel Bir Çalışma 771
Hepatit Delta Virüsü (HDV): Epidemiyolojik Bir Bakış 773
Huzursuz Bacak Sendromlu Hastaların Klinik ve Demografik Bulguları: Türkiye'deki Üçüncü Basamak Bir Hastanenin Retrospektif Analizi 775
İki Şehrin Hikayesi: Mesane Biyopsileri 776
İkiz Bebekleri Olacağını Öğrenen Gebelerin Yaşadıkları Duygu Durumları 777
İkizlerde Tuvalet Eğitimi: Literatür Taraması ve Anne Deneyimleri 778
İlaca Bağlı Gelişen Çene Osteonekrozları: Kanser Hastalarında Uygulanacak Cerrahi ve Protetik Tedavi Yaklaşımları 779
İmplant Cerrahisi Öncesi Bir Teknik: Shell Tekniği ile Vertikal ve Horizontal Alveolar Kemik Ögmentasyonu 780
İnsan Sağlığı Açısından Önemli Microsporidia Türleri 781
Investigation of the Effect of Punica Granatum in Streptozotocin Induced Diabetic Rat Testis 782
Investigation of the Effect of Aluminum and Magnesium Nanoparticle Exposure by Skin and Oral on Some Biochemical Parameters in Rats* 783
Investigation of the Role of IRF-6 Variations in Palatogenesis 785
Irritabl Barsak Sendromunda Ortalama Trombosit Hacmi/ Trombosit Sayısı ve Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranları 786
Is Pre-Bending Necessary in the Treatment of Pediatric Femoral Fractures Using Titanium Elastic Nailing' 787
Iskemi/reperfuzyon Ovaryum Hasarında Dexmedetomidine'nin Ovaryum Dokusu Üzerine Koruyucu Etkisinin Araştırılması, Deneysel Model 788
Iyatrojenik Hepatik Arter Yaralanmasında Endovasküler Tedavi 789
Kadına Yönelik Şiddette Multidisipliner Yaklaşımın Önemi 790
Kalp Krizi, Kalp Masajı, İlk Yardım Terimlerinin İnternet Üzerinde Araştırılması Eğilimi 791
Kan Gazı Cihazında Ölçülen Glukoz Konsantrasyonu, Serum Glukoz Konsantrasyonunun Yerine Kullanılabilir Mi? 792
Kanser Gelişiminde Beslenme ve Genetiğin Rolü 794
Kemik Fraktürü Sonrası Yara Yerinde Saptanan Helcococcus Kunzii: Nadir Bir Etken 795
Kistik Fibrozis Genetiği ve Tedavisi 796
Klebsiella Pneumoniae ve Escherichia Coli'ye Bağlı İdrar Yolu Enfeksiyonlarında Genişlemiş Spektrumlu Beta-Laktamaz Enzim Varlığı ve Komorbidite İle İlişkisinin Araştırılması 797

Klinik Örneklerden İzole Edilen Candida Türlerinin Tanımlanmasında Kullanılan İki Farklı Yöntemin Değerlendirilmesi 798
Kolorektal Kanser ve Eser Element 799
Koroner Arter Bypass Cerrahisi Sonrası Risk Faktörlerinin Modifikasyonun Önemi 800
Koroziv Madde İçme İle Başvuran Hastaların Değerlendirilmesi 802
Kronik Ağrıda Gen Terapisi ve Hemşirelik 803
Kronik Blefaritte Çay Ağacı Yağının Etkinliğinin Araştırılması 804
Kronik Böbrek Yetmezliği ve Hemodiyalizin Multidisipliner Değerlendirmesi 805
Kronik Böbrek Yetmezliğinde Egzersiz ve Rehabilitasyon 806
Kronik Kalp Yetersizliği Hastalarında Uykuda Solunum Bozukluğunun Tedavisi İçin Kullanılan Girişimlerin Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Sistematik Derleme 807
Künt Göz Travmalı Bir Hastada Hızlı Gelişen Görme Kaybı 809
Küresel Sığır Eti Ticareti: Gemi ile Taşınan Sığırların Refahı 811
Lateral Epikondilitte Güncel Yaklaşımlar 812
Lisans Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeylerinin İncelenmesi 814
Lokal Anestezi Sonrası Nadir Bir Koplikasyon; Methemoglobinemi 816
Low Anterior Rezeksiyon Sonrası Fekal İnkontinans İçin Transanal İrrigasyon Uygulaması 817
Lyme Hastalığı Multipl Skleroz Etyopatogenezinde Ne Kadar Etkili' 818
Major Üropatojenlere Karşı Kızılcık Suyunun Antimikrobiyal Aktivitesinin Araştırılması 819
Manda Sütünün İnsan Sağlığı İçin Önemi ve Süt Kalitesini Etkileyen En Önemli Hastalık: Mastitis 821
Maternal Kafein Tüketiminin Fetüs Üzerine Etkileri 822
MCF-7 ve MDA-MB-231 İnsan Meme Kanseri Hücre Hatlarında Juglon Uygulamasının FABP-9 Proteini Üzerine Etkisi 824
Meme Lezyonlarında Tanı ve Tedavi Yöntemi; Meme Lezyon Eksizyon Sistemi (Bles) ile Tecrübelerimiz 826
Mesane Yan Duvar Tümörlerinin Transüretral Rezeksiyonu Sırasında Obturator Sinir Bloğunun; Tümör Örneklerinde Detrusor Kası Varlığı ve Hastalığın Nüksetmesi Üzerine Etkisi 827
Mezial Temporal Sklerozda İktal Hipersalivasyon 829
Mide Adenokanserinde Mortaliteye Neden İlerleyici Malign Plörezi; Olgu Sunumu 831
Migren Tanılı Serebral Venöz Tromboz Olgu Sunumu 833
Mikrobiyota ve Sağlık Açısından Önemi 834
Mucize Bir Uygulama: Kanguru Bakımı 836
Multisistem Tutulumu Olan Sarkoidoz'lu Olgularda 18F FDG PET/BT' Nin Kullanımı 837
Nadir Bir İleus Sebebi: Safra Taşı İleusu, Olgu Sunumu 838
Nadir Görülen Koroner Arter Anomalilerinden Bland White Garland Sendromunun Tedavisi 840
Nekrotizan Enterokolit ile Abo Kan Grupları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi 841
Nöroborelyozis: Üç Sitokin Bir Kemokin Kasırgası: Bir Olgu Sunumu 842
Nucleus Subthalamicus'un Fonksiyonel Anatomisi ve Derin Beyin Stimülasyonunda Önemi 843
Öğrencilerin Sağlık Okuryazarlık Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi 844
Oral Yolla Beslenemeyen Yoğun Bakım Hastalarında Klinik Verilerimiz 845
Ortalama Trombosit Hacmi ve Platelet Düzeylerinin Helicobacter Pylori ve Gastrit İle İlişkileri 847
Ortalama Trombosit Hacmi/trombosit Sayısı ve Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranları Yoğun Bakım Populasyonunda Mortalite Belirtecidir 848

Ortognatik Cerrahi Tedavide Multidisipliner Planlama ve Tedavi Yaklaşımları 849
Otoimmün Romatizmal Hastalıkların Temporomandibuler Eklem ve Ağız İçi Bulgular Açısından Değerlendirilmesi 850
Over Rezervinin Değerlendirmede Neler Önemlidir? 851
Özel Eğitim Merkezinde Çalışan Fizyoterapistler ile Tıp Merkezi veya Fizik Tedavi Dal Merkezlerinde Çalışan Fizyoterapistlerin Mesleki Tükenmişlik ve İş Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması 852
Pasif Sigara İçiciliğinin Çocuk Sağlığı Üzerine Etkilerinin İdrarda Kotinin Düzeyi İle Değerlendirilmesi 854
Periampuller Bölge Kanserlerine Multidisipliner Yaklaşım 856
Periferik Arter Hastalığı Olan Hastalarda Asemptomatik Karotis Arter Stenozunun Birlikteliği 857
Plantago SPP. ile İlişkili Şiddetli İrritan Kontakt Reaksiyon: Bitkisel Tedaviler Ne Kadar Masum ' 859
Plantar Fasiitte Yüksek Yoğunluklu Lazer, Ultrason ve Kinezyolojik Bantlama Tedavilerinin Etkinliklerinin Karşılaştırılması 860
Plesanta Perkreata'ya Sekonder Ürolojik Komplikasyonlar ve Yönetimi: Olgu Sunumu 862
Prenatal Anne-Bebek Bağlanmasının Prenatal Depresyonla İlişkisi 863
Primer Huzursuz Bacak Sendromunda Depresyon, Anksiyete Düzeyi ve Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi 865
Primer Ovaryan Leimyosarkom 866
Protez Kaide Materyallerine Farklı Formlarda Zirkonyum Oksit Nanopartikül İlavesinin Renk Stabilitesi Üzerine Etkisi 867
Punikalajinin Erkek Yeni Zellanda Tavşanlardaki Bazı Kan ve Antioksidan–Oksidan Parametreler Üzerine Etkisi 869
Regresyon Analizinde Kategorik Değişkenler İçin Kodlama Tipleri 871
Research Advances On New Hybrid Compounds Which Are Capable of Being Used As Multi-Target-Directed Ligands in the Treatment of Alzheimer's Disease 872
Retroperitoneal Kitlelerde Multidisipliner Yaklaşımların Tedavi Modalitelerine Katkısı 873
RHK'de Mirna Aracılıklı Cerna Potansiyeline Sahip T-UCR İçeren Genlerin in Siliko Analizi 875
Ruh Sağlığı Alanında Sosyal Çalışma Uygulaması: Psikiyatrik Sosyal Çalışma 877
Sakarya'da Lise Öğrencileri Arasında Menstrüel Baş Ağrısı Sıklığı ve Stres Düzeyinin Değerlendirilmesi 878
Sarkopeni Tanısında Güncel Yaklaşımlar 880
Senil Kataraktlı Olguların Demografik Özellikleri ve Komorbidite Profilleri 882
Sıçanlarda Akut Toxoplasma Gondii Enfeksiyonunun Anksiyete Üzerine Etkisi: Amigdalar Ekstrasellüler Sıvıdaki Nörotransmitter ve İyon Değişimi İle İlişkisi 883
Sıçanlarda Siprofloksasin'e Bağlı Gelişen Akut Kardiyotoksik Etkilere Karşı Dekspantenol'ün Koruyucu Etkilerinin Araştırılması ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Sıçanlarda Toxoplasma Gondii Enfeksiyonunun Elektroensefelogram (Eeg) Üzerine Etkisi: Hipokampal Bölgedeki Nörotransmitter ve İyon Seviyeleri İle İlişkisi 885
One of the Dimensions of Violence: Violence During Pregrancy and its Results 886
Sigara İçmek Diyabet Gelişimi İçin Bir Risk Faktörü Müdür? 888
Sigara Kullanımının İzole Koroner Arter Bypass Greft Ameliyatı Geçirmiş Olgularda Entübasyon Süresi ve Hastanede Kalış Üzerine Etkisi 890
Silimarin DU145 Prostat Kanseri Hücre Hatlarında Anti-Kanserojenik Etki Göstermektedir 891
Silimarin: Hepatoprotektif Bir Ajan 893

Sisplatinin Ovaryum Toksisitesine Karşı Beyaz Çayın Koruyucu Etkisinin Araştırılması, Deneysel Çalışma 894
Skuamoz Hücreli Karsinoma: Olgu Sunumu 895
Sperm Kriyoprezervasyonlarında Antioksidan Takviyesinin Rolü 897
Sterile Inflammation and Lung Cancer 899
Stop the Stats! On the Road to Apoptosis Induction and Regain of Chemotherapeutic Response in Leukemia 900
Sürü Dışı Holştayn-Frizyan İneklerde Yaş ve Kesim Mevsiminin Karkas Özelliklerine Etkisinin Değerlendirilmesi 901
Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi (TAT) Kullanımına İlişkin Hemşirenin Rolü 902
Tetrakorik ve Polikorik Korelasyon Katsayıları 903
The Effect of Diclofenac and Flunixin Meglumine On the Pharmacokinetics of Intravenous Moxifloxacin in Sheep 904
The Effects of Doxorubicin Administered Acute and Cronic Doses On Heart Tissue in Rats 905
The Effects of Organıc Nutrıtıon on Infant Health in Pregnant and Nursıng Mothers 906
Tip 2 Diyabette Hba1c Düzeyi ile Serum Ürik Asit Seviyesi İlişkilidir 908
Tiroidin Beslenme İle İlişkisi 909
Trafik Kazalarının Sağlık Harcamaları Üzerine Etkisi 910
Transobturator Tape Cerrahisi Uzun Dönem Komplikayonu ile İlgili Bir Olgu Sunumu 911
Trichomonas Vaginalis'in Genetik Özellikleri ve Moleküler Karakterizasyon Yöntemleri 912
Trueperella Pyogenes'in Etken Olduğu Bir Mastit Olgusu Mastit ve Pemfigus Birlikteliği 913
Tüm Vücut Tomografide Farklı Yaş Grupları İçin Kritik Organ Dozlarının Belirlenmesi: Monte Carlo Çalışması 914
Tümörde Spesifik Olarak Etkinleşecek Disülfit Bağlı Dimerik Fotosensitizerlerin Biyolojik Aktivitelerinin İncelenmesi 916
Türkiye'de Diyaliz Konusunda Yapılan Lisasüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi 918
Türkiye'de İntramüsküler Enjeksiyona İlişkin Yapılan Tezlerin İncelenmesi 919
Türkiye'de Yetiştirilen Koyunların Islahına Yönelik Yenilikçi Bir Yaklaşım: Büyüme Eğrisi 921
Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde Rs1059234 ve Rs1801270 Polimorfizmleri ile Özofagus Kanseri Arasındaki İlişki 923
Unhealthy Foods Containing Preservatives Leads to Anxiety and Depression Through Altering Microbiota Biodiversity 925
Üniversite Öğrencilerinin Riskli Davranışları ve Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutumu 926
Uyuşturucu Bağımlısının Boyun Bölgesinde Kaybolan Kırık İğne 928
Varis Tedavisinde Cerrahi Striping ve Endovenöz Ablasyon Tedavi Sonuçlarımız 929
Vitamin D Yetmezliğiyle Diabetes Mellitusun İlişkisi 930
Yalancı (Pseudo) R-Kare Ölçülerine Genel Bakış 932
Yapay Zeka Algoritmaları İle Lateral Sefalometrik Radyograflarda Gözlenen 2., 3. ve 4. Servikal Vertebralardan Cinsiyet Tayini 933
Yaşlanma Korkusu 935
Yaşlılarda Kognitif Fonksiyon İle Depresyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması 936
Yaşlılıkta İlaç, Gıda ve Mikrobiyota Etkileşimi 937
Yoğun Bakım Hemşirelerinde Ahlaki Duyarlılık 938
Yürüme ve Cinsel Aktivite Bozukluğuna Yol Açan Dev Hidrosel : Olgu Sunumu 939

Zorluklar Multidisipliner Çözümleri Doğurur: Toksikoloji ve Epidemiyoloji İşbirliği 940
Alzheimer Hastalığında Potansiyel Tedavi Stratejileri ve Terapötik Ajanlar 942
Depresyonda Yeni Yaklaşımlar: Biyobelirteçler ve Hayvan Modellemeleri 944
Düşük ve Yüksek Doz İntravenöz Hidrojen Sülfür Uygulamasının Sıçanlarda Yaptığı Kardiyovasküler Değişikliklerin İncelenmesi 945
Ege Bölgesinde Kemoterapi Alan Hastaların İstatistiksel Analizi 946
Hayvan Deneylerinde Etik: Hayvan Etik Yasaları Çerçevesinde Deney Hayvanlarının Kullanımına Alternatif Yöntemler 947
İskemi / Reperfuzyon Modelinde Resveratrolün Ovaryum Koruyucu Etkisinin Değerlendirilmesi... 948
Serebral Ödem ve Antidiüretik Hormon Antagonizması 949
Yoğun Bakım Hastalarında Sıvı Elektrolit Dengesizliği Sonucu Hastalarda Oluşan Patofizyolojik Sorunlar 950
Project Management in Libraries 952
Deri ve Deri Mamulleri Sektörünün Türkiye Ekonomisindeki Yeri 953
1954 Yılı Türk-Yunan İlişkileri ve Yükselen Kıbrıs Meselesi 954
1980'lerden 2000'lere Şarkılarda Dil ve Söylem 955
2007 Cumhurbaşkanlığı Seçiminin Reklam Filmlerine Yansıması: Cumhuriyet ve Zaman Gazetesi Reklam Filmleri 956
3-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Annelerin Çocuk Gelişimine İlişkin Bilgilerinin İncelenmesi 957
A.S.Pukin'in Gözünden "Karışılıklar Dönemi" (A.S. Puşkin "Boris Godunov) 958
ABD'nin "Küresel Terörizme Karşı Savaş" Projesi Üzerine Bir Değerlendirme 960
Alan Yönetim Planlarına Yönelik Bir İnceleme: Türkiye Örneği 962
Almanya ve Türkiye'deki Türk Girişimci Tipolojisi ve Karşılaştırması 964
Alternatif Birer Çekicilik Unsuru Olarak Halo Terapi ve Speleo Terapi (Çankırı Potansiyelinin İncelenmesi) 966
Anadolu'da Gizli Bir Hazine, Tire 967
Analitik Hiyerarşi Süreci ve Aras Yöntemleriyle OECD Ülkelerinin Küresel Kriz Öncesi ve Sonrası Makroekonomik Performanslarının Analizi 969
Antik Çağda Sakroiliak Disfonksiyonuna Bağlı Sakroiliak Kaynaşma Örneği 971
Antik Spradon Toplumunun Paleodemografik Yapısı 972
Antropoloji ve Sosyal Disiplinlerde Toplumsal Hakikatin ve Temsil Kabiliyetinin Dönüşümü 973
Arçelik Demek Yenilik Demek: Arçelik Firmasinin Türkiye'de Beyaz Eşya Sektöründe Pazar Oluşturma Faaliyetleri 974
Augmented Reality Use in B2b Applications With a Focus On Automotive Oems 976
Avanzâde Mehmet Süleyman'ın Dergicilik Faaliyetleri 977
Avrupa Birliği ve Vatandaşlığının Türk Millî Eğitim Müfredatında Yeri ve Önemi 978
Avrupa Birliği'nde Mali Sürdürülebilirliğin Sağlanmasında Büyüme ve İstikrar Paktı ve Etkinliği .. 980
Bağımsızlık Sonrası Süreçte Kosova'nın Temel Sorunlarının Analizi 982
Bağlamından Kopan Mani ve Aktarım Sürecinin Yeniden Tanımlanması 984
Batı Sineması'nın Sessiz Döneminde Öteki: Türk'ün Temsili 985
Belgesel Gerçeklikte Göstergeler: İki Belgesel Bir Kimlik "İhsan Hala" 986
Beşeri Sermaye Teorisi: Klasik Yaklaşımdan Kompleksite Yaklaşımına 987
Coğrafi Bir Mekân Olarak Burdur İlinin Doğa Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi 988

Bir Dürtme Örneği: Otomatik Katılım Sistemi 989
Bir Eğlence Aracı Olan Şarkıların Siyasal İletişim Kampanyalarında Kullanılması: "Yalova Üniversitesi Öğrencileri Özelinde Etki Araştırması" 991
Birinci ve İkinci Körfez Savaşları Döneminde Türk Dış Politikasının Karşılaştırmalı Analizi 992
Bist'de İşlem Gören Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı İşletmelerinin Finansal Performanslarının Electre Yöntemi İle Analizi 994
BİST'de İşlem Gören Şirketlerinin Finansal Performanslarının İncelenmesi: Elektrik Şirketleri Üzerine Bir Uygulama 996
Bitcoin Fiyatı ile Medya Arasındaki İlişki 997
BRICS Ülkelerinde Ekonomik Özgürlüğün Büyüme Üzerindeki Etkisinin Testi 998
Bucak (Burdur) Mermer Ocaklarının Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Analiz Edilmesi 999
Bülent Ecevit'in Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Seçilmesi Sürecinde Yürüttüğü İletişim ve Medya Stratejisi 1000
Cadaloz Mizah Gazetesi'ndeki Kadın İmgesi Üzerinden Osmanlı Sosyal Yapısındaki Kadın Algısı 1002
Çağdaş Fransız Sinemasında Gaspar Noe: "dönüş Yok" Filmi Üzerine Dramaturjik İnceleme 1003
Liderlik Davranışı İle Örgütsel Seslilik ve Çalışan Performansı İlişkisi: Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma 1004
Çalışanların Bulut Bilişim Kullanımı: Keşifsel Bir Araştırma 1005
Employee's Perception of Corporate Reputation and Counterproductive Work Behaviour; The Moderating Affect of Organizational Commitment 1006
Cebimdeki Yabancı: İletişim Çağında İletişim Yorgunluğu, –mış gibi İletişmek 1007
Cebimdeki Yabancı Film Öyküsünün Simulakra/simulasyon Kuramı Bağlamında Tartışılması 1008
Class Antagonism and Hegemony in Academia: Malcolm Bradbury's Eating People İs Wrong 1010
Çok Kriterli Karar Yöntemleri İle Proje Seçimi: Promethee Örneği 1011
Delphi Tekniği ve Kriz Yönetimi Bağlamında Kullanımı 1013
Dijital Değişim ve Dönüşümlerin İşletmelerin Muhasebe Bilgi Sistemlerine Etkileri 1014
Dijitalleşme ve Dijital Dönüşümler Ekseninde Dijital Liderlik 1015
Disiplinden Post-Disiplinere 1016
Diyalog Yönünden Yerel Yönetimlerin Twitter Kullanımına Bakış: Ankara Belediyeleri Örneği 1017
Dünya Zeytinyağı Sektöründe Türkiye'nin Yeri ve İhracat Seviyesi 1018
Düzce'de Muhacirlerin İskanı 1019
Efes Bölgesi Bizans Eserleri: St. Jean Kilisesi Örneği 1020
Eğitimde Mobil Teknoloji Kullanımı: Öğrenci-Öğretmen-Veli Değerlendirmesi 1021
Ekonomik Entegrasyonlar ve Gümrük Birliği Uygulamasının Türkiye'de Cari Açık Üzerindeki Etkileri 1022
Entropi ve Karma Tamsayılı Doğrusal Programlama Yöntemleriyle Öncelikli İyileştirme Alanlarının ve Oranlarının Belirlenmesi: Türkiye Lojistik Sektöründe Bir Uygulama 1023
Erken Cumhuriyet Dönemi Kadın Politikalarının Eğitim Boyutu 1025
Erzurum Yöresindeki Sarıçam (Pinus Sylvestris L.) Ağaçlandırmalarında Yetişme Ortamı Koşullarının Büyüme Üzerindeki Etkileri 1027
Evaluate and Identify the Current Situation of Turkey's Tourism Industry with the Perspectives of Stakeholders 1028
F. M. Dostoyevski'nin Yeraltı Dünyasına N. G. Çernişevski'nin Rasyonel Egoizm Teorisinden Bakış 1029

Factors Affecting Customer Satisfaction in Telecom Sector of Pakistan..... 1031
Farklı Kültürlerden Gazetecilik Temalı Sinema Filmlerine Yönelik Temsiller: Kültürel Boyutlar Kuramına Göre Farklı Kültürlerde Gazetecilik Mesleğinin İzdüşümleri 1032
Ferit Edgü'nün Küçürek Öykülerinde Çift Anlamlılık ve Belirsizlikler:..... 1033
Fiscal Space in the Light of Current Fiscal Approaches 1034
Geleceğin İşgücü Olarak Z Kuşağının Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumları 1035
Girişimcilik, Girişimcilik Türleri ve Girişimci Tipolojileri Üzerine Bir Araştırma..... 1036
Göçmenlere Karşı Yerel Halkın Bakış Açısının Araştırılması: Ankara ve Kırıkkale İli Karşılaştırması 1038
Gölge Altında (2016) Filminde Bireysel ve Toplumsal Travmanın Etkileri..... 1039
Gönüllü Göçün Zorunluluğu: Çankırı'da Göçe Sebep Olan Faktörlerin Sosyoekonomik Açıdan Bir Değerlendirmesi 1040
Gri İlişki Analiz (Gia) Yöntemi İle Bıst-30 (Borsa İstanbul) Endeksi Hisse Senetlerini Kullanarak Portföy Oluşturma 1041
Güven ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Oecd Ülkeleri Panel Veri Analizi 1042
Haber Yazma ve Haber Verme Pratiklerinde Yeni Medya Kullanımının Sebep Olduğu Değişiklikler 1043
Haberlerde Veri Dezenformasyonuna Karşı Alternatif Yaklaşımlar: 1045
Hanlıklar Zamanında Ali Müslüman Zümresi (Guba, Nahcivan, Erivan ve Karabağ Hanlıklarına Dair Veriler Esasında) 1046
Hasta Güvenliğini Etkileyen Faktörlerin "Güvenli Tutumlar Anketi" İle Belirlenmesi 1047
Hayvan Haklarına İlişkin Tutumların Belirteci Olarak Sosyal Baskınlık Yönelimi ve Ekolojik İkilemlere İlişkin Tutumlar 1049
Henri Bergson'un Sezgisel Metafiziğinde Sanatın ve Sanatçının Yeri ve Önemi 1050
Hollywood'da Bir Auteur: Wes Anderson..... 1051
Hukuk ve Muhasebe Sisteminde Bilirkişilik..... 1052
İbn Battuta Seyahatnamesinde Kudüs: Sosyal ve Kültürel Boyutları 1053
İhramdan Bikiniye Suudi Arabistan'da Turizm 1054
İki Şairin Eserlerindeki Ölüm Dürtüsünün Metinlerarasılık Bağlamında İncelenmesi..... 1055
İklim Değişikliği Rejiminde Çok Uluslu Şirketlerin Rolü 1057
Ilgaz Dağı Milli Parkı'nın Turizm ve Rekreasyonel Amaçlı Kullanımının İrdelenmesi 1059
İngiltere Premier Lig Kulüplerinin Son Üç Sezon Başarı Etkinliğinin Veri Zarflama Analizi İle İncelenmesi..... 1060
İnsan Benliğinin İlkelliği Üzerine Dystopik Bir Eser: Sineklerin Tanrısı..... 1061
Instagram Yeni Bir Politik Propaganda Ortamı Olabilir Mi? 1062
İş Stresinin Çalışan Memnuniyeti Üzerine Etkisi: Bir Kamu Hastanesi Örneği 1063
İslami Kamu Topraklarına Yeni Bir Bakış: Erken Modern Azerbaycan Örneği 1064
İşletmelerde Dijitalleşmenin Muhasebe Eğitimine Yansımaları 1065
Kabadüz İlçesinde Yöre Halkının Kırsal Turizme İlişkin Görüşleri 1066
Kadın Cinsel İstismarcılara Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe'ye Adaptasyonu..... 1067
Kadın İşgücü Sorunlarını Belirlemeye Yönelik Bir Uygulama: Konya Örneği..... 1068
Kadın ve Bedeni: Tıbbi Bilginin Hakimiyeti Altındaki Bedenler..... 1070
Kadına Yönelik Şiddetin Öteki Yüzü: Sığınmaevi Çalışanları 1071

Kamu Bankası Çalışanlarının Örgütsel Motivasyon Analizine Maslow Penceresinden Bakış; Bir Odak Grup Çalışması 1073
Kamu Diplomasisinde Yeni Yaklaşımlar 1074
Kaos ve Karmaşıklık Teorilerinin Pazarlamada Kullanılması: Pazarı Yönlendirme 1075
Karayolları Projelerinde Ekolojik Köprü Planlaması 1076
Kentsel Açık Yeşil Alanlar Olarak Tekirdağ'daki Spor Alanlarının İncelenmesi 1077
Kentsel Alanlarda Endüstriyel Alanların Dönüşüm Stratejileri 1078
Kentsel Alanlarda Yeşil Alt Yapı Sistemleri 1080
Kentsel Dönüşüm Projelerinde Toplu Konut İdaresi Uygulamalarının Kullanıcı Memnuniyeti Bağlamında Değerlendirilmesi; Ankara Örneği 1081
Kentsel Makroformun ve Topoğrafyanın Sürdürülebilir Kentsel Gelişmeye Etkileri: Ortahisar (Trabzon), Türkiye Örneği 1082
Kibyra Kenti Agora I. Teras Caddesi'nde Yer Alan Zemin Döşemelerinin Koruma ve Onarım Çalışmaları 1084
Kırşehir İlinde Tarımsal Üretim Yapan Çalışanların Tükenmişlik Durumları 1086
Klasik Dönem Osmanlı İmparatorluğunda İktisadi Zihniyet ve Sosyal Yardımlaşma 1087
Konaklama İşletmelerinin Yiyecek-İçecek Hizmetlerine Yönelik Kriz Uygulamaları ve Uygulamaların Misafir Memnuniyetine Yansıması 1089
Konya Ovası Neolitik Kültürleri 1091
Koyunbaba Vakfı 1092
Kripto Paraların Muhasebeleştirilmesi ve Kripto Para İşlemlerinin İşletmelerin İç Kontrolüne Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme 1093
Küçük Yerleşim Yerlerinde Şehir Pazarlaması ve Markalaşma 1095
Kültürel Zekâ ve Liderlik Arasındaki İlişkinin Analizi 1097
Lale Devrinde Damatlar Tarafından Yönetilen Bir Ada: Kıbrıs 1098
Liberal Sağ Siyasetin Dönüşümü: Politik Etkinliğe Rağmen Partileşememe 1100
Liderlik Özelliklerinin Analitik Hiyerarşi Prosesi İle Ağırlıklandırılması 1101
Lisansüstü Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Karşılaştırması 1102
Lojistik İşletmelerinde Depolama Maliyetleri ve Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyet Saptama Yaklaşımı* 1103
Mınt Ülkelerinde Yolsuzluk ile Büyüme İlişkisi 1104
Muhammed B. İshak En-Nedîm'in [Al-Nadim] El-Fihrist'i Ve Dewey'in Onlu Sınıflama Sistemi 1105
Münzevi Yaşam Fikrinin Bizans Tasvirlerindeki Yansımaları: Sütun Üzerinde Yaşayan Azizler... 1107
Nakşibendi Tarikatının Osmanlı Topraklarına Girişi Üzerine Tespitler 1109
Natan Sharansky'nin "Yeni Anti-Semitizm" Kavramsallaştırması 1111
Neolitik Dönem Anadolu Toplumlarında Diş Patolojileri 1113
Non-Vocal Greetings (Greetings by Body Gestures) 1115
Ordu İlinin Kültürel Kaynaklara Dayalı Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi 1116
Örgüt Kültürü ve İşe Adanma İlişkisi: Bir Meslek Yüksekokulu Uygulaması 1117
Örgütsel Bağlılık, Liderlik Davranışı ve İş Tatmini İlişkisi: Gıda Sektöründe Bir Araştırma 1118
Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Asker Alımında 1846 Kura Kanunu'nun Uygulanmasında Görülen Bazı Aksaklıklar ve Suistimaller (1846-1848): Konya Eyaleti Alaiye Sancağı Örneği 1119
Osmanlı Kadın Hareketinde Etkin Bir Alan: Siyaset 1120

Osmanlı Taşrasında Muhtarlık Teşkilatının Kuruluşu: Tire Kazası Örneği 1121
Osmanlıda XVII. Yüzyıl Sonunda Sürsat Bedeli Tahsilatı 1673-74/h.1084 Örneği 1122
Özbekistan'da Siyasi Rejimin Özellikleri ve Evrimi 1123
Paleolitik Dönemde Beslenme ve Dönemin Sosyo-Kültürel Özellikleri 1125
Paleolitik Dönemde Sanat 1127
Panel Veri Modelleriyle Enerji Tüketimi ve GDP İlişkisi 1128
Patent ve Faydalı Model Başvurularının Sektörel Dağılımı Üzerine Bir İstatistiki Araştırma 1129
Perception and Attitude Towards Trnc As a Destination for Gambling Tourism 1130
Postmodern Dönemdeki Reklamlarda Mutluluk Kavramının Kullanılması ve Tüketim İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme 1131
Prototip Rüzgâr Türbini Kullanılarak Temiz Enerji Üretiminin İncelenmesi 1132
Rahip Brunson Sürecinin ABD Doları/Türk Lirası Paritesi Üzerine Etkileri 1133
Reklamcılıkta Glokalizasyon Sonucunda Global Liderlik: Snickers Örneği 1134
Relationship Between Environmental Degradation, Resource Scarcity and Civil Conflict in Somalia 1135
Rusya'da Bürokrasi: Tarihsel Geçmişi ve Günümüzdeki Durumu 1136
Sağlık Harcamaları Etkinliği ve OECD-Türkiye Karşılaştırması 1138
Sağlık Turizmi Kapsamında Tuz Mağaralarının Speleoterapi Amacıyla Kullanımları Üzerine Bir Araştırma 1139
Sağlık Yönetimi Bölümü ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Ekonomi Okuryazarlığı Üzerine Bir Araştırma: Hacı Bayramı Veli Üniversitesi Örneği 1140
Saldırganlığa İlişkin Aday İki Fenotipik Gösterge: Parmak Oranları ve Göreli Yüz Genişliği 1141
Sermaye Hareketleri ile Türkiye'nin Dış Ticaret Açığı Arasında Bir İlişki Var Mı? 1142
Sinemada Büyülü Gerçekçilik: Pan'ın Labirenti ve Suyun Sesi Filmlerinde Büyülü Gerçekçilik ... 1143
Sinemada Propaganda Temelli İmaj ve Söylem Üretimi 1144
Siyasi Parti Söylem ve Politikalarında Çocuk 1145
Sosyal Bilimler Araştırma Metodolojisi: Dünya Görüşü ve Yöntem Tercihleri - Ontolojik ve Epistemolojik Arkaplan Sorunu 1146
Sosyal Bilimlerde Pozitivist Metodolojinin Deneysellik Sorunu: Hawthorne Araştırmaları Kapsamında Bir Değerlendirme 1147
Sosyal ve Ekonomik Önemi Açısından Ordu İskelesi (1856-1923) 1148
Sosyo-Ekonomik Sıkıntılarıyla Bugünkü Filistin ve Türkiye'nin Yumuşak Gücünün İmkan ve Sınırları 1149
Sosyolojik Açıdan Sağlık ve Kültür Etkileşimi Bağlamında Sağlık–hastalık Algısının Toplumsal Referanslarını Anlamaya Yönelik Bir Çalışma 1150
Structural Policy of the EU and Multi-Level Governance 1151
Su Elçileri Projesi Kapsamında Medya Okuryazarlığı 1152
Sürdürülebilir Kent Formları Üzerine Bir Tartışma 1153
Sürdürülebilirlik Yönetimi Bağlamında Archie Carroll'ın Kurumsal Sosyal Sorumluluk Piramidinin Yorumlanması 1155
Tarih İle Edebiyat Disiplinlerinin Kesişim Noktası Olarak Tarihî Roman ve Reşat Ekrem Koçu Örneği 1156
Tarihöncesi Arkeolojik Sit Alanlarında Bilginin Halka Aktarılması Sorunu: Aşağı Pınar Sergileme Alanı 1157

Tarımsal Alanda Çalışan Bireylerin Memnuniyetlerinin İstatistiksel Açıdan Değerlendirilmesi 1158
Tasavvuf Tarihimizde Bir Mihenk Taşı: Nakşibendilik 1160
Taşeron İşçilerin İş Güvencesizliği Algısı 1162
Teknoloji Ürünleri Alışverişinde Fikir Liderleri ve Fikir Araştırmacılarının Marka Bilinci Oluşturmadaki Rolleri Üzerine Bir Araştırma 1163
Termal Otel Değerlendirme: Eskişehir Örneği 1164
Terörizm ve Ekonomik/malî Terörizm 1165
The Böhler's Angle in the Iron Age Skeletons: Eastern Anatolia 1166
The İncome Elasticity of Household Health Care Expenditures in Turkey: Among Different Income Groups 1167
The Influence of the Supermalls on the Social and Cultural Change in the Gulf Society: the Case of Dubai 1168
The Modernisation of the Customs Union Within the Framework of the Current Turkey-European Union Relations 1169
The Relationship Between Flow Experience and Core Self Evaluations 1171
The Relationship of Eating Disorder Tendencies With Certain Personality Traits and Dimensions of Perfectionism 1172
Toplum Temelli Ruh Sağlığı Modelinde Multidisipliner Çalışmanın Bir Parçası Olarak Sosyal Çalışma Uygulamaları 1173
Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Etkisiyle Şekillenen Ebeveynliğin Reklamlardaki Yansımaları 1174
Tuhaf Olanın Cazibesi: Antropolojinin Batılı Bilimsel Bilgi Eleştirisi 1175
Tüketici Bilinci Kavramının Cinsiyete Göre Farklılaşması 1176
Turistik Destinasyonların Tanıtılmasında Film ve Televizyon Dizileri 1177
Turizm Sektöründe Performans Ölçümü: Türkiye Uygulaması 1178
Türk Bankacılığı'nda Faiz Oranlarına Genel Bir Bakış: Politika ve Uygulama 1179
Türk Sermaye Piyasası ve Potansiyeli 1180
Türk-Ermeni İlişkilerine Tarihsel Bir Bakış 1181
Türkçe Konuşma Dilinde Emosyonel Prozodi ve Sözel Bileşenlerin İncelenmesine Yönelik Nörodilbilimsel Bir İnceleme 1183
Türkçe Konuşma Dilinde Emosyonel Prozodi ve Sözel Bileşenlerin İncelenmesine Yönelik Nörodilbilimsel Bir İnceleme 1185
Türkiye Turizm Sektörünün Mevcut Durumunu Paydaş Perspektifleriyle Değerlendirmek ve Belirlemek. 1187
Türkiye'de Medya Endüstrisinin Siyam İkizleri: Televizyon ve Müzik 1188
A Comparative Analysis of *Kadro* and *Büyük Doğu* Journals in The Axis of Democratization Process of Turkey 1189
Türkiye-Ab Karma Parlamento Komisyonu ve Yunan-Rum Üyeler 1190
Türkiye'de 1960 ve 1980 Askeri Müdahalelerinin Maliye Politikalarına Etkilerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi 1191
Türkiye'de 1980 Sonrası Ekonomik Krizler ve Erken Seçim Dönemlerinde Uygulanan Seçim Ekonomisi Üzerine Bir Araştırma 1192
Türkiye'de Finansal Raporlama Çerçevesinde Bağımsız Denetime Tabi İşletmelerde Stokların Muhasebeleştirilmesi 1193
Türkiye'de Kadın İşgücü İstihdamının Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme 1194

Türkiye'de Mevsimlik Göç ve Mevsimlik Tarım İşçiliğine Bir Örnek: Ankara Polatlı'daki Mevsimlik Soğan Tarımı İşçileri ve Yaşam Koşulları 1195
Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Gelişiminin Sağlık Turizm Gelirine Etkisi 1196
Türkiye'deki Suriyeliler ve Gelecek: Siyasiler Ne Söylüyor? 1197
Türkiye'nin Genç İşsizlik Sorunu ve Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçim Bilinci 1198
Türkiye'nin Kamu Diplomasisi Tarihi: İrşat Encümeni 1199
Türkiye'nin Son Dönem Nüfus Politikasının Dikkat Çeken Sloganı: "En Az Üç Çocuk". Peki Ama Neden' 1200
Türkiye'nin Sosyal Medya Tanıtım Aracı:Turkeyhome 1201
Türkiye'ye Gelen Arap Turistlerin Medyadaki Yansımaları 1202
Türkler, Onların Kökeni ve Göçebe Yaşam Tarzı Sovyet ve Rus Tarihçiliğinde 1203
UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardı ve Uygulamaya Getirdiği Değişiklikler 1204
Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) Açısından Entegre Raporlamanın Önemi, Türkiye'nin Yapmış Olduğu Çalışmalar ve Entegre Raporlamanın Muhtemel Katkıları 1205
UNESCO ve Barajların Kültür Mirasına Ekolojik Yansimalari 1206
Üniversite Dersliklerinin Ergonomik Tasarım Açısından Değerlendirilmesi 1207
Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Bağımlılıklarının İstatistiksel Analizi: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği 1208
Uzaktan Eğitimde Akademik Erteleme Davranışının Üstesinden Gelmek İçin Motivasyon, Eylem ve Başarı Modelinin Kullanımı 1209
Vergi Rekabeti 1210
Vergi Usul Kanunu (VUK), Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TMS-TFRS) ve Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları İçinde Yer Alan Stok Kalemlerinin Değerleme Ölçüleri Açısından Karşılaştırılması 1211
Vıolence Against Women and the Istanbul Convention Within the Frame of International Protection 1212
Volatility Estimation for Istanbul Stock Exchange Food and Beverage Index 1214
Web Sitesi Ünü, Web Sitesi İmajı ve Algılanan Risk Arasındaki İlişkilerin Değerlendirilmesi: Türkiye'de Bir Online Çiçek Perakendecisi Üzerine Bir Araştırma 1215
XIX. Yüzyılın İlk Çeyreğinde İstanbul'un Zahire İaşesinin Tedarikinde Teke Sancağı'nın Önemi 1216
XVI. Yüzyıl Osmanlı Düşünce Dünyasını Anlatan Bir Kaynak Olarak: İbrahim Gülşenî ve Menâkıb-i İbrahim Gülşenî 1218
Yapay Sinir ve Derin Sinir Ağı Metodlarının Bitki Taxonomisinde Kullanılabilirliği 1219
Yaşlı İhmal ve İstismarında Sosyal Çalışmacıların Rol ve Sorumlulukları 1221
Yedek Parça Sektöründe Faaliyet Gösteren Bir İşletme İçin Depo Yeri Seçimi 1222
Yeni Doğanlarda Göreli Yüz Genişliğinde Gözlenen Seksüel Dimorfizm 1223
The Impact of Organizational Restructuring on Employees' Loyalty Levels and Satisfaction 1224
Yerelden Geleceğe: Olumlu Gençlik Gelişimi 1225
Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi, Tersine Lojistik ve Turizm Endüstrisine Yeşil Yansımaları 1226
Yükseköğrenimde Havacılık Sektörü İle İlgili Bölüm Tercihinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi 1227
Zamanın Kurmaca Deneyimi: Kürk Mantolu Madonna 1228
Arabic Collocations in Al-Hafiz's Dictionary 1229
Avrupa Birliği Mevzuatıyla Karşılaştırmalı Olarak Türkiye'de Medya Okuryazarlığı ve Karşılaşılan Sorunlar 1230

Kalkınmada Kadın Perspektifinde Kadın İşgücü İstihdamına İlişkin Politika Oluşumları 1231
Cinsiyet Sorunsalına İki Farklı Yaklaşım: Evrimsel Psikolojiye Karşı Antropoloji 1232
Hastane Finansal Performansı ile Teknoloji ve Kalite İlişkisi: Eskişehir ve İstanbul İllerinde Saha Araştırması 1233
Osmanlı'dan Günümüze Sarmaşık Kaplıcası 1234
Uygurların Maniheizmi Kabul Süreci; Nedenleri ve Sonuçları 1235
Adolesan Buzhokeyi Sporcularının İlaç, Suplement ve Yasaklı Madde Kullanımına Dair Bilgi ve Tutumları 1236
Bağımsız Spor Federasyonları Çalışanlarının Federasyon Başkanı Kavramına Yönelik Algıları 1238
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Sonuç Beklentilerinin İncelenmesi .. 1239
Benlik Saygısı, Atılganlık Düzeylerini Nasıl Etkiler? Fiziksel Aktivite Katılımı Bu Özellikler Üzerinde Etkili Mi? 1240
Büyük Ölçekli Konaklama Tesislerinde Sunulan Spor ve Animasyon Hizmetlerinin Algılanan-Beklenen Hizmet Kalitesi Açısından Değerlendirilmesi (Marmaris Örneği)..... 1241
Fabrika Çalışanlarında Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi 1243
Femoral Bölgede Yaratılan İskemik Önkoşullama Sonrası Kas Kuvvetinde Ortaya Çıkan Değişkenlerin İncelenmesi 1244
Fiziksel Aktivitenin Problem Çözme ve Atılganlık Özelliklerindeki Rolü..... 1246
Genç Bayan Hentbolcularda Statik ve Dinamik Denge ile Gövde Esnekliği Arasındaki İlişkiler.... 1247
Hakem Performansında Mesleki Haz; Basketbol Hakemleri Örneği 1249
Hentbol ve Futbolcularda Reaksiyon Zamanı Parametrelerinin Yaş, Cinsiyet, Spor Yaşı ve Branş Açısından Karşılaştırılması 1250
Iğdır ve Gaziantep İllerinde Kadınlara Hizmet Veren Rekreasyonel Fitness Merkezlerinin Hizmet Kalitelerinin Karşılaştırılması 1251
Milli Eğitim Bakanlığı Bünyesinde Yer Alan Öğretmenlerin Spora Katılım Güdülerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması..... 1253
Spor Örgütlerinde Üretkenlik Karşıtı Davranışlar İle İşten Ayrılma Eğilimi İlişkisinin İncelenmesi 1255
Sportif Performans Üzerinde Genetik Faktörlerin Etkisi 1257
Üniversitelerde Spor Yapan ve Yapmayan Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi..... 1258
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuğa Sahip Anne-Babaların Çocuklarının Sportif Etkinliklerine Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi 1259
Alabalık Yetiştiriciliğinde Kullanılan Antiparazitik Bir Ajan: Emamektin Benzoat 1260
Aronya (Aronia Melanocarpa (Michx) Elliot) Meyvesinin Agromorfolojik Özellikleri ve Kullanım Olanakları 1261
Bartın İli Carabinae ve Harpalinae (Carabidae: Coleoptera) Faunası 1262
Bazı Atdişi Mısır (*Zea mays* L.) Genotiplerinin Şanlıurfa Koşullarında Verim ve Bazı Morfolojik Özelliklerinin Belirlenmesi 1263
Bioyakıt Kaynağı Olarak Enerji Bitkilerinin Kullanımı..... 1264
Biyodinamik Tarımın Oluşumu ve Organik Tarımdan Farklılıkları 1265
Carabus (Procerus) Scabrosus Olivier, 1795'un Bartın İlinde Yayılışı, Biyolojisi ve Davranışları Üzerine Gözlemler 1266
Determination of Agro Morphological Performances of Apple Cultivars Grown in Van 1267
Determination of Yield and Yield Characteristics of Some Red Lentil Lines (Lens Culinaris Medic.) in F4 Level..... 1268

Economic Accounts for Agriculture in European Countries 1269
Ekolojik Bağlantılılık: Denizli İli Örneği 1270
Farklı Azot X Kükürt Uygulamalarının Kısa Gün ve Nötr Gün Çilek Çeşitlerinde Bazı Vejetatif Özelliklerine Etkileri 1271
Fizikokimyasal Toprak Özellikleri İle Agregat Stabilitesi Arasındaki İlişkiler 1272
Harran Ovası Koşullarında Kinoa Bitkisinin (*Chenopodium quinoa* Willd.) Tane Verimi ve Morfolojik Karakterizasyonu 1273
Izmir Çeşme- Urla —karaburun Yarımadasının Rüzgar Türbinlerine Bağlı Vejetasyon Değişiminin Saptanması ve Öneri Model Geliştirilmesi 1274
İzmir İli Tire İlçesinde Çıkan Orman Yangını Sonrası Landsat Uydu Görüntüleri ile Yangın Şiddeti Tahmin Etme 1275
Karadeniz Bölgesinde Isırgan Otu (Urtica Dioica) Tehdit mi_ Şans mı? 1276
Karaerik Üzüm Çeşidinde Farklı Terbiye Şekli ve Gövde Yüksekliğinin Resveratrol İçeriği Üzerine Etkisi 1277
Karaerik Üzüm Çeşidinin *in vitro* Rejenerasyon Potansiyelinin Belirlenmesi 1278
Kentsel Peyzaj Alanlarındaki Merdivenlerin Erişebilirlik Standartlarının Rize Kent Ölçeğinde İrdelenmesi 1279
Kestanenin Fizikokimyasal Özellikleri ve Potansiyel Kullanım Alanları 1280
Keten; Anadolu Coğrafyasında Küllerinden Yeniden Doğan Bitki 1281
Kivi Yetiştiriciliğinde Yapraktan Bor Uygulamasının Verim ve Kalite Üzerine Etkileri 1283
Kızılcık Bitkisinin Kullanım Alanları ve İnsan Sağlığı Açısından Önemi 1284
Kocaeli Kartepe İlçesinde Toprak ve Su Kaynaklarının Tarımsal ve Turistik Açıdan Değerlendirilmesi 1285
Laboratuvar Koşullarda Lantana Camara L. (Lamiales: Verbenaceae) Ektraktı Kullanarak Gümüş Partikülleri (Agnps) Uygulamalarının Çeltik Beyaz Uç Nematodu "Aphelenchoides Besseyi Christie (Nematoda: Aphelenchida)"'na Karşı Etkileri 1286
Mısır Bitkisinde (Zea Mays L. İndentata) Vermicompost Uygulamaları 1288
Mürver Bitkisinin Agromorfolojik Özellikleri ve Ülkemiz Açısından Önemi 1289
Organik Atıkların Toprakta Doğrusal Uzama Katsayisi Üzerine Etkileri 1290
Organik Gübrelemenin Makarnalık Buğdayda (Triticum Durum L.) Başak Özelliklerine Etkisi 1291
Organik Tarımda Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Kullanımı 1292
Organik Tohum Üretiminin Önemi 1293
Peyzaj Ekonomisi Bağlamında "Hedonik Fiyat" Yöntemi 1294
Peyzaj Mimarlığında Heterotopik Yaklaşımların Kentsel Donatılar Açısından İrdelenmesi 1295
Starkspur Golden Delicious Elma Çeşidinde Şeker, Aktif Kömür ve Işığın *in vitro* Androgenesis Üzerine Etkileri 1296
Suçlu Olarak Bilinen Bitki: Kenevir 1297
Tokat (Türkiye) İli Fasulye (Phaseolus Vulgaris L.) Ekiliş Alanlarında Tespit Edilen Bitki Paraziti Nematodlar (Nematoda) 1299
Tokat İli'nde Yaygın Olarak Kullanılan Biber Çeşitlerinin Kök-Ur Nematodları (Meloidogyne İncognita ve M. Javanica)'na Karşı Dayanıklılıklarının Araştırılması 1301
Türkiye'ye Endemik Salvia Cryptantha Montbret Et Aucher Ex Benth.'nın Mineral Madde ve Ağır Metal İçeriği ile Uçucu Yağ Bileşenlerinin İncelenmesi 1303
Yalancı Tüylü Fiğ (Vicia Dasycarpa Ten.) ve Arpa (Hordeum Vulgare L.) Karışım Oranlarının Yem Verimine Etkisi 1304

Yapraktan Sprey Zn ve Fe Uygulanmasının (Mathricaria Chamomilla) Bitkisinin Miktar ve Kalitesi Üzerindeki Etkisi 1305
Yem Bitkileri Üretiminin Organik Tarımdaki Yeri ve Önemi 1306
Bazı Böğürtlen Çeşitlerinin Konya Ekolojik Şartlarına Adaptasyonu 1307
Kemikli Balıkların Bağışıklık Sisteminde Görev Alan Proinflamatuar Sitokinler 1308
Kurt Üzümü'nün (Lycium Barbarum L.) Konya Ekolojik Şartlarında Adaptasyonu Üzerine Bir Araştırma 1309
Otomatizm Tekniğine Dayalı Çizim Atölyesi- Sanat Proje Uygulaması……..1310

BOARDS / KURULLAR

Chair of Organizing Committee

Prof. Dr. Serdar SALMAN, Marmara University, Turkey

Organizing Committee

Prof. Dr. Aleksandar KADIJEVIC, Belgrad University, Serbia
Prof. Dr. Basam M. ALZOUBI, Al-Balqa Applied University, Jordan
Prof. Dr. Ekrem ČAUŠEVIĆ, Zagreb University, Croatia
Prof. Dr. Kenan MORTAN, EISTI, Paris, France
Prof. Dr. Robert SCHANEIDER, New York University, USA
Prof. Dr. Yıldırım ATAYETER, Süleyman Demirel University, Turkey
Prof. Dr. Zana C. DOLICANIN, Novi Pazar State University, Serbia
Assoc. Prof. Dr. Abidin TEMIZER, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Doç. Dr. Emina BERBIC KOLAR, J. J. Osijek University, Croatia
Assoc. Prof. Dr. Harun ŞAHİN, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin Bülent AKDENİZ, Anadolu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nihada DELIBEGOVIĆ DŽANIĆ, Tuzla Univ., Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Sevim ASLAN, Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tanja SOLDATOVIĆ, Novi Pazar State University, Serbia
Asst. Öğr. Üyesi Gülengül MERMER, Ege University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Kenan BİNNETOĞLU, Kafkas University, Turke

Science and Referee Board

Prof. Dr. Abdullah ÖKTEM, Harran University, Turkey
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN, Balıkesir University, Turkey
Prof. Dr. Abdülnasır YILDIZ, Dicle University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ, Afyon Kocatepe University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet AYHAN, Akdeniz University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet GÜRAL, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet İPEK, Karamanoğlu Mehmetbey University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet YAPICI, İskenderun University, Turkey
Prof. Dr. Alena ĆATOVIĆ, Saraybosna Univ., Bosnia and Herzegovina
Prof. Dr. Ali Payidar AKGÜNGÖR, Kırıkkale University, Turkey
Prof. Dr. Aliye ARAS PERK, İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Anisoara POPA, Danubius University, Romania
Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ, Atatürk University, Turkey
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes University, Turkey
Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Prof. Dr. Ayfer ALTAY, Atılım University, Turkey
Prof. Dr. Basam M. ALZOUBI, Al-Balqa Applied University, Jordan
Prof. Dr. Bilgehan GÜLTEKİN, Ege University, Turkey
Prof. Dr. C. Arzu AYTEKİN, Dokuz Eylül University, Turkey
rof. Dr. Çiğdem Asuman ÇİNİ, Marmara University, Turkey
Prof. Dr. Ema MILJKOVIC, Belgrad University, Serbia
Prof. Dr. Erdoğan KÖSE, Akdeniz University, Turkey
Prof. Dr. Gülay GUNAY, Karabük University, Turkey

Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. İ. Gülsel SEV, Abant İzzet Baysal University, Turkey
Prof. Dr. İilbilge DÖKME, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Kujtim NURO, Toronto/Canada
Prof. Dr. Maria DJINDJIC, Belgrad University, Serbia
Prof. Dr. Mehmet Şükrü GÜLAY, Burdur Mehmet Akif Ersoy Univ.,Turkey
Prof. Dr. Melek ÇAKMAK, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Nadir ÇELİKÖZ, Yılzdız Teknik University, Turkey
Prof. Dr. Nihat AYCAN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Prof. Dr. Nizamettin KAHRAMAN, Karabük University, Turkey
Prof. Dr. Oğuz GÜRSOY, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Prof. Dr. Rauf AMİROV, Cumhuriyet University, Turkey
Prof. Dr. Rıdvan KARAPINAR, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Prof. Dr. Sabina BAKŠIĆ, Saraybosna Üniv., Bosnia and Herzegovina
Prof. Dr. Salih UŞUN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Prof. Dr. Selim ŞEN, Gümüşhane University, Turkey
Prof. Dr. Selim YILMAZ, Marmara University, Turkey
Prof. Dr. Serpil AYTAÇ, Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Seval FER, Hacettepe University, Turkey
Prof. Dr. Şengül KARAMAN, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Turkey
Prof. Dr. Şenol YILMAZ, Sakarya University, Turkey
Prof. Dr. Šerbo RASTODER, Montenegro University, Karadağ
Prof. Dr. Timuçin KODAMAN, Süleyman Demirel University, Turkey
Prof. Dr. Türkan ERDOĞAN, Pamukkale University, Turkey
Prof. Dr. Yıldırım ATAYETER, Süleyman Demirel University, Turkey
Prof. Dr. Zafer ÖZDEN, Ege University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. A. Nazan AKMAN PEK, İstanbul Technical Üniv., Turkey
Assoc. Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ, Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ahmet İPEK, Karamanoğlu Mehmetbey University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Akın KIRBAŞ, Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Alieva ZAKIRA, Azerbaijan Science Academy, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Amaç Fatih TUYUN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Artun AVCI, Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Arzu ÖZYÜREK, Karabük University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ayfer AYDINER BOYLU, Hacettepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Aysel ÇİMEN, Karamanoğlu Mehmetbey University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Azize Nilgün CANEL, Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Barlas SÜLÜ, Kafkas University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Belgin ERDEM, Kırşehir Ahi Evran University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Burcu BALCI, Ege University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bülent ELİTOK, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Cafer TÜRKMEN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Çulpan ZARİPOVA ÇETİN, Kafkas Univ., Turkey
Assoc. Prof. Dr. Demir MATANOVIĆ, Osijek University, Croatia
Assoc. Prof. Dr. Dasqin Mecid QENBEROV, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Edina SPAGO CUNURIJA, Mostar Dzemal Bijedic Univ., Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Elif GAZİOĞLU TERZİ, Ardahan University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Emina BERBIĆ KOLAR, Osijek University, Croatia
Assoc. Prof. Dr. Faruk KALAY, Van Yüzüncü Yıl University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Faruk SELÇUK, Ahi Evran University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatih TAŞPINAR, Düzce University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatma Nur BAŞARAN, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ferhat PEHLİVANOĞLU, Kocaeli University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Feyza KURNAZ ŞAHİN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Funda NAYİR, Çankırı Karatekin University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hale SUCUOĞLU, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. H. Kağan KESKİN, Düzce University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Harun ŞAHİN, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin BOZDAŞLAR, Girne American University, TRNC
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin Bülent AKDENİZ, Anadolu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İ. Ayşad GÜDEKLİ, Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İbrahim SERBESTOĞLU, Amasya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İlhami YÜCEL, Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İlkay AÇIKGÖZ ERKAYA, Kırşehir Ahi Evran University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Kemal SOLAKYILDIRIM, Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Ali ÇAKIR, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN, Çankırı Karatekin University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Meriç ERASLAN, Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mesut TEKŞAN, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mirza DŽANİĆ, Tuzla University, Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Mitat DURMUŞ, Kafkas University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Çağlar ÖZDEMİR, Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Naile Rengin OYMAN, Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Naka NIKŠIĆ, Belgrad University, Serbia
Assoc. Prof. Dr. Necati ÇELİK, Gümüşhane University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nihada DELİBEGOVİĆ DŽANİĆ, Tuzla University, Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Özgür DEMİRTAŞ, İnönü University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Özlem FIRTINA, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Özlem OVAYOLU, Gaziantep University, Gaziantep University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ramazan ERTURGUT, Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Reyhan ŞAHİN ALLAHVERDİ, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sanja BERBEROVIĆ, Tuzla University, Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Selime MENTEŞ ÇOLAK, Ege University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevcan YILDIZ, Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevilay ÖZER, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevim ASLAN, Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Suat BEGEÇ, THK University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şuayip YÜZBAŞI, Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tanja SOLDATOVIĆ, Novi Pazar State University, Serbia
Assoc. Prof. Dr. Vedada BARAKOVIĆ, Tuzla University, Bosnia and Herzegovina
Assoc. Prof. Dr. Yousef Hussein OMAR, Al-Aqsa University, Palestine
Asst. Prof. Dr. Abdurrahman KÖSEMAN, İnönü University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Abdurrahman KÖSEMAN, İnönü University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Adam Bednarek, Społeczna Akademia Nauk/ Lodz, Poland

Asst. Prof. Dr. Aditya Kumar Shukla, Amity School of Communication, Amity University, India
Asst. Prof. Dr. Ahmet TERZİ, Ardahan University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ahmet VATAN, İstanbul Medeniyet University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Alma ZERIC, Bihac University, Bosnia and Herzegovina
Asst. Prof. Dr. Asuman ÖZDEMİR, Karabük University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Arzu AKGÜL, Kocaeli University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ayla AKBAŞ, Kocaeli University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ayşe Deniz ÇARDAK, Adnan Menderes University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Behire SANÇAR, Toros University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Çiğdem Eda BALKAN BOZLAK, Kafkas University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Damla BİNNETOĞLU, Kafkas University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Duygu KÖSE, Atatürk University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Elif ERGÜN, Sakarya University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Gül Nihan GÜVEN YEŞİLDAĞ, Beykent University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Hilal BEDİR, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Asst. Prof. Dr. İrfan ÇINAR, Kafkas University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Kamila Zlatušková- FAMU - Filmová a televizní fakulta AMU- Czech Republic
Asst. Prof. Dr. Kemal Fırat OĞUZ, Maltepe University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Kenan BİNNETOĞLU, Kafkas University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Muhammed YAYLA, Kafkas University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Okay PEKŞEN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Özlem DURAN AKSOY, Cumhuriyet University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Uğur BULUT, Kafkas University, Turkey
Dr. Öğr. Üyesi, Yonca YAHŞİ, Afyon Kocatepe University, Turkey
Dr. Dyt. Hülya YARDIMCI, Ankara University, Turkey
Dr. Hasan BELLO, Arnavutluk Tarih Kurumu, Arnavutluk
Dr. İnci AÇIKGÖZ, Ankara University, Turkey
Psk. Dr. Ayşe Saba YALÇIN, Ankara University, Turkey

"Light and Movement" photography exhibition Exhibition Organizing Committee

Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU, Ordu University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ufuk UĞUR, Ordu University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ahmet OKTAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Aytaç ÖZMUTLU, Ordu University, Turkey
Inst. Özkan ÖZ
RA.. Oğuzhan Bayrak

CINEMATIC FILM FESTIVAL Festival Organizing Committee

Prof. Dr. Zafer ÖZDEN, Ege University, Turkey
Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şermin TAĞ KALAFATOĞLU, Ordu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Burcu BALCI, Ege University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ufuk UĞUR, Ordu University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Ahmet OKTAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Eda ER, Ege University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Filiz ERDOĞAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Aslı K. FAVARO, Ege University, Turkey
Asst. Prof. Dr. Yavuz KÜÇÜKALKAN, Yalova University, Turkey
Inst. Özkan ÖZ
Inst.. Oğuzhan BAYRAKBayrak
RA.. (PhD.C.) Jaroslav Kratochvil- FAMU - Filmová a televizní fakulta AMU- Çekya

Farklı Meşçere Tipleri Altında Gelişen Toprakların Bazı Hidrolojik, Fiziksel ve Kimyasal Özelliklerinin Araştırılması

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Reis - Bülent Abız

Öz

Kahramanmaraş-Başkonuş araştırma ormanında yapılan bu çalışmada farklı meşçere tipleri altında gelişen toprakların bazı hidrolojik, fiziksel ve kimyasal özelliklerinin değişimi araştırılmıştır. Bu amaçla araştırma alanında toprak örnekleri araştırma alanını temsil edecek şekilde beş farklı meşçere tipinden (Meşe+Kayın, Kayın+Karaçam, Karaçam, Sedir ve Sedir+Karaçam) alınmıştır. Araştırma alanında her bir meşçere tipinden 4'er adet olmak üzere toplam 40 adet toprak profili alınmıştır. Açılan her bir toprak profilinden üst toprak katmanını temsilen 0-20 cm ve alt toprak katmanını temsilen 20- 50 cm derinlik kademelerinden toprak örnekleri alınmıştır. Araştırma alanından alınan toprak örnekleri üzerinde: tekstür, dispersiyon oranı, nem ekivalanı, solma noktası, yararlanılabilir nem, permeabilite, gözenek hacmi, su tutma kapasitesi, hacim ağırlığı, tane yoğunluğu, pH, ateşle kayıp ve elektriki iletkenlik olmak üzere 13 adet toprak özelliği araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara en yüksek maksimum su tutma kapasitesi değeri (% 41.73) meşe+ kayın ormanında, en yüksek organik madde içeriği (% 8.96) sedir meşceresinde, en düşük dispersiyon oranı değeri (% 76.87) sedir karçam meşceresinde tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toprak Özellikleri, Meşcere Tipi, Başkonuş Ormanı

5. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Muamber Yılmaz

ÖZ

Araştırmanın amacı, 5. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarını incelemektir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini 2017- 2018 eğitim öğretim yılında Bartın ili merkez ilçesi Gazi Ortaokulu ve Fatih Ortaokulunda öğrenim gören 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise rastgele küme örnekleme yoluyla seçilen 205 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Darıcan (2014) tarafından geliştirilen "Kitap Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimleyici istatistik (frekans, yüzde ve ortalama), ilişkisiz ölçümlerde için Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis testi ile Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun okuma alışkanlığına ilişkin tutum düzeylerinin iyi olduğu ortaya çıkmıştır. Beşinci sınıf öğrencilerinin, kitap okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları arasında cinsiyete göre kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür. Beşinci sınıf öğrencilerinin, kitap okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları anne ve babasının eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Beşinci sınıf öğrencilerinin, kitap okuma alışkanlıklarına yönelik tutumları ailenin gelir durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, bu farklılığın 2000 TL ile 4001 TL ve üzeri arasında, 4001 TL. ve üzerinde olanlar lehine olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Tutumu, Okuma Alışkanlığı, Öğrenci

The Research of the Reading Habits of 5th Grade Students

Abstract

The purpose of the study is to examine the reading habits of the 5th grade students. Research is in the screening model. The universe of the research is composed of fifth grade students who are studying in Gazi Secondary School and Fatih Secondary School in Bartın provincial center district in 2017-2018 academic year. The sample is composed of 205 students selected randomly by cluster sampling. "Attitude Scale for Book Reading" developed by Darıcan (2014) was used as a data collection tool. Descriptive statistics (frequency, percentage, and mean) were used in the analysis of the data, Mann Whitney U Test and Kruskal Wallis test and one way ANOVA were used for unrelated measures. As a result of the research, it was found that the majority of the students had good attitudes towards reading habits. Fifth grade students' attitudes towards reading habits showed a significant difference in favor of female students by sex. Fifth grade students' attitudes towards reading habits were found to be significantly different according to the educational status of their parents. Fifth grade students' attitudes towards reading habits vary significantly from 2000 TL to 4001 TL and above, 4001 TL. and those who are on it.

Keywords: Reading, Reading Attitude, Reading Habit, Student

8. Sınıf Öğrencilerinin Sayılar ve Dört İşlemle İlgili Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi

Researcher Büşra Alphayta - Ma. St. Hüseyin Kabadaş - Asst. Prof. Ph.D. Hayal Yavuz Mumcu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 8. sınıf öğrencilerinin sayılar ve dört işlemle ilgili kavram yanılgılarının ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaçla Ordu ilinde yer alan farklı okullarda öğrenim görmekte olan toplam 102 öğrenci ile çalışılmıştır. Bu öğrencilerin tamamı 8. sınıfa devam etmektedir. Söz konusu öğrencilerin seçiminde basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak Baki (2018) tarafından geliştirilmiş olan Sayılar ve Dört İşlem Kavram Yanılgıları Testi (SKYT) kullanılmıştır. Testte yer alan sorulardan elde edilen verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Bunun için öncelikle söz konusu testte yer alan sorular içeriklerine göre farklı kategoriler ve alt kategoriler altında toplanmış, daha sonra ise oluşturulan kategorilere göre SKYT'ye verilen yanıtlar frekans ve yüzde değerleri ile ifade edilmiştir. Buna göre oluşturulan kategoriler Basamak Değeri (BD), Aritmetik İşlemlerin Problem Çözmede Kullanımı (AİPÇK), Yüzde Kavramının Anlamı ve Kullanımı (YKAK), Kesirlerin Anlamı ve Kullanımı (KAK), Ondalık Sayılarla Aritmetik İşlemler (OSAİ), Oran Kavramının Anlamı (OKA), Zaman Ölçü Birimleri ile Aritmetik İşlemler (ZÖBAİ) biçiminde ifade edilebilir. Çalışma sonucunda öğrencilerin söz konusu kategoriler için başarı oranları sırasıyla BD kategorisindeki sorulara %58,49, AİPÇK kategorisindeki sorulara %22,79, YKAK kategorisindeki sorulara %30,63, KAK kategorisindeki sorulara %28,49, OSAİ kategorisindeki sorulara %5,39, OKA kategorisindeki sorulara %30,39 ve ZÖBAİ kategorisindeki sorulara %41,17 oranında doğru yanıt verebildikleri görülmüştür. Çalışma kapsamında ayrıca söz konusu kategoriler için oluşturulan ve farklı tür yanılgıları içeren alt kategoriler de ele alınarak incelenmiştir. Böylece öğrencilerin sahip oldukları yanılgıların ve bunların nedenlerinin daha spesifik olarak ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler alan yazınla ilişkili olarak tartışılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: 8. Sınıf Öğrencileri, Sayılar, Dört İşlem

Determination of 8th Grade Students' Misconceptions About Numbers and Operations

Abstract

The aim of this study is to reveal the misconceptions of 8th grade students about numbers and operations. The study group consist of 102 students who are attending different secondary schools in Ordu province. A simple random sampling method was used in the selection of these students. As the data collection tool of the study, Numbers and Operations Misconceptions Test (NaOMT) developed by Baki (2018) were used in the study. Content analysis was used to analyze the data obtained from the questions in the test. For this purpose, the questions in this test were collected under different categories and subcategories according to their content, and then the answers given to NaOMT according to the categories were expressed with frequency and percentage values. The categories created according to the content of the questions are: Place Value (PV), Use of Arithmetic Operations in Problem Solving (UAOPS), Meaning and Use of Percentage Concept (MUPC), Meaning and Use of Fractions (MUF), Arithmetic Operations with Decimal Numbers (AODN), Meaning of Ratio Concept (MRC) and Arithmetic Operations with Time Measurement Units and (AOTMU). At the end of the study, the success rates of the students in these categories were calculated as 58.49% for the PV category, 22.79%

for the UAOPS category, 30.63% for the MUPC category, 28.49% for the MUF category, and 5.39% for the AODN category, 30.39% for the MRC category and 41.17% of the questions in the AOTMU category. Within the scope of the study, sub-categories which were created for these categories and which contain different kinds of misconceptions were also examined. Thus, it is aimed to reveal more specifically student misconceptions and their causes. The data obtained from the study were discussed in relation to the literature and various suggestions were made.

Keywords: 8th Grade Students, Numbers, Operations

Akıllı Tahta Kullanımının Öğrencilerin Fen Başarısı-Tutumu Üzerine Etkileri ve Akıllı Tahtaya Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: 7.Sınıf İnsan ve Çevre Ünitesi Örneği

Öğr. Nihal Tüfekçi - Doç. Dr. Semra Benzer

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, İlköğretim 7.sınıf insan ve çevre ünitesinde akıllı tahta kullanımının fen başarısına, tutumuna ve öğrenci görüşlerine etkisini araştırmaktır. Araştırmada akılla tahta kullanan öğrencilerin akıllı tahta kullanımı, akıllı tahtanın diğer tahtaya (beyaz tahta) göre farklılıkları, diğer derslerde kullanılması ve akıllı tahtanın kullanımı sırasında varsa sıkıntı ve zorluklar ile ilgili görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırmanın Yöntemi: Bu çalışmada karma (mix) yöntem kullanılmıştır. Hem nicel hem de nitel verilere yer verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Konya İli Kulu İlçesinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında ilkokul 7.sınıfa devam eden 28 kız ile 12 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Akademik Başarı Testi", "Fen Bilimleri Dersine Yönelik Tutum Ölçeği", "Fen Bilimleri Dersinde Akıllı Tahtaya Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Görüşme Soruları" kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılarak yapılmıştır. Nicel verilerin analizinde bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Nitel verilerde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark olmamasına rağmen ($p>0.05$) son test başarı puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0.05$). Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin fen tutum son test puanları arasında istatiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin akıllı tahtaya yönelik son test tutumları arasında istatiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Kontrol ve deney gruplarının fen başarı ile tutumları; cinsiyet, ailelerin maddi gelirleri, kardeş sayıları ve evlerinde bilgisayar olup olmamasına göre anlamlı fark göstermemektedir. Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark olduğundan fen öğretiminde akıllı tahta kullanımının öğrencilerin başarısını arttırmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin fen tutum son test puanları arasında istatiksel olarak anlamlı fark olmadığından akıllı tahta kullanımının fen tutumlarına bir etkisi olmamıştır. Deney grubunun akıllı tahtaya yönelik olumlu tutum geliştirdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Tahta, Fen Öğretimi, Akademik Başarı, Tutum, İnsan ve Çevre

Altın Fiyatındaki Dalgalanmaların Markov Zinciri İle Analizi

Araştırmacı Hazal Demirci - Prof. Dr.Aydın Ünsal

ÖZ

Altın getiri yönünün tahmin edilmesi finansal alanda önemini koruyan konulardandır . fiyatlardaki hızlı değişimin belirli bir modele uyarlamaması sebebi ile altın fiyatını tahmininde ve fiyatların yönünü belirlemek üzere birçok çalışma bulunmaktadır Yüksek enflasyon beklentilerinin olduğu ekonomik çevrelerde, riskten kaçınmak amacıyla değerli madenlere yönelim olmaktadır. Değerli madenlerden olan altın, anlık işlem gören ve yaygın olarak tercih edilen bir yatırım aracıdır. Konjonktürel ve spekülatif etkiler, altın fiyatlarının tahmin süreçlerini güçleştirmektedir. Çalışma, mevcut tahminleme yöntemlerine destek olacak ve karar vericiye daha karmaşık analizlere geçmeden önce yön gösterecek bir uygulamasunmaktadır. Bu bağlamda, çalışma altının fiyat hareketlerini ayrıntılı olarak incelemeyi ve Markov zinciri yardımıyla fiyat hareketlerinin yapısına ilişkin tespitlerde bulunmayı amaçlamaktadır.İnceleme dönemi 2015-2018 aralığında olup, çalışma periyodu 1 gün olarak alınmış, fiyat aralıkları kodlanarak göreli frekans değerleri üzerinden geçiş olasılıkları ve geçiş olasılıkları aracılığıyla da Markov zinciri hesaplanmıştır. Bulgular, fiyat aralıkları arasındaki geçişlerin olasılıkları açısından anlamlı sonuçlara işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Altın Fiyatları Tahmini , Markov Zincirleri , Tahminleme Modelleri

Antik Yunan Toplumunun Suskun Kadınları

Dr. Binnur Çelebi

ÖZ

Kadınlar, binlerce yıl boyunca tarihe yön veren erkeklerin izleyicisi oldular. Antik Yunan dünyasında gerek edebiyatta gerekse siyaset sahnesinde kendinden söz ettiren kadınlar olsalar da bunların hemen hemen hepsi aristokrat ailelerden gelmekteydi. Halkın içindeki sıradan kadınların bu haklara sahip olması neredeyse imkansızdı. Dolayısıyla kanunlar, din ve tarih yazımı gibi insanları yönlendiren önemli şeylerin hemen hemen hepsi yüzyıllarca erkek yazarların kaleminden gelecek kuşaklara aktarıldı. Genel olarak sosyal hayatın dışında bırakılan Yunan kadınlarının varlıklarına yalnızca din ve kült alanlarında rastlanılmaktadır. Her ne kadar rahibe olarak birçok haklara ve ayrıcalıklara sahip olsalar da onları bu görevlere seçenler yine erkeklerdi. Yunan kadınına biçilen roller suskun rollerdi: Annelik ve ev işleri. Kadınlar, kaderlerini kontrol eden erkeklerin çatıştığı tarih sahnesinin uzaktan sessiz tanıklarıydı. Zaman zaman önemsiz rollerin dışında nadiren de olsa öncü roller üstlenirlerdi. Kadınlar genelde fatihleri selamlamaya ve kahramanlar yenildiğinde ağlamaya hazır öznelerdi. Kadınların sorumlu olduğu alanlar özellikle doğum ve ölümdü. Yasal olarak erkekler vatandaşlık hakkına sahipken, kadınlar yalnızca vatandaşlığın aktarıcıları, yani soyu sürdürenlerdi. Ne mal edinebilirler ne kişilik hakları için yasaya başvurabilirler ne de politik yaşamda yer alabilirlerdi. Spartalı kadınlar ayrıcalıklı bir yer edinmiş gibi gösterilseler de bu kadınlara verilen ayrıcalığın temel amacı da yine sağlıklı nesiller yetiştirmekti. Çoğu zaman yok sayılan bu kadınların ahlaki değerleri yalnızca mezar taşlarına işlenerek günümüz insanlarına anlamını yitirmiş suskun mesajlar vermekteydi.

Anahtar Kelimeler: Antik Yunan, Kadın, Lezbiyenlik, Oğlancılık, Zina, Tecavüz, Fahişelik

Arazi Kullanımı ve Ulaşım Etkileşiminin İncelenmesi: Konya Sekiz Mahalle Örneği

Elif Şule Acar – Dr. Öğr. Üyesi Seher Özkazanç

ÖZ

Arazi kullanımı ve ulaşım birbirinden ayrı düşünülemeyen, çoğu zaman yakın ilişki içerisinde olan kavramlardır. İki nosyona ilişkin alınan bir karar tüm kenti ve kentliyi çeşitli boyutlarda etkilemektedir. Nitekim ulaşım sistemine yakın konumlanan, erişim ve dolaşım imkanının görece daha çok olduğu yerleşimlerin yoğun bir gelişme olanağına sahip olduğu görülmektedir. Yerleşimlerin konumunun yanı sıra kent içi yolculuklarda aktivitelerin de etki ettiği ve bu nedenle arazi kullanımı ile ulaşımın planlama sürecinin birlikte koordine edilmesi gerekliliği günümüzde sıkça tartışılan konular arasında yer almaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışmada Konya kentsel arazi kullanımı ve ulaşım etkileşimi/ilişkisi son zamanlarda hızlı değişim ve dönüşümün yaşandığı 8 Mahalle bölgesi örnekleminde ele alınmaktadır. Bu örneklem ulaşım ve arazi kullanımında çeşitli avantaj ve dezavantajları barındırması sebebiyle önemlidir. Çalışmada öncelikle mevcut literatür incelenerek ulaşım ve arazi kullanımının ilişkisi açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu aşamada ulaşımda yaşanan değişimlerin mekâna yansıması ile bu süreçte kentsel fonksiyonların ne şekilde etkileneceği tartışılmaktadır. Çalışmanın sonraki aşamasında ise Konya kentinin tarihsel gelişimi, demografik, sosyo-ekonomik yapısı ve ulaşım altyapısı ile ilgili genel bilgilere yer verilmektedir. Ardından kentin günümüze kadar geçirdiği planlama sürecinde özellikle yeni gelişme alanlarında ulaşım ve fonksiyon değişimleri ele alınmaktadır. Çalışmanın son aşamasında ise fiziksel, sosyal ve ekonomik dönüşüm yaşanan 8 mahalle bölgesinin kent bütününün bir parçası olarak planlanmak yerine çevresinden soyutlanmış bir şekilde ele alınması nedeniyle açığa çıkan problemler "ulaşım ekseninde" incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konya Sekiz Mahalle, Arazi Kullanımı, Ulaşım Sistemi, Arazi Kullanımı ve Ulaşım Etkileşimi

Arcs Motivasyon Modelinin Lise Öğrencilerinin Fizik Dersine Yönelik Motivasyonuna Etkisinin İncelenmesi

Prof. Dr. Feral Ogan-Bekiroğlu – Öğr. Sadık Bulut

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ARCS modelinin fizik öğrencilerinin motivasyonuna etkilerini incelemektir. Araştırma ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel modele uygun olarak yürütülmüştür. Çalışmanın katılımcıları İstanbul ilinde bir devlet lisesinin 10. Sınıfında öğrenim gören 59 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma altı hafta devam eden elektrik konuları işlenirken yürütülmüştür. Deney ve kontrol gruplarında dersler öğretim programında yer alan kazanımlar göz önünde bulundurularak hazırlanan 5E Öğretim Modeli 'ne göre işlenmiştir. Deney grubunda ayrıca ARCS modeli uygulanmıştır. Katılımcıların uygulama öncesinde ve uygulama sonrasında fizik dersine karşı motivasyonlarını ölçmek için Fen Bilimleri Motivasyon Anketi kullanılmıştır. Anketten alınabilecek maksimum puan 100'dür. Deney ($\bar{X}$=46) ve kontrol ($\bar{X}$=52) gruplarının motivasyon ön testinden alınan ortalama puanlarının arasında bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t = -1,628$; $p>0,05$). Deney ($\bar{X}$=57) ve kontrol ($\bar{X}$=53) gruplarının motivasyon son testinden aldıkları ortalama puanlarının arasında da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık çıkmamıştır ($t = 0,980$; $p>0,05$). Kontrol grubunun motivasyon ön testi ($\bar{X}$=52) ve son testi ($\bar{X}$=53) ortalama puanlarının arasında bağımlı örneklem t-testi sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t = 0,361$; $p>0,05$). Ancak, deney grubunun motivasyon son testi ($\bar{X}$=57) ve ön testi ($\bar{X}$=46) arasında 11 puanlık bir artış gözlemlenmiş ve bu artış istatistiksel olarak anlamlıdır. ($t = 4,586$; $p<0,05$). ARCS modeli dikkat, ilişki-alaka, güven ve doyum aşamalarını içeren bir süreçtir. Araştırmanın bulguları bu modelin öğrencilerin genel motivasyonunu olumlu etkilediğini ve artırdığını göstermektedir. ARCS modeli öğrencinin dikkatini çekerek, güven ve memnuniyetini sağlayarak onun pratik yapma ve öğrenme isteğinin kalıcı olmasını sağlar.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Arcs, Fizik

Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme (ATBÖ) Yaklaşımının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Biyoloji Özyeterlik ve Biyoloji Laboratuvarlarına Yönelik Tutumlarına Etkisi

Researcher Hatice Kırçiçek - Prof. Ph.D. Demet Çetin

ÖZ

Fen sınıflarında geleneksel bir fen sınıfı ortamı yerine öğrenci merkezli etkinliklerin ve özellikle laboratuvar uygulamalarının kullanılması bilginin yapılandırılmasında öğrencilere fayda sağlayacak, daha anlamlı ve kalıcı öğrenme gerçekleşmesine katkıda bulunacaktır. Ayrıca öğrenci merkezli etkinlikler ve fen laboratuvar uygulamaları ile fen eğitiminde istenilen hedeflere ulaşılabileceği de ifade edilmektedir. Fen bilgisi eğitimi alanında argümantasyon üzerine yapılan çalışmaların çok sayıda olması, argümantasyonun ilköğretim fen bilimleri derslerinde kullanılmasının önemini göstermektedir. Bu araştırmanın amacı Biyoloji Laboratuvarı II dersinde kullanılan "Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme" (ATBÖ) yaklaşımının, fen bilgisi öğretmen adaylarının biyoloji laboratuvarı tutumlarına ve biyoloji özyeterliklerine etkisini incelemektir. Araştırmada laboratuvar dersinde seçilen deneylerde ATBÖ yaklaşımı kullanılmıştır. Ön test son test kontrol gruplu deneysel modelin kullanıldığı bu çalışma, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2. sınıfta öğrenim gören 54 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yansız atama ile deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deney grubunda laboratuvar derslerinde konular ATBÖ yaklaşımı ile işlenmiş, kontrol grubunda ise bu yöntem kullanılmamıştır. Deney grubundaki ATBÖ etkinlikleri araştırmacılar tarafından geliştirilerek uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Biyoloji Öz Yeterlik Ölçeği" (Ekici, 2005) ve "Biyoloji Laboratuvarı Tutum Ölçeği" (Uzel, 2008) kullanılmıştır. Uygulama sonuçları SPSS programında bağımlı ve bağımsız örneklem t-testi yapılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre derslerinde ATBÖ yaklaşımı kullanılan öğrencilerin özyeterlik ve tutum ön test ve son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme, Özyeterlik, Tutum

The Effect of Argument Based Science Inquiry Approach On Science Teacher Candidates' Biology Self-Efficacy and Attitudes Towards Biology Laboratory

Abstract

Usage of student centered activities and laboratory applications in the science classrooms will offer better construction of knowledge, meaningful and permanent learning for the benefit of student than that of conventional science classrooms offered. Moreover, it has been stated that student centered activities and laboratory applications will help to attain the goals in the science teaching. Abundance of researches on argumentation in the field of science teaching shows the importance of using this approach in science lessons in primary education. This research aims to investigate the effect of Argument Based Science Inquiry (ABSI) approach which is used in the General Biology Laboratory II course, on science teacher candidates' biology self-efficacy and attitudes towards biology laboratory. In the research ABSI approach was used for the selected experiments in the laboratory. This study was conducted on 54 science teacher candidates (2nd grade) with pre-post test experimental design with randomly determined research-control groups. In the experimental and control group, laboratory was carried out with and without ABSI approach, respectively. ABSI activities were designed by

researchers and applied. Data were collected with Biology Self-Efficacy Scale (Ekici, 2005) and Attitude Scale Toward Biology Laboratory (Uzel, 2008). Dependent and independent t tests were used for statistical analysis on SPSS programme. Results showed that students who are subjected to ABSI activities have significantly higher self-efficacy and attitude post-tests' mean scores compared to that of their pre-tests scores.

Keywords: Argument Based Science Inquiry, Self-Efficacy, Attitude

Batılılaşma Sürecinde "Kitabet" Dersleri ve Kitapları

Doç. Dr. Süheylâ Yüksel

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşması sürecinde, tüm kurum ve kuruluşlar yeniden yapılanmıştır. Bu süreçte eğitim sistemi, hem yeni toplumun hem de yeniden yapılanan bürokratik yapının ihtiyaçlarına cevap vermek zorundadır. Batılı tarzda eğitim yapan okulların açılması, bu okullarda Batı dillerinin daha doğrusu Fransızcanın öğretilmesi eğitimdeki yenilik hamlelerinin en çok bilinenidir. Bu okullar aynı zamanda devlet dairelerinde görev yapacak memurları da yetiştirmektedir. Bugünkü devlet daireleri olarak düşünülebilecek kalemlerde alaylı ve diplomalı kâtipler bulunur fakat zamanla diplomalı kâtiplerin yazışma usullerinde yetersiz oldukları görülür ve Batılı tarzda eğitim yapan okullarda "kitabet" dersleri verilmeye başlanır. Kısmen bugünkü "kompozisyon" derslerini karşılayan "Kitabet" dersi, zamanla "resmî" ve "hususi" olmak üzere ayrılır. Konuya yönelik kitaplar yayımlanır. Bu kitaplarda, "kitabet"in ne olduğu tartışılır, yazışmalarda kullanılan "inşa" kelimesi ile karşılaştırılır. "Kitabet" dersi kitapları; amelî ve nazari olarak tertip edilmiştir. "Kitabet" kitapları yıllar içinde daha ayrıntılı olarak hazırlanmaya başlar. "Kadınlara, askere" yönelik "kitabet" kitapları yayımlanır. Resmî kitabetin anlatıldığı eserlerde, devlet dairelerindeki dilekçe, tezkire, resmî mektup gibi yazışma usullerinin yanı sıra hitaplar da tanıtılmaktadır. Hususi kitabette, ağırlıklı olarak mektup örnekleri bulunmaktadır. Bu mektuplarda aile bireylerinin birbirlerine, günümüzde hemen hemen hiç göremediğimiz derecede, ölçülü ve kısmen de olsa kalıplaşmış şekilde hitap ettikleri görülmektedir. Mektup yazma alışkanlığını bırakan, telefonla haberleşmeyi tercih eden, sanal ortamdaki sıradan ifadelerle bayramlaşan günümüz insanı için çok uzak olan bu hitaplar, aslında kültürümüzün birer parçasıdır. Kaleme alınan eserlerden bazılarının isimlerini vermek bu konu üzerinde ayrıntısıyla düşünüldüğünü gösterecektir. Mehmet Fuat, 8 Yaşından 12 Yaşına Kadar Çocuklara Usul-i İnşa ve Kitabet; Osman Senai-Mustafa Fazıl, Kitabet-i Askeriye; Hüseyin Agâh, Diplomasi usul-i Kitabet. Faik Reşat, Amelî ve Nazari Talim-i Kitabet yahut Mükemmel İnşa isimli eserinin bu alanda ilk olduğunu iddia eder. Bu bildiri, eğitim tarihine bir katkı sunacak; bireysel haberleşmede geldiğimiz noktanın eskiden ne kadar uzak olduğunu gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Kitabet, Osmanlı

Bazı İnsan Vücudu Dokularında 20 Ev-10 Mev Enerji Aralığında Beta ve Gama Işınlarının Soğurulmalarının İncelenmesi

Prof. Ph.D. Hasan Gümüş

ÖZ

Bu çalışmada, 20 eV-10 MeV enerji bölgesinde kas ve deri gibi insan vücudu parçalarının elektron ve pozitronları için sürekli yavaşlama yaklaşımı (CSDA) durdurma gücü ve menzil değerleri sunuldu. Durdurma gücü ve (CSDA) menzili, insan vücudu bölümlerinin yoğunluğu, etkin ortalama uyarma iyonlaştırma enerjisi ve etkin atom numarası gibi parametrelere bağlıdır. Durdurma gücü ve CSDA menzili hesaplamaları bu parametrelerin kolay bir şekilde hesaplanabilmesi için çoğunlukla analitik ifadelere dayandırıldı. Geniş enerji aralığında elektronlar ve pozitronlar için CSDA menzilinin hesaplanan sonuçları, ESTAR ve Penelope 2014 programı sonuçlarıyla oldukça iyi bir uyum içinde olduğu bulundu. Buna ek olarak, gamma kütle zayıflama katsayısı deneysel ve teorik olarak kas dokusu ve deri örnekleri için incelendi. Kütle zayıflama katsayıları, korumalı NaI(Tl) spektrometre sistemi kullanılarak ölçüldü. Numuneler, Eu-152, Cs-137 ve Co-60 radyasyon kaynaklarından yayılan gama ışınları ile ışınlandı. Ölçülen sonuçlar WinXCom'un teorik hesaplamaları ile karşılaştırıldı.

Anahtar Kelimeler: Gama Işınları, Beta Işınları, Durdurma Gücü, Csda Menzili, Gama Zayıflatma Katsayısı, Kütle Zayıflatma Katsayısı, Kas, Deri.

Investigation of Absorbtions of Beta and Gamma Rays for Some Human Body Tissues Over the Energy Range of 20 Ev-10 Mev

Abstract

In this study, stopping power and range values of continuous slowing down approximation (CSDA) have been presented for electrons and pozitrons of human body parts such as muscle and skin in the energy region of 20 eV -10 MeV. The stopping power and (CSDA) range depends on parameters like density, effective mean excitation ionization energy and effective atomic number of the human body parts. Calculations of stopping power and CSDA range were based mostly on analytical expressions, to allow for an easy calculation of these parameters. The calculated results of CSDA range for electrons and positrons in the wide energy range are found to be fairly in good agreement with the values given by the ESTAR and Penelope 2014 program results. In addition in this study, the gamma mass attenuation coefficient is investigated experimentally and theoretically for samples of muscle tissue and skin. Mass attenuation coefficients were measured using shielded NaI (Tl) spectrometer detector. Samples were irradiated by gamma-rays emitted from point sources of 152Eu, 137Cs and 60Co. The measured results were compared with the theoretical calculations of WinXCom.

Keywords: Gamma Rays, Beta Rays, Stopping Power, Csda Range, Gamma Attenuation Coefficient, Mass Attenuation Coefficient, Muscle, Skin.

Bellek Destekleyici Stratejilerin (Mnemonik) Yabancı Dil Sözcük Öğretimine Etkisi

Researcher Özlem Kuuk Yavuz

ÖZ

Bu çalışma, yabancı dil sözcük öğretiminde bağlam yöntemine karşı bellek destekleyici stratejilerin (mnemonik) etkililiğini incelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada yarı deneme modellerinden denkleştirilmemiş kontrol gruplu ön test - son test deseni kullanılmıştır. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılı güz döneminde Zonguldak ili Karadeniz Ereğli ilçesinde bulunan bir Anadolu Lisesi'nin 9. sınıfında öğrenim gören toplam 66 öğrenci ile birlikte yürütülmüştür. Araştırmada deney (N:33) ve kontrol grubu (N:33) olmak üzere iki farklı grup ile birlikte çalışılmıştır. Sözcük öğretimi öncesinde her iki gruba ön test uygulanmıştır. Grupların ön test bakımından denk olduğu görülmüştür. 4 hafta süren çalışma boyunca 30 kelime bellek destekleyici stratejiler aracılığıyla öğrencilere sunulmuştur. Kazandırılması hedeflenen sözcükler, bir bağlam ile ilişkilendirilmek yerine, oluşturulan anahtar kelimeler ve hikâyeleştirilmiş görseller yoluyla sunulmuştur. Sözcük öğreniminin ardından her iki gruba da başarı testi son test olarak uygulanmıştır. Verilerin analizinde ön test puanlarının son test puanları üzerindeki etkisini kaldırmak amacıyla kovaryans (Ancova) analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonunda bellek destekleyici stratejilerin bağlam yöntemine göre öğrencilerin İngilizce dersi kelimelerini öğrenmelerinde daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bellek Destekleyici Stratejiler (Mnemonik), Bağlam Yöntemi, Yabancı Dil Öğretimi, Sözcük Öğretimi.

The Effect of Mnemonics Technıque (Mnemonics) On Foreign Language Vocabulary Teaching

Abstract

This study aims to investigate the effect of mnemonics technique (mnemonics) versus the context method on teaching foreign language. The design of the study was 'nonequivalent control groups pre-test post-test' which is one of quasi-experimental designs. The study was carried out with 66 students studying at the 9th grade at an Anatolian high school in the district of Karadeniz Ereğli during the fall term of the 2016-2017 academic year. In the study, two different groups were defined as the experimental group (N:33) and the control group (N:33). Before the presentation of the new words, a pre-test was applied to each group. The groups were found to be equivalent in terms of the pre-test. During the 4-week study, 30 words were presented to the students through mnemonics techniques. The words intended to be acquired were presented through keywords and narrative images rather than context method. After the word learning process, achievement test was applied to both groups as a post- test. During the analysis of data, covariance (Ancova) analysis was performed to remove the effect of pre-test scores on post-test scores. At the end of the study, it was found that mnemonics technique were more effective in learning English vocabulary compared to the context method.

Keywords: Mnemonics Techniques, Context Method, Foreign Language Teaching, Vocabulary Teaching.

Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Halk Eğitim Merkezlerinde Yürütülen Eğitim Programlarına Katılan Yetişkinlerin Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Eğitim İstemlerinin Değerlendirilmesi Ölçeği

Doç. Dr. Hüseyin Yolcu – Öğr. Ensar Aktaş

ÖZ

Giriş: Örgün eğitim kurumları dışındaki yetişkin bireylerin sahip olduğu bilgi ve becerilerin yenilenmesi ve geliştirilmesi yetişkin eğitimi ile sağlanmaktadır. Yetişkin eğitimi, yetişkinlerin yeteneklerini geliştirmelerine, bilgilerini artırmalarına, mesleki yeterliklerini iyileştirmelerine, dezavantajlarından kurtulmalarına olanak sağlayan sistemli ve düzenli eğitim süreçlerinin tümünü ifade eder. Eğitim istemi ölçeği Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim programlarına katılan yetişkinlerin toplumsal cinsiyet bağlamında eğitim istemlerini ölçümlemesi açısından önemli araçlardan biridir. Eğitimler sonrasında veya öncesinde eğitim istemi ile ilgili bilgi alabilmek veya akademik çalışmalarda kullanmak için, literatürde güvenilirliği ve geçerliliği kanıtlanmış, Türkçe dilinde hazırlanmış ve toplumsal cinsiyet bağlamında hazırlanmış yetişkin eğitim istemi ölçeği bulunmamaktadır. Amaç: Bu araştırmanın amacı, Halk Eğitim Merkezlerinde yürütülen eğitim programlarına katılan yetişkinlerin toplumsal cinsiyet bağlamında eğitim istemlerini ölçmeye yönelik bir ölçme aracı geliştirmektir. Yöntem: Araştırma, temel bir araştırma niteliğinde olup, Sinop il merkezi, Boyabat ve Ayancık ilçesinde bulunan üç halk eğitim merkezinde, araştırma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 158 yetişkin üzerinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen taslak ölçek kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, yapı geçerliliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Güvenirlik analizi için Cronbach Alpha testi kullanılmıştır. Bulgular:5'li likert tipi olan ölçeğin, 20 maddeden ve sosyal, mesleki, kendini geliştirme, ekonomik ve kişisel olmak üzere 5 faktörden oluştuğu, açıklanan toplam varyansın %63.36 olduğu saptanmıştır. Yapılan güvenirlik analizi sonucunda, ölçeğin Cronbach's alfa katsayısı 0.88 olarak hesaplanmıştır. Sonuç: Geliştirilmiş olan bu ölçeğin, geçerlik ve güvenilirliği oldukça yüksek, yetişkinlerin eğitim istemini belirlemede güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk Eğitim, Yetişkin, Toplumsal Cinsiyet, Eğitim İstemi, Ölçek Geliştirme

The Effects Of Jigsaw-I Technique on Mathematics Problem Solving Attitude of Fifth Grade Students

Asst. Prof. Ph.D. Fatma Erdoğan

Abstract

The aim of this study is to examine the effect of the Jigsaw-I technique on the mathematics problem solving attitude of the fifth grade students. In the research, the quasi-experimental design with pre-test-post-test control group among quantitative research methods was used. This research, in a public school in Turkey, was carried out with a total of 68 randomly selected fifth grade students who take courses in two classes. In the experimental group (n = 35), the lessons were taught by Jigsaw-I technique which is one of the techniques of cooperative learning method. In the control group (n = 33), a teaching was carried out depending on the textbook within the scope of the mathematics curriculum. The research data were obtained by "Mathematics Problem Solving Attitude Scale". In the data analysis, dependent and independent samples t-test and covariance analysis (ANCOVA) were used. According to research findings, it was determined that there was a significant difference in favor of the experimental group among the scores of the students in the experimental group and the scores of the students in the control group after the experimental applications.

Keywords: Cooperative learning, Jigsaw technique, attitude, mathematics education

Burdur Eğitim Kurumları Tarihi (1850-1950)*

Prof. Ph.D. Zafer Gölen - Teacher Tuncay Sakar

ÖZ

Eğitim, toplumun bilgi birikimini ve kültürel değerlerini gelecek kuşaklara aktarmada şüphesiz en önemli araçtır. Bundan dolayı eğitim tarihi çalışmaları bu birikimlerin oluşumundaki evreleri, ortaya konan hedefleri süreç içerisindeki yapılan eksik ve yanlışları anlamada önemli katkılar sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Burdur'un eğitim kurumları tarihini belli bir başlık altında, bilimsel metotlar çerçevesinde incelemektir. Ayrıca, bu çalışma ile Burdur eğitim kurumları tarihi ile ilgili eksikliklerin giderilmesi ve bundan sonraki çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Bu çalışmada izlenen yöntem başta arşiv belgeleri olmak üzere birinci elden kaynakların tespit edilerek incelenmesi, diğer kaynak eserlerin taranarak konuların kronolojik sıra içerisinde ele alınmaya çalışılmasıdır. Konu ile ilgili 1850 ile 1923 yılları arasında eğitimde meydana gelen değişimler Türk Eğitim Tarihi göz önüne alınarak incelenmeye çalışılmıştır. Burdur'da (1850-1923) açılan eğitim kurumları ve türleri, eğitim gören öğrenci sayısı ve eğitim veren öğretmenler tespit edilmiştir. *Bu bölüm Prof. Dr. Zafer Gölen'in danışmanlığında yürütülen Tuncay Sakar'ın Burdur Eğitim Kurumları (1850-1950) adlı tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Burdur, Eğitim, Öğrenci, Öğretmen, Tarih

History of Burdur Educational Institutions (1850-1950)

Abstract

Education is undoubtedly the most important tool in transferring the knowledge and cultural values of the society to future generations. Hence, education history studies provide important contributions in understanding the phases in formation of these accumulations, goals which are set, and the deficiencies and mistakes made in the process. The purpose of this study is to examine the education history of Burdur within the framework of scientific methods and under a certain title. In addition, the purpose of this study is to eliminate the deficiencies of education history of Burdur and contribute subsequent studies. The method followed in this study is to examine mainly the archive documents by determining first-hand resources and try to handle the subjects in chronological order by scanning the other resources. The changes in education related to topic between the years of 1850 and 1923 have been examined by taking into consideration the Turkish Education History. The number of educational institutions and types opened in Burdur (1850-1923), the number of students and the teachers providing education have been determined.

Keywords: Burdur, Education, Student, Teacher, History

Comparison of Mathematics Curriculums in the Context of Algebra Learning Domain:2009-2013-2018

Asst. Prof. Ph.D. Fatma Erdoğan

Abstract

Algebraic thinking, which is an important sub-dimension of mathematical thinking, transforms information or events into mathematical language to explain and predict events and builds the world from a set of insights that need to be better interpreted (Lawrence and Hennessy, 2002). In Turkey, the algebra learning domain have been included in the updated mathematics curriculums since 2005. In the present study, it is aimed to comparatively examine the mathematics curriculums published in 2009, 2013 and 2018 in the context of algebra learning domain. Document analysis method of the qualitative research methods was used. The coding key for the analysis of the data was used which was prepared in such a way as to allow the comparison of sub-learning domains and acquisitions in all three programs. According to research findings, it was seen that algebra learning domain was included in all three programs at sixth, seventh and eighth grade levels. In addition, it has been found that the acquisition and course duration of the algebra learning domain were wider in all three programs from the 6th grade to the eighth grade. At the sixth grade level, reduction was made in the acquisitions of the 2018 program according to the 2009 and 2013 programs. At the seventh grade level, reduction has occured in the acquisitions of the 2013 and 2018 programs according to the 2009 program. Although the number of acquisitions is the same for all three programs at the eighth grade level, it has been determined that there was an increasing in the course duration from the 2009 program to the 2018 program.

Keywords: Mathematics Curriculum, Algebra, Algebra Learning Domain, Mathematics Education.

Cumhuriyet Dönemi Türkiye'de Tarihçilik

Arş. Gör. Ömer Faruk Kırmıt

ÖZ

Bu bildiride çalışmanın amacı Cumhuriyet dönemi Türkiye' de tarihçiliğin serüvenini ana hatlarıyla anlatmaya çalışacağız. Cumhuriyet dönemi Türkiye'de tarihçiliknasıl gelişmiştir tarihçilik alanında ne gibi ilerlemeler kaydedilmiştir Cumhuriyet döneminde tarih anlayışları nasıldı ayrıca Cumhuriyet Dönemine gelene kadar türk tarihçiliğindeki gelişmelerden bahsetmeye çalışacağız Cumhuriyet Dönemi tarihçiliğiyle dünya tarihçiliği arasında ne gibi ilişkiler bulunmaktadır, Cumhuriyet dönemi tarih araştırmları ne düzeydeydi Cumhuriyet dönemi tarihçiliğini incelerken Cumhuriyet tarihini temel yapı taşlarını oluşturan Osmanlı tarihindeki gelişmeleride bağlantılı olarak ele alıp Cumhuriyet Dönemi tarihçilik anlayışına getirileri neler olmuştur anlatmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Cumhuriyet, Tarihçi.

Danışma ve Rehberlik Öğretmeni Adaylarının "Özel Eğitim" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Asst. Prof. Ph.D. Ayten Düzkantar

ÖZ

Özel Eğitime Hizmetleri Yönetmeliğinde özel eğitim, çeşitli nedenlerle bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenilen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireylerin, eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile bu bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özelliklerinin, yeterliliklerine dayalı olarak uygun ortamlarda sürdürülen eğitim olarak tanımlanmıştır. Engelli bireylerin eğitimi ve sağaltımı söz konusu olduğunda, bu bireylerin toplumsal yaşama katılmalarını ve bağımsız bir şekilde hayatlarını sürdürebilmelerini sağlayacak nitelikte hizmete erişimlerinin sağlanması ancak multidisipliner çalışmalar ile mümkündür. Özel eğitim, özel yetiştirilmiş personelle sağlanan bir hizmettir. Her gelişim alanındaki yetersizliğin giderilmesine yönelik müdahale alan uzmanı tarafından yapılmalıdır. Engelli birey gereksinim duyulduğunda dil ve konuşma terapistinden, fizyoterapistten, psikoterapistten hizmet alabilmelidir. Alanyazına bakıldığında özel eğitim, bir multidisipliner ekip çalışması olarak tanımlanmıştır. Özel eğitim hizmetlerinin bir bütünlük içinde yürütülmesi için hangi uzmanlardan sağaltım veya eğitim alacağı çocuk için hazırlanacak Bireysel Eğitim Planın(BEP)da belirtilir. Engelli çocuğun tanılanmasında, gereksinimlerinin belirlenmesinde ve BEP'nın hazırlanmasında önemli uzmanlardan biri de Rehberlik ve Danışma uzmanıdır. Özel Eğitime Hizmetleri Yönetmeliğine göre Rehberlik ve Danışma uzmanı multidisipliner ekip içinde yer almalıdır. Bu nedenle Rehberlik ve Danışma öğretmeni adaylarının mesleklerinin değişen vizyonu ve misyonu konusunda ne derecede tutuma sahip olduklarını anlamak üzere bu çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, Rehberlik ve Danışma öğretmeni adaylarının "özel eğitim" kavramına ilişkin betimlemeler yaparken kullandıkları metaforları belirlemek ve bu metaforları seçme nedenlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın çalışma grubu 2018-2019 Öğretim Yılı Güz Yarıyılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümüne devam eden 60 öğretmen adayından oluşturmaktadır. Araştırma verileri açık uçlu soru formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından "Özel eğitim…….gibidir/e- benzer, çünkü, ……..." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Çalışma sonunda "özel eğitim" kavramı hakkında geliştirdikler metaforlar belirlenmiştir.. Elde edilen metaforların kategorileri sunum esnasında paylaşılacaktır. Veri analizi ve yorumu devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Danışma ve Rehberlik Öğretmenleri, Metefor

The Metaphorical Perceptions of Guidance and Counselor Teacher Candidates Regarding the Concept of "Special Education"

Abstract

Within the Regulation on Special Education Services describe of Special Education, individuals who have significant differences from their peers in terms of individual and developmental characteristics and educational qualifications for various reasons, To meet the needs of education and social specially by trained staff, developed training programs and methods of these individuals in all areas of development, qualifications It is defined as training

in appropriate environments. In the case of education and treatment of persons with disabilities, it is only possible with multidisciplinary studies to ensure that these individuals are able to participate in social life and maintain their lives in an independent way. Special education is a service provided by specially trained staff. The intervention should be carried out by the field expert in order to eliminate the deficiencies in each area. Persons with disabilities should be able to receive services from language and speech therapists, physiotherapists, psychotherapists. Special education in the literature is defined as a multidisciplinary team work. The Individual Training Plan (BEP) to be prepared for the child will be indicated that the experts will receive treatment or training to conduct special education services together. Guidance and Counseling is one of the most important experts in the diagnosis, identification of needs of the disabled child and preparation of the IEP. According to the Special Education Services Regulation, Guidance and Consultancy Specialist should be placed in a multidisciplinary team. Therefore, this study has been conducted to understand the extent to which guidance and counseling pre-service teachers are informed about the changing vision and mission of the profession.The purpose of this study is to determine the perceptions of Guidance and Counselor teacher candidates by using metaphors regarding the concept of "special education" while revealing the reasons for choosing these meta-phors. The participants are made up of 60 Guidance and Counselor teacher candidates studying in Guidance and Counselor Department at the Anadolu University Education Faculty during the year 2018-2019. This study is structured as a qualitative descriptive research. The data was collected using a questionnaire made up of open-ended questions. The participants were asked to fill the blanks of such sentence as "special education is like/similar to…….because…….". Qualitative procedures were utilized when analysing the data. By the end of the process various metaphors were determined.

Keywords: Specıal Education, Guıdance and Counselor Teacher,metaphorıcal

VALUES EDUCATION

Prof. Dr. Ömür BÜTEV DOLĞUN

Prof.Dr., Artvin Coruh University, Department of Fine Arts Education,
omurdolgun@artvin.edu.tr

Ilgaz DOLĞUN

Palacký University Olomouc, Faculty of Education, Olomouc, Czech Republic,
ilgazadolgun@gmail.com

Abstract

In the modern society, it is frequent for people to hear various sayings under the names of "values" and "values education". Although many people have their own ideas on this very topic, it still is not certain whether or not their knowledge is sufficient and if they know how this education could be applied. Above all these questions, this situation comes up: How could values education be applied that it would not bore and at the same time entertain the children especially in younger ages? It is intriguing and remarkable that there are various researches on this topic. The values education that actually starts without noticing in family environment turns to more professional means when the child reaches the school age and the obligation for it to be systematic comes up. It is obviously known a values education that is held without any plans or programs would be more maleficent than beneficial. For this reason, these researches need to have rather serious backgrounds and be suitable for especially children. In this study, values and values education will be examined and a content analysis will be made to provide a background on what the educators can do about it. The universe that constitutes the study consists of 50 students who are studying in the Faculty of Education, Primary School Classroom Teaching Department. Based on the fact that the students are also preservice teachers at the same time, it is wanted for them to indicate which value hold the greatest importance and signification to them and the reason of this situation. At the end of the study, it is observed that the preservice teachers in the universe attach the most importance to the value "respect" and the reasons of this situation are elaborately explained.

Keywords: Values, Education, Values Education, Educator, Childhood

Dini Gelişim Teorilerinin İşlevselliği- İçerik, Problemler ve Öneriler

Ph.D. Aslıhan Atik

ÖZ

Piaget'nin bilişsel gelişim konusundaki çalışmaları dini gelişim konusunda gerçekleştirilen çalışmaları etkilemiştir. Bu alanda özellikle din psikolojisi ve din eğitimi konusunda farklı metodolojik yaklaşımlar geliştiren pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar kendi içerisinde bazı ortak yönlere sahiptir. Bunlar daha çok dini düşüncenin gelişimsel olarak incelenmesi, yaş basamaklarına göre farklı gelişim özelliklerinin vurgulanması ve biliş temelli bir yaklaşımın benimsenmesi şeklindeki yaklaşımlardır. Dini gelişim teorilerinin büyük bir kısmında bu ortak yönler mevcuttur. Bu çalışmada dini gelişim kuramlarının ortak yönleri daha çok eleştirel bir bakış açısıyla incelenmiştir. Dini gelişim teorilerinin birçoğuna benzer bazı eleştirilerin geliştirildiği görülmüştür. Bunlar; dini gelişimin biliş temelli incelenmesi, boylamsal bir ilerlemenin varsayılması, metodolojik bazı eksikliklerin varlığı ve Hristiyanlık temelli bir yöntemin kullanılmasıdır. Çalışmamızda dini gelişim teorilerinin günümüzde daha işlevsel hale getirilmesi için söz konusu problemlerin aşılabilmesinin mümkün olduğu ve bu yöndeki yeni bakış açılarının din eğitiminde kullanılabileceği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dini Gelişim, Dini Gelişim Teorileri, Din Eğitimi

Functionality of Religious Development Theories – Content, Problems and Recommendations

Abstract

Piaget's works on cognitive development naturally affected the works on religious development. In this area, many studies have been carried out to develop different methodological approaches, especially in the field of psychology of religion and religious education. These studies have some common aspects in themselves. These are mostly approaches of the viewing of religious thought as developmental, emphasizing different developmental features according to age, and adopting a cognitive-based approach. In many of the theories of religious development, these are common aspects. In this study, the common aspects of religious development theories are examined with a more critical point of view. It has been seen that similar criticisms have been developedt o many of the theories of religious development. These are cognitive-based studies in religious development, assuming a longitudinal progression, the existence of methodological deficiencies and the use of a Christian-based method. In our study, it has been discussed that it is possible to over come these problems in order to make the theories of religious development more functional and that new perspectives in this direction can be used in religiouse ducation.

Keywords: Religious Development, Religious Development Theories, Religious Education

Disiplinler Arası Sanat: Animasyon ve Heykel

Öğr. Gör. Ramazan Tilki - Dr. Öğr. Üyesi Özlem Ayvaz Tunç

ÖZ

Dijital çağ olarak nitelendirilen 21.yy'da "Sanat ve sanat eğitimi" kavramları, disiplinler arası yaklaşımlarla yeniden boyutlandırıldığı bir sürece girmektedir. Bu yeni süreçte farklı alanlara özgü teknikler ve yöntemler birbirleriyle harmanlanarak yeniden form bulmaktadır. Bu araştırmada birbirinden farklı yöntem ve içeriklere sahip animasyon ana sanat dalı ve heykel ana sanat dalı ile harmanlanan ders içeriklerinin önemi üzerinde durulmaktadır. Animasyon ana sanat kapsamında yer alan dersler arasında yer alan Üç boyutlu animasyon (three dimensional animation – 3D animation) gerçekleştirme sürecinde öncelikli olarak dijital ortamda uygun yazılımlar aracılığıyla, tasarımların X (genişlik) ve Y (yükseklik) ve Z (derinlik) eksenleri düzleminde modellemelerin gerçekleştirilmesiyle başlar. Üç boyutlu formların algılanmasında ve uygulama sürecinde, nesnelerin (objelerin) anatomik özelliklerini saptayarak, uygulama aşamasında karşısına çıkabilecek problemlerin ortadan kaldırılması çözüme gidilmesi önemlidir. 3B modellemelerin başarılı olabilmesi için sadece teknik bilgi yeterli olmamaktadır. Animasyon dersinde anatomi konusu ele alınırken, üç boyutlu nesneler sadece bir çizim aracı değil, nesneler arasında ilişki kurma, fikir üretme, geliştirme ve anatomik yapıyı algılama aşamasında bir şeklin diğerine olan ilişkisini, görebilip, anlaşılması olduğu unutulmamalıdır. Başarılı 3B modellemelerin gerçekleştirilebilmesi, modellemesi yapılacak formun anatomik yapısının da iyi biliniyor olması gerekmektedir. Dolayısıyla animasyon ana sanat dalında öğrenim gören öğrencilere heykel dersi almaları, öğrencinin üç boyutlu formları algılama becerilerini geliştirerek bütünü oluşturan yüzeyler arasında ilişki kurabilmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Kullanılan üç boyutlu objenin anatomik özelliklerini oluşturan yüzeylerin nerelere yerleştirileceğinin tasarlanması, planlanması, animasyon alanında öğrenim gören öğrencilerin heykel dersini almalarının önemini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Animasyon, Heykel, Disiplinler Arası, Anatomi, Üç Boyut

Disiplinlerarası Bir Etkinlik Örneği: Çöp Kutusundan Çıkan Sağlık

Asst. Prof. Ph.D. Bahadır Yıldız - Ph.D. Aslı Uysal

ÖZ

Teknolojide yaşanan gelişmeler bilgiye erişimi kolaylaştırmış ve hızlandırmıştır. Bu süreç, beraberinde çok boyutlu araştırma alanlarının doğmasına neden olmaktadır. Tek disipline özgü becerilerle sınırlandırılamayan gerçek hayat problemleri bu çok boyutlu alanların ortaya çıkışını zorunlu hale getirmekte aynı zamanda çözümlerinin tek disiplinli yaklaşımlara göre daha etkili olmasını sağlamaktadır. Burada görülen birden çok alana ait bilgi ve becerilerin kullanılmasını gerektiren problem çözme süreçleri disiplinlerarası yaklaşım olarak isimlendirilmektedir. Bu çalışmada önemi sürekli artmakta olan disiplinlerarası yaklaşımın kullanılacağı bir eğitsel bir etkinlik tasarlanması ve uygulanması planlanmaktadır. Bu amaçla fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan 6.2. Vücudumuzdaki Sistemler/Canlılar ve Yaşam ve 6.6. Vücudumuzdaki Sistemler ve Sağlığı /Canlılar ve Yaşam konu alanlarına ilişkin bir etkinlik geliştirilmektedir. Bu süreçte farklı evlere ilişkin çöp kutuları (Nabız, tansiyon, şeker gibi bilgileri içeren kan tahlili sonucu, ilaç kutuları, gıda alışverişine ait fişler) tasarlanmıştır. Öğrenciler gruplar halinde çalışarak bu çöp kutularından çıkacak olan atıkları kullanarak ilgili evdeki muhtemel sağlık problemlerine ve beslenme ilişkilerine ilişkin matematiksel modeller oluşturacaklardır. Modelleme, temel olarak bir gerçek hayat probleminin bir matematik fonksiyonu olarak ifade edilmesi, modelinin oluşturulması, matematikleştirilmesi gibi tanımlanabilmektedir. Bu süreçte elde edilen ürüne ise "model" adı verilmektedir. Modeller çok değişkenli karmaşık yapıların zihinde oluşturduğu kavramsal yapıların somut karşılıkları olarak ele alınabilir. Ek olarak iyi tasarlanmış modelleme etkinlikleri öğrencilerin öğrenmelerini ve buna ilişkin zihinsel süreçlerini ortaya koyabildiği için düşünce ortaya çıkaran etkinlikler olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle de etkili bir ölçme aracı olarak görülmektedir. Matematiksel modelleme sürecinde öğrenciler matematik öğretim programında yer alan 6.1. Sayılar ve İşlemler ve 6.4. Veri İşleme konu alanlarına ilişkin kazanımları da kullanacaklardır. Böylece fen bilimleri ve matematik alanlarını birlikte kullanarak nitelikli bir problem çözme süreci yaşayacaklardır. Kontrol gruplu olarak yürütülecek çalışmada geleneksel yöntem ile ders işleyen öğrenciler ile disiplinlerarası yaklaşıma uygun işlenen ders arasındaki farklılıklar incelenecektir. Ek olarak öğrencilerin ve öğretmenlerin sürece ilişkin görüşleri alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Fen Bilimleri, Eğitim, Disiplinlerarası Yaklaşım, Modelleme

An Interdisciplinary Activity Sample: Health From Garbage Bin

Abstract

Developments in technology have facilitated and accelerated access to information. This process leads to the emergence of multidimensional research areas. Multidimensional real-life problems make the emergence of these multidimensional spaces compulsory, but also make their solutions more effective than single-disciplinary approaches. The problem solving processes that require the use of knowledge and skills in more than one area are called interdisciplinary approach. In this study, it is planned to design and implement an educational activity in which the interdisciplinary approach. For this purpose, an activity related to the subject areas of the systems in our body and health of the systems which are included in the science curriculum is being developed. In this process, the garbage bins of different houses are

designed. By working in groups, students will create mathematical models of probable health problems and nutritional relationships in the household by using the garbages that will emerge from these garbage bins. Mathematical modelling can be defined as mathematization of real-life problems. The product obtained in this process is called model. Models can be considered as concrete equivalents of the conceptual structures formed by the multivariate complex structures in the mind. In addition, well-designed modeling activities are considered to be thought-provoking activitie, they can demonstrate the mental learning processes of students. Therefore, modelling is an effective measurement tool. In the mathematical modelling process, students will also use the learning outcomes related to the Numbers, Operations and Data Processing areas which are included in the mathematics curriculum. Thus, they will experience a quality problem solving process by using the fields of science and mathematics together. The study will be carried out as a experimental-control group, the differences between the traditional method and the interdisciplinary approach will be examined. In addition, students and teachers' opinions about the process will be taken.

Keywords: Mathematics, Science, Education, İnterdisciplinary Approach, Modelling

Dünya'da Toplum Temelli Ruh Sağlığı Modelinin Gelişiminde Ekolojik Yaklaşım

Arş. Gör. Hande Albayrak

ÖZ

Toplum temelli sağlık uygulaması 1960'ların son zamanlarında ortaya çıkan bir fikirdir. Toplum temelli sağlık modelinden önce medikal modelde hekimler hastalığın sadece fiziksel ve biyolojik açıdan açıdan değerlendirmesini yaparken, hastalığa neden olan bireyin yaşam koşullarını, çevresel faktörleri, sorunları gibi sosyal faktörleri görmezden gelmektedir. Toplum temelli sağlık modeli kapsamındaki toplumsal ortamlardaki müdahaleleri anlamak için ekolojik teori önemli bir bakış sağlamaktadır. Sağlığın; birey ve çevresi arasındaki uyumla alakası, çevresel ve sosyal koşullar ile bağlantısı tespit edilmiştir. Sağlıklı bir yaşam için de fiziksel, psikolojik, sosyal alanlarda multidisipliner çalışmaların yapılması gerektiği görülmüştür. Özellikle ruh sağlığı konusunda verilen hastane temelli uzun süreli yatış sonucunda bireylerde görülen dürtü kaybı, kişisel kimlik kaybı, haysiyet kaybı ve bunun yanında günlük yaşam becerilerinde kabiliyetindeki azalmalar gibi değişikliklerle toplum temelli hizmetin gerekliliği görülmüştür. Günümüzde psikotrop ilaç, gün hastaneleri, genel hastanelerde psikiyatri birimleri, toplum ruh sağlığı merkezleri ve yerel otorite ve gönüllü sektörlerde gündüz merkezleri geliştirilerek hastanelere yatış azaltılmaya çalışılmaktadır. Toplum temelli sağlık uygulamaları bireylerin davranışlarını değiştirmeye odaklanmanın ötesine taşıyarak ve kişilerarası veya grup davranışı, kurumsal iklim, toplum kaynakları ve politika etkisinin önemli olduğunu kabul etmiştir. Bireyin ruh sağlığı etkileyen ekonomik zorluklar, yoksulluk, insan ilişkilerindeki sorunlar, yaşanan travmatik olaylar, başarısızlık, yaşamda stres düzeyinin artması, yakın birinin kaybı, kaza vb. gibi durumlar göstermektedir ki bireyle ekolojik bakış açısı ile çalışma yapılması zaruridir. Dolayısıyla toplum temelli ruh sağlığı modeli kapsamında mikro (aile, okul, işyeri gibi yakın ilişkiler içinde bulunan kişilerle), mezzo (ev, okul, iş yerindeki diğer kişileri de içeren gruplar arasındaki ilişki), makro (politika yapan kurumlar, kaynakların dağıtımı, kültürel beklentiler gibi) boyutlarda sistemlerle çalışma yapılmalıdır. Bu kapsamda bu çalışmada Dünya'da toplum temelli ruh sağlığı modelinin gelişiminde ekolojik bakış açısının önemine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Ruh sağlığı sorunlarındaki artışla birlikte önleyici bir çalışma olarak ekolojik yaklaşımla bireysel, sosyal, çevresel ve politik düzenlemelerin nasıl olması gerektiğinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplum Temelli Ruh Sağlığı Modeli, Ekolojik Yaklaşım, Önleyici Çalışmalar

Ebeveynlerin Çocuklarına İlişkin Sosyalleştirme Hedefleri İle Çocukların Sosyal Duygusal Uyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Arş. Gör. Kübra Eke

ÖZ

Birey sosyal bir bağlam içerisinde dünyaya gelmekte ve bu sosyal bağlamın ilke, değer ve davranış örüntülerine uymayı öğrenerek sosyalleşmektedir. Bu sosyalleşme sürecinde ilk sosyal ilişkilerin kurulduğu ebeveynler, sosyalleştirme hedefleri ile bireyin sosyal-duygusal ilişkilerinde uyumlu bir birey olmasında belirleyici rol oynamaktadır. Bu araştırma ile ebeveynlerin çocuklarına ilişkin sosyalleştirme hedefleri ile çocukların sosyal duygusal uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ana hipotezi, ebeveynlerin sosyalleştirme hedeflerinin, sosyal duygusal uyumun kazanımı ve niteliğini belirlemede etkin ve önemli bir role sahip olmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu 172 çocuk ve 172 anne-baba çifti oluşturmaktadır Araştırmada verilerin toplanması amacıyla; çocukların kendileri ve ailelerine yönelik bilgileri elde etmek amacıyla "Demografik Bilgi Formu", ebeveynlerin sosyalleştirme hedeflerini tespit etmek amacıyla "Sosyalleştirme Hedefleri Ölçeği" ve çocukların sosyal duygusal uyumlarını tespit etmek amacıyla "60–72 ay Çocuklar İçin Marmara Sosyal-Duygusal Uyum Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplama araçlarından elde edilen veriler, araştırmanın ana ve alt amaçları doğrultusunda uygun istatistiksel tekniklerle değerlendirilecek, bulgular tablolaştırılarak ortaya koyulacaktır. Araştırma bulguları ilgili alan yazın ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyalleştirme Hedefleri, Sosyal Duygusal Uyum, Ebeveyn, Okul Öncesi Dönem

Ebeveynlerin Sosyal Sorun Çözme Becerileri İle Çocukların Sosyal Yetkinlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Arş. Gör. Kübra Eke

ÖZ

Dünya üzerinde yaşanan gelişim, değişim ve dönüşümler beraberinde farklı istek ve ihtiyaçları getirmekte; tüm bunlar da çeşitli sorunların oluşumuna sebep olmaktadır. Meydana gelen bu sorunlarla etkili bir biçimde baş etme becerisi olarak tanımlanan sosyal sorun çözme becerileri, sosyal yetkinliği beraberinde getirmektedir. Ebeveynlerin, rol model olma süreçleri göz önüne alındığında, çocuklar tarafından gözlemlenen sosyal sorun çözme becerilerinin çocukların sosyal yetkinlikleri üzerinde etkisi olacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle bu araştırma ile ebeveynlerin sosyal sorun çözme becerileri ile çocukların sosyal yetkinlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 134 çocuk ve 134 anne-baba çifti oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla; çocukların kendileri ve ailelerine yönelik bilgileri elde etmek amacıyla "Demografik Bilgi Formu", ebeveynlerin sosyal sorun çözme becerilerini tespit etmek amacıyla "Sosyal Sorun Çözme Envanteri" ve çocukların sosyal yetkinliklerini tespit etmek amacıyla "Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme-30 (SYDD-30) Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplama araçlarından elde edilen veriler, araştırmanın ana ve alt amaçları doğrultusunda uygun istatistiksel tekniklerle değerlendirilecek, bulgular tablolaştırılarak ortaya koyulacaktır. Araştırma bulguları ilgili alan yazın ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorun Çözme Becerisi, Sosyal Yetkinlik, Ebeveyn, Okul Öncesi Dönem

Eleştirel Düşünme Ölçeği Uyarlama Çalışması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Feyzullah Şahin - Teacher Elif Yılmaz

ÖZ

M.Ö 600'li yılında ilk defa Sokrates tarafından kullanılan ve sonrasında hayatına mal olan eleştirel düşünme klasik olarak "Bir şeyi iyi ya da kötü yanlarıyla değerlendirme" olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın ana amacı, Demir (2006) tarafından 4 ve 5 sınıflar üzerinde geliştirilmiş olan "Eleştirel Düşünme Ölçeği"nin 5–7 sınıflar üzerinde uyarlanmasıdır. Ölçek, analiz, değerlendirme, çıkarım, yorumlama, açıklama ve öz düzenleme olarak isimlendirilen beş alt ölçekten oluşmaktadır. Analiz, Değerlendirme ve Çıkarım alt ölçeği bir yönergeye ilişkin "Doğru veya yanlış" veya "Destekler veya Desteklemez" gibi ikili düzeyde yanıt verilmesini içeren sorulardan meydana gelmektedir. Öz düzenleme ölçeği ise 3'lü Likert tipidir. Yorumlama ve Açıklama ölçeği ise dört şıklı çoktan seçmeli maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışması kapsamında öncelikle Demir'den izin alınmıştır. Veriler, Düzce İl merkezinde hizmet veren altı farklı okuldan, yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Ölçeklerin 350'si çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların 180'i (%51.40) kadın (45'i beş, 98'i altı ve 38'i yedinci sınıftadır) ve 170'i (%48.60) erkektir (24'ü beş, 93'ü altı ve 53'ü yedinci sınıftadır). Çalışma verilerinden Analiz, Değerlendirme ve Çıkarım alt ölçeklerinin analizleri için çift serili (biserial) korelasyon analizine başvurulmuştur. Öz düzenleme ölçeğinin yapı geçerliliği ise faktör analizi tekniği ile incelenmiştir. Yorumlama ve Açıklama ölçeğinin analizlerinde ise madde güçlük değerleri, ayırtetme gücü, çeldiricilerin dağılımı ve nokta çift serili (point biserial) korelasyon sonucu elde edilen değerler dikkate alınmıştır. Çalışmanın raporlama süreci devam etmektedir. Analiz sonuçları, alan yazın bulguları ile tartışılacaktır. Not: Bu çalışma, birinci araştırmacının danışmanlığında ikinci araştırmacının tezsiz yüksek lisans bitirme projesi kapsamında sürdürülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Analiz, Değerlendirme, Çıkarım, Yorumlama, Açıklama ve Öz Düzenleme, Ölçek Uyarlama.

Adaptation of the Critical Thinking Scale and Investigation of Its Psychometric Properties

Abstract

Critical thinking used by Socrates for the first time in 600 BC and later costing his life can be described as "Evaluating something in good or bad terms". The main aim of this study is to adapt the "Critical Thinking Scale" developed by Demir (2006) on 4th and 5th grades on 5-7 classes. The scale consists of five subscales called Analysis, Evaluation, Inference, Interpretation, Explanation, and Self-Regulation. The Analysis, Evaluation and Inference subscale comes from a question that involves a dual-level response to a directive such as "True or False" or "Supported or Unsupported". The self-regulating scale is the 3-point Likert type. The Interpretation and Explanation scale consists of four multiple choice items. Permission was first obtained from Demir under the scope of the adaptation study of the scale. The data were gathered from face-to-face interview techniques from six different schools serving in Düzce city center. 350 of the scales were included in the study. Of the respondents, 180 (51.40%) were women (45 were five, 98 were six and 38 were seventh graders) and 170 (48.60%) were male (24 were five, 93 were six and 53 were seventh range). Biserial correlation analysis was used

to analyze the Analysis, Evaluation and Inference, subscales from the study data. The construct validity of the Self-Regulation scale was examined by factor analysis technique. In the analysis of Interpretation and Explanation scale, item difficulty values, distinction power, distribution of distractors and point biserial correlation result values were taken into account. The reporting period of the research continues. The analysis results will be discussed with the literature.

Keywords: Critical Thinking, Analysis, Evaluation, İnference, İnterpretation, Explanation and Self-Regulation, Scale Adaptation

Empirical Investigation of Factors Affecting Consumers' Impulsive Buying Behavior Through Urge to Purchase

Ph.D. Rizwan Qaiser Danish - Ph.D. Ashfaq Ahmad - Ph.D. Asad Afzal Humayon – Ph.D. Fariha Jabbar

ÖZ

This paper primarily investigated the Impulsive buying behavior of consumers by considering certain factors which influence buying behavior. The study aims to investigate the relationships among shopping buying tendency, impulsive buying tendency, culture, personality traits, urge to purchase and impulsive buying behavior. Moreover, it also examines mediating role of urge to buy between different independent factors and consumer's impulsive buying behavior. Data was collected from 223 respondents through structured questionnaires that are analyzed by SPSS with the help selected statistical tools for normality of data, reliability & internal consistency, demographic profile of the respondents, Pearson's correlation (for relationship among selected variables) and Structural Equation Modeling (to investigate impact of selected variables and role of mediating variable) etc. Findings indicate that synergetic effect and a proper combination of the different factors which influence consumer's buying impulse could lead towards more turnovers of sales hence benefiting number of retailers and marketers.

Anahtar Kelimeler: Impulsive Buying Behavior, Urge to Purchase, Personality Traits

Engelli Kardeşi Olan Ergenlerin Utangaçlık Düzeylerinin İncelenmesi

Lec. Caize Altun Ataç - Asst. Prof. Ph.D. Erkan Efilti

ÖZ

Çalışmada, engelli kardeşi olan ergenlerin utangaçlık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışma, Aydın ili Nazilli ilçesinde engelli kardeşi olan 80 kişi (ergen) ile kardeş sayısı, yaş, cinsiyet, anne ve baba birliktelik durumu, eğitim durumu ve engel durumu değişkenleri çerçevesinde 20 maddelik Utangaçlık Ölçeği (Cronbach's Alpha: .975) aracıyla değerlendirilmiştir. Verilerin Kolmogorov-Smirnov Z test değerleri p anlamlık değerleri 0,05'ten büyük (p>0,05) olduğu için verilerin analizinde parametrik test yöntemlerinden t-testi ile ANOVA testi uygulanmıştır. ANOVA testinde belirlenen farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc Tukey testi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, engelli kardeşi olan ergenlerin utangaçlık düzeylerinin yaş, eğitim durumu ve engel durumu değişkenlerinde anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Utangaçlık, Engel, Ergen.

Investigation of Shyness Levels of Adolescents With Disabled Brotherhood

Abstract

In the study, it was aimed to determine the shyness levels of adolescents with disabilities. This study was carried out with a 20-item Shyness Scale (Cronbach's Alpha: .975) on the basis of the number of siblings with 80 children with disabilities in the province of Nazilli, Aydın, and the number of siblings, age, gender, motherhood and parental status, educational status and disability. Since the Kolmogorov-Smirnov Z test values of the data were greater than the significance values of p 0.05 (p> 0,05), t-test and ANOVA test were applied to the parametric test methods. The post-hoc Tukey test was conducted to determine which groups differed in the ANOVA test. As a result of the study, it was determined that the shyness levels of adolescents with disabilities were significantly different in terms of age, educational status and disability status.

Keywords: Shyness, Obstacle, Adolescence.

Environmental/climate Refugees in the Context of Human Rights

Assoc. Prof. Ph.D. Melahat Demirbilek

Abstract

The climate and ecological factors are an important determinant of human behavior and adaptation. Both human beings and climate have mutually an important influence on each other. The concept of "Environmental refugees/climate refugees" is an umbrella notion that involves imperative replacement of people due to ecological (environmental) reasons. These environmental problems cause human beings to migrate mandatorily, for their living spaces in certain territories on the earth are becoming less habitable. According to the 1951 United Nations Geneva Convention, a refugee is defined as a person who is persecuted or lives in a fear of persecution in their respective countries. From the perspective of human rights, persecution means violence. Therefore there are difficulties to consider and argue environmental degradation and climate change under the "persecution" category. Nevertheless, as the 1951 Geneva Convention provides international right to asylum and protection to political refugees, The United Nations High Commissioner for Refugees do not recognize the environmental refugees/climate refugees as a group to protect legally. Consequently the environment refugees cannot benefit from an international protection. Human rights are universal and are applicable everywhere to every individual. It is argued that since the common subject of human rights is "human" which are universal, the climate refugees should also have certain rights for being human. The primary right of the environment refugees is to benefit from international protection as the political refugees. For the rights based approach defines individuals as "right owner" and states/official organizations as "duty owner", the protection of the right to life is one of the fundamental duties of the states. Therefore states witnessing imperative environment migration shall commonly find solutions for this problem based upon human rights.

Keywords: Climate Regugees, Environment Refugees, Human Rights.

İnsan Hakları Bağlamında Çevre/iklim Mültecileri

ÖZ

İklimsel ve ekolojik faktörler insan davranışı ve uyumunda önemli bir belirleyicidir. İnsan iklimi, iklim de insanı büyük ölçüde etkilemektedir. "Çevre mültecileri/iklim mültecileri" kavramları insanların ekolojik nedenlerden dolayı zorunlu olarak yer değiştirmesini içeren şemsiye bir kavramdır. Çevresel sorunlar yeryüzünde belli bölgelerdeki insanların yaşam alanlarını daha az yaşanacak hale getirmekte ve bu yüzden insanlar göç etmek zorunda kalmaktadırlar. Dünya ölçeğinde her yıl milyonlarca insan tarım alanlarının bozulması, endüstri kazaları, iklim değişimlerine bağlı olarak kuraklık, sel vb. diğer felaketlerin yol açtığı nedenlerden dolayı yaşamlarını devam ettirebilmek için göç etmek zorunda kalmaktadırlar. 1951 BM Cenevre Sözleşmesine göre mülteci kendi ülkesinde zulüm gören veya zulüm korkusu yaşayan kişi olarak tanımlanmaktadır. Zulüm insan hakları açısından şiddet anlamına gelmektedir. Bundan dolayı çevresel bozulmaları ve iklim değişikliğini "zulüm" kategorisinde ele almada güçlükler yaşanmaktadır. Çevre mültecileri çevresel felaketlerden kaynaklı zorunlu nedenlerle göç etmektedirler ve bundan dolayı iklim mültecileri olarak adlandırılmaktadır. Ancak 1951 Cenevre Sözleşmesi siyasi mültecilere uluslar arası alanda sığınma hakkı ve koruma sağlarken, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği "çevre mültecilerini/iklim mültecilerini" yasal olarak korunacak grup olarak tanımamaktadır. Bu

nedenle çevre mültecileri uluslar arası korumadan yararlanamamaktadırlar. İnsan hakları evrenseldir ve her yerde herkese uygulanabilir. Ortak öznesi "insan" olan insan haklarının evrenselliği nedeniyle iklim mültecilerinin de insan olmalarından kaynaklanan birtakım haklarının bulunması gerektiği düşünülmektedir. Bu hakların başında çevre mültecilerinin siyasi mülteciler gibi uluslar arası korumadan yararlanma hakkı gelmektedir. Bu yasal olarak tanınacak hakkın ötesinde "yaşama hakkı" ile ilgilidir. Çünkü çevre mültecileri yaşamları tehlikeye girdiğinden göç etmek zorunda kalmaktadır. İnsanların yaşama hakkı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 3. maddesinde yer bulmaktadır. Hak temelli yaklaşım bireyleri "hak sahibi" devletleri "görev sahibi" olarak tanımladığından yaşama hakkının korunması devletlerin en temel görevlerindendir. Bu nedenle zorunlu çevre göçüne sahne olan devletler bu soruna insan hakları temelinde ortak çözüm aramak durumunda olmalıdırlar.

Anahtar Kelimeler: Çevre Mültecileri, İklim Mültecileri, İnsan Hakları.

Esirden Yoldaşa: Ksenophon'un Anlatımıyla Kyros'un Ordusunda Kadınlar

Doç. Dr. Ayşen Sina

ÖZ

M.Ö. 401 yılında Pers prensi Genç Kyros, ağabeyi Artakserkses'in tahtını ele geçirme amacıyla Batı Anadolu'da emri altındaki bölgede bulunan askeri birlikler ve Yunanlı paralı askerlerle Sardeis'ten yola çıkar. Aynı yıl, karşılaştığı siyasi güçlükler nedeniyle Atina'dan ayrılan tarihçi Ksenophon da bu sefere, Yunanlı paralı askerlerin arasında katılır. Kyros'un isyankâr ordusuyla Artakserkses'in ordusu Kunaksa'daki karşılaşır; Kyros ve Yunan ordusunun komutanları öldürülür. Bunun üzerine Ksenophon Yunan birliklerinin başına seçilen beş kişi arasında yer alır. Yazar, Sardeis'ten başlayan ve Anadolu içlerinden geçip Karadeniz kıyılarına ulaşan Kyros'un paralı askerlerinin bu talihsiz seferini Anabasis (Onbinlerin Dönüşü) başlıklı eserinde anlatır. Anabasis ordusunun yalnızca siyasi ve sosyal yönleri sayısız çalışmaya konu olmuştur. Ancak, seferin başından sonuna kadar orduya katılan esir kadınlar konusunda çalışmalar son derece sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı MÖ 4. yy'da Kyros'un paralı askerleriyle esir kadınlar arasındaki sıra dışı ilişkileri araştırmaktır. Kyros'un ordusuna kadın esirlerin katılımı üç aşamada gerçekleşmiştir. Kadınlar orduya ilk olarak MÖ 401 yılı baharında askerlerin Sardeis'te toplanmaya başladığı sırada, ardından eylül ile ekim ayları arasında Sardeis'ten yola çıkıp Kunaksa'ya ulaşıncaya kadar yağma yaptıkları yerlerden ve son olarak da ordu yürüyüşünü kuzeye, Dicle Nehri'ne çevirdiğinde katılmıştır. Çalışmamızda yazarın hetairai (kadın arkadaş) olarak tanımladığı esir kadınların kökenleri, sayıları, ordu yaşantısına katılımları ve katkıları üzerinde durulacaktır. Devamında yazarın esir kadınlar hakkındaki düşünce ve yargısı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kyros, Ksenophon, Paralı Askerler, Esir Kadınlar.

Farklı Ama Aynı! Öğretmenlerin Farklılıklara Saygı Düzeyi

Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ
Çankırı Karatekin Üniversitesi, sezoya@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Yeşim ÖZBEK
Çankırı Karatekin Üniversitesi, ozacik@yahoo.com

ÖZ

Kapsayıcı eğitim, farklı kültürel geçmişlerden gelen ve farklı gereksinimleri olan bireylerin toplumsallaşmasını sağlamak için kültürlere ve farklılıklara duyarlı eğitim fırsatlarının sunulması yoluyla ayrımcılığın azaltılmasını amaçlamaktadır. Hem dünyada hem de Türkiye'de son yıllarda yaşanan zorunlu göç hareketleri nedeniyle, eğitim sisteminde göçmen ve mültecilere yönelik çalışmalar gittikçe önem kazanmıştır. Gelecek nesillerin gittikçe heterojen hale gelen dünyada, barış ve huzur içinde yaşayabilmesi için, günümüzün çocuk ve gençlerinin farklı kültür ve geleneklere sahip insanlarla iletişim kurabilmeyi, kendi kültürüne sahip çıkarken diğer kültürleri anlamayı ve kabul etmeyi öğrenmeleri gereklidir. Kapsayıcı eğitim ancak öğretmen ve öğrencilerin farklılıklara saygı konusunda duyarlı olması ve bu farklılıkları kabul ederek saygı duymasıyla mümkündür. Bu bakımdan, bu çalışmada öğretmen adaylarının ve farklılıklara saygı düzeylerini belirlemek amaçlanmaktadır. Araştırmada Öksüz ve Güven (2012) tarafından geliştirilen "Farklılıklara Saygı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 30 maddeden ve 3 faktörden ("Bilgiye Dayalı Farklılıklar", "Sosyal Kategori Farklılıkları" ve "Değer Farklılıkları") oluşmaktadır. 5'li Likert kullanılan ölçeğin güvenirlik katsayısı 0,94'dır. Araştırmanın verileri Çankırı Karatekin Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi'nde öğrenim gören 622 öğrenciden elde edilmiştir. Verilerin analizinde frekans, t-testi ve ANOVA kullanılmıştır. Bulgular öğretmen adaylarının farklılıklara saygı konusunda olumsuz tutumlara sahip olduklarını ve yeterince hoşgörüye sahip olmadıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin kendi önyargılarının farkında olmaları öğrencilerinin kültürel kimliklerini göz önünde bulundurmak ve kabullenmelerini kolaylaştırabilir. Bu bakımdan, hizmet öncesi öğretmen eğitiminde kültürlerarasılığın arttırılması önerilebilir. Araştırmanın bu konuda yapılacak diğer çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklılıklara saygı, kapsayıcı eğitim, öğretmen, kültürlere duyarlılık

Different but the Same! Teachers' Level of Respect for Differences

Abstract

Inclusive education aims at reducing discrimination through different cultural backgrounds and through the provision of educational opportunities that are sensitive to cultures and differences in order to ensure the socialization of individuals with different needs. Due to forced migration movements experienced in recent years in Turkey and the world, researches on migrants and refugees have become increasingly important in the education system. In order for future generations to live in peace and tranquility in the increasingly heterogeneous world, children and young people of today need to be able to communicate with people of different cultures and traditions, and to learn to understand and accept other cultures while embracing their own culture. Inclusive education is only possible if teachers and students are sensitive about respecting differences and respecting these differences. In this respect, it is aimed to determine teacher candidates' levels of respect for differences in this study. 'The Respect for

Differences Scale' that developed by Öksüz and Güven (2012) was used in the study. The scale consists of 30 items and 3 factors ("Knowledge-Based Differences", "Social Category Differences" and "Value Differences"). The reliability coefficient of the five point Likert scale was ,94. The study was conducted on a total of 622 teacher candidates from Çankırı Karatekin University and Erciyes University. Data were analyzed using frequency t-test and ANOVA. Findings show that prospective teachers have negative attitudes about respecting differences and do not have sufficient tolerance. Teachers' awareness of their own prejudices can make it easier for their students to consider and accept their cultural identity. In this respect, it is advisable to increase intercultural education in pre-service teacher education. It is thought that the research will shed light on other studies.

Keywords: Respect for differences, inclusive education, teacher, culture sensitivity

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Gözlem Yapabilme Becerilerinin Değerlendirilmesi

Emine Eren – Prof. Dr. İlbilge Dökme

ÖZ

Bilimsel süreç becerileri öğrencilerin öğrendikleri bilgiyi uygulamalarında ve yeni bilgiler üretmelerinde önemli bir yere sahiptir. Bilimsel süreç becerileri temel ve bütünleştirilmiş olarak iki gruba ayrılır. Temel beceriler, gözlem yapma, ölçme, sınıflama, verileri kaydetme ve sayı uzay ilişkisini kurma şeklinde sıralanır. Gözlem yapma becerisi bilimsel süreç becerilerinin ilk basamağı olup beş duyunun kullanılarak nesne ve olayların özelliklerinin belirlenmesini sağlayan bir beceridir. Uzun yıllar sonucu kazandığımız öğretmenlik deneyimi göstermiştir ki fen bilgisi öğretmen adaylarının gözlem becerilerinde önemli eksiklikler bulunmaktadır. Bu durumun daha bilimsel olarak araştırılması ve geniş bir okuyucu kitlesine ulaştırılması bu eksikliğin telafisi adına oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışma fen bilgisi öğretmen adaylarının temel bilimsel süreç becerilerinden gözlem yapma becerilerinin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu amaçla 123 fen bilgisi öğretmen adayına gözlem yapma becerisi hakkında bilgi ve düşüncelerini belirlemeyi amaçlayan 4 adet açık uçlu soru yöneltilmiş ve 54 öğretmen adayı ile bir nesnenin gözlemlenmesi ve gözlem sonuçlarının ifade edilmesini içeren bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Genel olarak öğretmen adaylarının gözlem yapabilme becerilerinin yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel Süreç Becerileri, Gözlem Yapma Becerisi, Fen Eğitimi

Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Araştırmacı Hicret Çimen – Doç. Dr. Semra Benzer

ÖZ

Bu araştırma, fen bilgisi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının sürdürülebilir çevreye yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunu ve aralarında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın Yöntemi: Bu araştırma da fen bilgisi ve sınıf öğretmeni adaylarının sürdürülebilir çevreye yönelik tutumlarını belirlemek için nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Bu model bir grubun belirli özelliklerini saptamak için veri toplamayı amaçlayan bir çalışmadır. Çalışmada veri toplamak amacıyla "Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Bu araştırmada, örneklem Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği bölümlerinde eğitim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileridir. Çalışmaya 342 fen bilgisi, 324 sınıf öğretmenliği olmak üzere toplam 666 öğretmen adayıyla katılmıştır. Öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanların aritmetik ortalamalarına bakıldığında Fen bilgisi öğretmen adaylarının aritmetik ortalamaları 107,91 sınıf öğretmeni adaylarının ortalamaları ise 105,81 olarak bulunmuştur. Cinsiyete göre bakıldığında kız öğretmen adaylarının sayısı 592 erkek öğretmen adaylarının sayısı 74 olarak bulunmuştur. Kız ve erkek öğretmen adaylarının sürdürülebilir çevre tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanlara bakıldığında ise kız öğretmen adaylarının puan ortalaması 107,16 erkek öğretmen adaylarının puan ortalaması 104,72 bulunmuştur. Fen bilgisi ve sınıf öğretmenlerinin sürdürülebilir çevreye yönelik tutum puanları arasında farkın olup olmadığını anlamak için yapılan t testi sonucunda fen bilgisi ve sınıf öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının tutum puanları arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t=2,261$ $p<.05$). Ölçek sonucunda elde edilen toplam puanların aritmetik ortalamalarına bakıldığında fen bilgisi öğretmen adaylarının tutum puanlarının aritmetik ortalaması sınıf öğretmenliğinde okuyan öğretmen adaylarının tutum puanlarının aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu için fen bilgisi öğretmen adaylarının sürdürülebilir çevreye yönelik tutumlarının daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Öğretmen adaylarının cinsiyete göre sürdürülebilir çevreye yönelik tutumları arasında fark olup olmadığını anlamak için yapılan t testi sonucunda ise kız ve erkek öğretmen adayları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t=1,657$ $p>,05$).

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Çevre, Öğretmen Adayları, Sınıf Öğretmeni, Fen Bilgisi Öğretmeni.

Fen Bilimleri Öğretmenleri Ve Öğretmen Adaylarının Fen Okuryazarlık Düzeyleri

Asst. Prof. Ph.D. Sanem Tabak - Asst. Prof. Ph.D. Elif Çil

ÖZ

20. yüzyıldan itibaren değişen toplum yapısıyla birlikte bilgiye ulaşma yolları değişmiş, bireylerin bilginin yapısı ve fonksiyonlarını algılama durumları da bu durumdan etkilenmiştir. Bilginin doğasında olan değişimlerle birlikte öğretmen ve öğrenci rolleri, okul yapısı ve öğrenme-öğretme süreçleri de değişim göstermiştir. 20. Yüzyılda değişen eğitim sistemleriyle birlikte yetiştirilen bireylerin araştıran, sorgulayan, problem çözen, yaratıcı, eleştirel düşünen bireyler olması üzerinden durulmaktadır. Tam bu noktada, değişen eğitim sistemleriyle devreye giren önemli kavramlardan biri de "fen okuryazarlığı"dır. Fen okuryazarlığı Türkiye'de 2004 yılından itibaren değişen öğretim programı yapısıyla birlikte gündeme gelmiştir. Bu doğrultuda Fen Bilimleri öğretim programlarında bütün bireylerin fen okuryazarı olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir. Fen okuryazarlığı genel anlamda araştıran, sorgulayan, eleştirel düşünen, problem çözen bireylerin yetiştirilmesi, bireylerin yaşam becerileri kazanmaları, gerçek yaşamdaki merak duygularını sürmek için fenle ilgili gerekli olan bilgi, beceri, tutum, değerlerin bileşimi olarak tanımlanmaktadır. Öğretim programında belirtilen bu amacı gerçekleştirmek ve fen okuryazarı bireyler yetiştirmek için fen okuryazarlığının temel boyutları olarak belirtilen fen bilimlerinin doğası, fen kavramları, bilimsel süreç becerileri, fen-teknoloji-toplum-çevre etkileşimleri, psikomotor beceriler, fenne yönelik tutum ve değerlerin fen bilimleri öğretmenleri ve öğretmen adayları tarafından bilinmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu araştırmada fen bilimleri öğretmenleri ve öğretmen adaylarının fen okuryazarlığı düzeyleri incelenmiştir. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 32 fen bilimleri öğretmeni ve eğitim fakültesi son sınıfta okuyan 32 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Duruk (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Temel Fen Okuryazarlığı testi kullanılmıştır. Bu ölçme aracında toplam 56 madde bulunmakta; ölçme aracı Bilimin Doğası, Bilimsel İçerik Bilgisi, Fen-Teknoloji-Toplum olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Fen ve Teknoloji Okuryazarlığı

The Level of Preservice and Inservice Science Teachers' Scientific Literacy

Abstract

From the 20th century on, with changing social structure, the ways of reaching information have changed, and individuals' perception of structure and functions of knowledge has been affected by this situation. The changes in the nature of knowledge, teacher and student roles, school structure and learning-teaching processes have also changed. In the 20th century, it is emphasized that the individuals who grow together with the changing education systems are the individuals who are researching, questioning, problem solving, creative, critical thinking. At this point, the science literacy is one of the important concepts that come into play with the changing education systems. Science literacy in Turkey since 2004, came up with the changing structure of the curriculum. In this direction, it is aimed to educate all individuals in science education programs as science literate. Science literacy is generally defined as researching, questioning, critical thinking, problem solving individuals, gaining life skills of individuals, and the knowledge, skills, attitude and values required for science in order to pursue the feelings of curiosity in real life. To achieve this goal as stated in the curriculum and to train individuals in science literate, the nature of the science, science concepts, scientific process skills, science-

technology-society-environment interactions, psychomotor skills, attitudes and values towards science should be known by science teachers and pre-service science teachers. For this reason, science literacy levels of science teachers and pre-service science teachers were examined in this research. In the research, survey model of quantitative research designs was used. The study group consisted of 32 science teachers and 32 pre-service science teachers studying in the last year. As a data collection tool, Basic Science Literacy Test which was adapted to Turkish by Duruk (2012) was used. There are 56 items in this measurement tool; The measurement tool consists of three sub-dimensions: Nature of Science, Scientific Content Knowledge, Science-Technology-Society.

Keywords: Science Education, Scientific Literacy

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Stem Uygulamaları İle İlgili Görüşleri

Teacher Hüseyin Saçılık - Prof. Ph.D. Meltem Maraş

ÖZ

Bu çalışma, Fen Bilimleri öğretmenlerinin STEM temelli uygulamalara yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma Nitel Araştırma yöntemlerinden açık uçlu sorulardan oluşan mülakat formu içeren Olgubilim deseni kullanılarak yapılmaktadır. Çalışma grubunu 4 farklı devlet okulundaki 9 Fen Bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. STEM uygulamalarının müfredata entegre edilmesi ve bu alanda eğitim alıp almadıkları, dersi anlatan öğretmende ne gibi bir donanım olması gerektiği, derste yaşanabilecek olası zorluklar, kullanılan kaynaklar gibi birçok soru yöneltilmiştir. STEM merkezli eğitim ve uygulama kapsamında öğretmenlerin derslerinde, bilim fuarlarında ve diğer etkinliklerinde çalışmalar yapması müfredat dahilinde istenilmiştir. Bu çalışmaların öğrenciler üzerinde etkileri, öğrenmeye etkileri tartışılarak etkinlik sonrası geri dönüt istenmiştir. Elde edilen anket görüşme formları içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Elde edilen veri sonuçlarına göre özellikle eski mezun öğretmenlerin STEM konusunda, mühendislik gibi alanlarda yeterli eğitim almadıkları, hizmet içi eğitime ihtiyaç olduğunu düşündüklerini, STEM'in derste uygulanmasının öğrencinin derse katılımını olumlu yönde etkilediklerini belirtmişlerdir. Dersin daha anlaşılır şekilde kalıcı bir öğrenmeye neden olduğunu da eklemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Fen Öğretimi

The Science Teachers' the Opinions Related Stem Application

Abstract

This study aims to expose the views of science teachers on STEM-based applications. The research is carried out by using the phenomenology pattern which includes the open-ended questions from the qualitative research methods. The study group consists of 9 science teachers in 4 different public schools. Many questions have been raised such as the integration of STEM applications into the curriculum and whether they have been trained in this field, what kind of equipment should be included in the instructor, the possible difficulties in the course and the resources used. Within the scope of STEM-centered education and practice, teachers are required to work in their courses, science fairs and other activities within the scope of the curriculum. The effects of these studies on the students and their effects on learning were discussed. The questionnaire forms were analyzed with content analysis technique. According to the results of the data, especially the former graduate teachers on STEM, in areas such as engineering, they do not receive sufficient training, in-service training needed to think that the application of STEM in the course of the students stated that the positive impact of the course. They also added that the course leads to more permanent learning.

Keywords: Stem, Science Teaching

Göçmenlerde Kültürel Adaptasyon

Dr. Didem Özşenler

ÖZ

Adaptasyon, bir göçmenin başka bir ülkeye yerleşmesi ve o ülkenin normlarına koşullarına beklentilerine uyum sağlaması sürecini gerektirdiğinden birey için zorlu bir süreci temsil etmektedir. Bu süreçte birey hem sahip olduğu ülkenin gelenek ve göreneklerini yenisiyle karşılaştırmakta hem yeniyi öğrenmeye heves etmekte hem de öğrendiklerini yaşamına geçirmeye gayret göstermektedir. Ancak bu süreç hem zaman almakta hem de adapte olduğu ülkenin normlarını öğrendikten ve hayatına geçirmeye başladıktan sonra birey uzun süre gitmediği ülkesinin sahip olduğu değerleri, normları unutmaya başlamaktadır. Bu çalışmada adaptasyon kavramı, ve adaptasyon süreci bu sürece daha çabuk uyum sağlayan insan profilleri anlatılmaktadır. Bunun yanı sıra kültürel adaptasyon kavramı kültürlerarası adaptasyon kavramından ayrı tutularak özellikle kültürel adaptasyon farklı bir anlatımla yeni bir kültüre uyum sağlama çabası içinde bulunan insan profilleri ve onların davranışları ağırlıklı olarak konu edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adaptasyon, Kültür, Göçmen

Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencilerinin Seçmeli Ders Tercihlerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Evrim Çağlayan

ÖZ

Günümüz iletişim teknolojilerindeki gelişmeler; küreselleşmenin hızlanmasını, kültürün ve bilginin toplumlar arasında hızlı bir şekilde yayılmasını sağlamaktadır. Bu süreçteki gelişmeler eğitim alanlarına da etki etmektedir. Eğitim alanındaki gelişmelerin yükseköğretim sürecine yansımalarından biri de Bologna sürecidir. Türkiye'de 2000 yılından sonra Bologna süreci başlamış ve bu süreç güzel sanatlar fakültelerinde çeşitli yapılanmaları beraberinde getirmiştir. Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen yapılanmalar sonucu, öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duygusal yönden tüm kapasitelerini kendi yetenekleri ve ilgileri doğrultusunda gelişmelerini amaçlayan seçmeli derslerin eğitim-öğretim planlarına eklenmesi istenmiştir. Bu çalışmanın amacı, güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin seçmeli ders tercihlerini incelemektir. Çalışmada disiplinlerarası bir yaklaşım benimsenmiş ve çalışmanın gerçekleştirilmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Bu amaçla öğrencilere anket uygulanmış ve seçmeli ders tercihlerine ilişkin görüşleri alınmıştır. Çalışma verileri Karabük Üniversitesi Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden toplanmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi sonucu tercih sebepleri ve çeşitli öneriler ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bologna Süreci, Eğitim Planı, Güzel Sanatlar, Seçmeli Ders.

Examination of Faculty of Fine Arts Students' Prefeneces of Elective Course

Abstract

Developments in today's communication technologies; accelerates globalization, provides the rapid dissemination of culture and knowledge among societies. Developments in this process also affect education. One of the reflections of the developments in education on the higher education process is the Bologna process. The Bologna process has started after 2000 in Turkey and this process has brought various restructure in faculties of fine arts. As a result of the restructuring carried out by the Council of Higher Education, it is requested to include elective courses aiming to improve students' cognitive, social and emotional capacities in line with their abilities and interests to the curriculum. The aim of this study is to examine the students' preferences of elective course. In the study, an interdisciplinary approach was adopted and general research methodology was used. For this purpose, a questionnaire was applied to the students and their opinions on preferences of elective courses were taken. The data of the study were collected from Karabük University Fethi Toker Faculty of Fine Arts and Design. The results of the statistical analysis of the obtained data, preference reasons and various suggestions were presented.

Keywords: Bologna Process, Curriculum, Fine Arts, Elective Course

Halkla İlişkiler ve Şikayet Yönetimi

Arş. Gör. Hasan Rençber

ÖZ

Araştırma, planlama, uygulama ve değerlendirme süreçleri, halkla ilişkiler faaliyetinin bütüncül olarak başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi açısından bünyelerinde bir çok önemli nokta barındırmaktadır. Birbirlerini etkileyen ve düzenleyen bu süreçler içerisinde yer alan değerlendirme aşaması, kurumların devamlılığını sağlıklı biçimde sağlayabilmesi için hayati önem arz etmektedir. Kurumlar tüm paydaşlarından gelen dönütleri doğru bir şekilde analiz etmeli, eğer varsa sorunlara ivedilikle memnun edici çözümler bulmalı ve tekrar aynı problemlerin yaşanmaması için çaba göstermelidirler. Bu noktada, kuruma gelen olumsuz geri bildirimlerin memnuniyete çevrilmesini sağlamayı amaçlayan şikayet yönetimi kavramı ön plana çıkmaktadır. Etkin bir şikayet yönetimi sürecinde şikayetlerin alınması, analizi ve doğru bir biçimde anlaşılması; uygun çözümlerin bulunarak kişi ve/veya kitlede bir memnuniyet oluşturulmasının sağlamanın yanı sıra, halkla ilişkiler sürecinin diğer aşamaları için de değerli veriler sunmaktadır. Elde edilen bilgiler kullanılarak araştırma, planlama ve uygulama süreçleri yeniden şekillendirilebilmekte, kurumun itibar ve imajı da paydaşları gözünde daha etkin ve olumlu bir şekilde yapılandırılabilmektedir. Bu bağlamda çalışma, halkla ilişkiler ve şikayet yönetimi kavramlarını, ilgili literatürden yararlanarak ve mefhumların karşılıklı etkileşim biçimlerini esas alarak incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Şikayet Yönetimi, Müşteri Memnuniyeti, İmaj Yönetimi, İtibar Yönetimi

Hemşirenin Genetik Tedavideki Rolü

Dr. Öğr. Üyesi Sema Koçaşlı – Dr. Kübra Yılmaz Şenyüz

ÖZ

Genetik, genlerin kalıtımını inceleyen bilim dalıdır (Erdemir ve Uysal, 2010). Genetik biliminde kalıtım esaslarını ortaya koyan Gregor Mendel ile başlayan keşif, Deoksiribonükleik asitin (DNA) yapısı üzerine yapılan çalışmalarla hız kazanmıştır (Perçin, 2007). 1990 yılında uluslararası işbirliği temeli ile başlayan İnsan Genom Projesi'nin tamamlanmasıyla 2003 yılında insan genom haritası açıklanmıştır (Venter et al, 2001) Bu durum, genetik çalışmaların hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanımına kapı aralamıştır (Erdemir ve Uysal, 2010). İnsan Genom Projesi'nden elde edilen bilgiler, hastaların genetik yapısına göre hastalıkların tanı tedavisinin bireyselleşmesini sağlamaktadır (Perçin, 2007). Genetik tedavinin amacı mutantfenotipi değiştirerek iyileşme sağlamaktır. Tedavinin 3 farklı tekniği bulunmaktadır ve viral ve viral olmayan vektörler, bakteriler, doğrudan enjeksiyon veya partikül bombardımanı gibi yöntemlerle uygulanmaktadır (Ergün, 2007; Göğüş, 2000Yıldırım ve ark, 2007; Biçeroğlu ve Memiş, 2005; Özcan, 2007; Acsadi et al, 1995). Genetik biliminde süregelen gelişmeler hemşirelik mesleğinde de genetiği önemli hale getirmiştir (Burke and Kirk, 2006). 1980'li yıllarda genetik bilginin hemşirelik mesleğinde kullanımı ile ilgili tanımlayıcı çalışmalar yayınlanarak, önemli bir adım atılmıştır (Erdemir ve Uysal, 2010). İsrail, Japonya, Güney Afrika, Kanada, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'nde genetik üzerine özel eğitim alan genetik hemşireliği uygulama alanı bulunmaktadır. Uluslararası Hemşireler Derneği'nin (International Society of Nurses Genetics-ISONG) kurulması da genetik hemşireliği alanında atılmış önemli adımlardan biridir. Genetik hemşireleri üreme teknolojileri merkezleri, kanser merkezleri, pediatrik klinikler, araştırma merkezleri, endüstriyel ve okul sağlığı alanları, birinci basamak sağlık hizmetleri gibi pek çok alanda çalışabilmelerine rağmen, ülkemizde hala bu alanın geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konuda günümüzde en büyük sorunlardan biri eğitime entegrasyonudur. (Essentials of genetic and genomic nursing guidelines; 2006).

Anahtar Kelimeler: Genetik Hemşireliği, Genetik Tedavi, Genetik

Hz. Muhammed (S.A.v.)'in Eğitim Anlayışıyla İlgili Bazı Mülahazalar

Assoc. Prof. Ph.D. Ahmet Güzel

ÖZ

Eğitimin tanımı konusunda birlik sağlanamamış, farklı tanımlar yapılmıştır. Kısaca "Arzulanan davranışları geliştirme süreci" olarak ifade edebileceğimiz eğitimin kapsamlı tarifini şu şekilde yapmamız mümkündür: "Eğitim bireylerin toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir." İlk insan ve ilk Peygamber Hz. Adem'den beri Cenab-ı Allah, insanlara kendilerini eğitecek rehberler/eğiticiler göndermiştir. Peygamberlik zincirinin son halkası da Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir. O, bizzat kendisi "muallim olarak gönderildiğini" vurgulamış, uyguladığı eğitim anlayışıyla gönderildiği cahiliye toplumunu medeni bir toplum haline getirmiştir. Bu çalışmada Hz. Muhammed (s.a.v.)'in eğitim anlayışıyla ilgili öne çıkan hususların tespiti amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Hz. Muhammed (s.a.v.), eğitimden nasibini almamış bir toplumun eğitiminde hangi yöntemleri kullanmıştır? O'nun eğitimde kullandığı sözlü/yazılı vasıtalar nelerdir? O eğitim anlayışında ferdi farklılıklara riayet etmiş midir? O'nun kullandığı metotlardan günümüz eğitimcilerinin alacakları örnekler nelerdir? sorularının cevapları aranacaktır. Çalışmamızın yöntemini, doküman analizi metodu oluşturmaktadır. Temel kaynaklar başta olmak üzere, konuyla ilgili eserlerin taranmasından elde edilen veriler bir tasnife tabi tutularak, değerlendirilecektir

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kavramlar: Hz. Muhammed (S.A.v.), Eğitim, Eğitim Metodu, Muallim, Rasülüllah

Some Consıderatıons About Prophet Muhammad's (Pbuh) Understandıng of Educatıon

Abstract

There is no unity about the definition of education and different definitions have been made. It is possible to make a comprehensive description of education, which we can express as "process of developing desired behaviors", as follows: "Education is all social processes that have an impact on individual's gaining the standards, beliefs and ways of living of a society." God had sent a lot of counsellor/educator to the humanity since Prophet Adam who is the first human being and the first prophet. The last ring of the prophethood chain is Hazrat Muhammad (PBUH). He had emphasized himself that he was "sent as a teacher" and he had transformed the society of jahiliyyah (pre-Islamic age of ignorance) into a civilized society. In this study, it's aimed to identify the prominent issues of related to Hazrat Muhammad's (PBUH) understanding of education. For that purpose, the following questions will be sought: "What methods did Hazrat Muhammad (PBUH) use in education of a society that didn't have its share in education?", "What were the verbal/written means used by Him in education?", "Did he respect individual differences in his educational approach?", "What are the examples that today's educators may take from the methods He used?". Our study's method is document analysis method. The data obtained from the screening of related works, mainly basic sources, will be evaluated by subjecting to a classification.

Keywords: Hazrat Muhammad (Pbuh), Education, Educational Method, Teacher, Rasulullah

Hz. Peygamber'in Çocuk Eğitiminde Öne Çıkan Bazı Uygulamaları

Assoc. Prof. Ph.D. Ahmet Güzel

ÖZ

Evrensel bir dinin temsilcisi olan Hz. Peygamber, yirmi üç yıl gibi kısa bir sürede gönderildiği Câhiliye toplumunu, saadet toplumu hâline getirmiştir. Bu başarısındaki yegâne etken "yeni kuşakların toplum yaşamında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları edinmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme" şeklinde tanımlayabileceğimiz eğitim anlayışıdır. Hz. Peygamber'in eğitim modeli toplumun tüm bireylerini kuşatan kapsamlı bir modeldir. Ancak bu modelde "çocuk eğitimi"nin diğerlerinden baskın olduğu muhakkaktır. O, sevgi, hoşgörü ve güven eksenine oturttuğu "çocuk eğitimi"nde, erdem olarak kabul edilen tüm değerleri kazandırabilmiştir. Bu çalışmada, Hz. Peygamber'in Çocuk Eğitiminde Öne Çıkan Bazı Uygulamaları incelenmiştir. Câhiliye döneminde çocuk eğitimi nasıldı? Hz. Peygamber tebliğine başlayınca çocuk eğitimi konusunda neler yapmıştır? Çocuklara uyguladığı eğitimin yansımaları ileriki dönemlerde nasıl tezahür etmiştir? Onun uygulamalarından günümüzde tatbik edilebilecek yöntemler nelerdir? sorularının cevaplandırılması amaçlanmıştır. Çalışmada nitel analiz (içerik ve betimsel analiz) yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda Temel İslam Tarihi ve Hadis kaynaklarından elde edilen veriler tasnife tutularak, güncel çalışmalarla mukayesesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hz. Peygamber, Çocuk, Eğitim, Eğitim Modeli, Değer

Some Promınent Practıces of Hazrat Muhammad (Pbuh) in Chıld Educatıon

Abstract

Hazrat Prophet, who is the representative of a universal religion, had transformed the society of jahiliyyah into a society of bliss in a short period of twenty-three years. The sole factor in His achievement was the understanding of education which we can describe as "to assist the new generations by giving them the necessary knowledge, skills and understanding to enable them taking place in community life and developing their personalities". The educational method of Hazrat Prophet is a comprehensive model that surrounds all the members of society. However, it's certain that "child education" is dominant than the others in this educational method. He had managed to give all the values considered as virtue in the love, tolerance and confidence oriented child education. In this study, some prominent practices of Hazrat Prophet in child education have been examined. It's aimed to find answer to those following questions: "How was the child education in the jahiliyyah days?", "What did Hazrat Prophet have done about child education when He began to proclaim?", "How did the reflections of education carried out by Prophet on children appear in later periods?", "Among the practices of Prophet, what are the methods to be applied in present day?". In the study, qualitative analysis (content and descriptive analysis) method was used. In this context, the data obtained from the Basic Islamic History and Hadith sources were classified and compared to current studies.

Keywords: Hazrat Prophet, Child, Education, Educational Method, Value

İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye Cumhuriyeti ve Savaşan Taraflar Arasındaki İlişkiler (1939-1945)

Öğr. Gör. M. Selçuk Özkan - Prof. Dr.Mehmet Yavuz Erler

ÖZ

İkinci Dünya Savaşı'nın cereyan ettiği sahaya hemcivar olan Türkiye Cumhuriyeti, bir anda savaşan tarafların diplomatik ve askeri baskılarına maruz kalmıştır. İngiltere, Fransa ve Rusya Almanya'nın üstün askeri teknolojisi karşısında çaresiz kalmış, bu teknolojinin dayanmış olduğu en zayıf halka olan enerji kaynağı üzerinden Almanya'yı ablukaya alarak pasifize etmeyi düşünmüşleridir. Bu amaçla Alman savaş makinesinin petrole erişimini bloke etmişlerdir. Sovyetler Almanların Kafkas petrollerine ulaşmasını engellerken Fransa ve İngiltere, Libya petrollerine erişimini önlemişlerdir. Amerika Birleşik Devletleri'nin Kuzey Afrika'da devreye girmesi ise Almanları Orta Doğu petrollerine yöneltmiş ve bu kapsamda Yunanistan işgal edilmiştir. 1939 yılında İngiltere ve Fransa'nın girişimleriyle Türkiye'ye verilen teminatlar sayesinde Almanya'nın Türk topraklarını kullanması engellenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti Orta Doğu petrollerine ulaşmaya çalışan Almanlar için bir tampon bölge haline getirilmiştir. Çalışmamızda tarafsız bir devlet görüntüsünde bulunan Türkiye Cumhuriyeti ile savaşan taraflar arasındaki ilişkiler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İngiltere, Fransa Rusya, Almanya, Türkiye, İkinci Dünya Savaşı.

İlköğretim Matematik öğretmen Adaylarının Matematiğin Doğası, Öğretimi ve Öğrenimi Hakkındaki İnanışlarının Çoklu Grup Doğrulayıcı Faktör Analizi ile Değerlendirilmesi

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Ali Kandemir, Balıkesir Üni., kandemir@balikesir.edu.tr

ÖZ

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının matematiğin doğası, öğretimi ve öğrenimi hakkındaki inanışları, onların deneyimlerinden edindikleri fikirleri süzen birer filtre görevi görmekte ve öğretimlerini şekillendirmektedir. Öğretmenlere mesleki eğitim veren programların etkililiğinin bir göstergesi de öğretmen adaylarının geliştirdikleri inanışlardır. Bu çalışmada matematik öğretmen adaylarının matematiğin doğası, öğretimi ve öğrenimi hakkındaki inanışları için geliştirilen Matematik Hakkındaki İnanışlar Ölçeği'nin yapı geçerliği çalışması yapılmıştır. Bununla beraber çoklu-grup doğrulayıcı faktör analizi yapılarak erkekler ile kadınların ve de değişik sınıftaki öğrencilerin anket sorularına yanıt verme şeklinin ne kadar benzer olduğuna bakılmıştır. Sonuç olarak 2-faktörlü model genel olarak arzu edilen uyum indeks değerlerine ulaşmıştır. Ancak biri geleneksel diğeri yapılandırmacı madde olmak üzere iki ölçek maddesi arzu edilen faktör yükünü göstermemiştir. Dolayısıyla bu çalışma 24 maddelik bir ölçek önermektedir. Çoklu grup değişmezlik analizi sonuçları ise cinsiyet ve sınıf düzeyi açısından anlamlı fark ortaya koymamıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Hakkındaki İnanışlar, Matematik Öğretmen Adayları, Çoklu Grup Doğrulayıcı Faktör Analizi, Çoklu grup değişmezlik analizi, Cinsiyet, Sınıf Düzeyi

Investigation of Prospective Mathematics Teachers' Beliefs About the Nature of Teaching and Learning Mathematics With Multigroup Cfa

Abstract

Mathematics related beliefs filter preservice and inservice teachers' experiences of the nature of, teaching, and learning and shape their teaching. Preservice teachers' beliefs also indicate the effectiveness of teacher education programs. Preservice mathematics teachers' beliefs about the nature of, teaching, and learning were investigated in this study through a Mathematics Related Beliefs Scale developed for the study. through the analysis of Structural Equation Modeling (SEM). First, it is designed a measurement model over the factors from student questionnaire with Structural equation modeling. It was understood that the designed measurement model's goodness fit index output is good. Then four forms of invariance were assessed for each latent variables progressively and assessed MI. The variables were examined using comparative fit index (CFI). Gender and grade level were used as variables. Preservice teachers' belief systems included both traditional and constructivist belief clusters.

Keywords: Prospective Mathematics Teachers, Multi Group Confirmatory Factor Analysis (Mgcfa), Comfirmatory Factor Analysis, Gender

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiğe İlişkin Metaforik Algıları

Asst. Prof. Ph.D. Güler Çavuşoğlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı İlköğretim Matematik öğretmeni adaylarının matematiğe ilişkin metaforik algılarını incelemektir. Araştırma nitel içerikli bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini çalışmaya gönüllü olarak katılan 2018 – 2019 akademik yılı Güz döneminde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik öğretmenliği bölümü 1. ve 2. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya toplam 77 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmacı "Matematiği tek bir resimle anlatmanız gerekseydi, nasıl bir resim çizerdiniz. " sorusuna cevap aramış ve çizim için A4 kağıdının yarısı kadar boşlık bırakılmıştır. Devamında öğrencilere "Matematiği bu şekilde çizdim, çünkü....." ifadesini kendilerince uygun ifadelerle tamamlamaları istenmiştir. Toplanan verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının en sık kullandıkları metaforlar: evren, sonsuzluk, dünya, uzay, güneş, hayat olmuştur.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Öğretmen Adayı, Matematik, Metafor

Metaphoric Perceptions of Primary School Mathematics Teacher Candidates on Mathematics

Abstract

The purpose of the present study is to examine the metaphoric perceptions of primary school mathematics teacher candidates on mathematics. The study is a qualitative study. The sampling of the study consisted of the 1st and 2nd Grade students of Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education, Primary School Mathematics Teaching Department in the Fall Semester of 2018 - 2019 Academic Year. A total of 77 teacher candidates participated in the study. The researcher sought the responses for the question "If you had to describe mathematics in a single picture, what kind of a picture would you draw?"; and half of an A4 paper was left blank for drawing. Then, the teacher candidates were asked to complete the expression "I drew mathematics in this way, because ....." according to statements they considered appropriate. The Content Analysis Method was employed in the analysis of the data that were collected. As a result of the analysis of the data, it was determined that the most common metaphors that were employed by teacher candidates were: universe, eternity, the Earth, space, the Sun, life.

Keywords: Primary School Mathematics Teacher, Teacher Candidates, Mathematics, Metaphor

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Tek Değişkenli Fonksiyonlarda Limit ve Süreklilik Konusunun İşlemsel ve Kavramsal Bilgi Açısından İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Gonca İnceoğlu - Researcher Birgül Yıldız

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının tek değişkenli fonksiyonlarda limit konusunun kavramsal ve işlemsel bilgi düzeylerinin belirlenmesidir. Nitel araştırma deseninin kullanıldığı çalışmanın verileri bir devlet üniversitesinde İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programına devam eden 30 öğretmen adayına uygulanan 6 adet açık uçlu sorulara verilen yanıtlardan elde edilmiştir. Sorular birbirinden bağımsız iki alan uzmanı tarafından analiz edilmiş ve bulgular temalar altında sunulmuştur. Ders kapsamında limit konusu detaylı işlenmiştir.İlgili ders işlendikten sonra öğretmen adaylarının konuyu işlemsel ve kavramsal açıdan nasıl yapılandırdıklarını ele almak için açık uçlu sorular sorulmuş ve açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar incelenmiştir. Açık uçlu sorularda kavramsal bilgi,işlemsel bilgi ve öğrencilerin grafiği limit ve süreklilik açısından değerlendirdiği sorulara yer verilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin limit kavramını uygularken ezber kavramları kullanmaları, ε –δ tekniğinde soruları yanıtlamakta yetersiz kalmaları,tam değer fonksiyonunun limitini alırken sıkıntı yaşamaları, grafik okuma ve yorumlamada iyi oldukları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Limit, Süreklilik, Kavramsal Bilgi, İşlemsel Bilgi

Abstract

The aim of this study is to determine the level of conceptual and operational knowledge of the subject of limiting functions of primary mathematics teacher candidates in single variable functions. The data of the study, in which the qualitative research design was used, were obtained from responses to 6 open-ended questions applied to 30 prospective teachers attending the Elementary Mathematics Teaching Program at a state university. The questions were analyzed by two independent experts and the findings were presented under themes. After the lecture, open-ended questions were asked to discuss how the pre-service teachers structured the subject matter in terms of operational and conceptual issues and their answers to open-ended questions were examined. In the open-ended questions, questions such as conceptual information, operational information, and the students' graphs are evaluated in terms of limit and continuity. At the end of the research, it is observed that students use the concepts of memorization while applying the limit concept, they are insufficient to answer the questions in the ε -δ technique, they have difficulty in taking the limit of full value function and they are good in graphics reading and interpretation.

Keywords: Limit, Continuity, Conceptual İnformation, Operational İnformation

İlkokul Çocuklarının Yabancılaşma Düzeylerinin İncelenmesi

Prof. Ph.D. Songül Tümkaya

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin okula yabancılaşma düzeylerini ölçecek bir ölçme aracı geliştirerek öğrencilerin yabancılaşma düzeylerine etki eden sosyo-demografik değişkenlerin belirlenmesidir. Bu çalışmada evrenden oranlı küme örneklem alma yoluna gidilmiştir ve çalışma iki aşamada gerçekleşmiştir. Birinci aşama için ön çalışma örneklemi üç farklı okulda öğrenim gören 310 dördüncü sınıf öğrencisi ile yapılmıştır. Öğrencilere 96 maddeden oluşan yabancılaşma ölçeğinin ilk formu uygulanmıştır. Çalışmanın ikinci aşamasında sosyo-demografik özelliklere göre yabancılaşmayı ölçmek için birinci aşamada geliştirilen ÖYÖ'den (Öğrenci Yabancılaşma Ölçeği) alınan puanlar ile cinsiyet, ailenin algılanan ekonomik düzeyi, okul SED, ailenin eğitim düzeyi ve sınıf mevcudu açısından anlamlı farklılık göstermekte midir sorusuna, dördü özel, dokuzu devlet okulu olan toplam on üç ilkokuldan toplanan verilerle yanıt aranmıştır. Bu okullarda 493 kız (% 50.2), 489 erkek (% 49.8) olmak üzere toplam 982 öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir: Çalışmada geliştirilen Öğrenci Yabancılaşma Ölçeğinin güvenilir ve geçerli olduğu görülmüştür. Cinsiyet açısından erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre ÖYÖ ile güçsüzlük, kuralsızlık ve sosyal soyutlanma alt ölçeklerinden aldıkları puanlara bakıldığında, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha yüksek oranda yabancılaşma yaşadığı saptanmıştır. Ailenin algılanan sosyo ekonomik düzeyi (SED) değişkenine bakıldığında orta SED'deki öğrenciler üst SED'deki öğrencilere göre daha yüksek düzeyde güçsüzlük yaşamaktadır. Öğrencilerin okul SED'i ile yabancılaşma düzeyleri kuralsızlık alt ölçeği hariç diğer alt ölçeklerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Öğrencilerin aile (anne-baba) eğitim düzeyi ile yabancılaşma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancılaşma, Güçsüzlük, Anlamsızlık, Sosyal Soyutlanma, Kuralsızlık.

Investigation of Alienation Levels of Primary School Children

Abstract

The purpose of this study is to develop a scale to measure the level of alienation of fourth grade students at elementary school and to determine what socio demographic variables affect the students' alienation level. Stratified sampling design was used through two stages. In the first stage, as a population of 310 fourth grade students for pilot study participated in the study. The first questionnaire composed of 96 items was given to the participants. In the second stage of the study, based on socio demographic characteristics, the scores obtained from SSA (Scale of School Alienation) in the first stage were compared with gender, students'perception of family economic status, education level of family, class size in order to find out whether there was a significant difference between these variables with the data collected from 13 schools, 4 of which were private, 9 of which were private schools. 982 students, composed of 493 females (% 50.20) and 489 males (%49.8), participated in the study. To summarize the findings, it was found that the scale to measure alienation developed was reliable and valid. In terms of gender differences it was found that males tend to become more alienated than females according to the scores obtained from subcategories of powerlessness, normlessness, and social isolation.

According to socio economic status (SES), the students in the middle class experience more weakness than the ones in the upper class. According to socio economic status (SES) findings, it was found that except normlessness subscale, there is a significant difference between two groups. The students living in the low SES experience more alienation than those living in the middle and high class. There is a significant difference between the education level of family and students' alienation

Keywords: Alienation, Powerlessness, Meaninglessness, Social İsolation, Normlesness

İnancın Psikolojik Özellikleri

Lec. Turan Hasanli

ÖZ

İnanç, bir insanı canlı tutabilen en önemli şeydir.İnanç duygusu olan insanlar, hayattaki doğru tutumu koruyamazlar ve her zaman tüzüğün özünün ne olduğu konusunda şikâyet edemezler. Eğer güvenirsen, hiçbir şeyiniz yoksa, dünyanın en zengin insanı sizsiniz. Dünyada liderlik kazanmış insanların hayatlarına bakarsanız, başarılarına olan güvenlerinin onların başarılarının önemli bir parçası olduğunu göreceksiniz. Güven ve kişisel gelişim ile ilgili pek çok kitap yazılır, bu kitaplardan biri Mumin Sekman'ın "Her şey seninle başlar" kitabıdır. Bazı insanlarda böyle olduğunu unutmayın. Başarısızlıktan sonra tekrar denemezler. Artık yaşamla savaşamazlar, başarısızlık hayatlarının ana çizgisidir: Inam, insan vücudundaki en güzel ilaçtır. Belirtilmelidir ki, inanamıyorum bilen insan hayatta her şey yapar, inanmak onu her hastalıktan bile qoruyurdu.İnamı insanın şah damarı gibidir, o koptuğunda insan yok olabilir. Tekrar ayağa kalkabilirse, daha güçlü olmaya başlar. Bir işe başlayan bir insan, eğer inanırsa başarılı olacağına, o işi görmeden bile, inanarak artık 50 faizin çözmüş olur.İnanmaq bir işin yarısını yapmak deməkdir.İnam insan ruhunun en temel gıdasıdır.

Anahtar Kelimeler: İnsan, İnanç, Kimlik, Psikoloji, Yaşam

Psychological Features of Faith

Abstract

Faith is the most important thing that can keep a person alive. People with a sense of faith can not keep up the right attitude in life, and always complain about what the essence of the charter is. If you have confidence, you are the richest person in the world, if you have nothing. If you look at the lives of people who have gained leadership in the world, you will see that their trust in their successes is a major part of their success. Many books about trust and personal development are written. One of these books is Mumin Sekman's "Everything starts with you" book. Note that this is the case in some people. After failures, they do not try again. They can no longer fight life. The failure is the main line of their lives. Inam is the most beautiful medicine in a man's body. It should be noted that a person who believes can do everything in his life, believing him to protect him from every illness. His name is like a masterpiece of human being, when it is cut off, it can be human. If he can get up again, he starts out to be stronger. A person who starts a business believes that if he believes will be successful, he will solve more than 50 percent, even if he does not see it. The idea is to do half the work. The religion is the most important food of the human soul.

Keywords: Human, Faith, İdentity, Psychology, Life

İngilizce Akademik Sunum Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması

Ra. Büşra Görkaş Kayabaşı - Prof. Ph.D. Adnan Kan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, lisansüstü öğrencilerinin İngilizce akademik sunum yapmaya ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirmektir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin farklı üniversitelerinde öğrenim gören 240 yüksek lisans ve doktora öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada öncelikle alanyazın taraması ve uzman görüşü doğrultusunda 40 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Alan, dil ve ölçme ve değerlendirme uzmanlarının ölçek maddelerini ölçülen özelliğe uygunluk, açıklık, anlaşılırlık ve muğlaklık açısından incelemeleri sonucunda 5 madde havuzdan çıkarılmış, 35 maddelik bir deneme formu oluşturulmuştur. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları için kapsam geçerliği, açımlayıcı faktör analizi yapılmış, madde-toplam test korelasyonu ve Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Ayrıca, ölçeğin ölçülen özelliğe sahip olan ve olmayanları ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin 25 madde ve 3 alt faktörden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin toplam varyansın %71,19'unu açıkladığı, toplam Cronbach Alpha katsayısının .94 ve alt faktörlere ilişkin Cronbach Alpha katsayılarının ise .92, .93 ve .95 olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla, ölçeğin psikometrik özelliklerine ilişkin elde edilen veriler, geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Akademik Sunum, Ölçek Geliştirme, Lisansüstü Öğrencileri

Scale Development Study Related to Attıtudes Towards Makıng Academıc Presentatıon in Englısh

Abstract

The purpose of this research is to develop a scale to determine the attitudes of graduate students related to making a presentation in English. The study group of research consists of 240 masters and postgraduate students studying at different universities in Turkey. Firstly, item pool including 40 scale items was constituted within the scope of literature review and expert opinions. After the experts consisting of academics of field, language and measurement and evaluation had examined the items in terms of appropriateness to attribute measured, clearness, clarity and ambiguity, 5 items were excluded from the scale and a pilot form with 35 items was prepared. For validity and reliability of the scale, content validity, explanatory factor analysis, item-total test correlation and Cronbach Alpha correlation were estimated. Furthermore, discriminant analysis was conducted to discriminate the participants having the attitude and the ones do not have. As a result of the analyses, it is found that the scale consists of 25 items and 3 sub-scales. Total variance explained by the scale is estimated as %71,19, Cronbach Alpha correlation is .94 for whole scale and .92, .93 and .95 for the sub-scales. Therefore, the data gathered concerning the psychometric properties of the scale indicate that the scale has a reliable and valid structure to use.

Keywords: Academic Presentation in English, Scale Development, Graduate Students

İngilizce ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları İle Yaratıcı Drama Yönteminin Farklı Tekniklerini Bir Araya Getiren Bir Çalışma: Yerel Tarihimi Öğreniyorum

Dr. Öğr. Üyesi Perihan Korkut – Doç. Dr. Ayten Kiriş Avaroğulları

ÖZ

Bu çalışmada İngilizce öğretmenliği ve sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören ve yaratıcı drama dersi alan 4. Sınıf öğrencileri ile uygulanan bir yerel tarih konusu etkinlik ders planı ve İngilizce Öğretmenliği ve Sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin bu ders planına yönelik görüşleri paylaşılacaktır. Etkinlik planında "Bu istasyona hiç tren uğramadı" başlıklı bir gazete haberinden yola çıkarak Muğla ili Dalaman ilçesinde yer alan ve Mısır Hidivi Abbas Hilmi Paşa tarafından yaptırılan tren gar binası hakkındaki iddialar, yanlışlıkla yapılmadığına yönelik iddialar ve bu iddialara yönelik kanıtlar/bilgi notları sunulmuş, yaratıcı drama yönteminin farklı teknikleri (öğretmenin role girmesi, toplantı tekniği gibi) işe koşularak tartışma geliştirilmiştir. Ayrıca bu tren gar binasının yapımı Mısırdan ve Sudandan gelen işçilerin Dalaman'a varışı, burada yaşadıkları ve yerel halkın tepkisi yönünde yaşananları anlamlandırmaya yönelik "dedikodu halkası" ve "bilinç koridoru" teknikleri işe koşulmuştur. Etkinlik içerisinde birçok gazete haberi, tarihi belgeler, bölgenin coğrafyasına, madenlerine dair bilgi notları dağıtılmış, öğrencilerin bu bilgi notlarından yola çıkarak yaratıcı drama tekniklerini uygulamaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda İngilizce öğretmenliğinde ve sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adaylarının sürecin her aşamasında ilgili oldukları gözlemlenmiştir. Hem İngilizce hem de Sosyal bilgiler öğretmen adayları merak duygularının arttığını ve yerel tarih çalışmalarını takip edeceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca dedektif gibi bir olayın peşinde iz sürüyormuş gibi hissettiklerini güncel ve ilginç konuları sınıf ortamında tartışmalarının heyecanlı olduğunu bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik Temelli Öğrenme, Yaratıcı Drama, Yerel Tarih, Öğretmen Eğitimi

Investigation on Sugar Consumption of Xanthophyllomyces Dendrorhous Atcc 24202 in Synthetic and Waste Media to Produce Astaxanthin

Ph.D. Derya Dursun Saydam – Assoc. Prof. Dr. Ali Coşkun Dalgıç

Abstract

In this study, preliminary studies were performed to determine the growth kinetics of pigment producing yeast, Xanthophyllomyces dendrorhous ATCC 24202 and sugar requirement for the astaxanthin production in synthetic media. Wheat bran as solid waste was utilized to optimize the conditions of astaxanthin bio-production within a scope of experimental design. The cell growth of the yeast was reached the highest level at approximately 125 hour and the highest astaxanthin amount was obtained from the glucose medium containing 5 g/L sugar concentration. The optimum conditions were determined at mild temperature degree and high moisture content for the maximum astaxanthin amount from wheat bran. It is discussed that there is no need of sugar addition to the waste medium, which is favourable for waste valorisation processes.

Keywords: Astaxanthin Bio-Production, Wheat Bran Valorisation, Optimization, Synthetic Medium

Kahramanmaraş Deli Çay Yağış Havzasında Su Kalitesinin Zamansal Değişimi

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Reis – Öğr. Gör. Dr. Bülent Abız - Dilara Beyza Kılbaş

ÖZ

Su, insanın temel ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra; sürdürebilir tarım, endüstri, enerji üretimi, ulaşım ve turizm gibi birçok faaliyetin gelişmesinin kaynağını oluşturmaktadır Kullanılabilir suyun doğada bulunuşu yer ve zamana göre büyük farklılıklar göstermektedir. Doğadaki su kaynakları miktarı sabit iken bu kaynakların doğadaki dağılımı düzensizdir. Suya ihtiyacın çeşitlenerek artması, kirlenme ve iklim değişikliği su kaynaklarını özellikle fakir bölgeler için önemli bir konuma taşımıştır. Bu konumdan dolayı, etkili bir su yönetimi için su kalitesinin takibi ve izleme sonuçlarının yorumlanması gerekmektedir. Bu çalışmada su kalitesinin aylık değişimleri izlenmiştir. Bu amaçla 2017 yılında bazı su kalitesi parametrelerine ilişkin (pH, elektriksel iletkenlik, çözünmüş oksijen, toplam çözünmüş katı madde, sıcaklık, bulanıklık, Fe, Ca, Si, Zn, Mn, Mg, Al, Na, K) şubat, mart, nisan ve mayıs aylarında aylık ortalama 2 ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçümler 4'er tekrarlı olacak şekilde yapılmıştır. Elde edilen verilere göre bazı su kalitesi parametrelerindeki zamansal değişim ortaya konmuştur. Örneğin örnekleme noktalarında ölçülmüş olan ortalama sıcaklık değerleri, şubat ayında 8.8 °C, mart ayında 16.41°C, nisan ayında 15.76 °C, mayıs ayında ise 17.27 °C olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Su Kalitesi, Zamansal Değişim, Deli Çay Yağış Havzası

Karşılaştırmalı Edebiyat Kuramının İngilizce Öğretmen Adaylarının Bilinçli Farkındalıklarını Geliştirmesine Katkısı

Dr. Öğr. Üyesi Ph.D. Esin Kumlu – Doç. Dr. İrem Çomoğlu

ÖZ

21. yüzyıl dünyasının psiko-sosyal dinamikleri hiç şüphesiz öğretmenlik mesleğini de derinden etkilemiştir. Bu yüzdendir ki değişimin ve sosyal yaşamın bir parçası olan sınıflar, yalnızca teknolojik pedagojik alan bilgisine sahip öğretmenlere değil, kendi duygu ve düşüncelerinin farkında olan ve öğrencilerinin ilgi ve ihtiyaçlarını anlayabilen eğitimcilere gereksinim duymaktadır. Bilinçli farkındalık, öğretmenlerin sınıfta dikkatlerini toplamalarına yardımcı olmanın yanı sıra, onların iş stresi, tükenmişlik, tatminsizlik gibi olumsuz duygu durumlarıyla baş etmelerine yardımcı olur. Bilinçli farkındalığa sahip öğretmenler, önce kendi daha sonra öğrencilerinin duygularını tanıma ve tanımlama becerisine sahip olduğundan, kriz anında karar alma ve duygularını düzenleyebilme konularında yetkindirler. Bireylerde bilinçli farkındalığı geliştirmenin bir yolu da farklı edebi türlerinin, özellikle şiirin, etkili kullanımıdır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de bir devlet üniversitesinde öğrenim gören İngilizce öğretmen adaylarının farklı şiirleri karşılaştırmalı edebiyat kuramı yoluyla inceleyerek bilinçli farkındalık geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Araştırmaya, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı 4.sınıf "İngiliz Edebiyatı'ndan Seçmeler" dersini alan 15 öğretmen adayı katılmıştır. Söz konusu ders kapsamında, farklı kültürlere ait şiirlerin karşılaştırmalı olarak incelenmesini sağlayan ve öğrencilerin bilinçli farkındalığını geliştirmeye yönelik etkinlikler altı hafta süre ile uygulanmıştır. Uygulama öncesinde öğretmen adaylarına bilinçli farkındalık ve eğitim alanındaki faydaları üzerine bir seminer verilmiştir. Uygulama süresince öğretmen adaylarından derste inceledikleri şiirlerin bilinçli farkındalıklarına etkisi hakkında yansıtıcı günlükler tutmaları istenmiştir. Uygulama sonunda öğretmen adaylarıyla yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmeler ve günlüklerden elde edilen veriler, tematik analiz yoluyla incelenmiştir. Bulgular, bilinçli farkındalığı karşılaştırmalı edebiyat kuramı yolu ile geliştirmenin İngilizce öğretmen adaylarına psiko-sosyal ve mesleki açıdan sağladığı katkılar bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Edebiyat, Şiir, Bilinçli Farkındalık, İngilizce Öğretmen Adayları

Kırgızistan'da Turizm Sektörünün Mevcut Durumu ve Gelişme Olanakları

Prof. Ph.D. Aktolkin Abubakırova

ÖZ

Turizm endüstrisi her geçen gün hızla gelişmekle beraber özellikte gelişmekte olan ülkelerin kalkınması için ihtiyaç duyulan döviz girdisi, geniş istihdam alanı yaratması ve diğer olumlu ekonomik katkılarından dolayı turizm sektörünün geliştirilmesi gereği gün geçtikçe daha da önemli olmaktadır. Orta Asya Cumhuriyetleri'nden biri olan Kırgız Cumhuriyeti, doğal kaynaklara yoksun ve sanayileşme düzeyinin düşük olduğunun farkında olarak kalkınmanın lokomotifi sayılan turizm sektörünü, gelişmekte olan ekonomisine önemli katkılar sağlayacak öncelikli sektörlerden biri olarak belirlemiştir. Bu çalışmada Kırgız Cumhuriyeti'nin turizm sektörü, sorunları ve ekonomisine olan katkıları incelenmeye çalışılmıştır. Ardından Kırgız turizminin SWOT analizi yapılmıştır. Yapılan bu çalışmanın ilgili ülkenin turizmi ile ilgili kaynak ve çeşitlilik olması ümit edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kırgız Cumhuriyeti, Swot Analizi

Current Situation and Development Opportunities of the Tourism Sector in Kyrgyzstan

Abstract

With the tourism industry developing rapidly day by day, the development of the tourism sector is getting more and more important due to the foreign exchange inflow needed for the development of the developing countries, the creation of a wide employment area and other positive economic contributions. The Kyrgyz Republic, one of the Central Asian Republics, has identified the tourism sector, which is considered to be the locomotive of development as one of the priority sectors to provide significant contributions to the emerging economy, aware of the lack of natural resources and the low level of industrialization. In this study, the Kyrgyz Republic's tourism sector, its problems and its contribution to the economy have been tried to be examined. Then SWOT analysis of Kyrgyz tourism was done. It is hoped that this work will be the source and diversity of tourism in the country concerned.

Keywords: Tourism, Kyrgyz Republic, Swot Analysis

Konservatuvar Öğrencilerinin Türk Müziği Makamlarını Öğrenme Süreçlerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Burcu Avcı Akbel

ÖZ

Bu araştırmada, Türk Müziği Konservatuvarlarında öğrenim gören öğrencilerin Türk Müziği makamlarını öğrenme süreçleri incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin makam öğrenme konusuyla ilgili olarak, izledikleri yollar, etkili olduğunu düşündükleri yöntem ve teknikler, zorluk yaşadıkları konular, öğrenmelerini etkileyen etmenler ve bu konuda yaşanan zorlukları kolaylaştırmaya yönelik önerilerine yer verilmiştir. Bu araştırmada, çalışma grubu ile yapılan odak grup görüşmeleri ve araştırmacı tarafından yapılan gözlemler yoluyla veri toplanması yoluna gidilmiştir. Elde edilen veriler, ATLAS.ti 8 programından yararlanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, öğrencilerin makam öğrenme konusunda teorik çalışma, dinleme, seyir-taksim yapma, öğrendiği makamdaki eserleri icra etme yollarını izledikleri ortaya çıkmıştır. Türk Müziği Makamlarını öğrenmede, meşk usulü öğrenme, tekrar etme, dinleme, ezberleme, teorik öğrenme, enstrümanla çalışma, seyir yapma, aralık hesaplama, öğrenmenin transferi, duygusal imgeleme, not alma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılmasının etkili olduğu düşüncesi hâkimdir. En çok zorlanılan konunun, makamların duyarak tespit edilmesi olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcılar, yaşanan zorlukların giderilmesine yönelik olarak dinlemeyi, seyir yapmayı, makamın teorik bilgilerine hâkim olmayı, çok çalışmayı, makamların hissini anlamayı, bu konuda meraklı ve gayretli olmayı önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Türk Müziği, Türk Müziği Makamları, Öğrenme Süreci

Investigation of the Processes of the Conservatory Students to Learn the Turkish Music Maqams

Abstract

In this study, the learning processes of Turkish Music Maqams of Turkish Music Conservatory students were examined. In this context, students' ways of learning about the subject, the methods and techniques they think to be effective, the issues that they have difficulties, the factors that affect their learning and suggestions to facilitate the difficulties experienced in this regard are included. In this study, data were collected through focus group interviews with the working group and observations made by the researcher. The data obtained were analyzed by using ATLAS.ti 8 program. As a result of the research, it was found out that the students followed the ways of theoretical study, listening, make seyir and performing repertoir of maqams that teached. In the learning of Turkish Music Maqams, it is thought that the use of methods and techniques such as mesk method, repetition, listening, memorization, theoretical learning, working with instrument, transfer of learning, interval calculation, transfer of learning, emotional imagery and taking notes are effective. It has been revealed that the most challenging issue is determine the of the maqams by hear. In order to overcome the difficulties experienced, suggestions were made to listen, make seyir, to master the theoretical knowledge of the maqam, to work hard, to understand the sense of the maqam, to be curious and diligent in this subject, to motivate itself.

Keywords: Turkish Music, Turkish Music Maqams, Learning Process

Konteyner Limanlarında Çalışan İş Makineleri ve Seçim Kriterleri

Dr. Öğr. Üyesi Berrin Denizhan - Kazım Keskin

ÖZ

Son yıllarda konteyner iş hacmindeki büyümeden dolayı, limanların yatırım kararlarına bağlı olarak büyütülmesi veya yeni liman yatırımları ortaya çıkmaktadır. Özellikle limanlarda yapılan en önemli yanlışlardan biri ilk yatırım maliyetinin çok ön planda tutulması, işletme maliyetlerine dikkat edilmemesidir. Liman makinesi yatırımı yapılırken dikkat edilmesi gereken limanın ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeteneklere sahip, mümkün olan en az sayıda ve maliyeti düşük makineyi satın almaktır. Aynı zamanda makinelerin pahalı olması sebebiyle mümkün olan en az yatırım maliyeti ile en iyi makineleri almak ve toplam maliyetleri en düşük olacak makineleri seçmek son derece önemlidir. Bu çalışmada yapılacak liman makinesi yatırımlarında dikkat edilmesi gereken kriterler belirlenmiştir. Bu kriterler kullanılarak örnek bir uygulama ile yapılacak yatırımda kapasitelerin belirlenmesi, hızlara göre makine sayısının bulunması, makine maliyetlerine ve diğer seçim kriterlerine göre doğru makinelerin seçimi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konteyner Limanları, Makine Seçimi, Lojistik

Koşullu Olasılık ile İlgili Kavram Yanılgılarını Aşmada Sembolik Araçların Rolü

Dr. Kemal Akoğlu – Dr. Tülay Ayyıldız Akoğlu

ÖZ

Olasılık, soyut ve kesinlik içermeyen bir doğaya sahiptir. Bilindiği gibi, matematik problemlerinde sonuçların kesin olması zorunludur. Buna karşın, olasılıkta ancak, teorik olasılığa yakınsayan olasılıksal sonuçlar elde edilebilmektedir. Kesinlik içermeyen doğası ve çeşitli başka sebeplerden ötürü, olasılık konusunda sürekli ve dirençli kavram yanılgıları mevcuttur. Bu kavram yanılgıları, karar verme süreçlerinde sorun teşkil etmektedir. Teknolojinin ve sembolik araçların yardımıyla, değişik seviyelerden öğrenciler olasılık modelleri inşa etme ve bu modellerden veri toplayıp genelleme süreçlerine katılabilir, olasılık anlayışlarını ve dolayısıyla karar verme süreçlerini geliştirebilirler. Her ne kadar bulguların olasılık ile ilgili tüm alanlarda yararlı olacağı beklense de, bu çalışmanın temel odağı koşullu olasılık kavramıdır. Bu çalışmada, koşullu olasılık ile ilgili kavram yanılgılarını aşmaya yönelik araştırmaya dayalı öneriler sunulacak ve bu bağlamda teknolojinin ve sembolik araçların rolü örneklerle vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Olasılık, Koşullu Olasılık, Kavram Yanılgıları, Sembolik Araçlar

The Role of Symbolic Tools to Overcome Misconceptions About Conditional Probability

Abstract

As known, in mathematical problems, conclusions must be certain. However, probability has an abstract and uncertain nature. In probability, it is only possible to have `probabilistic' conclusions that approximate the theoretical probability. Because of its uncertain nature, and various other factors, there have been ongoing, resistant misconceptions about probability, which, causes issues in decision making processes. With the help of technology and symbolic tools, learners from various levels and backgrounds can participate in the process of building probability models and collecting data generated from those models, creating opportunities to improve probabilistic understanding and thus, improving decision making processes. Even though the findings are expected to be influential for all probability subjects, the particular focus of this study is the concept of conditional probability. Research based suggestions to overcome misconceptions about conditional probability will be presented, and the role of technology and symbolic tools will be highlighted with several examples.

Keywords: Probability, Conditional Probability, Misconceptions, Symbolic Tools

Kuduri Şerhi El-Lübâb Fî Şerhi'l-Kitâb'ın Kaynakları*

İlyas Kaplan

ÖZ

Osmanlı devletinin çöküş dönemi olan XIX. yüzyılda yaşamış bir Hanefi fakih olan Meydânî'nin, Kudûrî'ye ait muhtasar fıkıh metni üzerine yazdığı şerh olan el-Lübâb fî Şerhi'l-Kitâb, yazıldığı tarihten itibaren yaygın kabul görmüş; İstanbul, Suriye ve Kahire gibi İslam coğrafyasının önemli şehirlerinde birçok kez basılmıştır. Ahmet Cevdet Paşa (ö. 1823-1895) riyasetinde hazırlanan Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye ile başlayan İslam fıkıh literatüründeki yenilik arayışlarından hemen önce kaleme alınmış olan el-Lübâb, klasik fıkıh yazımının son örneklerinden olması açısından ayrı bir öneme sahiptir. el-Lübâb klasik geleneğe bağlı kalınarak ve memzûc usul takip edilerek hazırlanmış bir şerhtir. Meydânî'nin bu şerhi yazarken yoğunlukla dört temel kaynaktan istifade ettiği görülmektedir. Bunlar, ed-Dürrü'l-muhtâr, el-Cevheretü'n-neyyira, el-Hidâye ve et-Tercih ve't-tashîhtir. El-Lübab 140 kitaptan alıntı yaptığı için okuyucusuna değişik ibareler görme ve anlama imkânı da sağlamaktadır. Bu çalışmada el-Lübâb fî Şerhi'l-Kitâb'ın eserinde istifade ettiği kaynakları tanıtıp ve en çok hangi kaynaklardan istifade ettiğini ortaya koymaya çalıştık. _____ * Bu çalışma İlyas KAPLAN'ın, Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ACARdanışmanlığında yazdığı "Kuduri Şerhi El-Lübâb Fî Şerhi'l-Kitâb'ın Kaynakları ve Metodu" isimli yüksek lisans tez çalışmasından türetilmiştir

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Kuduri, Meydanı, Metin, Şerh

Linguistic and Cultural Influence of Refugees on Local Students

Assoc. Prof. Ph.D. Ekrem Solak - Ph.D. Betül Bal Gezegin - Ph.D. Erkan Çer

Abstract

People have been leaving their homes for centuries due to wars, interior conflicts, terror, human rights violations and violence in search of better life conditions. According to UN statistics, at the end of 2016, more than 65,6 million people have been identified as refugees and Turkey is in the first place in admitting 3,2 million refugees successively within three years. Due to its geographical position, Turkey accepted many refugees from Syria, Iraq and Afghanistan for humanitarian purposes as a result of conflicts in the region. Considering the fact that children under 18 constitute the half of the all refugee population in the World, their linguistic and cultural integration plays the crucial role, because education is not possible without linguistic and cultural knowledge. This study investigated how and to what extent native students were influenced from refugee students in terms of linguistic and cultural perspective. The quantitative method was used in this study. Cultural and Linguistic Interaction Questionnaire was developed by the researchers to collect data from the participants. This 18-item questionnaire was administered to 196 Turkish students attending at a high school at various grades. The collected data were analysed with SPSS. The result of the study revealed that female students had more positive attitude than male students towards the refugee students' language and culture. In addition, there was no significant difference between academic achievement and local students' views on the refugee students' culture.

Keywords: Refugee Students, Education of Refugee Students, Linguistic İntegration

Lys Matematik Sorularının ve 11-12. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının Dil-İçerik Açısından İncelenmesi

Zeynep Konak - Prof. Dr. Necla Turanlı

ÖZ

Bu çalışmada 11 ve 12. sınıflarda okutulan ileri düzey matematik ders kitapları ile 2017 Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) matematik soruları dil, içerik ve sözcük sıklığı açısından incelenmiştir. Araştırmada nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma bir yöntem tercih edilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda matematik kitapları ve LYS matematik soruları betimsel analiz kullanılarak dil ve içerik bakımından incelenmiştir. Ders kitapları dil ve içerik açısından incelendiğinde 11. sınıf matematik ders kitabının oldukça iyi hazırlandığı gözlenirken, 12. sınıf matematik ders kitabının bazı eksiklikleri olduğu gözlemlenmiştir. 11 ve 12. sınıf ileri düzey matematik ders kitaplarında en sık kullanılan sözcükler ise AntConc dizinleyicisi ile çözümlenmiştir. Ders kitaplarındaki metinler ve LYS matematik sorularının özgünlükleri korunarak düz metin haline getirilmiş ve AntConc dizinleyicisi ile sık kullanılan sözcükler belirlenmiştir. Buradan elde edilen sözcükler yüzde ve frekans dağılımına göre değerlendirilmiştir. Her iki kitapta da ünitelerin temel kavramları, ünite bazında en sık kullanılan kelimeler olduğu sonucuna varılmıştır. Bununla beraber ünitelerde yer alan günlük hayat kelimeleri de araştırılmıştır. Bu doğrultuda kitaplarda yer alan günlük hayat kelimeleri öğrencilerin ilgisini çekebilecek hikaye ve alıştırmalarda kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 11-12. Sınıf Ders Kitapları, Lys, Matematik, Sözcük Sıklığı, Kitap İnceleme

Matematik Eğitimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinde Akademik Söz Varlığı - Derlem Temelli Bir Uygulama-

Doç. Dr. İlhan Erdem - Prof. Dr. Ramazan Gürbüz - Ra. Ahmet Cihan Bulundu – Arş. Gör. Aygen Koç Koca

ÖZ

Matematik, kendine özgü sembolleri ve terminolojisi olan ve kendi içinde anlamlı ilişkiler barındıran bir dildir. Matematiksel simgeler ve çizimlerle, matematiksel fikirlerin ifade edilmesinde önemli rol oynayan bu dil, soyut ve somut gösterimler arasında bir köprü görevi görür. Yapılan araştırmalar, Türkçe derslerinde başarılı olan öğrencilerin dili iyi kullanmalarının (Albayrak ve Erkal, 2003) ve okuduklarını anlamalarının (Kurak, 2014) matematik derslerindeki başarılarını arttırdığını göstermiştir. Bu da ifade ve beceri derslerinden olan Türkçe ve Matematik gibi derslerin birbirlerini tamamlayan temel dersler olduğu düşüncesini pekiştirmektedir. Dilin doğru kullanımı konusuna, ileriki zamanlarda matematikte öğrenmeyi pekiştirerek teşvik etmesi bakımından, erken yaşlardan itibaren önem verilerek dikkate alınması gerekmektedir. Günümüzde dil çalışmalarında bilgisayarlar aracılığıyla dilsel verilerin incelenmesine olanak sağlayacak programlar geliştirilmiş ve böylece yöntemsel olarak disiplinler arası araştırmalar olanaklı hale gelmiştir. Büyük ölçekli doğal dil örneklerinin analiz edilmesine olanak sağlayan bu programlar sayesinde, genel ve özel amaçlı derlem çalışmalarının daha gerçekçi sonuçlara ulaşması sağlanabilmektedir. Alan yazın incelendiğinde matematik eğitimi alanında derlem dil bilim yöntemi kullanılarak bu alanda kullanılan sözcükler bakımından bir incelemenin yer almadığı görülmektedir. Alan yazındaki bu eksikliği gidermek için yapılan bu çalışmada matematik eğitimi alanında yazılmış ve Ulusal Tez Merkezi'nde yayınlanmış 116 adet doktora tezi, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama yöntemi ve derlem dil bilim ilke ve yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu kapsamda 116 doktora tezinden 4.104.141 sözcüklük Matematik Eğitimi Doktora Özel Alan Derlemi (MEDÖAD) oluşturulmuştur. Verilerin analizinde Word Smith Tools Version 7 programı kullanılmıştır. Doktora tezleri 4 ana bölüme ayrılarak her bölüm kendi içinde ve genele oranlanarak incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre ilk 10 sözcük; ve (115657), bir (71210), bu (66892), ile (32176), matematik [(14336) varyasyonlarla beraber (31962)], öğretmen [(31780) varyasyonlarla beraber (31905)], olarak (31582), öğrencilerin (29815), için (29581) ve de (26962) olarak sıralanmıştır. Kullanım sıklığı en fazla olan ilk 50 kelime arasında Türkiye Türkçesi için oluşturulan genel alan ve özel alan derlemlerinde çıkan sonuçlara benzer biçimde ve sıralanışta dil bilgisel ifadeler ve sözcükler yer almaktadır; 5. Sıradaki "matematik" sözcüğü ise tezlerdeki yoğunluklu kullanımı göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Derlem Dilbilim, Akademik Söz Varlığı, Doktora Tezleri

Matematik Öğretmenliği İle Matematik Bölümü Programlarının Karşılaştırılması ve Yeterlilikler Çerçevesinde Öğrenci Görüşleri

Başak Özdemir - Prof. Dr. Necla Turanlı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, matematik öğretmenliği (4 yıllık) ve Fen Fakültesi matematik bölümü lisans programlarının karşılaştırılmasıdır. Türkiye'de matematik öğretmenliği bölümü 13 üniversitede bulunurken, 79 üniversite de ise matematik bölümü bulunmaktadır. Sınırlılıklar nedeniyle bu araştırmanın örneklemini hem Eğitim Fakültesi hem Fen Fakültesine sahip 10 üniversitenin öğretim programları oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, bu 10 üniversitenin matematik öğretmenliği ve matematik bölümü lisans öğretim programları ayrıca Ankara'da bulunan 2 üniversitenin 3. ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanmak üzere geliştirilen anketler ile toplanmıştır. Bu anketler YÖK'ün hazırlamış olduğu Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi temel alınarak oluşturulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre; ülkemizde matematik öğretmeni yetiştiren bölümlerin birbirinden farklı öğretim programlarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu farklılıklar bölümden mezun olmak için gerekli olan AKTS ve ders saatlerinde ve mezun olduklarında kazanmaları hedeflenen yeterliliklerde de görülmüştür. Aynı şekilde ilköğretim matematik öğretmenliği öğretim programları da karşılaştırılmış, programların her üniversitede aynı olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, öğretim programlarının belli bir standart ve birlik içerisinde olması gerektiği düşünülmüş ve bu nedenle Eğitim Fakültesi matematik Öğretmenliği ve Fen Fakültesi matematik bölümü programları arasında ne gibi farklar olduğu araştırılarak elde edilen sonuçlar sunulmuştur. Buna ek olarak 2018-2019 eğitim-öğretim yılı için YÖK tarafından Eğitim Fakültelerine hazırlanan ortak yeni programda incelenmiş, yeni program ile matematik öğretmenliği programlarında birlik sağlandığı ancak bazı değişikliler olduğu görülmüş, bulgular çalışmaya eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmenliği, Öğretim Programı, Yeterlilik Anketi, Matematik Lisans

Materyal Kullanımının Uzamsal Yetenek Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Hanife Merve Erdoğan - Dr. Öğr. Üyesi Nazan Sezen Yüksel

ÖZ

Bireylerin günlük hayatlarındaki birçok aktivede başvurdukları uzamsal yeteneğin, bilimsel alanlarda, özellikle matematik alanındaki önemi tartışılmazdır. Uzamsal yeteneğin matematiğin birçok alanında sezgisel ve geniş çaplı düşünmeyi kolaylaştırması matematik eğitiminde de ilgi gösterilen bir konu olmasını sağlamıştır. Bu çalışmanın amacı, ülkemizde uzamsal yetenek üzerine yapılmış olan çalışmaları bir araya getirerek, materyal kullanımının uzamsal yeteneğe olan etkisini ortaya koymaktır. Bu bağlamda, alanyazın taraması sonucu 2000-2016 yılları arasında uzamsal yetenek üzerine yapılmış olan ve deney grubunda materyal kullanımına yer veren 17 çalışma araştırmaya dahil edilmiştir. Çalışmada meta analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizinde grup ortalamaları farkı meta analizi yöntemi kullanılmış olup çalışmaların etki büyüklüklerinin hesaplanmasında Hedge's d kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda materyal kullanımının uzamsal yetenek üzerindeki genel etki büyüklüğü, rastgele etkiler modeline göre d=0,294 (0,093 standart hata ve 95 % Güven Aralığı (CI)= 0,112 ile 0,447) olarak hesaplanmıştır. Bu değer Cohen kriterlerine göre düşük bir etki büyüklüğü olup materyal kullanımının uzamsal yetenek üzerinde düşük etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzamsal Yetenek, Metaanaliz, Materyal

MEB Ortaöğretim 10. Sınıf Biyoloji Ders Kitabının Bilimsel İçerik Bakımından İncelenmesi

Prof. Dr. Ertunç Gündüz - Prof. Dr. Mehmet Yılmaz – Doç. Dr. Osman Çimen – Öğrt. Ferhat Karakaya – Öğrt. Merve Adıgüzel

ÖZ

21. yüzyıl becerilerini kazanmış, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip eden öğrencilerin yetiştirilmesi ülkelerin küresel boyutta rekabet gücü için oldukça önemli hale gelmiştir. Bu nedenle öğrencilerden karşılaştıkları problemlere karşı alternatif çözüm önerileri üretebilmeleri beklenmektedir. Eğitim sistemi içerisinde alternatif bakış açılarına sahip bireylerin yetiştirilmesi için öğretim materyali olarak kullanılan ders kitaplarının bilimsel içerik bakımından zengin ve hatasız olması gerekmektedir. Çünkü ders kitaplarında yer alan bilgilerin bilimsel içeriğinin uygun olmaması, öğrencilerde kavram yanılgılarının oluşmasına neden olmaktadır. Bu araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı ortaöğretim 10. sınıf biyoloji ders kitabının bilimsel içerik bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel araştırma modelinin kullanıldığı araştırmada veriler doküman analizi yapılarak toplanmıştır. Verilerin bilimsel içerik bakımından değerlendirilmesinde uluslararası geçerliliği olan ve alanda kabul görmüş bilimsel kitaplar kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada bulguları incelendiğinde, 10.sınıf biyoloji ders kitabında bulunan hücre bölünmeleri, kalıtımın temel ilkeleri, ekosistem ekolojisi ve güncel çevre sorunları ve ünite değerlendirme sorularında bilimsel hataların olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, 10.sınıf biyoloji ders kitabında yer alan bilimsel hataların düzeltilmesi için uluslararası geçerliği olan kitaplar referans alınması ve hatalı bilgilerin ders kitaplarından çıkarılması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoloji Dersi, Bilimsel Hatalar, Kavram Yanılgıları, Ders Kitapları

MEB Ortaöğretim 9. Sınıf Biyoloji Ders Kitabının Bilimsel İçerik Bakımından İncelenmesi

Prof. Dr. Ertunç Gündüz - Prof. Dr. Mehmet Yılmaz – Doç. Dr. Osman Çimen – Öğrt. Ferhat Karakaya – Öğrt. Merve Adıgüzel

ÖZ

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde, ülkeler için gerekli nitelikli insan gücünün oluşturabilmesi iyi bir eğitim sistemiyle mümkün olacaktır. Bu bağlamda öğrencilerin bilgiyi tek bir kaynaktan almak sorgulayarak farklı bilimsel kaynaklardan almaları beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerden karşılaştıkları problemlere çözüm üretebilmeleri ve elde ettikleri bilgileri yorumlayabilmeleri beklenmektedir. Ancak yapılan ulusal ve uluslararası sınavlar Türkiye'de fen bilimleri eğitiminin yeterli düzeyde olmadığını göstermiştir. Öğrencilerin başarılarının artması için etkin öğretim yöntem, teknik ve materyalleri kullanılmalıdır. Öğretim materyali olarak ders kitapları oldukça önemlidir. Bu araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim 9. Sınıf Biyoloji ders kitabının bilimsel içerik bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel araştırma modelinin kullanıldığı araştırmada veriler doküman analizi yapılarak toplanmıştır. Verilerin bilimsel içerik bakımından değerlendirilmesinde uluslararası geçerliliği olan ve alanda kabul görmüş bilimsel kitaplar kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada bulguları incelendiğinde, 9.sınıf Biyoloji ders kitabında bulunan Yaşam Bilimi Biyoloji ünitesi içerisinde yer alan bilimsel bilginin doğası, biyoloji ve canlıların yapısında bulunan temel bileşikler konularında, Hücre ünitesinde ve Canlılar Dünyası ünitesinde yer alan konularda bilimsel hataların olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ünite değerlendirme sorularında da gerek ölçme ve gerekse bilimsel içerik hatası olan soruların yer aldığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, ders kitaplarında yer alan bilimsel hatalı bilgilerin öğrencilerde kavram yanılgılarının oluşmasına ve yanlış öğrenmelere neden olacağından bu hataların düzeltilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoloji Dersi, Bilimsel Hatalar, Kavram Yanılgıları, Ders Kitapları

Meslek Liselerinin Fiziksel Koşullarıyla Meslek Öğretmenlerinin İş Tatmin Düzeyleri Arasındaki İlişki

Öğrt. Merve Özek - Prof. Dr. Birsen Güzel

ÖZ

Mesleki eğitim; toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiye teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin verildiği eğitimdir. Mesleki eğitimin amacı, toplumun hedefleri ve iş çevrelerinin talepleri doğrultusunda bireylere belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeterliliklerinin kazandırılmasıdır. Ülkemizde mesleki teknik eğitimle ilgili bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin, gelişen teknolojiye uyum sağlanamaması, nitelik sorunu; öğrencilerin mesleki yeterlilikleri kazanamaması, atölyelerin eksiklerinin giderilmeme, mesleki eğitim veren okul binalarının tek tip proje halinde yapılması vs. Bu sorunların en önemlilerinden biri ise, öğretmenlerin iş doyumudur. İş doyumu, eğitim üzerinde etkin bir rol oynamaktadır. İş doyumunun içeriğini etkileyen çeşitli faktörler ve bunların sonuçlarından doğan denge, eşitlik, iyilik kavramları iş doyumunu oluşturmaktadır. Öğretmenlerin meslek doyumunu etkileyen bireysel sorunlar; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, meslekte çalışma yılı vb., örgüt olarak iş ve işin niteliği, işyeri sosyal ortamı, ücret vb. olarak ele almak mümkündür. Bu çalışmada ise okulların örgütsel faktörlerden biri olan fiziksel koşulların, hem bina özellikleri (büyüklük, kullanılabilirlik, işlevsellik vs.) hem atölye varlığı ve mekan büyüklüğü (öğrenci sayısına ve donanıma göre) hem de meslek dallarına uygun makine teçhizat yeterliliği bakımından uygun olup olmamasının meslek öğretmenlerinin iş doyumuyla ilişkisini incelemek amaçlanmaktadır. İstanbul İli Silivri, Çatalca, Esenyurt, Büyükçekmece, Şişli, Avcılar, Bahçelievler, Küçükçekmece, Bağcılar İlçelerinde bulunan endüstri meslek liselerinde görev yapmakta olan rastgele olarak seçilen 149 meslek öğretmeni dahil edilmiştir. Çalışmada öğretmenlerin iş-tatmin düzeylerinin belirlenmesi için "Minnesota İş Tatmin Ölçeği (Weiss, David,England & Lofquist, 1967)'' ve kurumların genel olarak ve atölyelerinin fiziki şartlarına ilişkin memnuniyet düzeylerinin tespiti için "Fiziki Ortam Formları" ve demografik özelliklerinin belirlenmesi için de "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda öğretmenlerin iş-tatmin düzeylerinin çalıştıkları kurumun ve atölyelerinin fizikler şartları ile istatistiksel olarak anlamlı biçimde ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin iş-tatmin düzeyleri ve fizik ortam memnuniyet düzeyleri çeşitli demografik özelliklere göre karşılaştırılmış ve sonuçlar mesleki eğitimin niteliğini artırabilecek unsurlar bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meslek Lisesi, Fiziksel Koşullar, Meslek Öğretmeni, İş Tatmini(Doyumu)

Mesleki Eğitimde Nanoteknolojinin Yeri

Öğr. Gör. Tugay Üstün – Öğr. Gör. Mustafa Ayan

ÖZ

Nanoteknoloji, farklı çalışma alanları ile disiplinlerarası bir bilim dalı olarak günümüzde çok fazla araştırması yapılan konulardan biridir. Bilgisayarlarda, arabalarda, uçaklarda, enerji sektöründe kullanılan malzemeler gün geçtikçe iyileşmekte olup bu malzemelerin iyileşmesinde nanoteknoloji sayesinde geliştirilen nanomalzemeler büyük rol oynamaktadır. Bu sayede çok hafif, yüksek mukavemetli, daha ucuz, daha küçük cihazlar geliştirilmektedir. Bu malzemeler ile üretilmiş birçok cihaz ve uygulama günlük hayatımıza girmiş bulunmakla birlikte nanoteknolojinin pazar payı her geçen gün artmaktadır. Olumlu yanları hayatımıza girmiş olsa bile aynı şekilde nanoteknolojinin insan hayatına yönelik olumsuz yanları da bulunmaktadır. Çoğu sektörde karşımıza çıkmaya başladığından dolayı bu konuda eğitimli ve tecrübeli eleman, mühendis sayısında oldukça eksik bulunmaktadır. Ülkemizde de nanoteknolojinin uygulama alanları hızla gelişmesine karşın bu konuda verilen eğitim incelenildiği takdirde lisans düzeyinde 5 üniversitede bölüm bulunmaktadır. Bu sayının azlığı bir dezavantaj olarak görülmektedir. Ayrıca ülkemizin en büyük sorunlarından biri olarak görülen ara eleman eksikliği malzeme ve nanoteknolojinin alanında büyük bir sorundur. Temel sebeplerinden biri bu alan ile ilgili ülkemizde önlisans bir programın bulunmamasıdır. Yaptığımız bu çalışmada mesleki ve uygulamalı eğitim için nanoteknoloji ve malzeme bölümünün gereksinimi ve öğrencilerin bu konu hakkındaki görüşleri için Başkent Üniversitesi Kazan Meslek Yüksekokulu olarak öğrencilerimiz arasında bir anket çalışması yapılmıştır. Bu anket sonucu farklı yöntemler ile yorumlanmış ve program için gerekli olan bilgilere ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, Mesleki Eğitim, Spss

Mevlana'nın Eserlerinde Kişiyi Ahlaki Olgunluğa Eriştirecek Başlıca Hasletler

Prof. Ph.D. Ahmet Güzel

ÖZ

Ahlak, insanın doğuştan getirdiği, kendisini başkalarından ayıran huylarının ve özelliklerinin bütünüdür. İnsan bu huy ve özelliklerinin etkisiyle iyi ya da kötü davranışlar gösterebilir. Toplumsal değerler açısından baktığımızda iyi ahlak/kötü ahlak gibi kavramların mevcudiyetini görüyorsak da, tek başına kullanıldığı zaman ahlak kelimesi müspet anlamıyla anlaşılmaktadır. Tarih boyunca fikir adamlarının, kanaat önderlerinin birçoğu toplumu ahlaki olgunluğa ulaştırmak için gayret etmişlerdir. Mevlana'da bunlardan biridir. Bu çalışmada yaşadığı devirden günümüze kadar evrensel mesajlarıyla insanlığa derin izler bırakan şair, mutasavvıf ve düşünce adamı Mevlana'nın ahlaki olgunluğu telkin eden fikirleri incelenecektir. Bu bağlamda Mevlana'nın verdiği mesajlar sadece inanç ve ibadet esaslarına yönelik mesajlar mıdır? İçinde yaşadığı toplumda ahlaki ilkelerle ilgili hangi konulara temas etmiştir? Bu konu hangi eserlerinde nasıl ele alınmıştır? sorularının cevapları bulunmaya çalışılacaktır. Araştırma sorusunun yapısı nedeniyle çalışmada; metinlerden sağlıklı, tutarlı, güvenilir sonuçlara ulaşmak için kullanılan doküman analizi metodu uygulanacaktır. Eserlerinin taranmasıyla elde edilecek verilerin tasnifi yapılarak, günümüzde ortak/temel değerlerimizi de oluşturan hasletlerin tespiti yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Mevlana, Ahlak, Adalet, Doğruluk, Yardımlaşma

Major Traıts in the Works of Mevlana (Rumi) That Will Conduce to Moral Maturity

Abstract

Morality is the whole of the tempers and characteristics which are inborn and distinguish a human from others. A human may show good or bad behaviors by the effect of these tempers and characteristics. Even though we see the concepts such as good behavior/bad behavior in terms of social values, when used alone, the word of morality is understood in terms of positive. Most of the intellectuals and opinion leaders made efforts to bring the society to ethical maturity throughout history. Mevlana is one of them. In this study, the ideas suggesting moral maturity of Mevlana; who is a poet, Sufi and intellectual and who engraved the humanity with his universal words from his period until today, will be examined. In this context, those following questions will be answered: "In this context, are the words of Mevlana only words about the principles of belief and worship?", "What issues did Mevlana had touched on moral principles in his community?", "How has this subject been dealt with in his works?". Due to the nature of the research question, the document analysis method will be carried out in the study in order to provide positive, consistent and reliable results from the texts. The traits that establish our shared/core values will be determined by classifying the data to be obtained by examining the works.

Keywords: Mevlana, Morality, Justice, Faithfulness, Solidarity

Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığı Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Eğilimi Düzeylerinin İncelenmesi

Ph.D. Hare Kılıçaslan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, mimarlık ve peyzaj mimarlığı bölümlerinde öğrenim görmekte olan dördüncü sınıf öğrencilerinin yaratıcı düşünme eğilimlerinin hangi düzeyde karşılanmakta olduğunu incelemektir. Araştırmanın örneklemini, 2018-2019 eğitim öğretim güz yarıyılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü ve Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaratıcı düşünme eğilim düzeyleri, Marmara Yaratıcı Düşünme Eğilimleri Ölçeği (MYDEÖ) ile ölçülmüştür. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ait bilgiler, hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ile toplanmıştır. Veri analizinde, öğrencilerin yaratıcı düşünme eğilim düzeyleri; öz disiplin, yenilik arama, cesaret, merak, şüphe etme, esneklik alt boyutları üzerinden belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaratıcı düşünme eğilimi düzeylerinin cinsiyete, ailenin gelir durumuna, yerleşim birimine, öğrenim gördükleri bölüme ve akademik not ortalamasına göre farklılaşma düzeyleri irdelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak mimarlık ve peyzaj mimarlığı eğitim ortamlarına yönelik önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık öğrencileri, peyzaj mimarlığı öğrencileri, yaratıcı düşünme, yaratıcı düşünme eğilimi, sosyo-demografik değişkenler.

The Investigation of the Architecture and Landscape Architecture Students' Creative Thinkıng Tendency Level

Abstract

The purpose of this present research is to determine to what extent creative thinking tendency of fourth-year students who are receiving education at Departments of Architecture and Landscape Architecture is fulfilled. The research sample includes fourth-year students who are studying at Department of Architecture, Faculty of Architecture and Department of Landscape Architecture, Faculty of Forestry, Karadeniz Technical University in 2018-2019 academic year fall semester. The students' creative thinking tendency levels are measured through Marmara Creative Thinking Dispositions Scale (MCTDS). The data related to the students' socio-demographic characteristics was collected by means of Personal Info Form. For the data analysis, the students' creative thinking tendency levels were detected by considering sub-dimensions including self-discipline, novelty seeking, courage, curiosity, doubting, and flexibility. Beside this, differentiation levels of the students' creative thinking tendencies according to gender, family income statue, dwelling unit, department and academic grade point average were examined. Based on findings obtained from the research, suggestions intended for educational environments of architecture and landscape architecture are made.

Keywords: Architecture students, landscape architecture students, creative thinking, creative thinking tendency, socio-demographic variables.

Miyazaki Animasyon Filmlerinin Prososyal Davranışlar Açısından İncelenmesi

Arş. Gör. Melek Merve Yılmaz Genç -Arş. Gör. Rabia Özen Uyar

Dr.Öğr.Üyesi Mustafa Yaşar

Çukurova Üniversitesi

ÖZ

Miyazaki animasyon filmlerinin prososyal içerik açısından incelenmesini hedefleyen bu araştırma, nitel betimsel bir çalışma olarak kurgulanmıştır. Nitel araştırma geleneğine uygun olarak, durum düzeyinde zengin bilgi sağlayabilmek üzere amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu kapsamda, Miyazaki tarafından yazıp yönetilen üç animasyon filmi incelenmiştir. Filmlerin seçiminde Rotten Tomatoes (RT) puanları temel alınmıştır. Buna göre, Rotten Tomatoes üzerinden film eleştirmenleri birliğinin onaylanmış üyelerinden oluşan yazarların çevrim içi yorumlar aracılığıyla verdikleri puanları baz alınmıştır. Bu doğrultuda, en yüksek puan alan üç film olan; "Küçük Cadı Kiki", "Ruhların Kaçışı" ve "Gökteki Kale" filmleri araştırmanın çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Araştırma kapsamında birer doküman olarak incelenen animasyon filmlerin değerlendirilmesinde araştırmacılar tarafından oluşturulan "Çok Boyutlu Prososyal Davranış İnceleme Formu" kullanılmıştır. Form oluşturma sürecinde, alan yazındaki benzer çalışmalar incelenerek farklı boyutlar bir araya getirilmiş ve kapsamlı bir içerik oluşturulması amaçlanmıştır. Buna göre oluşturulan form; davranışın şekli, davranış türü, motivasyon kaynağı, karakterin özellikleri ve davranışın bağlamı boyutlarından oluşmaktadır. Araştırmanın analiz birimi animasyon filmlerde yer alan görsel ve sözel içerik olarak belirlenerek içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Veri analizi sürecinde kodlayıcılar arası tutarlılığın sağlanabilmesi amacıyla çalışma grubuna dâhil edilen bölümlerden biri, üç araştırmacı tarafından birlikte izlenmiş ve inceleme formu doğrultusunda kodlanmıştır. Kalan bölümler, araştırmacılar tarafından bağımsız olarak izlenmiştir. Son aşamada, yapılan tüm analizler bir araya getirilmiştir. Kodlamalar hususunda kararsızlık yaratan bölümler, olası bir eksik veya yanlış değerlendirmenin önüne geçebilmek amacıyla üç araştırmacı tarafında birlikte izlenerek fikir birliği sağlanmıştır. Çalışma sonuçları incelendiğinde, fiziksel prososyal davranış şeklinin sözel prososyal davranışlardan daha sık görüldüğü belirlenmiştir. Çalışma kapsamında elde edilen bir diğer sonuç, olumlu etkileşim ve altürizmin en sık görülen prososyal davranış çeşitleri olmasıdır. İzlenen üç film için, saatte ortalama 23 prososyal davranış görülmektedir. Çalışmanın en önemli bulgularından biri, prososyal davranışları gerçekleştiren karakterlerin özellikleri ile ilgilidir. Çalışma kapsamında değerlendirilen Miyazaki filmlerinde, prososyal davranışların kadın karakterler tarafından gerçekleştirilme sıklığı, erkek karakterler tarafından gerçekleştirilmesinden daha fazladır. Toplumsal cinsiyet rollerine yönelik bilgi ve algıların erken çocukluk döneminde oluştuğu göz önünde tutulduğunda, Miyazaki animasyonlarının, çocukları da kapsayan izleyicilerine, cinsiyetçi kalıp yargılar sunmaması bakımından önemli örnekler olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Miyazaki, Animasyon Film, Prososyal Davranış, Medya, İçerik Analizi.

Investigation of Miyazaki Animation Films in terms of Prosocial Behaviors

Abstract

This research, which aims to examine Miyazaki animation films in terms of prosocial content, was designed as a qualitative descriptive study. In accordance with the qualitative research tradition, purposive sampling method was preferred in order to provide rich level information. In this context, three animated films written and directed by Miyazaki were examined. Rotten Tomatoes (RT) scores were used for the selection of the animation films. According to this,

Rotten Tomatoes is based on the scores of the writers who were approved members of the film critics association through online comments. In this respect, the three highest-rated films; “Kiki's Delivery Service”, “Spirited Away” and “Castle in the Sky” were included in the study. Within the scope of the research, “Multidimensional Prosocial Behavior Examination Form” which was composed by the researchers, was used in the evaluation of the animation films examined as a document. In the process of composing examination form, similar studies in the field literature were examined and different dimensions were brought together and a comprehensive content was aimed. Examination form consist of these dimensions: the form of behavior, the type of behavior, the source of motivation, the characteristics of the character and the context of the behavior. The analysis unit of the research was determined as visual and verbal content in animation films and content analysis was conducted. In order to ensure consistency between the coders in the data analysis process, one of the films included in the study was watched by three researchers and coded in accordance with the examination form. The remaining films were watched independently by the researchers. In the final stage, all the analyses were combined. In order to avoid a possible incomplete or inaccurate evaluation, the scenes that create indecision about the coding were watched and evaluated by three researchers. So, a consensus was provided. When the results of the study were examined, it was determined that the physical prosocial behavior was more frequent than the verbal prosocial behaviors. Another result obtained from the study is that positive interaction and alturism are the most common types of prosocial behaviors. For the three films being watched, an average of 23 prosocial behaviors per hour were observed. One of the most important findings of the study is related to the characteristics of the characters performing prosocial behaviors. In Miyazaki films evaluated within the scope of the study, the frequency of the realization of prosocial behaviors by female characters is higher than that of male characters. Considering that, information and perceptions about gender roles occur in early childhood period, it is believed that Miyazaki animations are important examples of not presenting gender stereotypes to viewers.

Keywords: Miyazaki, Animation Film, Prosocial Behavior, Media, Content Analysis.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Dini Yönü ve Din Hakkındaki Sözleri

Arş. Gör. Ömer Faruk Kırmıt

ÖZ

Mustafa Kemal Atatürk hakkında yıllardan beri çarpıtılan konuların başında, istismar edilerek yanlış yorumlanan din anlayışı ve onun din eğitimine bakışı gelmektedir. Onun Türkiye Cumhuriyeti Devletini çağdaşlaştırmak için yapmış olduğu İnkılapları yanlış yorumlayarak ve niyetlerini gizleyerek Atatürk'ü dine karsı karşı olan biri imiş gibi gösteren ve Atatürk'ün din eğitimini derslerden kaldırılmasını isteyen bir kişi olarak gösterme gayretinde olanlar vardır. Bunun dışında ise Atatürk'ün başkaları tarafından çarpıtılmış olan din anlayışından yola çıkarak ve laiklik ilkesini doğru kavrayamayarak Atatürk düşmanlığı yapanlar bulunmaktadır. Biz, bu bildiride Mustafa Kemal Atatürk'ün Dini Yönü ve Din Hakkındaki Sözlerine değineceğiz.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Atatürk, Din, Allah, Hz. Muhammed, Laiklik

Müzik Alan Bilgisi Kazanımlarının Okul Uygulamalarına Transferinde Yaşanan Sorunlar (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği)

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Öztürk

ÖZ

Bu çalışmanın amacı müzik alan bilgisi kazanımlarının okul uygulamalarına transferinde yaşanan sorunları ortaya koymaktır. Betimsel nitelikteki çalışma 2014-2017 yılları arasında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı'na kayıtlı olan ve okul uygulamalarına katılan 24 öğrenci üzerinden yürütülmüştür. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan bir gözlem formuyla toplanmıştır. İçerik analizini tabi tutulan veriler müzik dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanları ve Müzik Öğretmenliği Lisans Programı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sonuçlara göre, müzik öğretmeni adayları okul uygulamalarında çoğunlukla teorik ağırlıklı ve anlatıma dayalı uygulamalara yer vermektedir. Buna karşın adaylar uygulamalarda çalgı kullanımını, çalgı öğretimini ve yaratıcı etkinlikleri tercih etmemektedir. Çalışma sonunda, sonuçların gerekçeleri tartışılmış ve bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Adayları, Okul Uygulamaları, Müzik Alan Bilgisi

Problems in Transfer of Content Area Knowledge Attainment to Service-Learning (Tokat Gaziosmanpaşa University Sample)

Abstract

The aim of this study is to determine the problems in transfer of content area knowledge attainment to service-learning. The descriptive study was conducted with 24 students who enrolled in Tokat Gaziosmanpaşa University Music Teacher Training Program between 2014-2017 and participated to service-learning. The data were collected with an observation form prepared by the researcher. The data analyzed by content analysis and were evaluated within the framework of the learning areas in the music curriculum and The Music Teacher Education Programme. According to the results, music teacher candidates frequently use theoretical content and lecture methods in service-learning. On the other hand, candidates do not prefer playing instrument, instrument teaching, and creative activities. At the end of the study, the reasons of the results were discussed and some suggestions were presented. It is observed that music teacher candidates have developed 'a teaching approach based on music theory and narrative technique' in the service-learning and special teaching methods I-II which are fundamental for service-learning, they do not prefer musical behavior and they ignore other learning fields. It can be said that MET lesson is effective on this situation. Considering the content of the MET course and candidate's attributional to the course, the situation is expected. However, it is seen that various problems related to MET's outcomes affect directly service-learning. For example, There are eleven maqam subjects in the MET cirriculum. At the same time, there are also practices related to triad and seventh chords, theirs functions and use in popular music. However, there are problems such as not being able to identify hüseyni maqam which is one of the most preferred basic maqam for school music repertoire, not being able to determine the tone, maqam or modes of the song to be taught and not having the harmony knowledge to accompany. Despite of intense content and lesson hours, it is thought that MET's outcomes can not be fully attained. The problems can partially be solved in the process by mentors' feedback-corrections. However, the fact that the service-learning last a short period

as two semesters and the candidates have completed the MET courses in this period makes it difficult to eliminate deficiencies with individual efforts. In the light of these views, the aim of the descriptive study is to discuss some of the shortcomings observed in MET's outcomes that provide an important theoretical basis for service-learning and the reflection of this situation to service-learning and is to provide suggestions for common problems.

Keywords: Music Teacher Candidates, Service-Learning, Content Area Knowledge

Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavı Müziksel İşitme Boyutu Üzerine Bir Analiz (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği)

Asst. Prof. Ph.D. Gökhan Öztürk

ÖZ

Müzik özel yetenek sınavları, müzik öğretmenliği eğitimine uygun adayları belirlemek için tercih edilen bir sınama yöntemidir. Yetenek sınavları; değişen öğrenci profili, başvuru sayısı, kurumun hedefleri, geçerlik-güvenirlik kaygısı vb. değişkenlere bağlı olarak, özelde bazı farklı uygulamalar olmasına karşın, genelde benzer aşamalardan ve soru tiplerinden oluşan bir içerikle yapılandırılır. Sınav uygulama şeklinin farklılık göstermesine karşın, sınavı oluşturan aşamaların toplam puana oranının fazla değişmediği söylenebilir. Bu anlamda yetenek sınavlarının müziksel duyumlama/algılama aşaması, diğer aşamalara göre en yüksek puana sahiptir. Çünkü 'müziksel işitme' başarısı, adayın temel düzeyde sahip olduğu müzik yeteneğine ilişkin çıkarımlar yapabileceğimiz veriler sağlar. Bu nedenle, yetenek sınavları için temel ölçüt müziksel işitme aşamasıdır. İşitme aşaması; tek aşamalı işitme-yineleme, iki aşamalı işitme-yineleme ya da müziksel algılama testine ek olarak işitme-yineleme sınavı şeklinde uygulanmaktadır. Bununla birlikte aday profilindeki değişim, son yıllarda yapılan yetenek sınavlarında, deşifre ve dikte gibi bilinçli işitme becerilerini ölçme amaçlı uygulamaların da yer almasını sağlamıştır. Standart uygulamaya dönüşen bu değişime bağlı olarak, soru tiplerinin seçiciliği üzerine yapılan sınırlı sayıdaki araştırmalarda birbiriyle çelişen sonuçlar elde edilmektedir. Diğer taraftan, sınavı kazanan adaylarla yürütülen işitme derslerindeki kişisel deneyim ve gözlemler de var olan araştırmaların bazılarının sonuçlarıyla örtüşmektedir. Alan yazındaki bu çelişkili sonuçlar, 'sorun' olarak görülmesine karşın, başvuru sayısı, aday profili ve adayların ön-öğrenmeleri dikkate alındığında beklendik bir durumdur. Örneğin Gazi Üniversitesi ile bu araştırmanın yürütüldüğü kuruma başvuran adaylara, müziksel işitme sınavı aşamasında aynı içerik yüklendiği takdirde, soru tiplerinin seçiciliğine ilişkin yapılacak olan araştırmalarda yukarıda bahsedilen farklı sonuçlara ulaşılması olasıdır. Bu nedenle, "standart aday profili beklentisine göre sınav" ve "adaya göre sınav" hipotezleri temelinde yapılan tartışmaların her ikisinin de göreceli olarak haklılık payı vardır. Ancak, sanat eğitimine uygun olmayan ve sanatsal davranış geliştiremeyecek adayların, öğrencilik hakkı elde ettikleri yetenek sınavlarının yapıldığı da bilinmektedir. Bu durum, varolan yetenek sınavları odaklı tartışmaları daha anlamlı kılmakta ve bu konuda başka araştırmaların yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu görüşler ışığında, betimsel nitelikteki bu çalışmanın amacı, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2018 Yılı Müzik Özel Yetenek Sınavı'na katılan adaylar üzerinden yapılan bir analizle, özel yetenek sınavı aşamasındaki soru tiplerinin seçiciliğini ve soru tiplerinin tercih edilme gerekçelerini tartışmaktır. Çalışma sonunda, yetenek sınavı işitme aşamasının yapılandırılması ile ilgili çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Özel Yetenek Sınavı, Müziksel İşitme Aşaması, Soru Tipleri

An Analysis on Musical Hearing Stage of Special Aptitude Exam of Music Teacher Training Program (Tokat Gaziosmanpaşa University Sample)

Abstract

Music special aptitude exams are testing method preferred for identifying suitable candidates for music teacher training. Depending on the variables changing student profile, number of applications, institutional targets, reliability and reliability anxiety, etc., the exams are usually structured with content consisting of similar steps and question types although there are in

particular some different applications. Although the exam application process differs, it can be said that the ratio of the steps' score in total score does not change much. In this context, the stage of musical sensation/perception of aptitude exams has the greatest number of points compared to other stages. Because the success of 'musical hearing' gives us the information that we can make inferences about the musical ability that the candidate has at the basic level. So, the basic criterion for the exams is the musical hearing stage. Hearing stage is implemented in the form of one-stage hearing-repetition, two-stage hearing-repetition or musical perception test as well as a hearing- repetition exam. For all that, in the exams made in recent years, the change in candidate profile has also allowed applications measuring conscious hearing skills such as sight-singing and dictation. Depending on the change becoming a standard application, conflicting results are obtained in limited number of researches on predictive of question types. On the other hand, personal experience and observations in the aptitude exams and hearing classes conducted with candidates overlap with the results of some of the existing researches. These contradictory results which are emphasized as 'problem' are awaited when taken into account the number of applications, the candidate profile and theirs pre-learning. For example, it is possible that the mentioned different conclusions can be reached in the researches on the predictive of question types when candidates who apply to Gazi University and to the institution where this research is carried out are given the same content in hearing stage. Therefore, both of the discussions on the basis of the hypothesis that 'exam according to the expectation standard candidate profile' and 'exam according to the candidates' are relatively rightful. However, it is known that there are aptitude exams by which candidates who can not develop artistic behaviors and not suitable for art education are given student statu. This makes more meaningful the discussions focusing on exams and leads to the need for further researches in this content. The purpose of the descriptive study is to discuss the predictive of question types and the reasons the preference of question types by an analysis on candidates participating 'Gaziosmanpaşa University 2017 Special Aptitude Exam'. At the end of the study, suggestions regarding the structuring of the hearing stage will be presented.

Keywords: Music Special Aptitude Exam, Musical Hearing Stage, Question Types

Myotonik Distrofi Tip I Tanılı Sezaryan Olgusunda Anestezi

Dr. Betül Güven Aytaç

ÖZ

Miyotonik hastalıklar kas stimülasyonundan sonra bazı kas gruplarının miyotoni ve uzamış kontraksiyonlarla karakterize hastalığıdır. Tip I (Steinert Hastalığı) ve Tip II (Proksimal Miyotonik Miyopati (PROMM)) olarak 2 gruba ayrılır. Hastalığın bulguları 20-40 yaşlarında ortaya çıkar ve iskelet ve düz kas zayıflığı, kardiyak kontraksiyon anormallikleri gözlenebilir. Solunum yetmezliği, kardiyak aritmiler oluşabilir. Erken dönemde myotoni, geç dönemde atrofi ön plandadır. Anestezi uygulaması sırasında intravenöz (İV) anestezikler ve kas gevşeticilere karşı aşırı duyarlılık olması ve çoklu sistem tutulumu anestezistin perioperatif dönemde dikkatli bir anestezi planı yapmasını gerektirir. 19 yaşında Tip I myotonik distrofi (DM) tanılı; şiddetli intrauterin gelişme geriliği ve umbilikal arter end diastolik akım kaybı olan 34 hafta gebe hastaya riskli gebelik kliniği tarafından acil sezaryan kararı verildi. Hastanın preoperatif değerlendirmesinde 8 yıl önce tanı aldığı ve karbamazepin tedavisi aldığı öğrenildi. Preopertatif nöroloji ve dahiliye tarafından değerlendirildi. Kardiak ve pulmoner muayenesi normal olan hastanın elektrokardiyogramında herhangi bir anormallik saptanmadı. Ameliyat odasında 15 mg hiperbarik bupivakain L3-4 aralığından intratekal olarak uygulandı. Motor bloğu ve uygun seviyede sensorial bloğu olan hastanın sezaryan operasyonu başarı ile uygulandı. Hastada da perioperatif dönemde herhangi bir komplikasyonla karşılaşılmadı. Postoperatif takipleri sorunsuz olan hasta önerilerle postopertif 2. gününde taburcu edildi. DM'nin gebelik sırasında kötüleştiği bildirilmiştir. Bu hastalarda, plesenta previa, spontan abortus, yetersiz uterus kontraksiyonu nedeniyle uzamış doğum eylemi, erken doğum ve doğum sonunda postpartum hemoraji gibi obstetrik komplikasyon riskleri artmıştır. Doğumda ilk tercih rejyonel anestezidir. Hem spinal hem de epidural anestezinin başarıyla uygulandığı belirtilmektedir. Uygun olgularda rejyonel anestezi yöntemlerinin, gerektiğinde düşük dozda İV sedatif ilaçlarla kombine edilerek uygulanması önerilmektedir. Nörostimulasyon sırasında miyotoni gözlenebileceği ve kas hipertrofisi sonucunda ultrason ile siniri saptamak zorlaşabileceği için güncel uygulamada periferik sinir blokları yerine santral nöroaksiyel bloklar tercih edilebilir. Genel anestezinin sezaryen için uygulanmasında laringeal zayıflık, zayıf ozefageal motilite ve artmış intraabdominal basınç nedeniyle, artmış aspirasyon riski unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Myotonik Distrofi, Spinal Anestezi, Obstetrik Anestezi

NSTEMI' lı Genç Hastada Bifurkasyon Lezyona Müdahale : Olgu Sunumu

Prof. Dr. Bedri Caner Kaya

ÖZ

Giriş : NSTEMI ekg de herhangi belirgin patoloji olmadan kardiyak biyokimyasal markerl yüksekliği ile tanımlanan koroner arter hastalığıdır. Bazen tanı konulması güç olabilir veya gecikebilir. Diyabet,Hiperlipidemi,Sigara,Ailesel Faktörler ve Hipertansiyon başlıca etyolojik faktörlerdir.Ekokardiyografik açıdan segmenter hareket kusuru ve/veya akut mitral yetersizliği izlenebilir.

Olgu sunumu: 44 yaşında erkek hasta epigastrik ağrı şikayeti ile acil servisimize başvurdu. Hastanın bugune kadar herhangi bir şikayeti olmayıp 3 saat önce başlayan epigastrik ağrısı olduğunu ifade etti. Çekilen EKG de iskemi düşündürebilecek belirgin herhangi bir patolojiye saptanmadı (1). Yapılan Ekokardiyografide apikal segmentde hareket kusuru izlendi (2). Mitral kapakta herhangi bir patoloji izlenmedi. Kardiyak biyomarkerlarda hafif yükseklik izlendi. Hasta koroner anjiyografi labaratuvarına alındı . Yapılan koroner anjiyografide sol inen koroner arter (LAD) diagonal dal 1 (D1) sonrası %100 total ve d1 başı %80 darlık izlendi.hastada TAP yöntemiyle D1 dalı ve LAD bifurkasyon lezyona mudahale edildi (3,4,5,6). Final kissingle sonuçlandırılan işlem sonrası TIMI 3 akım izlendi (7).

Sonuç: NSTEMI ile başvuran genç hastalarda erken mudahale sonrası miyokardiyal iskeminin erken sonlandırılması kardiyak fonksiyonlar açısından sonderece önemlidir.Bu hastamızda koroner Bypass tercihi ikinci plana alınarak operatör açısından zor bir tercih olan bifurkasyonel yaklaşımla gerekli mudahalemizi yapmış olduk

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler : Nstemı, Bifurkasyon

Öğrencilerin Lineer Denklem Sistemleri Çözümlerinin Kavramsal ve İşlemsel Yaklaşımla İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Esen - Prof. Dr. Vakıf Cafer - Prof. Dr. Taner Büyükköroğlu

ÖZ

Bu araştırmada lisans seviyesinde ki mühendislik fakültesi öğrencilerine verilen lineer cebir kavram bilgisinin organizasyon seviyesi ve kalitesi tartışılmaktadır, özellikle lineer denklem sistemlerinin çözümlerine odaklanılmıştır. Pek çok araştırmaya konu olan lineer denklem sistemi çözümü için literatür taramasına yer verilmesinin yanında bu çalışma ile öğrencilerin problem çözme yeteneklerinin geliştirilebilmesi için yeni öğrenim, öğretim yöntemlerinin belirlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Kavram bilgisi organizasyonu ile öğrencinin problem çözme başarısı arasındaki ilişkiye bağlı sonuçlar Lawson ve Chinnappan (2000) ile Levav-Waynberg, Leikin (2012) çalışmalarında yer almıştır ve elde edilen inceleme sonuçlarına göre öğrenci ne kadar çok bağlantı kuruyorsa bilgileri o kadar organize olmaktadır sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma da öğrencilerin kavramsal ve işlemsel anlamasının gelişimini ve bilgi organizasyon beceri düzeyini belirlemek için, çok çözümlü problemler ve tatışma soruları kullanılmıştır. Öğrencilerle klinik görüşmeler yapılmıştır. Araştırma için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır, öğrenci cevapları ile elde edilen bulgular ile desteklenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre önceki öğrenim dönemlerinden gelen alışkanlık ile çoktan seçmeli problem çözüm yaklaşımı uygulamaya yatkın olan öğrencilerin problem çözme yeteneklerinin geliştirilebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lineer Cebir, Çok Çözümlü Problemler, Kavramsal Anlama.

Öğretmen Adaylarının Bologna Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Ph.D. Barış Yaman - Asst. Prof. Ph.D. Hasan Aydemir

ÖZ

Bu araştırmada; İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki öğretmen adaylarının eğitim sisteminde Bologna sürecine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örneklem yönteminden biri olan kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu İnönü Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 9 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri öğretmen adaylarına yönelik geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adayı katılımcıların Bologna süreci ile ilgili olarak yeterli bilgi sahibi olmadıklarını, göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bologna Süreci, Öğretmen Adayları, Yükseköğretim

Examination of Teacher Candidates' Views On the Bologna Process

Abstract

In this study; It is aimed to determine the opinions of the teacher candidates in İnönü University Faculty of Education regarding the Bologna process in the education system. For this purpose qualitative research method has been used in collecting, analyzing and interpreting the data obtained in the research. The study group of this research, which is one of the aimed sampling method which is an easily accessible case sample, constitutes 9 teacher candidates who are studying at İnönü University Department of Elementary Teacher Education. The results of the study were obtained by semi-structured interview form developed for teacher candidates. In the analysis of the data, a descriptive analysis technique was used. Findings from the survey show that the prospective teachers show that the participants do not have enough knowledge about the Bologna process.

Keywords: Bologna Process, Teacher Candidates, Higher Education

Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi

Doç. Dr. Semra Demir Başaran – Dr. Dürdane Lafcı-Tor – Öğrt. Ergün Arık

ÖZ

Günümüzde bilgi ve bilişim teknolojileri oldukça hızlı ilerlemekte ve toplumsal, ekonomik ve günlük yaşamı etkilemektedir. Bilişim teknolojileri bilgiye ulaşmayı hızlandırsa da doğru bilgiye ulaşmak için kazanılması gereken yeni becerileri alanlarını da ortaya koymaktadır. Bu bağlamda ele alınan Dijital Okuryazarlık kavramı, farklı teknolojilerin doğru kullanarak doğru bilgiye ulaşmayı, üretmeyi ve paylaşmayı kapsamaktadır. Dijital okuryazar birey yetiştirebilmek için öğretmenlerin de bu becerilere sahip olması ve öğrenme-öğretme süreçlerine bu becerilerini taşıyabilmeleri gerekmektedir. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerini belirlemek ve dijital okuryazarlık düzeylerini cinsiyet, bölüm, barınma ve aile gelir durumlarına göre değerlendirmektir. Bu araştırma tarama modelinde betimsel nitelikli bir çalışmadır. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Kayseri ili Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 4. sınıf öğretmen adayları ve aynı fakültede pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın veri analizi SPSS 22 istatistik programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veri analizi sürecinde, toplam puanların dağılımının normal olmadığı görülmüş ve nonparametrik istatistik tekniklerinin kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu nedenle veri analizinde Mann Whitney–U ve Kruskall Wallis nonparametrik istatistiksel yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları şu şekildedir: (1) Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyi tutum ve bilişsel faktörde cinsiyete göre farklılık göstermemekle birlikte, teknik ve sosyal faktörde cinsiyete göre farklılık olduğunu göstermektedir. (2) Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyi tutum, teknik ve bilişsel alt faktörlerine göre bölümler arasında fark olduğunu göstermektedir. (3) Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyi tutum, bilişsel ve sosyal alt faktörlerine göre barınma durumlarında farkın anlamlı olmadığı görülmüştür. (4) Son olarak, öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyi tutum, teknik ve bilişsel alt faktörlerine göre aile gelir düzeyleri arasında anlamlı fark görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dijital Okuryazarlık, Öğretmen Adayları, Teknoloji Eğitimi

Öğretmen Adaylarının Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi

Doç. Dr. Semra Demir Başaran – Dr. Dürdane Lafcı-Tor – Öğrt. Ergün Arık

ÖZ

Bu araştırmada öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi ve finansal okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet, bölüm, sınıf düzeyleri, barınma ve aile gelir durumları ve bir ayda ele geçen para durumuna göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Kayseri ili Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenimine devam eden 1. ve 4. sınıf öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 337 öğretmen adayı katılmıştır. Bu araştırma tarama modelinde betimsel nitelikli bir çalışmadır. Araştırmanın veri analizi SPSS 22 istatistik programını kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veri analizi sürecinde, toplam puanların dağılımının normal olmadığı görülmüş ve nonparametrik istatistik tekniklerinin kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu nedenle veri analizinde Mann Whitney–U ve Kruskall Wallis nonparametrik istatistiksel yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları şu şekildedir: (1) Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre finansal okuryazarlık düzeylerinde anlamlı fark vardır. (2) Öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinin bazı bölümler arasında farklılaştığı tespit edilmiştir. (3) Öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinin sınıf düzeyinde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. (4) Barınma durumlarında öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. (5) Aile gelir düzeyine göre öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinde anlamlı farkın olduğu bulunmuştur. (6) Bir ayda ele geçen para miktarına göre öğretmen adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinde farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Öğretmen Adayları, Ekonomi Eğitimi

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri İle İlgili Bir İnceleme

Asst. Prof. Ph.D. Berna Karahan - Assoc. Prof. Ph.D. Solmaz Aydın

ÖZ

İletişim her bireyin sahip olması gereken önemli bir ihtiyaçtır. Bunun yanında iletişim bireyin hayatta var olmasını, insanlarla anlaşması ve başarılı olması için gereklidir. Özellikle eğitim-öğretim sürecinde sağlıklı iletişim kurulması beraberinde ilerleyen aşamalarda öğrencilerin başarılı olmasını getirecektir. Öğretim sürecinde önemli bir yerde olan öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile ilgili düzeyleri incelenmeye değerdir. Bu çalışmada amaç öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu doğrultuda 2017-2018 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe, Okul Öncesi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerle çalışılmıştır. Veriler: Yıldız, Kılıç ve Yavuz (2017) tarafından geliştirilen "Öğretmenlerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" ile toplanmıştır. Elde edilen bulgular ilerleyen aşamalarda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, İletişim, Beceri, İnceleme.

A Review on Time Management of Teacher Candidates

Abstract

Communication is an important need for every individual. In addition, communication is necessary for individuals to exist, get along with people and succeed. Establishing a healthy communication especially in the education process will bring along achievement for students in following stages. It is worth examining the levels of teacher candidates who have an important place in the education process regarding communication skills. The purpose of this study is to review the communication skills of teacher candidates in terms of various variables. Accordingly, the study was conducted with students receiving education at Kafkas University Faculty of Education, departments of Turkish Teaching, Preschool Teaching, Social Studies Teaching and ScienceTeachingin the school year of 2017-2018. The data were collected using "Scale for Evaluating Communication Skills of Teachers", which was developed by Yıldız, Kılıç and Yavuz (2017). The results acquired will be shared in following stages.

Keywords: Teacher candidate, communication, skill, review.

Öğretmen Adaylarının Mesleki Alanları İle İlgili Yapılan Bilimsel Çalışma ve Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Researcher Aslıhan Özmen - Asst. Prof. Ph.D. Hayal Yavuz Mumcu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının bilimsel çalışma ve faaliyetlere ilişkin düşüncelerini ortaya çıkararak söz konusu çalışmaları takip etme durumlarını tespit etmektir. Çalışmanın alt problemleri aşağıda verilmektedir. • Öğretmen adaylarının mesleki alanları ile ilgili bilimsel çalışmaları takip etme sıklıkları nedir? • Öğretmen adaylarının mesleki alanları ile ilgili bilimsel çalışmaların kendilerine olan katkıları ile ilgili düşünceleri nelerdir? • Öğretmen adaylarının mesleki alanları ile ilgili olarak yürütülen bilimsel faaliyetlere katılma durumları nedir? • Öğretmen adaylarının bilimsel çalışmaları takip etmek için kullandıkları bilgi kaynakları nelerdir? • Öğretmen adaylarının mesleki alanları ile ilgili lisansüstü eğitim almaya ilişkin düşünceleri nelerdir? Çalışma nitel yöntemle gerçekleştirilmiş betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan 172 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bunların 58'i (%33,72) okul öncesi öğretmenliği, 43'ü ilköğretim matematik öğretmenliği (%25), 40'ı sınıf öğretmenliği (%23,25), 31'i (%18,02) ise fen bilgisi öğretmenliği programına devam etmektedirler. Öğretmen adaylarının 139'u (%80,81) kız, 33'ü (%19,18) ise erkektir. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan anket yoluyla toplanmıştır. Söz konusu ankette açık uçlu 4 soru yer almaktadır. Verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun (%66,86) bilimsel çalışmaları nadiren takip ettiği, %26,16'sının bilimsel çalışmaları hiç takip etmediği, %9,97'sinin ise sıklıkla takip ettiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının % 91,86'sının bilimsel çalışmaların kendilerine ve mesleklerine katkısı ile ilgili olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Bununla birlikte 9 öğretmen adayı (%5,2) bilimsel çalışmaların kendilerine katkı sağlayacağını düşünmediklerini ifade ettikleri görülmüştür. Öğretmen adaylarının %41,27'si bilimsel faaliyetlere daha önce hiç katılmadıklarını, %40,96'sı nadiren katıldıklarını, %18,02'si ise sıklıkla katıldıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları bilimsel çalışmaları takip etmek için ağırlıklı olarak internet, Google akademik ve ulusal tez merkezini kullanmaktadırlar. Ayrıca çalışma sonucunda öğrencilerin %40,69'unun ilerisi için lisansüstü eğitim almayı düşünmediklerini, %36,04'ünün ise lisansüstü eğitim almayı planladıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Çalışma sonucunda elde edilen veriler alan yazınla ilişkili olarak tartışılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Mesleki Alan, Bilimsel Çalışma ve Faaliyetler

Investıgatıon of Prospectıve Teachers' Vıews On the Scıentıfıc Studıes and Actıvıtıes Related to Theır Occupatıonal Fıelds

Abstract

The aim of this study is to reveal the prospective teachers' opinions about scientific studies/ activities and also to determine the status of following these study/ activities. Sub problems of the study are given below. • How often do prospective teachers follow scientific studies related to their occupational field? • What are the opinions of prospective teachers about the contributions of scientific studies related to their occupational fields? • How often do

prospective teachers participate in scientific activities related to their occupational fields? • What are the sources of information that prospective teachers use to follow scientific studies? • What are the prospective teachers' views on taking master education about their occupational fields? This study is a descriptive study. The study group consisted of 172 prospective teachers studying at a state university. 58 of these students (33,72%) attend pre-school teaching, 43 were primary mathematics teaching (25%), 40 were primary school teaching (23,25%) and 31 (18,02%) were pre-service science teaching programs. Of the teacher candidates, 139 (80.81%) were female and 33 (19.18%) were male students. The survey included 4 open-ended questions. At the end of the study, it was observed that most of the teacher candidates (66,86%) rarely followed scientific studies, 26,16% did not follow the scientific studies. 91,86% of prospective teachers have positive thoughts about the contribution of scientific studies to themselves and their professions. 41,27% of teacher candidates stated that they never participated in scientific activities, 40,96% of them rarely attended, and 18,02% of them frequently attended. Prospective teachers use mainly internet, Google academic and national thesis center to follow scientific studies. In addition, 40.69% of the students stated that they did not plan to have a master education and 36.04% stated that they were planning to have a master education. The data obtained from the study were discussed in relation to the literature and suggestions were made.

Keywords: Prospective Teachers, Occupational Field, Scientific Study and Activities

Öğretmen Adaylarının Somut Materyal Kullanımına İlişkin Görüşleri[1]

Assoc.Prof. Ph.D. Burçin Gökkurt Özdemir - Asst.Prof. Ph.D. Tuğba Uygun - Asst. Prof. Ph.D. Özge Gün - Researcher Meltem Koçak

ÖZ

Matematik eğitiminde somut materyallerin amacına uygun ve etkili bir şekilde kullanılmasında öğretmenlerin bilgi, beceri ve görüşleri önemlidir. Bu bakımdan hizmet öncesi eğitim gören öğretmen adaylarının somut materyallere ilişkin bilgi, beceri ve görüşlerinin incelenmesi, matematik derslerinde etkili materyal kullanımı konusunda eksikliklerin tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, ortaokul matematik öğretmeni adaylarının somut materyal kullanımına ilişkin görüşlerini incelemektir. Bu çalışma, bir devlet üniversitesinin ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan 45 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Bu adaylar Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersini alan öğrencilerden seçilerek amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada durum çalışması yöntemi esas alınmıştır. Veri toplama aracı olarak 6 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmış ve görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışmanın sonunda, adayların somut materyali en çok üç boyutlu nesneler ve dokunulabilen araçlar olarak algıladıkları ortaya çıkmıştır. Somut materyaller arasında en çok onluk taban blokları, geometri tahtası, kesir çubukları, geometri şeritleri, geometrik cisimler takımı, şeffaf kesir kartları ve örüntü bloklarını bildikleri tespit edilmiştir. Ayrıca çoğu adayın somut materyalin kullanım amaçları arasında en çok "görsel açıdan hafızada kalıcılık", "konuyu daha iyi öğretme" ve "somutlaştırma" faktörlerini dile getirdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Somut Materyal, Somut Materyal Kullanımı, Öğretmen Adayı

Pre-Service Mathematics Teachers' Views About Using Concrete Materials[2]

Abstract

In mathematics education, teachers' knowledge, skills and views are important for using concrete materials appropriately for their purposes and effectively. For this reason, investigation of pre-service teachers' knowledge, skills and views about concrete materials is important in order to determine their deficiencies in using concrete materials effectively and take necessary precautions accordingly. The purpose of this study is to investigate pre-service middle school teachers' views about using concrete materials. This study was conducted with 45 pre-service teachers enrolled in an elementary mathematics teacher education program at a public university. Purposeful sampling method was used where pre-service teachers were selected from those who had taken the Instructional Technologies and Material Design course before. The study was based on case study method. As a data collection instrument, an interview form including 6 open-ended questions was used. During data collection procedure, semi-

[1] Bu çalışma, Bartın Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında gerçekleştirilen projenin bir bölümünü içermektedir. Bu bildiri, Bartın Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir (Proje No:2016-SOS-A-004).

[2] This study involves one part of the project which was conducted within the scope of Bartın University Scientific Research Project. This proceeding is supported by Bartın University Scientific Research Project Commission (Project No: 2016-SOS-A-004).

structured interview technique was used and interviews were audio recorded. Qualitative data analysis techniques were used for analysis of data. At the end of the study, it was found that pre-service teachers perceive concrete materials mostly as three-dimensional objects and touchable materials. It was determined that among the concrete materials they know base-ten blocks, geoboard, fraction bars, geostrips, geometric shapes set, transparent faction cards and pattern blocks mostly. Besides, it was observed that among the purposes of using concrete materials “keeping in mind visually”, “better teaching of the subject” and “making concrete” were stated mostly by most of the pre-service teachers.

Keywords: Concrete Material, Using Concrete Material, Pre-Service Teacher

Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Berna Karahan - Assoc. Prof. Ph.D. Solmaz Aydın

ÖZ

Başarı günümüzde çalışma ve bilgi birikimi kadar zamanla da fazlasıyla ilgilidir. Özellikle teknoloji ve internetin hızına yetişmesi gereken, kendini sürekli güncellemesi gereken bireyler yetiştirmek öğretmenler adına gittikçe zorlaşmaktadır. Bu nedenle hem kendini hem de öğrencilerini bu hızlı sürece yetiştirmesi gereken öğretmen adaylarının, zamanı nasıl kullandıkları ve bunun akademik başarılar üzerindeki etkileri çalışılmaya değer bir konudur. Bu çalışmada amaç; öğretmen adaylarının zaman yönetimi ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu doğrultuda 2017-2018 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe, Okul Öncesi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerle çalışılmıştır. Veriler: Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilen, Alay ve Koçak (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Zaman Yönetimi Anketi" ile genel not ortalamaları dikkate alınarak toplanmıştır. Elde edilen bulgular ilerleyen aşamalarda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Zaman Yönetimi, Akademik Başarı, İnceleme.

Examining The Correlation Between Time Management and Academic Achievement of Teacher Candidates

Abstract

Today, achievement is highly related with not only working and accumulation of knowledge, but also time. It is gradually becoming harder for teachers to raise especially individuals who need to keep pace with the speed of technology and internet and continuously update themselves. Thus, how teacher candidates who are required to train both themselves and their students to this rapid process use time and the effects of this condition on academic achievements are a subject worth studying. The purpose in this study is to examine the correlation between time management and academic achievement of teacher candidates in terms of various variables. Accordingly, the study was conducted with students receiving education at Kafkas University Faculty of Education, departments of Turkish Teaching, Preschool Teaching, Social Studies Teaching and Science Teaching in the school year of 2017-2018. The data were collected using "Time Management Questionnaire," which was developed by Britton and Tesser (1991) and adapted into Turkish by Alay and Koçak (2002) based on general grade point averages. The results acquired will be shared in following stages.

Keywords: Teacher candidate, time management, academic achievement, review.

Öğretmen ve Öğrencilerin Sosyal Beceri Algılarına Etki Eden Faktörler

Prof. Ph.D. Songül Tümkaya

ÖZ

Bu araştırma, öğretmen ve öğrencilerin sosyal beceri algılarına etki eden faktörleri belirlemek amacıyla yapılmış, nitel ve nicel olmak üzere iki aşamadan oluşan karma bir araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma evreni, Adana ili Yüreğir ve Seyhan merkez ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan 4. sınıf öğretmenleri ve öğrencileridir. Oranlı küme ve tesadüfi küme örnekleme yöntemi ile seçilen 15 ilkokulda görev yapan 86 sınıf öğretmeni ve 344 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Öğretmen ve öğrencilerin algılarına göre sahip oldukları sosyal becerileri belirlemek amacıyla Akkök (1996) tarafından hazırlanılmış sosyal beceriler listesinden yararlanılarak değerlendirme formu oluşturulmuştur. Değerlendirme formunda; İlişkiyi başlatma ve sürdürme becerileri, grupla bir işi yürütme becerileri, duygulara yönelik beceriler, saldırgan davranışlar ile başa çıkmaya yönelik beceriler, stres durumlarıyla başa çıkma becerileri ile plan yapma ve problem çözme becerilerine ilişkin öğretmen ve öğrencilerin algılarına göre sahip oldukları sosyal becerileri belirlemeye yönelik maddeler yer almaktadır. Sınıf öğretmenlerinin algılamalarına göre sahip oldukları sosyal becerilerin; yaş, cinsiyet, öğrenim derecesi, kıdem, okuttukları sınıf düzeyi, devlet okulu veya özel okulda çalışma durumları değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Öğrencilerin algılamalarına göre sahip oldukları sosyal becerilerin ise; yaş, cinsiyet, devlet okulu veya özel okula gitme durumları, anne-baba eğitim durumu, sosyo-ekonomik düzey değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ancak devam ettikleri sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin sahip oldukları sosyal becerilerde önce aile sonra öğretmen en etkili kişiler olarak bulunmuştur. Öğretmen ve öğrenci algılamalarına göre sosyal becerilerin kazandırılmasını etkileyen faktörlerin: öğretmen, aile, arkadaşlar, televizyon, kitaplar, okul alanı, bireysel ve toplu etkinlikler, sosyal bilgiler dersi, fen bilgisi ve Türkçe dersi olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğrenci, Sosyal Beceriler, Sosyal Beceri Eğitimi

The Factors That Affect the Teachers' and Students' Social Skill Perception

Abstract

The purpose of this study was to identify the factors which affects teachers and students social skills perceptions. This research was mix designed as quantitave and qualitative parts. The population of the study included primary school teachers (N: 86) and students (N: 344) from 15 primary schools located in two parts of Adana, Seyhan and Yüreğir. An evaluation form is done by the help of the social skills list prepared by Akkök (1999), in order to determine the social skills that the students and teachers have according to their perception. In this evaluation form consists the points that determine social skills of teachers and students; the skills of beginning and carrying on a relation, the skill of carrying on mission with a group, the skills related to emotions, the skills that help to handle with agressive behaviours, the skills that help to handle with stress, the skills that the students and teachers have in planning and solving problem. The social skills of teachers according to their perception are not different related to the variables of age, sexuality, degree of education, seniority, the level of class they teach, the positions of teaching in state or private schools.The social skills of students according to their perception are different related to the variables of age, sexuality, the positions of their studying in private or state schools, the education degree of parents, the socio-economic level. However,

they are not different according to class variety. Teacher is the most affective person in the social skills of students after the family. The factors that are affective in going the social skills according to teachers and students perceptions: teacher, family, friends, television, books, school environment, individual and group activities, the lesson of social science, science and Turkish lesson.

Keywords: Teacher, Student, Social Skills, Social Skill Education

Öğretmen Adaylarının Ayrımcılığa Yönelik Tutumları

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Yeşim ÖZBEK

Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ

Çankırı Karatekin Üniversitesi

ÖZ

Günümüzde okullar ve sınıflardaki farklılıklar sadece ilgi, ihtiyaç, tutum, değer, motivasyon düzeyleri ve öğrenme stilleri ile sınırlı kalmamakta, farklı dil, din, etnik köken, kültür ve cinsel yönelimlere sahip bireyleri de içermektedir. Farklı öğrencilerin öğrenme ve öğretim konusunda farklı tutumları vardır ve bu öğrenciler belirli sınıf ortamlarına ve öğretim uygulamalarına farklı tepkiler verirler. Bu nedenle, öğretmenlerin tüm farklılıklara duyarlı olmaları ve bu farklılıklara cevap veren öğretim yaklaşımlarını benimsemeleri gerekmektedir. 'Geleceğin öğretmenleri farklı öğrencilerle nasıl ilgileneceklerini biliyorlar mı?' sorusu bu çalışmanın çıkış noktasıdır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının ayrımcılığa yönelik tutumlarını incelenmektedir. Araştırmanın verileri Gömleksiz, Poyrazlı ve Vural'ın (2008) tarafından geliştirilen "Ayrımcılık Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Ölçek 21 maddeden ve 4 faktörden (eşcinsellere yönelik ayrımcılık, kadınlara yönelik ayrımcılık, ırk-din ayrımcılığı ve yabancı ayrımcılığı) oluşmaktadır. Araştırma Çankırı Karatekin Üniversitesinden ve Erciyes Üniversitesinden toplam 622 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde frekanslar, t-testi ve ANOVA kullanılmıştır.

Bulgular öğretmen adaylarının başta eşcinsel ve yabancılara olmak üzere kadınlara ve farklı ırk-din mensuplarına yönelik ayrımcı tutumlara sahip olduklarını, erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha fazla ayrımcı tutumlara sahip olduğunu işaret etmektedir. Bulgular ayrıca, öğretmen adayları farklılıklara saygı konusunda ders aldıklarında ve/veya farklı kültürlerden arkadaşları olduğunda ayrımcılık tutumlarının azaldığını göstermektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak, öğretmen yetiştirme programlarında farklı din, dil, kültür, ırk ve etnik kökenlerden gelen ve farklı cinsel yönelimleri olan öğrencilerde ait olma duygusunun oluşturulmasının önemi tekrarlanmasının gerekliliğinden söz edilebilir. Araştırmanın bu konudaki bilgi birikimine katkıda bulunarak, öğretmen yetiştirme programlarının hazırlanmasında ve geliştirilmesinde katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ayrımcılık Ölçeği, öğretmen tutumları, ayrımcılığa yönelik tutumlar, aday öğretmenler

Teacher Candidates' Attitudes Towards Discrımination

Abstract

Today, the differences in schools and classes are not only limited to interest, needs, attitudes, values, motivation levels and learning styles, but also include individuals with different language, religion, ethnicity, culture and sexual orientation. Different students have different attitudes about learning and teaching, and they respond differently to specific classroom settings and teaching practices. For this reason, teachers should be sensitive to all differences and adopt teaching approaches that respond to these differences. For this reason, teachers should be sensitive to all differences and adopt teaching approaches that respond to these differences. The question 'do the teachers of the future know how to deal with different students?' is the starting point of this study. In this study, the attitudes of teacher candidates towards discrimination are examined. The data of the study were obtained by using 'Discrimination Scale' which was

developed by Gömleksiz, Poyrazlı and Vural (2008). The scale consists of 21 items and 4 factors (discrimination against homosexuals, discrimination against women, racial-religious discrimination and foreign discrimination). The study was conducted on a total of 622 teacher candidates from Çankırı Karatekin University and Erciyes University. Frequencies, t-test and ANOVA were used to analyze the data.

The findings indicate that teacher candidates have discriminatory attitudes towards women and different racial groups, especially for gay and foreigners, and that male participants have more discriminatory attitudes than female participants. The findings also show that, when teacher candidates take lessons on differences and / or have friends from different cultures, their attitudes towards discrimination are reduced. Based on these findings, it can be mentioned that the importance of creating a sense of belonging in students with different sexual orientations from different religions, languages, cultures, races and ethnicities in teacher training programs should be repeated. It is thought that the research will contribute to the preparation and development of teacher training programs by contributing to this knowledge.

Keywords: Discrimination Scale, teacher attitudes, attitudes towards discrimination, prospective teachers.

Okul Öncesi Dönem Çocukların Sağlıklı ve Sağlıksız Besinlere İlişkin Bilgileri

RA. Rabia Özen Uyar - RA. Melek Merve Yılmaz Genç –

Prof. Ph.D. Yaşare Aktaş Arnas

ÖZ

Okul öncesi dönem çocukların sağlıklı ve sağlıksız besinlere ilişkin bilgileri ve bu bilgilerin yaş ve cinsiyet ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını bir üniversite anaokuluna devam eden 4 yaş (n=22) ve 5 yaş (n=33) grubundan uygun örnekleme ile seçilen toplam 55 çocuk oluşturmaktadır. Araştırma verileri çocuklar ile gerçekleştirilen yüz yüze görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmelerde çocukların sağlıklı/sağlıksız besin anlayışlarını değerlendirmek üzere görsel, hikâye tabanlı bir yöntem kullanılmıştır. Küçük ve zayıf bir farenin büyük, güçlü ve sağlıklı olma isteğini anlatan hikâyenin sonunda çocuklara "Farenin büyük, güçlü ve sağlıklı olmasına yardım etmek için ona hangi yiyecek ve içeceği vermeliyiz?" sorusu yöneltilmektedir. Çocukların sağlıklı/sağlıksız yiyecekleri tanılamalarını sağlamak üzere T.C. Sağlık Bakanlığı (2015) tarafından yayımlanan "Okullarda Yiyecek ve İçecek Standartları" temel alınarak sekiz sağlıklı (elma, muz, portakal, havuç, patates, bezelye, brokoli ve süt), sekiz sağlıksız (baklava, sosis, patates kızartması, cips, çikolata, top kek, şeker ve kola) olmak üzere toplam 16 besin kartı hazırlanmıştır. Kartlar rastgele sıra ile çocuklara gösterilmiş, "Küçük fare, büyük, güçlü ve sağlıklı olmak için bundan çok yemeli/içmeli mi yoksa yememeli/içmemeli mi?" sorusu yöneltilmiştir. Çocukların sağlıklı besine evet, sağlıksız besine hayır cevabını vermeleri doğru olarak kabul edilmiş olup doğru cevaplar 1, yanlış cevaplar ise 0 olarak kodlanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde t testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların sağlıklı ve sağlıksız besinlere ilişkin bilgilerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık görülmezken yaşa göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, 5 yaş çocukların sağlıklı ve sağlıksız yiyeceklere ilişkin bilgilerinin 4 yaş çocuklardan daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Sağlıklı Besinler, Sağlıksız Besinler, Besin Bilgisi

Knowledge of Healthy and Unhealthy Food in Preschoolers

Abstract

The aim of the study is to investigate knowledge of healthy and unhealthy foods in preschoolers and the relationship between gender and age. Correlational survey model of quantitative research methods was used in this study. The participants of the study were selected with convenience sampling among the children enrolled in a university kindergarten.The participants of this study are 4 aged (n = 22) and 5 aged (n = 33), 55 children in total. The data of the research were collected by means of face-to-face interviews with the children. A visual, story-based method was used to assess healthy / unhealthy food knowledge of children. At the end of the story, which tells the a small and weak mouse's desire to be big, strong and healthy, the researcher asked "What food and drink shall we give Mabel to help her grow big and strong and healthy?". Health Food and Beverage Standards in Schools which was prepared by Ministry of Health (2015) was based in order to enable children to diagnose healthy / unhealthy foods. A total of 16 food cards were prepared including eight healthy (apple, banana, orange, carrot, potato, pea, broccoli and milk) and eight unhealthy food (baklava, sausage, french fries, chips,

chocolate, cupcake, sugar and cola). The cards were shown to the children in random order, and the researcher then asked “Should the little mouse eat/drink lots of this, if she wants to be big, strong and healthy- or not?”. The right answer to healthy food yes, unhealthy food was no accepted as correct and correct answers were coded as 1, and the wrong answers were coded as 0. T test was used in the analysis of the research data. As a result of the research, no significant difference was found between the knowledge of healthy and unhealthy food according to gender. However, a significant difference was found in the knowledge about healthy and unhealthy foods according to age. Accordingly, it was determined that 5-year-old children had more knowledge about healthy and unhealthy foods than 4-year-old children.

Keywords: Preschool, Healthy Foods, Unhealthy Foods, Food Knowledge

Okul Öncesi Eğitimde Müzik Etkinliklerinde Kullanılan Çocuk Şarkılarının İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Çamlıbel Çakmak - Dr. Öğr. Üyesi Senem Acay Sözbir

ÖZ

Okul öncesi eğitimde müzik etkinlikleri sık kullanılan etkinlikler arasında yer almaktadır. Müzik etkinlikleri, çocukların hem bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen, hem de müziksel gelişim sürecini olumlu yönde etkileyen çalışmalardır. Bu çalışmalar, ses ve müzik dinleme ve ayırt etme çalışmaları, ritim çalışmaları, nefes ve ses çalışmaları, şarkı söyleme, çalgı çalma, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma gibi etkinliklerden oluşur. Büyük bölümünü şarkı söyleme çalışmalarının oluşturduğu müzik etkinliklerinde kullanılan çocuk şarkılarının konuları önemlidir. Çocuk şarkılarında kullanılan konuların çocuğun gelişimine olumlu katkı sağlamasının yanında, şarkı sözlerinin içeriğinde toplumu birarada tutan değerlerin de yer alması bu değerlerin gelecek nesillere aktarımı açısından büyük önem taşır. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerinde kullanılan çocuk şarkılarının incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Bolu il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı anaokullarında görev yapan 30 okul öncesi öğretmeni ile görüşülerek müzik etkinliklerinde kullandıkları çocuk şarkıları belirlenmiştir. Veriler döküman analizi yoluyla incelenerek, öğretilen şarkılarda hangi konuların ve değerlerin ne sıklıkla yer aldığı tespit edilerek tablolar halinde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Müzik Etkinlikleri, Çocuk Şarkıları

Orta Asya Sogd Ülkesi Vejetasyonunda Yapisi

Prof. Ph.D. Ayşe Everest

ÖZ

Orta Asya sogd bölgesine yapılan araştırma gezisinde tarsus ipekyolu kenti ile bagdastirmak yapılarak alandaki dut elma kavak çınar cam karaağaç ve aksamsefasi horoz ibigi petunya sabun otu gibi sus bitkileri aktarılmıştır. Bu vesile ile aynı kültür ve sevgi ögeleri vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarsus İpekyolu Yolu Sogdian

Sogdian Vegetative Design in Middle Asia and Anatolia.

Abstract

Sogdian area in middle Asia contain same cultural and vegetative design with tarsus was a silkroad city in anatolia. Some plants distribution eg populus ulmus pinus abies mirabilis eleagnus Rosa hibiscus were use in orchard and wild areas same tarsus mersin.

Keywords: Sogdian Vegetative Design Silkroad Tarsus

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Yapılandırılmış Problem Kurma Becerilerinin İncelenmesi[1]

Teacher Sündüse Kübra Çomarlı - Assoc. Prof. Ph.D. Burçin Gökkurt Özdemir

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ortaokul matematik öğretmenlerinin veri işleme öğrenme alanına ilişkin yapılandırılmış problem kurma becerilerinin incelenmesidir. Araştırmada problem kurma süreci ve kurulan problemler ayrıntılı incelendiğinden nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme türlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle aynı okulda görev yapan öğretmenlerden seçilmiştir. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, Stoyanova ve Ellerton (1996)'un problem kurma etkinliklerinde yer alan yapılandırılmış problem kurma durumları göz önünde bulundurularak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama sürecinde, öğretmenlerin her biriyle ayrı ayrı yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşme ile birlikte gözlem ve doküman analizi teknikleri kullanılarak veri toplama süreci yürütülmüştür. Verilerin analizi aşamasında öğretmenlerin kurduğu problemler kavramsal, bağlamsal, dil anlatım ve bilişsel beceri (bilgi-uygulama-muhakeme) kategorilerinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda problemlerin tümünün matematiğin kendine özgü dilinin doğru kullanıldığı, kavramlar ve konular arasında anlamlı ilişkilerin kurulduğu çözülebilir matematik problemleri olduğu görülmüştür. Çözülebilir problemlerden birinin kavramsal açıdan uygun olmadığı, birçok problemin bağlamsal kategorisine uygun olmadığı görülmüştür. Öğretmenler, problem kurma sürecinde dil ve anlatıma dikkat etmeye çalıştıklarını dile getirseler de hatalı problemler kurmuşlardır. Bilişsel beceri kategorisinde değerlendirilmeye alınan problem durumunda ise tüm kategorilere yönelik problemler kurulduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmeni, Problem Kurma, Veri İşleme

Examination of Secondary School Mathematics Teachers' Structured Problem-Posing Skills[2]

Abstract

This research aims to examine the structured problem-posing skills of the secondary school mathematics teachers in the data processing learning domain. In this study the case study method was used from qualitative research approaches because the problem-posing process and structured problems were examined in detail. The participants of the study were selected from the teachers who worked in the same school with easily accessible sampling method from sampling types. The data collection tool used in the study was developed by the researcher considering the structured problem-posing situations in Stoyanova and Ellerton's problem-posing activities (1996). During the data collection process, semi-structured interviews were conducted with each of the teachers. Data collection process was carried out by using observation and document analysis techniques with interview. In the analysis of data, problems posed by teachers were evaluated in terms of conceptual, contextual, language expression and

[1] Bu bildiri, "Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Veri İşleme Öğrenme Alanına İlişkin Problem Kurma Becerilerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

[2] This study was produced from master's thesis of "Examining the Problem Posing Skills of Secondary School Mathematics Teachers Regarding Data Processing Learning Field

cognitive skills (knowledge-application-reasoning). At the end of the study, it was seen that all of the problems were used correctly in the specific language of mathematics and there were solvable mathematical problems in which meaningful relationships were established between concepts and subjects. One of the solvable problems was not conceptually appropriate and it was found to be unsuitable for the contextual category in many problems. Teachers established faulty problems even they stated that they tried to pay attention to the language and the narration in the process of problem formation. In the case of considered problems in the cognitive skill category, it was seen that problems were established for all categories.

Keywords: Mathematics Teaching, Problem Posing, Data Processing Learning Field

Ortaokul Öğrencileri Üzerinde İnternet Bağımlılığı ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Specialist Psychological Counselor Yusuf ŞEN

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ

Res. Asst. Yusuf Emre YEŞİLYURT

ÖZ

İnternet bağımlılığını etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bunlardan birinin de yaşam kalitesi olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada, İstanbul'da bir ortaokulda, 5-8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin internet bağımlılık düzeyleri ve yaşam kaliteleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı 2. döneminde, İstanbul'da, 136 kız, 193 erkek toplam 329 öğrenciye, sınıf ortamında İnternet Bağımlılığı Ölçeği ve Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulanmıştır. Yaşam Kalitesi Ölçeğinin 4 alt boyutu yer almaktadır: *Sağlığım ve aktivitelerim ile ilgili sorunlar, duygularım ile ilgili sorunlar, okul ile ilgili sorunlar ve başkaları ile ilgili sorunlar.*

Yapılan ilgileşim (korelasyon) analizinde, internet bağımlılığı ile sağlığım ve aktivitelerimle ilgili sorunlara yönelik yaşam kalitesi alt boyutu arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.33$; $p<0.01$). İnternet bağımlılığı ile duygularım ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutu arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.33$; $p<0.01$). İnternet bağımlılığı ile okul ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutu arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.33$; $p<0.01$). İnternet bağımlılığı ile başkaları ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutu arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.29$; $p<0.01$).

Sağlığım ve aktivitelerim ile ilgili sorunlara yönelik yaşam kalitesi faktörünün olumsuz olması, okul ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutunun olumsuz olması ile duygularım ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutunun olumsuz olması, internet bağımlığını açıklarken; başkaları ile ilgili sorunlara ilişkin ölçek alt boyutunun, internet bağımlığını anlamlı bir şekilde açıklamadığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, İnternet Bağımlılığı, İnternet Bağımlılığını Etkileyen Faktörler, Yaşam Kalitesi

Investigation of The Relationship Between Internet Addiction and Quality of Life on Secondary School Students

Abstract

There are many factors that affect internet addiction. One of them is thought to be the quality of life. The aim of this study is to investigate the relationship between internet addiction levels and quality of life of students from grade 5 to 8 in a secondary school in Istanbul. In this context, Internet Addiction Scale and Quality of Life Scale were applied to 329 students, 136 females and 193 males in the 2nd period of 2017-2018 Academic Year. There are 4 sub-dimensions of Quality of Life Scale: *Problems with my health and activities, problems with my feelings, problems with the school and problems with others.*

In the correlation analysis, a low and positive relationship was found between the internet addiction and the quality of life regarding the problems related to *my health and my activities* ($r = 0.33$; $p <0.01$). There was a low and positive relationship between internet addiction and the scale regarding the problems related to *my emotions* ($r = 0.33$; $p <0.01$). There was a low

and positive correlation between internet addiction and the sub-dimension of the scale regarding the problems related to school ($r = 0.33$; $p < 0.01$). A low and positive relationship was found between internet addiction and scale sub-dimension regarding the problems related to others ($r = 0.29$; $p < 0.01$).

That the life quality factor regarding the problems related to my health and activities is negative, that the sub-dimension of the scale regarding the problems related to school is negative, and that the scale's sub-dimension regarding the problems related to my feelings is negative explained the students' internet addiction. However, the scale sub-dimension regarding the problems related to others did not explain the internet addiction significantly.

Keywords: Addiction, Internet Addiction, Factors Affecting Internet Addiction, Quality of Life

Ortaokul Öğrencilerinde Öznel İyi Oluşun Yordayıcısı Olarak Ders Çalışmaya Motive Olma

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ

Res. Asst. Yusuf Emre YEŞİLYURT

Specialist Psychological Consultant Yusuf ŞEN

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencileri üzerinde öznel iyi oluş ve ders çalışmaya motive olma arasındaki ilişkilerin incelenmesidir.

Yöntem: Çalışma 136 kız, 193 erkek olmak üzere toplam 329 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında Ders Çalışmaya Motive Olma Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Olumlu-Olumsuz Duygu Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde çoklu regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada, ders çalışmaya motive olma boyutlarının öznel iyi oluşu anlamlı bir şekilde açıkladığı bulunmuştur (R=,39; R2=,16; F=20,48; p<.01). Buna göre öğrencilerin ders çalışmaya motive olmama durumları arttıkça (β= -0,29; t = -5.155; p<.01) öznel iyi oluş düzeyleri düşmektedir. Öte yandan ders çalışmaya içsel motivasyonları arttıkça (β= 0,16; t = 2.69; p<.05) öğrencilerin öznel iyi oluş düzeyleri yükselmektedir.

Sonuç: Ortaokul öğrencilerinin öznel iyi oluşları için motivasyon durumları önemli bir etken gibi görünmektedir. Öğrencilerin motivasyonlarının yükselmesine paralel olarak onların öznel iyi oluş düzeylerinin de arttığı görülmektedir. Öğrencilerin öznel iyi oluş düzeylerini yükseltmede motivasyon çalışmalarının önemli olduğu görülmektedir.
Anahtar Kelimeler: Öznel İyi oluş, İçsel Motivasyon, Amotivasyon

Motivation to Study as a Predictor of Subjective Well-Being in Elementary School Students

Abstract

Aim: The aim of this study is to investigate the relationships between subjective well-being and motivation to study on secondary school students.

Method: The study was carried out with 329 elementary school students (136 female, 193 male). Motivation Scale, Life Satisfaction Scale, and Positive and Negative Emotion Scale were used to collect the data. Multiple regression analysis was used to analyze the data.

Results: According to the findings of the study, subjective well-being significantly explained the dimensions of motivation to study (R =, 39; R2 =, 16; F = 20.48; p <.01). Accordingly, as the students' amotivation to study endures (β = -0.29; t = -5.155; p <.01), their subjective well-being decreases. On the other hand, as their internal motivation to study increases (β = 0.16; t = 2.69; p <.05), their subjective well-being increases as well.

Conclusion: Motivation seems to be an important factor for subjective well-being of elementary school students. In parallel with the increase in students' motivation, their subjective well-being levels have also increased. It is seen that motivational studies are important for increasing subjective well-being of students.

Keywords: Subjective Well-Being, Intrinsic Motivation, Amotivation

Ortaokul Öğrencilerinin Coğrafi Kavram Algıları Hakkında Bir İnceleme

Prof. Ph.D. Yıldırım Atayeter - Ma. Mustafa Arslan

ÖZ

Bu çalışma 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Sosyal Bilgiler 6. Sınıf Ders Kitabı içerisindeki; Yeryüzünde Yaşam ünitesi içerisinde, Dünya'nın Neresindeyiz?, Kutuplardan Ekvator'a Değişen Yaşam, Eşsiz Ülkem, Türkiye, Türkiye'de İklimler adlı coğrafya konularının anlatımında kullanılan coğrafi kavramların öğrenilme durumlarını ortaya koymak amacıyla yapılmış bir çalışmadır. Araştırma da 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde, Sosyal bilgiler 6. Sınıf Ders Kitabı Yeryüzünde Yaşam ünitesi içerisindeki coğrafya konularının anlatımında kullanılan coğrafi kavramların öğrenilme durumları ortaya koyulmuştur. Bunun yanında coğrafi kavramların öğrenilme başarısının öğrencinin öğrenim gördüğü okula, öğrencinin ailesinin gelir durumuna ve öğrencinin cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği üzerinde durulmuştur

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Coğrafya, Kavram, Mekân.

An Analysis About the Perceptions of the Secondary School Students on Geographical Concepts

Abstract

This study is a study conducted to reveal the learned status of the geographical concepts used to explain the geography topics in the unit of Life on the Earth named Where are we on the Earth?, Changing Life from the poles to the equator, My unique country, Turkey, Climates in Turkey in the 6th Grade Social Studies Book used in the 6th Grade Social Studies course. In the study, the learned status of the geographical concepts used to teach the geography topics in the unit of Life on the Earth in the 6th Grade Social Studies Book used in the 6th Grade Social Studies course has been revealed. In addition, it has been emphasized that whether the success of learning geographical concepts shows a significant difference according to school of the student, income level of the family of the student and the gender of the student or not.

Keywords: Social Studies, Geography, Concept, Location.

Ortaokul Öğrencilerinin Yerçekimi Hakkındaki Algıları

Teacher Erkan Akdemir - Prof. Ph.D. Hüseyin Kalkan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, yerçekiminin etkisinin ortaokul öğrencileri tarafından nasıl algılandığını araştırmak ve müfredat programındaki kazanımlarla olan ilişkisini ortaya koymaktır. Çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Samsun ili Canik ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okulunun birinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini yine bu okulda öğrenim gören 400 ortaokul 5, 6, 7 ve 8.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi ve durum çalışması (örnek olay incelemesi) yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada öğrencilerin zihinsel modellerini ortaya çıkarabilmek için durum çalışması yöntemlerinden bütüncül tek durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma kapsamında ortaokul öğrencilerinin yerçekimi ile ilgili zihinsel modellerinin saptanması amacıyla "açık uçlu soru formu" ve "yarı yapılandırılmış görüşme" olarak iki farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı olan açık uçlu soru formu öğrencilerin yerçekimi hakkındaki zihinsel modellerini belirleyebilmek amacıyla çizim ve yazım tekniğiyle hazırlanmış dört sorudan oluşmaktadır. Veri toplama aracı ortaokul öğrencilerinin yerçekimi ile ilgili sahip oldukları zihinsel modellerin saptanması amacıyla her sınıf seviyesinden 100 öğrenciye toplamda 400 öğrenciye uygulanmıştır. Her sınıf seviyesinden beş öğrenci olmak üzere toplamda 20 öğrenci ile de görüşme yapılmıştır. Çalışma nitel veri analizi tekniklerine göre değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşmeler ve açık uçlu soru formlarından elde edilen cevapların değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Oluşturulan sorulardan alınan nitel veriler frekans ve yüzde hesaplamalarıyla sayısal değerlere çevrilmiştir. Veriler literatürdeki çalışmalardan elde edilen verilerle karşılaştırılarak yorumlar yapılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen yerçekimi ile ilgili verilerin literatürde ortaya koyulan bilimsel modellere göre düşük çıktığı fakat sınıf seviyesi arttıkça yükseldiği görülmektedir. Burada en önemli bulgulardan bir tanesi ortaokul öğrencilerinin yerçekimi kavramını günlük yaşamda bilimsel bilgilerden farklı olarak kullandıkları bununla birlikte bu kavramın bilgi düzeyinde kalıp kavrama düzeyinden uzak olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Astronomi Eğitimi, Yerçekimi, Model, Modelleme, Zihinsel Modeller

The Perceptions of the Middle School Pupils About the Gravity

Abstract

The purpose of this study is to investigate how the effect of gravity is perceived by middle school's students and to show their relevance to learning outcome in the curriculum. The study was carried out in one of the state schools affiliated to the Ministry of National Education in the Canik province of Samsun province in the academic year of 2015-2016. The sample of the research is composed of 400 middle school students, 5, 6, 7 and 8th grade students, who also study in this school. In the study, qualitative research methods such as document review and case study method were used. In order to reveal the mental models of the students in the study, a holistic one-case study was used from the case study methods. In this study, two different data collection tools were used as "open ended question form" and "semi-structured interview" in order to determine the mental models of students related to gravity. Open-ended question form used as data collection tool, consists of four questions prepared by drawing and writing technique in order to determine the mental models of students about gravity. Data collection

tool was applied 100 students from each grade level 400 students in total in order to determine the mental models of the middle school students related to gravity. Five students from every grade level were interviewed and in total of 20 students were interviewed. The study was evaluated according to qualitative data analysis techniques. The content analysis technique was used to evaluate the answers obtained from the semi-structured interviews and open-ended questionnaires used in the study. Qualitative data received from the generated questions were converted to numerical values by frequency and percentage calculations. Interpretations were made by comparing the data obtained from studies in the literature. As a result of the analysis, the data about the gravity obtained are lower than the scientific models revealed in the literature, but it is seen that the class level and the data are rising together. One of the most important findings here is that middle school students use the concept of gravity differently from scientific knowledge in everyday life and it is seen that this concept remains the level of knowledge and it is far from level of understanding

Keywords: Astronomy Education, Gravity, Model, Modelling, Mental Models

Oyun Temelli "Action Bound" Web 2. Uygulamasının İngilizce Sözcük Öğretiminde Etkisine İlişkin Metaforlar ve Öğrenci Görüşleri

Researcher Özlem Kuuk Yavuz

ÖZ

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı değişim, tüm kurumlarda olduğu gibi eğitim kurumlarında da değişime neden olmuştur. Tablet, akıllı telefon, dizüstü bilgisayarı gibi mobil araçlar, iletişimsel işlevlerinin yanında, resim, video ve diğer multimedya içeriklerinin oluşturulması ve sunulmasında da yoğun biçimde kullanılmaya başlanmıştır. Mobil araçlar ve Web 2. araçlarının eğitimsel amaçlarla kullanılması hem öğrenme ortamlarını desteklemekte hem de bilgi akışını hızlandırmaktadır. Ayrıca, mobil öğrenme, bireysel ihtiyaçlara göre şekillenebileceği için öğrenci merkezli eğitim anlayışını da desteklemektedir. Görsel ve işitsel materyallerin oluşturulması, sunulması ve yabancı dilde otantik materyallere ulaşma sürecinde Web 2 araçlarının katkısı yadsınamayacak biçimde büyüktür. Ayrıca mobil araçlarla desteklenen yabancı dil öğrenim ortamı, işbirlikli öğrenme, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimine de katkı sağlamaktadır. Yabancı dil öğreniminde motivasyonu arttırmak ve dil öğrenimini daha eğlenceli kılmak adına Web 2 araçlarıyla desteklenmiş oyunlar, eğitimsel aktivitelerin arasında daha fazla kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle bu çalışmada, klasik oyunlar arasında yer alan oryantiring oyunu "Action Bound" mobil uygulaması ile birleştirilerek, okul sınırları içerisinde "İngilizce Kelime Avı" oyunu oluşturulmuş ve zamana karşı takımlar halinde yarışan öğrencilerin İngilizce sözcük bilgilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Anadolu Lisesi 9. sınıfa devam eden 36 lise öğrencisi ile birlikte yürütülmüştür. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve durum çalışması deseni esas alınmıştır. Açık uçlu anket formu kullanılarak elde edilen veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; Action Bound oyunu öğrenciler tarafından eğlenceli, heyecan verici, sözcükleri öğrenmede yardımcı, dil becerilerini geliştirmede yardımcı olarak tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Actionbound, Oryantiring, Web2. Araçları, Yabancı Dil, Sözcük Öğretimi

The Effect of the Game Based "Action Bound" Web 2. Applıcatıon on Teachıng Englısh Vocabulary

Abstract

The rapid change in information and communication technologies in recent years has led to changes in all institutions as well as in educational institutions. In addition to their communicative functions, mobile devices such as tablets, smartphones and laptops have been used extensively in the creation and presentation of images, videos and other multimedia content. The use of mobile tools and Web 2. tools for educational purposes supports both learning environments and accelerates the flow of information. The contribution of Web 2 tools to the creation and presentation of visual and audio materials and access to authentic materials in foreign language is undeniable. Moreover, the foreign language learning environment supported by mobile tools also contributes to the development of cooperative learning, critical and creative thinking skills of the students. In order to increase motivation in foreign language learning and to make language learning more enjoyable, games which are supported with Web 2 tools have been used more often as educational activities. For this reason, in this study, by

combining “Orienteering” which is among the classic games with the “Action Bound” mobile application, “English Word Hunt” game was created. The study was carried out together with 36 high school students attending 9th grade in 2017-2018 academic year. Qualitative research method was used and the study was based on case study pattern. The data were obtained by using open-ended questionnaire and analyzed by using descriptive analysis technique. According to the findings; “Action Bound” game is defined by the students as enjoyable, exciting, helping to learn words and helping to develop their language skills.

Keywords: Actionbound, Orienteering, Web2. Tools, Foreign Language Teaching, Vocabulary Teaching.

Oyunla Öğretim Yönteminin İlk Okuma ve Yazma Öğretiminde Kullanımının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Muamber Yılmaz

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, oyunla öğretim yönteminin ilk okuma ve yazma öğretiminde kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi ve görüşlerinde cinsiyet, öğrenim durumu, mesleki kıdem, değişkenlerine göre fark olup olmadığının, ortaya konmasıdır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evreni, Zonguldak ili Çaycuma ilçesinde, ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleridir. Araştırmanın örneklemi ise; Çaycuma ilçesinde ilkokullarda görev yapmakta olan birinci sınıf okutmuş, random (rastgele) yolla seçilmiş 80 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Özenç (2007) tarafından geliştirilen, "Oyunla Öğretim Yönteminin İlk okuma ve Yazmada Kullanımı Hakkında Görüşler' isimli anketten elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi, SPSS programı ile yapılmıştır. Araştırma ile sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazmada oyunla öğretime ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın verilerine göre; sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazmada oyunla öğretim yöntemine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazmada oyunla öğretim yöntemine ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Ancak, öğrenim durumlarına ve mesleki kıdemlerine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlk Okuma Yazma, Oyun, Öğretmen, Oyunla Öğretim Yöntemi

The Research of Teacher's Opinion About Playing Method in Teaching Initial Reading and Writing

Abstract

This research involves the "Teacher's Opinions About Playing Method in Teaching İnitial Reading and Writing". The aim of the research The population of the research is the primary teachers who have been teaching initial reading and writing in 2016-2017 education year in Caycuma. The sample of the research is 80 primary teachers chosen in randomly from this population. The results of the study were obtained from a questionnaire called "Opinions on the Use of Teaching Method in Primary Education and Writing" developed by Özenç (2007). The research was realized with survey method. The data were collected with personal information form and teacher's questionnaire playing method in teaching initial reading and writing. The analysis of data was done with SPSS 20.0 package program. In analizing the data percentage, mean, standart deviation, mann whitney U- test, ,t-test, one way anova statistical techniques were used. The findings of the survey show that;The most of the teachers have declared that they used playing methods and materials in initial reading and writing. In the study, it was seen that the opinions of the class teachers regarding the methods of teaching and learning in primary education and writing did not differ according to their genders. However, there was a meaningful differentiation in their views according to their learning status and their professional seniority.

Keywords: Initial Reading and Writing, Play, Teacher, Play With Teaching Method

Öz Değerlendirmenin Sınıf Ortamında Kullanımı

Dr. Mehmet Demir

ÖZ

Öğrenme alanındaki gelişmeler geleneksel öğrenme, öğretme ve değerlendirme anlayışlarını derinden etkilemiş ve bu anlayışlarda değişmelere neden olmuştur. Günümüzde de bu değişim doğrultusunda öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımları benimsenmesi, gerçek ve etkileşimli öğrenmeye olan ilginin büyümesi derslerde kullanılmakta olan öz değerlendirme yönteminin daha da yaygın bir şekilde kullanılmasına sebep olmaktadır. Birçok öğretmen gerçekte öz değerlendirmenin öğrencinin kendi kendini değerlendirmesine anlamlı bir katkı sağlayıp sağlamadığını merak etmektedir. Bu yüzden öz değerlendirme, eğitimde tartışılan, araştırılan ve uygulamada oldukça ilgi çeken bir konu olmuştur. Öğrenme ve öz değerlendirme birçok yönden birbiriyle ilişkilidir. Kendi kendilerini değerlendirmeyle ilgilenenler, öğrenmenin kendi kontrollerinde olduğunu görürler. Onlar bir yazar ve okuyucu olarak seçme ve sorumluluk alma yoluyla öğrenmenin kendilerine ait hissini kazanmaktadırlar. Bunun karşılığında bu durum kendi çalışmalarına daha çok odaklanmalarını sağlamaktadır. Öğrenciler hedefleri açık bir biçimde algıladıklarında kendi ihtiyaç ve ilgilerine ilişkin öğretime odaklanmakta ve öğretmenlerine yardımcı olabilmektedirler. Yıl boyunca devam eden öğrenmede meydana gelen başarısızlık çoğunlukla sisteme dayalı olduğu vurgulanmaktadır. Bu yüzden, birçok eğitimci eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini içeren biçimlendirici değerlendirmenin gerekliliğinden bahsetmektedir. Ama yine de öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirdikleri öz değerlendirme çoğu zaman gözden kaçan bir değerlendirme türü olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun temel sebeplerinden biri bu değerlendirme yöntemine dayalı kuramsal bilginin eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Bu araştırma, öğrencilerin ihtiyaç duyduğu etkili öğrenmeyi sağlamak; güçlü ve zayıf yönlerini doğru olarak değerlendirmek için öğretmenlerin bu kapsamdaki bilgi eksikliğini giderme açısından önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öz Değerlendirme, Öğrenme, Sınıf Ortamı

Özel Görelilik Konusu ve Öğretmen Adaylarının Manevi Yönelimleri

Emine Eren - Prof. Dr. İlbilge Dökme

ÖZ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi ile öğrenme ortamları da değişmekte ve öğrenme amaçlarına uygun olarak gelişmektedir. Bilgisayar destekli öğrenme, uzaktan eğitim, ders tasarımlarının dijital ortamlara taşınması bu gelişmelerin bir sonucu olarak hayatımızda yer almaktadır. Her geçen gün artan bilgi ve teknoloji ile çeşitlenen ve zenginleşen dijital eğitim ortamları bireylere kendi hızlarında ve kendi seviyelerinde öğrenme olanağı sunmaktadır. Bu avantajla birlikte geleneksel yüz yüze eğitimde, iletişim ve etkileşim dijital ortamlarda bulunmayan bir etkiye sahiptir. Her iki ortamında kendine özgü avantajları bulunmaktadır. Bu noktada harmanlanmış öğrenme ortamları bu iki avantajlı ortamın birleştirilmesi temeline dayanır. Bu araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarına modern fizik dersinin bir konusu harmanlanmış öğrenme ortamı planlanarak işlenmiştir ve harmanlanmış öğrenme ortamının duyuşsal öğrenme üzerinde etkililiği ölçülmüştür. Bu amaçla fen bilgisi öğretmen adaylarına bilgiye olan inançları hakkında ölçüm yapılmasına olanak veren bilgibilimsel inançlar ölçeği ve hayat ve maneviyat, varlık gibi kavramları içeren maneviyat ifadeleri envanteri uygulanmıştır. Sonuç olarak harmanlanmış öğrenme ortamının duyuşsal öğrenme üzerinde anlamlı bir etkisi tespit edilememiştir

Anahtar Kelimeler: Duyuşsal Öğrenme, Manevi Yönelim, Modern Fizik

Problem Çözme Öğretimi Eğitimi Alan İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Problem, Problem Çözme ve Problem Çözem ile ilgili Metaforik Algıları

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Ali Kandemir

Balıkesir Üniv., kandemir@balikesir.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmanın amacı matematik öğretmen adaylarının problem, problem çözme ve problem çözen hakkındaki algılarını metafor yoluyla incelemektir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan problem çözmeye yönelik metaforik algı formu kullanılmıştır. Çalışmada amaçlı örnekleme kullanılmıştır. Çalışma grubunu Türkiye'nin batı coğrafyasında yer alan bir devlet üniversitesindeki ilköğretim matematik öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem çeşitlemesi kullanılmıştır. Üç yıl boyunca son sınıfta yer alan öğretmen adaylarıyla çalışılmıştır. Matematik öğretmen adayları problem çözme öğretimi eğitimi aldıktan sonra problem çözmeyle ile ilgili uygulama yapmışlardır. Uygulamada bir ortaokul öğrencisine bir de sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören bir öğretmen adayına günlük hayat problemlerini çözdürerek onlarla klinik mülakatlar yapmışlar. Bu mülakatları analiz edip raporlaştırmışlardır. Rapordan sonra metafor formunu tamamlamışlardır. Çalışmada, nitel araştırma yaklaşımına dayalı olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik ve betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Bu aşamada, öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar belirlenmiş, sınıflandırılmış ve kategorilere ayrılmıştır. Matematik öğretmen adayları, üç kavramla ilgili olarak çok sayıda metafor üretmişlerdir. Problem çözme için üretilen metaforlar 10 kategoride, problem çözmede üretilen kategoriler de 10 kategoride, problem çözen için üretilen metaforlar ise yedi kategoride toplanmıştır. Öğretmen adaylarının problem çözme öğretimi sonrasında, problem kavramını emek ve beceri isteyen, zor ve karmaşık, yaşamla iç içe olan bir durum olarak algıladıkları anlaşılmıştır. Problem çözme kavramını ise eğlenceli ve mutluluk verici bir süreç olarak algıladıkları, emek ve beceri isteyen bir durum olarak gördükleri belirlenmiştir. Problem çözmeyle çok boyutlu düşünme ve yaratıcı düşünme arasında ilişki kurmuşlardır. Problem çözen kavramını ise uzmanlık bilgisi üst düzey olma ve bilimsel süreçleri kullanma becerileriyle birlikte algıladıkları görülmüştür. Bununla beraber problem çözende içsel güdülenmenin yüksek olduğu ve problem çözenin problem çözmede yoğun uğraş verdiği öğretmen adaylarınca düşünülmüştür. Elde edilen sonuçların öğretmen adaylarının eğitimine yönelik yeni bakış açıları oluşturulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Problem, Problem Çözme, Problem Çözme Öğretimi, Metafor, Matematik Öğretmen Adayları

Metaphorical Perceptions of Mathematics Teacher Candidates Instructed About Problem Solving On Problem and Problem Solving

Abstract

The aim of the current study was to examine the perception of prospective mathematics teachers about the problem, problem solving, problem solving process and problem solver through metaphors. Data collecting tool, form of metaphoric perception about problem solving is prepared the researcher. The purposel sampling was used for sampling. The participants of the study were composed of prospective mathematics teachers enrolled in the programs of elementary mathematics education at a university in West part of Turkey. After prospective mathematics teachers were insturected about problem solving teaching, they applied about problem solving. The study was designed based on phenomenology as a qualitative research

method. The data were analyzed based content and descriptive analysis techniques. The metaphors developed by secondary school students were determined, classified and categorized at this stage. The prospective mathematics teachers produced a large number of metaphors about four concepts.

Keywords: Problem, Problem Solving, Problem Solving Instruction, Metaphor, Mathematics Teacher Candidates

Program Uyumu Bağlamında Program Haritalama: Kavramsal Bir Analiz

RA. Büşra Görkaş Kayabaşı

ÖZ

Program uyumu, resmi öğretim programları ile sınıfta uygulanan ve değerlendirilen öğretim programı arasındaki uyumun, öğretmenler ve yöneticilerin iş birliği ile belirlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Program uyumunun sağlanması, öğretim programlarının paydaşlar açısından daha şeffaf hale getirilmesi, eğitim kalitesinin ve öğrenci başarısının belirlenmesi ve artırılması açısından önem taşımaktadır. Program uyumunu sağlamada kullanılabilecek yöntemlerden biri de haritalamadır. Bu çalışmada program uyumunu sağlamada program haritalamanın yeri temel alınarak program haritalamanın tanımı, ögeleri, program haritalamada öğretmen ve okul yöneticilerinin rolü, program haritalamanın hazırlanması ve kullanımı, program haritalamada teknoloji ve program haritalamanın yararlarına ilişkin kavramsal bir analizin yapılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda ulusal ve uluslararası alanyazın incelenerek kavramsal bir temel oluşturulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Program Uyumu, Program Haritalama, Kavramsal Analiz

Curriculum Mappıng Within the Context of Curriculum Alıgnment: A Conceptual Analysis

Abstract

Curriculum alignment is defined as consistence between the written curriculum, operational curriculum and assessed curriculum. Providing curriculum alignment is important to make the curriculum transparent and to determine and improve the quality of education and academic achievement of learners. One of the methods that can be used for curriculum alignment is curriculum mapping. In this study, conceptual analysis of curriculum mapping related to definition and elements of curriculum mapping, teachers and principals' roles, preparation and use of curriculum maps, technology in curriculum mapping and its benefits is aimed in the context of curriculum mapping for alignment. Accordingly, constituting a conceptual base is intended reviewing national and international literature.

Keywords: Curriculum Alignment, Curriculum Mapping, Conceptual Analysis

Proje Tabanlı Öğrenme Stratejisinin 8.Sınıf Öğrencilerine Uygulanması

Öğrt. Müzdelife Kurt – Doç. Dr. Semra Benzer

ÖZ

Bu araştırmada, Fen Bilimleri dersi kapsamında proje tabanlı öğrenme stratejisinin 8.sınıf öğrencileriyle uygulanma süreci incelenmiştir. Araştırmada deneysel araştırma yöntemi kullanılmış olup; 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı Ankara ili Çubuk ilçesi Atatürk Ortaokulu'nda öğrenim gören 8.sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Bu araştırmada amaç; öğrencilerin proje tabanlı öğrenmenin basamaklarını anlamalarını ve bilimsel süreç becerilerine uygun olarak proje yapmayı öğrenmelerini sağlamaktır. Çalışmaya 50 öğrenci katılmıştır. Uygulama toplam 8 hafta sürmüştür. 5'er kişilik 10 tane grup oluşturan öğrencilerden, her grup birer proje yapmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak testlerden ve açık uçlu sorulardan oluşan ''proje tabanlı öğrenme anketi'' uygulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin kendilerini ve arkadaşlarını değerlendirdikleri 'akran değerlendirme formu', Grup üyeleri arasındaki ilişkinin hangi düzeyde olduğunun anlaşılmasını sağlayan 'grup değerlendirme formu', proje hazırlama sürecini aydınlatan 'proje değerlendirme formu' kullanılan veri toplama araçları arasındadır. Yapılan değerlendirme sonucunda; proje çalışması öğretim sürecini zevkli, eğlenceli ve anlamlı hale getirmiş; öğrencilere problem çözme, mantıksal düşünme, süreci takip etme, varsayımlarda bulunma gibi beceriler kazandırarak onları mutlu etmiştir. Ayrıca öğrencilere plan yapma alışkanlığı kazandırmış, arkadaşlarına yaptıkları proje sunumlarıyla da öğrencilere özgüven duygusu kazandırmıştır. Akran değerlendirme formu ile öğrencileri arkadaşlarını değerlendirmesi sağlanarak, demokratik öğrenme sürecinin önemi anlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Proje Tabanlı Öğrenme, Yapılandırmacı Yaklaşım, Bilimsel Süreç Becerileri

Proje Temelli Astronomi Eğitimi

Prof. Ph.D. Hüseyin Kalkan - Researcher Selami Kalkan

ÖZ

Fen bilimleri içerisinde en çok merak edilen konulardan bir tanesinin de Astronomi olmasına rağmen yapılan birçok araştırma, ülkemizde astronominin temel kavramlarının, dolayısıyla da fen alanındaki temel konuların hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından öğretilmesinde ve kavranmasında büyük problemler olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) tarafından astronomi eğitimi alanında desteklenen dört adet proje ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Bilim Toplum Projeleri kapsamında desteklenen yedi adet projeden elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkmıştır. BAPtarafından desteklenen projelerde, temel astronomi konularının öğretimi için altyapı oluşturmasına yönelik çalışmalar yapılırken, TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde, temel astronomi konularının öğretimi üzerine çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmada katılımcıların hazır bulunuşluklarının ve proje süresince uygulanan yöntemlerin başarısını ölçmek için hazırlanan çoktan seçmeli test olan ölçme araçları, ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır. Sonuçlar,literatürdeki benzer çalışmalarla karşılaştırma yapılarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Fen Eğitimi, Astronomi Eğitim, Model, Proje

Project Based Astronomy Education

Abstract

Despite being the most preferred subject among other sciences, studies have shown that students and teachers have hard times in learning and teaching basic astronomy concepts. In this study, Nineteen May University Scientific Research Project (BAP) by the supported four projects in astronomy education field Turkey Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Science and Society evaluating the result of information obtained from the supported seven projects under the project have been constructed. In the projects supported by the BAP, studies were carried out to establish the infrastructure for the teaching of basic astronomy subjects, while the studies supported by TÜBİTAK were conducted on the subjects of basic astronomy. Both qualitative and quantitative (mix) research methods will be used to determine participants' pre and post knowledge regarding basic astronomy subjects. The results obtained are interpreted in comparison with the literature.

Keywords: Astronomy, Education, Education, Science Education

Proje Temelli Astronomi Modelleriyle Öğretmen Eğitimi

Prof. Ph.D. Hüseyin Kalkan

ÖZ

Fen bilimleri içerisinde en çok merak edilen konu Astronomi olmasına rağmen yapılan birçok araştırma, ülkemizde astronominin temel kavramlarının, dolayısıyla da fen alanındaki temel konuların hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından öğretilmesinde ve kavranmasında büyük problemler olduğunu ortaya koymaktadır. Bu proje, öğretmenlerimizin bilgi ve kavrama düzeylerinde eksik oldukları ve öğretmekte zorlandıkları temel astronomi konularının öğretimi için basit modeller geliştirerek, bunların temel astronomi konularının öğretiminde yaygın bir şekilde kullanılması üzerine kurgulanmıştır. Projeye gönüllü olarak ilkokul sınıf ve ortaokul fen bilimleri öğretmenleri katılmıştır. Katılımcıların temel astronomi kavramlarına yönelik olarak ön bilgilerini ve proje sonrasındaki son bilgilerini ortaya koyabilmek için nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma araştırma deseni kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar literatür ile karşılaştırılarak yorumlanmıştır. Bununla birlikte, proje kapsamında gerçekleştirilecek gözlem, oyun ve birçok etkileşimli faaliyet sayesinde, temel astronomiye karşı bir heyecan oluşturularak geniş kitlelere yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitimi, Fen Eğitimi, Model

Teacher Training With Project Based Astronomy Models

Abstract

Despite being the most preferred subject among other sciences, studies have shown that students and teachers have hard times in learning and teaching basic astronomy concepts. This project aims to close teachers' lack of knowledge and conceptual framework about some basic astronomy subjects showing teachers to create simple exhibits about astronomy education and supporting them to use these exhibits in classroom milieu. Volunteer elementary and middle school science teachers will participate the study. Both qualitative and quantitative (mix) research methods will be used to determine participants' pre and post knowledge regarding basic astronomy subjects. The results obtained are interpreted in comparison with the literature. The project also has a potential to increase teachers' enthusiasm and to extent the project effects to more people because of observations, games and interactive application used throughout the project.

Keywords: Astronomy Education, Science Education, Model

Proje Temelli Gözlem ve Uygulamalarla Astronominin Temel Kavramlarının Öğretimi

Prof. Ph.D. Hüseyin Kalkan - Teacher Erkan Akdemir - Researcher Selami Kalkan – Ms. Tuğçe Güngör - Mr. Mirkan Yusuf Kalkan - Asst. Prof. Ph.D. Esen Ersoy

ÖZ

İnsanoğlu var olduğu günden beri üzerinde yaşadığı Dünya'yı merak etmiş, onu tanımaya, temel işleyiş mekanizmasını algılamaya ve kendi yaşamını kolaylaştıracak şekilde onu kullanmaya çalışmıştır. Bu süreç, doğa bilimlerinin ortaya çıkmasında ve gelişmesinde en büyük tetikleyici nedenlerden biri olmuştur. Bu sürecin en önemli aktörlerinden biri olan Eratosthenes (M.Ö. 276), bir çubuk ve çubuğun oluşturduğu gölge boyunu kullanarak Dünya'nın şeklini, boyutlarını ve evrendeki konumunu, günümüz modern teknikleriyle ölçülen değerlere yakın sonuçlarla belirlemiştir. Bu felsefeye uygun olarak hazırlanan proje; "Astronomi Bilim Okulu" ve "Dünya'nın Çevresini Ölçme" etkinlikleri olmak üzere iki temel bölümden oluşmaktadır. "Yaşadığım Gezegeni Öğreniyorum VI" başlıklı projenin birinci bölümü olan "Astronomi Bilim Okulları" üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşama olan "Öğrencilerle Astronomi Bilim Okulu" örneklem grubu Samsun ilindeki dört farklı okuldan seçilmiş 30 ortaokul yedinci ve sekizinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. İkinci aşama "Öğretmen Adaylarıyla Astronomi Bilim Okulu" olup örneklem grubunu eğitim fakültelerinin Matematik ve Fen bilimleri, Temel Eğitim ve Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi bölümlerinden gönüllü olarak seçilecek toplam otuz öğretmen adayından oluşmuştur. Üçüncü aşama "Öğretmenlerle Astronomi Bilim Okulu" olup örneklem grubu farklı illerden gönüllü olarak projeye katılmış olan 30 ortaokul öğretmeninden oluşmaktadır. Bu çalışma, 2017-18 döneminde TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) tarafından desteklenen "Yaşadığım Gezegeni Öğreniyorum VI" başlıklı proje esas alınarak, temel astronomi kavramlarını kapsayan 12 etkinlikle, öğretim programları içerisindeki astronomi kavramlarının öğretimine dayanmaktadır. Proje için nicel ve nitel veri toplama yöntemleri birlikte kullanılmıştı. Elde edilen sonuçlar, literatürdeki benzer çalışmalardaki sonuçlarla karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Astronomi Eğitimi, Astronomi, Dünya'nın Şekli ve Boyutları

Teaching of Basic Concepts of Astronomy by Project Based Observation and Applications

Abstract

Since the beginning of history, human beings have wondered about the Earth where they live in, have tried to familiarize with it, perceive its basic operational mechanism and have tried to use it in a way to make their lives easier. This process has been the major motivator in the emergence and development of basic natural sciences. Eratosthenes (276 B.C.), one of the most important actors of this process, determined the shape, size and place of Earth in the universe (with results close to the values measured by contemporary modern techniques) by using a stick and measuring this stick's shadow's height. Our project prepared in accordance with this philosophy has been planned in two sections. These sections are "Astronomy Science School" and "Measuring the Circumference of the Earth" respectively. The first section of the study, Astronomy Science School, has three stages. The first stage, "Astronomy Science School with

Students", will be held with 30 7th graders and 8th graders from four different middle schools in Samsun. The second stage, "Astronomy Science School with Preservice Teachers", will be held with 30 preservice teachers from different department of College of Education, e.g. science, math, and social studies. The third stage of the section, "Astronomy Science School with Teachers", will be held with thirty voluntary middle school teachers from different cities throughout the country. This study is based on the project titled "Learning The Planet That I Live In VI" supported by TÜBİTAK (The Scientific and Technological Research Council of Turkey) in the period of 2017-18, and based on the teaching of astronomy concepts in curricula with 12 activities covering basic astronomy concepts. Quantitative and qualitative data collection methods were used together for the project. The results obtained were interpreted in comparison with the results of similar studies in the literature.

Keywords: Science Education, Astronomy Education, Astronomy, the Earth's Shape and Size

Radyofrekans

Dr. Öğr. Üyesi Ali Gökkaya

ÖZ

Radiofrequency (RF) cihazları cilt gençleştirmede çok yaygın bir kullanıma sahiptir. RF uygulaması ile cilt altında değişik seviyelerde ve değişik derecelerde ısı oluşturur. Isı artışı ile kollajenin shirinkage ve denatürasyonu istenen gençleştirme etkisi ile sonuçlanır. RF uygulamalarında ısı artışının hangi derinlikte, hangi derecede oluşacağı kullanılan cihazların frekansına, gücüne ve başlıkların özelliğine bağlı değişmektedir. Günümüzde üreticiler tarafından birçok RF cihazı kullanıma sunulmakta ve kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Radyofrekans, Estetik, Cilt Gençleştirme

Sanata Bilim Entegresi: Özel Yetenekli Öğrencilerin Zihinsel Resimlerinde Makrodan Submikro Düzeye Geçiş İle Kimya Kavram Öğretimi

Öğrt. Zeyneti Elif Coşkun Armutcu – Öğrt. Memiş Kılıç – Dr. Ümmüye Nur Tüzün – Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Tüysüz

ÖZ

Özel yetenek, ortalamanın üzerinde, biyolojik-pedagojik-psikolojik-psikososyal faktörlerin bileşimine tekabül eder (Subotnik, Olszewski-Kubilius & Worrell, 2011). Dolayısıyla özel yetenekli bireylerin eğitilmesinde, daha önce karşılaşmadıkları konularda farklılaştırılmış-zenginleştirilmiş öğretim ortamlarıyla hızlı öğrenmelerine ayak uydurulmasına ihtiyaç vardır (Rogers, 2007). Bu araştırmada da özel yetenekli öğrencilerin hızlı öğrenmeleri göz önünde tutularak onlara farklılaştırılmış-zenginleştirilmiş öğretim ortamları yapılandırmada sanata bilim entegre edilmesi sayesinde onların zihinsel resimlerinde submikroskobik tanecik imajlarının geliştirilmesi yoluyla onlara kimya kavram öğretimi amaçlanmıştır. Araştırma 2018-2019 öğretim yılında Ankara'da özel yetenekli bireylerle öğretim yapan bir okulda dokuz yaş grubu, 15 özel yetenekli öğrenciyle dört hafta süreyle görsel sanatlar ve kimya disiplinlerinden iki araştırmacı öğretmen rehberliğinde yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama araçları, maddenin tanecikli doğasına dair ön-son imaj ölçen çalışma yaprakları, öğrencilerin sanata bilimi entegre ederek yapılandırdıkları tablolar, yarı yapılandırılmış görüşme formları ve iki farklı katılımcının gözlem notlarıdır. Veri toplama araçlarının kapsam geçerliği alan eğitiminde uzman iki eğitimci tarafından kontrol edilerek sağlanmıştır. Araştırmanın uygulama sürecinde öğrenciler 25x35 tuvallere akrilik boyayla resim yapmışlar, resmin içersine göremediğimiz doğayı submikroskobik düzeyde, maddenin tanecikli doğası temelinde, harmanlamışlardır. Süreç bir örnekle somutlaştırılacak olursa bir kızın şemsiyesinin üzerine düşen yağmur damlalarının su molekülleri olarak resmedilmesidir. Veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda maddenin tanecikli doğasına ilişkin yaşanmışlıkları ve gelişmiş kavram imajları olmayan özel yetenekli öğrencilerin, sanata bilim entegresiyle maddenin tanecikli doğasına dair kavram imajlarının yaşanmışlıklarla geliştirildiği bulunmuştur. Tabloların analizi, kontrast renk kullanımı, özgünlük ve maddenin tanecikli doğası üzerinedir. Öğrencilerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler ve her iki katılımcı gözlemci gözlem notu da öğrencilerin multidisipliner öğretim ortamını tek bir disiplin temelinde hazırlanana kıyasla daha öğretici bulduğu şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Sanata Bilim Entegresi, Multidisipliner Uygulamalar, Özel Yetenekli Bireylerin Eğitimi, Görsel Sanatlar Eğitimi, Kimya Eğitimi

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Birleştirilmiş Sınıf Okutmaya Yönelik Algı Düzeyleri

Assoc. Prof. Ph.D. Muamber Yılmaz

ÖZ

Araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının birleştirilmiş sınıf okutmaya yönelik algı düzeylerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 öğretim yılı bahar dönemi Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 38 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen 5 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma da betimsel model kullanılmıştır. Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar içerisinden benzer ifadeler belirlenerek kategoriler oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden yüzde ve frekans kullanılmıştır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının %79,1' i sınıf öğretmeni adaylarının birleştirilmiş sınıflarda öğretim yapmaya hazır olmadığı, %87,5'i sınıf öğretmeni adaylarının birleştirilmiş sınıflarla ilgili yeterli deneyime sahip olmadığı, %75,2' si sınıf öğretmeni adaylarının birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlik yapabilmeleri için yeterli donanıma sahip olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%87,5) lisans programlarında birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda da staj yapılması gerektiği, %37,5' i lisans eğitimi sürecinde öğrencilerin birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda gözlem yapılması, %33,3' ü birleştirilmiş sınıflarda öğretim ile ilgili ders kapsamının ve sayısının artırılması, %25' i ise birleştirilmiş sınıf okutan deneyimli öğretmenlerden faydalanılması gerektiği yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş Sınıf, Sınıf Öğretmeni Adayları, Algı, Öğretmen.

Primary School Teacher Candidates' Perceptions Related Reading Multigrade Classes Concept

Abstract

The aim of the research is to examine the level of primary school teacher candidates' perceptions related reading multigrade classes concept. The study's study group is composed of 38 senior students studying in the Department of Elementary Teaching at Bartın University, Faculty of Education, spring 2016-2017 academic year. Semi-structured interview method was used in the study. The interview form consisting of 5 open-ended questions developed by the researcher was used to collect the data. The descriptive model was used in the research. Categorization was made by identifying similar expressions from the answers given by the participants to the questions. Percentage and frequency of statistical procedures were used in the analysis of the obtained data. 79.1% of the class teacher candidates participating in the survey were not ready to teach in the combined classroom, 87.5% of the class teacher candidates do not have sufficient experience with the combined classes75.2% of the respondents said that class teacher candidates did not have sufficient equipment to teach in the first year of combined class. The majority (87.5%) of the participants stated that internships should be made in primary schools with integrated classrooms in undergraduate programs, 37.5% of the students in the undergraduate education period to be observed in the first year of the combined class, 33,3% increase the scope and number of courses related to teaching in the combined classes, and 25% suggest that experienced teachers who teach the combined class should benefit from it.

Keywords: Multigrade Classes, Primary School Teacher Candidates, Perception, Teacher

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Şenel Elaldı - Teacher Nazlı Sıla Yerliyurt

ÖZ

Bu araştırma Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında 2017-2018 yılı bahar yarı döneminde öğrenimlerini sürdüren 2. ve 4. sınıf öğrencilerini (N= 188) kapsamaktadır. Tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada öğretmen adaylarının mesleki benlik saygısı düzeyleri ve mesleki benlik saygısı düzeylerinin demografik özellikler (cinsiyet, sınıf, gelecek planı, mezun olunan lise, yükseköğretim programı tercih sırası, ebeveynlerin öğretmen olma durumu) açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak; öğrencilere sosyo-demografik bilgi formu ile Arıcak tarafından geliştirilen 30 maddeden oluşan Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucu öğretmen adaylarının mesleki benlik saygısı düzeyleri 5'li Likert Ölçekte "Katılıyorum" (3.41-4.20) aralığında yani yüksek seviyede bulunmuştur (=3.73; SD= 1.41). Cinsiyet değişkeni açısından kız öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur [t(188) -.3.191, p<0.05]. Sınıf değişkeni açısından 2. sınıf ortalaması (=3.14; SD= 1.43) 4. sınıftan (=2.79 SD= 1.49) yüksek çıkmış ancak aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Gelecek planlarına yönelik verilerin analizinde lisans eğitimini yeterli gören katılımcıların mesleki benlik saygısı düzeyleri (=3.19; SD= 1.44) lisansüstü eğitim hedefleri olanlardan (=2.66; SD= 1.45) daha yüksek olsa da istatistiksel olarak bu iki grup arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. Mezun olunana lise değişkenine göre Fen Lisesi mezunlarının ortalamaları diğer mezunlardan daha yüksek çıkmış (= 3.60; SD=1.59) ancak bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Yükseköğretim tercih sırası değişkeni açısından en yüksek ortalamaya sahip olan grubun 1-5. sıradaki tercihine yerleşen grup olduğu (= 3.18; SD=1.50) ortaya çıkmıştır ancak yapılan tek yönlü ANOVA sonuçlarına göre gruplar arasında, istatistiksel olarak anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Ebeveynlerin öğretmen olma durumu açısından veriler analiz edildiğinde, ebeveynlerinden her ikisinin de öğretmen olmayan grubun en yüksek ortalamaya sahip olduğu (= 3. 03; SD=1.44) ancak gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Üniversite öğrencilerinin mesleki benlik saygısı düzeylerine derinlemesine bakış sağlamak için büyük örneklemlerle daha kapsamlı araştırmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni Adayı, Mesleki Benlik Saygısı, Yükseköğretim Programı Tercih Sırası

Investigating Elementary Pre-Servıce Teachers' Professıonal Self-Esteem Levels

Abstract

This study includes 2nd and 4th grade students (N = 188) studying in the Department of Elementary Education in the Faculty of Education at Cumhuriyet University, Sivas, Turkey in the spring semester of 2017-2018 academic year. This study was conducted within the scope of descriptive, survey research design in order to reveal the professional self-esteem levels of preservice teachers and whether their self-esteem levels differ in terms of demographic characteristics (gender, grade, future plan, graduated high school, preference order in higher education program, and parents' being teachers). In addition to the socio-demographic information form, the professional Self-esteem Scale consisting of 30 items, developed by Arıcak, was used as a data collection tool. The professional self-esteem levels of the participants

were found at the Agree Level (3.41 – 4.20) on the 5 –point Likert scale, with a mean of 3.73(SD = 1.41). In terms of gender difference, there was a statistically significant difference favoring female students [t(188) -.3.191, p<0.05]. Regarding the grade variable, the second grade average was higher than the fourth grade. In the analysis of data regarding future plan, although the professional self-esteem levels of the participants for whom undergraduate education is enough were higher than those who have postgraduate education goals, no statistically significant differences were observed between the groups. According to the graduated high school, the mean score of Science High School graduates was higher than other graduates. In terms of preference order in higher education program, the results revealed that the highest mean score belonged to the participants who entered university according to their top five preferences. Regarding the parents' being teachers, the group whose both parents are non-teachers had the highest mean score. In order to provide in-depth insights into university students' professional self-esteem levels, more extensive research with large samples is suggested for future researchers.

Keywords: Elementary Preservice Teachers, Professional Self- Esteem, Preference Order in Higher Education Program

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcılık Düzeylerinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Şenel Elaldı - Teacher Nazlı Sıla Yerliyurt

ÖZ

Bu araştırma Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında 2017-2018 yılı bahar yarı döneminde öğrenimlerini sürdüren 2. ve 4. sınıf öğrencilerini (N= 194) kapsamaktadır. Tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada öğretmen adaylarının yaratıcılık düzeyleri ve yaratıcılık düzeylerinin demografik özellikler (cinsiyet, sınıf, yaşanılan yer, baba eğitim düzeyi, anne eğitim düzeyi ve aylık gelir) açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak Whetton ve Cameron tarafından geliştirilen ve Aksoy tarafından Türkçeye uyarlanan How Creative Are You Yaratıcılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucu öğretmen adaylarının yaratıcılık seviyeleri orta düzeyde bulunmuştur (=34.34; SD= 7.71). Cinsiyet değişkeni açısından erkek öğrencilerin (=34.72; SD= 7.41) yaratıcılık düzeyleri kız öğrencilerden (=33.88; SD= 8.07) yüksek çıksa da gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (P>0.05). Sınıf değişkeni açısından 4. sınıf ortalaması (=35.56; SD= 7.22) 2. sınıftan (=34.11 SD= 8.20) yüksek çıkmış ancak aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p> .005). Yaşanılan yer değişkenine göre kırsal bölgede yaşayanların yaratıcılık düzeyleri (=3.19; SD= 1.44) kentsel alanlarda yaşayanlarınkinden (=2.66; SD= 1.45) daha yüksek olsa da istatistiksel olarak gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>0.05). Baba eğitim seviyesi değişkenine göre lise mezunlarının ortalamaları diğer mezunlardan daha yüksek çıkmış (= 36.57; SD=8.77) ancak bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p> .005). Anne eğitim seviyesi değişkenine göre üniversite mezunlarının ortalamaları diğer mezunlardan daha yüksek çıkmış (= 35.73; SD=.9.47) ancak bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p> .005).Aylık gelir açısından da gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (p> .005). Üniversite öğrencilerinin yaratıcılık düzeylerine derinlemesine bakış sağlamak için büyük örneklemlerle daha kapsamlı ve boylamsal araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni Adayı, Yaratıcılık Düzeyi, Kırsal Bölgede Yaşayanlar

Investigating Elementary Pre-Service Teachers' Creativity Levels

Abstract

This study includes 2nd and 4th grade students (N = 194) studying in the Department of Elementary Education in the Faculty of Education at Cumhuriyet University, Sivas, Turkey in the spring semester of 2017-2018 academic year. Descriptive research design was used to disclose the creativity levels of elementary preservice teachers and whether their creativity levels differ in terms of demographic characteristics (gender, grade, the place where lived, father's education level, mother's education level and monthly income). As a data collection tool, How Creative Are You Scale developed by Whetton and Cameron and adapted to Turkish by Aksoy was used. The creativity levels of the participants were found at the Intermediate Level with a mean of 34.34 (SD = 7.71). In terms of gender difference, although male students' creativity level (=34.72; SD= 7.41) was found higher than their counterparts (=33.88; SD= 8.07), there wasn't a statistically significant difference between the groups. Regarding the grade variable, the creativity levels of the 4th grade (=35.56; SD= 7.22) was found higher than those in the 2nd grade (=34.11 SD= 8.20) but, no statistically significant differences were observed. According to the place where lived, although the creativity level of participants from urban areas (=3.19; SD= 1.44) was higher than those from cities (=2.66; SD= 1.45), no statistically

significant differences were observed. According to the father's education level variable, the creativity level of high school graduates was higher than the other graduates (= 36.57; SD=8.77). According to the mother's education level, the creativity level of university graduates was higher than the other graduates (= 35.73; SD=.9.47). It is suggested that more extensive and longitudinal research with large samples be performed to provide in-depth insights into university students' creativity levels.

Keywords: Elementary Preservice Teachers, How Creative Are You, Participants From Urban Areas

Sınıfta Zorbalık Olduğunu Öğretmen Fark Etmezse!

Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ, sezoya@gmail.com
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Yeşim ÖZBEK, ozacik@yahoo.com
Doktorant Ayşegül ŞAHİN, aysrpd@gmail.com
Çankırı Karatekin Üniversitesi

ÖZ

Öğrenciler arası çatışma durumları, okulda şiddet ve akran zorbalığı kavramları iç içe geçmiş, birbirinin yerine kullanılır hale gelmiştir. Bu kavram kargaşası, okullarda ciddi bir sorun haline gelmesine rağmen akran zorbalığının fark edilmesini zorlaştırmaktadır. Akran zorbalığını önleyebilmek için öğretmenlerin bu konuda bilinçli olmaları önemlidir. Okullarda yapılan araştırmalar, genellikle fiziksel şiddet üzerine odaklanmaktadır. Pek çok araştırmada öğretmenlerin zorbalığı tanımlamakta zorlandıkları, zorbalıkla başa çıkma yöntemlerini bilmedikleri ve/veya başa çıkma yöntemlerini uygulamada sorunlar yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Aday öğretmenlerin zorbaca davranışları nasıl tanımladıkları konusunda alan yazında çok az araştırmaya rastlanmıştır. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının akran zorbalığına yönelik farkındalıklarını, tutumlarını ve tepkilerin ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış odak grup görüşmeleri yoluyla elde edilmiştir. Araştırmaya Çankırı Karatekin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümünde Pedagojik Formasyon eğitimi alan öğretmen adayları katılmıştır. Veriler aday öğretmenlerin zorbalığı fark etme ve sınıflandırma konusunda eksiklikleri olduğunu ortaya çıkarmıştır. Çalışmanın bulgularının, okullarda farkına varılmadan her geçen gün artan akran zorbalığı sorunu ile ilgili bir bilinçli bir farkındalık yaratması ve sorunun giderilmesine yardımcı olmak için önlemlerin alınması konusunda eğitimcilere farklı bir bakış açısı sunması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı, aday öğretmen, bilinçli farkındalık, akran zorbalığını önleme.

If The Teacher Does Not Notice The Bullying in The Classroom!

Abstract

The concepts of ‘conflict among students’, ‘violence at school’ and ‘peer bullying’ have become intertwined and interchangeable. The confusion of these concepts makes it difficult to recognize peer bullying, although it has become a serious problem in schools. It is important for teachers to be aware of this issue in order to prevent peer bullying. Research in schools often focuses on physical violence. In many studies, it has been found out that teachers have difficulties in defining bullying, do not know the methods of coping with bullying and / or have difficulties in implementing coping methods. Few studies have been found in the literature on how candidate teachers define bullying behaviors. In this study, it was aimed to reveal the awareness, attitudes and reactions of teacher candidates towards peer bullying. The data of the study were obtained through semi-structured focus group interviews. Teachers who attended Pedagogical Formation in Çankırı Karatekin University, Department of Educational Sciences participated in the study. Data revealed that candidate teachers lack deficiencies in recognizing and classifying bullying. It is hoped that the findings of the study will create a conscious awareness of the problem of peer bullying, which is increasing day by day in schools, and provide a different perspective to educators on taking measures to help address the problem.

Keywords: Peer bullying, prospective teacher, conscious awareness, peer bullying prevention.

Sosyal Bilgiler Dersinde İklim ve İnsan İlişkisi Konularının Materyal Destekli Öğretimi Üzerine Öneriler

Teacher Kadir Çelik - Prof. Ph.D. Yıldırım Atayeter

ÖZ

Bu çalışma Sosyal Bilgiler dersi yeryüzünde yaşam ünitesi iklim ve insan ilişkisi konularının öğrenme yaşantılarında materyal destekli öğretiminin bazı değişkenler açısından öğrencilerin akademik başarılarına etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiş bir çalışmadır. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim güz yarıyılında Burdur merkez ilçesine ait bir ortaokulda bulunan iki farklı şubede 6. sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmış, sonuç, öneriler başlıkları ile tamamlanmış, alanda yeni bulgular ortaya koyan bir çalışmadır. Araştırmada, ön-test-son-test kontrol gruplu yarı deneysel model kullanılmıştır. Çalışmada bir sınıf deney bir sınıf kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Kontrol grubundaki öğrencilere "Yeryüzünde Yaşam" ünitesi iklim ve insan ilişkisi konularının düz anlatım ve soru cevap yöntem ve tekniği kullanılarak uygulama yapılmıştır. Deney grubundaki öğrencilere ise gösteri(demonstrasyon), eğitsel oyun ve istasyon yöntem ve teknikleri kullanılarak uygulama yapılmıştır. Her iki sınıf için toplamda uygulamaya 4 ders saati zaman ayrılmıştır. Araştırmada deney ve kontrol grubundaki uygulamalar bizzat araştırmacı tarafından yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen 20 maddeden oluşan başarı testi kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22. 0 programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada sonuçların anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiş ve aritmetik otalama, standart sapma, bağımlı t testi, bağımsız t testi, yüzde frekans ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) istatistik teknikleri kullanılarak analizler yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Sosyal Bilgiler dersi Yeryüzünde Yaşam ünitesi iklim ve insan ilişkisi konularının öğrenme yaşantılarında materyal destekli öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarını anlamlı bir şekilde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet, anne baba eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği ve grupların son test puanlarına bakıldığında ise deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, İklim ve İnsan, Akademik Başarı Testi.

Suggestions on Material-Assisted Teaching of Climate and Human Relations Topics in Social Studies

Abstract

This subject is carried out with the purpose to research the effects of material supported teaching of the subject social studies, life on earth unit, and the relation between climate and human beings topics on students' academic success in their learning experience from the perspective of some variables. The research that has been conducted on the 6th grade students in two different classes in a secondary school located in the centre county of Burdur in the 2017-2018 education semester of fall, which has been completed with the titles; conclusion, suggestions is a study that delivers new findings in this area. In this research, pre-test post-test control grouped quasi-experimental design was used and one class was determined as an experimental group while the other one was determined as a control group. Life on earth unit, the relation between climate and human beings topics was performed to the students in control group by direct instruction technique and question-and-answer teaching method. It was performed to the students in experimental group by show (demonstration), educational game and station methods and techniques. In total, 4 periods of time was spared for application for both classes. In the research, applications on experimental and control groups were performed

personally by the researcher. A 20 articled achievement test that was developed by the researcher was used as a data collection tool. Obtained data was analysed by taking advantage of SPSS 22.0 programme. In this research, significance level of the results was accepted 0, 05 and analysed by arithmetic mean, standard deviation, paired student t-test, unpaired t-test, percentage frequency and one way analysis of variance (ANOVA) statistics techniques.

Keywords: Social Studies Education, Climate and Human Beings, Academic Achievement

Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Özgürlük Değeri

Assoc. Prof. Ph.D. Tuba Çengelci Köse

ÖZ

Özgürlük bireyin herhangi bir zorlama olmaksızın karar alabilmesi ve aldığı bu kararları serbestçe gerçekleştirebilmesi olarak ifade edilebilir. Bireyin demokratik bir toplumun etkin üyesi olarak karar alabilme ve uygulayabilme becerisini geliştirme konusunda sosyal bilgiler dersi önemli bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda özgürlük değeri sosyal bilgiler dersinde kazandırılması amaçlanan değerlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programında özgürlük değerinin nasıl yer aldığını belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı kapsamında doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçları özgürlük değerinin Sosyal Bilgiler Öğretim Programında değerler eğitimi başlığında yer verilen değerlerden biri olduğunu göstermektedir. Programda özgürlük değerine 5. sınıf Etkin Vatandaşlık, 6. sınıf Birey ve Toplum, 7. sınıf Birey ve Toplum, İnsanlar, Yerler ve Çevreler ile Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanlarında yer verildiği belirlenmiştir. Sosyal Bilgiler Öğretim Programında sözü edilen öğrenme alanlarında özgürlük değerinin verilmesine yönelik kazanımların yer aldığı görülmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlar bağlamında sosyal bilgiler dersinde özgürlük değerinin kazandırılmasına yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı, Özgürlük

Freedom As a Value in the Social Studies Education Program

Abstract

Freedom can be expressed as making decisions without any compulsion and realizing these decisions freely. Social studies course plays a significant role in developing decision making skills of individuals who are the members of a democratic society. In this context, freedom is one of the values which are aimed at teaching students in the social studies course. Purpose of this research is to examine how freedom takes place in the 2018 Social Studies Education program as a value. Document analysis which is one of the qualitative research methods was used in the study. 2018 Social Studies Education Program was the main data source of the research. Content analysis technique was used in analysis process. Results of the study showed that freedom was one of the values mentioned in the Social Studies Education Program under the title of values education. Freedom took place in the 5th grade Active Citizenship, 6th grade Individual and Society, 7th grade Individual and Society; People, Places, and Environment; and Science, Technology and Society learning domains. Objectives were given in these learning domains regarding teaching value of freedom to students. Some suggestions were listed in light of results of the study to teach freedom in the social studies course.

Keywords: Social Studies, Education Program, Freedom

Suriyeli Öğrencilerden Eşitlik Üzerine Örnekler

Dr. Öğr. Üyesi İlyas Karadeniz – Öğrt. Fatma Gürsoy – Öğrt. Semra Ertekin

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, katılımcı Suriyeli öğrencilerin eşittir işareti anlamlarını derinlemesine belirlemek ve incelemektir. Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması örneğidir. Katılımcılar, Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan bir ortaokulda kayıtlı olan Suriyeli öğrenciler arasından seçilerek gönüllülük esasıyla belirlenmiştir. Çalışmamıza katılan Suriyeli öğrencilerle bir bilinmeyenli denklemler üzerine sorular içeren mülakatlar gerçekleştirilerek veriler toplanmıştır. Öğrencilerin bu sorulara yönelik yaptıkları çözümlerle birlikte öğrencilerin eşittir işareti anlamlarına yönelik sorulara verdikleri cevaplar incelenmiştir. Çalışma Suriyeli öğrencilerin eşittir işareti anlamlarına yönelik önemli ipuçları verdiğinden öneme sahiptir. Çalışmada Suriyeli öğrencilerin eşittir işareti anlamlarında muhtemel kavram yanılgılarını ortaya çıkardığından, sınıflarında Suriyeli öğrencilere sahip olan ilköğretim matematik öğretmenlerine de önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Öğrenciler; Eşittir İşareti; Matematik Eğitimi

Tasarım Temelli Fen Öğretiminin Hücre Bölünmeleri Konusuna Entegrasyonu

Teacher Selda Bahadır - Prof. Ph.D. Meltem Maraş

ÖZ

Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 2. Sınıf fen bilgisi öğretmen adaylarına tasarım temelli öğretimi esas alarak mitoz ve mayoz bölünme konularını öğretim sürecine katarak öğrenimdeki farklılıkları somutlaştırmaktır. Konunun işlenme süreci başında (ön test) ve sonunda (son test) testler uygulayarak sonuçları karşılaştırılmıştır. Öğrenim boyunca iki farklı sınıf alarak bu sınıflardaki öğretimlerin tasarım temelli olarak öğretimi ve normal öğretim olarak öğretimi sonrası son testlerle durum değerlendirmesi yapılamıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım Temelli Öğrenme, Fen Öğretimi, Hücre Bölünmesi

The Integration of the Cell Segments of Design Based Science Teaching

Abstract

The aim of this study was to embody the differences in learning by adding the topics of mitosis and meiosis to the teaching process of the 2nd grade science teachers who are studying at the university of education based on design based instruction. At the beginning of the process (pre-test) and end (last test), the results was compared. By taking two different classes throughout the course, the instruction based on the teaching of these classes and the final test after normal teaching was evaluated.

Keywords: Design Based İnstruction, Science Teaching, Cell Division

Tokat Milletvekili Ali Galip Pekel'in Köy ve Köylüye İlişkin Söylemleri

Doç. Dr. Sevilay Özer

ÖZ

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin V. VI. VII. ve VIII. dönemlerinde Tokat Milletvekili olarak görev yapan Ali Galip Pekel meclis toplantılarında yaptığı konuşmalarla dikkat çeken isimlerden biridir. Özellikle CHP'nin Kayseri Bölge Müfettişi olarak hazırlayıp sunduğu raporu oldukça önemlidir. Pekel, söz konusu raporunda, çok partili siyasi yaşama geçildiği dönemde halkın CHP'den uzaklaşmasının nedenleri üzerinde durarak, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri de getirmiştir. Ali Galip Pekel, Tokat Mebusu olarak görev yaptığı dört dönem boyunca; Hayvanlar Vergisi, Çiftçiyi Topraklandirma Kanunu, köy okulları gibi pek çok başlıkta görüşlerini ortaya koymaktan çekinmemiştir. Bu nedenledir ki çalışmamızda, Ali Galip Pekel'in köy ve köylüye yönelik görüşleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ali Galip Pekel, Tokat, Köylü, Köy

Toplum, Çevre ve Değerler: Öğretmen Adaylarının Fotoğraflarından Yansımalar

Assoc. Prof. Ph.D. Tuba Çengelci Köse

ÖZ

Değerler, yaşamın her alanında birey için önemli olan ilke ve standartları ifade etmektedir. Bu çalışmanın amacı günlük yaşamda değerlerin nasıl yer aldığını öğretmen adaylarının bakış açısıyla ortaya koymaktır. Öğretmen adaylarının doğal ve toplumsal çevrede değerlere ilişkin algılarını ortaya koymak amacıyla odak-grup ve photo-voice yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını Türkiye'de bir devlet üniversitesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programına devam eden öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğretmen adayları tarafından doğal ve toplumsal çevrede değerlere ilişkin çekilen fotoğraflar odak grup görüşmelerinde kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları doğal çevreye duyarlılık, kültürel mirasa duyarlılık ve diğer insanlara duyarlılık başlıkları altında sunulmuştur. Araştırma sonuçları öğretmen adaylarının duyarlılık konusunda olumlu ve olumsuz örneklere ait fotoğraflar çektiğini göstermektedir. Doğal çevreye duyarlılık konusunda daha çok olumsuz örnek içeren fotoğraf bulunmaktadır. Bununla birlikte kültürel mirasa duyarlılık ve diğer insanlara duyarlılık konularında ise olumlu örnekler içeren fotoğrafların çekildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Değerler Eğitimi, Öğretmen Adayı

Society, Environment, and Values: Reflections From Pre-Service Teachers' Photos

Abstract

Values are the principles and standards which are important for individuals in every field of the life. The purpose of this study is to understand how values take place in daily life from the perspective of pre-service teachers. Focus-group and photo-voice methodology were used to reveal pre-service teachers' perceptions regarding values in the society, and environment. The participants of the study were 21 pre-service teachers from Social Studies Teacher Training Department of one of the state university in Turkey. Photographs taken by the pre-service teachers were used to facilitate focus-group discussions. Findings of the data were presented in three titles such as findings regarding environmental sensitivity, sensitivity to the cultural heritage, and sensitivity to the others. It can be concluded that pre-service teachers took photographs which include negative and positive samples for the value of sensitivity. They mostly found negative samples for environmental sensitivity. However, they took some photographs for sensitivity which can be positive sample to the sensitivity to cultural heritage, and sensitivity to the others.

Keywords: Values; Values Education; Pre-Service Teacher

Toz Metalrjisi Yöntemi ile Al1070+b4c ve Al1070+cu+b4c Kompozit Yapısının Üretimi

Ph.D. Sinan Aksöz - Researcher Rüçhan Yıldız - Ph.D. Yavuz Kaplan - Researcher Rıfkı Karaciğer - Asst. Prof. Ph.D. Engin Tan

ÖZ

Çalışmada toz metalurjisi yöntemi ile Al1070+B4C (% 5-10-15 takviye oranlarında) kompozit yapılar üretilmiştir. Ayrıca Al1070 tozlarına ilave edilen %4Cu ve %5, 10, 15 B4C takviye oranlarında kompozit yapılar üretilmiştir. Üretilen kompozit parçaların mikroyapıya etkisi ve ilave edilen %4 Cu'nun mikroyapı ve kompozit yapısına etkileri incelenmiştir. Çalışmada üretilen parçalar sırasıyla; ana matris tozları ile takviye ve ilave tozlar 15 dakika manuel olarak karıştırılarak, homojen bir karışım sağlanmıştır. Homojen karışımı sağlanan tozlar, presleme işleminin gerçekleştirileceği kalıp boşluğuna dökülmüştür. Hidrolik pres ile tozlar preslenerek ham mukavemet kazandırılmıştır. Ham mukavemet elde edilen tozlar sonrasında vakum atmosferi ortamında 610 C'de 2 saat sinterleme işlemine tabi tutularak parçalar üretilmiştir. Elde edilen kompozit parçaların mikroyapı incelemeleri için optik mikroskop görüntüleri alınmıştır. Ayrıca kompozit yapıların sertlik değerleri alınarak, kompozit yapıların ve ilave edilen bakırın sertliğe etkileri incelenmiştir. Çalışma sonucu mikroyapı incelemelerinde sinterleme ile homojen bir paritkül dağılımının elde edildiği, ve ilave edilen takviyenin sertliği artırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toz Metalurjisi, Kompozit Yapılar, Al1070 Alaşımları

Production of Al1070 + B4c and Al1070 + Cu + B4c Composite Structure by Powder Metallurgy

Abstract

In this study, Al1070 + B4C (5-10-15% reinforcement ratios) composite structures were produced by powder metallurgy method. In addition, composite structures were produced at the reinforcement ratios of 5, 10, 15% B4C and 4% C addition to the Al1070 powders. The effect of produced composite parts on microstructure and added 4% Cu on microstructure and composite structure were investigated. The parts were produced with a homogeneous mixturea and provided by mixing the main matrix powders with additional powders and manual mixing for 15 minutes. The powders provided for the homogeneous mixture were poured into the mold cavity where the pressing process was to be carried out. The powders were pressed by hydraulic press. The raw strength obtained powders were then subjected to sintering process at 610 C for 2 hours in a vacuum atmosphere.Optical microscope images were taken for microstructure analysis of the composite parts obtained. Also, the hardness values of composite structures and the effects of composite structures and added copper on hardness were investigated. As a result of the microstructure investigations, a homogeneous parity distribution was obtained by sintering, and the added reinforcement was found to increase the hardness.

Keywords: Powder Metallurgy, Composite Structures, Al1070 Alloys

Trabzon Araklı Karadere Yağış Havzasının Orman İçi Meralarının Vejetasyon Yapısı

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Reis – Öğr. Gör. Dr. Bülent Abız

ÖZ

Bu araştırma, Trabzon'a 35 km mesafede uzaklıkta olan ve genel koordinatları bakımından 40°16'14"-40°28'42" doğu boylamları ile 40°30'50"-40°38'08" kuzey enlemleri arasında yer alan Trabzon Araklı-Karadere Yağış Havzası'nda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı büyük çoğunluğu V. ve VI. sınıf orman arazileri üzerinde yer alan orman içi mera vejetasyonunun bitki ile kaplı alan, botanik kompozisyon, tekerrür, verim ve otlatma kapasitesi gibi çeşitli kantitatif özelliklerinin farklı yükseklik ve bakılardaki değişimini incelemektir. Bu amaçla 20x50 m boyutunda 20 adet araştırma parseli alınmıştır. Araştırma parselleri üzerinde vejetasyonun çeşitli kantitatif özelliklerinin belirlemek için transekt yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla her bir araştırma parselinde 1 m uzunluğundaki transektlerden 30 transekt örneği uygulanmış ve toplam alanda 600 m uzunluğunda 60 000 cm2 lik bir alan incelenmiştir. Transekt yöntemi ile yöntemi ile mera vejetasyonunu oluşturan buğdaygil, baklagil ve diğer bitki türlerinin bitki ile kaplı alan, botanik kompozisyon ve tekerrrür değerleri ayrı ayrı belirlenerek ortaya konmuştur. Elde edilen verilere göre araştırma alanı orman içi meralarının tamamı % 79.62 oranında çeşitli bitki türlerinin dip kısımları ile kaplı bulunmaktadır. Bu oranın % 51.11'ini buğdaygil yem bitkileri, % 5.07'sini baklagil yem bitkileri ve % 23.44'ünü diğer bitkiler grubu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Orman İçi Mera, Bitki ile Kaplı Alan, Trabzon

Trabzon Yöresi Alpin Meralarının Bazı Fiziksel, Kimyasal ve Hidrolojik Toprak Özellikleri

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Reis – Öğr. Gör. Dr. Bülent Abız

ÖZ

Araştırma alanı Doğu Karadeniz Bölgesinde yer almakta olup Trabzon ili sınırlarının 1800m yükseklik kademesinden sonra başlayan alpin zonda yer alan mera alanlarını kapsamaktadır. Araştırmada otlatmaya açık ve otlatmaya kapalı mera alanlarında toprakların bazı fiziksel, kimyasal ve hidrolojik özellikleri incelenmiştir. Bu amaçla araştırma alanından toplam 80 adet toprak profili alınmıştır. Açılan toprak profillerinden üst toprak katmanını temsilen 0-20cm ve alt toprak katmanını temsilen 20-50 cm derinlik kademelerinden toplam 160 adet strüktürü bozulmuş toprak örneği ile her iki toprak derinlik kademesinden strüktürü bozulmamış toplam 160 adet hacim ağırlığı silindir örneği alınmıştır. Alınan toprak örneklerinden tekstür tayini, dispersiyon oranı, tane yoğunluğu, tarla kapasitesi solma noktası, yararlanılabilir nem, organik madde, ateşte kayıp, pH, hacim ağırlığı permaabilite porozite ve maksimum su tutma kapasitesi gibi analizler yapılmıştır. Elde edilen verilere göre araştırma alanı topraklarının üst topraklarındaki (0-20cm) ortalama hacim ağırlığı değerleri otlatmaya açık alanlarda 1.08 gr/cm3, otlatmaya kapalı alanlarda 1.01 gr/cm3 ; ortalama tane yoğunluğu değerleri otlatmaya açık alanlarda 2.64 gr/cm3, otlatmaya kapalı alanlarda 2.60 gr/cm3; ortalama gözenek hacmi değerleri otlatmaya açık alanlarda % 59.18 , otlatmaya kapalı alanlarda % 61.20 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mera, Toprak Özellikleri, Trabzon

Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Çalışma

Assoc. Prof. Ph.D. Mehrali Calp

ÖZ

Bu çalışmada, Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü üçüncü sınıf öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini yazılı anlatım yoluyla anlatmada kendilerini yeterli bulup bulmadıkları ve yazılı anlatım becerilerini etkileyen muhtemel sebepler araştırılmıştır. Bu amaçla öğrencilere kendi yazılı anlatım becerileri hakkındaki algılarını sorgulayan 11 açık uçlu soru sorulmuş, cevaplar yazılı olarak toplanmıştır. Araştırma, durum çalışması yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu 110 Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı (ABD) 3. Sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Veriler, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi (convenience sampling) yoluyla belirlenen katılımcılardan toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan 11 maddelik bir görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan veriler, betimsel çözümleme yaklaşımıyla analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı (ABD) 3. sınıf öğrencilerinin yazı dilini kullanırken imla ve noktalamaya dikkat etmeye çalıştıkları halde hata yaptıkları, kendilerini tam ve doğru olarak ifade etmekte zaman zaman zorlandıkları, etkisinde kaldıkları mahalli dili yazı diline yansıttıkları belirlenmiştir. Söz konusu sonuçların, yazılı anlatım çalışmalarında nelere dikkat edilmesi gerektiğiyle ilgili gerek öğretmen adaylarına gerekse öğretim elemanlarına farkındalık sağlayacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yazılı Anlatım, Yazma, Öğretmen Adayı, Türkçe Eğitimi

A Study on the Written Expression Skills of Students At Department of Turkish Language Education

Abstract

In this study, it was investigated whether third year students in Turkish Language Education, Faculty of Education found themselves sufficient to express their thoughts and feelings through written expression, and the possible reasons for their writing skills. For this purpose, 11 open-ended questions were asked about the students' perceptions of their own written expression skills. The research was conducted using case study method. The study group consisted of 110 Department of Turkish Education 3rd and 4th year students. The data were collected from the participants who were determined by means of convenience sampling. The 11-item interview form prepared by the researcher was used as data collection tool. The collected data were analyzed with descriptive analysis approach. At the end of the study, it was determined that the third and fourth year students of the Department of Turkish Education made mistakes despite using spelling and punctuation. It was determined that they sometimes have difficulty in expressing themselves fully and correctly. And they have been determined to reflect the local language in the language of writing. It is hoped that the results in question will provide awareness to both teacher candidates and instructors about what needs to be taken into consideration in their written expression work.

Keywords: Written Expression, Writing, Pre-Service Teachers, Turkish Education

Türkçe Öğretmenliği ve Yöntem Meselesi

Dr. Öğr. Üyesi Mualla Murat - Burcu Şahin

ÖZ

Bugün bilim dünyası inanılmayacak kadar çok branşlara ayrılmıştır. Örneğin, tıp ilmi bundan otuz yıl evvel dahiliye, hariciye, bevliye, kadın doğum ve çocuk gibi ana bilim dallarına ayrılırken bugün her bir branş kendi içinde bir hayli branş geliştirmiştir. İnsan sağlığının menfaati için bu kadar çok branşlaşma gerektiği gibi diğer bilim dallarında da problemlerin ve çözümlerin gelişmeleri adına içindeki branşlaşmalarda da artışlar vardır. Küreselleşen çağımızda toplumsal ihtiyaçlar da yeni bilim dallarına yeni araştırma alanlarına mecburiyet doğurmuştur. İnsanlar olayları bir bütün içinde algılar. Günlük hayatta karşılaştığı problemleri çözerken tek bir disiplinle kalmayıp birden çok disiplini kullanarak amacına ulaşır. Bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da disipliner çalışmanın önemi çok fazladır. Hiçbir bilim dalı birbirinden kesin çizgilerle ayrılamaz. Bu çizgiler kalktığında ortaya çıkan değerlerin, bilgilerin ve temaların yeni bir alan açması hem insanoğlunu hem bilim dünyasının gelişmesini daha sağlıklı kılar.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Eğitim, Disiplinler Arası.

Türkçede Doğallık İçinde Oluşan Ricalar: Akademik Bir Ortamdan Vaka Çalışması

Lec. Ph.D. Uğur Recep Çetinavcı

ÖZ

Bu çalışma, Türk üniversite öğrencilerinin ofisinde çalışmakta olan bir akademisyene spontane bir biçimde yaptıkları ricaları nasıl kurguladıklarını farklı değişkenlerle bağlantılı bir şekilde incelemiştir. Araştırmacı yaklaşık 4 yıllık bir süreç içinde ofisinde doğrudan kendisine yapılan 395 ricayı anında kaydederek veri setini oluşturmuştur. Tam bir doğallık içinde toplanan verilerden elde edilen bulgular, anadil olarak Türkçe konuşan öğrencilerin akademik ortamda kullandıkları günlük dilden bir kesit olarak ürettikleri ricaların ne derecede direkt olduğunu ve bunların kendi içlerinde hangi dilsel araçlarla yapılandırıldıklarını ortaya koymuştur. Çalışma bu çerçeve içinde, Türkçeyi bir yabancı dil veya ikinci dil olarak öğreten ya da öğrenen öğretmen ve öğrencilere faydalı olabilir. Ayrıca, hedef dilde üretilen ricalara bir anadil olarak Türkçeden gelebilecek transfer etkilerine dair fikirler vermek suretiyle, İngilizceyi veya başka herhangi bir dili öğreten ya da öğrenen öğretmen ve öğrencilere de faydalı olabilir. Bunların yanında, Edimbilim alanındaki araştırmalarda yaygın bir kaygı olan "klasik araçlarla elde edilen verilen doğallık içinde oluşan dil kullanımını hangi seviyelerde temsil edebildiği" sorusuna Türkçe Edimbilim alanından bir cevap üretecek ve bir zemin işlevi görecek kimi bilgileri sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Edimbilim; Ricalar; Doğallık İçinde Oluşan Veri; Saha Kayıt Notları; Doğrudanlık; Yapılandırma

How Requests in Turkish Are Made: Some Insights Based on Natural Data in Academia

Abstract

In relation to some situational and interpersonal variables, this study investigated how undergraduate native speakers (NS) of Turkish formulate their naturally-occurring requests in a specific academic context, where they asked an academic working in his office to do something for them. In the random visits to the office over a span of nearly 4 years, the researcher hand-recorded as immediate field notes the 395 opening requests made directly to him. In light of the data amassed in sheer spontaneity and naturalness, the study shed light on the directness strategies and internal modification devices that NS university students employed in their requests as part of everyday Turkish in academia. In this regard, it could prove useful for teachers and learners of Turkish as a foreign, second or heritage language. Besides, giving insights into possible transfer effects from Turkish as L1 on requests in the target language, it could serve Turkish teachers and learners of English or any other language as well. In addition, it could contribute to the efforts of handling the common concerns in pragmatics research about how representative elicited data is to what people actually say in spontaneous, natural conversation.

Keywords: Pragmatics; Requests; Naturally Occurring Data; Field Notes; (In)directness; Internal Modification

Türkiye ve Bulgaristan Matematik Dersi 3. Sınıf Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Güler Çavuşoğlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye ve Bulgaristan'da 3. Sınıfta okutulan matematik dersi öğretim programlarının genel yapısını, içeriğini ve ölçme-değerlendirme yöntemlerini karşılaştırmaktır. Araştırma nitel içerikli karşılaştırmalı çalışmadır. Karşılaştırmanın verileri Türkiye ve Bulgaristan'da 2018-2019 eğitim-öğretim yılında kullanılmakta olan güncel 3. Sınıf matematik öğretim programlarından elde edilmiştir. Çalışma sonunda toplanan veriler doğrultusunda: Türkiye'de 3. Sınıfta okutulan matematik dersi yıllık 180 ders saati, Bulgaristan'da 112 olduğu belirlenmiştir. Haftalık matematik ders saatleri ise Türkiye'de 5, Bulgaristan'da 3,5 olduğu anlaşılmıştır. Türkiye'deki 3. Sınıf matematik öğretim programında 72 kazanım, 6 ünite vardır. Buna karşılık Bulgaristan'daki programda 37 kazanım, 5 ünite vardır. Öğretim programlarının içerik yönünden benzer olduğu görülmektedir. İki ülke arasında ölçme ve değerlendirme konusunda bazı farklılıklar söz konusudur. Bulgaristan'da 3. Sınıf öğrencilerinin bilgi ve becerileri sözlü ve yazılı olarak kontrol edilir. Nitel değerlendirmeler içeren notlar verilir. Sözlü not öğrencinin güçlü yanlarını ifade eder, matematik terminolojisinin doğru ve yerinde kullanmasındaki ilerlemeleri ve matematik problemlerini çözme becerilerini kapsar. Öğrencilerin bilgi ve becerileri yazılı sınavla ölçüldükten sonra öğretmen notunu kısa ve yazılı bir eleştiriyle bildirir. Bu eleştiri öğrencinin ders materyalinin öğrenilmesindeki zorlukları aşmasına yardımcı olur. Matematik öğretimindeki sonuçlar sistematik bir şekilde takip edilir ve öğrencinin ilerlediğini gösteren en önemli olanları portfolyo'ya dahil edilir. Bulgaristan'daki 3. Sınıf matematik dersi öğretim programında yıllık ders saatlerinin %50'sinde yeni bilgi verilmesi önerilmektedir. %46'sında yeni bilgilerin pekiştirilmesi ve özet yapılması, %4'lük bir kısım ise eğitim öğretim yılı başında, sonunda ve aralarda öğrencilerin seviye tespit çalışmalarına ayrılması önerilmektedir. Sonuç olarak iki ülkenin öğretim programları arasında benzerliklerin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye ve Bulgaristan 3. Sınıf Matematik Öğretim Programları, Karşılaştırma, Program İçeriği

Comparative Examination of the 3rd Grade Mathematics Curricula of Turkey and Bulgaria

Abstract

The purpose of the present study was to compare the general structure, contents and measurement-evaluation methods of the mathematics curricula used in 3rd Grades in Turkey and Bulgaria. The study is a qualitative study with comparison design. The data of the study were obtained from the up-to-date 3rd Grade Mathematics Curricula used currently in 2018-2019 Academic Year in Turkey and Bulgaria. In the light of the data collected in the present study, it was determined that the mathematics lessons that were taught in 3rd Grades were 180 hours in Turkey on an annual scale; and 112 in Bulgaria. The weekly mathematics lesson hours were 5 in Turkey, and 3.5 in Bulgaria. There are 72 acquisitions and 6 units in the 3rd Grade in the mathematics curriculum in Turkey; however, there are 37 acquisitions and 5 units in the curriculum in Bulgaria. It was observed that the curricula are similar in terms of contents. There are some differences in terms of the measurement and evaluation between the two countries. In

Bulgaria, the knowledge and skills of students at 3rd Grade are examined orally and in writing. Grades that involve qualitative assessments are given. The oral grades show the strengths of the student, and involves the progressions in proper use of mathematics terminology, and the ability in solving mathematical problems. After the knowledge and skills of students are measured by written exams, the teacher notifies his/her grades with a short and written criticism. This criticism helps the student to overcome the hardships in learning the lesson contents. The results in mathematics teaching are followed systematically, and the most important ones that show the progress of students are included in the student portfolio. As a result, it was determined that there are similarities between the curricula of the two countries.

Keywords: Turkey and Bulgaria 3rd Grade Mathematics Curricula, Comparison, Program Content

Türkiye'de Özel Hastanelerde Yabancı Sermaye Payı

Prof. Dr. Emine Orhaner - Ahmet Akyürek

ÖZ

Ülkemizde ilk kez 1982 Anayasası ile sağlık hizmetlerinde özel sektörden söz edilmiş bu tarihten itibaren de özel sağlık kuruluşları, sayıca artmıştır. Sağlıkta Dönüşüm programı ile 2003 yılından sonra sağlık yatırımları alanında özel sektörün özendirilmesi hedeflenmiş ve özel hastane sayısı hızlı bir artış göstermiştir. Özel hastane sayısının artışı özel hastaneler arasında daha sonra özel hastaneler-kamu hastaneleri arasında rekabeti artırmıştır. Özel hastaneler; özel kişi ve kuruluşlara dernek ve vakıflara, yabancı ve azınlıklara ait olan özel sektöre ait hastanelerdir. Günümüzde; nüfus artışı, sağlık sigortalarına olan talep artışı, Sosyal Güvenlik Kurumunun özel hastanelerle hizmet alım anlaşmaları, hasta memnuniyeti, sağlık turizmi, vb. gibi nedenlerle özel hastanelere talep artmaktadır. Ayrıca Türkiye'de yabancı sermayenin sağlık sektörüne olan talebi bir taraftan hastane sayısının diğer taraftan özel sağlık sigortalarına talebin artışına neden olmuştur. Özel hastanelere yabancı sermayenin ilgisi artmakta, güçlü sermaye yapısı nedeniyle bazı özel hastaneler zincir hastane yapısı ile daha fazla yerde hizmet sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, özel hastanelerde yabancı sermaye payının gelişimini ve yabancı sermayenin özel hastanelere, tüketicilere ve sağlık sistemine etkilerini değerlendirmektir. Çalışmada bu konuda literatür incelenmiş ve yabancı sermayenin özel hastanelerdeki payının artmasının olumlu ve olumsuz tarafları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Sermaye, Özel Hastane, Özel Sağlık Sigortası, Sağlık Hizmet Talebi

Türkiye’de Eğitim Alanında Yaşanan İşgücü Planlaması Sorunları

Prof. Dr.Tarık Soydan

ÖZ

Günümüz Türkiye’sinde yükseköğretim ile istihdam arasındaki bağ büyük ölçüde kopmuş durumdadır. Türkiye'de farklı yükseköğretim programlarından mezun olanların yaşadığı istihdam sorunları giderek ağırlaşırken öğretmen adaylarının istihdamı önemli bir sorun alanı haline gelmiştir. Tarihsel süreç içinde öğretmenlik alanında ciddi bir arz fazlasının oluşmaya başlaması 1980’li yılların sonunda ortaya çıkan bir olgudur. 1983 yılından itibaren öğretmen adaylarının yetiştirilmeleri üniversite sistemi içinde gerçekleştirilmeye başlanırken yetiştirilen adayların istihdamı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaya başlanmıştır. Üniversiteler ile bakanlık arasında yaşanan eşgüdüm sorunları, öğretmenlik alanında arz - talep dengesinin kurulamamasının önemli nedenlerinden birini oluşturmuştur. Milli Eğitim İstatistikleri-Örgün Eğitim 2017-2018’ye göre, Milli Eğitim Sisteminde 880 bin 673 öğretmen ve okul yöneticisi görev yapmaktadır. Son 16 yılda 610 bin öğretmen atanmış ancak sistemdeki öğretmen açığı ortadan kaldırılamamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı’na göre, sistemde 100 bin kadar öğretmen açığı bulunmaktadır. Öte yandan, hali hazırda öğretmenliğe kaynak teşkil eden fakültelerden mezun olmuş ya da formasyon alarak öğretmen adayı haline gelmiş 450 binin üzerinde öğretmen adayı bulunmaktadır. Sistemden her yıl 10-14 bin arasında öğretmen, emeklilik, iş değiştirme ve ölüm gibi nedenlerle ayrılırken son bir yıl içinde yalnızca 20 bin dolayında öğretmen atanmıştır. Başta eğitim fakülteleri ve fen-edebiyat fakülteleri olmak üzere, öğretmenliğe kaynak teşkil eden fakültelerden her yıl on binlerce öğretmen adayı mezun olmaktadır. Öğretmen istihdamı alanında yaşanan temel sorunlardan biri etkili bir işgücü planlamasının yapılmamış olmasıdır. Bu çalışmada eğitim alanında yaşanan işgücü planlaması sorunları tarihsel bir analize konu edilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi tekniklerinden doküman analizi tekniği kullanılmış ve Osmanlı son döneminden günümüze kadar öğretmen yetiştirme ve istihdamı politikalarına dayanak teşkil eden politika belgeleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda, etkili bir işgücü planlaması yapılabilmesi için, rasyonel kestirimlere dayalı olarak, uzun vadeli bir planlama uğraşına girişilmesi gerekirken, Türkiye’de, planlama ihtiyacı sıklıkla dile getirilmekle beraber, kısa vadeli bir planlama çabasının bile olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşgücü Planlaması, Eğitim, Milli Eğitim Sistemi.

Türkiye'de Eğitim Finansmanı: Öne Çıkan Yaklaşımlar ve Politikalar

Prof. Dr. Tarık Soydan

ÖZ

Türkiye'de kamu alanında kapsamlı bir yeniden yapılandırma süreci yaşanmakta ve kamu yönetimi aygıtı, yeni kamu yönetimi paradigması doğrultusunda köktenci tarzda düzenlenmektedir. Yeni kamu yönetimi paradigması, öz olarak, piyasa koşullarında hizmet üretme ve sunma, performansa vurgu yapma, çıktıları ve müşteri odaklılığı merkeze alma gibi işletme yönetimi ilkelerinin kamu alanında geçerliğini sağlamaya dönük bir dizi politikayı bünyesinde barındırmaktadır. Yeni kamu yönetimi paradigması ile kamu eğitim sisteminde gerçekleşen kapsamlı dönüşüm arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Kamusal hizmet birimi olma vasfı ile devletli alanın tasfiyesini ve/veya dönüştürülmesini hedefleyen yeni kamu yönetimi paradigmasının etkili olduğu alanlardan biri finansman politikasıdır. Bu açıdan, kamu hizmetlerinin finansmanında, maliyet - fayda, maliyet – etkililik analizlerine dayalı olarak hizmet alıcıların katılımının sağlanması, çoklu finansman yaklaşımının önplana çıkarılması ya da finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi gibi yaklaşım ve politikalar önem taşımaktadır. Eğitim alanında finansman, eğitim hizmetinin örgütlenmesi ve sunulması için gereken kaynakların nasıl sağlanacağının ve sağlanan kaynakların nasıl kullanılacağının belirlenmesi olarak ele alınabilir. Eğitim finansmanında, kamusal ve özel finansman olmak üzere iki ana modelden, vakıflar, bağışlar, sivil toplum etkinlikleri, fonlar, krediler gibi diğer finansman kaynaklarından ve karma modellerden söz edilebilir. Günümüzde Türkiye'de kamu eğitim sisteminde kamusal finansman modeli ağırlığını korumakla birlikte, özel finansman modelini öne çıkarma ve diğer finansman kaynaklarına başvurma doğrultusunda belirgin bir yönelim söz konusudur. Bu çalışma, Milli Eğitim Sistemi özelinde eğitim finansmanı politikalarını analiz etmeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Çalışmada, özgül bir analiz yöntemi olan kamu politikası analizi yöntemi kullanılmıştır. Kamu politikası analizi yapılırken ilk olarak ele alınan politika betimleyici analize tabi tutulur; kavramsal olarak ifadelendirilir ve meselenin sınırları belirlenir. Sonra politikanın tarihsel ve toplumsal bağlamı üzerinde durulur. Daha sonra ise politikanın gündeme geldiği zaman kesiti, aktörleri, ilgili kişi, kuruluş ve çevrelerin düşünce ve yaklaşımları, politikanın toplumsal etkisi ve değeri gibi hususlar birlikte ele alınır ve sonuç yargıları oluşturulur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Finansmanı, Yeni Kamu Yönetimi Paradigması, Ticarileşme, Kamu Hizmeti, Eğitim Hakkı.

Türkiye'de Meydana Gelen Trafik Kazalarında Çocuk Ölümlerinin Azaltılması İçin Trafik Eğitiminin Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Seda Hatipoğlu

ÖZ

Tüm dünyada yaşanan trafik kazaları ve sonuçları çok büyük bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak, Türkiye'de yaşanan trafik kazalarında 0-14 yaş arası çocuk ölümleri dünya ortalamasının çok üzerindedir. Bu da ülkemizde çocuk trafik eğitiminin etkin ve sürekliliğinin olmadığının en önemli göstergelerinden biridir. Okul öncesi dönemden başlayıp, örgün eğitim dönemin de de devam etmesi gereken çocuk trafik eğitimi, hem çocuklarımızın trafik kazaları sonucu ölüm ve yaralanma oranlarını azaltacak hem de ileride trafik konusunda bilinçli ve duyarlı bireyler olmalarını sağlayacaktır. Bu çalışmanın ilk bölümünde Türkiye'de yaşanan trafik kazaları sonucu 0-14 yaş arası çocuk ölümleri dünya ülkeleri ile karşılaştırılmıştır. İkinci bölümünde ise bu ölümlerin azaltılabilmesi için verilmesi gereken çocuk trafik eğitimi'nin önemi ve nasıl olması gerektiği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk (0-14 Yaş), Trafik, Eğitim

Türkiye'de Milli Eğitim Sisteminde Okul Yöneticisi Görevlendirme: Tereddütler ve Sorunlar

Prof. Dr. Tarık Soydan

ÖZ

Günümüz Türkiye'sinde, eğitim alanında amaç, yapı ve işleyiş boyutları ile kapsamlı bir yeniden yapılandırma süreci yaşanmaktadır. Bu sürecin önemli öğelerinden birini eğitim yöneticisi atama/görevlendirme sisteminde gerçekleştirilen değişiklikler oluşturmaktadır. Türkiye'de eğitim yöneticisi atama/görevlendirme sistemi geçmişten bu yana, yeni yönetmelikler ve genelgeler aracılığı ile, sıklıkla büyük değişiklikler yapılan bir alandır. Son yıllarda çıkarılan yönetmeliklere dayalı olarak okul yöneticileri, genel olarak, performans ve durum değerlendirme formları ile sözlü sınav (mülakat) kullanılarak görevlendirilmiştir. Hali hazırda geçerli olan 21 Haziran 2018 tarihli "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği'ne göre, okul yöneticisi görevlendirmede, durum değerlendirme formu ile birlikte, yazılı sınav ve sözlü sınav (mülakat) kullanılacaktır. Okul yöneticisi görevlendirme sistemi, objektif bir değerlendirme sağlamak, liyakata dayalı bir seçme yapmak ve dolayısıyla okul sisteminin etkililiğini geliştirmek açılarından yaygın bir şekilde tartışılmaktadır. Bu çalışmada, okul yöneticisi görevlendirme sistemi, öğretmen ve okul yöneticisi görüşlerine dayalı olarak, objektiflik, liyakat ve etkililik bağlamında değerlendirilmiştir. Araştırma, nitel bir durum çalışmasıdır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018 - 2019 eğitim-öğretim yılında Ankara ili merkez ilçelerinde, ilkokul, ortaokul ve lise basamağındaki devlet okullarında görev yapan öğretmen ve okul yöneticileri oluşturmuştur. Katılımcılar, amaçlı örnekleme tekniklerinden maksimum çeşitlilik sağlamaya dönük örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında 23 katılımcı ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler önce betimsel olarak ele alınmış ve daha sonra öne çıkan temalar belirlenerek literatüre dayalı olarak yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda, katılımcıların büyük bir kısmının okul yöneticisi görevlendirme sistemine yönelik önemli tereddütler taşıdıkları ve sistemi objektiflik, liyakat ve okul sisteminin etkililiği açılarından problemli buldukları belirlenmiştir. Hali hazırda yönetici görevler üstlenen katılımcıların sisteme ilişkin tereddütlerinin göreli olarak az olduğu, daha önce yönetici görevler üstlenmiş ancak yeniden değerlendirme sürecinde elenerek öğretmenliğe dönmüş katılımcıların ve diğer öğretmen katılımcıların tereddütlerinin ise daha yoğun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Okul Yöneticileri, Okul Yöneticisi Görevlendirme Sistemi, Objektiflik, Liyakat, Etkililik.

Türkiye'de Müzik Öğretim Yöntemleri Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Öztürk

ÖZ

Günümüzde, teknolojinin sunduğu imkanlar, sosyo-kültürel dönüşümler ve öğrenci profilindeki değişim öğrenme-öğretme süreçlerine yön veren önemli etkenlerdir. Öğrenmenin karmaşık bir süreç olduğu, her koşul ve öğrenciye uygun tek tip bir öğretim yönteminin bulunmadığı bilinmektedir. Bu durum öğretmenin sınıf içi etkinliklerde daha özgün yöntemler kullanmasını gerektirmektedir. Bununla birlikte, güncel müzik eğitimi programları, diğer branşlarda olduğu gibi, müzik öğretmeninin sınıf içi uygulamalarda ve müzik öğretim yöntemleri konusunda daha aktif ve donanımlı olmasını talep etmektedir. Genel öğretim yöntemlerinin yanı sıra alana özgü yöntemlere hakim olan bir müzik öğretmeni öğretimin niteliğini doğrudan etkiler. Ancak, müzik öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemleri konusunda kendilerini yeterli görmedikleri, hizmet öncesi eğitiminin öğretim yöntemleri konusunda gerekli donanımı kazandıramadığı ve mesleki gelişim programlarının bu sorunu çözemediği görülmektedir. Lisansüstü tez çalışmaları, bu tartışmalara yardımcı olabilecek temel başvuru kaynaklardan biridir. Bu görüşler doğrultusunda çalışmanın amacı, Türkiye'de müzik eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde müzik öğretim yöntemleri konusunun ele alınma durumunu irdelemektir. Tarama modeline göre yapılandırılan araştırmanın verileri Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilecektir. Verilerin analizi için doküman inceleme tekniği kullanılacak ve tez inceleme formu aracılığıyla tezlerin yapısal ve içeriksel çözümlemesi yapılacaktır. Sonuçlar, tezlerin müzik öğretim yöntemleri konusunda alana sağladığı katkılar çerçevesinde tartışılacaktır. Araştırmanın, müzik öğretmenliği programında yer alan müzik öğretim yöntemlerine yönelik derslerin gözden geçirilmesine ve öğretim yöntemleri konusunun mesleki gelişim programlarını planlama sürecinde dikkate alınmasına dayanak oluşturacak sonuçlar sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Lisansüstü Tezler, Müzik Öğretim Yöntemleri

Evaluation of Graduate Theses on Music Teaching Methods in Turkey

Abstract

Today, the opportunities offered by technology, socio-cultural transformations and the change in the student profile are important factors directing learning-teaching process. It is known that learning is a complicated process and that there is no uniform teaching method suitable for every condition and student. This requires the teacher to use more original teaching methods in classroom activities. At the same time, as in other branches, actual music education programs demand that music teacher should be more active and equipped in classroom practices and music teaching methods. In addition to general teaching methods, music teacher dominated by field-specific methods directly affect the quality of teaching. However, it is seen that music teachers do not see themselves enough about music teaching methods, pre-service education does not provide necessary equipments for teaching methods and professional development programs can not solve this problem. The graduate theses are one of the main reference sources that can be help to these discussions. In accordance with these considerations, the purpose of the study is to examine the status of music teaching methods in master thesis and dissertations in the field of music education in Turkey. The data of the research designed according to survey

will be obtained from the National Thesis Center of the Council of Higher Education. To analysis of data, document analysis technique will be used and the theses will be analyzed structurally and contextually through the thesis examination form. The results will be discussed in the context of the contributions of the thesis to the field of music teaching methods. It is expected that the research will present the results that will be based on the reconsideration of the lessons on music teaching methods in music teacher training program and consideration of the teaching methods in the planning process of professional development programs.

Keywords: Music Education, Theses, Music Teaching Methods

Türkiye'de Müziksel İşitme Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Araştırma

Asst. Prof. Ph.D. Gökhan Öztürk

ÖZ

Müziksel işitme eğitimi, müzik öğretmenliği programlarının temel öğretim alanlarından biridir. İşitme eğitimi derslerinin yoğun içeriği ile birlikte kişisel ve çevresel birçok faktörün işitme eğitimi başarısını etkilediği söylenebilir. Başarıyı etkileyen olası faktörlerin belirlenmesi alana önemli katkılar sağlayacaktır. Bu anlamda lisansüstü tez çalışmaları önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de müziksel işitme eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezleri sistematik bir yaklaşımla analiz etmektir. Tarama modeline göre yapılandırılan araştırmanın verileri Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilmiştir. Tezlerin çözümlemesi için tez inceleme formu kullanılmıştır. Tezler, yapısal ve içeriksel analizine tabi tutulmuştur. Çalışma sonunda, tezlerin müziksel işitme eğitimi alanına sağladığı katkılar tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müziksel İşitme Eğitimi, Lisansüstü Tezler, Müzik Öğretmenliği Eğitimi

A Research on Graduate Theses Prepared in the Field of Musical Ear Training in Turkey

Abstract

Musical ear training is one of the main fields of music teacher training programs. It can be said that with the intense content of the hearing education courses, many personal and environmental factors influence the success of ear training. To determine the possible factors affecting the success will provide significant contributions to the field. In this sense, graduate theses constitute an important data source. The aim of this research is to analyze graduate theses prepared in the field of musical ear training in Turkey according to a systematic approach. This research were structured on survey model. The data obtained from the National Thesis Center of the Council of Higher Education. To analyze the theses, thesis examination form was used. The theses were analysed structurally and contextually. At the end of the study, the contribution of the theses to the field of musical ear training were discussed and suggestions we represented.

Keywords: Musical Ear Training, Graduate Theses, Music Teacher Training

Türkiye'deki Metafor Çalışmalarından Bir Meta-Sentez: Matematik ve İlişkili Bazı Kavramlar Örneği

Assoc. Prof. Ph.D. Meral Cansız Aktaş - Teacher Müberra Gök –

Teacher Zehra Coşkun Türkoğlu

ÖZ

Bu araştırma Türkiye'de matematik ve ilişkili bazı kavramlar (matematik dersi, matematik öğretmeni, matematik problemi vb.) ile yürütülen metafor çalışmalarını meta-sentez yöntemi ile analiz ederek bu alandaki eğilimleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Türkiye'de bu konu ile ilgili olarak yayınlanmış olan çalışmalar YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik arama motoru, YÖK Akademik, TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark, EBSCOhost-ERIC veri tabanlarından faydalanılarak taranmıştır. Belirlenen ölçütlere uyan çalışmalar amaç, yöntem, yayın yılı, konu, yayın türü, örneklem, elde edilen sonuçlar başlıkları altında ayrı ayrı incelenerek içerik analizi yapılmıştır. Elde edilen veriler için frekans değerleri hesaplanmış, tablo ve grafiklerle desteklenerek sunulmuştur. Çalışma sonucunda ilgililere birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Metafor, Meta-Sentez

A Meta-Synthesis on Metaphor Studies in Turkey: Example of Mathematics and Some Related Concepts

Abstract

This study aims to reveal the tendencies of the area of mathematics and some related concepts (math lesson, math teacher, math problem, etc.) in Turkey by analyzing the conducted metaphor studies through meta-synthesis method. The studies that have been published regarding this issue have been scanned by the databases of YÖK National Thesis Center, Google Academics search engine, YÖK Academic, TÜBİTAK ULAKBİM, DergiPark, and EBSCOhost-ERIC. The studies that met the determined criteria were content-analyzed separately under the headings of objectives, methods, publishing date, subject, publication type, samples and results obtained. Frequency values for the data obtained were calculated and presented, supported by tables and graphics. As a result of the study, some suggestions were made to the interested parties.

Keywords: Mathematics, Metaphor, Meta-Synthesis

Türkiye'deki Sayı Duyusu Çalışmalarının Analizi: Bir Meta-Sentez Çalışması

Assoc. Prof. Ph.D. Meral Cansız Aktaş - Teacher Zehra Coşkun Türkoğlu – Teacher Müberra Gök

ÖZ

Son yıllarda Türkiye'de yürütülen ve sayı duyusunu konu alan çalışmaların sayısı artmaktadır. Bu araştırma, Türkiye'deki sayı duyusunu konu alan çalışmaları meta sentez yöntemi ile analiz ederek bu alandaki eğilimleri ortaya koymaktadır. Bu bağlamda araştırmada Türkiye'de bu konu ile ilgili olarak yayınlanmış olan çalışmalar incelenmiştir. İncelenecek çalışmaların belirlenmesi sürecinde YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik arama motoru, YÖK Akademik, TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark, EBSCOhost-ERIC veri tabanlarından faydalanılmıştır. Çalışmalar amaç, yayın yılı, konu, yayın türü, yöntem, örneklem, elde edilen sonuçlar başlıkları altında ayrı ayrı içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler için frekans hesabı yapılarak yorumlanmış, tablo ve grafiklerle desteklenerek sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sayı Duyusu, Meta-Sentez

Analysis of the Number Sense Studies in Turkey: A Meta-Synthesis

Abstract

The number of studies on number sense executed in Turkey has been on the increase in recent years. This research reveals tendencies of number sense field by analyzing the studies on the field in Turkey through a meta-synthesis method. In this context, the research studies that have been published regarding this field have been analyzed. In the process of determining the studies to be examined, the databases of YÖK National Thesis Center, Google Academic search engine, YÖK Academic, TÜBİTAK ULAKBİM, DergiPark and EBSCOhost-ERIC were used. The studies have been subjected to a separate content analysis under the headings of the purpose, publishing date, subject, publication type, method, sample and results obtained. For the obtained data, frequency calculations were done, interpreted and presented with tables and graphs.

Keywords: Number Sense, Meta-Synthesis

Türkiye'nin Güney Marmara Bölgesinde Pazara Sunulan Holştayn-Frizyan Erkek Sığır Karkaslarında Ph ve Et Rengini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

DR. Sena Ardıçlı – Dr. Deniz Dinçel - Prof. Dr. Faruk Balcı

ÖZ

Et kalitesinin belirlenmesinde kesim sonrasında kasın ete dönüşümünü sağlayan ve kaslarda meydana gelen biyokimyasal ve fiziksel değişikliklerin bir bütünü olan post-mortem değişiklikler önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, kaslarda oluşan bu değişikliklerin en önemlilerinden biri olan pH değişimi, tüketici seçimlerini doğrudan etkileyen bir özellik olan et rengini doğrudan etkilemektedir. Kesimden hemen sonra etin pH değeri 7,0-7,3 arasındadır. İlerleyen süreçte ise enzimatik reaksiyonların durması nedeniyle pH, 5,5 veya daha düşük değerlere iner. Bu değişim istenilen düzeyde bir et kalitesinin oluşabilmesi için son derece önemlidir. Türkiye et sektöründe de tüketicilerin seçimi ve pazarlama dinamikleri göz önüne alındığında et rengi karlılıkta önemli bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle ülkemizde pazara sunulan karkaslarda yukarıda belirtilen kalite özelliklerinin belirlenmesi ve bu özellikleri etkileyen faktörlerin incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bilgiler ışığında, sunulan bu çalışmada, Türkiye'nin Güney Marmara Bölgesi'nde pazara sunulan 510 adet Holştayn-Frizyan erkek sığıra ait karkasta, et rengi ve pH'ı etkileyen faktörler değerlendirilmiştir. Et pH'ı ölçümü m. longissimus thoracis kasından pH metre (Testo 205) yardımıyla kesimden 24 saat sonra ölçülmüştür. Et örnekleri, pH<5,40; pH 5,41 – 5,50; pH 5,51 – 5,60; pH 5,61 – 5,70; pH 5,71 – 5,80; pH>5,81 olmak üzere 6 gruba ayrılarak incelenmiştir. Bununla birlikte kesim yaşı (14-19 ay) ve mevsiminin (yaz, ilkbahar, kış) hem et rengi (L*, a*, b*, C* ve h*) hem de et pH'ı (pH24) üzerine etkileri belirlenmiştir. İstatistiksel analizler, Minitab (v17.1.0) paket programı kullanılarak yapılmıştır. Sonuçlara göre, 16-17 aylık yaş ve pH<5,40 en parlak et rengi ile; pH 5,41-5,50 ise en yüksek a* ve C* değerleri ile ilişkilendirilmiştir. En yüksek pH, yaz mevsiminde ve 14 aylık yaştaki hayvanlara ait karkaslarda gözlenmiştir. Elde edilen bu verilerin değerlendirilmesi hem et sektörüne hem de et kalitesi konusunda yapılacak olan çalışmalara faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Holştayn-Frizyan, Erkek Sığır, Karkas Özellikleri, Et Rengi, Ph

Uluslararası Sermayenin Sigorta Sektörüne Katkısı

Prof. Dr. Emine Orhaner

ÖZ

Ekonomik küreselleşme ülkeler arasında mal, emek ve sermaye akışını sağlayarak ekonomik gelişmelere neden olmaktadır. Ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri açısından çok uluslu şirketler ise küreselleşmenin en önemli aktörleridir. Çok uluslu şirketler birden fazla ülkede iktisadi faaliyette bulunan ve bulundukları ülkenin ekonomik, politik ve sosyal gücünü etkileyen kuruluşlardır. Türkiye, tasarruf oranının düşük olması nedeniyle ekonomik büyüme için dış finansmana önem vermekte ve uluslararası yatırımların Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranını yükseltmek için çaba göstermektedir. Bu kapsamda uluslararası sermaye payı ve çok uluslu şirketlerin sayısı giderek artış göstermektedir. Türkiye'de finansal sistemde ticari bankalardan sonra ikinci sırada yer alan sigorta sektöründe büyüme oranları gelişmiş ve gelişmekte olan piyasalara göre çok yüksektir. Ancak sigortacılık sektöründe kişi başına prim üretimi halen gelişmiş ülkelere göre çok düşüktür. Bu veriler sigortacılık sektöründe daha fazla gelişmenin olması gerektiğini göstermektedir. Diğer taraftan sigortacılık sektöründe uluslararası sermaye payı giderek artmaktadır. Halen sigortacılık sektöründe faal sigorta şirketlerinin % 70'i uluslararası sermayeye sahiptir. Bu çalışmada amaç, sigortacılık sektöründe uluslararası sermayeye sahip şirket sayısındaki artışı, bu artışın nedenlerini ve etkilerini değerlendirmektir. Sonuç olarak geçmiş yıllara göre sigortacılık sektöründe uluslararası sermayenin gelişimi üzerinde durulmuş, uluslararası sermayenin olumlu ve olumsuz tarafları incelenmiş önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Çok Uluslu Şirket, Sigorta Sektörü, Uluslararası Sermaye

Üniversite Öğrencilerinin Lise Fizik Kimliklerinin Kariyer Seçimlerine Etkisi

Dr. Öğr. Üyesi Erol Süzük - Prof. Dr. Feral Ogan-Bekiroğlu

ÖZ

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin kariyer seçimlerinde lise fizik kimliklerinin etkisine yönelik bir model geliştirilmiş, kariyer çıktı beklentileri, lise fizik deneyimleri, lise fizik kimlikleri ve kariyer seçimlerinin birbirleriyle olan yapısal ilişkileri incelenmiştir. Yordayıcı korelasyonel araştırma modeli doğrultusunda düzenlenen araştırmada ilgili modeldeki kariyer çıktı beklentileri, lise fizik deneyimleri ve lise fizik kimliklerinin kariyer seçimi üzerindeki doğrudan, dolaylı ve toplam etkileri test edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, tabakalı amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 693 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde, araştırmacı tarafından geliştirilmiş Demografik Bilgiler Anketi, Lise Kariyer Çıktı Beklentileri ve Fizik Deneyimleri Anketi ve Fizik Kimliği Ölçeği kullanılmıştır. Veriler, yapısal eşitlik modellemesi türlerinden melez yol analizi ile incelenmiştir. Melez yol analizi ile elde edilen modelde tüm t değerleri istatistiksel olarak anlamlı ve uyum indeksleri ise mükemmel uyum seviyesindedir. Son olarak, oluşturulan ve doğrulanan modelin belirleme katsayısı .165 olarak elde edilmiştir. Elde edilen modelde lise fizik kimliği ilgi alt kimliği tarafından 0.872'lik, tanınma alt kimliği tarafından 0.799'luk ve yetenek alt kimliği tarafından ise 0.731'lik standart katsayı değeri ile yordanmaktadır. Bu etki değerleri 0.5'ten büyük olduğu için yüksek bir etki olarak görülebilir. Ayrıca ilgi alt kimliği, öğrencilerin fizik kimliğini en çok etkileyen bileşendir. İkinci olarak modele göre öğrencilerin lise fizik kimlikleri seçtikleri bölüme etki etmektedir. Buna göre öğrencilerin bölüm değişkeni varyansının %16.5'i lise fizik kimliği değişkeni ile açıklanmaktadır. İlgili alan yazındaki birçok çalışma öğrencilerin lise fizik kimliklerinin fen bilimleri ile ilişkili kariyer seçimlerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Fizik Kimliği, Üniversite Öğrencileri, Kariyer Seçimi, Yapısal Eşitlik Modellemesi.

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Stemm Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Öğrt. Fatma Yazar - Prof. MD. Funda Okuşluk

ÖZ

Science (Bilim), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik),Mathematics (Matematik), kelimelerinin baş harflerinden oluşturulan STEM kavramı bütüncül bir kavram olup, içerdiği disiplinler birbiri ile kesişmektedir. STEM eğitimi dinamik bir yapıya sahip olup sürekli gelişmekte ve birçok farklı görüş barındırmaktadır. Tıp uygulamalarının STEM disiplinlerine entegrasyonunu konu alan STEM-Medicine (STEMM) yaklaşımı çalışmanın araştırma konusunu oluşturmaktadır. Bu amaçla üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde STEMM etkinliklerinin etkisini ortaya koymak için Malatya Bilim Sanat Merkezi'nde öğrenim gören farklı sınıf düzeylerindeki 14 öğrenciye Malatya İnönü Üniversitesinde bir hafta süreyle "STEM'le Genç Mühendis Beyinler" projesi kapsamında STEM yaklaşımına dayalı fen etkinlikleri yapılmıştır. Öğrencilere genel bilim, fen, mikrobiyoloji, sanat dersleri verilmiş, bu dersleri dikkate alarak kendilerine verilen problem durumlarına çözüm üretmeleri istenmiştir. Analitik ve çok kapsamlı düşünmelerini destekleyecek, Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematiğin bir arada kullanıldığı multidisipliner etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerden hastaların ilaç kullanımını kolaylaştıracak, organik yöntemlerle kaplanmış ürünler tasarlamaları istenmiştir. İnönü Üniversitesi Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Laboratuvarı, tıp fakültesi mikrobiyoloji laboratuvarı ve fen-edebiyat fakültesi kimya laboratuvarlarında öğrenciler sentezlerini gerçekleştirmiş, kanser ve vitamin ilacı enkapsülasyonu yapmışlardır. Etkinlikler sırasında öğrencilerin eleştirel düşünebilmelerine fırsat veren problem çözme becerilerini kullanarak, aktif olarak katılabilecekleri STEM tabanlı bir öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Öğrencilerin süreç boyunca tasarladıkları ürünler, bilgi edinme ve ürün geliştirme defterleri, tuttukları günlükler nitel analize tabii tutularak bu etkinlik ve öğrenme ortamının öğrencilerin STEM ile ilgili görüşlerine etkisi belirlenmiştir. Araştırmada üstün yetenekli bireylerin eğitiminde STEMM yaklaşımının kullanılabilirliği alan yazın eşliğinde tartışılacaktır. Araştırma İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından SCD-2018-738 numaralı proje kodu ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: STEM, STEMM, STEM Eğitimi, Üstün Yetenekli Birey

XVI. Yüzyıl Osmanlı Düşünce Dünyasını Anlatan Bir Kaynak Olarak: İbrahim Gülşenî ve Menâkıb-i İbrahim Gülşenî

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan Haykıran

ÖZ

XVI. yüzyıl'da Osmanlı Devleti'nin büyüyüp doğuya yöneldiği dolayısıyla Balkanlardan ziyade mensubu ve temsilcisi olduğu Türk İslam kültür coğrafyasının kadim memleketlerine hakim olmaya başladığı dahası burada bulunan diğer Türk devletleri Akkoyunlular ve Memlûklüler karşısında yoğun bir rekabete giriştiği dönemde düşünce ve kültür dünyasında büyük değişimlerin yaşandığı da açık bir gerçektir. İşte tam da bu ortam da Her üç devlet ile de yakından teması bulunan ve nihayetinde yükselen güç olan Osmanlılar safında yerini alan İbrahim Gülşenî, Osmanlıların içinde bulunduğu fikri ortamı ve yaklaşımları iyi bir açıdan kavrama imkanına sahip bir düşünür olarak görülmektedir. Onun hem Akkoyunlular hem de Memlûkler ama en çok da Osmanlılar hakkında bilgi veren Menâkıbnamesi XVI. yüzyıl Osmanlı fikir dünyasını anlamada önemli bilgiler veren bir eserdir. Çalışmada İbrahim Gülşenî'nin Menâkıb-ı İbrahim Gülşenî'si üzerinden Osmanlıların Akkoyunlu ve Memlûkler karşısında geliştirdiği fikri refleksler ve içinde bulunduğu düşünce ortamı irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, XVI. Yüzyıl, İbrahim Gülşenî, Menâkıb-i İbrahim Gülşenî, Gülşenîlik

Yabancı Dil Eğitiminde Bilgisayar Destekli Öğretim

Dr. Öğr. Üyesi Özge Barut

ÖZ

Yabancı Dil Eğitiminde Bilgisayar Destekli Öğretim ÖZGE BARUT Yeditepe Üniversitesi, Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul ÖZET Modern çağda teknolojinin de ilerlemesiyle eğitim alanında da bazı teknolojik yeniliklerin kullanılması kaçınılmazdır. Bu durum sadece Türkiye'de değil tüm dünyada birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da görülmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte elektronik kitap, elektronik sözlük, elektronik kütüphane, online kurslar gibi kavramlar da ortaya çıkmıştır. Yabancı bir dili öğrenirken de teknolojiden yararlanarak hem görsel hem de işitsel açıdan öğretilmesi hedeflenen dil daha kolay ve etkin bir şekilde öğretilebilmektedir. Bilgisayar destekli öğretimde bilgisayarın öğretme sürecinde öğretmenin yerine geçecek bir seçenek olarak değil, sistemi tamamlayıcı ve güçlendirici bir araç olarak görmemiz gerekir. Anahtar Kelimeler: Teknoloji, bilgisayar, Rusça, klasik, modern. GİRİŞ İçinde bulunduğumuz modern çağda öğrenci bilgisayar teknolojisi ile birebir etkileşim içerisindedir. Bu sayede öğrencinin problem çözme becerisi de bilgisayar kullanımıyla ivme kazanır ve bu ivme öğrenilmesi hedeflenen dilin teknolojinin de yardımıyla daha kısa sürede ve daha aktif bir şekilde öğrenilmesine yardımcı olur. Ö. Demirel bilgisayarın problem çözme becerisinin öğretimine yönelik özelliklerini açıklarken üç temel unsura değinmiştir: - Öğrenci gerçek hayatta karşılaşabileceği problemler üzerine çalışır, - Problem ile ilgili bilgiye ulaşmak çabuk ve kolay olur, - Öğrencinin problem çözümünde hangi basamakta güçlük yaşadığı tespit edilir ve güçlüğün giderilmesi için öğrenci yönlendirilir, - Öğrenciye çok sayıda problem çözme olanağı tanındığı için öğrenci deneyim kazanır [Demirel, Ö. , 2004:154]. Buradan da anlayacağımız gibi teknoloji hem öğrenilen hedef bilgiye dair problemi çözmede hem de bu problemin çözümü ile ilgili doğru bilgiye kısa sürede ulaşıp öğrencilere aktif olarak öğrenme olanağı sunmaktadır. Tüm bu süreç özellikle yabancı dil öğretiminde görsel ve işitsel öğelerle de desteklenerek gerçekleştirilmelidir. Dersler internet kaynakları kullanılarak ve slaytlarla görsel açıdan zenginleştirilerek öğrencilere daha akılda kalıcı bir yöntemle sunulabilmektedir. Bu şekilde eğitim kalitesi de artmaktadır. Eğitim kalitesinin artırılması eğitimin içeriğine, sunum şekline, şeçilen yöntemlere ve eğitimci kadrosuna bağlı olduğu kadar seçilen materyallere ve bu materyallerin teknoloji ile doğru bir şekilde sentezlenmesine de bağlıdır. S.İ. Salonin'e göre eğitimin kalitesini artırmak ilgi duyulan her şeyin gerçekleştirilmesi ve en başta da belirli bir uzmanlık alanında üniversitede eğitim gören öğrencilerin talepleri doğrultusunda gelişen yeni metodların eğitim sürecinde kullanılmasıyla gerçekleşmektedir [Solonin, S.İ. 2010: 44]. Bu görüşe ek olarak D.F. Gözütok Edgar Dale'nin soyut ve somut ortamları bir şekil ile ifade eden 'Yaşantı Konisi' ndeki gibi farklı duyu organlarıyla öğretilebilen bilgiler verilirken öğrencilerin hazırbulunuşluğun ve sınıf düzeyinin de gözardı edilmemesi gerektiği görüşünü savunmuştur [Gözütok, 2006:303-304]. Rus dilini bir yabancı olarak öğrenmeye başlayan üniversite filoloji ve edebiyat bölümü öğrencilerinin Solonin ve Gözütok'un da belirttiği gibi yeni metodları kullanarak belli bir hazırbulunuşluk düzeyine getirilip sistemli bir şekilde hedeflenen zamanda soyut bilgileri teknolojinin de yardımıyla somutlaştırarak kalıcı öğretimi sağlayıp öğrenciye yabancı dil öğrenmenin zorluklarını en pratik yoluyla daha ilginç, etkin ve daha güncel bilgiler doğrultusunda verilmesi hedeflenmelidir. Elbette bu durumun bazı sınırlılıkları da vardır. Bunların en başında da öğretmenlerin alışılagelen bazı geleneksel yöntemlerin yerine modern çağın getirdiği teknolojik yeniliklere yer vermede yeteri kadar pratik ve hızlı olamamalarıdır. Bu sorunu aşmada gelişmekte olan teknolojinin getirdiği farklı internet kaynaklarını, malzeme ve donanımları öğrencilere sürekli güncelleyerek verip öğrenme

sürecinde hem belli bir hıza ulaşma hem de ilerleyen teknolojik gelişmelere paralel bir çizgide ilerleyebilme imkanı elde etmiş oluruz. Buna bağlı olarak da geleneksel yöntemlerin bu süreci yavaşlatmasının da önüne geçilmiş olur. Rusçada var olan diğer bir zorluk ise Rusça kelimelerin okunuşları ile yazılışları arasında farklılıkların olması bu dilin öğretiminde bazı zorlukları da beraberinde getirir. '?►?►?►?►' kelimesi iki 'o' ile yazılır ancak vurgunun ikinci hecede olmasından dolayı birinci 'o' 'a' şeklinde okunur. Bu okunuş özelliği görsel ve işitsel öğelerle desteklenerek anlatılırsa öğrenci görselinden kelimenin anlamını kolaylıkla hatırlayacaktır hem de vurgudan kaynaklı farklı okunuşa sahip bir kelimeyi doğru telaffuz edip doğru bir şekilde yazacaktır. Bu kelimeyi bir sonraki aşamada yine görseliyle görüp cümle içinde kullanınca öğrenme çoklu duyu organlarının aktif kullanımı sayesinde pekiştirilmiş olacaktır. Bu zorlukları en aza indirgemek ve Rus dilini daha zevkli ve anlaşılır bir şekilde öğretmek için hem bilgisayar teknolojisini ve multimedya kullanarak hem de tepegöz, projeksiyon makinesi, slayt makinesi, tablolar ve şekillerden faydalanarak çok yönlü bir öğretim tekniği de öğretim sürecine dahil edilmelidir. Bu sayede dersler hem daha verimli geçmiş olur hem de öğretim hizmetinin kalitesi artmış olur. Öğretim sürecinde Rusça eğitim sitelerini (www.russnet.org/ www.conradish.net/www.masterrussian.com/ www.learningrussian.com) kullanarak da Rus dilini sadece sınıf içinde değil sınıf dışında da etkin bir şekilde öğrenme olanağına sahip olabiliriz. Bu eğitim siteleri AMAÇ Bilgisayar destekli eğitimde amaç öğrenciyi sürekli aktif tutup, onların daha aktif katılımını sağlamaktır. Bu sayede öğrenciden anında dönüt, düzeltme ve pekiştirme yapılabilmektedir. Derslerde öğretilen konuların bilgisayar destekli sunumu konuların daha kısa sürede ve sistematik olarak öğretilebilmesine de imkan vermektedir. Bilgisayar teknolojisi sayesinde birden fazla duyu organının (görsel, işitsel…) bir arada kullanılmasıyla birçok alanda olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de daha kalıcı ve etkin bir öğretim hedeflenmektedir. Bu şekilde verilen bir eğitimde o dili öğrenmedeki başarı oranlarında da belirgin bir artış olduğu bilgisayar teknolojisini aktif olarak kullandığımız Rusça 'Yazma', 'Dinleme', ve 'Okuma' derslerimizde gözlemlenmektedir. Derslerimizde ne kadar çok duyu organımızı öğrenme sürecine dahil edersek öğrenmedeki hız ve kalıcılık da o kadar artmaktadır. YÖNTEM Bu çalışmada gözlem yönteminden faydalanılmıştır. Rusçayı öğrenme sürecinde öğrencilerin gözlemlenerek klasik öğrenme tekniği ile teknoloji arasındaki öğrenme hızı, kavrama yetisi ve işlenen konunun öğrencinin aklında kalması incelenmiştir. BULGULAR Öğrenciler Rusça öğrenirken teknoloji unsurları ne kadar kullanılırsa öğrencilerin dikkatlerinin de o kadar arttığı, aktif katılım sağladıkları, daha kalıcı bir şekilde öğrendikleri ve verilen proje ödevlerini yaparken daha çok araştırma yöntemlerine başvurdukları gözlenmiştir. SONUÇ Dil öğretiminde çağımız öğrencileri için klasik yöntemler ya da teknolojinin içinde bulunmadığı yöntemler öğrenci motivasyonunu düşürmekte, dikkat dağınıklığına ve buna bağlı olarak öğrenme hızının yavaşlamasına sebep olmaktadır. Öğrenciler sınıf içinde aktif olabileceği gibi sınıf dışında da sıkılmadan internetteki bazı eğitim sitelerinden faydalanabilir ve araştırma yaptığı konular hakkında çok fazla seçenek bulabilir. Teknolojiyi kullanırken duyu organımızı ne kadar çok dahil edersek öğrenme hızını da o kadar artırmış oluruz.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Bilgisayar, Rusça, Klasik, Modern

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bireylerin Yaptıkları Sözdizimi Hatalarının İncelenmesi

Dr. Zeynep Zeliha Bayazıt

ÖZ

Türkçe sözdiziminin en göze çarpan özelliği, yüklemin tümce sonunda yer almasıdır. Bu özellik, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaşanılan sorunların en önemli nedenlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Alanyazında özellikle de yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenen ve anadili İngilizce olan bireylerin iki dil arasında daha çok karşılaştırma yaptıkları , dahası çoğu zaman da kendi anadillerinde düşünerek sözdizimsel hatalar yaptıkları belirtilmektedir. Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sorun odaklı yaklaşımlara yönelik araştırmalar oldukça önem kazanmaktadır. Sorun odaklı yaklaşımlardan biri olan hata analizi yöntemi, ikinci dil öğrenme sürecinin incelenmesi açısından oldukça önemli ipuçları vermektedir. Bu nedenle bu çalışmada, anadili İngilizce olan ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin en çok yaptıkları sözdizimsel hataları, hata analizi ve karşılaştırmalı analiz bulgularından yararlanarak belirlemek, bu hataların nedenlerini saptamak ve buna uygun olarak, genelde yabancı dil özelde ise yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerine dil öğretim sürecini daha verimli hâle getirebilecek çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır. Çalışma, Indiana Universitesi Turkish Flagship Programında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve anadili İngilizce olan orta seviyedeki (intermediate level) 20 birey üzerinde yürütülmüştür. Öğrenci hatalarını saptamak için öğrencilerden İngilizceden Türkçeye çeviri yapmaları istenmiştir. Çalışma sonunda öğrencilerin daha çok biçimbilimsel ve dilbilgisel hatalar yaptıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Sözdizim, Hata Analizi

Yaratıcı Düşünme Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama

Asst. Prof. Ph.D. Feyzullah Şahin

ÖZ

Düşünme, bilgi edinme, anlama ve öğrenme sürecinin en önemli bileşenidir. Bilgileri sorgulama, değerlendirme ve yeni bilgiler üretme çalışmalarının temelini oluşturmaktadır. Sorunları sağlıklı olarak çözebilmek, bağımsız düşünürler olabilmek ve geleceğe yön verebilmek için bir gerekliliktir. Düşünme becerilerinden biri de yaratıcı düşünmedir. Yaratıcı düşünme, öğrenilebilen bir beceridir. Bu becerinin kazandırılmasında kullanılan yöntemlerden birisi de yaratı dramadır. Yaratıcı drama, önceden yazılmış bir metin olmaksızın, katılımcıların kendi yaratıcı buluşları, özgün düşünceleri, anıları ve bilgilerine dayanarak oluşturdukları eylem durumları, doğaçlama ve canlandırma (San, 1998) olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın genel amacı, zihinsel engelli bireylerde yaratıcı drama yönteminin onların yaratı düşünme becerileri gelişimine etkisinin incelenmesidir. Çalışma, kapsamında yaratıcı drama içerikli bir program hazırlanmış ve 2017 Güz döneminde öğrencilere uygulanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Torrance Yaratıcı Düşünme Testi "Sıra Dışı Kullanım Etkinliği" ve "Daireler" etkinliği kullanılmıştır. Öğrencilerin yanıtları akıcılık, esneklik ve yaratıcılık boyutları ile incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, deney grubunun ön test puanları son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Cinsiyet düzeyinde yapılan analizlerde ise anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Bu sonuçlar, şekilsel ve sözel yaratıcılığı artırmada yaratıcı drama yönteminin etkili olduğuna işaret etmektedir. Not: Bu çalışma, Düzce Üniversitesi DÜBAP.2017.10.04.615 sayılı Bilimsel Araştırma Projesi ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenci, Sözel ve Şekilsel Yaratıcılık, Yaratıcı Drama, Yaratıcı Düşünme Becerilerinin Geliştirilmesi.

Creative Drama in the Development of Creative Thinking Skills

Abstract

Thinking is the most important component of information acquisition, understanding and learning process. Information is the basis of inquiry, evaluation and production of new information. It is a requirement to be able to solve the problems in a healthy way, to be independent thinkers and to be able to direct the future. One of the thinking skills is creative thinking. Creative thinking is a learned skill. One of the methods used to gain this skill is the creation drama. The overall aim of this study is to examine the impact of creative drama on the development of creative thinking skills in mentally retarded individuals. In the scope of the study, a program with creative drama content was prepared and applied to the students during the fall semester of 2017. "Unusual Usage Activity" and "Circle" which is a sub-activity of Torrance Creative Thinking Test activities were used as a means of collecting data in the study. Students' responses were analyzed with fluency, flexibility and creativity dimensions. As a result of the research, it was determined that the pre-test scores of the experimental group differ significantly from the post-test scores. There was no significant difference in the analyzes made at the gender level. These results indicate that the creative drama method is effective in enhancing formal and verbal creativity. Not: This research is supported by Düzce University Research Fund Project Number: DÜBAP.2017.10.04.615

Keywords: Students With İntellectual Disabilities, Verbal and Figurative Creativity, Creative Drama, Development of Creative Thinking Skills.

Yaşam Becerileri İle İlgili Alan Yazın Taraması

Teacher İbrahim Topkara - Asst. Prof. Ph.D. Müge Aygün

ÖZ

Bu çalışma, yaşam becerilerine yönelik olarak alan yazında yapılmış çalışmaların derinlemesine incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Buna bağlı olarak 12 makale, dört yüksek lisans tezi, iki doktora tezi olmak üzere toplam 18 çalışma incelenmiştir. Çalışmaların seçiminde Google Akademik arama motoru, YÖK Ulusal Tez Merkezi, TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark, ERIC, SPRINGER, Taylor and Francis Online ve Giresun Üniversitesi Kütüphanesi, veri tabanlarından faydalanılmıştır. Çalışmaların her biri yayın yılı, katılımcı türü, araştırma konusu, araştırma yöntemi, araştırma deseni, veri toplama araçları ve veri analizi açısından temalara ayrılarak detaylıca incelenmiştir. Ayrıca alan yazında yaşam becerilerinin çeşitleri ve nasıl sınıflandırıldığı da incelenerek 73 yaşam becerisine ulaşılmıştır. Çalışmalara detaylıca bakıldığında en fazla çalışmanın 2015 yılında yayınlandığı, konu alanları incelendiğinde ise yaşam becerileri eğitiminin daha fazla çalışıldığı görülmektedir. Çalışmaların örneklemini ise çoğunlukla lisans öğrencileri oluştururken nicel yöntemlerin daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Veri toplama araçları olarak ölçeklerden daha fazla yararlanıldığı, araştırma deseni olarak da deneysel desen in tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca çalışmaların örneklemini en az öğretmenler oluştururken karma yöntemin çok az kullanıldığı, araştırma deseni olarak ise eylem araştırmasının tercih edilmediği görülmektedir. Çalışmaların bulgu ve sonuçlarına bağlı olarak bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Becerileri, Yaşam Becerileri Eğitimi, Alan Yazın

Abstract

This study was conducted in order to examine in depth the studies on life skills s. Therefore, a total of 18 studies including 12 articles, four master thesis and two doctorate thesis were examined. In the selection of the studies, Google Academic search engine, YÖK National Thesis Center, TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark, ERIC, SPRINGER, Taylor and Francis Online, Giresun University Library, databases were utilized. Each of the studies has been examined in detail in terms of publication year, participant type, research theme, research method, research design, data collection tools and data analysis. In addition, the range of life skills in the summer and how they are classified are examined and reached 73 life skills. When the studies are examined in detail, it is seen that the most of the worker is published in 2015, and the life skills training is studied more when the subject areas are examined. Quantitative methods are seen to be used more frequently while the sample of the studies is composed mostly of undergraduate students. It is seen that scales are used more as data collection tools and experimental design is chosen as research design. In addition, it is seen that while at least teachers constitute the sample of the studies, the mixed method is used very little and the action research is not preferred. Some suggestions have been made depending on the findings and results of the studies.

Keywords: Life Skills, Life Skills Training, Literature

Yüksek Lisans ile Öğretimimde Meydana Gelen Değişiklik: İki Matematik Öğretmeni Örneği

Asst. Prof. Ph.D. İlyas Karadeniz

ÖZ

Çalışmanın amacı, matematik eğitiminde yüksek lisans yapan ilköğretim matematik öğretmenlerinin yüksek lisans programında aldıkları dersler ışığında kendi derslerinde yaptıkları değişiklikleri betimlemektir. Nitel olan bu çalışma bir durum çalışması örneğidir. Güneydoğu Anadolu bölgesinde bir devlet üniversitesinde yüksek lisans yapmakta olan iki matematik öğretmeninin Güneydoğu Anadolu bölgesinde çalıştıkları ortaokullardaki matematik derslerinde yaptıkları değişiklikler günlükler aracılığıyla incelenmiştir. Ayrıca yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği ile katılımcı öğretmenlerin yüksek lisans yapma amaçları ve yine kendi derslerindeki değişiklikler üzerine bilgiler edinilerek çalışmada veri kaynaklı üçgenleme tekniği kullanılmıştır. Çalışma yüksek lisans yapan matematik öğretmenlerine ve yüksek lisans dersi veren öğretim elemanlarına yönelik fikir vericidir. Çalışmanın bulguları ile yüksek lisans programına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Dersi; Matematik Eğitimi; Yüksek Lisans Programı

Zihinsel Engelli Bireylerde Eşik Değer Hipotezinin Test Edilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Feyzullah Şahin

ÖZ

Eşik değer hipotezi (Threshold effect), zeka ve yaratıcı düşünme arasındaki ilişkinin açıklamada kullanılan hipotezlerden birisidir. Eşik değer hipotezine göre bireyleri yaratıcı düşünme becerilerini performansa dönüştürebilmeleri için en az orta düzey bir zekaya sahip olması gerektiği varsayılır. Hatta, 85-120 IQ puan aralığında zeka puanına sahip bireylerin yaratıcılıkları ile zekaları skorları arasındaki ilişkinin, 120≥ IQ sahip bireylerden daha yüksek çıkması beklenmektedir. Bu çalışmanın genel amacı, zihinsel engelli bireylerin zeka puanı ile yaratıcılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma, 31 hafif düzeyde zihinsel engel tanılı bireyle sürdürülmüştür. Veri toplama aracı olarak, bireylerin yaratıcı düşünme becerilerinin belirlenmesi için Torrance Yaratıcı Düşünme Testi "Sıra Dışı Kullanım Etkinliği" ve "Daireler" etkinliği, zeka puanlarının belirlenmesi için Standford Binet zeka testi kullanılmıştır. Analizler sonucu, öğrencilerin zeka puanları ile şekilsel veya sözel akıcılık, esneklik ve yaratıcılık indeks puanları arasında anlamlı korelasyonlar olmadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar, zihinsel engelli bireylerin yaratıcı düşünme becerilerinin zeka dışında diğer etmenlere bağlı olarak ortaya çıktığına işaret etmektedir. Bu çalışma, Düzce Üniversitesi DÜBAP.2017.10.04.615 sayılı Bilimsel Araştırma Projesi ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenci, Eşik Değer Hipotezi, Sözel ve Şekilsel Yaratıcılık.

Testing the Threshold Effect Hypothesis in People With Menthal Retard

Abstract

Threshold effect is one of the hypotheses used to explain the relationship between intelligence and creative thinking. According to the threshold effect hypothesis, it was assumed that individuals should have at least a middle level of intelligence to turn creative thinking skills into performance. In fact, the relationship between the scores of creativity and intelligence scores of individuals with intelligence points in the range of 85-120 IQ is expected to be higher than the individuals who have 120≥ IQ. The general aim of this study is to examine the relationship between the intelligence score and creativity score of mental retarded individuals. The study was conducted with 31 people with mild mental disability. As data collection tool, Torrance Creative Thinking Test with "Outstanding Use Effectiveness" and "Circles" activity were used creativity scores and Standford Binet Intelligence test were used for determination of intelligence scores. As a result of the analyzes, it was found that there were no significant correlations between the students' intelligence scores and the figurative or verbal fluency, flexibility and creativity index scores. These results indicate that the creative thinking skills of the mentally handicapped individuals occur due to other factors other than intelligence. Note: This research is supported by Düzce University Research Fund Project Number: DÜBAP.2017.10.04.615

Keywords: Student With Mental Retarded, Threshold Effect Hypothesis, Verbal and Figurative Creativity.

“Güzel”in Arayışında Bir Yönetmen: Paolo Sorrentino

Prof. Dr. Metin Işık - Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Küçükalkan

ÖZ

Son dönemin önemli İtalyan yönetmenlerinden Paolo Sorrentino, Muhteşem Güzellik (La Grande Bellezza, 2013) filmiyle, bir yandan Roma’ya ve Roma’nın muhteşem güzelliklerine dikkat çekerken bir yandan da tarih boyunca birçok düşünürün üzerinde durduğu güzelliğin ne olduğu sorusuna kendince cevaplar vermektedir. Güzel ve dolayısıyla güzellik kavramı, estetiğin temel kavramı olmakla birlikte, düşünce tarihinde de gördüğümüz gibi, başta ahlak felsefesi, siyaset felsefesi, din felsefesi olmak üzere felsefenin diğer alanlarıyla ilişki içindedir. Bu ilişkide güzelin ne olduğuna yönelik sorularla ilintili olarak iyinin, yücenin, toplumsal iyinin ne olduğu soruları da sorulmuştur. Bunlardan en önemlisi ise güzel ile iyi ve yüce arasında kurulan paralelliktir. Platon ve Tolstoy başta olmak üzere birçok filozof sanat ile ahlak, güzel ile iyi arasında doğrudan bir bağ kurarak sanatı ahlakın hizmetine sokma çabası içine girmişlerdir. Filmde Sorrentine, Roma’nın hayatından farklı kesitler ve kesimler göstererek şehirdeki birçok güzelliği ortaya koymaktadır. Roma’da kim ne istiyor ve arıyorsa ona göre bir güzellik vardır: Bir yanda çılgın partiler, içki ve uyuşturucu âlemleri, sefih bir hayat; diğer yanda ise Katolikliğin merkezi olarak sade ve yoksul bir yaşam, kendini feda etme, samimiyet. Ancak kahramanımızın yaşadığı hayattan tatminsizliğini yönetmenin bir tavrı alışı olarak değerlendirirsek seçimini modernden, lüksten, eğlence ve sefahat hayatından yana değil, sadelikten, kanaatten, samimiyetten yana kullanmaktadır. Bu çalışmada, Muhteşem Güzellik filmini iki yaşam biçiminin karşılaştırması, güzelin ve iyinin ne olduğu sorusuna yönelik cevap arayışı olarak ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Güzellik, İyilik , Yücelik, Modern Hayat, Muhteşem Güzellik

"Türkkart" Sistemiyle Düzen ve Denetim Altına Alınması; Gelecekteki Projeksiyonu ve Stratejik Önemi

İsmail Birtane - Dr. Öğr. Üyesi Levent Aksu - İsmail Yıldırım

ÖZ

GİRİŞ Türkiye'de kayıt dışı ekonomik yapının[1] önüne geçilmesi için alınabilecek tedbirlerden birisi günlük yaşamda akıllı kart sisteminin tüm ticari alış verişlerden yaşamın ekonomik en küçük detayına kadar kullanımını temel alan çağdaş ve gelecekte beklenen en önemli ekonomik değişim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu akıllı kart sistemiyle Türkiye ekonomik anlamda çağ atlayacak bir noktaya gelecektir. Adımlarının atılmaya başlandığı şu günlerde, daha ileri yöntem ve tekniklerle donatılarak Türk milletinin refahının gelişmesine ve adil bir gelir dağılımı yapısının tüm katmanlarda hissedilmesine imkan sağlayacaktır. TÜRKKART adını verdiğimiz bu sistem çok önemli işlevleri yerine getirecek ve en önemlisi dünya sahnesinde Türk milletini öne çıkaracak bir eko-sosyal kart olacaktır. Bu kartla amacımız kayıt dışı ekonomiyi ortadan kaldırmak ya da minimum seviyelere düşürmektir. Türk ekonomisindeki kayıt dışılık miktarı GSMH'nın %50-60 kadarı olduğu gerçeğidir. Bu da takribi 350-400 milyar $ civarındadır. Her yıl bu miktarda para[2] sistemde kaybolmakta ve üretim sürecine girememektedir. Devlet her yıl bu kadarlık bir gelirden mahrum kalmaktadır. Üretim sürecine girmediğinden katma değer yaratma ve kaynak oluşturma etkisi yoktur. Türk kart sistemi Türkiye'nin kalkınması için anahtar olan bir karttır. Bu kart sisteminde finansal ve mali olarak denetiminin, kontrolünün, düzenlenmesinin ve uygulamalarının çağın önünde Türkiye'yi dünyanın ilk 5 ülkesi haline getirecektir. Ülkede büyük bir miktarı oluşturan kayıt dışının kayıt altına alınmasında çok önemli bir görevi yerine getirecektir. Vergi oranlarının ve vergi düzenlemelerinin daha reel (gerçekçi) düzenlenmesine imkan sağlayacaktır, vergi kaçakçılığının önüne geçilecektir, gelir dağılımında adaletli bir yapıya dönüşmesine imkan sağlayacaktır. Piyasalarda bir istikrar meydana gelecek iktisadi büyümede ciddi bir artış meydana gelecektir. Bu sistem parayı ortadan kaldıran bir sistem değildir. Paranın kontrolünü ve denetimini sağlatan akıllı bir sistemdir. Uzun yıllardır tedavülde olan kağıt para sisteminde birtakım önemli sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Örneğin: Kayıtdışı ekonomiyle mücadelede başarı kazanılamamış ve haksız kazançların önüne geçilememiştir. Vergi kaçakçılığında artışlar olmuştur. Gelir dağılımnda adaletin sağlanamaması, gerçek zengin ve fakirin devletin kayıtlarında kesinlikle bilinememesi, Kaçakçılık ve yasadışı organize örgütlerin (terör grupları, anarşik yapılar, illegal kurumlar, mafya, kaçakçılık şebekesi vb.) finansal kaynağı takip edilememektedir. Bu Türk kart sistemi ülke içinde kağıt paranın tedavülde olmadığı ancak herşeyin kayıt altında olduğu bir sistemdir. E-devlet uygulamasına entegre edilecek bir yazılımla T.C. vatandaşlarının, tüzel kişiliklerin ve özel ya da kamusal kurumların ve kuruluşların parasal ve mali nitelikteki tüm nakit, envanter hesapları ve mal varlıkları kayıt altına alınacak ve alışverişler yakın zamanda kullanıma geçecek çipli kimlik kartlarıyla yapılacak olması, Türk kart sisteminin ileride çok önemli fonksiyonları yerine getirecek olmasıyla ekonomik yapı kayıt altına alınmış olacak ve yastık altı ekonomi kavramı ortadan kalkacaktır. Henry Ford; "halka paranın nasıl, kim tarafından yapıldığı, kontrolünün nasıl sağlandığı ve sistemin nasıl denetlendiği ve oynanan oyunlarınhalkın bir avuç kişinin kontrolü altına sokulduğu anlatılmalıdır ki, sistemi korumak, düzenlemek çok önemli bir durum arz etmektedir". James A. Garfield ise; "parayı kim kontrol ederse, o, sanayinin ve ticaretin gerçek sahibidir". James Madison ise; "tarihi kayıtlar gösteriyor ki, bankerler ve tefeciler mümükün olan her türlü suistimal, entrika, aldatma, şiddet ve korkutma yollarını kullanarak parayı ve para basmayı kontrolleri altında tutarak, hükümetler üzerindeki kontrollerini devam ettirmeye

çalışmaktadırlar"(Tokalak, 2018:16-17). [1] Kayıtdışı ekonomi, genel olarak, kamu otoritelerinin denetimi dışında kalan her türlü ekonomik işlem olarak tanımlanmaktadır. Kayıtdışı ekonominin kapsamı içine hem yasalarla yasaklanmış ekonomik faaliyetler, hem de yasalarla yasaklanmadığı halde bilinçli olarak kayıtlara geçirilmeyen, belgelendirilmeyen ekonomik faaliyetler girmektedir (Tepav, 2006: 68). [2] Para, insanlık tarihinin en ilginç mallarından biridir. En yoğun olarak milattan önceki dönemde kullanılan paranın inek olduğu bilinmektedir. Aslında, İngilizcede parasal anlamına gelen pecuniary sözcüğü Latincede inek anlamına gelen pecun sözcüğünden türetilmiştir. Elbise, mısır, köleler, bıçaklar ve hatta biranın çeşitli dönemlerde ve çeşitli yerlerde para olarak kullanıldığına ilişkin belgeler mevcuttur. Bu örneklerin tümünde para olarak kullanılan nesnelerin reel olarak bir değeri söz konusudur. Ancak bu özellik geçmişte para olarak kullanılmış olan tüm nesneler için geçerli değildir. Örneğin midye kabuklarının, balina dişlerinin veya ağaçkakan gagalarının pratik olarak kullanımı çok sınırlı olmasına karşın sıralanan bu nesnelerin tümü insanlık tarihinde para olarak kullanılmıştır. Tarihin bilinen ilk metal parası, M.Ö yedinci yüzyılda, bugün ülkemizin Ege Bölgesi'nde kalan antik Lidya'da kullanılmıştır. Lidyalılar tarafından kullanılan bu ilk metal para, altın ve gümüş karışımından yapılmış ve üzerine aslan başı olan bir figür işlenmiştir. Kağıt para ise ilk kez yedinci yüzyılda Londra kuyumcuları tarafından çıkarılmıştır. Kuyumcular işledikleri değerli metalleri saklayabilmek için gerekli güvenli yerlere sahip olduklarından halk, sahip olduğu madeni sikkeleri, altını ve gümüşü muhafaza etmeleri amacıyla kuyumculara bırakmaya başlamış, kuyumcular da koruma amacıyla kendilerine bırakılan bu değerli metaller karşılığında sahiplerine makbuz vermişlerdir. Zaman içerisinde bu makbuzlar birer ödeme aracı olarak elden ele geçmeye başlamıştır. Kendilerine emanet olarak bırakılan tüm değerli madenlerin aynı anda geri istenmesi olasılığının çok düşük olduğunu gören kuyumcular, daha fazla makbuzu dolaşıma çıkartmışlar ve böylece günümüzdeki kağıt paraların ortaya çıkış sürecini de başlatmışlardır (KURUMLU Dilek Erdoğan, Makro İktisat ve Para-Banka-Kredi, Pegem Akademi Yayınları, Ankara-2015).

Anahtar Kelimeler: Ekonomi

Assoc. Prof. Ph.D. Banu Öztürk Kurtaslan - Expert Veysel Kupal

ÖZ

Bu çalışmada Bolvadin ilçesi Emirdağ caddesinde (2500m) yenileme ve genişletme çalışmaları kapsamında alt yapı ve üst yapı donatı elemanlarının değişimi, proje kapsamında bisiklet yolu ve bankların yerleştirilmesi, donatı elemanlarının bir düzen içerisinde caddeye yerleştirilmesi çalışılmaları araştırılmıştır. Kentsel yaşamın vazgeçilmez unsurları olan donatı elemanları, bir mekânı yaşanabilir ve anlamlı kılan, işlevsel ve estetik işlevleri ile tasarımsal ve çözümsel öğelerin başında gelir. Aydınlatma elemanlarından çöp kutularına, kapalı veya açık her türden oturma mekânlarına ve unsurlarına, bitki kasalarından döşeme ve kaplama malzemelerine, çeşme ve su unsurlarına, uyarı ve yön levhalarına ve otobüs duraklarından telefon kulübelerine kadar bir kenti şekillendirmekte ve işlevsel kılmakta kullanılan tüm detaylar donatı elemanları kapsamına girmektedir.

Anahtar Kelimeler: Donatı Elemanları, Kentsel Yenileme, Kentsel Tasarım

A Research on the Evaluation of Urban Furnitures on Emirdag Street in Bolvadin District

Abstract

In this study, within the scope of renewal and expansion works on Emirdag Street (2500m) in Bolvadin district, the replacement of the infrastructure and superstructure urban furnitures, the placement of bicycle paths and benches within the scope of the project and the placement of reinforcement elements in the street are investigated. Urban furnitures which are indispensable elements of urban life are one of the leading design and solution elements with their functional and aesthetic functions that make a space livable and meaningful. All details used in the construction of a city from the lighting elements to the trash bins, indoor or outdoor living spaces and elements, plant containers, floor and pavement materials, fountain and water elements, warning and direction signs, bus stops and telephone booths, and all the details used to make it functional are included in the context of urban furnitures.

Keywords: Urban Furnitures, Urban Renewal, Urban Design

Determination of Effective Atomic Numbers for Some Selected Oxides of Rare Earth Elements by Using Scattering Intensity Ratio

Asst. Prof. Ph.D. Ahmet Turşucu

ÖZ

Bu çalışmada, Sc2O3, Y2O3, Ce2O3, La2O3, Er2O3, Gd2O3, Tb4O7 ve Nd2O3 nadir toprak elementi osktilerinin etkin atom numaraları deneysel olarak tespit edilmiştir. Gama foton kaynağı olarak 5 Ci gücünde radyoaktif Am-241 halka kaynak kullanılmıştır. Deneyde, yüksek çözünürlüklü yarıiletken dedektör kullanılmıştır. Bu yolla, yayınlanan 59.54 keV enerjili gama fotonları tespit edilmiştir. Yarıiletken yüksek saflıkta germnayum dedektör, gelen ışına göre 167 derece açıyla yerleştirilmiştir. Deneysel hesaplamalarda kullanılacak fit eğrisini oluşturmak için saf numunelerden faydalanılmıştır. Elde edilen deneysel veriler teorik değerler ile karşılaştırılmış ve tutarlılık gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etkin Atom Numarası, Rayleig Saçılmasının Compton Saçılmasına Oranı, Nadir Toprak Elementleri, Atomik Form Faktörü, İnkoherent Saçılma Fonksiyonu.

Determination of Effective Atomic Numbers for Some Selected Oxides of Rare Earth Elements by Using Scattering Intensity Ratio

Abstract

The effective atomic numbers (Zeff) of scientific rare earth samples (Sc2O3, Y2O3, Ce2O3, La2O3, Er2O3, Gd2O3, Tb4O7 and Nd2O3) have been determined experimentally. In this study we used 5 Ci Am241 annular radioactive source as a gamma photon emitter. High-resolution semiconductor detector was used in this present experiment. In this way, emitted and scattered 59.54 keV gamma photons were detected. The semiconductor High Purity Germanium (HPGe) was placed at 167o to the incident beam. In this work the fit curve was created for calculation of related characteristic properties of targets. The obtained experimental values were found to be closely agrees with theoretical values.

Keywords: Effective Atomic Number, Rayleigh to Compton Scattering İntensity Ratio, Rare Earths, Atomic Form Factor, Incoherent Scattering Function.

Ekmek Ayvalarından Polifenoloksidazın Saflaştırılması ve Bazı Kinetik Değerlerin Belirlenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Başak Gökçe

ÖZ

Enzimatik kararma, bitkilerde ve haycanlarda bakır içeren bir enzim olan polifenol oksidazın (PPO) (EC1.14.18.1) katalizlemesiyle gerçekleşir. Polifenol oksidaz, monofenollerin, moleküler oksijen varlığında o-difenollere (monofenolaya) hidroksilasyonunu katalize eder. Bu reaksiyonların başarılı bir şekilde önlenmesi, PPO'nun karakterizasyonunu gerektirir. Literatürde ayva PPO ile ilgili çok az çalışma bulunmaktadır. Bu çalışma, Ekmek Ayvasından PPO'ın bazı biyokimyasal özelliklerini incelemek için yapılmıştır. Polifenol oksidaz (PPO) Ekmek ayvasında üç aşamalı prosedürle izole edilmiştir; amonyum sülfat çöktürme, diyaliz ve afinite kromatografisi. Katekol, Ekmek Ayva PPO için substrat olarak seçilmiştir. PPO'nun katekol substratı için Vm ve Kmax değerleri belirlenmiştir. Afinite kromatografisi ile enzimin yüzde verimi ve saflaştırma katsayıları bulunmuştur. PPO için optimum pH 6.5 olarak elde edildi. PPO üzerindeki inhibitörlerin IC50 değerleri araştırıldı. Değerler, sırasıyla askorbik asit, 2-merkaptoetanol ve salisilik asit için 1.25 mM, 3.42 mM ve 1.07 mM olark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Polifenol Oksidaz, Saflaştırma, Ekmek Ayvası, İnhibitörler

Purification of Polyphenoloxidase From Ekmek Quince and Determination of Some Kinetic Values

Abstract

Enzymatic browning in plant and animal catalyzed by polyphenol oxidase (PPO) (EC1.14.18.1), which is a copper-containing enzyme. Polyphenol oxidase catalyzes hydroxylation of monophenols to o-diphenols (monophenolase) in the presence of molecular oxygen. A successful prevention of these reactions requires characterization of PPO. There are very little studies on PPO from quince in literature. The present work was undertaken to study some of the biochemical properties of PPOs from Ekmek quince. Polyphenol oxidase (PPO) was isolated from Ekmek Quince by three step procedures; including, ammonium sulfate precipitation, dialysis and using affinity chromatography. Catechol was chosed as substrate for Ekmek Quince PPO. Vm and Kmax values were determined for catechol substrate of PPO. The percent yield and purification coefficients of the enzyme were determined by affinity chromatography. The optimum pH for the PPO was obtained as 6.5. The IC50 values of inhibitors on PPO were investigated. The values were 1.25 mM, 3.42 mM and 1.07 mM for ascorbic acid, 2-mercaptoethanol and salicylic acid, respectively.

Keywords: Polyphenol Oxidase, Purification, Ekmek Quince, İnhibitors

Tavuk Hidroksiapatit: Sinterlemenin Sınterabilite, Stabilite ve Özelliklere Etkisi

RA. Ph.D. Serdar Pazarlıoğlu - İsmail Akın Kıyıcı - Prof. Ph.D. Serdar Salman

ÖZ

Bu çalışmada; tek eksenli presleme ile peletlenmiş ve farklı sıcaklıklarda sinterlenmiş olan tavuk hidroksiapatitin (CHA) sinterlenebilme, kararlılık ile mekanik ve fiziksel özelliklerine sinterleme sıcaklıklarının etkileri incelenmiştir. Deneysel araştırmalar neticesinde CHA' nın 1200 °C' ye kadar kararlı halde olduğu, ancak artan sinterleme sıcaklıklarının CHA' nın kararalığında ve basma dayanımında (86.5 MPa' dan 62.6 MPa' ya) azalmaya neden olduğu belirlendi. CHA' nın sertlik ve yoğunluk değerleri 1300 °C' ye kadar artış göstermiş ve maksimum değerlerine ulaşmıştır. Taramalı elektron mikroskobu (SEM) fotoğrafları ile 1250 °C ve 1300 °C sıcaklıklarda sinterlenmiş numunelerde aşırı tane büyümesinin yanı sıra mikro çatlak oluşumlarının meydana geldiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tavuk Hidroksiapatit, Sinterleme, Yoğunluk, Sertlik, Basma Dayanımı

Chicken Derived Hydroxyapatite: Effect of Sintering On the Sinterability, Stability and Properties

Abstract

Chicken derived hydroxyapatite (CHA) was pelleted using uniaxially pressing and sintered at various temperatures to investigate the effect of sintering on the sinterability, stability and properties of CHA. Experimental results showed that CHA has the stability up to 1200 °C, but increasing the sintering temperature caused to reduction the stability as well as compressive strength (from 86.5 MPa to 62.6 MPa). The density and hardness of CHA increased to the maximum values when it was sintered at 1300 °C. SEM images demonstrate that the samples sintered at 1250 °C and 1300 °C include the micro cracks as well as extremely grain growth.

Keywords: Chicken Derived Hydroxyapatite, Sintering, Density, Hardness, Compressive Strength

190≤a≤220 Kütle Bölgesindeki Çift-Çift Çekirdeklerin Rank 1 Birinci Yasaklı Beta Geçişlerinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Necla Cakmak - Ra. Ph.D. Nurhan Ozdemir

ÖZ

Rank 1 birinci yasaklı (FF) geçişleri bazı küresel çekirdekler için incelendi. Teorik çerçeve proton-nötron kuazi parçacık rastgele faz yaklaşımı (pn-QRPA) üzerine oluşturulmuştur. Hesaplamalarımızda Woods-Saxon potansiyel bazı kullanılmıştır. Geçiş olasılıkları ksi-yaklaşımına göre hesaplandı. Relativistik beta moment matris elemanı herhangi bir varsayım yapılmaksızın doğrudan, relativistik olmayan beta moment matris elemanına orantılı olarak elde edilmiştir. Birinci yasaklı geçişler için yapılan hesaplamalar parçacık-deşik (ph) etkin etkileşmeler göz önüne alınarak yapılmıştır. Hesaplanan sonuçlar deneysel veriler ile karşılaştırılmıştır. Bu çalışma MEV-2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK numaralı araştırma projesi ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pn-Qrpa Modeli, Kabuk Model, Rank1 Birinci Yasaklı Geçişler

Rank 1 First Forbidden Beta Transitions of Even-Even Nuclei in Mass Region of 190≤a≤220

Abstract

The rank 1 first forbidden (FF) transitions have been investigated for some spherical nuclei. The theoretical framework is based on a proton-neutron quasiparticle random phase approximation (pn-QRPA). The Woods-Saxon potential basis has been used in our calculations. The transition probabilities have been calculated within the ksi-approximation. The relativistic beta moment matrix element has been calculated both directly without any assumption and assuming that it is proportional to the non-relativistic one. The calculations of FF transitions have been considered the particle-hole term of the effective interactions of the β-decay transitions. The calculation results have been compared with the corresponding experimental data. Acknowledgments This study within the research project MEV 2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK) coded is supported by The Council of Higher Education of Turkey (CoHE) and the Higher Education Commission of Pakistan (HEC).

Keywords: Pn-Qrpa Method, Shell Model, Rank1 First Forbidden Transitions

2-Normu Uzaylarda Modulüse Göre İstatistiksel Yakınsaklık Üzerine

Teacher Remziye Tunç - Prof. Ph.D. Mehmet Gürdal

ÖZ

Bir reel sayı dizisinin yakınsaklık fikri istatistiksel yakınsaklığa Fast tarafından genelleştirilmiştir (Fast, 1950). İdeal yakınsaklık notasyonu ise istatistiksel yakınsaklığın bir genelleştirilmesi olarak Kostyrko vd. tarafından ilk olarak verilmiştir (Kostyrko et al., 2000). 2014 yılında Aizpuru vd. bir sınırsız modulüs fonksiyon yardımıyla yoğunluğun yeni bir kavramını tanımlamıştır ve sonuç olarak onlar adi anlamda yakınsaklık ve istatistiksel yakınsaklık arasında ilişki kuran yeni bir kavram elde etmişlerdir (Aizpuru et al., 2014). Bu makalemizde ise I bir ideal olmak üzere 2-normlu uzaylarda modulüs fonksiyonunu kullanarak I-istatistiksel yakınsaklık ve I-istatistiksel Cauchy dizisi kavramlarının benzer sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğunluk, İdeal Yakınsaklık, İstatistiksel Yakınsaklık, Modulüs Fonksiyon, 2-Normlu Uzaylar

On Statistical Convergence Via Moduli in 2-Normed Spaces

Abstract

The idea of convergence of a real sequence had been extended to statistical convergence by Fast (Fast, 1951). The notion of ideal convergence was introduced first by Kostyrko et al. as a generalization of statistical convergence (Kostyrko et al., 2000). In the year 2014, Aizpuru et al. defined a new concept of density with the help of an unbounded modulus function and, as a consequence, they obtained a new concept of nonmatrix convergence which is intermediate between the ordinary convergence and the statistical convergence, and agrees with the statistical convergence when the modulus function is the identity mapping (Aizpuru et al., 2014). In this paper, we get analogous results of I-statistical convergence and I-statistical Cauchy sequence by using modulus functions in 2-normed spaces where I is an ideal.

Keywords: Density, Ideal Convergence, Statistical Convergence, Modulus Function, 2-Normed Spaces

Electrochemical Investigation of 3'-Halogenated Derivatives of 4-Aminoazobenzene At Mercury Electrode

Mustafa UÇAR

Afyon Kocatepe University, E-mail: ucarm@aku.edu.tr

Abstract

Azo compounds are widely used in textile, pharmaceutical, paper, plastic, paint, and cosmetics industries. Azo dyes constitute more than 35 % of the global production of all dyes. They have carcinogenic properties and show carcinogenic effects in trace amounts. They also pose an environmental threat since they have great carcinogenic potency. In this work, electrochemical behaviors of 3'-halojen-4-aminoazobenzene derivatives were studied in ethhyl alcohol-BR buffer solutions at pH range of 2-12. The electrochemical techniques used were Sampled Current Polarography (SCP) and Differential Pulse Polarography (DPP). The reduction of -N=N-grup has been found to be irreversible with a chemical reaction following the electron transfer step. Substituent effects on the shift of DPP peak potentials (E_p) in the electrode reaction have been evaluated. The effect of substituents on the electrochemical reduction of -N=N-group have been explained considering the inductive and mesomeric nature of the attached substituends.

3'-Halojen-4-Aminoazobenzen Türevlerinin Elektrokimyasal Davranışlarının Civa Elektrotta İncelenmesi

ÖZ

Azo bileşikleri tekstil, ilaç, kağıt, plastik, boya ve kozmetik endüstrilerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Azo boyaları, tüm boyaların küresel üretiminin % 35'inden fazlasını oluşturmaktadır. Kanserojen özelliklere sahiptirler ve eser miktarlarda bile kanserojen etki gösterirler. Aynı zamanda, kanserojen özelliğe sahip oldukları için çevresel bir tehdit oluşturmaktadırlar. Bu çalışmada, 3'-halojen-4-aminoazobenzen türevlerinin elektrokimyasal davranışları, pH = 2-12 aralığında etilalkol-BR tampon ortamında çalışılmıştır. Normal Akım Polarografisi (SCP) ve Diferansiyel Pulse Polarografisi (DPP) elektrokimyasal teknikleri kullanıldı. -N=N- grubunun indirgenmesinin, elektron transfer basamağını takip eden bir kimyasal reaksiyon ile geri dönüşümsüz olduğu bulunmuştur. Elektrot reaksiyonundaki DPP pik potansiyellerindeki (E_p) kayma üzerine sübsitüent etkisi incelenmiştir. -N=N-grubunun elektrokimyasal indirgenmesi üzerine sübsitüent etkisi, sübsitüentlerin indüktif ve mezomerik yapısı göz önüne alınarak açıklanmıştır.

3-4 İnç Boru Bağlantı Elemanlarının Optimum Model Dizilimi İçin Pres Derecesi Tasarımı ve Döküm Üretim Verilerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Burak Öztürk - Prof. Ph.D. Özkan Küçük

ÖZ

Boru ve doğalgaz hatları için köprü durumundaki ülkemizde 3-4 inç ölçü aralığındaki boru bağlantı elemanları yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle ürünlerin üretim süreçleri üzerinde yapılan geliştirmelerin ürün kalitesi ve üretim maliyetleri açısından çok önemli etkileri olmaktadır. Yazarlar daha önce yaptıkları araştırmada ½-2 inç ölçü aralığındaki ürünler için geliştirdikleri döküm derece dizilim denklemleri ile 400 x 520 ölçülerinde optimum derece sistemi tasarımı elde etmişlerdir. 7 dönemlik üretim iyileştirme planı ile ortalama hurda ürün miktarı 20,555 kg'dan 14,696 kg'a düşürülmüştür. Ürünlerin yolluk oranı ortalama %39,5'den %26,4'e, sakat oranı ise %13,3'ten %7'ye gerilemiştir. Yıllık hurda malzeme ağırlığı 246,660 kg' dan 188,496 kg'a düşürülerek toplamda 58,164 ton ağırlığında 204,802 adet ürünün geri kazanımı sağlanmıştır. 2 inç üzeri ölçüler için is bu derece sistemi yetersiz kalmaktadır. 3-4 inç ana boru hatları için üretilen fittings malzemelerinde bu derece sistemi yerine yazarlar tarafından 500 x 600 derece önerilmiştir. Böylelikle ortalama ürün döküm adedi 2'den 6 çıkartılmıştır. Aynı zamanda % 3,5 yolluk oranı miktarında azalma olmuştur. 4 dirsek malzemesi 10 adet derece kalıplaması sonucunda 20 adet üretimi önceden yapılırken geliştirilen bu yeni derece sisteminde 60 adet ürün üretilebilmektedir. Bununla birlikte eski derece sisteminde 71500 kg ürün dökümü yapılabilirken bu yeni sistemde 190400 kg ürün dökümü gerçekleştirilebilmektedir. Geliştirilen bu derece sistemi ile derece ağırlığı belirli oranda artırılarak maksimum sayıda büyük ölçülerde fittings malzemesi üretimi gerçekleştirilebilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fittings, Döküm, Derece Sistemi, Yolluk Oranı

Designing of Press Grade for Optimum Model Assembly of 3-4 Inch Pipe Connection Elements and Investigation of Casting Production Data

Abstract

Pipes and natural gas pipelines in our country as a bridge in the 3-4 inch range of pipe fittings are widely used. Therefore, the improvements made to the production processes of the products are very important in terms of product quality and production costs. The authors obtained an optimum grade system design at 400 x 520 with the casting grade sequence equations they developed for products in the range of ½ to 2 inches in their previous research. With the 7-period production improvement plan, the average quantity of scrap products has been reduced from 20,555 kg to 14,696 kg. On average, the runoff rate decreased from 39.5% to 26.4% and the injury rate decreased from 13.3% to 7%. The annual scrap material weight was reduced from 246,660 kg to 188,496 kg, resulting in a total recovery of 204,802 products weighing 58,164 tons. This degree system is inadequate for measurements over 2 inches. Instead of this grade system in fittings produced for 3-4 inch main pipelines, 500 x 600 degrees are proposed by the authors. Thus the average product cast is subtracted from 2 to 6. At the same time, there was a decrease in the amount of 3.5% go-arounds. 4 elbow materials 20 pieces of preforms are produced as a result of forming 10 pieces of grades and 60 pieces can be produced in this new grade system. However, in the old system, 71500 kg of product casting can be done, whereas

in this new system, 190400 kg of product casting can be realized. With this grading system developed, the grading weight can be increased to a certain extent and the fitting material production can be carried out in the maximum number of large dimensions.

Keywords: Fittings, Casting, Degree System, Runner Ratio

316l Paslanmaz Çelik Besleme Stoklarından Bağlayıcı Giderilmesi ve Reolojik Özelliklerin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Uğur Gökmen

ÖZ

Bu çalışmada, 316L paslanmaz çelik tozları ve çoklu bileşenli bağlayıcı formülleri ile hazırlanan besleme stoklarının reolojileri ve bağlayıcı giderme davranışları incelenmiştir. Deneysel çalışmalarda su atomize 316L paslanmaz çelik tozu kullanılmıştır. Toz yükleme oranı %60 olarak belirlenmiştir. Heptan içerisinde çözünebilen parafin wax esaslı ve su içerisinde çözünebilen polietilen glikol esaslı iki farklı bağlayıcı sistemi hazırlanmıştır. İki bağlayıcı sistemi içerisinde de iskelet bağlayıcı olarak polipropilen ve yağlayıcı olarak stearik asit kullanılmıştır. Hazırlanan besleme stoklarının reolojik özellikleri kılcal reometre yardımıyla karakterize edilmiştir. Reoloji çalışmalarında kullanılan kılcal reometrenin sıcaklıkları 160-200oC arasında, basınç değerleri ise 0,298-2,069 MPa arasında değiştirilmiştir. Bağlayıcı çıkarma işlemi çözücü içerisinde ve ısıl olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Isıl bağlayıcı giderme işlemi adım adım gerçekleştirilmiştir. Yapılan deneysel çalışmalar neticesinde tespit edilmiştir ki, besleme stokları içerisinden PW 360 dakikada, PEG 10000 540 dakikada çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: 316l Paslanmaz Çelik, Reoloji, Bağlayıcı Giderme

Investıgatıon of Rheological Properties and Binder Removal From 316l Staınless Steel Feedstocks

Abstract

This study, the rheology of the feed stocks prepared with 316L stainless steel powders and multicomponent binder formulas and their binding removal behaviors were investigated. Water atomized 316L stainless steel powder was used in experimental studies. Powder loading rates 60 %vol. was determined. Two forms of binders, one of which is chiefly paraffin wax can be dissolved in heptane and the other polyethylene glycol based and can be dissolved in water, were used. Polypropylene was used as skeleton binder and steric acid was used as lubricant for both binder systems. Capillary rheometer was used to characterize the rheological properties of feed stocks at 160-200oC and pressures of 0.298-2.069 MPa. The binder extraction was carried out in two steps: by solvent and thermal techniques. The thermal debinding process was carried out step by step. As a result of experimental studies, PW and PEG 10000 were fully extracted from the feedstocks after 360 and 540 min, respectively.

Keywords: 316l Stainless Steel, Rheology, Debinding

3B Tarayıcı İçin Optik Polygonal Lazer Işını Üretimi

Öğr. Gör. Ahmet Gürol Kalaycı – Dr. Serkan Ceylan

ÖZ

Günümüzde halen kullanılan üretim teknolojileri yerini yavaş yavaş 3B tarayıcılar ve 3B yazıcılarla üretim teknolojilerine bırakmaktadır. Bilgisayar destekli bu teknolojiler önce modelin 3B tarayıcı ile bilgisayar ortamına aktarılmasına, gerekli düzenlemelerin yapıldıktan sonra bilgisayar ortamından 3B yazıcılar kullanılarak modelin ürün haline dönüştürülmesini sağlar. 3B tarama işlemleri için farklı teknikler kullanılsa da temel olarak ışık kaynağı ve kamera bu sistemlerin alt yapısını oluşturur. Bir ışık kaynağının modellenecek bir obje üzerine gönderilmesi ve objeden geri dönen ışığın kameralar aracılığı ile yakalanıp matematiksel işlemler sonucunda objenin 3B bilgilerinin nokta bulutu haline dönüştürülmesi 3B taramanın temelini oluşturur. Işık kaynağı olarak lazer veya modellenmiş ışık demetleri kullanılır. Modellenmiş ışık kaynakları çok yüksek çözünürlük istemeyen uygulamalarda kullanılabilirken lazer taramada yüksek hassasiyet sağlar. Fakat kullanılan lazer'in doğrusallığı, enerji dağılımdaki doğruluk ve objeden yansıma kalitesi taramanın çözünürlüğünü ve kalitesini belirler. Doğrusal lazer üretimi için silindirik lensler, powell lensleri, fresnel lensler, rasterlinse lensler kullanılsa da bu lenslerin verimlerinin %80 civarlarında olması ve enerji dağılımlarının düzgün olmamasından dolayı tarama işleminde çok iyi neticeler vermemektedir. Fakat optik polygonal lazerin düzgün enerji dağılımı, uzak ve yakın mesafeler için kullanılabilir olması tarayıcı için en ideal lazer üretim tekniği olduğu söylenebilir. Bu çalışma, yüksek hassasiyetli bir tarayıcı için kullanılacak optik polygonal lazer üreteci, elektronik kontrol devresini, kontrol yazılımının tasarımını ve üretimini içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Poligonal Lazer, 3b Tarayıcı, Silindirik Lens, Powell Lensi, Fresnel Lensi, Rasterline Lensi

3B Yazıcılarda Zararlı Gaz Etkileri ve Önlenmesi

Prof. Dr. Mustafa Bozdemir

ÖZ

3B yazıcı FDM teknolojisi, plastik filament ya da metal telin eritilmiş malzeme haline getirilerek, akışının açılıp kapatabildiği bir ekstrüzyon başlığıyla çalışır. Bu teknoloji en çok iki plastik filament malzeme tipinde kullanılır. Bunlar; Akrilonitril Butadien Stiren ve Polilaktik asit'dir. Plastik malzemenin eritilerek parçaların modellenmesi sırasında ortaya çıkan zararlı gazların insan sağlığına zarar vermemesi, baskı ortamının hava akışının kontrolü, baskı için ideal sıcaklık değerinin sağlanması, yangın ve uzaktan kontrol gibi özellikler profesyonel 3B yazıcı kullanıcıları tarafından arzu edilmektedir. Bu çalışmada, 3B yazıcı teknolojilerinde kullanılan malzemeler ve çalışma sırasında ortaya çıkan gazlar araştırılmıştır. Bu gazların insan sağlığına olabilecek etkileri araştırılmıştır. Bu amaçla bir akıllı baskı kabini tasarımı yapılmıştır. Bu kabin içerisine yerleştirilen 3B yazıcıların ortam şartları, PLC kontrollü sensörlerle takip edilebilecektir. Böylece ürün baskı kalitesinde iyileşme ve ortamdaki insanların sağlığının zarar görmesi engellenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: 3b Yazıcı, Akıllı Baskı Kabini, Filament Malzemeler

Harmful Gas Effects and Prevention in 3D Prınters

Abstract

In an 3D additive process an object is created by laying down successive layers of material until the object is created. Each of these layers can be seen as a thinly sliced horizontal cross-section of the eventual object. The FDM technology works using a plastic filament or metal wire which is unwound from a coil and supplying material to an extrusion nozzle which can turn the flow on and off. This technology is most widely used with two plastic filament material types: Acrylonitrile Butadiene Styrene and Polylactic acid. During the modelling of molten plastic material, harmful gases are emitted. These features are desirable for professional 3B printer users, such as not harming human health, controlling the airflow of the printing environment, providing the ideal temperature for printing, fire and remote control. In this study, the materials used in 3D printer technologies and the gases produced during the study were investigated. The effects of these gases on human health were investigated. For this purpose, a smart printing cabinet design has been made. The ambient conditions of the 3D printers placed in this cabinet can be monitored by PLC controlled sensors. Thus, the product print quality and the health of people in the environment will be prevented damage.

Keywords: 3d Printer, Smart Printing Cabin, Filament Materials

4-Fenil-5-(2-Tiyenil)- 2,4-Dihidro-3H-1,2,4-Triazol-3-Tiyon Bileşiğinin Meme Kanseri Mcf-7 Hücre Hattında Potansiyel Antikanser Aktivitesinin Belirlenmesi

Ph.D. Akif Evren Parlak - Mr. Pelin Koparır - Mr. İrfan Timur –

Ph.D. Kamiran Saraç

ÖZ

Çalışmanın amacı, 4-fenil-5-(2-tiyenil)- 2,4-dihydro-3H-1,2,4-triazol-3-tiyon bileşiğinin belirli dozlarının MCF-7 meme kanseri hücre kültüründeki anti kanser etkisini araştırmak ve antikanser aktivitesinin potansiyelini belirlemektir. Bu çalışmada, test bileşiğinin insan meme (göğüs) kanseri (MCF-7) üzerindeki etkisi in vitro olarak araştırılmıştır. İn vitro deneylerde 3-(4,5-Dimetiltiazol-2-yl)-2,5-Difeniltetrazolyum bromür (MTT) testi uygulanmıştır. MTT, hücre canlılığını redoks potansiyelinin bir fonksiyonu olarak değerlendirmek için kullanılır. Tüm istatistiksel analizler SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İn vitro çalışmada, kontrol grubuna göre MCF-7 hücrelerinin kanserli hücrelerin proliferasyonunu istatistiksel olarak anlamlı şekilde engellediği tespit edilmiştir. Test bileşiğinin, uygulama grubundaki doza bağlı olarak kontrol grubundaki kanserli hücre oranını %96' dan %89 - %25 aralığına düşürdüğü tespit edilmiştir. Sonuç olarak, test bileşiğinin MCF-7 hücreleri için potansiyel antikanser aktiviteye sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Triazol, Antikanser, Meme Kanseri

Determination of Potential Anticancer Activity of 4-Phenyl-5- (2-Thienyl) -2,4-Dihydro-3h-1,2,4-Triazole-3-Thione Compound in Breast Cancer Mcf-7 Cell Line

Abstract

The aim of the study was to investigate the anticancer effect of specific doses of 4-phenyl-5-(2-thienyl) -2,4-dihydro-3H-1,2,4-triazole-3-thione compound in MCF-7 breast cancer cell culture and to determine the potential of anticancer. In this study, the effect of test compound on human breast cancer (MCF-7) was investigated in vitro. 3- (4,5-Dimethylthiazol-2-yl) -2,5-Difenyltetrazolium bromide (MTT) test was performed in in vitro experiments. MTT is used to evaluate cell viability as a function of redox potential. All statistical analyzes were performed by using SPSS package program. In vitro study showed that MCF-7 cells significantly inhibited the proliferation of cancer cells according to the control group. The test compound was found to reduce the cancer cell ratio in the control group from 96% to 89% between 25% depending on the dose in the administration group. As a result, it can be said that the test compound has potential anticancer activity in MCF-7 cell line.

Keywords: Triazole, Anticancer, Breast Cancer

46100 Zırh Çeliğinde Kaynak Parametrelerinin Lineer Aşınma Dayanımı Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Dr. Hüseyin İpek – Dr. Ayhan Aytaç – Dr. Kadir Aztekin –

Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Yavuz

ÖZ

Aşınma; birbirlerine göre bağıl hareket eden ve temas eden yüzeylerde, mekanik ve kimyasal etkenlerden dolayı oluşan malzeme kaybıdır. Zırh çelikleri günümüzde silah platformlarında sıklıkla tercih edilmekte ve çalışma ortamları gereği aşınma problemlerine maruz kalmaktadırlar. Kullanılma alanlarının yüksek balistik dayanım gereksinimi nedeniyle birleştirilmesi de bir problem sahası olarak karşımıza çıkmaktadır. Zırh çelikleri genel olarak zırhlı araçlarda ve kara platformlarında (tanklar, taktik tekerlekli ve paletli araçlar, zırhlı personel taşıyıcılar, çok namlulu roketatarlar, obüsler vb.) kullanılmaktadırlar. Bu araçların ortak ihtiyacı çalıştıkları sahada sürekli deformasyon riski taşımaları ve anti silahlarına karşı koruma zorunluluklarıdır. Zırhlı araçlarda kullanılan ana yapı malzemelerinden biri Mil-A 46100 Zırh Çeliğidir. Bu çelik türünün önemi, sertlik ve patlayıcıya karşı koruma özelliği gibi mekanik özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Ancak kaynaklı birleştirme işleminde ısı tesiri altında kalan bölgeler ve kaynak bölgelerinden ileri gelen mikroyapısal değişimlerin bir sonucu olarak esas metale nazaran daha düşük mukavemet ve balistik performans söz konusudur. Bu araştırmanın amacı, farklı mekanik özelliklere sahip malzemelerin kaynaklanması sonucu kaynaklı bölgenin aşınmasında etkili parametrelerin tespit edilmesi ve yorumlanmasıdır. Bu amaçla yapılan kaynaklama işlemi sonucunda MİL-A 46100 çeliklerinin aşınma dayanımı ele alınmıştır. MIL A 46100 zırh çeliği plakaları; 1,20 mm çapında 307Si ve 1,60 mm çaplı FCH330 elektrot kullanılarak, %97 Argon + %3 CO2 karışımlı koruyucu gaz altında "V" kaynak ağız geometrisinde, 2 farklı kaynak voltajı (25 ve 30 V) ve iki farklı tel sürme hızında (6,5 ve 10 m/dak) birleştirilmiştir. Deney numuneleri 2k tam faktöriyel deney tasarımı metodolojisi kullanılarak, 30 N yük ve 100 m kayma mesafesinde frekans, kaynaklama voltajı, tel sürme hızı ve tel cinsi parametreleri ile ASTM 99' a uygun şekilde oda sıcaklığında aşınma deneylerine tabi tutulmuştur. Aşındırıcı uç olarak alümina (Al2O3) bilyenin kullanıldığı deneyde malzemelerin aşınma sonrası ağırlık kayıplarını ölçmek adına deney öncesi ve sonrası ağırlıkları 10-4 g hassasiyetli terazi kullanılmıştır. Ölçülen ağırlıklardan özgül aşınma oranları hesaplanmış ve sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mıg, Kaynak, Zırh Çeliği, 2k Faktöriyel, Aşınma

A Comparison the Electrical Properties of Pbo and Pmma/Pbo Deposited on P-Type Silicon

Ph.D. Cand. Esra Efil - Ph.D. Cand. Nuriye Kaymak - Assoc. Prof. Ph.D. Uğur Gökmen - Prof. Ph.D. Elif Öz Orhan - Prof. Ph.D. Sema Bilge Ocak - Prof. Ph.D. A.Birkan Selçuk

Abstract

Al/Pbo/p-Si and Al/PMMA/PbO/p-Si structures were fabricated. The current-voltage (I-V) measurements of each structure have been done at room temperature. Based on the measured current–voltage (I–V) curves, the electrical characteristics of these structures such as ideality factor (n), series resistance (Rs) and barrier height (Φb) of each structure were analyzed by using the Norde's, Cheung and Standard methods. The values of n, Rs and Φb derived from these methods have been compared and discussed in detail with each other. These structures indicate the non-ideal current–voltage behavior since n is greater than unity. We have shown which structures indicate better electronic performance.

Keywords: The Electrical Characteristics, diode Parameters

A Different Perspective From Engineering : Multi- Inter – Trans Versus Intra Disciplinary Approach for Future

Prof. Ph.D. Melda Ozdinc Carpinlioglu

Abstract

A comment on multi-inter –trans versus intra disciplinary approach in the field of engineering in relevance to research and technological development is presented in this paper. The criticism is founded on the educational -research and administrative experience of the author in Mechanical Engineering since 1987 and a current - restricted search on a variety of disciplinary approaches. It is proposed that for technological development and innovations for future ; intra disciplinary approach in engineering should be possessed by the ones who are aware of the other disciplines and of course the public through all possible approaches of disciplinaries .

Keywords: Engineering , Research , Technology, Approach , Future

A New Comprehensive Intelligent Security System Design for Critical and Important Areas

Assoc. Prof. Ph.D. Murat Dener

Abstract

This work presents a new comprehensive intelligent security system design for critical and important areas. There are 16 subsystems in the presented system. These are Smart Lamps, Risk assessment drones, Detection of weapon sounds, Crowd management, Indoor navigation, Air quality tracking, Smart Buildings, Monitoring noise levels, Monitoring of institutional vehicles, Energy usage tracking, Smart Parking, Detection of unauthorized entries, Detection of hazardous gases, Wireless monitoring of infrastructures, Emergency applications, Monitoring of environment information. In this study, it is mentioned that the contents of these intelligent systems, and software systems required for the realization of systems, and hardware systems consisting of sensor node, sensor panels, wireless interface cards, industrial protocol cards are mentioned. It is evaluated that the study will be beneficial to readers and will shed light on the producers.

Anahtar Kelimeler: Intelligent Systems, Security, Critical and Important Areas, Sensors

A New Representation of Offset Curve

Assoc. Prof. Ph.D. Mustafa Dede - Prof. Ph.D. Cumali Ekici –

RA. Ph.D. Gül Uğur Kaymanlı

Abstract

In this paper, we introduce a new approach to the problem of computation of offset curves in the Euclidean plane. This new approach shows how to offset a curve with a specified distance in a defined direction. Our main goal is to minimize the unnecessary rotation of the normal vector, which leads to the more accurate offset curves. In order to compare the results, we call this new offset curve as an k-offset curve. We explore the local geometry of the k-offset curve in relation with the progenitor curve. Finally, we construct some examples of k-offset curve to demonstrate the effectiveness of this approach.

Keywords: Parallel Curves, Offset, Plane Curves, Cusps

Abel Tipi Lineer Olmayan Diferansiyel Denklemlerin Rezidüel Hata ile Çözümü İçin Lucas Matris-Sıralama Yöntemi

Prof. Dr. Nurcan Baykuş Savaşaneril - Prof. Dr. Mehmet Sezer

ÖZ

Birinci ve ikinci tip Abel diferansiyel denklemleri sıklıkla okyanusal dolaşımdaki büyük resim modellemesi, manyetostatik problemler, kontrol teorisi, kozmoloji, akışkanlar, M-teorisi ve benzeri gibi farklı bilgi alanlarında ortaya çıkmaktadır. Söz konusu problemleri çözmek için temel zorluklar vardır. Bu sebeple, sayısal yöntemler birçok araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bu çalışmada, başlangıç ya da sınır koşulları altında bahsedilen Abel tipi lineer olmayan diferansiyel denklemlerin yaklaşık çözümlerini bulmak için Lucas polinomlarına dayanan modifiye edilmiş bir matris-kolokasyon yöntemi önerilmiştir. Bu teknik, kesilmiş Lucas serileriyle birlikte sıralama noktalarına dayanan bir matris yöntemidir ve lineer olmayan diferansiyel denklemin çözümünü, bilinmeyen Lucas katsayıları olan lineer olmayan cebirsel denklemlerin bir sistemine karşılık gelen bir matris denkleminin çözümüne indirger. Ayrıca, bu yöntemin etkinliği, hata tahminleri ile birlikte bazı örnekler tablolar ve şekillerle gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lucas Polinomları and Serileri, Abel Lineer Olmayan Diferansiyel Denklem, Matris and Sıralama Metotları.

Lucas Matrix-Collocation Method for Solving Abel-Type Nonlinear Differential Equations With Residual Error Estimation

Abstract

Abel differential equations of first and second kind frequently appear in differents areas of knowledge, such as big picture modelling in oceanic circulation, in problems of magnetostatics, control theory, cosmology, fluids, M-theory and so on. There exists main challenges for solving the mentioned problems due to large range of variables and nonlinearity; thereby, the numerical methods have been developed by many authors. In this study, it is proposed a modified matrix-collocation method based on Lucas polynomials to find the approximate solutions of the mentioned Abel type nonlinear differential equations under the initial or boundary conditions. This technique is a matrix method based on collocation points along with the truncated Lucas series, and reduces the solution of nonlinear differential equation to the solution of a matrix equation which corresponds to a system of nonlinear algebraic equations with unknown Lucas coefficients. Also, to show the effectiveness of this approach, some examples along with error estimations based on residual functions are illustrated by tables and figures; the consistency of the technique is analyzed.

Keywords: Lucas Polynomials and Series, Abel Nonlinear Differential Equation, Matrix and Collocation Methods.

About the Possıbility of Increase in Reliability of Forecasts of Oil and Gas Fields At the Geochemical Method of Searching

Ph.D. Huseynov H. J.

ÖZ

Methodical basics of geochemical methods of search of oil and gas fields are covered In the article. It is shown that hydro carbonic gases (HCG) interacting with breeds and waters at vertical migration, not only form the specific geochemical field, but also changes structure of breeds, and concentrates noticeable quantity of HCG and minerals. Researches of element and gas structure of breeds at various depths of the section, earlier drilled wells, showed that this information can be used for increase in reliability of forecasts at search drillings. The algorithm is developed for calculation of the relations of concentration of separate elements. Getter properties of breeds depending on a specific surface area (aggregate size) also were investigated. The value of an absorption coefficient increases with increase in a molecular mass of hydrocarbon (HC), clay breeds are capable to concentrate the significant amount of HCG.

Anahtar Kelimeler: Hydrocarbonic Gases, Breed Minerals, Oil and Gas Field, Wells, Forecast, Reliability of the Forecast.

About the Possıbılıty of Increase in Relıabılıty of Forecasts of Oıl and Gas Fıelds At the Geochemıcal Method of Searchıng

Abstract

Methodical basics of geochemical methods of search of oil and gas fields are covered In the article. It is shown that hydro carbonic gases (HCG) interacting with breeds and waters at vertical migration, not only form the specific geochemical field, but also changes structure of breeds, and concentrates noticeable quantity of HCG and minerals. Researches of element and gas structure of breeds at various depths of the section, earlier drilled wells, showed that this information can be used for increase in reliability of forecasts at search drillings. The algorithm is developed for calculation of the relations of concentration of separate elements. Getter properties of breeds depending on a specific surface area (aggregate size) also were investigated. The value of an absorption coefficient increases with increase in a molecular mass of hydrocarbon (HC), clay breeds are capable to concentrate the significant amount of HCG.

Keywords: Hydrocarbonic Gases, Breed Minerals, Oil and Gas Field, Wells, Forecast, Reliability of the Forecast.

Açık Kaynak Çizge Analiz Araçları İle Sosyal Ağlardaki Etkili Bireylerin Tespiti

Lec. Levent Sabah - Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Şimşek

ÖZ

Günümüzde kişilerin sosyal ilişkilerinin sanal ortama taşınmasıyla oluşan sosyal ağlarda kısa sürelerde oluşturulan sayısız bağlantılar sayesinde karmaşık bir ağ yapısı devamlı olarak oluşturulmakta ve geliştirilmektedir. Bir sosyal ağ üzerinde bir etkinin en fazla sayıda bireye ulaştırılması problemi Etki Maksimizasyonu problemi olarak adlandırılır. Böylece, istenen (pazarlama, bilgilendirme vb.) içeriklerin ağ üzerinde daha fazla kişiye ulaşması sağlanabileceği gibi istenmeyen (virüs, salgın, gerçek dışı bilgi vb.) içeriklerin yayılması engellenebilir. Ağdaki yayılımı büyük ölçüde etkileme gücüne sahip düğümler Anahtar Oyuncu (Key Player) olarak adlandırılırlar. Bundan dolayı karmaşık ağ yapıları üzerinde en etkili kişi (düğüm) veya kişilerin tespiti önemli bir problemdir. Anahtar Oyuncu tespitinde, sıklıkla merkezilik ölçütleri kullanılır. Ayrıca ağın genelinde anahtar oyuncuları ararken ağdaki kümeleşmeler, modülerlik analizi ile tespit edilerek seçilen anahtar oyuncuların etkisinin örtüşmemesi (olabildiğince farklı bireyleri etkilemeleri) sağlanabilir. Bu çalışmada, Gephi çizge analiz yazılımının bir sosyal ağdaki etkin bireylerin tespitinde nasıl kullanılabileceği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Ağ Analizi, Etki Maksimizasyonu, Modülerlik, Derece Merkeziliği, Karmaşık Ağlar, Anahtar Oyuncu

Detecting Influencers On Social Networks With Using Open Source Graph Analysis Tools

Abstract

Nowadays, a complex network structure is contuniously being created and developed by the numerous connections that are created in short periods of time in social networks formed by moving social relations of people into virtual environment. The problem of conveying an effect to a maximum number of individuals on a social network is called the Influence Maximization problem. Thus, the desired content (marketing, information, etc.) can be provided to reach more people on the network, or the unwanted (virus, epidemic, unreal information etc.) content can be prevented from spreading. Nodes that have the power to affect the spread in the network are called Key Players. Therefore, the most effective person (node) or person identification on complex network structures is an important problem. Key Player detection often uses criteria of centrality. In addition, when searching for key players across the network, clusters in the network can be identified by modularity analysis to ensure that the effect of the selected key players does not overlap (to influence as many individuals as possible). In this study, it has been shown how Gephi graph analysis software can be used in the determination of active individuals in a social network.

Keywords: Social Network Analysis, Influence Maximization, Modularity, Degree Centrality, Complex Networks, Key Player

Açık Kaynaklı Coğrafi Veri Analiz Araçlarının İncelenmesi ve Uygulanabilirliği

Researcher Eren Can Seyrek - Assoc. Prof. Ph.D. İsmail Çölkesen - RA. Rabia Bovkır - Prof. Ph.D. Arif Çağdaş Aydınoğlu

ÖZ

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), farklı kaynaklardan elde edilen doğrudan veya dolaylı konuma ilişkili verilerin toplanması, işlenmesi, yönetimi, analizi ve sunumunu bütünlük içerisinde gerçekleştiren sistemler bütünüdür. Coğrafi veri analizi, günümüzde gelişen veri toplama teknikleri ve konum ilişkili verinin hemen her sektörde kullanılma olanağının artması ile birlikte, planlamadan sosyal analizlere, afet yönetiminden kent yönetimine kadar birçok alanda kullanılmaya başlamıştır. Mobil teknolojilerin gelişimiyle birçok uygulama, konum verisi kullanır ve toplar hale gelirken, internetin coğrafi referanslı bilgilere açılması, coğrafi veri yönetimi ve analizine olan talebi artırmıştır. Bu çalışmada açık kaynak kodlu CBS yazılım ortamında kullanılabilecek coğrafi veri analiz araçları incelenmiştir. Çalışmada kullanılan açık kaynak kodlu yazılımlar kullanıcıya geliştirilebilir bir ortamda çalışma imkânı sağladığından, yazılım ve programdan bağımsız bir şekilde analiz geliştirebilme ve çalışılabilme ortamı sunmaktadır. Çalışmada açık kaynak kodlu yazılımlar olarak QGIS, GRASS GIS ve SAGA başta olmak üzere ILWIS, TerraView, Thuban, OpenEV, JUMP-OpenJUMP, uDig-DivaGIS ve gvSIG incelenmiştir. Tutarlılık ve verimlilik anlamında daha üstün olduğu görülen QGIS masaüstü yazılımı GRASS, SAGA ve R eklentileri ile birlikte coğrafi veri analizi kapsamında ayrıntılı olarak incelenmiştir. İncelemeler sonucunda birçok farklı analiz aracının makine öğrenme teknikleri ile birlikte literatürde birçok coğrafi veri analiz uygulamasında etkin olarak kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Veri Analizi, Açık Kaynak, Analiz Araçları

Examination and Practicality of Open Source Geographic Analysis Tools

Abstract

Geographical Information Systems (GIS) is a set of systems that can perform the collection, processing, management, analysis and presentation of geographic data coming from different sources. Geographic data analysis with the increased data collection and manipulation techniques, has started to be used in many areas from many different sectors ranging from planning to social analysis, from disaster management to city administration. Because of the development of mobile technologies, many applications can use and collect location data. That's why the demand for geographic data management and analysis has increased. In this study, geographic data analysis tools that can be used in open source GIS software environment are examined. Since open source software used in the study allows the user to work in an environment that can be developed, software and program independent analysis and work environment can be provided. In this study, most popular open source GIS software such as QGIS, GRASS GIS and SAGA with ILWIS, TerraView, Thuban, OpenEV, JUMP-OpenJUMP, uDig-DivaGIS and gvSIG were examined. QGIS desktop software, which is seen to be superior in terms of consistency and efficiency, has been examined in detail within the scope of geographical data analysis together with GRASS, SAGA and R extensions. As a result, it has been seen that many different analysis tools are used effectively together with machine learning techniques in many geographical data analysis applications in the literature with open source GIS software.

Keywords: Geographic Data Analysis, Open Source Software, Analysis Tools

Acil Durum Yönetiminde CBS Kullanımı: Ulaşımda Veri İhtiyaç Analizi

Prof. Ph.D. Arif Çağdaş Aydınoğlu - Ra. Rabia Bovkır –
Researcher Melike Kaymakçığlu

ÖZ

Sağlık ekipleri tarafından acil müdahale gerektirecek bir olayın oluşması ve insan hayatının kurtulması durumuyla karşı karşıya kalınması acil durum yönetimini gerektirir. Meydana gelen acil bir durumda ve insan hayatını etkileyen bir olayda, tüm ihtiyaçların hızlı ve etkili bir şekilde karşılanması bizlerin hassas ve doğru yöntemlerle olaya yaklaşmasını mecbur kılar. Böylelikle söz konusu acil bir durumda insan hayatının kazanılması için günümüz teknolojisi ile en iyi sonuçlar elde edilebilir. Meydana gelebilecek acil durum olay planını (olayın geldiği mekânı, müdahale planlama, tahliye edilme ve ilgili ekibin yönlendirilmesi gibi) Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) tabanlı yürütmek mümkündür. Bu çalışmada, acil durum kapsamında ulaşım kazaları ele alınmış olup ülkemizde acil durum yönetiminde CBS ile yapılan örnek çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda CBS tabanlı analizler yardımıyla acil durum yönetiminde yeni ambulans ve itfaiye yerleri belirlemek başta olmak üzere olaylara kısa sürede ve etkin bir şekilde müdahale etmek gibi sorunların aşılması konusunda büyük aşamalar kaydedilmiştir. Ayrıca incelenen örnekler doğrultusunda çalışmada ulaşımda acil durum çözümleri için gerekli veriler incelenmiş ve veri ihtiyaçları belirlenmiştir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda verilerin uygun standartta, birlikte çalışabilir ortak bir veritabanı platformunda toplanması ve analize hazır hale getirilmesi ile acil durum yönetimi daha etkili ve başarılı gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri, Ulaşım Kazası, Acil Durum Yönetimi

GIS Use in Emergency Management: Data Requirement Analysıs in Transportation

Abstract

The emergence of an incident that requires urgent intervention by health teams and the survival of human life requires emergency management. In an emergency occurring or an event affecting human life, meeting all needs quickly and effectively requires approaching the event with precise and accurate methods. Thus, the best results with today's technology can be achieved in order to save human life in such an emergency. It is possible to carry out the emergency event plan (such as the location of the incident, intervention planning, evacuation and directing the related team) based on Geographical Information Systems (GIS). In this study, transportation accidents within the scope of emergency are discussed and case studies in emergency management with GIS in Turkey are examined. As a result of these investigations, with the help of GIS-based analysis, major steps have been taken in overcoming problems such as determining new ambulances and fire brigades in emergency management, and intervening in a short time and effectively. In addition, the data needed for emergency solutions in transportation were examined and data requirements were determined according to the sample applications that are examined. In accordance with these requirements, emergency management can be accomplished more effectively and successfully with the collection of data in a suitable standard and interoperable common database platforms.

Keywords: Geographic Information Systems, Transportation Accident, Emergency Management

Adsorption of Cu2+ Ions by Reusable Hydrothermal Assisted Magnetic Nano-Hydroxyapatite

Ra. Deniz Uzunoğlu - Ra. Memduha Ergüt - Prof. Ph.D. Ayla Özer

ÖZ

The search for efficient, cheap, environment-friendly, and functionalized adsorbents is an important point for the improvement of adsorption technology. Recently, using nanomaterials as adsorbent has been attracted much attention in the literature due to their outstanding properties such as large surface area, low diffusion resistance, and high adsorption capacity. However, the nano-sized adsorbents could not be separated easily from aqueous solutions by filtration or centrifugation; therefore, the magnetically separation of adsorbents is one of the most promising technology. Hydroxyapatite (Hap) is an important inorganic component for environmental processes and industrial purposes. Compared to conventional Hap, nano-hydroxyapatite (nHap) has larger specific surface area, better mechanical properties, higher stability, and excellent osteoconductivity. Therefore, nHap has been increasingly used in the removal studies. For these reasons, the aim of this study is to prepare a kind of magnetic nHap (M-nHap) with both excellent magnetization and adsorption capacity for the adsorption of Cu2+ ions. M-nHap was prepared using in-situ precipitation followed by hydrothermal method. The magnetization to nHap was provided by cobalt ferrite nanoparticles (Co-Fe2O4-Nps) synthesized by chemical precipitation. The adsorbent properties of M-nHap for Cu2+ ions were investigated in a batch system and the optimum environmental conditions were determined to be initial pH 5.0, initial dye concentration 200 mg/L, temperature 65 oC, and adsorbent concentration 1.0 g/L. At these conditions, Cu2+ ions adsorption abilities of nHap and Co-Fe2O4-Nps were compared with that of M-nHap; it was observed that M-nHap had the highest adsorption capacity for Cu2+ ions. The adsorption equilibrium data of the adsorption of Cu2+ ions onto M-nHap fitted well to Langmuir isotherm model with the maximum monolayer coverage capacity of 70.92 mg/g. Thermodynamic parameters indicated that the adsorption was spontaneous, endothermic, and increasing in randomness of adsorbed species. Moreover, the adsorbent can be reused for at least six successive cycles.

Anahtar Kelimeler: Adsorption, Cobalt Ferrite Nanoparticles, Heavy Metals, Magnetic Nanomaterials, Nanohydroxyapatite

Adsorption of Cu2+ İons by Reusable Hydrothermal Assisted Magnetic Nano-Hydroxyapatite

Abstract

The search for efficient, cheap, environment-friendly, and functionalized adsorbents is an important point for the improvement of adsorption technology. Recently, using nanomaterials as adsorbent has been attracted much attention in the literature due to their outstanding properties such as large surface area, low diffusion resistance, and high adsorption capacity. However, the nano-sized adsorbents could not be separated easily from aqueous solutions by filtration or centrifugation; therefore, the magnetically separation of adsorbents is one of the most promising technology. Hydroxyapatite (Hap) is an important inorganic component for environmental processes and industrial purposes. Compared to conventional Hap, nano-hydroxyapatite (nHap) has larger specific surface area, better mechanical properties, higher stability, and excellent osteoconductivity. Therefore, nHap has been increasingly used in the removal studies. For these reasons, the aim of this study is to prepare a kind of magnetic nHap

(M-nHap) with both excellent magnetization and adsorption capacity for the adsorption of Cu2+ ions. M-nHap was prepared using in-situ precipitation followed by hydrothermal method. The magnetization to nHap was provided by cobalt ferrite nanoparticles (Co-Fe2O4-Nps) synthesized by chemical precipitation. The adsorbent properties of M-nHap for Cu2+ ions were investigated in a batch system and the optimum environmental conditions were determined to be initial pH 5.0, initial dye concentration 200 mg/L, temperature 65 oC, and adsorbent concentration 1.0 g/L. At these conditions, Cu2+ ions adsorption abilities of nHap and Co-Fe2O4-Nps were compared with that of M-nHap; it was observed that M-nHap had the highest adsorption capacity for Cu2+ ions. The adsorption equilibrium data of the adsorption of Cu2+ ions onto M-nHap fitted well to Langmuir isotherm model with the maximum monolayer coverage capacity of 70.92 mg/g. Thermodynamic parameters indicated that the adsorption was spontaneous, endothermic, and increasing in randomness of adsorbed species. Moreover, the adsorbent can be reused for at least six successive cycles.

Keywords: Adsorption, Cobalt Ferrite Nanoparticles, Heavy Metals, Magnetic Nanomaterials, Nanohydroxyapatite

Akıllı Artımsal Kodlayıcı

Göksel Kizir – Assoc. Prof. Ph.D. Mustafa Burunkaya

ÖZ

Akıllı algılayıcıların sahip oldukları düşük maliyet, yüksek hız, sayısal ve analog sistemlerle uyumlu olmaları vb. avantajlar sebebiyle kullanımları hızla yaygınlaşmaktadır. Özellikle akım ve sıcaklık ölçümlerinde kullanılan analog ve sayısal birçok algılayıcı yerine günümüzde akıllı algılayıcıların kullanımı tercih edilmektedir. Öte yandan hali hazırda kullanılan sistemlerde yer alan klasik algılayıcılar ve çevresel donanımların tamamen değiştirilmesi yerine, bunların akıllı algılayıcılara dönüştürülmesine de benzer sebeplerle gereksinim duyulmaktadır. Bu çalışmada robotik ve kontrol sistemlerinde kullanımları çok yaygın olan artımsal enkoderlerin bir akıllı algılayıcıya çevrilmesini sağlayan donanım ve yazılım tasarımı gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen akıllı artımsal enkoderler ile hem pozisyon hem de hız verisinin eş zamanlı olarak elde edilmesi sağlanmıştır. Bu sayede hali hazırda kontrol sistemlerinde yer alan sensör sayısının azaltılması ve sistemde hız verisi elde edilirken oluşacak işlem yükünün azaltılması amaçlanmıştır. Bunlara ilave olarak pozisyon verisinden hız verisinin elde edilmesi için literatürde bulunan birkaç farklı filtre yöntem kullanılmış ve bunların karşılaştırmalarına da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Artımsal Enkoder, Akıllı Algılayıcı, Akıllı Artımsal Enkoder, Alçak Geçiren Filtre, Kayan Ortalama Filtresi

Smart Incremental Encoder

Abstract

Thanks to their many advantages like low cost, high speed, compatible with analog or digital systems, smart sensors popularity is rapidly increasing. Especially nowadays, smart sensors are preferred instead of many analog and digital sensors used in current and temperature measurements. On the other hand, instead of completely replacing the conventional sensors and peripheral equipment in the systems currently in use, they need to be converted into smart sensors for similar reason. In this study, the conversion of a smart sensor from the incremental encoders which are commonly used in robotics and control systems will be examined. It is aimed to obtain both position and speed data simultaneously with smart incremental encoders. Thus, both reducing the number of different sensors in the system and decreasing the algorithm load are planned. Besides different methods for obtaining speed for position are investigated and compared for smart incremental encoder design.

Keywords: Incremental Encoder, Smart Sensor, Smart Incremental Encoder, Low-Pass Filter, Moving Average Filter.

Akıllı Cam Teknolojisi

Prof. Ph.D. Rıdvan Karapınar

ÖZ

Günümüzde enerjinin verimli kullanımı amacına yönelik olarak, enerji tasarrufu sağlayan cihazların geliştirilmesi gittikçe önem kazanmaktadır. Bu alandaki ilginç bir gelişme ise güneş ışığını ayarlayabilen akıllı cam teknolojisidir. Akıllı camlar veya pencereler, opak halden saydam hale (veya tersi) geçerek, içinden geçen ışık şiddetini kontrol etme özelliğine sahiptir. Bu tür camların binalarda, otomobil pencerelerinde kullanımı oldukça yararlıdır. Bu camlar zararlı morötesi ışınları soğurma özelliğine sahiptir. Elektrik, ışık ve sıcaklık etkisiyle çalışabilen akıllı camlar, genel olarak, polimerde dağılmış sıvı kristal, elektrokromik, fotokromik ve termokromik gibi farklı sistemlerden oluşmaktadır. Bu bildiride enerji tasarrufu sağlayan akıllı camların yapımı ve optik özellikleri hakkında bilgi verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akllı Camlar, Enerji Verimi, Optik Özellikler

Smart Glass Technology

Abstract

Recently, the development of energy saving devices is important because of the efficient use of energy. An interesting development in this field is the smart glass technology that can adjust the incoming sunlight. Smart glasses or windows have the ability to control the light intensity by passing from opaque state to transparent state (or vice versa). It is very useful to use such glasses in buildings and automobiles. These glasses are also capable of absorbing harmful ultraviolet rays. Smart glasses, which can operate under the influence of electricity, light and temperature, generally consist of different systems such as polymer dispersed-liquid crystal, electrochromic, photochromic and thermochromic. This presentation provides information on the construction and optical properties of energy-saving smart glasses.

Keywords: Smart Glass, Energy Saving, Optical Properties

Akıllı Şebeke Eğitiminde Benzetim Modellerinin Önemi ve Bir Örnek Uygulama

Assoc. Prof. Ph.D. Ercan Nurcan Yılmaz - Assoc. Prof. Ph.D. Cemal Yılmaz – Researcher Çağrı Suiçmez

ÖZ

Akıllı şebeke kavramı modern teknolojinin önümüze çıkarttığı bir durumdur. Artık sistemler sadece insan aklı yada insan gücü ile değil, bilgisayar desteğiyle çalışmaktadır. Bilgisayar ve yazılım teknolojilerinin hızlı gelişmesi beraberinde tüm sistemlerin daha karmaşık yazılımlarla ancak kendi başlarına karar verebilir duruma gelmelerini sağlamıştır. Sistemlerin gelişmesi ve değişmesiyle beraber bu tür sistemlerin öğretilmesi de yeni eğitim modellerinin geliştirilmesine bağlıdır. Akıllı şebekeler gibi devasa büyüklüklere ve devasa bütçelere mal olan sistemlerin uygulamalı eğitimi biraz zordur. Ancak bu sistemlerin öğretilmesinde ve analizinde değişik yöntemlerden istifade edilebilir. Benzetim modelleri bu yöntemlerden bir tanesidir. Bu çalışmada ada tipte tasarlanan örnek bir akıllı şebeke sisteminin benzetim modelinin nasıl çıkartılacağı ve analizlerinin nasıl yapılacağı üzerine bir örnek uygulama gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Benzetim, Akıllı Şebeke, Matlab, Analiz

The Importance of Simulation Models in Intelligent Network Training and a Case Study

Abstract

The concept of intelligent network is a situation where modern technology prevails. Now systems are working not only with human intelligence but with computer support. The rapid development of computer and software technologies has enabled all systems to be able to decide on their own with more sophisticated software. Teaching such systems with the development and change of systems also depends on the development of new training models. The practical training of systems that cost huge amounts of money, such as intelligent networks, and systems that cost huge budgets is a bit difficult. However, these systems can be taught and analyzed in a variety of ways. Simulation models are one of these methods. In this study, an example of how to extract and analyze the simulation model of a sample intelligent network system designed as an island type is shown.

Keywords: Simulation, Smart Grid, Matlab, Analysis

Al Matrisli B4c Takviyeli Fonksiyonel Derecelendirilmiş Malzemelerin Üretimi ve Karakterizasyonu

Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Akkaş - Assoc. Prof. Ph.D. Serkan Islak

ÖZ

Bu çalışmada soğuk presleme yöntemiyle Al tozları ve B4C parçacıkları ile fonksiyonel derecelendirilmiş malzemeler üretilmiştir. Al matris içerisine ağırlıkça % 2.5, 5 ve 7.5 olmak üzere 3 farklı oranlarda B4C ilave edilmiştir. Matris malzeme (Al) ve parçacıklar (B4C) üç boyutlu turbula karıştırıcı ile 1 saat karıştırılmıştır. Matris malzeme ve karıştırılan tozlar 400 MPa basınçta preslenmiş ve daha sonra 550 °C sıcaklıkta 2 saat süre ile argon atmosferinde sinterlenerek üretilmiştir. Presleme ve sinterleme işlemi sonrasında 3 farklı geçiş bölgesine sahip fonksiyonel derecelendirilmiş malzemeler üretilmiştir. Geçiş bölgelerinin sertlik değişimini ve difüzyonu tespit etmek için mikrosertlik ölçümleri ve SEM-EDX analizi yapılmıştır. Ayrıca içyapıda oluşan fazları tespit edebilmek amacıyla XRD analizi yapılmıştır. En yüksek sertlik dayanımına % 7.5 B4C ilave edilerek üretilen numunede ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Al, B4c, Fonksiyonel Derecelendirilmiş Malzeme, Sinterleme

Production and Characterization of Al Matrisli B4c Reinforced Functionally Graded Materials

Abstract

In this study, functional graded materials were produced by cold pressing method with Al powders and B4C particles. B4C was added to the Al matrix at different rates of 2.5, 5 and 7.5% by weight. The matrix material (Al) and particles (B4C) were mixed with a three-dimensional turbula mixer for 1 hour. The matrix material and mixed powders were pressed at 400 MPa pressure and after that sintered at 550 °C for 2 hours in Argon atmosphere. Functionally graded materials with 3 different transition areas were produced after pressing and sintering. Microhardness measurements and SEM-EDX analysis were performed to determine the hardness change and diffusion of transition areas. In addition, XRD analysis was performed in order to determine phases formed in internal structure. 7.5% B4C was added to the highest hardness strength and reached to the produced sample.

Keywords: Al, B4c, Functionally Graded Material, Sintering

Al1070+TiB2 ve Al1070+Cu+TiB2 Kompozit Yapılarının T/M Yöntemi İle Üretimi

Ph.D. Sinan Aksöz - Ph.D. Yavuz Kaplan - Asst. Prof. Ph.D. Engin Tan - Researcher Rüçhan Yıldız - Asst. Prof. Ph.D. Hakan Ada

ÖZ

Çalışmada, Al1070+TiB2 (% 5-10 takviye oranlarında) ve Al1070+%4Cu+TiB2 (% 5-10 takviye) kompozit yapılar üretilmiştir. Elde edilen kompozit takviyelerin mikroyapıya etkisi incelenmiştir. Ayrıca ilave edilen %4 Cu'nun mikroyapı ve kompozit yapısına etkileri araştırılmıştır. Çalışmada Al1070 tozları ile ilave edilen Cu ve TiB2 tozları manuel olarak 15 dakika karıştırma işlemine tabi tutularak homojen bir karışım elde edilmiştir. Karıştırılan tozlar presleme işlemine tabi tutularak ham mukavemet elde edilmiştir. Preslenen tozlar 610 °C'de 2 saat süreyle vakum atmosferinde sinterlenmiştir. Üretilen kompozit yapıların ve Cu ilavesinin mikroyapıya etkilerinin incelenmesi amaçlı optik mikroskop görüntüleri alınmıştır. Numunelerin sertlik değerlerinin tespiti amaçlı, her numunenin mikrosertlik değerleri elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: T/m, Kompozit Yapılar, Al1070

Production of Al1070 + Tib2 and Al1070 + Cu + Tib2 Composite Structures by Pm Method

Abstract

In this study, Al1070 + TiB2 (at 5-10% reinforcement rates) and Al1070 + 4% Cu + TiB2 (5-10% reinforcement) composite structures were produced. The effect of the obtained composite reinforcements on microstructure was investigated. In addition, the effects of 4% Cu on microstructure and composite structure were investigated. In this study, the Cu and TiB2 powders added with Al1070 powders were manually mixed for 15 minutes to obtain a homogeneous mixture. The mixed powders were subjected to pressing and the raw strength was obtained. Pressed powders were sintered in a vacuum atmosphere for 2 hours at 610 °C. Optical microscope images were taken to investigate the effects of composite structures and Cu addition on microstructure. To determine the hardness values each of the samples, microhardness values were obtained.

Keywords: Pm, Composite Strctures, Al1070

Ali Kuşçu'nun Çarpma İşlemi Yöntemi İle Napıer'in Çarpma İşlemi Yönteminin Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Ali Atasoy

ÖZ

Ali Kuşçu (1403-1474), Fatih Sultan Mehmet döneminde yaşamış Türk-İslam Dünyasında yetişmiş büyük matematik ve astronomi bilginidir. Dönemin Osmanlı İmparatorluğu padişahı Fatih'in ısrarıyla İstanbul'a gelmiştir. Ayasofya Medresesi'ne müderris olarak tayin edilmiştir. İstanbul Medreseleri'nde astronomi ve matematik derslerini yürütmüştür. Ali Kuşçu'nun bilimsel çalışmalarının bilime yaptığı katkıları büyüktür. Bu katkıların teknik anlamda ayrıntılı biçimde incelenmesi hususunda çok fazla araştırma bulunmamaktadır. Halbuki, matematik ve astronomi alanındaki eserleri bilim dünyasında asırlar boyu temel kaynak olarak kullanılmıştır. Bu çalışmada Ali Kuşçu'nun çarpma işlemi ile ilgili geliştirdiği yöntemin, yaklaşık 150 yıl sonra İskoç matematikçi John Napier (1550-1617) tarafından geliştirilen "Napier çubukları" ismiyle ünlenen yöntemin temelini oluşturması, bu çalışmanın ana unsurudur. Bunun için, Ali Kuşçu'nun eserlerinin bir kısmının çevirileri incelenmiş ve eserlerindeki çarpma işlemi yönteminin sonraki yüzyıllarda bulunmuş olan "Napier çubukları" yöntemi ile matematiksel benzerlikleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Napier Çubukları, Çarpma İşlemi

The Comparison of the Multiplication Method of Napier With the Multiplication Method of Ali Kuşçu

Abstract

Ali Kuşçu (1403-1474), lived in time Fatih Sultan Mehmet is a great mathematical and astronomical knowledge of the Turkish-Islamic world. He came to Istanbul at the insistence of Fatih. He was appointed as professor Istanbul Hagia Sophia Madrasah. He gave astronomy and mathematics courses in Istanbul Madrasas. His contributions to science in the scientific work of his own time is great. There aren't much researches on the detailed examination of these contributions. In the field of mathematics and astronomy his works have been used as the basic source for centuries in the scientific world. In this study, it is the main element of this study that the method developed by Ali Kuşçu about the multiplication process is the basis of the method known as "Napier's rods", which was developed by the Scottish mathematician John Napier (1550-1617) about 150 years later. For this, the translations of some of the works of Ali Kuşçu were examined and the mathematical similarities of the multiplication method in his works were explained with the "Napier's rods" method which was found in the following centuries.

Keywords: Napier's Rods, Multiplication Process

Alternatif Yakıt Karıştırılan Fosil Yakıtlı Bir Motorun Duman Koyuluklarının Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Süleyman Üstün - Asst. Prof. Ph.D. Recep Onur Uzun – Inst. Ph.D. Vahit Çorumlu - Prof. Ph.D. Ahmet Çetin

ÖZ

Fosil yakıtlı araçların yanma sonucunda egzoz emisyonlarından çıkan hidro karbon (HC), azot oksit bileşikleri (NOx), partikül madde (is) , karbon monoksit (CO) ve karbondioksit (CO2) oluşumunun çevresel etkileri günden güne artmaktadır. Azot Oksitler Yüksek sıcaklıktaki yanma sonucu oluşurlar ve yağmur suyuna karışarak istenmeyen asit yağmurları oluşumuna sebebiyet verirler. Karbon Monoksit gazı ise zehirli bir gazdır ve güçlü bir sera gazı etkisi vardır. Hidro Karbon ise eksik yanmadan kaynaklı yakıt buharıdır. yanmamış yakıttan kaynaklanan uçucu yakıt buharıdır.Partikül madde ise 2.5 µm'den küçük, solunum yollarını zedeleyen parçacıklardır. Egzoz gazlarının insan sağlığına ve çevreye olan tüm zararlı etkilerini azaltmak amacıyla bir takım uluslar arası yapılan anlaşmalar çerçevesinde motorlu taşıtların çevresel etkilerini azaltmak amacıyla çeşitli sınırlayıcı değerler taahhüt edilmektedir. Euro 1 motor ile euro 6 motor emisyon değerlerine bakıldığında ciddi azalma gözlemlenebilir. Emisyon kontrolünde Euro standartlarını uygulayan ülkeler ile EPA standartlarını ve Japon standartlarını uygulayan ülkelerde de emisyon kontrolü ile ilgili küresel bir birliktelik mevcuttur. Fosil yakıtlı araçlarım emisyon değerlerini azaltmak amacıyla kullanılan emisyon azaltıcı ek sistemlerin yanı sıra alternatif yakıtlı araçlarda kullanılmaktadır. Ülkeler fosil yakıt olan motorin içerisine alternatif yakıt karıştırmak (%5) suretiyle karbon salınımlarını azaltma eğilimindedirler. Bunun yanı sıra doğrudan alternatif yakıt kullanan ülkelerde mevcuttur. Örneğin Brezilyada araçların çoğunda şeker kamışından üretilen etanol kullanılmaktadır. Bu çalışmada fosil yakıtlı bir yakıt içerisine belirli oranlarda alternatif yakıt karıştırılmak suretiyle rölanti ve %75 devir artışındaki duman koyulukları kıyaslanmış ve sonuçlar tablo ve grafik olarak ortaya konmuş ve farklılıklar yorumlanmıştır. Alternatif yakıt karışımlarında yoğunluk ve karışım oranlarına göre değişmekle beraber fosil yakıtlara göre duman koyuluklarında bir iyileşme olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Yakıtlar, Yakıtlar ve Yanma, Egzoz Emisyonları

Comparison of the Smoke Darkness of An Alternative Fuel Mixed Fossil Fuel Engine

Abstract

The environmental effects of hydrocarbon (HC), nitrogen oxide compounds (NOx), particulate matter (is), carbon monoxide (CO) and carbon dioxide (CO2) from exhaust emissions from fossil fuel vehicles are increasing day by day. Nitrogen Oxides They are formed as a result of high temperature combustion and cause the formation of undesirable acid rain in the rain water. Carbon Monoxide gas is a toxic gas and has a strong greenhouse gas effect. Hydro Carbon is the fuel vapor from incomplete combustion. It is a volatile fuel vapor caused by unburned fuel. The particulate material is 2.5 'm smaller than the respiratory tract. In order to reduce the harmful effects of exhaust gases on human health and the environment, various limiting values are committed to reduce the environmental impact of motor vehicles under a number of international agreements. When the Euro 1 engine and euro 6 engine emission figures are considered, a significant decrease can be observed. There is a global unity of

emission control in countries that apply Euro standards in emission control, as well as in countries applying EPA standards and Japanese standards. Fossil fuel vehicles are used in alternative fuel vehicles as well as emission reduction supplementary systems used to reduce emission values. Countries tend to reduce carbon emissions by introducing alternative fuels into fossil fuels (5%). It is also available directly in countries that use alternative fuels. In Brazil, for example, most vehicles use ethanol produced from sugar cane. In this study, idle fuel with a certain proportion of alternative fuel was added to a fossil fueled fuel and the smoke darkness in the increase of 75% was compared and the results were presented in table and graph and the differences were interpreted. Alternative fuel mixtures vary according to density and mixing ratios, but an improvement in smoke darkness has been observed according to fossil fuels.

Keywords: Alternative Fuels, Fuels and Combustion, Exhaust Emissions

Alternatif Yakıt Olarak Kullanılan Fındık Yağının Dizel Motor Performans ve Emisyonlara Etkisinin Deneysel İncelenmesi

Ph.D. Abdulkadir Bektas

ÖZ

Ekonomik ve sosyal gelişimin itici gücü olan ve hayat kalitesini artıran önemli faktörler arasında yer alan enerjiye olan talep, nüfus artışı, sanayileşme, kentleşme ve teknolojik gelişmelere paralel olarak sürekli artış göstermektedir. Türkiye'nin 2016 yılında 137,9 Milyon TEP'lik toplam birincil enerji tüketimi içinde fosil yakıtlar, % 85,2 paya sahiptir. Türkiye'de fosil yakıt tüketiminin yaklaşık % 80'i ithalat yoluyla karşılanmakta ve dış ticaret açığındaki enerji ithalatı payı yaklaşık %50-60 bandında seyretmektedir. Fosil yakıtların önemli bir bölümü taşıtlar ve dolayısıyla içten yanmalı motorlarda kullanılmakta olup, dizel yakıtı kullanan taşıtlar taşımacılık sektöründe yaygın biçimde tercih edilmektedir. Petrol kökenli yakıtların rezervlerinin azalması ve çevre üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle alternatif enerji kaynakları alanındaki çalışmalar önem kazanmıştır. En son yayımlanan IPCC-15ºC Raporuna göre, İklim değişikliği sebebiyle küresel sıcaklıklar şimdiden sanayi dönemi öncesi seviyenin yaklaşık 1°C üzerine çıktı. Emisyonların hızla azaltılmaması halinde, sıcaklıklar 2040'ta 1,5°C yükselebilir. Sıcaklık artışının 2100 yılında 1,5°C ile sınırlı tutulabilmesi için küresel emisyonları daha önce eşi görülmemiş bir ölçekte, derhal ve hızla azaltmalıyız. Bu çalışmada, içten yanmalı bir dizel motor ile farklı oranlarda motorine karıştırılan fındık yağı karışımının motor performansı, yakıt tüketimi ve egzoz emisyonları ölçülmüştür. Daha sonra kıyaslamaları yapılmış, sonuçlar tablo ve grafik olarak ortaya konulmuştur. Elde edilen sonuçların karşılaştırılması neticesinde; dizel motorların, belirgin bir revizyona ihtiyaç duyulmaksızın, dizel motorlarda alternatif yakıt olarak fındık yağı karışımının kullanılmasının uygun olduğu, motor performansının artışı ve zararlı egzoz emisyon değerlerinin düşüşü açılarında olumlu sonuçlar verdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Yakıtlar, Biyoyakıt, Araç Emisyonları, Sera Gazı Bitkisel Yağlar

Experimental Investigation of Diesel Engine Performance and Emission Effect of Hazelnut Oil Used As An Alternative Fuel

Abstract

The demand for energy, which is the driving force of economic and social development and increases the quality of life, is continuously increasing in parallel with population growth, industrialization, urbanization and technological developments. In 2016, total primary energy consumption of Turkey was realized as 137,9 million Tons Equivalent of Petroleum (TEP) and fossil fuels has a share of 85.2%. Approximately 80% of fossil fuel consumption in Turkey is met through imports and the share of energy imports in foreign trade deficit is around 50-60%. A significant proportion of fossil fuels are used in vehicles and hence in internal combustion engines, and vehicles using diesel fuel are widely preferred in the transport sector. The researches on alternative energy sources have gained importance due to the depletion in the reserves of petroleum fuels and the negative effects on the environment. According to the latest IPCC-1.5ºC Report, global temperatures are already about 1°C above the pre-industrial level due to climate change. If emissions are not reduced rapidly, temperatures may rise to 1.5 ° C at 2040. We need to reduce global emissions to an unprecedented scale, immediately and rapidly,

so that the temperature increase is limited to 1,5 ° C in 2100. In this study, the engine performance, fuel consumption and exhaust emissions of an internal combustion diesel engine and the mixture of hazelnut oil mixed with different ratios of diesel oil were measured. As a result of the comparison of the results obtained; without the need for a significant overhaul of diesel engines, it is determined that it is appropriate to use hazelnut oil mixture as an alternative fuel in diesel engines, and it gives positive results in terms of increase of engine performance and decrease of harmful exhaust emission values.

Keywords: Alternative Fuels, Biofuels, Vehicle Emissions, Greenhouse Gases Vegetable Oils

Alüminyum Doğrama Fabrikasında İki Boyutlu Konteyner Yükleme Optimizasyonu

Ms. Öznur Özdemir - Asst. Prof. Ph.D. Berrin Denizhan

ÖZ

Konteyner yükleme (sevk) sürecinde, sandıkların ölçülerinin büyük ve standart olmayışı sebebiyle optimum yerleşim yapılamamaktadır. Bu durum çok fazla alan kayıplarına neden olurken aynı zamanda maliyeti arttırmaktadır. Bu gibi nedenler yerleşim planlarının sürekli olarak değişmesine ve sevkiyat süresinin uzamasına sebep olmaktadır. Bu çalışmada iş hacmi hızla artan alüminyum doğrama üretimi yapan bir firmada, üretimi tamamlanan ürünler sandıklara ve bu sandıklar da konteynerlara yüklenmektedir. Sevkiyatı yapılan sandıkların konteynerlara yüklenmesinde yük optimizasyonu çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışma ile birçok farklı ebat ve ölçülere sahip sandıkların, farklı yerleşim alanlarının kısıtları altında, en uygun yerleşim planının çıkarılması sağlanmıştır. Aynı zamanda sandıkların yerleşimi sırasında ortaya çıkan teslimatın yetiştirilememesine ait belirsizliğin verdiği iş stresinin de azalması sağlanabilir. Sandıktaki yüklerin özellikleri, kırılabilir ürünler olduğundan yerleşim önemlidir. Bu yüzden çalışmamızda iki boyutlu doğrusal programlama ile İki boyutlu konteyner yükleme matematiksel modeli geliştirerek belirlenen kısıtları sağlayan bir yükleme planı oluşturulmuştur. İki farklı model ile kazançlar ve verimlilikler hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konteyner Yükleme, Optimizasyon, Matematiksel Modelleme

Anadolu Selçuklu Mimarisinde Avlu Bahçeleri: Çifte Minareli Medrese Örneği

Inst. Naiyer Gheshlagh - Asst. Prof. Ph.D. Elif Akpınar Külekçi – Prof. Ph.D. Hasan Yılmaz

ÖZ

Konutlar ve konut mimarisi, insanoğlunun barınma iç güdüsüyle ortaya çıkmıştır. Geçmişten günümüze birçok uygarlığın beşiği olmuş, doğal çevresi zengin, köklü bir kültür birikimine sahip Anadolu'da mimari ve avlu sistemleri, iklim, bitki örtüsü, topoğrafya gibi ekolojik koşulların yanı sıra yöresel ve geleneksel yapıyla bağlantılı olarak sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel açıdan bir kültür birikimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada Anadolu Selçuklu Mimarisinin ayrılmaz bir parçası olan konut mimarisi ve avlu yapısının tarihi süreç içerisindeki gelişimi ortaya koyulmuş, elde edilen veriler çerçevesinde geleneksel Anadolu Selçuklu Mimarisinin en güzel örneklerinden birisi olan Çifte Minareli Medrese özelinde bir değerlendirme yapılmıştır. Bu amaçla bu kültür birikimimizin sürdürülebilir kullanılabilmesi için izlenmesi gerekli prensipler ekolojik, mekânsal, ekonomik ve kültürel başlıklar olmak üzere dört başlıkta incelenmiş ve bir SWOT Analizi yapılmıştır.. Çalışmada avlu yapısında yer alan yapısal ve bitkisel elemanlar, kullanılan süslemeler ve motifler geçmiş kültürümüzün günümüze yansımaları olarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada ayrıca Çifte Minareli Medresi'nin bugünkü durumu, kullanımı, kullanımında ortaya çıkan aksaklıklar ve çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılan bu çalışma sonucunda, geçmiş kültürümüzü bizlere yaşatan ve önemli mimari miraslarımızdan olan Çifte minareli Medresenin gerek taş işçiliği, gerek mimari özellikleriyle bir bütün olan avlu sistemi Anadolu Selçuklu Dönemi'nin önemli eserlerinden biri olduğu bu yüzden yerel ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılmasının önemi bilinerek, koruma kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilir bir anlayışla korunması ve kullanılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Selçuklu Mimarisi, Avlu Bahçeleri, Çifte Minareli Medrese, Erzurum

Secret Gardens in Anatolıan Seljuk Archıtecture: Double minaret Madrasah As An Example

Abstract

Housing and residential architecture emerged with the human instinct of sheltering. It has been the cradle of many civilizations from past to present, architectural and secret garden systems in Anatolia with a rich and deep-rooted cultural heritage, In addition to ecological conditions such as climate, vegetation, topography, is a cultural accumulation in terms of socio-economic and socio-cultural aspects related to the local and traditional structure. In this study, the development of residential architecture and secret garden structure, which is an integral part of the Anatolian Seljuk Architecture, has been revealed. In the framework of the data obtained, an evaluation was made in the case of double minaret madrasah which is one of the best examples of the traditional Anatolian Seljuk Architecture. For this purpose, the principles to be followed for the sustainable use of this cultural accumulation are examined under four ecological, spatial, economic and cultural headings and a SWOT analysis has been carried out. The structural and plant elements, ornaments, and motifs used in thesecret gardenstructure were evaluated as reflections of our past culture. In this study, it is tried to determine the current situation, usage, usage problems and solution suggestions of double minaret madrasah. The double minaret madrasah is one of our most important architectural legacies. As a whole, its

secret garden system, both with its stone and architectural features, become one of the important works of the Anatolian Seljuk Period. As a result of this study, knowing the importance of transferring local and cultural values to the future generation, the needs to protect and used with a sustainable understanding in the use of conservation balance is emphasized.

Keywords: Anatolian Seljuk Architecture, Secret Gardens, Double Minaret Madrasah, Erzurum

Antibacterial Activity and Dna Damage Inhibitory Analysis of Various Extracts of Salvia Tomentosa Mill. (Lamiaceae)

Assoc. Prof. Ph.D. D. Duygu Kılıç - Asst. Prof. Ph.D. Ceren Başkan –

Ra. Güler İnci Tanrıkulu - Prof. Ph.D. Belgin Sırıken

Abstract

Throughout the history of humanity, many diseases have been tried and treated by using plants. Many researchers have been interested in biologically active compounds isolated from plant species for the elimination of pathogenic bacteria [1,2]. This study was designed to determine the in vitro antibacterial and DNA interaction analysis of the various extracts (prepared by using solvents of different polarity) of Salvia tomentosa Mill. Salvia tomentosa Mill. was collected from Amasya Province Turkey, when flowering (late May and early June 2018). The plants were refluxed with the suitable solution (ethanol, chloroform, n-hexane) for 4 h. The extracts samples were stored at 4 °C. The antibacterial effects of extracts were determined by disc diffusion methods [3]. The antibacterial effects of extracts were tested against standard strains of Staphylococcus aureus ATCC 25923, Staphylococcus aureus ATCC 25953, Escherichia coli ATCC 25922, Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853, Pseudomonas aeruginosa ATCC 9027, Bacillus cereus ATCC 7064, Bacillus subtilus ATCC 6633, and Salmonella enteritidis ATCC 13076. gentamicin (10 µg) and cefotaxime (30 µg) were used as positive controls for bacteria. To explore the ability of the Salvia tomentosa Mill. to DNA interaction, plasmid DNA pUC18 was analysed by using all concentrations (100 µM-12,5 µM) of ethanol extract. As a result of Salvia tomentosa Mill. extracts had antibacterial effect when they compared with control group antibiotics. According to the disc diffusion method, the highest antibacterial effect was identified in ethanol, hexane and chloroform extract respectively. Moreover DNA interaction, control groups showed no effect on the plasmid DNA, but increasing doses of ethanol extract were displayed a protective effect on plasmid DNA breaks created by hydroxyl radicals. This study showed that Salvia tomentosa Mill. have in vitro antibacterial and DNA damage inhibitory activities. As a result, additional studies should be performed in the medicinal usage of drug research.

Keywords: Antibacterial Effect, Dna Damage, Salvia Tomentosa Mill.

Antimicrobial Activities and Dna Interactions of Various Extracts of Teucrium Polium L. (Lamiaceae)

RA. Güler İnci Tanrıkulu - Assoc. Prof. Ph.D. D. Duygu Kılıç –

Asst. Prof. Ph.D. Ceren Başkan - Prof. Ph.D. Belgin Sırıken

Abstract

Besides reports concerning the local uses, pharmacological features of the extracts of several Lamiaceae species have been cited in the literature [1]. Teucrium polium L. is used for material in this work, it is aimed that researching for the antibacterial effect and DNA interactions of various extract solution. et al., 1999) and the essential oils (Barel et al., 1991; Weyerstahl et al., 1997; Rustaiyan et al., 1998; Chalchat et al., 1999; Simic et al., 2000a, 2000b) of several Achillea Teucrium polium L. was collected from Amasya, when flowering (May and June 2018). The plants were refluxed with ethanol, dichloromethane, n-hexane for 4 h. The infusions were filtered and the solvents were removed under vacuum. Then the residue solved in THF. The extracts samples were stored at 4 °C in sealed glass vials. Antimicrobial activity is determined by the Kirby-Bauer method [2]. Staphylococcus aureus ATCC 25923, Staphylococcus aureus ATCC 25953, Escherichia coli ATCC 25922, Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853, Pseudomonas aeruginosa ATCC 9027, Bacillus cereus ATCC 7064, Bacillus subtilus ATCC 6633, and Salmonella enteritidis ATCC 13076, gentamicin (10 µg) and cefotaxime (30 µg) were used as positive controls for bacteria. To explore the ability of the Teucrium polium to DNA interaction, plasmid DNA pUC18 was analysed by using all concentrations (100 µM-12,5 µM) of ethanol extract. As a result, Teucrium polium L. extracts had the antibacterial effect. According to the results of Kirby-Bayer method, the highest antibacterial effect was identified in hexane extract. Despite DNA interactions, control groups did not indicate any effect on plasmid DNA, increasing ethanol extract doses broken down by hydroxyl radicals. Additional studies should be performed in the medicinal usage of drug research.

Keywords: Antibacterial Activity, Dna İnteraction, Teucrium Polium L.

Antimicrobial Susceptibility of Enterobacter Cloacae Isolated From Various Food

Ra. Ph.D. Fatma Özdemir

Abstract

Enterobacter cloacae is a Gram-negative rod-shaped bacterium, facultative anaerobe and a member of the family Enterobacteriaceae. E. cloacae occurs in water, sewage, soil, food, hospital environments, and especially in the intestines of humans and animals. E. cloacae has emerged as a nosocomial pathogen and causes numerous infections including endocarditis, ventriculitis, meningitis, arthritis or osteomyelitis, urinary tract infections, skin and soft tissue infections and pneumonia. The extensive or inappropriate use of antimicrobial agents for treatment of infections in humans and for growth promotion in food animal production can lead to the development and spreading of antimicrobial resistant bacteria. In recent years, increasing resistance to antimicrobials among bacteria including E. cloacae is a global threat for human health. Therefore, the aim of this study was to investigate the antimicrobial susceptibility of E. cloacae isolated from various food. A total of 34 E. cloacae isolates were tested against 14 antimicrobial agents using the disk diffusion method on Mueller Hinton agar. E. cloacae food isolates (85.3%) demonstrated the highest resistance to cefoxitin. In contrast, 2.9% of the isolates had the least rate of resistance to ertapenem. Intermediate-level resistance to meropenem, cefepime and imipenem was observed with a rate of 52.9%, 50%, and 47.1%, respectively. All isolates were sensitive to chloramphenicol, trimethoprim-sulphamethoxazole, tetracycline and gentamicin. The result of this study represents antimicrobial resistance pattern of E. cloacae isolated from food and thereby provides important data on monitoring of antimicrobial resistance of E. cloacae as an emerging pathogen.

Anahtar Kelimeler: E. Cloacae, Antimicrobial Resistance, Food

Arduino İle Yangın İhbar Sistemi

Lec. Yüksel Yurtay - Researcher Hüseyin Demirci - Mr. Serhat Yılmaz - Ms. Aslı Itır

ÖZ

Yanan bir sigara, yanan bir fener, aşırı ısınmış bir elektrikli cihaz veya bunlardan herhangi biri yangına neden olabilir. Yangın esnasında birkaç dakika içinde insanlar ne olduğunu anlayamadan çaresiz kalırlar. Yangın esnasında kişiler büyük bir panik yaşadığı için adresi bildirmekte zorluk yaşamaktadırlar ya da çeşitli nedenlerden dolayı (uykuda olma ya da evde bulunmama vb.) yangın ihbarı yapamadıkları için küçük bir yangın önlenebilecekken büyük zararlara yol açmaktadır. Bunların dışında toplumda asılsız ihbarlar da büyük problem yaratmaktadır. Asılsız bir yangın ihbarı trafik, toplum huzuru ve maliyeti olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmayla yangınların büyümeden tespit edilmesi, asılsız yangın ihbarlarının da anlaşılması, can ve mal kayıplarının en aza indirgenmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yangın İhbar, İtfaiye, Nesnelerin İnterneti, Arduino, Web Uygulaması, Web Servis, Mobil Uygulama, Android

Fire Report System With Arduino

Abstract

A burning cigarette, a burning lantern, an overheated electrical devices, or any of these can cause a fire. Within a few minutes of fire, people are helpless before they know what it is happening.During the fire, people are having difficulty reporting their address because they have a great panic and while a small fire can be avoided, it causes great damage because there are no reports of fire due to various reasons (e.g. sleeping, not being at home). Apart from these, unfounded denunciations in the society are also a big problem. Unfounded fire announcement affects traffic, social well-being and cost in a negative way. With this work, it is aimed to determine the fires without being enlarged, to understand the unfounded fire notices, to minimize the loss of life and property losses.

Keywords: Fire Report, Fire Department, Internet of Things, Arduino, Web Application, Web Service, Mobile Application, Android

Arkeoloji ve Kimyanın Kesişimi; Arkeokimya

Assoc. Prof. Ph.D. Sevi Öz

ÖZ

Arkeokimyayı oluşturan, arkeoloji ve kimya, geniş, zengin ve yoğun bilim dallarıdır. Ancak bu ikisi birbirinden çok farklıdır. Arkeoloji beşeri bilimlere veya sosyal bilimlere dâhildir, kimileri tarihi bir bilim olduğunu da söyleyebilir. Arkeoloji genellikle, açık alanlar, yıkıntılar, kazılar, çamur öbekleri ve taş, seramik veya metalden yapılmış kalıntılarla ilişkilendirilir. Diğer taraftan kimya bir temel bilim dalı olup çalışmalar genellikle kapalı alanlarda, laboratuvarlarda yapılır. Zor bir bilim dalı olarak görülür, ders kitapları ağır, formülleri karmaşık, terimleri sonsuz sayıdadır. Kimya; beherler, asitler, bunsen ocakları, tuhaf kokular ve laboratuvar önlükleriyle ilişkilendirilir. Birbirinden çok farklı olan bu iki alan nasıl bir araya getirilir? Arkeokimya, bilim ağacının işte bu iki dalının kesiştiği noktaya oturur ya da kesişmesiyle oluşur. Gerçekte, alanların bu birleşimi birçok yeni gelişmenin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Arkeokimya, arkeolojik materyalleri oluşturan inorganik ve/veya organik bileşiklerin, element ve izotopların incelenmesini kapsar. Arkeokimya öncelikli olarak (1) karakterizasyon (tarih öncesi materyallerin kimyasal bileşenlerinin belirlenmesi) ve (2) tanımlama (ne olduğu bilinmeyen kalıntının ilk halinin belirlenmesi) ile ilgilidir. Kalıntının tanımı ve içeriği ile ilgili elde edilen bilgiler çeşitli amaçlar için kullanılabilir. Bunlar; (1) Kalıntının gerçekliğini belgelemek (bir kalıntının eskiliğini belirleme; genellikle sanat yapıtlarıyla ilgilidir) (2) Koruma (bir eserin zamanla değişim ve bozunmasını önlemek üzere uygun koruma koşullarını belirlemek) (3) Geçmişle ilgili arkeolojik sorulara cevaplar bulmak Kaynak: Arkeokimyaya Genel Bakış, Sevi ÖZ, Şahinde DEMİRCİ, Gazi Kitabevi, ISBN: 978-605-344-530-2, Ankara, 2017.

Anahtar Kelimeler: Arkeokimya, Arkeometri

Asenkron Motor İle İlgili Araştırmaların İçerik Analizi İle İncelenmesi

Lec. Erkan Er - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Tahir Güllüoğlu –

Asst. Prof. Ph.D. Serdal Arslan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; ulusal alanyazında "asenkron motor" konusunda günümüze kadar yapılan yayınların içerik analizi ile değerlendirilmesidir. Çalışmada öncelikle ulusal alanyazındaki yayınlar için YÖKTEZ'den ve Google Akademik'ten özet, başlık, dizin ve konularda 'asenkron motor' kavramı taranmıştır. Sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan içerik analizi yöntemi; asenkron motor konusuna uygulanmıştır. Bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara yeni çalışmaların oluşmasına katkı sağlamasının yanı sıra mevcut çalışmalar hakkında bilgi verilmesi amaçlanmıştır. Asenkron motor üzerine gerçekleştirilen çalışmalar; tasarım-analiz, arayüz ve güç elektroniği-kontrol konularına göre sınıflandırmalar gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, yayınların gerçekleştirildiği üniversiteler, yıllara göre dağılımı, alan dağılımı, kullanılan yazılıma göre dağılım verileri verilmiştir. Sonuç olarak asenkron motor analiz ve tasarım konularının yanı sıra arayüz çalışmalarının geleneksel asenkron motor için gerçekleştirildiği görülmüştür. Ancak yapısal değişiklik bakımından yeni asenkron motor topolojileri üzerine çalışmalar maalesef sınırlı kalmıştır. Doğrusal asenkron motor çalışmaları bulunmasına karşın küresel ve eksenel asenkron motor çalışmaları bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Asenkron Motor, İndüksiyon Motor, Elektrik Makinaları, Tasarım-Analiz, Arayüz, Güç Elektroniği-Kontrol

Investigation of Researches on Onduction Motor by Content Analysis

Abstract

The aim of this study is to evaluate the articles, related with 'induction motor', published up to today by using the method of content analysis. In this study, at first, we examined the concept of 'induction motor' through abstracts, titles, index and topics from Google Scholar and YÖKTEZ for national thesis publications. The content analysis method that is used prominently in social sciences, has also been applied to the induction motor subject. In addition,we intend to guide and motivate researchers to come up with new studies as well as to give information about current studies. Based upon the studies on induction motor; classifications were made according to design-analysis, interface and power electronics-control subjects. In this study, the distribution of the universities according to the years, the distribution of the area, the distribution of the data according to the software used are given. In addition to induction motor analysis and design issues, it is seen that the interface applications are performed for the traditional induction motor. As a result, studies on new induction motor topologies in terms of structural change remain unfortunately limited. Although there are linear induction motor studies, there are no spherical and axial induction motor studies.

Keywords: Asynchronous Motor, İnduction Motor, Electric Machines, Design-Analysis, İnterface, Power Electronics-Control

Aşırı Öğrenme Makinesi ve Sezgisel Optimizasyon Algoritmalarına Dayalı Sinirsel Eeg Sinyal Sınıflandırıcıların Bir Başarım Karşılaştırması

Asst. Prof. Ph.D. Nesibe Yalçın - Assoc. Prof. Ph.D. Cihan Karakuzu

ÖZ

Aşırı öğrenme makinesi (extreme learning machine, ELM), en küçük kareler hata tahminine dayalı olarak ileri beslemeli tek katmanlı bir sinir ağının eğitilmesi için geliştirilmiş bir öğrenme yöntemidir. Sınıflandırma, tahmin, kümeleme gibi amaçlar için kullanılabilen ELM yönteminin orijinalinde, gizli katmandaki nöronların sayısı rastgele atanır ve optimum gizli nöron sayısını belirlemek amacıyla hiçbir işlem yapılmaz. Bu çalışmada, en uygun gizli katman nöron sayısını belirlemek için Karakuzu ve Yüzgeç (2018) tarafından tanımlanmış yöntemden yararlanılarak ELM algoritması elektroensefalografi (EEG) sinyallerini sınıflandırmak için kullanılmıştır. Öncelikle sinyaller normalleştirilmiş ve daha sonra sınıflandırıcı sinir ağının girdileri olarak verilmiştir. Elde edilen sonuçlar, parçacık sürüsü optimizasyonu (PSO) ile eğitilen PSONN (Yalçın ve ark., 2015) ve literatürde mevcut diğer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aşırı Öğrenme Makinesi, Elektroensefalografi, Sezgisel Algoritmalar, Sınıflandırma, Sinir Ağı

A Performance Comparison of Neural Eeg Signal Classifiers Based on Extreme Learning Machine and Heuristic Optimization Algorithms

Abstract

Extreme learning machine (ELM) is a learning algorithm proposed for single layer feed forward neural network (SLFN) training. It is based on least squares error estimation. ELM is used for such purposes as classification, prediction, clustering. In original ELM, the number of neurons and connection weights of neurons in SLFN are randomly assigned and never updated in order to determine the optimal performance of a SLFN. In this study, the method defined by Karakuzu and Yüzgeç (2018) is exploited to obtain an appropriate number of neurons in hidden layer and ELM algorithm is operated to classify electroencephalography (EEG) signals. The signals are normalized and given as inputs of a single layer neural network as classifier. The obtained results are compared with the results of the PSONN (Yalçın et al., 2015) trained by particle swarm optimization and existing the other results in the literatıre.

Keywords: Classification, Electroencephalography, Extreme Learning Machine, Heuristic Algorithm, Neural Network

Atomik ve Moleküler Yapı Çalışmalrında Ortaya Çıkan Löwdin-Alfa Radyal Katsayısı İçin Kullanışlı Bir Uygulama

Ph.D. Ebru Çopuroğlu

ÖZ

Bilindiği gibi Löwdin-Alfa radyal fonksiyonu atomik ve moleküler yapı hesaplamalarında ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu fonksiyonlar için hızlı ve doğru hesaplama yöntemleri bulmak oldukça önemlidir. Literatürde Löwdin-Alfa radyal fonksiyonunu hesaplamak için kullanılan farklı yöntemler mevcuttur. Bu bakış açısından yola çıkarak biz de Binomial açılım teoremini kullanarak Löwdin-Alfa radyal fonksiyonunda ortaya çıkan Löwdin-Alfa radyal katsayılarını hesapladık. Elde edilen hesaplama sonuçlarını literatür verileriyle kıyasladık.

Anahtar Kelimeler: Löwdin-Alfa Radyal Fonksiyonu, Binomial Açılım Teoremi, Löwdin-Alfa Radyal Katsayısı, Atomik ve Moleküler Yapı Hesaplamaları

Useful Application of Löwdin- Alpha Radial Coefficient Occuring in Study of Atom and Molecular Structure

Abstract

It is well known that Löwdin- alpha radial function occurs in atomic and molecular calculations [1-5]. Because of this, finding the fast and accurate evaluation of this functions is very important. In literature there are different calculation methods for the evaluation of Löwdin- alpha radial function [5-10]. From this point of view we have used binomial expansion theorems in evaluations of Löwdin- alpha radial coefficients occurring in Löwdin-alpha radial function [11]. In this study we have established an application of Löwdin- alpha radial coefficient for the development of efficient analytical solutions. The comparisons of the obtained results have been checked with literature data.

Keywords: Löwdin- Alpha Radial Function, Binomial Expansion Theorems, Löwdin- Alpha Radial Coefficients, Atomic and Molecular Calculations

Az31 Magnezyum Alaşımlarının Frezelenmesinde Optimum Kesme Parametrelerinin Cym ile Belirlenmesi

Dr. Ayhan Aytaç – Öğr. Gör. Muhammed İlivan - Prof. Dr.Kadir Aztekin – Prof. Dr. Hüseyin İpek

ÖZ

Günümüzde, savunma ve havacılık endüstrisinin, ağırlıkça hafif ve yüksek dayanıma sahip malzeme ihtiyacının karşılanmasında Magnezyum alaşımlı malzemeler önemli bir alternatif olarak yer almaktadır. Yeni malzemeler bu teknolojik gelişimin çok önemli bir parçasıdır. Günümüzde çelik alaşımlarının yerini almaya başlayan Al, Mg ve Ti alaşımları özellikle savunma ve havacılık sektöründe önemini artırmaktadır. Bu olumlu gelişmeler de bu malzemelerin imalat yöntemlerinin araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Levha ve profil şeklindeki AZ31 serisi magnezyum alaşımlarının talaşlı imalat işlemlerinde sıkça kullanılan frezeleme işleminde yüzey pürüzlülüğü önemli bir parametre olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada AZ31 serisi magnezyum alaşımlarının talaş kaldırılmasında en çok uygulanan yöntemlerden biri olan frezeleme işleminde işlenebilirliğe etkili parametrelerin Cevap Yüzey Metodu (CYM) ile optimizasyonu amaçlanmıştır. Bu amaçla bağımlı cevap değişkeni olarak yüzey pürüzlülüğü seçilmiştir. Öncelikle AZ31 deney numunelerinin ilerleme hızı, kesme hızı ve talaş kaldırma oranı parametrelerine bağlı olarak frezelenmesi sonucunda ortaya çıkan yüzey pürüzlülüğü değerleri 2k tam faktöriyel deney tasarımı kullanılarak incelenmiş ve etkili faktörler değerlendirilmiştir. Kontur grafikleri kullanılarak optimum noktaya yakınsama işlemi yapılmıştır. Sonrasında CYM ile merkezi kompozit tasarımı kullanılarak yeni bir deney tasarımı yapılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, lineer ve ikinci dereceden matematiksel modeller ve optimum deney parametreleri belirlenmiştir. Oluşturulan model ile yapılan tahminlerin deney sonuçları ile tutarlılığı ve optimum deney parametreleri incelenmiştir. Sonuç olarak CYM ile oluşturulan model ile gerçek değerlere yakın tahminlerin elde edilebileceği görülmüş ve bu malzemelerde uygulanması gereken optimum frezeleme işlem koşulları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Az31, Cevap Yüzey Metodu, Frezeleme, Yüzey Pürüzlülüğü

Banka Müşterilerin Vadeli Mevduat Hesabına Katılımına Etki Eden Faktörleri Veri Madenciliği Yöntemi İle Belirlenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Seher Arslankaya

ÖZ

Bankaların, gelişen teknoloji ile birlikte kredi ve mevduat alışverişinin yanında faaliyet alanları her geçen gün genişlemektedir. Bankacılık ile ilgili faaliyetler de günümüz insanın hayatında daha fazla yer edinmeye başlamıştır. Bu nedenle bankaların müşteri ile ilişkilerinin önemi de aynı şekilde artmaktadır. Müşterilerin, yatırımlarını yönlendirebileceği çok sayıda alternatif bankanın bulunması, bankaların müşteri ilişkilerini daha iyi yönetmesi konusunu gündeme getirmektedir. Günümüzde teknolojinin gelişimi ile veri miktarı inanılmaz boyutlara ulaşacak şekilde artış göstermiştir. Veri madenciliği, çok büyük boyuttaki verileri işleyebilme ve belli sonuçlar çıkarma konusunda önemli bir çalışma olarak görülmektedir Özellikle bankacılık sektöründe müşteri davranışlarını ve işlemlerini anlamlı kılmak için, müşterilerinin bankaya sunduğu bilgileri toparlayarak bunların analizlerinin gerçekleşmesi adına önemli bir araç olmaktadır. Bu çalışmada Portekiz'de bulunan banka işletmesinin verileri kullanılmıştır. Müşterilerin, vadeli mevduat hesabı açtırmasında önemli olan faktörler veri madenciliği ile belirlenmiştir Banka, müşterilerinin hesap açma oranını arttırmak için müşterinin hesap açmasında ki etkili faktörleri belirleyip buna yönelik politikalar izlemek istemektedir. Burada ele alınacak önemli konulardan biri de bankanın müşterilerine daha iyi kampanyalar sunarak onları bu kampanyalara ve kendileri ile çalışmaya ikna etmek olacaktır. Büyük boyutlardaki verileri işleme kapasitesinden dolayı veri madenciliği programı olan weka kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Veri Madenciliği, Weka, Zeror, Oner, J48

Determination of the Factors Affecting the Participation of Customers in Time Deposit Account by Data Mining Method

Abstract

Along with the developing technology, banks are expanding every day with the addition of loans and deposits. Banking-related activities have started to gain more place in today's human life. Therefore, the importance of banks' relations with customers is also increasing. The existence of numerous alternative banks where customers can direct their investments raises the issue of better management of banks' customer relations. Today, with the development of technology, the amount of data has increased to an incredible extent. Data mining is seen as an important work in processing large-scale data and making certain results. In order to make customer behavior and transactions meaningful especially in the banking sector, it collects the information presented by the customers to the bank and becomes an important tool for the realization of their analysis. Factors important for customers to open time deposit accounts are determined by data mining. In order to increase the account opening rate of its customers, the Bank wants to determine the factors affecting the customer's account opening and to follow the policies towards it. One of the important issues to be discussed here is to convince the bank's customers to offer them better campaigns and to work with them and to work with them. Due to the capacity to process large data, weka is used as a data mining program.

Keywords: Data Mining, Weka, Zeror, Oner, J48

Bazı Üretilmiş Altgraf Problemlerinin Doğrusallaştırılması ve Yeniden Formüle Edilmesi

Prof. Ph.D. Tulay Ayyildiz Akoglu

ÖZ

G=(V,E) bir graf, w ise kenarlara ait ağırlık fonksiyonu olsun. P kalıtsal bir özellik olmak üzere, en büyük kalıtsal üretilmiş altgrafı bulma problemi, maksimum ağırlığı veren ve P özelliğini saglayan altgrafı bulmayı hedefler. Bu problem ikili bir ikinci dereceden optimizasyon problemi olarak modellenir. Cornaz, Kerivin, ve Mahjoub (2010) tarafından sunulan yeni lineerleştirme ve yeniden formüle etme metodu çevrimsiz kalıtsal özelliği için verilmiştir. Bu çalışmada s method hiçbir kalıtsal özellik göz önünde bulundurulmadan genelleştirilecektir. Ayrıca sonuçta elde edilen modelin en az varolan yöntemlerle elde edilebilecekler kadar iyi olduğu ispatlanmıştır. Bu çalışmayı iki parçalı ve çevrimsiz üretilmiş altgraflar özelinde ayrılma problemlerini sunarak sonuçlandırıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kombinatorel Optimizasyon, Üretilmiş Altgraf, Doğrusallaştırılma ve Yeniden Formüle Etme Teknikleri

Reformulation and Linearization of Some Induced Subgraph Problems

Abstract

Let G=(V,E) be a graph and w be an edge-weight function. Given a hereditary property P, the maximum hereditary induced subgraph problem consists of finding an induced subgraph of G which satisfies P and is of maximum weight. This problem can be modeled as a binary quadratic programming problem. A new linearization method for the maximum induced subgraph problems with the acyclic hereditary property was introduced by Cornaz, Kerivin, and Mahjoub (2010). In this paper, this new linearization approach is generalized to the maximum hereditary induced subgraph problem when no specific hereditary property is considered. We also proved that the resulting reformulation is at least as good as the ones one would have obtained using classical linearization techniques. We conclude this work by reviewing the associated separation problems in the case of acyclic induced subgraphs and bipartite induced subgraphs.

Keywords: Combinatorial Optimization, İnduced Subgraphs, Reformulation-Linearization Techniques

Bildiri Başlığı: $a_p" W "$ Üzerindeki Klasik Kodlardan Kuantum Kod Elde Etme

Doç. Dr. Murat Güzeltepe - Ercüment Çakır

ÖZ

İlk kuantum kod 1994 yılında P.W. Shor tarafından elde edildikten sonra, sonlu cisimler üzerindeki klasik kodlar kullanılarak birçok kuantum kod elde edilmiştir. Bu çalışmada $A_p[w]$ sonlu cismi üzerindeki kendine dik ve kendine ortogonal klasik kodlar yardımı ile kuantum stabilizer kodlar elde edilmiştir.

Bu çalışma TÜBİTAK tarafından 116F318 numaralı proje kapsamında desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Quantum Codes, Self-Dual Codes, Self-Orthogonal Codes

Bir Beyaz Eşya Modelinin Sürdürülebilirlik Analizi

Lec. Ph.D. Ömer Erkan - RA. Emre Yücel

ÖZ

Sürdürülebilirlik kavramı son yıllarda azalan enerji kaynakları ile ön plana çıkmaktadır. Gelecek nesilleri tehlikeye atmadan ihtiyaçlarımızı karşılamamız git gide önem kazanmaktadır. Sürdürülebilirlik günümüzde bir çok alan da bulunması gereken bir özellik haline gelmiştir. Milyon adetlerce üretilen beyaz eşya sektöründe çevreci ve sürdürülebilir ürünler tasarlanabilir mi? Sorusu bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Bulaşık makineleri beyaz eşya sektöründe önemli bir paya sahiptir. Bu çalışmada, Solidworks® bilgisayar destekli tasarım programında üretimi devam eden bir bulaşık makinesi modeli tasarlanmış ve yazılımın içinde bulunan sürdürülebilirlik modülü ile analiz edilmiştir. Modelinin çevresel etkileri sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmiştir. Bununla birlikte montajı oluşturan tüm bileşenlerin çevre üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bulaşık makinesinin sürdürülebilir tasarımında; kullanılan malzemenin, karbon ayak izi, enerji tüketimi, hava asitlenmesi ve su ötrofikasyonu üzerinde en önemli etken olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Tasarım, Sürdürülebilirlik Analizi, Beyaz Eşya, Solidworks Sürdürülebilirlik Modülü.

Sustainability Analysis of a White Appliances Model

Abstract

The concept of sustainability comes to the forefront with decreasing energy resources in recent years. It is becoming increasingly important for us to meet our needs without endangering future generations. Sustainability has become a feature that needs to be found in many areas. Today, millions of white appliances are produced. Can environmental and sustainable products be designed in the white appliances sector? The question is the subject of this study. Dishwashers have a significant share in the white appliances sector. In this study, a dishwasher model that is being produced in Solidworks® computer aided design program is designed and analyzed with the sustainability module included in the software. The environmental impacts of the model have been evaluated for sustainability. However, the effects of all the components that make up the installation on the environment have been examined. In the sustainable design of the dishwasher; It was determined that the material used was the most important factor on carbon footprint, energy consumption, air acidification and water eutrophication.

Keywords: Sustainable Design, Sustainability Analysis, White Appliance, Solidworks Sustainability Module.

Bir Doğal Sit Alanı'nın "Yenilenmesi"; Kamil Abduş Gölü

Ms. Gökçe Gülcem Duman - Ph.D. Elif Örnek Özden

ÖZ

İnsanoğlu kent kurmaya başladığından beri çevresinde olup biten doğa olaylarını kontrol altına almaya çalışmış ve bu amaca yönelik müdahalelerde bulunmuştur. Önceleri basit ve doğa ile uyumlu olan bu müdahaleler zamanla doğa ile uyumlu olmaktan çıkmış; doğanın dengesinin bozulmasına ve kentlerin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel özelliklerin zarar görmesine sebep olmuştur. Bu süreçte korunması gerekli alanlar zararlı müdahalelerin önlenmesi amacıyla yasal düzenlemeler yapılarak koruma eylemi oluşturulmaya başlanmıştır. Bildirinin temel savlarından biri; teknoloji, çevre, doğa tüm hızıyla değişirken ve bu değişimin en büyük etkileri korunması gerekli alanlarda gözlemleniyorken; günümüz koruma politikaları ile korumanın sürekliliğin sağlanamayacağının nesnel örneği olarak, Kamil Abduş Gölü ve çevresindeki mekânsal değişimin incelenmesidir. Gölün özelliğini kaybetme süreci ve sonrasında geri kazanılabilmesi için yapılan son müdahale olan 5366 sayılı yasa aracılığı ile alanın Yenileme Alanı ilan edilmesi ve bu bağlamda koruma alanından yenileme alanına geçirilmesinin yerinde bir karar olup olmadığının sorgulanması temel amaçtır. Çalışma alanı ile ilgili en önemli verilerden biri tarih boyunca değişen mekanı analiz ederek incelemektir. Bu amaçla, Tuzla Belediye Başkanlığı arşivi, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı arşivi, TC. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı, Tuzla kent tarihi ile ilgili yerel kaynaklar tarafından yazılmış kitaplar, sahanın tarihsel fotoğrafları, sahanın günümüzdeki durumu, alanda analiz çalışmaları ve yerel kütüphanelerden yararlanılmıştır. Bildirinin sonucunda, doğal bir koruma alanı olan Kamil Abduş Gölü ve çevresinin, lagün gölü olma özelliğini, hangi planlama kararları ve bilinçsiz müdahaleler ile kaybettiği tespit edilecek, göl ve çevresinin yeniden kazanılması amacıyla hangi müdahalelerde bulunulduğu ve tüm bunların sonuçlarının doğal sit alanına yansımaları ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğa Koruma Alanı, Yenileme Alanı, Kamil Abduş Gölü

"Renewal" of a Natural Site Area; Kamil Abduş Lake

Abstract

Mankind has tried to take control of the natural events around itself since it started to build a city and intervened for this purpose. These interventions, which were previously simple and compatible with nature, have gradually disappeared from harmony with nature. Therefore, it has caused the deterioration of nature and damage to the natural, historical and cultural characteristics of the cities. In order to prevent harmful interferences to the areas, legal arrangements have been initiated to create a protective action. While the environment is changing in full swing and the greatest effects of this change are observed, one of the main arguments of the declaration, as an objective example of the fact that conservation cannot be sustained by today's conservation policies is the examination of the spatial change around Kamil Abduş Lake and its surroundings. Main objective is to declare the area as a Renewal Area by means of the law no. 5366, which is the last intervention for the process of losing the property of the lake and its recovery, and in this context whether it is appropriate to decide whether to pass from the protection area to the renovation area. One of the most important data about the study area is to examine by analyzing the developments of the area throughout the history. For this purpose, the archive of the Municipality of Tuzla, the archive of the Istanbul Metropolitan

Municipality, Department of Navigation Hydrography and Oceanography, books written by local sources on the history of Tuzla city, historical photographs of the area, current situation of the field, analysis studies in the field and local libraries were used. As results of the declaration, at first, it will be determined that the natural habitat of Kamil Abduş Lake and its surroundings has lost the characteristic of the lagoon lake with which planning decisions and unconscious interventions. In the second place, interventions that perfomed in order to recover the lake and its surroundings and reflections of the consequences of all these to the natural site will be revealed.

Keywords: Nature Conservation Area, Renewal Area, Kamil Abduş Lake

Bir Otomotiv Firması Montaj Hattında Kalite Risklerinin Önceliklendirilmesi İçin Bulanık Mantık Fmea Uygulaması

Asst. Prof. Ph.D. Tülay Korkusuz Polat

ÖZ

İşletmelerin temel hedeflerinden biri; ürün/hizmet tasarımı, üretim süreci, satış, satış sonrası hizmetler gibi üretim faaliyetleri üzerinde çalışmalar yaparak hem yeni müşteriler kazanmak hem de mevcut müşterilerin kaybedilmemesi için ihtiyaçların tam olarak belirlenmesi ve karşılanmasıdır. Bu kapsamda özellikle yoğun rekabetin yaşandığı sektörlerde "kalite", gerek yerel gerekse küresel pazarlarda sürdürülebilir rekabet sağlamada anahtar faktörlerden birisidir. Hataların, arızaların, problemlerin henüz gerçekleşmeden tahmin edilebilmesi ve düzeltici tedbirlerin alınması için kullanılan kalite iyileştirme tekniklerinden birisi de "Hata Türü Etkileri Analizi" (HTEA) dir. Bu çalışmada, bir otomotiv fabrikasının ürünlerinde ortaya çıkan kalite hataları gözlemlenmiş ve bu sorunların kaynaklarının bulunarak, önlem alınarak, işletmede iyileştirmeler yapılması hedeflenmiştir. Sorunlar gözlemlendikten sonra, hangi proseslerin incelenmesine karar verilmesi için geçmiş hata verilerinden her ürün için hattı besleyen alt grup proseslerde çıkan hata sayıları araştırılarak hata yoğunluğunun en fazla olduğu ürün belirlenmiştir. Belirlenen ürünün operasyon tanımları ve üründe ortaya çıkan hata ve arızalar incelenerek proses uzun süre gözlemlenmiş ve kalite riskleri belirlenmeye çalışılmıştır. Her operasyon için belirlenen kalite riskleri için HTEA çalışması yapılmıştır. Riskler için risk öncelik puanı bulunmuştur. Aynı zamanda da belirsiz durumların etkisinin azaltılması için de risk öncelik puanını elde edebilmek için Bulanık Mantık yönteminden faydalanılarak Matlab programında belirlenen kurallar çerçevesinde, olasılık, etki ve saptanamazlık puanları her risk için bulanık olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hata Türü ve Etkileri Analizi, Bulanık Mantık, Kalite Riskleri, Risk Önceliklendirme Puanı

Fuzzy Logic Fmea Application for Priority of Quality Risks in An Automotive Firm Assembly Line

Abstract

One of the main objectives of enterprises; it is to determine and meet the needs to both win new customers and not to lose existing customers by working on production activities such as product / service design, production process, sales, after-sales services. In this context, "quality" is one of the key factors in the sectors where there is intense competition in ensuring sustainable competition both in local and global markets. One of the quality improvement techniques used to estimate errors, faults, problems before they take place and take corrective measures is Failure Mode and Effect Analysis (FMEA). In this study, quality errors in the products of an automotive factory were observed and it was aimed to make improvements in the enterprise by finding the root causes of these problems and taking precautions. After the problems were observed, the number of error density was determined by examining the number of errors in the subgroup processes feeding the line for each product from past error data to decide which processes to be examined. Description of the operation of the product and the defects and faults that occurred in the product were examined and the process was observed for a long time and the quality risks were determined. The FMEA study was conducted for the quality risks determined for each operation. A risk priority score was found for the risks. At the same time,

in order to decrease the effect of uncertain situations, the probability, effect and undetectability scores were calculated as fuzzy for each risk by using the Fuzzy Logic method in accordance with the rules determined in Matlab program.

Keywords: Failure Mode and Effect Analysis, Fuzzy Logic, Quality Risks, Risk Priority Score

Birim Diskin Sınırında Analitik Fonksiyonların Davranışı

Assoc. Prof. Ph.D. Bülent Nafi Örnek - Ma. Batuhan Çatal

ÖZ

Bu makalede, Schwarz lemma'nın bir sınır versiyonu incelenmiştir. Schwarz lemma'nın en klasik versiyonu disk üzerindeki sınırlı, analitik fonksiyonun orijindeki davranışı içerir. Birim diskte tanımlanmış $f(z) = 1 + c_1 z + c_2 z^2 + \ldots$ fonksiyonu için $|z| < 1$ olduğunda $\hat{A} f(z) > 0$ olmasını sağlayacak şekilde $f(b) = 0$ koşulu ile sınırdaki b noktasında $f(z)$ fonksiyonunun açısal türevinin modülünü elde edeceğiz. Ayrıca, D birim diskinde $f(z) - 1$ fonksiyonunun sıfırdan farklı $z_1, z_2, \ldots, z_n$ sıfırlarını hesaba katarak b sınır noktasındaki $f(z)$ fonksiyonunun açısal türevi aşağıdan güçlendirilmiştir. Sonuç olarak, verilen teoremlerde elde edilen eşitsizliklerin kesinliği ispatlanmıştır.

Anahtar kelimeler – Sınırda Schwarz lemma , Analitik fonksiyon, Açısal limit, Açısal türev.

Behavior of Analytic functions at the boundary of the unit disc

Abstract

In this paper, a boundary version of the Schwarz lemma is investigated. The most classical version of the Schwarz lemma involves the behavior at the origin of a bounded, analytic function on the disc. For the function $f(z) = 1 + c_1 z + c_2 z^2 + \ldots$ defined in the unit disc such that $\hat{A} f(z) > 0$ for $|z| < 1$, we estimate a modulus of the angular derivative of $f(z)$ function at the boundary point b with $f(b) = 0$. In addition, the module of the angular derivative of the function $f(z)$ at the boundary point b will be strengthened from the below, taking into account $z_1, z_2, \ldots, z_n$ zeros of the function $f(z) - 1$ in the unit disc D that are different from zero. Finally, the sharpness of the inequalities obtained in the presented theorems is proved.

Keywords – Schwarz lemma at the boundary, Analytic function, Angular limit, Angular derivative.

Bitkisel Yağ Katkılı Yakıt İle Dizel Yakıtının Performans ve Emisyon Değerlerine Etkilerinin Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Recep Onur Uzun - Asst. Prof. Ph.D. Süleyman Üstün – Prof. Ph.D. Ahmet Çetin - Ph.D. Vahit Çorumlu

ÖZ

Birçok endüstride enerji üretimi için aktif olarak kullanılan dizel motorlar aynı zamanda tarımsal faaliyetlerdeki enerji ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla da tercih edilmektedir. Tarım arazilerinde dizel motorlar ile su pompalarının çalışması, elektrik üretimi ve mekanik tarım makinelerinin bir motor yardımı ile çalıştırılması ihtiyaç duyulan enerjinin kullanım alanlarından bazılarıdır. Bunun yanı sıra, özellikle ağır sanayi hizmetlerinde kullanılan iş makinelerinin emisyonları çevresel kirlilikleri önemli ölçüde arttırmaktadır. Dizel motorlar için yakıt olarak kullanılabilen birçok bitkisel yağ vardır. Bitkisel yağlar sürdürülebilirlik, bölgesel gelişme, sera gazlarında azalma ve fasil yakıta bağımlılığın azalması gibi birçok avantaj sunmaktadır. Bitkisel yağın yakıt olarak kullanılmasına yönelik farklı bir yaklaşım, konvansiyonel dizel yağ ile karıştırılmasıdır. Bu çalışmada, pamuk yağının ticari motorin ile belirli oranda seyreltilerek tek silindirli hava soğutmalı dizel bir motorda kullanılması ile elde edilen performans ve emisyon karakteristikleri dizel yakıt verileri ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel Yağlar, Pamuk Yağı, Dizel, Araç Emisyonları

Comparison of the Effects of Vegetable Oil Additive Fuel and Diesel Fuel on Performance and Emission Values

Abstract

Diesel engines which are actively used for energy production in many industries are also preferred to meet the energy needs of agricultural activities. Operation of diesel engines and water pumps in agricultural land, electricity production and operation of mechanical agricultural machinery with the help of a motor are some of the areas of use of energy needed. In addition, the emissions of construction machinery, especially used in heavy industrial services, significantly increase environmental pollution. There are many vegetable oils that can be used as fuel for diesel engines. Vegetable oils offer many advantages such as sustainability, regional development, reduction in greenhouse gases and reduced dependence on facial fuel. A different approach to use vegetable oil as fuel is to mix it with conventional diesel oil. In this study, the performance and emission characteristics obtained by using cotton oil in a single-cylinder air-cooled diesel engine by diluting with commercial diesel in a certain ratio are compared with diesel fuel data.

Keywords: Plant Oils, Cottonseed Oil, Diesel, Vehicle Emissions

Biyoenerji Bitkilerinin Yetiştirilmesinde Coğrafi Bilgi Sistemlerinden Faydalanılması

Araştırmacı Mehtap Özenen Kavlak – Doç. Dr. Saye Nihan Çabuk

ÖZ

Günümüzde hızlı nüfus artışı, sanayileşme, kentlerin büyümesi ve ihtiyaçların farklılaşması nedeniyle enerjiye olan ihtiyaç giderek artmaktadır. Enerji temini için kullanılan kömür, petrol ve doğalgaz gibi fosil yakıtlar çevre sorunlarına neden olmalarının yanı sıra halk sağlığını da olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca fosil yakıt kaynakları sınırlıdır ve yenilenemez. Bu nedenle temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik talepler son zamanlarda ivme kazanmıştır. Güneş, rüzgâr, biyokütle, jeotermal ve su yenilenebilir enerji kaynaklarının başlıcalarıdır. Bunlar içinde yer alan biyokütle; tarımsal, hayvansal vb. organik atıklardan veya ürünlerden temin edilen enerjiyi ifade etmektedir. Ülkemizde 2010 yılından itibaren biyokütle enerjisine yönelik önemli yatırım ve araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Modern biyokütle enerjisi; enerji bitkileri, enerji ormanları ve ağaç endüstrisi atıklarından elde edilen biyodizel, biyoetanol gibi çeşitli yakıtlardan oluşmaktadır. Dünya genelinde enerji tarımı 1930'lu yıllardan itibaren mısır ve şeker kamışı gibi bitkiler kullanılarak gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Ancak bu bitkilerin aynı zamanda önemli gıda kaynaklarını oluşturması ve fazla suya ihtiyaç göstermeleri beraberinde önemli tartışmaları getirmiştir. Bu nedenle 2000'li yıllardan itibaren çok su tüketen, bakım ihtiyaçları yüksek, yetiştirilmesi zor ve gıda temininde tercih edilen tarım bitkileri yerine modern enerji tarımı bitkileri bu alanda kullanılmaya başlanmıştır. Bu bitkiler arasında bulunan switchgrass (dallı darı), miscanthus (fil otu) ve sorghum (sorgum) Türkiye'de de saha denemeleri yapılan bir türdür. Bu çalışmada biyokütle ve başlıca enerji bitkileri tanıtılacak, dünyadan ve Türkiye'den belirli örnekler sunulacak, enerji bitkilerinin yetiştirilmesinde Coğrafi Bilgi Sistemlerinden (CBS) yararlanma olanakları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Biyokütle, Coğrafi Bilgi Sistemleri (Cbs), Enerji Bitkisi, Yenilenebilir Enerji.

Bor Katkılı Harman Tuğlasının Enerji Tasarrufuna Etkisi; Kastamonu Aktekke Konağı Örneği

Ph.D. Arzu Çağlar - Asst. Prof. Ph.D. Hakan Çağlar - Lec. Hüsamettin Demircan – Mr. Selçuk Çimen

ÖZ

Fosil yakıtların giderek tükendiği ve enerji konusunda büyük oranda dışa bağımlı olan ülkemizde enerji daha pahalı hale gelmektedir. Kullanılan enerjinin çoğunluğunun konutları ısıtma ve soğutmada kullanıldığı görülmektedir. Enerji tasarrufu sağlamak için konutlara ısı yalıtım uygulaması yapılmaktadır. Fakat enerji tasarrufu, konutların sadece ısı yalıtım uygulaması ile değil kullanılan malzemenin ısı iletimini düşürülerek de elde edebilmektedir. Bu çalışmada, kullanımı milattan önceye dayanan en az 10.000 yıllık bir geçmişe sahip ilk yapı malzemesi olan harman tuğlası (İspir, 2010) üzerinde iyileştirme yaparak enerji tasarrufu sağlanması hedeflenmiştir. Amaç: Bu çalışma restorasyon veya yeniden yapımda kullanılan harman tuğlasının bor katkısı ile elde edilecek enerji tasarrufunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Kapsam: Yapılan bu çalışma kullanılan Aktekke konağı Kastamonu il sınırları içerisinde bulduğu için Kastamonu il merkezini kapsamaktadır. Yöntem: Araştırmada ilk aşamada, fabrika üretimi harman tuğlası fabrikadan temin edilerek enerji tasarrufunda etken rol oynayan ısı iletim katsayısı belirlenmiştir. İkinci aşamada, fabrika üretimi harman tuğlası referans kabul edilerek %1 ve %2 oranında bor katkısıyla harman tuğlası üretimi yapılmıştır. Üretilen harman tuğlası numunelerinin ısı iletim katsayısı belirlenmiştir. 3. aşamada, referans ve bor katkılı harman tuğlası numuneleri kullanılarak Aktekke konağının yıllık enerji ihtiyacı ve elde edilecek enerji tasarrufu hesaplanmıştır. Sonuç: Çalışma sonunda, yıllık enerji ihtiyacı ve enerji tasarrufu açısından %2 oranında bor katkısının diğer numunelere oranla daha iyi sonuçlar verdiği tespit edilmiştir. Bor katkılı harman tuğlasının inşaat sektöründe kullanılabileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Harman Tuğlası, Bor, Enerji, Enerji Tasarrufu.

Effective on Energy-Saving of Blended Brick With Boron Additive; Example of Kastamonu Aktekke Mansion

Abstract

Energy is becoming more expensive in our country because fossil fuels are consumed day by day and import a large part of the energy. The majority of the energy used seems to be used for the heating and cooling needs of the dwellings. Thermal insulation is applied to the dwellings to reduce energy consumption and save money. However, energy saving can be achieved not only by heat insulation application, but also by lowering the heat transfer of the material used. In this study, it was targeted to save energy by improving the blend bricks (İspir, 2010), which is the first building material with a history of at least 10.000 years, which is based on the usage of the B.C. Aim; This study was carried out in order to determine the energy savings to be obtained by the boron additive of the blend brick used for restoration or reconstruction. Content; As Aktekke mansion which is used in this study is located within the borders of Kastamonu province, it contents the center of Kastamonu province. Method; At the first stage of the research, the factory production blend bricks were supplied from the factory and the heat transfer coefficient which plays a role in energy saving is determined. In the second stage, 1%

and 2% of boron additive blend brick were produced by taking factory production blend bricks as a reference. The heat transfer coefficient of the produced blend brick samples was determined. In the third stage, the annual energy requirement and energy savings of the Aktekke mansion were calculated by using samples of reference and boron-added blend bricks. Conclusion; At the end of the study, it was determined that boron contribution gives better results than other samples in terms of annual energy requirement and energy saving. It is emphasized that the boron-added blend brick can be used in the construction sector.

Keywords: Blend Brick, Boron, Energy, Energy-Saving.

Bulanık Ahp ve Bulanık Moora Yöntemleriyle Tedarikçi Seçimi: Gıda Sektöründe Bir Uygulama

Asst. Prof. Ph.D. Seher Arslankaya

ÖZ

Günümüzde işletmelerin varlıklarını devam ettirebilmeleri için nihai tüketicilere minimum maliyetle maksimum kalitede ürün sunmaları gerekmektedir. Minimum maliyet ve maksimum kalitenin yolu ise uygun fiyat ve uygun kalitede tedarik edilen yarı mamulle başlamaktadır. Çok ölçütlü karar verme sistemleri, birden çok seçeneğin ve birçok ölçütün bir araya gelmesiyle oluşan problemleri çözmeye yönelik sistemlerdir. Günümüz işletmeleri tedarikçilerinin performanslarını iyileştirmek ve geliştirmek için çok farklı tedarikçi geliştirme programlarına yatırımlar yapmaktadırlar. Özellikle imalat sektöründe bulunan işletmeler hammadde-malzeme alımı, yarı mamullerin taşınması, işgücünün nakledilmesi gibi faaliyetlerinin pek çok aşamasında ekonomik açıdan güçlü ve sürdürülebilir tedarikçiler tercih etmektedirler. Bu çalışmada gıda sektöründe üretim yapan bir işletmede satınalma faaliyeti sıklıkla gerçekleştirilen bir malzeme için en uygun tedarikçi seçimi yapılmıştır. Bu amaçla çok kriterli karar verme yöntemlerinden bulanık Analitik hiyerarşi prosesi ve bulanık MOORA yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gıda Sektörü, Çok Kriterli Karar Verme, Bulanık Ahp, Bulanık Moora

Supplier Selection With Fuzzy Ahp and Fuzzy Moora Methods: An Application in the Food Industry

Abstract

Today, businesses need to offer maximum quality products with minimum cost to end consumers in order to maintain their assets. Minimum cost and maximum quality way starts with semi-finished goods at reasonable prices and appropriate quality. Multi-criteria decision-making systems are systems for solving problems that arise from the combination of multiple options and many criteria. Today's enterprises invest in a wide range of supplier development programs to improve and improve their suppliers' performance. In particular, enterprises in the manufacturing sector prefer economically strong and sustainable suppliers in many stages of their activities such as the purchase of raw materials and materials, transportation of semi-finished goods and the transfer of labor. In this study, in a food production company, the most appropriate supplier for a material whose purchasing activity is frequently performed has been selected. For this purpose, fuzzy analytic hierarchy process and fuzzy MOORA method were used in this study.

Keywords: Food İndustry, Multi-Criteria Decision Making, Fuzzy Ahp, Fuzzy Moora

Bulanık Çinli Postacı Problemi ve Bir Uygulama

Öğr. Gör. Özlem Çomaklı Sökmen – Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yılmaz

ÖZ

Ayrıt rotalama problemleri, bir çizge üzerinde yer alan tüm ayrıtlardan en az bir kere geçilerek başlangıç düğümüne dönen en kısa yol veya yolların belirlenmesinde kullanılan problemlerdir. Ayrıt rotalama problemlerinden biri olan Çinli Postacı Problemi (CPP) ise; tanımlanan ağ üzerindeki tüm bağlantıların bir postacı tarafından ziyaret edilerek, başlangıç noktasına dönülmesi problemi olarak tanımlanabilir. Trafik ve hava şartları iki düğüm arasındaki varış süresini değiştirdiğinden dolayı bu çalışmada bir örnek problem üzerinde Bulanık CPP uygulanmıştır. Problemde amaç fonksiyonu katsayıları bulanık olarak düşünülmüş ve üçgen bulanık sayılar kullanılmıştır. Ayrıca üçgen bulanık sayılar üzerinde farklı sıralama teknikleri kullanılarak optimum süre ve rotalar bulunmuş; birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Çalışmada kurulan matematiksel model; modelleme ve optimizasyon problemlerinin çözümü için kullanılan yüksek seviye bir programlama dili olan GAMS kullanılarak çözüme ulaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Cpp, Üçgen Bulanık Sayılar, Ayrıt Rotalama Problemi

Buldan Dokuma Kumaşlarının Bazı Yapısal Özelliklerinin Buruşmaya ve Katlanma Geri Dönüşüm Açısına Etkilerinin İncelenmesi

Doç. Dr. Ayça Gürarda – Doç. Dr. Mine Akgün –

Doç. Dr. Erhan Kenan Çeven - Dr. Öğr. Üyesi Gizem Karakan Günaydın

ÖZ

Denizli/Buldan yöresinde dokumacılık çok eski tarihlerde gelişmiş ve hem doğallığı hem de yıllar süren çalışmaları ile Buldan yöresinin dokumaları ülkemizde üretilen kumaşlar arasında önemli bir yere sahip olmuş ve halen de olmaktadır. Buldan dokuma kumaşlar, büküm sayısı yüksek pamuklu ipliklerden dokunmakta ve genellikle bezayağı örgü yapısında olmaktadır. Buldan dokuma kumaşları, Denizli'nin Buldan ilçesinde bir yandan geleneksel el tezgahlarında üretilirken bir yandan da gelişen teknoloji ile birlikte yarı otomatik ve otomatik tezgahlarda da üretilmeye devam etmektedir(1). Buldan ilçesinde üretilen ürünler, buldan bezleri (bürümcük), havlu, masa örtüsü, sofra bezleri, peştemaller, kurulama bezleri, çocuk bezleri, mendiller ve benzeri dokumalardan oluşmaktadır (2). Günümüzde Buldan dokumalarının, konfeksiyon sektöründe de kullanılmaya başlandığı ve özellikle bayan giysilerinde tercih edildiği gözlenmektedir (3). Ancak tüm bunların yanında pamuklu kumaşın buruşma özelliği oldukça yüksektir. Kumaş üzerinden buruşma kuvveti kaldırıldığında, yeni meydana gelmiş denge tamamen eski haline dönemediğinden lifler, dolayısıyla kumaş az veya çok buruşmuş halde kalır (4). Bu çalışmada farklı yapısal parametrelere sahip buldan dokuma kumaşlarının buruşma özellikleri ve katlanma geri dönüşüm açıları ölçülerek, yapısal özellikler bakımından hangi kumaşların daha az veya daha fazla buruşma gösterdiği incelenmiştir. Tablo 1'de deneysel çalışmada kullanılan kumaş numunelerinin yapısal özellikleri yer almaktadır. Kumaş numunelerin buruşma özellikleri, "TS ISO 9867- Tekstil-Kumaşlarda Buruşmazlığın Değerlendirilmesi - Görünüş Metodu" standardı ile subjektif olarak "Buruşma Test Cihazı" (James Heal) ile değerlendirilmiştir. Kumaş numunelerinin katlanma geri dönüşüm açıları ise "TS 390 - Tekstil Kumaşlar - Yatay Olarak Katlanmış Kumaşta Katın Açılmasının Kat Düzelme Açısının Ölçülmesi Yolu İle Tayini" standardı ile "Katlanma Geri Dönüşüm Test Cihazı" (SDL Atlas)' nda değerlendirilmiştir (5,6)

Anahtar Kelimeler: Buldan, Dokuma, Kumaş, Buruşma, Katlanma Geri Dönüşüm Açısı

Cam Elyaf Kumaşları (GFRP) ile Güçlendirilmiş Ihlamur Ahşap Lamine Malzemenin Eğilme Dayanımının Belirlenmesi

Mehmet Nuri Yıldırım -Abdurrahman Karaman - Esra Uslu

ÖZ

Bu çalışmada, ahşap yapı elemanlarının güçlendirilmesinde kullanılan cam elyaf kumaş takviye uygulamasının lamine elemanların 4 noktadan eğilme dayanımının belirlenmesi amaçlanmıştır. Ihlamur *(Tilia tomentosa Moench.)* odunundan hazırlanan örneklere polvinilasetat (PVAc-D3) ve poliüretan (PU-D4) yapıştırıcıları kullanılarak lamine elemanları hazırlanmıştır. Lamine elemanların mukavemetini artırmak amacıyla 100 gr/m^2 plain Seyrek Dokuma (1.Tip) ve 200 gr/m^2 plain Sık Dokuma (2. Tip) cam elyaf kumaşları kullanılmıştır. Deney örneklerine TS 408 standardına göre 4 noktadan eğilme dayanımı testine tabi tutulmuştur. Deney sonuçlarına göre, lamine elemanların tutkal hattına paralel kullanılması, tutkal hattına dik yönde kullanılanlara göre eğilme mukavemeti bakımından daha iyi sonuç verdiği tespit edilmiştir. En yüksek eğilme dayanımı değeri tutkal hattına paralel yönde kullanılan poliüretan tutkalı ile 2.tip cam elyaf kumaş (200gr/m^2 Sık Dokuma) takviyeli elemanlarda belirlenmiştir. En düşük eğilme mukavemeti değeri ise tutkal hattına dik katmanlar arası cam elyaf kumaş kullanılmayan ve polivinilasetat (PVAc-D3) tutkalı kullanılan kontrol lamine örneklerinde tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ihlamur, Cam Elyaf Kumaş, Laminasyon, Eğilme Dayanımı, Tutkal.

Determination of The Bending Strength of Linden Wood Laminated (*Tilia Tomentosa)* Materials Reinforced with Glass Fber Fabrics (GFRP)

Abstract

In this study, it is aimed to determine the bending strength of the laminated elements of glass fiber fabric reinforcement which is used in strengthening of wooden building elements. The samples prepared from linden *(Tilia tomentosa Moench.)* wood were laminated by using polyvinylacetate (PVAc-D3) and polyurethane (PU-D4) adhesives. In order to increase the strength of the laminated elements, 100 gr/m^2 plain sparse weaving (1. Type) and 200 gr/m^2 plain frequent weaving (2. Type) glass fiber fabrics were applied. Bending resistance test was applied to the test samples according to TS 408 standard. According to the results of the experiment, The use of laminated elements parallel to the glue line gives better results in terms of bending strength in accordance with those used perpendicular to glue line in terms of bending strength. The highest bending strength value was determined with the polyurethane glue used in the direction parallel to the glue line and the second glass fiber fabric (200 gr/m^2 frequent weaving) reinforced elements. The lowest bending strength value was determined in the control laminated samples using polyvinylacetate (PVAc-D3) glue which is not perpendicular to the glue line and no glass fiber fabric.

Keywords: Linden, Glass Fiber Fabric, Lamination, Bending Strength, Adhesive.

Cam Lif Katkılı Harçların Sülfirik Asit Etkisindeki Davranışı

Prof. Ph.D. Tayfun Uygunoğlu

ÖZ

Bu çalışmada cam lif kullanılarak üretilen çimento esaslı harçların asit etkisindeki dayanımı incelenmiştir. Kırma kum ve 350 dozajlı çimento ile üretilen harçların su/çimento oranı 0.5 olarak sabit tutulmuştur. Harçların en kuvvetli asitlerden olan H2SO4 (Sülfürik asit) çözeltilerindeki dayanımı incelenmiştir. Lif içeriği %0, %0.5, %1.0, %1.5 ve %2.0 olacak şekilde lif katkılı harçlar tasarlanmıştır. Harçlar yeterli dayanım kazandıktan sonra molaritesi 0.5, 1.0 ve 1.5 M olan H2SO4 (Sülfürik asit) içerisinde bekletilmiştir. Bir hafta aralıklarla harçların ağırlık kayıpları belirlenmiştir. Deney sonunda harçların boşluk oranı ve su emme değerleri de belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, harçlara cam lif ilave edilmesiyle lifsiz numunelere göre asit etkisindeki dayanımları arttırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cam Lif, Harç, Asit Etkisi.

Behavior of Glass Fiber Blended Mortars Under Sulfuric Acid Effect

Abstract

In this study, the strength of the cement based mortars produced by using glass fiber in acid effect was investigated. The water/cement ratio of the mortars was kept constant at 0.5 and they were produced with crushed sand with 350-dose cement. The strength of mortars in H2SO4 (Sulfuric acid), one of the strongest acids, was investigated. Fiber blended mortars were designed in the fiber content of 0%, 0.5%, 1.0%, 1.5% and 2.0%. The mortars were stored in H2SO4 (Sulfuric acid) having a molarity of 0.5, 1.0 and 1.5 M after obtaining sufficient strength. Weight losses of mortars were determined at intervals of one week. At the end of the experiment, void ratio and water absorption values of mortars were determined. According to the results obtained, strength of glass fibers added mortars in the acid effect was increased.

Keywords: Glass Fiber, Mortar, Acidic Effect.

Investigation of Electrochemical Behaviors of Sulfamethoxazole By Using Glassy Carbon and Modified Glassy Carbon Electrodes

Mustafa UÇAR[1*] - Dilek MENGÜ[2]

[1*]Afyon Kocatepe University, E-mail: ucarm@aku.edu.tr

[2] İscehisar Baddal Aygün Anatolian High Scholl

Abstract

Sulphamethoxazole (SMX) is a member of the sulfonamide antibiotic family. This active ingredient has a broad spectrum of activity that is effective against both gram-positive and gram-negative as well as aerobic bacteria as well as single-celled. SMX is a drug active substance which is used successfully in the treatment of respiratory and urinary tract bacterial infections, but also in the treatment of opportunistic infections in transplantation and AIDS-related complications. In this study, the electrochemical behaviors and quantitative determination of SMX, which is used as a drug active substance, by using 4-aminobenzenesulfonic acid (p-ABSA) and modified and non-modified glassy carbon (GCE) electrodes was investigated. In this context, the results obtained from the glassy carbon electrode-modified glassy carbon electrode were compared and the advantages of these electrodes to each other were determined.

Camsı Karbon ve Modifiye Edilmiş Camsı Karbon Elektrotlar Kullanılarak Sülfametoksazol'ün Elektrokimyasal Davranışlarının İncelenmesi

Abstract

Sülfametoksazol (SMX) sülfonamid antibiyotik ailesinin bir üyesidir. Bu ilaç etken maddesi hem gram-pozitif ve gram-negatif hem de aerobik bakterilere ayrıca tek hücrelilere karşı etkili geniş bir aktivite spektrumuna sahiptir. SMX solunum ve idrar yolu bakteriyel enfeksiyonların tedavisinde, bununla birlikte transplantasyonda ve AIDS ile ilişkili komplikasyonlarda fırsatçı enfeksiyonların tedavisinde başarıyla kullanılan bir ilaç etken maddesidir. Bu çalışmada, ilaç etken maddesi olarak kullanılan SMX'in 4-aminobenzensülfonik asit (p-ABSA) ile modifiye edilmiş ve edilmemiş camsı karbon (GCE) elektrot kullanılarak elektrokimyasal davranışları ve kantitatif tayini incelenmiştir. Bu bağlamda camsı karbon elektrot ile modifiye edilmiş camsı karbon elektrotta elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak bu elektrotların birbirlerine olan üstünlükleri belirlenmiştir.

Çatı Bahçeleri Tasarımı Projelendirme ve Uygulama Süreçleri

Arş. Gör. Türker Oğuztürk - Dr. Öğr. Üyesi Ömer Lütfü Çorbacı - Engin Aktaş

ÖZ

Yaşadığımız zaman diliminde nüfus artışı ve teknolojik gelişmelere paralel olarak betonlaşan kentlerde, bulunan yeşil alanlar gün geçtikçe kapsam, özellik ve ulaşım olarak yetersiz kalmakta ve bozulmaktadır. Kent içerisinde binalar arasında kalan boş alanlar öncelikli olarak araç park alanları gibi sert zemin uygulamalarında kullanılmaktadır. Betonarme ve sert zeminlerden oluşan yaşam alanlarında doğaya olan özlemini gideremeyen insanoğlu kentsel alanlarda doğaya olan özlemlerini giderebilecek, yorucu kent hayatının stresini azaltabilecek ve ulaşımı kolay çatı bahçesi uygulamalarına yönelmiştir. Artan kent yapılarının arasında çatı bahçeleri kentin görsel kalitesini arttırır ve betonarme yapıları yumuşatır. Bu doğrultuda çatı bahçelerinin fonksiyonları ve tasarımları oldukça önemlidir. Çatı bahçelerinde yapılan tasarımların insan yoğunluğu ve tasarımda kullanılan elemanların fonksiyonları gibi özellikler dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda betonlaşan kentlerde önemli bir rolü olan çatı bahçelerinin yoğunluk kapasitesi ve fonksiyonları gelişen çizim programları ile belirlenebilir. Bu doğrultuda Trabzon kentinde uygulanan bir çatı bahçesinin tasarımı, çizim programlarına aktarılması, görselleştirilmesi ve uygulama aşamalarına ilişkin bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Peyzaj Tasarımı, Çatı Bahçesi, Bitkilendirme, Üç Boyutlu Tasarım, Uygulama

Causes and Effects of Change Orders in Construction Projects: An Analysis for Effective Change Order Management

Assoc. Prof. Ph.D. Ruveyda Komurlu

Abstract

Construction projects are one time endeavours performed to fulfill a specific need of investor(s). They are relatively large, complex and require big budgets. Because of their scale and complexity, projects contain a certain level of unpredictability. This affects the success of a project before the construction starts and during the construction phase. Feasibility, planning, design and bidding for a complex endeavour contain a factor of deviation, which causes changes during the performance. In addition, unforeseen conditions may arise because of changing external factors, such as social, economic, political conditions, weather, geography etc. Regarding the possibility of occurrence of these factors, changes are inevitable for all of construction projects. Thus, success of a construction project depends of the prediction of changes and planning the methods to treat changes. Based on literature review, this study lists and classifies causes of changes, and their effects regarding deviation from the project goals, such as scope, budget and time. It is identified that additional works and design changes are the most important causes for changes, and the most important effects of the changes are schedule delays, disputes and cost overruns. Following, precautions and response options for changes are studied and investigated. It is identified that contractual limitations, identification of a change, notification of the parties, documenting the change, preparation and resolving change request are the main processes to be performed for a successful change order management. This study aims to investigate the management of changes, which is one of the most important problems in the construction industry.

Keywords: Construction Management, Change Orders, Change Order Management, Contracts, Delays, Disputes, Cost Overruns

Çelik Alaşımlarında Yeni Bir Mikroyapı Tasarımı

Lec. Onur Altuntaş - Prof. Ph.D. Ahmet Güral

ÖZ

Bu çalışmada NC100.24 saf demir tozlarına ağırlıkça % 1,5 oranında doğal grafit tozları ilave edilerek sade yüksek karbonlu toz metalürjisi çelik numuneler elde edilmiştir. Hazırlanan karışım oda sıcaklığında ve 700 Mpa presleme basıncında tek eksenli preslendikten sonra 1150°C de atmosfer kontrollü fırında 20 dakika süre sinterlenmiştir. Sinterleme öncesi ve sonrası numunelerin yoğunlukları hassas terazi ve elektronik kumpas kullanılarak ölçülmüş ve grafik olarak sunulmuştur. Sinterleme sonrası birincil sementit ve tipik yoğun perlit kolonileri içeren mikroyapıya sahip numuneler üretilmiştir. Beynitik matrikste küresel sementit (BMKS) mikroyapının üretimi için martenzit fazının aşırı temperlenmesiyle elde edilen ferritik matrikste küresel sementit numuneleri Fe-Fe3C denge diyagramındaki Ac1ötektoid dönüşüm sıcaklığının üzerinde 735°C'de 3dk süre ile kısmi östenitlenerek (γ +Fe3C) 1-2 saat süre ile 300 °C'deki ergiyik tuz banyosunda (%50KNO3+%50NaNO3) östemperlenerek elde edilmiştir ve sırasıyla BMKS-1 ve BMKS-2 olarak kodlanmışlardır. Hem feritik hem de beynitik matrikste üretilen küresel sementitlerin ortalama tane boyutu ve hacim oranları metalografik yöntemlerle hesaplanarak tablo olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Östemperleme, Küreselleştirme, Toz Metalürjisi Çelik

A New Microstructure Design in Steel Alloys

Abstract

In this study, 1,5 wt % natural graphite powders were added to the NC100.24 pure iron powders to obtain plain high carbon powder metallurgy steel samples. The prepared mixture was pressed at room temperature and pressing pressure at 700 MPa and then sintered in an atmosphere controlled oven at 1150 ° C for 20 minutes. The densities of the samples before and after sintering were measured using precision scales and electronic calipers and presented as graphs. Sintering specimens with microstructure containing primary cementite and typical dense pearlite colonies were produced. Spherical cementite in ferritic matrix samples obtained by over-tempering the martensite phase for the production of spherical cementite in bainitic matrix (BMKS) microstructure, with a partial austenitization (ϒ + Fe3C) for 3 min. at 735 ° C above the Ac1 eutectoid conversion temperature in Fe-Fe3C equilibrium diagram then 1-2 hours austempered at 300 ° C in a molten salt bath (50KNO3 + 50% NaNO3). They were obtained by austempering and coded as BMKS-1 and BMKS-2, respectively. The average particle size and volume ratios of the spherical cementite produced in both the ferritic and the bainitic matrix are calculated by using the metallographic methods.

Keywords: Austempering,spheroidization, Powder Metallurgy, Steel

Çevre Kirliliğini Önlemede Ekolojik Yaklaşımla Bitkisel İyileştirme Yöntemleri ve Süs Bitkilerinin Rolü

Asst. Prof. Ph.D. Elif Akpınar Külekçi - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Akif Irmak – Prof. Ph.D. Yasemin Kuşlu

ÖZ

Son zamanlarda dünya nüfusunun giderek artması, evsel ve endüstriyel üretim ve tüketim koşullarına bağlı olarak oluşan organik ve inorganik zararlı maddelerin atmosfere yayılması, kentleşme ve sanayileşme çevrenin kirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bunun yanı sıra, kentsel ve endüstriyel atıklar (katı, sıvı, gaz), kimyasal gübreler ve ilaçlar (pestisitler), egzoz gazları, boya ve uçucu maddeler, kozmetik sanayi, doğaya aşırı miktarda ağır metalin salınmasına sebep olmaktadır. Bu yolla hem, toprak, hem hava hem de yer altı kaynakları kirletilmektedir. Toprakta biriken aşırı miktardaki ağır metaller bir yandan toprak verimliliği ve ekosistemin dengesini bozarken bir yandan da besin zinciri yoluyla insan ve hayvan sağlığını tehdit etmekte, kent biyoçeşitliliği üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu sebeple kirlenen çevrenin temizlenmesinde bitkilerin kullanılması (fitoremediasyon) doğanın yine doğal yöntemlerle kendini iyileştirmesi açısından oldukça önemlidir. Farklı ekolojik istekleri olan çok çeşitli süs bitkileri vardır ve bunlar atmosferik kirleticilerin izlenmesinde önemli bir materyal olarak kullanılabilir. Yapılan bu çalışma, çevresel kirliliğin temizlenmesinde bu bitkilerin kullanılabilirliğinin araştırılması açısından önemli bir temel teşkil edecektir. Özellikle kentsel alanlarda, süs bitkileri çevreyi güzelleştirirken aynı zamanda da ağır metal kirliliğini giderebilir. Süs bitkilerinin potansiyel hiperakümülatör türlerinin araştırılması (normal bitkilere oranla çok daha fazla metal biriktirme kabiliyetine sahip bitkiler), oldukça önemlidir. Ağır metaller ile ilgili bitkisel iyileştirme çalışmaları süs bitkileri alanında neredeyse yok denecek kadar azdır. Yapılan bu çalışma ile, bu bitkilerin peyzaj mimarlığı çalışmalarında sağlamış olduğu estetik ve görsel katkılarının yanı sıra bünyesinde barındırdığı ağır metal oranlarına bağlı olarak hiperkümülatör bitki olabilirliği tespit edilerek, işlevsel anlamda da kullanılabilirliği belirlenmeye çalışılmıştır. Kısacası bu çalışma ile kentsel mekanlarda sıkça kullanılan süs bitkilerinin çevre kirliliğini (hava, su, toprak) önlemedeki rolünü belirlemek amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın ana materyalini fitoremediasyonda kullanılan süs bitkilerine yönelik literatür kaynakları oluşturmaktadır. Çalışmanın ilk aşamasında çevre kirliliğini önlemde kullanılan fiteromediasyon yöntemleri ve çeşitleri anlatılmıştır. Daha sonra bu yöntemle süs bitkilerinin çevre kirliliğini önlemesine yönelik yapılan çalışmalar incelenerek bir çizelge oluşturulmuştur. Farklı ekolojik istekleri olan çok çeşitli süs bitkileri vardır ve bunlar atmosferik kirleticilerin izlenmesinde önemli bir materyal olarak kullanılabilir. Yapılan bu çalışma, çevresel kirliliğin temizlenmesinde bu bitkilerin kullanılabilirliğinin araştırılması açısından önemli bir temel teşkil edecektir. Özellikle kentsel alanlarda, süs bitkileri çevreyi güzelleştirirken aynı zamanda da ağır metal kirliliğini giderebilir. Çalışma sonucunda, süs bitkilerinin bir yandan kent imajı yönünden olumlu katkılarının yanı sıra, diğer yandan bu bitkilerin toprak, hava ve sudan kaynaklanan kirliliği uzaklaştırmak ve kirlilik zararlarını önlemedeki etkin rolü belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak çevrenin korunması geleceğe bir mirastır. Bu nedenle atmosfere salınan ve çevre kirliliğine sebep olan ağır metallerin ekolojik dengeyi bozmadan akılcı çözümler ile ekonomik atılımlarla bu kirlenmiş alanların rehabilitasyonu ve tüm alanların sürdürülebilir kullanılması ülkelerin geleceği için son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kent Sağlığı, Fitoremediasyon, Süs Bitkileri, Ağır Metal

Environmental Pollution Preventing Ecological Approach to Herbal Improvement Methods and the Role of Ornamental Plants

Abstract

The recent increase in the world population has played an important role in the pollution of the environment, domestic and industrial production and consumption conditions of organic and inorganic harmful substances formed in the atmospheric dispersion, urbanization and

industrialization. In addition, urban and industrial wastes (solid, liquid, gas), chemical fertilizers and medicines (pesticides), exhaust gases, paint and volatile substances, cosmetics industry cause excessive release of heavy metals in nature. In this way both soil, air and underground resources are polluted. Excessive amounts of heavy metals accumulate in the soil, which, on the one hand, interfere with soil fertility and ecosystem balance, while threatening human and animal health through food chains and have negative consequences on urban biodiversity. For this reason, the use of plants in the clean of the polluted environment (phytoremediation) is very important in terms of natural healing. There are a wide variety of ornamental plants with different ecological requirements and they can be used as an important material in monitoring atmospheric pollutants. This study will serve as an important basis for the investigation of the usability of these plants in clearing environmental pollution. Especially in urban areas, ornamental plants can improve the environment while at the same time, they can eliminate heavy metal pollution. Investigation of potential hy-paccharum species of ornamental plants (plants with much more metal accumulation capability than normal plants) is of great importance. Herbal remediation work on heavy metals is almost as little to be done in the field of ornamental plants. With this study, it has been tried to determine the usability of the plant in terms of its functionality by determining the hypercapability of the plant in relation to the aesthetic and visual contributions of these plants in the landscape architecture studies, as well as the heavy metal ratios it contains. In short, this study aims to determine the role of ornamental plants frequently used in urban areas in preventing environmental pollution (air, water, soil). The main material of this study is the literature sources for ornamental plants used in the phytoremediation. In the first phase of the study, the methods and types of phytoremediation used in the prevention of environmental pollution are explained. Later on, a study was carried out in order to prevent environmental pollution of ornamental plants by this method. There are a wide variety of ornamental plants with different ecological requirements and they can be used as an important material in monitoring atmospheric pollutants. This study will serve as an important basis for the investigation of the usability of these plants in clearing environmental pollution. Especially in urban areas, ornamental plants can improve the environment while at the same time, they can eliminate heavy metal pollution. As a result of the study, besides the positive contributions of the ornamental plants on the one hand in terms of the image of the city, on the other hand it was tried to remove the pollution caused by soil, air and water and to determine the effective role of these plants in preventing pollution damage. As a result, protection of the environment is a future heritage. For this reason, the rehabilitation of these polluted areas and the sustainable use of all areas with rational solutions and economic leaps, without harming the ecological balance of heavy metals released into the atmosphere and causing environmental pollution, is very important for the future of the countries.

Keywords: Urban Health, Phytoremediation, Ornamental Plants, Heavy Metal

Çimento Farin Havalandırma Atık Tozunun Seramik Duvar Karosu Özellikleri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Tuna Aydın - Mualla Aydın

ÖZ

Endüstriyel atıkların geri dönüşümü son yıllarda öncelikli konularındadır. Endüstriyel atıkların olumsuz etkilerin azaltılmasında geri dönüşümle ilgili çalışmalar daha da önem kazanmaktadır. Farin, çimento üretiminde kullanılan hammaddelerin (kuvars, kalker, alümina ve demir cevheri) öğütülmesi ile elde edilen bir ham karışımdır. Bu hammadde karışımı yüksek oranda SiO2, Al2O3, CaO, Fe2O3, MgO, Na2O ve K2O içermektedir. Yüksek oranda bulunan bu oksitler, farin tozunu seramik duvar karosu bünyeleri için alternatif bir hammadde kaynağı olmasını sağlamaktadır. Bu çalışma kapsamında standart bir duvar karosu reçetesinde kullanılan kalsit yerine ağırlıkça % 2, % 3, ve % 5 oranlarında farin tozu kullanılmıştır. Laboratuar koşullarında hidrolik preslerde şekillendirilen numuneler 1150 °C de pişirilmiştir. Hazırlanan numunelerin mukavemet, pişme küçülmesi, su emme ve porozite gibi teknolojik özellikleri incelenmiştir

Anahtar Kelimeler: Farin, Seramik Duvar Karosu, Geri Dönüşüm, Porozite

Investigation of the Effects of Cement Raw mix Waste Dust on Ceramic Wall Tile Properties

Abstract

Recycling of industrial wastes is a priority issue in recent years. Relevant work on reducing the adverse effects of industrial wastes is becoming more important. Farina (raw mix) is the crude mixture obtained by grinding raw materials used in cement production (quartz, limestone, and alumina and iron ore). Raw mix contains higher amount of SiO2, Al2O3, CaO, Fe2O3, MgO, Na2O ve K2O. These oxides in a high rate ensures that the cement raw mix powder is an alternative sources of raw material for ceramic wall tile body. In this study, 2%, 3%, and 5% of farina powder was used instead of calcite used in a standard wall tile recipe. The specimens formed in hydraulic presses under laboratory conditions were fired at 1150 ° C. The technological properties of prepared samples such as strength, firing shrinkage, water absorption and porosity have been examined

Keywords: Raw Mix, Ceramic Wall Tile, Recycling, Porosity

Coğrafi Bilgi Sistemi Yardımıyla Ekoturizm ve Rekreasyon Çekiciliklerinin Türkiye'de Oltu ve Olur (Erzurum) İlçelerinde Belirlenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Elif Akpınar Külekçi - Prof. Ph.D. Yahya Bulut

ÖZ

Ekoturizm ekonomik ve çevresel etkileri ile hizmet sağlayan küresel bir etkinliktir. Araştırma alanını oluşturan Oltu ve Olur ilçeleri, doğal zenginliği, kültürel, tarihi ve rekreasyonel değerleri açısından Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinin önemli turizm potansiyeline sahip yörelerindendir. Çok geniş kültürel mirasa ve doğal zenginliğe sahip olan ilçeler yerli ve yabancı turistler için alternatif bir turizm bölgesi potansiyeline sahiptir. El değmemiş doğal ve kültürel kaynak değerleri, tarihi ve turistik yapıları, yaylaları, 800 ile 3000 m arasında değişen değişken topoğrafik yapısı, flora ve fauna zenginliği, ilginç jeolojik ve jeomorfolojik oluşumları, geleneksel yaşam, elsanatları, ormanları ve yaylaları ile alan görülmeye değerdir. Bu çalışma da araştırma alanının ekoturizm ve rekreasyon açısından önem arz eden doğal ve kültürel kaynak değerleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla alanla ile ilgili literatür araştırmaları yapılmış, alanda yerinde gözlem ve incelemelerde bulunulmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler ışığında, alanın doğal özelliklerinden topoğrafik, jeomorfolojik, jeolojik, hidrolojik, doğal bitki örtüsü, tarihsel yapısı ve yayla yerleşimlerine yönelik haritalar CBS yardımıyla çizilmiş ve araştırma alanının rekreasyon ve ekoturizm etkinlikleri haritalandırılarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda araştırma alanının orman ve su varlığı, yayla yerleşimleri, tarihi ve turistik değer taşıyan kültürel varlığı, özellikle endemizim açısından önemli olan ve ekoturizm değeri taşıyan flora ve fauna zenginliği, ilginç jeolojik ve jeomorfolojik unsurları bünyesinde barındıran yapısı, yöresel ürün zenginliği ve geleneksel yaşamı ile rekreasyon ve ekoturizm etkinlikleri açısından oldukça uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmada ayrıca bu potansiyelin sürdürülebilir iyi bir planlama anlayışı ile ekolojik yönden koruma kullanma dengesi içerisinde değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekoturizm, Gıs, Erzurum (Oltu-Olur), Türkiye

Geographic Information System (GIS)-Assisted Identification of Ecotourism and Recreation Attractions in Oltu and Olur (Erzurum) Districts in Turkey

Abstract

Ecotourism is a global activity that provides service with its economic and environmental effects. Oltu and Olur districts, which comprise the research field, are among the precincts with significant tourism potential in Northeastern Anatolia Region in terms of their natural wealth, history, and recreational values. These districts, which have an extensive cultural heritage and natural wealth, have the potential for an alternative touristic region for foreign tourists. The area, with its pristine natural and cultural resource values, historical and touristic structures, highlands, topographic structure ranging between 800m-3000m, wealth of flora and fauna, interesting geological and geomorphological formations, traditional lifestyle, handicrafts, forests, and highlands, is worth visiting. The aim of this study is to identify the natural and cultural resource values of the research area that are important for ecotourism and recreation. Toward this aim, a relevant literature search was made and observations and explorations were conducted on site. In light of the data obtained from the study, based on the natural characteristics of the area, geomorphological, geological, hydrological, natural flora, historical structure and highland settlement maps were drawn with the help of GIS and the recreation and

ecotourism activities in the research area were mapped and tried to be identified. Based on the results of the study, it was concluded that, the research area is very suitable for recreation and ecotourism activities with its forest and water resources, highland settlements, cultural resource with historical and touristic value, wealth of flora and fauna with ecotouristic value which is particularly important for endemism, structure containing interesting geological and geomorphological elements, richness of regional produce and traditional life. The study also emphasized that this potential needs to be evaluated within the context of a good and sustainable understanding of planning and ecological equilibrium between protection and utilization.

Keywords: Ecotourism, Gıs, Erzurum (Oltu-Olur), Turkey

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Tabanlı Çok Ölçütlü Karar Verme Yaklaşımı

Ms. Balca Ağaçsapan - Prof. Ph.D. Alper Çabuk

ÖZ

Doğal ve kültürel kaynakların korunması, afet yönetimi ve belirli amaçlara yönelik uygun yer seçimlerinin yapılması gibi süreçlerde hızlı ve doğru karar verebilmesini sağlayacak araçların kullanılması oldukça önemlidir. Seçenekler arasında amaca en uygun olanın karar verici tarafından belirlenmesi olarak tarif edilen karar verme süreçleri, günümüzde bu amaca hizmet eden karar destek sistemleri ile gerçekleştirilebilmektedir. Bu noktada, bir karar destek sistemi olarak Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), mekânsal karar verme süreçlerinde karar vericiler için kullanışlı bir araçtır.Telafisi zor hataların önlenmesi ve bilimsel gerçeklere dayalı en doğru kararın verilebilmesi için problemin ve karar vericilerin nitelikleri doğrultusunda en uygun CBS tabanlı karar destek yöntemin seçilmesi önemlidir. Bu çalışmada, CBS tabanlı karar verme sürecinin temel çerçevesi, CBS projelerinde yaygın olarak kullanılan çok ölçütlü karar verme metotları, başlıca metotların temel özellikleri ve doğru metot seçiminin önemi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çok Ölçütlü Karar Verme, Mekansal Karar Destek Sistemleri, Coğrafi Bilgi Sistemleri

Geographical Information Systems (GIS) Based Multicriteria Decision Making Approach

Abstract

It is very important to use tools to ensure that the decision is made quickly and accurately in the processes such as protection of natural and cultural resources, disaster management and appropriate site selection for specific purposes. The decision-making processes described as the decision-maker by the decision-maker can be realized by means of decision support systems that serve this purpose. At this point, Geographic Information Systems (GIS), as a decision support system, is a useful tool for decision makers in spatial decision-making processes. It is important to choose the support method. In this study, the main framework of GIS-based decision making process, the multi-criteria decision making methods commonly used in GIS projects, the main features of the main methods and the importance of choosing the right method are discussed.

Keywords: Multicriteria Decision Making, Spatial Decision Making, Geographical Information Systems

Coğrafi Bilgi Sistemleri Teknolojileri İle Taşkın Tehlikesi Taşıyan Alanların Belirlenmesi: Samsun Örneği

Ph.D. Gül Uslu - Assoc. Prof. Ph.D. Faik Ahmet Sesli

ÖZ

Taşkınlar, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde depremlerden sonra en büyük maddi ve manevi zararı veren doğal bir oluşumdur. Fakat nehir yatağını değiştirmesi, nehir kenarlarına yapılaşmanın artması, nehrin akış yönüne dik olacak şekilde önünün kesilmesi gibi insan müdahalelerinden kaynaklanan durumda taşkın olayı afete dönüşür. Gelişmiş ülkelerde taşkın olayının maddi zararlarını azalmak için "taşkın sigortası" kavramı ortaya çıkmıştır. Taşkınların oluşturduğu zararları görebilmek için belirlenen taşkın tekerrür debilerine göre taşkın risk haritaları yapılmaktadır. Bu çalışmada, 2012 yılında Samsun'da Mert Irmağı ve nehrin yan kolu olan Yılanlıdere'de meydana gelen taşkında çok sayıda can ve mal kaybına sebep olduğu için çalışma alanı olarak Mert Irmağı ve Yılanlıdere seçilmiştir. Çalışma alanının taşkın risk haritasını oluşturmak için Samsun Büyükşehir Belediyesi'nden 75 adet 1/1000'lik halihazır harita ve 2 adet 1/5000'lik imar planı ile DSİ 7. Bölge Müdürlüğü'nden 10, 25, 50, 100, 500 ve 1000 yıllık taşkın tekerrür debileri temin edilmiştir. Ayrıca Mert Irmağının havzası ve Drenaj ağını görmek için uydu görüntüsünden ve ArcHydro programından yararlanılmıştır. Temin edilen veriler daha sonra Coğrafi Bilgi Sistemi ortamında Hec-GeoRASve HEC-RAS programı kullanılarak temin edilen taşkın tekerrür debilerine göre taşkın risk haritası oluşturulmuştur. Elde edilen taşkın risk haritalarına göre mahalle bazında 2014 yılında yapılan taşkın ıslah çalışması öncesi ve sonrasına göre taşkın alanının boyutu, bu alana giren bina ve parsel sayıları, binalarda bulunan bağımsız bölüm sayıları ve bu bağımsız bölümlerde bulunan kişi sayıları tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada, yapılan ıslah çalışmasının yeterli olup olmadığı, taşkın sigortasının ülkemize uygulanabilirliği, ve taşkın alanında kalan yapılar hakkında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Taşkın, Taşkın Risk Haritası, Taşkın Sigortası, Taşkın Islah Çalışması,

Determination of Flood Hazard Areas of Carrying With Geographic Information System Technologies: Example of Samsun

Abstract

Floods, like all over the world, are natural occurrences of our country that give the greatest material and spiritual damage after earthquakes. But the flood event turns into an aberration in the case of human intervention, such as changing the riverbed, increasing the construction on the riverside, cutting the river in a direction perpendicular to the flow direction. In developed countries, the concept of "flood insurance" has emerged to reduce the material damage of the flood event. Flood risk maps are made according to flood recurrence reports determined to see the damages caused by floods. In this study, Mert River and Yilanlidere were chosen as the study area because it caused a lot of loss of life and property in the flood that occurred in Samsun in Mert River and the side branch of river in Yilanlidere. In order to establish the flood risk map of the study area, Samsun Metropolitan Municipality has sixty five 1/1000 current maps and two 1/5000 zoning maps and 10, 25, 50, 100, 500 and 1000 Annual flood recurrence has been provided. In addition, the satellite image and the ArcHydro program were used to view the Mert River basin and Drainage network. The obtained data was then used to generate a flood risk map based on the flood recurrence data provided in the Geographic Information System

environment using the Hec-GeoRASve HEC-RAS program. According to the obtained flood risk maps, the size of the flood area, the number of buildings and parcels entering into this area, the number of independent sections in the buildings and the number of people in these independent sections were determined before and after the flood improvement work made in 2014 in neighborhood basis. As a result, in this study, proposals have been made about whether the breeding work done is sufficient, whether flood insurance is applicable to my country, and which structures are in flood area.

Keywords: Flood, Flood Risk Map, Flood Insurance, Flood Correction Work

Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (Cbs) Farklı Mühendislik Alanlarında Kullanımı

Öğr. Gör. Murat Korkmaz* - Öğr. Gör. Mehmet Doğruluk*
Öğr. Gör. Ayhan Doğan* - Öğr. Gör. Dr. Nalan Kalkan*
**Hacettepe Üniversitesi Başkent OSB Teknik Bilimler MYO*

ÖZ

Tüm dünyada yaşanan nüfus artışı ve insanların daha iyi şartlarda yaşama isteği nedeni ile özellikle şehirlerdeki nüfus yoğunluğu giderek artmaktadır. Yaşanan bu yoğunluk pek çok konuda planlama yapmayı zorunlu hale getirmiştir. Planlama yapılırken kullanılan yöntemlerden birisi de coğrafi bilgi sistemleri (CBS) dir. CBS günümüzde birçok alanda kullanılmaktadır. Deprem tehlike ve risk haritalarının ve buna bağlı deprem senaryolarının hazırlaması, sismoteknik yapının incelenmesi, inşaat projelerinin planlanması ve yönetimi, arazi kullanımlarının planlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının planlanması ve mühendislik yapıları için yer seçimi bu alanlardan bazılarıdır. CBS, konumsal ve öznitelik bilgileri arasında mantıksal ilişkiler kurabilmesi, çok katmanlı veri yapısı sayesinde farklı problemlerin çözümüne yönelik mekansal analizler yapılabilmesi, karar vericiler ve uygulayıcılar açısından planlama, karar verme ve uygulama sürecinde önemli avantaj sunmaktadır.

Bu çalışmada CBS ile yapılan mekansal analizler; deprem ve sismotektonik incelemeler, yapı projelerinin planlanması ve yönetimi ile yenilenebilir enerji kaynaklarındaki (jeotermal enerji, güneş enerjisi ve rüzgâr enerjisi) çalışmalar ve arazi kullanım planlama çalışmaları ele alınmıştır. CBS'nin bu gibi farklı mühendislik alanlarına sağlayacağı katkılar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: CBS, deprem, sismotektonik, proje yönetimi, yenilenebilir enerji, arazi planlama

Use of Geographic Information Systems (GIS) in Different Engineering Fields

Abstract

The population density in the cities is gradually increasing due to the population increase worldwide and the people's desire to live in better conditions. This density has made it necessary to make planning in many subjects. One of the methods used in planning is geographical information systems (GIS). GIS is now used in many fields. Some of these areas are earthquake hazard and risk maps, preparation of earthquake scenarios, investigation of seismotechnical structure, planning and management of construction projects, planning of land uses, planning of utilization of renewable energy resources and location of engineering structures. The fact that GIS can establish logical relations between spatial and attribute information, and spatial analysis for solving different problems through multilayered data structure, provides significant advantages in the process of planning, decision making and implementation for decision makers and practitioners.

In this study, spatial analysis with GIS; earthquake and seismotectonic investigations, planning and management of building projects, studies in renewable energy sources (geothermal energy, solar energy and wind energy), land use planning studies are discussed. The contributions of GIS to different engineering areas have been examined.

Keywords: GIS, earthquake, seismotectonic, project management, renewable energy, land planning

Çok Aşamalı Ortanca Süzgeç Yöntemine Dayalı Bir Yaklaşım

Asst. Prof. Ph.D. Pelin Altınışık - Asst. Prof. Ph.D. Erhan Ergün

ÖZ

Bu çalışmada, görüntülerdeki tuz ve biber gürültüsünü gidermek için yeni bir yaklaşım önerilmektedir. Bu yaklaşım, literatürdeki çok aşamalı ortanca süzgeç (ÇOS) yöntemine dayalıdır. Önerilen süzgeç, tuz ve biber gürültüsüyle bozulmuş Lena görüntülerine uygulanmaktadır. Süzgecin başarımı, literatürde yer alan ortanca süzgeç (OS) ve ÇOS ile karşılaştırılmaktadır. Görsel ve nicel olarak elde edilen sonuçlara göre önerilen süzgecin, karşılaştırma süzgeçlerinden daha başarılı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görüntü İşleme, Tuz ve Biber Gürültüsü, Ortanca Süzgeç, Çok Aşamalı Ortanca Süzgeç.

An Approach Based on Multilevel Median Filter Method

Abstract

In this study, a new approach is proposed in order to remove the salt and pepper noise in images. This approach is based on the multilevel median filter (MMF) method in the literature. The proposed filter is applied to Lena images corrupted by salt and pepper noise. The success of the filter is compared with the median filter (MF) and MMF in the literature. According to the results obtained visually and quantitatively, it is determined that the proposed filter is more successful than the comparison filters.

Keywords: Image Processing, Salt and Pepper Noise, Median Filter, Multi-Level Median Filter.

Cu-Cr Alaşımlarında Yaşlandırma İşlemine Düşük Sıcaklık Yeniden Kristalleşme Tavlamasının Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Bedri Baksan - Assoc. Prof. Ph.D. İbrahim Çelikyürek – Prof. Ph.D. Osman Torun

ÖZ

Bu çalışmada bakır esaslı malzeme olan Bakır-Krom alaşımı incelenmiştir. Bu çalışma bakır-krom alaşımının yaşlandırma ısıl işlemi sonucunda mekanik özelliklerinde meydana gelen değişimleri ele almaktadır. Mekanik özelliklerinin değişimini gözlemlerken malzemelerin sertlik değerlerinden yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada ilk olarak bakır-krom alaşımına 650°C'de 72 saat homojenleştirme tavı uygulanmış, daha sonra malzeme 8 parçaya kesilmiştir. Kesilen numunelerin yarısına %50 soğuk deformasyon uygulanmıştır. Deformasyon işlemi ise haddeleme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Yeniden kristalleşme tavı için gerekli en düşük sıcaklık Diferansiyel Taramalı Kalorimetre ile belirlenmiş, bundan dolayı %50 deformasyon uygulanan numunelere 150oC sıcaklıkta ve 72 saat yeniden kristalleşme tavlaması yapılmıştır. Daha sonra deformasyon uygulanan numuneler ve deformasyon görmemiş numunelere 400°C, 500°C ve 600°C de 3 saat süreyle yaşlandırma ısıl işlemi uygulanmıştır. İşlem gören tüm numuneler metalografik incelemeye tabi tutulmuş, mikrografları alınarak mikroyapıdaki değişimler gözlenmiştir. Mekanik özelliklerin değişimi ise mikrosertlik ölçümleri yapılarak belirlenmiştir. Yapılan ölçümlerde deforme edilerek yeniden kristalleşme tavına tabi tutulan numunelerin işlemsiz numuneye oranla sertliğinin yaklaşık % 100 artarak 120 Hv değerine kadar yükseldiği görülmüştür. Deforme edilmemiş, yaşlandırma ısıl işlemine tabi tutulan numunelerde elde edilen maksimum sertlik değeri ise ancak 600°C de 3 saat süreyle yaşlandırılan numunede 82 Hv olarak ölçülmüştür. Burada deforme edilerek düşük sıcaklıkta yeniden kristalleşme tavına tabi tutulan numunelerin ince taneli yapıdan benzer yaşlandırma işlemleri uygulanmasına rağmen mukavemetlerinin arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bakır-Krom Alaşımı, Yaşlandırma Isıl İşlemi, Mikrosertlik

Effect of Low Temperature Recrystallization Annealing on Aging Process in Cu-Cr Alloys

Abstract

In this study, copper-chromium alloy which is copper based material was investigated. This study deals with the changes in mechanical properties of the copper-chromium alloy because of aging heat treatment. The hardness values of the materials were used for observing the difference in mechanical properties. In this study, at first step homogenization heat treatment was applied at 650°C for 72 hours to the copper-chromium alloy and then the material was cut into 8 pieces. 50% cold deformation was applied to half of the cut samples. Deformation process was performed by rolling. The lowest temperature required for recrystallization annealing was determined by a Differential Scanning Calorimeter, so that samples which had 50% deformation were annealed at 150°C and 72 hours. The deformed samples and the non-deformed samples were subjected to aging heat treatment at 400°C, 500°C and 600°C for 3 hours. All the treated samples were subjected to metallographic examination and microstructure changes were observed by taking micrographs. The change in mechanical properties was determined by microhardness measurements. According to the measurements, the hardness of

the samples which were deformed and subjected to the recrystallization sample increased by approximately 100% to 120 Hv compared to the untreated sample. The maximum hardness value obtained in the non-deformed samples subjected to aging heat treatment was measured as 82 Hv for the sample aged for 3 hours at 600 °C. It was observed that the samples were deformed and subjected to low temperature recrystallization annealing, although similar aging processes were applied to the fine-grained structure.

Keywords: Copper-Chrome Alloy, Aging Heat Treatment, Microhardness

Değişken Gecikmeli Volterra Tipi İntegro Diferansiyel Denklemlerini , Lucas ve Taylor Polinomları Cinsinden Çözmek İçin Matris Metodu

Prof. Ph.D. Nurcan Baykuş Savaşaneril - Prof. Ph.D. Mehmet Sezer

ÖZ

Bu çalışmada, karışık koşullar altında değişken gecikmeli yüksek mertebeden lineer Volterra tipi integro diferansiyel denklemlerin Lucas ve Taylor polinomları cinsinden yaklaşık çözümlerin bulunması için kolokasyon noktalarına dayalı bir matris metodu geliştirilmiştir. Lucas ve Taylor polinomları ile bu yöntem bahsedilen integro-diferansiyel denklemi matris denklemine dönüştürür. Matris denklemi, bilinmeyen Lucas katsayıları ile bir lineer denklem sistemine karşılık gelir. Ayrıca, tam çözüm,polinom fonksiyonu olduğunda ,yöntem analitik çözüm sunar. Verilen örneklerin hata analizi de yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar, sunulan yöntemin tutarlı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Lucas and Taylor Polinomları; Kolakasyon Noktaları; Değişken Gecikme; Residual Hata Analizi; Matris Metodu; Volterra İntegro Diferansiyel Denklemler.

Matrix Method for Solving a Class of Volterra Type İntegro Differential Equations With Variables Delays by Means of Lucas and Taylor Polynomials

Abstract

In this study, a matrix method based on collocation points is developed to find approximate solutions in terms of Lucas and Taylor polynomials of high-order linear Volterra type integro differential equations with variable delays under the mixed conditions. With the aid of Lucas and Taylor polynomials together with collocation points, tthis method converts the mentioned integro-differential equation to the matrix equation. The matrix equation corresponds to a system of linear algebraic equations with the unknown Lucas coefficients. Also, the method gives the analytic solutions when the exact solutions are polynomials.Moreover by means of an error estimation related with residual functions and the Mean-Value Theorem, some illustrative examples are given. The obtained results reveal that the presented method is very effective and simple to perform. The comparisons of the obtained results are made with the existing results.

Keywords: Lucas and Taylor Polynomials; Collocation Points; Variable Delay; Residual Error Analysis; Matrix Method; Volterra İntegro Differential Equations.

The Antibacterial Effect of Composite Material Obtained From Sea Urchin Against E.Coli Bacteria

Ph.D. Cand. Selda Sezer - Ph.D. Cand. Ayşegül Yücel – Assoc. Prof. Ph.D.Emre Birhanlı - Assoc. Prof. Ph.D. Funda Okuşluk – Ph.D. Fatma Bilge Emre

Abstract

Biomaterial science's interest in bioceramic materials from marine organisms is increasing every day. Some biomaterials have obtained from sea urchin which is one of the sea creatures. Whitlockite (WhC) is one of them. WhC is the secondary inorganic phase in bone; its role has not been fully identified. The WhC proportion may be considered to be about 20% in bone mineral based on the amount of Mg^{2+}. Besides, dentin may contain approximately 26% to 58% WhC by weight. Whitlockite can be synthesized from calcium sources which are analytical grade chemical compounds or biogenic materials like eggshells, seashells and corals. However, synthesis of WhC bioceramic with high purity is quite difficult.

In this study, WhC bioceramic material was synthesized from sea urchin by sonications method and then zinc oxide was added at certain rates (1wt%, 3wt %, 5wt%, 7wt%, 10wt% and 15wt%) by solid state method. Characterization studies of the WhC was done by XRD (X – Ray Diffraction), SEM (Scanning Electron Microscopy) images and FT – IR (Fourier – Transforms Infrared Spectroscopy). The antibacterial activity of composite material against escherichia coli bacteria was investigated. The antibacterial activity determining was used diffusion method. The results proved that WhC did not cause any inhibition, but caused the highest inhibition on the 15% ZnO-doped bioceramic disk against escherichia coli bacteria.

Keywords: Whitlockite, Bioceramic, Zinc Oxide, Antibacterial Activity, Escherichia Coli.

Design of Nanofiber Based Acoustic Textile Material for White Goods

Ph.D. Merve Küçükali Öztürk - Prof. Ph.D. Banu Nergis - Prof. Ph.D. Cevza Candan

Abstract

Fibrous textile materials are widely used for acoustic purposes applications such white goods. However, the absorption of lower-frequency sound is problematic with fibrous materials made up of coarser fibers. For this reason, sound absorption materials that perform effectively at low frequencies are required. Nanofibrous layers can perform as membranes that vibrate easily at low frequencies. In this study, a novel nanofibrous membrane based layered structure was developed in which commercial nonwoven fabric (felt) was used as substrate material whereas spunbond (S)/meltblown (M) structures and their combinations were used as covering layer. The acoustic performance of the structure was also tested on domestic washing machines. The appliance of the special structure (covering layer + nanofibrous membrane) to the felt, which is commercially used in washing machines, provided an about 1.6 dBA improvement in sound power level. This 1.6 dBA decrease corresponds to a 30% decrease in sound power level. In addition to that, the acoustic material used in domestic washing machines should be easily applied and show satisfactory dimensional and structural characteristic besides good acoustic performance. The test results also exhibited that the novel nanofibrous membrane based combined structure passed the performance tests successfully. When all the results are examined, it can be said that the developed nanofibrous resonant membrane based material for decreasing the noise generated by domestic washing machines meets the acoustic and application requirements of washing machines.

Keywords: Nanofibrous Membrane, Felt, Domestic Washing Machine, Acoustic Performance

Development of a Novel Measurement and Evaluation System for the Impact Weigh Bridges Used in Alligation Systems

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Fatih Işık - Researcher Mustafa Reşit Haboğlu –

Lec. Hilmi Yanmaz - Assoc. Prof. Ph.D. Cemal Yılmaz

Abstract

A measurement and evaluation system is developed for the purpose of measuring the amount of product especially in the manufacturing processes of flour and fodder mills. Firstly, the mechanical design of the alligation system is created and manufactured. After the mechanical design, the impact weigh bridge having the ability to calculate instantaneous and total product flow is designed. Each product type has different properties. Therefore, the system is separately calibrated for each product type. A PLC (Programmable Logic Controller) and an operation panel are used for the monitoring and control of the system. The proper algorithm is activated inside the PLC depending on the product selection which can be performed by the user via the operation panel. The results of the evaluations show that the measurement values that are obtained from the system are convenient with the actual values.

Keywords: Alligation System, Impact Weigh Bridge, Measurement

Development of Palladium Nanoparticles on 2-Thiolbenzimidazole Functionalized Graphene Oxide for Methanol Oxidation

Prof. Ph.D. Necip Atar - Prof. Ph.D. Mehmet Lütfi Yola

Abstract

In this study, an electrocatalyst based on 2-thiolbenzimidazole (TBI) functionalized graphene oxide (GO) with palladium nanoparticles (PdNPs) was synthesized. The successful synthesis of nanomaterials and the prepared glassy carbon electrode (GCE) surfaces were confirmed by transmission electron microscope and x-ray photo electron spectroscopy. The effective surface areas of TBIGO/GCE and PdNPs/TBIGO/GCE, were calculated to be 287 cm2/mg and 861 cm2/mg, respectively. According to the results, the electrochemical surface area of the PdNPs/TBIGO is 3.0 times higher than that of TBIGO.

Keywords: Graphene Oxide, Palladium Nanoparticles, Fuel Cell

Difüzyon Kaynağı ile Birleştirilmiş Küresel Grafitli Dökme Demir ile Saf Bakır'ın Mikro Yapı ve Mukavemeti

Assoc. Prof. Ph.D. İbrahim Çelikyürek - Prof. Ph.D. Osman Torun – Asst. Prof. Ph.D. Bedri Baksan

ÖZ

Küresel grafitli bir dökme demir ile ticari saflıktaki Bakır difüzyon kaynağı yöntemi ile birleştirilmiştir. Numuneler 8mm çapında ve 8mm uzunluğunda silindirler şeklinde hazırlanmıştır. Her iki numunenin düz yüzeyleri metalografik yöntemlerle zımparalanmış ve son olarak da 1 mikronluk elmas pasta ile parlatılmıştır. Numunelerin parlatılmış yüzeyleri hemen öpüştürülmüş ve bantlanarak bir araya getirilmiştir. Difüzyonla birleştirme işlemi için vakumlu bir fırın kullanılmıştır. Kaynak işleminde birleştirme basıncı 4 MPa ve sıcaklığı da 850 oC olarak seçilmiştir. Tüm kaynak işlemlerinde fırın önce 10-1 mbar seviyesine kadar vakumlanmıştır. Numunelerin difüzyon kaynağı 30, 60 ve 90 dakika sürelerinde gerçekleştirilmiştir. Kaynak işleminden sonra kaynak ara yüzey mikro yapısı numunelere dik eksende optik mikroskop kullanılarak incelenmiştir. Kaynak ara yüzeyinin mikro sertlik dağılımı bir matristen diğerine kadar ölçülmüştür. Kaynak ara yüzeyinin mukavemeti özel olarak tasarlanan kesme test aparatı kullanılarak belirlenmiştir. Optik mikroskop incelemeleri difüzyon kaynağı ile birleştirilmiş küresel grafitli dökme demir ile saf bakırın kaynak ara yüzeyinin oksit, çatlak veya boşluk içermeyen düzgün bir morfolojiye sahip olduğunu açığa çıkarmıştır. Kaynak ara yüzeyinin mikro sertlik ölçümleri sertliğin bir matristen diğerine geçerken yavaşça değiştiğini göstermiştir. Bu, ara yüzeyde bir difüzyon bölgesinin oluştuğu anlamına gelir. Kesme testi sonuçları da difüzyon süresinin artmasıyla kesme mukavemetinin arttığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaynak, Difüzyon, Küresel Grafitli Dökme Demir, Bakır, Mukavemet, Ara Yüzey, Sertlik

Microstructure Evolution and Strength of Diffusion Bonded Spheroidal Cast Iron and Copper

Abstract

A spheroidal cast iron and commercially pure copper was bonded using diffusion welding process. The samples were prepared in the cylindrical form having a diameter of 8 mm and 8 mm in length. The flat surfaces of both samples were prepared by standart metallography route, and finally polished with 1 μm diamond paste. The polished surfaces of the samples were matched to each other immediately. A vacuum furnace was used for diffusion bonding process. The load was 4 MPa and diffusion bonding temperature was selected as 850 oC. The furnace was evacuated to 10-1 millibar for all welding processes. The diffusion bonding of samples was carried out at 30, 60, and 90 minute durations. After welding the microstructure of welding interfaces were examined with optical microscopy on the perpendicular sections of the welds. The microhardness deviation in the welding interface was measured from one matrix to another one. The mechanical properties of welding interfaces were determined using a specially designed shear test apparatus. The optical microscopy investigations were revealed that the welding interfaces of diffusion bonded nodular cast iron and pure copper have a smooth morphology without any oxide, crack or pore. The microhardness measurements of welding interfaces showed that the hardness values differ slightly from one matrix to another one. It means a diffusion zone is occurred at the interface. The shear test results showed that the shear strength of welding interface is increased with increasing diffusion time.

Keywords: Welding, Diffusion, Spheroidal Cast İron, Copper, Strength, Interlayer, Hardness.

Directional Canal Surfaces in E^{3}

Ra. Ph.D. Gül Uğur Kaymanlı - Prof. Ph.D. Cumali Ekici –

Assoc. Prof. Ph.D. Mustafa Dede

Abstract

A canal surface is defined as an envelope of a one-parameter family of spheres. In this paper, we give a parametric representation of a directional canal surface in the Euclidean space using a new frame which is called the q-frame. Later, we work on some geometric properties of directional canal surfaces. After presenting the first and second fundamental forms of directional canal surface, we determine the metric properties of this surface such as Gaussian curvature and mean curvature. Some special cases of directional canal surfaces with q-frame are studied. Finally, some examples of directional canal and directional tube surfaces with both Frenet frame and q-frame are constructed and plotted.

Keywords: Frenet Frame, Q-Frame, Canal Surface, Tube Surface, Curvatures

Doğa Turizminde Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Rota Planlama: Aladağlar Milli Parkı Örneği

RA. Nuriye Ebru Yıldız - RA. Pınar Zegerek

ÖZ

Milli parklar, bilimsel değeri yanında estetik değeriyle de koruma altına alınan, sahip oldukları doğal peyzaj özellikleri ile rekreasyonel kullanımlara olanak tanıyan, toplumun fizyolojik, psikolojik, ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunan alanlar olarak görülmektedirler. 1995 tarih ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ile Bakanlar Kurulu tarafından milli park olarak ilan edilen Aladağlar Milli Parkı; Kayseri, Niğde ve Adana illeri sınırları içinde yer almaktadır. İç Anadolu Bölgesi'nin step ve kara ikliminden, Akdeniz Bölgesi'nin Orta Toros Sıradağları'nın (Aladağlar ve Bolkar Dağları) iklim karakterine geçtiği bölgede yer alan milli park, jeolojik ve jeomorfolojik yapısı nedeni ile fauna ve flora biyoçeşitliliği açısından farklı habitatları bünyesinde barındırmaktadır. Teknolojik gelişmeler ile birlikte özgün karaktere sahip milli parkların yer aldığı peyzaj alanlarında, turizm odaklı gerçekleştirilecek planlama ve tasarım çalışmalarında coğrafi bilgi sistemleri (CBS)'nin kullanımının önemi gerek ulusal gerekse uluslararası platformlarda sıklıkla dile getirilmektedir. Bu bildiride, Aladağlar Milli Parkı ve yakın çevresinde sürdürülebilir kırsal gelişmenin sağlanması ve ekolojik temele dayalı doğa turizm planlamasında en uygun güzergahın belirlenmesinde önemli ve pratik bir araç olan CBS'nin kullanımı irdelenmektedir. Araştırma kapsamında, milli parkın tanıtımının sağlanması amacı ile gerçekleştirilecek doğa yürüyüşleri için en uygun güzergahın belirlenmesi amacı ile CBS tabanlı Least Cost Path (LCP) analizi gerçekleştirilmiş ve bölgenin arazi sınıfları, eğim grupları ile milli parka yakın ve turizm potansiyeli yüksek olan yerleşim merkezleri envanter olarak kullanılmıştır. LCP analizinin doğa yürüyüşlerinin yanı sıra dağcılık, kuş gözlemciliği, at binme, kamping gibi farklı turizm aktivitelerinde de rota belirleme ve belirlenen bölgelere ulaşmada kullanılabilecek olması, çalışmanın yaygın değerini ön plana çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğa Turizmi, Rota Planlama, Peyzaj Planlama, Coğrafi Bilgi Sistemleri

Geographical Information Systems Based Route Planning in Nature Tourism: the Case of Aladağlar National Park

Abstract

National parks are regarded as areas that are protected by their aesthetic value in addition to their scientific value, which allow for recreational use with their natural landscape features and contribute to the physiological, psychological, economic and social development of the society. Aladağlar National Park, declared as a national park by the Council of Ministers with the Law No. 2873 on National Parks in 1995, is located within the boundaries of Kayseri, Niğde and Adana provinces. The national park located in the region where the Middle Taurus Mountains of the Mediterranean Region (Aladaglar and Bolkar Mountains) pass the climate character from the steppe and continental climate of the Central Anatolia Region. The importance of the use of geographic information systems (GIS) in tourism-oriented planning and design works is frequently emphasized in national and international platforms. In this paper, the use of CBS, which is an important and practical tool in the determination of the most suitable route in the nature tourism planning based on ecological basis and the development of sustainable rural development in the Aladağlar National Park and its surroundings, is discussed. Within the scope

of the research, GIS-based Least Cost Path (LCP) analysis was carried out to determine the most suitable route for nature walks to be introduced in order to ensure the promotion of the national park. The fact that LCP analysis can be used in different tourism activities such as mountaineering, birdwatching, horse riding and camping as well as nature walks and the fact that it can be used to reach the determined regions, emphasize the widespread value of the study.

Keywords: Nature Tourism, Route Planning, Landscape Planning, Geographical Information Systems

Döküm Poliamid Polimeri ve Teflon Katkılı Naylon Polimer Karışımının Aşınma ve Sürtünme Performanslarının Karşılaştırılması

Prof. Ph.D. Hüseyin Ünal - Ph.D. Cand. İrfan Akgül

ÖZ

Bu çalışmada, farklı hızlarda (0.5, 1.0, 1.5 ve 2.0 m/s) ve 100N yük altında, ticari olarak kullanılan döküm poliamid polimeri ve poli-tetra-floro-etilen katkılı naylon-6 polimer karışımının sürtünme ve aşınma özellikleri araştırılmıştır. Deneyler, pim-disk aşınma cihazında kuru kayma koşullarında ve oda sıcaklığında gerçekleştirilmiştir. Sürtünme ve aşınma deneylerinde kullanılan malzemelerin sürtünme katsayısı ve aşınma hızı değerleri kayma hızına göre karşılaştırılmıştır. Deney sonuçlarından, poli-tetra-floro-etilen katkılı naylon-6 polimer karışımı ve döküm poliamid polimerinin sürtünme katsayısı ve spesifik aşınma hızı değerlerinin, kayma hızının artmasıyla bir miktar arttığı gözlenmiştir. Döküm poliamid polimeri ve poli-tetra-floro-etilen katkılı naylon-6 polimerinin çelik disk malzemeye karşı kuru kayma şartları altındaki ortalama aşınma hızı değerleri sırasıyla 2.45x10-14 mm2/N ve 6.77x10-14 m2/N olarak tespit edilmiştir. Döküm poliamid polimerinin aşınma direnci, poli-tetra-floro-etilen katkılı naylon-6 polimer karışımı ile karşılaştırıldığında, döküm-amit polimerinin aşınma direnci % 64 oranında daha iyi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Döküm Poliamid, Naylon-6, Aşınma, Ptfe, Karışım, Sürtünme

Comparison of Friction and Wear Performance of Castamide Polymer and Poly-Tetra-Fluoro-Ethylene Filled Nylon-6 Blend Under Dry Sliding Conditions

Abstract

In this study, friction and wear properties of commercially used cast-amide polymer and poly-tetra-fluoro-ethylene added nylon-6 polymer blend at different speeds (0.5-2.0 m/s) and under 100N applied load were investigated. The experiments were carried out on pin-on-disc at room temperature and dry sliding conditions. The friction coefficient and the specific wear rate of the materials used in the friction and wear experiments were compared according to the sliding speed. From the experimental results, the coefficient of friction and specific wear rate of poly-tetra-fluoro-ethylene filled nylon-6 polymer blend and cast-amide polymer were found to be slightly increased with increasing sliding speed. The average specific wear rates for cast-amide polymer and poly-tetra-fluoro-ethylene filled nylon-6 polymer blend against steel at ambient temperature under dry sliding conditions are in the order of 2.45x10-14 and 6.77x10-14 m2/N, respectively. The wear resistance of cast-amide polymer is 64% better than that of cast-amide polymer compared to poly-tetra-fluoro-ethylene filled nylon-6 polymer blend.

Keywords: Cast-Amide, Nylon-6, Wear, Ptfe, Blend, Friction

Dünyada ve Türkiye'de Jeotermal Enerji Potansiyelinin Durumu

Lec. Mustafa Ayan - Lec. Kazım Kumaş - Lec. Durmuş Temiz –

Asst. Prof. Ph.D. Ali Özhan Akyüz - Prof. Ph.D. Afşin Güngör

ÖZ

Türkiye'de nüfusun ve üretim faaliyetlerinin artması enerjiye olan ihtiyacı gün geçtikte arttırmaktadır. Enerji kaynağı olarak kullanılmakta olan fosil yakıtların gün geçtikçe tükenmesi ülkelerin farklı enerji kaynakları arayışı içerisine girmesine sebep olmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarından olan Jeotermal enerji Türkiye için önemli enerji kaynaklarından biridir. Doğrudan kullanım uygulamalarına göre de dünyada beşinci sırada bulunmaktadır. Türkiye'nin Alp-Himalaya kuşağında olması bakımında zengin jeotermal kaynaklarına sahiptir. Türkiye'de jeotermal kaynaklar; elektrik üretimi, termal turizmi, sağlık turizmi, endüstriyel, konutların ısıtılması, kurutmacılık ve seracılık gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Bu çalışmada,Türkiye ve Dünyada jeotermal enerji potansiyeli ile mevcut durumu araştırılarak, jeotermal enerji kaynağının kullanımı ve uygulama alanları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Enerji Potansiyeli, Temiz Enerji, Jeotermal Kaynaklar

The Status of Geothermal Energy Potentıal in Turkey and the World

Abstract

The increase in population and production activities in Turkey is increasing the need for energy geçtikte day. The depletion of fossil fuels, which are being used as energy sources, causes countries to seek different sources of energy. Geothermal energy from renewable energy sources are an important energy source for Turkey. According to direct usage practices, it is ranked fifth in the world. Turkey is in the Alpine-Himalayan belt has rich geothermal resources in maintenance. geothermal resources in Turkey; It is used in many fields such as electricity production, thermal tourism, health tourism, industrial, heating of houses, drying and greenhouse. This study investigated the current situation with Turkey and geothermal energy potential in the world, the use of geothermal energy sources and their applications are examined.

Keywords: Renewableenergy, Energypotential, Cleanenergy, Geothermalresources

Düşük Karbonlu Toz Metal Bir Çeliğin Statik Deformasyon Yaşlanması Davranışına Tavlama Sıcaklığının Etkisi Üzerine Bir Çalışma

Researcher Emine Kübra Özer - Lec. Onur Altuntaş - Prof. Ph.D. Ahmet Güral

ÖZ

Bu çalışmada NC100.24 saf demir tozlarına ağırlıkça % 0,4 oranında doğal grafit tozları ilave edilerek sade düşük karbonlu çelik toz metalurjisi numuneler elde edilmiştir. Hazırlanan karışım oda sıcaklığında ve 700 Mpa presleme basıncında tek eksenli preslendikten sonra 1180°C de atmosfer kontrollü fırında sinterlenmiştir. Sinterleme öncesi ve sonrası numunelerin yoğunlukları hassas terazi ve elektronik kumpas kullanılarak ölçülmüş ve grafik olarak sunulmuştur. Yaşlanma deneyleri %4 ön deformasyondan sonra 200-300 ve 400°C de 30 dk bekletilerek gerçekleştirilmiştir. Farklı sıcaklıklardaki deformasyon yaşlanması sonucu sertlik ve gerilim-gerinim eğrileri birlikte analiz edilerek mikroyapı analizleri SEM ile karakterize edilmiştir. % 4 ön deformasyon sonrası artan yaşlandırma sıcaklığının akma dayanımı ve sertliği azalttığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deformasyon Yaşlanması, Toz Metalürjisi Çelik,

A Study on the Effect of Annealing Temperature on the Static Deformation Aging Behavior of a Low Carbon Powder Metalllurgy Steel

Abstract

In this study, natural low-carbon steel powder metallurgy specimens were obtained by adding 0.4% by weight of natural graphite powders to the NC100.24 pure iron powders. The prepared mixture was sintered at 1180 ° C in an atmosphere controlled furnace after pressing uniaxial at room temperature and pressing pressure of 700 Mpa. The densities of the samples before and after sintering were measured using precision scales and electronic calipers and presented as graphs. Aging experiments were carried out with 4% pre-deformation at 200-300 and 400 ° C for 30 min. As a result of deformation aging at different temperatures, the hardness and stress-strain curves were analyzed together and the microstructure analyzes were characterized by SEM. It has been observed that the aging aging temperature after 4% deformation decreases the yield strength and hardness.

Keywords: Deformation Aging, Powder Metallurgy Steel,

Elektrik Motor Fırçalarının Üretiminde Performans İncelemesi

Ph.D. Hüseyin İpek - Prof. Ph.D. Hamdullah Çuvalcı - Ph.D. Tekin Özdemir

ÖZ

Bu çalışma esas olarak elektrikli motor fırçalarının (EMF) özelliklerini incelemek amacıyla yapılmıştır. EMF'ler elektriksel olarak iletken olup, elektrik motorlarının hareketli parçaları (rotor) ile doğrudan temastan dolayı aşınma koşulları altında çalışmaktadır. Çalışmanın kapsamına göre EMF özellikleri araştırılmış ve yeni bir teknikle yeniden üretilmiştir. Yeni EMF'ler, değişen oranlarda bakır matris fazı olmak üzere grafen ve silisyum karbür takviyeleri ile üretilmiştir. Kompozit yapıyı oluşturacak bileşenler, 8 saatlik mekanik alaşımlama (MA) işlemini takiben 500 MPa (± 5 MPa) basınç altında soğuk ve tek eksenli bir hidrolik pres ile kompakt hale getirilmiştir. Kalıplanmış kompozit numune, indirgeyici bir gaz atmosferinde 1 saat boyunca 900 ° C'de sinterlenmiştir. Sinterlenen numuneler 100 kPa yay basıncında, 8, 16, 24, 32 m/s dönme hızları ve 4, 8, 12, 16 A/cm2 akım yoğunluklarında üçer defa test edilmiştir. Bu işlemden sonra; her örnek için elektriksel iletkenlik, gözeneklilik, sertlik, aşınma kaybı, yüzey pürüzlülüğü ve sıcaklık değişimleri incelenmiştir. Bu ölçüm ve testlerin sonunda; elektriksel iletkenlik takviye oranı arttıkça azalmıştır ve elektriksel iletkenlik açısından SiC takviyesinin fırça özelliklerini olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Motor Fırçası, Bakır Fırça, Sic, Grafen, Metal Matrisli Kompozit

Performance Investıgatıon in Productıon of the Electrıc Motor Brushes

Abstract

This study was mainly performed in order to examine the properties of electric motor brushes (EMB). EMBs are electrically conductive and work under wear conditions due to direct contact with the moving parts (rotor) of electric motors. In accordance with the scope of the study, EMB characteristics were investigated and at the end of this phase, reproduced with a new technique. New EMB’s were produced via copper matrix, graphene and silicon carbide reinforcements in varying proportions. The composite-alloy powder elements were carefully squeezed by a cold and single-axis hydraulic press under a pressure of 500 MPa (±5 MPa) following 8 hours of mechanical alloying (MA) process. The molded composite product (sample) was sintered at 900° C for 1 hour in a reducing gas atmosphere. 100 kPa spring pressure was tested on each sample three times with 8, 16, 24, 32 m/s rotational speeds and densities of 4, 8, 12, 16 A/cm2. Following this process; the electrical conductivity, porosity, hardness, wear loss, surface roughness and temperature changes were investigated for each sample. At the end of those measurements and tests, it was determined that; the electrical conductivity decreased with increasing reinforcement ratio and, in terms of electrical conductivity SiC affected the brushes properties negatively.

Keywords: Electrical Motor Brush, Copper-Based Brushes, Sic, Graphene, Metal Matrix Composite.

Elektrikli Araçlar İçin Bulanık Mantık Temelli Hız Kontrolü

Ph.D. Ahmet Kayabaşı - Ra. Berat Yıldız

ÖZ

Dünya üzerinde kısıtlı kaynakların olması ve fosil yakıtların doğal yaşamı olumsuz etkilemesi ile elektrikli araç teknolojisi önem kazanmış ve oldukça hızlı gelişmeler göstermiştir. Elektrikli araç teknolojisi ile ilgili birçok teknolojik çalışma yapılmıştır. Bu çalışma konularından biride motor hız kontrolüdür. Motor hız kontrolü, araç trafiğinde meydana gelen araç kazaları açısından oldukça önemlidir. Bu tür sistemlerin tasarımında oluşan problemlerden en zorlu ve karmaşık olanı denetlenecek sisteme ait matematiksel modelin çıkarılamamasıdır. Araçlar, öndeki araçların hızına ve mesafesine bağlı olarak hızlandırılmalı veya sabit bir hızda sürülmelidir. Bu çalışmada, Elektrikli araç hız kontrol sisteminin Bulanık mantık kullanılarak tasarlanması amaçlanmaktadır. Bu tasarımda Arduino Mega gömülü sistem kartı kullanılmış ve öncelikle ultrasonik sensörler ve araçlar arasındaki mesafe ölçülmüştür. Bir sonraki adımda, motor hızı bu mesafeye göre FL kullanılarak ayarlanmıştır. Bu sayede herhangi bir matematik modeline gerek duymadan hız kontrolü hassas ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Sistem hem simülasyon hem de pratik olarak test edilmiştir. Bu testlerin sonucunda sistemin kararlı bir şekilde çalıştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektrikli Araç, Dc Motor Hız Kontrol, Ultrasonik Sensör, Bulanık Mantık

Fuzzy Logic Based Speed Control for Electric Vehicles

Abstract

Due to the limited resources in the world and the negative impact of fossil fuels on natural life, electric vehicle technology has gained importance and has shown very rapid developments. Many technological studies related to electric vehicle technology have been carried out. One of these study topics is the speed control of the motors that provide movement in electric vehicles. Motor speed control is very important for vehicle accidents. The most difficult and complex of the problems in the design of such systems is that the mathematical model of the system cannot be removed. Vehicles must be accelerated or driven at a constant speed depending on the speed and distance between the vehicles in front. In this study, the electric vehicle speed control system is designed using Fuzzy Logic (FL). The design uses an Arduino Mega embedded system board and firstly measures the distance between ultrasonic sensors and vehicles. In the next step, the motor speed is set using the FL according to this distance. In this way, speed control, without the need for any mathematical model was performed in a sensitive and secure way. The system was tested both by simulation and as practically. As a result of the tests, it was found that the system was operating in a stable manner.

Keywords: Electric Vehicle, Dc Motor Speed Control, Ultrasonic Sensor, Fuzzy Logic,

Elektriksel Kürün Beton İç Sıcaklıkları ve Priz Sürelerine Etkisi

Prof. Ph.D. Tayfun Uygunoğlu - Researcher Emriye Çınar

ÖZ

Beton dökümü sırasında; ortalama sıcaklığın art arda üç gün süre ile + 5 ^{o}C ’un altına düşmesi TS 1248 standardında soğuk hava olarak tanımlanmıştır. Birbirini izleyen 3 günden uzun bir süre içinde; günlük ortalama hava sıcaklığı 5 ^{o}C’den az ise veya 24 saatlik bir sürenin yarısından daha fazla bir sürede sıcaklık 10°C’nin üzerine çıkmıyor ise, bu koşullar da yine soğuk hava koşulları olarak tanımlanmaktadır. Taze betonun döküldüğü ortamın sıcaklığı düşünce priz süresi uzar, hidratasyon yavaşlar ve dayanım kazanma hızı azalır, buna bağlı olarak da kalıp alma süresi de gecikir. Taze betonun ve içindeki suyun donmasıyla birlikte hidratasyon da durur. Don etkisine uğrayan beton çözülünce hidratasyon yeniden başlayabilir, ancak çimento hamuru-agrega ve çimento hamuru-donatı ara yüzeylerinde aderans büyük ölçüde azalır. Bu durum ise beton dayanımında düşüşe yol açar. Soğuk iklimin egemen olduğu birçok ülkede elektriksel kür metodu yardımıyla taze haldeki betonun iç sıcaklığını yükselterek hidratasyonun devam etmesi sağlanmaktadır. Bu çalışmada 22 ^{o}C, 0 ^{o}C ve -10 ^{o}C’ de dökülen betonlara özel tasarlanmış güç kaynağı yardımıyla farklı gerilme değerlerinde elektriksel kür uygulanıp priz bitiş süreleri tayini edilmiştir. Gerilme değerinin artmasıyla birlikte iç sıcaklıkların arttığı, priz bitiş sürelerinin azaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Soğuk Ortam Koşulları, Elektriksel Kür, Hidratasyon Isısı

Elektro Erozyon İle Aısı 430 Paslanmaz Çeliğinin İşlenmesinde İşleme Performans Çıktılarının Analizi

Doç. Dr. Mustafa Günay – Öğr. Gör. Ramazan Çakıroğlu –

Öğr. Gör. Hacı Bekir Özerkan – Uzm. Oya Arat

ÖZ

Paslanmaz çelikler, titanyum alaşımları ve süper alaşımlar gibi işlenebilirliği zor malzemelerin alışılmış imalat yöntemleri ile işlenmesinde oluşan hızlı takım aşınması, deformasyon sertleşmesi vb. olumsuzluklar nedeniyle, bu tür malzemelerin şekillendirilmesinde, elektro erozyon ile işleme, lazer ile işleme vb. alışılmamış imalat yöntemleri kullanılmaya başlamıştır. Bu çalışmada, AISI 430 paslanmaz çeliğin elektro erozyon ile işlemede (EEİ), farklı işleme parametrelerinin işleme performansı üzerindeki etkileri deneysel ve istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Deneylerde, işleme parametreleri olarak akım (I), vurum süresi (ton) ve vurum bekleme süresinin (toff) üç farklı seviyesi seçilmiş olup, elektrot malzemesi olarak bakır kullanılmıştır. İşleme performans çıktıları olarak iş parçası aşınma hızı (İİH), elektrot aşınma hızı (EAH), ve yüzey pürüzlülüğü (Ra) analiz edilmiştir. Deney sonuçları incelendiğinde, ark süresi artıkça maksimum talaş kaldırma hızına ulaşıldığı ve yüzey pürüzlülüğünün artığı gözlemlenmiştir. Elektrot aşınma hızı (EAH) ise artan akım değeri ile artış göstermesine rağmen vurum süresinin artışı ile azalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aısı 430, Eei, Takım Aşınması, Yüzey Pürüzlülüğü

Elektro Erozyon İle Tornalamada İşleme Parametrelerinin Yüzey Pürüzlülüğüne Etkisinin Araştırılması

Prof. Ph.D. Mustafa Günay - Lec. Ph.D. Hacı Bekir Özerkan - Lec. Ramazan Çakıroğlu

ÖZ

Elektriksel iletkenliğe sahip yüksek mukavemetli ve sert malzemelerin karmaşık geometrilerde kolaylıkla işlenebilmesi elektro erozyon yöntemini modern imalat yöntemleri arasında seçkin bir noktaya getirmiştir. Bu çalışmada, elektro erozyon ile tornalama yapabilmek amacıyla iş parçası döndürme sistemi tasarlanarak imal edilmiş ve tezgah ana tankının içerisine yerleştirilmiştir. İşleme deneyleri, kesici takım imalatında yaygın olarak kullanılan silindirik geometrideki civa çeliği üzerinde yapılmış olup, elektrot malzemesi olarak bakır kullanılmıştır. Deneylerde elektrik akımı (I), vurum süresi (ton), vurum bekleme süresi (toff) ve iş parçası devir sayısı (dev/dak) girdi parametreleri, çıktı parametreleri olarak elektrot aşınma hızı (EAH) ve yüzey pürüzlülük (Ra) değerleri elde edilmiştir. Elektro erozyon ile tornalama deneyleri sonucunda, akım ve vurum süresinin artışıyla EAH ve Ra değerlerinin arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: AISI L2 Çeliği, EEİ, Tornalama, Takım Aşınması, Yüzey Pürüzlülüğü

Investigation of the Effect of Machining Parameters on Surface Roughness During Turning by Electrical Discharge Machining

Abstract

The ability to process high strength and hard materials with electrical conductivity in complex geometries has brought the electrical discharge machining method to a distinguished point among modern manufacturing methods. In this study, the workpiece rotation system is designed and placed in the main tank of the machine to be able to turn by electrical discharge machining. Machining experiments were carried out on cold work tool steel in cylindrical geometry commonly used in cutting tool manufacturing and copper was used as electrode material. Electrical current (I), pulse duration (ton), pulse time (toff) and workpiece spindle speed (rev/min) input parameters, electrode wear rate (EWR) and surface roughness (Ra) values as output parameters were obtained in the experiments. As a result of turning tests via electrical discharge machining, it was determined that EAH and Ra values increased with the increase of current and pulse duration.

Keywords: AISI L2 Steel, EDM, Turning, Tool Wear, Surface Roughness

Elektro Erozyon Tezgâhında AISI H13 Çeliğinin İşlenmesinde İşlem Parametrelerinin Ölçü Tamlığı Üzerine Etkilerinin Deneysel ve İstatistiksel İncelemesi

Asst. Prof. Ph.D. Nursel Altan Özbek - Inst. Onur Özbek - Asst. Prof. Ph.D. Engin Nas

ÖZ

AISI H13 yüksek tokluk, süneklilik ve homojen mikroyapısı nedeniyle ısıl kararlılığa sahip ısıl şoklara dayanıklı sıcak iş takım çeliğidir. Bu çelikler, ekstrüzyon kalıpları, dövme kalıpları, enjeksiyon kalıpları ve aşınmanın yüksek olduğu plastik kalıpların yapımı gibi yaygın kullanım alanına sahiptir. Bu çalışmada, H 13 çeliğinin farklı parametrelerde elektro erozyon tezgahında (EDM) bakır elektrot ile işlenmesi sonucu elde edilen yüzey pürüzlülüğü (Ra) değerleri deneysel ve istatistiksel olarak incelenecektir. EDM parametreleri Taguchi L18 deneysel tasarım yöntemi kullanılarak iki farklı amper (10, 20 Amper), üç farklı vurum süresi (100, 200, 300 µs) ve üç farklı bekleme süresi (10, 20, 30 µs) olarak belirlenmiştir. Deneysel sonuçlara varyans analizi uygulanarak ölçü tamlığı üzerindeki en etkili işleme parametreleri belirlenecektir. Bununla birlikte, Taguchi analizi ile en düşük ölçü tamlığı değerlerini veren EDM parametreleri tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: AISI H13, Edm, Taguchi Analizi, Varyans Analizi, Ölçü Tamlığı

Endüstri Devriminde Dördüncü Aşama ve Uygulama Alanları

Arş. Gör. Betül Mutlu – Dr. Öğr. Üyesi Bahar Özyörük

ÖZ

Gelişen teknoloji seviyesi, artan müşteri istekleri ve alım gücü sebebiyle işletmelerin rekabet edebilmeleri için çeşitli alanlarda üstünlük sağlamaları gerekmektedir. Günümüzde hizmet sektöründe ve üretim sektöründe operasyon sürelerinin kısaltılması büyük önem arz etmektedir. Bunun yanında müşteri memnuniyetini artırmak, ürün çevrim sürelerini kısaltmak, piyasaya hızlı ürün çıkarabilmek ve maliyetleri azaltmak için çabalayan işletmeler diğer işletmelerin önüne geçmektedir. Bütün bunlar aynı zamanda işletmenin kar marjını artırdığı gibi üretim maliyetlerinin düşmesi sebebiyle müşterilerin aynı ürünü daha uygun fiyata satın alması konusunda da fırsat tanımaktadır. Bahsi geçen durumların gerçekleşmesinde Dünyada isminden oldukça bahsettiren, ülkemizde ise yeni yeni şekillenen Endüstri 4.0 önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. İlk olarak 2011 yılında kavram olarak duymuş olduğumuz Endüstri 4.0 akademik dünyada, sektör bazında uygulamalarda oldukça sık kullanılmıştır ve ilerleyen yıllarda kullanılacağı aşikârdır. Geleneksel üretim sistemlerinin eksikliklerini endüstri 4.0 azaltmaktadır. Yapılan bu çalışmada endüstri devrimleri tek tek ele alınmış ve Endüstri 4.0'a geçiş vurgulanmıştır. Endüstri 4.0'ın genel özellikleri ele alınarak uygulama alanlarıyla ilgili bir literatür çalışması yapılmıştır. Araştırmacılar için bir yol haritası sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Sanayi Devrimi, Sektörel Uygulamalar, Endüstri 4.0 Teknolojileri

Endüstriyel Bitim İşlemleri- Nano Hibrit Kaplama İle Dış Mekan Tekstil Ürünlerinin Çalışılması

Mr. Cesaret Sütçüler - Ms. Ayben Adalet İzgi - Prof. Ph.D. Emine Dilara Koçak – Assoc. Prof. Ph.D. Burcu Yılmaz Şahinbaşkan

ÖZ

Nano teknoloji, çeşitli tekstil ürünlerinin endüstriyel uygulamaları için etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Nano hibrid kaplama ile su itici ve nefes alabilen fonksiyonel kumaşlar üretilebilmektedir.Bu çalışmada, bir hidrokarbon matrisinde yüksek ölçüde dallanmış dendrimerlere sahip florokarbon içermeyen polimerlerden oluşan nano hibrit kaplamalar farklı konstrüksiyonda ve örgü yapısında kumaşlara uygulanmıştır. Bu kumaşların su / yağ iticiliği, ayrıca kaplanmış kumaşların fiziksel özellikleri ve kimyasal (haslık) özellikleri araştırılmıştır. Son olarak, su / yağ iticilere uygulanan nano hibrid kaplama maddeleri iyi sonuçlar vermiş ve kumaşın ISO Standartlarına uygun olarak nefes alabilirlik özelliklerini artırılmıştır. Kaplanmış kumaşın fiziksel ve kimyasal özelliklerinin tekstil endüstrisinde yeterli olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nano Hibrit Kaplama, Su İticilik, Yağ İticilik, Haslık

Industrial Finishing Applications by Nano Hybrid Coating on Outdoor Textiles

Abstract

Nano technology has been well exploited for industrial applications of various textiles. Water repellent and breathable functional fabrics can be produced with nano hybrid coating. In this study, nano hybrid coatings, which contain of fluorocarbon free resin polymer of highly branched dendrimers in a matrix of hydrocarbons, were applied on different fabrics. Water/oil repellency, mechanical and fastness properties of coated fabrics were investigated. Finally, the applied nano hybrids coating agents for water/oil repellents gave good results and were increased breathability properties of the fabric in accordance with ISO Standards. The mechanical and fastness properties of coated fabric were adequate in the textile industry.

Keywords: Nano Hybrid Coating, Water Repellent, Oil Repellent, Outdoor Textile, Fastness

Endüstriyel Tasarım ve CBS İlişkisi, Örnekleme: Eskişehir İçin Bisiklet Kiralama Hizmeti

MA. Serhat Sarı - Prof. Ph.D. Alper Çabuk

ÖZ

Coğrafi bilgi sistemleri, bir çok farklı disiplinle ortak paydada buluşabilen ve bu disiplinlerin işleyişine fayda sağlayan araçlar bütünüdür. Mühendislik, şehir ve bölge planlama, jeoloji, yer bilimleri, sosyal bilimler, peyzaj mimarlığı, mimarlık çalışmalarında CBS kullanımıyla karşılaşılmaktadır. Endüstriyel tasarım ise sanat, mühendislik, geometri, pazarlama gibi noktalara temas eden, seri üretim yöntemine dayalı bir üretim biçimidir. Uzun yıllar mimarların tekelinde olan endüstriyel tasarım günümüzde özerkliğini ilan etmiş olsa bile, hala mimariden ve mekandan ayrı düşünülemez durumdadır. CBS ile endüstriyel tasarım, ilk bakışta birbirinden çok uzak iki disiplin olarak gözükmektedir. CBS'nin endüstriyel tasarım ile gireceği diyalog ve etkileşimin sonuçlarına dair merak, bu bildirinin başlıca iteneğidir. Bu merakın oluşmasına sebep ise halihazırda CBS'nin kullanıldığı mimarlık, peyzaj mimarlığı ve şehir ve bölge planlama çalışmalarıdır. Bu disiplinlerin tümü temelinde tasarlama eylemini içermektedir ve tasarım süreçlerinde CBS'ye ait araçların kullanılabildiği gözlenmiştir. Bu bildiri için endüstriyel ve CBS'den, amaca uygun öğeler seçilmiştir. Bisiklet ve kiralama istasyonları tasarımı, çalışmanın endüstri ürünleri tasarımı ayağını oluşturmaktadır. Kiralama istasyonları için doğru konum belirlenmesinin, bisiklet güzergahı seçiminin ve istasyonlar için optimum kapasitenin hesaplanmasının ise CBS ile sağlanması planlanmaktadır. Tasarım sonrası hizmet sürecindeki destek yine CBS araçlarıyla sağlanacaktır. Çalışma alanı olarak belirlenen Eskişehir ise, kent karakteri itibariyle bisiklet kullanımına uygunluğu ile dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cbs, Endüstriyel Tasarım, Bisiklet, Eskişehir

Abstract

Engineering, urban and regional planning, geology, earth sciences, social sciences, landscape architecture, architectural studies are faced with the use of GIS. Industrial design is a production method based on mass production method which touches on art, engineering, geometry and marketing. Even though industrial design, which had been monopolized by architects for many years, has declared its autonomy today, it is still inseparable from architecture and space. Industrial design with GIS seems to be two disciplines that are very far from each other at first glance. The curiosity about the results of GIS's dialogue and interaction with industrial design is the main competence of this paper. This curiosity is caused by the architecture, landscape architecture and city and regional planning studies where CBS is currently used. All of these disciplines includes the act of design on the basis of them and it is observed that GIS tools can be used in design processes. For this paper, the appropriate items are selected from industrial and GIS. The design of bicycle and rental stations constitutes the industrial design of the work. It is planned to provide the right position for the rental stations, the selection of the bicycle route and the calculation of the optimum capacity for the stations with GIS. Service process after design process will also be provided by GIS tools. Eskişehir, which is determined as the study case, draws attention with its suitability for cycling due to its urban character.

Keywords: Gıs, Industrial Design, Bicycle, Eskişehir

Energy Potential of Biomass Waste of Western Mediterranean Region- Turkey in View of Gasification Technology

Lec. Mustafa Ayan - Lec. Kazım Kumaş - Lec. Durmuş Temiz –

Prof. Ph.D. Afşin Güngör

Abstract

A rapidincrease in population and industrialization broughta bout the need for energy. Bio massenergy comes at the top of the resources that will be use dto ensure sustainable energy without causing environmental pollution. The fact that biomass energy is an inex haustible resource is seen as an appropriate and important energy source because it can be obtained everywhere, especially because it helpssocio – economic developments for rural areas. Specially grown plants such as corn, whe at, herbs, algae, algae in thesea, animal feces, fertilizer and industrial wastes, as well as all organic waste (fruit and vegetable residues) from houses are the sources for biomass. Because of the limited energy resources such as oil, coal, natural gas, and a lsoth eir pollution, theuse of biomass is becoming increasingly important to solve the energy problem. In this study, the potential of electricity generation from forest, animal, agricultural and urban organic wastes in the Western Mediterranean Region in Turkey has been evaluated.

Keywords: Biomassenergy, Energypotential, Electricity generation, Renewable Energy

Engellilerin Ulaşım İmkanlarının Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi: Giresun İli Örneği

Deniz Tokaç - Assoc. Prof. Ph.D. Faik Ahmet Sesli

ÖZ

Bu çalışma, Giresun ili Merkez ilçesinde bulunan ve çalışma alanı olarak belirlenen mahallelere ait güzergâhlarda engelli bireyler için ulaşım imkânlarının erişebilirlik açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Merkez ilçeye bağlı dört mahalle çalışma alanı olarak seçilmiştir. Seçilen mahallelerdeki fiziki çevrede yer alan kullanım alanlarının ve fiziki unsurların yapılı çevre standartlarına uygunlukları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, incelenen sokak ve caddelerde bulunan kaldırımlar genel olarak genişlik ölçüleri bakımından standartlara uygun değildir. Birçok noktada kaldırım döşemelerinde ve bordürlerde bozulmalar vardır, ayrıca duyumsanabilir yüzeyler bulunmamaktadır. Rampaların eğimleri standartların üzerindedir ve birkaç noktada rampa genişlikleri standartlardan düşüktür. Merdivenlerde basamak yüksekliği ve genişlik ölçüleri ile korkuluk yükseklikleri genel olarak standartlara uygundur. Otopark sayısı yeterli değildir ve mevcuttaki otoparklar standartlara uymamaktadır. Kent donatılarından olan oturma elemanları yükseklik ve genişlik ölçüsü bakımından genel olarak standartlara uygundur. Aydınlatma elemanları baş kurtarma mesafesinden yüksektir. Ancak trafik levhalarında baş kurtarma mesafesi standartlardan düşük olup uygun değildir. Çöp kutuları, çeşmeler ve posta kutularının yükseklikleri genel olarak standartlara uygundur. Kent donatılarının çevresinde algılanabilmesi için uyarıcılar yoktur. Engelli bireylerin kullanımına uygun tuvalet sayısı düşüktür. 4 mahallede genel bir değerlendirme yapıldığında engelli bireylerin kullanımına uygun olmadıkları görülmüştür. Eğimleri yüksek olan rampaların uzunlukları arttırılarak eğim değerleri azaltılmalıdır. Merdivenlerin bulunduğu yerlere ayrıca rampalar yapılmalıdır. Kaldırım genişlikleri arttırılmalı ve duyumsanabilir yüzeyler yapılmalıdır. Engelli otoparkı sayısı ve engelli tuvaleti sayısı arttırılmalıdır. Sayılan önerilere ek olarak; engellilerin ulaşım imkanlarına erişebilirlikleri konusunda Harita Mühendisliği disiplini kapsamında fiziksel çevrede gerekli ölçümler yapılarak Coğrafi Bilgi Sistemlerinde verilerin standartlara uygunlukları incelenerek 'Engelliler İçin Durum Haritası' oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Erişilebilirlik, Giresun Merkez İlçesi, Fiziksel Çevre, Kaldırım, Rampa, Merdiven, Kent Donatıları, Otopark

Investigation of the Accessibility Capabilities of Disabled People to Transportation Facilities: Example of Giresun Province

Abstract

This study was carried out in order to examine the accessibility of transportation facilities for the disabled individuals on the routes belonging to the neighborhoods which are located in the central district of Giresun province and which are determined as study area. The central district was selected as a study area of four districts. The use areas and physical elements in the physical environment in the selected neighborhoods are examined for compliance with the built environmental standards. According to the findings obtained, the sidewalks in the streets and the streets under examination are not in line with the standards in terms of width measurements in general. At many points there are deterioration in pavement floors and curbs, and there are no sensible surfaces. Ramps' slopes are above standards and ramp widths at a few points are

lower than standards. Stair heights and width measurements and railing heights are generally suitable for standards. The number of parking spaces is not sufficient and existing car parks do not comply with the standards. The seating elements from city fittings are generally suitable for the standard of height and width dimension. Lighting elements are higher than head recovery distance. However, traffic signs are lower than head rescue standards and are not appropriate. The height of trash cans, fountains and mail boxes are generally suitable for the standards. There are no warnings to be able to be perceived around the city equipments. The number of toilets suitable for disabled people is low. When an overall evaluation is made in 4 localities, it is seen that they are not suitable for the use of disabled people. The slope values should be reduced by increasing the lengths of ramps with high slopes. The places where the stairs are located should also be ramps. Sidewalk widths should be increased and tactile surfaces should be made. The number of disabled car parks and the number of disabled toilets should be increased. In addition to the above mentioned proposals; accessibility of obstacles to accessibility of the maps should be determined in the physical environment within the scope of Survey Engineering discipline and the 'Status Map for the Handicapped' should be established by examining the conformity of the data to the standards in Geographical Information Systems.

Keywords: Disabled, Accessibility, Central District of Giresun, Physical Environment, Sidewalk, Ramp, Stairs, Urban Facilities, Car Park

Enjeksiyonla Şekillendirilmiş ABS Kompozit Malzemenin Birleşme İzi Özelliklerinin İncelenmesi

Prof. Ph.D. Ahmet Demirer - Ma. Zeki Hüseyin Güney

ÖZ

Yapılan deneysel çalışmada enjeksiyonla kalıplanmış ABS kompozit malzemelerde meydana gelen kaynak hatlarının mekanik davranışları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Aynı kalıpta tek girişli ve simetrik çift girişli iki tip test örneği üretilmiştir. Birleşme izi plastik enjeksiyonla kalıplanmış parçalarda oluşan mevcut kusurlardan biridir; Hat, parçaların kalitesini ve ürünlerin dayanımını etkiler. Bu çalışmada dolgu maddelerinin polimerler üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla üç farklı doğal dolgu malzemesinin her biri (Wollostanit, Mika tozu ve Pirinç kabuğu), ABS (Akrilonitril Butadien Sitiren) içine %5, %10, %15 oranlarında katılmış, çalışma sonucunda yirmi yedi farklı yeni malzeme oluşturulmuştur. Bu polimer malzemeler üç farklı sıcaklıkta (230-245 ve 260°C) birleşme izli ve birleşme izsiz numune üretimine olanak sağlayan kalıpla enjekte edilerek deney numuneleri üretilmiştir. Kalıpta soğutma işlemi homojen olarak tasarlanmış ve MOLDFLOW programıyla akış analizi yapılmıştır. TSE normlarındaki numunelere çekme ve eğme deneyleri uygulanarak, dolgulu polimerlerin mekanik değerleri karşılaştırılmıştır. Ayrıca numunelerdeki birleşme bölgesindeki mekanik davranışları incelenerek, içyapıları değerlendirilmiştir, değerleri karşılaştırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda dolgulu malzemelerde dolgu oranı arttışına göre çekme ve eğme değerleri incelenmiş farklı oranlardaki dolgular kendi aralarında kıyaslanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ABS, Mekanik Özellikler, Birleşme İzi, Pirinç kabuğu, Mika tozu, Wollostanit

The Examination of Weld Line Properties In Injection Molded ABS Compozites

Abstract

In the study, the effect of weld lines occurring in injection molded ABS composite materials on mechanical behavior was investigated. Two types of test specimens were produced; with and without weld line by using single gate and symmetric double gate moulds. The weld line is one of the defects present in plastic injection-molded parts; the line affects the quality of parts as well as the strength of the products. In this study, in order to examine the effects of fillers on polymers, each of three different natural fill material (Wollostanit, Mica powder and Brass Shell), acrylonitrile-butadiene-styrene (ABS) mixed in rates of 5%, 10%, 15%, as a result of the study twentyseven different types of granules have been formed. The weld line and without weldline test samples have been produced by these granules being injected the mold which has enabled the production of the weld line and without weld line samples at three different temperatures (230-245 and 260°C). Each type has been created four samples for the reliability of the tests. The mold was designed to achieve homogenous cooling with the help of Moldflow software. The mechanical values of filled polymers have been compared by applying tensile and bending tests to the samples which have the norms of TSE. In addition, mechanical behaviors of samples at weld line area have been examined and theirs internal structures have been evaluated and theirs values have been compared. As a result, the fill rate of filling materials were examined by increasing the tensile and bending values and fills in different proportions were compared with each other.

Keywords: ABS, Weld Line, Mecanical Properties, Brass Shell, Mica Powder, Wollostanit

Entegre Bulanık Vıkor&ahp Yöntemi Kullanılarak Alternatif Yenilenebilir Enerji Seçimi: Erzurum Örneği

Ra. Ph.D. Şeyma Emeç - Asst. Prof. Ph.D. Gökay Akkaya

ÖZ

Türkiye de gün geçtikçe nüfusun artması ile enerji gereksinimi de artmaktadır. Diğer taraftan mevcut enerji kaynakları bu ihtiyaçları karşılamak için henüz yeterli değildir. Bu kapsamda Türkiye yabancı enerji kaynaklarına bağımlıdır. Yenilenebilir enerji kaynakları bu bağlılığın üstesinden gelmek için sürdürülebilir, temiz ve çevreye duyarlı olması açısından bir alternatif olarak görülmektedir. Bu çalışmada bulanık ortamda VIKOR (VI_sekriterijumsko KOmpromisno Rangiranje) ve AHP (Analitik Hiyerarşi Prosesi) tabanlı çok kriterli karar verme metotları Erzurum ili için alternatif yenilebilir enerji seçimi (rüzgar enerjisi, jeotermal enerji, güneş enerjisi ve hidrolik enerji) için kullanılmıştır. Değerlendirmede dört ana kriter ve on bir alt kriter kullanılarak alternatifler sıralanmış ve Erzurum ili için en iyi alternatif seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Vıkor; Bulanık Ahp; Yenilenebilir Enerji

Selection of Alternative Renewable Energy Using An İntegrated Fuzzy Vikor&Ahp Methodology: The Case of Erzurum

Abstract

Energy demand is increasing as a result of growing population day by day in Turkey. On the other hand, conventional sources are not an adequate level in order to meet this energy requirement. In this context, Turkey is dependent on foreign energy sources. Renewable energy sources are seen as an alternative in terms of being sustainability, clean and environmentally sensitive to come from above this dependence. In this study, VIKOR (VI_sekriterijumsko KOmpromisno Rangiranje) and AHP (Analytic Hierarchy Process) based multi-criteria decision-making methods were used for alternative renewable energy (wind, geothermal, solar, hyropower) selection in Erzurum province. The alternatives were ranked using four main criteria and eleven sub-criteria, and the best alternative was chosen for the province of Erzurum.

Keywords: Fuzzy Vikor; Fuzzy Ahp; Renewable Energy

Error Maps Based on Geostatistical Analysis of Plot Values in GIS

Assoc. Prof. Ph.D. Sukran YALPIR - Asst. Prof. Ph.D. Fatma BUNYAN UNEL

Abstract

In real estate valuation, there are many methods which are different from each other. Most common methods used in the literature are comparison, income, cost (traditional), regression, nominal, hedonic (statistical), spatial analysis, artificial intelligence and hybrid techniques. These vary according to type, number and criteria of real estate in valuation procedure. For example, comparison method is applied in valuation of a plot that is a land ready to build a house. Plot value is also dependent on real estate and environmental characteristics as well as economic features. Aim of this study is to investigate error rates of value maps produced for Saracoglu neighbourhood in Karatay/Konya. Error maps were created by applying map algebra in software of Geographical Information Systems (GIS). These mathematical operations were applied to value maps which were generated with plot values based on geostatistical analysis of GIS. Error maps have provided examining simpler and easier; visually presented error rates by getting rid of data stacks. Also, these maps are auxiliary bases in identifying sources of error and presenting solution advisories.

Keywords: Real Estate Valuation, Geographical İnformation Systems (Gıs), Geostatistical Analysis, Map Algebra, Error Map.

Eşit Olmayan Varyanslı Çarpık Dağılımlar İçin İki-Örnek Konum Testlerinin Performansları

MA. St. Ezgi Demirci - Prof. Ph.D. Hamza Gamgam

ÖZ

İki bağımsız yığının konum parametrelerinin karşılaştırılmasında yokluk hipotezleri farklı biçimlerde ifade edilseler de analiz sonuçları genellikle ortalamalar veya medyanlara göre yorumlanır. Literatürde bu amaçla önerilen çok sayıda test vardır. Bu çalışmada İki-Örnek t, Welch U, Yuen-Welch, Wilcoxon-Mann-Whitney, İki-Örnek Kolmogorov-Simirnov ve Wald-Wolfowitz Dizi Parçaları testleri I. Tip hata ve güç bakımından karşılaştırılmıştır. Bu testlerden İki-Örnek t testi normallik ve varyansların eşitliği varsayımlarını gerektirirken, Welch U testi sadece normallik varsayımını gerektirir. Yuen-Welch Testi yığınların konum parametrelerinin sağlam tahmin edicilerine dayalı iken, Wilcoxon-Mann-Whitney, İki-Örnek Kolmogorov-Simirnov ve Wald-Wolfowitz Dizi Parçaları testleri de parametrik olmayan testlerdir. Bu testleri karşılaştırmak için dağılım biçimleri, varyans değerleri, çarpıklık değerleri ve örnek hacimleri gibi tasarım parametrelerine dayalı olarak simülasyon senaryoları oluşturulmuştur ve bu simülasyon çalışmasında kullanılan veri de Beta ve Gamma dağılımlarından üretilmiştir. Simülasyon çalışması ile testler için deneysel I. Tip hata ve güç değerleri elde edilmiştir. Bu simülasyon sonuçlarına göre dikkate alınan senaryolar için Welch U testi diğer testlere göre daha çok önerilen test olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İki-Örnek Konum Problemi, T Testi, Welch Testi, Çarpıklık

Performance of Two-Sample Location Tests for Skewed Distributions With Unequal Variances

Abstract

Although the null hypotheses in the comparison of the location parameters of the two independent populations are stated in different ways, the results of the analysis are generally interpreted according to the mean or median. In the literature, there are many tests recommended for this purpose. In this study, the Two-Sample t, Welch U, Yuen-Welch, Wilcoxon-Mann-Whitney, Two-Sample Kolmogorov-Simirnov and Wald-Wolfowitz Run tests were compared according to Type I error and power. While the Two-Sample t-test requires the normality and equal variances assumptions, the Welch U test requires only the normality assumption. The Wilcoxon-Mann-Whitney, Two-Sample Kolmogorov-Simirnov and Wald-Wolfowitz Run tests are non-parametric tests, and the Yuen-Welch Test is based on the robust estimators of the location parameters of the populations. To compare these tests, simulation scenarios were created based on design parameters such as distribution shapes, variance values, skewed values and sample sizes, and the data for this simulation study was generated from Beta and Gamma distributions. Experimental type I error rates and power values were obtained for the tests with simulation study. According to the simulation results, the Welch U test for the simulation scenarios considered was determined as the test which is more recommended than the other tests.

Keywords: Two-Sample Location Problem, T Test, Welch Test, Skewness

Esnek Kesişimsel İdealler

Assoc. Prof. Ph.D. Yıldıray Çelik

ÖZ

Belirsizliği anlamak ve buna uygun çözümler bulmak için birçok teori geliştirilmiştir. Bu teorilerden bazıları olasılık teorisi, bulanık küme teorisi, yaklaşımlı kümeler teorisidir. Belirsizliklerle başa çıkabilmede kullanılan yeni bir matematiksel model olan esnek küme teorisi ise ilk olarak D. Molodtsov (1999) tarafından ortaya konuldu. Esnek küme teorisi, özellikle esnek karar verme gibi birçok alanda geniş kapsamlı uygulamalarla ilerleme göstermiştir. Esnek kümelerin cebirsel özellikleri de bazı araştırmacılar tarafından çalışılmaya başlandı. İlk olarak esnek grup kavramı verildi ve bu kavramın temel özellikleri ortaya konuldu. Daha sonra birçok araştırmacı esnek küme kavramını farklı cebirsel yapılar üzerinde ele aldılar ve bu yapılar üzerindeki etkisini incelediler. Bu çalışmanın amacı, esnek kümeler yardımıyla esnek kesişimsel ideal kavramını vermek, temel özelliklerini incelemek ve elde edilen sonuçları ortaya koymaktır. Bu çalışmada esnek kesişimsel çarpım ve esnek karakteristik fonksiyon kavramları verilmiştir. Ayrıca esnek kesişimsel sol (sağ, iki yönlü) ideal kavramı, esnek kesişimsel bi-ideal kavramı, esnek kesişimsel iç ideal kavramı, esnek kesişimsel yarı ideal kavramları verilerek bunlara ait cebirsel özellikler araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İdeal, Esnek İdeal, Esnek Kesişimsel İdeal.

Soft Intersectional Ideals

Abstract

Several theories have been developed to understand uncertainty and find appropriate solutions. Some of these theories are theory of probability, fuzzy set theory, approached sets theory. Soft set theory whic is a new mathematical model used to cope with uncertainties was first introduced by D. Molodtsov (1999). Soft set theory has progressed with a wide range of applications, especially in soft decision making areas. Algebraic properties of soft sets were also studied by some researchers. Firstly, the concept of soft group was given and the main features of this concept were introduced. Many researchers then discussed the concept of soft set on different algebraic structures and examined their impact on these structures. The aim of the this study is to give the concept of soft intersectional ideal with the help of soft sets, to examine the basic properties and is to present the obtained results. In this study, the notions of soft intersectional product and soft characteristic function have been given. Also, the notion of soft intersectional left (right, two sided) ideal, the notion of soft intersectional bi ideal, the notion of soft intersectional interior ideal, the notion of soft intersectional quasi ideal are given and algebraic properties belonging to these are examined.

Keywords: Ideal, Soft İdeal, Soft İntersectional İdeal.

Ethernet/gsm ile Uzaktan Kompanzasyon Takip Sistemi

Assoc. Prof. Ph.D. Cemal Yılmaz - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Fatih Işık –
Assoc. Prof. Ph.D. Hamdi Tolga Kahraman - Assoc. Prof. Ph.D. Yusuf Sönmez –
Mr. İsmail Aytekin Bilgi

ÖZ

Sanayi tesislerinde ve reaktif enerji harcayan diğer mekanlarda "elektrik panosu" haricinde ayrıca "kompanzasyon panosu" da bulunmak zorundadır. Bu kompanzasyon panoları, istenmeyen bir durum olan Reaktif Enerji harcanmasını önlemek veya azaltmak için kullanılır. Bu kompanzasyon panoları en az ayda bir kontrol edilir, bilinen elektrik sayaçlarının değerleri kontrol edilir ve kompanzasyon sisteminde bir problem olup olmadığı denetlenir. Mevcut yönetmelikler ilgili tesislerde kompanzasyon panolarını zorunlu kılmaktadır. Ayrıca bu panoların sistemde belirlenen azami değerleri aşmayacak şekilde enerji tüketimindeki reaktif enerjiyi sınırlaması istenmektedir. Bu işlevini yerine getirmediği takdirde elektrik enerjisi üretim ve iletim sistemine ilave bir yük gelmektedir. Bu durum hem enerji üretim hem de iletim ve dağıtım maliyetlerini artırmaktadır. Bu çalışmada gerek sayaçların gerekse kompanzasyon panolarının uzaktan GSM veya internet yoluyla kontrol ve okuma işlemini sağlayacak elektronik bir kart tasarlanmıştır. Ayrıca geliştirilen bilgisayar arayüz programı ile de verilerin analizi ve sistemin takibi yapılabilmektedir. Tasarlanan sistemle, uzaktan sayaç okuma, kompanzasyon panosu kontrolü ve sistem arızalarının tespit edilmesi mümkün hale gelmiştir. Reaktif enerjinin kompanzasyon sistemi ile kontrol altına alınarak telafi edilmesi ile sanayi elektrik enerji ihtiyacı (sadece aktif enerji harcaması ile) azalacaktır. Bu durumda daha az enerji ile aynı işin yapılması mümkün olmaktadır. Böylece hem işletme maliyetleri azalmakta hem de enerji üretim, iletim ve dağıtım maliyetleri azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kompanzasyon, Gsm, Ethernet, Reaktif Enerji

Remote Compensation Tracking System With Ethernet / Gsm

Abstract

In industrial facilities and other places that spend reactive energy, besides "electric panel", "compensation panel" also has to be found. These compensation panels are used to prevent or reduce unwanted reactive energy dissipation. These compensation panels are checked at least once a month, the values of known electricity meters are checked and it is checked whether there is a problem in the compensation system. Current regulations mandate compensation panels in the relevant installations. Furthermore, it is desirable to limit the reactive energy of the energy consumption so that these panels do not exceed the maximum values determined in the system. If it does not fulfill this function, there is an additional burden on the electric energy generation and transmission system. This increases both energy production and transmission and distribution costs. In this work, an electronic card designed to control and read the counters or remote compensation panels via GSM or internet is designed. In addition, with the developed computer interface program, analysis of data and system can be followed. With the designed system, remote meter reading, compensation panel control and system faults have become possible to be detected. By compensating the reactive energy with the compensation system, the industrial electricity need (only with active energy expenditure) will be reduced. In this case it is possible to do the same work with less energy. This reduces both operating costs and energy production, transmission and distribution costs.

Keywords: Compensation, Gsm, Ethernet, Reactive Energy

Etilparabenin Drosophila Melanogaster'in Pupalaşma Dönemi Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Emel Atlı

ÖZ

İlaç, kozmetik ve gıda sektörlerinde kullanılan koruyucu kimyasal madde gruplarından biri de parabenlerdir. Özellikle bakterisid ve fungusit özellikleri nedeniyle tercih edilen bu bileşikler şampuanlar, kremler, deodorantlar, parfümler, traş jelleri, makyaj malzemeleri, güneş koruyucular, diş macunları gibi kozmetik ürünlerde; kek ve ekmek gibi unlu mamullerde, içecekler, salata sosları, aroma vericiler gibi gıdalarda katkı maddesi olarak kullanılmaktadır. İnsanlar için güvenli oldukları öne sürülse de son yıllarda yapılan çalışmalarla bu kimyasalların negatif biyolojik etkilerinin var olduğu gösterilmiştir. Parabenlerin östrojenik etkilerinin olduğu, normal gelişim ve üreme faaliyetlerini etkilediği belirlenmiştir. Bu çalışmada, en çok kullanılan parabenlerden biri olan etilparabenin meyve sineği Drosophila melanogaster'in pupalaşma dönemi üzerine etkileri test edilmiştir. Etilparabenin 0.005 M, 0.01 M ve 0.02 M'lık dozları Drosophila melanogaster'in yabanıl Canton S soyu 72±4 saatlik 3. evre larvalarına uygulanmıştır. Uygulama görmüş larvaların pupalaşma oranları ve pupalaşma zamanları belirlenmiş; kontrol grubu ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar SPSS 15 istatistik programında t-testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak etilparabenin uygulanan tüm dozlarında, pupalaşma oranında istatistiksel olarak anlamlı herhangi bir değişiklik meydana gelmediği belirlenmiştir ($p>0.05$). Ancak tüm uygulama gruplarında ortalama pupalaşma süresinin kontrol grubuna göre uzadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu sonuçlardan yola çıkarak etilparabenin Drosophila melanogaster'in gelişimi üzerine negatif bir etki gösterdiği ve gelişimsel bir gecikmeye neden olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Etilparaben, Drosophila Melanogaster, Pupalaşma Oranı, Pupalaşma Süresi

Investigation of the Effects of Ethylparaben on the Pupation of Drosophila Melanogaster

Abstract

Parabens are one of the protective chemical groups used in the pharmaceutical, cosmetic and food sectors. These compounds, which are especially preferred for their bactericidal and fungicidal properties, are used in cosmetic products such as shampoos, creams, deodorants, perfumes, shaving gels, makeup materials, tanning creams, toothpastes; baked foods such as cake, bread and as food additives in drinks, salad dressings, flavors, etc. Although it has been suggested to be safe for humans, recent studies have shown that these chemicals have negative biological effects. It was determined that parabens had estrogenic effects and affected normal growth and reproductive activities. In this study, the effects of ethylparaben, one of the most commonly used parabens, on the pupation of the fruit fly Drosophila melanogaster was tested. Third instar larvae (72±4 hour stage) of the wild Canton S line of Drosophila melanogaster were exposed to 0.005 M, 0.01 M and 0.02 M of ethylparaben. The percentages and times of transition from larvae to pupae were determined and compared to the control group. The statistical analysis of the results was carried out using the SPSS 15 programme with the One way ANOVA and two-variable t-tests. No differences were found in the transition percentages from larvae to pupae ($p>0.05$). However, it was found that the mean pupation time was delayed in all exposure groups ($p<0.05$). From these results, it can be said that ethylparaben has a

negative effect on the development of Drosophila melanogaster and causes a developmental delay.

Keywords: Ethylparaben, Drosophila Melanogaster, Pupation Rate, Pupation Time.

Etkin Stok Kontrolü ve Yönetimi: Bir Otomotiv İşletmesinde Ekonomik Sipariş Miktarı Yöntemi İle Sipariş Miktarı Belirleme

Dr. Öğr. Üyesi Ayten Yılmaz Yalçıner

ÖZ

Hangi malzemeden ne zaman ve ne kadar sipariş verilmesi gerektiği sorusu müşteri taleplerinin zamanında ve istenilen kalitede karşılanması açısından işletmeler için kritik sorulardır. O sebeple malzemelerin etkin bir şekilde yönetiminin sağlanması her sektördeki işletmeler için zorunlu ve oldukça da karmaşık bir işlemdir. Bir depoda tüm stok kalemlerine ayrıntılı stok analizleri uygulamak ekonomik değildir. Değerli stok kalemlerinin belirlenip yakından incelenmesi çok daha ekonomik bir yaklaşımdır. Bu çalışmada bir otomotiv işletmesinde malzeme yönetimi kapsamında stok kontrolü ve sipariş miktarlarının belirlenmesi konusu ele alınmıştır. Bu amaçla verilerin alındığı otomobil firmasındaki yedek parça deposunda bulunan malzemeler için stok maliyetini minimize edecek doğru modelin bulunması ve malzemelerin kontrol gerektiren kalemlerinin belirlenip yakın izlemeye alınıp kontrol gerektirmeyen kalemlerden ayrılarak zaman ve enerji kaybının azaltılması hedeflenmiştir. Yedek parça deposunda bulunan malzemeleri önem derecelerine göre sınıflandırmak için ABC analizi uygulanmış ve en yüksek önem derecesine sahip olduğu tespit edilen A sınıfı malzemelere yönelik ekonomik sipariş miktarı modeli uygulanarak bu grup malzemelerden ne kadar sipariş verilmesi gerektiği hesaplanmıştır

Anahtar Kelimeler: Stok Kontrol, Abc Analizi, Ekonomik Sipariş Miktarı Modeli

T-Tipi Mobilya Birleştirmelerinde Kavela Malzeme Türü ve Tutkal Çeşidinin Doğrusal Çekme Kuvveti ve Eğilme Momenti Taşıma Kapasitesi Üzerindeki Etkileri

Abdurrahman Karaman - Mehmet Nuri Yildirim - Esra Uslu

ÖZ

Bu çalışmada farklı ağaç malzemelerden elde edilen kavelalar ile farklı tutkallar kullanılarak hazırlanan T tipi mobilya birleştirmelerin doğrusal çekme kuvveti ve eğilme momenti araştırılmıştır. Çalışmada, birleştirme elemanı olarak, Kestane (Castanea sativa), Meşe (Quercus petraea Liebl.), Doğu Kayını (Fagus orientalis Lipsky) ve Dişbudak (Fraxinus excelsior L.) odunlarından elde edilen kavelelar kullanılmıştır. Ahşap esaslı malzemelerden melamin plaka ile kaplanmış orta yoğunlukta lif levha (MDF Lam), yapıştırıcı olarak ise polivinilasetat (PVAc-D3) ve poliüretan (PU-D4) tutkalları kullanılmıştır. Denemelerde 4 odun türü, 2 tutkal çeşidi, 2 kuvvet tipi ve her örnekten 10 yineleme olmak üzere toplam 160 T-tipi deney örneği hazırlanmış ve statik yük altında doğrusal çekme ve eğilme deneyine tabi tutulmuştur. Deneyler sonucunda; en yüksek çekme kuvveti ve eğilme momenti değerleri dişbudak kavelada, en düşük değerler ise kestane kavelasında tespit edilmiştir. Poliüretan tutkalı (PU-D4), polivinilasetat (PVAc-D3) tutkalına göre daha yüksek değerler göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: T Tipi Birleştirmeler, Tutkal, Kavelalı Birleştirme, Moment Kapasitesi, Çekme Kuvveti.

The Effects of Dowel Material Type and Glue Variety on Tensile Force and Bending Moment Capacity of T-Type Furniture Joints

Abstract

In this study, the tensile and compressive strength performance of the T-type assemblies, which were prepared by using different glues, were investigated. In the study, dowels obtained from Oak (QuercuspetraeaLipsky), Chestnut (Castanea sativa) and Ashwood (Fraxinus excelsior L.) wood were used as joining elements. Wood based materials coated with melamine plate coated chipboard (YL Lam) and medium density fiberboard (MDF Lam) and polyvinylacetate (PVAc-D3) and polyurethane (PU-D4) adhesives were used as adhesives. A total of 160 T-type test specimens, including 4 wood species, 2 types of glue, 2 force types and 10 replicates from each sample, were prepared and subjected to tensile and compression tests under static load. As a result of the experiments; the highest tensile force and moment values were found in the ash dowel and the lowest value in the chestnut dowel. Polyurethane glue (PU-D4) showed higher values than polyvinylacetate (PVAc-D3) glue.

Keywords: T-Type Joints, Glue, Dowel Joint, Moment Capacity, Tensile Force

Farklı Bitkisel Yağlar İle Dizel Karışımının Motor Performans ve Egzoz Emisyon Kriterlerine Etkisinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Recep Onur Uzun

ÖZ

Günümüzde özellikle ulaştırma ve lojistik sektörü başta olmak üzere, inşaat, makine ve turizm sektörleri gibi birçok alanda ihtiyaç duyulan motorlu araçların sağladığı avantajların yanı sıra çevresel kirlilikleri de beraberinde getirmesi üzerinde düşünülmesi gerekilen bir konudur. Özellikle ağır hizmet taşıtlarının egzoz emisyonları çevresel tehditleri giderek arttırmaktadır. Bunu önlemek adına içten yanmalı motorlarda karbondioksit, NOx gibi zararlı emisyonların azaltılması çevresel kirliliklerin sınırlandırılması adına önemli bir husustur. Bununla birlikte, fosil yakıt rezervlerinin tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olması ve fiyatlarda yaşanan istikrarsızlıklar özellikle ham petrole olan bağımlılığı azaltmaya yönelik faaliyetleri hızlandırmaktadır. Bu durum, araştırmacıları petrol ürünleri dışındaki diğer malzemelerden alternatif bir enerji için kaynak kullanımına yönelmiştir. Saf bitkisel yağlar dizel yakıtı için alternatif olarak düşünülmekte, bu konudaki çalışmalar artan oranda devam etmektedir. Bitkisel yağların doğrudan ve belirli oranlarla motorin ile karıştırılarak seyreltilmesi yüksek yoğunluk ve viskozite ile ilgili problemleri sınırlamaktadır. Bununla birlikte bitkisel yağların motorine doğrudan ilavesi ile hazırlanan farklı formdaki yakıtların motor performans ve egzoz emisyon değerlerine olan etkileri incelenmesi gereken bir diğer konudur. Bu çalışmada, tek silindirli hava soğutmalı dizel bir motorda aspir yağı ile fındık yağının belirli oranda motorine karıştırılarak hazırlanması ile elde edilen farklı formdaki yakıt ile ticari motorinin sağladığı performans kriterleri ile emisyon kriterleri karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel Yağlar, Yakıtlar, Dizel, Taşıt Emisyonları.

Investıgation of the Effect on the Engine Performance and Exhaust Emission Criteria of Diesel and Different Vegetable Oil mixtures

Abstract

Today, especially in the transportation and logistics sector, construction, machinery and tourism sectors, such as the need for motor vehicles in many areas, as well as the advantages of bringing environmental pollution is an issue that should be considered. Exhaust emissions from heavy-duty vehicles are increasingly increasing environmental threats. In order to prevent this, the reduction of harmful emissions in internal combustion engines such as carbon dioxide and NOx is an important issue in terms of limiting environmental pollution. However, fossil fuel reserves are faced with the danger of extinction and the instability in prices accelerates activities to reduce dependence on crude oil. This led to the use of resources from alternative materials other than petroleum products. Pure vegetable oils are considered as an alternative to diesel fuel, and studies on this subject are continuing. The dilution of vegetable oils by mixing with diesel oil directly and in certain proportions limits the problems related to high density and viscosity. However, the effects of different forms of fuels prepared by the direct addition of vegetable oils to the engine performance and exhaust emission values is another issue to be examined. In this study, the performance criteria and the emission criteria of the different types of fuel obtained by the preparation of a mixture of safflower oil and hazelnut oil in a single-cylinder diesel engine in a single-cylinder air-cooled diesel engine were compared.

Keywords: Plant Oils, Fuels, Diesel, Vehicle Emissions.

Farklı Pozisyonlarda mig Kaynağı ile Birleştirilen Invar36 Çeliğinin Ultrasonik ve Mekanik Muayenesi

Researcher Selçuk Tombul - Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Akkaş - Prof. Ph.D. Mustafa Boz

ÖZ

Bu çalışmada, gaz metal ark (MIG) kaynak yöntemi ile birleştirilen İnvar36 (ASTM 36) çelik malzemesinin ultrasonik ve mekanik özelliklerin etkisi araştırılmıştır. Deneysel çalışmalarda, İnvar36 çelik malzemesine X ve V kaynak ağzı açılmış ve seramik altlık kullanılarak fikstür üzerine yerleştirilerek ilave metal (AWS 5.14 ERNi-1) ile birleştirme işlemi yapılmıştır. X kaynak ağzı geometrisine sahip numuneler için farklı parametreler uygulanarak toplamda 19 paso, V kaynak ağzı geometrisine sahip numuneler için ise 18 paso uygulanmıştır. Kaynaklı numunelerin kaynaklanabilirliğini tespit etmek amacıyla numunelere tahribatlı ve tahribatsız muayene yöntemlerinden sertlik analizi, çentik darbe testi ve ultrasonik test muayenesi yapılmıştır. Deneysel sonuçlarında; TS EN ISO 15614-1:2004/A2:2012 test değerlendirme standardına göre X ve V kaynak ağız geometrisine sahip numunelerin ana malzeme, ITAB ve kaynak bölgelerinden alınan sertlik sonuçlarına göre kaynak ağzı geometrisinin sertliğe önemli bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Aynı değerlendirme standardına göre X ve V kaynak ağız geometrisine sahip numunelerin çentik darbe test sonuçlarına göre kaynak ağız geometrisinin çentik darbe dayanımına önemli bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. TS EN ISO 11666 değerlendirme standardına göre yapılan ultrasonik test muayenesi sonucu numunelerde herhangi bir çatlak ve gözenek tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Mıg Kaynağı, İnvar36, Kaynak Ağzı, Ultrasonik Test

Ultrasonic and Mechanical Inspection of Invar36 Steel Combined With mig Welding in Different Positions

Abstract

In this study, the effect of ultrasonic and mechanical properties of İnvar36 (ASTM 36) steel material combined with gas metal arc (MIG) welding method was investigated. In experimental studies, X and V welded to İnvar36 steel material was placed on the fixture by using ceramic base and joint metal (AWS 5.14 ERNi-1) was made. For the samples having the X weld geometry, a total of 19 passes were applied by applying different parameters and 18 passages were applied for the samples with V weld geometry. In order to determine the weldability of welded samples, hardness analysis, notch impact test and ultrasonic test were performed to the samples from destructive and non-destructive testing methods. In the experimental results; According to TS EN ISO 15614-1: 2004 / A2: 2012 test evaluation standard, it has been determined that the weld geometry has no significant effect on the hardness of the samples having X and V weld bent geometry according to the hardness results obtained from the main material, ITAB and welding regions. According to the same evaluation standard, it is determined that the welding bent geometry has no significant effect on notch impact strength of the samples having X and V welding bent geometry according to the notch impact test results. Ultrasonic testing according to TS EN ISO 11666 evaluation standard did not reveal any cracks and pores.

Keywords: Mıg Welding, Invar36, Welding Bent, Ultrasonic Testing

Farklı Sıcaklık Derecelerinin Maydanoz (Petroselinum Sativum) Sapının Kurutma Davranışları Üzerine Etkisi

Arş. Gör. Özlem Zambak - Prof. Dr. Sami Gökhan Özkal

ÖZ

Bu çalışmanın amacı farklı kurutma sıcaklıklarının maydanoz sapı örneklerinin kurutma davranışları üzerine etkisini belirlemektir. Bu amaçla, maydanoz örnekleri Denizli'de yerel bir marketten temin edilmiştir. Kurutmadan önce sap ve yaprak kısımları ayrılan maydanoz örneklerinin sap kısımları tepsili kurutma kabininde 40°C, 50°C ve 60°C sıcaklıklarda kurutulmuştur. Kurutma denemeleri 0,3 m/s hava hızında gerçekleştirilmiştir. Kurutma süresince ilk 30 dakika her 5 dakikada bir, sonra da her 30 dakikada bir tartım gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilere göre sıcaklık arttıkça maydanoz ve maydanoz sapı örneklerinin kurutma hızları da artmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler Lewis, Henderson ve Pabis, Page, Modifiye Page ve Logaritmik model olmak üzere beş ayrı modele uygulanmıştır. Bu modellerden maydanoz sapı örneklerinin 40°C, 50°C ve 60°C'de kurutma kinetiğini en iyi açıklayan modellerin 40°C'de kurutulan örnekler için Henderson ve Pabis Model, 50°C ve 60°C'lerde kurutulan örnekler için ise Page Model olduğu belirlenmiştir. Gıdaların kurutulması sırasında meydana gelen kütle transferinin en önemli ölçütlerinden biri olan etkin difüzyon katsayısı değeri maydanoz sapı örnekleri için 3,5x10-12 – 3,5x10-11 m2/s arasında değişmiştir. Sıcaklık arttıkça etkin difüzyon katsayısı değeri de artış göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurutma, Maydanoz Sapı, Kinetik Model, Etkin Difüzyon Katsayısı

Fe/Sno2 Katalizörü İle Heterojen Fenton Prosesi Uygulanarak Kağıt Endüstrisi Atıksuyundan Renk Giderimi

Ph.D. Şefika Kaya - Assoc. Prof. Ph.D. Yeliz Aşçı

ÖZ

Bu çalışma, heterojen Fenton prosesi ile kağıt endüstrisi atıksuyundan renk gideriminin araştırılması amacıyla yapılmıştır. Kağıt endüstrisinin en önemli üretim prosesi olan kraft işleminin bir sonucu olarak, biyobozunması zor olan ve beyazlatma için kullanılan klorlu bileşikler, atık suyun renk içeriğine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Deneysel çalışmalarda, katalizör miktarı, hidrojen peroksit derişimi, pH, sıcaklık, reaksiyon süresi ve karıştırma hızı gibi farklı çalışma koşullarının renk giderimi üzerindeki etkileri araştırılmıştır. En iyi reaksiyon koşulları pH 3.0, hidrojen peroksit derişimi 400 ppm, katalizör miktarı 0,20 g, reaksiyon süresi 120 dakika, sıcaklık 35°C ve 160 rpm karıştırma hızı olarak elde edilmiştir. Katalizörün miktarı heterojen Fenton reaksiyonlarını önemli ölçüde etkiler. Katalizör miktarındaki artışla renk giderim verimi artmıştır. pH heterojen Fenton işleminde önemli bir parametredir. Demir iyonları düşük pH değerlerinde aktif değildir ve yüksek pH değerlerinde çökelir. Hidrojen peroksit yüksek sıcaklıkta kendi kendine ayrışabilir. Bu nedenle, optimum sıcaklık 35°C olarak seçilmiştir. Optimum çalışma koşulları altında, maksimum renk giderim verimi %93 olarak elde edilmiştir. Sonuçlar Fe/SnO2 katalizörünün heterojen Fenton sistemleri için faydalı olduğunu göstermektedir. Son olarak, bu katalizörün hiçbir zaman demir hidroksit çamurunu oluşturmadığı ve geniş pH aralığında çalışabileceği, homojen Fenton işleminin dezavantajlarının üstesinden gelinebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Atıksu Arıtımı, Heterojen Fenton, Kağıt Endüstrisi

Heterogeneous Fenton Process With Fe/Sno2 Catalyst to Removal Color From Pulp and Paper Industrial Wastewater

Abstract

This study was performed to investigate the removal of color from pulp and paper industrial wastewater using the heterogeneous Fenton process. As a result of the kraft process, which is the most important production process of the pulp and paper industry, the chlorinated com-pounds, which are difficult to biodegrade and are used for whitening, contribute considerably to the color content of the wastewater. In experimental studies, the effects of different operating conditions such as catalyst amount, hydrogen peroxide concentration, pH, temperature, reaction time and stirring speed on color removal were investigated. The best reaction conditions were found as pH 3.0, hydrogen peroxide concentration 400 ppm, amount of the catalyst 0,20 g, reaction time 120 minutes, temperature 35°C and stirring speed 160 rpm. Amount of the catalyst effects the heterogenous Fenton reactions considerably. The color removal increased with the increase in the dosage of catalyst. The pH is an important parameter in the heterogenous Fenton process. Iron ions are not active at low pH values and precipitate at high pH values. Hydrogen peroxide may undergo self-decomposition at high temperature. Therefore, the optimum temperature was selected at 35°C. Under optimal operating conditions, the maximum color removal were obtained as 93%. The results show that the Fe/SnO2 catalyst is useful for the heterogeneous Fenton systems. Finally, it may be said that, because this catalyst never generates the iron hydroxide sludge and may work at wide pH range, the drawbacks of the homogeneous Fenton process are overcome.

Keywords: Wastewater Treatment, Heterogeneous Fenton, Pulp and Paper Industry

Fe25AL25ti Alaşımının Aşınma Davranışları

Prof. Dr. Osman Torun – Doç. Dr. İbrahim Çelikyürek –

Dr. Öğr. Üyesi Bedri Baksan

ÖZ

Fe-Al-Ti esaslı alaşımları, yüksek sıcaklık uygulamalarında intermetalik esaslı malzemelerin geliştirilmesi için potansiyele sahip bir malzeme olmaya adaydır. Bu çalışmada Fe-25Al-25Ti alaşımının kuru kayma davranışı incelenmiştir. Fe25Al25Ti alaşımı argon atmosferi altında vakum ark fırınında ergitilerek hazırlanmıştır. Alaşımın mikro yapısı optik mikroskop ile incelenmiştir. Sonuçlar Fe25Al-25Ti alaşımının mikro yapısının Fe3Al alaşımından farklı olduğunu göstermiştir. Sertlik değerleri ölçülmüş ve sonuçlar döküm Fe25Al-25Ti alaşımının döküm Fe3Al'den daha yüksek sertlik değerine sahip olduğunu göstermiştir. Bu alaşımın kuru sürtünme aşınma testi, tungsten karbür bilye kullanılarak disk geometrisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Döküm Fe25Al-25Ti alaşımının aşınma direncinin Fe3Al alaşımının aşınma direncinden daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Her iki alaşımın aşınmış yüzeyleri, elektron mikroskobu ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fe25al25ti, Aşınma, Sertlik

Fe3Al Alaşımının Nokta Direnç Kaynağında Kaynak Süresinin Etkisi

Prof. Ph.D. Osman Torun - Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Çelikyürek - Ma. Alptuğ Şenses

ÖZ

Bu çalışmada, Fe3Al alaşımı sırasıyla% 99.99 ve% 99.7 oranında saflıkta demir ve alüminyumdan argon atmosferi altında vakum ergitme fırınında ergitilerek hazırlanmıştır. Numuneler 650-700 ˚C' ye ısıtılmış ve daha sonra haddelenerek kaynak için uygun kalınlığa getirilmiştir. Haddelenmiş numuneler 10 mm genişliğinde ve 30 mm uzunluğunda hazırlanmıştır. Nokta direnç kaynağı deneyleri, farklı kaynak sürelerinde 4 kA' lik kaynak akımı altında nokta direnç kaynak makinesi ile gerçekleştirilmiştir. Kaynak işleminden sonra, kaynaklı numunelerin kaynak bölgelerinin mikroyapıları optik mikroskop ile incelenmiştir. Optik mikroskop incelemeleri, kaynaklı numunelerin kaynak ara yüzeylerinin çatlaksız, gözeneksiz ve pürüzsüz bir şekilde birleştiğini ortaya çıkarmıştır. Kaynaklı numunelerin çekme testi, kaynak mukavemetini belirlemek için üniversal çekme-basma test makinesinde gerçekleştirilmiştir. Sertlik değerleri, kaynak bölgesinden ve matristen ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nokta Direnç Kaynağı, Fe3al, Kaynak Süresi

Effect of Welding Time On Resistance Spot Welding of Fe3al Alloy

Abstract

In this study, the alloy Fe3Al was prepared with vacuum arc melting under an argon atmosphere from iron and aluminum with 99.99 wt.% and 99.7 wt.% purity, respectively. The samples were heated to 650-700 ◦C and rolled. Rolled samples were prepared 10 mm in width and 30 mm in length. The resistance spot welding experiments were carried out by a resistance spot welding machine at different welding times under a welding current of 4 kA. After welding, the microstructures of welding interfaces of the welded samples were examined with optical microscopy. The optical microscopy investigations were revealed that the welding interfaces of the welded samples have smooth morphology without any crack or pore. Tension test of the welded samples was performed out in the universal tension-compression testing machine to determine weld strength. The hardness values were measured from the center of the welding interface to both sides.

Keywords: Resistance Spot Welding, Fe3al, Welding Time

Fe3al ve Ti6Al4v Alaşımının Bakır Ara Tabaka Kullanılarak Difüzyon Kaynağı

Prof. Dr. Osman Torun – Doç. Dr. İbrahim Çelikyürek

ÖZ

Bu çalışmada, demir alüminat (Fe3Al) alaşımı ve Ti6Al4V alaşımı difüzyon kaynağı yöntemiyle, 900 ºC' de vakum altında çeşitli sürelerde gerçekleştirilmiştir. Kaynaklı numunelerin ara yüzey mikro yapıları, taramalı elektron mikroskobu (SEM) ile incelenmiştir. Taramalı elektron mikroskobu fotoğrafları ara yüzey boyunca sürekli, kesintisiz, iyi bir bağlantı olduğunu göstermiştir. Kaynak işleminden sonra kaynak bölgesinin kesme mukavemetini belirlemek için kaynaklı numunelere kesme testleri uygulanmıştır. Test sonuçları, maksimum kesme dayanımının 90 dakika sürede kaynaklanan numunelerde elde edildiğini göstermiştir. Kaynaklanmış numunelerin kırık yüzeyleri taramalı elektron mikroskobu ile incelenmiş ve kimyasal bileşimleri, enerji disperse spektroskopisi (EDS) kullanılarak belirlenmiştir. Analiz sonuçları, alaşımlarla ve bakır ara tabaka arasında reaksiyon meydana geldiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Difüzyon Kaynağı, Kesme Testi, Mukavemet

Fe@au Nanoparticles Functionalized Single Walled Carbon Nanotubes for Fuel Cell

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Lütfi Yola - Assoc. Prof. Ph.D. Necip Atar

Abstract

Carbon nanotubes (CNTs) are allotropes of carbon with a cylindrical nanostructure. These cylindrical carbon molecules have unusual properties, which are valuable for nanotechnology, electronics, optics and other fields of materials science and technology. Core–shell nanoparticles (CSNs) are a class of nanostructured materials that have recently received increased attention owing to their interesting properties and broad range of applications in catalysis, biology, materials chemistry and sensors. In this report, Fe@Au nanoparticles functionalized single walled carbon nanotubes for fuel-cell application was developed. The effective surface areas of developed surfaces were calculated. Fe@Au nanoparticles functionalized single walled carbon nanotubes (Fe@Au NPs/p-SWCNTs) modified glassy carbon electrode was investigated for fuel-cell applications.

Keywords: Carbon Nanotubes; Core–shell Nanoparticles ; Direct Fuel Cell

Fen Bilgisi Öğretmen Adayları İçin Fen Laboratuvarı 2 Başarı Testinin Geliştirilmesi (Pilot Uygulama), Öğrencilerin Bekledikleri Notlarla Aldıkları Notlar Arasındaki İlişki ve Yeni Programdaki Laboratuvar Uygulamaları Hakkındaki Görüşleri

Hatice KIRÇİÇEK - Öğr. Gör. Dr. İbrahim YÜKSEL
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Fen Bilgisi öğretmen adayları için 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar döneminde fen öğretimi laboratuar uygulamaları II başarı testinin geliştirilmesi için pilot uygulama ve öğrencilerin bekledikleri notlarla aldıkları notlar arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Ayrıca 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Fen Bilgisi öğretmenliği programını yeni kazanan öğrencilere uygulanmaya başlanan Yükseköğretim Kurumu Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programlarında bulunan laboratuvarlarla ilgili öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmada çalışma konusu olarak Fen Öğretimi Laboratuvarlar Uygulamaları II dersindeki müfredat konuları seçilmiştir. Araştırma, Ankara'da bir devlet üniversitesinde Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı'nda 3. sınıfta öğrenim gören 59 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından Fen Öğretimi Laboratuvar Uygulamaları Başarı Testi (FÖLUBT) geliştirilmiştir. FÖLUBT için madde analizi testin bir grubuna uygulandıktan sonra, istatistiksel teknikler yardımıyla test kapsamındaki maddeler tek tek analiz edilmiştir. Üniversiteyi yeni kazanan öğrencilere uygulanmaya başlanan yeni YÖK Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programları laboratuvar uygulamaları ve laboratuvar uygulamalarının derse dahil edilmesine ilişkin 3. sınıf öğrencilerinin görüşleri sorulmuştur. Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı'nda 3. sınıf öğrencilerinin aldıkları not ile bekledikleri not arasındaki ilişki incelenmiştir. Gerekli veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. FÖLUBT için pilot uygulama sonuçlarına göre test güvenilir bulunmuştur. Test için geçerlilik çalışması yapılmış ve geçerliliği sağlamıştır. Fen Öğretimi Laboratuvarı Uygulamaları II dersini alan öğrencilerin bekledikleri notlarla aldıkları notlar arasındaki korelasyon Fen Bilgisi öğrencilerinin final sınav notu ile bekledikleri not arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Laboratuvar derslerinin çoğunun teorik derslere katılması çoğu öğrenci tarafından uygun bulunmamıştır.

Anahtar Sözcükler: Fen laboratuvarı başarı testi, laboratuvar hakkında görüşler, not beklentisi

Fen Bilimleri Branşındaki ve Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Optik Konularından Oluşankelime Avı, Kelime Türetme ve Bilmecetestindeki Başarılarıarasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynel Abidin Yılmaz – Öğr. Gör. Vedat Mert – Öğr. Gör. Dr. İbrahim Yüksel - Araştırmacı Mehmet Özpınar – Araştırmacı Muhammed Ali Savaş

ÖZ

Günümüz eğitim sistemi aktif uygulamalarla öğrenmeyi daha kolay ve eğlenceli hale getirmeye çalışmaktadır. Bu kapsamda son yıllarda öğretmen ve öğrenciler için çeşitli etkinlikler ve uygulamalar ön plana çıkmaktadır. Bu eğlenceli uygulamalardan bazılarıda kelime avı, kelime türetme ve bilmecelerdir. Kelime avında, harflerin karıştırılmasıyla elde edilen tabloda, sağdan sola, soldan sağa, aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya ve çapraz şekilde oluşturulan kelimelerin bulunması istenir.Kelime türetme oyununda ise amaç, karışık olarak verilen harflerden konu ile ilgili en uzun kelimeyi türetmektir. Bilmecede dolaylı olarak sunulmuş veya gizlenmiş olan nesnenin, verilen özelliklerinden yola çıkılarak buldurulması esastır. Zeka oyunları öğrencinin merkezde olduğu ve kendi öğrenme süreçlerini yönettiği yapılandırmacı ilkelere sahip aktif öğrenme yöntemlerine dayanmaktadır. Öğrenme sürecinin en önemli unsurlarından olan öğretmenin üstlenmiş olduğu rol ve sorumluluklar; öğrenciler için karar alma, potansiyellerini kullanabilme, kendini gerçekleştirebilme fırsatlarını sağlamaktadır. Aktif öğrenmeyi gerçekleştirme anlamında fen bilimleri branşındaki ve farklı branşlardaki öğretmenlerin fizik dersinde önemli bir yere sahip olan optik konularından oluşan kelime avı, kelime türetme ve bilmece testindeki başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubunu Türkiye genelinde ilkokul ve ortaokullarda görev yapan farklı branşlardaki130 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen Kelime avı, kelime türetme ve bilmece testi 3 seviyeden oluşmaktadır. Kelime avı 58, kelimetüretme 41ve bilmece 12 soru içermektedir. Gruplar arası ortalamaları karşılaştırmak adına Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, fen bilimleri öğretmenleri diğer branşlardaki öğretmenlere göre optik konularını içeren testlerde daha başarılı olmuşlardır. Cinsiyetler arası yapılan analizlerde ise cinsiyetler arasında herhangi bir farklılık çıkmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Optik, Kelime Avı, Kelime Türetme ve Bilmece

Fenolik Bileşiklerin Sulardan Adsorpsiyonla Giderimi İçin Aktif Karbonun Etkinliğinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Fatma Tümsek

ÖZ

Endüstriyel atıksularda fenol ve fenol türevi bileşiklere sıkça rastlanmaktadır. Fenolik bileşikler kömür dönüşüm teknolojileri, petrokimya, kağıt, boya, pestisit, ilaç gibi endüstrilerin atık sularında yer almaktadır. Ayrıca fenol içeren atık suların klorlanması klorofenollerin oluşmasına neden olmaktadır. Fenol ve fenol türevleri tüm canlı türlerine zarar verirler, kanserojen ve mutajenik etkileri mevcuttur. Bu çalışmada, 4-nitrofenol ve 2,4-diklorofenolün sulu çözeltiden adsorpsiyonla giderimi için toz aktif karbonun etkinliği incelenmiştir. Çözelti pH'si ve derişimi, temas süresi, sıcaklık ve adsorban miktarı gibi çeşitli parametrelerin fenolik bileşiklerin giderimi üzerine etkileri belirlenmiştir. Fenolik bileşiklerin giderimi, başlangıç çözelti derişimi ve çözelti sıcaklığı arttıkça artmıştır. Adsorpsiyon çözelti pH değerinden çok fazla etkilenmemektedir. Adsorpsiyon kinetiği her iki bileşik için de yalancı ikinci derece modele uymaktadır. Langmuir izotermi deneysel verileri en iyi temsil eden model olarak belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar aktif karbonun atık sulardan fenolik bileşiklerin giderimi için etkin bir adsorban olarak kullanılabileceğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Aktif Karbon, Fenolik Bileşikler, Adsorpsiyon

Investigation of the Efficiency of Activated Carbon for Removal of Phenolic Compounds From Water by Adsorption

Abstract

In industrial wastewater, phenol and phenol derivative compounds are frequently encountered. Phenolic compounds are involved in wastewaters of industries such as coal conversion technologies, petrochemicals, paper, paints, pesticides and pharmaceuticals. In addition, chlorination of wastewater containing phenol causes chlorophenols to form. Phenol and phenol derivatives damage all living organisms, their carcinogenic and mutagenic effects are available. In this study, the efficiency of powdered activated carbon for the removal of 4-nitrophenol and 2,4-dichlorophenol from aqueous solution was investigated. Effects of various parameters such as pH and concentration of solution, contact time, temperature and adsorbent amount on the removal of phenolic compounds were determined. Removal of phenolic compounds increased with increasing initial solution concentration and solution temperature. The adsorption is not affected too much by the pH value. The adsorption kinetics conforms to the pseudo-second order model for both compounds. The Langmuir isotherm is the model that best represents experimental data. The results showed that the activated carbon could be used as an effective adsorbent for the removal of phenolic compounds from waste waters.

Keywords: Activated Carbon, Phenolic Compounds, Adsorption

Fonksiyonel Derecelendirilmiş Magnezyum Alaşımlarının Üretimi ve Karakterizasyonu

Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Akkaş - Assoc. Prof. Ph.D. Serkan Islak – Prof. Ph.D. Mustafa Boz

ÖZ

Bu çalışmada soğuk presleme yöntemiyle AZ91, AM60, AZ31 Mg alaşımı tozları ve Al tozu ile fonksiyonel derecelendirilmiş malzemeler üretilmiştir. Mg alaşımı tozlar gaz atomizasyon yöntemi ile üretilmiştir. Numuneler 400 MPa basınçta preslenmiş ve daha sonra 500 °C sıcaklıkta 2 saat süre ile argon atmosferinde sinterlenerek üretilmiştir. Presleme ve sinterleme işlemi sonrasında 3 farklı geçiş bölgesine sahip fonksiyonel derecelendirilmiş malzemeler üretilmiştir. Geçiş bölgelerinin sertlik değişimini ve difüzyonu tespit etmek için mikrosertlik ölçümleri ve SEM-EDX analizi yapılmıştır. Ayrıca içyapıda oluşan fazları tespit edebilmek amacıyla XRD analizi yapılmıştır. En yüksek sertlik dayanımına AM60 Mg alaşımı ile üretilen numunede ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Az91, Am60, Az31, Fonksiyonel Derecelendirilmiş Malzeme

Production and Characterization of Functionally Graded Magnesium Alloys

Abstract

In this study, AZ91, AM60, AZ31 Mg alloy powders and Al graded materials were produced by cold pressing. Mg alloy powders were produced by gas atomization method. The samples were pressed at 400 MPa pressure and after that sintered at 500 ° C for 2 hours in argon atmosphere. Functionally graded materials with 3 different transition areas were produced after pressing and sintering. Microhardness measurements and SEM-EDX analysis were performed to determine the hardness change and diffusion of transition areas. In addition, XRD analysis was performed in order to determine phases formed in internal structure. The highest hardness strength is achieved in the sample produced with AM60 Mg alloy.

Keywords: Az91, Am60, Az31, Functionally Graded Material

Fosil Yakıtlı Bir Motora Alternatif Yakıt Karışım Uygulamalarının Azot Oksit (Nox) Değişimlerinin Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Süleyman Üstün

ÖZ

Fosil yakıt olarak adlandırılan motorlarda yakıt olarak benzin, motorin, LPG ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Fosil yakıt rezervlerinin 40 yıla yakın bir zaman içerisinde hızla rezervlerinin tükenecek olması motorlu taşıt üreticilerini alternatif yakıtlı araçlar ile hibrit ve elektrikli araçlar ile ilgili araştırmalara yöneltmiştir. Otomobilin icadından bu yana hızla teknolojik olarak yenilenmesine karşın fosil yakıtın yanma gerçekliliği değişmemiştir. Fosil yakıt yandığı zaman çevreye zararlı gazlarını (CO, NOx, CO2, HC) yaymaya devam etmektedir. Motorlu taşıt üreticileri sadece bu emisyon değerlerini uluslararası standartlar dahilinde tutma gayreti içerisindedir. Bu değerleri tutturabilmek için araçlara yardımcı sistemler eklenmektedir. Egzoz gazlarının resirkülasyonu (EGR) , karter havalandırma sistemi, stop-start sistemi, katalitik konvertör bunlara örnek verilebilir. Bunun yanı sıra alternatif yakıt ile fosil yakıtları belirli oranlarda karıştırarak yada tamamen alternatif yakıt (Biyodizel, biyoetanol, biyometanol vb) kullanarak emisyon değerlerini aşağıya çekme çabaları ve bu konudaki araştırmalar devam etmektedir. Motorin içerisine yasal olarak %5 biyoyakıt karıştırılmaktadır. Buradaki amaç ülkelerin karbon ayak izi değerlerini aşağıya çekmek ve çevresel etkileri azaltmaktır. Diğer yandan benzin içerisine de metanol, etanol gibi NOx değerlerini düşüren biyoyakıt değişik oranlarda karıştırıldığı gibi tamamen de biyoyakıt kullanılmaktadır. Bu çalışmada motorin ve benzin içerisinde belirli oranlarda karıştırılan farklı biyoyakıtlı karışımların NOx değerleri fosil yakıtla kıyaslanmıştır. Alternatif yakıt karışımlarının NOx değerlerinin azaldığı gözlemlenmiştir. Sonuçlar tablo ve grafik olarak ortaya konmuş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyoyakıtlı Motorlar, Yakıtlar ve Yanma, Alternatif Yakıtlar

Comparison of Nitrogen Oxide (Nox) Variations of Alternative Fuel Mix Applications in a Fossil Fueled Engine

Abstract

The so-called fossil fuel engines are mainly used as fuel for gasoline, diesel and LPG. The fact that fossil fuel reserves will be depleted in rapidly over 40 years has led motor vehicle manufacturers to research on alternative fuel vehicles and hybrid and electric vehicles. Although the technology has been renewed rapidly since the invention of the car, the burning reality of fossil fuel has not changed. When fossil fuel is burned, it continues to spread its environmentally hazardous gases (CO, NOx, CO2, HC). Motor vehicle manufacturers are only trying to keep these emission values within international standards. In order to achieve these values, auxiliary systems are added to the vehicles. Exhaust gas recirculation (EGR), crankcase ventilation system, stop-start system, catalytic converter are examples. In addition, the efforts to reduce the emission values by using alternative fuels (biodiesel, bioethanol, biomethanol, etc.) or by completely mixing the alternative fuels with fossil fuels or researches are continuing. 5% biofuel is legally mixed into the diesel. The aim is to reduce the carbon footprint values of countries and reduce environmental impacts. On the other hand, biofuel, which also reduces NOx values such as methanol and ethanol, is mixed in gasoline and biofuels are used completely. In this study, NOx values of different blends of biofuels mixed in diesel and gasoline were compared with fossil fuels. It was observed that the NOx values of alternative fuel mixtures decreased. The results are presented and interpreted as tables and graphs.

Keywords: Biofuels Engines, Fuels and Combustion, Alternative Fuels

Foto-Fenton Prosesi İle Ayçiçeği Yağı Endüstrisi Atıksuyunun Arıtımının İncelenmesi

Ph.D. Şefika Kaya - Assoc. Prof. Ph.D. Yeliz Aşçı

ÖZ

Gelişmiş oksidasyon işlemleri, son zamanlarda biyolojik olarak parçalanamayan organik bileşiklerin uzaklaştırılması için yaygın olarak kullanılmaktadır. İleri oksidasyon işlemlerinden biri olan foto-Fenton prosesi için gerekli iki temel parametre UV ışınları ve radikallerdir. UV ışınlarının Fenton reaktifi ile uygulanması, organik maddenin daha kolay parçalandığını ve degradasyon oranının daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu çalışmada, foto-Fenton prosesi kullanılarak ayçiçek yağı endüstriyel atıksuyunun arıtılması incelenmiştir. Ayçiçek yağı üretiminde atıksu, atık sudaki COD değerini arttıran önemli miktarda yağ, sabun ve NaOH içerir. Deneylerde pH, demir konsantrasyonu, hidrojen peroksit konsantrasyonu, reaksiyon süresi, ışık şiddeti gibi parametrelerin etkileri araştırılmıştır. Foto-Fenton deneyleri, her biri 8 W şiddetinde 18 UV lamba ile donatılmış üç kademeli çalışabilen bir fotoreaktörde gerçekleştirilmiştir. Foto-Fenton işlemlerinin en önemli avantajı reaksiyon sürelerinin kısa olmasıdır. Elde edilen verilere göre reaksiyon süresi 30 dakika olarak belirlenmiştir. Işık şiddetinin etkisi ile ilgili deneysel çalışmalar 3 farklı kademede (6-12-18 adet lamba) yapılmıştır. 18 adet UV lamba kullanıldığında maksimum KOİ giderimi sağlanmıştır. Deney sonuçları incelendiğinde, optimum koşullar altında KOİ giderim verimi %97 olarak elde edilmiştir. Bu sonuç bize foto-Fenton işleminin ayçiçek yağı endüstrisi atıksuyu arıtımında uygulanabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Atıksu Arıtma, Foto-Fenton, Ayçiçek Yağı Endüstrisi

Investigation of Sunflower Oil Industrial Wastewater Treatment by Photo-Fenton Process

Abstract

Advanced oxidation processes are widely used for the removal of organic compounds that have recently been non-biodegradable. Two basic parameters required for the photo-penton process, one of the advanced oxidation processes, are UV rays and radicals. The application of UV rays with the Fenton reactivity has shown that the organic matter is more fragmented and the degradation rate is higher. In this study, the treatment of sunflower oil industrial wastewater was studied by using the photo-Fenton process. In the production of sunflower oil, the wastewater contains significant amount of oil, soap and NaOH which increases the COD value in the wastewater. In the experiments the effects of parameters such as pH, iron concentration, hydrogen peroxide concentration, reaction time, light intensity were investigated. The photo-Fenton experiments were carried out in a three-stage photoreactor equipped with 18 UV lamps each having an intensity of 8 W. The most important advantage of photo- Fenton processes is that reaction times are short. The reaction time was determined to be 30 minutes according to the obtained data. Experimental studies of light intensity were made at 3 different levels (6-12-18 piece of lamp). Maximum COD removal was achieved when 18 lamps were used. When the experimental results were examined, under optimum conditions removal of COD (chemical oxygen demand) were achieved as 97%. This result shows us that the photo-Fenton process can be applied in sunflower oil industry wastewater treatment.

Keywords: Wastewater Treatment, Photo-Fenton, Sunflower Oil İndustry

Fotogrametrik Hareket Analiz Yazılımının (Fhay) Tasarlanması ve Sporcu Gelişiminde Kullanılması

Mr. Mustafa Canıberk - Assoc. Prof. Ph.D. Faik Ahmet Sesli

ÖZ

Sporcu sağlığı ve gelişimine yönelik çalışmalarında sıklıkla üç boyutlu hareket analiz sistemleri kullanılmaktadır. Bilindiği üzere sporcu hareketleri çok kısa bir zaman içerisinde ve hızla gerçekleşmektedir. Bu hareketlerin kinematik olarak belirlenmesinde video kameralar ile alınan görüntülerin kullanılması günümüzde en çok tercih edilen yöntemlerdendir. Kinematik; insan hareketlerinin pozisyon sürelerini, vücut segmentlerinin yer değiştirmelerini, ivmelenmesini ve vücudun segmentlerinin hızlanmasını ele almaktadır. Bu bilgiler, insan vücudundaki antropometrik noktaların 3 boyutlu koordinatları biliniyorsa kolaylıkla hesaplanabilmektedir. Sayısal fotogrametrik yöntemlerle görüntü analizlerinin üç boyutlu olarak gerçekleştirilmesi, vücudun kinematik hareketlerinin değerlendirilmesine yeni bir boyut kazandırmıştır. Anlık hareketlerin üç boyutlu olarak yakalanabilmesi için fotogrametrik tekniklerin tercih edilmesi, fotogrametrinin diğer ölçme yöntemlerine göre en büyük avantajı olan "ölçmelerin cisimle temas kurmadan fotografik izdüşüm üzerinden yapılması" ilkesinin doğal bir sonucudur. Böylelikle hareketi meydana getiren unsurlarla (sporcu, ekipmanlar, spor alanı vb.) doğrudan temas kurulmadan hareketin belirlenmesi mümkün olmaktadır. Bu çalışmada; üç boyutlu kinematik hareket analizini fotogrametrik yöntemler ile gerçekleştiren, stereo görüşü sağlayabilecek sayıda kamera sistemini senkronlayabilen ve gerçek zamanlı sonuçları görüntüleyebilen bir yazılım geliştirilmiştir. Geliştirilen bu yazılım bir sporcu grubu üzerinde test edilerek elde edilen sonuçlar irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fotogrametri, Hareket Analizi, Kinematik

Designing Photogrammetric Motion Analysis Software (Pmas) and Using it in Athlete Development

Abstract

Three-dimensional motion analysis systems are frequently used in sportsmen's health and development. As it is known, sportsman movements are realized in a very short time and rapidly. The kinematic determination of these movements is the most preferred method of using images taken with video cameras today. Kinematics; addresses the position duration of human movements, displacement of body segments, acceleration and acceleration of body segments. This information can be easily calculated if the 3D coordinates of the anthropometric points in the human body are known. Realization of image analysis with digital photogrammetric methods in three dimensions, has brought a new dimension to the evaluation of the kinematic movements of the body Photogrammetric techniques are preferred, because three-dimensional capture of gestures are ensured. This is the natural result of principle of making the measurements on the basis of photographic projection without making any contact with the objects and this is the most important advantage of photogrammetry in comparison with other measuring methods. Thus, it is possible to determine the movement without direct contact with the elements (athletes, equipment, sports field etc.). That make up the movement. In this study; a software has been developed that realises three dimensional kinematic motion analysis with photogrammetric methods, synchronizes the number of camera systems that can provide stereo vision and displays real-time results. The developed software was tested on a group of athletes and the results were analyzed.

Keywords: Photogrammetry, Motion Analysis, Kinematic

Furanyl-Substituted Anthracene Derivatives As Organic Sensitizers for Highly Efficient Dye-Sensitized Solar Cells

Lec. Ph.D. Yasemin Torlak - Prof. Ph.D. Arif Kıvrak - Prof. Ph.D. Mahmut Kus

Abstract

In recent times, anthracene-based organic thin film transistors, organic light emitting devices (OLEDs), solar cells and dye sensitized solar cells can be used to due to such features achieve high efficiency effective charge excellent and carrier mobility. Electrical properties of compounds could be linked planar structure of anthracene structure, conjugated, and the crystalline. A series of organic dyes including variety amines as electron donors, a variety of anthracene based donor-acceptor (D-A) type molecules, the following compounds: furanyl-substituted anthracene derivatives; namely 9,10-di(furan-2-yl) Anthracene (DFA), 5,50-(anthracene-9,10-diyl)bis(furan-2-carbaldehyde) (DAFA) and 2,20-((5,50-(anthracene-9,10-diyl)bis(furan-5,2-diyl)) bis (methanylylidene)) dimalononitrile (DCNFA) were synthesized successfully by condensation reactions. Also, it is anticipated that anthracene derivatives with the furanyl moieties as π-bridge would demonstrate improve photovoltaic performance due to lowered LUMO energy level, higher electronic coupling constant, light harvesting efficiency and electron injection values. These dyes as the sensitizers in dye-sensitized solar cells (DSSCs) using under one sun (AM 1.5) illumination, demonstrated efficiencies ranging from 1.38% to 2.43%, exceeding that using functionalized compounds.

Keywords: Dye-Sensitized Solar Cells; Power Conversion Efficiency; Anthracene,donor-Acceptor

Füzyon Buharlaşma Reaksiyonları ve Yüklü Parçacık ve Nötron Algıçları

Arş. Gör. Dr. Bahadır Sayğı

ÖZ

Çok-cisim problemi günümüz teorik ve deneysel fizikte önemli bir araştırma alandır. Katı, sıvı, gaz ve plazma içerisindeki elektronlar, sönmüş yıldızların merkezindeki parçacıklar, nötron yıldızlarının merkezindeki nötron maddesi ve yarı iletken ve metallerdeki elektron bulutları karşımıza çok-cisim problemi olarak çıkar. Atomik çekirdek de keşfedildiği günden bugüne birçok bilim insanın dikkati çeken bir kuantum çok cisim problemidir. Keşfine kadar herhangi bir teorik model çekirdeğin varlığını öne sürmediği için atom çekirdeği üzerine ortaya atılan tüm modeller her daim yarı deneysel olarak karşımıza çıka. Çekirdeğin yapısını anlamak için teori ve deney birbirini tetiklemektedir. Nükleer çekirdeğinin yapısı anlamak için, çekirdeğin deneysel olarak ortaya koyduğu özellikler genel olarak yatay (nötron ya da proton sayısına göre) ve dikey (spin-kuantum sayısına göre) açıdan ele alınır. Bu çalışmada proton damlama çizgisine doğru yaklaşırken çekirdeğin hem nötron sayısında göre hem de spin-kuantum sayısına göre özellikleri incelemekte kullanılacak deneysel verinin elde edilmesi için kullanılan reaksiyon çeşidi olan füzyon buharlaşma reaksiyonu ve bu reaksiyon çeşidi ile kullanılan Neutron Wall, NEDA, EUCLIDES, LISA gibi deneysel cihazlardan bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Nötron Fakiri Çekirdekler, Füzyon Buharlaşma Reaksiyonları, Yüklü Parçacık Tespiti, Nötron Algıçları

Gamma-Ray Irradiation Investigation on the Electrical Properties of Pmma/zno Deposited on P-Type Silicon

Ph.D. Cand. Nuriye Kaymak - Ph.D. Cand. Esra Efil - Assoc. Prof. Ph.D. Ugur Gokmen - Prof. Ph.D. Elif Oz Orhan - Prof. Ph.D. Sema Bilge Ocak - Ph.D. Cand. Elanur Seven

Abstract

In this work, we have investigated the effects of 60Co gamma-ray irradiation on the electrical properties the composite structure of the poly (methyl methacrylate)/zinc oxide nanoparticle (PMMA/ZnO). Firstly, RCA cleaning procedure was used to remove all foreign dirty on the surface of the silicone layer. After the chemical cleaning procedure, the PMMA/ZnO structure was produced on silicone substrate. To show the influence of 60Co gamma-ray irradiation, the current-voltage (I-V) characteristics of the composite structure, we have been measured before and after gamma-ray irradiation at room temperature and in dark. We have been used Cheung and Standart methods in order to explore the γ-ray effect on electrical parameters of the composite structure.

Keywords: Current-Voltage (I-V) Characteristics, Pmma/zno, Electrical Properties

Gamow-Teller Geçiş Oranlarına Bozulmuş Su(4) Simetrisinin Restorasyon Etkisi

Assoc. Prof. Ph.D. Necla Cakmak

ÖZ

Bu çalışmada, bazı kurşun izotopları için Gamow-Teller geçişleri proton-nötron kuazi parçacık rastgele faz yaklaşımı (pn-QRPA) çerçevesinde incelendi. Merkezi kuazi parçacık ortalama alan teriminin bozulmuş SU(4) simetri özelliği Pyatov's restorasyon metodu (PM) ile restore edildi. Toplam hamilton operatörüne bu terimdem gelen ilave h0 etkin etkileşme terimi katkı sağlar. Restore edilmiş Hamiltonun özdeğer ve özfonksiyonları ayrılabilir rezidual Gamow-Teller etkin etkileşmeleri parçacık-deşik (ph) ve parçacık-parçacık (pp) kanallarında çözüldü. Restorasyon içinde hesaplanan geçiş oranları şematik ve kabuk modelleri ile karşılaştırıldı. Bu çalışma MEV-2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK numaralı araştırma projesi ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pyatov Restorasyon Metodu, Kabuk Model, Gamow-Teller Geçişleri

The Effect of Restoration of Broken Su(4) Symmetry On Gamow-Teller Decay Rates

Abstract

In this study, the Gamow-Teller transitions of some lead isotopes is investigated within the framework of the proton–neutron quasi-particle random phase approximation (pn-QRPA) method. The broken SU(4) symmetry property of the central quasi-particle mean field term is restored by using Pyatov's restoration method (PM). An additional effective interaction term h0 coming from this restoration contributes to the total Hamiltonian. The eigenvalues and eigenfunctions of the restored Hamiltonian with the separable residual Gamow-Teller effective interactions in the particle-hole (ph) and particle-particle (pp) channels are solved. The calculated decay rates within restoration are compared with the schematic and shell model estimates. This study within the research project MEV 2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK) coded is supported by The Council of Higher Education of Turkey (CoHE) and the Higher Education Commission of Pakistan (HEC).

Keywords: Pyatov's Restoration Method, Shell Model, Gamow-Teller Transitions

Gasymov-Guseinov Formülünün İspatı

Asst. Prof. Ph.D. Elif Başkaya

ÖZ

Bu çalışmada, pencil denkleminin başlangıç değerleriyle ele alındığında, problemin çözüm formu elde edilecektir. Bu form daha önce Gasymov ve Guseinov tarafından verilmiştir, fakat ispatlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İkinci Dereceden Pencil; Sturm-Liouville Operatörü, Gasymov-Guseinov Formülü

A Proof of Gasymov-Guseinov Formula

Abstract

In this study, we obtain the solution form of eigenfunctions of pencil equation with initial conditions. This formula has been given before by Gasymov and Guseinov, but it hasn't been proven.

Keywords: Quadratic Pencil, Sturm-Liouville Operator, Gasymov-Guseinov Formula

Green Synthesis of Tio2–zno Nanocomposite for the Efficient Photocatalytic Degradation of Malachite Green

RA. Memduha Ergüt - RA. Deniz Uzunoğlu - Prof. Ph.D. Ayla Özer

ÖZ

Among the metal oxide semiconductors, it has been focused on investigating of TiO2 and ZnO due to their chemical stabilities and efficient photocatalytic properties. The photocatalytic property of TiO2 is attributed to the generation of holes and electrons upon photoactivation. However, the energy bandgaps of rutile and anatase phases of TiO2 are high, causing to high degree of recombination of photogenerated electrons and holes. This limitation hinders its application for photocatalytic degradation of contaminants. Therefore, it is promising way to combine TiO2 with another semiconductor photocatalyst in order to improve the generation of electrons and holes of TiO2 under visible light. Non-toxic and low cost ZnO has been chosen in this work because it has a larger bandgap than TiO2 and, thus, would be instrumental in efficient charge separation and extending the excitation range of the nanocomposite. In these regards; in this work, TiO2 nanoparticles were firstly synthesized with green synthesis by using the aqueous leaves extract of Eriobotria japonica. After that, the green-synthesized TiO2 nanoparticles were combined with ZnO. As-prepared TiO2–ZnO nanocomposite particles were evaluated in the photocatalytic degradation of Malachite Green under irradiation of visible light with a high pressure mercury lamp (165 W). Accordingly, almost 93 % color removal was achieved in 6 h at 50 mg/L initial dye concentration, natural pH (≈3.33), 30 oC temperature, and 1.0 g/L catalyst concentration. At these conditions, the photocatalytic degradation capabilities of TiO2 and TiO2-ZnO nanoparticles were compared with each other; the results showed that TiO2–ZnO nanocomposites had the highest photocatalytic degradation capability for Malachite Green owing to synergistic effect. Moreover, the auxiliary adsorption effect was determined in photocatalytic degradation process of Malachite Green. Consequently, the synthesized TiO2–ZnO nanocomposite particles could be used an effective heterogeneous photocatalytic catalyst in the water treatment applications.

Anahtar Kelimeler: Photocatalytic Degradation, Tio2 Nanoparticles, Tio2–zno Nanocomposite Particles, Metal Oxide Semiconductors, Malachite Green, Eriobotria Japonica, Green Synthesis

Gri Sulardan Nanofiltrasyon Yöntemiyle Renk Gideriminin İncelenmesi

Doç. Dr. Duygu Kavak

ÖZ

Gri su, evlerde kullanılan şebeke suyunun kimyasallarla kirlenmesiyle oluşmaktadır. Gri suyun arıtılması diğer evsel nitelikli sularla karşılaştırıldığında daha hızlı ve kısa sürede ve daha az maliyetle yapılmaktadır. Arıtılmış gri suyun tekrar kullanılabilir olması, su kaynaklarının korunmasına katkı sağladığı gibi, doğadaki su dengesi üzerinde de olumlu etkiye yol açar. Membran teknolojileri diğer arıtım yöntemleriyle karşılaştırıldığında düşük enerji ihtiyacı gerektirmeleri, kesikli ve sürekli işletilebilmeleri, yüksek saflıkta ürün elde edilebilmesi, sıcaklık değişimlerinden fazla etkilenmemeleri, modüler olarak tasarımlarının yapılabilmesi ve kimyasal katkı ihtiyacının olmaması gibi birçok avantaja sahiptir. Bu çalışmada, çapraz akış nanofiltrasyon yöntemiyle çamaşır makinası kaynaklı gri suyun polimerik NF270 membran kullanılarak arıtımı araştırılmıştır. Deneysel çalışmalarda membran basıncı (10 bar, 15 bar) ve besleme sıcaklığı (25°C, 35°C) deneysel parametreler olarak belirlenmiştir. Gri su membranlardan farklı basınç sıcaklıklarda geçirilerek renk giderim verimi üzerine etkileri belirlenmiştir. Renk analizleri spektrofotometrik yöntemle elde edilmiştir. Yapılan deneyler sonucunda 25°C için 10 bar ve 15 bar basınçlarda sırasıyla renk giderimi %100,00 ve %99,22; 35°C için 10 bar ve 15 bar basınçlarda sırasıyla renk giderimi %100,00 ve %95,58 olarak elde edilmiştir. Sonuç olarak düşük sıcaklıklarda bile yüksek renk giderim verimleri elde edildiği için NF270 membranı gri suların arıtımında etkin bir şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Nanofiltrasyon, Gri Su, Renk Giderimi, NF270

Güncel *Bacillus* Sistematiği ve Tür Tanımlaması Sorunları

Asst. Prof. Ph.D. Elif Çil

ÖZ

Bacillus cinsi aeorbik, endospor oluşturan, Gram pozitif, düşük G+C oranına sahip, çubuk şeklinde bakterilerdir. İlk defa 1872 yılında Cohn tarafından tanımlanan *Bacillus* cinsinde, günümüzde bazı izolatların tanımlanmasında sorunlar yaşanabilmektedir. Cins enzim zenginliği, pek çok fermente üründen izole edilmesi, entamopatojen özellikte suşlar içermesi gibi sebeplerle endüstriyel öneme sahiptir. Bununla birlikte insanda ve hayvanda hastalık yapıcı türleri de bilinmekte ve doğru tür teşhisinin önemini arttırmaktadır. Günümüzde cinsin içerdiği tür sayısının üç yüze yaklaşması, beraberinde tür teşhisi sorunlarını da getirmektedir. 16S rRNA gen bölgesi dizi analizinin tür teşhisinde tek başına yeterli olmaması, cinsin sahip olduğu enzim çeşitliliği sebebiyle sınırlı sayıda biyokimyasal testlere dayanan mikrobiyal tanımlama sistemlerinin tür tanımlaması aşamasında tek başına yetersiz kalması, *Bacillus* cinsinde doğru tür teşhisi yapılmasında mikrobiyologlar için problemlere sebep olmaktadır. Bu bölümde güncel *Bacillus* sistematiğinden tür tanımlamasında dikkat edilmesi güncel gereken kriterler örneklerle tartışılacak ve *Bacillus* cinsine ait tür teşhislerinde uluslararası standartlarca önerilen testlere değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tanımlama, *Bacillus*

Up-To-Date *Bacillus* Systematic and Species Identification Problems

Abstract

Bacillus genus contains aeorbic, endospore forming, Gram positive, low G + C ratio, rod-shaped bacteria. In the genus *Bacillus*, which was first described by Cohn in 1872, there are problems in the definition of some isolates. Genus (eg. Enzyme richness, isolating from many fermented products, entamopathogenic features) has industrial importance. However, the some species of the genus also known as pathogens in human and animal species, increases the importance of its correct diagnosis. Nowadays, the number of species in the genus approaching to three hundered, it also brings with it the kind of diagnosis problems. The fact that 16S rRNA gene region sequence analysis alone is not sufficient for the species identification, and that the microbial identification systems based on a limited number of biochemical tests due to the variety of enzymes in the genus alone are insufficient in the species identification stage, cause problems for microbiologists in making the correct type diagnosis in the genus *Bacillus*. In this section, the current criteria to be considered in the definition of the current *Bacillus* systematics will be discussed with examples and in the identification of *Bacillus* species, the tests proposed by international standards will be discussed.

Keywords: Identification, *Bacillus*

Hardox 400 Çeliğinin Elektro Erozyon Tezgâhında İşlenmesinde İşlem Parametrelerinin Ölçü Tamlığı Üzerine Etkileri

Öğr. Gör. Onur Özbek - Dr. Öğr. Üyesi Nursel Altan Özbek - Dr. Öğr. Üyesi Engin Nas

ÖZ

Hardox çelikler yüksek aşınma direncine ve mukavemete sahip oldukları nedeniyle kayma ve darbe aşınmasına karşı dayanıklı martenzitik çeliklerdir. Madencilik ve inşaat endüstrisinde ağır makinelerinin parçalarında sıklıkla kullanılmaktadırlar. Bu çalışmada, Hardox 400 çeliğinin farklı işleme parametrelerinde elektro erozyon tezgâhında bakır elektrot ile işlenebilirliği araştırılarak ölçü tamlığı değerleri için en etkili parametreler deneysel ve istatiksel olarak incelenecektir. Deneylerde kullanılacak parametreler Taguchi L18 deneysel tasarım yöntemi kullanılarak iki farklı amper (10, 20 Amper), üç farklı vurum süresi (100, 200, 300 µs) üç farklı bekleme süresi (10, 20, 30 µs) olarak belirlenmiştir. Deney sonuçları analiz edilerek ölçü tamlığı için en ideal parametreler belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Hardox 400, Edm, Taguchi Analizi, Ölçü Tamlığı

Hastane Klima Sistemleri ve Temiz Odalar

Prof. Ph.D. Oğuz Borat - Researcher Benan Yazıcıoğlu

ÖZ

İşin yapıldığı ortamda sıcaklık, nem, hava hızı ve gürültü insanın çalışmasına etkili faktörlerdir. Hava taşıma ve dağıtma sistemleri sağlık mahallerinde konfor koşullarının sağlanması, hava kalitesinin korunması, hava yoluyla bulaşan enfeksiyonların azaltılması, koku kontrolü ve dumanın uzaklaştırılması fonksiyonlarını yerine getirmektedir. Hava değişim oranı, sıcaklık, nem ve filtreleme için hastanelerin çeşitli yerlerinde tasarım standartlarına göre uygulama yapılmaktadır. Hastane klima santralları diğer binalarda bulunanlara göre daha fazla parça gerektirmektedir. Sağlık sektöründeki klima sistemleri 7/24 esasına göre çalışmakta, sıkı standartlara tabi olmaktadır. Tedavi edici koşullar için sıcaklığın 38oC ve bağıl nemin %35-50 olması istenmektedir. Bazen acil servislerdeki hipodermi vakalarının tedavisinde sıcaklığın 32oC de sabitlenmesi arzu edilmektedir. Çok düşük nemler ise cilt kuruluğuna sebep olmakta ve hastaların fenalaşmasına yol açmaktadır. Klima sistemlerinin enerji tüketimi tüm teknik bina hizmetleriyle ilgili olarak, hastaneler söz konusu olduğunda en yoğun olmaktadır. Kanal basınç değerleri sıfırlanarak çok durumlu işlem kullanan Zaman Kontrol Programı enerji tüketiminde önemli tasarruflar sağlamaktadır. Enfeksiyon kapmış hastalardan çıkan deri ve vücut sıvıları sağlık tesislerinde mikroorganizmaların patojen düzeyini yükseltmektedir. Bu patojenler temas ile veya havada asılı kalmaları sebebiyle temassız olarak yayılabilmektedir. İyi bir klima sistemi enfeksiyon kontrolünde kullanılan birkaç araçtan biridir. Sıcaklık, nem, parçacıklar ve gürültü ile sağlık arasında ilişki bulunmaktadır. Bağıl nem %5-30 olduğunda gözleri ve üst solunum yollarını tahriş etmekte ve şikâyete yol açmaktadır. Hastanelerde nem %33 ten %44'e yükseltildiğinde konforun iyileştiği ve hava kuruluğu algısının azaldığı belirtilmektedir. Düşük nem, güneşe maruz kalma süresi ve hava kirliliği göz kuruluğu hastalığının artmasına sebep olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hastane Klima Santralleri, Temiz Odalar, Ortam Koşulları, Hepa Filtreler, Ulpa Filtreleri

Hospital Air Conditioning Systems and Clean Rooms

Abstract

Temperature, humidity, air velocity, and noise are factors that affect people's work. Air handling and distribution systems fulfill the functions of providing comfort conditions in health spaces, protecting air quality, reducing airborne infections, odor control and smoke removal. Application is made according to design standards in various places of hospitals for air exchange rate, temperature, humidity and filtration. Hospital air conditioning plants require more parts than those found in other buildings. Air conditioning systems in the health sector operate on 7/24 basis and are subject to strict standards. For therapeutic conditions, the temperature is 38oC and the relative humidity is 35-50%. Sometimes it is desirable to fix the temperature at 32 ° C in the treatment of hypodermic cases in emergency departments. Very low moisture causes skin irritation and leads to the worsening of the patients. The energy consumption of air conditioning systems is the most intense when it comes to all technical building services, in the case of hospitals. The Time Control Program, which uses multi-state operation with zero channel pressure values, provides significant savings in energy consumption.Skin and body fluids from infected patients increase the pathogen level of

microorganisms in health care facilities. These pathogens can spread without contact due to contact or hanging in the air. A good air conditioning system is one of the few vehicles used to control infection.There is a relationship between temperature, humidity, particles and noise and health. When the relative humidity is 5-30%, it irritates the eyes and upper respiratory tract and leads to complaints. It is stated that when the humidity is increased from 33% to 44% in hospitals, comfort is improved and air entrainment is decreased. Low humidity, sun exposure and air pollution are causing eye disease.

Keywords: Hospital Air Handling, Clean Rooms, Ambient Conditions, Hepa Filters, Ulpa Filters

Hastane Ortamında Li-Fi' Nin Kullanılabilirliği

Researcher Ömer Faruk Tozlu - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Fatih Işık

ÖZ

Hastanelerde haberleşme hastaların tedavisi için büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple iletişimin hızlı ve kesintisiz olması gerekmektedir. Kablolu ve kablosuz haberleşme sistemleri hastanelerde hizmet vermektedir. Kablosuz yerel bağlantılarda en yaygın yöntemlerden biri Wi-Fi (Wireless Fidelity – Kablosuz Bağlantı)'dir. Wi-Fi, radyo dalgaları ile haberleşme sağladığı için hastanenin bazı bölümlerinde kullanılması uygun değildir. Hasta mahremiyeti ve test sonuçları gibi kişisel verilerin güvenliği de oldukça önemlidir. Wi-Fi güvenliğinin, uzaktan radyo dalgalarını yakalayarak aşılabilmesi büyük bir problem oluşturmaktadır. Benzer sorunlar göz önüne alınarak daha hızlı ve güvenli haberleşme yöntemleri geliştirilmekte ve çeşitli alanlarda kullanıma sunulmaktadır. Bu çalışmada da, hastane ortamında halihazırda kullanımda olan yöntemlere alternatif olarak Li-Fi (Light Fidelity – Görünür Işık Haberleşmesi) teknolojisinin kullanılabilirliğinin incelenmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Li-Fi, Wi-Fi, Hastane, Kablosuz Haberleşme, Led (Light Emitting Diode – Işık Yayan Diyot)

The Feasibility of Li-Fi in the Hospital Environment

Abstract

Communication in hospitals has great importance for the proper treatment of the patients. For this reason, communication should to be fast and uninterrupted. Cables and wireless communication systems are used in hospitals in order to provide the communication. One of the most common methods for wireless local connections is Wi-Fi (Wireless Fidelity). Wi-Fi provides communication using radio waves. Fort his reason, Wi-Fi is likely to cause disturbance in the signals of hospital devices that also use radio waves to operate. Therefore, Wi-Fi is not suitable for the use in some parts of the hospitals. The security of personal data such as patient privacy and test results are also very important. The fact that Wi-Fi security can be overcomed by capturing the radio waves might cause the personal data to become vulnerable. Considering similar problems, faster and safer communication methods are developed and offered for the use in various fields. In this study, it is aimed to examine the feasibility of Li-Fi (Light Fidelity) technology as an alternative to the methods currently used in the hospital environment.

Keywords: Li-Fi, Wi-Fi, Hospital, Wireless Communication, Led

İki Merkezli Çok Kutuplu Elektrik Momentinin Kesir Sayılı Nısto' Lar Bazında Löwdin- Alfa Radyal Fonksiyonu Kullanılarak Hesaplanması

Dr. Ebru Çopuroğlu

ÖZ

Bu çalışmada Löwdin-alfa radyal fonksiyonu kullanılarak kesir sayılı NISTO' lar bazında çok kutuplu iki merkezli elektrik momentinin hesaplanması için alternatif bir yöntem ileri sürülmüştür. Bilindiği gibi elektrik ve manyetik momentleri atom ve moleküllerin elektronik yapılarının belirlenmesinde etkili ve zorlayıcı problemlerden biridir [1-15]. Literatürde bu özelliklerin belirlenmesinde kullanılan birçok yaklaşık yöntem vardır. Biz bu çalışmada özellikle kesir sayılı Slater tip orbitaller (NISTO'lar) ile farklı bir yaklaşım yöntemini kullanarak çok kutuplu iki merkezli elektrik momentlerini hesapladık. Hesaplama sonuçlarımızı literatür verileriyle kıyasladık [17].

Anahtar Kelimeler: Löwdin-Alfa Radyal Fonksiyonu, Kesir Sayılı Nısto, Çok Kutuplu İki Merkezli Elektrik Moment, Elektronik Yapı Hesabı

İklimsel Konfor ve Planlama

Ms. Esra Mirza - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Topay

ÖZ

İklim canlı yaşamı üzerinde belirleyici bir rol oynar. İnsan aktivitelerinin de büyük bir bölümü iklim koşullarına bağlıdır. İnsan iklimsel konfor durumuna ulaşmak için belirli bir miktarda enerji harcar ve çevreyle ile enerji dengesini ne kadar kolay kurarsa, kendini o kadar konforlu hisseder. Bu bağlamda iklimsel konfor, insanın en az miktarda enerji harcayarak çevresine uyabildiği iklim koşulları olarak tanımlanmaktadır. İklimsel konfor hem çevresel hem de kişisel faktörlerden etkilenmektedir. İklimsel konforun sağlanmasında iklim verilerinin saptanması ve canlıların konforu için olumlu yönde geliştirilmesi ve değiştirilmesi gerekir. İklimsel konfor gözetilerek alan kullanım kararlarının alınması, sağlıklı ve sürdürülebilir çevre oluşturulmasına katkı sağlayarak insan sağlığı ve yaşam kalitesi üzerinde de olumlu etkiler sağlar. Bu kapsamda planlama çalışmalarında iklimsel konforun bir parametre olarak sürece dahil edilmesi çok önemlidir. Bu çalışmada iklimsel konfor ve hesaplama yöntemleri ile planlama kavramları açıklanarak, planlamada iklimsel konforun önemi ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: İklimsel Konfor, Peyzaj Planlama, Termal Konfor, Biyoiklimsel Konfor

Climatic Comfort and Planning

Abstract

Climate plays a decisive role in the life of living beings. Most of the human activities are dependent on climate conditions. Human beings use a certain amount of energy to achieve climatic comfort, and the easier they establish the energy balance with the environment, the more comfortable they feel. In this context, climatic comfort is defined as the climatic conditions in which human beings can fit around their environment with the least amount of energy. Climatic comfort is influenced by both environmental and personal factors. In order to provide climate comfort, it is necessary to determine the climate data and to improve and improve the comfort of living things. Deciding the use of the area by taking climatic comfort, contributes to the creation of a healthy and sustainable environment and also provides a positive effect on human health and quality of life. In this context, it is very important to include climatic comfort as a parameter in planning studies. In this study, climatic comfort and calculation methods and planning concepts are explained and the importance of climatic comfort in planning is shown.

Keywords: Climatic Comfort, Landscape Planning, Thermal Comfort, Bioclimatic Comfort

İletken Polimer Temelli Glukoz Biyosensörleri

Songül Şen Gürsoy

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ssen@mehmetakif.edu.tr

ÖZ

İletken polimerlerin en temel özelliği ana zincirleri boyunca ardışık olarak sıralanmış çift bağlar bulundurmalarıdır. Elektronik ve optik özelliklerinin, iletken olmayan polimerlere kıyasla daha iyi olması kullanım alanlarının (Süperkapasitörler, ışık yayan diyotlar (LED), güneş hücreleri, alan etkili transistörler (FET) ve biyosensörler gibi) oldukça genişlemesini sağlamıştır. Bu alanlar içerisinde biyosensör geniş yer tutmaktadır. Polimerler, biyosensörlerde girişim yapabilecek türlerin, sensörün aktif kısımlarını tutmasını engelleyerek, seçiciliği ya da biyouyumluluğu geliştirmek amacıyla basit bir biyomateryal kaplama malzemesi olarak kullanılabilmektedirler. Bununla birlikte, iletken polimerler bahsedilen avantajlarının yanında sistemin elektriksel iletkenliğine de katkı sağlamaları açısından fark yaratmaktadırlar. Biyomoleküllerin kararlı, hızlı ve duyarlı bir şekilde tayin edilebilmelerine olanak sağlamaktadırlar. Biyosensörlerin ilk ortaya çıkışından itibaren çalışılmakta olan glukoz biyosensörleri ise günümüzde hala en ilgi çeken konular arasındadır. Bu çalışmada, iletken polimer temelli glukoz biyosensörlerinin son yıllardaki gelişimi ağırlıklı olmak üzere günümüze kadar gelişimi tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İletken polimer, Glukoz, biyosensör

İletken Polimerlerin Sinyal Dönüştürücü Olarak Kullanıldığı Elektrokimyasal DNA Sensörleri

Derya Kahraman[1] - Songül Şen Gürsoy[2]

[1]*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*

[2*]*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ssen@mehmetakif.edu.tr*

ÖZ

Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliğine (IUPAC) göre biyosensör; belirli bir numune bileşeninin konsantrasyonundan, toplam kompozisyon analizine kadar değişen kimyasal bilgiyi, analitik olarak faydalı bir sinyale dönüştüren cihazlardır. Kimyasal bilgiler, analitin kimyasal reaksiyonundan veya incelenen sistemin fiziksel özelliklerinden kaynaklanabilmektedir. İletken polimerler, biyosensörlerin algılama yeteneklerini arttırmak üzere sinyal dönüştürücü olarak önemli rol oynamaktadır. DNA sensörlerinde DNA hedefi, aralarındaki yüksek doğal afinite nedeniyle DNA tanıma elemanının (DNA probu) hibridizasyonu ile tanınır. Hibridizasyon, hedef DNA dizisinin spesifik bölgeleri ile oluşmakta ve elektriksel sinyal tamamlayıcı baz eşlemesi nedeniyle ortaya çıkmaktadır. İletken polimerlerin sinyal dönüştürücü olarak kullanıldığı elektrokimyasal DNA sensörleri basitliği ve yüksek hassasiyetlerinden dolayı enfeksiyon hastalıklarının teşhisinde, genetik mutasyonlarda, ilaç keşfinde, gıda teknolojisinde ve adli uygulamalar gibi insan sağlığına ilişkin birçok alanda uygulanabilirliğini göstermiştir. Bu çalışmada, bahsi geçen konuda son yıllarda yapılmış çalışmalar derlenmiş ve DNA algılamadaki ilerlemeler tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyosensör, iletken polimer, DNA

İmalat Mühendisliği Öğrencilerine Uygulanan Farkındalık Anketi Çalışması

Lec. Ph.D. Ömer Erkan - RA. Emre Yücel

ÖZ

Yapılan çalışmada, İmalat Mühendisliği Bölümünün 3. ve 4. Sınıfında öğrenim gören toplam 56 öğrencinin bölümleri hakkındaki farkındalıklarını tespit etmek amacıyla bir anket gerçekleştirilmiştir. Anket 30 sorudan oluşmakta olup, 4 farklı gurupta değerlendirilmiştir. Birinci guruptaki sorular öğrencilerin kişisel bilgilerini, ikinci guruptaki sorular ebeveyn meslek ve eğitim bilgilerini, üçüncü guruptaki sorular öğrencilerin eğitim bilgilerini ve bölümü tercih sebeplerini, dördüncü guruptaki sorular ise mevcut durumda bölümlerinin değerlendirilmesi ve mezun sonrası beklentilerin tespit edilmesini amaçlamaktadır. Yapılan anket sonuçlarından elde edilen bazı sonuçlar; Düzce Üniversitesi İmalat Mühendisliği Bölümünü çoğunlukla Marmara bölgesinde ikamet eden öğrenciler tercih etmektedir, düşünülenin aksine kız öğrencilerin bu bölüme ilgi duyduğu tespit edilmiştir, bölümü hakkında bilgi sahibi olarak tercih yapanların ise oldukça düşük sayıda olduğu tespit edilmiştir. Anketten elde edilen tüm veriler ve değerlendirilmesi sonuç bölümünde detaylıca ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İmalat Mühendisliği, Farkındalık, Anket, Öğrenci.

Awareness Survey Study Applied to Manufacturing Engineering Students

Abstract

In this study, a survey was conducted to determine the awareness of 56 students who are studying in the 3rd and 4th class of the Department of Manufacturing Engineering. The questionnaire consisted of 30 questions and evaluated in 4 different groups. The questions in the first group are aimed to determine the personal information of the students, the second group questions about the parent vocational and educational information, the third group questions the students' educational information and the reasons for choosing the department, the fourth group the questions in the current situation and the determination of the post-graduate expectations. Some results obtained from the survey results; Duzce University Manufacturing Engineering Department is mostly preferred by students residing in the Marmara region, contrary to what was thought, female students were interested in this department. It is determined that the ones who have knowledge about the department have a very low number.

Keywords: Manufacturing Engineering, Awareness, Survey, Student.

İmar Planlarının Karayolu ve Demiryolu Trafik Gürültü Değerlerinin Etkisi Açısından İncelenmesi: Atakum/Samsun, Örneği

Mr. İbrahim Öner - Assoc. Prof. Ph.D. Faik Ahmet Sesli

ÖZ

Ülkemizde 1950'li yıllardan başlayarak günümüze kadar devam eden hızlı kentleşme süreci, birçok çevre sorununu içerisinde barındıran karmaşık bir kent dokusunun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çevre sorunlarının en önemlilerinden birisini gürültü kirliliği oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında araştırma alanı olarak Samsun ili, Atakum ilçesi sınırları içerisinde yer alan Yenimahalle, Cumhuriyet ve Mimarsinan mahalleleri seçilmiştir. Üç bölüm halinde yapılan araştırmanın ilk bölümünde, mahalle sakinlerinin sosyal, demografik ve ekonomik yapısını tespit etmek ve gürültü kirliliği konusundaki bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde çalışma alanı içerisinden geçen ve orta aksında hafif raylı sistem (tramvay) güzergâhının bulunduğu İsmet İnönü Bulvarı'nda oluşan ulaşım gürültüsüne ilişkin veriler SoundPLAN 7.3 yazılımı vasıtasıyla modellenerek gürültü haritaları oluşturulmuştur. Araştırmanın üçüncü bölümünde anket çalışması ve gürültü haritaları sonuçları ortaya konularak çalışma alanının meri imar planı irdelenmiş ve ulaşım gürültüsünün azaltılmasına yönelik 4 farklı gürültü bariyeri önerisi sunulmuştur. Bu çalışmanın sonuçlarına ilişkin yapılan değerlendirmede; mahalle sakinlerini en çok rahatsız eden gürültü kaynağının "Karayolu Taşıt Trafiği" olduğu, gürültü konusunda toplumun bilgi ve bilinç düzeyinin arttırılması gerektiği, çift cam gürültü bariyeri önerisi sonucunda ulaşım gürültüsü düzeyinin yasal mevzuatta belirtilen sınır değerlere çekildiği ve gürültü haritalarının bir planlama verisi olarak kullanılmasının gerekliliği anlaşılmıştır

Anahtar Kelimeler: Gürültü, Gürültü Düzeyi, Gürültü Haritası, Gürültü Kirliliği,

Analyse of Implementation Plans in Terms of İmpacts of Highway and Railway Traffic Noise Values: Example of Atakum/Samsun

Abstract

The rapid urbanization process having started in 1950's and continued up to present in our country caused development of a complicated urban pattern involving innumerous environmental problems. The noise pollution constitutes the one of those most significant environmental problems. Yenimahalle, Cumhuriyet and Mimarsinan neighborhoods located within the boundaries of Samsun Province, Atakum District have been chosen as the research areas within the scope of this study. In the first part of the research which was conducted in three parts, a survey study was carried out to identify social, demographic and economic structure of neighborhood residents and examine their knowledge level on noise pollution. In the second part of the research, noise maps were prepared by means of modelling transportation noise data obtained from Ismet Inonu Boulevard which crosses through the research area and hosts light rail system (tram) route with SoundPLAN 7.3 software. In the third part of the research, development plan in force of research area was scrutinized by setting out the results of survey study and noise maps and 4 different noise barriers were recommended to diminish transportation noise. In the assessment of the results of this study, it was understood that the most disturbing noise source for the neighborhood residents was "Highway Vehicle Traffic", it was necessary to raise knowledge and consciousness level of society about noise, the level of transportation noise was decreased to legal limits defined in the legislations as a result of double glass noise barrier recommendation, and it was required to employ noise maps as a planning data.

Keywords: Noise, Noise Level, Noise Map, Noise Pollution, Traffic

İndüksiyon Destekli Meyve İşleme: Örnek Çalışma, Kayısı Nektarı Üretimi

Asst. Prof. Ph.D. Tuncay Yılmaz - Researcher Anıl Başaran - Asst. Prof. Ph.D. Can Çivi

ÖZ

Meyveler, kontrollü koşullarda depolansalar dahi kısa sürede bozulmaya ve besleyici değerlerini kaybetmeye yatkındırlar. Bu sebeple meyveler hasat sonrasında hızla ürüne işlenmeli ya da uygun şekilde korunarak muhafaza edilmelidir. Meyvelerin, su aktivitesinin kontrol edilmesi ile muhafaza yaklaşımı en temel kimyasal olmayan muhafaza yöntemleri arasındadır. Konsantre etme, reçel ve marmelat üretimi sırasında kuru madde miktarını arttırmak, serbest su uzaklaştırılarak ya da bağlı su hale getirmek yoluyla su aktivitesi azaltılabilmektedir. Reçel ve marmelat üretimi sırasında meyvelerin su aktivitesi riskli seviye olan 1.00-0.95'den güvenli limit olan 0.80-0.75'ye düşürülebilmektedir. Kayısı marmeladı üretiminde, meyve (%14 kuru madde), şeker/şurup ve su karıştırılır, şeker tamamen çözülür ve ürün 60-65oC'de 650-675 mm Hg vakum altında son kuru madde seviyesine (%68 kuru madde) kadar pişirilir, ardından 85-88oC'de son ısıtma yapılarak pektin ve asit ilave edilir. Isıtma işlemi genel olarak elektrikli ısıtıcı ya da sıcak su, yağ ya da buhar ile yapılmaktadır. Bu yöntemlerin her biri yüksek miktarda enerji gerektirir. Enerji üretiminin maliyetlerinin yanında bu enerjinin ürüne aktarılması sırasında buhar üretiminde, ısıtıcıda, borulamada, ısı değiştiricide, kazan duvarında vb. noktalarda enerji ve egzerji kayıpları olmaktadır. Alternatif olarak indüksiyonun kullanılmasında ise ısı elektromanyetik yöntemlerle aktarılır ve bu da yüzeyin (kazan cidarı) aracı akışkan kullanımı olmadan doğrudan ve efektif olarak ısınmasını sağlar. Çalışmanın amacı, geleneksel ceketli vakumlu karıştırmalı kazan ile indüktif ısıtma yöntemlerini kayısı marmeladı üretimi örneği üzerinden enerji ve egzerji verimliliği açısından karşılaştırmaktır. Sonuç olarak, indüktif ısıtma yöntemi geleneksel uygulamaya kıyasla, enerji ve egzerji verimliliği açısından çok daha etkin ve avantajlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meyve Muhafaza, Marmelat Üretimi, İndüsiyon Destekli Isıtma, Enerji-Egzerji Verimliliği

Induction Assisted Fruit Processing: A Case Study Apricot Marmalade Production

Abstract

Fruits are prone to decay or lose their nutritional values within several days even under controlled storage condition; therefore they should be processed or preserved immediately after harvesting. Water activity control is one of the major non-chemical preservation techniques for fruits. Concentrating, jam or marmalade productions are examples for water activity control while evaporating water and increasing soluble solid content to bind free water. By the way water activity of the fruit is decreased from highly risky perishable level 1.00-0.95 to safe limit 0.80-0.75 during jam and marmalade production. For apricot marmalade production; fruit (%14 dry matter), sugar/syrup and water are mixed to dissolve whole sugar then heated up to 60-65oC under 650-675 mm Hg vacuum to achieve final solid content (%68 dry matter). Final heating is applied to heat the product to 85-88oC before adding pectin and acid. Whole procedure can be carried out into jacketed vacuum controlled agitated vessel commercially. Heating is generally applied by electrical resistance to heat water, oil or steam. Each heating approach requires high amount of energy which is transferred directly or indirectly to product. Considering that heat generation is expensive and there are several steps which causes energy and exergy loses such as boiler, heater, pipe, heating medium, wall thickness of the vessel etc… As an alternative, induction heating is a technique which transfers heat by electromagnetic

principle having several advantages by heating metal surfaces (vessel) directly and effectively having no use for any consumable. The objective of this study is to compare energy and exergy efficiencies of conventional jacketed vacuum controlled agitated vessel heater and inductive heater for marmalade processing. As a result, it is found that induction heating was more effective and advantageous compared to commercial method in terms of energy and exergy efficiency.

Keywords: Fruit Preservation, Marmalade Production, İnduction Assisted Heating, Energy-Exergy Efficiency

Influence of Productıon Methods on the Propertıes of Dental Implants

Inst. Özlem Sevinç - Asst. Prof. Ph.D. Ege Anıl Diler

Abstract

The mechanical, physical and the other properties of dental implants are strongly affected by the type of production methods. Dental implants should have some properties such as high cell attachment and cell proliferation to increase the osseointegration, high strength and low modulus of elasticity, high biocompatibility, low toxicity etc. In case an implant has a higher elastic modulus than that of alveolar bone, the load transmitted from the implant to alveolar bone can cause implant loosening, alveolar bone loss (resorption), and alveolar bone fracture due to removal of the implant. In order to overcome this problem, porous dental implants have been developed so that the modulus of elasticity of the dental implants is much closer to that of the alveolar bone. Also, the porous structure in dental implants provides nutrient and gas diffusion to the cells, increases osseointegration and cell attachment, prevents the implant from loosening, and removes metabolic wastes; however, high porosity level in porous dental implants has negative influence on the mechanical properties of dental implants. The porosity level in porous dental implants can be controlled according to production methods. Powder metallurgy method is widely preferred at the production of porous dental implants because of the advantages such as simple, inexpensive, and controlling of pores. Space holder method, sponge replication method, 3D printing process, loose powder sintering, combustion synthesis, and microwave sintering are used to produce porous dental implants from metal powders. In this study, the influence of production methods on the properties of dental implants was investigated.

Keywords: Dental İmplants; Production Methods; Porous Dental İmplants

Üretim Metodlarının Dental İmplantların Özellikleri Üzerindeki Etkileri

ÖZ

Dental implantların mekanik, fiziksel ve diğer bazı özellikleri, üretildikleri yöntemlerden önemli derecede etkilenmektedir. Dental implantların yüksek mukavemet ve düşük elastisite modülü, yüksek biyouyumluluk, düşük toksisite ve osseointegrasyonu arttırmak için de yüksek hücre tutunurluluğu ve hücre yayılması gibi sahip olması gereken bazı özellikler bulunmaktadır. Bir implantın elastisite modülünün çene kemiğinin elastisite modülünden daha yüksek olması durumunda, yükün büyük bir kısmı implanttan kemiğe transfer edilmekte ve bu durum, implantın gevşemesi, çene kemiğinin erimesi ya da implantın çıkarılmasından sonra çene kemiğinin kırılması gibi sorunlara yol açabilmektedir. Bu problemleri azaltmak amacıyla implantların çene kemiğine daha yakın elastisite modülüne sahip olmasına imkan sağlayan gözenekli dental implantlar üretilmektedir. Dental implantlardaki gözenekli yapı hücrelere besin ve gaz difüzyonu sağlamakta, osseintegrasyonu ve hücre tutunmasını arttırmakta, implantın gevşemesini önlemekte ve metabolik atıkların atılmasını sağlamaktadır. Ancak, dental implanttaki porozite (gözenek) seviyesinin artması implantın mekanik özelliklerini olumsuz yönde etkilemektedir. İmplanttaki porozite seviyesi implantın üretim metodu sayesinde kontrol edilebilmektedir. Toz metalurjisi yöntemi; basit, ucuz ve porozite kontrolünü sağlayabilmesi nedeniyle gözenekli dental implantların üretiminde sıklıkla tercih edilmektedir. Gözenek yapıcı malzeme kullanım yöntemi, sünger replikasyon yöntemi, 3D yazıcı prosesi, düşük yoğunluklu sinterleme, yanma sentezi ve mikrodalga sinterleme yöntemleri metal tozlarından gözenekli dental implant üretmek için kullanılan yöntemlerdir. Bu çalışmada, üretim metodlarının dental implantların özelliklerine olan etkileri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dental İmplantlar; Üretim Metodları; Gözenekli Dental İmplantlar

Interface Enhanced Textile Reinforced Composites With Polyacrylonitrile Nanofibrous Webs

Asst. Prof. Ph.D. İpek Yalçın Eniş - Ph.D. Merve Küçükali Öztürk –

Lec. Ph.D. Hande Sezgin - Prof. Ph.D. Ömer Berk Berkalp

Abstract

In recent years, using natural fibers as reinforcement materials in composites come into prominence with their low cost, light weight, flexibility, renewability, enhanced energy recovery, high specific strength and stiffness, better thermal and insulation properties, relative non-abrasiveness, biodegradability and safer handling over synthetic fibers. Among natural fibers, jute fiber is preferable owing to its economically and environmentally beneficial properties. Beside these advantages, natural fiber reinforced composites have some drawbacks one of which is poor interfacial bonding between natural fibers and polymer matrices. One of the solution for improving the poor interfacial bonding between matrix and reinforcement material is introducing new sub-layers. In this study, nanofibrous webs are utilized in order to create nano pores for better insulation properties. As a matrix material, recycled HDPE bottle caps; as a reinforcement material, plain woven jute fabric; and for nanofibrous web, polyacrylonitrile polymer is used. Physical (areal density and thickness), morphological (surface morphology, fiber diameter and pore size), thermal (heat transfer coefficient) and acoustic (sound absorption coefficient) analyses of samples are realized. According to the results, both thermal insulation and sound absorption properties of the samples are improved with the introduction of PAN nanofibrous web to the sandwich structure. Based on their acoustic performance, produced composites are suitable to use as sound absorbers in applications such as workstations, automotive interior parts etc.

Keywords: Composite Material, Hdpe, Recycling, Pan Nanofiber, Thermal Property, Acoustic Property

Investigating the Effect of Different Waste Materials on High Temperature Resistance of Mortars

Asst. Prof. Ph.D. Muhammed Yasin Durgun - Lec. Ahmet Hayrullah Sevinç

Abstract

Fire is one of the main risks for concrete structures and their members. In spite of concrete being non-flammable material, high temperatures during fire affects the properties of the cementitious systems. The binding phases decompose, pore structure changes and pore pressure increases, spalling occurs and mechanical properties decreases. In this way, the load bearing capacities of the materials decrease. In this study, in order to investigate the effects of waste materials on high temperature resistance of mortars, fly ash, marble dust and glass powder were used. These waste materials were used as cement substitution materials by 10%, 20% and 30%. The mortars were cured for 56 days and subjected to 800 ^{o}C and 1000 ^{o}C for 1 hour. Compressive strength and flexural strength tests were performed before and after high temperature exposure in order to determine the residual strengths. Besides, initial and final masses were weighed and the mass losses of the samples were determined. As a result, it is seen that, the waste materials have positive effects on high temperature resistance of the mortar samples.

Keywords: High Temperature Resistance, Mortar, Fly Ash, Marble Dust, Glass Powder

Investigating the Effect of Silica Fume on Afşin-Elbistan Fly Ash Based Geopolymer Concretes

Lec. Ahmet Hayrullah Sevinç - Asst. Prof. Ph.D. Muhammed Yasin Durgun

Abstract

Cement production process has some harmful environmental effects such as carbon dioxide emission. Besides, in order to produce cement, natural sources are being used which are clay, limestone and gypsum. In recent years, researchers have been focused on producing green materials in order to preserve the environment. Geopolymer concrete is one of the most famous green materials among researchers. It has many environmental benefits such as reducing the cement consumption, saving natural sources and utilizing waste materials. One of these waste materials is fly ash which is a suitable aluminosilicate source for geopolymer production. In this study, geopolymer concretes was produced by using Afşin-Elbistan fly ash, which is a poor quality material for geopolymer production. Silica fume, which is a rich silica source, was used in order to increase the properties of the geopolymer by 5% and 15%. 14 M sodium hydroxide (SH) and sodium silicate (SS) solutions were used as alkaline liquids. The SS/SH ratios was chosen as 0.75 and 1.50. Activator/Binder ratios were chosen as 0.45, 0.55 and 0.65. Compressive strength, ultrasonic pulse velocity and unit weight tests were performed on samples at 28 days. 15% silica fume utilization was increased the engineering properties of Afşin-Elbistan fly ash based geopolymer.

Keywords: Geopolymer, Afşin-Elbistan Fly Ash, Silica Fume, Ac/B Ratio, SS/Sh Ratio

Investigation of Antimicrobial Activity and Dna Interactions Analysis of Various Extracts of Viscum Album L.

Assoc. Prof. Ph.D. Ömer Ertürk - Asst. Prof. Ph.D. Ceren Başkan –

RA. Güler İnci Tanrıkulu - Assoc. Prof. Ph.D. D. Duygu Kılıç

Abstract

Viscum album L. is a semi-parasitic plant belonging to family Loranthaceae. This plant is widely used in the folk medicine and treatment of many diseases [1]. The aim of the present study was to evaluate the effects of antimicrobial activity and DNA interactions the various extracts of Viscum albüm L. Viscum album L. was collected (between April and May 2018) from Ordu Province in Turkey. The plants were refluxed with the suitable solution (ethanol, chloroform, n-hexane) for 4 h. The infusions were filtered and the solvents were removed under a rotary vacuum. The extracts samples were stored at 4 °C in sealed glass vials. Antimicrobial activity is determined by the Kirby-Bauer method [2]. Staphylococcus aureus ATCC 25923, Staphylococcus aureus ATCC 25953, Escherichia coli ATCC 25922, Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853, Pseudomonas aeruginosa ATCC 9027, Bacillus cereus ATCC 7064, Bacillus subtilus ATCC 6633, and Salmonella enteritidis ATCC 13076. gentamicin (10 µg) and ceftriaxone (30 µg) were used as positive controls for bacteria. To explore the ability on hydroxyl radical-induced DNA breaks, All concentrations (100 µM-12,5 µM) of Viscum album L. ethanol extract was analysed on pUC18 plasmid DNA [3]. As a result, Viscum album L. plant extracts have properties of bacterial inhibition in vitro condition. This extracts generally inhibited Gram-positive bacteria with inhibition zone diameters that ranged from 12 mm. According to the results of plasmid DNA interaction analysis Viscum album L. plant extracts did not show the ability to repair the DNA breaks created by hydroxyl radicals.

Keywords: Antibacterial Effect, Dna İnteractions, Viscum Album L.

Isıl İşlem Görmüş Aısı 4140 Çeliğinin Tornalanmasında İşlenebilirliğe Etki Eden Parametrelerin Değerlendirilmesi

Dr. Kadir Aztekin – Dr. Ayhan Aytaç – Öğr. Gör. Mehmet Samir Işık – Dr. Hüseyin İpek

ÖZ

AISI 4140 çeliği sahip olduğu mekanik özelliklerinden dolayı dişli ve çark sistemleri, krank mili ve kolları, aks mili, takım tezgâhları, hafif silah namluları, paletli zırhlı askeri araçların palet milleri gibi farklı endüstrilerde çok yaygın olarak kullanılmaktadır. AISI 4140 çeliğine uygulanan ısıl işlem ile sertlik değeri 30 HRC'den 55-60 HRC değerlerine çıkartılabilmektedir. Sıklıkla ısıl işlem sonrası sertleştirilen AISI 4140 çeliği silindirik parçaların tornalanarak istenen belirli bir yüzey kalitesinde işlenmesi gerekmektedir. Tornalama işleminde iyi bir yüzey kalitesi elde edebilmek için İşlenebilirliğe etki eden faktörlerin optimize edilmesi önem taşımaktadır. Deney parametrelerinin sistem çıktısı üzerine etkilerini araştırmada 2k tam faktöriyel deney tasarımı yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada ısıl işlem sonrası iki farklı sertlik değerine sahip AISI 4140 çeliklerinin tornalamada işlenebilirliği 2k deney tasarımı metodu kullanılarak araştırılmıştır. Yüzey pürüzlülüğü ve talaş tipi İşlenebilirlik kriterleri olarak kabul edilmiştir. Takım uç radyüsü (0,2 ve 0,4 mm), takım uç açısı (55 ve 80º), ilerleme (0,05 ve 0,1 mm/devir), kesme hızı (150 ve 300 m/dak) ve malzeme sertliği (30 ve 55 HRC) işlenebilirliği etkileyen deney parametreleri olarak seçilmiştir. Soğutma sıvısı olarak bor yağının kullanıldığı çalışmada talaş derinliği 0,6 mm olarak sabit tutulmuştur. Deneyler için 42 mm çapında 130 mm uzunluğunda ısıl işlem görmüş iki farklı sertlikteki AISI 4140 çeliğine aralarında 4 mm kanal olacak şekilde 10 mm'lik 8 yüzey oluşturulmuştur. Söz konusu yüzeyler tek bir operasyon ile CNC torna tezgâhında deney tasarımındaki değerlerde işlenmiş ve her bir durum için çıkan talaşlardan numuneler toplanmıştır. Deneylerden sonra portatif yüzey pürüzlülüğü cihazı ile elde edilen sonuçlar 2k tam faktöriyel deney tasarımı metodu ile incelenerek parametrelerin etkinlik dereceleri değerlendirilmiş ve talaş tipleri de analiz edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aısı 4140, İşlenebilirlik, Yüzey Pürüzlülüğü, Isıl İşlem, Deney Tasarımı

Isparta İçin Yapay Sinir Ağları Yöntemi İle Hava Sıcaklığı Tahmini

Lec. Mustafa Ayan - Lec. Kazım Kumaş - Lec. Durmuş Temiz –
Asst. Prof. Ph.D. Ali Özhan Akyüz

ÖZ

Tüm dünyada hava tahmini meteoroloji kurumları tarafından yapılmakta olan en önemli ve zorlu görevler arasındadır. Bunun dışında birçok uzmanlık alanını içeren karmaşık bir yapıdır. Bu alanda araştırma yapanlar, hava tahmin metodolojisini iki bölüme ayırmaktadır. Hava sıcaklığının tahmini tarım, sanayi, endüstri sektörleri için doğru tahminler oldukça önem kazanmaktadır. İklimsel değişiklikler nedeniyle sinir ağları bu meteorolojik aşamalar hakkında öngörü için oldukça önemlidir. Bu çalışmada, Isparta ili için 2000-2016 yıllarına ait aylık ortalama buhar basıncı, nisbi nem yıl ve ay verilerine göre yapay sinir ağları modeli ile ortalama hava sıcaklığı tahmin edilmiştir. Hesaplamalar logaritmik sigmoid, on nörona sahip gizli ve çıktı katmanından oluşan ileri beslemeli geri yayılımlı bir modelden oluşmaktadır. Modelde geri yayılım eğitim algoritması olarak Levenberg Marquand kullanılmıştır. Kullanılan meteorolojik verilerin aylık ortalama hava sıcaklığının tahmin edilmesindeki doğruluğu regrasyon analizi ile belirlenmiştir. Sonuç olarak, aylık ortalama hava sıcaklığının yapay sinir ağları modeli ile tahmin edilmesinde yaklaşık %99 oranda doğruluğu tespit edilmiştir. Geliştirilen modelin farklı illere ait meteorolojik verilerin içinde kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ysa, Hava Sıcaklığı, Tahmin, Algoritma

Air Temperature Estimation by Artificial Neural Networks for Isparta

Abstract

Weather forecast across the globe is one of the most important and challenging tasks being carried out by meteorological institutions. Apart from that, it is a complex structure that includes many areas of expertise. Researchers in this field divide the weather forecasting methodology into two parts. Estimates of temperature are very important for accurate estimates of agriculture, industry and industry sectors. Due to climatic changes, neural networks are very important for predicting these meteorological phases. In this study, the average air temperature has beenestimated by the artificial neural network model according to the monthly average vapor pressure, relative humidity year and month data for the years 2000-2016 for the province of Isparta. The calculations consist of a logarithmic sigmoid, a backward propagation model including a latent and output layer with ten neurons. In the model, Levenberg Marquand was used as the back propagation training algorithm. The accuracy of the meteorological data used in the estimation of the monthly average temperature was determined by regression analysis. As a result, the accuracy of the monthly average air temperature was estimated to be approximately 99% in the estimation of the artificial neural network model. It is thought that the developed model can be used in meteorological data of different provinces.

Keywords: Ann, Air Temperature, Estimation, Algorithm

İyonik Sıvı Modifikasyonunun Elektrokimyasal ve Teorik Dft Analizleriyle Cu2s Katalizörlü Kuantum Parçacık Duyarlı Güneş Hücrelerine Etkisi

Ph.D. Burak Tekin - Asst. Prof. Ph.D. Hacer Azak - Assoc. Prof. Ph.D. Murat Yıldız

ÖZ

Bakır sülfür (Cu2S), sülfit / polisülfit redoks çiftinde, düşük maliyet ve üstün katalitik aktiviteleri nedeniyle kuantum parçacık duyarlı güneş hücrelerinde (QDSSCs) yüksek verimli sağlayan karşı elektrot (CE) malzemesidir. Cu2S'nin üstün özelliklerine rağmen, düşük kararlılık, zayıf tutunma ve iletkenlik, nispeten düşük yüzey alanı gibi bazı dezavantajları vardır. Bu çalışmada, kararlılığı ve iletkenliği geliştirmek için Cu2S'i iyonik sıvı içeren ortam içerisinde DFT hesaplamalı yöntemiyle ortamın elektro analizinin gerçekleştirilmesine odaklandık. Sülfür bakımından ve konjugasyon bakımında zengin1-butil-4 metil imidazolyum hidrojen sülfat (BMIMHSO4) iyonik sıvısı Cu2S ile iyi bir eşleşmeye sahip olduğundan, bu iyonik sıvıyı polisülfit / su ortamı içinde analiz ettik. Elde edilen teorik sonuçlara göre, Cu2S filmi, elektro-polimerizasyon işlemi sırasında dopant olarak 1-butil-4 metil imidazolyum hidrojen sülfat (BMIMHS04) iyonik sıvısının katılmasıyla hazırlanmıştır. Katyon-pi etkileşiminin, CV elektroanalitik ve DFT hesaplamalı ölçümlerine stabilite ve elektroaktiviteyi geliştirdiği kanıtlanmıştır. İyonik sıvı modifikasyonu sayesinde, QDSSC'ler daha yüksek verime ulaşabilir ve daha yüksek stabiliteye sahip olabilir.

Anahtar Kelimeler: Elektrokimya, İyonik Sıvı, Dft, Cu2s, Kuantum Parçacık Duyarlı Güneş Hücresi,

Electrochemical and Theorical Dft Analysis of the Ionic Liquid Modification on Cu2s Catalyzed Quantum Dot-Sensitized Solar Cells

Abstract

Copper sulfides (Cu2S) are highly efficient counter electrode (CE) material in quantum dot-sensitized solar cells (QDSSCs) due to their superior catalytic activity, low-cost in sulfide/polysulfide couple. Despite the superior property of the Cu2S, it has some disadvantages, such as low stability and relatively low surface area with poor adhesion and conductivity. Herein, we focus on computational analysis by DFT method in order to improve stability and conductivity incorporating with ionic liquid. Because of the sulfur-rich and conjugation rich1-buthyl-4 methyl imidazolium hydrogen sulfate (BMIMHSO4) ionic liquid has a good match with Cu2S, we analyzed they in polysulphide/water medium. According to theoretical result, Cu2S was prepared by incorporating 1-buthyl-4 methyl imidazolium hydrogen sulfate (BMIMHSO4) ionic liquid as a dopant with the electro-polymerization process. It has been proved that cation-pi interaction has improved the stability and electroactivity by using CV electroanalytical and DFT computational measurement. Thanks to ionic liquid modification, QDSSCs may reach higher efficiency and have higher stability.

Keywords: Cu2s, Quantum Dot-Sensitized Solar Cells, Electrochemistry, Dft, İonic Liquid,

Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Olanakları: Eskişehir Örneği

Araştırmacı Mehtap Özenen Kavlak – Doç. Dr. Saye Nihan Çabuk – Dr. Öğr. Üyesi Emrah Pekkan

ÖZ

Temiz, ucuz ve en önemlisi yenilenebilir enerji temini konusunda önemli bir yere sahip olan jeotermal kaynaklar, dünya genelinde enerji üretimi, sanayi, ısıtma (hayvancılık, konut, sera), kurutma (meyve, sebze) ve soğutma gibi alanlarda kullanılmaktadır. Ayrıca rekreasyon faaliyetleri ve sağlık/tedavi amacıyla da başvurulan kaynaklardır. Türkiye, jeotermal kaynaklar bakımından oldukça yüksek bir potansiyele sahiptir. MTA 2016 yılı verilerine göre ülkemiz bu potansiyeliyle dünyada yedinci, Avrupa'da ise birinci sıradadır. Buna bağlı olarak, jeotermal kaynakların farklı alanlarda etkin şekilde kullanılmasına yönelik ulusal stratejiler ve planlar geliştirilmektedir. Eskişehir, 14 °C ile 65 °C arasında değişen sıcaklıklarda pek çok jeotermal kaynağa sahip bir ildir ve 2007-2023 Termal Turizm Master Planı'na göre Termal Turizm Kentleri Bölgeleri sınıflandırmasında Frigya Bölgesi dahilinde 3. bölgede yer almaktadır. İldeki kaynakların bir kısmından içme suyu ve kaplıca olarak yararlanılmakta, çok az bir kısmı ise seracılık ve cami ısıtma gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Herhangi bir amaçla kullanılmayan jeotermal kaynakların bulunduğu da bildirilmektedir. Bu çerçevede, bazı araştırmacılar ve kurumlar Eskişehir'deki jeotermal kaynaklara ve potansiyele ait çalışmalar gerçekleştirmiş ve tespitler yapmıştır. Bu araştırma ve tespitler sürekli geliştirilmektedir. Bu çalışmada, söz konusu araştırmaların çıktılarından temin edilen ve bir kısmı sözel veri şeklinde paylaşılmış olan ildeki 22 adet jeotermal kaynağa ait verinin derlenerek güncel durumu yansıtacak biçimde coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ortamında haritalanması amaçlanmıştır. Aynı zamanda bu kaynakların diri faylar ve volkanik araziler ile olan ilişkileri irdelenecektir. Ayrıca, jeotermal enerjinin kullanımı, sıcaklık değerlerine ve suların niteliklerine göre farklılıklar göstermektedir. Bu noktadan hareketle, ildeki jeotermal kaynakların kullanım olanaklarını yansıtacak tematik haritaların üretilmesi de hedeflenmiştir. Böylece, Eskişehir'deki kaynaklara ait dağınık haldeki veriler derlenerek sayısal haritalar üretilmiş olacaktır. Bunun yanı sıra ildeki kaynakların daha etkin ve verimli şekilde kullanılmasına yönelik farkındalık yaratılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri (Cbs), Eskişehir, Jeotermal Kaynak, Tematik Haritalama.

Karbon Fiber Kumaşla Düşük Dayanımlı Betonların Güçlendirilmesi

Prof. Ph.D. Tayfun Uygunoğlu - Mr. Göberk Körlek

ÖZ

Düşük dayanımlı mevcut yapı elemanlarının kullanım sırasında zamanla güçlendirme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Kompozit malzemelerin mühendislik yapılarının güçlendirilmesinde ve onarımında kullanılması son yıllarda hızla artmaktadır. Kolay ve hızlı uygulanabilmeleri, hafiflikleri, yüksek dayanımları ile Karbon Fiber kumaşlar geniş bir kullanım alanı bulmaktadır. Bu çalışmada düşük dayanımlı (C12) olarak üretilen beton elemanlar karbon kumaşla sargılanmıştır. Sargılama sonrasında betonların basınç altındaki davranışları deneysel olarak araştırılmıştır. Aynı beton serilerden kontrol amaçlı olarak sargısız bir şekilde basınç deneyine tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgulara göre düşük dayanımlı betonların karbon fiber kumaşlarla sargılanması ile dayanımları önemli derecede arttırılarak normal beton seviyesine kadar güçlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beton, Düşük Dayanım, Güçlendirme, Karbon Kumaş.

Reinforcement of Low-Strength Concrete With Carbon Fiber Fabric

Abstract

During the use of existing low-strength structural elements, there is a need to strengthen over time. The use of composite materials for strengthening and repairing engineering structures has been increasing rapidly in recent years. Carbon fiber fabrics have a wide application area with their easy and fast application, light weight and high strength. In this study, concrete elements produced with low strength (C12) are wrapped with carbon fiber fabric. The strength of concrete under compressive were investigated experimentally. The same concrete was subjected to compressive testing without fabric for control purposes. According to the findings, the strength of the low strength concrete was strengthened to normal concrete level by wrapped with carbon fiber fabric.

Keywords: Concrete, Low-Strength, Reinforcement, Carbon Fabric.

Karışık Gecikmeli Lineer Olmayan Diferansiyel Denklemlerin Çözümü İçin Lucas Polinom Yaklaşımı

Prof. Ph.D. Nurcan Baykuş Savaşaneril - Prof. Ph.D. Mehmet Sezer

ÖZ

Lineer olmayan gecikmeli diferansiyel denklemler ve bu problemlere ilgili başlangıç ve sınır değer problemleri, fen ve mühendislik alanlarında önemli bir rol oynar. Ancak, bu tip problemlerin çözümünün çoğu analitik ve sayısal çözümler değildir. Bu yüzden bazı sayısal yöntemleri kullanarak yaklaşık çözümlerini elde etmek gerekir. Bu çalışmada, birinci mertebeden lineer olmayan terimleri içeren bir yüksek mertebeden gecikmeli diferansiyel denklemler sınıfını ele alıyoruz. Ardından karışık koşullara bağlı olarak bu tip denklemlerin yaklaşık çözümlerini bulmak için Lucas polinomlarına dayalı matrisi yöntemini temel alan bir matris yöntemi sunuyoruz. Yöntem, bahsedilen denklemleri, bilinmeyen Lucas katsayıları olan lineer olmayan cebirsel denklemlerin sistemine karşılık gelen bir matris denkleminin çözümüne indirger. Ayrıca, yöntemin etkinliğini göstermek için hata analizi ile birlikte bazı sayısal örnekler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lucas Polinomları, Gecikmeli Diferansiyel Denklemler, Matris Metodu, Sıralama Noktaları , Lineer Olmayan Diferansiyel Denklemler

Lucas Polynomial Approach for Solving a Class of Nonlinear Differential Equations With Mixed Delays

Abstract

Nonlinear delay differential equations and the related initial and boundary value problems play an important role in the areas of science and engineering. But, most of these type problems have not analytical and numerical solutions. So it is necessary to obtain their approximate solutions by using some numerical methods. In this study, we consider a class of high order delay differential equations containing first order nonlinear terms. Then we present a matrix method based on Lucas polynomials along with collocation points to find the approximate solutions of these type equations subject to the mixed conditions. The method reduces the solution of the mentioned equations to the solution of a matrix equation which corresponds to system of nonlinear algebraic equations with unknown Lucas coefficients. Besides, some numerical examples together with residual error analysis are performed to illustrate the efficiency of the method.

Keywords: Lucas Polynomials, Delay Differential Equations, Matrix Method, Collocation Points, Nonlinear Differential Equation.

Katı Yakıt Karışımı Yanması İçin İki Ardışık Dolaşım Sisteminin Tasarımı ve Modellenmesi - Akışkan Yatakta Zehirli Gaz / Co2 Tutulması

Prof. Ph.D. Yıldırım Tosun

ÖZ

Türkiye Enerji Ajansı, acil enerji açığını kapatmak için temiz kömürü yakılmasını önermekle birlikte, uluslararası olarak doğru örneği belirlememize ve küresel olarak emisyon hedefleri nı yakalamamızı zorunlu kılacaktır. Çin, Hindistan ve ABD gibi ülkeler İngiltere'den 30 kat daha fazla karbon emisyonu üretmekte ve Türkiye, kömürle çalışan tesislerini temizlemeye teşvik edilmelidir. Biyolojik atığın kullanılması ve atık ayırma yönteminin uygulanması, geri kazanılacak katı atık miktarını veya üretilecek kompost miktarını etkiler. Şırnak ilinde, yaklaşık 20 bin ton yıllık biyokütle atığı oluşmuştur ve bu proje, komşu Siirt ve Hakkari illerinde benzer atıkların dikkate alındığı bir mobil yarı yakma tesisi projesinde incelenmiştir. Bir aşamada sınıflandırılmış ve aktif katı emiciler araştırılmıştır. çıkış gazı sıcaklık profili nedeniyle. 1-10 lt / dk'lık dikkate değer aralıkta, asfaltit ve biyokömürün gaz akış hızları yanması sirküle edilen akışlı üç kolon dolaşım reaktöründe test edilmiştir. Aşağıdaki 2mm katı yakıtlar her zaman 0,2-0,3 kg / dak katı / lt miktarlarında yeterli olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Katı Yakıt Yanması, Gaz Tutma, Absorban Modellemesi, Akışkan Yatakta Yakma, Co2 Tutulması

Design and Modeling of Two Sequential Circulation Systems for Solid Fuel Mixture Combustion - Toxic Gas/co2 Capture in Fluidized Bed

Abstract

Turkish Energy Agency adopting clean coal to fill the immediate energy gap would also help us set the right example internationally and encourages the meeting of emissions targets globally. Countries such as China, India and the US produce more than 30 times more carbon emissions than the UK and Turkey must be encouraged to clean up their coal powered plants. The benefaction of bio-waste and the application of the waste separation method affect the amount of solid waste to be recovered or the amount of compost to be produced. In Sirnak province, approximately 20 thousand tons of annual biomass waste has been formed, and this project has been studied in a mobile semi incineration plant project considering similar wastes in neighboring Siirt and Hakkari provinces.The classified and activated solid sorbents were investigated in one stage due to output gas temperature profile. In the considered range of 1-10 lt/min the gas flow rates combustion of asphaltite and biochar were tested in three column circulation reactor with circulated flow. The below 2mm solid fuels was always sufficient at 0,2-0,3kg/min amounts of solids/lt.

Keywords: Solid Fuel Combustion, Gas Sorption, Sorbent Modeling, Fluidized Bed Combustion, Co2 Absorption

Kent İçi Otobüs Duraklarında Güvenlik ve Kapasite Kriterlerinin Oluşturulması: Ankara Örneği

Emine Ruveyda Bahçeci Koca – Doç. Dr. Seda Hatipoğlu

ÖZ

Hızla artan kentsel nüfus ve özel araç sahipliliği özellikle büyük kentlerin en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Kentlerde rahat ulaşım sağlanabilmesi, öncelikle etkin ve verimli olarak yürütülen toplu taşıma sisteminin varlığına bağlıdır. Toplutaşım sisteminin kullanılabilir olması; hat planlamasından, kapasite hesabına, hizmet kalitesinden duraklarına kadar bir çok parametreyi içinde barındıran bir sistem oluşturulması ile mümkündür. Bu çalışmada, otobüs duraklarının kapasite ve güvenliğinin artırılması için yapılması gerekenler tartışılmıştır. Çalışmanın ilk bölümünde duraklarla ilgili yurtiçi ve yurtdışı standartları incelenmiş ve ülke şartları da göz önünde bulundurularak 28 maddelik bir kriter tablosu oluşturulmuştur. İkinci bölümde ise, Ankara kent merkezinde seçilen 3 durak bu kriter tablosu maddelerine göre incelenmiş ve iyileştirme önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Otobüs Durağı, Güvenlik, Kapasite

Kentli Birey ve Kent İlişkisinde "Eğreti Mekânlar": Üstgeçitler

Asst. Prof. Ph.D. Berfu Güley Gören - Asst. Prof. Ph.D. Devran Bengü

ÖZ

Çalışmanın amacı, yaya hareketliğinin ulaşımın ana aksları üzerindeki durumunu irdelemektir. Bu amaç doğrultusunda İstanbul'un ana ulaşım aksı üzerindeki iki düğüm noktası Acıbadem ve Zeytinburnu'nda yer alan üst geçitler ele alınmıştır. İki üstgeçidin ortak özellikleri D100 karayolu üzerinde yer almaları, AVM'ler ile yakın konumları ve kullanıma uygun olmayan durumları olmuştur. Çalışma kapsamında ele alınan üst geçitlerde, yayaların erişilebilirliklerinde engeller olduğu gözlemlenmiştir. Bu engeller, yalnızca fiziksel hareketlilik engeli oluşturmamaktadır. Kent hakkı ihlali olarak da ele alınmalıdır. Mekânsal planlamanın yetersizliği ve yaya akslarındaki sirkülasyonun sürekli olmaması nedeniyle üstgeçitler, yaya ulaşımında sorun yaratan aktarım mekânlarına dönüşmektedir. Bu nedenlerle çalışmada, ilgili sorunlar irdelenmiş, çözüm önerileri geliştirilmiştir. Ulaşım kent hakkının omurgasını oluşturmaktadır. Çalışılan üstgeçitler, birinci derece ulaşım aksında yaya hareketliliğini sağlamak için kullanılmaktadır. Kentin önemli noktalarında yer alan bu elemanların mevcut konumları değiştirilmeden var olan üst geçitler nasıl daha karma fonksiyonlu ve hareketliliğe uygun mekânlar haline getirilebilir sorusu, çalışmanın başlangıç noktası olmuştur. Durum analiz ve değerlendirmeleri; gözlem çalışmalarına, literatür araştırmalarına, mevcut plan ve haritalara dayanarak yapılmıştır. Eklektik çözümlerle ele alınmış olan tasarım yaklaşımı, ulaşım mekânları olan üstgeçitlerde, planlama ve tasarım prensiplerinin dikkate alınmamış olmasıyla ilişkilidir. Üstgeçitlerin çevrelerinde ortaya çıkan sınırlar ve/veya sınırı belirsiz rotalar, bireyleri ulaşmak istedikleri mekânlardan koparmakta, mekâna ve kente yabancılaştırmaktadır. Kentlinin kentine yabancılaşmasını önlemek adına üstgeçitler, yalnızca bir geçiş koridoru olarak fonksiyonlandırılmamalıdır. Bu mekânlardaki illegal ticaretin yerel idare ve STK destekli olarak legal fonksiyonlara dönüştürülmesine çalışılabilir. Üstgeçitlerin farklı fonksiyonel mekânlarla ilişkilendirilerek çözümlenmesi, kamusallığın canlanmasında da etkili olacaktır. Bu yaklaşımla sosyal kalkınma değeri yüksek bakış açılarının ele alınması ve bu yöndeki önerilerin sosyal gelişim projeleri ile birlikte değerlendirilmesi önemlidir. Çalışmada vurgulanan nokta, bağlantı noktalarındaki mekânsal tasarım yaklaşımlarının yanında sosyal yaklaşımların geliştirilmesi ve tasarıma aktarılması gereği olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Erişilebilirlik, Kamusallık, Kentsel Tasarım, Üstgeçit, Yaya Ulaşımı.

"Band-Aid Spaces" in the Relation of Urban Citizen and the Urban Area : Pedestrian Footbridges

Abstract

The aim of the study is to examine the status of pedestrian mobility on the main axes of transportation. In the direction of this purpose, the pedestrian footbridges of Acıbadem and Zeytinburnu, that are two nodes of Istanbul's main transportation axis, have been discussed. The common points of the two fo pedestrian otbridges are to be located on the D100 highway, to be integrated with shopping malls and to be in unsuitable situaiton for usage. In the study, many barriers have been observed, that interrupt the pedestrian accessibility. These barriers do not only make difficulties on the physical mobility. It should also be considered as a violation of the right to the city. These pedestrian footbridges have been transformed into problematical transfer spaces because of the lack of spatial planning and the discontinuous circulation of

pedestrian axes. For these reasons, in the study, related problems have been discussed and solution suggestions have been developed. Transportation is the backbone of the right to the city. The pedestrian footbridges, which have been analysed in the study, provide pedestrian mobility on the first degree transportation axis. The starting point of the study is how these overpasses can be transformed into appropriate spaces for mobility and how can contain more mixed functions without changing their existing locations. Analysis and evaluations have been created based on observations, literature surveys, plans and maps. The design approach, which has been dealt with by eclectic solutions, is related to the fact that planning and design principles have not been taken in consideration for the pedestrian footbridges. The bourders and/or unclear limitless routes around the fo pedestrian otbridges break the individuals away from the places they want to reach, and alienate them from the space and the city. The pedestrian footbridges should not be function only as a passageway corridor. Thus alienation may be prevented. In these places, it can be tried to transform illegal trade into legal functions supported by local administration and NGOs. Multi functional spaces will be effective to develop publicitypublicness. With this approach, it is important to tackle the perspectives of high social development value and to evaluate the suggestions with social development projects. The highlighted point of the study is the need to develop social approaches and spatial design approaches at the same time for the connection points on the pedestrian footbridges.

Keywords: Accessibility, Pedestrian, Pedestrian Bridge Footbridge, Pedestrian Mobility, Publicness, Urban Design.

Kentsel Yaşamda Biyolojik Göletler

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Topay - Asst. Prof. Ph.D. Candan Kuş Şahin – Researcher Büşra Onay

ÖZ

Sanayileşmenin ve kentleşmenin uzantısı olarak oluşturulan yapay çevrede, aşırı nüfus artışı, hava kirlenmesi, gürültü ve yorgunluk insanlarda psikofizyolojik dengesizliklere yol açmaktadır. İnsanlar yoğun kentleşmenin yaşattığı baskılardan kurtulmak için, kent dışındaki açık hava rekreasyonel kaynaklarına yani doğaya yönelme eğilimindedir. Ancak bu durum çeşitli nedenlerle her zaman mümkün olmadığından, doğayı yaşanan ortama taşıma yoluna gidilmiştir. Kent içinde küçük doğa parçaları (parklar, bahçeler gibi), kent dışına çıkabilenler için piknik ve kamping alanları ile tatil köyleri gibi dinlenme yöreleri oluşturulmaktadır. Bu alanlarda kullanılan, doğanın ayrılmaz bir parçası olan su ise, hem kırsal hem de kentsel alanlarda bir mimari eleman olarak, doğal ya da biçimlendirilmiş şekli ve serinletici etkisiyle mekânda ferahlık oluştururken, insan üzerinde rahatlama ve gevşeme hissi uyandırarak, dinlendirici, neşe ve huzur verici özellikleri sayesinde tasarımda önemli bir yere sahiptir. Türkiye'de son yıllarda gelişen su yapılarından olan Biyolojik göletler, kent içerisinde ve rekreasyon alanlarında tercih edilmeye başlanmıştır. Kimyasal bir temizlik yapmaya gerek kalmadan, suyun ortamdaki bakteriler yoluyla temizlenmesi yolu ile çalışan biyolojik göletler; görsel açıdan rekreasyon alanlarına zenginlik katmasının yanında kimyasal madde içermemesi nedeniyle doğaya dost ekolojik oluşumlardır. Bu çalışma kapsamında; biyolojik göletler araştırılarak, alanın biyolojik gölet yapımına uygunluğunu belirlemek amacıyla hangi kriterlere bakılması gerektiği, ne tür yapım aşamalarından geçerek hazırlandığı, göletlerin bakımı ve dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında bilgi verilerek, kente ve rekreasyon alanlarına olan katkılarına değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Gölet, Kent

Biological Ponds in Urban Life

Abstract

Excessive population growth, air pollution, noise and fatigue lead to psychophysiological imbalances in humans in the artificial environment formed as an extension of industrialization and urbanization. People tend to head to outdoor recreational resources outside of the city, that is to nature, to get rid of the pressures experienced by intense urbanization. However, since this situation is not always possible for various reasons, it has been carried out to transport the natural living species. In the city there are resting places like small nature parts (parks, gardens), picnics and camping areas for holidaymakers and holiday villagers. Water, an integral part of nature, used in these areas, is a relaxing, refreshing and relaxing feature that creates a feeling of relaxation and relaxation in the human being while being an architectural element in both rural and urban areas, creating a space in the space with its natural or shaped shape and refreshing effect thanks to the design has an important place. Biological ponds with water from the developing structure in recent years, Turkey has begun to be preferred in urban and recreation areas. Biological ponds that operate by cleaning the water through bacteria in the environment, without the need for a chemical cleaning; in addition to adding richness to recreational areas in terms of visual aspects, they are ecologically friendly to nature due to the

lack of chemical substances. This scope of work; biological ponds have been investigated and the contributions to urban and recreation areas have been touched upon by giving information about what criteria should be taken to determine the appropriateness of the area for the construction of the biological pond, what kind of construction steps it has taken, how to care for the ponds and what needs to be taken care of.

Keywords: Biological Pond, Urban

Kireç Yerine Değişik Oranlarda Perlit veya Pomza Kullanımın Kireç Harçlarının Özelliklerine Etkisi

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Köseoğlu - Prof. Dr. Şemsi Yazıcı

ÖZ

Bu araştırmanın amacı geleneksel kireç harçlarının özelliklerine kireç bağlayıcı yerine değişik oranlarda perlit veya pomza kullanımın etkilerini araştırmaktır. Bu amaçla bağlayıcı olarak kullanılan kireç yerine ağırlıkça %0, %10, %20 ve %30 oranlarında perlit veya pomza tozu kullanılarak 7 farklı kireç harcı üretilmiştir. Üretilen harçlarda ince agrega olarak 0-3 mm dane dağılımına sahip kırma kireç taşı agrega kullanılmıştır. Harç karışımlarının kompozisyonları ağırlık esasına göre 3 kısım ince agrega, 1 kısım bağlayıcı ve 0.9 kısım su olacak şekilde ayarlanmıştır. Hazırlanın harçların yayılma, birim ağırlık, 7 ve 28 günlük eğilme ve basınç dayanımı gibi özellikleri irdelenmiştir. Deneysel çalışmada sonucunda; kireç esaslı harçlarda kireç yerine değişik oranlarda pomza ve perlit kullanımının kireç harçlarının yayılma değerlerini azalttığı, buna karşın birim ağırlık, eğilme ve basınç dayanımlarını ise artırdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kireç Harcı, Perlit, Pomza, Mekanik Özellikler

Kırmızı Çamurun Seramik Duvar Karosu Özellikleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Tuna Aydın - Ms. Büşra Kırıcıoğlu

ÖZ

Bu çalışmada Konya Seydişehir Alüminyum tesislerinin atığı olan kırmızı çamur alternatif bir hammadde kaynağı olarak kullanılmıştır. Endüstriyel atıkların geri dönüşümü özellikle çevre yönetimi ve insan sağlığı açısında öncelikli konuların başında gelmektedir. Yapılan bu çalışmada % 10, %20 ve % 30 oranında kırmızı çamur duvar karosu reçetelerinde kaolen hammaddesi yerine kullanılmıştır. Numuneler Kırıkkale üniversitesi Metalürji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü imkanları kullanılarak laboratuvar koşullarında hazırlanmıştır. Numuneler 1150 ° C de 60 dakika süre ile fırında pişirilmişlerdir. Hazırlanan numunelerin pişme küçülmesi, su emme ve mukavemet gibi teknolojik özelliklerinin yanında sinterleme analizleri ve mikroyapı özellikleri de incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda kırmızı çamur atık malzemesinin seramik duvar karolarında kullanılabilecek bir alternatif hammadde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırmızı Çamur, Geri Dönüşüm, Atık, Sermik Karo

Investigation of the Effects of Red Mud On the Properties of Ceramic Wall Tile Body

Abstract

In this study, Red mud, the waste of aluminium plant, obtained from Konya Seydişehir Aluminium Plant was used as an alternative raw material source. Recycling of industrial wastes is the major issues in terms of environmental management and human health. In this study, in ratio of % 10, % 20 and 30% red mud was used instead of kaolin in ceramic wall tile recipe. Samples were prepared in Kirikkale Univeristy, Metallurgy and Material engineering departmant. Samples were fired at 1150 ° C for 60 minutes under the laboratory conditions. Sintering analysis and microstructure properties of the prepared samples were investigated in addition to technological properties such as firing shrinkage, water absorption and bending strength. As aresult, it was determined that red mud is an alternative raw material for ceramic wall tile production

Keywords: Red Mud, Recycling, Waste, Ceramic Tile

Kısa Cam Elyaf Takviyeli Pa-66 Kompozitlerin Mekanik Özellikleri Üzerine Bir Çalışma

Prof. Ph.D. Hüseyin Ünal - Ms. Sedanur Karadağ

ÖZ

Bu deneysel çalışmada farklı oranlarda (%10, 20 ve30) kısa cam elyaf takviyeli poliamide 66 kompozit malzemelerin mekanik özellikleri incelenmiştir. Kompozit malzemelerin granül formda üretimi çift vidalı bir kompound makinasında gerçekleştirilmiştir. Mekanik testler için gerekli olan numuneler ise geleneksel bir enjeksiyon makinası kullanılarak standartlara uygun olarak kalıpta basılmıştır. Mekanik özellikleri belirlemek için çekme, darbe ve sertlik deneyleri yapılmıştır. Çekme mukavemeti, elastiklik modülü, kopmadaki % uzama, Shore D sertliği ve darbe mukavemet değerleri araştırılmıştır. Çalışma test sonuçlarından poliamid 66 matrisi bünyesindeki cam elyaf oranının artması ile çekme mukavemeti, elastiklik modülü ve sertlik değerleri artarken kopmadaki % uzama ve darbe mukavemet değerlerinin azaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pa 66, Cam Elyaf, Mekanik Özellikler

A Study on the Mechanical Properties of Pa-66 Composites Reinforced With Short Glass Fiber

Abstract

In this experimental study, the mechanical properties of short glass fiber reinforced polyamide 66 composite materials in different ratios (10, 20 and 30%) were investigated. The production of composite materials in granular form was carried out on a twin screw compound machine. The samples required for mechanical tests were molded in a mold according to the standards by using a conventional injection molding machine. Tensile, impact and hardness tests were performed to determine the mechanical properties. Tensile strength, tensile modulus, elongation at break, shore D hardness and impact strength values were investigated. Tests results showed that tensile strength, tensile modulus and hardness values were increased while elongation at break and impact strength decreased with the increase glass fiber ratio in polymer matrix.

Keywords: Pa 66, Glass Fiber, Mechanical Properties

Kolemanitin Flotasyon ile Zenginleştirilmesinin Araştırılması

Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Konuk

ÖZ

Günümüz teknolojisinde, bor tuzlarının pek çok endüstri dalında aranı1an hammaddelerinden olması ve ülkemiz dünya bor rezervinin yak1aşık % 70'ine sahip olması bu hammaddenin Turkiye için önemini artırmaktadır. Bu çalışmada Eti Maden İşletmeleri Bigadiç boraks işletmesinin Simav açık ocağı 2.damarından alınmış % 333.49 B203 tenörlü numunelerden yüksek tenör1ü kolemanit konsantresi elde etmek için optimal flotasyon şartları araştırması yapılmıştır. Öncelikle deneylerde kullanılacak numune, kırma, e1eme, ögutme ve tane irilik dağılımı işlemlerinden geçirilmiştir. Ayrıca difraksiyonu çekilmiş, komple kimyasal analizi yapılmıştır. Mikroelektroforez teknigi ile kolemanitin elektrokinetik özellikleri belir1enmiştir. Kolemanitin oda sıcaklığında sudaki çözünürlüğü ve kolemanit içeren sulu suspansiyonların pH degerleri tayin edilmiştir.Kolemanitin selektif ayırımda, kil mineralleri kolemanit yUzeyini şılam kaplayarak önemli problem yaratmaktadır. Bu yüzden şılam kaynağı olarak bilinen kil minerallerini atmak ve B203 tenörünü yükseltmek için aşındırmalı yıkama ve eleme metotları kullanılmıştır. Bu işlemler sonucunda % 16.32 B203 tenorlü killi malzemenin % 24.38'si atılarak % 39.07 B203 tenörlü ön konsantre elde edilmiştir. % 39.07 B203 içeren ön konsantreler degişik sürelerde öğütülmüş ve bu numuneler ile flotasyon deneyleri yapılarak malzemenin % 92'sinin 0.212 mm elekten geçtigi tane boyutu en uygun olarak saptanmıştır.Şı1am uzaklaştırma ve öğütme işlemlerinden sonra elde edilen ön konsantre, kaba flotasyondan ve temizleme flotasyonundan geçirilerek etkin olan tüm parametreler araştırılmıştır. Sonuç olarak optimal şartlarda % 47.80 B203 tenör1ü kolemanit konsantresi % 91.51 verim ile elde edilmiş olup, bu deger orijinal cevhere gore %80.63' e denk gelmektedir

Anahtar Kelimeler: Kolemanit, Aşındırmalı Yıkama, Reaktifler

An Investigation for the Benefication of Colemanite Ore by Flotation

Abstract

In this research, it was aimed to obtain saleable colemanite concentrate assaying about 48 % B203. Batch flotation tests were conducted in order to evaluate the efficiency of the flotation process under optimum conditions. The floatability of colemanite with new developed collectors was tested. Before concentration studies, chemical analysis microscopic studies and particle size distribution tests have been carried out on colemanite samples assaying about 33 .54 % B203 taken from second seam of Bigadic-Simav open pit mine owned by Eti Mining Operations General Directorate in order to determine chemical, mineralogical composition, distribution of grain size and liberation degree. Bigadic samples contain colemanite as the main boron mineral with small quantity of ulexite and associated gangue minerals with no economical value are clays, calcite gypsum, quartz, shiest, tuff and sericite. Grain size falls largely in the range of 0.5 mm to 2 mm with Bigadic (-2 mm) sample. More than 90 % liberation size has been obtained at the size of 0.5 mm. electrokinetic properties of colemanite has been also investigated to determine the variation of zeta potential with pH to determine isoelectric point (iep). The iep of colemanite has been found to be approximately 10.5 in agreement with the reported value of 10.7 by B. Yarar (1985). These data have been employed in experimental test works. The solubility of colemanite in water at ambient temperature under atmospheric conditions has been determined as 1.08 gr/J. This value is important in regarding to consumption of reagents during the flotation processes. pH changes occurring when colemanite is mixed with water at known pH values for different times in acidic and alkaline solutions have been investigated. The colemanite dissolves completely in strong acidic solutions. The pH of medium remains constant in alkaline solutions except for strongly alkaline starting pH of medium. Clay

minerals are the major source of slime and cause problems in selective separation of colemanite minerals. The several slime coating phenomena hinders the selective adsorption of flotation collectors to the desired surfaces and consequently lowers the flotation recoveries. The flotation and zeta potential measurements reveal that clay adsorbs on colemanite through electrostatic attrition (C;elik et al., 1995). Therefore, attrition scrubbing and wet screening have been carried out for desliming processes. At the end of that processes, a preconcentrate with 39.07 % B20 was obtained by discarding about 24.38 % of the feed sample by weight at about 16.32 % B203, preconcentrates obtained by attrition and scrubbing have been subjected to grinding operation in different grinding time periods. From the results 40 minutes grinding time period was chosen as an optimum time for grinding with 92 % of the material minus 0.212 mm which was optimum particle size of feed for rougher flotation of colemanite. New developed colemanite flotation reagents were tested under similar fixed test parameters with previous tests. Through the research of effect of those collectors on colemanite flotation in terms of grades and recoveries of concentrates and tailings.The use of recently developed AP 727 collector (Mixture of sulphonates compounds and fatty acid) in conjunction with AP 825 (Petroleum Sulphonate) with a ratio of 1: 1 produced higher recovery, grade and improved selectivity, compared to the use of AP 825 alone. Flotation experiments were carried out again on preconcentrates obtained in predetermined optimum conditions in order to confirm the results above mentioned flotation test works. From these results, optimum conditions for flotation of colemanite samples have been given as follows; rougher Flotation; ~ Particle Size : 92% 0.212mm ~ Solid Ratio : 30% ~ pH Value : 8.2 (Natural) ~ Depressant : Na2Si03 (5 %) 200 gr/t 2 min. C ~ Activator : BaCl2 (1 %) 200 gr/t 2 min. C ~ Collector : AP 825, AP 727 (1 % 1OOOgr/t 1000gr/t 2 min C ~ Frother : Flotanol D14 (1 %) 40 gr/t ~ Conditioning Time : 5 min. ~ Flotation Time : 5 min. ~ Impeller Speed : 1350 RPM At end of the experiment performed within optimum conditions, the following results have been obtained; 16.37 % of the feed sample by weight at about 12.71 % B203 was discarded as rougher tailing prior to cleaning flotation. A rougher colemanite concentrate a grade of 45.87 % B203 at a flotation recovery of 93 .55 % from the sample which originally had a grade of 33.54 % B203. After carrying out the rougher flotation of colemanite, cleaning flotation tests have been performed using rougher concentrates assaying about 45,78 % B203 as feed. Flotation reagents that provided optimum test results in rougher flotation of colemanite have been tested in cleaning flotation. From the results it is understood that collectors and depressants are not required. Frother usage is found to be necessary for efficient cleaning flotation. From these results, optimum conditions for cleaning flotation of colemanite samples have been given as follows; • Cleaning Flotation (One-Stage): ~ PH Value : 8-8.5 ~ Frother : Flotanol D 14 (1 %) 60 gr/t ~ Flotation Time : 3 min. ~ Impeller Speed :1000 RPM At end of the experiment performed within optimum conditions, the following results have been obtained; • A clean colemanite concentrate with a grade of 47.80 % B203 with about 75 .54 % of the flotation feed by weight at a recovery of 91. 51 % can be obtained with about 56,54 % of the original raw colemanite are by weight at a flotation recovery of 80,63 % • A cleaner tailing with a grade of 15.02 % B203 being recirculated to the head of system. The colemanite concentrates obtained from cleaning flotation can be used directly instead of borax pentahydrate (47,80 % B203) for the production of fiberglass, insulation glass wool, adhesives, detergents, textile finishing, photography, fire retardant, etc.,

Keywords: Colemanite, Attrition Scrubbing, Flotation, Reagents

Kompozit Dolgu Materyalleri Hazırlamak Amacıyla Yürütülen Arpa Bitkisi Artıklarının ATR-FTIR Analizleri

Asst. Prof. Ph.D. Tülay Gürsoy

ÖZ

Biyokütle kaynaklarından elde edilen kompozit materyallerin (odun-selüloz, arpa samanı-lignin, buğday samanı-hemiselüloz, patates artıkları-nişasta vb.) kullanımı dünya genelinde artmaktadır çünkü doğal petrol kaynakları hızla tükenmektedir. Kompozit malzemelerin kullanılması için biyokütlenin sıvılaştırılması biyokütle kaynaklarının kullanılması için bir metottur. Bu araştırma çalışmasında, arpa samanı artıkları mikro-dalga ısıtma metoduyla sıvılaştırılmış ve bir seri işlemler (arpa samanı-sıvılaşmamış arpa samanı-kompozit dolgu materyalleri) için ATR-FTIR (Alçaltılmış Toplam Yansımalı-Fourier Dönüşümlü Kızılötesi Spektroskopisi) analizleri gerçekleştirildi. Moleküler bağların karekterizasyonu, alifatik ve/veya aromatik yapılar ve fonksiyonel grupların tanımlanması amaçlandı. Ölçümler Thermo Fischer Scientific BRAND, Nicolet IS 10 model spektrometre ile yapıldı.Beş tane numuneye ait ATR-FTIR analizi gerçekleştirildi ve tespitler yapıldı. Arpa samanının yapısındaki selüloz, hemiselüloz, ve ligninin C-H, -OH, N-H gruplar yüksek yoğunluğa sahiptirler. Buna karşın, sıvılaşmamış arpa samanının FTIR spektrumlarında bağların yoğunluğu birinci basamak polimerleşme reaksiyonunun bir sonucu olarak yeni bir bileşen oluştuğu için düşmüştür. Simetrik, asimetrik ve fonksiyonel gruplar,bitki artıklarının yapısını karekterize etmiş ve birinci ve ikinci basamak polimerleşme reaksiyonlarının oluştuğunu doğrulamıştır.

Anahtar Kelimeler: Arpa, Saman, Sıvılaşma, Kızılötesi Spektroskopisi, Analiz

ATR-FTIR Analyses of Barley Plant Wastes Performed in Order to Prepare Composite Filling Materials

Abstract

The use of composite materials derived from biomass sources (wood-cellulose, barley straw-lignin, wheat straw- hemicellulose, potato wastes-starch etc.) is increasing all over the world because the natural resources of petroleum are rapidly depleted. Liquefaction of biomass to produce compozit materials is a method for using biomass sources. In this work of research, the wastes of barley straw was liquefied by microwave heating method and ATR-FTIR (Attenuated Total Reflection-Fourier Transform Infrared Spectroscopy) analyzes were performed for a series of transactions (barley straw- unliquefied barley straw residues-composite filling materials). Characterization of molecular bonds and identification of aliphatic and/or aromatic structures and functional groups were intended and detections were made about transactions. The measurements were made by Thermo Fisher Scientific BRAND, Nicolet IS 10 model spectrometer. Five ATR-FTIR spectra of specimens were analyzed and determinations were made. The C-H, -OH, N-H group of cellulose, hemicellulose and lignin in the barley straw has a high density. However, in the FTIR spectras of unliquefied barley straw, since a new compound was formed as a result of the first step polymerization reaction, their density decreased. Symmetrical, asymmetrical and functional groups for plant wastes characterized the structures and confirmed that first and second step polymerization reactions occurred.

Keywords: Barley, Straw, Liquefaction, İnfrared Spectroscopy, Analysis

Kompresör Uygulamaları İçin Doğrusal Motor Tasarımlarının İncelenmesi

ÖZ

Elektrik motoru verimliliğine ilişkin yönetmelik ve standartlar sık sık olarak değişmektedir. Bu nedenle yüksek verimli motor tasarımı gerçekleştirilmesi önemlidir. Performans ve verim açısından doğrusal motor teknolojilerigünümüzün en popüler konularından birisi haline gelmiştir.Günümüzde doğrusal hareket gerektiren çoğu alanda kullanılan bu motorlar komprosör uygulamaları için ümit vaat etmektedir. Örneğin buzdolabı kompresör uygulamalarında yaygın olarak bir fazlı asenkron motor kullanılmasına karsın son yıllarda doğrusal motorlar kompresör uygulamaları için yüksek verim sunmaktadır.

Bu çalışmada literatürde önerilen, uygulaması gerçekleştirilen doğrusal motor tasarımları incelenmiştir.Sağlanış olduğu avantajlardan dolayı tek yanlı veya çift yanlı doğrusal motor uygulamaları yerine tüp tipi doğrusal motorlar üzerine çalışmalar bulunmaktadır. Tüp tipi motor çeşitleri incelenerek motor büyüklükleri ve hareket mesafesi hakkında karşılaştırmalar gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: buzdolabı, doğrusal motor, kompresör, lineer motor

Investigation of Linear Motor Design for Compressor Applications

Abstract

Regulations and standards on electric motor efficiency are frequently changed. Therefore, it is important to realize high efficiency engine design. Linear motor technologies in terms of performance and efficiency have become one of today's most popular topics. Today, these motors, which are used in most areas requiring linear motion, promise hope for compressor applications. For example, although a single phase asynchronous motor is widely used in refrigerator compressor applications, linear motors in recent years offer high efficiency for compressor applications.

In this study, linear motor designs which are applied in the literature are examined. Due to the advantages it provides, there are studies on tube type linear motors instead of one-sided or double-sided linear motor applications. The types of tubular motor were investigated and comparisons were made about motor size and distance of motion.

Keywords: refrigerator, linear motor, compressor, linear motor

Konjuge Linoleik Asidin Kimyasal Yapısı, Gıdalarda Bulunuşu ve Sağlık Üzerine Etkileri

Prof. Dr. Oğuz Gursoy - Prof. Dr. Songül Şen Gürsoy

ÖZ

Linoleik asidin (C18:2, n-6) konjuge olmuş pozisyonel ve geometrik izomerlerinin karışımı olan konjuge linoleik asitler insan vücudunda sentezlenemeyen ve sağlık üzerine birçok potansiyel yararları olan yağ asitleridir. Konjuge linoleik asitte bulunan iki çift bağ, yağ asidinin karbon zincirindeki 7 ve 9, 8 ve 10, 9 ve 11, 10 ve 12 veya 11 ve 13. pozisyonlarda farklı cis-trans konfigürasyonlarında farklı izomerler halinde bulunmaktadır. Söz konusu izomerler arasında cis-9, trans-11 ve trans-10, cis-12 izomerleri fizyolojik olarak en önemli izomerlerdir. Rumenik asit olarak da isimlendirilen konjuge linoleik asidin en önemli kaynakları ruminantların süt ve etleridir. Günümüze kadar yapılan çalışmalarda konjuje linoleik asidin kanser, insülin direnci, osteoporoz ve kardiyovasküler hastalıkların önlenmesi, vücutta yağ biriminin azaltılması, immün fonksiyonun iyileştirilmesi gibi potansiyel sağlık etkileri belirlenmiştir. Bu çalışmada konjuge linoleik asidin kimyasal yapısı, kaynakları ve potansiyel sağlık yararları ile ilgili bilgiler verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konjuge Linoleik Asit, Süt ve Süt Ürünleri, Sağlık

Lif Boyu ve Kullanım Oranının Çelik Lifli Betonların Performansına Etkisi

Prof. Ph.D. Şemsi Yazıcı - Asst. Prof. Ph.D. Kemal Köseoğlu

ÖZ

Bu çalışmada; lif boyu ve lif kullanım oranının çelik lifli beton performansına etkileri incelenmiştir. Bu amaçla, maksimum agrega boyutu 16 mm olan betonlarda hacimce %0,5, %0,75 ve %1 oranlarında kısa ve uzun çelik lif kullanılarak toplam 7 beton üretilmiştir. Üretilen betonların taze hal ve mekanik özellikleri belirlenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar lif boyu ve lif kullanım oranına bağlı olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çelik Lifli Beton, Lif Oranı, Lif Boyu, Mekanik Özellikler

Effect of Length of Fiber and Fiber Usage Rate on the Steel Fiber Concerete Performance

Abstract

In this study, the effects of fiber length and fiber usage rate on the steel fiber concrete performance were investigated. For this purpose, Seven concrete was produced by using short and long steel fiber at 0.5%, 0.75% and 1% by volume in concrete with maximum aggregate size 16 mm. The fresh and mechanical properties of the produced concrete were determined. The results of the study were evaluated according to fiber length and fiber utilization rate.

Keywords: Steel Fiber, Fiber Rate, Length of Fiber, Mechanical Properties

Lomax Regresyon Modeli ve Artık Analizi: Sigorta Verisi Üzerine Bir Uygulama

Asst. Prof. Ph.D. Emrah Altun

ÖZ

Bu çalışmada, gamma regresyon modeline alternatif olarak Lomax regresyon modeli olarak adlandırılan yeni bir regresyon modeli önerildi. Önerilen modelin parametrelerini tahmin etmek için en çok olabilirlik yöntemi kullanıldı. Benzetim çalışması ile önerilen modelin en çok olabilirlik tahmin edicilerinin performansları değerlendirildi. Önerilerin modelin uygunluğu ve artık analizi için rasgeleleştirilmiş kantil artıkları kullanıldı. Sigorta veri seti üzerine yapılan uygulama çalışma ile Lomax regresyon modelinin gamma regresyon modeline olan üstünlükleri değerlendirildi. Elde edilen sonuçlar, Lomax regresyon modelinin aşırı sağa çarpık bağımlı değişkeninin modellenmesinde kullanışlı olabileceğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada verilen sonuçların uygulayıcılar için yararlı olacağını umuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Lomax Dağılımı; Değişen Varyans; En Çok Olabilirlik; Gamma Regressyon.

The Lomax Regression Model With Residual Analysis: An Application to Insurance Data

Abstract

In this study, we introduce a new regression model, called \textit{Lomax regression model} as an alternative to gamma regression model. The maximum likelihood method is used to estimate unknown parameter of the proposed model and finite sample performance of the maximum likelihood estimation method is evaluated by means of Monte-Carlo simulation study. The randomized quantile residuals are used to check the adequacy of the fitted model. The insurance data is analysed to demonstrate the usefulness of the proposed regression model against the gamma regression model. Empirical findings reveal that the Lomax regression model could be very attractive in modeling the extremely right-skewed response variable. We hope that the results given in this study will be useful for the practitioners.

Keywords: Lomax Distribution; Heteroscedasticity; Maximum Likelihood; Gamma Regression.

Lorentz-Schatten Property of the Inverses of Second Order Differential Operators with Dirichlet Conditions

Rukiye Öztürk Mert[1] - Pembe Ipek Al[2] - Zameddin I. Ismailov[3]

[1] *Hitit University, Çorum, Turkey, rukiyeozturkmert@hitit.edu.tr ,*

[2,3] *Karadeniz Technical University, Trabzon, Turkey, ipekpembe@gmail.com , zameddin.ismailov@gmail.com*

Abstract

It is known that a linear densely defined closed operator T in any Hilbert space H is called formally normal if $D(T) \subset D(T^*)$ and $\|Tx\|_H = \|T^*x\|_H$ for all $x \in D(T)$. If a formally normal operator has no formally normal non-trivial extension, then it is called maximally formally normal operator. If a formally normal operator $T: D(T) \subset H \to H$ satisfies the condition $D(T) = D(T^*)$, then it is called normal operator (see (Coddington, 1973)). The general theory of normal extensions of linear unbounded densely (and non-densely) defined formally normal operators has been given in (Coddington, 1973). The general theory of singular numbers and operator ideals has been studied by A. Pietsch in (Pietsch, 1980), (Pietsch, 1987) and the case of linear compact operators has been investigated by I. C. Gohberg and M. G. Krein in (Gohberg & Krein, 1969). However, the first result in this area has been obtained by E. Schmidt (Schmidt, 1907) and J. von Neumann, R. Schatten (von Neumann, 1946), who have used these concepts in the theory of non-selfadjoint integral equations.

Later on, a mini-workshop has been held in Oberwolfach (Germany) and the aim of this workshop is to present and discuss some modern applications of the functional-analytic concepts of s −numbers and operator ideals in areas like numerical analysis, theory of function spaces, signal processing, approximation theory, probability of Banach spaces and statistical learning theory (see (Cobos, etc., 2015) and (Birman & Solomyak, 1977)).

In this work, we will investigate the Lorentz-Schatten property of the inverse of Dirichlet extension of a minimal operator generated by linear differential-operator expression for second order in the Hilbert space of vector-functions at finite interval in terms of unbounded normal operator coefficient.

Keywords: Differential and normal operators, s-numbers of compact operator, Lorentz-Schatten operator classes

2010 AMS Mathematics Subject Classification: 47A05, 47A10, 47A20

References

Birman, M. Sh., & Solomyak, M. Z. (1977). Estimates of singular numbers of integral operators. *Russian Math. Survey*, *32*(1), 15-89 (Translated from *Uspekhi Mat Nauk*, *32*(1), 17-84).

Cobos, F., Haroske, D. D., Kühn, T., & Ullrich, T. (2015). Mini-workshop: modern applications of s-numbers and operator ideals. Oberwolfach, Germany: Mathematisches Forschungs Institute Oberwolfach.

Coddington, E. A. (1973). Extension theory of formally normal and symmetric subspaces. *Mem. Amer. Math. Soc.*, *134*, 1-80.

Gohberg, I. C., & Krein, M. G. (1969). Introduction to the theory of linear non-selfadjoint operators in Hilbert space. Rhode Island, USA: American Mathematical Society.

Ismailov, Z. (2005). Discreteness of the spectrum of the normal differential operators of second order. *Doklady Mathematics (Belarus), 49,* 5-7.

Pietsch, A. (1980). Operators ideals. Amsterdam, Holland: North-Holland Publishing Company.

Pietsch, A. (1987). Eigenvalues and s-numbers. Londan, England: Cambridge University Press.

Schmidt, E. (1907). Zur theorie der linearen und nichtlinearen integralgleichungen. *Math. Ann. 64,* 433-476.

von Neumann, J., & Schatten, R. (1946). The cross-space of linear transformations. *Ann Math., 47,* 608-630.

Lower Triangular One-Band Block Operator Matrices with Lorentz-Schatten Property

Rukiye Öztürk Mert[1] - Pembe Ipek Al[2] - Zameddin I. Ismailov[3]

[1] *Hitit University, rukiyeozturkmert@hitit.edu.tr ,*

[2,3] *Karadeniz Technical University, ipekpembe@gmail.com , zameddin.ismailov@gmail.com*

Abstract

The general theory of singular numbers and operator ideals has been given by Pietsch in (Pietsch, 1980), (Pietsch, 1987) and the case of linear compact operators has been investigated by Gohberg and Krein in (Gohberg & Krein, 1969). However the first result in this area can be found in the works of Schmidt (Schmidt, 1907) and von Neumann, Schatten (von Neumann, 1946) who used these concepts in the theory of non-selfadjoint integral equations.

Later on a mini-workshop has been held in Oberwolfach (Germany) and the main aim of this workshop is to present and discuss some modern applications of the functional-analytic concepts of s −numbers and operator ideals in areas like numerical analysis, theory of function spaces, signal processing, approximation theory, probability of Banach spaces and statistical learning theory (Cobos, etc., 2015) .

In the present talk, we study the relations between Lorentz-Schatten property of lower triangular one-band block operator matrices in the direct sum of Hilbert spaces and their entry operators.

It should be noted that the Schatten-von Neumann characteristic for the diagonal block operator matrices in the direct sum of Hilbert spaces with their entry operators has been studied in (Ismailov, etc., 2011).

Keywords: Direct sum of Hilbert spaces, compact operator, Lorentz-Schatten operator classes

2010 AMS Mathematics Subject Classification: 47A05, 47A10

References

Cobos, F., Haroske, D. D., Kühn, T., & Ullrich, T. (2015). Mini-workshop: modern applications of s-numbers and operator ideals. Oberwolfach, Germany: Mathematisches Forschungs Institute Oberwolfach.

Gohberg, I. C., & Krein, M. G. (1969) Introduction to the theory of linear non-selfadjoint operators in Hilbert space. Rhode Island, USA: American Mathematical Society.

Ismailov, Z. I., Otkun Çevik, E., & Unluyol, E. (2011). Compact inverses of multipoint normal differential operators for first order. *Electronic Journal of Differential Equations, 89,* 1-11.

Otkun Çevik, E., & Ismailov, Z. I. (2012). Spectrum of the direct sum of operators. *Electronic Journal of Differential Equations, 210,* 1-8.

Pietsch, A. (1980). Operators ideals. Amsterdam, Holland: North-Holland Publishing Company.

Pietsch, A. (1987). Eigenvalues and s-numbers. Londan, England: Cambridge University Press.

Schmidt, E. (1907). Zur theorie der linearen und nichtlinearen integralgleichungen. *Math. Ann. 64,* 433-476

Triebel, H. (1967). Über die verteilung der approximationszahlen kompakter operatoren in Sobolev-Besov-Raumen. *Inventiones Mathematicae, 4,* 275-293.

Von Neumann, J., & Schatten, R. (1946) The cross-space of linear transformations. *Ann Math., 47,* 608-630.

Malatya İçin Güneşlenme Süresindeki Değişimlerin İncelenmesi

Ph.D. Mine Tülin Zateroğlu - Prof. Ph.D. H. Mustafa Kandırmaz

ÖZ

Bu çalışmada 1960-2010 için Malatya'daki güneşlenme süresi saatlerinin değişimi sunulmaktadır. Çalışma, Malatya'daki meteoroloji istayonuna ait ölçüm ve gözlem verisine dayanmaktadır. Aylık güneşlenmesi süresi ve diğer iklim değişkenlerine verisi Devlet Meteoroloji İşleri'nin yer gözlem istatsyonundan elde edilmiştir. Güneşlenme süresi bulutluluk, bağıl nem, sıcaklık, basınç, yağış miktarı, rüzgar hızı ve buharlaşma gibi bazı iklim değişkenleriyle ilişkilidir. Güneşlenme süresi saatleri bu iklim değişkenleri ve bazı coğrafik değişkenlerle değişmektedir. Güneşlenme süresinin diğer meteoroloji değişkenleri ile ilişkisini açıklamak için verilere Çoklu Doğrusal Regresyon metodu uygulanmıştır. Bu yöntem kullanılarak güneşlenme süresinin bu çalışmadaki farklı periyotlardaki değişimlerini açıklamak ve kıyaslama yapmak için belirtme katsayısı, R2 ve Tahminin Standard Hatası, SEE karakteristik değerleri regresyon modellerinden tahmin edilmiştir. Sonuçlara göre, diğer iklim değişkenleriyle ilişkili olarak bağıl güneşlenme süresindeki değişimler, farklı zaman aralıklarına göre değişmektedir. Mevsimsel analize göre en dikkat çekici sonuç kış mevsimidir, R2 değeri 0.835 ve SEE değeri 0.03432'dir. Benzer şekilde aylık sonuçlara göre tüm aylar için sonuçlar iyidir ancak en iyi değerler R2 ve SEE için sırasıyla 0.928 ve 0.03257 olarak Ocak için elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güneşlenme Süresi, Çoklu Regresyon Analizi, Belirtme Katsayısı, Tahminin Standart Hatası

Analysis of Changes in Sunshine Duration for Malatya

Abstract

Changes in sunshine duration hours in Malatya during 1960-2010 are presented in this study. The work is based on measurement and observation data from meteorological station in Malatya. The data for monthly mean daily sunshine duration hours and the other climate variables are obtained from ground observation station of Turkish State Meteorological Service. Sunshine duration hours are related to some climate variables such as cloudiness, relative humidity, air temperature, atmospheric pressure, precipitation, wind speed and evaporation. The amount of sunshine duration hours changes with these climatic variables and some geograhical variables. Multiple Linear Regression method was applied to data for explaination of the relations of relative sunshine duration and the other meteorological variables. By using this method, some characterictics such as the coefficient of determination, R2 and Standard Error of Estimation, SEE have been estimated from the regression models to explain the variations in sunshine hours and to compare the different periods used in this study. The results indicate that changes in relative sunshine duration related to other climatic variables vary due to different time periods. From the seasonal regression analysis, the most remarkable result is in winter by the values 0.835 of R2 and 0.03432 of SEE. Similarly from the monthly results, for all months there have been good results but the best values were obtained for January with the values of 0.928 and 0.03257 for R2 and SEE respectively.

Keywords: Sunshine Duration, Multiple Regression Analysis, Coefficient of Determination, Standard Error of Estimation

Manisa İl Merkezi İçin Mikro Ölçekte Sismik Tehlike Analizleri

Dr. Öğretim Üyesi Ender Başarı - Prof. Dr. Esra Çetinörgü Güneri

ÖZ

Bu çalışmada, Manisa il merkezi civarındaki ve il merkezini etkileme potansiyeli bulunan sismik (deprem) kaynaklar altı farklı alt bölge olarak gruplandırılmıştır. Manisa il merkezi geniş bir sahaya yayılmış ve şehir merkezinin bir ucundan diğer ucuna olan mesafesi 20 km'yi aşmaktadır. İl merkezinin geniş bir alana yayılmış olması il merkezindeki farklı noktaların sismik kaynaklara olan mesafelerini de farklılaştırmaktadır. Bunun sonucu olarak il merkezinin farklı noktalarının deprem risk olasılıkları da farklılık gösterebilmektedir. Bu durum göz önüne alınarak il merkezi için mikro bölgelendirme yapılmış, Gutenberg – Richter magnitüd – frekans ilişkisi, sismik risk tahminleri ve tekerrür periyotları her mikro bölge ve sismik alt bölge için ayrı ayrı belirlenmiştir. Analizlerde aletsel (1900 –2015) (mw≥4.0) ve 1900 yılından önceki tarihsel (I0 ≥5.0) dönemlerin her ikisine ait deprem dataları kullanılmıştır. Mikro bölgelere ait detaylı hesap sonuçları bu bildiride verilmiş olup Manisa il merkezinin geneli için Gutenberg – Richter magnitüd – frekans ilişkisi için hesaplanan a ve b katsayıları sırasıyla (3.36 ±0.13) – (4.90±0.41) ve (0.45±0.02) – (0.68±0.07) aralıklarında belirlenmiştir. Analiz sonuçları, Manisa il merkezi için 2, 4 ve 5 nolu sismik alt-bölgelerde meydana gelecek depremlerin, 1, 3 ve 6 nolu sismik alt-bölgelerde meydana gelecek depremlerden daha yıkıcı etkilere sahip olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Sismik Alt Bölge, Mikro Bölgelendirme, Olasılık Eğrisi, Sismik Risk

Manisa İl Merkezi Zeminleri İçin Saha ve Laboratuvar Verileri Kullanılarak Dinamik Zemin Modellerinin Belirlenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Ender Başarı - Doktorant Burak Yakıcı

ÖZ

Deprem sonucunda oluşan sismik dalgalar taban kayası içinde kilometrelerce ilerledikten sonra genelde metre mertebelerinde kalınlıklar ile ifade edilebilen zemin çökeli içinde taban kayasından zemin yüzeyine doğru düşey yönde yol alarak zemin yüzeyine ulaşır. Sismik dalgalar zemin çökeli içinde yol alırken zemin istifinin birçok özelliğine bağlı olarak değişime uğrarlar. Dolayısı ile herhangi bir depremden (dinamik yüklemeden) kaynaklanacak yer yüzeyindeki hareketin ve sonuçlarının belirlenmesinde ve tahmininde taban kayası üzerindeki zemin çökelinin özelliklerine ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer bir değiş ile dinamik zemin analizlerinde zemin tabakalarının malzeme modellerinin (omurga eğrilerinin) oluşturulması gerekmektedir. Devirsel yükleme altındaki zeminlerin kayma gerilmesi – kayma deformasyonu ilişkileri ve omurga eğrileri en gerçekçi olarak dinamik üç eksenli ve benzeri deneylerden elde edilebilmektedir. Ancak çoğu zaman zemin tabakasını temsil edebilecek örselenmemiş zemin numunesi almak (bilhassa kumlu ve/veya derin tabakalardan) pek mümkün olmamaktadır. Laboratuvarda gerilme – deformasyon ilişkisinin ve omurga eğrisinin belirlenmesine yönelik doğrudan deneylerin yapılamaması durumunda omurga eğrileri (zemin malzeme modelleri) ve devirsel yükleme altındaki zeminlerin kayma gerilmesi – kayma deformasyonu ilişkileri dolaylı olarak belirlenebilmektedir. Dinamik analizlerde zemin modellerini dolaylı olarak belirlenmesine yardımcı olabilecek literatürde oluşturulmuş bazı zemin modelleri ve zemin modellerinin oluşturulmasına yönelik yöntemler mevcuttur. Bu çalışmada Manisa il merkezi zeminlerinin dinamik zemin davranışlarının yapılabilmesi için gerekli olan zemin malzeme modelleri (omurga eğrileri), arazi ve laboratuvar deneylerine bağlı olarak literatürde geçerli olan yöntemler kullanılarak belirlenmiş ve haritalanarak bu çalışmada takdim edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Dinamik Zemin Tepki Analizleri, Zemin Omurga Eğrileri, Taban Kayası

Manyetik Alan Uygulamalarının Buğday Çimi (Triticum Aestivum L.) Antioksidan ve Antioksidan Enzim Aktiviteleri Üzerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Arzu Birinci Yıldırım - Prof. Ph.D. Arzu Türker

ÖZ

Triticum aestivum L. (Buğday) buğdaygiller familyasına ait bir bitkidir. Buğday insan beslenmesinde en fazla yer tutan gıdalar arasında birinci sırada yer almaktadır. Buğday çimlerinde ise yüksek miktarda vitamin, mineral ve fenolik bileşikler sentezlenmektedir. Buğday çiminin içerdiği fenolik bileşiklerin fazla olmasından dolayı yüksek antioksidan aktivite göstermektir [1,2]. Bu çalışmada manyetik alan uygulamasının buğday çimlerinin gelişimi, antioksidan aktivitesi, antioksidan enzim düzeyleri ve fenol içeriklerine olan etkileri araştırılmıştır. Buğday tohumlarının yüzey sterilizasyonu sonrası, buğday tohumları çimlenmeden önce farklı sürelerde düşük (50 mT) ve yüksek (100 mT) manyetik alana maruz bırakılmıştır. Ayrıca tohumlar manyetik alan uygulanmayan (kontrol) ortamlarda da büyütülmüştür. 3 hafta sonunda buğday çimleri toplanıp manyetik alanın etkileri buğday çimlerinin uzunluğu, yaş ve kuru ağırlıkları karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Çalışmanın son kısmında farklı manyetik alan uygulamaları ile elde edilen buğday çimlerinin antioksidan aktiviteleri değerlendirilmiş, antioksidan enzim düzeyleri belirlenmiştir [süperoksit dismutaz (SOD) ve katalaz (CAT)]. Elde edilen sonuçlara göre genel olarak buğday çim özütlerinin toplam fenol ve flavanoit miktarları arasında herhangi bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Bunun yanında, elde edilen buğday çimlerinin antioksidan enzim aktivitelerinin de antioksidan etkileriyle ilişkili olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Triticum Aestivum, Manyetik Alan, Antioksidan, Sod, Cat

Mass Appraisal Method in GIS: The Case of Konya

Assoc. Prof. Ph.D. Sukran YALPIR - Asst. Prof. Ph.D. Fatma BUNYAN UNEL

Abstract

Mass appraisal is a large and exhaustive topic which has researched in academic and practice. In the literature, it is seen that most methods are being investigated. However, the priority topic should be to determine the appraisal criteria. To create a value map, the mathematical model is necessary and the criteria are needed for the model. Being ready to analyse by collecting data belong to criteria are required great labour, time and cost. Therefore, optimum criteria which create the model the best approached to market value are identified. Value map generated by appointing optimum criteria and proper method will be able to use as the base to many applications such as taxation, expropriation, insurance, land readjustment, urban transformation. The aim of this study is to apply mass appraisal method by making value maps from models created with all criteria and optimum criteria belong to Lalebahce neighborhood in Meram/Konya by using software of Geographical Information Systems (GIS). The optimum criteria have consisted of results of factor analysis and the models were obtained by performing multiple regression analysis. Kriging/CoKriging method that is one of the geostatistical methods in GIS was used to produce value maps with market value and estimation values of the models. It is determined that the value map has eased inspecting by visually enriching real estate values and spatial value distribution has been observed more comfortable than lists.

Keywords: Mass Appraisal, Geographical İnformation Systems (GIS), Geostatistical Method, Value Map.

Mathematical Modeling of Surface Roughness by Turning AISI 1040 Steel

Assoc. Prof. Ph.D. Levent Uğur - Asst. Prof. Ph.D. Burak Öztürk

ÖZ

Torna tezgâhlarında imal edilen parçalarda istenilen yüzey kalitesini elde etmek için, uygun kesme parametrelerinin seçilmesi (kesme hızı, ilerleme hızı ve kesme derinliği) oldukça önemlidir Yüzey kalitesi, tüm üretim süreçlerinde ürünlerin boyutsal ve geometrik toleranslarının yanında büyük bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, endüstride çok kullanılan149 HRb sertlikteki AISI 1040 çeliğinin torna tezgahında işlenmesinde, kesme hızı, ilerleme ve talaş değerinin yüzey pürüzlülüğüne etkisi deneysel ve matematiksel olarak incelenmiştir. Deneylerde, üç farklı kesme hızı (200, 220, 240 m/dak), üç farklı ilerleme hızı (0.25.0.30 ve 0.35 mm/dev) ve üç farklı talaş derinliğinde (1.5, 2.5 ve 3.5 mm/dev) parametrelerine göre Taguchi L9 deney tasarımı ile deney listesi oluşturulmuştur. Deneyler sonucu ortalama yüzey pürüzlülüğü (Ra) değerleri ölçülmüştür. Elde edilen Ra değerleri için MINITAB14 programından yararlanılarak I. dereceden regresyon ve logaritmik regresyon modeli oluşturulmuştur. Ra için oluşturulan regresyon modellerinde deney sonuçlarına en yakın sonuçlar I. dereceden regresyon modeliyle elde edilmiştir. Oluşturulan regresyon modelleri ile en etkin parametrenin ilerleme olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan tahmin deneyleri sonucunda oluşturulan matematiksel denklemlerin yaklaşık %94 doğrulukta olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen denklem ve modeller istenilen yüzey kalitesini elde etmek için talaşlı imalat sektöründe kullanılan işleme parametrelerinin doğru ve uygun kullanımı için bir yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aısı 1040, Tornalama, Yüzey Pürüzlülüğü, Taguchi, Kesme Parametreleri

Abstract

Selecting the appropriate cutting parameters (cutting speed, feedrate and cutting depth) is very important in order to obtain the desired surface quality in the parts manufactured on the lathes. Surface quality is of great importance in all production processes as well as dimensional and geometrical tolerances of the products. In this study, the effect of cutting speed, feed and chip value on surface roughness is investigated experimentally and mathematically. In the experiments, three different cutting speeds (200, 220, 240 m / min), three different feed rates (0.25.0.30 and 0.35 mm / rev) and three different depths of cutting (1.5, 2.5 and 3.5 mm / rev) according to the parameters Taguchi L9 Experiment list with experimental design. Average surface roughness (Ra) values were measured as a result of the experiments. First degree regression and logarithmic regression model was created by using MINITAB14 program for Ra values obtained. In the regression models created for Ra, the closest results to the results of the experiments were obtained by the first order regression model. With the regression models, it was concluded that the most effective parameter was progress. The mathematical equations formed as a result of the estimation experiments were found to be approximately 94% accurate. The obtained equations and models will be a guide for the proper and proper use of the machining parameters used in the machining sector in order to achieve the desired surface quality.

Keywords: Aısı 1040, Turning, Surface Roughness, Taguchi, Cutting Parameters

Mermer Agregasıyla Üretilmiş Kilitli Parke Taşlarının Özeliklerine Kür Koşulunun Etkisi

Prof. Ph.D. Tayfun Uygunoğlu

ÖZ

Bu çalışmada, mermer agregalarla üretilen prefabrik beton bloklar (PCIB) özelliklerine kür koşulunun etkisi araştırılmıştır. Beton parke bloklar agrega olarak kırma kum taşı (ince) ve kırma mermer taş (kaba) ile üretilmiştir. PCIB'ler, üretimden sonra buhar kürü, su havuzu kürü ve ıslak kürleme olmak üzere üç farklı tipte kür işlemine tabi tutulmuşlardır. PCIB'lerin basınç dayanımı, yarmada-çekme dayanımı, görünür porozite, ağırlıkça su emilimi ve aşınma direnci belirlenmiştir. Sonuç olarak, PCIB'lerin bakımında ıslak kür yöntemi kullanılması ile 28 gün sonra fiziksel ve mekanik özelliklerin daha düşük olmasını sağlamıştır. Diğer yandan, su havuzu ve buhar kürü mekanik ve fiziksel özelliklerde daha iyi sonuçlar alınmasını sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kaplama, Atık Mermer, Agrega, Kür Koşulu.

Cure Condition Effect on Properties of Prefabricated Interlocking Pavement Blocks With Marble Based Aggregate

Abstract

In this study, influence of curing condition on properties of pre-fabricated concrete interlocking blocks (PCIBs) produced with marble aggregates was investigated. The blocks were produced with crushed sand stone (fine) and crushed marble stone (coarse) as aggregate. PCIBs were cured in three different types as steam cure, water-pool cure and wet cure after production. Compressive strength, tensile splitting strength, apparent porosity, water absorption by weight and abrasion resistance of PCIBs was determined. When comparing the PCIBs, the use of wet cure results in lower physical and mechanical properties after 28 days. By contrast, water-pool and steam cure gives better result on mechanical and physical properties.

Keywords: Pavement Block, Waste Marble, Aggregate, Curing.

Metronidazolün Kitosan Nanopartiküllere Adsorpsiyon Denge ve Kinetiğinin İncelenmesi

Researcher Merve Öztekin - Prof. Ph.D. Yeşim Sağ Açıkel

ÖZ

Kitosan nanopartiküller (CTNs) biyobozunurlukları, yenilenebilirlikleri, toksik olmamaları nedeniyle ilaç taşıyıcı sistemler olarak, doku mühendisliğinde doku iskeleleri olarak veya antibiyotiklerin veya diğer ilaçlar içerisinde kullanılan kimyasal etken maddelerin adsorpsiyonu ve evsel atıksulardaki toksik antibiyotikleri gidermekte kullanılabilir. CTNs'in sentezi için kullanılan iyonik jelleşme yönteminde çapraz bağlayıcı olarak tripolifosfat (TPP) kullanılmış ve partikül boyutu büyüklüklerine ortam pH' ının, konsantrasyonca CTN/TPP oranının etkisi incelenmiştir. CTNs'in yüzey morfolojilerinin belirlenebilmesi için SEM görüntüleri elde edilmiştir. Biyopolimer malzeme yapısındaki fonksiyonel grupların belirlenebilmesi için FTIR kullanılmıştır. CTNs'den metronidazol adsorpsiyonuna pH, nanopartikül miktarı ve ilaç derişimi gibi parametrelerin etkileri incelenmiştir. Metronidazolün CTNs'e adsorpsiyon dengesinin Langmuir ve Freundlich modellerine uyumu incelenmiş, her iki modele de genellikle iyi bir uyum gözlenmiştir. CTNs'in yüzeyi tek tabaka halinde metronidazol ile kaplandığında maksimum adsorpsiyon kapasitesini gösteren Langmuir sabiti qm' in değeri 2.32 mg/g ve adsorpsiyon enerjisi ile ilgili sabit b nin değeri 0.178 L/mg olarak bulunmuştur. Adsorpsiyon kapasitesini gösteren Freundlich sabiti KF' in değeri 0.823 mg (1-1/n) g-1 L-n ve adsorpsiyon şiddetini ölçen n' in değeri 3.096 olarak bulunmuştur. Bununla beraber, nanopartiküllere metronidazol adsorpsiyonu Freundlich Model' ine göre Langmuir Modeli ile daha iyi temsil edilmiştir. Nanopartiküllere metronidazol adsorpsiyon kinetiği Lagergren' in yalancı birinci mertebeden hız eşitliği ve Mc-Kay ve Ho' nun yalancı ikinci mertebeden hız eşitliği kullanılarak değerlendirilmiş ve birinci ve ikinci mertebeden kinetik sabitlerin değerleri belirlenmiştir. Birinci mertebeden metronidazol hız sabitinin değeri, 0.026 1/dk olarak bulunmuştur. İkinci mertebeden hız sabitinin değeri de 0.068 (g/mg-dk) olarak belirlenmiştir. CTNs üzerine metronidazol adsorpsiyonu için en iyi uyum yalancı-ikinci mertebeden model ile elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kitosan Nanopartiküller, Metronidazol, Adsorpsiyon, Kinetik Modeller, Denge Modelleri

Investigation of Metronidazole Adsorption Equilibrium and Kinetics On Chitosan Nanoparticles

Abstract

As chitosan nanoparticles(CTNs) are biodegredable, renewable, non-toxic, they can be used as drug carrier systems, tissue scaffolds in tissue engineering and adsorption of antibiotics or chemical agents in other medicaments and removal of toxic antibiotics in domestic waste waters. In the ionic gelation method used for the synthesis of CTNs, tripolyphosphate (TPP) was used as crosslinker and the effects of medium pH, the mass ratio of CTN to TPP on particle size were investigated. To determine surface morphologies of CTNs, SEM images were obtained. To identify functional groups in the structure of biopolymer, FTIR was used. The effects of various parameters such as pH, amount of nanoparticle and drug concentration on metronidazole adsorption of CTNs were investigated. The fit of metronidazole adsorption equilibrium on CTNs to Langmuir and Freundlich models was investigated and a good

agreement was generally observed in both the models. When the surface of CTNs is covered with metronidazole as a single layer, value of Langmuir constant qm showing maximum adsorption capacity was determined as 2.32 mg/g and value of b constant representing the energy of adsorption was found to be 0.178 l/mg. The Freundlich constant KF value indicating adsorption capacity was 0.823 mg (1-1/n) g-1 L-n and the value of n measuring adsorption intensity was 3.096. However, the metronidazole adsorption on nanoparticles was generally represented better by Langmuir Model than by Freundlich Model. The adsorption kinetics of metronidazole on nanoparticles was evaluated using pseudo-first order rate equation of Lagergren and pseudo-second-order rate equation of Mc-Kay and Ho and values of first and second order kinetic constants were determined. The value of first order metronidazole adsorption rate constant was 0.026 1/min. The value of second order metronidazole adsorption constant was 0.068 (g/mg-min). The best fit for metronidazole adsorption on CTNs was obtained by pseudo-second order model.

Keywords: Chitosan Nanoparticle, Metronidazole, Adsorption, Kinetics Models, Equilibrium Models

Mikrodalga Enerjisi Tabanlı Bir Yaklaşımla Tek Adımda Nano-Yapıda Hibrit Elektrot Malzemesi Sentezi ve Enerji Depolama Uygulamasında Kullanımı

Asst. Prof. Ph.D. Selcuk Poyraz

ÖZ

Enerji depolama uygulaması için; iletken polimer (İP) nano-lifleri, örn. polipirol (PPy), nano-yapıda çinko oksit (nano-ZnO) ve karbon nano-tüplerden (KNT) oluşan hibrit bir elektrot malzemesi (HEM) hazırlanmıştır. HEM'ler; tek adımlı, zahmetsiz, hızlı ve yüksek verimli olan mikrodalga enerjisi tabanlı bir yaklaşımla elde edilmiştir. Nano-ZnO ve KNT bileşenlerinin genel morfolojik özellikleri ve HEM içerisindeki miktarları, öncü malzemelerin besleme karışım oranları ve mikrodalgaya maruz kalma süresi gibi temel işlem parametrelerinin değiştirilmesiyle kolayca ayarlanabilmektedir. Taramalı ve geçirimli elektron mikroskopisi (SEM, TEM), enerji dispersif X-ışını spektroskopisi (EDX), döngülü voltametre (CV) ve galvanostatik şarj/deşarj (CD) testleri gibi ilgili malzeme karakterizasyon metotları kullanılarak, hazırlanan HEM'lerin morfolojik özellikleri, elementer bileşimleri ve elektrokimyasal performansları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen sonuçları ortaya koymuştur ki; KNT'lerce sağlanan yüksek elektriksel iletkenliğin, karbonize olmuş nano-liflerce sağlanan çok yüksek yüzey alanının ve nano-ZnO'dan sağlanan bol miktarda südo-kapasitif özelliğin, yapılarında sinerjik olarak harmanlanmasıyla, söz konusu HEM'ler umut verici bir kapasitif performans (2 mV/s'de ~ 190 F/g), uzun süreli CD stabilitesi (2000 döngü boyunca ~ %90), yüksek spesifik yüzey alanı (~ 35 m2/g) değerlerinin yanı sıra enerji depolama uygulamaları için yüksek enerji ve güç yoğunluğu (500 W/kg'da ~ 35 Wh/kg) da sağlayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Iletken Polimer, Karbon Nano-Tüp, Çinko Oksit, Mikrodalga, Enerji Depolama

,

One-Step Synthesis of a Hybrid Electrode Nano-Material Via Microwave Energy-Based Approach and Its Use in Energy Storage Applications

Abstract

A hybrid electrode nano-material (HEM), composed of carbonized conducting polymer (CP), i.e. polypyrrole nanofibers (PPy NFs), nanostructured zinc oxide (nano-ZnO) and carbon nanotubes (CNTs), was prepared for energy storage applications. HEMs were obtained through a one-step, hassle-free, rapid and highly efficient microwave (MW) energy-based approach. The overall morphology and content of the nano-ZnO and CNT compounds could be altered by simply changing the process parameters, i.e. ratios in the feedstock mixture or the MW process time. The morphological features, elemental composition and also the electrochemical performance of the as-prepared HEMs were thoroughly investigated by using relevant material characterization methods such as scanning and transmission electron microscopy (SEM, TEM), energy dispersive X-ray spectroscopy (EDX), cycling voltammetry (CV) and galvanostatic charge/discharge (CD) tests. It was revealed that by synergistically blending the high conductivity from CNTs, the ultra-high porous surface area from carbonized NFs and the abundant pseudo-capacitive features from nano-ZnO in its structure, the as-synthesized HEMs could afford to exhibit promising capacitive performance (~ 190 F/g at 2 mV/s), excellent long-term CD stability (~ 90% during 2000 cycles), high energy and power densities (~ 35 Wh/kg at 500 W/kg) along with high specific surface area (~ 35 m2/g) for energy storage applications.

Keywords: Conducting Polymer, Carbon Nanotube, Zinc Oxide, Microwave, Energy Storage

Mil-A 46100 Zırh Çeliği Kaynaklı Birleşimlerinin Mekanik İncelemesi

Ph.D. Tekin Özdemir - Ph.D. Hüseyin İpek

ÖZ

Zırhlı araçlarda kullanılan ana yapı malzemelerinden biri Mil-A 46100 Zırh Çeliğidir. Bu çelik türünün önemi, sertlik ve patlayıcıya karşı koruma özelliği gibi mekanik özelliklerinden kaynaklanmaktadır. MIG (Metal Inert Gas) kaynak tekniği prensip olarak, elektrik arkının metaller ve kaynak teli arasında sürekli olduğu ortamda metallerin kaynatılmasına dayanmaktadır. Kaynaklı metallerin çelik esaslı malzemeler olması durumunda, daha iyi kaynak sonuçları elde etmek için O2 ve CO2 ortam gazlarına eklenir. MIG kaynak uygulamalarında, zırh çeliğinin kimyasal yapısındaki ferrit miktarı, süneklik ve tokluk üzerindeki azaltıcı özelliği nedeniyle bazı beklenmedik etkilere yol açabilir. MIG işleminde kullanılan kaynak telleri farklı karakyeristikler gösterebilir; şöyleki bazı numuneler esnek kırılma özellikleri gösterirken diğerleri daha gevrek kırılabilir. Charpy Darbe Testi metallerin darbe tokluğunu ve kırılma zamanını tespit etmek için en etkili testlerden biridir. Bu çalışmada, MIL-A 46100 çeliği kullanılarak MIG yöntemiyle kaynaklanan bölgenin mikro-yapısal özellikleri ile mekanik özellikle ve kırılma zamanları arasındaki ilişkinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Deney numunelerinin sünek ve gevrek yarılma kırılması davranışı derinlemesine incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: MIG, Kaynak, kırılma Enerjisi, gevrek, Sünek.

Mechanical Analysys of Mil-A 46100 Armor Steel Welded Joints

Abstract

One of the main construction materials used in armor vehicles is Mil-A 46100 Armor Steel. The importance of the material arises from its mechanical properties such as hardness and explosive protection capability. MIG (Metal Inert Gas) welding technique is principally based on welding metals via electric arc where the arc is continous between metals and welding wire. In case welded metals are steel based materials, O2 and CO2 are added in portective gases in order to prevent unexpected welding defects. In MIG welding applications, the amount of ferrit in the chemical structure of the armor steel may result in some unexpected affects due to its decreasing characteristic on ductility and toughness. The welding wires used in MIG operations may exibit different fracture characteristics; as some specimen show ductile fracture characteristics, the rest may show brittle. Charpy Impact Test is one of the effective tests to determine the impact energy and the fracture times of welded metals. In this study, it is aimed to determine the relations between micro-structural results and mechanical, esspecially fracture times of the welded parts of Mil-A 46100 steels via MIG applications. The brittle and ductile cleavage behaviour of the test samples were investigated thoroughly.

Keywords: MIG, Welding, Fracture Energy, Brittle, Ductile.

Mobil İletim Sistemlerinin Yazılım Ergonomisi Açısından Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Fulya Aslay - Researcher Eyyüp Yıldız - Prof. Ph.D. Ahmet Baran – Asst. Prof. Ph.D. Funda Akar

ÖZ

Özellikle son on yılda hayatımıza giren akıllı telefonların kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Akıllı telefonlar insanların hayatında eğlenceden iş hayatına, sağlık takibinden sosyal hayata kadar çok geniş bir yelpazede vazgeçilmez kişisel sayısal asistanlar haline gelmiştir. Akıllı telefonların sahip olduğu mobil işletim sistemi yazılımları her geçen gün geliştirilerek son kullanıcının ihtiyaçlarına daha uygun hale getirilmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda mobil işletim sistemlerinin insan-bilgisayar etkileşimi ve yazılım ergonomisi açısından kullanılabilirlik, kavranabilirlik, öğrenilebilirlik, tutarlılık, üretkenlik, estetiklik gibi kriterleri sağlaması gerekmektedir. Ayrıca kişinin bireysel algıları, bilişsel yapıları ve teknoloji kültürü gibi özelliklerinin de yazılım oluştururken dikkate alınmasının, kullanıcının memnuniyetini artıracağı düşünülmektedir. Günümüzde akıllı telefonlar çoğunlukla Android ve IOS işletim sistemine sahiptir. Bu çalışmada en çok tercih edilen işletim sistemleri olan Android ve IOS yazılımlarının ergonomik açıdan değerlendirilmesi ve karşılaştırılması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi öğrencileri ve çalışanlarının akıllı telefonlarında kullandıkları mobil işletim sistemleri için anket çalışması yapılmış olup, mobil işletim sistemi değişikliği yapan kullanıcılar karşılaştırılmıştır. Her iki işletim sistemini kullanan kişilerin, işletim sistemlerinin ergonomik uygunluğu hakkındaki değerlendirmeleri, duydukları memnuniyet araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazılım Ergonomisi, İnsan-Bilgisayar Etkileşimi, Mobil İşletim Sistemleri, Ios, Android

Evaluation of Mobile Operating Systems in Terms of Software Ergonomics

Abstract

The use of smartphones that has taken an important part of our life especially in the last decade has become increasingly widespread. Smartphones have become indispensable personal digital assistants in a wide range of people's lives, from entertaining to business life, from healthcare to social life. Mobile operating system software, which smartphones have, is being tried to make it more suitable by developing every day for the needs of the end user. In this context, mobile operating systems have to meet criteria such as usability, comprehensibility, learnability, consistency, productivity, aesthetics in terms of human-computer interaction and software ergonomics. It is also thought that taking into account the individual perceptions, cognitive structures, and culture of technology of the person may increase the satisfaction of the user while creating a software. Today smartphones mostly have Android and IOS operating systems. In this study, it is aimed to evaluate and compare the most preferred Android and IOS operating systems in terms of ergonomics. Within the scope of the study, a questionnaire was conducted for the mobile operating systems used by students and employees of Erzincan Binali Yıldırım University on their smart phones, and the users who made mobile operating system changes were compared. The evaluations and satisfaction of the users using both operating systems about the ergonomic suitability of the operating systems were investigated.

Keywords: Software Ergonomics, Human-Computer Interaction, Mobile Operating Systems, Ios, Android

Modbuspal Simülatörü İle Modbus Protokolü Açıklıklarının İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Ercan Nurcan Yılmaz - Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Alper Doğru – Mr. Uğur Aras

ÖZ

Endüstriyel kontrol sistemleri elektrik ve suyun dağıtım ve iletimi, atık su toplama sistemleri, petrol ve doğalgaz boru hattı sistemleri, demiryolu ve diğer toplu taşıma sistemleri gibi kritik altyapıların kontrolü, izlenmesi ve gerektiğinde süreçlere müdahalesi amacıyla kullanılır. Literatürde zaman zaman SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) sistemleri ve dağıtık kontrol sistemleri (DCS, Distributed Control Systems) ile eş anlamlı kullanılabilir. Mesleki ve teknik eğitimde özellikle otomasyona yönelik derslerde bu sistemlerin mimarisi anlatılmaktadır. Böylesine kritik altyapıları kontrol eden bir sistemin güvenliği de kritik önem arz etmektedir. Mesleki ve teknik eğitimde bu tür sistemlerin güvenliği hiç anlatılmamaktadır. Oysa özellikle otomasyon sistemlerine yönelik dersler anlatırken sistem güvenliğinin de anlatılması gerekmektedir. Ancak güvenliğe yönelik özel sistem kurmak pahalıdır. Bu pahalılıktan kurtulmak içinse benzetim sistemlerinden istifade edilebilir. Bu çalışmada, Modbus protokolünün en çok kullanılan türü olan Modbus TCP protokolüne ait güvenlik açıklıklarının bir simülatörle nasıl test edileceği ve sistem açıklıklarının nasıl analiz edileceğine dair bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siber Güvenlik, Modbus, PLC, Modbuspal, Simülatör

With Modbuspal Simulator Investigation of Openness Modbus Protocol

Abstract

Industrial control systems are used to control, monitor and intervene when necessary, such as electricity and water distribution and transmission, waste water collection systems, oil and gas pipeline systems, railway and other public transport systems. It can be used synonymously with SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) systems and Distributed Control Systems (DCS) from time to time in the literature. In vocational and technical education, especially in automation oriented lessons, the architecture of these systems is explained. The security of a system that controls such critical infrastructures is also critical. The safety of such systems in vocational and technical education is never explained. However, it is necessary to explain the system security while giving lessons about automation systems in particular. But it is expensive to set up a special system for security. This can be investigated by simulation systems to get rid of the cost. In this paper, a study has been made on how to test the security openings of the Modbus TCP protocol, which is the most used type of Modbus protocol, with a simulator and analyze system openings.

Keywords: Cyber Security, Modbus, PLC, Modbuspal, Simulator

Mono Sodyum Glutamat ve Sağlık Üzerine Etkileri

Dr. Öğr. Üyesi Neva Karataş

ÖZ

Mono sodyum glutamat (MSG); glutamik asitin sodyum tuzu olup, ambalajlı gıdalarda sıkça kullanılan, E621 kodlu, gıdalara lezzet veren günümüzde en çok kullanılan aroma arttırıcı bir gıda katkı maddesidir. Ayrıca MSG et benzeri bir tat olan ve 5. tat olarak da tanımlanan umami tadı verme özelliğindedir. MSG; cipsler, bulyonlar, et suları, hazır çorbalar, katı yağlar, baharat karışımları, konserve gıdalar, kürlenmiş veya işlenmiş et ve et ürünlerinde, et ve balık ihtiva eden dondurulmuş ürünler gibi birçok gıdada yaygın olarak kullanılmaktadır. Meyve suları, şekerlemeler ve tatlı gıdalarda MSG kullanımının arzu edilmeyen tat ve lezzete neden olduğu belirlenmiştir. Monosodyum glutamatın bilinçsizce tüketildiği durumlarda sağlık üzerinde olumsuz özellikleri olduğu yapılan birçok çalışma ile gösterilmiştir. MSG'ın; obezite, infertilite, böbrek rahatsızlıkları, göz hasarları, sinir sistemi hastalıkları ve astım gibi hastalıklara yol açabileceği araştırılan ve tartışmalı olan konular arasındadır. Monosodyum glutamatın sağlık üzerinde yaratabileceği riskler nedeniyle gıdalarda MSG miktarlarının saptanması ve kodekse uyumluluğunun kontrol edilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle JECFA, FDA gibi kurumlar MSG için günlük maksimum tüketim dozu belirlemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Gıda, Msg, Umami, Sağlık

Multiple Scales Method for a Nonlinear Evolution Equation

Lec. Ph.D. Murat Koparan

Abstract

Nonlinear evolution equations (NLEE) form the basis for mathematical models of problems arising in numerous areas. Over the past decades, evolution equations have earned a significant place in applied mathematics. This study relates multiple scale method which is known as a perturbation method for nonlinear evolution equations (NLEE). In this report, a method of multiple scales is presented for the analysis of the (1+1)-dimensional integrable high order Korteweg de Vries (KdV) type equation.and we derive nonlinear Schrödinger (NLS) type equation.

Keywords: Perturbation Method, Multiple Scales Method, Nonlinear Evolution Equation. Nonlinear Schrödinger Equation.

Nanopartiküllerin Epoksi Yapıştırıcı Bağlantılarında Mukavemet Değerlerine Etkileri

Asst. Prof. Ph.D. Sinan Aydın - Assoc. Prof. Ph.D. Ahmet Fertelli

ÖZ

Yapıştırma; civata, perçin ve kaynak gibi geleneksel metodların yanında kabul gören bir birleştirme tekniğidir. Yapıştırma; kaynak, lehim, perçin vs. yanında endüstriyel bir birleştirme yöntemi olarak kullanılmaya ilk başladığından beri, başarılı bir yapıştırma için en önemli parametreleri bulmak amacıyla birçok araştırma, geliştirme ve mühendislik çalışması yapılmıştır. Yapıştırıcılar, aynı veya farklı malzemeden yapılmış yüzeyler arasında bir çeşit köprü görevi yapmaktadır. Malzemelerin yapıştırıcı kullanılarak birleştirilmesi, mekanik bağlantı elemanları kullanılmasına kıyasla önemli avantajlar sağlar. Bir yapıştırıcının fiziksel ve kimyasal özellikleri, onun kohezyon (iç-yapışma) ve adhezyon (yüzeylere tutunma) kuvvetini belirler. Yapıştırma bağlantının dayanıklılığı da yapıştırıcının özelliklerine bağlıdır. Bu çalışmada, çok duvarlı karbon nanotüplerin (nanopartikül) epoksi metal yapıştırıcısına eklenmesi ile oluşturulmuş yapıştırma bağlantılarındaki mukavemet değerlerindeki değişim araştırılmıştır. Bu amaçla yapıştırıcı içerisine % 1, % 1,5 ve % 2 oranında çok duvarlı karbon nanopartikül katılması durumunda yapıştırıcının yapışma mukavemet değerleri deneysel olarak incelenmiştir. Deneyler adhezyon test cihazında yapılmış olup deney malzemeleri olarak çift bileşenli epoksi yapıştırıcı, alüminyum plaka ve 9,5nm çapında çok duvarlı nanopartikül kullanılmıştır. Deneyler sonucunda mukavemet değerlerinde %74,8 oranında artış tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Epoxy Yapıştırıcı, Adhezyon Testi,çok Duvarlı Nanopartikül

The Effects of Nanopartıcules on the Resıstance to Epoxy Adhesıve Connectıons

Abstract

Bonding; It is an accepted joining technique besides traditional methods such as bolts, rivets and welds. Bonding; welding, soldering, rivet etc. Since it first started to be used as an industrial joining method, many research, development and engineering studies were conducted in order to find the most important parameters for a successful bonding. Adhesives act as a kind of bridge between surfaces made of the same or different materials. The bonding of materials using adhesive provides significant advantages over the use of mechanical fasteners. The physical and chemical properties of a adhesive determine its cohesion and adhesion strength. The strength of the bonding bond also depends on the properties of the adhesive. In this study, the change in the strength values in the bonding joints formed by the addition of multi-walled carbon nanotubes (nano particles) to the epoxy metal adhesive was investigated. For this purpose, the adhesion strength values of the adhesive were investigated experimentally in case of the addition of 1%, 1.5% and 2% multi-walled carbon nanoparticles. The experiments were carried out on the adhesion tester and two-component epoxy adhesive, aluminum plate and multi-walled nanoparticle were used. As a result of the experiments, the strength values increased by 74.8%.

Keywords: Epoxy Adheseve, Adhezion Pull of Test, Multiwall Carbon Nanoparticle

Neutrosophic Topolojik Uzaylarda Kompaktlık

Assoc. Prof. Ph.D. Yıldıray Çelik

ÖZ

Ekonomi, mühendislik ve çevre bilimi gibi birçok saha, çalışmalarını sürdürebilmeleri için dilbilimsel değerleri ve belirsizlikleri matematiksel olarak modellemeye ihtiyaç duyarlar. İlk kez 1965'de Zadeh tarafından tanımlanan bulanık küme kavramı bu amaçla ortaya atılmıştır. Daha sonra bulanık küme kavramından yola çıkılarak sezgisel bulanık küme kavramı, bulanık kümenin bir genellemesi olarak tanımlanmıştır. Bulanık küme ve sezgisel bulanık küme teorilerinde bir elemanın üye olup, üye olmama gibi değerleri üzerinde durulmuştur. Bunlara ek olarak bir elemanın belirsizlik durumu üzerinde durulmamıştır. Buradan yola çıkarak neutrosophic küme kavramı verilmiştir ve neutrosophic kümeler üzerinde bazı uygulamalar ele alınmıştır. Neutrosophic küme kavramı, belirsizliklerle başa çıkabilmede mevcut yöntemlerin karşılaştığı zorluklardan bağımsız bir matematiksel araçtır. Neutrosophic küme teorisi çeşitli yönlerden uygulamalar için zengin bir potansiyele sahiptir. Bu çalışmada, neutrosophic topolojik uzaylarda kompaktlık kavramı verilmiş, bu kavramın temel özellikleri incelenmiş ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Ayrıca neutrosophic topolojik uzaylarda örtü ve sayılabilir neutrosophic topolojik kompakt uzay kavramları verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Neutrosophic Küme, Topolojik Uzay, Neutrosophic Tolojik Uzay.

Compactness on Neutrosophic Topological Spaces

Abstract

Many fields such as economics, engineering and environmental science need to mathematically model linguistic values and uncertainties so that they can continue their work. For the first time, the concept of fuzzy set defined by Zadeh in 1965 was put forward for this purpose. The concept of intuitionistic fuzzy set was then defined as a generalization of the fuzzy set. In fuzzy set and intuitionistic fuzzy set theories, the values of an element as member and non-member are discussed. In addition, the uncertainty of an element is not discussed. From this point of view, the concept of neutrosophic set is given and some applications on neutrosophic sets are discussed. The concept of neutrosophic set is a mathematical tool for dealing with uncertainties that is free from the difficulties affecting existing methods. Neutrosophic set theory has rich potential for applications in several directions. In this study, the concept of compactness on neutrosophic topological spaces was given, main features of this concept were examined and the obtained results were evaluated. In addition, concepts of cover on neutrosophic topological spaces and countable neutrosophic topological compact space are given.

Keywords: Neutrosophic Set, Topological Space, Neutrosophic Topological Space.

NF90 Polimerik Membranı İle Boya Üretim Endüstrisi Atıksularından KOİ Gideriminin Araştırılması

Doç. Dr. Duygu Kavak

ÖZ

Türkiye'de boya endüstrisi inşaat sektöründeki ilerlemelere paralel bir gelişim göstermekte ve toplam üretim seneden seneye artmaktadır. Üretimdeki artış oluşan atık su miktarlarına da yansımakta, bu nedenle de Türkiye'deki endüstriyel kirlenme açısından boya endüstrisi üzerinde önemle durulması gereken endüstri dallarından birini oluşturmaktadır. Boya endüstrisi atık sularının alıcı ortamlara deşarj edilmeden önce hem ekonomik açıdan uygun hem de çevre korunması bakımından yeterli bir düzeyde arıtımı için gerekli arıtma yöntemlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Literatürde boya atıksularının arıtılma yöntemleri arasında, adsorpsiyon, kimyasal çökelme, iyon değişimi ve membran prosesler, ileri oksidasyon prosesleri gibi birçok arıtım yöntemi ile ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Membran proseslerinin diğer ayırma proseslerine göre; modüler olarak tasarımının yapılabilir olması, kullanılan ekipmanların basitliği ve işletim kolaylığı, yüksek seçicilik derecesi, basit ve zararsız malzemelerin kullanılması, ilave kimyasallara ihtiyaç duymaması, düşük alan ihtiyacı gibi birçok avantajları vardır. Bu çalışmada çapraz akışlı membran filtrasyon sistemi ile nanofiltrasyon yöntemi kullanılarak boya endüstrisi atık suyundan KOİ giderimi incelenmiştir. Ayrıca KOİ giderim verimi üzerine membran basıncı (10 bar, 15 bar, 20 bar) ve besleme sıcaklığı (25°C, 35°C) parametrelerinin etkisi belirlenmiştir. Yapılan çalışmalarda NF90 polimerik ticari membran kullanılmıştır. Yapılan deneyler sonucunda maksimum KOİ giderim verimi 25ºC ve 15 bar basınç altında %97,5 olarak bulunmuştur. 25ºC ve 15 bar basınç koşullarında, SKKY'ne göre belirlenen KOİ deşarj limitinin altına inilmiştir. Sonuç olarak NF90 membranı boya üretim atıksuyundan KOİ giderimi için etkin ve ekonomik bir şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Nanofiltrasyon, Boya Endüstrisi Atıksuyu, KOİ Giderimi, NF90

Nükleer Pil Teknolojisi ve Uygulama Alanları

Arş. Gör. Dr. Bahadır Sayğı

ÖZ

Günümüzün önemli problemlerinden bir tanesi enerji kaynaklarının sınırlı ve aslında bir o kadar da ortalıkta kendi başına harcanım gitmesidir. Fosil yakıtların rezervi sınırlıdır, biyokütle, güneş, rüzgar ya da hidro enerji kaynakları tek başına yeterli olmamakla birlikte nükleer enerji önemli bir kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir diğer problem de üretilen enerjinin depolanması ve sonrasında kullanılmasıdır. Depolanan enerjinin kullanılması için kullanılan yöntemler doldurulabilir pillerin yanında, herhangi bir güç kaynağından uzaklaştıkça yanımızda taşımamız gereken güç kaynaklarıdır. Bu soruna çözüm nispeten kimyasal piller ve fosil yakıta dayalı jeneratörler vasıtasıyla çözülmektedir. İlk çözümün ömrü sınırlı, diğer çözümün ise maliyeti ve lojistiği kolay değildir. Gelişen ilim ve teknoloji ile artık enerji ihtiyacı olan sistemler giderek küçülmektedir bu nedenle bu sistemlere entegre güç kaynaklarında optimize edilmesi gerekmektedir. Sistem küçüldükçe tükenen kaynağı yenisi ile değiştirmek entegre devreler için zor bir hal almaktadır. Böyle durumlar için ortaya atılan çözümlerden bir tanesi nükleer pillerdir. Radyasyon kaynağından çıkan iyonlaştırıcı parçacık ya da gama ışınlarını enerjiye dönüştürme başaran bu nükleer piller uzun ömürleri ve kendi kendilerine yetebilmeyi açısından mikro-elektronik sistemler için kolaylık sağlamaktadır. Bu pillerin enerji yoğunlukları normal kimyasal ya da fosil yakıtlara nazaran 100 ile 10000 kat daha fazladır ve 10 yıllar ile 100 yıllar arası değişen ortalama ömürleri ve çevreye herhangi bir olumsuz etki oluşturmamaktadır. Bu çalışmada alfa parçacıkları, beta ya da pozitron, gama, nükleer ayrışma (nuclear fission) ürünlerinden açığa çıkan pil teknolojisi ve bu pil teknolojisinin uzay görevlerinden sağlık alanına kadar olan uygulamalarından bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Nükleer Piller, Enerji, Uzay Teknolojisi, Sağlık Teknolojisi

Comparison of Numerical Modeling and Experimental Results of Flow on A Ogee Spillway

RA. Öznur KOCAER
Bartın University, e-mail: okocaer@bartin.edu.tr

Ph. D. Alpaslan YARAR
Konya Teknik University, e-mail: ayarar@selcuk.edu.tr

RA. Ali YILDIZ
Konya Teknik University, e-mail: ayildiz1989@gmail.com

Abstract

Ogee type spillway is the type of spillway which is preferred due to its functional suitability and high safety factor in hydraulic structures. To control discharges and water levels in the reservoir has many uses, such as lowering the water level in emergency situations, releasing excess water to maintain normal river functions. The main aim of this study was to investigate flow over an ogee spillway and simulating by numerical model. The numerical model of the physical model was generated in the same size with the same initial condition by Ansys-Fluent working with VOF method. The flow depths and water surface profiles of the models were measured. K-ε turbulence models were used in the numerical analysis. According to the results, the numerical tools were found to be sufficiently advanced to simulate flow depths and water surface profiles.

Keywords: Ansys-Fluent, Computatıonal Fluid Dinamics, K- ε Turbulence Models, Numerical Analysis

Ogee Tipi Dolusavak Üzerindeki Akişin Nümerik Modellenmesi ve Deneysel Sonuçlarının Karşılaştırilması

ÖZ

Ogee tipi dolusavak, hidrolik yapılarda fonksiyonel uygunluğu ve yüksek güvenlik faktörü nedeniyle tercih edilen dolusavak tipidir. Rezervuardaki deşarjların ve su seviyelerinin kontrol edilmesi için, acil durumlarda su seviyesinin düşürülmesi, normal nehir fonksiyonlarının sürdürülmesi için fazla su bırakılması gibi birçok kullanımı vardır. Bu çalışmanın temel amacı, ogee tipi dolusavak üzerindeki akışın araştırılması ve sayısal model ile simüle edilmesidir. Fiziksel modelin sayısal modeli, VOF yöntemi ile çalışan Ansys-Fluent ile aynı başlangıç koşulunda aynı boyutta üretilmiştir. Modellerin akış derinlikleri ve su yüzey profilleri ölçülmüştür. Sayısal analizde K-ε türbülans modelleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, akış derinliklerini ve su yüzey profillerini simüle etmek için sayısal araçların yeterince gelişmiş olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ansys-Fluent, Hesaplamalı Akışkanlar Dinamiği, K- ε Türbülans Modeli, Nümerik Analiz

Ön Alaşımlı Niti Şekil Hafızalı Alaşımlarda Saf Fe'nin Sentez Etkilerinin Araştırılması

Gülizar Altınışık –Dr. Sinan Aksöz - Ekrem Emre Elverişli –
Prof. Dr. Bülent Bostan

ÖZ

Şekil hafızalı alaşımlar uzay-havacılık, endüstri, tıp gibi pek çok alanda kullanılan akıllı malzemelerdir. Kullanım alanlarına bağlı olarak farklı tekniklerle üretimi yapılmaktadır. Bu metotlardan biri toz metalurji tekniğidir. Toz metalurji tekniği ileri üretim tekniklerinden biridir. Toz metalurji, döküm yöntemiyle üretilmesi zor ve maliyetli olan karmaşık şekilli parçaların üretilmesi için alternatif bir imalat yöntemidir. Bu amaçla yapılan çalışmada ön alaşımlı şekil hafızalı NiTi şekil hafızalı alaşımların mekanik alaşımlama ve sinterleme teknikleri kullanılarak sentezlenmesi hedeflenmektedir. Ön alaşımlı NiTi tozu ve %2 oranında saf Fe tozu 210 dakika süreyle mekanik alaşımlanmıştır. Presleme işlemi ardından 1200 C sıcaklıkta 2,5 saat sinterlenmiştir. Numunenin XRD, Optik Mikroskop, SEM ve DSC analizleri ile sentezlenebilirliği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Niti-Fe Alaşımları, Mekanik Alaşımlama, Toz Metalurji,

On Some Perfect Codes Over Hurwitz Integers

Assoc. Prof. Ph.D. Murat Güzeltepe

Abstract

The article considers linear codes over Hurwitz integers. The codes are considered with respect to a new Hurwitz metric. This metric is more suitable for (QAM)-type constellations than the Hamming Metric and the Lee metric. Also, one error correcting perfect codes with respect to the Hurwitz metric are defined. The decoding algorithm of these codes is obtained. Moreover, a simple comparison in respect to the average energy for the transmitted signal and the bandwidth occupancy is given.

The work was supported by TÜBİTAK (The Scientific and Technological Research Council of TURKEY) with project number 116F318.

Anahtar Kelimeler: Block Codes, Cyclic Codes, Hurwitz Metric.

Operatörlerin Berezin Sayıları İçin Bazı Eşitsizliklerin Geliştirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Ulaş Yamancı - Teacher Remziye Tunç - Prof. Ph.D. Mehmet Gürdal

ÖZ

Saito'nun 1988'deki araştırmalarıyla önem kazanan üretici çekirdeklerin genel teorisi, bünyesinde integral denklemler, Fourier dönüşümleri, topolojik gruplar, Harmonik ve analitik fonksiyonlar, tek ve çok kompleks değişkenli fonksiyonlar, sınır değer problemlerin çözümleri, kısmi diferensiyel denklemler, olasılıksal teori ve vektör-değerli fonksiyonların Hilbert uzayları, Harmonik olmayan integral dönüşümleri, ters problemler, fonksiyonların yaklaşımları, teleskop prensibi gibi pek çok başlığı barındırır. Üretici çekirdek teorisi Hilbert uzaylar çerçevesindeki lineer dönüşümlerde temel bağlantısı olan matematiksel bilimlerdeki bir çok alanda uzun bir tarihe ve geniş bir çalışmalara sahiptir. Teori kısmi diferensiyel denklemlerin, adi diferensiyel denklemlerin, integral denklemlerin ve ters problemlerin bir çok tipini temsil eden Hilbert uzaylar üzerinde genel sınırlı lineer operatör denklemleri için temel bir metoddur. Bu makalede, üretici çekirdekli Hilbert uzayları üzerinde iki operatörün çarpımı için Berezin sayı eşitsizlikleri çalışılmıştır. Aynı zamanda bazı ilgili sonuçlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Berezin Sayısı, Berezin Sembolü, Üretici Çekirdekler, Selfadjoint Operatör

Refinement of Some İnequalities for Berezin Numbers of Operators

Abstract

The general theory of reproducing kernels, fundamentally contributed to by Saito’s studies in 1988, embodies a number of subjects such as integral equations, Fourier transform, topological groups, harmonic and analytical functions, functions with single and multiple complex variables, solution of boundary value problems, partial differential equations, probability theory, Hilbert spaces of vector-valued functions, non-harmonic integral transforms, inverse problems, approximation of functions and telescope principle. The theory of reproducing kernels has a long history and a wide range of studies in many areas of mathematical science with a fundamental link with linear transform within Hilbert spaces. The theory forms a basic method in partial differential equations, ordinary differential equations, integral equations and general limited operator equations on Hilbert spaces representing several types of inverse problems. In this paper, we study the Berezin number inequalities for the product of two operators on reproducing kernel Hilbert spaces. Also, some related results are discussed.

Keywords: Berezin Number, Berezin Symbol, Reproducing Kernels, Selfadjoint Operators

Orijinal Yapıda Yeni Nesil İletken Polimer Sentezi ve İnce Film Yapısında Gaz Sensör Uygulamaları

Asst. Prof. Ph.D. Hacer Azak - Assoc. Prof. Ph.D. Murat Yıldız - Ph.D. Burak Tekin

ÖZ

Son dönemdeki önemli çalışmalar iletken polimerlerin ince film oluşturularak farklı yapılarda sensör sistemlerinin oluşturulması üzerine yoğunlaştırılmıştır. Örneğin çeşitli biyolojik ajanların oluşturulan film üzerine immobilizasyonuyla biyosensörler veya farklı uçucu organik gazların oluşturulan film üzerine absorblanmasıyla gas sensör uygulamaları mevcuttur [1].İnce film yapılar çoğunlukla silikon çipler, platin yüzeyler veya cam yüzeyler üzerinde oluşturulmaktadır. İnce film teknolojisi mikroelektronik yapılarda önemli bir rol oynamaktadır. Bu sayede hazırlanacak sensör sistemlerinin boyutlarını nano düzeye çekilebilmektedir.[2] Biyomedikal uygulamalar içerisinde enzim bazlı elektrokimyasal biyosensörler, glukoz, alkol, laktat ve ürik asit gibi biyolojik materyallerin belirlenmesinde daha hassas daha güvenilir sonuç verdiği için iletken polimerler yüzeyler ince film oluşturulup nano boyutta biyosensör tasarımında kullanılmaktadır. İletken polimerler ince film yapıları enzim immobilizasyonu için uygun bir matris sağlar ve yapılarında ki konjugasyon sayesinde elektriksel iletimi kolaylaştırıp, elektriksel sinyali kimyasal reaksiyona dönüştürürler [3]. Ayrıca iletken polimerlerin ince film yapısı uçucu organik gazların ve buharların tespitinde kullanılmaktadır. Bu sayede ince film yüzey üzerine absorblanan gaz veya buhar molekülleri polimer filmlerin iletkenliklerinde değişiklikler meydana getirmekte ve bu sayede miktar tespitleri yapılmaktadır. Çalışmalarda iletken polimer yapıların kullanılması alınan sinyal cevapların hızlı ve geri dönüşümlü olması bakımında tercih edilmektedir. Bizde yapmış olduğumuz bu sensör çalışmaları içerisinde Dithione pirol (DTP) tarzı yeni nesil iletken polimerlerin sentezi gerçekleştirilmiş ve bu yapıların ince film oluşturularak farklı sensör uygulamaları yapılmıştır [4]. DTP yapıları pirol ve tiyofen grupların paladyum katalizörlüğü varlığında Suzukı-Kapling halkalaşma reaksiyonlarıyla elde edilmektedir. Yapılarında ki konjugasyon varlığı sayesinde elektriksel iletimi kolaylaştırmakta ve daha hassas daha güvenilir ve daha kısa sürede cevap verecek sensör yapılarının temelini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İletken Polimer,gaz Sensör ,ditihonepirol,ince Film

Östemperleme Isıl İşleminin TM Metoduyla Üretilen Yüksek Karbonlu Çeliğin Mikroyapı ve Mekanik Özelliklerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Hakan Burak Karadağ - Researcher Ömer Faruk Özcan

ÖZ

Bu çalışmada toz metalürjisi metoduyla üretilmiş yüksek karbonlu çeliğe östemperleme ısıl işlemi uygulanmıştır. Uygulamada saf demir tozuna ağırlıkça %1,2 oranında grafit tozu eklenerek karışım hazırlanmıştır. Oda sıcaklığında çift etkili preste sıkıştırılan numunelerin atmosfer kontrollü ortamda sinterlenmesi ile üretim gerçekleştirilmiştir. Ardından üretilen malzemeler iki gruba ayrılmıştır. Birinci grup malzeme sinterizasyon sonrasında herhangi bir ısıl işlem görmemiş ve referans grup olarak adlandırılmıştır. Diğer malzeme grubu ise östemperleme ısıl işlemine tâbi tutulmuştur. Her iki gruba ait malzemelerin mikroyapı analizi SEM-EDX cihazı ile yapılmış, ısıl işlemin malzemelerin mikroyapısına ve yüzey sertliğine etkisi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toz metalürjisi, Yüksek karbon çeliği, Östemperleme, Sertlik

The Effects of Austempering Heat Treatment On Micro-Structure and Mechanical Properties of High Catbon Steel Produced by PM Methods

Abstract

In this study, austempering heat treatment is applied on a high carbon steel which produced by powder metallurgy methods and thus the effect of heat treatment investigated on micro-structre and mechanical properties. In practice the mixture prepared by mixing 1.2% percentage per weight of graphite with pure iron powders. The specimens produced by pressing in a double effective press at the room temperature are sintered in a protective atmosphere. Specimens are divided into two batches. The first batch, called as reference group, had no heat treatment after sintering. The other batch subjected to austempering heat treatment. Micro-structure analyse of materials were examined by SEM-EDX device. The effects of heat treatment observed on micro-structure and surface hardness.

Keywords: Powder metallurgy, High Carbon Steel, Austempering, Hardness

Otomotiv Endüstrisi İçin Şardon Atıklarından Sürdürülebilir Dokusuz Yüzey Eldesi

Mr. Sedat Erdal - Ms. Dilek Altıntaş Akay - Prof. Ph.D. Emine Dilara Koçak – Assoc. Prof. Ph.D. Burcu Yılmaz Şahinbaşkan

ÖZ

Şardonlama, kumaş içerisindeki gömülü olarak bulunan liflerin kumaş yüzeyine çıkarılıp, tüylendirme efekti verilmesini sağlayan bir terbiye işlemidir. Bu işlem basamağının ardından kalan şardon lifi atıkları toplanmaktadır. Günümüzde geri dönüşüm, yeniden kullanım gibi konu başlıklarının sıcak gündem maddesi olmasıyla birlikte atıkların değerlendirilmesi sürdürülebilirlik açısından olumlu bir kapı açmıştır. Bu çalışmada şardon atıkları üretim hattından alınarak, elyaf boyutlarına göre sınıflandırılmıştır. Daha sonra bu atıklar değerlendirilerek dokusuz yüzey üretiminde kullanılmıştır. Üretilen bu dokusuz yüzeylerin mekanik özellikleri ve ses yutum özellikleri incelenmiştir. Son olarak şardon atıkalrı kullanılarak elde edilen dokusuz yüzeylerin otomotiv endüstrisinde kullanılabilecek alternatif ve sürdürülebilir bir malzeme olduğu kararlaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şardon Atıkları, Sürdürülebilirlik, Geri Dönüşüm, Otomotiv Endüstrisi

Sustainable Nonwoven Products From Raising Wastes for the Automotive Indusrty

Abstract

Raising is common finishing process that raises the fibers on a fabric to produce a mat of fiber ends. After the process, a large amount of raising fiber wastes are collected. Nowadays, value of these wastes what is impossible through re-use and recycling is a hot topic for sustainability. In this study, the raising wastes were collected in the factory and grouped by sizes of fibers. These wastes were used to product nonwovens. Mechanical and sound absorption properties of the raising waste based on nonwovens were investigated and improved. Finally, raising wasted based on nonwovens can be alternative sustainable products in automotive industry.

Keywords: Raising Wastes, Sustainability, Recycled, Otomotiv Endüstrisi

Pa-66 Kompozitlerin Mekanik Özelliklerine Cam Bilya Mineral Katkı Oranının Etkisi

Prof. Ph.D. Hüseyin Ünal - Ph.D. Cand. Sedanur Karadağ

ÖZ

Bu deneysel çalışmada farklı oranlarda (%10, 20 ve30) cam bilya ilaveli poliamide 66 kompozit malzemelerin mekanik özelliklerine cam bilya oranının etkisi incelenmiştir. Granül formdaki kompozit malzemelerin üretimi çift vidalı bir ekstruder ile gerçekleştirilmiştir. Standartlara uygun test numuneleri, geleneksel bir enjeksiyon makinası kullanılarak şekillendirilmiştir. Mekanik özellikleri belirlemek için çekme, darbe ve sertlik deneyleri gerçekleştirilmiştir. Çekme mukavemeti, elastiklik modülü, kopmadaki % uzama, darbe mukavemeti ve Shore D sertlik değerleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda polimer matris malzemesindeki cam bilya oranının artması ile çekme mukavemeti, elastiklik modülü ve sertlik değerleri artarken, kopmadaki % uzama ve darbe mukavemet değerlerinin azaldığı belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: Mekanik Özellikler, Poliamid-66, Cam Bilya,

The Effects of Glass Beads Filler Content on the Mechanical Properties of Polyamide-6 Composites

Abstract

In this experimental study, the effect of glass beads ratio on the mechanical properties of glass beads filled polyamide 66 composite materials was investigated. The proportion of glass beads in the polymer matrix ranges from 10% to 30% by weight. The production of composite materials in granular form was carried out with a twin screw compounder. The test specimens according to ASTM standards were molded using a conventional injection molding machine. Tensile, notched izod impact and hardness tests were performed to determine the mechanical properties. Tensile strength, modulus of elasticity, impact strength and Shore D hardness values were investigated. As a result of the study, it was determined that the tensile strength, tensile modulus and hardness values increased while elongation at break and izod notched impact strength values decreased with the increment of glass beads ratio in the polymer matrix material.

Keywords: Mechanical Properties, Pa 66, Glass Beads

Papiller Tiroid Karsinomlarında Braf V600e Mutasyonunun Analizi

Serpil Çakır - Prof. Dr. Leyla Açık
Gazi Üniversitesi

ÖZ

Araştırmanın Amacı: Parafin blokta immünohistokimyasal testleri yapılmış olan papillerkarsinom ön tanısı almış vakalarda RealTime PCR yöntemi ile BRAF mutasyon varlığı ile hastalığın ilişkisini değerlendirme. Araştırmanın Gerekçesi: BRAF V600E mutasyonu papillertiroid karsinomunda güçlü bir belirteçtir. Mutasyona sahip olan vakaların prognozu agresif olmakta ve vakalar kemoterapi ve radyoterapi benzeri tedavi yöntemlerinden yeterli fayda görememektedir. Bu mutasyona sahip olan bireylerde cerrahi yöntem en kalıcı çözüm olarak görülmektedir. Real time PCR tekniği BRAF V600E mutasyonunun analizi için dünyada altın standart olarak gösterilmektedir. Bu teknik ile yanlış pozitiflik ve negatifliğin ortadan kalktığı belirtilmektedir. Gereç ve Yöntem: Araştırmada, Parafinden DNA izolasyon kiti ile DNA izole edildi, daha sonra izole edilen DNA'lar kullanılarak invitrodiagnostik tanı amaçlı üretilmiş BRAF real time PCR yardımıyla BRAF mutasyonu saptandı ve sonuçlar değerlendirildi. Bulgular: Bu araştırma ile vakalardan tanı amaçlı elde edilen biyopsi ya da aspirasyon dokularından papiller tiroid karsinom ön tanısı almış materyallerden yapılan analiz ile cerrahi sonrası elde edilen materyallere patoloji laboratuvarının verdiği sonuçların tutarlılığına bakıldı.100 vakanın incelenmesi sonucunda vakaların tamamında bu mutasyonun bulunduğu tespit edildi. Bu çalışma sayesinde mutasyon analizi yapılarak hastaların gereksiz kemoterapi ve radyoterapi tedavi uygulamalarına başvurmadan, kişiye yönelik tedaviler uygulanarak doğrudan cerrahi yolu ile tedavide olumlu sonuçlar alınması ve hastaların gereksiz tedavi yüklerinden kurtulması sağlanabilinecektir. Real Time PCR tekniği bu mutasyonun tespitinde kesin doğru sonuçlar vermektedir. Anahtar Kelimler: papiller troid karsinomu, BRAF mutasyonu, realtime PCR

Anahtar Kelimeler: Papiller Troid Karsinomu, Braf Mutasyonu, Realtime Pcr

Pasif Algılayıcıların Patlayıcı İçerikli Malzeme Tespitinde Kullanımı

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Fatih Işık - Assoc. Prof. Ph.D. Cemal Yılmaz – Assoc. Prof. Ph.D. Ercan Nurcan Yılmaz - Researcher Çağrı Suiçmez

ÖZ

Günümüzde sensörler birçok alanda kullanılmaktadır. Enerji alanı, tıp alanı, meteoroloji, tarım alanı, bilişim alanı, askeri alan, robotlar bunlardan bir kısmıdır. Özellikle askeri alanda sensörler hedef tespit etme, uzaklık, sıcaklık, nem, hareket, ihlal ve patlayıcılı tuzak tespiti gibi değişik biçimlerde kullanılmaktadır. Patlayıcı malzeme tespiti bunlardan üzerinde çok çalışılanlardan bir tanesidir. Sensörler yapı olarak aktif ve pasif sensörler olarak ayrılmaktadır. Hassas algılama kapasiteleri yüzünden birçok alanda aktif sensör kullanımı vardır. Patlayıcı malzeme tespitinde de genelde aktif sensörler kullanılmaktadır. Bu çalışmada, öncelikli olarak patlayıcı- içerikli malzemelerin tespitinde kullanılan yöntemler incelenmiştir. İlerleyen bölümde bu yöntemlerden olan patlayıcı malzeme tespitinde pasif sensör kullanımı ve pasif sensör kullanımının gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Patlayıcı Tespiti, Pasif Sensör, Algılama

Use of Passive Sensors in Detecting Explosive Content Material

Abstract

Nowadays, sensors are used in many areas. Energy field, medical field, meteorology, agricultural area, IT field, military field, robots are some of them. Especially in the military area, sensors are used in different ways such as target detection, distance, temperature, humidity, movement, violation and detection of explosive trap. Detection of explosive materials is one of the most studied. Sensors are divided into active and passive sensors. Due to the sensitive sensing capacities, there are many areas of active sensor use. Active sensors are generally used for detection of explosive materials. In this study, the methods used for the detection of explosive materials were investigated. In the following section, the use of passive sensors in the detection of explosive materials and the necessity of the use of passive sensors are discussed.

Keywords: Explosive Detection, Passive Sensor, Detection

Peg 10000 ve Wax Esaslı Bağlayıcı Sistemleri İle Hazırlanmış Süperalaşım Inconel 625 Besleme Stoklarının Akış Davranış Özelliklerinin Karaktezisyonu

Assoc. Prof. Ph.D. Uğur Gökmen

ÖZ

Hatasız bir toz enjeksiyon kalıplama işlemi için besleme stoklarının akış davranışları bilinmelidir. Yapılan çalışmada, süperalaşım Inconel 625 (% 0.10C, 0.50Mn, 0.50Si, 0.015P, 0.015S, 22Cr, 9Mo, 4Nb, 1.0Co, 0.4Al, 0.4Ti, 5.0Fe, 57.4 Ni) tozunun hatasız enjeksiyon kalıplanabilmesi için optimum akış davranış özellikleri belirlenmiştir. Bu amaçla, Polietilen glikol (PEG10000 ve PEG8000) ve Carnauba Wax (CW) esaslı 3 farklı bağlayıcı sistemi hazırlanmıştır. Polietilenglikol (PEG) su içersinde çözülebilir. Bağlayıcı sistemi içerisinde iskelet bağlayıcı olarak polipropilen (PP) ve yağlayıcı olarak sterik asit (SA) kullanılmıştır. Süperalaşım Inconel 625 tozunun ortalama parçacık boyutu 10,42 µm'dir. Bağlayıcı sistemleri ve Inconel 625 tozu 60 dakika süreyle karıştırılarak besleme stokları elde edilmiştir. Hazırlanan besleme stoklarının akış davranış özellikleri kılcal reometre yardımıyla karakterize edilmiştir. Reoloji çalışmalarında kullanılan kılcal reometrenin sıcaklıkları 170-210oC arasında, basınç değerleri ise 0,298-2,069 MPa arasında değiştirilmiştir. Basınç ve sıcaklığa bağlı olarak besleme stoklarının kayma gerilmeleri, kayma hızları ve viskoziteleri belirlenmiştir. Artan sıcaklık ve basınç ile viskozitede azalma tespit edilmiştir. En yüksek toz yükleme oranı CW esaslı bağlayıcı sistemi ile hazırlanan besleme stoklarında elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toz Enjeksiyon Kalıplama, Inconel 625, Bağlayıcı, Reoloji

Characterization of Flow Behavior Features of Superalloy Inconel 625 Feedstocks Prepared With Binder Systems Based on Peg 10000 and Wax

Abstract

Flow behavior of feedstocks must be known for an accurate powder injection molding process. In this study, optimum flow behavior properties for powder injection molding (PIM) of Inconel 625 superalloy powder (% 0.10C, 0.50Mn, 0.50Si, 0.015P, 0.015S, 22Cr, 9Mo, 4Nb, 1.0Co, 0.4Al, 0.4Ti, 5.0Fe, 57.4 Ni) were determined. For this purpose, three different binders Polyethylene glycol (PEG 10000 and PEG 8000) and Carnauba wax (CW) were prepared. Polietilenglikol (PEG) can be dissolved in water. Polypropylene (PP) was used as skeleton binder and steric acid (SA) was used as lubricant for binder system. The average particle size of Superalloy Inconel 625 powder is 10.42µm. In order to prepare the feedstock Inconel 625 powders and binder were mixed for 60 min. The flow behaviors of these feedstocks have been characterized by using capillary rheometer. The capillary rheometer temperatures used in rheological studies were changed between 170-210oC, and pressure values were changed between 0.298-2.069 MPa. Shear stress, shear rates and viscosity of feedstocks were determined depending on the temperature and pressure. With rising temperature and pressure, the decrease in viscosity was determined. Maximum powder loading ratio has been reached at feedstocks prepared by carnauba wax based binders system.

Keywords: Powder İnjection Molding, Inconel 625, Binder, Rheology

Perfect Codes Over Hurwitz Integers Induced by Circulant Graphs

Assoc. Prof. Ph.D. Murat Güzeltepe - Ma Gökhan Güner

Abstract

If a code satisfy the sphere-packing bound in any given metric, then the code called perfect code. Perfect codes are important since perfect codes plays an importance role in coding theory. In this paper, a new family of t-error correcting perfect codes over Hurwitz integers is presented. To obtain these perfect codes, the perfect t-dominating sets over the circulant graphs are used. The codewords of such perfect codes are generated by the elements of a subgroup of the considered group.

The work was supported by TÜBİTAK (The Scientific and Technological Research Council of TURKEY) with project number 116F318.

Keywords: Circulant Graphs, Hurwitz İntegers, Perfect Codes, Quadrature Amplitude Modulation (Qam) Constellations

Petrol ve Doğalgaz Taşımacılığındaki Deniz Kazalarının Çevresel Etkileri ve Acil Müdahale Planları

Asst. Prof. Ph.D. Esra Tınmaz Köse - Mr. Naci Köse

ÖZ

Dünya nüfusundaki hızlı artışla birlikte yakıt ihtiyacında da artış meydana gelmektedir. Dünyada ve ülkemizde enerji tüketiminin %50'yi aşkın kısmı petrol ve doğalgaz kaynaklarından karşılanmaktadır. Bu durum, petrol ve doğalgaz arama, çıkarma ve boru hatları ile karada ve denizde taşınma faaliyetlerinin artmasına neden olmaktadır. Sözkonusu faaliyetlerin sürdürülmesi aşamasında yaşanılan iş ve çevre kazaları çevre kirliliğine neden olabilmektedir. Deniz çevresinin korunması konusu, çevresel konular değerlendirildiğinde dünyanın en önemli gündem maddesi haline gelen konulardan biridir. Özellikle, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından belirlenmiş kurallar çerçevesinde, her ülke kendi deniz çevresinin korunması yönündeki standartlarını belirlerken, diğer ülkelerle işbirliği içinde, yaptırımları ve standartları uygulama zorunluluğundadır. Çalışmada, deniz kazaları ve çevresel etkileri mevcut mevzuatlar uyarınca değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, Ülkemiz'deki ve Dünya'daki deniz kazaları incelenmiş, bu kazaların çevresel etkileri ortaya konulmuş ve kirliliğin yayılmasının önlenmesi amacıyla oluşturulan acil müdahale planları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Acil Müdahale, Deniz Kazası, Deniz Taşımacılığı, Risk Değerlendirmesi, Mevzuat

Environmental Impact of Marine Accidents in Petroleum and Natural Gas Transportation and Emergency Response Plans

Abstract

With the rapid increase in the world population, the need for fuel increases. More than 50% of energy consumption in the world and in our country is met by petroleum and natural gas resources. This causes increase in the activities of petroleum and natural gas exploration, extraction and transportation with land and sea pipelines. Work and environmental accidents experienced during the maintenance of these activities may cause environmental pollution. The issue of conservation of the marine environment is one of the most important topics of the world when environmental issues are considered. In particular, within the framework of the rules set by the International Maritime Organization (IMO), each country is obliged to implement its sanctions and standards in cooperation with other countries in setting its standards for the protection of its marine environment. In the study, marine accidents and their environmental impacts were evaluated according to the existing legislation. In this context, marine accidents in our country and in the world were examined, the environmental effects of these accidents were revealed and the emergency response plans that were established to prevent the spread of pollution were examined.

Keywords: Emergency Response, Marine Accident, Marine Transport, Risk Assessment, Legislation

Peyzaj Mimarlığı Eğitiminde Coğrafi Bilgi Sistemleri

RA. Nuriye Ebru Yıldız

ÖZ

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), bilgi yönetiminde ve karar verme sürecinde kamu ve özel kuruluşlar tarafından giderek daha fazla kullanılan bilgi sistemleri olarak ifade edilmektedir. Yoğun yapılaşma ve kentleşme sonucu doğal ve kültürel peyzaj alanlarının bakımsızlık, terk, rant baskısı gibi tehlikelerle karşı karşıya kalması ile birlikte peyzaj mimarlığı çalışmalarında, peyzajı oluşturan tüm bileşenlerin yapısı, fonksiyonu, değişiminin haritalanması amacı ile coğrafi bilgi sistemleri aracılığıyla mekânsal analizlerin yapılması konusu gündeme gelmiştir. Bu çevrelerde ekolojik, mekansal ve sosyokültürel açıdan sürdürülebilir kentsel/kırsal gelişmenin sağlanması amacı ile peyzaj planlama ve tasarım süreçlerinin ekolojik temele dayandırılması, doğaya uyumlu yaklaşımların benimsenmesi ve konu ile ilgili bilgi teknolojilerinin diğer bir ifade ile CBS'nin kullanımını zorunlu hale getirmiştir. Kentsel ve kırsal peyzaj alanlarında gerçekleştirilecek planlama ve tasarım çalışmalarında coğrafi bilgi sitemlerinin kullanımı konusunda üniversite eğitiminin etkin rol almasının önemi gerek ulusal gerekse uluslararası platformlarda sıklıkla dile getirilmektedir. Bu bildiride, sürdürülebilir kentsel/kırsal gelişmenin sağlanması ve ekolojik temele dayalı peyzaj mimarlığı çalışmalarının gerçekleştirilmesinde önemli ve pratik bir araç olan Coğrafi Bilgi Sistemleri'nin Türkiye'deki Peyzaj Mimarlığı eğitim ve öğretiminde kullanımı irdelenmektedir. Bu kapsamda, coğrafi bilgi sistemlerinin tanımı, tarihsel gelişimi ve uygulama alanları araştırılmış, özellikle Türkiye'deki Peyzaj Mimarlığı eğitiminin bağlı bulunduğu fakülte ve enstitülerin müfredat programları değerlendirilmiş, bugüne kadar yapılmış basılı lisansüstü çalışmaların yanı sıra peyzaj mimarlığı alanında üniversiteler ve ilgili meslek odaları tarafından coğrafi bilgi sistemleri ile ilgili gerçekleştirilen çalıştay, sempozyum ve kongreler irdelenmiş ve coğrafi bilgi sistemlerinin peyzaj mimarlığı eğitimine katkıları ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri, Peyzaj Mimarlığı, Peyzaj Planlama, Peyzaj Tasarım.

Geographical Information Systems in Landscape Architecture Education

Abstract

Geographical Information Systems (GIS) are expressed as information systems increasingly used by public and private organizations in information management and decision-making. With the intensive construction and urbanization, the natural and cultural landscapes have faced danger such as lack of care, abandonment and rental printing. Accordingly, in the studies of landscape architecture, spatial analysis of the structure, function, change mapping of all components constituting the landscape by geographical information systems have been the subject of analysis. The provision of ecological, spatial and socio-cultural sustainable urban / rural development in these environments has made it necessary to base the ecological basis of landscape planning and design processes on the adoption of environmentally compatible approaches and the use of GIS by other relevant information technologies. The importance of university education to play an active role in the use of geographic information systems in planning and design studies in urban and rural landscape areas is often expressed both nationally and internationally. In this paper, sustainable urban/rural development and provision of basic ecological landscape architecture based on an important and practical tool for achieving the study's use of GIS in Landscape Architecture is concerned with education and training in Turkey. In this context, the definition of geographic information systems, historical

development and application have been researched, curriculum programs of faculties and institutes offering landscape architecture education have been evaluated, as well as workshops, symposiums and congresses related to geographical information systems by universities and related profession chambers in the field of landscape architecture were examined and the contributions of geographical information systems to landscape architecture education have been identified.

Keywords: Geographical Information Systems, Landscape Architecture, Landscape Planning, Landscape Design.

Peyzaj Mimarlığında Sürdürülebilir Malzeme Kullanımı

Araştırmacı Reva Şermet - Prof. Dr. Murat Özyavuz

ÖZ

Günümüzde iklim değişikliği dünyanın karşı karşıya kaldığı en büyük sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kentlerde yaşayan nüfusun hızla artması ve kentsel mekanların artan nüfusa yetmemesi ile birlikte, kentteki arazi dokusu giderek değişmekte, yeşil alanlar yapısal alanlara dönüşmektedir. Kentleşmenin getirdiği taş ve beton yüzeylerin artması ile kentlerdeki yüzey ve hava sıcaklıkları değişim göstermektedir. Kentlerde yaşanan bu iklimsel değişiklik "kentsel ısı adası" olarak tanımlanmaktadır. Kentsel ısı adası oluşumunun başlıca zararlı etkileri, sıcaklık anormallikleri, kuraklık, enerji ve su talebinde değişimler olarak sıralanabilir. Küresel iklim değişikliğinin küçük ölçekte yansıması olan kentsel ısı adası etkisinin çözülebilmesi konusunda yeşil alanların rolünün irdelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada yeşil alanlarda sıcaklık ölçümleri ile ilgili literatür taraması yapılmış, örnek alanlarda yapılan çalışmalar irdelenmiş, yeşil alanların çevrelerine ve kentsel ısı adası etkisi üzerine etkileri vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Malzeme, Sürdürülebilir İnşaat, Sürdürülebilir Peyzaj

Peyzaj Onarım Tekniği Açısından Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Açık Maden Ocaklarının Onarımı

Ms. Esra Mirza - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Topay - Asst. Prof. Ph.D. Candan Kuş Şahin - Ra. Büşra Onay

ÖZ

Endüstriyel kullanımın artmasına bağlı olarak, madenlere olan gereksinim her geçen gün artmaktadır. Bunun sonucu olarak ise maden amaçlı sahaların sayısı ve büyüklüğü de artmaktadır. Doğrudan arazi varlığını hedef alan açık ocak maden ocakları ekosistemde ciddi tahribatlara yol açmakta, alanda büyük kitlesel kayıplara ve yapay tepelere neden olmakta, flora ve fauna üzerinde de ciddi baskılara neden olmaktadır. Açık maden ocakları ekonomik ömrünü tamamladıktan sonra da doğal çevrede ekolojik, estetik ve teknik sorunlara neden olmaya devam etmektedir. Ekonomik ömrünü tamamlamış açık maden ocaklarının peyzaj onarım tekniği ile kazanımı mümkündür. Peyzaj onarım tekniği bozulan araziye ekonomik, ekolojik ve estetik değerlerini yeniden kazandırmayı amaçlar. Bu çalışmada açık maden ocaklarının çevresel etkileri ve ekonomik ömürlerini tamamladıktan sonra doğaya kazandırılmasında peyzaj onarım tekniğinin rolü ve önemi incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Peyzaj Onarımı, Ekolojik Restorasyon, Peyzaj Reklamasyonu, Peyzaj Rehabilitasyonu.

Repair of Surface Mining That Completed Their Economic Life in Terms of Landscape Repair Technique

Abstract

Due to increased industrial use, the need for mines is increasing day by day. As a result, the number and size of the fields for mining purposes also increase. The surface mining targeting the direct land existence cause serious damage in the ecosystem, cause massive mass losses and artificial hills in the area and cause serious pressures on flora and fauna. The surface mines continue to cause ecological, aesthetic and technical problems in the natural environment after they have completed their economic life. It is possible to obtain the open mines which have completed their economic life by the landscape repair technique. The landscape repair technique aims to restore the economic, ecological and aesthetic values of the deteriorated land from mining. The aim of this study is to examine the role and importance of landscape repair techniques in bringing nature to the environment after completing the environmental impacts and economic lives of open mines.

Keywords: Landscape Restoration, Ecological Restoration, Landscape Reclamation, Landscape Rehabilitation.

Phospherene Nanoflakes Properties and İnteractions

Ms. Mustafa Yağız Bakır - Ph.D. Hediye Duygu Şengün - Ph.D. Cand. Taylan Görkan - Prof. Ph.D. Ethem Aktürk - Prof. Ph.D. Salim Çıracı

Abstract

After first 2-D material invented at 2005 they are huge beneficial properties for both science and technology, therefore, they still in hot topic. Graphene which is first 2-D material, cannot be appropriate material for electronics technology because of narrow band gap. At 2012, black and blue phosphorene has been invented. It has suitable bandgap for technological device. We work on 0-D black and blue phosphorene because can arrange its energy level for more dimensional counterparts. One of significant properties of these material has broad energy level difference. Therefore, they can be use many technological advance device such as solar cell, optical sensors or other optoelectronic device. We use different types of atoms, edge difference, shape difference and bare, hydrogen passivation version in order to get different energy levels and relation between these types effect on magnetic and electronic properties, moreover, its stability via different methods via ab-initio(vasp). In order to share more information from our project I apply your conference as guest speaker. ACKNOWLEDGE The computational resources are provided by TUBITAK ULAKBIM, High Performance and Grid Computing Center (TR-Grid e-Infrastructure). The authors of the paper acknowledge financial support from the Academy of Sciences of Turkey TBA. H.H.G. acknowledges the support of TUBITAK under Grant No. 116F059. Ms.Mustafa Yağız Bakır

Keywords: Blue Phosphorene, Black Phosphorene, Nanoflakes, 0d Materials,2d Materials, Molecular Dynamic, Dft, Ab-Initio

Piroliz Yöntemi ile Tarımsal ve Endüstriyel Atıklara Değer Kazandırılması: Termal ve Kinetik Analiz

Asst. Prof. Ph.D. Zuhal Akyürek

ÖZ

Piroliz, atık yönetimi ve atık biyokütleden enerji geri kazanımı için en umut verici ısıl işlemlerden ve çevre dostu çözümlerden biridir. Bu çalışmada, bir tarımsal (ceviz kabuğu) ve bir endüstriyel (atık polyester kumaş) atığın ve bunların karışımının yavaş piroliz sırasındaki davranışları termogravimetrik analiz yöntemi ile incelenmiş olup kinetik parametreler ve olası sinerjik etkileşimler belirlenmiştir. Piroliz testleri, oda sıcaklığından 1000℃ 'ye kadar 10, 30, 50 ° C/dk ısıtma hızında, 100 cm3 /dk 'lık bir akışla azot ortamında gerçekleştirilmiştir. Ayrışmanın kinetik analizi Flynn-Wall-Ozawa (FWO) yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Aktivasyon enerjileri ve dönüşüm noktalarına dayanarak, atık polyester için tek, ceviz kabuğu için ise üç piroliz bölgesi elde edilmiştir. Deneysel ve teorik profiller arasındaki karşılaştırma, yüksek sıcaklık bölgesinde birlikte piroliz sırasında sinerjistik etkileşimler bulunduğunu göstermiştir. Ceviz kabuğu, atık polyester kumaş ve bunların karışımı için FWO yöntemi ile hesaplanan görünür aktivasyon enerjileri sırasıyla 234.24, 254.22 ve 239.86 kJ/mol olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar, ceviz kabuğu ve atık polyester kumaş karışımının pirolizinin atık miktarını azaltmak ve atıktan yeşil enerji üretmek için dikkate değer bir yol olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ceviz Kabuğu, Atık Polyester Kumaş, Piroliz, Kinetik Analiz, Termal Analiz

Valorization of Agricultural and Industrial Wastes Through Pyrolysis: Thermal Behaviour and Kinetic Analysis

Abstract

Pyrolysis is one of the most promising thermal treatment method and environmental friendly solution for waste management and energy recovery from waste biomass. In this study, slow pyrolysis behavior of an agricultural (walnut shell) and an industrial (waste polyester fabric) waste and their blend using thermogravimetric analysis method has investigated to determine kinetic parameters and possible synergistic interactions. Pyrolysis tests were performed at 10, 30, 50°C/min heating rate from room temperature to 1000℃ under nitrogen environment with a flow of 100 cm3/min. Kinetic analysis of decomposition was performed by using Flynn-Wall-Ozawa (FWO) method. Based on activation energies and conversion points, single region was established for waste polyester while three regions of pyrolysis were obtained for walnut shell. Comparison between experimental and theoretical profiles indicated synergistic interactions during co-pyrolysis at the high temperature region. The apparent activation energies calculated by FWO method for walnut shell, waste polyester fabric and their blend were 234.24, 254.22 and 239.86 kJ/mol, respectively. The results reveal that pyrolysis of walnut shell and waste plastic fabric blend is a remarkable route to reduce waste amount and to produce green energy from waste.

Keywords: Walnut Shell, Waste Polyester Fabric, Pyrolysis, Kinetic Analysis, Thermal Analysis.

Pitot-Statik Tüpünün Tasarım Kriterlerinin Belirlenmesi ve Sayısal Analizi

Prof. Ph.D. Mustafa Atmaca

ÖZ

Özellikle hava araçlarında kullanılan pitot statik tüpü, uçaklarda hız ve irtifanın belirlenmesi amacıyla kullanılır. Bu tüpler toplam ve statik basıncı ölçerek bu bilgileri pilotun yararlanacağı şekilde sisteme yansıtır. Ancak basınç ölçümü sırasında birçok problemler yaşanılmaktadır. Genellikle ölçüm aletleri doğru değerleri göstermeyebilir. Bu nedenle pitot statik tüpünün tasarım ve kalibrasyonunda gerekli kriterlerin göz önüne alınması gerekmektedir. Bu çalışmada, pitot tüpü tasarımını etkileyen kriterler belirlenerek, farklı dış çaplı pitot tüpü tasarımları yapılmıştır. Pitot tüpü dış çapına bağlı olarak basınç katsayıları sayısal olarak hesaplanmış ve bu çaplara göre meydana gelen hatalar karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pitot-Statik Tüpü; Basınç Katsayısı; Fluent; Tasarım Kriteri

Analysis and Determination of Design Criteria for Pitot-Static Tube

Abstract

Pitot-static tube using in aircraft is used for the determination of the speed and altitude. These tubes measure the total and static pressure and measurement information reflect the system in a way that benefits pilot. But, many problems are encountered during pressure measurement. Generally, measuring instruments may not show the correct values. Therefore, it is necessary to consider some criteria in the design and calibration of the pitot static tube. In this study, criteria affecting the design of the Pitot tube are determined and Pitot tube design is made with different outer diameter. Pressure coefficients were calculated numerically depending on Pitot tube the outer diameter and errors occurring according to diameter are shown in table as comparative.

Keywords: Pitot-Static Tube; Pressure Coefficient; Fluent; Design Criteria

Plastik Objelerin Ergonomik Açıdan Değerlendirilmesi , Atatürk Üniversitesi Kampüs Yerleşkesi Örneği:

Assoc. Prof. Ph.D. Elif Akpınar Külekçi - RA. Ph.D. Başak Aytatlı

ÖZ

Kentler, toplumların bir arada yaşama ihtiyacından oluşmuş, fiziksel yapısı itibariyle bünyesinde canlı-cansız, soyut –somut birtakım unsurları barındıran kendine özgü dinamik yapıya sahip yaşam alanlarıdır. Bu fiziksel yapı, kent halkının sosyal ve kültürel ihtiyaçları dikkate alınarak kent yaşamı daha konforlu, estetik, sosyo-kültürel açıdan işlevsel hale getiren birtakım düzenlemeleri de gerektirmektedir. Kentlerin gelişimine önemli katkılar sağlayan üniversiteler, yer aldıkları konum ve ölçek açısından kente hem sosyal hem de çevresel katkılar sağlayan en önemli kamusal alanlardır. Bu alanlar sahip oldukları kampüs alanlarıyla ve fiziksel unsurlarıyla gerek kent imajının gerekse kent peyzajının birer parçası olmuşlardır. Kampüs alanında yer alan fiziksel donatılar farklı amaç ve ihtiyaçlara göre konumlandırılmaktadır. Bu donatılar, üniversitelere kimlik kazandırması yanı sıra kent yaşamına konfor sağlayan, estetik ve fonksiyonel olarak da dikkati çeken unsurlardır. Genel olarak kampüslerde yer alan su öğeleri, geniş çim yüzeyleri, ormanlık alanlar gibi açık ve yeşil alanlar, geniş kullanımlara sahiptir. Son yıllarda ise tasarımcılar kamusal alanlarda ve özellikle genç nüfusun yoğun olduğu yerlerde kent mobilyalarına ve plastik objelere daha fazla yer vermeye başlamıştır. Mekan tasarımında kullanılan objelerin, bulunduğu çevreyi tamamlayıcı, mekanları bir birine bağlayan, mekana görsel zenginlik katan fonksiyonları da söz konusudur. Üniversite kampüslerinde de birçok modern veya geleneksel objelere yer verilmektedir. Bu objeler kentsel konfor ve kentsel estetik sağlayan elemanlar olarak kamusal alanlara katkılar sağlamaktadır. Yapılan çalışmada Atatürk üniversitesi yerleşkesinde yer alan plastik objelerin ve donatıların tasarım ve kullanım amaçları irdelenmiş, konuya ait literatür çalışmaları yapılmış, bu objelerin fonksiyonel, estetik, ergonomik (malzeme seçimi, konumu, boyutu gibi) ve ekonomik özellikleri ve uygunlukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: : Kentsel Peyzaj, Kampüs Yerleşkesi, Donatı Elemanları, Plastik Obje

Evaluation of Plastic Objects From Ergonomic Aspect, Atatürk University Campus Campus Case Study

Abstract

Cities, societies emerged from the need for coexistence, living and inanimate within the body due to the physical structure of esindesomut has a unique dynamic structure that contains a number of elements.This physical structure requires arrangements that are to make the urban life more comfortable ,esthetical and functional in terms of socio-cultural structure regarding the needs of the inhabitants. Universites are the public spaces that have a big role in cities being improved and contribute to both envoirmentally and socially development of cities in terms of the location and scale they have. These areas have become part of both urban image and urban landscape with their campus areas and physical elements. The equipments in the campus located considering different needs and purposes.These equipments provide comfort to uraban life and their being esthetics and functional make the universities noticiable besides giving identities to them. Generally,open and green spaces such as water features,wide green lands and forests have common areas of usage ın campus.In recent years the designers use urban furniture and plastic objects more in public spaces and in the places where young population is dense. The objects

used in the design of the space are complementary to the surrounding environment, connecting the spaces to each other, adding functions that add visual richness to the space. These objects contribute to public spaces as elements of urban comfort and urban aesthetics. The aim of this study was to determinate the design and usage of plastic objects and the functional,aesthetical ,ergonomic qualities(such as material selection,location and size),and economic properties also reinforcements at Atatürk University campus.

Keywords: Urban Landscape, campus, reinforcements Elements, plastic Objects

Poli-Eter-Eter-Ketone (Peek) Polimerlerinin Alüminyum Malzemeye Karşı Tribolojik Performanslarına Kayma Hızının Etkisi

Prof. Ph.D. Hüseyin Ünal - Researcher Harun Güler

ÖZ

Bu deneysel çalışma saf poli-eter-eter-keton (PEEK) ve aşınma direnci poli-eter-eter-keton (HPV-PEEK) gibi yüksek performanslı polimerlerin alüminyum karşı malzemesine karşı çalışması durumundaki tribolojik davranışları üzerine kayma hızının etkisini ortaya koymaktadır. ortam sıcaklığında ve kuru kayma koşullarında malzeme incelenmiştir. Deneylerde kullanılan PEEK ve HPV-PEEK polimerlerinin sürtünme katsayısı ve aşınma oranı değişimine kayma hızının etkisini incelemek için 100N yük ve 1.0, 3.0 ve 5.0 m/s kayma hızları kullanılmıştır. Çalışmada bir pim-disk aşınma test cihazı kullanılmıştır. Deney sonuçlarından, saf PEEK polimeri ve aşınma direnci HPV-PEEK polimerinin alüminyum karşı disk malzemesine karşı çalışması durumunda hem sürtünme katsayısı hem de aşınma oranı değerlerinin kayma hızının artması ile hafifçe azaldığı tespit edilmiştir. Son olarak, saf PEEK ve HPV-PEEK polimerlerinin aşınma oranı değerleri sırasıyla 2.0x10-13 ve 4.6x10-14 m2/N elde edilmiştir. Deneylerden elde edilen verilerden HPV-PEEK polimerinin aşınma oranı, PEEK polimerine göre yaklaşık olarak % 77 daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Peek, Hpv-Peek, Polimer, Aşınma, Kayma Hızı

The Effects of Sliding Velocity on the Tribological Performance of Poly-Ether-Ether-Ketone (Peek) Polymers Against Aluminium Material

Abstract

This experimental study presents the effects of sliding velocity on the tribological behaviour of high performance polymers such as pure poly-ether-ether-ketone polymer (PEEK) and wear resistance poly-ether-ether-ketone polymer (HPV-PEEK) against an aluminium material at ambient temperature and under dry sliding condition were studied. Tribological tests were carried out at the sliding velocity of 1.0, 3.0 and 5.0 m/s and under the load of 100N to investigate the effects of sliding velocity on the friction coefficient and wear rate values for pure poly-ether-ether-ketone polymer and wear resistance poly-ether-ether-ketone polymer. A pin-disc wear test apparatus was used in the study. The results show that the both friction coefficient and wear rate values for pure poly-ether-ether-ketone polymer and wear resistance poly-ether-ether-ketone polymer against aluminium counterpart material decreases slightly with the increment of sliding velocity values. Finally, the average wear rates values for pure poly-ether-ether-ketone polymer and wear resistance poly-ether-ether-ketone polymer. Against aluminium counterpart material are in the order of 2.0x10-13 and 4.6x10-14 m2/N, respectively. The results showed that the wear resistance of HPV-PEEK polymer was found to be approximately 77% lower than that of PEEK polymer.

Keywords: Peek, Hpv-Peek, Polymer, Wear, Sliding Velocity

Poli-Oksi-Metilen Polimeri ve Grafit Katkılı Teflon Kompozitlerin Tribolojik Performansları

Prof. Ph.D. Hüseyin Ünal - Researcher İrfan Akgül

ÖZ

Bu deneysel çalışmada,% 10 grafit katkılı poli-oksi-metilen (Pom+%10 grafit) ve% 35 grafit katkılı (Ptfe+%35grafit) poli-tetra-floro-etilen kompozit malzemelerin tribolojik davranışları paslanmaz çelik malzemeye karşı kuru kayma şartlarında incelenmiştir. Çalışmada kullanılan kompozitlerin sürtünme ve aşınma performansını araştırmak için pim-disk aşınma test cihazı kullanılmıştır. Tribolojik deneyler, 1,0 m/s kayma hızında ve 1.77, 3.53 ve 5.31 MPa gibi üç farklı basınç altında gerçekleştirilmiştir. Deney sonuçlarından, Pom+%10grafit ve Ptfe+%35grafit kompozitlerin sürtünme katsayısı değerlerinin uygulanan basıncın artması ile hafifçe azaldığı tespit edilmiştir. Buna ilaveten, hem Pom+%10grafit kompozitin hem de Ptfe+%35grafit kompozitin spesifik aşınma oranı değerleri uygulanan basıncın artmasıyla da azalmıştır. Son olarak, ,% 10 grafit katkılı poli-oksi-metilen ve %35 grafit katkılı poli-tetra-floro-etilen kompozitlerin kuru kayma koşulları altındaki ortalama aşınma oranları sırasıyla 3.7x10-14 ve 5.2x10-14 m2/N mertebesindedir. Deney sonuçları, Ptfe+%35grafit kompozitin aşınma direncinin Pom+%10grafit kompozitine göre yaklaşık olarak %29 oranında daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ptfe, Pom, Grafit, Triboloji, Aşınma, Kompozit

Tribological Performance of Poly-Oxy-Methylene and Poly-Tetra-Fluoro-Ethylene Composites Filled With Graphite Filler

Abstract

In this experimental study, the tribological behaviour of poly-oxy-methylene composite filled with 10wt.% graphite filler (Pom+10wt.%graphite) and poly-tetra-fluoro-ethylene composite filled with 10wt.% graphite filler (Ptfe+35wt.%graphite) against a stainless steel under dry sliding condition were studied. A pin-disc wear test apparatus was used to investigate friction and wear performance of composites used in the study. Tribological tests were carried out at 1.0 m/s sliding speed and under three applied pressures such as 1.77, 3.53 and 5.31MPa. The results show that the coefficient of friction values for Pom+10wt.%graphite and Ptfe+35wt.%graphite composites against stainless steel decreases slightly with the increase in applied pressure values. In addition, the specific wear rate for Pom+10wt.%graphite and Ptfe+35wt.%graphite composites also decreases with the increment of applied pressure values. Finally, the average wear rates for Pom+10wt.%graphite and Ptfe+35wt.%graphite composites against stainless steel under dry sliding conditions are in the order of 3.7x10-14 and 5.2x10-14 m2/N, respectively. The results suggested that the wear resistance of the Ptfe+35wt.% graphite composite was found to be approximately 29% lower than the Pom+10wt.% graphite composite.

Keywords: Ptfe, Pom, Graphite, Tribology, Wear, Composite

Polimer Bazlı Cam Parlatma Keçelerinin Üretimi

Eng. Meliha Küçükbenli - Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Bilici –

Asst. Prof. Ph.D. Gülden Asan

ÖZ

Cam kenarı işleme makinelerinde kullanılan aşındırıcılı profil diskleri yurdumuzda üretilebilmektedir. Ancak, profil disklerinin tamamlayıcısı konumunda olan parlatma keçeleri ülkemizde üretilememekte olup, özellikle İtalya ve Uzak Doğu'dan ithal edilmektedir. Yüksek miktarda tüketimi olan cam parlatma keçelerinde dışa bağımlılık bulunmaktadır.Projede geliştirilecek olan cam parlatma keçeleri için alümina (Al2O3), silisyum karbür (SiC) gibi farklı özellikte aşındırıcılar kullanılarak bu aşındırıcıların çeşitli kombinasyonları ile takviye edilmiş polimer matrisli kompozitler geliştirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle piyasada ticari olarak satılan ürünler üzerinde FTIR, DSC-TGA ve SEM ile bağlayıcı madde ve aşındırıcı maddeler ile ilgili ön inceleme yapılarak uygun bağlayıcı ve dolgu maddeleri tespit edilmiştir. Aşındırıcı parçacık miktarı, boyut dağılımı, morfolojisi ile farklı matris malzeme ve kompozisyonları, kompozit ve aşındırıcı kompozit parametre olarak incelenmiştir. Elde edilen verilerin çokluğu nedeniyle konvansiyonel analizlerin yanında sayısal modellemeye gidilerek MATLAB ile Çoklu Lineer Regresyon ve Destek Vektör Makinesi ile analizleri yapılarak uygun yöntem karşılaştırmaları gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cam Parlatma Keçesi, Polimer Matrisli Kompozit, Aşındırıcı Kompozit

Production of Polymer Based Glass Polishing Pads

Abstract

Abrasive profile discs (that are) used in glass trimming machines can be manufactured in our home country. However, polishing mats which are the complements of profile discs can not be manufactured in our country and are imported especially from Italy and Far East. This leads to external dependency in glass polishing mats which have high amount consumption. Polymer matrix composites (which are) reinforced with various combinations of abrasives having different properties, such as alumina (Al2O3), silicium carbide (SiC) were developed for glass polishing mats to be manufactured in the project. In this context, proper binder and filling materials were determined primarily by making preliminary examinations on binder and abrasive materials which are sold in market commercially via FTIR, DSC-TGA and SEM (investigations). Later on; abrasive particle amount, size distribution, morphology together with various matrix materials and compositions, composite and abrasive composite parameters were investigated. Proper method comparisons were executed by conducting series of analysis via Multiple Linear Regression and Support Vector Machine as well as conventional analyses due to the affluence of obtained data.

Keywords: Glass Polishing Pad, Polymer Matrix Composite, Abrasive Composite

Polyoxometalate-Functionalized Graphene Quantum Dots With Mono-Metallic Nanoparticles in Direct Methanol Fuel Cells

Prof. Ph.D. Necip Atar - Prof. Ph.D. Meehmet Lütfi Yola

ÖZ

A facile and cost-effective catalysts have been developed on polyoxometalate (POM) functionalized graphene quantum dots (GQDs) with several mono-metallic nanoparticles such as platinum nanoparticles (PtNPs) and palladium nanoparticles (PdNPs). The successful synthesis of nanomaterials and the prepared glassy carbon electrode (GCE) surfaces were confirmed by transmission electron microscope (TEM) and electrochemical impedance spectroscopy (EIS). According to TEM images, the average particle sizes of PtNPs and PdNPs were found to be approximately 15-20 nm. The PtNPs/POM/GQDs also exhibited a higher peak current for methanol oxidation than those of comparable PdNPs/POM/GQDs, thus providing evidence for its higher electro-catalytic activity.

Anahtar Kelimeler: Polyoxometalate; Graphene Quantum Dots; Fuel Cell

Polyoxometalate-Functionalized Graphene Quantum Dots With Mono-Metallic Nanoparticles in Direct Methanol Fuel Cells

Abstract

A facile and cost-effective catalysts have been developed on polyoxometalate (POM) functionalized graphene quantum dots (GQDs) with several mono-metallic nanoparticles such as platinum nanoparticles (PtNPs) and palladium nanoparticles (PdNPs). The successful synthesis of nanomaterials and the prepared glassy carbon electrode (GCE) surfaces were confirmed by transmission electron microscope (TEM) and electrochemical impedance spectroscopy (EIS). According to TEM images, the average particle sizes of PtNPs and PdNPs were found to be approximately 15-20 nm. The PtNPs/POM/GQDs also exhibited a higher peak current for methanol oxidation than those of comparable PdNPs/POM/GQDs, thus providing evidence for its higher electro-catalytic activity.

Keywords: Polyoxometalate; Graphene Quantum Dots; Fuel Cell

Preparation and Characterization of Silica/Peg Systems

Asst. Prof. Ph.D. Ebru Saraloğlu Güler

Abstract

Shear thickening fluids (STFs) have been attracted attention recently because they are possible candidate materials for liquid body armours. Several dispersing mediums like polyethylene glycol (PEG), ethylene glycol, water and polystyrene for the particles has been used to form shear thickening fluids. STF has the ability of having increased viscosity by increasing shear rate. The effects of dispersing mediums for silica particles were investigated on rheological properties in this study. This study demonstrated that shear thickening was not observed in case of dispersing silica in water but STF is formed by distribution of 30wt% and 40wt% fumed silica in polyethylene glycol (PEG). The power law model used to describe shear thickening behavior basically was applied to the shear thickening portion of the viscosity versus shear rate graph of fumed silica/PEG systems and the constants of the model were determined.

Keywords: Silica, Polyethylene Glycol, Shear Thickening Fluid, Rheology

PTFE Kaplı Ticari Yatağın Aşınma Davranışlarının Yatak Ömrüne Etkisi

RA. Ph.D. Kadir Güngör - Assoc. Prof. Ph.D. Ahmet Demirer –
Prof. Ph.D.İbrahim Özsert

ÖZ

Politetrafloretilen (PTFE)'nin katı yağlayıcı özelliğinden kaymalı yatakların çalışma yüzeylerinde de faydalanılmaktadır. Bu durum, kaplama veya sinterlenmiş yatak malzemelerinin gözenekli yapılarına emdirilerek gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmada; PTFE'nin bu tür uygulamalarda, sürtünme ve aşınmaya sunduğu katkıyı ortaya koymak amacıyla çelik altlık yüzeyine bronz sinterlenmiş teflon kaplı ticari bir burcun yatak aşınma davranışları incelenmiştir. Bu çalışma için hazırlanmış yatak numuneleri kaymalı yatak aşınma cihazında üç farklı hız (0.5-1.0-1.5 m/s) ve yükte (30 - 50 - 70 N) test edilerek kuru ortam şartlarındaki sürtünme ve aşınma performansları araştırılmıştır. Deneylerde uygulanan yük arttıkça sürtünme katsayısının azaldığı, hız arttıkça ise sürtünme katsayısında da artış olduğu gözlenmiştir. Ayrıca, yük ve hız arttıkça da aşınma kaybının arttığı görülmüştür. Çalışma sonunda yatak ömür testine de tabi tutularak kararlı aşınma bölgesini 10 saatlik sürede tamamladıkları gözlemlenmiş ve aşırı aşınma bölgesine 13 saat sonunda ulaştıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: PTFE, Burç, Kendinden Yağlamalı Yatak, Aşınma, Yatak ömrü

The Effect of Wear Behaviors on Bearing Life of The PTFE Coated Commercial Bearing

Abstract

Because of solid lubricant properties of PTFE is also used on working surfaces of plain bearings. This is achieved by coating or impregnating the pores of the sintered bearing materials. In this study; In order to demonstrate the contribution of PTFE to friction and wear in applications as, bearing wear behavior of bronze sintered onto surface of steel substrate and teflon - coated commercial bushing was investigated. These bushing samples were tested at three different speed (0.5 - 1 - 1.5 m / s) and different loads (30 - 50 - 70 N) by operating the plain bearing wear device under dry environments in order to investigated the friction and wear performances. In the experiments, it has been observed that the coefficient of friction decreased while the load that applied increased., the friction coefficient was also increased while the speed increased. The friction coefficient increased while speed increased. It was also observed that when the load and speed increased, the wear loss increased. At the end of the study, the samples were also applied to bearing life test. It is observed that they have completed the stable wear zone in 10 hours and reached the extreme wear zone at the end of 13 hours.

Keywords: PTFE, Bushing, Self-Lubricating Bearing, Wear, Bearing Life

PV Panel Sıcaklığı Üzerinde Etkili Olan Atmosferik Parametrelerin Araştırılması

Prof. Ph.D. Mustafa Atmaca

ÖZ

Enerji kaynakları çok sınırlı ve fosil yakıtlar kirletici emisyonlara sebep olmakta. Bu nedenle, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı çok önemli. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için en pratik yollarından birisi PV (fotovoltaik) panellerin kullanımı. PV paneller Güneş' ten elektrik üretmektedirler. Ama elektrik üretimi yaparken PV panellerin sıcaklığı yükselmektedir. Bu problemin çözümü PV panellerin verimli kullanımı için çok önemli. Artan sıcaklık probleminin çözümü için ilk adım panel sıcaklığı üzerinde etkili olan atmosferik parametrelerin belirlenmesidir. Bu çalışmada, değişik iklimsel koşullarda PV panel sıcaklığı araştırılmıştır. Bu amaçla, bir PV sistem dizayn edilmiştir. PV panel sıcaklığının ölçülmesi için, bir sıcaklık sensörü PV panelin merkezine yerleştirilmiştir. Çalışma farklı iklim koşullarına sahip günlerde yürütülmüştür. Ayrıca atmosferik parametreler ölçülmüştür. Diğer taraftan, sonuçlar bu konuda yapılmış diğer çalışma sonuçları ile karşılaştırılmıştır. Sonuçlar, güneş radyasyonu, hava sıcaklığı ve rüzgar hızının panel sıcaklığı üzerinde çok etkili faktörler olduğunu göstermektedir. Özellikle, rüzgar hızı PV panel sıcaklığının belirlenmesinde mutlaka hesaba katılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Güneş Işınımı, Çevre Sıcaklığı, Rüzgar Hızı, PV Panel Sıcaklığı

Investigation of Atmospheric Parameters Effective ON PV Panel Temperature

Abstract

Energy sources very limited and fossil fuels are cause polluting emissions. For this reason usage of renewable energy sources very important. One of the most practical ways of gain renewable energy is usage of PV (photovoltaic) panels. PV panels are produce electrical energy from The Sun. But its temperature increase when it produce electricity. Solving of this problem is very important for efficient usage of PV panels. First step of solving of increased temperature problem is determine to effective atmospheric parameters on PV panel temperature. In this study, PV panel temperature was investigated in different climatic conditions. For this purpose a PV system was designed, For measure of PV panel temperature, a temperature sensor was placed on the center of the panel. Study conducted several days that have got different climatic conditions. Also atmospheric parameters were measured. On the other hand, results were compared with other studies about this issue. Results show that solar irridation, ambient temperature and wind speed are very efective factors on PV panel temperature. Particularly, wind speed should be consider for determine of PV panel temperature.

Keywords: Solar İrridance, Ambient Temperature, Wind Speed, PV Panel Temperature

Reaktörden Üretilen Bazı Radyoizotopların Beta Geçiş Özellikleri

Assoc. Prof. Ph.D. Necla Cakmak - Ra. Ph.D. Muneem Abdul –

Prof. Ph.D. Jameel Un Nabi

ÖZ

Bu çalışmada, bir reaktörde üretilmiş bazı radyoizotopların yarı-ömür süresi, beta bozunum oranları gibi beta geçiş özellikleri proton-nötron kuazi parçacık rastgele faz yaklaşımı (pn-QRPA) çerçevesinde incelendi. pn-QRPA hesaplamaları hem Woods-Saxon potansiyeli hem de Nilsson potansiyeli kullanılarak elde edildi. Elde edilen toplam yaşam süresi değerleri deneysel veriler ile iyi uyumlu bulunmuştur. Bu çalışma MEV-2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK numaralı araştırma projesi ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pn-Qrpa Modeli, Birinci Yasaklı Beta Geçiş Oranları, Nükleosentez R-Süreci

Beta Decay Properties of Reactor Produced Some Radioisotopes

Abstract

In this study, we calculated the beta decay properties of some radioisotopes produced in a reactor [1] using different nuclear models. The theoretical models are based on a proton neutron Quasiparticle Random Phase Approximation (pn-QRPA) model in the particle-hole (ph) channel and particle-particle channel (pp). We calculated the beta decay properties using pn-QRPA for both the Woods-Saxon and the Nilsson potentials. For the calculations of FF transitions we considered the particle-hole term of the effective interactions of the β-decay transitions. The calculated total half-lives values are found to be in better agreement with the experimental data [2]. Acknowledgments This study within the research project MEV 2018-300 (No:9-5 (Ph-1-MG-7) PAK-TURK) coded is supported by The Council of Higher Education of Turkey (CoHE) and the Higher Education Commission of Pakistan (HEC). References [1] Manual for reactor produced isotopes" IAEA, Vienna, 2003, IAEA-TECDOC-1340, ISBN 92-0-101103-2. [2] Audi, G. et al., Chinese Physics C Vol. 41, No. 3 (2017) 030001.

Keywords: Pn-Qrpa Model, First Forbidden Beta Decay Rates, R-Process Nucleosynthesis

Recent Advances in Bıomaterıals for Dental Implants

Inst. Özlem Sevinç - Asst. Prof. Ph.D. Ege Anıl Diler

Abstract

The use of dental implants to rehabilitate the loss of tooth has increased recently depending on the development of new materials. Several biomaterials, which are metals, ceramic, bioactive glasses, polymers, composites etc. are used to meet this demand. Polymers are soft and flexible biomaterials; however, they have limited application in implant industry because of their low mechanical strengths. Due to some reasons such as high-mismatch of elastic modulus between dental implant and alveolar bone, and tissue reaction, some metals and their alloys such as cobalt-chromium alloys and stainless steel are not generally preferred in the dental implant industry except the dental implant components such as abutment and abutment screws. The most common types of dental implant materials are titanium, zirconium, and their alloys. Titanium and its alloys have - lower elastic modulus and higher biocompatibility in comparison with other metals and their alloys that are used for dental implants. Although bioceramics have low strength, they have excellent biocompatibility and capacity to integrate with hard tissue and living bone; therefore, they are widely preferred in dental implant industry. Ceramics such as hydroxyapatite, tricalcium phosphate, and aluminum oxide are currently used as coatings onto a metallic core despite of their brittleness. In order to obtain stronger and cheaper dental implants, composite materials are developed by mixing polymers with ceramics. In this study, the properties of biomaterials which are used in dental implants were investigated.

Keywords: Biomaterials; Composite Materials; Dental İmplants

Dental Implantlarda Kullanılan Biyomalzemelerdeki Son Gelişmeler

ÖZ

Diş kayıplarının giderilmesi amacıyla dental implantların kullanımı yeni malzemelerin geliştirilmesine bağlı olarak son yıllarda artış göstermektedir. Bu talebin karşılanması amacıyla çok çeşitli biyomalzemeler; metaller, seramikler, biyoaktif camlar, polimerler, kompozitler vb. kullanılmaktadır. Polimerler yumuşak ve esnek biyomalzemelerdir. Bununla birlikte, zayıf mekanik özelliklerinden dolayı implant endüstrisindeki kullanımları sınırlıdır. Dental implant ve çene kemiği (alveolar) arasındaki yüksek elastisite modülü uyumsuzluğu, hücre reaksiyonu gibi bazı olumsuz nedenlere bağlı olarak bazı metaller ve kobal-krom alaşımları gibi metal alaşımları ve paslanmaz çelik, diş köprüsü ve köprü vidaları gibi dental implant parçaları dışında dental implant endüstrisinde genellikle tercih edilmemektedirler. Dental implant malzemelerin en yaygın olanları titanyum, zirkonyum ve alaşımlarıdır. Titanyum ve alaşımları dental implantlarda kullanılan diğer metal ve alaşımlarından daha düşük elastisite modülüne ve daha iyi biyouyumluluğa sahiptir. Biyoseramikler düşük dayanıma sahip olmalarına rağmen mükemmel biyouyumluluk ve sert doku ve canlı kemik ile iyi uyum sağlama özelliğine sahiptirler. Bundan dolayı, dental implant endüstrisinde yaygın bir şekilde tercih edilmektedirler. Hidroksiapatit, trikalsiyum fosfat ve alüminyumoksit gibi seramikler, gevrek yapıda olmalarına rağmen metalik bir çekirdeğin üzerine kaplama olarak kullanılmaktadırlar. Daha dayanıklı ve ucuz dental implantların elde edilmesi amacıyla, seramiklerin polimerlerle biraraya getirilmesiyle kompozit malzemeler geliştirilmektedir. Bu çalışmada, dental implantlarda kullanılan biyomalzemeler ve özellikleri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyomalzemeler; Kompozit Malzemeler, Dental İmplantlar

Removol of Organic Contaminants by Using Anaerobic Haloalkali Bacteria

MA. Shaimaa Farooq Alsaadawi - Assoc. Prof. Ph.D. Gulsad Uslu Senel

Abstract

In recent industrial and wastewater effluents, are usually contaminated by many organic and inorganic pollutants at a high rate of salinity and alkaline content. The biological alternative considered the most suitable approach to industrial and wastewater treatments. Haloalkaliphiles are one of these biological alternatives due to their low cost and high pH that ranging from 9 to 10. They were also entered in the production of a numerous number of biotechnological and industrial processes. Alkaliphilic bacteria were normally seen in habitats like soda lakes and soda soil that characterized by having a high salinity rate around (5-30%), in presence of cations (Na+, K+), anions (Cl-, CO3, HCO3-, SO4), with a low concentration of Mg2+ and Ca2+ resulting from carbonate precipitation. These microorganisms are normally implemented in anaerobic treatments on wastewater after determination and isolation of alkaliphilic bacterial under several operating conditions. many measurements have been determined which include; initial pH, glucose concentration, the concentration of total oxygen demand (COD), salt concentration, sulfate, and carbon-oxygen demand in order to reduce the pollutants from wastewater. This research will explore how haloalkaliphilic bacterial able to introduce in treatment processes of biotechnology that involve organic contaminants removal in different types of aquatic environments.

Keywords: Anaerobic Haloalkaliphilic; Wastewater; Treatment Applications; Cod and Sulfate Removal

Riboflavin Content in Grape Molasses with HPLC Method and Optimization

Ph.D. Hacer Sibel Karapınar - Prof. Ph.D. Fevzi Kılıçel

Abstract

Molasses (pekmez) is made from a diversity of fruits or grape juices which are boiled without the addition of sugar or other food additives. It includes some minerals, organic acids, vitamins; for this reason, it is a good energy and carbohydrate source, which is significant for human nutrition. Vitamins are essential organic compounds for the normal growth, self-maintenance and improving of living organisms. Vitamins also symbolize important foods essential for health for their potential to decrease the risk of cancer, heart disease and visual diseases. Vitamin B, one of the significant microelements, is necessary for sustaining normal life activities in human and animals. Established chromatographic methods are typically planned for classes of water- soluble compounds, based on their dissimilar solubility and chemical structures. In this study, discrimination of water-soluble riboflavin vitamin in grape molasses produced in Karaman region. Samples were prepared for analysis by Solid Phase Extraction method and Riboflavin was determined by HPLC method. The High Pressure Liquid Chromatography method coupled with DAD detection is described for the riboflavin (vitamin B2). Three dissimilar chromatographic methods have been tested in determining vitamin. The method was validated in terms of linearity, recovery and precision. The amount of riboflavin was determined on a total of 15 grape molasses samples. According to the results, it was observed that it includes vitamins that can support the intake of foods in enough quantity and quality in terms of the nutritional needs of people at the beginning of their basic needs.

Keywords: Grape Molasses, Vitamin B2, Solid Phase Extraction, High Pressure Liquid Chromatography, Optimization.

Rize İli Sahil Parkı'nın Rekreasyonel Potansiyeli ve Kullanıcı Tercihlerinin Belirlenmesi

Doç. Dr. Habibe ACAR[1] - Arş. Gör. Türker OĞUZTÜRK[2]

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, e-mail: habibeacar@hotmail.com

[2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, e-mail: turker.oguzturk@erdogan.edu.tr

ÖZ

Günümüzde kentleşme olgusu ve nüfus yoğunluğu hızla artarken açık ve yeşil alanların miktarı her geçen gün azalmaktadır. Bu doğrultuda doğa ile insan arasındaki denge gün geçtikçe daha çok bozulmaktadır. Bozulan bu denge ve açık yeşil alanların rekreasyon potansiyellerinin yetersizliği insanların günlük hayatlarında; daha çok betonarme yapılar arasında yaşamalarına, yoğun iş temposuyla biriktirdikleri streslerini atamamalarına, doğal alan ve elemanlarla buluşamamalarına neden olmaktadır. Oysa insanlar için nitelikli açık yeşil alanlar, bu alanların sahip olduğu doğal elemanlar ve sunduğu etkinlik fırsatları son derece önemlidir. Ülkemizde özellikle kent merkezlerinde tamamen doğal haliyle korunmuş alanların varlığı yok denecek kadar azdır. Ancak yeşil alanların, kıyı kentlerinde deniz/dere/göl gibi su kaynaklarının, farklı jeolojik oluşumların varlığı da insanların doğal elemanlarla buluşmasına imkân vermektedir. Bu bağlamda kentlerin sahip oldukları bu değerlerin etkin ve nitelikli kullanımı son derece önemlidir.

Bu sorundan yola çıkarak yapılan çalışmada, Rize ilinin merkezindeki önemli açık yeşil alanlarından biri olan Sahil Parkı'nın rekreasyon potansiyeli ve kullanıcı tercihleri açısından değerlendirmesini yapmak amaçlanmıştır. Rize ili Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölgesinde yer alan, 80 km kıyı şeridine sahip ve yeşiliyle anılan bir şehirdir. Dolayısıyla hem yeşili (doğası) hem de maviyi (deniz) bir arada bulunduran bir kent olması bakımından bu çalışma için önemlidir. Araştırma kapsamında, çalışma alanının rekreatif amaçlı tercih edilme durumu, alanın mevcut etkinlik fırsatları ve alanda yapılan etkinlikler, kullanıcılar gözüyle alanın olumlu ve olumsuz yönleri gibi önemli soruların cevaplarına ulaşılıp kullanıcı tercihleri doğrultusunda önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 169 kişi ile yapılan anket çalışmasının sonuçları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açık-yeşil alanlar, Kıyı parkları, Rekreasyon, Kullanıcı tercihleri, Rize

Salda Gölünün Kıyı Şeridini Oluşturan Kayaçların Karakterizasyonu

Lec. Murat Sert - Lec. Zeyni Arsoy - Assoc. Prof. Ph.D. Mustafa Yavuz Çelik

ÖZ

Salda Gölü, Türkiye'nin Göller bölgesinde yer alan, Burdur'un Yeşilova ilçesine yaklaşık 5 km uzaklıkta bulunan aşınmaya karşı dirençsiz, kolay eriyebilen kayalardan oluşan formasyona sahip bir göldür. Salda Gölü formasyonunun, yaklaşık 5 milyon yıl önce Geç Miyosen ile Erken Pliyosen arasında başlayan ve halen aktif olan bir ani çökelme sistemi içerisinde meydana gelen bir tektonik oluşum olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada Salda Gölünün kıyı şeridini oluşturan kayaçların karakterizasyon testleri yapılarak bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara ışık tutmak amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışma kapsamında numunelerin kimyasal analizleri, petrografik-mineralojik (polarizan mikroskop, XRD, SEM) incelemeleri, gözeneklilik ve yoğunluk gibi fiziksel özellikleri belirlenmiştir. Salda gölü formasyonunun esas olarak yüksek oranda magnezyum içerikli hidromanyezitlerden oluştuğu ve daha az oranda kalsit ve silis minerallerinden oluştuğu tespit edilmiştir. Bunun yanında Salda Gölü kıyılarına beyaz rengini veren hidromanyezitlerin renk tayini yapılarak beyazlık oranı %95,60 olarak bulunmuştur

Anahtar Kelimeler: Salda Gölü, Hidromanyezit, Kayaç Karakterizasyonu, Türkiye Göller Bölgesi

Characterization of Rocks Creating the Strip of Salda Lake

Abstract

Lake Salda, located in the region of Lakes in Turkey, is about 5 km away from the town of Yeşilova in Burdur and has a formation that is resistant to erosion and composed of easily erasable rocks. It is thought that the Salda Gölü formation is a tectonic formation that began in the late Miocene to Early Pliocene about 5 million years ago and is still active in a sudden sedimentation system. In this study, it is aimed to characterize the rocks forming the coastline of Salda Lake and to shed light on the researchers who will work in this area. For this purpose, chemical analysis of samples, petrographical-mineralogical (polarizing microscope, XRD, SEM), physical properties such as porosity and density were determined. It has been determined that the Salda Lake formation consists mainly of minerals with a high content of magnesium and is composed of lesser amount of calcite and silica minerals. In addition, the color of the hydromanyesites giving the white color to the shores of the Salda Lake was determined and the whiteness ratio was found as 95,60%.

Keywords: Andesite, Natural Building Stone, Thermal Shock

Salen Schif Bazı Ligantının Çinko(Iı) ve Kobalt(Iı) Komplekslerinin Sentezi, Karakterizasyonu, Elektrokimyasal Çalışmalar ve Kuantum Kimyasal Hesaplamaları

Ma. Yasemin Uçar - Assoc. Prof. Ph.D. Emel Bayol - Prof. Ph.D. Fatma Kandemirli

ÖZ

Metanolik ortamda salisilaldehit ve etilendiaminin (2: 1) kondenzasyonuyla elde edilen N, N'-bis (salisliden) -1,2-etilendiamin (Salen) ligandından Zn ve Co kompleksleri sentezlenmiştir. Ligand ve metal kompleksleri IR, floresans, UV-Vis, CV, molar iletkenlik ölçümleri yardımıyla karakterize edilmiştir. Zn (II) ve Co (II) komplekslerinin siklik voltamogramları, ACN çözeltisinde, 0 - 1.6 V potansiyel aralığında çalışılmıştır. Kuantum kimyasal hesaplamalarda B3LYP hibrit fonksiyonel ve LanL2dz temel seti kullanılmıştır. Modelleme çalışmalarından EHOMO, ELUMO, sertlik, yumuşaklık ve elektronegatiflik incelenen ligand ve kompleksleri için hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Schiff Bazı, Elektrokimyasal Çalışmalar, Kuantum Kimyasal Çalışmalar

Synthesis, Characterization, Electrochemical Studies and Quantum Chemical Calculations of Zinc(II) and Cobalt(Iı) Complexes of Salen Schiff Base Ligand

Abstract

The complexes of Zn and Co has been synthesized from N,N′-bis(salicylidene)-1,2-ethylenediamine (Salen) ligand obtained by the condensation of salicylaldehyde and ethylenediamine (2:1) in methanolic medium. The ligand and its metal complexes have been characterized with the help of IR, fluorescence, UV–Vis, CV, molar conductance measurements. The cyclic voltammograms of the Zn(II) and Co(II) complexes were investigated in ACN solution in the potential range 0 to +1.6V. B3LYP hybrid functional and the LanL2dz basis set were used in all the quantum chemical calculations in this work. From the modeling studies, EHOMO, ELUMO, hardness, softness and electronegativity have been calculated of the ligand and its complexes under study.

Keywords: Schiff Base, Electrochemical Studies, Quantum Chemical Studies.

Salınım Senaryoları Üzerinden H_2S için Sonuç Analizi

Assoc. Prof. Ph.D. Saliha Çetinyokuş

ÖZ

Hidrojen sülfür (H_2S), ham petrol ve doğal gaz üretimindeki en tehlikeli ve ölümcül kimyasaldır. H_2S'nin patlama, yangın ve toksik yayılım etki mesafelerinin belirlenmesi özellikle rafineri için çok önemli bir konudur. Bu çalışmada, ALOHA 5.4.7 yazılımı kullanılarak H_2S'nin fiziksel etki mesafelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Kocaeli ilinin atmosfer koşullarında rafinerilerde karşılaşılması muhtemel doğrudan kaynak arızası (anlık boşalma, 50 kg, sürekli salınım, 50 kg/s) ve boru hattı arızası (50 kg'lık toplam salınan miktar) senaryoları ile modelleme çalışmaları yapılmıştır. En büyük etki mesafeleri, kırmızı bölge = 6.2km (50ppm = AEGL-3), turuncu bölge = 8.5km (7ppm = AEGL-2) ve sarı bölge> 10km (0,51ppm=AEGL-1) olarak toksik alanda doğrudan kaynak/anlık boşalma senaryosu için belirlenmiştir. Patlama etkisi mesafeleri, tutuşturucu kaynağı kıvılcım/alev yerine detanosyon olduğunda daha yüksek değerlerde bulunmuştur. Patlama etki mesafeleri, boru hattı arızası için tutuşturucu kaynağı kıvılcım/alev olduğunda 102m ve tutuşturucu kaynağı detonasyon olduğunda sarı bölgede (3.5psi'den büyük, ciddi yaralanma olasılığı) 204m olarak belirlenmiştir. En düşük etki mesafeleri, buhar bulutu yanabilir bölgesinde elde edilmiştir. Doğrudan kaynak/anlık boşalma senaryosu için yanabilir bölge etki mesafeleri kırmızı bölge = 23m (24000ppm =% 60 LEL) ve sarı bölge = 79m (4000pppm =% 10 LEL) olarak elde edilmiştir. Çalışmanın sonuçları özellikle rafineri sektöründeki acil durumlara hazırlık ve müdahale aşamasında yararlı olacaktır. Böylelikle, acil durumdan etkilenen/etkilenebilecek halk zamanında bilgilendirilebilecek, birbirleriyle etkileşime giren kuruluş grupları belirlenebilecek, yetkililerin kontrolü ve acil durum hizmetlerinin müdahalesi/koordinasyonu daha etkin gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hidrojen Sülfür, Sonuç Analizi, ALOHA Yazılımı

Consequences Analysis for H_2S Through Release Scenarios

Abstract

Hydrogen sulfide(H_2S) is the most dangerous and deadly chemical in the production of crude oil and natural gas. Determination of explosion, fire and toxic emission impact distances of H_2S is a very important issue especially for the refinery. In this study, it is aimed to determine physical impact distances of H_2S using ALOHA 5.4.7 Software. Modeling studies were carried out through the scenarios of direct source failure (instantaneous release, 50kg, continuous release, 50kg/s) and pipeline failure (total amount released 50kg) likely to be encountered in refineries at the atmospheric conditions of Kocaeli province. The largest impact distances were determined for the direct source/instantaneous release scenario in toxic area as red zone= 6.2km (50ppm = AEGL-3), orange zone = 8.5km (7ppm=AEGL-2) and yellow zone >10km (0.51ppm=AEGL-1). Explosion impact distances were found to be higher when the ignition source was detonation instead of spark/flame. Explosion impact distances were determined as 102m when the ignition source was a spark/flame and determined as 204m when the ignition source was a detonation for pipeline failure at yellow zone (greater than 3.5psi, serious injury likely). The lowest impact distances were obtained in the flammable area of vapor cloud. For the direct source/instantaneous release scenario, the flammable area impact distances were obtained as red zone=23m (24000ppm = 60% LEL) and yellow zone= 79m (4000pppm = 10% LEL). The results of the study would be particularly useful in the preparedness and respond to emergencies, especially in the refinery sector. In this way, public that may be affected/affected by the emergency can be informed on time, the establishment groups that interact with each

other could be identified, the control of the authorities and the respond/coordination of the emergency services will be performed more effectively.

Keywords: Hydrogene Sulfide, Consequences Analysis, ALOHA Software

Sanal Güç Santralleri ve Simülasyonu

Assoc. Prof. Ph.D. Cemal Yılmaz - Assoc. Prof. Ph.D. Yusuf Sönmez –
Assoc. Prof. Ph.D. Hamdi Tolga Kahraman - Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Fatih Işık –
Mr. Haydar Asım Uygun

ÖZ

Bu çalışmada, Sanal Güç Santralleri'nin tasarımı ve simülasyonu gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda ve çeşitli biçimlerde ki Dağıtık Enerji Kaynaklarının (DEK) üretim verilerinin toplandığı ve sistemin bir bütün olarak kontrol edildiği uygulamalar Sanal Güç Santralleri (SGS) olarak isimlendirilmektedir. Bu SGS'ler güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, hidroelektrik enerji, batarya depolama sistemleri gibi enerji kaynaklarının birleştirilerek tek bir sistem olarak tasarlanması ve kontrol edilmesinden oluşur. Bu yöntemde enerjinin farklı kaynaklardan temin edilmesi ile enerji güvenliği sağlanmaktadır. Özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin sürekli olmaması ve değişkenlik göstermesi önemli bir sorundur. Yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşan Dağıtık Enerji Kaynakları, Sanal Güç Santralleri sayesinde büyük ölçekli tek bir santral gibi kontrol edilebilmektedir. Bu sayede küçük ve değişken üretim gösteren bu DEK'ler daha kararlı ve güvenilir bir santral haline dönüştürülmektedir. Ayrıca maliyeti düşük olan enerji kaynaklarının daha fazla kullanımı ile de düşük maliyetli enerji üretimi sağlanmaktadır. Bu farklı enerji kaynaklarının bütünleşik bir yapıya dönüştürülmesi sanal ortamda gerçekleştirilmektedir. Bütün kaynakların verileri çeşitli veri iletim yöntemleri kullanılarak bir merkezi sisteme iletilmekte ve burada bütün kaynakların kontrolü sağlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Sanal Güç Santrallerinin çeşitli üniteleri modellenerek simüle edilmiş ve tek bir merkezden kontrolü sağlanmıştır. Sanal Güç Santralleri Simülasyonunda gerçek uygulamalarda meydana gelebilecek çeşitli senaryolar dikkate alınmıştır. Oluşturulan bu senaryolara Sanal Güç Santralleri kullanılarak çözümler üretilmiştir. Bu yöntemde, DEK'ler arasında görev dağılımı ve optimizasyon, DEK'lerin birarada yönetilmesi ve kontrol edilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının şebekeye entegre edilmesi sağlanmaktadır. Uzun ve kısa vadede tüm enerji kaynaklarının kullanılabilirliklerini tahmin edilebilmektedir. Ayrıca SGS'ye bağlı tüm enerji kaynakları için üretim planları tek bir merkezden koordine edilebilmektedir

Anahtar Kelimeler: Sanal Güç Santralleri, Dağıtık Enerji Kaynakları, Yenilenebilir Enerji

Virtual Power Plants and Simulation

Abstract

In this study, the design and simulation of the Virtual Power Plants were carried out. The applications in which the production data are collected and the system is controlled as a whole are called Virtual Power Plants (VPP) in many and various forms of Distributed Energy Resources (DER). These SGSs consist of energy sources such as solar energy, wind energy, hydroelectric energy, battery storage systems combined and designed and controlled as a single system. In this method, energy security is ensured by supplying energy from different sources. Particularly, the fact that electricity production from renewable energy sources is not continuous and varies is an important question. Distributed energy resources, which are composed of renewable energy resources, can be controlled like a single large scale power plant thanks to Virtual Power Plants. These DERs, which produce small and variable output, are transformed into a more stable and reliable power plant. In addition, low cost energy production is provided by the use of more costly energy resources. Converting these different energy

sources into an integrated structure is realized in the virtual environment. The data of all resources is transmitted to a central system using various data transmission methods, where all resources are controlled. For this purpose various units of Virtual Power Plants are simulated by modeling and controlled from a single center. Various scenarios that may occur in real applications in Virtual Power Station Simulation have been taken into consideration. Solutions were produced using Virtual Power Centers in this scenario. In this method, task distribution and optimization among the DERs, management and control of the DERs together, integration of renewable energy sources into the network is ensured. The availability of all energy sources can be estimated in long and short walks. In addition, production plans for all energy sources connected to VPP can be coordinated from a single center.

Keywords: Virtual Power Plants, Distributed Energy Resources, Renewable Energy

Savunma Sanayi İçin Üç Boyutlu Eğitim Modelleri Geliştirilmesi

Prof. Ph.D. Mustafa Bozdemir

ÖZ

Yeni teknolojilere sahip stratejik silah sistemlerinin tasarımı, milli savunmamız ve ülke menfaatlerimiz için çok önemlidir. Silah tasarım işleminin karmaşık ve sistem değişkeninin fazla olması nedeniyle, silah ve balistik dersi verilen kurumlarda eğitim sırasında bazı zorluklar yaşanabilmektedir. Bu çalışmada, silah sistemlerin tasarım eğitimi için geliştirilecek sistematik bir tasarım modeli ele alınacaktır. Bu eğitim modeline ait görsel 3 boyutlu silah modelleri 3B yazıcılar kullanılarak imal edilecek, en karmaşık mekanik sistemlerden birisi olduğu bilinen hafif silah sistemlerinin tasarım eğitiminde kullanılacaktır. Geliştirilecek 3 boyutlu silah ve tasarım modelleri sayesinde, silah sistemlerinin tasarım eğitimi için gerekli eğitim süresi azaltılarak daha etkili bir eğitim ortamı sağlanmasına yardımcı olunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Silah Sistemleri, Sistematik Tasarım, 3b Yazıcı

Development of Three-Dimensional Training Models for Defense Industry

Abstract

The design of strategic weapon systems with new technologies is very important for our national defense and our country interests. Due to the complexity and complexity of the weapon design process, there may be some difficulties during the training of the institutions that offer weapons and ballistics. In this study, a systematic design model that will be developed for the design education of weapons systems will be discussed. The visual 3D models of this model will be used in the design education of light weapons systems, which are known to be one of the most complex mechanical systems. Thanks to the 3-dimensional weapons and design models to be developed, the training period for the design of weapons systems will be reduced and the more effective training environment will be provided. Keywords: Weapon systems, systematic design, 3D printer

Keywords: Weapon Systems, Systematic Design, 3d Printer

SBR Tipi Kauçuklu Bileşiklerin Mekanik Özelliklerine Ceviz Kabuğu Külünün Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Şaban Bülbül - Researcher Süleyman Seyda Büyük

ÖZ

Yapılan bu çalışmada SBR tipi elastomer esaslı kauçuk malzemelerin mekanik özelliklerine dolgu malzemeleri olarak farklı oranlarda kullanılan ceviz kabuğu külünün etkileri incelenmiştir. Çalışmalarda ana matris malzeme olarak Stiren Butadien Kauçuğu (SBR 1502) kullanılmıştır. Deneylerde aynı bileşiğe bağlı kalınarak, bileşikteki karbon siyahına ek olarak ceviz kabuğu külünden kütlece % 5-10 ve 15 oranlarında hamura ilave edilerek toplamda 4 farklı bileşik oluşturulmuştur. Oluşturulan bileşiklerin sertlik, kopma dayanımı, birim uzama ve yoğunluk, gibi özellikleri incelenmiş ve elde edilen deney sonuçları kendi aralarında ve ISO standartlarında belirtilen ideal değerlerle karşılaştırılmıştır. Yapılan deney sonuçları incelendiğinde, SBR hamuruna ilave edilen ceviz kabuğu külünün ilave edilme oranının artmasıyla, sertliğin ve yoğunluğun artığı kopma dayanımında ve % birim uzamada azalma olduğu görülmüştür. .

Anahtar Kelimeler: Ceviz Kabuğu Külü, Dolgu, SBR, Mekanik Özellikler

The Effect of Walnut Shell Ash Fillings on the Mechanical Properties of SBR Type Rubber Compounds

Abstract

In this study, the effects of walnut shell ash which are used at various rates as the filling material on the mechanical properties of SBR Type elastomer based rubber material. Stiren Butadien rubber (SBR 1502) were used as the fundamental matrix material in the studies. With adhering to the same compound walnut shell ash fillings were added to the carbon black (HAF N330) that was in the compound with the proportions of 0, 5, 10 and 15 % and 4 different compounds were made. Properties of the compounds such as failure strength, % elongation, hardness and density were analyzed and the, obtained test results were compared to ISO standards and each other. When the test results of experimental studies were analyzed it was seen that hardness and density increased, failure strength and % elongation decreased when the walnut shell ash filling quantities increased.

Keywords: Walnut Shell Ash, Filling, SBR, Mechanical Properties

Sentetik Tekstil Endüstrisi Atıksuyunun Arıtımının Heterojen Fenton Yöntemi ile Full Faktoriyel Tasarım Kullanılarak Incelenmesi

Doç. Dr. Yeliz Aşçı

ÖZ

Tekstil endüstrisi atıksularında bulunan boyalar, çevre açısından en önemli kirletici kaynaklarıdır. Bu çalışmada, sentetik boyalı sulardan renk giderimi Fe/sepiolite katalizörü kullanılarak heterojen fenton yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Deneysel çalışmalarda full faktöriyel tasarım yöntemi kullanılmış, pH, katalizör miktarı ve reaksiyon süresinin renk giderim verimine etkileri incelenerek tasarım için ön denemeler yapılmıştır. Bunun için katalizör miktarı 0.1-0.5 g/25 ml, pH 1.5-6.0 ve reaksiyon süresi 30-150 dakika aralığında seçilmiştir. Deney tasarımında kullanılmak üzere yapılan bu ön denemeler neticesinde şu faktörler ve seviyeler seçilmiştir: Başlangıç pH'ı (2, 6), katalizör miktarı (0,1 g/25 ml ve 0,3g/25 ml) ve reaksiyon süresi (30 ve 120 dak)'dır. Etkilerin önemi %95 güven aralığı içinde (ANOVA) varyans analizi kullanılarak istatistiksel olarak belirlenmiştir. Ana faktör etkilerine bakıldığında ANOVA sonuçları pH'ın en yüksek kritik etkiye sahip olduğunu göstermiştir. pH negatif etki gösterirken katalizör miktarı ve sürenin etkisi pozitiftir. İkili etkileşimler dikkate alındığında ise pH-süre etkileşimi ile pH-katalizör miktarı kritik etkiye sahiptir. Son olarak hem regresyon denklemi hem de doğrulama deneyi sonuçları maksimum renk gideriminin düşük pH (2), yüksek katalizör miktarı (0,3 g/25 ml) ve yüksek süre (120 dak.) değerlerinde elde edildiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Atıksu, Fenton, Boya, Renk Giderimi, Deney Tasarımı

Sepiolit ve Sürfaktan Kullanarak Tek-Adımlık Adsorpsiyon Prosesiyle Bir Azo Tekstil Boyasının Sulu Çözeltiden Giderimi

Assoc. Prof. Ph.D. Fatma Tümsek

ÖZ

Boyalar genellikle tekstil, plastik, kozmetik, kağıt ve gıda gibi birçok sektörde kullanılmaktadır. Bu endüstrilerin atık suları, düşük konsantrasyonlarda bile yüksek oranda görünür olan boyaları içerir. Ayrıca sentetik boyaların toksik bileşenlerinden dolayı çevreye zararlı etkileri vardır. Adsorpsiyon, atık sulardan sentetik boyaların uzaklaştırılması için önemli bir fizikokimyasal işlemdir. Bu çalışmada, sulu çözeltiden azo tekstil boyası olarak bilinen Deep Red'in adsorpsiyonu, sepiolit ve sürfaktanın (setiltrimetilamonyum bromür) aynı anda kullanılmasıyla tek adımlı bir yöntemle araştırılmıştır. Sıcaklık, çözelti pH'si, adsorban miktarı, denge zamanı parametrelerinin adsorpsiyon üzerine olan etkileri araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, Deep Red boyasının adsorpsiyonunun artan sıcaklıkla arttığı görülmüştür. Çeşitli asidik ve bazik pH değerlerinin adsorpsiyon sonuçları incelendiğinde, adsorpsiyonun asidik pH'de en etkili şekilde oluştuğu bulunmuştur. Adsorpsiyonun adsorban miktarının artmasıyla arttığı gözlenmiştir. Adsorpsiyon kinetiği incelendiğinde, adsorpsiyonun yaklaşık 24 saatte dengeye ulaştığı görülmüştür. Adsorpsiyon hızı, yalancı ikinci dereceden kinetiğe uymaktadır. Adsorpsiyon izotermleri Langmuir ve Freundlich izoterm modellerine göre analiz edilmiştir. Freundlich izotermi verilere uymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sepiolit, Sürfaktan, Boya Adsorpsiyonu

Removal of a Azo Textile Dye From Aqueous Solution Using Sepiolite and Surfactant in One-Step Adsorption Process

Abstract

Dyes are generally used in many industries such as textile, plastics, cosmetics, paper and food. The wastewater of such industries includes dyes which are highly visible even at low concentrations. In addition, synthetic dyes have harmful effects on environment due to their toxic compounds. Adsorption is an important physicochemical process for removal of synthetic dyes from wastewater. In this study, the adsorption of Deep Red known as azo textile dye from aqueous solution was investigated in a one-step method with using sepiolite and surfactant (cetyltrimethylammonium bromide) simultaneously. The effects of temperature, solution pH, adsorbent amount, equilibrium time parameters on adsorption were investigated. According to the results, it was observed that the adsorption of Deep Red dye increases with increasing temperature. When the adsorption results of various acidic and basic pH values are examined, it has been found that the adsorption occurs most efficiently at acidic pH. It was observed that adsorption increased with increasing amount of adsorbent. When the adsorption kinetics was examined, it was seen that the adsorption reached to equilibrium in about 24 hours. The rate of adsorption conformed to the pseudo-second-order kinetics. Adsorption isotherms were analyzed according to Langmuir and Freundlich isotherm models. Freundlich isotherm was fitted to the data.

Keywords: Sepiolite, Surfactant, Dye Adsorption

Sera Atıklarının Yönetimi

Asst. Prof. Ph.D. Esra Tınmaz Köse - Mr. Naci Köse

ÖZ

Sera, iklim koşullarına kısmen veya tamamen bağlı kalmaksızın gerektiği durumlarda sıcaklık, ışık, nem ve hava gibi faktörlerinin denetim altında tutularak bütün yıl boyunca çeşitli kültür bitkileriyle bunların tohum, fide ve fidanlarını üretmek, bitkileri korumak, üretilen ürünleri sergilemek amacıyla ışık geçirebilen örtü malzemeleri ile kaplanarak farklı biçimlerde inşa edilen yüksek sistemli örtü altı üretim şeklidir. Bu tarzda üretim yapılan tesislerin bulunduğu işletmeler ise sera işletmesi olarak adlandırılmaktadır. Ülkemizde örtü altı ekili alan 2004 yılında 477.739 dekar iken 2017 yılında kadar yaklaşık %57 artış göstererek 752.167,6 dekara ulaşmıştır. 2017 verilerine göre ekili alanların yaklaşık olarak %32'si örtü altı ekili alanlara aittir. Örtü altı yetiştiricilikte en büyük pay Antalya'ya aittir. 2017 yılında Antalya'daki örtü altı ekili alan 278.062,5 dekar olarak belirlenmiştir ve bu alan Ülkemizdeki örtü altı ekili alanın yaklaşık %37'sine karşılık gelmektedir. 2017 yılında örtü altı yetiştiriciliğin %47'si plastik seralarda gerçekleştirilmiştir. Gerek üretim sırasında gerekse üretim sonrası, üretilen bitki türüne, bitkisel atık oluşumuna, kullanılan gübre ve ilaç türüne, gübreleme ve ilaçlama yöntemine ve kullanılan örtü malzemesine bağlı olarak farklı atık türlerinin oluşumu söz konusudur. Bu çalışma kapsamında oluşması muhtemel atık türleri ve miktarları değerlendirilerek uygun atık yönetim stratejileri oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Atık, Atık Yönetimi, Bitkisel Atık, Plastik, Sera.

Greenhouse Waste Management

Abstract

The greenhouse is a underlay production system, which is constructed in different forms and covered with light-permeable covering materials for controlling the temperature, light, humidity and air, used to produce plants, seedlings, saplings, seedlings and seeds, to keep crops and to exhibit the products produced. The enterprises with such facilities are named as the greenhouse operation. In 2004, while the cultivated area in Turkey was 477.739 decares in 2004, it reached 752.167.6 decares with an increase of 57% until 2017. According to 2017 data, approximately 32% of the cultivated areas belong to the cultivated greenhouse areas. The biggest share in cultivated greenhouse areas belongs to Antalya. In 2017, the cultivated greenhouse areas in Antalya was determined as 278,062,5 decares and this area corresponds to approximately 37% of cultivated greenhouse areas in our country. In 2017, 47% of greenhouse cultivation was carried out in plastic greenhouses. Different types of waste are produced both during and after production, depending on the type of plant produced, the production of vegetable waste, the type of fertilizer and drugs used, the method of fertilizing and spraying and the cover material used. Within the scope of this study, appropriate waste management strategies have been formed by evaluating the types and types of waste likely to occur.

Keywords: Waste, Waste Management, Vegetable Waste, Plastic, Greenhouse.

Ses İzolasyonunda Katmanlı Dokusuz Yüzeylerin Kullanımının Konvansiyonel Yalıtım Materyalleri İle Karşılaştırılarak İncelenmesi

Ph.D. Dilan Canan Çelikel - Prof. Ph.D. Osman Babaarslan

ÖZ

Cam yünü, mineral yünü gibi liflerin birbirine bağlandığı, hacimli, lifli, gözenekli yapılar bilinen konvansiyonel ses absorbe edici tekstil materyalleridir. Bu malzemelerin ses absorbsiyonu çoğunlukla sahip oldukları gözenekleri üzerine dayanır. Sesin absorbsiyonu bu malzemelerin birbirine bağlı gözenekleri vasıtasıyla, ortam parçacıklarının liflerle etkileşime girmesi sonucu genellikle akustik enerjinin ısı enerjisi olarak harcanması sonucu gerçekleşir. Ses gözenekli yapıya girdiği zaman, kendi ses frekansına göre, hava parçacıklarını gözenekli yapının boşluklarında salınım yaptırır. Bu parçacıkların bir bölümü liflerle temas halinde olduğundan sürtünme kayıpları olur ve bu durum enerji kaybına ve ses absorbsiyonuna yol açar. Dokusuz yüzeylerin otomotiv, inşaat ve çeşitli endüstriyel kullanım alanları incelendiğinde gözenekli ve lifli yapıları nedeniyle ses yalıtım özelliğinin önem taşıdığı göze çarpmaktadır. Otomobillerde motor bölgesi ve araç içi ses izolasyonlarında, inşaatlarda (eğitim kurumları, kongre merkezleri, hastaneler, oteller, sinema salonları vb.) tesisat ve yapı içi ses izolasyonlarında, beyaz eşyalar ve çeşitli endüstriyel makinelerin gürültü ve vibrasyon izolasyonlarında dokusuz yüzeylerin tek başlarına veya kompozit yapıda kullanım olanaklarının mevcut olduğu görülmektedir. Son yıllarda kompozit ya da çok bileşenli elyaf (bikomponent lifler), iplik (kompozit/hibrit iplikler) ve yüzeyler (kaplama, lamine, katmanlı dokusuz yüzeyler, vb) son kullanımda sağladıkları avantajları nedeniyle ön plana çıkmaktadırlar. Yüzey formunda teknik tekstil uygulama alanlarında (Agrotech, Buildtech, Clothtech, Geotech, Hometech, Indutech, Medtech, Mobiltech, Oekotech, Packtech, Protech, Sporttech) katmanlı ya da çok bileşenli nonwoven yapılar özellikleri bakımından büyük avantajlar sağlamaktadır. Bu tür yapılar içerisinde önemli ticari başarı sağlamış olan SMS (Spunbond+Meltblown+Spunbond) yüzeyler/yapılar son kullanım çeşitliliği açısından önemli potansiyel oluşturmuştur. Günümüzde gerek kontinü gerekse diskontinü üretim teknolojileri ile üretilebilen SMS katmanlı nonwoven yüzeylerin her geçen gün yeni kullanım alanları ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada akustik amaçlı kullanımlar için katmanlı SMS yapılı dokusuz yüzeylerin, ticari olarak yaygınlaşmış tekstil ürünleri ile karşılaştırıldığında etkinliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dokusuz Yüzeyler, Ses Yalıtımı, Ses Absorbsiyon Katsayısı

An Investigation on Sound Insulation of Multilayer Nonwoven Structures in Comparison With the Conventional Insulation Materials

Abstract

Glass wool and mineral wool are conventional sound absorbing textile materials with their fibrous, porous structures. The sound absorption with these materials is mainly based on the pores in the structure. The absorption of the sound is caused by the interconnected pores of these materials, as a result of the interaction of the media particles with the fibers, as a result of the acoustic energy coverts into heat energy. When the sound enters into the porous structure, the air particles oscillate in the tortuous passages of the porous structure according to their sound frequency. Contact with the fibers and frictional losses results in energy loss and sound absorption. When the automotive, construction and various industrial applications of nonwovens are examined, it is noteworthy that sound insulation is important due to its porous

and fibrous structure. In the automobile motor zone and in-car sound insulation, in constructions (schools, congress centers, hospitals, hotels, cinema halls, etc.), in building and interior sound insulation; many applications are available for nonwovens. In recent years, composite or multicomponent fibers (bicomponent fibers), yarns (composite / hybrid yarns) and surfaces (coating, laminated, layered nonwovens, etc.) have come to the fore due to the advantages in the end use. Layered or multicomponent nonwoven structures provide significant advantages in technical textiles application areas (Agrotech, Buildtech, Clothtech, Geotech, Hometech, Indutech, Medtech, Mobiltech, Oekotech, Packtech, Protech, Sporttech). SMS (Spunbond + Meltblown + Spunbond) surfaces / structures, which have achieved significant commercial success among such structures, have created significant potential for end use diversity. Nowadays, new usage areas of SMS nonwovens which can be produced with continuous and discontinuous production technologies emerge. In this study, it is aimed to evaluate the effectiveness of layered SMS nonwovens for acoustical use compared to commercially used textiles.

Keywords: Nonwovens, Sound Insulation, Sound Absorption Coefficient

Sıcak Presleme Yöntemiyle Al 5xxx Matrisli TiB2 Parçacık Takviyeli Kompozitlerin Üretimi

Mr. Okan Şahin - Ph.D. Uğur Gökmen - Prof. Ph.D. Recep Çalın

ÖZ

Yapılan çalışmada, sıcak presleme tekniği ile TiB2 seramik parçacık takviyeli Al 5154 metal matrisli kompozitler üretilmiştir. Al 5154 matris içerisine ağırlıkça %5, 10 ve 15 oranlarında TiB2 parçacıklar ilave edilmiştir. TiB2 seramik parçacıklar ile Al 5154 tozu üç boyutlu karıştırıcıda 30 dakika karıştırılmıştır. Karışım tozlar 300oC sıcaklıkta ve 200 MPa basınçta preslenmiştir. Elde edilen toz metal blok numuneler 580°C sıcaklıkta 1 saat sinterlenmiştir. Sinterleme işlemi sonrası numuneler tel erozyon yöntemi ile kesilerek standart boyutlarda çapraz kırılma test numuneleri elde edilmiştir. TiB2 parçacık miktarı arttıkça yoğunluğun arttığı tespit edilmiştir. Takviye elemanın miktarındaki artışa bağlı olarak sertlik ve çapraz kırılma dayanım değerlerinde artış tespit edilmiştir. En yüksek çapraz kırılma dayanımı (151 MPa) ve en yüksek sertlik (60.2 HB) değerleri %15 TiB2 takviyeli numunelerde sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toz Metalurjisi, Sıcak Presleme, Tib2

Fabrication of Composites Al 5xxx Matrix Reinforced With TiB2 Particle by Hot Pressing Method

Abstract

In this study, TiB2 ceramic particle reinforced Al 5154 metal matrix composites were produced by hot pressing technique. Reinforcement components (%5, 10 and 15 by weight) were added into Al 5154 matrix and mixed in a three dimensional mixer for 30 minutes in order to obtain homogeneous distribution. Mixed powders were hot pressed at 300oC and 200 MPa pressure so as to produce powder blocks. These blocks were sintered at 580oC for 1 hour. Then samples were cut with wire erosion method to ensure the appropriate standard dimension for transverse rupture strength (TRS) tests. Density, hardness and transverse rupture strength values were determined depending on the increase in the amount of the reinforcing components. In the study, maximum transverse rupture strength of 151MPa and hardness of 60.2 HB were reached with at %15 TiB2 reinforced samples.

Keywords: Powder Metallurgy, Hot Pressing, Tib2

Sıralı Medyanlar İçin Parametrik Olmayan Çoklu Karşılaştırma Yöntemleri

MA. St. Hasan Demirci - Prof. Ph.D. Hamza Gamgam - Inst. Ph.D. Ufuk Ekiz

ÖZ

Literatürde sıralı medyanların basit düzeni için birçok çoklu karşılaştırma yöntemi önerilmiştir. Bu yöntemlerin çoğu normallik ve varyansların homojenliği varsayımları altında geliştirilmişlerdir. Ancak bu varsayımların karşılanamadığı durumlara sıklıkla rastlanmaktadır. Bu nedenle bu varsayımların sağlanmadığı durumlar için parametrik olmayan çoklu karşılaştırma yöntemleri de önerilmiştir. Bu çalışmada çoklu karşılaştırmalar için NPM, NPT ve NPY' ve M testleri kısaca tanıtılmıştır. NPM, NPT ve NPY' testleri parametrik olmayan testler iken, M testi parametrik bir testtir. Daha sonra da bu testler bir simülasyon çalışması ile karşılaştırılmıştır. Simülasyon çalışmasında, grup sayısı ve örnek hacmi sırasıyla 5 ve 7 olarak alınmıştır ve farklı parametre vektörleri ile farklı simülasyon senaryoları oluşturulmuştur. Simülasyon çalışmasında kullanılan veri de student-t ve ki-kare dağılımlarından üretilmiştir. Simülasyon sonuçlarına göre student-t dağılımı için NPT testi güç bakımından en iyi sonuçları vermiştir, fakat bu dağılım için M testi de en kötü sonuçları vermiştir. Diğer yandan ki-kare dağılımı için NPT ve NPY' testleri güç bakımından diğerlerinden daha iyidir ve student-t dağılımında olduğu gibi M testi bu dağılım için de en kötü sonuçları vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çoklu Karşılaştırma, Parametre Dışı İstatistik, Simülasyon, Sıralı Medyan

Nonparametric Multiple-Comparison Methods for Simply Ordered Medians

Abstract

In the literature, many multiple comparison methods were proposed for the simple order of medians. Most of these methods were developed under the normality and equality-of-variances assumptions. However, situations where these assumptions cannot be met are often encountered. Therefore, non-parametric multiple comparison methods were recommended for cases where these assumptions are not provided. In this study, the NPM, NPT and NPY', and M tests were briefly introduced for multiple comparisons. While the NPM, NPT and NPY' tests are nonparametric tests, the M test is a parametric test. These tests were then compared with a simulation study. In the simulation study, the group number and sample size were taken as 5 and 7, respectively, and different simülation scenarios were created with different parameter vectors. The data used in the simulation study were generated from the student-t and chi-square distributions. According to the simulation results, the NPT test for the student-t distribution gave the best results in terms of power, but the M test gave the worst results for this distribution. On the other hand, the NPT and NPY' tests for the chi-square distribution are better in terms of power than the others, and as in the student-t distribution, the M test gave the worst results for this distribution.

Keywords: Multiple Comparison, Non-Parameter Statistics, Simulation, Ranked Median

Somatik Hücre Sayısının Çiğ Süt ve Süt Ürünlerinin Kalitesine Etkisi

Uzm. Özge Gökçe - Prof. Ph.D. Ahmet Küçükçetin - Prof. Ph.D. Oğuz Gürsoy

ÖZ

"Somatik" sözcüğü, Yunanca'da "vücut" anlamına gelen σῶμα/sōma kelimesinden türemiştir. Somatik hücreler [makrofajlar, polimorfonükleer nötrofil hücreleri (PMN), lökositler ve epitel hücreler] memelilerde tüm iç organlar, deri, kemik, kan ve bağ dokusunu oluşturmaktadır. Hayvanın sağlık durumu, mastitis, ırk, yaş, yavrulama yaşı, sayısı ve mevsimi, meme yapısı, laktasyon dönemi, stres, beslenme, sağım hijyeni, tekniği ve aralığı, mevsim, sürü yönetimi, çevre koşulları, ahırın yerleşim planı ve zemini somatik hücre sayısını ve tiplerini etkileyen faktörlerdir. Çiğ sütte somatik hücre sayısı (SHS); meme sağlığının indikatörü olması, sürü yönetimi hakkında bilgi vermesi, süt fiyatının belirlenmesi ve üreticiye prim değerlendirmesi bakımından önem taşımaktadır. Dünya genelinde "tank sütü SHS değeri" kaliteli ve sağlıklı süt üretimi için kontrol metotları arasına girmiştir. Sağlıklı inek çiğ sütlerinin mL'sinde 2x105'den daha düşük sayıda somatik hücre olduğu kabul edilirken, Avrupa Birliği ve Türkiye'de limit değer 4x105 SHS/mL olarak tespit edilmiştir. Yüksek SHS süt ve ürünlerinde süt kompozisyonunun değişmesi (klor, sodyum, serum proteinleri, proteolitik ve lipolitik enzimler, lizozim, laktoperoksidaz, plazmin miktarlarında artış; kalsiyum, laktoz, kazein miktarlarında azalış), süt veriminde, kalitesinde ve ürüne işlenebilirlikte azalış, duyusal kalite kayıpları (ransidite ve acılık), raf ömründe kısalma ve ekonomik kayıplar gibi çeşitli etkilere sebep olmaktadır. Sağım hijyeninin ve sonrasında dezenfeksiyonun sağlanması, uygun sağım makinesi ve bağışıklık sistemini güçlendirici probiyotik içeren yemlerin kullanılması, kuru dönem tedavisinin yapılması, kronik meme enfeksiyonlu hayvanların sürüden ayrılması gibi sağım ve bakım yönetiminin iyileştirilmesi yönünde alınacak önlemlerle SHS'si düşük çiğ sütlerin üretilebilmesi mümkün olabilmektedir. Bu çalışmada; somatik hücre sayısının çiğ süt ve süt ürünlerinin kalitesine etkisi ile ilgili bilgiler verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Somatik Hücre Sayısı (Shs), Süt, Süt Ürünleri, Kalite

Somos 4 Dizileri Üzerine

Ph.D. Buse Uzatıcı - Prof. Ph.D. Osman Bizim

ÖZ

Bu çalışmada, özel bir rekurrent dizi ailesi olan Somos dizilerinin genel özellikleri üzerinde durulacaktır. Bu dizilerin terimlerinin elde edildiği bağıntı bölme işlemi içerdiğinden dolayı tüm terimleri birer tamsayı olan Somos dizilerinin elde edilmesi oldukça çalışılan bir problemdir. Çalışmada bu konu ile ilgili literatür taraması verilecektir. Verilen bir eliptik eğrinin katsayıları ve bu eğri üzerindeki singüler olmayan nokta yardımıyla bir Somos dizisi elde edilebilmekte, tersine bir Somos dizisinin başlangıç terimleri ve katsayıları kullanılarak bir eliptik eğri elde edilebilmektedir. Çalışmada eliptik eğriler ile Somos dizileri arasındaki bu ilişki ele alınacaktır. Son olarak bu diziler için rank ve periyot kavramları tanımlanacak ve bu dizilerin periyodiklik özellikleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Somos Dizileri, Somos 4 Dizileri, Eliptik Eğri, Tate Normal Form

Son Dönem Yapı Proje ve Uygulamalarının Zemin ve Asma Katlarının Mevzuat Çerçevesinde Gözleme Dayalı İncelenmesi (Adana Örneği 2010-2018)

Asst. Prof. Ph.D. Gülertan Akyüzlüer - RA. Seçil Seçal Sarıgül - RA. Buse Açık Etike – RA. Gökhan Uşma

ÖZ

Düzenli, sağlıklı, estetik ve sanat değerine sahip yapılar yapılması, bu yapıların yerleşim yerlerinde kanun ve yönetmelikler çerçevesinde elde edilmesi, yerleşim alanlarının ve içinde bulunan yapı stokunun değerini nicel ve nitel açıdan daha iyi gösterebileceği bir gerçekliktir. Ancak her bakımdan düzenli, sağlıklı yapı ve yerleşim yerlerinin oluşturulabilmesi; paydaşların, yani ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulan kanunların denetleyicileri, uygulayıcıları ve kullanıcıların, sorumluluk ve görevlerini bilmesi, aynı zamanda yapacakları yeterli katkı ile mümkün olabilmektedir. Bu anlamda, Adana'da imarlı yerleşim alanları içinde yer alan, ilgili ilçe belediyeleri tarafından ruhsatlandırılarak tamamlanan ve yapımı devam eden yapılar ele alınmış, bu yapıların gelmiş oldukları durumları üzerine bir saha çalışması ile inceleme yapılmıştır. Bu çalışmada, yukarda belirtilenler dikkate alınarak, Adana'da ilçe belediyelerinde yer alan yerleşim yerlerinde son dönemde yapılan veya yapımı devam eden binaların rasgele seçilmiş örnekleri ele alınmıştır. Bu yapılar her ilçe belediyesi (Seyhan, Çukurova, Yüreğir, Sarıçam) yerleşim bölgesinden eşit sayıda, her birinden 4 tane olmak üzere, seçilmiştir. İmar Mevzuatı çerçevesinde yer alan; İmar Kanunu (3194) ve Yapı Denetim Kanunu (4708) kapsamında, gözleme dayalı incelemeler yapılan yapıların zemin ve asma katlarında tespitler yapılmıştır. Yapılan tespitlerde İmar Kanunu ve Yapı Denetim Kanunu maddeleri ile örtüşme ve ayrışma getirdiği düşünülen oluşumlar karşılaştırılarak değerlendirmesi yapılmış ve bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca belirlenen sonuçlar çerçevesinde kaliteli yaşam alanlarını oluşturan yapıların kimliklerinin veya yapı kullanma izinlerinin kanunlara ve yönetmeliklere bağlı kalınarak yapılması gerektiği üzerine öneriler getirilerek çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İmar Mevzuatı, İmar Kanunu, Yapı Denetimi

Sosyal Ağlarda Etki Maksimizasyonu İçin Ego-Ağ Analizi

Lec. Levent Sabah - Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Şimşek

ÖZ

Etki Maksimizasyonu problemi, bir etkinin ağ üzerindeki en fazla sayıdaki bireye ulaştırılması olarak tanımlanabilir. İstenen yayılım seviyesine ulaşmak için etki yayılımını başlatacak az sayıdaki bireyin tespit edilmesi önemlidir. Böylece, az sayıdaki çekirdek birey ile çok sayıda bireyin etkilenmesi mümkündür. Bu amaçla, ağ üzerindeki bireylerin ego-ağ analizi yapılabilir. Ego-ağ analizinde ego, bir sosyal ağda seçilen herhangi bir düğüm olabilir. Seçilen egonun bağlantılı olduğu arkadaşları ise alter olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışmada öncelikle ego olarak seçilecek düğümün tespiti için dış derece merkezilik analizi yapılmıştır. Bir etki yayılımı modellenmesi için seçilen düğümün diğer düğümlere giden bağlantılarının sayısı baz alınarak en çok bağlantıya sahip düğümün, ego- ağ analizi ile sosyal ağda geniş bir etkiye sahip olabileceği varsayılmıştır. Bireylerin ego-ağlarına göre değerlendirilmesi, düğümün ağın geneli üzerinde nasıl bir etkiye sahip olabileceğine dair fikir verirken; derece merkeziliğine göre değerlendirilmesi yalnızca 1. derece bağlantıları üzerindeki etkisi ile ilgili fikir verir. Çalışma sonucunda ego olarak seçilen bir düğümün 1. derece bağlantılarının ağın genelinde ortalama %1 kadar düğümü etkilediği görülmüştür. Sırasıyla 2., 3. ve en çok seviye bağlantı sayılarının yüzde değerleri ise yaklaşık olarak %11, %31 ve %83 olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Ağ Analizi, Etki Maksimizasyonu, Ego-Ağ, Dış Derece Merkeziliği, Karmaşık Ağlar

Ego-Networks Analysis for Influence Maximization On Social Networks

Abstract

Influence Maximization problem; can be defined as delivering an effect to the maximum number of individuals on the network. It is important to identify a small number of individuals to initiate an influence spread to achieve the desired level of dissemination. Thus, it is possible to influence a large number of individuals with a small number of core individuals. For this purpose, ego-network analysis of individuals on the network can be done. In ego-network analysis, the ego can be any node selected in a social network. His/Her friends with whom the chosen ego is related are called alter. In this study, out-degree centrality analysis was performed to determine the node to be chosen as ego. It is assumed that the most connected node, based on the number of links of the selected node to other nodes, can have a wide influence on the social network by ego-network analysis. The evaluation of individuals according to ego-networks gives an idea about how the node can have an influence on the overall network. Evaluating according to the degree centrality gives insight into the influence on only 1st degree links. As a result of the study, it was seen that the 1st degree connections of a node selected as ego affected the network by an average of 1% in the network. The percentages of the 2nd, 3rd, and the highest number of connections were approximately 11%, 31% and 83%, respectively.

Keywords: Social Network Analysis, Influence Maximization, Ego-Network, Out-Degree Centrality, Complex Networks

Soyut İşlemler Döneminde Kazanılması Beklenen Bilimsel Muhakeme Becerilerinin Ortaokul Fen Bilimleri Dersi Açısından İncelenmesi

Inst. Ph.D. İbrahim Yüksel - Researcher Burak Tarakçı

ÖZ

Piaget'in öğrenme kuramına göre, soyut işlemler dönemine gelmiş bir bireyin bilişsel olarak gerçekleşen altı işlemi şöyle verilmektedir: Hipotetik Düşünme, Değişkenleri Belirleme ve Kontrol Etme, Orantısal Düşünme, Olasılıklı Düşünme, Kombinasyonel Düşünme ve Korelasyonel Düşünme. Bu çalışmanın amacı , "Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Zonguldak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaokullardaki fen bilimleri dersinde soyut işlemler döneminde kazanılması beklenen becerilerin seviyesini incelemektir. Araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışmaları modeli kullanılmıştır. Durum çalışmaları bilimsel sorulara cevap aramada ayırıcı bir yaklaşım olarak kullanılmaktadır. Durum çalışmaları birbirine bağlı diğer sistemlerin incelendiği yöntem olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Bu araştırmaya katılan çalışma grubunun seçiminde, öğrencilerin 6., 7. veya 8. sınıfta okuyor olması ve Fen Bilimleri dersini başarı ile geçmiş olmaları temel ölçüt olarak belirlenmiştir . Çalışma grubunun evrenini Ankara ve Zonguldak'taki ortaokul öğrencileri, örneklemini ise Ankara'da rastgele belirlenen 7 okul ve Zonguldak'ta rastgele belirlenen 7 okul oluşturmuştur. Araştırma; 2016-2017 eğitim-öğretim yılı itibariyle 6., 7. ve 8. sınıflara devam eden toplam 300 kişilik ortaokul öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Bilimsel Muhakeme Becerileri Testi uygulanmış ve istatistiksel veriler hesaplanıp yorumlanmıştır. Sonuçlara göre Ankara'daki 150 öğrenci ve Zonguldak'taki 150 öğrenci arasında bilimsel muhakeme becerileri toplam puanında, orantısal düşünme, korelasyonel düşünme ve hipotetik düşünme alt boyutlarına ait toplam puanlarda anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Bilimsel muhakeme becerileri toplam puanında, orantısal düşünme ve hipotetik düşünme alt boyutlarına ait toplam puanlarda Ankara daha yüksek puana sahipken, korelasyonel düşünme alt boyutuna ait toplam puanda Zonguldak'ın daha yüksek puana sahip olduğu görülmüştür. Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi

Anahtar Kelimeler: Bilimsel Muhakeme Becerileri Testi, Soyut İşlemler Döneminde, Ortaokul Fen Bilimleri Dersi Öğrencileri

An Investigation of the Scientific Reasoning Skills Expected to Be Gained in the Formal Operational Stage in the Science Course in Secondary Schools

Abstract

According to Piaget's learning theory, the six cognitive processes of an individual who is in the formal operational stage are as follows: Hypothetical Thinking, Determining and Controlling Variables, Proportional Thinking, Probabilistic Thinking, Combinational Thinking and Correlational Thinking. The aim of this study is to examine the level of skills that are expected to be gained in the formal operational stage in the science course in the secondary schools affiliated to the Ankara Provincial Directorate of National Education and Zonguldak Provincial Directorate of National Education. In the study, case studies model was used from qualitative research models. Case studies are used as a distinctive approach to search for answers to scientific questions. Case studies are defined as the method in which other interconnected systems are examined (Buyukozturk, Cakmak, Akgun, Karadeniz and Demirel,

2010). In the selection of the study group participating in this study, it was determined that the students were studying in the 6th, 7th or 8th grades and that they passed the science course successfully. The population of the study group consisted of the secondary school students in Ankara and Zonguldak, and the sample of the study consisted of 7 randomly selected schools in Ankara and 7 randomly selected schools in Zonguldak. Research was made with a total of 300 secondary school students who were attending 6th, 7th and 8th grades in 2016-2017 academic year. Scientific Reasoning Skills Test was applied, statistical data were calculated and interpreted. According to the results, there was a significant difference between the scores of 150 students in Ankara and 150 students in Zonguldak in the total scores of scientific reasoning skills, proportional thinking, correlative thinking and hypothetical thinking. While Ankara had higher scores in the total scores of scientific reasoning skills, proportional thinking and hypothetical thinking sub-dimensions, Zonguldak had a higher score in the total score of the correlational thinking sub-dimension. Resources Buyukozturk, S., Cakmak, E.K., Akgun, O. E., Karadeniz, S. and Demirel, F. (2010). Scientific Research Methods. Ankara: Pegem Academy.

Keywords: Scientific Reasoning Skills Test, Formal Operational Stage, Secondary School Science Students

Studies on Effect of Annulus Flow in Gas Turbine Combustors

Researcher Osman Kümük - Assoc. Prof. Ph.D. Selim Tangöz

Abstract

There are three types of combustion chambers in the literature. There are tubular, can annular and annular. In modern gas turbine models, the most annular type is used. This model has the flame tube of the type carried by one of the inner and outer body shell. The bodies form a conduit for secondary air together with the flame tube and are also part of the engine structure. The most important advantages are that they are small and light, the volume of combustion is large and the efficiency is high. In the literature, the annular type combustion chamber has been investigated experimentally and numerically from various directions. For example, different sea level heights, working conditions, dilution holes, turbulence effect, fuel effect, different dome shapes effect are some of the effects examined. However, significant studies have not been done to contribute to the literature especially in terms of size, shape and number of annular. In this work, recent numerical and experimental studies on effect of annulus flow in gas turbine combustors have been reviewed.

Keywords: Annular, Annulus Flow, Gas Turbine Combustors

Sürdürülebilir /Akıllı Üniversite Yerleşkelerinde Peyzaj Planlama ve Tasarım Yaklaşımı

Researcher Reva Şermet - Prof. Ph.D. Murat Özyavuz

ÖZ

Son dönemlerde giderek artan çevre sorunları ve iklim değişikliğine çözüm olarak sürdürülebilirlik çalışmaları hız kazanmıştır. Çevrenin en büyük tahribat kaynağının kentler olduğu gerçeği yerel yönetimleri ve hatta dünyayı sürdürülebilir-akıllı kentler oluşturma yolunda çalışmalara yönlendirmiştir. Ancak kentlerde sürdürülebilirliğin sağlanması, ölçek büyüklüğü ve birden fazla etken olmasından dolayı kolay olmamaktadır. Kent gelişiminde önemli bir yere sahip üniversite yerleşkeleri ise eğitim-öğretim misyonu nedeniyle hem çok çeşitli işlevleri bünyesinde barındıran iç ve dış mekanlara sahip, hem de altyapısı, ulaşım sistemi, rekreasyonel alanları ile küçük bir kent örneğidir. Sürdürülebilirliğin göz ardı edildiği plansız gelişen üniversiteler de kentler gibi artan ihtiyaçlara cevap verememekte, sosyal, ekolojik ve ekonomik birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Bu durumu önlemek, sürdürülebilir/akıllı yerleşkeler geliştirmek amacıyla üniversitelere master planlar hazırlanmaya başlanmıştır. Master planların oluşturulması sürecinde peyzaj mimarlığı meslek disiplininin temelinde yer alan "ekolojik düşünme" prensibinden kaçınmak ise imkansızdır. Hazırlanan planlar, arazi seçiminden enerji ve su verimliliğine, yapıların konumlandırılmasından yerleşkede bulunan donatı elemanlarına kadar geniş kapsamlıdır. Bu çalışmada üniversite yerleşkelerinin kentteki önemi vurgulanarak sürdürülebilir/akıllı kentlerin oluşturulması için gerekli peyzaj planlama ve tasarım yaklaşımları ve bu yaklaşımların gerektirdiği planlama ve tasarım ölçütleri ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Yerleşke, Akıllı Yerleşke, Sürdürülebilir Kent, Sürdürülebilir Peyzaj

Tabakhane Atıkları; Çevreye Potansiyel Etkileri ve Minimizasyonu

Assoc. Prof. Ph.D. Selime Menteş Çolak

ÖZ

Çevresel kısıtlamalar, dünya çapındaki sektörlerin sürdürülebilirliği için temel sorun haline gelmiştir. Tabaklama işleminden kaynaklanan toksik atıklardan kaynaklanan kirlenme deri endüstrisi için önemli bir sorundur. Önlem alınmadığında, bu atıklar çevreye, katı ve sıvı atıkların yanı sıra atmosferik emisyonlar ve kokular olarak ulaşmaktadır. Bu bileşiklerin bazıları insan sağlığı, toprak ve bitkiler üzerinde olumsuz etkilere sahip olabilmektedir. Kolajen stabilizasyonu için tabaklama işlemi sırasında esas olarak CrIII tuzları kullanılır. Krom (Cr III) tuzları, çeşitli koşullar altında altı değerlikli formuna (Cr VI) oksitlenebilir. Bu atığın potansiyel olarak tehlikeli yapan ajan, altı değerli kromdur. Krom (CrVI), tabakhanelerdeki kirleticiler arasında en tehlikeli olanlardır. Bu yazıda, Cr III'ün Cr VI'ya kendiliğinden dönüşümü olanakları tartışılmış ve çevresel riskleri azaltmak yada minimize etmek kaldırmak için çeşitli teknolojiler önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Tabaklama, Cr(Iıı), Cr(Vı), Deri

Tanning Wastes; Potential Immpact to Environment, and Its Minimization

Abstract

Environmental constraints have become key issue for sustenance of industries worldwide. Pollution by toxic effluents from tanning process the is a major problem for leather industry. When the measure is not taken, this waste reach to the environment as residual waters, solid and liquid waste as well as atmospheric emissions and odours. Some of these compounds can have negative effects on human health, soil and plants. Salts of CrIII are mainly used as tanning agents during hide processing for stabilization of collagen. But, chromium (Cr III) salts can oxidise to its hexavalent form (Cr VI) under various conditions. The agent that makes this waste potentially hazardous is hexavalent chromium. Chromium tanning wastes cause serious environmental threats. Chromium (CrVI) are the most hazardous among pollutants from the tanneries. In this paper, ıt was discussed the possibilities of spontaneous transformation of Cr III into Cr VI and propose several technologies to reduce or to minimize environmental risks.

Keywords: Environment, Tanning, Cr(Iıı), Cr(Vı), Leather

Taguchi Deneysel Tasarım Metodu İle Malzeme Üretiminde Optimal Kombinasyonu Araştırma

Mehmet Gürsoy - Rüzgar Aksoy – Dr. Öğr. Üyesi Ayten Yılmaz Yalçıner – Prof. Dr. Özkan Toplan

ÖZ

Üründe ve/veya süreçte kontrol edilebilen değişkenler olduğu gibi kontrol edilemeyen değişkenler de bulunmaktadır. Mühendislik malzemelerinde ve süreçlerinde farklı kombinasyonlarda istenen değişkenlerin optimal oranını bulmak bazen işletmeler ve mühendisler için sorun olabilmektedir. Bu durumda çoğunlukla kontrol edilebilin faktörler üzerinden en optimal içerik ve kompozisyon tespit edilerek süreçte oluşabilecek limit dışı faktörlerin etkisi minimum seviyeye çekilmek hedeflenir. Bu çalışmada da bir mühendislik malzemesi olarak seramiğin özel bir türüne ait olan ve elektronik sanayiinde sıklıkla kullanılan BST seramiği üretiminde en yüksek dielektrik sabiti ve yüzde relatif yoğunluğu veren bileşen oranın bulunması amaçlanmıştır. Bunun için de daha önceden laboratuar şartlarında gerçekleştirilen deney sonuçlarından elde edilen verilere kalitenin ürüne tasarım aşamasında kazandırıldığı Taguchi deneysel tasarım metodu uygulanmış ve çok yanıtlı problemler için bir çözüm algoritması sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Proses Tasarım, Taguchi Metodu, Deneysel Tasarım

Takas Ekonomisi ve Arkeokimya

Doç. Dr. Sevi Öz

ÖZ

Takas ekonominin önemli bir parçasıdır. Toplum içinde ve toplumlar arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmanın bir yöntemi takas edilen nesnelerin dağılımını incelemektir. Üç türlü takas yöntemi belirlenebilmektedir; karşılıklı takas, yeniden bölüşme yöntemi takas ve bildiğimiz anlamda ticaret. Karşılıklı takas aşağı yukarı aynı değerdeki nesnelerin birebir el değiştirmesidir. Bu tip değiş tokuşlar bazen arkadaşlık veya ittifak oluşturmak amacıyla hediye verme şeklinde de görülür. Yeniden bölüşme yöntemi takas edilecek malların bir merkezde toplanması ve toplumun belli üyelerine belli oranda dağıtılmasıdır. Bu tip bir sistem akrabaları, orduları, keşişleri veya zanaatkârları desteklemek amacıyla uygulanmış olabilir. Ekonomik işlemler takas, satın alma veya satma aktivitelerini kapsar. Ticaret genellikle bir çeşit pazar ekonomisi içinde gerçekleşir ve çoğunlukla da işlemlerde para kullanılır. Pazar, ortak para birimi veya takas yöntemi kullanılarak ticaret yapılan yere denir. Biliyoruz ki bugünkü ekonomik sistemimizde de ticaret önemlidir, nesneler kâr amacıyla alınıp satılır. Yalnız bu ticaret biraz daha karmaşık bir yapıdadır. Bu düzeydeki takas profesyonel çalışanlarıyla, düzenli hammadde sağlanmasıyla, geniş taşıma sistemleriyle, pazarların ve korsanlara karşı tüccarların korunmasıyla ve yeterli tüketici kitlesiyle bu karmaşık toplumda değerli bir iş haline gelmektedir. Arkeologlar ticaret ve takasla ilgili çalışmalarında genellikle egzotik (yabancı, dışardan gelen) materyallere odaklanırlar. Yerelde bulunmayan veya üretilmeyen nesnelerin varlığı dış ilişkilere kanıt olarak kabul edilir. Bu tip materyallerden arkeoloji açısından en kullanışlı olanlar nereden geldiği bilinen veya en azından tahmin edilebilenlerdir. İşte bu noktada arkeokimyanın katkısı büyüktür. Nadir bulunan taşlar ve mineraller gibi egzotik materyallerin işin içinde olduğu birçok durumla karşılaşılmıştır. Örneğin, eski (antik) Meksika'da doğal turkuaz kaynağı bulunmuyordu. Ancak bu güzel mavi-yeşil taş, günümüzdeki New Mexico devletine ait olan bölgeden ithal edilerek Aztek Meksika'sında giysi süsleme ve mücevherat olarak kullanılmıştır. Arkeokimya iki bölgede bulunan turkuazın birbirinin aynı olduğunu ortaya koymasaydı, bu bilgiyle ilgili kanıtımız olmayacaktı. Kaynak: Arkeokimyaya Genel Bakış, Sevi ÖZ, Şahinde DEMİRCİ, Gazi Kitabevi, ISBN: 978-605-344-530-2, Ankara, 2017.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Takas, Arkeokimya, Arkeometri

Talaşlı İmalat İşleminde Fittings Malzemelerde Eksen Kaçıklığı Nedeniyle Oluşan Gerilmelerin Sonlu Elemanlar Kullanılarak Modellenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Burak Öztürk - Prof. Ph.D. Özkan Küçük

ÖZ

Fittings boru bağlantı elemanları otomotiv, havacılık, sıhhi tesisat, sulama, doğalgaz hatları ve makine ekipmanları başta olmak üzere birçok farklı alanda kullanımı yaygındır. Bu bağlantı elemanlarına tek operasyonda düşük devir (30-120 RPM) ve yüksek tork miktarı (90-450 Nm) ile özel tezgâhlarda diş açma işlemi gerçekleştirilmektedir. Bu tezgâhlar 90° ve 180° açıda aynı anda diş açma işlemi yapabilmektedir. Bu işlem sırasında özel iş kalıpları kullanılarak boru diş açılmaktadır. Kum düşüğü ve çekinti gibi döküm hataları ve makine ekipmanlarında yer alan hassasiyet problemleri nedeniyle diş açma eksenlerinde kaçıklıklar meydana gelmektedir. Bu kaçıklık tesisat montajında birbirini karşılamayan boru ve bağlantı elemanlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Montaj sırasında bu problemin giderilmesi için boru ekipmanları eğilme yüküne maruz bırakılır. Tesisat sisteminde 10 bar değerine kadar oluşan iç basınca ek olarak eğilme gerilmesi boru hatlarına etki etmektedir. Bu çalışmada üretimi ve kalibrasyonu yapılmış eksen kaçıklığı ölçüm cihazında farklı endüstriyel kuruluşlara ait tasarımların 90° ve 180° açılar için 200 mm uzunlukta 6 - 46 mm aralığında eksen kaçıklığı ölçümü yapılmıştır. Tesisat sistemlerindeki bu kaçıklık düzeltme işlemlerinde oluşan gerilme, deformasyon miktarı ve emniyet katsayısı değişimleri Ansys programı yardımıyla sonlu elemanlar programında modellenmiştir. Optimum eksen kaçıklığı miktarı farklı standart boru ölçüleri için belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fittings, Eksen Ölçümü, Boru Hatları, Sonlu Elemanlar Metodu

Modeling of Stresses Due to Axis Failure in Fittings Materials Machining Process Using Finite Element Method

Abstract

Fittings pipe fittings are widely used in many different areas including automotive, aerospace, plumbing, irrigation, natural gas lines and machinery equipments. These fittings are threaded in special machines with low speed (30-120 RPM) and high torque (90-450 Nm) in one operation. These machines are threaded at 90 ° and 180 ° angles. During this process pipe threading is done using special work molds. Due to casting mistakes such as sand fall and draft, and sensitivity problems in machine equipment, there are some misalignments in the threading axes. This misalignment causes the incompatible pipes and fittings to appear in the installation. To solve this problem during installation, the pipe equipments are subjected to bending load. The internal pressures up to 10 bar in the installation system additionally affect the bending stress pipelines. In this study, axial misalignment measurements were made in the range of 6-46 mm for 200 mm lengths for 90° and 180° angles for designs of different industrial establishments. Stress, deformation and safety coefficient changes in these systems of erosion correction are modeled in the finite element program with the aid of the Ansys program. The optimum amount of misalignment is determined for different standard pipe measurements.

Keywords: Fittings, Axis Measurement, Pipelines, Finite Element Method

Tannik Asitin Deri Özellikleri Üzerine Etkisi

Assoc. Prof. Ph.D. Selime Menteş Çolak - Researcher Urana Dandar

ÖZ

Serbest radikallerin oluşumunun engellenmesi için antioksidan maddelerden yararlanılmaktadır. Tannik asit antioksidan bir maddedir ve serbest radikalleri bloke eder. Tannik asit, derideki Cr(VI) ile serbest formaldehit oluşumunun engellenmesi üzerine etkili olduğu önceki yapılan çalışmada ortaya konulmuştu. Yazarlar bu sunumda tannik asit kullanımının deri özellikleri üzerine etkisini ortaya koymuşlardır. Deriler % 1, %2 ve % 3 oranlarında tannik asit ile muamele edilmiştir. Deneysel ve kontrol grubu örneklerine, çekme mukavemeti, %uzama, yırtılma mukavemeti ve büzülme sıcaklığı gibi fiziksel ve kimyasal testler yapılmıştır. Elde edilen bulgular, kontrol grubu ile kıyaslanmış ve tannik asitin deri özelliklerini iyileştirdiğini ortaya koymuştur

Anahtar Kelimeler: Tannik Asit, Deri, Tabaklama

The Effect of Tannıc Acıd On Leather Propertıes

Abstract

Antioxidants are used to prevent the formation of free radicals. Tannic acid is an antioxidant substance and blocks free radicals. In formerly research, Tannic acid was found to be effective in inhibiting the formation of free formaldehyde by Cr (VI) in the skin. In this presentation, the authors present the effect of tannic acid on skin properties. The leathers were treated with tannic acid at 1%, 2% and 3%. Physical and chemical tests such as tensile strength,% elongation, tear strength and shrinkage temperature were applied to experimental and control group samples. The results showed that tannic acid improved the skin characteristics compared to the control group.

Keywords: Tannic Acid, Leather, Tanning

Tasarım ve Kartografya

Ma. Serhat Sarı - Prof. Ph.D. Alper Çabuk

ÖZ

Kartografya kelimesi latince “Charta” ve “Graphia” kelimelerinin birleşiminden türemiştir. “Charta” sert kağıt anlamına, “Graphia” ise yazmak, çizerek ifade etmek anlamındadır. Dolayısıyla kartografya için kağıt üzerine resmetmek denilebilir. Uluslararası Kartografya Birliği, kartografyayı; “harita kullanımı ve üretimiyle ile ilgilenen sanat, bilim ve teknoloji disiplini” şeklinde tanımlanmıştır. Bir başka deyişle kartografya, harita yapım tekniğini ve sanatını ifade eder. Kartografya, hem teknik bilgi gerekliliği hem de estetik görüş barındırması nedeniyle, bilim ve sanat karışımıdır. Tasarım kelimesi; zihinde canlandırılan biçim, tasavvur, tasar, biçim, dizayn olarak tanımlanabilir. İngilizce “design” sözcüğü ise, latince “designare” kelimesinden türemiştir ve bir şeye işaret etmek anlamına gelmektedir. Tasarlama eylemi, pratik karşılık olarak sanat ile teknik bilginin kesişim kümesinde yer almaktadır. Bir tasarım ürünü, belirli fiziksel ve işlevsel özelliklerin yanında estetik açıdan değer taşımaktadır. Harita, bir bilgi aktarım aracıdır. Üzerinde yaşanılan yere dair birçok farklı bilgi, haritalar aracılığıyla edinilebilir. Dolayısıyla bu bilginin aktarım biçimi önem kazanmaktadır. Yalnızca coğrafi doğruluk, harita için yeterli değildir. Doğru bilgiler, mümkün olan en doğru yöntemle aktarılmalıdır. Kartografya, haritanın sadece görselliğiyle ilgilenmez. Haritadaki matematiksel kavramların da organizasyonunu sağlar. Bu bilgilerin harita bütününde doğru konumlanması, o bilginin kullanıcıya doğru bilgi iletmesini sağlar. Kartografya ve tasarım eylemi arasında doğrudan bir bağ bulunmaktadır. Harita hazırlama sürecindeki görsel ve teknik düzenlemeler, belirli bir tasarım yöntemi ile gerçekleştirilmektedir. Özellikle haritanın okunabilirliği ve bilgiyi aktarımı göz önünde tutulduğunda, iyi bir tasarım yönteminin belirlenmesi, başarılı bir haritanın oluşturulmasındaki esaslardandır. Her haritanın kendine özgü amacı bulunmaktadır. Turistik haritalar, beşeri haritalar veya fiziksel haritalar gibi harita türlerinin hepsi farklı amaçlar için üretilmiştir. Bu bilgilerin sunumu, haritanın amacı ile paralellik taşımalıdır. Böylece harita okuyucusuna, haritadaki bilgi en doğru ve yalın şekilde aktarılabilir. Dolayısıyla, tasarım disiplini, harita üretimi için oldukça etkili bir yönteme dönüşmektedir. Bu bildiri ile birlikte, kartografya ve tasarımın birlikte değerlendirilmesinin önemine vurgu yapılması amaçlanmıştır. Bu iki disiplinin birlikteliği ile, daha başarılı haritalar üretilebileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Kartografya, Harita

Cartography and Design

Abstract

Cartography is derived from the combination of the words "Charta" and "Graphia". "Charta" means hard paper and "Graphia" means writing and drawing. Therefore, it can be called painting on paper for cartography. International Cartography Association defines cartography as an art, science and technology discipline that deals with the use and production of maps. In other words, cartography refers to the technique of map construction and art. Cartography is a mixture of science and art because of both technical knowledge necessity and aesthetic vision. Design word can be defined as a visualization in mind, imagination, design, form, design. The word design is derived from the word “designare” and refers to pointing to something. The act of design takes place in the intersection set of art and technical knowledge in practical response.

A design product has an aesthetic value besides certain physical and functional features. The map is a tool for information transfer. Many different information about the place where it is lived can be obtained through maps. Therefore, the transfer method of this information is gaining importance. Geographic accuracy is not enough for the map. Accurate information should be transmitted in the most accurate way possible. Cartography is not only concerned with the visuality of the map. It also organizes the mathematical concepts on the map. Accurate positioning of this information across the map ensures that information is transmitted to the user correctly. There is a direct link between cartography and act of design. Visual and technical arrangements in the process of map preparation are carried out with a specific design method. Considering the map's readability and the transfer of information, the determination of a good design method is one of the principles in the creation of a successful map. Each map has its own purpose. Map types, such as tourist maps, human maps or physical maps, are all produced for different purposes. The presentation of this information should be parallel to the purpose of the map. Thus, the information on the map can be transferred to the map reader in the most accurate and simple manner. Therefore, the discipline of design becomes a very effective method for map production. With this paper, it is aimed to emphasize the importance of the evaluation of cartography and design together. It is predicted that, successful maps can be produced with this two discipline.

Keywords: Design, Cartography, Map

Tedarikçi Seçimi İçin Analitik Hiyerarşi Süreci, Gri İlişki Analizi ve Kural Tabanlı Bulanık Mantık Uygulaması

Asst. Prof. Ph.D. Tülay Korkusuz Polat

ÖZ

Rekabet koşullarının her geçen gün zorlaştığı iş dünyasında, etkin bir tedarik zinciri oluşturabilmek rekabet edebilirlik için oldukça önemlidir. Etkin bir tedarik zinciri oluşturabilmek için de ilk yapılacak iş doğru tedarikçi seçimidir. Zincirin geri kalanı ne kadar güçlü olursa olsun, doğru tedarikçileri seçememek tedarik zincirinin verimsiz olmasını sağlayacaktır. Tedarikçi seçiminde ilk bakılan kriter "fiyat" olmasına rağmen aslında değerlendirilmesi gereken başka kriterler (kalite, zamanında teslimat, maliyet gibi) de vardır. Tedarikçi seçim problemleri, çok fazla kriterin, farklı önem dereceleri ile değerlendirilmesi gereken bir karar problemi olarak düşünülmelidir. Bu çalışmada, traktör üretimi yapan bir firmanın tedarikçi değerlendirmesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi, Gri İlişki Analizi ve Kural Tabanlı Bulanık Mantık yöntemleri kullanılmıştır. Tedarikçi seçiminde kullanılmak üzere firmanın satınalma uzmanları ile birlikte yedi adet kriter (fiyat, teslimat zamanı, ürün performansı, teslimat esnekliği, güvenilirlik skoru, itibar, üretim tecrübesi) belirlenmiştir. Traktörün kumanda tertibatı için gereken malzeme tedariğini yapabilecek üç adet tedarikçi firma mevcuttur. Tedarikçi değerlendirmesi yapılırken, belirlenen kriterler kullanılarak Analitik Hiyerarşi Süreci ve Gri İlişki Analizi metotları için Excel'de, Bulanık Mantık metodu için Matlab'de uygulama yapılmış ve en uygun tedarikçi belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tedarikçi Seçimi, Analitik Hiyerarşi Süreci, Gri İlişki Analizi, Kural-Tabanlı Bulanık Mantık

Analytic Hierarchy Process, Gri Relational Analysis and Rule-Based Fuzzy Logic Application for Supplier Selection

Abstract

In the business world where competition conditions are becoming more and more difficult, establishing an effective supply chain is very important for competitiveness. In order to create an effective supply chain, the first thing to do is choose the right supplier. Regardless of the strength of the rest of the chain, failure to select the right suppliers will ensure that the supply chain is inefficient. Although the first criterion in the selection of suppliers is the price, there are other criteria (such as quality, on-time delivery, cost) that should be evaluated. Supplier selection problems, It should be considered as a decision problem that needs to be evaluated with many different criteria with different degrees of importance. In this study, Analytic Hierarchy Process, Gray Relational Analysis and Rule-Based Fuzzy Logic methods were used for the supplier evaluation of a tractor manufacturing company. In order to be used in supplier selection, seven criteria (price, delivery time, product performance, delivery flexibility, reliability score, reputation, production experience) were determined together with the purchasing experts of the firm. There are three supplier companies which can supply the necessary materials for the tractor control unit. While evaluating the suppliers, using the specified criteria, excel is used for Analytic Hierarchy Process and Gray Relational Analysis methods, and Matlab programs for Fuzzy Logic method are used.

Keywords: Supplier Selection, Analytic Hierarch Process, Gray Relational Analysis, Rule-Based Fuzzy Logic

Termal Şok İşleminin Yapı Taşı Olarak Kullanılan İscehisar Andezitinin Fiziksel ve Mekanik Özelliklerine Etkisinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Mustafa Yavuz Çelik - Lec. Murat Sert - Lec. Zeyni Arsoy

ÖZ

Andezit günümüzde yaygın olarak kullanılan bir yapı taşıdır. Yapı taşları kullanıldığı yerlerde yoğun bir şekilde atmosferik etkilere maruz kalmaktadır. İklim şartlarına göre sıcaklık değerlerindeki farklılıkları simule etmek amacıyla laboratuvarlarda yapı taşları için termal şok deneyleri yapılmaktadır. Bu çalışmada yapı taşı olarak kullanılan İscehisar andezitine ilk aşamada karakterizasyon deneyleri (kimyasal, mineralojik-petrografik, fiziko-mekanik) yapılmıştır. İkinci aşamada ise TS EN 14066 standardına göre termal şok etkisi ile yıpranmaya karşı direnci belirlenmiştir. Daha sonra andezitlerin yoğunluk, gözeneklilik, kütle kaybı, ultrases geçiş hızı ve eğilme dayanımı gibi fiziksel ve mekanik parametrelerde meydana gelen değişimler incelenmiştir. Sonuç olarak andezitlerin termal şok etkilerine yıpranmaya karşı dayanıklı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Andezit, Doğal Yapı Taşı, Termal Şok

Investigation of the Thermal Shock Effect On the Physical and Mechanical Properties of İscehisar Andesite Used As Building Stone

Abstract

Andesite is a building stone commonly used today. Where building stones are used, they are exposed to intense atmospheric effects. In order to simulate the differences in temperature values according to climatic conditions, thermal shock tests are carried out for the building stones in the laboratory. Iscehisar andesite, which is used as building stone in this study, was subjected to characterization experiments (chemical, mineralogical-petrographic, physico-mechanic) at first stage. In the second stage, resistance to ageing by thermal shock tests were carried out according to TS EN 14066 standard. Then, changes in the physical and mechanical parameters of andesites were investigated such as density, porosity, mass loss, ultrasound velocity speed and flexural strength. As a result, it has been determined that andesites are resistant to thermal shock effects.

Keywords: Natural Building Stone, Thermal Shock

Tetramerik STR Lokuslarının Kriminal İdentifikasyondaki Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Gönül Filoğlu - Prof. Dr. Ersi Abacı Kafoğlu

ÖZ

Kısa ardışık tekrar dizileri (STR, Short Tandem Repeat) 2-6 baz çiftinin ardışık tekrarların dan oluşan polimorfik lokuslar olup 1990'lardan beri adli bilimlerde kimliklendirmede ve akrabalık tayininde kullanılmaktadır. STR'lerin günümüzde kullanılmasının nedeni bu lokusların hemen hemen tüm dünya popülasyonlarında çalışılmış olması, DNA veri bankalarının bu lokuslarla oluşturulmuş olması, 1ng DNA'dan birden çok lokusun aynı anda amplifiye (çoğalması) olması ve analizinin standart-kolay olmasından kaynaklanmaktadır. Bu lokusların analizinde poliakrilamid jel elektroforezi ve,kapiller jel elektroforezi kullanılarak multipleks STR kitleri geliştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı nesep tayini ve olgu aydınlatmada kullanılacak olan STR (CSFIPO, F13A01, F13B, FES/FPS, THOl, TPOX, VWA) lokuslarının Türkiye deki gen sıklıklarını belirlemektir. Bunu için aralarında akrabalık ilişkisi bulunmayan, araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 198 kişiden elde edilen kan örnekleri kullanıldı. Sonuçlar dışlama gücü, uyuşma olasılığı, ayrımlama gücü, heterozigotluk oranı, babalık indeksi açısından değerlendirildi. İnceleme sonucunda, Hardy-Wainberg dengesine herhangi bir uyumsuzsuk gözlenmedi.

Anahtar Kelimeler: Str-Kısa Ardışık Tekrar Dizileri, Adli Bilimler, Kimliklendirme

Theoretical Aspects of the Process of Purification of Oil Sewage Waters With Various Composition Mixtures.

Ph.D. Ömer Gülalov

Abstract

Theoretical studies of wastewater treatment processes have made it possible to establish the main mechanism associated with the formation of coagulation structures and their deposition. The possibility of using a synergistic mixture (hydrated lime and ferric chloride) for cleaning oil wastewater is considered. Experimental studies have shown the effectiveness of using such a mixture for the purification of sewage from oil products and particles of the solid phase. Models are proposed for calculating the amount of absorbed mixture. The obtained results of the conducted experiments show increasing concentration of reagents. The sewage water is very effectively cleared of impurities and becomes almost transparent.

Keywords: Oil Effluent, Oil Products, Coagulation, Aggregates, Hydrated Lime, Ferric Chloride, Hydrolysis, Hydrodynamic Conditions

Theoretical Inspection of the Inelastic 3He Scattering Mechanism for 185, 187Re Around 10-30 MeV Energy Ranges

RA. Ph.D. Zehra Merve Cinan - Prof. Ph.D. Ahmet Hakan Yılmaz –

RA. Ph.D. Burcu Erol MA. Taylan Başkan

Abstract

Conclusion from our calculations the angular dependence of cross sections of elastic and inelastic 3He scattering by the 185, 187Re nucleus with the constitution of the ground and excited states around 10-30 MeV for 3He angles interval from 0º to 180º are exhibited. Empirical data are confronted with our theoretical calculations in optical model potential sets. The theoretical calculations shed light on a well-rounded definition of the empricial angular distribution data.

Keywords: Inelastic Scattering, Elastic Scattering, Cross Sections, Dwba, Nrv, Optical Potentialınelastic Scattering, Elastic Scattering, Cross Sections, Dwba, Nrv, Optical Potential

TiO2 Nanotüp Temelli Boya Duyarlı Güneş Pillerinde Karşıt Elektrotun Performansa Etkileri

Ms. Zeynep Demir - Asst. Prof. Ph.D. Burcu Bozkurt Çırak - Ms. Çiğdem Eden – Asst. Prof. Ph.D. Tuba Kılınç - Asst. Prof. Ph.D. Sibel Morkoç Karadeniz – Prof. Ph.D. Ali Ercan Ekinci - Assoc. Prof. Ph.D. Çağrı Çırak

ÖZ

Çubuk, tel, tüp gibi 1D nano yapıları, benzersiz fiziksel özellikleri sayesinde elektronik ve optik uygulamaların temelini oluşturmaktadır. TiO2 nanoparçacıkların güneş pili uygulamasında yoğun bir şekilde dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu çalışmada, TiO2 nanotüp temelli boya duyarlı güneş pillerinde(DSSC) karşıt elektrotun performansa etkileri incelenmiştir. TiO2 nanotüp (TNT) dizileri anodik oksidasyon ile büyütüldü. XRD, FESEM ve EDX sonuçları, anataz TiO2 nanotüp dizilerinin oldukça homojen bir şekilde, etilen glikol, amonyum florür ve sudan oluşan bir elektrolit içerisinde başarılı bir şekilde sentezlendiğini göstermiştir. DSSC performansları, platin, karbon kaplı FTO ve sadece FTO karşıt elektrotlar için karşılaştırılmıştır. Platin kaplı FTO karşıt elektrodunun en iyi DSSC performansını gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: TiO2 Nanotüpler, Boya Duyarlı Güneş Pili, Xrd, Sem

The Effect of Counter Electrode on Performance of Dye Sensitized Solar Cell Based on TiO2 Nanotubes Photoanodes.

Abstract

1D nanostructures as rod, wire, tube form the basis of electronic and optical applications thanks to their unique physical properties. TiO2 nanoparticles have been extensively attached attention for their application in solar cell. In present study, the effect of counter electrode type on the dye sensitized solar cell (DSSC) based on TiO2 nanotube photoanode. TiO2 nanotube (TNT) arrays were grown by anodic oxidation. The XRD, FESEM, and EDX results showed that anatase TiO2 nanotube arrays with highly uniform were synthesized successfully in an electrolyte included ethylene glycol, ammonium fluoride and water. The platinum, carbon coated and bare FTO counter electrodes compared by DSSC performances. It is concluded that the platinum coated FTO counter electrode shows best DSSC performance.

Keywords: TiO2 Nanotubes, Dye Sensitized Solar Cell, Xrd, Sem

Tıp Alanında Kullanılan Radyasyondan Koruyucu Giyilebilir Ürünlerle İlgili Mevcut Sorunlar ve Yeni Teknolojiler

Dr. Nebahat Aral - Prof. Dr. Banu Nergıs - Prof. Dr. Cevza Candan

ÖZ

Tıp alanında teşhis ve tedavi amaçlı olarak kullanılan radyasyonun, olası zararlı etkinlerinden korunmak için kullanılan önlük, boyunluk gibi giyilebilir ürünlerle ilgili yapılan güncel çalışmalar, ürünlerle ilgili çeşitli sorunların çözümüne yönelik yaklaşımlar ortaya koymaktadır. İnsan sağlığı için kritik önem taşıyan bu ürünlerin geliştirilmesiyle ilgili araştırmalar; koruyuculuk, konfor ve çevresel etkiler başlıkları altında yoğunlaşmaktadır. X-ışınlarından koruyuculuk performanslarının doğru belirlenmesi ve standardizasyonuyla ilgili araştırmaların yanı sıra, giyilebilir ürünlerin yüksek ağırlıkları sebebiyle tıp çalışanlarının üzerindeki olumsuz fiziksel etkilerini ortaya koyan çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bu sebeple yüksek koruyuculukla beraber, çalışanların konforunu yükseltecek malzeme araştırmaları üzerinde yoğunlaşılmaktadır. Bununla beraber ağırlıklı olarak kurşun içeren geleneksel koruyucular yerine, toksik olmayan, çevre dostu ürünlerin geliştirilmesi de çalışmaların odak noktalarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, konuyla ilgili son yıllarda yapılmış uluslararası çalışmalar derlenerek sunulmakta olup; Türkiye'de geliştirmiş olduğumuz ve ticarileşme potansiyeli bulunan x-ışınlarından koruyucu kurşun içermeyen kumaşlara dair çalışmalarımıza da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Radyasyon Koruma, Kurşun Önlük, X-Işınları, Koruyucu Tekstiller, Tıbbi Ürünler

Trace Element Contents in Walnut by Atomic Absorption Spectroscopy

Ph.D. Hacer Sibel Karapınar - Prof. Ph.D. Fevzi Kılıçel

Abstract

Heavy metals are highly toxic elements, which can severely influence plants and animals and have been involved in causing a large number of afflictions. Increased information about toxicological influences of heavy metals on the environment is well known and for this reason, it is unavoidable to research for distinct methods to decrease environment pollution. The major resources of heavy metal contaminations are the industrial effluents. Owing to their persistence in nature, it becomes necessary to remove them from wastewaters. Inorganic micro-pollutants are of important concern because they are non-biodegradable, highly toxic and have a probable carcinogenic influence. In this study, eight walnut samples that were collected from markets in Karaman/Turkey. The heavy metal contents in walnuts were determined by flame atomic adsorption methods. Quantities of Co, Ni, Cr, Cu, Zn, Pb, Mn, Fe, Mg and Ca were detected in samples. When the results were evaluated, the values for Cu, Zn, Mn, Ca and Mg were found to be at normal levels. Co, Ni, Pb and Fe trace element concentrations are above the normal limit but Co, Pb and Ni below the toxic limits. Cr trace element concentration is above the toxic limit.

Keywords: Pollution, Heavy Metals, Walnut, Faas.

Trafik Etki Analizi

Dr. Öğr. Üyesi Halim Ferit Bayata - Gamze Şeyda Mengi - Esra Selçuk Coşkun

ÖZ

Trafik etki analizi, mühendisler ve planlamacılar için herhangi bir projenin olası etkilerini belirlemek için güçlü bir araçtır. Özellikle büyük şehirlerin en büyük sorunu haline gelen trafik bilmecesi, çeşitli çözüm modelleri ile kontrol ve analiz edilmeye çalışılmaktadır. Önemli gayrimenkul projeleri öncesinde potansiyel ulaşım sorunlarının belirlenmesinde, önemli turizm alışveriş ve konut projelerinin ulaşım ağları ile bütünleştirilmesinde trafik etki analizi çalışmaları önemli katkılar sağlar. Trafik etki analizleri, uluslararası trafik mühendisliği yöntemleri kullanılarak yapılmaktadır. Günümüz modern kent yaşamında alışveriş merkezleri kentsel kimliğin bir parçası haline gelmiştir. Cazibe merkezlerinin açılmasına paralel olarak artan motorlu taşıt trafiği ve hareketlilik ulaşımda yaşanan sorunları ve yetersizlikleri beraberinde getirmektedir. Trafik sorunları psikolojik, ekonomik ve çevresel zararlar vermektedir. Trafik sorunlarının çözümünde kavşaklar arası etkileşim kurulması önemli bir unsurdur. Kavşaklar arası etkileşimi ve bir projenin olası etkilerini belirlemede trafik etki analizi güçlü bir araçtır. Bu çalışmada kavşaklar arası koordinasyonun, trafik akış ve faz düzenlemelerinin öneminin incelenebilmesi amacıyla Erzincanpark Alışveriş Merkezi ve Erzincan Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma hastanesi çalışma bölgesi olarak seçilmiştir. Vissim ve Vistro programları ile bölgeler üzerindeki kavşaklar incelenerek trafik etki analizi değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Trafik Etki Analizi,simülasyon,sinyalize

Trafik Yüklemesi Altında İdeal Kemer Kesitli Beton Yol Kaplaması

Araştırmacı Rümeysa Koç – Öğr. Gör. Erhan Burak Pancar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, trafik yüklemesi altında bulunan beton yol kaplamalarında oluşan gerilmeleri ve aynı yükleme altında kemer kesitli beton yol kaplamalarında oluşan gerilmeleri karşılaştırıp, elde edilen sonuçlar neticesinde ideal kemer çapını, beton ve zemin sınıfına göre tespit etmektir. Uygulama ile yol inşaatında daha az beton kullanarak derz çatlaklarının önüne geçilmesi mümkündür. Bu amaçla çalışma, ilk olarak beton numuneleri üzerinde farklı beton sınıfları kullanılarak uygulanmış ve beton üzerinde gerilme ve deformasyonlar tespit edilmiştir. Beton yol kaplamasında orta sağlam bir zeminde trafik yüklemesi altında gerilmeler teknik programlar ile analiz edilmiş ve analiz sonucunda oluşan gerilmeler belirlenmiştir. Aynı beton yol kaplamasına sahip yolun altına farklı kanal çapları açılarak beton yolda kemer kesit etkisi oluşturulup, trafik yüklemesi altında gerilmeler hesaplanmıştır. Gerilmeler karşılaştırılmış en uygun beton sınıfına ve çapa karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beton Yol, Gerilme Dağılımı, Trafik Yüklemesi, Beton Kesiti

Trends in GIS Supported Real Estate Valuation

Asst. Prof. Ph.D. Fatma BUNYAN UNEL - Asst. Prof. Ph.D. Lutfiye KUSAK – Prof. Ph.D. Murat YAKAR

Abstract

Real estate valuation in the world and in our country, which have a very important place in economic terms, is an issue that is studied in different perspectives. The registration system, usage and economic value of the real estate are handled in the title of the management of the real estate, and in order to determine its value, a certain valuation system should be established. The selection of valuation method, which is an important part of the system, is present in the literature as traditional, statistical and modern valuation method applications. The strengths of the results obtained from these methods in terms of visualization with the integration of GIS, the use of real estate valuation intensively is observed. In this study, the methods used in real estate valuation and GIS integrated applications are examined. When the academic studies in the literature are examined, generally artificial intelligence methods and their hybrid forms are used and multiple regression analysis is also preferred to verify these models. In addition to these, real estate valuation systems that are targeted by government and Real Estate Asset Stock Change of the private sector are examined and trends in real estate valuation have been determined. Academic, management and private sector studies related to the real estate valuation between 2017 and 2018 are discussed.

Keywords: Real Estate Valuation, Geographical Information System, Real Estate Asset Stock Change, Real Estate Valuation Systems

Tüm Geçiren Süzgeç Tasarımı ve Osilatör Uygulaması

Assoc. Prof. Ph.D. Ahmet Gökçen - Inst. İhsan Karacan

ÖZ

Bu çalışmadaki temel amaç, yeni bir tüm geçiren süzgeç devre tasarımı sunmak ve tüm geçiren süzgeçlerin bir uygulaması olan quadrature osilatör devresi gerçekleştirmektir. Bir adet Akım Farkı Alan Tamponlu Kuvvetlendirici (CDBA), üç adet direnç ve bir adet kondansatör kullanılarak yeni bir birinci mertebeden tüm geçiren süzgeç devresi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bu yeni tüm geçiren süzgeç yapısına CDBA tabanlı integratör devresi eklenerek yeni bir quadrature osilatör devresi uygulaması sunulmuştur. Sunulan devrelerin çalışabilirliği PSPICE benzetim programı ile gerçekleştirilmiştir. Benzetimde CDBA elemanı ticari olarak bulunan CFA yani AD844 tüm devresi kullanılarak oluşturulmuştur. Önerilen devrenin birinci mertebeden tüm geçiren süzgeç olarak çalışması için devre topolojisinde yer alan pasif bileşenler R=10K, C=0.1nF olarak belirlenmiş ve teorik analiz sonucu kutup frekansı f_0=159,15KHz olarak hesaplanmıştır. Bu şartlarda gerçekleştirilen benzetim sonucu 90° faz kaymasının meydana geldiği ve kutup frekansının fp=154,20 KHz olarak belirlenmiştir. Benzetim sonucu elde edilen deneysel sonuçların teorik sonuçları doğruladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Akım Farkı Alan Tamponlu Kuvvetlendirici, Tümgeçiren Süzgeç, Osilatör

All Pass Filter Design and Oscillator Application

Abstract

The main purpose of this study is to present a new allpass filter circuit design and to perform a quadrature oscillator circuit, which is an application of allpass filters. A new first-order allpass filter circuit was implemented using a Current Differencing Buffered Amplifier (CDBA), three resistors and one capacitor. A new quadrature oscillator circuit application is presented by adding CDBA based integrator circuit to this new allpass filter structure. Operability of the presented circuits was performed by PSPICE simulation program. In the simulation, the CDBA element was constructed using the commercially available CFA, AD844 whole circuit. In order to operate the proposed circuit as a first-order allpass filter, the passive components in the circuit topology were determined as R = 10K, C = 0.1nF and the theoretical analysis result was calculated as polar frequency f_0 = 159.15 Hz. The results of the simulation performed in these conditions were 90° phase shifts and the polar frequency was determined as fp = 154.20 KHz. The simulation results are found in close agreement with the theoretical results.

Keywords: Current Differencing Buffered Amplifier, Allpass Filter, Oscillator

Türk Linyit, Şırnak Asfaltit ve Tarımsal Biyoatıkların Akışkan Yatakta Birlikte Yakılması- Enerji Üretimi İçin Maliyet Değerlendirmesi

Asst. Prof. Ph.D. Yıldırım Tosun

ÖZ

Santral firmaları yakıt açısından ciddi yatırımlar yapmalıdır, ya da maliyetler yükselecektir. Gazlaştırma, enerji üretiminde ve kimyasalların sağlanmasında önemli bir rol oynar. Gazlaştırma endüstrisinde rafine gaz edilmesi temel olarak gereklidir. Enerji üretiminde temiz yakıtlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu öngörülen çalışmada, enerji üretiminde yakıt ve kimyasal maddelerin değerlendirilebilmesi için ekonomik olarak rekabetçi ve çevreye duyarlı, birlikte yakma ve gazlaştırma teknolojisi seçeneği araştırılmıştır. Türk Kömürleri için kısmi piroliz işlemi olan Sirnak asfaltit, ısı taşıyıcı katı kömür külü ve baca gazı olarak akışkan fırın tipi bir fırın kullanmaktadır. İşlem şeyl atıklarıda değerlendirebilir. Kireç ve diğer alkaliler, gaz halindeki ürünlerin ve petrol fraksiyonlarının kükürtten arındırılması için kullanılmıştır. Bu öngörülen çalışmada, enerji üretilmesi için ekonomik olarak rekabetçi ve çevreye duyarlı, ko-piroliz ve biyokütle ve asfaltit yakma - gazlaştırma teknolojisi seçeneği araştırılmıştır. Sirnak asfaltit ve biyokütle için akışkanlaştırılmış kısmi piroliz işlemi, ısı taşıyıcı katı kömür külü ve baca gazı olarak yatay bir burgu fırın tipi fırını kullanır.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Biyoatıklar, Akışkan Yatakta Yakma, Gazlaştırma, Biyo Atıkların Birlikte Yakılması, Enerji Üretimi

Co-Combustion of Turkish Lignite, Şırnak Asphaltite and Agricultural Biowaste in Fluidized Bed - Cost Assesment for Power Generation

Abstract

The power plant firms must take serious actions now, or the costs will go up. Gasification plays an important role in providing the power, chemicals. Refining industries containing gasification mainly need clean fuels. In this projected work, economically competitive and environmentally conscious, noble heap gasification technology option was investigated in order to produce electricity, fuels and chemicals. The retort partial pyrolysis process for Turkish Coals, Sirnak asphaltite uses a fluidized type furnace as the heat carrier solid coal ash and flue gas are used. The process can accept shale fines. Lime and other alkalis were used for desulphurisation of gaseous products and oil fractions. In this projected work, economically competitive and environmentally conscious, co-pyrolysed biomass and asphaltite gasification technology option was investigated in order to produce electricity, fuels and chemicals. The fluidized partial pyrolysis process for Sirnak asphaltite and biomass uses a horizontal auger kiln type furnace as the heat carrier solid coal ash and flue gas are used.

Keywords: Agricultural Biowastes, Fluidized Bed Combustion, Gasification, Combustion of Bio-Waste, Energy Production

Türkiye İçin Alternatif Yenilenebilir Enerji Kaynak Seçimi Problemi

RA. Şeyma Emeç - Asst. Prof. Ph.D. Gökay Akkaya

ÖZ

Türkiye de gün geçtikçe nüfusun artması ile enerji gereksinimi de artmaktadır. Diğer taraftan mevcut enerji kaynakları bu ihtiyaçları karşılamak için henüz yeterli değildir. Bu kapsamda Türkiye yabancı enerji kaynaklarına bağımlıdır. Yenilenebilir enerji kaynakları bu bağlılığın üstesinden gelmek için temiz ve çevreye duyarlı olması açısından bir alternatif olarak görülmektedir. Bu çalışmada Türkiye deki alternatif yenilenebilir enerji kaynaklarının öncelik sırasının belirlenmesi için entegre edilmiş bir bulanık çok kriterli karar verme (ÇKKV) modeli önerilmiştir. Önerilen bulanık ÇKKV modeli aralık değerli tip-2 bulanık analitik hiyerarşi prosesi (AHP) ve kararsız bulanık VIKOR metodu kombinasyonunu içerir. Karar verme sürecindeki belirsizliklerden dolayı bulanık küme üyelik fonksiyonları ve kararsız bulanık küme ele alınmıştır. Aralık değerli tip-2 bulanık AHP metodu kriter ağırlıklarını belirlemek için uygulanırken, kararsız bulanık VIKOR metodu alternatif yenilenebilir enerji kaynaklarının öncelik sırasını belirlemede uygulanmıştır. Bu çalışmadaki önerilen modelin etkinliğini ve uygulanabilirliğini göstermek için literatür de bulunan bir çalışmadaki uzman değerlendirmeleri alınmıştır. Elde edilen sonuçlar (Alternatiflerin öncelik sırası; A2, A1, A3, A5, A4, A6, A7) mevcut sonuçlar (Alternatiflerin öncelik sırası; A2, A1, A3, A5, A4, A7, A6) ile karşılaştırılmış ve her iki çalışmadaki sonuçlar benzer çıkmıştır. Bu bağlamda sonuçların tutarlı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kararsız Bulanık Vıkor; Aralık Değerli Tip-2 Bulanık Ahp; Yenilenebilir Enerji

Alternative Renewable Energy Sources Selection Problem for Turkey

Abstract

Energy demand is increasing as a result of growing population day by day in Turkey. On the other hand, conventional sources are not an adequate level in order to meet this energy requirement. In this context, Turkey is dependent on foreign energy sources. Renewable energy sources are seen as an alternative in terms of being clean and environmentally sensitive to come from above this dependence. In this study, an integrated fuzzy multi-criteria decision model (MCDM) has been proposed to determine the priority order of alternative renewable energy sources in Turkey. The suggested fuzzy MCDM model combines interval type-2 fuzzy analytic hierarchy process (AHP) and hesitant fuzzy VIKOR methods. Due to the uncertainties in the decision-making process, fuzzy sets membership functions and hesitant fuzzy set are discussed. Interval type-2 fuzzy AHP method is applied to determine the weights of decision criteria, and hesitant fuzzy VIKOR method is applied to prioritize renewable energy alternatives. Expert evaluations were taken a study in the literature to show the effectiveness and applicability of the proposed model in this study. The obtained results (priority order of the alternatives: A2, A1, A3, A5, A4, A6, A7) were compared with the existing results (priority order of the alternatives: A2, A1, A3, A5, A4, A7, A6) and the results in both studies were similar. In this context, it can be said that the results are consistent.

Keywords: Hesitant Fuzzy Vıkor; Interval Type-2 Fuzzy Ahp; Renewable Energy

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Emre Akçay - Prof. Dr. Yusuf Uzun - Araştırmacı Sedat Kesici

ÖZ

Ülkemiz mikotasının sahip olduğumuz biyolojik zenginlikler göz önüne alındığında çok daha zengin olması beklenmektedir. Bitki ve hayvan çeşitliliği bakımından Avrupa kıtası ile benzer durumda olmamıza rağmen makrofungus çeşitliliği açısından oldukça geride kaldığımız görülmektedir. Son dönemde konu üzerinde yapılan çalışmalar yoğunluk kazanmasına rağmen makromantar çeşitliliğimiz henüz beklenen seviyelere ulaşamamıştır. Bu nedenle makromantar çeşitliliği üzerine yapılan çalışmaların devam etmesi ülkemizin biyolojik zenginliğine katkı sağlaması açısından oldukça önem arz etmektedir. Bu kapsamda Sarıkamış Allahüekber Dağları Milli Parkı (Kars/Erzurum) sınırları içerisinde gerçekleştirilen arazi çalışmaları neticesinde toplanan makromantar örneklerinin teşhisleri yapılmış ve Cortinarius brunneus (Pers.) Fr. türünün ülkemizden daha önce tespit edilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Makromantar, Yeni Kayıt, Kars, Erzurum, Sarıkamış

Türkiye Su Yeterliliğinin İllere Göre Dağılımını İnceleyen Bir Literatür Çalışması

Teacher Nur Koca - Mr. Bulut Efe Bekdemir - Mr. Ahmet Aydeniz - Ms. Peri Aydeniz

ÖZ

Dünya yüzeyinin dörtte üçüne ev sahipliği yapan su; yaşamın devamlılığı için vazgeçilmez bir doğal unsurudur. Dünyanın yüzey alanının büyük bir bölümüne hakim olmasına rağmen su kaynaklarının %98'ini okyanus ve denizlerde bulunan tuzlu su oluşturmaktadır. Dünya üzerindeki su miktarının ancak %2'sini tatlı su kaynakları oluşturmaktadır. Bununla birlikte kullanılabilir su kaynakları da ülkemizde oldukça sınırlıdır ve ihtiyaca güçlükle cevap vermektedir. Bu durum suyun ülkemizde yeterli düzeyde olmamasından kaynaklanmaktadır. Çalışma kapsamında Türkiye'nin su ve nüfus verileri ele alınarak Türkiye'nin sahip olduğu illerin, su yeterliliği bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışma literatür taramasına bağlı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda Türkiye'nin nüfus sayısının sahip olduğu su kaynaklarına oranının en fazla olduğu şehirler sırasıyla ; İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirler oluşturmaktadır. Bununla birlikte nüfus sayısının sahip olduğu su kaynaklarna oranının en az olduğu ilk üç il de sırasıyla ; Bayburt, Tunceli ve Ardahan gibi doğu şehirleridir. Çalışma, su zenginliği, su azlığı ve su fakirliği yaşayan illerin durumunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak Türkiye'nin sadece üç ilinin su kaynakları bakımından yeterli düzeyde olduğu, sekiz ilinin su azlığı yaşadığı ve geri kalan 70 ilinin de su bakımından fakir düzeyde olduğu görülmüştür. Yaşamsal olayların temelini oluşturan suyun, yetersiz kalmasının birkaç nedeni olarak; coğrafik konumdan kaynaklı su rezervlerinin yetersizliği, suyun yanlış kullanımı ve sahip olunan nüfus fazlalığının olabileceği belirlenmiştir. Su yetersizliğine neden olan etkenlerin su krizine yol açtığı da araştırma sonucunda anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Su Kaynakları,su Krizi,tatlı Su

A Literature Review Investigating the Distribution by Provinces of the Water Competence of Turkey's

Abstract

The water that makes it home to three quarters of the earth's surface; it is an indispensable natural factor for the continuity of life. Despite dominating a large part of the surface area, 98% of the water resources make up salt water resources in the ocean and seas. Only 2% of the world's water supply is covered by freshwater resources. However, the utilizable water resources are also very limited in our country and respond hardly requirement. This is because the water is not at a sufficient level in our country. In present study, Turkey's water and population data dealt with according to the provinces of Turkey is intended to be examined for water sufficiency. This study was carried out according to literature review. As a result of the study, It has been determined that the provinces in which the ratio of number of population to water sources is maximum are the big cities such as Istanbul, Ankara and Izmir, respectively. However, It has been determined that the provinces where the ratio of population to the water resources is lowest are the eastern cities as Bayburt, Tunceli and Ardahan, respectively. The aim of the study is to determine the situation of cities that have water richness, water shortage and water poverty. As a result, It has been found Turkey's only three provinces are sufficient in terms of water resources, eight cities have water scarcity and the rest of provinces, their number is seventy, were found to be poor in terms of water level. As a reason for the inadequacy of the water that forms the basis of vital events; the inadequacy of water reserves due to geographical

location, the misuse of water and the population surplus. It is understood that the causes of water insufficiency bring about water crisis.

Keywords: Water Resources,water Crisis,fresh Water

Türkiye'de Güneş Enerjisi: 2018 Güncellemesi

Lec. Cihan Gökçöl

ÖZ

Türkiye yenilenebilir enerji kaynakları açısından oldukça zengin bir ülkedir. Son zamanlarda, Türkiye'de yenilebilir enerji kullanımı hatırı sayılır bir şekilde artmıştır; bu gelişmede yürütülen enerji politikalarının ve ulaşılmak istenen enerji hedeflerinin rolü göz ardı edilemez. Bu bağlamda, Ülkemizde güneş enerjisi uygulamaları çerçevesinde, özellikle son dört senede önemli mesafeler kat edilmiştir. Bu çalışmada, özellikle son dört senede bu alanda yaşanmış gelişmeler ve gelecekte yapılması planlanan projeler ve ayrıca güneş enerjisi potansiyeli çerçevesinde Türkiye'nin Güneş enerjisi hedefleri irdelenecektir. Bununla alakalı olarak, Türkiye'nin güncel güneş enerjisi kullanım verileri verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Güneş Enerjisi, 2023 Hedefleri

Solar Energy in Turkey: 2018 Update

Abstract

Turkey is a very rich country in terms of renewable energy sources. In recent times, renewable energy utilization in Turkey has considerably increased due to its effective energy policies and significant energy targets. In this context, in the framework of solar energy applications in Turkey, significant distances have been made especially in the last four years. In this study, focusing on the last four years, in terms of both finished and ongoing solar energy applications and also planned solar projects in the future, Turkey's solar energy targets will be examined. To do this, by considering the data received from many reliable official and private institutions and the conducted studies in the literature about this issue, Turkey's current solar energy usage data will be giden.

Keywords: Turkey, Solar Energy, 2023 Targets

Türkiye'de Jeotermal Enerji Potansiyeli ve Kullanımı: Türkiye'nin 2023 Hedefleri

Lec. Cihan Gökçöl

ÖZ

Türkiye son zamanlarda enerji alanında çok büyük girişimlerde bulunmuştur ve bu bağlamda hatırı sayılır miktarda bulunan öz enerji kaynaklarını geçmişe nazaran daha fazla kullanmaya başlamıştır. Ne yazık ki, bu gelişmelere rağmen, Türkiye hala enerji tedariki noktasında petrol ve doğalgaz bağımlısı bir ülke konumundadır. Fakat, mevcut yerli ve yabancı enerji projeler ve ayrıca mevcut yönetimin bu konuya verdiği önem ilerleyen zamanlarda bu görünümün Türkiye lehine döneceğine dair büyük umutlar sunmaktadır. Türkiye'nin son zamanlarda enerji üretimi noktasında kendi öz kaynaklarına dönmesinin arkasında yatan en önemli sebepler: (i) Mevcut yönetimin bu alana oldukça fazla önem vermesi ve girişimlerde bulunması ve ayrıca (ii) ortaya koyulan 2023 enerji hedefleri. Bu bağlamda, bu çalışmada, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal enerji, 2023 hedefleri perspektifinden incelenecektir. Bunun için, öncelikle Türkiye'nin jeotermal enerji potansiyeli ortaya koyulacak ve akabinde bu enerji kaynağının kullanım düzeyinin zaman içerisinde gelişimi ortaya koyulacaktır. Son olarak, Türkiye'de jeotermal enerjiden elektrik üretimi son zamanlarda kayda değer bir düzeyde artış göstermiştir ve 2023 hedeflerine ulaşılan ilk enerji kaynağı jeotermal enerji olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Jeotermal Enerji, Yenilenebilir Enerji, 2023 Hedefleri, Türkiye

Potential and Utilization of Geothermal Energy in Turkey: Turkey's 2023 Targets

Abstract

Turkey has made very great initiatives in the field of energy and thus has begun to use its considerable amount of energy resources more efficiently rather than the past. Unfortunately, despite these developments, Turkey is still an energy dependent country because it still supplies the most portion of its oil and gas demands from imports. However, both domestic and foreign energy projects as well as the importance given to the subject by the Turkish government give us great hopes to overcome the present unpleasant energy supply state of Turkey. Turkey has recently returned to its own domestic energy resources to generate electricity due to the following important reasons: (i) the present government has been exhibiting the attitude of domestically generating electricity since it is completely supporting the domestic production mentality and, (ii) the existing 2023 energy targets, that also include renewable energy targets, of Turkey. In this study, geothermal energy found very abundantly in Turkey will be examined from the perspective of the 2023 renewable energy targets. For this, firstly, probable geothermal energy potential estimates will be given with a reference to some experts in this field and then, the evolution of its utilization by years will be presented in detail. Finally, it is a fact that electricity production from geothermal energy in Turkey has recently increased at a remarkable level, and that the first energy source to reach the 2023 targets was geothermal energy.

Keywords: Geothermal Energy, Renewable Energy, 2023 Targets, Turkey

Türkiye'de Rüzgar Enerjisi Kullanımı: 2018 Gücellemesi

Lec. Cihan Gökçöl

ÖZ

Türkiye yenilenebilir enerji kaynakları açısından şanslı ve zengin bir ülkedir. Son zamanlarda, Türkiye'de yenilenebilir enerji kullanımı, on yılı aşkın süredir yürütülen akıllı ve ileriye dönük politikalar ve girişimler sayesinde dikkat çekici şekilde artmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları arasında en çok talep edilen ve yatırım yapılan kaynak rüzgar enerjisidir; Türkiye'de yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminin toplam elektrik üretimi içindeki payı yaklaşık % 10 iken, bu oranın yarısından fazlası rüzgar enerjisi ile elde edilmektedir. Bu çalışmada, önce Türkiye'nin rüzgar enerjisi potansiyeli gözler önüne serilecek sonra geçmişten günümüze rüzgar enerjisi kullanımının gelişimi özetlenecek ve ayrıca gelecekte bu alanda yapılması planlanan projelerin altı çizilecektir. Son olarak, rüzgar enerjisi potansiyeli ve mevcut ve gelecekteki rüzgar enerjisi uygulamaları çerçevesinde 2023 hedefleri kısaca tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Rüzgar Enerjisi, 2023 Hedefleri

Wind Energy Utiization in Turkey: 2018 Update

Abstract

Turkey is gifted with a great variety of rich renewable energy sources. Recently, renewable energy utilization in Turkey has increased remarkably because of the reasonable politics and efforts, that have been conducted for years. Among the renewable energy sources, the most demanded and invested resource is wind energy; The share of the renewable based electricity production in the total in Turkey is about 10% whereas more than half of it is obtained by wind power. In this study, firstly Turkey's wind energy potential will be explained. Then, the development of wind energy utilization from the past to the present will be summarized and future wind energy projects will be underlined. Finally, the 2023 targets will be briefly discussed in the context of the wind energy potential and current-future wind energy applications of Turkey.

Keywords: Turkey, Wind Energy, 2023 Targets

Türkiye'de Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Eğitiminin Niceliği ve Niteliği

Hatice Canan GÜNGÖR

Necmettin Erbakan Üniversitesi, e-mail: cgungor@konya.edu.tr

ÖZ

Günümüzde itfaiyecilik ile ilgili yeni gelişmeler yeni projeler yeni yasalar oluşturulmakta, donanımlı ve eğitimli itfaiyecilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durumda üniversitelerde ilgili mesleğin eğitimini almış olmak, uygulamada ulusal ve uluslararası standartları sağlamak açısından önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, 2017 yılı itibariyle ülkemizde Sivil Savunma ve İtfaiyecilik programının hangi üniversitelerde örgün eğitim verildiği ve bu eğitimin içeriğinin neler olduğu tespit edilerek, bu alanda üniversitelerin birbiriyle karşılaştırması yapılmıştır. 2003 yılından bu yana mezun veren programın ders müfredatının, aktif iş hayatında mesleki beceriyi karşılayıp karşılamadığı donanımsal olarak yeterliliği araştırılması gereken konuların başında gelmektedir.

Ülkemizde 2017 itibariyle 19 üniversitede Sivil Savunma ve İtfaiyecilik programı eğitim-öğretime devam etmektedir. Yüksek Öğretim Kurumu verilerine göre kontenjanlara başvuru oranı oldukça yüksektir. Bu durumdan anlaşılacağı üzere bölümün bir çok üniversitede önlisans programı olarak artarak kurulması beklenmektedir. Mevcut önlisans programları incelendiğinde, ülkemizdeki bölgesel dağılımın şu şekilde olduğu görülmüştür. Güney Doğu Anadolu Bölgesinde 1 üniversitede, Ege, Akdeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgesinde 2'şer üniversitede, Marmara bölgesinde 4 üniversitede ve Karadeniz bölgesinde 6 üniversite olmak üzere eğitim ve öğretim verilmektedir.

Tüm üniversitelerde temel alan ve uzmanlık alan dersleri servis edilmektedir. Ancak asıl vurgulanması gereken durum uygulamada, çalışma hayatında alınan dersler fayda sağlamakta mıdır? Bu sorunun cevabı eğitimin niteliğini ortaya koyacaktır. Bu çalışma bu sorunun cevabının aranması için belediyelerin İtfaiye Şube Müdürlüklerinde çalışan bölüm mezunu personellerine anketlerin yapılmasını önermektedir. Bir sonraki çalışmaya altlık olması düşünülmüştür.

Ayrıca incelenen dersler sonucu, uzay çağının gerekliliği olarak hız ve doğruluğu fayda olarak sağlayacak derslerin müfredatlarda yer verilmesi önerilmiştir. Bugün pek çok itfaiye teşkilatının da pilot olarak uyguladıkları yeni nesil itfaiyeciler diye adlandırılan *"Drone"* kullanımına dair teknik bilginin ve mekansal verinin tutulup analiz edildiği "*Coğrafi Bilgi Sistemleri"* teknolojisinin bölümlerde ders olarak yer almasının uygunluğu vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: *Sivil Savunma, İtfaiyecilik, İtfaiyecilik Eğitim Müfredatı, Eğitimde Nitelik*

The Qualification and Quality of Civil Defense and Factory Training

Abstract

Today, new projects, new laws and new developments in firefighting for well-equipped and educated firefighters are needed. This situation is important to have education of the relevant profession in universities and to provide national and international standards in practice.

In this study, it was determined at which universities the Civil Defense and Firefighting program was organized in our country as of 2017 and what the content of this education was and the comparison between curriculums these universities was made. Since 2003, the education program's incluiding has been the subject of a curriculum that needs to be investigated in terms of the adequacy of the curriculum in terms of its ability to meet vocational skills in active business life. As of 2017, 19 universities Civil Defense and Firefighting training and education programs are continuing in our country. According to the Higher Education Institution, the rate of application to the department is recorded very high. As it is understood from the situation, the associate degree program is expected to be established with increasing interest in our universities. When examining existing associate degree programs, it is seen that the regional distribution is as follows. On training Civil

Defense and Firefighting program in Turkey, there are one university in the South East Anatolia Region, two universities in the Aegean region, Mediterranean, Central Anatolia and Eastern Anatolia regions, four universities in the Marmara Region and six universities in the Black Sea Region.

All universities offer basic and specialized courses. But in point that, what should be emphasized in practice is that the lessons learned in the working life provide benefits or not benefits? The answer to this question is to make the nature of education open. This study suggests the questionnaires to the department graduates who work in the Fire Department Branch Offices of municipalities in order to find out the answer to this problem. It is thought to be the base for the next work. In addition, as a result of the courses studied, it is suggested to include courses that will provide speed and accuracy as a necessity of space age in the curricula. Today, it is emphasized that the suitability of taking "Geographic Information Systems ec technology as a course in the departments where the technical information and spatial data about the use of" drone ler, which is called as the new generation firefighters which are applied by many firefighters, are kept and analyzed.

Keywords: *Civil Defense, Firefighting, Firefighting Education Curriculum*

Türkiye'de Yüksek Rakımlı Bölgelerdeki Sulak Alanlarda Süs Bitkileri Çeşitliliği

Asst. Prof. Ph.D. Elif Akpınar Külekçi - Prof. Ph.D. Yasemin Kuşlu

ÖZ

Tüm bitkilerin suya gereksinimi olup, bazıları sürekli ve belirgin bir şekilde suda yaşamaktadır. Dünyadaki su varlığının %2.5 gibi çok küçük bir yüzdesini oluşturan tatlı su kaynakları olan sulak alanlar, sadece su temini değil, aynı zamanda sağladığı ekolojik faydalarla yaşamsal öneme sahip doğal kaynaklardır. Biyolojik çeşitliliğin korunması ve ekolojik dengenin sağlanmasında büyük önem taşıyan sulak alanlar, ülke ekonomisine de büyük katkıları olan eko sistemlerdir. Sulak alanlar için ekolojik ve estetik öneme sahip süs bitkilerinin tespiti, kültüre alınması, çoğaltılması, bakımı, veya yerinde korunması kısacası bu doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı gerekli ve önemlidir. Türkiye'de çevre sorunlarına yönelik ilginin artması ve ekolojik söylemin gündelik hayatta artan bir ilgiyle takip edilmesiyle beraber oluşan bilinçlenme, insanları yeni beklenti ve arayıslara itmekte, bunun sonucu olarak da bitkilendirme çalışmalarında doğal bitki türlerinin kullanımının önemi giderek artmaktadır. Sulak alanlar gerek ekolojik dengenin sağlanmasında, gerekse biyolojik çeşitliliğin korunmasında büyük önem taşımalarının yanı sıra yöre ve ülke ekonomisine çok büyük katkıları olan ekosistemlerdir. Biyolojik çeşitlilik açısından oldukça önemli olan sulak alanlar, yanlış alan kullanımları, koruma statülerinin belirlenememesi, mevcut potansiyellerinin tespit edilememesi gibi nedenlerle tahrip olma riskiyle karşı karşıyadır. Bu yüzden bu alanlarda bazı süs bitkilerinin çeşitliliğinin belirlenmesi açısından bu çalışma oldukça önemlidir. Dogal bitki türlerinin kentsel ve kırsal alanlarda kullanımının ekosistem bütünlüğüne sağladığı katkıları belirten pek çok araştırma mevcuttur. Bu çalışma Türkiye'de yüksek rakımlı bölgelerde yetişen ekolojik ve ekonomik öneme sahip bazı süs bitkilerinin çeşitliliğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla oluşturulan çizelgede belirlenen çeşitlerin familyası, latince adı, habitatı, endemiklik durumu, yaygın olarak bulunduğu rakımlar ve peyzaj mimarlığı çalışmalarında estetik ve fonksiyonel yönden kullanılabilirliğini ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Sulak Alan, Yüksek Rakım, Süs Bitkileri

Species Diversity of Ornamental Plants Growing in High – Altitude Wetlands in Turkey Assesment of Settlement Suitability Analysis for Urban Area: the Case of Erzurum Province

Abstract

All plant species need water and some of them grow in continuous water layer. Wetlands, as fresh water resource, account for 2.5% of world's fresh water reserves, a very small percentage and they are vitally important water resources not only for their fresh water supply but also ecological benefits they provide. Wetlands are of great importance in protecting biodiversity and ensuring ecological balance and have great contributions to ecosystems and national economy. It is essential to identify, cultivate, reproduce, maintain, preserve in – situ ornamental and in short, use sustainably plants with ecological and aesthetic importance in wetlands. Raise in the awareness towards environmental matters and increase in the number of people following ecological rhetoric in daily life push humans to new search and expectations and thus increasing the importance of the use of natural / native plant species in plantation works. Wetlands are ecosystems that have great importance for ecological balance and the preservation of biodiversity as well as contribute greatly to national economies. Wetlands, which are very important in terms of biodiversity, face the risk of destruction due to misuse of

land, the inability to determine the protection status, and the inability to determine their present potential. Therefore, this study is very important in terms of determining the diversity of some ornamental plants in these areas. There are many studies that indicate the contributions of the use of natural plant species to the integrity of ecosystem in urban and rural areas. This study was conducted to determine the diversity of some ornamental plant species growing in high – altitude wetlands and having ecological and economic importance in Turkey. The table prepared for this purpose gives the family, the Latin name, habitat, endemism, altitudes they are prevalent and the aesthetic and functional usability of the species detected in the area in landscape architecture.

Keywords: Turkey, Wetlands, High Altitude, Ornamental Plant

Txt Tabanlı Dosyalarda Huffman Algoritması Kullanılarak Veri Sıkıştırmak

Doç. Dr. Aysun Coşkun

ÖZ

Veri sıkıştırma bilgisayar ya da belleği olan herhangi bir yerdeki verinin az yer kaplaması için çeşitli yöntem ve algoritmalarla sıkıştırılarak kapasitesinin düşürülmesidir[1]. Veri sıkıştırma algoritmaları, internette büyük boyutlu verileri sıkıştırarak daha düşük boyutlu verilerle daha hızlı bir internet sağlamak veya bilgisayarda bellek dolduğunda yine verilerin sıkıştırılarak bellekten tasarruf etmek gibi durumlarda kullanılmaktadır. Bu çalışmada veri sıkıştırma tekniklerinden olan Huffman Veri Sıkıştırma Algoritması kullanarak txt uzantılı dosyalarda sıkıştırmanın nasıl yapıldığını açıklamak amaçlanmıştır. Bunu açıklarken Visual C#.NET programlama dili kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Huffman Algoritması, Veri Sıkıştırma, Sıkıştırma Algoritmaları

Üç Boyutlu Baskı ile Üretilmiş Ürünlerin Mekanik Testleri ve Kullanılan Standartlar

Ph.D. Murat Aydın - Ra. Ph.D. Tuğba Yılmaz Aydın

ÖZ

Üretim, katma değeri olan çıktılar oluşturma sürecidir. girdilerin faydalı çıktılara dönüştürülmesinde çok farklı yöntemler kullanılmaktadır. üretimdeki en son gelişmelerden biri de üç boyutlu imalattır. Bu çalışma, üretim sistemlerinin geldiği en son nokta olan üç boyutlu imalatta üretilen ürünlerin gerçek koşullar altında kullanımı esnasında nasıl davranış sergilediğini ortaya koymak üzere gerçekleştirilmiş çalımaları incelemeyi ve bu süreçler hakkında farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Üç boyutlu imalat günümüzde katma değeri yüksek alanlarda özel ürünlerin üretiminden hobi tipi oyuncak ürünlerin üretimine kadar kullanılmaktadır. Endüstri 4.0'ın konuşulduğu ve gelişmiş ülkelerde yavaş yavaş hayata geçtiği şu günlerde üç boyutlu imalat ile neler yapılabildiği ve bu yapılanların hangi standartalr altında test edilebileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: 3B Baskı, Eklemeli İmalat, Mekanik Test, Standart

Standrads and Mechanical Tests of Three Dimensional Printed Products

Abstract

Üretim, katma değeri olan çıktılar oluşturma sürecidir. girdilerin faydalı çıktılara dönüştürülmesinde çok farklı yöntemler kullanılmaktadır. üretimdeki en son gelişmelerden biri de üç boyutlu imalattır. Bu çalışma, üretim sistemlerinin geldiği en son nokta olan üç boyutlu imalatta üretilen ürünlerin gerçek koşullar altında kullanımı esnasında nasıl davranış sergilediğini ortaya koymak üzere gerçekleştirilmiş çalımaları incelemeyi ve bu süreçler hakkında farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Üç boyutlu imalat günümüzde katma değeri yüksek alanlarda özel ürünlerin üretiminden hobi tipi oyuncak ürünlerin üretimine kadar kullanılmaktadır. Endüstri 4.0'ın konuşulduğu ve gelişmiş ülkelerde yavaş yavaş hayata geçtiği şu günlerde üç boyutlu imalat ile neler yapılabildiği ve bu yapılanların hangi standartalr altında test edilebileceğini ortaya koymaktadır.

Keywords: 3D Printing, Additive Manufacturing, Mechanical Testing, Standart

Uçucu Kül Tabanlı, Yüksek Fırın Cürufu Katkılı Harman Tuğlasının Su Emme Özelliği Üzerine Deneysel Araştırma

Ph.D. Arzu Çağlar - Asst. Prof. Ph.D. Hakan Çağlar - Lec. Ahmet Şahin – Ms. Hacer Uzunalioğlu

ÖZ

Tarihin en eski yapı malzemesi olan tuğla; Killi toprak ve suyun homojen bir şekilde harmanlamasıyla oluşan bir yapı malzemesidir. Restorasyon başta olmak üzere, yeniden yapım ve dekorasyon işlerinde kullanılan harman tuğla zaman içerisinde gelişememiş geleneksel bir malzemedir. Bu çalışmada, en az 10.000 yıllık bir geçmişe sahip ilk yapı malzemesi olan harman tuğlası (İspir, 2010) üzerinde iyileştirme yapılması hedeflenmiştir. Amaç: Bu çalışma geleneksel bir malzeme olan harman tuğlasının endüstriyel atık olan uçucu külün %5 oranında sabit tutulup, yüksek fırın cürufunun farklı oranlarda (%5, %10, %15 ve %20) kullanılarak harman tuğlasının su emme özelliğine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Araştırmada ilk aşamada, uçucu kül tabanlı yüksek fırın cürufu katkılı harman tuğlası numunesi üretimi gerçekleştirilmiştir. İkinci aşamada ise üretilen harman tuğla numunesi, fiziksel özelliklerden olan ağırlıkça su emme deneyine tabi tutulmuştur. Sonuç: Çalışma sonunda, endüstriyel atıkların harman tuğlasının su emme oranında azalmaya neden olduğu sonucuna varılmıştır. Diğer bir deyişle uçucu külün sabit tutulup, yüksek fırın cürufu katkısının artırılması harman tuğlasının su emme özelliğine olumlu yönde katkı sağlamıştır. Endüstriyel atıkların harman tuğla üretiminde kullanılması hem tuğla özelliklerini iyileştirmekte hem de çevreye bırakılan atıkların azalmasına katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uçucu Kül, Yüksek Fırın Cürufu, Harman Tuğla, Su Emme Özelliği

Experimental Research On Water Absorption Properties of Blended Bricks of Fly Ash Based, Blast Furnace Slag Addition

Abstract

Brick which has the oldest building material in history; It is a building material formed by homogenous blending of clay soil and water. The blending brick, which is used in restoration particularly, reconstruction and decoration works, is a traditional material that has not developed over time. In this study, it was targeted to make improving on the blended bricks (İspir, 2010), which is the first building material with a history of at least 10.000 years. Aim; This study, in production blended brick which is a traditional material, fly ash which is industrial waste at the rate of 5% was kept constant and it was purposed to determine on the effect water absorption property of produced blended brick by using different rates of (5%, 10%, 15% and 20%) of blast furnace slag. Method; In the first stage of the study, a sample of a fly ash-based blast furnace slag doped blended brick has produced. In the second stage, the sample of the threshing brick produced was subjected to the water absorption test of the physical properties. Conclusion; At the end of the study, it was concluded that industrial wastes caused a decrease in the water absorption rate of the blending brick. In other words, the fly ash was kept constant and the increase of the blast furnace slag additive contributed positively to the water absorption property of the blended brick. The use of industrial wastes in the production of blended bricks will both improve the properties of the bricks and contribute to the reduction of wastes left to the environment.

Keywords: Fly Ash, Blast Furnace Slag, Blended Brick, Water Absorption Property

Ultra-Thin Graphitic Carbon Nitride Supported Methanol Fuel Cell

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Lütfi Yola – Assoc. Prof. Ph.D. Necip Atar

Abstract

Carbon nitrides are important polymeric materials consisting mainly of carbon and nitrogen. They are carbon materials with substitution of the carbon atoms by nitrogen. Graphitic carbon nitride (g-C3N4) is prepared as an effective organic semiconductor catalyst. g-C3N4 is not only the most stable allotrope of carbon nitrides at ambient atmosphere, but it also has rich surface properties. In this report, a novel ultra-thin graphitic carbon nitride (utg-C3N4) for fuel-cell application was developed. The utg-C3N4 also exhibited a higher peak current for methanol oxidation than those of comparable GCE and g-C3N4/GCE, providing evidence for its higher electro-catalytic activity.

Keywords: Ultra-Thin Graphitic Carbon Nitride Supported Methanol Fuel Cell

Ultrasonic Assisted Synthesis of Graphene Decorated TiO2/ZnO Composite Nanostructures for Enhanced Photocatalytic Activity

Asst. Prof. Ph.D. Tuba Kılınç

Abstract

In recent years, photocatalysis studies have focused on the use of nano materials as photocatalyst for environmental problems. Titanium dioxide (TiO2), zinc oxide (ZnO), and Graphene nanostructures are the most widely used as promising photocatalyst, demonstrating a very important role in environmental remediation because of their nontoxicity, low cost, high photocatalytic efficiency. In this study, TiO2-graphene-ZnO (TGZ) composite nanostructures were synthesized by an ultrasonic-assisted method. The structure and morphology of the TGZ hetero catalysts were carefully characterized using X-ray diffraction (XRD), scanning electron microscopy (SEM). The photocatalytic efficiency of the as-prepared TGZ was tested by photodegradation of methylene blue (MB) and Orange G (OG) solutions under UV light. Our results showed that graphene actively participated in the photocatalysis and eventually increased the photocatalytic activity.

Keywords: TiO2, Graphene, ZnO, Photocatalytic Activity

Gelişmiş Fotokatalitik Aktivite İçin Grafen Dekore Edilmiş TiO2 / ZnO Kompozit Nanoyapıların Ultrasonik Destekli Sentezi

ÖZ

Son yıllarda, fotokataliz çalışmaları nano materyallerin çevresel problemler için fotokatalist olarak kullanılmasına odaklanmıştır. Titanyum dioksit (TiO2), çinko oksit (ZnO) ve Grafen nanoyapıları, toksik olmaları, düşük maliyetli olmaları ve yüksek fotokatalitik verimleri nedeniyle çevresel iyileştirmede çok önemli bir rol oynayan, gelecek vadeden fotokatalist olarak en yaygın kullanılanlardır. Bu çalışmada, TiO2-grafen-ZnO (TGZ) kompozit nanoyapılar ultrasonik destekli bir yöntemle sentezlenmiştir. TGZ hetero katalizörlerinin yapısı ve morfolojisi, X-ışını difraksiyonu (XRD), taramalı elektron mikroskobu (SEM) kullanılarak dikkatlice karakterize edilmiştir. Hazırlanan TGZ'nin fotokatalitik etkinliği, UV ışığı altında metilen mavisi (MB) ve Orange G (OG) çözeltilerinin fotodegradasyonu ile test edilmiştir. Elde ettiğimiz sonuçlar, grafenin fotokatalitik bozundurmaya aktif olarak katıldığı ve fotokatalitik aktiviteyi arttırdığı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: TiO2, grafen, ZnO, Fotokatalitik Aktivite

Ultrasonikasyon İşleminin Partiküllü İçeceklerin Çözünürlükleri Üzerine Etkisi

Arş. Gör. Hande Özge Güler - Prof. Dr. Yusuf Yılmaz - Helin Ezgi Tanrıkulu – Fatma Göç - Dilruba Yıldırım - Prof. Dr. Oğuz Gürsoy

ÖZ

Ultrasonikasyon gıda işleme proseslerinde ön işlem olarak kullanılan etkili bir mekanik tekniktir. Bu çalışmada oda sıcaklığında, %100 genlik değerinde ve farklı sürelerde uygulanan ultrasonikasyon işleminin partiküllü yapıya sahip taze sıkılmış portakal suyu ve çikolatalı içecek tozu içeren süt (ÇİTS) üzerine fiziksel etkisi incelenmiştir. Bu amaçla ultrasonikasyon uygulanan (3 ve 6 dakika) ve uygulanmayan numunelerden belirli periyotlarda (0-60 dakika) örnekler alınarak renk, tortu miktarı ve bekleme süresine bağlı olarak serum ayrılması değerleri ölçülmüştür. Örnekler, ölçü silindiri (100mL) içerisine alınmış ve üst fazlarından belirli hacimde (20mL) tüplere aktarılarak santrifüj edilmesiyle tortu miktarı tespit edilmiştir. Portakal suyunda ultrasonikasyon uygulamasının tortu miktarına önemli etkisi saptanmamış olup CIELAB L*, a* ve b* değerlerini etkilediği gözlenmiştir ($p<0.05$). Kontrol örneklere kıyasla (37,88±1,46) 6 dakika ultrasonikasyon uygulanan portakal suyu örneğinin (40,95±0,90) L* (parlaklık) değerinde önemli bir artış saptanmıştır ($p<0.05$). Ayrıca, 6 dakika ultrasonikasyon uygulanması a* ve b* değerine etki ederken, 3 dakika ultrasonikasyon uygulanması b* değerine etki etmiş, a* değerini etkilememiştir ($p>0.05$). ÇİTS ile yapılan denemelerden elde edilen sonuçlara göre ultrasonikasyon uygulamasının ve geçen zamanın tortu ağırlığına, L* ve b* değerine önemli bir etkisi olduğu ancak a* değerine etkisinin bulunmadığı görülmüştür. Ultrasonikasyon işleminin ÇİTSin tortu ağırlığına etkisi istatistiksel olarak önemli iken, uygulama süresinin etkisi önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Kontrol grubu ÇİTSin tortu ağırlığı (0,52±0,03 g), 3 dakika ultrasonikasyon uygulanan numunelere kıyasla (0,90±0,07 g) düşük saptanmıştır. Benzer şekilde parlaklık değeri kontrol grubu ÇİTSe kıyasla (71,67±4,13) ultrasonikasyon uygulaması sonucunda (63,35±1,97) azalış göstermiştir ($p<0.05$). ÇİTSe ultrasonikasyon uygulamasının a* değerine önemli bir etkisi gözlenmezken 3 dakika ultrasonikasyon uygulanması b* değerine anlamlı etkisi saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuçta, ultrasonikasyon işlemiyle partikül içeren taze sıkılmış portakal suyu ve ÇİTS gibi ürünlerde partiküllerin etkin şekilde askıda kalması sağlanmış ve yöntemin, ürünlerin tüketimi süresince yapısal özelliklerinin korunmasında kullanılabilecek potansiyele sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ultrasonikasyon, Portakal Suyu, Çikolatalı İçecek Tozu, Çözünürlük

Uzman Sistem Tabanlı Tasarım Programı Uygulaması

Prof. Ph.D. Mustafa Bozdemir

ÖZ

Bu çalışmada, mekanik sistemlerin tasarım eğitimi için geliştirilmiş kavramsal tasarım modeli anlatılmıştır. Bu modeli kullanarak çalışan bir uzman sistem bilgisayar programı geliştirilmiştir. Programın öğretmen yada tasarım uzmanı kişiler tarafından oluşturulmuş bilgi tabanı sayesinde, öğrenci uygulamalı eğitim sırasında yönlendirilebilmektedir. Bu bilgi tabanı gerektiğinde yetkili kişiler tarafından güncellenebilir ve diğer bilgisayarlara dağıtılabilir yapıdadır. Program sayesinde öğrenciler konusunda uzman öğretmen ve tasarımcıların deneyimlerini barındıran bilgi tabanı eşliğinde, interaktif olarak tasarım yapabilmektedir. Ayrıca uzman sisteme kendi fikir ve düşüncelerine uygun müdahalede de bulunabilmektedir. Öğrenci tarafından yapılan tüm işlemler program tarafından aşamalı olarak kaydedilebilmekte ve çalışma sonunda bilgi rapor sayfası haline getirilebilmektedir. Geliştirilen bu tasarım eğitim programı sayesinde, mekanik sistemlerin tasarım eğitimi için gerekli eğitim süresi azaltılmakta, daha etkili bir eğitim ortamı sağlanmakta ve geliştirilebilir bir tasarım öğretim bilgi tabanı hizmete eğitime yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mekanik Tasarım Eğitimi, Kavramsal Tasarım, Uzman Sistemler

Expert System-Based Design Program Application

Abstract

In this study, the conceptual design model developed for the design education of mechanical systems is explained. An expert system computer program was developed using this model. Thanks to the knowledge base created by the program's teachers or design experts, the student can be guided during practical training. This knowledge base can be updated by authorized persons when necessary and can be distributed to other computers. Through the program, students can design interactively with the knowledge base that includes the experiences of expert teachers and designers. In addition, the expert can intervene in the system in accordance with his own ideas and ideas. All transactions made by the student can be progressively recorded by the program and can be made into the information report page at the end of the study. Thanks to this design training program developed, the necessary training time for the design training of mechanical systems is reduced, a more effective training environment is provided and a design teaching knowledge base that can be improved helps the training.

Keywords: Mechanical Design Education, Conceptual Design, Expert Systems

Vakum Soğutma İşleminin Et Teknolojisinde Kullanımı

Arş. Gör. Hande Özge Güler - Prof. Dr. Yusuf Yılmaz - Prof. Dr. Oğuz Gürsoy

ÖZ

Et, besin içeriği bakımından iyi bir protein, mineral ve vitamin kaynağı olmanın yanı sıra, kendine has lezzetiyle insan beslenmesinde önemli bir gıdadır. Et ve et ürünleri daha iyi tüketilebilmesi ve sindirilebilmesi amacıyla işlenmekte; çeşitli katkılar ve işlemlerle muhafaza süreleri uzatılabilmektedir. Soğutma, özellikle taze et ürünlerinin muhafazasında yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemle et ve et ürünlerinin sıcaklığı mümkün olduğunca hızlı düşürülmekte, mikroorganizmaların üreme hızı ve metabolik fonksiyonlarını kontrol altına alınmakta ve ürünlerin besin değeri ile kalitesi korunarak raf ömrü uzatılmaktadır. Gıda endüstrisinde ön soğutma veya doğrudan soğutma amacıyla çeşitli geleneksel yöntemler kullanılmakta olup özellikle büyük gıda parçalarının soğuması esnasında ısı iletiminin yetersiz oluşundan dolayı bu işlemlerin çoğu amacına ulaşamamakta veya uzun sürelerde tamamlanmaktadır. Vakum soğutma, su içeriği yüksek ve gözenekli yapıya sahip ürünlerin hızlı bir biçimde soğutulabilmeleri için ideal bir yöntemdir. Teknik, vakum odasında ortam basıncının düşürülmesi ile suyun buharlaştırılması sonucu üründen ısının uzaklaştırılmasını içerir. Yöntemin en büyük avantajı yüksek soğuma hızları ile oldukça kısa soğuma sürelerinin elde edilmesidir. Ayrıca ürünün bekleme süresinin, mikrobiyal çoğalma riskinin ve enerji tüketiminin azaltılması, üretim verimliliğinin ve raf ömrünün arttırılması gibi avantajları bulunmaktadır. Bu çalışmada et ve et ürünlerinin vakum soğutulması işlemine yönelik güncel literatür çalışmaları derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vakum Soğutma, Geleneksel Soğutma, Soğuma Hızı, Et ve Et Ürünleri, Gıda Güvenliği

Van Gölü Havzasındaki Pomza Madeninin Ekonomik Jeolojisi

Dr. Ali Kılıçer

ÖZ

Bu çalışmada ülkemizde zengin rezervlere sahip pomza madeninin ekonomiye daha verimli bir şekilde entegrasyonunu sağlayabilmek için inşaat sektöründe kullanılabilirliği araştırılmıştır. Bu nedenle pomzanın, inşaat sektöründe son yıllarda sıkça kullanılmaya başlanan ve hızlı bir biçimde Ar-Ge çalışmalarına devem edilen köpük beton üretiminde kullanılıp kullanılmayacağı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma kapsamında pomzadan elde edilen köpük betonların yapı sektöründe kullanılabilirliğini tespit etmek için köpük beton örnekleri üzerinde tek eksenli basınç deneyi ve ısı iletkenliği deneyleri yapılmıştır. Pomzanın köpük beton içinde agrega olarak kullanılmasıyla birlikte 728 kg/m3'de 3.1 Mpa değerine ulaşılmıştır buda pomza katkılı köpük betonun inşaat sektöründe yalıtım betonu olarak kullanabileceğini göstermektedir. Isı iletkenliği için, birim ağırlığı 436 kg/m3 olan pomza katkılı köpük betonun ısı iletkenlik değeri 0,090 W/mK olarak elde edilmiştir bu sonuçta pomza katkılı köpük betonunun ısı iletkenlik değerlerinin TSE 825'te verilen değerlerin altında olduğu ve Türkiyenin tüm bölgelerinde ısı yalıtım malzemesi olarak kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Jeoloji, Köpük Beton, Isı Yalıtımı, Pomza.

The Economic Geology of Pumice mine in Van Lake Basin

Abstract

In this study, the usability of the pumice mine which has rich reserves in our country, in the construction sector, has been investigated in order to provide more efficient integration into the economy. For this reason, whether pumice will be used in the production of foam concrete which has been started to be used frequently in the construction sector in recent years and which is continued in R & D studies has been tried to determine rapidly. Within the scope of our study in order to determine the usability of foam concrete obtained from pumice in building sector, uniaxial pressure test and thermal conductivity tests have been performed on foam concrete samples. With the use of pumice as aggregate in foam concrete, the value of 3.1 Mpa at 728 kg / m3 has been reached and this shows that pumice doped foam concrete can be used as insulation concrete in construction sector. For the thermal conductivity per unit weight of 436 kg / m3 pumice foam concrete has a thermal conductivity value of 0.090 W / mK has been obtained so these results have shown that the thermal conductivity values pumice foam concrete are under the values of TSE 825 and the given value can be used as thermal insulation material in all regions in Turkey.

Keywords: Economic Geology, Foam Concrete, Thermal İnsulation, Pumice.

Whitlockite-Doped-Zn ile Reaktif Siyah 5'in Fotokatalitik Bozunma Çalışması

Ph.D. Cand. Ayşegül Yücel - Ph.D. Cand. Selda Sezer - Ph.D. Fatma Bilge Emre - Assoc. Prof. Ph.D. Funda Okuşluk

ÖZ

Reaktif Siyah 5'in bozunma çalışması fotokatalitik yöntemle gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla Whitlockite (WhC) kullanıldı. WhC (Ca2, 71Mg0,29 (PO4) 2), kalsiyum fosfatın nadir bir formudur. WhC biyoseramik malzemesi sonikasyon yöntemi ile deniz kestanesinden sentezlendi. Senteze sırasıyla, ağırlıkça% 3, % 5, % 7, % 10 ve % 15 olacak şekilde çinko oksit ilave edildi. WhC'nin yapısal karakterizasyonu XRD (X - Ray Difraksiyonu) (Şekil 1), SEM (Taramalı Elektron Mikroskobu) ile yapıldı(Şekil 2). WhC-katkılı-Zn'nin fotokatalitik testleri Solar-box ile gerçekleştirilmiştir. 0,06 gram WhC-katkılı-Zn (tüm katkılı oranlar için), 240 dakikalık ışınlama süresi, 530 W/m2 irridasyon gücünde ve nötral pH'ta (6,04) en iyi sonuçlar elde edildi. Optimum durumda Reaktive siyahı 5 boyasının yaklaşık% 95-98 oranında bozunduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Fotokatalitik Bozunma, Whitlockite, Katkılı

Photocatalytic Degradation Studies of Reactive Black 5 With Whitlockite-Doped-Zn

Abstract

A degradation study of Reactive Black 5 was carried out with photocatalytic method. Whitlockite (WhC) was used for this aim. WhC (Ca2,71Mg0,29(PO4)2) was a rare form of calcium phosphate. WhC bioceramic material was synthesized from sea urchin by sonications method and then zinc oxide was added at certain rates 3wt %, 5wt%, 7wt%, 10wt% and 15wt%, respectively. The structural characterization of WhC was performed by XRD (X – Ray Diffraction)(Figure 1), SEM (Scanning Electron Microscopy) images (Figure 2). Photocatalytic tests of WhC-doped-Zn was carried out with the Solar-box. Degradation of Reactive Black 5 dye was done at the 0,06 grams of WhC-doped-Zn (to for all doped rates), irradiation time of 240 minutes, 530 w/m2 at a power of irridation and at the natural pH (6,04) of solutions. Nearly 95-98% degradation was obtained in optimum condition.

Keywords: Photocatalytic Degradation, Whitlockite, Doped

Yangın Yönetiminde Coğrafi Bilgi Sistemi

Asst. Prof. Ph.D. Hatice Canan Güngör

ÖZ

Günümüzde ülkelerin kalkınma politikalarında acil durum planlarının varlığı etkin rol oynamaktadır. Acil durum planlarına bilgi sistemleri teknolojilerinin dahil edilmesi örneklerine, özellikle gelişmiş ülkelerin kalkınma planlarında rastlanmaktadır. Bilgi sistem teknolojilerinin başında gelen Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS), verilerin toplanması, yönetilmesi ve analiz edilmesi için bir çerçevedir. CBS kullanıcılara doğru karar vermelerini sağlamak için, birçok veri türünü bütünleştirir, mekansal konumu analiz eder ve bilgi katmanlarını haritalayarak görselleştirmeler halinde sunar. Bu benzersiz yetenekle, hemen hemen her alanda dünya çapında yüz binlerce kuruluş tarafından, karmaşık sorunları çözmek, analiz etmek, bilgi paylaşmak ve çözüm üretmek için CBS kullanılmaktadır. Yangın gibi, mücadele, müdahale, ilk yardım ve tahliye gerektiren acil durum yönetiminde CBS'den faydalanmak, olay sırasında ve sonrasındaki tüm evrelerde ilgili tüm kuruluşlara karar vermede hız, kolaylık ve verimlilik sağlayacaktır. Bu çalışmada ülkemizde yangın yönetiminin CBS ile gerçekleşebilirliğine dikkat çekilmiş, Konya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Birimi tarafından tutulan yangın kayıtlarının CBS ile entegre edilerek yangın riski yüksek yerlerin belirlenmesine çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemi(Cbs), Acil Durum Planları, Yangın Yönetimi, Planlamada Cbs

Geographical Information System in Fire Management

Abstract

Today, the existence of emergency plans in the development policies of countries plays an active role. Examples of the inclusion of information systems technologies in emergency plans are found in the development plans of developed countries. Geographical Information System (GIS), which is one of the leading information system technologies, is a framework for data collection, management and analysis. GIS integrates many types of data, analyzes spatial location, and mapping information layers in visualizations to enable users to make the right decision. With this unique talent, GIS is being used by hundreds of thousands of organizations worldwide to solve, analyze, share information and produce solutions in almost every field. Benefiting from GIS in emergency management, such as fire, fighting, intervention, first aid and evacuation, will provide speed, convenience and efficiency in deciding all relevant organizations at all stages of the event and after. In this study, it has been pointed out that the fire management in Turkey is realized with GIS and the fire records kept by the Konya Metropolitan Municipality Fire Department are integrated with GIS to determine the places with high fire risk.

Keywords: Geographic Information System (Gıs), Emergency Plans, Fire Management, Gıs in Planning

Yeni Bir Tersinir Olmayan Veri Gizleme Algoritması

Asst. Prof. Ph.D. Ali Durdu

ÖZ

Bu çalışmada, imgeler için tersinir olmayan yeni bir veri gizleme yöntemi önerilmiştir. Önerilen sırörtme yöntemi sıkça kullanılan son bite gizleme(LSB) yöntemi yerine eşleştirme yöntemini kullanmaktadır. Örtü imge 4-baytlık bloklara bölünür. Gizlenecek mesajda 4-bit parçalar halinde gizlenir. Önerilen yöntemde 4-bit veri gizlemesinde örtü imgede 1-bit değişim oluşmaktadır. Yöntem örtü imgede literatürdeki yöntemlere göre daha az değişiklik yaparak steganaliz yöntemlerine karşı daha başarılı sonuçlar vermiştir. Yöntemin başarım performansı literatürdeki çalışmalar ile kıyaslanmış ve sonuçlar gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tersinir Olmayan Stegnografi; Lsb Yer Değiştirme; Eşletirme Alanı; Resim Steganografisi

A New Irreversible Data-Hiding Algorithm

Abstract

This paper proposes a new irreversible steganography technique for digital images. The proposed method incorporates a mapping approach in order to minimize the level of change in the cover media. In doing so, the media is divided into 4-byte groups and the hidden message is split into 4-bit segments. The method can store as much as 4 bits hidden data into the cover media by causing only a single bit alteration. The performance of the method has been compared with latest methods in the literature. The method demonstrates better metrics used in steganography studies. Throughout the performance testing procedures, only digital images are used for both hidden data and cover media.

Keywords: Irreversible Steganography; Lsb Replacement; Mapping Area; İmage Steganography.

Yeşil Alanların Kentsel Isı Adası Üzerine Etkisi

Araştırmacı Reva Şermet – Prof. Dr. Murat Özyavuz

ÖZ

Hızlı nüfus artışı ile doğal kaynakların tükenme tehlikesi ile karşı karşıya kalması, fosil yakıtlı enerji kaynaklarının azalması, iklim değişikliği gibi sorunlar tüm sektörlerin çevreye duyarlı hareket etmelerini zorunlu hale getirmiştir. İnşaat sektörü de üzerine düşen gerekliliği çevre dostu inşaat uygulamaları ile yerine getirmeye çalışmaktadır. Etkin enerji kullanımı, su verimliliği, atık yönetimi gibi birçok bileşenden oluşan yeşil bina kavramının en önemli bileşenlerinden biri de sürdürülebilir malzeme kullanımıdır. Buna bağlı olarak son dönem peyzaj tasarımlarında da sürdürülebilirlik ve çevre koruma politikaları etkileyici olmaktadır. Gelişen teknoloji ile inşaat malzemesi pazarının hareketlendiği ancak çevre sorunlarının da arttığı gözlenmiştir. Malzemelerin, üretim, nakliye, kullanım gibi yaşam döngülerinin her aşamasında çevre üzerinde etkisi vardır. Bu etkiyi en aza indirmek amacıyla geri dönüşebilir, tekrar kullanılabilir, yenilenebilir kaynaklı malzemelerin üretilmesi ve üretim enerjisi düşük, yerel malzeme seçimine dikkat edilmesi gerekmektedir. Bugün geniş bir meslek grubu, enerji, malzeme ve üretim sistemlerini gözden geçirmektedir. Malzemelerin çevreye verdiği zararları ölçerek en aza indirmeye çalışan bir takım kuruluşlar tarafından malzemeler sınıflandırılmaktadır. Bir malzemenin sürdürülebilirliğini değerlendiren uluslararası birçok standart ve sertifika sistemi geliştirilmiştir. LEED, BREEAM, DGNB, GREENSTAR gibi yapının ne derece çevre dostu olduğunu değerlendiren yeşil bina sertifika sistemleri, üreticileri ve kullanıcıları yine uluslararası standartlara uygun, sertifikalı sürdürülebilir malzeme üretimine ve kullanımına yönlendirmektedir. Bu çalışmada sürdürülebilir malzeme tanımı ve malzeme sertifikalarına yer verilmiş, peyzaj mimarlığı uygulamalarında kullanılan malzemelerin sürdürülebilirliği tartışılmış, sürdürülebilir olarak değerlendirilen malzemelerin sertifikalandırılması gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Isı Adası, Sürdürülebilirlik, Yeşil Alanlar, İklim Değişikliği

Yüksek Fırın Cürufunun Seramik Duvar Karosu Özelliklerine Etkilerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Tuna Aydın - Ms. Hülya Betül Yegen

ÖZ

Bu çalışmada Zonguldak Ereğli Demir ve Çelik Fabirkaları (Erdemir) yüksek fırın cürufu (YFC) seramik duvar karosu üretimi için alternatif hammadde kaynağı olarak kullanılmıştır. % 3, % 5 ve % 10 oranında yüksek fırın cürufu duvar karosu reçetelerinde kalsit yerine kullanılmıştır. Numuneler Kırıkkale Üniversitesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği bölümü seramik porses laboratuvarlarında hazırlanmış ve 1150 ºC de 60 dakikada laboratuvar koşullarında pişirilmiştir. Küçülme, su emme ve eğme dayanımı gibi teknik özellikleri ile sinterleme analizi ve mikroyapı özellikleri de incelenmiştir. Çalışma sonucunda yüksek fırın cürufu duvar karosu üretiminde cevre dostu ve alternatif bir hammadde olarak kullanılabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sinterleme, Mikroyapı, Geri Dönüşüm, Seramik Duvar Karosu

Investigation of the Effects of Blast Furnace Slag On the Properties of Ceramic Wall Tile Body

Abstract

In this study, Zonguldak Eregli Iron and Steel Factories blast furnace slag was used as an alternative raw material for the ceramic wall tile production. Maximum 10 % by weight of blast furnace slag was used instead of calcite in the wall tile recipes. All samples were prepared in Ceramic Process laboratory of Kırıkkale University Metallurgy and Material Engineering department and sintered at 1150 ºC for 60 minute under the laboratory conditions. Technological properties such as shrinkage, water absorption and bending strength were investigated and it was also examined sintering properties and microstructural properties of the green and fired samples. As a result of the study it has been determined that blast furnace slag can be used as an environmentally friendly and alternative raw material in wall tile production

Keywords: Sintering, Microstructure, Recycling, Ceramic Floor Tile

Tarımsal Atıklar ile Kömür Şlamlarının Mikrodalga ile Kostik Çözeltilmesi-Humat Pelet Üretimi

Asst. Prof. Ph.D. Yıldırım Tosun

ÖZ

Tarımsal, odun artıkları ve selülozik atıklar, gübre üretimi için Şırnak asfaltit çamuru ile mikrodalga radyasyon altında çözeltilebilir. Atıklar, aktivasyon için mikrodalga ısıtma olarak pelet haline getirilmiştir. Peletler ekstrüzyonla üretildi, mısır ve kabuklu kabuklu silajlı hemi selülozun mikrodalga sıcaklığında ekstrüde edilerek, hemiselülozların su oranına bağlı olarak en iyi sıkıştırma özelliklerini göstermiştir., Mısır sapı esaslı peletlere kıyasla nispeten zayıf reaktiftir, ki bu değer % 10 / dak olmuştur. Bu arada, 700 kPa'lık bir pelet mukavemeti ile homojen ve alkali emici gübreler üretilmiştir. Yağ ekstre edildiğinde, bozunma yapısı aynı mısır sapı hemi selülozunda ki gibi olmuştur. Termal bozunma durumları, yağ döküm ve ekstrüde peletler için sıcaklık olarak belirlenmiştir. Asfaltit şlam ve mısır sapı hemi selülozdan üretilen peletler içerdiği alkali içeriğinde ötürü daha iyi gübre ürünler sağlamıştır. Pelletler, mikro gravimetrik analiz ile gözlemlendiği gibi 75 ° C'lik yağ karışımında ekstrüde edilmiş mısır sapı peletleri hariç, çoğunlukla homojen ve bozunma içermezler. Pelet yoğunluğu hafif olmuş, toprak ıslahında yeterli reaksiyon süresi sağlayarak sulama çözünümü için çok yeterli olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mikrodalga Liç, Tarımsal Atıklar, Kömür Şlamı, Humat Peletleri, Gübre Peletleri

Microwave Caustic Leaching of Coal Slimes With Agricultural Wastes - Production of Humate Pellets

Abstract

The agricultural, wood wastes and cellulosic sewage wastes may be leached under microwave radiation by Şırnak asphaltite slime for fertilizer production. The wastes were pelletized as microwave heating for activation. The pellets were produced via extrusion, corn and nut shell waste silage hemi cellulose extruded at microwave temperature showed the best compression properties depending on water ratio of hemicelluloses, compared with corn stalk based pellets were relatively poor reactive, which was took 10 %/min. Meanwhile, homogenous and alkali sorbent fertilizer pellets were produced with a pellet strength of 700 kPa. The cracking structure was obtained from the same corn stalk hemi cellulose when oil extracted was used. The states of thermal degradation were found as temperature for oil casted and extruded pellets. The pellets produced from asphaltite slime and corn stalk hemi cellulose gave better products in alkali content absorbed. The pellets were mostly homogenous and crack-free except for the corn stalk pellets extruded at 75°C oil mixing as observed via micro gravimetric analysis. The density of pellets was so light for irrigation digest providing sufficient reaction time in the soil remediation.

Keywords: Microwave Leaching, Agricultural Wastes, Coal Slime, Humate Pellets, Fertilizer Pellets

BIM'in Altyapı Tesislerinin Modellenmesindeki Kullanımı ve İstanbul Yeni Havalimanı Örneği

Aydın Civelekoğlu - Assoc. Prof. Ph.D. Burak Akpınar

ÖZ

BIM (Building Information Modeling – Yapı Bilgi Modellemesi) kavramı, temel olarak tasarım, yapım ve yapının işletmeye açılarak faaliyete geçmesi sonrasında yönetim gereksinimlerini karşılamak üzere yapı üretim süreçlerinin, bilgisayar ortamında veri paylaşımına ve disiplinler arası birlikte çalışabilirliğe imkan sağlayacak şekilde modellenmesi olarak açıklanmaktadır. Özellikle yüksek katlı yapılar, metro tesisleri ve havalimanı gibi büyük mühendislik projelerindeki yapım ve işletme süreçlerinde BIM in kullanımı, sağladığı eş zamanlı disiplinler arası çalışma imkanı nedeniyle dünya genelinde ve ülkemizde hızla artmaktadır. Genel anlamda teknik altyapı tesisleri bir yerleşim yeri ya da yapı için gerekli olan yol, kanalizasyon, su, elektrik, doğalgaz vb. tesisatın tümü olarak ifade edilmektedir. Söz konusu mühendislik projelerinde büyük öneme sahip olan altyapı tesislerinin BIM ile entegrasyonu sayesinde yapının imalat, işletme ve yönetim süreçlerinde eş zamanlı disiplinler arası çalışma mümkün olmaktadır. Bu çalışma kapsamında İstanbul Yeni Havalimanı inşaatı sırasında altyapı tesislerinin modellenerek BIM süreçlerine entegrasyonu ile ilgili yapılan çalışmalar açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapı Bilgi Modellemesi, Teknik Altyapı Tesisleri, İstanbul Yeni Havalimanı

The Use of BIM in the Modeling of Infrastructure Facilities and the Case of Istanbul New Airport

Abstract

The concept of BIM (Building Information Modeling) is explained as the modeling of building production processes in a way to enable data sharing and interdisciplinary interoperability in order to meet the management requirements. The use of BIM especially in large engineering projects such as high-rise buildings, subway facilities and airports is increasing rapidly in the world and in our country due to the possibility of simultaneous interdisciplinary work. In general, technical infrastructure facilities are defined as all of the installations such as sewage, water, electricity and natural gas required for a structure. Thanks to the integration of infrastructure facilities with BIM, which are of great importance in these engineering projects, interdisciplinary work is possible in the construction, operation and management processes of the structure. Within the scope of this study, the studies on the integration of infrastructure facilities to BIM processes were explained during the construction of Istanbul New Airport.

Keywords: Building Information Modeling, Technical Infrastructure Facilities, Istanbul New Airport

Fe2O3 İlavesinin Diopsit Temelli Seramiklere Etkisi

Assoc. Prof. Ph. D. Rasim Ceylantekin – Expert Reyhan Başar

ÖZ

Seramik malzemeler genellikle saf değildir. Tek bir mineral dominant olabilir ancak safsızlıklar; renk, korozyon direnci, transparanlık gibi özellikler üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Seramik gereçlerin üretilmesinde kullanılan hammaddelerdeki safsızlık miktarı, ürün tipine göre değişkenlik gösterir. Porselen için renk verici oksitler mümkün olduğunca az olması gerekirken, refrakter malzemeler ise hemen hemen hiç ergitici bileşen içermemelidir. Pişirme sıcaklığına ve safsızlıklara (tipine ve miktarına) bağlı olarak, killerin pişme renkleri; kırmızı, kırmızı-kahverengi veya sarı olabilir. Bu çalışmada, Fe2O3 ilavesi miktarının diopsit temelli seramiklerin rengi üzerine etkisi araştırılmıştır. CaO-Al2O3-SiO2 stokiyometrik sistemine artan oranlarda Fe2O3 ilave edilerek (ağ % 1, 2, 4, 6, 8 ve 10) hazırlanan numuneler 1200°C de 3 h süreyle pişirilmiştir. Sinterleme sonrasında, diopsit, volastonit, akermanit ve forsterit gibi çok sayıda silikat fazının oluştuğu tespit edilmiştir. XRD kantittaif analiz sonuçlarına göre F2O3' ün forsterit veya diopsit kristal yapılarının içine girdiği belirlenmiştir. Kristalografik bilgi kartlarına göre, Fe atomunun, diopsit veya forsterit kristal yapıları içinde Ca1 veya Mg1 atomları ile yer değiştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diopsit, XRD, Rietveld Analizi, Katı Çözelti

The Effect of Fe2O3 Incorporation on Diopsite Based Ceramics

Abstract

Raw materials, used in ceramic production are generally not pure. Even some minerals are dominant, impurities have great effect on the properties of final product such as color, corrosion resistance, transparency, etc. Amount of the impurities in raw materials vary by the properties of the ceramic ware. Coloring oxides must be kept as low as possible in tablewares. On the other hand, refractory raw materials must not contain any kind of fluxing oxide. Color of the fired clays are red, red-brown and grey, depending on the firing temperature and impurities (i.e. type and amount). In this study, the effect of Fe2O3 amount on the color of diopsite based ceramics were studied. Increasing amount Fe2O3 (1, 2, 4, 6, 8,and 10 wt %) was added to CaO-MgO-SiO2 stoichiometric system and fired at 1200°C for 3 h. Several silicate phases were detected after sintering, including diopsite, wollastonite, akermanite and forsterite. With regard to quantitative analysis, Fe2O3 can be said to incorporate into either forsterite or diopsite crystals. According to crystallographic information cards, Fe atom may substitute with Ca1 or Mg1 codded atoms in the mentioned structures.

Keywords: Diopsite, XRD, Rietveld Analysis, Solid Solution

Gamma-Ray Irradiation Effects on the Electrical Properties of Pmma/pbo Deposited on P-Type Silicon

Prof. Ph.D. Sema Bilge Ocak - Prof. Ph.D. A.Birkan Selçuk - Ph.D. Defne Akay – Mr. Gökçer Güneş

Abstract

We have investigated the effects of 60 Co gamma-ray irradiation on the electrical properties the composite structure of the poly (methyl methacrylate)/lead oxide nanoparticle (PMMA/PbO). To show the influence of 60 Co gamma-ray irradiation, the current-voltage (I-V) characteristics of the composite structure, which are based on the poly (methyl methacrylate)/lead oxide nanoparticle, have been measured before and after gamma-ray irradiation at room temperature and in dark. In order to explore the γ-ray effect on electrical parameters of the composite structure have been used Cheung and Standart methods.

Keywords: Irradiation Effects, electrical Properties,current-Voltage (I-V) Characteristics

Investigation of Cryogels As Template for Silver Nanoparticles

Mr. Ahmet Karaaslan - Mr. Mehmet Umur Çelik - Prof. Ph.D. Sema Ekici

Abstract

Macro-porous hydrogels, which were set below the freezing point of the solvent, are called ‘cryogels’. The cryogels have interconnected macropores and the sizes of the macropores are between of millimeter and micrometer. These large pore sizes allow big surface areas enough to yield reasonable capacities for binding target species such as biomolecules, metal ions, drug molecules, etc. Cryogels have recently gained significant interest in the fields of chemistry, biology, biotechnology and bioengineering. Type and degree of crosslinker, freezing temperature, rate of freezing, type and composition of the gel forming solution affect the physical properties of cryogels. This study focuses on effect of porosity in cryogels on to electrical conductivity of composite cryogels. With this aim, polyacrylamide (PAAM) cryogels, which have different crosslinker (N,N’-methylenebisacrylamide, MBA) concentration, were synthesized and characterized. Reduction reaction of silver ions were realized in pores of cryogels and composite cryogels were handled. So, a cryogel composite set was obtained by changing the crosslinker concentration for observation in differences electrical conductivities of composites. These cryogel composites were characterized with spectroskopic (IR) analysis, SEM observations, and electrical conductivitiy studies. The conductivities the templates (PAAM) was increased by the incorporation the silver ions within the cryogels. It was determined that conductivity of composite increased 8-fold while porosity and pore size in cryogel raised too. Dry composites have conductivity between 1.72x10-3- 8.82x10-3 S cm-1 values, while wet composites and bare cryogels are not conductive. The prepared composites are semi-conductive materials and can be thought as potential components for electronic devices.

Keywords: Cryogel, Polyacrylamide, Silver, Conductivity

MgF2 İnce Filmler ve Karakterizasyonu

Dotorant Arzu Kırak – Dr. Öğr. Üyesi Derya Peker - Huriye Zeynep Kakacak

ÖZ

Optik kaplamalar hemen hemen bütün optik sistemler içinde ışıkla etkileşen tüm yüzeylerde kullanılmaktadır. Kaplanacak cam ile kaplama malzemesinin kırılma indisilerinin yansıtmazlık için gerekli indis koşulunu sağlamakta uyumlu olmaları halinde daha düşük yansıtma değerleri elde edilebilir. Antirefle kaplamaların fiziki özellikleri, ışığın, camın yüzeyinde yansımaları en az düzeye indirmek veya karşı yansımaları tamamıyla yok etmek üzere hesaplanır. Camın yüzeyindeki yansıma ne kadar az ise, antirefle kaplamasının kalitesi o kadar yüksektir. Anti-refle kaplamalı objektifler kullanılarak daha uzaktan daha net görüntü elde edilir. Antirefle kaplamalar tek veya çok katlı olarak camın arka yüzüne veya ön yüzüne ya da her iki yüzüne uygulanabilir.Günümüzde oldukça önemli bir yer edinen antirefle kaplama/malzemelerin oluşturulmasında kullanılan önemli bileşiklerden birisi de MgF2'dür.

Anahtar Kelimeler: : İnce Film, Ar (Antireflective) Kaplamalar, MgF2 (Magnezyum Florür).

Patojen Bakteri İdentifikasonun MALDI-TOF Kütle Spektrometresi Yöntemi ile Belirlenmesi

Lec. Serkan Sugeçti - Lec. Handan Tanyıldızı - Lec. Ph.D. Ahmet Murat Şenışık – Lec. Merve Zıvalı - Lec. Agit Ferhat Özel

ÖZ

Moleküler tanımlama yöntemleri, güvenilir ve hızlı sonuç vermesi nedeniyle son yıllarda mikrobiyoloji alanında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden biriside MALDI-TOF kütle spektrometresi yöntemidir. Bakterilerin karakterizasyonu için MALDI - TOF kütle spektrometre yöntemi sağlık, biyoteknoloji ve moleküler biyoloji gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Bu yöntem; mikroorganizmaların en önemli biyomolekülü olan protein yapılarını karakterize ettikten sonra protein profillerinin elektrik alanında belirlenmesine dayanmaktadır. Ayrıca MALDI-TOF kütle spektrometresi doğrudan hücre fraksiyonlarına ve hücresel süspansiyonlara uygulanabildiğinden kemotaksonomik sınıflandırma içinde oldukça önemli bir yöntemdir. Bu yöntem ile elde edilen protein profilleri, dataların mevcut olduğu kütüphane ile karşılaştırılarak tam tür tahini yapılabilmektedir. Bu yöntem ile yapılacak identifikasyonlar, eski kültürlerdeki ribozamal bozukluklar nedeniyle taze kültürlerden yapılmalıdır. Yapılan çalışmalarda MALDI-TOF kütle spektrometresi yöntemi kullanılarak bakteri izolatlarında %84 ile %95 arasında doğru tanımlama yapıldığı belirlenmiştir. Maya identifikasyonlarında ise bu oran %85- %100 arasında değişmektedir. Bu yöntemin en önemli avantajlarından biride çok az miktarda bakteri suşunun (105 CFU) tanımlama için yeterli olmasıdır. MALDI-TOF kütle spektrometresi yöntemi; agar ya da sıvı besiyerlerde kültüre alınmış bakterilerin identifikasyonun hızlı yapılması, kan kültürü şişelerinden pasaj yapılmadan tanımlama yapılmasına olanak sağlaması, moleküler boyutta yapılan tanımlamaların daha güvenilir olması nedeniyle otomatize bakteri tanımlama yöntemlerinin yakın gelecekte yerini alabilecek önemli bir moleküler yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: MALDI-TOF Ms, Patojen, Klinik Mikrobiyoloji, Moleküler Tanı

Determination of Pathogenic Bacterial Identification by MALDI-TOF Mass Spectrometry Method

Abstract

Molecular identification methods have been used frequently in the field of microbiology in recent years due to their reliable and fast results. One of these methods is the MALDI-TOF mass spectrometry method. For the characterization of bacteria, the MALDI - TOF mass spectrometry method is used in many fields such as health, biotechnology and molecular biology. This method; the characterization of protein constructs, the most important biomolecules of microorganisms, followed by the determination of protein profiles in the electric field. In addition, since MALDI-TOF mass spectrometry can be applied directly to cell fractions and cellular suspensions, it is a very important method in chemotaxonomic classification. The protein profiles obtained by this method can be compared with the library in which the data are available, so that the exact type can be determined. Identifications to be made with this method should be made from fresh cultures due to ribosomal disorders in old cultures. It was determined that between 84% and 95% correct identification was made in bacterial isolates using MALDI-TOF mass spectrometry method. In yeast identifications this ratio ranges from 85% to 100%. One of the most important advantages of this method is that a very small

amount of one is sufficient to identify the bacterial strain (105 CFU). MALDI-TOF mass spectrometry method; it is an important molecular method that can be used in the near future for automated bacterial identification methods because identification of cultured bacteria on agar or liquid media is fast, identification is possible without passing through blood culture bottles, and identification at molecular size is more reliable.

Keywords: MALDI-TOF Ms, Pathogen, Clinical Microbiology, Molecular Diagnosis

Rusya'nın Kafkasa Ekonomik Baskısı

Asst. Prof. Ph.D. Xoshgedem İslam

ÖZ

Mülkiyet arzusu, sürekli yönetim isteği, tek güç olma amacı, teknolojik güçle sömürüve mükemmeli gerçekleştirme ideali, sanayi toplumunun kazandırdığı değerlerdendir. Bu değerler, tarım toplumunda da söz konusu olmuş fakat uygulama sırasındaki başarı oranı,sanayi toplumundaki kadar güçlü olmamıştır. Sanayi toplumu olmanın gereklerini yerine getiren milletlerin kısa sürede hızlı bir gelişme kaydettikleri görülmüştür. Sanayi Devrimini gerçekleştiren İngiltere'den sonra bu sıralamada yer alan devletlerden biri de Rusya'dır. Ruslar, XIII. Yüzyıla dek dünya sahnesindesiyasi veaskeri anlamında fazlafaaliyet göstermeyen küçük birknyazlık (knezlik) oluşturmuşlardır. Fakat XVIII.yüzyılda, özellikle Çar I Pyotr (I Petro) döneminde ülke yapılan yenilikler sonucunda gelişmiş ve büyük güçlerden biri olma yoluna girmiştir. Avrupa'dabulunan ve orada eğitim alma fırsatı yakalayan büyük enerji ve çalışma azmi sahibi IPyotr Rusya'daki geri kalmışlığın farkına varabilmişti. O,ülkeye çeşitli sanayi dalları getirmiş ve bu konularla ilgili kanuni düzenlemeler yapmıştır. Bu faaliyetler kısa zaman içinde meyvelerini vermeye başlamış Rusya büyük güçler arasında yerini almaya başlamıştır. Bu tarihten itibaren Slav kimliği oluşturan Rusya siyasi yayılma alanını Balkanlara kadar genişletmeyi planlamış ve bu planlarını hayata geçirmek için çabalamıştır. Jeo-stratejik değer taşıyan Kafkasların kontrolüne Ruslar tarafından her zaman büyük önem verilmiştir. Daha XVIII asırdan itibaren bölge Rus İlimler Akademisi tarafında oluşturulan heyetler tarafından incelenmiş, coğrafi konumu, doğal zenginlikleri Rusların iştahını kabartmıştır. Ruslar Çarlık döneminde defalarca bölgeye saldırı düzenlemiş, bölge halkının direnciyle karşılaşmıştır. Fakat güçlü ordusu sayesinde Ruslar bölgeye sahip olmayı başarmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Güc,ekonomik,ordu,taleb,fırsat

Sol-Jel Döndürerek Kaplama (Spin Coating) Yöntemi ile Zno İnce Film Üretimi ve Karakterizasyonu

Huriye Zeynep Kakacak – Dr. Öğr. Üyesi Derya Peker - Doktorant Arzu Kırak

ÖZ

İnce film fiziğinde döndürerek kaplama yöntemi, sol-jel kaplama yöntemleri arasında en çok tercih edilen yöntemdir. Sürekli yenilenen ve gelişen günümüz teknolojisi, her geçen gün alternatif malzemelere ihtiyaç duymaktadır. Optik geçirgenlikleri yüksek olması ve iletken olmalarından dolayı saydam iletken oksit malzemeler revaçta olup; güneş pillerinde, dedektörlerde, sensörlerde, optik aynalarda, LED imalatında, entegre devrelerde v.b. olmak üzere çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Çinko oksit (ZnO) kaplama ince filmler ise saydam iletken oksit malzemelerin en önemlilerinden biri olup optoelektronik teknolojisinde sıklıkla kullanılır. ZnO ince filmler, döndürerek kaplama yönteminin kolaylığı ve düşük maliyeti ile diğerleri arasında öncelikli malzemelerdendir. Bu yöntemle, sol-jel döndürerek kaplama yönteminin parametreleri değiştirilerek üretilen ince filmlerde en iyi kristalleşmeyi gösteren filmlerin oluşacağı şartlar tespit edilmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda, elde edilen ince filmlerin kristal yapıları ayrıntılı olarak incelenerek; deney parametrelerinin ve farklı sıcakların ince filmlerin kristalleşmesine etkisi belirlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnce Film, Sol-Jel Spin Coating, Zno (Çinko Oksit).

Spray-Pyrolysis Yöntemiyle Elde Edilen CuAlS2 Filmlerinin Hazırlanması ve Karakterizasyonu

Dr. Öğr. Üyesi Derya Peker - Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Peker - Doktorant Arzu Kırak – Huriye Zeynep Kakacak

ÖZ

Bu çalışmada, I-III-VI2 üçlü chalcopyrite yarıiletkenlerden olan ve Spray-Pyrolysis (SP) yöntemiyle elde edilen, CuAlS2 yarıiletken filmlerinin bazı fiziksel özellikleri incelenmiştir. CuAlS2 yarıiletken filmleri, 275 oC taban sıcaklığında payreks cam tabanlar üzerine SP yöntemi ile elde edilmişlerdir. Elde edilen CuAlS2 yarıiletken filmlerin elektriksel iletkenlik, optik ve yapısal özellikleri, sırasıyla basit ve pratik olan sıcak-uç (hot-probe) yönteminden, oda sıcaklığında elde edilen optik absorpsiyon spektrumlarından ve X-Ray Diffraction (XRD) desenlerinden belirlenmiştir. CuAlS2 yarıiletken filmleri için elde ettiğimiz bu sonuçların, daha önceden yapılan çalışmalardaki sonuçlar ile uyumlu olduğu gözlenmiştir. Böylece, CuAlS2 yarıiletken filmlerinin, özellikle ultraviyole spektrum bölgesini içine alan ışık yayan aygıt uygulamalarında alternatif materyaller olarak kullanılabilecekleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: CuAlS2, Spray-Pyrolysis, Chalcopyrite, Optik Absorpsiyon, X-Ray Diffraction

Van Gölü Havzasındaki Pomza ve Perlit Madeninin Alkali-Silika Reaktivitesi (ASR) Üzerine Etkileri

Ph.D. Ali Kılıçer

ÖZ

ASR, çimento içerisinde bulunan sodyum oksit (Na2O) ve potasyum oksit (K2O) gibi alkalilerin beton gözeneklerinde su ile çözülerek NaOH ve KOH oluşturması ve aktif silis içeren agregalarla reaksiyona girmesi sonucunda bir jelin oluşması şeklinde tanımlanmıştır. Bu jel özellikle asfalt ve betonarme yapılarda çabuk bozulma ve çözülmeye sebebiyet vermekte bu da hem ekonomik olumsuzluklara hemde güvenlik riskine yol açmaktadır. Çalışma kapsamında, Van Gölü Havzasında zengin rezervlere sahip pomza ve perlit madenlerinin istenilen boyutlarda öğütülerek, ASR açısından tehlikeli sınırlar içinde olan agregalar yerine değişik oranlarda katılarak kullanılması ile ASR'nin indirgenip indirgenemeyeceğinin testleri yapılmıştır. Önceki çalışmalarda puzolanik malzemelerin çimento yerine kullanılması ile ASR etkilerinin düşürüldüğü bilinsede, agrega yerine kullanımı ile elde edilecek sonuçlar henüz net olarak bilinmemektedir. Bu nedenle çalışmada pomza ve perlit agrega yerine kullanılarak ASR için kullanılıp kullanılmayacağı bu çalışma kapsamında test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alkali Silika Reaksiyonu (ASR), Hızlandırılmış Harç Çubuğu Deneyi, Perlit.

The Effects of Pumice and Perlit mines in the Van Lake Basin On the Alkali-Silica Reactivity (ASR)

Abstract

ASR has been defined as the formation of a gel as a result of the reaction of alkalis such as sodium oxide (Na2O) and potassium oxide (K2O) which exist in the cement with NaOH and KOH in the concrete pores and reacting with aggregates containing active silica. This gel causes rapid deterioration and dissolution in asphalt and reinforced concrete structures and this leads to economic difficulties and security risks. Within the scope of this study, it has been tested whether the pumice and perlite mines with rich reserves in Van Lake Basin can be reduced in any desired size, by using ASR in different proportions instead of aggregates which are in hazardous borders in terms of ASR. Even though in the previous studies it is known that the effects of ASR on using pozzolanic materials instead of cement have been reduced, the results to be obtained with the use of aggregate instead have not been clear yet. Therefore, within the scope of this study, whether it will be used for ASR by using pumice and perlite instead of aggregate has been tested.

Keywords: Alkali Silica Reactivity (Asr), Accelerated Mortar Bar Test, Perlite

2013-2018 Yılları Arasında Türkiye'de Çeviribilim Alanında Hazırlanan Makaleler Üzerine Betimsel Bir Analiz

Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Balkul - Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Zahit Can – Öğr. Gör. Onur Çalık - Ahmet Faruk Gümüş

ÖZ

Bilimsel bir disiplinin kendisini akademik camiaya karşı ifade edebilmesi ve sürekli olarak güncellenebilmesi, şüphesiz o disiplinin ürettiği yayınlar vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Bu yayınlar arasında da makaleler, gerek güncel olmaları gerekse diğer yayınlara nazaran daha geniş kitlelere ulaşma olanaklarına sahip olmalarından dolayı önemli bir konuma sahiptir. Makale düzeyindeki bilimsel araştırmaların incelenmesi, akademik bir disiplinde gerçekleşen yeniliklerin ve o disiplindeki araştırma boşluklarının tespit edilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmada, 2013-2018 yılları arasında Türkiye'de çeviribilim alanında hazırlanan makaleler nitel veri analizi yöntemlerinden betimsel analiz yöntemiyle incelenmektedir. Söz konusu bu makaleler; çeviribilim alanının hangi konularını ele aldıkları, hangi bilimsel araştırma yöntemlerini kullandıkları ve hangi yıllarda yazıldıkları konu başlıkları altında incelenmektedir. Araştırma safhasında bu makalelere erişim sağlamak için çeşitli veritabanlarına başvurulmuş ve ayrıntılı bir analiz gerçekleştirilmiştir. Analiz aşamasından sonra, Türkiye'de son beş yıl içerisinde çeviribilim alanında hazırlanan makalelerin tematik bir şeması çıkarılmış ve ülkemizde çeviribilim alanında makale düzeyinde kaleme alınan çalışmaların, ilgili alanın hangi araştırma boşluklarına yanıt bulduğu ve hangi araştırma konularının bakir kaldığı tespit edilmiştir. Bu çalışma, elde edilen bulguların değerlendirilmesi ve alanda gerçekleştirilecek olan ileriki çalışmalara tavsiyeler sunarak sonlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çeviribilim, Çeviribilimin Araştırma Sahası, Betimsel Analiz, Bibliyografya

Ah Çibek Arığ Destanında Savaşçı Kadın Kahraman

Ph.D. Yaprak Pelin Uluışık

ÖZ

Türkler, sözlü kültür örneklerinin en erken dönemlerinden itibaren kadına önemli bir yer vermiş ve bu örneklerde kadını her zaman üstün bir şekilde anlatmıştır. Yaratılış ile ilgili mitolojik anlatmalarından Oğuz Kağan Destanı'na, Köktürk harfli Yenisey yazıtlarından Dede Korkut Kitabı'na kadar Türklerin İslamiyet öncesi pek çok edebi ürünü Ak Ana, Umay, Güneş Ana, Ateş Ana, Ayısıt, İnkey, Ana Maygıl, dişi su iyeleri gibi yaratıcı, bereket ve refah sağlayıcı, sağaltıcı, koruyucu vb. kadınlardan bahseder. Mitoloji, destan ve tarih üçgeninde Türklerin güçlü kadın kahramanlarına sıklıkla rastlanır ve bu kadınların birbirleri ile ilişkili oldukları noktalarda önemli ipuçları gizlidir. Tarih sahnesinden ve efsanelerden bildiğimiz amazonlar ile Turan başbuğu Tomris Hatun ve onun askeri gücü, Dede Korkut'un güçlü hanımları ve onların kırk ince belli kızları ile Selçukluların Terken (Türkan) hatunu ve onun kudreti, Karakalpakların Kırk Kız Destanı'nda anlatılan savaşçı kadınları ile Anadolu'nun Bacıyan-ı Rum teşkilatı, Türk kadınının gücünü anlatma konusunda birbirini tamamlayan örneklerdir. Bu bildiride, Türk mitolojisindeki ve destanlarındaki savaşçı, mücadeleci, destekçi, denetleyici, sahiplenici vb. kadın kahramanlar hakkında kısa bilgiler verildikten sonra Hakas Türklerinin kız alp yiğitlik destanlarından Ah Çibek Arığ'ın kadın kahramanı ve onun savaşçı özellikleri anlatılmaktadır. Hakasların kadın destan kahramanları sayıca fazladır ve bu durum incelenmeye değerdir. Hem bu açıdan hem de destanlarda görmeye alışkın olduğumuz erkek kahramanların özelliklerinin bir kadın kahramanda bulunuyor olmasının incelenmesi açısından bu bildiri önemli bir konuyu içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kadını, Mitoloji, Destan, Hakas, Ah Çibek Arığ.

Warrior Heroine in the Epic "Ah Çibek Arig"

Abstract

Turks, since the earliest examples of the oral culture, gave an important place to women and in those examples women are always described in a superior manner. From the mythological narratives of creation to the Epic of Oguz Kagan, from the Yenisey inscriptions written in Köktürk alphabet to the Book of Dede Korkut, many literary products of Turks before Islam, tells about creative, abundance and welfare provider, therapeutic and protective women such as Ak Ana, Umay, Güneş Ana, Ateş Ana, Ayısıt, İnkey, Ana Maygıl and female water spirit. In mythology, epic and history triangle, strong female heroes of Turks are frequently encountered and important clues are hidden at the points where these women are related to each other. Amazons that we know from epics, Turan's leader Tomris Hatun and her army's military might, Dede Korkut's powerful ladies and their forty slender daughters, Terken Hatun of Seljuks and her might, warrior women told in Karakalpak's Kırk Kız epic and Baciyan-i Rum organisation in Anatolia are all complementary examples in telling of Turkish women's power. In this study, after giving brief information about heroines in Turkish mythology and epics; heroine of one of the female bravery epics of Khakas Turks, Ah Çibek Arığ, and her warrior characteristics are told. Female epic heroes of Khakas Turks are many and this is worth to be examined. Both in this respect and in terms of examining the fact that characteristics of male heros that we are accustomed to see in epics belong to a female hero this time; this study contains an important issue.

Keywords: Turkish Woman, Mythology, Epic, Khakas, Ah Çibek Arığ

Ahlâk Anlayışının Edebî Eserlere Etkisi

Prof. Ph.D. Sefa Yüce

ÖZ

Edebî eserler, millî kültürün kodlarını taşırlar. Bir millet, geçmişi ile bağını edebî eserler vasıtasıyla kurar. Kadim milletler, bu bilinçten hareketle edebî eserlerdeki "sakıncalı metinler"in gençleri olumsuz etkileyeceğine inanırlar. Platon'dan Tolstoy'a kadar pek çok düşünür ve yazar bu anlayış doğrultusunda hareket eder. Edebiyat kavramının güzel ahlâkla bağı olduğu düşünülürse, bu kavram insanî erdemleri de içinde taşıyor demektir. Çünkü "insan olmak" ifadesi değer dünyasına aittir. Bu da ahlâki açıdan bir ölçü getirir. Bu ölçünün temel esası, iyiyi gerçekleştirip kötüye hayır demektir. Çünkü ahlâki değerleri oluşturan normlar ortak yaşamın kurallarıyla oluşur. Medeniyetler bu yapı üzerine "inşa" edilirler. İslâm medeniyeti dediğimiz zaman bunun temel unsuru İslâm kültürüdür. Bu da güzel ahlâktan oluşur. Bununla birlikte edebî eser, bir ahlâk kitabı değildir. Onda estetik boyut önemlidir. Yazar ve şairlerin dünya görüşleri, hayat anlayışları estetik boyutta edebî eserlerine yansırlar. Edebiyatın konusu insandır. Edebî eserde asıl arzulanan, insanın millî ve manevi değerler manzumesi içinde "iyi, güzel, doğru ve faydalı" yanlarının ele alınmasıdır. Bir edebî eseri değerli kılan, hayatla olan bağı, üslûp özellikleri, evrensellik yönüdür. Bütün bunlar insan ruhuna nüfuz ederse bir anlam kazanır. Edebî eserin estetik yönünden ziyade eğitici yönünü önemseyen şair ve yazarlar ise, eserlerinde ahlâki yönü öne çıkarırlar. Özellikle Ahmet Mithat, Mehmet Âkif ve Peyami Safa gibi şahsiyetler bu sorumlulukla hareket ederler. Onlar, eserleriyle okura hissetme, duyarlı olma ve karşılaştırma yapma imkânı sunarlar. Bununla, sosyal hayattaki yanlışlara dikkat çekmeyi görev bilirler. Bir edebî eser, ahlâksızlığı telkin edemez. Ayrıca bir yazarın ahlâka karşı ilgisiz olması, onun ahlâksız olduğu anlamına da gelmez. Edebî eser, ahlâk dışı bir konuyu gündeme getirse bile, o konuyu insani bir erdeme bağlayabilir. İnsan karakteri, içinde bulunduğu toplum tarafından biçimlendirilir. Bu karakter, edebî eserler vasıtasıyla yeniden içselleştirilir ve yeni bir kimlik kazanır. Bu kimlik kazanımında ahlâk önemli rol oynar.

Anahtar Kelimeler: Edebî Eser, Ahlâk Anlayışı, Manevi Değer, Erdem, Medeniyet, İslâm Kültürü.

Effect of Moral Sentiment to Literary Works

Abstract

The literary works carry the traces of the codes of national culture. A nation establishes her ties with the past through the literary works. The rooted nations believe in that the "undesirables texts" in the liteary works may affect youth negatively. Many writers and thinkers from Plato to Tolstoy had acted in accordane with this consideration. The literacy, when its connection with social ethics is thought, means that the term contains the human virtue, as well. Since, the expression of "being a human" belongs to the world of values. Thus, it implies a moral measure. The principle of this measure is to achieve the goodness and to say no the evil. Since, the norms forming the moral values are established with the rules of common life. The civilisations are "built" on this structure. When we refer to the Islam Civilisation, the foundation of it the Islam culture. It also consists of social ethies. Besides, the literary work is not the book of ethics. The aesthetic dimension is more important for it. The world views of the authors and poets, their understanding of life reflect into the literary works. The subject of the literacy is the human. It is the desirable in the literacy work to consider the "good, nice, right and useful" aspects within the national and moral values of the individuals. A literacy work is valuable with refence to its connection with the life, style characteristics and universality. All will have a meannig if they

can penetrate into the soul of a human. The poets and authors who consider the educative aspect of the literacy work at first with compare to the aesthetic aspect emphasize the moral aspect in their works. Especially, the individuals like Ahmet Mithat, Mehmet Âkif and Peyami Safa act on such responsibiliyt. The enable the reader to find the opportunity to feel, be sensitive and compare.They undertake to take attention to the failures in the social life with such responsibility. A literacy work cannot promote the immorality. Also, if the author does not work on the morality, it does not mean that this author is someone immoral. If a literacy work considers a matter apart from the morality, this matter can be connected with a human virtue. The personality of the individual is shaped by the society in which this person lives in. This personality is re-internalised through literacy works and a new identity is acquired. The morality has an important role in this identity acquisition.

Keywords: Moral Sentiment in a Literacy Work, National Value, Moral Values, Virtue, Civilisation, İslâm Culture.

Andre Malraux'nun "İnsanlık Durumu" Adlı Eserine Söyleşimci Bir Bakış

Arş. Gör. Elif Öndeş

ÖZ

Bir söyleşideki karşılıklı alışverişler gibi, söylemin çeşitli sesleri bir araya getirmesine söyleşimcilik denir. 20. yüzyılın en önemli felsefecilerinden biri olan Rus asıllı Mikhail Bakhtin söyleşimcilik kuramını oluşturan kişidir. Bakhtin bu kuramı bir sözcenin başka sözcelerle ilişki içerisinde olmadan, belli oranda birbirlerini etkilemeden var olamayacağı görüşüne dayanarak oluşturmuştur. Söyleşimcilik hem felsefi hem de dilbilimsel bir kavramdır. Bakhtin'e göre yaşam, doğasıyla söyleşimsel yapıdadır ve yaşamak bir söyleyişe katılmak anlamına gelir. Bu çalışmada André Malraux'nun "İnsanlık Durumu" adlı romanı, Bakhtin'in söyleşimcilik kuramı açısından incelenecektir. Roman söyleşimcilik kuramı açısından incelenmeye en elverişli romanlardan biridir. Zira yazar romanında 20. Yüzyıl Avrupa'sının en çok tartıştığı konu olan ölüm ve yaşamın anlamını irdelemiş ve kahramanlarını bu konuda söyleşime katmıştır.

Anahtar Kelimeler: André Malraux, İnsanlık Durumu, Söyleşimcilik, Mikhail Baktin, Ölüm

Anlambilim ve Prototipler

Asst. Prof. Ph.D. Özay Önal

ÖZ

Eleanor Rosch, 70'li yılların başında yaptığı bir dizi çalışma ile anlamın oluşumunun, geçmişi Aristo'ya kadar giden klasik yaklaşım (gerek/yeter şartlar yaklaşımı) tarafından yeterince tarif edilemeyeceğini ileri sürmüştür. Klasik yaklaşıma göre bir ulam (kategori), ait olduğu daha geniş ulamın gereklerini karşılıyorsa o ulamın içindedir. Örneğin; Artvin, Rize, Trabzon, Ordu, Giresun, Samsun, Sinop ve Zonguldak şehirlerinin hepsi Karadeniz Bölgesinde yer alan şehirlerdendir ve klasik yaklaşım uyarınca hepsi birer Karadeniz şehridir. Rosch, klasik yaklaşımı "zihinden bağımsız" anlam yarattığı için eleştirmiş ve zihnin soyut veya somut varlıkların anlamlarını belli referans noktaları, yani prototipler etrafında yapılandırdığını iddia etmiştir. Buna göre, ulamların iç yapılarında hiyerarşik bir üye yapılanması vardır, başka bir deyişle üyeler eşit statüde değildir. Ulam merkezinde, prototip denilen ve ulamı en üst düzeyde temsil eden bir "en tipik üye" ve "çevresel üyeler" bulunmaktadır. Çevresel üyelerin, vasat üyeler de olduğu düşünülür. "Karadeniz şehirleri" örneği bu açıdan ele alınırsa, bu iller arasında bazılarının diğerlerine göre daha fazla temsil yeteneğine sahip olduğu söylenebilir. Örneğin Trabzon veya Rize'nin Karadeniz kavramını temsil gücünün, Sinop veya Zonguldak'tan fazla olması kuvvetle muhtemeldir. Özetle, Rosch'un kuramı, anlamın "katı" değil, "esnek" olan, "zihin odaklı" doğasına işaret etmektedir. Sosyal psikoloji açısından bakıldığında, anlamsal prototiplerin aynı dili konuşan toplumun ortak zihninin ürünü olduğu görülür. Prototipler, bilişsel açıdan pek çok noktada ayrıcalıklıdır: Bellek ve hatırlama açısından akla ilk gelen ve en hızlı tanınan ulam üyeleridir. Bir kavram ilk defa öğretilmek istendiğinde en kestirme prototipi üzerinde anlatılabilir. Söz gelimi, küçük bir çocuğa taşıt kavramı, "Otomobil bir taşıttır" örneği ile kolaylıkla anlatılabilir. Anadillerini edinirlerken, çocuklar önce temel düzey ulamları edinirler ki, prototipler bu düzey kavramlar arasından belirlenir.

Anahtar Kelimeler: Anlambilim, Zihin, Rosch, Prototip, Klasik Yaklaşım, Gerek ve Yeter Şartlar

Semantics and Prototypes

Abstract

At the beginning of 70's, Eleanor Rosch put forward that formation of meaning could not be explained sufficiently by classical view of categorization and meaning which dates back to Aristoteles. According to classical view (or necessary and sufficient conditions approach), if a subcategory meets the requirements of a broader category, it is in that broader category. For example, the provinces of Artvin, Rize, Trabzon, Ordu, Giresun, Samsun, Sinop and Zonguldak are all among the provinces of Blacksea Region of Turkey and they fully meet the requirements of being a Blacksea province. Rosch criticized the classical view for creating meaning regardless of the human mind and claimed that the mind forms the meaning of concrete and abstract entities around prototypes. In the inner structure of the categories, there is a hierarchical order. In other words, the members do not have equal status. There is a prototype at the center of the category and there are peripherical members. If we take "Blacksea provinces" example from the point of view of prototype theory, it can be said that there are more typical and more representative provinces (e.g. Trabzon and/or Rize) than less typical ones (e.g. Sinop and/or Zonguldak). Briefly, protype theory points to the "flexible" and "mind oriented" nature of meaning. From the point of view of social psychology, prototypes are the product of the shared

mind of society that speaks a common language. Prototypes are cognitively privileged in a number of ways: In memory and retrieval, they are the first ones to be remembered and recognized. In education, when a concept is intended to be taught, it can be taught best through its prototype. When the concept vehicle is being taught to a small child, the sentence "An automobile is a vehicle" is very useful as it contains the prototype. While acquiring the mother tongue, children acquire the basic level first among which the prototypes are determined.

Keywords: Semantics, Mind, Rosch, Prototype, Classical View, Necessary and Sufficient Conditions.

Arap Dünyasında Diriliş Ertuğrul Dizisi

RA. Arife Eray

ÖZ

Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması ile birlikte özellikle dizilerin toplumlar üzerindeki etkisinin arttığı ve kültürlerarası iletişimin yoğun olarak yaşandığı görülmektedir. Bugün, toplum ile bağ, diziler aracılığıyla kurulmaktadır. Dizi içerisindeki karakterler topluma örnek olmaktadır. Bu bağlamda dizilerin farklı toplumlar tarafından takip edilmesiyle kültür aktarımı da sağlanmaktadır. Günümüzde Türk dizileri dünyanın dört bir yanında yoğun bir ilgiyle takip edilmektedir. Özellikle Arap halkları, Türk dizilerinin yakın takipçileridir. Genellikle Türk dizilerinin Arapça çevirileri, bölgeden bölgeye değişen Arap lehçeleri ile yapılmaktadır. Diriliş Ertuğrul dizisinin Arapça çevirileri ise resmî işlemlerde, basında, medyada, edebiyatta kullanılan bütün Arap toplumlarının anladığı fasih Arapça ile yapılmaktadır. Bu durum dizinin izlenme oranını artırmaktadır. Hem her bölgeden Araplar hem de Arapçayı sonradan öğrenen bireyler diziyi izleme imkânı bulmaktadır. Dizinin altyazı çevirisi Al-Noor ETV, dublaj çevirisi ise Qatar TV tarafından yapılmaktadır. Bu çalışmada Arap toplumlarının Diriliş Ertuğrul dizisine karşı olan ilgileri ve dizinin onlar üzerindeki etkisi ele alınacaktır. Sosyal hayatlarında, düşünce ve yaşayış biçimlerinde dizinin etkileri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Diriliş Ertuğrul, Kültürlerarası İletişim, Arap Dünyası, Dizilerin Etkisi.

The Tv Series Diriliş Ertuğrul in the Arab World

Abstract

With the proliferation of mass media, the effect of TV series on societies has substantially increased, thereby intensifying intercultural communication. The bond with society is today established through TV series. Characters in series serve as a model for society. In this context, when different societies watch series from other cultures, it also facilitates intercultural communication. Turkish TV series are today watched interest by a large audience with a great all over the world. Arab peoples, in particular, are ardent followers of Turkish TV series. Arabic translations of Turkish series are generally made into Arabic dialects that change from region to region. The Arabic translations of the TV series Diriliş Ertuğrul were made into Modern Standard Arabic, a variety of Arabic used in formal speech, press, media, and literature which is understood by all Arab societies. This situation promotes the rating of the series. Not only native-speakers of Arabic from the Arab world but also non-native speakers of Arabic have the opportunity to watch the series. The subtitle translations are made by Al-Noor ETV and the dubbing is undertaken by Qatar TV. This study concentrates on the interest of the Arab societies in the series Diriliş Ertuğrul and the effect of the series on these societies. It seeks to make an assessment of the impacts of the series on their social life, ways of thinking, and lifestyles.

Keywords: Diriliş Ertuğrul, İntercultural Communication, the Arab World, Tv Series

D. H. Lawrence'ın Yazım Biçimi ile Yansıyan Mesajlar

Asst. Prof. Ph.D. Senem Üstün Kaya

ÖZ

20. yüzyılın en kıymetli yazarlarından olan David Herbert Lawrence, kısa hikaye, şiir ve romanlarında ilişkiler, din, psikoloji ve politika hakkındaki fikirlerini yansıtmıştır. Eserlerinde, belirgin biçimsel belirteçler ve dilsel öğeler kullanarak, Lawrence, endüstriyel mekanikleşmiş dünyada modern medeni insanların çatışmalarını vurgulamak adına dualism (ikilik) fikrini aktarır. Dilbilimin bir dalı olan 'Biçembilim' analizi, okuyuculara, Lawrence'ın tekrarlar, sapmalar, vurgulama (öne çıkarma) etkisi, kişiselleştirme ve ikilik gibi biçimsel öğeleri ve dilsel yapıları nasıl kullandığını açıklayan derin bir anlayış kazandırır. Bu bağlamda, bu çalışma, Lawrence'ın kısa öykülerindeki biçimini araştırmayı hedefler ve çalışmanın özü, Lawrence'ın mesajlarını dolaylı olarak nasıl verdiğini açıklayan biçimsel analize dayalıdır.

Anahtar Kelimeler: D. H. Lawrence, Biçembilim, Dilsel Öğeler, İkilik, Vurgulama Etkisi, Sapmalar

Mirroring Messages Through D. H. Lawrence's Writing Style

Abstract

David Herbert Lawrence, one of the most prolific writers of the twentieth century, expressed his ideas on politics, psychology, religion and relations in his novels, poems and short stories. In his works, by applying certain stylistic markers and linguistic codes, Lawrence depicts his idea of 'dualism' to emphasize the clashes of modern civilized men in industrial mechanized world. The analysis of 'Stylistics', a branch of linguistics, provide a deeper insight for the readers to comprehend how Lawrence uses linguistic codes and stylistic devices such as binary oppositions, personifications, foregrounding effect, deviations and repetitions. Within this context, this study aims at examining Lawrence's style in his short stories and the main core of this study is based on the stylistics analysis to clarify how Lawrence presents his messages implicitly.

Keywords: D. H. Lawrence, Stylistics, Linguistic Codes, Dualism, Foregrounding Effect, Deviations

Edebiyatın Penceresinde Rus Milliyetçiliği: "A.S. Puşkin'in Yevgeni Onegin'i"

RA. İren Dilara Kongaz

ÖZ

Milliyetçilik olgusu her millette farklı zaman dilimlerinde şekillenir ve gelişir. Rusya'da ise millet olma arzusu ve milliyetçilik duygusu her ne kadar daha eski zamanlara dayansa da 19. yüzyılın ilk yarısında bu olgu toplumun her kesiminde hissedilmeye ve gelişmeye başlar. "Öteki" olarak imgeleştirdiği "Batı" karşısında kendi milli kimliğini inşa eden Rusya, "1812 Vatan Savaşı"nda Fransızlar karşısında elde ettiği zafer ile hem dış politikada önemli bir konuma yükselir, hem de iç politikada milliyetçiliğin özümsenmesine ve Rus toplumunun milli bilincinin uyanmasına neden olur. Söz konusu Rus milliyetçiliği, dönemin edebiyat ve sanat yapıtlarında da yankı bularak, Rus insanın milli özüne sarılmasını sağlar. 19. yüzyılın önemli yazarlarından A.S. Puşkin daha önceleri Batı edebiyatına öykünen Rus yazarlara ve eserlerine karşı çıkarak, Rus milli özün yansıtıldığı eserler kaleme alır. Söz konusu eserlerin başında yer alan "Yevgeni Onegin" adlı eserde Puşkin, dönemin yüksek sosyetesinde yetişen gençlerin yozlaşmış yaşamını, iç dünyasını, ikiyüzlülüğünü Onegin adlı karakter ile yansıtırken, köy ortamında yaşayan insanların sıradan yaşamını, duygularını Tatyana karakteri çerçevesinden gerçekçi bir biçimde okuyucuya sunmaktadır. Çalışmamızda ise toplumsal bilincin şekillenmesinde önemli bir etkiye sahip olan edebiyat penceresinden "Yevgeni Onegin" adlı eserin milliyetçilik bağlamında Rus milli özü nasıl yansıttığı irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Puşkin, Yevgeni Onegin, Rus Milliyetçiliği

Russian Nationalism in the Aspect of Literature: "A.S. Pushkin's Yevgeny Onegin"

Abstract

The phenomenon of nationalism is shaped and developed in different periods of time in every nation. In Russia, although the desire to become a nation and the sense of nationalism rested on earlier times, in the first half of the nineteenth century this phenomenon began to be felt and developed in every part of society. Russia, which built its own national identity against the "West", which it imagined as the "other", has gained an important position in the foreign policy with the victory it gained against the French in the "War of the Homeland" and it also leads to the assimilation of nationalism and awakening the national consciousness of Russian society. . The Russian nationalism, in the literature and art of the period, also reverberates the Russian man's national essence. A.S. Pushkin opposed Russian writers and works who had previously emulated Western literature and wrote works in which the Russian national essence was reflected. In his book gerçekçi Yevgeni Onegin ı, Pushkin presents the degenerative life, inner world and hypocrisy of the young people who grow up in the high society of the period with the character named Onegin. In our study, it will be examined how esinde Yevgeni Onegin in reflects the Russian national essence in the context of nationalism from the literary window which has an important effect on shaping the social consciousness.

Keywords: Pushkin, Yevgeny Onegin, Russian Nationalism

Harry Harrison'ın *Make Room! Make Room!* Adlı Romanında Distopik Bir Aşırı Kalabalıklık-Doğaya Karşı Öyküsü

Assoc. Prof. Ph.D. Bülent Cercis Tanrıtanır

Van Yüzüncü Yıl University

ÖZ

Make Room! Make Room! ilk olarak 1966'da yayınlandı. 1999'da (daha sonra) Ağustos'ta yeni baskısı yayınlanır. 1999'un bu versiyonunda, dünya nüfusu, gıda, su, elektrik ve yaşam barınakları dahil olmak üzere yedi milyardır. Romanın yaşandığı New York'ta milyonlarca insan sokaklarda yaşar, toplu taşıma artık kullanılmaz ve tüm temel ihtiyaçlar kesinlikle oransaldır. Buğday krakerleri temel bir gıda maddesi haline gelmiştir ve et, çoğunlukla soya fasulyesinden üretilen "soya eti" adı verilen yapay bir formda bulunur. Yeryüzünde yaşıyoruz ve o bize ihtiyacımız olanı veriyor, ama ya kaybedersek ne yaparız? Bu güneş sisteminde, kesinlikle tüm yönleriyle kültürel oryantasyona uğramamış çeşitli canlıları ve yaratıkları destekleyecek bir gezegen kesinlikle var. Nüfus patlamasını kontrol edebilir ve şehir ve sanayi merkezlerini yörüngeye yerleştirebilirsek ki bu ikisi de imkânsız değildir, o zaman yeryüzü, insanlar ve hayvanlar için düzenlenmiş bir dünyada, kültürel deneyimin gerçekleşebileceği yerdir. Bir gün, dünyada insanın ihtiyaç duyduğu su ve yiyecek gibi temel kaynaklar sınırlı olacaktır. Peki bu durumda insanoğlu ne yapacak? Doğanın yasaları vardır ve insanlar, doğanın kendilerine sağladığı yasaları yok eder. Harry Harrison, aslında *Make Room! Make Room!*da yeryüzünün yakın geleceği olan distopik bir geleceği anlatıyor. Bu bildiri Make *Room! Make Room!*'un aşırı kalabalık bir New York şehrinin acımasız ve iç karartıcı bir resmi, aşırı nüfusun insanlık dışı etkisinin korkutucu bir şekilde tasviri olduğunu savunuyor.

Anahtar Kelimeler: Aşırı Nüfus, Politikacı, Doğa ve Su Krizi.

A Dystopic Overpopulation-Versus-Nature Story in *Make Room! Make Room!* by Harry Harrison

Abstract

Make Room! Make Room was first published in 1966, it will get started to be republished in 1999 (then) in August. In this version of 1999 the global population is seven billions, including food, water, electricity and living shelters. In New York where the novel is located, millions of people live in streets, public transport is no longer used and all basic needs are strictly rationed. Wheat crackers have become a basic food ingredient and the meat is present in an artificial form called "soylent meat", which is mostly produced from soya beans. We live in the earth and it gives us whatever we need, but ıf we loss it, what will be happen? There is certainly one planet in this solar system that will support a variety of livings and creatures, not all of them cultural in their orientation. If we can check the population explosion and put urban and industrial centers in orbit, neither of which is impossible, then this is where much cultural experimentation might take place, on a world that is, so to speak, made to order for the human animal. In a day, in the world main resources that human being need, will be limited like water and food. So what will human beings do? Nature has laws and human beings destroy the laws that the nature provides with them. Harry Harrison tells us a dystopian future that actually is a near future of the earth in *Make Room! Make Room!*. This paper argues that *Make Room! Make Room!* is a ruthless and depressing picture of an overpopulated New York City, portraying the inhuman effect of overpopulation in a frightening manner.

Keywords: Overpopulation, Politician, Nature and Water Crisis.

Hitit Çiviyazılı Belgelerde Tanrı "Taḫpillanu/Taḫpiltanu"

Dr. Öğr. Üyesi Nursel Aslantürk

ÖZ

Hint Avrupalı bir toplum olan Hititler çok tanrılı bir inanışa sahiptiler. M.Ö. II. binyılı Anadolusu'nda yaşayan Hititler'in dininde farklı etnik kökene ait Hint-Avrupalı Tanrılar (Luwi-Pala), Asyanik Tanrılar (Hatti-Hurri-Sumer), Indo-Ari Tanrılar (Eski Hint) ve Semitik Tanrılar (Asur-Babil) gibi pek çok tanrı bulunmaktadır. Ayrıca Anadolu'ya geldikleri zaman karşılaşmış oldukları ve Anadolu'nun yerli halkı olan Hattiler'in tanrıları da Hitit dininde yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı "Bin tanrılı" toplum olarak tanımlanan Hititler'in tanrılar topluluğunda yer alan Tanrı Taḫpillanu'nun adının anlamı, kökeni ve nasıl kutsanıldığı tüm yönleriyle Hitit çiviyazılı belgelerden ve de arkeolojik verilerden elde edilen veriler doğrultusunda ortaya konulacak; ayrıca Tanrı Taḫpillanu ve Tanrı Taḫpiltanu arasındaki ilişki değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hititler, Tanrı Taḫpillanu, Taḫpiltanu, Hitit Dini, Hatti.

Interactions Between Albert Camus's the Fall and William Golding's Free Fall

Ph.D. Victoria Bilge Yılmaz

Abstract

The similarities between Albert Camus' The Fall and William Golding's Free Fall can be roughly summarised under the category of existentialism. Both novels mainly focus on an individual's forlorn experience as a result of one's heavy responsibility for everything. While Camus' novel dwells upon the protagonist's grasp of an absurdity of life and lack of religious links, Golding's novel is preoccupied with the idea of "the other" and the heaviness of the responsibility of choice. This study analyses these slight differences in the authors' approaches to investigate a human being's position in a God-forsaken universe and concludes that these differences lead to the same end, namely existentialism.

Keywords: Albert Camus, the Fall, William Golding, Free Fall, Existentialism

Kültürel Yabancılaşma Sorunu Bağlamında Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam Adlı Romanı

Assoc. Prof. Ph.D. Kemal Erol - Teacher Yakup Uysal

ÖZ

Yusuf Atılgan (1921-1989), Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının önde gelen yazarlarındandır. Romanlarında psikolojik ve kültürel yabancılaşma ile yalnızlık temasını başarıyla işleyen Atılgan, modern anlatımın üstün örneklerini de vermiştir. Yusuf Atılgan Türk romanına yapısal, tematik, tip ve karakter bakımından büyük yenilikler getirmiştir. "Bireyin yalnızlığı" ve "yabancılaşma" sorunu yazarın Aylak Adam (1959) adlı romanının merkezî konularını oluşturur. Atılgan, Aylak Adam'ına tutunamayan, aylak, düzene dâhil olmak istemeyen, işlevsiz kalmış sistemi sorgulayan insan tipini getirmiştir. Bu yönüyle yazar, kendi kişiliğini yabancı rolündeki roman karakterine uyarlamış bir aydındır. Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam'ı, dört ayrı bölüm hâlinde yazılmıştır. Kitabın söz konusu bölümleri, mevsimlerin isimlerinden oluşmaktadır. Bireyin kendine ve topluma yabancılaşmasını konu edinen eser, başkahramanı C'nin içinde bulunduğu arayış üzerine yazılmıştır. Bir adı bile bulunmayan kahramanın sadece C. olarak anılması, kendisini ait hissetmediği dolayısıyla iletişime bile geçmediği toplumdan düşünsel ve duygusal olarak kopuk olmasına dayanır. Tarama ve inceleme modelinde ele aldığımız bu çalışmada alan yazını tarama ve metin çözümlemesi yöntemine bağlı kalınmıştır. Amaç, yabancılaşma sorunu bağlamında Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam adlı eserini genel özellikleriyle tanıtmak; romanı yabancılaşma sorunu, kültürel yozlaşma ve bireysel yalnızlık temaları temelinde incelemek ve psikososyal değerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Yusuf Atılgan, Aylak Adam, Yabancılaşma, Yalnızlık

Yusuf Atılgan's Novel Named Aylak Adam Within the Context Ofculturel Alienation

Abstract

Yusuf Atılgan (1921-1989) is one of the prominent authors of the Turkish Republican Era literature. Atılgan, handling the themes of psychological and cultural alienation and loneliness, presented successful examples of modern narration. He also introduced novelty in structure, themes and characters. The concepts of "Loneliness of the individual" and "alienation" form the central issues of his novel, Aylak Adam (1959). In this work, Atılgan creates an idle character with no bounds with the society, who question the unfunctional system and cannot conform to the given. In doing so, the author adapts his own personality to the alienated character of the novel. Atılgan's Aylak Adam has four chapters, which are named after the seasons of the year. The novel stands on the search of C, the main character, a search of anything in alienation and loneliness. Not having a proper name but C, reflects the character's break off from the community which he cannot belong to. This descriptive study relies on literature review and text analysis and aims to introduce the novel, Aylak Adam with respect to alienation, cultural degeneration and individual loneliness and to present the psychosocial value of the work.

Keywords: Keywords: Yusuf Atılgan, Aylak Adam, Alienation, Loneliness

Mikro-Öğretim Tekniğinin Fransızca Okuma Becerisi Öğretiminde Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Doç. Dr. Nurten Özçelik

ÖZ

Yabancı dil Fransızca sınıfında öğretmen adaylarının dil düzeyi A2 olan öğrencilere okuma öğretimi amacıyla kullandıkları mikro-öğretim uygulamalarında karşılaştıkları güçlükleri belirlemek ayrıca uygulamanın olumlu ve olumsuz yönleri hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla hazırlanan bu çalışma, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında okuyan ve Özel Öğretim Yöntemleri II dersini alan 20 öğretmen adayının katılımıyla (14'ü kadın, 6'sı erkek) gerçekleştirilmiştir. Açık uçlu sorular yardımıyla toplanan veriler frekans hesaplaması yapılarak betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, öğretmen adayları, Fransızcanın doğru sesletimi, heyecanını yenme, verilen yönergeye uygun olarak sunum hazırlama, okuma öncesi etkinlik hazırlama ve sunum hazırlama konularında güçlükle karşılaşmaktadırlar. Özgüveni arttırma, ders planı hazırlamayı öğrenme, eksiklerin görülmesine fırsat verme tekniğin olumlu, öğrencilerin derse katılımlarının azlığı, sınıf ortamının yapaylığı, akranları tarafından değerlendiriliyor olmanın yarattığı baskı vb. ise olumsuz yönleri olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Fransızca, Okuma Öğretimi, Mikro-Öğretim Tekniği

Öğretmen Adaylarının Teknopedagojik Eğitim Yeterlikleri Üzerine Bir Araştırma (Gazi Üniversitesi Örneği)

Doç. Dr. Nurten Özçelik - Araştırmacı Tanju Polat

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki yabancı dil öğretmen adaylarının teknopedagojik eğitim yeterliklerini, kendi öz-yeterlik beyanları doğrultusunda incelemek ve yeterlik değerleri anasında cinsiyet, anabilim dalı ve teknopedagojik alt boyutlar (tasarım, uygulama, etik, uzmanlaşma) bakımından anlamlı farklılıklar olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma, 2017-2018 akademik yılı 2. yarıyılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İngiliz, Alman, Fransız ve Arap Dili Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 188 son sınıf öğrencisinin katılımıyla gerçekleşmiştir. Araştırmanın verileri, 33 madde ve 4 alt boyuttan oluşan "Teknopedagojik Eğitime Yönelik Yeterlik Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, yabancı dil öğretmen adaylarının kendilerini teknopedagojik eğitim konusunda büyük oranda yeterli bulduklarını göstermektedir. Ayrıca yabancı dil öğretmen adayları arasında, teknopedagojik eğitim genel ve alt boyut yeterlik ortalamaları bakımından, cinsiyete göre genel ve alt boyut yeterlik ortalamaları bakımından ve anabilim dalına göre genel yeterlik ortalamaları bakımından, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Araştırmada tek anlamlı farklılık, anabilim dalı değişkenine göre uzmanlaşma alt boyutunda tespit edilmiş ve Fransızca öğretmen adaylarının uzmanlaşma alt boyutundaki öz-yeterlik inancının, İngilizce öğretmen adaylarınınkine oranla anlamlı bir şekilde yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonuç bölümünde gelecekte yapılacak TPAB çalışmalarına yönelik önerilere yer verilmiştir. .

Anahtar Kelimeler: Teknopedagoji, Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (Tpab), Eğitimde Teknoloji Entegrasyonu, Yabancı Dil Eğitimi, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (Bit)

Rus ve Türk Toplumu Arasındaki Kültürel Farkların Dile Yansıması: Çocuklara Hitap Şekli

Dr. Öğr. Üyesi Leyla Çiğdem Dalkılıç

ÖZ

Ana dilimiz dışındaki diller bize bu dili konuşan toplumların farklı düşünme ve algılama şekilleri olduğunu gösterir. Her bir dilde kişinin öznel dünya görüşüne etki eden ayırıcı bir tefekkür yani düşünme ve algılama biçimi bulunmaktadır. Bu düşünme ve algılama biçimi halkın manevi yaşayışı ve kültürü ile ilintili olarak gelişmekte ve dile yansımaktadır. Her bir toplumun manevi ve kültürel değerleri çerçevesinde dış dünyayı kendi kabul ettiği şekliyle algılayıp yaşaması sahip oldukları dilin bu doğrultuda gelişmesine yol açarak toplumların dilsel dünya görüşlerini şekillendirmiştir. Belirli bir dilin yansıttığı dünya yapısına bakış olarak nitelendirilebilecek olan dilsel dünya görüşü sadece aynı dili konuşan toplumdaki bireyler arasındaki karşılıklı anlaşmayı sağlamak için gerekli değil, aynı zamanda o dili konuşan bireylerin dil ve kültürlerini anlayabilmek için de önemlidir. Yabancı bir kültürü incelerken ya da yabancı bir dil öğrenirken anadilimizden farklı bir dile ait dilsel dünya görüşüne ilişkin bilgiler bize sadece o dili konuşan toplumların kültürel yapısını doğru bir biçimde anlamamıza yardımcı olmakla kalmaz aynı zamanda kendi anadilimizde kullandığımız ve diğer dillerde de yer edebileceğini düşündüğümüz ifadeleri dilde yanlış bir şekilde kullanabilme imkanımızın önüne geçer. Farklı dillerdeki bu farklı ifade biçimleri, bunların iç anlamlarını tam olarak anlayabilmek ve başka bir kültürde var olup olmadıklarını ortaya çıkartmak ancak bu formların birbiri ile karşılaştırılması ile öğrenilebilir. Bu bakımdan, bir toplumun kültürünü yansıtan dili, dolayısıyla bir milletin ulusal dil görüşü, ancak karşılaştırma yapıldığı takdirde diller ve kültürlerarası söz konusu farklar ortaya çıkabilir ve bu farklar daha anlaşılır kılınabilir. Buradan hareketle, bu çalışmada, doğa ve hayvan ile iç içe bir yaşam sürmüş olan Rus ve Türk toplumunun havyan adlarını bebek ve çocuklara hitap ederken neden ve nasıl kullandıkları incelenmekte ve işlevsel ve anlamsal açıdan bir sınıflandırma yapılmaktadır. Her iki toplumun bebekler ve çocuklar söz konusu iken kullandıkları kelime seçimleri irdelenmeye çalışılmakta böylece dil-kültür-toplum ilişkisi anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dilsel Dünya Görüşü, Ulusal Dil Görüşü, Kültürel Farklılıklar, Rusça, Türkçe, Hitap Şekilleri, Çocuklar

Sevgiliye Ait Güzellik Unsurlarından Boy, Yanak ve Gözlerin Vahdet-Kesret Bağlamında Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Sıtkı Nazik

ÖZ

Klasik Türk şiirinde sevgiliye ait güzellik unsurlarından saç/zülüf, yüz ve dudağın son derce öneme sahip olmasının yanı sıra; boy, yanak ve gözlerin de çokça karşılaşılan unsurlar arasında yer aldığı görülmektedir. Bilhassa divanlarda geçen gazellerde sevgili gerek güzellik unsurlarıyla gerekse hali ve tavrıyla anlatılmıştır. Hatta sevgiliye, sahip olduğu güzellikler ve bulunduğu yer ile birlikte, tasavvufî anlamlar yüklenerek onun İlâhî ve ideal/soyut bir varlık olarak algılanmasının yolu açılmıştır. Nitekim daha önce, "Sevgiliye Ait Güzellik Unsurlarından Dudak, Yüz ve Saçın Vahdet-Kesret Bağlamında Değerlendirilmesi" başlığıyla sunulmuş olan tebliğin bir devamı ve tamamlayıcısı niteliğindeki bu çalışmada, tasavvufî (vahdet-kesret) bağlamda sevgiliye ait güzellik unsurlarından "boy, yanak ve gözler" üzerinde durulmuştur. Boy ile birlikte bel, yanak ile birlikte ben ve hatt (ayva tüyleri), gözler ile birlikte kaşlar, kirpikler ve gamze (bakış) değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Sevgilinin bu güzelliklerinin tasavvufî sembolizmde neye/nelere karşılık geldiğini ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada, divanlar taranmak suretiyle konumuz için örnek teşkil edecek şiirler tespit edilmiş, anlama dayalı şerh yönteminden de yararlanılarak seçilen şiirlerle ilgili yorum ve açıklamalar doğrultusunda sevgilinin söz konusu güzellikleri ele alınmıştır. Hâsılı sevgilinin boyu, yanağı ve gözlerinin tasavvufî açıdan çok zengin çağrışımlara kapı araladığı bu sayede anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Sevgili, Güzellik Unsurları, Vahdet, Kesret

Tahar Ben Jelloun'un Fransızca Au Pays Adlı Yapıtıyla Türkçe Çevirisi Ülkemde'de Eşdeğerlik Çözümlemesi

Ph.D. Esra Uluşahin

ÖZ

16. ve 19. yüzyıllar arasında kurumsallaşan ve yaygınlaşan Batı kapitalizm- emperyalizmi, sömürgeciliğe bağlı olarak bir ulusun sosyal ve kültürel yaşamını derinden etkilemiştir. Feodal Avrupa, özyönetime sahip olan ülkelerin topraklarını zorla ele geçirerek, ekonomik, sosyal, siyasal ilişkilerine müdahale etmiş ve bundan bir kazanç sağlamıştır. Bu bağlamda düşünüldüğünde koloni ülkelerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için işgüçlerini kapitalizme satmaları söz konusudur. Yaşam koşullarının ağırlığı, göç, kuşak çatışması, dinsel baskılar ve daha pek çok neden beraberinde yabancılaşmayı getirmiştir. İnsanın özbenliğindeki bu değişim ve kendi kimliğinin dışında başka bir kimliğin dayatılması beraberinde, kendine, toplumuna, ailesine yabancılaşan, sonrasında korku, içe kapanıklılık, yalnızlık ve umarsızlığın baskın olduğu birey ve toplum modelini oluşturur. Kaynak dil Fransızca'dan erek dil Türkçe'ye çevrilen Ülkemde adlı yapıtta, ekmek parası uğruna Fas'tan Fransa'ya göç eden roman kahramanı Muhammed'in, dinini, dilini, yaşadığı kültürü unutamamasından kaynaklanan dramı anlatılır. Yazar Tahar Ben Jelloun yapıtta Muhammed aracılığıyla başta Fas olmak üzere genel itibariyle Kuzey Afrika toplumlarının genel karakteristiğini, özellikle din anlayışını eleştirel bakış açısıyla anlatır. İslami geleneğe özgü söylemlere sıklıkla yer vererek, esasında gerçek dinin kendi yurttaşlarının yansıttığından farklı olduğunu evrensel bakış açısıyla vurgulamaya çalışır. Yapıtta sömürgeciliğin sonucu olarak ortaya çıkan yabancılık, yurtsuzluk, kimlik sorunlarının yanı sıra tarihsel, sosyal, dinsel bağlamda ortaya çıkan kültürel unsurlar söz konusudur. Bu çalışmada, özellikle İslam kültürüne özgü unsurların sıklıkla kullanıldığı söylemleri, zaman zaman karşımıza çıkan Arap ve Fransız toplumuna özgü unsurları kültürel çalışmalar ve karşılaştırmalı çeviri çözümlemesi ışığında incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Çalışmalar, Karşılaştırmalı Çeviri Çözümlemesi, Kültürel Unsurların Çevirisi, Frankofon Edebiyat

A Comparative Equivalence Analysis of French Au Pays by Tahar Ben Jelloun With Turkish Translation Ülkemde (In the Country)

Abstract

Western capitalism-imperialism, which has become institutionalized and widespread between the 16th and 19th centuries, has influenced deeply the social and cultural life of a nation depending on colonialism.Feudal Europe, by forcibly conquering the territories of self-governance countries, interfered their economic, social and political relations and derive a profit from it. When considered in this context, it is the subject that colony countries sell their labor forces to capitalism in order to sustain their lives.The weight of living conditions, immigration, generation conflicts, religious pressures and many other reasons have accompanied alienation.This change in the self of human and imposition of an identity other than his identity creates a model of the individual and society that is alienated to himself, his society, and family, and then dominated by fear, insecurity, loneliness and desperation.In work Ülkemde (In the Country) which was translated source language French into target Language Turkish, the drama of Muhammed who migrated to French from Morocco for living, the result from he can not forget his religion, language and culture.The author Tahar Ben Jelloun describes with the crictical point of view the general characteristic feature and religion sense of North African

societies in general, particularly Morocco through the Muhammed.He includes discourses special to Islamic tradition and tries to emphasize with universal point of view that actually the real religion is different from his citizens reflected.The work included the cultural elements that emerged in the historical, social and religious context as well as the problems of foreignness, rootlessness and identity problems emerged as a result of colonialism.In this study, we will try to examine the frequently used discourses that espicially elements specific to Islam culture, elements unique to the Arab and French communities that we encounter sometimes in the light of cultural studies and comparative translation analysis.

Keywords: Cultural Studies, Comparative Translation Analysis, Translation of Cultural Elements, Francophonie Literature

Türkiye'deki Akademik Çeviri Camiasının Makale Düzeyindeki Çalışmalarının Yayın Mecrasının Araştırılması ve Değerlendirilmesi Üzerine

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Zahit Can - Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Balkul – Ahmet Faruk Gümüş – Öğr. Gör. Onur Çalık

ÖZ

Türkiye'de akademik çeviri eğitimi serüveni, 1984 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde kurulan İngilizce mütercim-tercümanlık bölümü ile başlamış ve günümüzde farklı üniversitelerde, çeviribilim ya da mütercim-tercümanlık adı altında farklı yabancı dillerde aktif olarak çeviri eğitimi verilmektedir. Şüphesiz, bu üniversitelerin bilimsel sıralama ölçütlerinin arasında bu üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin bilimsel performansları da yer almaktadır. Makale düzeyindeki bilimsel yayınlar ise, bu noktada oldukça önemli bir yere sahiptir. Bundan dolayı, bu çalışma Türkiye'deki çeviribilim / mütercim-tercümanlık bölümlerinde görev yapan akademisyenlerin son beş yıl içerisinde kaleme aldıkları makale düzeyindeki bilimsel çalışmalarını incelemektedir. Bu araştırma, Türkiye'de görev yapan çeviribilimcilerin yayınladıkları makaleleri; yayınlandıkları dergilerin ulusal / uluslararası olma durumu, çeviribilim alanına özel dergiler olup olmamaları, çevrimiçi ya da basılı olmaları, bu dergilerin yayın dilleri ve ücretsiz erişime açık olup olmamaları kriterleri doğrultusunda incelemektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden döküman inceleme yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmada, elde edilen verilerin analizi içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular alandaki referanslar ışığında irdelenmiş ve Türkiye'deki çeviribilim alanındaki makale düzeyinde yayıncılık alanına ışık tutulmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırmadan elde edilen verilerin, alanda araştırma yapmayı planlayan genç bilim insanlarına yol göstermesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çeviribilim, Çeviribilim Alanında Yayıncılık, Çeviribilimde Araştırma

Yaşayan Dil Fransızcanın Öğretimi/öğrenimi ve Duygusal Zekâ

Doç. Dr. Nurten Özçelik - Prof. Dr. Perihan Yalçın

ÖZ

"Duygu" ve "duygusal zekâ" kavramları, yabancı dil öğretimi/öğrenimi alanına 1990'lı yıllardan itibaren girmiş ve bu alanda yapılmış çalışmalara konu olmuş önemli kavramlardır. Çeşitli çalışmalardan elde edilen sonuçlar, duygusal zekânın yabancı dil öğretimi/öğrenimindeki rolü ve önemini ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında 2017-2018 akademik yılında öğrenim gören 144 öğretmen adayının duygusal zekâ düzeylerini belirleyerek bu düzeylerle cinsiyet ve akademik başarı değişkenleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmanın verileri, Reuven Bar-On (2000) tarafından hazırlanarak Acar (2001) tarafından Türkçeye uyarlanan 88 maddelik beşli Likert tipindeki Duygusal Zekâ Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.91 olarak bulunmuştur. Veriler SPSS for Windows 22.0 programında analiz edilmiştir. Çoklu karşılaştırmalar için ANOVA varyans analizi ve Scheffe testinden yararlanılmıştır. İstatistiki analizler sonucunda elde edilen veriler yorumlanarak değerlendirilmiş ve duygusal zekânın yabancı dil öğretimi/öğrenimindeki rolü ve önemine ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fransızcanın Öğretimi/öğrenimi, Duygusal Zekâ.

“Avret Cinsine Müteallik Firâset-Nâme” Üzerinden “Kadın”ı Okuyamamak

Assoc. Prof. Ph.D. Neslihan Koç Keskin

ÖZ

Merak, insanoğlunun temel özelliklerinden biridir. İnsan tam anlamıyla kendisini tanıma yolculuğuna başlamadan önce diğer insanları tanımak ister. Geçmişten günümüze bu özellik değişmemiştir. Değişen ise karşıdaki insanı tanımaya dair “teknik”lerdir. Bu bildiride, günümüzde insanları tanımak için kullanılan uygulamalardan "insanları renk gruplarına ayırma" ve "pin kodu hesaplaması"nın geçmişteki firâset/kıyâfet-nâme geleneği ile ortak noktalarını ele alan bir girişle başlanacaktır. Firâset/kıyâfet-nâme türündeki eserlerde insanların fizikî özelliklerinden yola çıkılarak onların karakterleri hakkında yorumlarda bulunulur. Hamdullah Hamdî'nin 15. yüzyılda kaleme aldığı Kıyâfet-nâme'si türün en bilinen örneğidir. Bildirinin girişten sonraki bölümünde ise 16. yüzyılda yazılmış Sidi Mehmed’in Metâliü’s-Saâdesi’ndeki erkek ve kadınları konu edinen firâset-nâmeler üzerinden kadın ve erkek bedenine dair okumalar yapılacaktır. Eserdeki, firâset-nâme cetvellerinden yedisi erkeğe biri ise kadına yönelik hazırlanmıştır. Kadın firâset-nâmesinin başlığı "Avret Cinsine Müteallik Firâset-nâme" şeklinde olup, orijinaldir. Yedi erkek firâset-nâmesi, erkek bedenine dair birçok ayrıntı ve yorumu içermektedir. Kadın firâset-nâmesi ise beden açısından sınırlı, yorumlar açısından cinsellik odaklıdır. Dolayısıyla kadın firâset-nâmesinden kadın karakteri okunamamaktadır. Bu durumun nedenlerini bu bildiride sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Erkek, Firâset-Nâme, Kıyâfet-Nâme, Beden, Toplumsal Cinsiyet

“Firâset-Nâme Concerning the Female Gender” to not be able to Read About “Women”

Abstract

Curiosity is one of the basic characteristics of human beings. Mankind wants to know other human beings with their full meaning before starting his/her journey of knowing himself/herself. This characteristic has not changed from the past to the present-day. Whereas, what has changed are the “techniques” for knowing the human beings facing them. In this article, it has started with an introduction from the applications used for knowing human beings in the present-day by “separating people into color groups” and “pin code calculations” and which treats the shared points with the firâset/kıyâfet-nâme (book of perceptions, understanding/general appearance and dress) tradition in the past. By setting off from the physical features of human beings in the works in the genre of the Firâset/kıyâfet-nâme, interpretations were made about their characters. The Kıyâfet-nâme written by Hamdullah Hamdî in the fifteenth century is the best-known example of the genre. Whereas, in the section after the introduction of the article, readings were made about the bodies of women and men in the firâset-nâmes, which had the subject of men and women in the Metâliü’s-Saâdesi written in the sixteenth century by Sidi Mehmed. From the firâset-nâme registers in the work, seven were prepared about men and one about women. The title of the Female firâset-nâme is in the form of “Firâset -nâme Concerning the Female Gender” and is original. The seven firâset-nâmes about men include many details and interpretations about the male body. Whereas, the firâset-nâme about women is limited from the aspect of body and is focused on sexuality from the aspect of interpretations. Consequently, the character of women cannot be read from the firâset-nâme about women. Whereas, after the conclusion that cross-examines the reasons for this situation, the translations and facsimiles of the firâset-nâmes have been given in the appendix.

Keywords: Women, Men, Firâset-Nâme, Kıyâfet-Nâme, Body, Gender

Resimin Karanlık Öyküleri

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Tekdemir Dökeroğlu

ÖZ

Hoş olamayan, iç karartıcı, utanılası olay ya da durumları görmekten duyulan rahatsızlık, aynı zamanda bakmak için duyulan karşı koyulamaz istek arasındaki kafa karıştırıcı bir noktada durur resmin karanlık öyküleri. İnsanlık tarihinin pek çok evresi bu sahnelerle doludur. Savaşlar, hastalıklar, doğal felaketler, açlık, ölüm, cinayet gibi trajediler, farklı dönem ve biçimlerde sanat yapıtlarına konu olur. İnsan doğasının karanlık yönleri, dinlerde ve efsanelerde geçen sahneler ya da yaşanmış olaylar sanatçların hayal gücü ve yaratıcı yorumlarıyla birleşerek sanat yapıtlarına dönüşür. Görülmek istenmeyeni afişe eden, söylenmeyeni haykıran bu yapıtlar çirkinliğin estetiği üzerine pek çok felsefi ve sanatsal yorumu da beraberinde getirir. Bu yapıtlar, belgeleyici niteliğinin yanısıra, olayların ve kişilerin ele alınışındaki sanatsal duyarlılık ve yorumlama biçimleriyle de farklı bakış açıları oluşturur. Bu araştırmada sanat yapıtlarına konu olmuş karanlık olarak nitelenebilecek olay ve durumlar sanat tarihi akışı içinde sınıflanarak, görsel analizler yaratmak, böylece araştırmacılar için özgün bir bakış açısı oluşturmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Resim, Sanat Yapıtı, Karanlık Öyküler, Çirkin, Estetik

Dark Stories of Painting

Abstract

The disturbance from seeing unpleasant, depressing, shameless events or situations, at the same time, stands at a confusing point between the irresistible desire to look at and the dark images of the landscape.Many stages of human history are full of this stage. Tragedies such as wars, diseases, natural disasters, hunger, death, murder are subject to art works in different periods and forms.The dark aspects of human nature, the scenes or events that occur in religions and legends combine with the imaginative and creative interpretations of artists to turn into artworks.These works, which are not to be seen and are crying out, are accompanied by many philosophical and artistic interpretations on the aesthetics of ugliness.In addition to the documentary nature of these works, they also form different perspectives through the artistic sensitivity and interpretation of events and the handling of persons. In this research, it was aimed to classify the events and situations that can be described as darkness, which has been subject to artworks, in the flow of art history and to create visual analysis, thus creating an original point of view for researchers.

Keywords: Painting, Artwork, Dark Stories, Ugly, Esthetic

17. ve 18. Yüzyıl Geleneksel Bursa Evleri Mekânsal Konfigürasyonunun Plan Tipolojileri Üzerinden Analizi

Dr. Öğr. Üyesi Süheyla Büyükşahin Sıramkaya – Doç. Dr. Esra Yaldız – Prof. Dr. Dicle Aydın

ÖZ

Keşiş (Olimpos) Dağı eteklerinde kurulmuş bir şehir olan Bursa'nın geleneksel evlerinin karakteristik özelliği; arazinin eğimli olmasından kaynaklı topografyaya uyumlu bir şekilde tasarlanmalarıdır. Üzerinde konumlandığı arsadan mümkün olduğunca faydalanmak ilkesi ile planlanan Bursa evleri, bahçeleri ile sıkı bir bağa sahiptir. Zemin kat planlarında bahçe, taşlık, avlu, mutfak, ambar gibi servis mekânlarından, üst katlarda ise sofa, selamlık, harem, eyvan gibi mekânlardan oluşan Bursa evleri, literatürde katlara göre farklı tipolojiler ile sınıflandırılmışlardır. Zemin kat planları kapalı taşlıklı ve açık taşlıklı plan tiplerine, genellikle dış sofalı plan tipinin görüldüğü üst katlar ise açık dış sofalı ve kapalı dış sofalı plan tiplerine sahiptir. Üst katlarda eyvan olup olmamasına göre de farklılaşan geleneksel Bursa evlerinin mekânsal konfigürasyonunun tipolojiler üzerinden analiz edilmesi, günümüzde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan sivil mimarlık örneklerinin belgelenmesi açısından önem taşımaktadır. Bu anlamda mekân konfigürasyonu üzerinden morfolojik analizler yapmaya olanak sağlayan mekân dizim analizi bu çalışma kapsamında yararlanılacak yöntem olarak belirlenmiştir. Mekân dizim analizi ile elde edilecek olan bütünleşme, bağlantısallık ve derinlik parametrelerinin karşılaştırılması ile farklı tipolojiler üzerinden değerlendirme yapılabilmektedir. Çalışma kapsamında 17. ve 18. yüzyıla tarihlenen geleneksel Bursa evlerinden seçilen örneklerin zemin kat ve üst kat plan şemaları Syntax 2D programına aktarılarak analiz edilmiş ve katlara göre farklılaşan plan tipolojileri elde edilen mekân dizim parametre değerleri üzerinden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında; mekânda gerçekleşen hareketin, kullanılabilirliğin ve sosyal etkileşim olanaklarının bir ifadesi olan bütünleşme değerinin, taşlık ve sofa mekânlarında yüksek olmasının bu mekânların fonksiyonel karşılıkları ile örtüştüğü, eyvanın açık ve kapalı dış sofalı plan tipinde mekânların erişilebilirliği ve kullanılabilirliği üzerinde olumlu bir etkisi olduğu, mekânın görünürlük değerinin de mekânın bütünleşme değeri üzerinde olumlu etkisi olabileceği sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Bursa Evleri, Dış Sofalı Plan Tipolojileri, Mekan Dizim Analizi, Syntax 2d

3B Yazıcılarla Tekstil Yüzeyi Tasarımında FDM Yöntemi

Öğr. Gör. Fatma Bulat - Dr. Öğr. Üyesi Fatmanur Başaran

ÖZ

18. yüzyılın sonlarında tekstil sektöründe mekanik dokuma tezgâhıyla başlayan ilk endüstrileşme çabaları, günümüzde teknolojinin ulaştığı gelişmelerle dünyayı 4. sanayi devriminin ayak sesleri ile tanıştırmıştır. Bu yeni sanayi devrimine yol açan teknolojik gelişmelerden biri de 3 boyutlu yazıcılardır. Bu teknoloji üç boyutlu nesnelerin kısa sürede başka bir alete ihtiyaç duyulmadan 3B yazıcılar tarafından üretilmesine olanak sağlamaktadır. Üretim teknolojisine devrim yaratacak nitelikte yenilikler getiren "3B yazıcılar" ile yaratıcı fikirler ve tasarımlar, gerçek modellere, son ürün ve prototiplere hızlı bir şekilde dönüştürülebilmektir. Tekstil ve moda sektöründe 3B yazıcılarla yapılan çalışmalar 2000'li yıllarda başlamıştır. Belçika kökenli Materialise firması, Amerikalı Nervous System, yeni nesil tasarımcı Iris Van Harpen, sıra dışı tasarımlarıyla bilinen Michael Schmidt bu teknolojiyi kullanan isimler arasındadır. Üç boyutlu yazıcılarla üretilebilecek tekstil tasarımı süreci, tasarımın bilgisayar üzerinde uygun CAD programları ile modellenmesi ile başlamaktadır. Modellenen tasarım STL formatına aktarılarak katmanlara ayrılmakta ve özel yazıcılarda üretim yapılabilecek hale dönüştürülmektedir. Tekstil yüzey üretiminde farklı tekniklerde baskı yapabilen üç boyutlu yazıcılar vardır. En yaygın kullanıma sahip olan üç boyutlu yazıcılardan biri de lif halindeki termoplastik malzemenin eritilip üst üste yığılarak oluşturulması esasına dayanan bir sistem olan Ergiyik Biriktirme Modelleme Tekniği (FDM, ¬Fused Deposition Modelling)'dir. Bu yöntemde katı haldeki ABS ve PLA gibi termoplastik malzemeler kullanılmaktadır. Bu çalışmada, 3B yazıcılarda üretilebilecek tekstil tasarımı yapmak ve FDM yöntemiyle bu tasarımın üretimini deneyimlemek, bu yöntemin tekstil yüzey üretimine uygunluğunu değerlendirmek, FDM yönteminin avantaj ve dezavantajlarını belirlemek ve ortaya çıkan bilgi ve tecrübeleri konuyla ilgilenen araştırmacılarla paylaşmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekstil Tasarımı, Tekstil Yüzeyleri, Üç Boyutlu (3B) Yazıcılar, Fdm

Analysis of the Works and Manifesto's of Architects Considered As Pioneers of Art Deco Movement

Yağmur Şimşek – Asst. Prof. Ph.D. Zafer Sağdıç

Abstract

Emerge of the new materials and their usage with the Industrial Revolution changed the consumption habit of the society and this has also influenced architecture. The Industrial Revolution's results; ease of use, cheapness of serial production, reduced need for labor, and fabricated production orientation; divides the thinkers of society into two about its advantageous and disadvantageous. Those who are considered to be pioneers, theoretically and practically in the field of design, have undertaken various works and took part in the formations to reduce this negative effect and bring back the craftsmen that left behind during the Industrial Revolution. As a result of these studies Arts and Crafts, Art Nouveau and Art Deco movements have emerged. These movements have continued to evolve in response to the positive and negative effects that have arisen as a result of the innovations brought by the industrial revolution. In this study, the emergence of the Industrial Revolution was accepted as the beginning and Art Deco movement was considered as main study and the reasons that led to the formation of this new movement, the pioneers of the movements and their works were examined.

Keywords: Industrial Revolution, Art Deco, Otto Wagner, Josef Hoffmann

Batı Avrupa Resim Sanatı Resimlerinde Fantastik Yaratıkların Biçimsel Çözümlemesi

Prof. Ph.D. Burçin Erdi Es

ÖZ

Batı Avrupa resim sanatında fantastik yaratıklar her zaman sanatçıların ilgisini çekmiştir ve sanat eserlerinde kendilerine yer bulmuşlardır. Fantastik genellikle doğaüstü ile ilişkilendirilmesine ve hayal gücünün bir yansımasının bir ürünü olmasına rağmen sanatçılar bu radikal öğeleri resimlerine homojen bir şekilde yerleştirebilmişlerdir. Farklı dönemlerde tarihsel olaylar, ekonomik durumlar, sosyal boyut veya toplum inançları sanatçıları farklı açılardan etkilese de pek çok dönemde hayal gücünün de yardımıyla farklı eserlerin üretilmesine ve bu eserlerde fantastik yansımalar olarak resmedilmelerine yol açmıştır. Yani, fantastik karakter sadece formu değiştirilmiş bir karakter değil, aynı zamanda bir çok kaynaktan beslenen sanatçının işini de besleyen şeylerdir. Bu yaratıklar kültürün içine genellikle sözlü gelenek zamanında anlatılan hikayelerden girmiş ve zaman içinde edebiyat ve sanat gibi pek çok disipline konu olmuşlardır. Ayriyetten, fantastik yaratıklar salt kültürün öğeleri olarak değil, bir mesaj verme kaygısıyla da kullanılmışlardır. Bunun yanı sıra, bir sanat yapıtının konusu, içeriği ve sembolik boyutuyla birlikte biçimselliği de önemlidir. Fantastik öğrenin biçimsel yansıması farklı biçimlerde resmedilmiş bu karakterlerin ortak bir noktada buluşmalarını da sağlar. Örneğin, Hironymous Bosch'ın "Aziz Anthony'nin Baştan Çıkarılışı" adlı tablosunda bir dini konu teoloji, felsefe veya sanatçının kişiliği ile ilgili bir açıdan eserin çözümlemesinden ziyade çağın kültürel yapısı ve sanat akımları bağlamında değerlendirilmiştir. Tabloda resmedilen fantastik yaratıklar sadece sanatçının faklılık veya karışıklık uğruna resmettiği şeyler olmaktan çok tablonun bütünlüğüne de katkıda bulunan karakterlerdir ve dönemin şartlarını yansıtması uğruna insan formunda karakterlerle birlikte resmedilmişlerdir. "Batı Avrupa Sanatı Resimlerinde Fantastik Yaratıkların Çözümlemesi" adlı bu çalışmanın amacı farklı dönemlerde ve farklı coğrafyalarda, farklı sanatçılar tarafında işlenmiş aynı konuda fantastik yaratıkların biçimselliğinin sergilenişini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Fantastik, Resim, Hieronymous Bosch, Biçim

Stylistic Analysis of Fantastic Creatures in West European Painting Art

Abstract

Fantastic creatures have alsways attracted artists' attention and gained a place in artworks in West European Painting Art. Although fantastic is quite often related with the supernatural and an outcome of the reflection of the imagination, artists have been able to use these radical elements in their works in a homogeous way. Although historical events, economic conditions, social structure, and society's beliefs effected artists from different angles in different eras, they contributed to the production of different artworks – with the help of imagination – and to their portrayal in painting as fantastic reflections. Thus, a fantastic character is not only a character whose form has been changed, but also they are things which feed the work of an artist who simultanously feeds from a variety of sources. These creatures have appeared in culture through stories that were told during the oral tradition and have been a central theme in a number of disciplines such as literature and art. Also, fantastic creatures have been used not only as elements of literature but also to convey a message. In addition, stylistic features of an artwork are important as well as its subject, theme, and symbolism. The stylistic reflection of the fantastic element enables these characters portrayed in different shapes to meet at a common

point. For instance, the religious theme in Hieronymous Bosch's work "The Temptation of St. Anthony" has been analysed in the context of the contemporary cultural structure and art trends rather than in terms of theology, philosophy, and personality of the artist. The fantastic creatures portrayed in the painting are characters that contribute to the sholeness of the painting rather than things the artist painted for the sake of difference or complexity, and they have been painted alongside characters in human forms to reflect the conditions of the are.The aim of this study "Stylistic Analysis of Fantastic Creatures in West European Painting Art" is to establish the stylistic representation of fantastic creatures that reflect a similar theme conveyed by different artists in different areas and geographies.

Keywords: : Fantastic, Painting, Hieronymous Bosch, Style

Bilimler Ansiklopedisi İrşadul-Kasıd'da Müzik Bilimi ve Osmanlıya Etkisi: Taşköprizade Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Recep Uslu

ÖZ

Günümüz ansiklopedileri günümüz modern insanlarına çeşitli konularda bilgiler için rehberlik etmektedir. Geçmişte de çeşitli sebeplerle yazılmış ansiklopediler vardı. Farabi'nin İhsaul-ulum, Harizmi'nin Mefatihul-ulum, Taşkörizade'nin Miftahul-ulum, Amili'nin Keşkül adlı eserleri gibi. Burada sayılan Arapça eserlerin Türkçe çevirileri de vardır. Bu eserlerden Amili'nin ve Taşköprizade'nin kaynak olarak kullandıkları ansiklopedik eser ise İrşadul-kasıd adlı eserdir. Taşköprizade XVI. Yüzyıl Osmanlı kültürünün etkileyen önemli isimlerden biridir. Onun ansiklopedisine kaynaklık eden eserlerin ne gibi katkısı olduğunu öğrenmek için kaynağını da bilmek zorundayız. Bu makale müzik konusunda ansiklopedik bilgi bulabildiğimiz Miftahul-ulum'a kaynaklık eden İrşadul-kasıd'da müzik bilimi hakkında yazılan bilgileri tanımak, tanıtmak amacını gütmektedir. Makale Güzel Sanatların müzikoloji alanı ile ilgili olup araştırma tekniklerinden nitel yöntemle hazırlanmıştır. İrşadül-kasıd adlı eserdeki müzik bilimi konusunda yazılan bilgiler ile sınırlıdır. Amaç modern sistematik müzikolojinin bakış açısıyla ansiklopedinin müzik bilgilerini değerlendirmek ve bu bilgilerin Taşköprizade üzerinden Osmanlı müzik kültürü mirasına etkilerini tespit etmek olacaktır. İrşadul-kasıd'da verilen müzik bilgilerini modern müzikolojinin ihtiyacına göre gruplandırdığımızda eserde müzik biliminin tanımı, müzik biliminin alanı ve incelediği konular, nağmeler (müzik sesleri), devirler ve avazeler, ika-devirler, bestecilik, çalgılar, müzik biliminin faydası, müzik bilimi literatüründen bahsettiği görülmektedir. Bu konular günümüz müzikolojisi kadar müzik tarihi açısından önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Muzikoloji, İrşadul-Kasıd, Ansiklopedi Tarihi, İbnül-Ekfani, Taşköprizade, Osmanlı Müzik Tarihi

Music Science in Old Encyclopedia Irshadul-Qasid and Effect of It to Ottoman Science Like Tashkoprizade

Abstract

Modern Encyclopedia is a guide to contemporary modern people of today for information on a variety of topics knowledge. In the past there were also encyclopedias written for various reasons. Like Farabi's Ihsaul-ulum, Harizmi's Mefatihul-ulum, Taşkörizade's Miftahul-ulum, Amili's Keşkül. There are also translations to Turkish of these Arabic Works. The encyclopedia work that Amili and Tashkoprizade used as a source from old works is called Irshadul-qasıd. Tashkoprizade lived in XVth century, is one of the important names influencing Ottoman music culture of the same century. We also need to know the source of what contributes to the works of his encyclopedia. This paper aims to recognize and introduce the information about music science in Irshadul-qasıd which is the source of Miftahul-ulum, where we can find encyclopedic information on music. And this paper is related to the field of musicology of fine arts and is prepared by qualitative method from research techniques. And paper is limited to the information about the music in the work named Irshadul-qasıd. The aim will be to evaluate the music information of the encyclopedia with the viewpoint of modern systematic musicology and to determine the effects of this information on the Ottoman music culture heritage through Tashkoprizade. If we do classification of music for modern musicology and music history, we

can see some knowledge about what is music science, field of it, subjects of it, musical sounds, devirs/makams from tetrachord and penthachort, rhythms, composition, some instruments, the useful of music and music science, and some music books.

Keywords: Musicology, Irshadul-Qasid, Encyclopedia, Ibnul-Ekfani, Tashkoprizade, Music History.

Çağdaş Sanatta Soyut Dönem ve Modaya Yansımaları

Researcher Emine Erdoğan

ÖZ

Çağdaş sanat, estetiğin ön planda olduğu, daha özgür bir sanat düşüncesinin var olduğu sanat anlayışıdır. Soyut sanat, genel anlamıyla evrende var olan objeleri tasvir etmek yerine, nesleler üzerinde deformanyasyon yoluyla yalınlaştırma veya değişime uğratma sanatıdır. 20.y.y. baslarında Kandisnky, Mondrian ve Maleviçh gibi sanatçıların doğadan yola çıkarak bütünüyle görsel bir anlatıma varmaları dönemin sanat değeri üzerinde etkileyici rolü olmuştur. Soyut sanatçının bilinçaltı ve iç dünyasındaki birikimlerinin çatışmaları biçiminde Avrupa'da ortaya çıkan soyut sanat, Avrupa'ya Sanat eğitimi görmeye giden Türk Sanatçısını da etkilemiş ve Türk resminde soyut eğilimlerinin görüldüğü yapıtlar ortaya konmuştur. Sanatçıların soyut eğilimleri, gerek guruplar içinde, gerekse kişisel özgün üsluplarsalar biçiminde günümüze kadar sürmüştür. Çalışmada soyut sanatın ortaya çıkışı, etkileri, sanatçıların üslup farklılıklarına göre anlatılmıştır ve soyut sanatı ele alış biçimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, soyut sanatta kendini gösteren, anlatım biçimleri ve soyutlamalarını ele alan, öne çıkan sanatçıların çalışmalarıyla sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Soyutlama, Resim, Sanat, Moda, Giyim.

Period and Contemporary Reflections in Contemporary Art

Abstract

Contemporary art is a concept of art in which aesthetics is at the forefront and there is a more free idea of art. Abstract art is the art of simplifying or altering through generations, rather than depicting objects that exist in the universe in general terms. 20.y.y. In the beginning, artists such as Kandisnky, Mondrian and Malevichh have come to the fore as a completely visual narrative. Abstract art, which emerged in Europe in the form of the conflicts of the abstract artist's subconscious and inner world, also influenced the Turkish artist who went to Europe to study art, and his works exhibited abstract tendencies in Turkish painting. The abstract tendencies of the artists have survived to the present day both within the groups and in the form of personal original styles. In this study, the emergence and effects of abstract art are explained according to the style differences of the artists and it is aimed to examine the abstract art handicrafts. The study is limited to the works of prominent artists who take their place in abstract art and discuss their narrative styles and abstractions.

Keywords: Abstraction, Painting, Art, Fashion, Clothing.

Çağdaş Sanatta Temsil Problemi

Arş. Gör. Dr. Deniz Cemal Koşar

ÖZ

Sanatın güncel bağlamdaki tartışma alanı, sanat tarihinin olukça küçük ama yoğun bir bölümünü oluşturmakla beraber, bitmek tükenmek bilmeyen kimi konuları da barındırmaktadır. Bu tartışma konularından bir tanesi de temsil problemidir. Çağdaş -batı merkezli- sanatın geçmişini yaklaşık iki yüzyıllık bir alan (modern ve sonrası 1850 sonrasından günümüze) oluşturmasına ve Platon'dan bugüne sanatın temsil özelliği ile ilgili birçok tartışma yürütülmüş olmasına rağmen günümüz sanatında temsil krizinden hala bahsedilmektedir. Söz konusu bu temsil krizinin merkezini, gerçeklik ve imge üretiminin gerçeklikten giderek kopması ya da gerçekliğin doğrudan yapıta dahil edilmesi oluşturmaktadır. Genellikle, var olan gerçekliğe öykünme ve biçimcilik üzerinden ele alınan temsil kavramı Mimesis kavramı etrafında toplanan kopya, taklit bağlamlarında kalmakta böylece Mimesis kavramının genişliği karşısında yetersiz bir çeviri problemine dönüşmektedir. Bu problematiğin nedeni sanatın gerçeklikle kurduğu karmaşık ve düzeysiz ilişkisinde saklıdır. Yeri geldiğinde gerçekliği kopyalayacak şekilde kendine araç edinmesi, yeri geldiğinde olabildiğince ondan uzaklaşma çabası bu tartışmayı yaratmaktadır. Ancak belirtmek gerekir ki sanat bizatihi gerçeklikle ilgilenmemiş ya da başka bir deyişle onu kopyalamak için ilgilenmemiştir, her zaman ötede başka bir problem saklı olmuştur. Çağdaş sanatta tartışılan temsil probleminin öncülü sayılabilecek sanatçı Marcel Duchamp, Çeşme yapıtıyla var olan tüm geleneksel sanat temsil süreçlerinin kökünü dinamitlemiş, estetik problemine farklı bir bakış gerektiğini vurgulamıştır. Çeşme'de genel izlek, tartışılacak sanatsal bir işçiliğin var olmaması yanında estetik olarak kabul edilebilecek bir emare de bulunmamasıdır. Ayrıca, doğrudan bir nesnenin kendisi olarak herhangi bir gerçekliğin temsili olarak da görünmemektedir. Ancak, Çeşme'de temsil edilen bizatihi pisuar nesnesinin kendisi değil her şeyden önce tüm sanat otoritesine başkaldırış ve aynı zamanda gerçeklik sorgulaması ve sanatın genel kabul edilir yasalarının sorgulanmasının yani en kısa anlamda Duchamp'ın düşüncelerinin temsilidir. Burada temsil yerini başka bir temsile bırakmıştır, kavramsal düzeye, düşünceye. Aslında buradaki yerini bırakış tanımı bile bir anlamda yanlış bir tanımlamadır, çünkü bir yer değiştirme, yerini başka bir düşünceye bırakma değil daha çok itibarın iadesi söz konusudur. Yani yaratıcılığın merkezi olan sanatsal düşüncenin temsil etme gücünün salt görüntü düzleminde olmadığının ve aslında 'hep orada' olduğunun gösterilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş, Sanat, Temsil, Mimesis, Kopya, Gerçeklik

Çocukların Kurdukları Hayallere İlişkin Düşünceleri ve Yapmış Oldukları Resimler

Researcher Didar Ezgi Özdağ

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, çocukların kurdukları hayalleri sözel olarak ifade etmelerinin yanı sıra sanatsal olarak somut bir şekilde ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Ankara ilinde bulunan bağımsız bir anaokulunda ki 5 yaş grubunda ki 10 öğrenci, hayallerine ilişkin sorulara verdikleri cevaplar ve yapmış oldukları resimler ile sınırlıdır. Araştırmada; hayal kurmaya ve hayallerine yönelik hazırlanan 5 soruya vermiş oldukları cevaplar betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Çocukların "hayallerini" yansıttıkları resimlerine dair düşünceleri ise her resmin altında belirtilmiş ve yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulardan hareketle çocukların düşüncelerini hem resimsel hemde sözel olarak net bir şekilde ortaya koyabildikleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Okul Öncesinde Sanat Eğitimi, Çocuk Resimleri, Çocuk ve Hayal Gücü, Hayal Gücü.

Children's Founding Dreams of Dreams and Their Pictures

Abstract

The main objective of this research is to put forward the tangible way that children express their dreams artistically as well as verbally. Qualitative research method was used in the study. Research is limited to the 10 students at the age of five from an independent kindergarten in Ankara in 2017-2018 academic year, giving answers to questions about their daydreams and their paintings. In the research; their answers to 5 questions prepared to understand daydreaming and the daydreams of children have been resolved by using descriptive analysis technique. Children's thoughts about their paintings that reflect their own daydreams and the interpretation of their thoughts take place under each painting. Based on the findings, it was concluded that children can articulate their ideas both pictorially and verbally.

Keywords: Pre-School, Art Education in Pre-School, Children's Pictures, Child and Imagination, Imagination.

Değişen Hayatlar Esneyen Mekanlar

Arş. Gör. Dr. Nuriye Nida Çelebi Şeker

ÖZ

Endüstri devriminden sonra iş imkanlarının değişimiyle başlayan göçler, bazı bölgelerde kontrol edilemeyen nüfus artışlarına; nüfus artışları küçülen mekanlara sebep olmuştur. Küçülen mekanlarda yaşamı sürdürebilmek adına esnek-değişebilir mekanlara ihtiyaç duyulmuş ve teknolojinin de desteğiyle bu ihtiyaca kolayca cevap verilebilmiştir. Esnek-değişebilir mekanların doğru işlemesinde teknoloji kullanımının yanında doğa dostu olması ve ergonomi ilkesinin de göz ardı edilmemesi önemlidir.

Bu çalışma kapsamında esnek-değişebilir mekanlara genel örnekler verilmiş, bu mekanlar esneklik, ergonomik ve ekolojik açıdan değerlendirilmiştir. Bu bağlamda anne, baba, 9 yaşında bir çocuk ve bebek olmak üzere 4 kişilik bir aile için 50 metrekarelik bir konut tasarlanmış ve bu konuta ait bazı mekanlara ve detaylara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Esneklik, iç mimarlık, mekan tasarımı, esnek mekanlar

Floating Architecture in the World Comparatively by Proposals to Coasts in Turkey

Prof. Ph.D. Pelin Yıldız

Abstract

In this work the concept of life on water as floating architecture is being identified. The architectural building structure on water with design principles; containing interior architecture and environmental parameters are fully explained. According to scientific notions and researches it has been calculated that the impacts of the global warning by the affects among the earth has been determined and especially in the cities found nearby the sea shore regions are among the first areas of interest to be effected. From the aspect of this theory the new living areas in the sea shores other than continental usage and by the away new building styles those to be formed with the capacity of water floating properties are to be concerned. The architectural, interior architectural and nearest environmental appliances among the design issues of these buildings by some proposals and parameters are being started to be concerned in current conditions and by the way scientific research are being planned and started to be applied around the world. Stockholm Conference and Kyoto Protocol are some of the main primary actions for taking precautions through the effects of global warming. According to these in the future; one of the basic effects that will be caused regarding the unavoidable end for our world based form the global warming will be seen as the raising of the heights of water levels in the sea shores. According to that sense the position and formalities of the current usage among ownership would be changed by the new structures to be built on the water facades with new combinations. The aim of this study is to evaluate the new building properties regarding the future approaches by the support of floating structures on the water caused by global effects and to bring new solutions by making analyzes on the applied current buildings regarding architectural floating proposals and by the way bringing new aspects and proposals to coastal shoreline in Turkey.

Keywords: Floating House , Life On Water, Coastal Shoreline, Architectural Floating Proposals

Geleneksel Osmanlı/Türk Musikisinde Oda Müziği

Assoc. Prof. Ph.D. Ayşe Özlem Akdeniz – Assoc. Prof. Ph.D. Hüseyin Bülent Akdeniz

ÖZ

Türk müziği, yüzyıllar boyunca, batı müziği sisteminden farklı olarak tek sesli ve kendi makam ve usulleri çerçevesinde gelişme göstermiştir. Osmanlı saraylarında müzik, gerek eğitimi gerek icrası açısından çoğunlukla büyük önem taşımış, sultanlar müzik kültürüyle iç içe büyümüşlerdir. Geleneksel Osmanlı/Türk musikisini gerek genel icra tarzları gerekse toplulukta yer alan icracıların sayısı bakımından esas itibariyle bir "oda müziği" olarak nitelendirmek doğru olur. Bu müzik genellikle kapalı mekân müziği olmuştur. Geleneksel Osmanlı/Türk musikisinin bir oda müziği üslubunda icra edilmesini ve her zaman açıkça ifade edilmemiş olsa bile geçmişte de her zaman o üslupta icra edilmesine neden olan çok önemli teknik ve estetik sebepler vardır. Bu araştırmada, geleneksel Osmanlı/Türk musikisinin yüzyıllarca sürmüş tecrübesinde bir iletişim aracı olan oda müziğinin yerine, önemine ve gerekliliğine ışık tutmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı'da Musiki, Oda Müziği, Müzik, Osmanlı'da Müzik Toplulukları.

Chamber Music in Traditional Ottoman/Turkish Music

Abstract

Turkis music is evolved within the framework of monody as well as its maqams and methods, unlike western music, for centuries. Music in Ottoman palaces had mostly great importance both in connection with its education and execution, and sultans grew up in the music culture. It shall be accurate to qualify Traditional Ottoman/Turkish music as "chamber music" in terms of both their general playing styles and the number of performers in the community. This music was generally an indoor music. There are very important technical and aesthetical reasons, which caused Traditional Ottoman/Turkish music to be played as a chamber music and in this manner in the past even it was not always mentioned clearly. In this study, instead of chamber music, which was a communication media during experience of Traditional Ottoman/Turkish music for centuries, it was tried to underline its importance and requirement.

Keywords: Music in Ottoman, Chamber Music, Music, Music Groups in Ottoman.

Göç Hareketlerinin Kültürel Ögeler Üzerinden Değerlendirilmesi; Halk Oyunları Örneklemeleri

Assoc. Prof. Ph.D. Bülent Kurtişoğlu

ÖZ

Türkiye Cumhuriyeti Devletinde siyasi sınırlar ilk olarak 1923 yılında belirlenmiştir. Siyasi sınırların belirlenmesinin sonrasında, bu sınırlar içersinde yaşayan, birbirlerinden çok farklı kültürel değerlere sahip insan toplulukları ile daha sonrasında değişik zamanlarda doğudan, batıdan, kuzeyden gelen göçler sonucunda bu topraklar üzerine yerleşenlerin getirdiği değerler günümüz Türkiye'sinde ki kültürel yapılanmayı oluşturmuştur. Göç hareketlerinin siyasi sınırların dışından olduğu gibi ülke içersinde de meydana gelmiş ve kültürel yapılanmaya önemli derecede etkileri olduğu görülmüştür. Türkiye'deki göç gerçeğine dayanarak doğudan batıya ve batıdan doğuya doğru değişik zamanlarda ve değişik nedenlerle gerçekleştirilen göçler nedeni ile kültürel değerlerin ülke genelindeki dağılımı gerek oyun hareketlerinde gerek müziklerde gerek giysilerde ve diğer folklorik değerlerde de görülmektedir. Bu bildiride değişik bölgelerde yaygın olarak görülen ve farklı zamanlarda ve farklı nedenler ile göç eden insan topluluklarının beraberinde götürdükleri kültürel ögelerin benzerlikleri ve farklılıkları görsel ve işitsel malzemeler eşliğinde sunularak, ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kültür, Folklor, Halk Oyunları, Müzik

Evaluation of Migration Movements Through Cultural Elements; Examples of Folk Dances

Abstract

The political borders have been established in 1923 in the Republic of Turkey. After the determination of the political boundaries, the values that has been brought by the people who live within these boundaries, who has many different cultural values and the people who settled at different times in this country as a result of the migrations from the east, west and north, has formed the cultural construction in today's Turkey. We see that the migration movements have taken place within the country as well as the outside of political borders and had a significant impact on cultural structuring. We can see the dispersion of the cultural values throughout the country because of the migration, which happened because of various reasons and in various times from the east to west and west to east, in the dance movements, in the music, in the clothes and the other musical values, based on the migration facts in Turkey. In this paper, the similarities and differences between the cultural elements of human populations migrated to different regions and at different times and with different reasons will be presented with visual and audio materials.

Keywords: Migration, Culture, Folklore, Folk Dances, Music

Günümüzde Türk Sinemasında Aile Kurumunun Ele Alınışına İki Örnek: Çoğunluk ve Çınar Ağacı Filmleri

Ph.D. Güneş Özayten

ÖZ

Aile; kan, cinsel ilişki ve yasal bağlarla birbirine bağlı insanların oluşturduğu mahrem ilişkilerle örülü bir birimdir ve çok eski zamanlardan günümüze kadar gelen, içinde yaşadığı toplumların yapısını en iyi temsil eden, en temel birimdir. Ailenin, içinde bulunduğu toplumla karşılıklı bir ilişkisi vardır; ikili bir üretim içindedir. Aile, maddi yaşamın üretimini ve yeniden üretimini; yani, genç nesillerin fiziksel, psikolojik açıdan sağlıklı gelişimi, donanımlı, eğitimli yetişmesiyle eşsüremli olarak beslenme, giyinme, barınma gibi ihtiyaçların karşılanması için gerekli aletlerin yapımına da sağlamakta, yani yaşamın sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel açıdan yeniden üretimini gerçekleştirmektedir. Bundan dolayı aile, birçok sosyal bilimin ve dallarının yanında, sanat ve sinema gibi bazı sanat dallarının da başlıca konuları arasındadır. Bu çalışmada, Çoğunluk ve Çınar Ağacı filmleri üzerinden günümüz Türk Sinemasında aile kurumunu hem içerik, hem estetik açıdan nasıl ele aldığı değerlendirilmeye alışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile Kurumu, Türk Ailesi, Sinema, Türk Sineması, Çoğunluk Filmi, Çınar Ağacı Filmi, Estetik, İçerik

Two Examples of the Processing of the Turkish Family Institute At Current Turkish Cinema: Çoğunluk and Çinar Agaci Movies

Abstract

The family is a unit that built up by intimate relationships which is contacted by people whom are connected with blood, sexual and legal ties. Also family is the basic unit that comes from ancient times and best represents the structure of the communuties. The family has a mutual relationship between the society which in, is in a dual production. The family provides production and reproduction of material life in terms of socio-economic and socio-cultural; in other words, provides reproduction of life for satisfy the needs of necessary tools; like healthy development of young generations in terms of physical and psychological , well equipped, educated and equipped with the training of nutrition, dressing, accomodation. Therefore, the family is among the main subjects of some art branches such as cinema as well as many social sciences and branches. In this article, the family institution between the years of 2000 and 2012 in Turkish Cinema will be tried to evaluate through “Cogunluk” and “Cinar Agaci” movies with inductive method how treated in terms of both the content and the aesthetics.

Keywords: Family Institution, Turkish Family, Cinema, Turkish Cinema, 2000’s Years Turkish Cinema, Cogunluk Film, Cinar Agaci Film, Aesthetic, Content.

İç Mimarlıkta Teknoloji ve Kurgusal Mekan Mobilyası

Dr. Öğr. Üyesi İ. Emre Kavut – Arş. Gör. Emine Yavuz

ÖZ

Günümüz teknoloji ve hız çağı olarak adlandırıldığında; elimizdeki mevcut verileri ve materyali tüketmek üzere olduğumuz ve yenilerini aramak üzere yola çıkmamız gerektiği düşünülebilir. Bu sadece günlük yaşantımız için geçerli değildir. Günlük yaşantımızı sürdürdüğümüz mekânlarda mobilya olgusu ve mobilya tasarlama sürecine de yansımaktadır. Kurgusal mekan tasarlamak tüm yaşantımızı, hayallerimizi etkilediği gibi yaşadığımız ve organize ettiğimiz mekanları da içine alacak şekilde gelişmektedir. Yaşadığımız çağda büyük bir ivme kazanan Mekân –mobilya ilişkisi her alanda olduğu gibi İç Mimarlık alanında da pek çok yeni yöntem ve materyali beraberinde getirmiş, mevcut olanakların gelişimini sağlamıştır. 3 boyutlu çizim programları mekânın uygulama sonrasındaki görüntüsünün gerçekçi bir biçimde elde edilmesinde yardımcı olarak proje uygulamasında hatayı en aza indirmiştir. Algılama sistemleri içinde insanoğlunun en rahat algılayabildiği öğrenim şekli görerek olduğuna açık bir durumda her zaman karşımıza çıkmıştır. Mekân –mobilya ilişkisi içinde paralel gelişen görsel malzeme gerek bu alanda ürün yaratan tasarımcıların gerekse bu alanda eğitim alanların hayal güçleri ve yaratıcılıkları üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır. Çalışmada ‘ Kurgusal Mekânlarda Tasarım’ isimli seçmeli ders kapsamında öğrencilerin 3 boyutlu program aracılığı ile tasarlamış oldukları mekân-mobilya ilişkisi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kurgusal Mekân, Mobilya, Üç Boyutlu Tasarım

İnsan ve Mekan İlişkilerinin Alışveriş Merkezleri Üzerinden Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi İldem Aytar Sever

ÖZ

Değişik alanlardaki pek çok çalışmada ele alınan mekân kavramı özellikle felsefe alanında birçok anlam ifade etmekte, farklı biçimlerde yorumlanmaktadır. Ünlü düşünürlerin yaptığı mekan tanımlarında insanın mekandan ayrı düşünülemeyeceği, mekan tanımlamaları ile insan var oluşunun birbirinden ayrılmayan izler taşıdığı görülmektedir. Kent kültürü ile yakından ilişkili olan alışveriş merkezleri, kentte yaşayan insanlar ile onların kent yaşamındaki deneyimleri arasında köprü kurmaktadır. Kent mekanları her zaman insanların biraya geldiği, birbiriyle buluştuğu, bilgi alışverişi yaptığı, aynı zamanda ürün ve hizmetlerin sunulduğu, alınıp satıldığı yoğun kullanılan mekanlar olmuştur. Alışveriş mekanları da insanların kentte yaşadıkları bu türden deneyimleri yeni bir yorumla sunmakta, kentteki sosyal aktiviteler için kamusal mekânların üstlendiği görevi üstlenmektedirler. Bu özellikleriyle alışveriş merkezleri, hem özel hem de kamu mekânı olarak görülmektedir. Kentlerin kamusal mekânlarında yer alan, kullanımda alışık olduğu sinema, konser, çocuk oyun alanları gibi aktivite alanlarını bünyesinde barındıran alışveriş merkezlerine yalnızca ticari amaç için değil,çeşitli aktiviteler için gidilmesi, alışveriş merkezlerinin bu bağlamda sosyalleşme aracı olarak kullanılmaları, bu mekânların kamusal mekân olarak yorumlanmasına zemin hazırlamaktadır. Kamusal mekân olarak nitelenen kentsel alanların bütününde; pazaryerinde, meydanlarda ve caddelerde kamusal ilişki ortaya çıkmaktadır. Kamusal ilişki bireysel veya sınıfsal ilişkiler şeklinde gerçekleşebilir; ancak, önemli olan mekâna erişimde ve ilişkinin biçiminde herhangi bir kısıtlamanın olmamasıdır. Bu anlamda, araştırma mekân ve davranış ilişkisinin belirli bir fiziksel mekân olan alışveriş merkezleri üzerinden incelenmesini konu almaktadır. Çalışmada, alışveriş merkezi içindeki davranışsal örüntüler bulunarak, fiziksel mekân ve davranış ilişkisi arasında bazı çıkarımlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alış Veriş, Mekân, İnsan

Işıklı Teknolojik Giysilerin Sanata Yansımaları

Researcher Emine Erdoğan

ÖZ

Özet Giysi, insan yaşamında en önemli unsurlardan biri olup vücudu dış etkilerden koruyan unsurdur. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte ihtiyaçları karşılamanın yanında sanatta farklılık oluşturma anlayışı içerisine girilmiştir. Teknoloji ve sanat, geçmişten günümüze sürekli birbiri ile etkileşim halinde olmuştur ve gelecek dünyamızda sanatsal bir çalışma sürecinde, teknoloji unsuru ön planda tutulacağı tahmin edilmektedir. Sanatçı çalışma alanını teknolojik gelişmelere ayak uydurarak sanatsal anlamda değişimler meydana getirmiştir. Giyim alanında teknolojik araçlar sayesinde sanatçı sanatında değişimler yaşamış ve daha kısa sürede giysi tasarımları oluşturmuştur. Bu değişimler içerisinde bulunan sanatçı farklı teknolojik materyaller ve yöntemler kullanarak giysi alanında ışıklı giysiler tasarlamışlardır. Bu tasarımlar ilk zamanlar sadece şov amaçlı amacıyla tasarlanmıştır. Günümüzde giysilerde sanatsal değerinin yanında teknolojik işlevsellik ön planda tutulmaya başlanmış ve gelecekte giysiler daha donanımlı hale getirilmeye çalışılmaktadır. Bu giysiler görsel şovlarının yanında fonksiyonel özellikleri bulunan akıllı giysiler halini almaya başlamıştır. Görsellik, konfor gibi özelliklerinin yanında bu giysiler, ortama göre algılama ve tepki verme gibi özelliklere sahiptir. Bu çalışmada amaç, teknolojik gelişmelerin giyim sektöründe sanatçının tasarımlarına yansımalarını tespit etmek ve ışık yayan materyallerin giyim dünyasındaki etkilerini ortaya koymaktır. Aynı zamanda teknolojik malzemelerle ışıklı giysi tasarımları yapan sanatçıların çalışmalarını inceleyip yeni tasarım önerileri sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Teknoloji, Giysi.

Reflections of Lighted Technological Clothes to Art

Abstract

Summary Garment is one of the most important elements in human life and protects the body from external influences. With the development of technology, in addition to meeting the needs, the concept of creating difference in art has been entered. Technology and art have always been in interaction with each other from the past to the present, and it is estimated that the technology element will be in the forefront in an artistic work process in our future world. The artist has changed his field of study by keeping up with the technological developments and creating artistic changes. Thanks to technological tools in the clothing field, the artist has experienced changes in his art and in a shorter time has created clothing designs. The artist, who has been involved in these changes, designed light clothing in the field of clothing using different technological materials and methods. These designs were originally designed for show purposes only. Nowadays, besides the artistic value of the garments, technological functionality has begun to be prioritized and the future garments are tried to be better equipped. In addition to visual shows, these clothes have become functional garments. Besides the features such as visuality and comfort, these garments have features such as perception and reaction according to the environment. The aim of this study is to determine the reflections of technological developments on the designs of the artist in the clothing sector and to reveal the effects of the light emitting materials on the clothing world. At the same time, it is to examine the work of the artists who make lighted garment designs with technological materials and to present new design suggestions.

Keywords: Art, Technology, Clothing.

Jakarlı Dokuma İşletmelerinde Tasarım Sürecinin İncelenmesi

RA. Pınar Arslan - Prof. Ph.D. Hatice Feriha Akpınarlı

ÖZ

Günümüz dünyasında değişen moda eğilimleri, kumaş trendleri, yenilikler gelişen ve değişen tekstil sektöründe büyük bir etkiye sahiptir. Bu etkileri veren en önemli dokuma tekniği jakar sistemidir. Jakarlı dokuma yapan işletmelerin ihtiyacı belirlemek, talepleri karşılamak için güncel olanı takip etmesi, değişime ayak uydurması, mevcut tasarım anlayışından uzaklaşarak farklı ve etkili bir tekstil ürünü ortaya koyması önem arz etmektedir. Müşteri beklentilerine cevap veren, tasarım ve teknik açıdan donanımlı jakarlı kumaşların üretimi kadar, jakarlı kumaş deseninin hangi yol ve yöntemler kullanılarak tasarlandığı da diğer bir önemli noktadır. Bu nedenle bilgisayarlı tasarım sistemi ve teknik bilginin entegre kullanımı ile elde edilen jakarlı dokuma kumaşların; tasarım süreçlerinin irdelenmesi ve zengin desen anlayışının nasıl ortaya çıktığının belirlenmesi önemlidir. Araştırmanın amacı; jakarlı dokuma işletmelerinde tasarım sürecini incelemektir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini; jakarlı dokuma yapan Ankara, Bursa, Uşak illerinde yer alan 5 işletmede çalışan 13 tasarımcı oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak tasarım sürecinin incelenmesine yönelik tasarımcılara anket uygulanmıştır. Jakar dokuma kumaş tasarım sürecine ilişkin sorular tablolar haline getirilmiş, ilgili başlıklar altında değerlendirilerek sonuca gidilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Jakarlı Dokuma, Tasarım, Kumaş Tasarım Süreci, Tasarımcı

Review of Design Process in Jacquard Weaving Companies

Abstract

In today's world, changing fashion trends, fabric trends and innovations influence developing and changing textile sector considerably. The most important weaving method that causes those influences is the jacquard system. It is highly important for companies that make jacquard weaving to determine the needs, follow the current developments in order to meet demands, adapt to change, and provide a different and impressive textile product by leaving current design approaches. Another important point is the methods and techniques that are used in the design of jacquard fabric pattern, as well as the production of jacquard fabrics that meet the expectation of the customers and are well-equipped in terms of design and technique. Therefore, it is important to detail the design processes of jacquard weaving fabrics that are obtained with the integrated usage of computerized design system and technical knowledge and determine how rich pattern understanding has arisen. The aim of the research is to elaborate the design process in the jacquard weaving companies. The research uses scanning method. Sample of the research is composed of 13 designs who work in 5 companies which operate in Ankara, Bursa, Uşak and make jacquard weaving. Designers were surveyed for reviewing the design process as a tool of data collection within the scope of the research. Questions regarding the design process of jacquard weaving fabric were tabularized, then assessed under related titles and concluded.

Keywords: Jacquard Weaving, Design, Fabric Design Process, Designer

Kış Bahçesi Tasarımı ve Tekstilleri

Dr. Öğr. Üyesi İ. Emre Kavut

ÖZ

Kış Bahçesi tasarımı ve Tekstilleri Kış bahçesi tasarımı ve uygulanması Türkiye'de belli bir ivme ile büyümektedir. Avantajları ve çeşitleriyle özellikle Kuzey Avrupa ülkelerinde yoğun talep gören kış bahçeleri, ülkemizde ise yeterince tanınmamaktadır.Gelişmiş toplumlar ve şehirleşme mantığı yanında mekanlarımıza belli bir şekilde doğa/bahçe kurgusunu kazandırmak tasarım açısında değerli bir süreçtir. Her ne kadar lüks olarak görülse de, Türkiye de talebin düşük olmasının sebebi neredeyse dört mevsim güneş görmesindendir. Kış bahçesinin bileşenlerine baktığımızda (Kumaş,cam, alüminyum, pvc, ahşap, tente, v.b.) ülkemizde bu malzemelerin çeşit ve kalite bakımından zengin olduğunu gözlemliyebiliyoruz. Kış bahçeleri deprem, kar, rüzgâr yüklerinin hesabı, ısıtma, ışıklandırma, gölgelendirme, yalıtım gibi işlevleri içeren, malzemeleri harmanlayan çok yönlü bir sistemlerdir.İç mekan ve çevre düzenlemesi açısından yeterli değeri günümüze kadar alamayan bu konu ,yaşam ve mekan kalitesi yükseldikçe ülkemizde gerek tasarım gerekse uygulama konuşunda çok büyük aşamalar kaydetmiştir.Kış bahçelerinde kullanımı en yoğun olan tekstil malzemesi de ülkemizde en kaliteli ve çeşit olarak çok doyurucu biçimde kullanılmaktadır. Dört mevsim gün ışığını içeri almak isteyen ve doğayı mekanları içinde hissetmek isteyen bireylerin artmasıyla, kış bahçesi tasarımı,üretimi ve uygulanması gelecek vadetmektedir. Bu çalışma kış bahçesinin ne olduğu ,nasıl malzeme kullanıldığı ve tekstil ürünleri ile nasıl bir bütünlük sağladığını sonuç olarak, mekanlarımızı nasıl zenginleştirdiğini anlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım

Konya İstasyon Caddesinde Modern Mimarlığın İzlerini Okumak

Doç. Dr. Esra Yaldz - Prof. Dr. Dicle Aydın - Dr. Öğr. Üyesi Süheyla Büyükşahin

ÖZ

Modernizm 19.yy ın başlarında işlevselliğin ve sadeleşmenin ön plana çıktığı tarihsel yaklaşıma tepki olarak gelişen yeni bir bakış açısıdır. 19. Yy'ın ilk çeyreğinde modernizm ile birlikte ilk kez İngiltere'de ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan demiryollarının yapımı kentlerde sosyal, kültürel, ekonomik ve kentsel gelişime hız kazandırmıştır. Kentlerdeki modernleşme sürecinin göstergelerinden bir olarak kabul edilen demiryolları, beraberinde İstasyon ve İstasyon caddelerinin oluşumunu tetiklemiştir. Türkiye'de 19. Yy ın sonlarında yapılmaya başlayan demiryolları ve bununla birlikte oluşan istasyon caddeleri kentsel ölçekte modernleşmenin izlerinin okunduğu mekânsal oluşumlar olarak değerlendirilebilmektedir. Özellikle Anadolu kentlerinde İstasyon Caddeleri kentin gelişme yönünü belirlemesi ve modernleşen kesimi temsil etmesi nedeniyle, kentteki mekânsal yapının oluşumunda oldukça büyük rol oynamaktadır. Geçmişten günümüze bir çok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Konya kenti, Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden biridir. En eski dönemlerden beri, Alaaddin Tepesi merkezli bir gelişim sergileyen kentte Osmanlı Döneminde Mevlana civarına bir yayılım söz konusu iken, 19.yy'ın sonlarında Bağdat Demiryolunun Konya'ya ulaşması ile birlikte arazi kullanımı ve ulaşım ağı değişmiş, Alaaddin Tepesi ve Mevlana Civarından sonra üçüncü bir merkez istasyon civarında oluşmuştur. Konya kentinin modernleşme sürecinde kentin mekansal gelişiminde 1946 yılı itibari ile istasyon ve İstasyon Caddesi 1946 büyük rol oynamıştır. Bu bağlamda Çalışmada konu olarak ele alınan Konya istasyon caddesi, ülkenin ekonomik değişimiyle de ilişkili olarak zaman içinde değişmiş, gereksinimler ve etkileşimler sonucu farklılaşsa da kentli tarafından her dönemde bilinir ve yaşanır olmuştur. Aks üzerinde Türkiye'nin Modernleşme sürecini yansıtan mimari değeri olan ürünlerin varlığı; kent imgesi ve nirengi noktası olarak değerlendirilebilecek yapıların yer alması, kentsel anlamda aksın dinamik kalmasını sağlamaktadır. Aks üzerinde yer alan modern mimarlık ürünlerine odaklanan çalışmanın temel materyallerini İstasyon Caddesinde gerçekleştirilen alan araştırmaları ve arşiv incelemeleri oluşturmaktadır. Bu çerçevede elde edilen bulgular, caddeyi var eden ve özellikle modern mimarlık ürünleri olarak nitelendirebileceğimiz yapılar yorumlanarak görsel materyallerle belgelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konya, İstasyon Caddesi, Modernleşme

Kültürel Değerlerin İnceleme Araştırma Derleme ve Arşivleme Çalışmaları: Trakya'daki Halk Oyunları Örneklemesi

Assoc. Prof. Ph.D. Bülent Kurtişoğlu

ÖZ

Dünya üzerinde İnsanlığın yaşamı ile başlayan ve varlığını sürdüren kültürel değerler, farklı etkileşimler sonucunda günümüze kadar gelmiştir. Etkileşmenin neden olduğu değişimlerin bir bölümü yok olmuş bir bölümü de kaynaşarak en son şeklini almıştır. Geçmiş döneminden kalan ve halen sürmekte olan kültürel değerler, gelecekte de etkileşimlerini sürdürüp değişiklikleri ile birlikte yaşamaya devam edecektir. Katkılar sonucunda ortaya çıkan ürün giderek değişikliklere uğramakta ve başka bir biçimde görülmektedir. Değişmeye neden olan faktörler, yaşanılan yöredeki doğal ve doğal olmayan olaylar sonucunda meydana gelmektedir. Dönemi gereği elde edilen son kültürel bulguların geçmişten son ana kadar bilimsel metotlar ile araştırılması, incelenmesi derlenmesi ve arşivlenmesi gerekmektedir. Trakya' da 1940 lı yıllarda başlayan kültürel değerlerin inceleme, arşivleme, derleme ve arşivleme çalışmaları olumlu ve olumsuz yönleri ile günümüze kadar gelmiştir. Yapılan bu çalışmaların etkileri işitsel görsel materyallere dayanılarak açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Trakya, Derleme, Arşiv, Halk Oyunları

Research, Compilation and Archiving Studies of Cultural Values: Folk Dances in Thrace

Abstract

The cultural values that began with the life of mankind on earth and survived, have come to our day as a result of different interactions. Some of the changes caused by the interaction have disappeared, and some of them have fused together. The cultural values that remain from the past and the ongoing cultural values will continue to interact with the changes in the future. The product resulting from the contributions is gradually undergoing changes and is seen in another form. The factors that cause change occur as a result of natural and unnatural events in the region. It is necessary to compile and archive the last cultural findings obtained from the period by scientific methods from the past to the last. The researching, compilation and archiving study of the cultural values that began in Trakya in the 1940s has come to the present day with its positive and negative aspects. The effects of these studies will be explained based on audio visual materials.

Keywords: Culture, Thrace, Compilation, Archive, Folk Dances

Metinlerarasılık Bağlamında Edebiyat Resim İlişkisi: Mary Shelley'nin Frankenstein'ı ve Theodore Von Holst'un Canavarı

Lec. Banu Erşanlı

ÖZ

İnsanlığın en büyük korkularından bir tanesinin yeniden ifadesi olarak Victor Frankenstein'ın ilahi güce karşı koyarak yeniden yarattığı ucubenin konu edildiği "Frankenstein ya da Modern Prometheus" romanı, 1818 yılında Mary Shelley tarafından kaleme alınmıştır. Kişinin kendi elleriyle yarattığı bir varlık tarafından yok edilmesi ihtimali ile karşı karşıya kalması temasının işlendiği eser, aynı zamanda yaratılış efsanesi, var oluş, Tanrı olma arzusu gibi kavramları da içerisine alarak günümüzde salt bir roman olmaktan çıkarak efsaneleşmiştir. Eserin günümüze kadar sayısız yeniden basımı yapılmış, çizgi romanı satılmış, tiyatro eseri sergilenmiş ve sinema filmi uyarlaması gerçekleştirilmiştir. Romanın salt bir edebiyat eseri olmaktan çıkışının ilk adımı ise 1831 yılında İngiliz ressam Theodore Von Holst tarafından gerçekleştirilen çizim sonrasında atılmıştır. Seneler içerisinde birçok farklı kitap çizimi ve resimlemesi farklı sanatçılarca gerçekleştirilmiş olsa da, ilk olma özelliği nedeniyle seçilen eser; Theodore Von Holst'un Frankenstein ve canavarı çizimidir. "Metinlerarasılık Bağlamında Edebiyat Resim İlişkisi: Mary Shelley'nin Frankenstein'ı ve Theodore Von Holst'un Canavarı" isimli bu çalışmanın amacı; Postmodern anlatılarda sıklıkla okuyucu karşısına çıkan ve temel anlamda iki metin arasındaki ilişki olarak nitelendirilebilecek olan "metinlerarasılık" kavramı ışığında; Mary Shelley tarafından kaleme alınan ve gotik edebiyatın başyapıtlarından olan "Frankenstein ya da Modern Prometheus" romanı ile ressam Theodore Von Holst'a ait, kitabın iç kapağında yer alan illustrasyonun incelemesini gerçekleştirmektir. Bu bağlamda içerik analizi yöntemi kullanılarak roman ve çizim arasındaki ilişki, benzerlikler ve farklıkları ortaya koymak adına incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Metinlerarasılık, Edebiyat, Gotik Edebiyat, Resim Sanatı, Frankenstein

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitimi İçin Öğrenci Seçiminde Ölçütler

Dr. Öğr. Üyesi Senem Acay Sözbir - Prof. Dr. Dolunay Akgül Barış

ÖZ

Eğitim Fakülteleri bünyesinde çalışmalarını sürdüren Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren önde gelen kurumlar arasında bulunmaktadır. Adı geçen anabilim dalında öğrenciler müzik eğitiminin ve öğretiminin gerektirdiği zorunlu ve seçmeli pek çok ders almaktadırlar. Bireysel çalgı eğitimi dersleri de bunlar arasında yer almaktadır. Keman da, gerek orkestralardaki yeri, gerekse genel kullanım açısından en fazla tercih edilen çalgı olması sebebiyle, tüm müzik eğitim kurumlarında olduğu gibi müzik eğitimi anabilim dalında da ağırlıklı olarak öğretimi yapılan bir çalgıdır. Bu araştırma, müzik eğitimi anabilim dallarında keman eğitimi için öğrenci seçimi yapılırken göz önünde bulundurulan ölçütleri saptamak, başarılı bir keman öğrenim süreci için başlangıçta bir keman öğrencisinde bulunması gereken özelliklerin neler olduğunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla araştırma verileri, üç alan uzmanıyla yapılan görüşmeler ve Türkiye genelinde müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapmakta olan 55 keman öğretim elemanına uygulanan anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın verileri ışığında, anabilim dallarında keman eğitimi için öğrenci seçimi yapılırken aranan özelliklere bakıldığında; belirtilen ölçütlerden fiziksel uygunluk ve müziksel işitmeyle ilgili olanların bu kurumlarımızın büyük bir kısmında göz önünde bulundurulmadığı, istek, hazır bulunuşluk ve kurumun sahip olduğu imkânlarla ilgili olarak ise, olması gerekenle mevcut durumun örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Keman Eğitimi, Müziksel İşitme, Hazır Bulunuşluk, Fiziksel Uygunluk, İstek, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Kurumun İmkânları.

Müziksel Algı Üzerine Nitel Bir Çalışma

Prof. Dr. Ömür Bütev Dolğun

ÖZ

Müziksel algı denildiği zaman aslında genel olarak müziğin ses, ritim, ezgi gibi özelliklerinin işitsel olarak algılanması akla gelmektedir. Ancak bunların yanında müziğin içeriği, yani uyandırdığı duygu ve düşünceler ile birtakım hayal ve imgeler de büyük önem taşımaktadır. Kuşkusuz bir müzik eserinin oluşumu aşamasında besteci aslında kendi duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini sesler ve ritimler yoluyla aktarmaktadır. Hatta bestecinin kendi duygu ve düşüncelerini ne denli başarıyla dinleyicisine yansıttığı konusunda çeşitli tartışmaların da bulunduğu bilinen bir gerçektir. Bu çalışmada; bu durumdan yola çıkılarak özgün bir uygulama yapılmıştır. Uygulamada; Klasik Müzik Tarihi'nde önemli yere sahip bazı bestecilerin bazı eserleri önce hiçbir bilgi verilmeden öğrencilere dinletilmiş ve beğenip beğenmedikleri ile hangi duyguları hissettikleri sorulmuştur. Daha sonra ise yine aynı eserler bu kez eser hakkında bilgi verilerek dinletilmiş ve yine aynı sorular sorulmuştur. Buradaki başlıca amaç ise; müziksel algılamanın amatör dinlemedeki yerini saptayabilmek ve verilen bilgiler ışığında müziksel algılamanın değişip değişmediğinin belirlenebilmesidir. Çalışmanın evrenini; Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmuştur. Çalışmanın sonucunda ise öğrencilerin verdikleri yanıtlar kıyaslanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Algı, Algılama, Müziksel Algı, Müziksel Algılama.

Osmanlı /Türk Musıki Tarihine Damgasını Vuran Bestekârlarımız

Assoc. Prof. Ph.D. Hüseyin Bülent Akdeniz - Assoc. Prof. Ph.D. Ayşe Özlem Akdeniz

ÖZ

Osmanlı devletinin ömrü kadar uzun bir geleneği vardır ki o da; Osmanlı Hanedanı'nın ilim, kültür ve sanata dair beslediği büyük ilgi ve meraktır. Osmanlı Musikisi, bir İmparatorluğun musikisi olması bakımından musikiyle doğrudan ilgili askeri, dini-tasavvuf, Saray ve elit çevrelerde müesseseleşmiş, ayrıca mozaiği meydana getiren çok çeşitli etno-kültürel unsurların katılımıyla renklenmiş ve zenginleşmiş büyük bir sentez sanatıdır. Gerek hızla gelişmesinin, gerekse hem kendi içinde, hem çevresindeki etki gücünün kolayca hazmedilip yaygınlaşmasının sırrı, bu muhteşem sentezdir. Bugün bildiğimiz şekli ile özgün bir kültürel gelenek olarak Osmanlı/Türk musikisinin izini on altıncı yüzyılın ikinci yarısında öteye götürmek mümkün değildir. İstanbul'un fethinden neredeyse bir buçuk yüzyıl sonra, müzikte özgün bir Osmanlı İmparatorluk sentezinin oluşumuna, kimlik ve kişilik kazanmasına tanık olunur. On altıncı yüzyılın ikinci yarısından itibaren yeni (yani Osmanlı) kültür merkezleri giderek Şam, Tebriz ya da Bağdat gibi İslam coğrafyasının daha önceki kültür merkezlerinin yerini alır. Dönemin besteci ve icracıları artık İstanbul, Bursa, Edirne'de yetişmeye başlar. Yepyeni bir müzik üslubu belirir ve böylece Osmanlı/Türk musikisinde belli isimler öne çıkmaya başlar. Bu besteciler musikiye kattıkları değerin yanı sıra, gerek değişik makam ve formlarda yapmış oldukları besteler, gerek bu musikiyi kuramlaştırmaları ve gerekse yetiştirmiş oldukları öğrenciler bakımından Osmanlı/Türk musikisine damgalarını vuran kişiler olmuşlardır. Bu araştırmada, tarihimiz boyunca Osmanlı/Türk musikisine damgasını vurmuş olan besteciler araştırılarak musikimizin gelişimine yapmış oldukları katkılar açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Musikisi, Müzik, Bestekarlarımız, Dede Efendi, Itri.

Our Composers, Who Left His/Her Mark On Ottoman/Turkish Musical History

Abstract

The Ottoman state has a tradition as long as its life, which is the great interest and curiosity of Ottoman Dynasty on science, culture and art. Ottoman Music is a great synthesis art, which is colored and enriched with the participation of a wide variety of ethno-cultural elements that are built in the military, religioun-sufism, palace and elite circles directly related to the music as the music of the Empire. The secret to the rapid development, and to the digest of the influence within itself as well as around it, is the perfect synthesis. As we know today, it is not possible to trace the Ottoman / Turkish music as a unique cultural tradition beyond the second half of the sixteenth century. Nearly a year and a half after the conquest of Istanbul, it is witnessed to the formation of an original Ottoman Empire synthesis and to gain identity and personality. Since the second half of the sixteenth century, new (i.e. Ottoman) cultural centers have gradually replaced the earlier cultural centers of Islamic geography such as Damascus, Tabriz or Baghdad. The composers and performers of the period begin to grow in Istanbul, Bursa and Edirne. A new style of music appears and thus begins to appear in Ottoman / Turkish music. In addition to the value they add to the music, these composers have been the ones who have done their music in different maqams and forms, the theorizing of this music and the

students who have stamped Ottoman / Turkish music in terms of the students they educated. In this study, composers, who left their mark on Ottoman/Turkish music, are investigated and their contributions on the development of our music are tried to be explained.

Keywords: Ottoman Music, Music, Our Composers, Dede Efendi, Itri.

Psikanalitik Öğeler ile ‘‘The Witch (Cadı)’’i Okumak: Tekinsiz ve İğrenç

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Yılmaz - Researcher Ferdi Candan

ÖZ

Korku sineması, birçok örnek vermesine rağmen rağbet görmediği gerekçesiyle uzun yıllar boyunca dışlanmıştır. Bu süreç korku sinemasının Hollywood sinemasında bir tür olarak kabul edilmesine kadar devam etmiştir. Korku sineması; öfke, üzüntü, aşk ve tiksinti gibi temel heyecanlar arasında yer alan korkuyu hedef alan, korku öğelerini barındıran, şiddet, gerilim, tehlike gibi korkunun belirleyici unsurlarını taşıyan bir tür olarak tanımlanır. Sinemanın en uzun ömürlü ve en çok ilgi çeken türünü oluşturan korku filmleri, sinema endüstrisinin girdiği krizlerden etkilenmemesi ve çok ucuza mal edilebilmeleri açısından dünyanın her köşesinde her daim tercih edilmiştir. Çoğu zaman mantığa ters gelen korku filmlerindeki birçok şey saçma sapan olarak nitelendirilebilmektedir. Esasında bu filmler, bilinçdışına atılmış, bilinç düzeyine çıkmasından çekinilen dertler üzerine kurulmuştur. Yönetmen, bu dertlere, sembolik kıyafetler giydirir. Bilinci ürkütmemeye özen göstererek bu dertleri izleyicinin karşısına çıkarıverir. Gerçekte ekranda koşuşan canavarlar, kaçıp duran kurbanlar, eli silahlı katiller vardır. Bu filmlere, sanat ve bilim dünyasında kullanılan psikanalizle bakıldığında ise işin rengi değişir. Psikanaliz, korku sinemasında, simgelerin dilini çözen yararlı bir araca dönüşür. Vizyona 2015 yılında girmiş korku türünün özelliklerini taşıyan ‘‘The Witch (Cadı)’’ filmini “Psikanalitik Film Çözümleme” yöntemini kullanarak analiz etmeyi amaçlayan bu araştırma, tekinsiz –uncanny- ve iğrenç –abject- öğelerin ‘‘The Witch (Cadı)’’ ile kurduğu bağı değerlendirmektedir. Korku sinemasındaki tekinsiz ve iğrenç öğeleri, psikanalitik bir yaklaşımla analiz etmeyi amaçlayan bu araştırmanın, korku türündeki filmlerin incelenmesi konusunda, araştırmacılara farklı bir bakış açısı getireceği, filmlerdeki tekinsiz ve iğrenç öğelerin ruhbilimsel anlamlarının anlaşılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Korku, Korku Sineması, Psikanaliz, Tekinsiz, İğrenç.

Reading ‘‘The Witch (Cadı)" With the Psychoanalytic Elements: Uncanny and Abject

Abstract

Although there were many samples, horror movies excluded for many years owing to not much frequented. That process continues till that it is accepted a type of movies in Hollywood movie. Horror movie is identified as a sample that contains basic elements like anger, sadness, love, disgust and it takes aim at horror that includes fear elements like violence, frustration, danger. Horror movies that contains the most long lived and interesting creations of the cinema are preferred everywhere in the world in terms of being able to cost cheaply. Many times paradoxical things in horror movies are qualified nonsense. In fact, these movies are based on the worries caused by the rise of unconscious. Director gets dressed these worries symbolically. Also director presents these worries to the audiences by not to scare the conscious carefully. In reality there are running monsters, victims and killers with guns. If we examine these movies in a psychoanalytic way which is used in art and science world, it will change. Psychoanalysis turns into useful items which clarifies the symbols. This research is about ‘‘The Witch (Cadı) Film’’ that released in 2015. It has the characteristics of horror movies and aims analysing this movie by using psychoanalytic movie analysis. Also this research seeks answers ‘‘ What are the affects of ‘the uncanny’ and ‘the abject’ elements in ‘‘The Witch Film’’.The research aims analysing the movie that contains uncanny and abject elements by using psychoanalytic method

in horror film. Also this research is thought for gaining a different point of view to the researchers about analysing of horror movies. And it helps researchers for understanding the psychological meanings of uncanny and abject elements.

Keywords: Horror, Horror Movie, Psychoanalysis, Uncanny, Abject.

Resim Sanatında Renk Oranları

Prof. Ph.D. Canan Deliduman - RA. Ekin Kakan

ÖZ

Renkler, doğanın ve yaşamımızın bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Sanat alanında renkler; eserlere derinlik ve perspektif katmalarının yanı sıra, kültürel ve psikolojik anlamları da içinde barındırmaktadırlar. Uygun renkler belirli oranlarda bir araya getirildiklerinde estetik açıdan doyurucu olabilirler. Altın orana dayalı renk eşitlemeleri, eser oluşturmada önemli bir yer tutar. Sanatçılar ve bilim adamları araştırmalarını yaparken, altın orandan faydalanmaktadırlar. Altın oran doğada güzellik ölçüsü olarak kabul edilmekte, düzen ve düzensizlik arasındaki gerilimden denge unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Görsel sanatlarda, estetiği ifade etmede çizgilerin, biçimlerin geometrik düzeni uygulanarak renk kültürüyle birlikte ele alınmaktadır. Bu araştırmada, renk çemberinde uyumlu renkleri araştırmak ve geliştirmek amaçlanmıştır. Yöntem olarak betimsel ve deneysel veri toplama araçlarından faydalanılmıştır. Renk çemberinde altın oran; birbirine 62 dereceye kadar açı yapan renklerin uyumlu oldukları, bu açı büyüdükçe uyumsuzluğa gittikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca renk çemberinde birbirlerine 137,5 derecelik açı yapan renklerin, uyumlu oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Renk uyumları hakkında yapılan araştırmalarda, zıt renklerin renk çemberinde, dengeye getirici özelliğe sahip oldukları görülmüştür. Bu doğrultuda en çok yedi renk kontrastı uygulanmıştır. Genel bir ifadeyle grafik alanında bu renk uyumları dikkat çekiciliği açısından tercih edilirken, diğer plastik sanat alanlarında daha farklı renk uyumları uygulanarak eserler oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Renk, Altın Oran, Renk Çemberi, Renk Uyumu, Renk Bilgisi

Color Ratios in Painting Art

Abstract

Colors appear as part of nature and our lives. Colors ,in the field of art; include cultural and psychological meanings as well as depth and perspective in works. Appropriate colors can be aesthetically pleasing when brought together at certain rates. The color equations based on the golden position have an important place in creating works. Artists and scientists are benefiting from the golden side when conducting their research. The golden ratio is regarded as beauty measure in nature, and the tension between order and irregularity comes out as an equilibrium element. In visual arts, with the expression of aesthetics, the lines, shapes are applied together with the color culture by applying the geometric order. In this research, it is aimed to investigate and develop harmonious colors in the color circle. Descriptive and experimental data collection tools were used as methods. The golden ratio in the color circle; the colors that make up an angle of 62 degrees to each other are compatible, and as the angle increases, it becomes more and more evident that it goes to incoherence. Also, the colors that make an angle of 137.5 degrees to each other in the color circle are achieved as a result. In research on color harmonies, it has been found that contrasting colors have the property of producing a balance in the color circle. Up to seven color contrasts have been applied in this direction. Generally speaking, these color harmonies are preferred in the graphic area in terms of attractiveness and in the other plastic art areas, different color harmonies are applied and works are created.

Keywords: Lor, Gold Ratio, Color Circle, Color Matching, Color Information

Şahsiyet Dizisi ve Adalet Kavramı: Bir Anti-Kahraman Üzerinden Adalet Arayışı

Assoc. Prof. Ph.D. Mehmet Yılmaz - Researcher Oğuzhan Bayrak

ÖZ

Adalet kavramı, ontolojik olarak insanlık tarihi kadar eskilere dayanır. İnsanoğlu avcı-toplayıcılıktan yerleşik hayata geçip de birlikte yaşamaya başladığı süreçten beri bu yaşam düzeninin gerektirdiği birtakım kurallar da beraberinde gelmiştir. Her farklı toplum/topluluk/hükümdarlık kendi 'adil' düzenini yaratmaya çalışmış ve bunun için gereken kuralları koymuştur. Çoğu kez kurulmak istenen bu 'adalet' sistemleri tartışmalara konu olmuştur (olmaya da devam etmektedir). Sınırlarının müphemliğini ve felsefi güncelliğini yüzyıllardır koruması ile ilgi çekici bir olgu olan "adalet"e önce edebiyat, sonra sinema ve televizyon dizilerinin ilgisi de kaçınılmaz olmuştur. Genelde işlenen tema; sağlanamayan adalet düzeninin, bu düzenin dışından gelen bir kahraman eliyle düzeltilmesi üzerinedir. Özellikle Hollywood sineması bu alanda birtakım süper kahramanlar yaratmıştır. Bu kahramanlar idealize edilmiştir ve hepsi üstün güçlere sahiptirler. Bu süper kahramanların yanı sıra birtakım anti-kahramanlar da sinema ve dizilerde adaletin tecellisinde kendi yöntemleri ile rol almıştır. Bu karakterler bütün zayıflıkları, aşırılıkları ve aykırılıklarıyla, ideal olmanın çok uzağında olan ama aynı zamanda toplumun iyiliğine katkıda bulunmaları ya da yaptıkları illegal işler için haklı sayılabilecek gerekçelere sahip olmaları dolayısıyla seyircide yaklaşma-kaçınma çatışması yaratan karakterlerdir. Bu çalışmada da internet ortamında yayınlanan 'Şahsiyet' dizisi ve dizideki ''anti-kahraman'' Agah Beyoğlu karakteri üzerinden adalet olgusu ele alınmak istenmektedir. Dizide, adli katip memurluğundan emekli olan Agah Beyoğlu'nun, çalıştığı dönemde haksız bir şekilde üzeri kapatılan bir davanın yıllar sonra, üstelik alzheimer hastası olduğunu öğrendiği bir dönemde peşine düşmesi konu alınmaktadır. Bir anti-kahraman figürün kendince adaleti tesisi ekseninde inşa edilen öyküde, adalet olgusuna ilişkin felsefi kavrayışlara koşut olarak toplumsal uzlaşıya dayalı meşru adalet anlayışı karşısında bireyin kendi adaletini sağlamasının; hem savcı, hem yargıç, hem de infazcı olmasının adalet anlayışı içindeki temsili tematik dizi-film analizi yöntemi ile değerlendirilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adalet, Anti-Kahraman, İnternet Dizileri, Şahsiyet

The Notion of Justice in the Series 'Şahsiyet': Seeking Justice on An Anti-Hero

Abstract

The history of justice has been as old as the history of mankind. Ever since people had started to live together this lifestyle required some rules and laws as well. Every different community/society/kingdom tried to create their own 'justice' and in the same time this justice systems brought many discussions (it's still a newsworthy discussion). Since the boundaries of justice are vague and philosophical discussions are still valid, 'justice' has been an attractive phenomenon for literature, cinema and tv series. Generally the main theme is about correcting the unjustified situations which hasn't been done with the legal system by a hero who comes from outside of this order. Especially Hollywood cinema has created some superheroes for the industry. These heroes are idealized and possess superior powers. In addition to these superheroes, there are some 'anti-heroes' have been acting in movies and tv series. These characters - with all their weaknesses, extremes and contradictins- are very far from being ideal but because of their contribition to the good of society or because they have justified reasons for their illegal work they are the characters that create approach-avoidance conflict on the

audience. In this research, the series which has been broadcasting on internet named ‘’Şahsiyet’’ and the anti-hero character in the series ‘’Agah Beyoğlu’’ will be examined. The main purpose is to analyze the phenomenon ‘’justice’’ in this series. Agah Beyoglu, a retired government official from the office of a judicial clerk is the subject of an unjustified investigation of a closed lawsuit during a period when he learns that he has alzheimer disease years later. In the story of an anti-hero figure which was built on it’s own axis of justice, the indivividual attempt to provide his own justice by being both the prosecutor, the judge and the executioner in the same time will be tried to aveluated inside the phenomenon of justice by using the thematic series-film anlysis method.

Keywords: Justice, Anti-Hero, Internet Series, Şahsiyet

Sait Faik'in Medarı Maişet Motoru Metninde Tür Meseleleri

Dr. Esra Dicle

ÖZ

Sait Faik'in ilk romanı Medarı Maişet Motoru, 1940-1941 yılları arasında Yeni Mecmua'da tefrika edilir, 1944'te Sait Faik metni kendi imkânlarıyla kitap haline getirir fakat bastıramaz. Metin ancak 1952 yılında, birçok kısmı sansürlenerek Birtakım İnsanlar adıyla yayınlanabilir. Eserin orijinal adıyla sansürsüz olarak basılması, 1970'te mümkün olur. Medarı Maişet Motoru roman türünün temel-yapısal özelliklerini barındırmaktansa daha çok birbirine bağlı, çok karakterli, farklı zaman-mekânlara ait öykülerin bir aradalığıyla oluşan bir hikâyeler toplamı sunar. Klasik roman formunun özelliklerini tam karşılayamaması nedeniyle metin, Fethi Naci, Yakup Kadri gibi isimlerce roman olarak değerlendirilmez, bazı eleştirmenlerce de roman türünün ölçütlerine göre değerlendirilip başarısız bulunur. Sait Faik ise kendisini bir "hikâye anlatıcısı" olarak tanımlar. Sait Faik'in bu tanımlaması önemlidir. Walter Benjamin, "Tekniğin Olanaklarıyla Yeniden Üretilebildiği Çağda Sanat Yapıtı" makalesinde, 20 yy.da, insanın özgürleşmesinin araçlarından birisi olan hikâye anlatıcılığının gerilediğini ve deneyimin paylaşılmasının ortadan kalktığını belirtir. Benjamin'e göre bu sürecin sonucu olarak roman türü merkeze gelmiştir. Bu süreçte Sait Faik'in kendi konumunu hikâye anlatıcılığı olarak tanımlaması, roman hacminde/türünde bir metni hikâyeler toplamı olarak düzenlemesi ve türün sınırlarını ihlal etmesi, elbette edebi-kültürel bir söylem üretmektedir. Ben bu çalışmada, önce metnin türsel pozisyonunu belirleyecek ardından metnin türsel konumunun ürettiği söylemi, roman devriyle, yazılı kültürle, modern çağla kurduğu diyaloğu ele almaya çalışacağım.

Anahtar Kelimeler: Sait Faik, Walter Benjamin, Hikaye Anlatıcılığı, Roman, Medarı Maişet Motoru

Sanat ve Yorum

RA. Özüm Koşar

ÖZ

İnsan yaşamının her noktasında aralıksız bir yorum etkinliği göze çarpar. Öyle ki, ilk insandan günümüze değin birçok formda karşımıza çıkan yorumlama dürtüsü, içine fırlatıldığımız dünyayı anlamlandırmak-konumlandırmak için oldukça önemlidir. Anne karnından başladığımız etkileşim sürecinin bir sonraki basamağı olan yorumlama, etraftakileri kendimizce algılamamızı sağlar. Böylelikle duyularımız yoluyla tecrübe ettiğimiz şeyler bizi yorumun kendisine ulaştırır. Yorumlayarak aitleştirdiğimiz bilgi, bir kod gibi yazılarak kişiye ait bir şey haline gelir. Yorumlama dürtüsü ile minörden majöre kazanılmış tüm bilgiler kişilerin hayatta kalması için gerekli manevraları geliştirmesine olanak sağlar. Bu bağlamda, ilkel insanlardan gelişmiş sistemlere kadar karşımıza çıkan her durum bu yorumlama sürecinin bir parçasıdır. Yaşamın her boyutunu bu denli etkilemiş olan yorum-lama (özellikle felsefe için) önemli bir konu başlığı olmuştur. Hermeneutik adıyla bilimsel boyutlarda karşımıza çıkan bu yorum geleneği, Platon'dan (Immanuel) Kant, (Friedrich) Schleirmacher, (Wilhelm) Dilthey, (Martin) Heidegger'e, (Umberto) Eco'dan (Susan) Sontag'a kadar birçok düşünürün çalıştığı bir konu olmuştur. Yorumlama edimi sanatçı-alımlayıcı arasındaki ilişkiyle de iç içedir. Sanatçı kendi dağarcığında kodlamış olduğu şeylerin bir toplamını sanat yoluyla seyircisiyle buluşturur. Yani, biriktirdiği şeyleri çeşitli formlarda sanat nesnesine dönüştürür ve alımlayıcıyı kendi iç sürecine dâhil eder. Sunulan bu birikim karşısında izleyicinin yapmış olduğu yorumlama ise bir başka süreci başlatır. Bu noktada sanatçı devreden çıkarak alımlayıcıyı sanat nesnesi ile baş başa bırakır. Alımlayıcının sanat nesnesine karşı yaptığı yorumun başlangıç noktasından ne kadar uzaklaşığı ise bir başka konuyu gün yüzüne çıkarır. Bu döngü yorumun yorumunun yorumu gibi bir şekle bürünür. Bu aşamada ise, bir sanat nesnesinin nasıl yorumlanması gerektiği? sorusu araştırmanın genel motivasyonunu oluşturmaktadır. Bu araştırmanın merkez noktası olan yorum edimi, yapısı gereği bireyseldir. Bu bireysellik, herkese göre yeni anlamlar ve potansiyel anlam kaymaları yaratmatır. Özellikle enformasyon çağının getirdiği yeni koşullar her kişinin yorumuna açık platformlar oluşturmaktadır. 'Her kafadan bir ses' olarak betimleyebileceğimiz bu ortam, dikkate alınması gereken görüşleri yığın içinde bırakarak görünmez kılabilmektedir. Bir diğer yandan herkesin görüşünün yer aldığı bu yığın içinde sanatın geldiği son nokta da tartışmalıdır. Sürekli tüketmek üzere güdülendiğimiz bu toplum düzeninde, aşırıya kaçan her türlü yorumdan sanat ve iç dinamikleri de nasibini almaktadır. Bilginin, yorumun, eleştirinin aşırı üretimi şeylerin içlerini hızlıca boşaltmakta, sanatı ve sanat yapıtını hiçleştirmektedir. Bu çalışmanın genel amacı da, mevcut yorum fazlalığından kaynaklanan durumun bir iç eleştirisini gerçekleştirmektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Yorum, Hermeneutik

Art and Interpretation

Abstract

In every corner of human life, an uninterrupted interpretation activity attracts the attention. Until from the first human to the present day, interpretation impulse which comes out in many different forms is important to make sense the world. Interpretation which is the next step of the interaction process enables us to perceive things around. Thus, things we experience through our senses lead us to interpretation. The information we personalized by interpreting becomes a written code. Through the interpretation impulse all the gained information from the minor to

major allows people to develop the maneuvers necessary for survival. In this context, everything that emerges from primitive man to advanced systems is part of this interpretation process. Interpret-ation (especially for philosophy) which has affected all aspects of life has been an important topic. The tradition of interpretation, which is treated scientifically as hermeneutic has been a working topic from Plato (Immanuel) Kant, (Friedrich) Schleirmacher, (Wilhelm) Dilthey, to (Martin) Heidegger, from (Umberto) Eco to (Susan) Sontag. Interpretation act is intertwined with the relationship between artist-audience. Artist brings together interpreted things which are coded on her-his cache, with the audiences. In other words, artist transforms the things it accumulates into the artwork in various forms and incorporates the audience into its internal process. After the accumulation presented, another process begins between the artwork and the audience. At this point, the artist goes out of business and leaves the buyer alone with the art object. The interpretation made by the spectator reveals another aspect of how far the artwork has moved away from its starting point. This cycle takes the form of interpretation's interpretation. In this phase, the question of how an artwork should be interpreted?, constitutes the general motivation of the research. Interpretation act, the central point of this research, is an individual phenomenon as its nature. This individuality creates new meanings and potential meaning shifts for everybody. Especially the new conditions brought by the information age create open platforms for each person's interpretation. This situation, which we can define as 'a voice from every head', can make invisible some important ideas in the mass. On the other hand, in this mass where everybody's opinion takes place current state of art is also controversial. In this society which were motivated to consume constantly, the art and its internal dynamics is also affected from over interpretation. The overproduction of knowledge, interpretation and criticism, empties inside of things quickly, reduces art and artwork to a nonentity. The overall aim of this research is carry out an internal criticism about the situation from this over interpretation process.

Keywords: Art, Interpretation, Hermeneutics

Sanatın Nesnesi, Nesnenin Sanatı Bağlamında Okumalar

Dr. Öğr. Üyesi Şansal Erdinç - Araştırmacı Tülay Özkul

ÖZ

Bu çalışmanın amacı tasarım nesnesi ile sanat nesnesinin birbirinden nerede ve neden ayrıldığına dikkat çekmektir. Nesne olma durumları dışında ortak noktaları yokmuş gibi gözükmesine rağmen, endüstriyel tasarımların bir anda resim ya da heykel statüsüne ulaşma durumu mercek altına alınacak ve seçilmiş örnekler üzerinden okumalar yapılacaktır. Galeride sergilenen pisuardan, biblo gibi kullanılan limon sıkacağına kadar çağdaş sanat ve tasarımın önemli nesneleri üzerinden yorumlamalar yapılacaktır. Günümüz sanatçı ve tasarımcılarının ürünlerine yönelik düz değişimler irdelenerek sanat ve tasarımın alıcısının algılarındaki değişim incelenecektir. Arts and Crafts hareketinden günümüze nesnenin biçimlenmesinde rol oynayan değişkenlerin nitelikleri üzerinden sorgulama yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Tasarım, Çağdaş Sanat, Heykel, Resim

Seramik ve Cam Tasarımı Eğitimi Kapsamında Endüstride Açık Atölyeler İle Uygulama Alanları Yaratılması

Asst. Prof. Ph.D. Nürdan Arslan

ÖZ

Olanakları zengin eğitim süreçleri tasarımcı, sanatçı, eğitimci, araştırmacı gibi kimlikleri daha da zenginleştirerek, çağdaş bireysel kimliklerin ve toplumsal bilincin oluşmasına da büyük katkılar sağlamaktadır. Bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde özellikle sanatçı, tasarımcı gibi kimliklerle var olma çabaları, sanat eğitiminin olanaklarını yükseltmek gibi konular devletin yeterli eğitim kültür politikaları ve özel sektörlerin desteğini gerektirmektedir. Üniversite-sanayi işbirliği bağlamında eğitim adına yapılacak tüm çalışmalar ve araştırmalar ülke kültürüne ve gelişimine önemli bir ivme sağlayacaktır. Zaten ülkemizde yıllardan beri var olan sanat ve tasarım fakültelerinin amacı da yaşamın her alanında var olabilecek zengin akademik alt yapıya sahip sanatçı ve tasarımcı kimliklerin varolması adınadır. Bu bağlamda geçmişten bu güne Avrupa'daki tüm bu gelişim sürecini incelediğimizde, görüyoruz ki üretime yönelik tüm kurumların tasarımcı ve sanatçılara sunduğu olanaklar, sosyo-kültürel değerlerin kendi devinimi içinde oluşturduğu geçiş süreçleri, modern insanın gereksinimlerini ve yaşam alanlarını da etkilemektedir. Yeni tasarımları endüstriyel ürünlerde doyurucu kılmak yine bu tasarımcıların elindedir. Sanat ve tasarım süreçlerine etki eden faktörleri incelediğimizde görürüz ki; üretimin ve tüketimin gerçek karakterleri, o ülkenin ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültür ihtiyaçlarının değişimi ile belirlenmektedir. Ancak yaşamımızı anlamlandıracak, yeni estetik kaygılarımıza cevap verebilecek çağdaş tasarımcıların varlığını ve gerekliliğini de göz ardı edemeyiz. Kaldı ki bilgisayar tasarımı destekli sanat eğitimi sanat ve tasarım fakültelerinin bünyesinde zaten vardır ve tasarım öğrencileri tarafından kullanılmaktadır. Türk Seramik ve Cam endüstrisi bu bağlamda yeter ki var olan sanatçı-tasarımcı potansiyelini değerlendirebilsin ve bunlara uygulama alanı yaratabilsin. Ülkemiz için hala geç olamadığını, "Üniversite – Sanayi" işbirliği bağlamında çok başarılı projeler üretilebileceğine, İtalya ve İspanya gibi bizimde Çağdaş Türk tasarımları ve tasarımcıları ile dünya pazarında yerimizi alabileceğimize inanıyorum. Kuşkusuz bu projelerin gerçekleştirilmesinde üniversite ve sanayinin ortak oluşturacağı ve kurulacak bir "Türk Seramik Tasarım Enstitüsü"nün varlığı önemli rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım,eğitim,seramik,cam,

Creating Application Fields With Open Workshops in Industry for Ceramic and Glass Design Education

Abstract

Education periods with rich possibilities are enriching the identities such as designer, artist, educationalists and researchers and making big contributions to create modern individual identities and social consciousness. Developing countries such as ours and the effort to exist with identities such as artists and designers require education-culture policies of state and support of private sectors. All educational works and studies carried out in scope of university-industry cooperation will significantly accelerate the culture and development of state. Purpose of art and design faculties in our country existing for years is creating artist and designer identities with rich academic infrastructure at each field of life. But we also cannot ignore the existence and necessity of modern designers who can answer new aesthetics concern to make our lives more meaningful. Besides, computer design supported art education already exists

within the bodies of art and design faculties and are being used by the students of design. Our wish is the utilization of current artist-designer potential and creation of application fields in this scope by Turkish Ceramic and Glass industry. I believe that it is not too late for our country to produce many successful projects in scope of "university-industry" cooperation, and we can have a place in world market with Modern Turkish designers and designs, like Italy and Spain. Without a doubt, foundation of a "Turkish Ceramic-Glass Design Institution" or "Design Studies Center" which will be created with cooperation of university and industry will play an important role.

Keywords: Design, education, ceramics, glass

Sinemada Yapay Zeka Kullanımı

Assoc. Prof. Ph.D. Ufuk Uğur - Teacher Tuğay Çoban

ÖZ

Yapay zekanın temelleri binlerce yıl öncesine dayanmasına karşın Yapay Zeka (Artificial İntelligence) terimi ilk olarak 1956'daki Dartmouth konferansında dile getirilmiştir. Yapay zeka alanında yapılan çalışmalar 1960'lı yıllara kadar pek hızlı ilerlememesine rağmen 1980'lerde kayda değer gelişmeler yaşanmış ve yapay zeka ekonomik hayata geçirilmiştir. Günümüzde yapay zeka, uzman sistemler, yapay sinir ağları, genetik algoritmalar, bulanık mantık ve robotik başta olmak üzere birçok alanda karşımıza çıkmakta ve bu konulardaki çalışmalar hala devam etmektedir. Yapay zekayla birlikte karşımıza çıkan en önemli soru bilgisayarların düşünme yetisine sahip olup olamayacağıdır. İngiliz matematikçi, bilgisayar bilimcisi ve kriptolog olan Alan Turing geliştirmiş olduğu Turing testi ile makinelerin ve bilgisayarların düşünme yetisine sahip olup olamayacakları konusunda ciddi çalışmalar yağmıştır. Alan Turing, ünlü makalesinde bir bilgisayarın düşünmesinin mümkün olup olmadığını açıklamaya çalışarak bir taklit oyunu önermiştir. Çalışmaya göre bilgisayarın vereceği cevaplara göre bu bilgisayarın zeki olup olmadığına karar vermek mümkündür. Yanı sıra Turing testine karşı bazı eleştiriler de mevcuttur. Bu teste alternatif olarak bir de Çin Odası Deneyi önerilmiştir. Yapay zeka öngörülebilen bir gelecek gibi kabul edilmekle beraber bilim insanları şimdiden yapay zeka konusunda fikir ayrılıkları yaşamaktadırlar. Çalışmamızın konusunu oluşturan Sinema da diğer birçok alanda olduğu gibi gelişen teknolojiden etkilenmiştir. Sinemanın ortaya çıkmasından itibaren merak duygusunun artması ile birlikte bilim kurgu filmleri üretilmeye başlanmıştır. Bilimkurgu filmleriyle, sinemanın diğer türlerinde olduğu gibi insanları ilgi alanlarında bilgilendirmek de mümkündür. Bu çalışma yapay zekanın temellerine, Turing testine ve testin uygulanılışına, yapay zekanın uygulama alanlarına ve bu alanların günlük hayatımızda nerelerde kullanıldığına, sinemanın yapay zeka konusuna yaklaşımına, bilimkurgu filmlerine ve bu filmlerin nasıl geliştiğine, 2015 yapımı olan Ex Machina filmini merkeze alarak odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Turing Testi, Sinema, Bilimkurgu, Exmachina

Use of Artificial Intelligence in Cinema

Abstract

Despite the foundations of artificial intelligence is based on thousandsof years, the term artificial intelligence is first use at Dartmouth Conferance in 1956. The studies in Artifical Intelegence did not progress fast until 1960's. At 1980's significant improvements have made and artifical intelegence's first economical steps are made. Today we come across artificial intelligence mostly at expert systems, artificial neural networks . genetic algorithms, fuzzy logic and robotic, studies at these areas are still on going. With artificial intelligence the most important question that we came face to face is it possible for a computer to think. In Alan Turing's famous article he presented an imitation game that questions if a computer can possibly think. According to this test, it is possible to decide if a computer is smart or not. Developing technology affected lots of areas, cinema is one of these areas. There are some criticism against Turing test.Upon this Chinese room experiment is suggested.Artifical intelegence may seem like foreseeable future but at this moment scientists already have disagreements about the topic.With the emerge of cinema the curiosity feeling is started to

increase and with that science fiction movies started to be made. Its possible to inform people with sci-fi movies. In this study there will be mentions of the fundamentals of artificial intelligence, Turing test and the application of the test, a.i's application areas and a.i's daily usage, a.i's application to cinema and the developement of the movies, also there will be some talk about Ex Machina(2015) movie.

Keywords: Artifical İntelegence, Turing Test, Cinema, Science Fiction, Exmachina

Sistemci Müzik Teorisyeni Abdülkadir Meragi ve Müzik Biliminde Makasıd Felsefesi

Asst. Prof. Ph.D. Recep Uslu

ÖZ

Felsefede zaman zaman bazı konular ve terimler moda haline gelir. Bu terimler gittikçe yayılır ve o günlerin bilim çevrelerince tartışılır, tartışılan konular ve terimler bazen bir ekol olur, pek çok bilim adamı bu ekolden etkilenir. X. Ve XV. Yüzyıllarda öne çıkan felsefe terimlerinden biri de "maksad" terimidir, bu kelimenin çoğulu "makasıd"dır. Bu konuda yazılan eserlerde çoğunlukla "şeylerin maksadları" anlamında kullanıldığı için kelime daha çok karşımıza "makasıd" şeklinde çıkar. Bir felsefi terim olarak, "makasıd" terimini ne zaman ortaya çıktı, hangi konuların "maksadları" araştırıldı gibi sorular akla gelebilir. Bütün sorulara cevap aramak bu makalenin hacmini aşar. Dolayısıyla makalede terimin tarihine çok kısaca yer verilecektir. Bu makalede, terimin anlamı açıklandıktan sonra, başlıkta belirtilen Abdülkadir Meragi'nin düşünce dünyasında "maksad" kelimesinin, dolayısıyla "makasıd" teriminin Meragi'nin müzik biliminde anlam bulduğu yeri tespit etmek amaçlanmaktadır. Felsefecilerin kullandığı bu terimi kullanan ilk müzik teorisyeni olan Meragi'nin yazdığı eserlerden hareketle "makasıd felsefesi"nin müzikteki karşılığı açıklanacak ve tespitler yapılmaya çalışılacaktır. Meragi eserlerinde o günlerin bilimsel metotlarından biri olan "tetkik ve tahkik" terimlerinin gereği üzere hareket ettiğini sık sık vurgular. Makasıd adlı eserini ise iki önemli kişiye adamıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Müzik Bilimi, Abdülkadir Meragi, Sistemciler Müzik Teorisi, Makasıd Felsefesi, Müzik Felsefesi

Systematıc Music Theorist Abdulkadir Meragi and Philosohy of "Makasid" in Music Science

Abstract

In philosophy, from time to time some philosophical topics and terms become fashion. These terms are increasingly disseminated and discussed in the scientific of those days, discussed topics and terms sometimes become a school, many scientists are affected by this school. One of the prominent philosophical terms in Xth and XVth centuries is the term "maksad", its plural is "makasıd". We often see the word "makasıd" as it is used in the works written in this subject mostly in the sense of "aims of things". As a philosophical term, there are some questions like when the term "makasıd" emerges? Or what "makasıd" of subjects were questioned? Searching for answers to all questions exceed the volume of this paper, so that the story of term of "maksad" will be given very briefly. After the meaning of the term of "maksad", the purpose of this paper is to determine the place where the term finds meaning in music science, or in Meragi's world of thought, you can see in the title of this paper. Meragi is a music philosopher who first used this philosophic term. In this paper, from the works written by Meragi, the declaration will explain the "makasıd" philosophy, and try to make determinations. Meragi, in his works, emphasized that the terms "tedkik ve tahkik: examination and verification", one of the scientific methods of those days. He devoted his works called Makasıd to two important figures, one of them is in east, other is in west.

Keywords: Keywords: Musicology, Abdulkadir Maraghi, Systematic Music Theory, Philosophy of Makasıd, Music Philosophy.

Tasarım Eğitiminde Disiplin Sınırlarını Aşmak

Zeynep Merve Çetinkaya

ÖZ

İklim değişikliği, sürdürülebilirlik, enerji kaynaklarının kullanımı ve kıtlık gibi günümüzün karmaşık problemlerine getirilebilecek çözümler birden fazla disiplinin uzmanlığını gerektirmektedir. Disiplin sınırlarını aşarak küresel problemlere çözüm üretmek her geçen gün daha da önemli ve ivedi hale gelmektedir. Bu problemlerin çözümü için lisans ve lisans sonrası eğitimde transdisipliner yaklaşımın benimsenmesi, teşvik edilmesi ve transdisipliner yaklaşımı uygulayabilmek için gerekli olan becerilerin geliştirilmesi önerilmektedir. Transdisipliner yaklaşımı kavrayabilmek için öncelikle interdisipliner ve multidisipliner gibi transdisiplinaritenin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan ve transdisiplinariteyi destekleyen kavramların anlaşılması gerekmektedir. Bu yazıda öncelikle transdisipliner yaklaşım ve onunla ilgili kavramlardan bahsedilecek; sonrasında ise transdisipliner yaklaşımın tarihsel süreci, tasarım eğitimindeki yeri ve önemi ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Interdisipliner, Multidisipliner, Transdisipliner, Tasarım, Eğitim

Transcending Disciplinary Boundaries in Design Education

Abstract

Solutions to today's complex problems, such as climate change, sustainability, use of energy resources and scarcity, require the expertise of multiple disciplines. It is becoming more important and urgent to find solutions to global problems by transcending disciplinary limits. In order to solve these problems, it is recommended to adopt and encourage the transdisciplinary approach in undergraduate and post-graduate education and to develop the skills necessary to implement the transdisciplinary approach. In order to understand the transdisciplinary approach, first of all, it is necessary to understand the concepts of interdisciplinary and multidisciplinary transdisciplinarity and the concepts supporting the transdisciplinarity. In this article, firstly, the concepts of transdisciplinary approach and related to it will be mentioned. After that, the historical process of transdisciplinary approach and its place and importance in design education will be discussed.

Keywords: Interdisciplinarity, Multidisciplinarity, Transdisciplinarity, Design, Education

Theme: Communication and Media Within the Context of World Art in the Digital Age
'cyberspace As Virtual Approaches of Film Stages With Spatial Paradigms'

Prof. Ph.D. Pelin Yıldız

Abstract

Cyberspace is a definite limited zone with its unlimited features and mystic reflections. The spatial parameters of cyberspace are far more different than the real and touchable. The interior dimensions of cyberspace are the reliable paradigms of virtual senses. The aim of this study is to identify the new horizons in film stages with virtual opportunities under the effect of communication and media. Also the multidimensional aspect of space design will be defined with the concept cyberspace. Recently film stages and scenes are mostly defined by the unbelievable explorations of virtual surroundings. These surroundings are loaded with some advantages of film production with less energy and effort by an increased capacity and efficiency. Cyberspace could be shaped as a defined area for a film reflecting the theme with a marvelous creative power. This ability of cyberspace opens new directions and horizons for designers in the film industry besides its multidimensional perceptional paradigms. The perceptional quantities of cyberspace are complicated theories while the unlimited and unreal visions of spatial symbols are not definitely clear. In this case study, firstly, the definition of cyberspace in film stages with its historical evolutions will be analyzed widely. The developments of the interior space; an approach starting from the day it's created until today and also by the future senses will be studied widely. In the second part of the study, the specific and basic spatial paradigms of cyberspace with an analytical approach will be identified within the architectural zone. How cyberspace is formed and what makes this virtual surrounding livable? These evolutions are basic designing principles of an unlimited image. In the third part the philosophical background of cyberspace and perceptional symptoms will be defined. The symbolic and sophisticated futuristic essence of cyberspace with some basic samples as film stages will be analyzed one by one comparatively in the fourth part. The current position in Turkey with some basic samples and approaches will be analyzed to observe the main theme from an intercultural point of view. In the results and conclusions, depending on the analyzed data; the advantages and disadvantages of cyberspace on filming, the conceptual approaches of design theory, and the foreseen future work will be underlined.

Keywords: Cyberspace, Interior Dimensions, Virtual Surrounding, Film Stage

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/Adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: Kaypentax®: Gerçek Zamanlı Perde Model 5121

RA. Ph.D. Gonca Demir

ÖZ

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS ulusal/uluslararası platformlardaki dilbilimsel/müzikbilimsel uygulamalara paralel bir uygulama başlatabilmek amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği Programı yüksek lisans tezi kapsamında ilk temelleri atılan, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji ve Müzik Teorisi Programı doktora tezi kapsamında geliştirilecek olan, ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde yerel/evrensel ilintilerle birlikte Standart Türkiye Türkçesi/STT, Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ-Uluslararası Fonetik Alfabe/IPA sesleri üzerinde yapılanan notasyon sistemi örneğidir. KayPENTAX® (Konuşma, Ses ve Yutkunma Cihazlarında Dünya Liderleri: Kay Elektrik Şirketi & PENTAX Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Perde Model 5121; akustik fonetik ve ses bozuklukları semptomlarına özgü klinik/akustik/kinematik/aerodinamik özellikleri animasyon ve seslerle interaktif bir formatta sunan, fonetik/konuşma bilimi alanı bireysel/toplumsal/sınıfsal eğitsel/öğretisel uygulamaları için pedagojik bir araç olarak tasarlanan model örneklemidir. Eğitsel/öğretisel uygulamalarda kullanışlı bir referans olarak hizmet veren program deneysel fonetik ve konuşma bilimi kurslarında eğitim/öğretim gören öğrencilere temel fonetik/konuşma bilimi ilke ve esaslarını öğretmek için tamamlayıcı kurs materyali olarak tasarlanmış olan alternatif programdır. Konuşma biliminin kuramsal/icrasal altyapısında varlığını sürdüren prensiplerin benimsenebilmesi için güçlü ve kullanımı kolay interaktif bir kaynak/veritabanı/model sunmaktadır. Bu interaktif modeller aracılığı ile fonetik bilimi karmaşık ilke ve esasları daha somutlaştırılmış bir biçimde analiz edilebilmektedir. V. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları (ISMS) kapsamında sunulacak olan bildiri aracılığıyla; sesbilimsel/müzikbilimsel yasalar ekseninde yapılanan konuşma/ses analiz özelliklerinin Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/THMFNS V'nına aktarım/adaptasyon süreçleri KayPENTAX® (Kay Elektrik Şirketi & PENTAX Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Perde Model 5121 model örneklemi üzerinden gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kaypentax® (Kay Elektrik Şirketi & Pentax Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Perde Model 5121, Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/THMFNS V

The Models Projected to Be Used in the Transfer/adaptation Process of Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS to Educational/doctrinal Applications: Kaypentax®: Real Time Pitch Model 5121

Abstract

Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS is a notation system example which aims to initiate a parallel application to the national/international linguistic/musicological application foundations of which were laid under the scope of Istanbul Technical University Institute of Social Science Turkish Music Program post graduation thesis, which will be developed under the scope of Istanbul Technical University Institute of Social Science Musicology and Music Theory Program doctorate thesis, which is configured in phonetics/morphology/vocabulary axis of together with traditional/international attachments

based on Standard Turkey Turkish/STT-Turkish Linguistic Institution Transcription Signs/TLITS-International Phonetic Alphabet/IPA sounds. KayPENTAX® (World Leaders In Speech, Voice and Swallowing Instrumentation: Kay Electric Company & PENTAX Medical Company) Real Time Pitch Model 5121; it is a model sampling which presents the clinical/acoustics/kinematical/aerodynamic features specific to the symptoms of acoustic phonetic and voice disorders, in an interactive format together with animation and sounds and is designed as a pedagogical tool for individual/social/class/educational/doctrinal applications of the science of phonetics/speech. Program which serves as practical reference for educational/doctrinal applications is an alternative software which was designed to teach principal phonetic/speaking science principles and bases as subsidiary course material for students who are educated in speaking science courses. In order to adopt principles which subsists in theoretic/actual substructure of speaking science presents strength and easy to use interactive source/database/model. Phonetic science complex principles and bases could be analyzed more materialized by these interactive models. Through this announcement which is to be presented within the scope of 5th Internatıonal Symposıum On Multıdıscıplınary Studıes (ISMS); transmission/adaptation process of speech/voice analysis features structured in phonological/musicological legislation axis to Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/TFMPNS D will be carried out through case of KayPENTAX® (Kay Electric Company & PENTAX Medical Company) Real Time Pitch Model 5121.

Keywords: Kaypentax® (Kay Electric Company & Pentax Medical Company) Real Time Pitch Model 5121, Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/tfmpns D

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: UCLA Fonetik Laboratuvar Arşivi Türkçe Dil Veritabanı/ucla Fla Tdv

Ra. Ph.D. Gonca Demir

ÖZ

Müzik türleri içerisindeki ayrıcalıklı yerini kaynağını yöresel ağız farklılıklarında bulan kişiliğinden alan, yarınları ağız farklılıklarından doğan tavrını korumasına ve değişime karşı direnebilmesine bağlı olan Türk halk müziği verimlerinde varlığını sürdüren yöresel ağız özelliklerinin dilbilimsel yasalara bağlı olarak ses bilgisi, şekil bilgisi ve söz varlığı ölçütleri ekseninde Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ ile transkript edildiği, müzikolojik yasalara bağlı olarak ise etnomüzikolojide dilbilimsel yaklaşımlar-performans/icra gösterim teori ekseninde yapılanan sözel/sanatsal bir performans türü olarak tanımlanan türkülerin kuramsal/icrasal altyapısında varlığını sürdüren Türk halk müziği yöresel ağız özelliklerinin de Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ ile transkript edildiği, diğer dünya dillerinde de var olan bu gerçeğin yerel/evrensel standartlarca varlığı-kullanılabilirliği çeşitli alanlar üzerinde tescillenmiş olan Uluslararası Fonetik Alfabe/IPA sesleri aracılığıyla notasyona aktarılarak aslına en uygun şekilde tekrar tekrar seslendirilebileceği dilbilimi-müzikoloji kaynak ve otoritelerince tespit edilerek onaylanmıştır. Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS ulusal/uluslararası platformlardaki dilbilimsel/müzikbilimsel uygulamalara paralel bir uygulama başlatabilmek amacıyla İTÜ SBE Türk Müziği Programı yüksek lisans tezi kapsamında ilk temelleri atılan, İTÜ SBE Müzikoloji ve Müzik Teorisi Programı doktora tezi kapsamında geliştirilecek olan, ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde yerel/evrensel ilintilerle birlikte Standart Türkiye Türkçesi/STT-Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ-Uluslararası Fonetik Alfabe/IPA sesleri üzerinde yapılanan notasyon sistemi örneğidir. V. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları (ISMS) kapsamında sunulacak bildiri aracılığıyla: sesbilimsel/müzikbilimsel yasalar ekseninde yapılanan ses/konuşma özelliklerinin Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/THMFNS V'nına aktarım/adaptasyon süreçleri UCLA Fonetik Laboratuvar Arşivi Türkçe Dil Veritabanı/UCLA

Anahtar Kelimeler: Ucla Fonetik Laboratuvar Arşivi Türkçe Dil Veritabanı/ucla Fla Tdv, Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/thmfns V

The Models Projected to Be Used in the Transfer/adaptation Process of Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS to Educational/Doctrinal UCLA Phonetic Laboratory Archive Turkish Language Database/ucla Pla Tld

Abstract

Turkish folk music has a priviliged place in music types due to regional dialect varieties. The future of Turkish folk music depends on protection of its attitude originating from dialect differences and its resistance against change. Turkish folk music regional dialect properties are transcripted by Turkish Linguistic Institiution Transcription Signs/TLITS depending on linguistic laws in axis of phonetics, morphology and parole existence. On the other hand, depending on musicological laws, regional dialect properties of Turkish folk music which is a verbal/artistic performance type structured in axis of linguistic approaches in ethnomusicology-performance/display theory are also transcripted by Turkish Linguistic Institution Transcription Signs/TLITS. It is determined and approved by linguistic/musicology source and authotrities

that this reality which is also present in other world languages can be transferred to notation and vocalized again and again in accordance with its original through International Phonetic Alphabet/IPA existence and usability of which have been registered by local and universal standards through the notification that will be submitted. Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS is a notation system example which aims to initiate a parallel application to the national/international linguistic/musicological application foundations of which were laid under the scope of ITU ISS Turkish Music Program post graduation thesis, which will be developed under the scope of ITU ISS Musicology and Music Theory Program doctorate thesis, which is configured in phonetics/morphology/vocabulary axis of together with traditional/international attachments based on Standard Turkey Turkish/STT-Turkish Linguistic Institution Transcription Signs/TLITS-International Phonetic Alphabet/IPA sounds. Through this announcement which is to be presented article within the scope of 5th Internatıonal Symposıum On Multıdıscıplınary Studıes (ISMS); transmission/adaptation process of voice/speech features structured in phonological/musicological legislation axis to Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/TFMPNS D will be carried out within the frame of UCLA Phonetic Laboratory Archive Turkish Language Database/UCLA PLA TLD model sample.

Keywords: Ucla Phonetic Laboratory Archive Turkish Language Database/ucla Pla Tld, Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/tfmpns D

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/thmfns'nin Eğitsel/Öğretisel Uygulamalara Aktarım/Adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: Türkiye Türkçesi Söyleyiş Sözlüğü Veritabanı/TTSSV

RA. Ph.D. Gonca Demir

ÖZ

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS ulusal/uluslararası platformlardaki dilbilimsel/müzikbilimsel uygulamalara paralel bir uygulama başlatabilmek amacıyla İTÜ SBE Türk Müziği Programı yüksek lisans tezi kapsamında ilk temelleri atılan, İTÜ SBE Müzikoloji ve Müzik Teorisi Programı doktora tezi kapsamında geliştirilecek olan, ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde yerel/evrensel ilintilerle birlikte Standart Türkiye Türkçesi/STT (bir toplulukta bölgeler üstü anlaşma aracı olarak tanınıp benimsenen, konuşulan lehçeler/ağızlar içerisinde yaygınlaşarak hâkim duruma geçen, dil türleri/kullanıldığı saha içerisinde en geniş işleve sahip olan yerel/sosyal tabakalara has izler taşımayan, ağızlar üstü/norm oluşturucu/varyasyon azaltıcı standart/prestij varyant/standart dil), Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ (Anadolu diyalektolojisi üzerine yapılan kapsamlı derleme çalışmaları aracılığıyla derlenen yöresel ağız metinlerinin kuramsal/icrasal altyapısında ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde varlığını sürdüren yöresel ağız özelliklerini transkript edebilmek amacıyla kullanılan transkripsiyon işaretleri)-Uluslararası Fonetik Alfabe/IPA (ses değerlerini uluslararası standartta yazıya dökebilme, tüm dillerdeki konuşma seslerini örnek bir biçimde kodlayabilme, dillerin doğru telaffuz edilmesini sağlayarak çok sayıda transkripsiyon sisteminin doğurduğu karışıklıkları önleyebilme, her bir ses için ayrı bir sembol geliştirebilme amacı ile işaret ve simgelerden oluşturulmuş standart alfabe türü) sesleri üzerinde yapılanan notasyon sistemi örneğidir. V. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları (ISMS) kapsamında sunulacak olan bildiri aracılığıyla; sesbilimsel/müzikbilimsel yasalar ekseninde yapılanan konuşma/ses analiz özelliklerinin Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/THMFNS V'nına aktarım/adaptasyon süreçleri Türkiye Türkçesi Söyleyiş Sözlüğü Veritabanı/TTSSV örneklemi üzerinden gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi Söyleyiş Sözlüğü Veritabanı/ttssv, Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/thmfns V

The Models Projected to Be Used in the Transfer/adaptation Process of Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS to Educational/Doctrinal Applications: Turkey Turkish Pronunciation Dictionary Database/Ttpdd

Abstract

Turkish Folk Music Phonetic Notation System/TFMPNS is a notation system example which aims to initiate a parallel application to the national/international linguistic/musicological application foundations of which were laid under the scope of ITU ISS Turkish Music Program post graduation thesis, which will be developed under the scope of ITU ISS Musicology and Music Theory Program doctorate thesis, which is configured in phonetics / morphology/ vocabulary axis of together with traditional/international attachments based on Standard Turkey Turkish/STT (the standard language/standard variant which is recognized and adopted in a community as a means of agreements among the regions, gains dominant position by becoming widespread spoken dialects and has a large function among language types and usage areas is in a position of means of communication among speakers of different dialects)-Turkish Linguistic Institution Transcription Signs/TLITS (transcription marks used to transcribe local

oral features existing on the axis of phonetics/morphology/lexicon criteria and theoretical/performance infrastructure of local oral texts, which is collected through the comprehensive compilation work on Anatolian dialectology)-International Phonetic Alphabet/IPA (standard alphabet type consisting of signs and symbols which is developed with the aim of redacting sound values in international standards, encoding speech sounds of all languages in an exemplary manner, preventing confusion engendered with numerous transcription system by providing correct pronunciation of languages and developing a separate symbol for each sound) sounds. Through this announcement which is to be presented within the scope of 5th Internatıonal Symposıum On Multıdıscıplınary Studıes (ISMS); transmission/adaptation process of speech/voice analysis features structured in phonological/musicological legislation axis to Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/TFMPNS D will be carried out through cases of number Turkey Turkish Pronunciation Dictionary Database/TTPDD model sample.

Keywords: Turkey Turkish Pronunciation Dictionary Database/ttpdd, Turkish Folk Music Phonetic Notation System Database/tfmpns D

Yapıtsız Sanat

Researcher Şule Sayan

ÖZ

Özet 1960'lı yıllarda sanat tarihinde nesneden arınan yapıtın ya da nesnesizleşen sanatın çeşitli biçimlerde uygulandığı ve önemli aşamalar kaydettiği görülmektedir. Yapıtsız sanat düşüncesi performans, beden sanatı gibi nesnesiz bir sürece dayanan sanat üretimi yaklaşımlarıyla netlik kazanan yapıtsız sanat durumuna bir tanım getirmektedir. Dijital kayıtlar, animasyonlar, videolar internet ortamında dolaşıma giren her türlü sanatsal kayıt yeni teknolojilerle biçimlenen yeni medya toplumsal ağlarla işlenen yapıtsız sanat, günümüz sanatının bir noktada yönünü belirlemektedir. Tamamlanmış bir yapıt fikrinden uzakta olan bu sanat türü özellikle gelişen teknolojiyle birlikte multidisipliner durumlar içerisinde kendine yer edinmiştir. Bu araştırmada yapıtsız sanat düşüncesi örnek sanatçı ve eserler ile ilişkili olarak ele alınmıştır. Böylelikle çalışmada güncel sanat açısından yeni üretim olanakları ve düşünsel öneriler ileri sürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Güncel Sanat, Yapıtsız Sanat, Sanat Eseri

Non-Object Art

Abstract

Summary It is seen that in the art history in the 1960s, the artifact-free artwork or objectless art has been applied in various ways and recorded important stages. The idea of artless art gives a definition of artless artwork, which is clarified by art production approaches based on an objectless process such as performance and body art. Digital recordings, animations, videos All kinds of artistic recordings circulating in the internet The artless art, processed with new media social networks shaped with new technologies, determines the direction of today's art at a point. This type of art, which is far from the idea of a completed work, has a place in multidisciplinary situations especially with the developing technology. In this study, the idea of artless art is considered in relation to examples of artists and works. Thus, new production possibilities and intellectual suggestions have been put forward in terms of contemporary art.

Keywords: Contemporary Art, Non-Object Art,artwork

Yaratıcı Sağlık ve Sinema

Assoc. Prof. Ph.D. Nihan Gider Işıkman

ÖZ

Yaratıcı sanatsal üretimin, mutluluk ve sağlık için yararlı olabileceği fikri artan bir oranda kabul görmektedir. Sosyal bir bağlam olarak sinemanın travma ile mücadelede işlevlerini değerlendirme bu noktada önemlidir. Dijital çağda film yapımında kullanılan ekipmanlara erişebilirliğin artması, internetin filmlerin dolaşıma sokulmasında önemli bir rol oynamaya başlamasıyla birlikte bireyler izleyici konumunun yanı sıra içerik üretici de olabilmektedirler. Geleneksel belgesel anlatısının yanı sıra birinci tekil şahıs belgesellerinde, belgeselci yaşadığı toplumda, ailesinde yaşanmış hikâyelere bakışını ya da tamamen kişisel olarak deneyimlediği şeyleri aktarabilmektedir. Anlatılar, sosyal katılımın etkin bir arenası olarak medyada yer almakta, olgu ve olayların nasıl yorumlanacağında, toplumda nasıl karşılık bulacağında büyük rol oynayabilmektedir. Özellikle kurmaca olmayan formlarda gerçeklik, inanılırlık, kanıtsallık ön kabulüyle mesafelerin ortadan kalkması, yüz yüze iletişim yanılsaması ile sıcak ilişkilerin yakalanması yeni ilişki ağlarını ortaya çıkarmaktadır. Filmler, bireysel bir süreci, sosyal bir etkinliğe, toplu bir iyileşme deneyimine dönüştürmek için elverişli araçlardır. Her film, filme konu kişiler açısından kabullenme, inkarı aşmada büyük bir başlangıç adımı olurken, izleyicisi için de göz açıcı, aydınlatıcı olur. Kanser hastalarının anlatıları, konunun görünmez alana bırakılıp, kamusal varoluşunun marjinalleştirilmesinin üstesinden gelme ihtiyacına cevap vermektedir. Travmayla yüzleşip yeni bir hayatı inşa etme arzusunun itici gücüyle ortaya çıkan farklı anlatı formları, bireyleri kendi öznelliklerinden uzaklaştırır ve yabancılara yakınlık hissi yaratan paradoksal bir biçimde samimi ağlar kurar. Çalışmada, kanser gibi kişisel düzeyde travmatik olayları görünür kılma ve başa çıkmada bağımsız anlatıcıların yaptıkları filmler, sessizliklere gömmek yerine seslenen, görünür kılan girişimler olarak değerlendirilmekte, Benim Kanserim (Yön. Meral Uslu, 2015) ve Yüzleşme (Yön. Nejla Demirci, 2017) belgeselleri bu bağlamda incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Belgesel, Travma, Kanser

Creative Health and Cinema

Abstract

The idea that creative arts can affect happiness and health is increasingly accepted. As a social context, evaluating the cinema's ability to combat trauma is important at this point. By increasing accessibility to filmmaking equipment and the internet playing an important role in the circulation of films, everyone can be the filmmaker. In addition to the traditional documentaries, in the first person documentaries, the film can convey what filmmaker personally experienced as an individual, in the society or in his family. The narratives take place in the media as an effective arena of social participation, play a major role in how events are interpreted and how they are responded. Particularly in nonfiction forms, reality, credibility, evidence proves to be prematurely absent. The face-to-face illusion of communication leads to the capture of hot relationships and new networks of relationships emerge. Films are available tools to transform an individual course into a social event, a collective healing experience. Every film becomes a great starting point of acceptance from the point of view of films' subjects and becomes an eye-opener and enlightening for the viewer. The narratives of cancer patients respond to be left over to the invisible field and overcome the marginalization of public

existence. The different forms of narration that emerge with the driving force of the desire to confront trauma and build a new life detach individuals from their own subjectivity and establish sincere networks in a paradoxical way that creates a sense of closeness to foreigners. In the study, films made by independent documentarists on personal traumatic events such as cancer are regarded as visible making initiatives and attempts to tackle rather than burying in silences. Documentaries My Cancer (Dir. Meral Uslu, 2015), and Confrontation (Dir. Nejla Demirci, 2017) are examined in this context.

Keywords: Cinema, Documentary, Trauma, Cancer

Yeniden Kullanımın İşlevsel Boyutu: Konya Sivil Mimarlık Örnekleri

Prof. Dr. Dicle Aydın – Doç. Dr. Esra Yaldız –

Dr. Öğr. Üyesi Süheyla Büyükşahin Sıramkaya

ÖZ

Koruma kavramı özellikle 19. yy. dan başlayarak önem kazanmış, evrensel olarak yaşanan değişim ve gelişimlerle birlikte değer bulmuştur. Kavramın özünde barındırdığı temel değerler, kendine özgü karaktere sahip olan tarihi ve kültürel dokuların devamlılığında önemlidir. Tarihi ve kültürel değer taşıyan yerleşmelerin ve mekânların sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik koşullar çerçevesinde yeniden kullanımı, işlevsel değer ile ilişkilidir. Yeniden kullanımın işlevsel boyutu, yapının yapılış amacı dışında farklı bir amaçla kullanılma potansiyelinin sorgulanmasını ifade etmektedir. Tarihi ve kültürel değer taşıyan yapı, yapılış amacı doğrultusunda çevresel, ekonomik, yapısal ve işlevsel nedenlerle kullanılamıyorsa yeniden kullanım ile yaşamına devam etmesini sağlamak, çevresel, tarihsel, ekonomik ve ekolojik açıdan yarar sağlamaktadır. Verilen yeni işlevle toplumun bir gereksinimi karşılanırken aynı zamanda bir kültür varlığı da işlevsel değeri nedeniyle kullanılarak korunmuş olmaktadır. Bu çalışmada yeniden kullanımın işlevsel boyutu, kültürel ve tarihi miras özellikleri ile özel bir konuma ve öneme sahip olan Konya kentinden, sivil mimarlık yapıları ile örneklenmiştir. Konya kentinde tescilli sivil mimarlık örnekleri tarihi kent merkezi komşuluğunda bir arada olabildiği gibi yoğun kent dokusunda tekil örnekler olarak da karşımıza çıkmaktadır. Çalışmada benzer nitelikler taşıyan üç sivil mimarlık örneği ele alınarak butik otel kullanımı (Hich otel), karakol binası kullanımı (Köprübaşı Karakolu) ve Nargile kafe kullanımı (Akça Konak) işlevsel açıdan incelenmiştir. Kültür varlıkları i. işlevsel gereksinim, ii. mekânsal boyutların yeterliliği ve iii. işlevsel organizasyon başlıklarında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeniden Kullanım, Sivil Mimarlık, İşlev

‘Zorunlu Anne’nin Bilinçaltına Freudien Perpsektiften Bir Bakış Denemesi: Babadook Filmi (Jennifer Kent/2014)

Prof. Ph.D. Arzu Ertaylan

ÖZ

Ataerkil toplumda kadının temel görevi olarak belirlenmiş olan annelik, zaman zaman kadının kendi tercihi olmaktan çıkıp, tecavüz gibi toplumsal olgular ya da fiziksel veya ruhsal olarak anne olmaya hazır olmayan kadının, yakın ya da uzak çevresinin yaptığı ‘mahalle baskısı’ gibi nedenlerle, istemsiz ve zorunlu bir sürece dönüşmektedir. Bu koşullardan herhangi biri nedeniyle anne olmak zorunda kalan kadın, bir yandan toplumda kendisinden beklenen ‘annelik’ görevini yerine getirmek yükümlülüğü öte yandan ise ‘başına gelen’ durum ile başa çıkma sürecinde bilinçaltı ve bilinç üstü çatışmalarla mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Sigmund Freud’un id, ego ve süper ego konusundaki açıklamalarının ‘zorunlu annelik’ durumuna maruz kalan annenin hem kendisiyle yaşadığı sorunlar hem de çocuğu ile iletişimi konusunda karşılaştığı problemlerin anlaşılmasında rehber olabileceği düşünülmektedir. ‘Babadook (Karabasan-Jennifer Kent/2014)’ filmi, söz konusu toplumsal olgunun sinemadaki temsilini yansıtması açısından önemli görülmüştür. Ancak bunun dışında, filmin ‘korku, gerilim, dram’ türünde çekilmiş olmasının da aslında, bu duruma maruz kalan kadının içinde bulunduğu durumun zorluğunu ortaya koyan bir metafor olduğu düşünülmektedir. Çalışmada tüm bu nedenlerle Babadook filminin, Freudien bir bakış açısı ile analizi yapılacak ve ‘zorunlu annelik’ olgusuna maruz kalan kadının bilinçaltı ve bilinç üstü süreçleri incelenecektir. Çalışmada niteliksel içerik analizi yöntemi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sigmund Freud, Zorunlu Annelik, Babadook, Niteliksel İçerik Analizi.

The Babadook (Jennifer Kent/2014): the Unconscious of the ‘Forced Mother’ Through a Freudian Perspective

Abstract

Maternity which has been determined in the patriarchal society as the principal duty of a woman transforms into an involuntary and forced process for some women when the woman is not ready to be a mother physically or psychologically and the pregnancy is against her will as a consequence of some social phenomena like rape or community pressure. A woman who has been forced to be a mother as a result of any of these conditions has to carry out her duty as a “mother” and struggle with her unconscious and conscious conflicts while dealing with ‘what happened to her’ at the same time. It is thought that Sigmund Freud’s explanations concerning the id, ego and super-ego can serve as a guide for understanding the forced mother’s problems with herself and the problems she faces in her communication with her children. The Babadook (Jennifer Kent/2014) is considered to be significant in terms of the representation of the above mentioned phenomenon in cinema. Besides this, the genre of the film as ‘horror/thriller/drama’ is thought to be a metaphor that puts forward the difficulty of the circumstances that the woman who is subjected to this situation is in. This study analyses The Babadook through a Freudian perspective and scrutinises the unconscious and conscious processes of the woman who is subjected to the phenomenon of ‘forced maternity’ through qualitative content analysis.

Keywords: Sigmund Freud, Forced Maternity, the Babadook, Qualitative Content Analysis.

Spinoza’nın Düşüncesinde Estetik Yansımalar

Teacher Muhammet Mustafa Ünlü

ÖZ

Spinoza doğacı düşünceyle felsefeye uzandığı görülmektedir. Filozofun öz ve varlığı tanıma problemiyle birlikte bilgiye ulaşma çabası içinde olduğu aşikârdır. Çalışmada Spinoza’nın felsefî anlayışı içerisinde estetik düşünüşü ele alınmıştır. Onun fikirleri ve görüşleri vurgulanmıştır. Çalışmada ele alınan fikirler ve görüşler Spinoza’nın zamanlara olan etkisinin açısından bir hazırlık ve inceleme araştırmasıdır. Bu araştırmada Spinoza’nın görüşlerinin felsefeye ve sanata etkileri irdelenerek bir katkı getirmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda Spinoza’nın görüşleri dikkate alınarak estetiğe etkisi araştırılmıştır. Literatür araştırma tekniğinin kullanıldığı bu çalışmada Spinoza’da sanatın ve felsefenin problemleri olan varlık, doğa, öz, iyi, güzel, nesne ve ben gibi kavramların ortaya çıkışı araştırılmıştır. Bunların hangi manada nerede kullanıldıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Spinoza, Sanat Felsefesi, Estetik.

Reflectıon of Aesthetic in the Idea of Spinoza

Abstract

Spinoza seems to extend to philosophy with a naturalistic idea. It is obvious that philosopher is in the effort reach to knowledge with the problem of recognition of essance and being. In Spinoza's philosophical understanding of the aesthetic thinking in the study has been discussed. His ideas and opinions are emphasized. The ideas and opinions approached in the study are a preliminary research in terms of Spinoza's influence over time. In this research, it has been aimed to make a contribution by examining the effects to philosophy and to art of Spinoza. In this context, taking into account Spinoza's views have been investigated his of effects to aesthetic. In this study, which uses literature research technique, the emergence of concepts such as being, nature, essence, goodness, beauty, object and ego which are the problems of art and philosophy in Spinoza have been researched. It has been determined that are used in which mania and where.

Keywords: Art, Spinoza, Philosophy of Art, Aesthetic.

1982 Anayasasının Geçirdiği Değişiklikler

Arş. Gör. Osman Safa Bursalı

ÖZ

1982 Anayasası, Osmanlı-Türk anayasal metinlerinin en uzun ömürlüsü olmasa bile, en çok değişikliğe uğrayan anayasa unvanını almıştır. Kabulü üzerinden henüz beş yıl geçmemişken, mecliste ve halkoylamasında kabul edilen ilk değişiklik yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle söz konusu değişiklikler, Osmanlı-Türkiye anayasa hukuku tarihinin başka hiç bir döneminde bu kadar yoğun olarak görülmediği üzere, 1982 Anayasasının yenileme yoluyla aşılması çabası olarak anlaşılabilir. Hak ve özgürlüklerin genişlemesi açısından değişikliklerin hukuksal bir incelemesi yapıldığında, anayasa koyucunun esasında üç farklı iradesinin söz konusu olduğu görülebilir: (i) Kısmi ilerlemeleri içeren, kapsamı genişletme iradesi; (ii) mevcuda yenilik getirmeyen yahut mevcudun gerisine düşen, kapsamı genişletmeme iradesi; (iii) yorumlayıcının dolduracağı boşluklar bırakan, sessiz kalma iradesi. Tebliğde, 1982 Anayasasında yapılan değişiklikler yıllar bazında gösterildikten sonra bu üç farklı irade, değişikliklerin özgürlükler bağlamında getirdiği düzenlemelerde aranacaktır. Mecliste kabul edilen ama farklı nedenlerle yürürlüğe girmeyen değişiklik girişimleri de kapsam dahilindedir.

Anahtar Kelimeler: 1982 Anayasası, Anayasa Hukuku, Anayasa Değişikliği, Türk Siyasi Hayatı, Özgürlükler Hukuku, Hukuki Yorum

Delikanlılığın Destanını Yazan "Dede" Hz. İbrahim

Prof. Dr. Fatma Asiye Şenat

ÖZ

Her geçen gün ilerleyen teknolojinin sunduğu imkânlar, yaşlılık kavramındaki göreceliliği daha da derinleştirmektedir. Bir zamanlar ancak çok uzun yaşayanların görebildiği 40'lı yaşlar, bugün ileri gençlik dönemi olarak tanımlanmakta ve kalıcı gençliğin sırrı simya gibi aranmaya devam etmektedir. Bu durum gençliğin yaşla olan bağlantısını zayıflatmakta, yapılabilen ve yapılamayanlara göre yeni bir gençlik değerlendirme kriterinin oluşmasına da kapı aralamaktadır. Bu takdirde gençliğin karakteristiği olan tutumlar devamlılık arz ettikçe, gençliğin de devam ettiği söylenebilir. İnsanın bedensel donanımının en üst seviyeye ulaştığı gençlik döneminin düşünsel açıdan da zirve seviyede yaşanan birtakım tezahürleri vardır. Hakikatin peşine düşmek, bulduğunda emin olmak için sorgulamak, yanlışın karşısında durmak, cesur ve gözü pek olmak, fedakârlık etmek gibi tutum ve karakter özellikleri, gençlik dönemine damgasını vuran hasletlerdendir. Bu tebliğde zikredilen gençlik tutumları Hz.İbrahim'in Kur'an'da yer alan kıssası bağlamında irdelenecektir. Tebliğde ayrıca Hz. Peygamber'in "ceddim" diye andığı peygamber atası İbrahim'in, gençlik kavramıyla çok bağdaşık bulunmayan, ancak vahiyle terbiye edilmiş bir şahsiyetten sadır olacak yumuşak gönüllülük, merhametlilik, zayıfa destek çıkma gibi karakter özellikleri de kıssa bağlamında ele alınacaktır. Böylece bir yandan "dede" İbrahim'in delikanlıca tutumlarının fark edilmesi, öte yandan da yaşadığımız çağ itibariyle gençlik kavramından hızla uzaklaş/tırıl/an merhamet, duygu kontrolü gibi konularda İbrahim Peygamberin rol modelliğinin ne derece kıymetli olduğunun altının çizilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hz. İbrahim, Kur'an, Kıssa, Gençlik, Şefkat

Evli Çiftlerin Spiritüel İyi Oluşları ve Evlilik Doyumları Arasında Bir İlişki Var mı?

Asst. Prof. Ph.D. Turgay Şirin

ÖZ

Bu bildirinin amacı, evli çiftlerin spiritüel iyi oluşları ve evlilik doyumları arasındaki ilişkiyi incelemek ve elde edilen bilimsel bulguları raporlamaktır. Bu amaçla yaptığımız araştırmada, yöntem olarak, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı "karma yöntem'in" (mixed method) alt türlerinden açıklayıcı araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ise uygunluk örneklemi yöntemiyle belirlenen ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 43 evli çiftten oluşan toplam 86 katılımcı oluşturmaktadır. Nicel veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Spiritüel İyi Oluş Ölçeği ve Evlilik Doyumu Ölçekleri kullanılmıştır. Nitel veriler için yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmış ve veriler, çalışma grubu içinden nitel görüşme için gönüllü olan 7 kişiden elde edilmiştir. Nicel verilerin analizinde SPSS-25 programı kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma neticesinde elde edilen nicel bulgulara göre araştırmaya katılan evli kişilerin Spiritüel İyi Oluşları ve Evlilik Doyumları arasında genel anlamda korelasyonel olarak anlamlı bir ilişki bulunmazken; spiritüel iyi oluşla evlilik doyumu ölçeğinin alt boyutu olan eşin ailesiyle iletişim ve ebeveynlik alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı korelasyon bulunmuştur. Bununla birlikte evlilik doyumu alt ölçeklerinden öfke, eşin ailesiyle iletişimi, ekonomik anlayış, ebeveynlik anlayışı ve evlilik doyumu toplam ölçek ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı gözlenmiştir. Bununla birlikte eşin ailesiyle iletişim alt faktörü, evlilik yılına göre ve ebeveynlik anlayışı faktörü çocuğa bakan olup olmamasına göre anlamlı derecede farklılaşmıştır. Spiritüel iyi oluş ölçeğinin alt faktörü olan anomi alt faktörü ortalamalarının ise çocuk sayısına göre ve eğitim durumuna göre anlamlı derecede farklılaşmakta olduğu görülmüştür. Nitel bulgularda da araştırmanın temel problemini açıklayan ve nicel verilerle uyumlu bulgulara ulaşılmıştır. Bildirinin sonuç bölümünde ise araştırma problemiyle ilgili elde edilen sonuçlar ve bu sonuçların literatürdeki diğer araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılması yapıldıktan sonra, ilgililere yapılan önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Spiritüel İyi Oluş, Evlilik Doyumu, Aile, Maneviyat

What is the Relationship Between the Spiritual Well-Being and Marital Satisfaction of Married Couples?

Abstract

The purpose of this paper is to examine the relationship between spititual well-being and marital satisfaction of married couples and to report the scientific findings obtained. For this purpose, a descriptive research design was used as a method, which was used as a mixed method sub-type in which both qualitative and quantitative research methods were used. The study group consisted of 86 married couples, who were selected by the conformity sampling method and volunteered to participate in the study. Personal Information Form, Spiritual Well-being Scale and Marriage Satisfaction Scale were used as quantitative data collection tools. The structured interview technique was used for the qualitative data and the data were obtained from 7 volunteers for the qualitative interview from the study group. SPSS-25 program was used to analyze the quantitative data. In the analysis of qualitative data, content analysis method was used. According to the quantitative findings obtained from the study, while there was no significant correlation between the Spiritual Well-Being and Marriage Satisfaction of the

married people who participated in the study, there was no significant correlation between them. But a positive correlation was found between the sub-dimension of spiritual well-being and marital satisfaction scale, which is the sub-dimension of communication with the spouse's family and parenting sub-dimension. In a qualitative findings that explain the basic problem of the research and which are compatible with the quantitative data have been reached. In the conclusion part of the symposium report, after the results of the research problem and the comparison of these results with the other researches in the literature, the suggestions made to the related persons are included.

Keywords: Psychology of Religion, Spiritual Well-Being, Marriage Satisfaction, Family, Spirituality

Hanefi Mezhebinde Metin Geleneği ve Metinlerin Değerlendirilmesi

İlyas Kaplan

ÖZ

Hz. Peygamber hayatta iken, dinin temel kaynakları; kitap, sünnet ve içtihat idi. Daha sonraki dönemlerde rey ve hadis ekolü bağlamında mezhepler oluşmaya başladı. Bunlardan rey ekolünün öncüsü Ebu Hanife idi. Ebu Hanife'nin fıkhını bize yazılı olarak aktaran üç önemli öğrencisi vardır: Muhammed b. Hasan, Ebu Yusuf ve Hasan b. Ziyad. Zamanla bu imamların yazdıklarından fıkhi metinler oluştu ve fıkıh öğretimi bu metinlerle devam etmeye başladı. Bu metinler, günümüzde çok iyi bir şekilde incelendiğinde dönemlerindeki fıkhi yapıyı bizlere aktarmaktadır. Dönemlerinin fıkıh anlayışının ve fıkıh düşüncesinin nasıl işlediğinin ve anlaşıldığının bilinmesine olanak tanır. Örneğin; Teşekkül dönemi metinleri delillere yer vermeleri ve uzun olmaları ile öne çıkarlar. Klasik dönem eserlerine bakıldığı zaman ise kısa ve delilsiz olmaları ön plana çıkmaktadır. Kuduri'nin muhtasarı kendinden sonra gelen metinlerin iskeletini oluşturmaktadır. Vikaye, Hidâye'nin özetidir. Hidâye ise bir nevi Kuduri'nin muhtasarının şerhidir. Mecmau'l-Bahreyn ise Nesefi'nin manzumesi ile Kuduri'nin muhtasarının bir araya getirilmiş halidir. Metinlerin bazılarında rumuz kullanılmaktadır ama şerhlerine baktığımız zaman rumuzların zikredilmediği görülmektedir. Kronolojik sırayla bu metinlerin dikkatli bir şekilde okunması iyi bir fıkhi meleke kazandıracaktır. Ayrıca bu metinlerin hepsinin tercümesiyle birlikte edisyon kritiğinin yapılarak bir fıkıh külliyatı şeklinde yayınlanması ilim çevresine büyük bir hizmet olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Metin, Ebu Hanife, Muhtasar

Hikmet Geleneğindeki Vücûd-Mâhiyet Ayrımı ve Eğitimde Hatanın Felsefî Temeli

Dr. Öğr. Üyesi Salih Aydın

ÖZ

Zihnî varlık meselesi, ilmin tanımına yönelik ihtilafla alakalı olarak, âlimler arasında ihtilaf edilmiş önemli meselelerden birisidir. Hukemâ zihnî varlığı kabul etmişler, Kelâmcılar'a göre ise ilim, "âlim ile ma'lûm arasında tahakkuk eden nispet ve izâfetten" ibaret saymışlardır. Hukemâ ilim sadece bir izafet olmasını kabul etmmeiş malumun zihindeki sureti olarak ifadeetmiştir. İlmin sadece izafet olması, mâdûmât ve muhâlât'a yönelik hiçbir ilim elde edilemez olmasını ve ilimde hatanın tahakkukunun imkansız olmasını gerektireceği düşünülmüştür. Çünkü izafeti gerektirecek öteki şey ve karşı taraf yoktur. Olmayanla ilgili hiçbir izâfet olmayacağı gibi, olanla alakalı da hiçbir yanlışlık söz konusu olmaması gerekir. Zira hata, insan aklının vücûddan mâhiyeti soyutlamasıyla ve ayırmasıyla mümkün olmaktadır. Hata ve kizbin cevheri, vücûdsuz mâhiyet olup, zihnin bunların arasını ayırma özelliğine dayanmaktadır. İlahî ilimde bu yanlışa ve yalana imkan yoktur. Zira burada ilmin yani mahâvî sûretin kendisi varlıksal hakikatini önceler ve belirler. Yani burada ilim, malûmunun sebebi, ve bilmesi yaratmasına eştir. Aynı şekilde insanî huzurî ilimde de bu yalana ve yanlışa yer yoktur. Yalan ve yanlış, husûli ilmin, dolayısıyla insanın ve eğitimin bir afetidir. Eğitimin afetinden kurtulmanın, insanî bilgide hata düzeyini aza indirmenin en önemli yolu, İlahî bilgiyi ulaştırmaya müvekkel melek (Cebraîl) ile ittisal imkanını elde etmek suretiyle ilahî bilişe ve ilahî bilgiye yakınlaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: Vücûd, Mâhiyet, Malûm, Hata, Eğitim

İbn Melek ve Şerhu Mecmaı'l-Bahreyn Nüshaları

Mr. İlyas Kaplan

ÖZ

Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü topraklarda yaşamış önemli bir fakih olan İbn Melek'in eserleri, Osmanlı medreselerinde asırlar boyunca ders kitabı olarak okutulmuş ve yazdığı şerhler üzerine haşiyeler kaleme alınmıştır. Osmanlı ilim hayatında bu denli etkili olmuş bir fakihin, mezhepte dört muteber metinden birisi kabul edilen 'Mecmaʿu'l-bahreyn' üzerine yazdığı şerhin günümüze kadar yazma eser halinde kütüphane raflarında kalmıştır. Üstelik 'Mecmaʿu'l-bahreyn' metnin müellifi tarafından da şerh edildiği halde, müellifin şerhi İbn Melek'in şerhi kadar rağbet görmemiştir. Ayrıca Hanefi mezhebi, literatür açısından çok zengin olmasına rağmen, Hanefi eserlerinin tahkikli neşredilme oranı diğer mezheplere göre düşük kalmaktadır. Bu sebeple, zamanında önemli görülen birçok Hanefi fıkıh eseri zamanla unutulma ve yazma nüshalarının kaybolması riskiyle karşı karşıya gelmektedir. Bu çalışmada İbn Melek'in hayatı ve eserleri hakkında kısa bilgi verdikten sonra, "Şerhu Mecmaı'l-Bahreyn" eserinin Türkiye'de bulunan yazma nüshalarını tanıtmaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, İbn Melek, Mecmau'l-Bahreyn, Metin

İbn Rüşd'ün Sebeplilik Teorisinin Kozmoloji Anlayışına Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Ömer Faruk Erdoğan

ÖZ

Felsefe-din uzlaşısının en önemli aktörlerinden biri şüphesiz İbn Rüşd'dür. Onun kozmoloji anlayışı, diğer birçok meselede olduğu gibi, hayranı olduğu Aristo'dan salt bir şekilde aldığı ve felsefesinde kullandığı sebeplilik teorisine dayanmaktadır. İbn Rüşd, özellikle din-felsefe uzlaşısından hareketle bütün kâinatı Allah'ın eseri olarak temellendirmektedir. Filozofa göre varlıklar arasında mertebeler vardır. Maddi veya cevheri formlar, en alt derecesi heyûlânî formdan en üst derecesi âlemin ilk formunu teşkil eden İlk Fail'e kadar, hepsi birbiri üzerine gelerek aralıksız bir silsile halinde bir bütün teşkil ederler. Bu bakımdan kozmoloji, filozofumuz için fizikten metafiziğe geçişte önemli bir aşamadır. İslam felsefesinde kozmolojiden anlaşılan genel olarak Allah'tan sudûr eden ay üstü âlemin varlıklarının hareketleri, canlılığı, iradeleri ve bilgisi ile bu varlıkların ay altı âlemin varlıklarına etkisi olmuştur. İbn Rüşd de bu perspektifte bir anlayış benimseyerek göksel olanların canlılığına, hareketlerindeki dairesel düzene, iradelerine ve bunların neticesinde ortaya çıkan bilgilerine vurgu yapmaktadır. Bir farkla ki bunların hepsi İbn Rüşd'e göre sebeplilik anlayışının bir gereği olarak gerçekleşmektedir. Gök cisimleri, ay altı âlemdeki yine basit olan dört unsura etki ederek, onların birleşme, dönüşüm ve karışımı sonucunda birleşik cisimlerin oluşmasını sağlayan uzak etkin sebeplerdir. Özetle İbn Rüşd'ün bu düşüncesi Fârâbî ve İbn Sînâ ile aynı görünmesine rağmen o, kendinden önceki Müslüman filozoflar gibi Yeni Eflâtuncu kökenden süzülüp gelen bir sudûrcu yaratma anlayışı benimsememiştir. Bu bakımdan İbn Rüşd'ün kozmolojisi, çalışmamızın özünü teşkil ettiği gibi, ziyadesiyle Aristo'nun sebeplilik teorisine dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din-Felsefe İlişkisi, Sebelilik Teorisi, Kozmoloji, Göksel Varlıklar, Aristo, İbn Rüşd.

The Effect of the Causality Theory of Ibn Rushd on Cosmology

Abstract

One of the most important actors of philosophy-religion compromise is undoubtedly Ibn Rushd. His understanding of cosmology is based on the theory of causality, which, as in many other matters, is simply taken from Aristotle and used in his philosophy. Ibn Rushd (Averroës) is based entirely on the religion-philosophy consensus and the whole universe as the work of God/Allāh. According to philosopher, there are ranks among the beings. The material and peculiar forms, from the lowest level sculptural form to the first form of Allāh the top-level universe, all bring to a holistic structure depending on the causality. In this respect cosmology is an important step in transition from physics to metaphysics for our philosopher. In the Islamic philosophy, the cosmologically understood, in general, the movements, vitality, wills and knowledge of the heavenly beings that find their existence out of God. Thus, these assets are influential in the existence of the material universe. Ibn Rushd also adopts an understanding in this perspective, emphasizing the vividness of the celestial beings, the circular planes of his movements, the wills and the resulting information. One difference is that all of them are realized as a requirement of the theory of causality according to Ibn Rushd. The celestial bodies, by acting on four simple elements, organize the union, transformation, and mixture in the material universe. These are the remoting effective means by which compound bodies are

formed. To sum up, although Ibn Rushd does not seem to be the same as al-Fārābī and Ibn Sīnā (Avicenna) in this thought, he does not adopt the doctrine of emanation (fayḍ) based on the Neoplatonic phil-osophy root like the previous Islamic philosophy. In this respect, Ibn Rushd's cosmology is based on Aristotle's theory of causality, as it is the essence of our work.

Keywords: Religion-Philosophy Relation, Causality Theory, Cosmology, Celestial Beings, Aristotle, Ibn Rushd.

İlmi Kişiliği ve İlimleri Tasnifi Bağlamında Fârâbî

Asst. Prof. Ph.D. Ömer Faruk Erdoğan

ÖZ

Bu çalışma Fârâbî'nin doğumundan vefatına kadar yaşamış olduğu hayatı, felsefi birikimini, yazmış olduğu eserleri ve İhsâu'l-ulûm adlı eserindeki özgün ilim tasnifini genel bilgiler vermesi bakımından ele almaktadır. Aristo'dan sonra felsefeyi insanlığa öğreten İkinci Öğretmen unvanıyla müşahhaslaşmış Fârâbî, bu üstün nitelemenin bir gereği olarak felsefi düşünceyi İslâm inancıyla uyumlu hale getirmeye çalışmış, insanlığın kadim düşüncesi ile ilahi vahyin uyum içinde yaşayabileceğini, kendine mahsus uzlaştırıcı düşünce sistemi ile gösterebilmiştir. Fârâbî, yaşadığı hayat itibariyle hem hükümdarlar tarafından hem de halk tarafından saygı duyulmuş bir ilmi şahsiyettir. Münzevî hayatının neticesinde dinine ve milletine uygun bir hayat yaşamış ve bu bağlamda eserler neşretmiştir. Onun ilimleri tasnifi ve bu bağlamda bir eser neşretmesi, İslâm'da felsefi düşüncenin doğru temsiline katkıda bulunmuş; bununla beraber felsefe öğrenmek isteyenin nasıl bir yol takip edeceğine de kılavuzluk yapmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Felsefesi, İlimlerin Tasnifi, Dil/nahiv, Mantık, Fârâbî.

Fārābī's Scientific Personality and Science Classification

Abstract

This work gives general information about the life, philosophical accumulation, works that he wrote and the science classification of Iḥṣāʾal-ʿulūm which Al-Fārābī lived from birth to death. Known as the Second Teacher, who taught philosophy to humanity after Aristotle, Al-Fārābī wanted to harmonize philosophical thought with Islamic belief as a result of this characteristic. The philosopher could demonstrate that he could live in harmony with the thought of mankind and the divine inspiration, with his own comprehen- sive thought system. Al-Fārābī is a scientific person who has been respected both by the rulers and by the people throughout his life. As a result of his mystical life, he lived a life that was appropriate for his religion and nationality, and published works in this context. His classifications of science and writing a book in this context contributed to the correct representation of philosophical thought in Islam; along with a guide on how to pursue philosophy.

Keywords: Islamic Philosophy, Classification of Sciences, Language/grammar, Logic, Al-Fārābī.

İslam Hukuk Literatüründe Şaz İçtihatların Fıkhi Değeri

Arş. Gör. Esra Gülengül - Prof. Dr. Mehmet Erdem

ÖZ

Fıkıh usulü, İslam hukukunun referanslarının tespitini ve bu referansları doğru bir şekilde anlama ve yorumlama keyfiyetini bütün yönleriyle açıklamayı hedefleyen bir ilimdir. Ancak teori ve uygulamada tek bir usulden bahsedilemez. Fıkıh usulünde görülen bu çeşitlilik, beraberinde içtihat çeşitliliğini de getirmiştir. Pratikteki ihtilaflı birtakım meselelerle ilgili Allah'ın hükmünün, fıkıh literatürüne giren farklı içtihatlardan hangisi vasıtasıyla ortaya çıktığı belli değildir. Hepsinin amacı, meselenin çözümünde isabet etmektir. Bu amaçla söz konusu içtihatların fukaha tarafından tartışılması ve eleştirilmesi son derece doğaldır. Fıkıh kaynaklarımızda bazı içtihatlar için "şaz" tabirinin kullanıldığı görülmektedir. Fıkıh literatüründe şaz kavramının hususi bir tanımı yapılmamakla birlikte, bu kavram kaynaklardaki yerini almıştır. Dolayısıyla öncelikle bir kavram olarak şazın İslam hukukundaki tanımı üzerinde durulması gerekmektedir. Yaptığımız araştırma neticesinde şaz içtihatların, zayıf veya münferit kaldıkları için müfta bih olarak kabul edilmeyen görüşlerden ibaret olduğu görülmüştür. Ancak ihlas ve emeğin sonucu olarak ortaya çıkan her içtihat, bu özelliğinden dolayı saygı gösterilmeye layıktır. Zira müçtehitler arasında yapılan tartışmalar, kesin doğrular ya da kesin yanlışlar hakkında değil, muhtemel kanaatler hakkındadır. Tarihin belirli bir döneminde metruk kalan bir içtihadın, daha sonraki bir dönemde dikkate alınması mümkündür. Günümüzde dahi bazen bu tür içtihatlara atıflar yapılmaktadır. Bu durumdan hareketle çalışmamız, İslam hukuku kaynaklarında şaz olarak nitelendirilen görüşlerin fıkıh açısından ifade ettiği değeri ortaya koymaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Usul, İçtihat, İhtilaf, Şaz.

İslam'ın Değişimci Yüzü: Sûf Hareketi'nin Sosyo-Ekonomik ve Tarihsel Arkaplan Analizi

Prof. Ph.D. Mustafa Altunkaya

ÖZ

Mekke'nin İslâm'dan önceki özerk yapısı, büyük ölçüde Sasani-Bizans ekonomi-politiğinin ürünüydü. Kureyş'in ilâf düzeni de bu özgün yapıya yardım ediyordu. Mekke ticarete dayalı ekonomisi ve aristokrasisi yanında Hz. İbrahîm'den tevarüs ettiği dinî saygınlığı ile de çevre kentler arasındaki üstün konumunu korudu. Böylece sosyo-kültürel zihin olarak Mekkeliler, seküler eğilimlere yatkın hale geldiler. Böyle bir zihnin ve tarihin ürünü Mekke'de, zühd hareketiyle dış dünyaya meydan okuyan sonra da Medine'de hem dış hem iç bünyeye yönelen zühd/sûf hareketinin ortaya çıktığı koşulları bilebilmek için Hz. Peygamber (sav)'den sonraki 29 yıllık raşidî hilâfet dönemini farklı açılardan analiz etmemiz gerekir. Hz. Ebubekir döneminde, sahabe ve tabiin serhat bölgelerde cihad ile meşgul iken iç kentlerde sonradan Müslüman olmuş kesimler arasında lüks, israf, gösteriş, ser ve servet ile övünme gibi cahili adetler tekrar belirmeye başladı. Toplumsal ölçekte bir hududullaha ve hukukullaha riayetsizlik gözlendi. Bu da İslâm Devleti'nin iç bünyesinde arızalara, tefessüh, adaletsizlik, yolsuzluk, adam kayırma gibi sapmalara sebebiyet veriyordu. Bu tehlikeli gidişi farkeden Hz. Ebubekir (ö. 634), Blal-i Habeşî (ö. 641), Hz. Ömer (ö. 644), Ebu Zerr (ö. 652), Hz. Ali (ö. 656) gibi sahabi ve Üveys el-Karanî (ö. 657), Hasan-ı Basrî (ö. 728) gibi tabiinden ileri gelenler; Müslümanları uyarmak, çürümeye karşı dünyevi hırslardan onları uzak tutmak için zühd hadislerini yeniden gündem yapmaya başladılar. Sonuç olarak sûf hareketi, İslam'ın iç sosyal, iktisadi ve siyasi şartlarının ürünüdür. Hürriyet ve kurtuluşu esas alan, İslâm'ın özüne sahip çıkan zühd ve değer hareketidir. Hareket, bireyi hırslarından kurtarıp passion (tutku) sahibi yapmakta; nefis, çevre, tarih vb. bağlardan kurtarıp zühd inkılabıyla dönüştürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zühd, Sûf Hareketi, Sosyo-Ekonomik Arkaplan, Tarih, Değişim

The Changing Face of Islam: Sufi Movement's Socio-Economic and Historical Background Analysis

Abstract

The autonomous structure of Mecca before Islam was largely the product of the Sasani-Byzantine economy-politics. The form of the Quraysh was also helping this particular structure. In addition to the economy and aristocracy based on Mecca trade, Hz. He preserved his superior position among the surrounding cities with his religious prestige which he inherited from Abraham. Thus, as a socio-cultural mind, the Meccans became more susceptible to secular tendencies. Such a mind and the product of history, Mecca, who defies the outer world with the movement of zuhd, then in Medina, both external and internal in the direction of the zühd / We must not analyze the period of the next 29 years of Rashid Khilafah from different angles. Hz. In the period of Abu Bakr, the companions and of course the serhat areas were busy with jihad, while the inner cities began to reconsider the internal customs such as luxury, waste, show, serenity and fortune among the Muslims. At the social level, there was a violation of law and law. This, in the inner part of the Islamic State, caused disturbances such as malfunction, disgust, injustice, corruption, favoritism. Noticing this dangerous move, Hz. Ebubekir (d. 634), Blal-i Habashi (d. Ömer (d 644), Ebu Zerr (d 652), Hz. Ali (§ 656), and the elders of the nativity such as Üveys al-Karani (d.645) and Hasan-i Basri (d.728); They have begun to reconsider their

hadiths to warn the Muslims and keep them away from worldly ambitions against rot. As a result, the Sufi movement is the product of the internal social, economic and political conditions of Islam. Freedom and liberation is the zühd and value movement that takes the essence of Islam and is based on it. The movement saves the passion of the individual and makes passion (passion); exquisite, environment, history and so on. from bondage and transforming it with the revival of zuhd.

Keywords: Zühd, Suf Movement, Socio-Economic Background, History, Change

Kader Algıları Ölçeği

Prof. Ph.D. Faruk Karaca

ÖZ

Kaza ve kadere iman konusu, İslam dininin Amentüsü'nde yer alan ve farklı İslam bilginleri tarafından değişik şekillerde yorumlanan konuların başında gelmektedir. İslam düşünce tarihinde çeşitli mezheplerin ortaya çıkmasına neden olan kader konusunda esas tartışma, insanın davranışlarının sorumluluğunu üstlenip üstlenmeyeceği konusunda yaşanmıştır. Bilimsel platformda tartışılsa da kader konusundaki olgusal durum, az ya da çok dindar insanların kader inancını farklı şekillerde algıladıklarıdır. Tarihi süreç içerisinde birbirinden farklı üç temel kader algısı ortaya çıkmış ve bunlar Ehli Sünnet, Mutezili ve Cebriyeci kader algıları olarak isimlendirilmiştir. Teorik olarak kaderi birbirinden farklı yorumlayan bu yaklaşımlar her ne kadar günlük yaşamda kader algılarını belirlemede işlevsel olsa da, Müslümanların kader algılarını ölçebilecek bir ölçek bulunmamaktadır. Bildiride bahsi geçen kader algılarını ölçmek için geliştirilen ölçeğin psikometrik özellikleri tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kader Algısı, Ehl-i Sünnet, Mutezile, Cebriyye

Kader Perception, Ehl-i Sünnet, Mutezile, Cebriye

Abstract

The subject of faith in fate is one of the subjects that are included in the Islamic religion and interpreted differently by different Islamic scholars. The main argument about the fate that led to the emergence of various sects in the history of Islamic thought has been experienced whether it will take responsibility for human behavior. Although it is discussed in the scientific platform, the factual situation of fate is that more or less religious people perceive the belief in destiny in different ways. In the historical process, three basic perceptions of fate have emerged from each other, and they have been named as Ahl al-Sunnah, Mutezili and Jabriyyah perceptions.Although these approaches, which theoretically interpret fate differently, are functional in determining the perceptions of fate in daily life, there is no scale that can measure Muslim perceptions of fate. In the paper, psychometric features of the scale developed to measure the perceptions of fate will be introduced.

Keywords: Perception of Fate, Ahl Al-Sunnah, Mutezile, Jabriyyah

Mevlânâ'nın Düşünce Dünyasını Besleyen Kaynaklar: Seyyid Burhâneddîn Muhakkık-i Tirmizî ve Maârif İsimli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme

Researcher Ahmet Vural - Assoc. Prof. Ph.D. Adem Çatak

ÖZ

Her büyük insanın arka planında, onun gelişmesi ve yetişmesinde önemli rolleri olan şahsiyetler vardır. Hz. Mevlânâ, Mevlânâ olduysa önce babası Bahâeddîn Veled ve hocası Seyyid Burhâneddîn Muhakkık-ı Tirmizî'nin tezgâhında incelmiş, rafine olmuştur. Sonra yanmaya hazır yağ iken Şems-i Tebrizî'nin elinde tutuşup çerağ haline gelmiştir. İkisi birbirini tamamlayan süreçler neticesinde Mevlânâ, Mevlânâ olmuştur. Seyyid Burhâneddîn ve Şems-i Tebrizî gibi mutasavvıfların rehberliğinde, benliğinin müteâl dönüşümünü sağlayarak ilmini irfana dönüştürmüştür, yani hikmet sıçrayışına mazhar olmuştur. Bu çalışmada, Seyyid Burhâneddîn'in terceme-i hâli ve eseri Maârif hakkında genel bir malumat verilmiştir. Ayrıca Seyyid Burhâneddîn'in Mevlânâ'nın tasavvufî düşünce dünyasını hangi boyutta etkilediği sorusuna yanıt verilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede Seyyid Burhâneddîn'in tasavvufî sohbetlerinin zaptından meydana gelen Maârif ve Hz. Mevlânâ'nın Mesnevî-i Manevî başta olmak üzere ilgili eserleri arasında kısmen mukayeseli bir çalışma yapılarak, Seyyid Burhâneddîn'in Mevlânâ'nın düşüncelerine etkisi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mevlânâ, Seyyid Burhaneddîn, Maârif, Mesnevî-i Manevi, Tasavvuf.

The Sources That Nourishes the World of Thought of Mawlana: An Assessment on Sayyid Burhanaddin Muhakkık Tirmidhi and His Work Maarif

Abstract

There are individualities who have important roles in his development and upbringing in the bacground of every wise man. If Mawlana had become Mawlana, he had subtilized and refined in the counter of Bahaaddin Walad, his father, at first, and Sayyid Burhanaddin Muhakkık Tirmidhi, his sheikh. When he was ready to burn as oil after, he had turned to lampion igniting in the hands of Shams-i Tabrizi. As a result of two complementary processess Mawlana had become Mawlana. He had transformed his science to wisdom ensuring exalted transfromation in the guidance of sufis such as Sayyid Burhanaddin and Shams-i Tabrizi. So, he had achieved advancement of the divine wisdom. In this study, general information about Sayyid Burhanaddin's biography and his work which is Maarif had been dealt. In addition, it had been tried to reply to the question of Sayyid Burhanaddin's impression on Mawlana's mystical world of thought in which dimension. In this context, Sayyid Burhanaddin's impression on Mawlana's ideas had been manifested with comparative study in some measure between related his works especially Maarif which was formed from detection of Sayyid Burhanaddin's mystical lectures and Mawlana's Masnawi-i Manawi.

Keywords: Mawlana, Sayyid Burhanaddin, Maarif, Islamic Mysticism.

Mir Hamza Nigârî'nin Divanında Bazı Siyasi-İtikadi Kavramlar: Alevilik, Sünnilik, Mervanilik, Yezidilik, Süfyanilik

Assoc. Prof. Ph.D. Adem Çatak - Researcher Ahmet Vural

ÖZ

Mîr Hamza Nigârî (ö. 1303/1886) Karabağ'da dünyaya gelmiştir ancak hayatının büyük bölümünü Kars, Erzurum, Sivas, Harput (Elazığ), İstanbul ve Amasya'da olmak üzere Anadolu'da geçirmiştir. Hamza Nigârî, dinî ilimleri tahsil ettikten sonra tasavvufa yönelmiş ve Mevlâna Hâlid-i Bağdadî'nin halifelerinden İsmail Şirvânî'ye intisap etmiştir. İsmail Şirvânî'nin vefatından sonra onun yerine meşihat makamına geçmiştir. Şair bir mutasavvıf olan Nigârî'nin, Türkçe ve Farsça iki farklı divanı ve Nigârnâme, Sâkinâme, Heşt-Behişt, Çaynâme ve Tavzîhat isimli eserleri günümüze ulaşmıştır. Bu çalışmada Nigârî'nin hayatı ve eserlerine kısaca değinildikten sonra Türkçe divanında yer alan bazı siyasi-itikadi kavramlar ele alınmış ve yaşadığı devrin dinî-kültürel ortamında bu kavramlara yüklenen farklı anlam alanlarının tahlili amaçlanmıştır. Özellikle seçilmiş olan siyasi-itikadi kavramların ilk oluşum zamanlarındaki anlamları ile Nigarî'nin yaşadığı dönemde algılanan anlamları arasında bir farklılığın olup olmadığı sorunu incelenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda Nigârî'nin kendisini tanımlarken bir taraftan "Aleviyiz" derken diğer taraftan "ehl-i sünnetiz" demesi incelenmiş; yine Nigârî'nin, kendisinin, ne sünni ne de şii olduğunu, bu iki tanımlamanın ötesinde halis bir Müslüman olduğunu belirtiği beyitlerine öncelikle değinilmiştir. Çalışmanın sonunda Alevilik ve Sünnilik kavramına Nigârî'nin getirmiş olduğu farklı bakış açısı netleştirilmeye çalışılmıştır. "Allah'ı Muhammedi Âli seven dostanız Ne Sünnîyiz ne Şî'î bir hâlis Müslümanız." "Mervânîleri isteyen ey ehl-i dalâlet Bî-şübhe ki sizler Yezîdî biz 'Alevîyiz." "Sizler gibi erbâb-ı şekãvetden ırağız Ehl-i sünnetiz mü'min-i Hak dîn-i celîyiz."

Anahtar Kelimeler: Nigari, Alevi, Sünni, Mervani, Süfyani

Some Political-Creedal Concepts in Mir Hamza Nigari's Divan: Alevism, Sunnism, Mervanism, Yezidism, Sufyanism

Abstract

Mir Hamza Nigari (d. 1303/1886) was born in Karabakh, but most of his life continued in Anatolia, including Kars, Erzurum, Sivas, Harput (Elazig), Istanbul and Amasya. Hamza Nigari, after he collected religious sciences, focused on Sufism and was affiliated with Ismail Shirvani, one of the caliphs of Halid Baghdadi. After the death of Ismail Shirvani, he passed on to the sheikh's authority instead. Nigari, a poetical mystic, has two different divans, Turkish and Persian, and the works named Nigârnâme, Sâkinâme, Heşt-Behişt, Çaynâme and Tavzîhat have reached up to date. In this study, some political-creed concepts in the Turkish divan were discussed after briefly mentioning the life and works of Nigari, and it was aimed to analyze the different meaning fields that were signified to these concepts in the religious-cultural environment of the period in which he lived. The problem of whether there is a difference between the meanings of specially selected political-creedal concepts at the time of first formation and the perceived meanings of Nigari at the time when they lived were tried to be investigated. In this context, the words that Nigari said identified himself as "Alevis" from one side and "followers of Sunnah" from the other side were examined. At the same time, the couplets in which Nigari expressed neither Sunnis nor Shiites, but that he is a pure Muslim who is beyond these two definitions has first mentioned. At the end of work, the different point of view that Nigari brought to the concept of Alevism and Sunnism, has tried to clarify.

Keywords: Nigari, Alevist, Sunni, Mervani, Süfyani

Türk Aydınına Göre Din Eğitiminin Amacı

Expert Ali Kemal Acar

ÖZ

Türk aydınına göre din eğitiminin amacı; doğru din anlayışının tesis edilmesi, din eğitiminin hayata ve ihtiyaçlara karşılık gelmesi, dinin duygu boyutu ve akıl dengesi ve son olarak da dinin içselleştirilmesi başlıklarında ele alındığı belirtilebilir. Türk aydınının din eğitiminde; dini kişilik kazandırma ve dinin içselleştirilmesi sonrasında hayata ve ihtiyaçlara karşılık gelme amacını daha öne çıkardığı görülür. Yalın ifadesiyle dini benimseyen ve hayatına yansıtan bir birey tasarlanır. İhtiyaç kavramı temel alınarak bireylerin ve toplumun dini ihtiyaçlarını karşılamak, duygu boyutundan hareketle dine karşı sevgi oluşturmak yine bu doğrultuda tasavvufi terbiyeyi merkeze almak hedeflenir. Bunlara ilave olarak din eğitiminin amacı dünya ve ahiret kavramları çerçevesinde iki dünya mutluluğu olarak ifade edilebilir. Burada tartışmalı görünen husus tasavvufi terbiye çerçevesindedir. Bazı aydınlar ısrarla tasavvufi terbiye hedefini öne çıkarırken diğer bir yaklaşım ise tasavvufun kendisi olmasa da bu ad altında insanların dini duygularının sömürüldüğü yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Din Eğitiminin Amacı, Türk Aydını, Cumhuriyet Dönemi Din Eğitimi

The Purpose of Religious Education in Turkish Language

Abstract

According to the Turkish intellectual, the aim of religious education can be stated as the establishment of the correct understanding of religion in the title, religious education corresponds to life and needs, religion's dimension of emotion and mental balance, and finally internalization of religion. In the religious education of the Turkish intellectual; religious personality acquisition and the internalization of religion after the purpose of life and needs to come to the fore. An individual who embraces religion and reflects it in his life is designed as a simple expression. Based on the concept of needs, to meet the religious needs of individuals and society, to create love for religion based on the emotion dimension, and to aim at the center of Sufism. In addition, the aim of religious education can be expressed as world happiness in the context of world and hereafter. The controversial point here is within the framework of mysticism. Some intellectuals persistently emphasize the goal of Sufism, while another approach is not that of Sufism itself, but under the name of people's religious feelings is that the exploitation.

Keywords: Religious Education, Purpose of Religious Education, Turkish Intellectual, Republican Religious Education

Effect of Pioglitazone On Oxidative Stress in Liver of Metabolic Syndrome Rats

Asst. Prof. Ph.D. Ayça Bilginoğlu

Abstract

The metabolic syndrome (MetS), also termed the insulin resistance is a combination of medical disorders linked to overweight, central obesity, hypertriglyceridemia. MetS is often associated with oxidative stress, a condition in which an imbalance results between the production and inactivation of reactive oxygen species. Pioglitazone is one of the thiazolidinedions which is activator of the transcriptional factor peroxisome proliferator activated receptor γ (PPARγ). The purpose of this study is to examine the relation between MetS and oxidative stress, and effect of pioglitazone on MetS - induced oxidative stress. Male Wistar rats (200-250g in weight) were used. They were divided as control group, MetS group receiving (935 mM sucrose in drinking water and pioglitazone treated (30 mg/kg/day, administered by gavage) MetS group. Total antioxidant status (TAS), total oxidant status (TOS), aspartate transaminase (AST), lactate dehydrogenase (LDH) and Thiobarbituric acid reactive substances (TBARS), levels were measured using commercial kits. Thioredoxine 1 (TRX1) level was measured by western blot. Compared with control rats, the sucrose-fed rats exhibited several characteristics of MetS, including central obesity, insulin resistance, hyperinsulinemia, and hypertriglyceridemia. Furthermore, changed levels of TAS, TOS, AST, TBARS, LDH and TRX1 levels in the MetS group were reversed to control levels by treatment with pioglitazone. These data suggest that elevated oxidative stress in liver of MetS may be reduced by pioglitazone.

Keywords: Metabolic Syndrome, Oxidative Stress, İnsulin Resistance, Liver

İnfertil Erkek Bireylerde Semen TEX-101 ve TRx-3 Değerleri Biyobelirteç Olabilir Mi?

Researcher Fatma Zehra Erbayram - AssoC.Prof. MD. Esma Menevşe - Asst. Prof. MD. Duygu Dursunoğlu

ÖZ

Redox düzenlenmesi spermatogenezin fizyolojisinde önemli olmakla birlikte, son yıllarda yapılan çalışmalarda tiyoredoksin ve tiyoredoksin redüktazlar erkek üreme hücreleri ile bağlantılı olarak tanımlanmışlardır. Spermatid spesifik tiyoredoksin SPTRX3, nükleer boşluklarda ve defektli insan spermatozoa'sının sitoplazmasında yüksek konsantrasyonlarda bulunduğu düşünülmektedir. Diğer taraftan TEX101, sadece testiküler germ hücreleri tarafından eksprese edilen ve seminal plazma içine dökülen bir hücre zarı proteinidir. TEX 101 proteini sperm üretimi sırasında açığa çıktığı bilinmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak, İnfertil erkek bireylerde, SPTRX3 ve TEX 101 düzeyleri ile semen parametreleri arasında olası ilişkilerinin ve normospermik bireyler ile oligospermik bireyler arasında SPTRX3 ve TEX 101 düzeyleri açısından farklılığın belirlenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Sunulan araştırma, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine başvuran Toplam 80 erkek gönüllü üzerinde yapılmış olup çalışma iki gruptan oluşturulmuştur. Grup 1; Normozospermik (n=40, 31,63±2,15 yaş) ve grup 2; Oligozospermik (n=40, 29,33±1,65 yaş). Normozopermik bireylerin TEX-101 düzeyleri 2,12±0,076 ng/ml, STRX3 düzeyleri ise 3,07± 0,35 ng/ml olarak tespit edilmiştir. Bu değerlerin oligozospermik bireylere göre (TEX-101; 1,55±0,04 ng/ml; STRX3 düzeyleri 6,98±0,46 ng/ml) istatistiksel açıdan önemli farklılık gösterdiği görülmüştür. Bununla birlikte TEX-101 ve STRX3 düzeyleri grup içi semen parametreleri ile anlamlı düzeyde korelasyon göstermiştir (semen konsantrasyonu, baş anomalileri, kuyruk anomalileri, teratozospermi indeksi, immotilite, motilite). Sonuç olarak, spermiyogram analiz sonuçlarında göre fertil (normozospermik) ile infertil erkekler (oligozopermik) arasında önemli düzeyde TEX-101 ve STRX3 değerleri farklılık göstermekte olup, infertilizasyon durumunda semende yüksek sTRX3 ile düşük TEX-101 düzeylerinin biyo belirteç olabileceği kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erkek İnfertilitesi, Tex-101, Strx-3, Spermiyogram

May Semen TEX-101 and STRX-3 Values Be a Bıomarker in Evaluatıon of the Infertıle Male?

Abstract

Redox regulation is important in the physiology of spermatogenesis, one of the redox regulations known as thioredoxin and thioredoxin reductase, have been described in relation to male reproductive cells. SPTRX3 (Spermatid-specific thioredoxin) are found as high concentrations in the defected human cytoplasm of spermatozoa and in nuclear vacuoles. TEX101 (Testis-expressed sequence 101 protein), is a cell membrane protein that is expressed only in testicular germ cells and shed into seminal plasma. It is known that TEX 101 protein is expressed in production of sperm. Based on this information, the present study is aimed to indicate the possible relation between semen SPTRX3, TEX 101 levels and the semen parameters and the differences between oligospermic and normospermic male. The present study is composed of totally 80 men in two groups who were admitted to Selcuk University Hospital. Group 1; Normospermic (n = 40; 31.63 ± 2.15 years aged) and Group 2; Oligospermic (n = 40; 29.33 ± 1.65 years aged). TEX-101 levels of normospermic individuals were found as

2.12 ± 0,076 ng / ml and STRX3 levels as 3,07 ± 0,35 ng / ml. Those levels were were significantly (p≤0,001) different according to levels of oligospermic individuals (TEX-101; 1,55 ± 0,04 ng / ml; STRX3 levels 6,98 ± 0,46 ng / ml). In addition to, there were an important correlation between TEX-101, STRX3 levels and semen parameters (semen concentration, head anomalies, tail anomalies, teratozospermia index, immotility, motility). As a result, based on the results on spermiogram analysis, in fertile (normospermic) and infertile male (oligospermic) have a significant different in the TEX-101 and STRX3 values. It is concluded that high STRX3 and low TEX-101 levels of semen can be biomarker in infertilization of the male.

Keywords: Male İnfertility, Tex-101, Strx-3, Spermiogram

Üçüncü Basamak Bir Hastanede Kolorektal Kanseri Tarama Programı Kapsamında Yapılan Gaitada Gizli Kan Testi Sonrasındaki Kolonoskopi Sonuçları

Ph.D. Önder Altın

ÖZ

AMAÇ: Gelişmiş ülkelerde ciddi morbidite ve mortaliteye yol açan kolorektal kanser, ülkemizde en sık görülen kanserler arasında olup önemli bir sağlık sorunudur. Bu sorunu en aza indirgemek için tarama testlerinden biri olan gaitada gizli kan testi (GGK- Guaiac testi) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafınca yürütülen toplum tabanlı bağırsak kanseri tarama programı dahilinde 50-69 yaş arasında yapılarak pozitif olgular endoskopik ünitesi bulunan hastanelere yönlendirilmektedir. **METOD**: 2015 ile 2017 yılları arasında genel cerrahi endoskopi ünitesine GGK (Guaiac testi-Hemoccult II Sensa testi) pozitif olan 536 hasta başvurmuş.348 (% 65) Erkek hasta , 188 kadın (% 35) hasta değerlendirildi. Yüz olguda (100/536) patolojik inceleme yapılmıştır. Yetmiş olguda low grade displazili tubuler adenom, 6 olguda high grade displazi, 2 olgu intamukozal adenokarsinom (Haggit 2), 2 olgu sigmoid adenokarsinom olarak saptanmış. Diğer patolojik bulgular hiperemik mukoza fragmanları olarak raporlanmıştır. **SONUÇ:** Kolorektal kanser riskini %15-33 oranında azalttığı beirtilen tarama testinin hastanemizdeki üç yıllık izlemede GGK(+) olanların %19' unda patolojik bulgu saptanmıştır. Malignite ve prekansöröz olgu oranı ise % 15 olarak görülmüştür. Kolorektal kanser tarama yöntemleri ile kanser oluşmadan; polipleri, prekanseröz olguları ve erlen evre kanserleri yakalamak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Gaitada Gizli Kan Testi, Kolonoskopi, Tarama

Results of Colonoscopic Examination After Fecal Occult Blood Test Positive Patients With Colorectal Cancer Screening Program in a Tertiary Hospital

Abstract

AIM: Colorectal cancer, which causes serious morbidity and mortality in developed countries, is one of the most common cancer in our country and it is an important health problem. Fecal occult blood test (FOB-Guaiac test), one of the screening test to minimize this problem, conducted by Public Health Agency of Turkey community-based positive cases among the 50-69 age made within the bowel cancer screening program is directed to endoscopy unit of the hospital . **METHOD**: 536 patients who were positive for FOB (Guaiac test-Hemoccult II Sensa test) applied to general surgery endoscopy unit between 2015-2017. 348 (65%) male patients, 188 (35%) female patients were evaluated. A hundered (100/536) patients were evaluated for pathological examination. The results of pathological evaluation; tubercular adenoma with low grade dysplasia in seventy patients, high grade dysplasia in six patients, intramucosal adenocarcinoma in two cases (Haggit 2) and sigmoid adenocarcinoma in two patients. Other pathological findings were reported as hyperemic mucosa fragments. **RESULTS**: We found to have a pathologic finding in 19% of patients with FOB (+) within three years follow-up in our hospital. The rate of malignancy and precancerous cases was 15%. It is possible to diagnosed polyps, precancerous cases and early stage cancers with colorectal cancer screening methods.

Keywords: Fecal Occult Blood Test, Colorectal Cancer, Screening

Üreter Taşını Taklit Eden Üreter Alt Uç Tümörü: Olgu Sunumu

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Demir - Dr. Öğr. Üyesi İsmail Yağmur

ÖZ

Giriş: Üst üriner sistem tümörleri yaklaşık %1 oranında görülürler ve teşhisi oldukca zordur. Hastalar hastaneye genellikle hematüri, kolik yan ağrısı, disüri ile başvururlar. Tanı konulabilmesi için bir çok görüntüleme sistemi kullanılsa da halan üreterorenoskopi altın standarttır. Olgu sunumu: 61 yaşında erkek hasta, kliniğimize kolik tarzı sağ yan ağrısı, disüri ve aralıklı maksroskopik hematüri şikayeti ile başvurdu. Üriner sistem taş ön tanısı ile hastaya çekilen kontrassız tüm abdomen bilgisayarlı tomografide sağ böbrekte grade 2 hidroüreteronefroz, sağ böbrek alt polde 6 mm taş(resim 1) ve üreter alt uçta 3mm opasite(taş?)(Resim 1) izlendi. Üreter alt uç taşı tanısıyla 2 haftalık medikal tedavi sonrası kontrol ultrasonoğrafide sağ böbrekte grade 2-3 hidronefroz izlenmesi üzerine hastaya sistoüreteroskopi yapılmasına karar verildi. Hastanın yapılan sistoskopisinde sağ üreter orifis lateralde 1 cm papiller tarzda tümöral oluşum görüldü. Ayrıca sağ orifisden dışarıya protrüze olan papiller tarzda üzeri nekrotik kalsifiye tümöral oluşum görüldü (Resim 2). Daha sonra 6,5 F üreterorenoskopla üreter alt uçtan girilerek üreter alt kısımını kapatan tümöral oluşumun devam ettiği görüldü. Tümörün proksimaline geçilemedi. Taşa rastlanılmadı. Buralardan biyopsi alınıp mesanedeki kitle rezeke edilerek işleme sonlandırıldı. Üreter ve renal pelvisi tam olarak değerlendirebilmek için çekilen trifazik kontraslı abdomen bilgisayarlı tomoğrafide renal pelvisde kontrast tutulumu gösteren papiller oluşumlar, distal üreterde duvar kalınlığı ve lümen içerisinde kontrast tutulumu gösteren hiperdens görünümler izlenmiştir (TCC ?)(Resim 3). Hastanın patoloji raporu üretelial karsinoma insitu gelmesi üzerine hastaya laparaskopik nefroüreterektomi ve üreter kuf eksizyonu uygulandı(Resim 4). Sonuç: Üst üriner sistem tümörlü hastalar hematüri ve taşı taklit eden renal kolik ağrısından hidronefroza bağlı böbrek kayıplarına kadar karşımıza çıkabilir. Üst üriner sistem tümörlerinden şüphe edildiği durumlarda tanısal üreterorenoskopi, BT ve MR ürografi ile değerlendirmeler yapılmalıdır. Birçok tedavi denenmişse de nefroüreterektomi ile beraber mesane kuf eksizyonu temel tedavi şeklidir.

Anahtar Kelimeler: Üreter Tümörü, Üreter Taşı, Renal Kolik

18-Beta Glycyrrhetinic Asid, Lycopene ve Rosmarinic Asid'in HepG2 ve K-562 Hücreleri Üzerinde Antiproliferative Etkilerinin Araştırılması

Prof. Ph.D. Nizami Duran

ÖZ

Giriş/Amaç: 18-beta Glycyrrhetinic Asid, Likopen ve Rosmarinic Asid oldukça zengin farmakolojik özellikleriyle dikkati çeken, komponentlerden olup, en önemli foksiyonları arasında immunoregülatör ve antiinflamatuvar ajanlar olmalarıyla dikkatleri çekmektedir. Biz bu çalışmada 18-beta Glycyrrhetinic Asid, Likopen ve Rosmarinic asid'in karaciğer karsinomu (Hep G2 cell line) ve insan lösemi (K-562 cell line) hücre hatlarında antiproliferatif etkilerini ve sinergistik etkilerinin varlığını araştırmayı amaçladık. Methods: Çalışmada öncelikle 18-beta Glycyrrhetinic Asid, Likopen ve Rosmarinic Asid komponentin sağlıklı hücre hatlarında non-sitotoksik konsantrasyonları espit edildi. Deneylerde hücre sitotoksisite çalışmalalarının belirlenmesi için MTT (3-(4,5-Dimethylthiazol-2-yl)-2,5-diphenyltetrazolium bromide) yöntemi kullanıldı. Çalışmada bu komponentlerin antiproliferatif etkinliklerinin varlığı farklı konsantrasyonlar üzerinde araştırıldı. Non sitotoksik konsantrasyonlar belirlendikten sonra bu konsantrasyonlar içerisinde antiproliferatif aktivite çalışmaları gerçekleştirildi. Ayrıca, çalışmada 18-beta Glycyrrhetinic Asid'in hem Likopen hem de Rosmarinic Asid ile birlikte sinergistik etkilerinin varlığı bu iki kanser hücre hattı (Hep G2 ve K 562 cell line) hücre hatlarında üzerinde araştırıldı. Çalışmada metotreksat standart ilaç olarak seçildi. Bulgular: Çalışmada antiproliferatif etkinlik çalışmaları hem morfolojik hem de canlılıkları tayin edilerek gerçekleştirilmiştir. Hücre toksisiteleri MTT yöntemiyle değerlendirilerek gereçkleştirildi. Komponentlerin non-toksik konsantrasyolarının içeren miktarlarıyle hücre kültürülerinin inkübasyonunu takiben, morfolojik değerlendirmeler günlük olarak yapılırken, hücre canlılığı ve toksisite değerlendirilmesi 96 saat inkübasyondan sonra gerçekleştirildi. 18-beta Glycyrrhetinic Asid'in Hep G2 ve K 562 hücre hatlarında 32.6±10.19 ve 24.0±7.35 µg/ml'lik konsantrasyonlarda effektif olduğu tespit edilirken, Likopenin Hep G2 ve K-562 hücre hatları üzerinde etkili olduğu dozların sırasıyla 36.0±7.35 ve 24.0±8.49 µg/ml olduğu saptandı. Rosmarinic Asid için ise effektif dozların HepG2 ve K-562 hücreleri için 30.8±7.01 ve 37.2±5.02 µg/ml olduğu tespit edilmiştir. 18-beta Glycyrrhetinic Asid'in Likopen ile birlikte kullanımının Hep G2 hücreleri üzerinde antiproliferatif etkiyi anlamlı derecede etkiyi güçlendirdiği tespit edilirken, Rosmarinic Asid ile birlikte kullanımının ise hem Hep G2 hem de K 562 hücreleri üzerinde antiproliferatif etki üzerinde anlamlı düzeyde etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Sonuç: 18-beta Glycyrrhetinic Asid, Likopen ve Rosmarinic Asidin karaciğer karsinomu ve lösemi hücrelerinin proliferasyonu üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Özellikle kanser kemoterapisinde sınırlı kemoterapötiklerin olduğu düşünüldüğünde bu aktif komponentlerin üzerinde ileri çalışmalar yapılmasının faydalı olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: HepG2 Hücre Hattı, K-562 Hücre Hattı, Antiproliferatif Etki, 18-Beta Glycyrrhetinic Asid, Likopen ve Rosmarinic Asid.

The Investigation of Antiproliferative Effects of 18-Beta Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic Acid On HepG2 and K-562 Cells.

Abstract

Introduction/Purpose: 18-beta Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic Acid have rich pharmacological properties. Significant remarkable effects of these components, such as immunoregulators and antiinflammatory agents, have been reported. In this study, we aimed to investigate the presence of antiproliferative effects and synergistic effects of 18-beta

Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic acid on hepatic carcinoma (HepG2 cell line) and human leukemia (K-562 cell line) cell lines. Methods: In the study, non-cytotoxic concentrations of 18-beta Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic Acid component in healthy cell lines were determined. MTT (3- (4,5-Dimethylthiazol-2-yl) -2,5-diphenyltetrazolium bromide) method was used to determine cell cytotoxicity studies. The presence of antiproliferative activity of these components was investigated on different concentrations of these components. After non-cytotoxic concentrations were determined, antiproliferative activity studies were performed on these non-toxic concentrations. In addition, the presence of synergistic effects of 18-beta Glycyrrhetinic Acid with both Lycopene and Rosmarinic Acid was investigated on these two cancer cell lines (Hep G2 and K 562 cell line). Methotrexate was chosen as the standard drug in the study. Results: In this study, antiproliferative activity studies were carried out with both morphological and cell viability experiments. Cell toxicity studies were evaluated by MTT method. Following incubation of cell cultures with amounts of non-toxic concentrates of the components, morphological evaluations were performed daily, and cell viability and toxicity evaluation were performed after 96 hours of incubation. 18-beta Glycyrrhetinic Acid was found to be effective at 32.6±10.19 and 24.0±7.35 µg/ml concentrations on Hep G2 and K 562 cell lines. The doses in which Lycopene was effective on HepG2 and K-562 cell lines were µg/ml 36.0±7.35 and 24.0±8.49 µg/ml, respectively. For Rosmarinic Acid, the effective doses were 30.8±7.01 and 37.2±5.02 µg/ml for HepG2 and K-562 cells. The use of 18-beta Glycyrrhetinic Acid in combination with lycopene has been shown to enhance the antiproliferative effect on G2 cells.It was determined that the use of 18-beta Glycyrrhetinic Acid in combination with Rosmarinic Acid had no significant effect on the antiproliferative effect on both HepG2 and K-562 cells. Conclusion: 18-beta Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic Acid have been found to be effective on the proliferation of liver carcinoma and human leukemia cells. Considering that there are limited chemotherapeutics especially in cancer chemotherapy, it can be useful to perform further studies on these active components.

Keywords: Hepg2 Cell Line, K-562 Cell Line, Antiproliferative Effect, 18-Beta Glycyrrhetinic Acid, Lycopene and Rosmarinic Acid.

2012 - 2017 Yılları Arasında Üniversite Hastanesinde Kanser Tanısı Alan Erişkinlere Ait Tıbbi Verilerin Retrospektif Değerlendirilmesi

RA. MD. Mustafa Sait Yıldız - RA. MD. Eda Altu - Asst. Prof. MD. Rıza Çıtıl – Asst. Prof. MD. Yalçın Önder - Assoc. Prof. MD. İsmail Okan

ÖZ

2012 - 2017 Yılları Arasında Üniversite Hastanesinde Kanser Tanısı Alan Erişkinlere Ait Tıbbi Verilerin Retrospektif Değerlendirilmesi Mustafa Sait Yıldız [1], Eda Altu [1] , Rıza Çıtıl [2], Yalçın Önder [2], İsmail Okan [3] [1]Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD Kanser Epidemiyolojisi Doktora Programı, Tokat [2]Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD , Tokat [3]Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD-Cerrahi Onkoloji BD, Tokat Amaç: Kanser kardiyovasküler hastalıklardan sonra ikinci ölüm nedeni olması nedeniyle dünyada olduğu gibi Türkiye'de de en önemli toplum sağlığı sorunlarından biridir. Kanser sıklığı türüne, hastanın yaşına, cinsiyetine ve yaşadığı bölgeye göre değişmekte olup ülkeler arasında da önemli oranda farklılık göstermektedir. Bu çalışmanın amacı üniversite hastanesinde kanser tanısı alan erişkin hastalara ait tıbbi kayıtların retrospektif olarak incelenerek hastaların sosyodemografik ve kanser hastalığı ile ilgili tanımlayıcı özelliklerini ortaya çıkarmaktır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada Ocak 2012 - Aralık 2017 tarihleri arasında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversite Hastanesi'nde kanser tanısı alan erişkin hastalara ait tıbbi veriler hastane kayıt sisteminden ICD-O ve ICD-10 kodları kullanılarak elde edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerde sayı, yüzde, ortalama±standart sapma, karşılaştırmalarda Ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Çalışmaya alınan 13138 hastanın %56,4 ü erkek, %43,6'sı kadın; yaş ortalaması 60,3±14,2 (18-96 yaş)'tür. Erkeklerde ilk beş sırada Trakea, Akciğer ve Bronş (%12,7), prostat (%11,5), kolorektal (%10,2), mide (%8,4) ve mesane (%6,4) kanserleri varken; kadınlarda meme (%20,9), kolorektal (%10,3), mide (%4,8), tiroid (%4,8), over (%3,1) kanserleri bulunmaktadır. Hastaların %61,6'sı kemoterapi, %40,1'i cerrahi, %15,8'i radyoterapi almış olup, %13,5'i palyatif bakım hizmetlerinden faydalanmıştır. Erkeklerde kadınlara göre radyoterapi hariç diğer sağlık hizmetlerinden faydalanma durumu anlamlı şekilde daha fazla bulunmuştur ($p<0,05$). Sonuç: Elde edilen bulgular Türkiye verileri ile paralellik göstermektedir. Bu çalışmanın ilimizde kanser epidemiyolojisi ile ilgili yapılacak halk sağlığı çalışmalarının planlama ve değerlendirmesine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Erişkin, Retrospektif, Tokat

28 Olguda ,tiroid Deki Şüpheli Nodüllerin İnce İğne Aspirasyon Biyopsisi İle Rezeksiyon Sonuçlarının Histopatolojik Uyumu

Dr Çiğdem Dicle Arıcan

ÖZ

Bu çalışmada Tiroid İnce İğne aspirasyon sitoloji sonuçları ile tiroid rezeksiyon materyali arasında ki histopatolojik uyum araştırıldı. Çalışma analitik ve retrospektif bir çalışma olup Kastamonu Devlet Hastanesi, Kastamonu, Türkiye de yapıldı. Metodoloji: Tiroid de 0,1 cm ile 6,5 cm boyutunda nodülü olan hastaların İİAB sonuçları Bethesta 2010 katagori sistemine göre değerlendirildi. Bu hastaların rezeksiyon materyali arasında ki ilişki incelendi. Ayrıca bu hastaların yaş, cinsiyet arasında bağlantı olup olmadığı araştırıldı. Sonuç: 2012 -2013 yılları arasında incelenen 28 hastanın 7 (25%) erkek, 21(75%) kadın olup, bu hastalar 23-69 yaş aralığındaydı. İİAB sonuçlarının 11 'i nondiagnostik (Bethesta 2010- katogori -1), 10 tanesi benign (Bethesta 2010- katogori -2), 7 tanesi (Bethesta 2010- katogori -3) olarak değerlendirildi. İİAB sonucu Önemi Belirsiz Atipi (Bethesta 2010- katogori -3) olarak değerlendirilen 7 hastanın rezeksiyon materyallerin de: 1 inde Tiroid Papiller Karsinom, 2 tanesinde Tiroid Papiller Mikrokarsinom, 1 inde Hüthle Hücreli Adenom, 2 tanesinde Nodüler Hiperplazi, 1' inde de Nodüler Kolloidal Guatr izlendi. Tirod papiller mikrokarsinom tanısı alan nodülün en küçük boyutu 0,1 cm idi. Sonuç olarak bu çalışma bölgesel nedenlerle kısıtlı sayıda olmasına rağmen tirod de şüpheli görülen nodüllerin boyutları çok küçük olsa da iyi bir aspirasyon örneklemesi yapılarak incelenmesi ilerde oluşabilecek malignitelerin erken teşhisinin yapılabilmesi yönünde altın standart olarak hala geçerliliğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tiroid, Aspirasyon, Malignite

3B Yazıcıların Hemşirelik Eğitiminde Kullanımı

Researcher Deniz Döne Akkaya - Asst. Prof. Ph.D. Emel Sezici - Ra. Deniz Yiğit

ÖZ

Amaç: Bu çalışmayla son yıllarda giderek artan 3b yazıcıların hemşirelik eğitiminde özellikle pediatri hemşireliğinde konjenital kalp anomalilerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamak için kullanılma etkinliğinin arttırılması amaçlanmıştır. Yöntem: Medline / Pubmed, Scopus, SpringerLink, ScienceDirect ve Wiley Online Library gibi farklı veritabanlarını kullanarak araştırma yapmak için kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır.Konjenital kalp anomalileri, 3b baskı modelleri, anatomi eğitimi, 3b yazıcılarla hemşirelik eğitimi gibi anahtar kelimeler kullanılarak tarama genişletilmiştir. Arama sonuçları 1999-2018 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Bulgular: Literatür taraması sonucunda toplam 42 makale taranmıştır.3D baskılı kalp modellerinin gerçek klinik uygulamalarda, rehber olarak cerrahi operasyonlar öncesinde, cerrahi işleme karar verme sürecinde, sağlık çalışanları, tıp öğrencileri, pediatri hemşirelik öğrencilerinde, hasta ve hasta yakınlarında eğitim amaçlı olarak kullanılmıştır.Özellikle konjenital kalp anomalilerin anlaşılmasında bir eğitim aracı olarak kullanılmasında büyük fayda sağlamıştır. Sonuç: Medikal eğitimde 3b prodüksiyonların kullanımı çeşitli avantajlara sahiptir: Birincisi, kadavra ile kıyaslandığında, kadavra temelli bir müfredatı sürdürmenin mali, etik, kültürel ve lojistik zorluklarını hafifleten çok daha ucuzdur. İkinci olarak da iki boyutlu ve dolayısıyla öğrenciler için kavramsal olarak zorlayıcı olan resimsel görüntüler, diyagramlar yetersizdir.Ancak çalışmaların yarısından fazlasında cerrahi planlamada etkinliğinden ve tıp öğrencilerine verilen anatomi eğitiminden bahsetmiştir. Sonuç olarak hemşirelik eğitimine yönelik yapılan çalışmalar yetersiz kalmıştır.

Anahtar Kelimeler: 3B Yazıcılar, Konjenital Kalp Anomalileri, Hemşirelikte Anatomi Eğitimi, Pediatri Hemşireliği

The Use of 3D Prınters in Nursıng Educatıon

Abstract

Objective: The aim of this study is to increase the efficiency of 3b printers used in nursing education especially in pediatric nursing in order to provide a better understanding of congenital heart anomalies. Method: A comprehensive literature review was conducted to investigate using different databases such as Medline / Pubmed, Scopus, SpringerLink, ScienceDirect and Wiley Online Library. Screening was extended by using keywords such as congenital heart anomalies, 3b printing models, anatomy training, and 3b printers and nursing education. Search results are limited between1999-2018. Result: A total of 42 articles were reviewed in the literature review. 3D printed heart models were used in real clinical applications, as a guide for surgical operations, in surgical decision-making process, in health care workers, in medical students, in pediatric nursing students, in patient and patient relatives' education.In particular, congenital heart has been of great benefit in using it as an educational tool for understanding anomalies. Conclusions: The use of 3b productions in medical education has several advantages: First, it is much cheaper compared to cadaver, alleviating the financial, ethical, cultural and logistical challenges of maintaining a cadaver-based curriculum, secondly, pictorial images, diagrams are inadequate in two dimensions and therefore conceptually challenging for students. However, more than half of the studies mentioned the effectiveness in surgical planning and the anatomy education given to medical students, and studies on nursing education remained insufficient.

Keywords: 3b Printers, Congenital Heart Anomalies, Anatomy Education in Nursing, Pediatric Nursing

65 Yaş Üstü Hipertansif Hastalarda Kalsiyum, Fosfor ve Paratiroid Horman ile Tahmini Glomeruler Filtrasyon Hızı Arasındaki İlişki

Asst. Prof. MD. Nurhayat Ozkan Sevencan

ÖZ

Giriş ve Amaç: Biz bu çalışmada yaşı ≥65 olan hastalarda kalsiyum (Ca), fosfor (P) ve paratiroid hormon (PTH) ile tahmini glomerüler filtrasyon hızı (eGFR) arasında bir ilişki olup olmadığını araştırdık. Bu parametreler ve eGFR'nin yaşlı hastalarda tanısal değerlendirmede kullanılmak üzere kestirim değerlerini belirlemeyi amaçladık. Gereç ve Yöntem: Bu prospektif çalışmaya Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi iç hastalıkları polikliniğine esansiyel hipertansiyon tanısı ile başvuran 65 yaş ve üzeri toplam 130 hasta dahil edildi (kreatinin<2.0 mg/dL, eGFR≥30 ml/min/1.73m2). eGFR düzeyi Chronic Kidney Disease Epidemiology Collaboration (CKD-EPI) formülüne göre hesaplandı. Ca, P, PTH ile eGFR uygun istatistiksel testler ile karşılaştırıldı. ROC curve analizi yapıldı. eGFR kestirim değerleri, sensitivite, spesifisite, pozitif kestirim değeri (PPV) ve negatif kestirim değeri (NPV) hesaplandı. Bulgular: ≥65 hastalarda Ca=9.45 mg/dL (7.5-10.8), P=3.43±0.58 mg/dL, PTH=78.55 pg/mL (15-305) ve eGFR=78.83 ml/min/1.73m2 (33-125) olarak bulundu (Tablo 1). eGFR ile Ca ve P arasında negatif yönde korelasyon tespit edildi [(sırasıyla (r=0.075, p=0.397), (r=-0.092 p=0.300)]. eGFR ile PTH arasında negatif yönde korelasyon tespit edildi (r=-,194, p=0.027). eGFR ile yaş arasında negatif yönde korelasyon tespit edildi (r=-,331 p<0.001)]. Yaş ile Ca arasında negatif yönde korelasyon tespit edildi (r=-0.182, p=0.038). Yaş ile P arasında negatif yönde korelasyon (r=-0.105 p=0.236), yaş ile PTH arasında pozitif yönde korelasyon tespit edildi (r=-0.182 p=0.038) (Tablo 2, Şekil 1). Yaşı ≥65 olan hastalar için eGFR kestirim değeri ≤89 ml/min/1.73m2 olarak saptandı (duyarlılık %76.20; özgüllük %84.80; PPV= 82.50; NPV= 79.10). ROC eğrisi altındaki alan ± standart hata (AUC±SE)=0.833±0.027 tespit edildi (p<0.001) (Tablo 3, Şekil 2). Sonuç: Yaşlanmayla birlikte eGFR ve serum kalsiyum düzeyi azalmakta, PTH seviyesi artmaktadır. Yaşı ≥65 olan hastalarda eGFR ≤89.94 kestirim değeri, hem tanısal hem de takip için önemli öngörücü bilgi sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Popülasyon, Kalsiyum, Fosfor, Paratiroid Hormon, Tahmini Glomeruler Filtrasyon Hızı

The Relationship Among Calcium, Phosphor, Parathyroid Hormone and Estimated Glomerular Filtration Rate in Over 65-Year-Old Patients

Abstract

Background and Aim: In this study, we investigated the relationship among calcium (Ca), phosphor (P), parathyroid hormone (PTH) and estimated glomerular filtration rate (eGFR) in over 65-year-old patients. We aimed to determine the predictive values of these parameters and the role of eGFR for diagnostic evaluation in elderly patients. Materials and Methods: This prospective study included 130 patients who were admitted to the internal medicine outpatient clinic. All of them over 65-year-old patients with essential hypertension (creatinine <2.0 mg/dL, eGFR ≥30 ml/min/1.73m2). The eGFR level was calculated according to the Chronic Kidney Disease Epidemiology Collaboration (CKD-EPI) formula. Ca, P, PTH and eGFR were compared with appropriate statistical tests. ROC curve analysis was performed. We were calculated the cut-off point of eGFR, sensitivity, specificity, positive predictive value (PPV), negative predictive value (NPV). Results: These patients had Ca=9.45 mg/dL (7.5-10.8), P=3.43±0.58 mg/dL, PTH=78.55 pg/mL (15-305) and eGFR=78.83 ml/min/1.73m2 (33-125)

(Table 1). We have found a negative correlation between eGFR with Ca and P [(r=0.075, p=0.397), (r=-0.092, p=0.300), respectively], a negative correlation between eGFR and PTH (r=-.194, p=0.027), a negative correlation between age and eGFR (r=-.331, p<0.001), a negative correlation between age and Ca (r=-0.105, p=0.236), a positive correlation between age and PTH (r=-0.182, p=0.038) (Table 2, Figure 1). The eGFR cut-off point for patients with over 65-year-old patients was ≤89 ml/min/1.73m2 (sensitivity 76.20%; specificity 84.80%; PPV=82.50; NPV=79.10). Area ± standard error (AUC±SE)=0.833±0.027 was detected under the ROC curve (p<0.001) (Table 3, Figure 2) Conclusion: eGFR and serum calcium levels decrease and PTH levels increase with aging. In patients with age ≥65, the cut-off point of eGFR ≤89.94 ml/min/1.73m2 can provide important predictive information for both diagnosis and follow-up.

Keywords: Elderly Population, Calcium, Phosphor, Parathyroid Hormone, Estimated Glomerular Filtration Rate

A Case Report on a Very Rare Condition: Prenatal Diagnosis of Diastematomyelia and İts Clinical Significa

Asst. Prof. Ph.D. Pervin Karlı

Abstract

Objective: Diastematomyelia (DMM), also called split cord malformation, is a developmental embryologic midline anomaly and is characterized by formation of 2 spinal cords. It is classified in 2 groups, Type 1 and 2. Formation of a scoliosis is a major factor in its etiology. In the process of assessing a patient with DMM, cooperation between a brain surgeon and an orthopedist as well as prenatal diagnosis are important for presenting early diagnosis, treatment and follow-up options. İn this report we presented the case of DMM which was diagnosed as a rare prenatal. Case report: An echogenic focus in the lower lumbal region of the spinal cord and dilation in the spinal cord in that area were seen in the prenatal scanning at Week 16 of the 31-year-old patient who had no known comorbidities. As a result of further examinations and imaging methods used, she was diagnosed with DMM and referred to an advanced facility. The patient was informed through an interview with the brain surgeon about the long-term sequelae and outcomes of this condition, and its treatment options, an informed consent was obtained from her and she was offered a choice between continuing with the pregnancy and stopping it. Her pregnancy was terminated of her own will and insistence as her socioeconomic status did not allow continuation of it. Conclusion: DMM is a condition that can survive, but paraplegia may occur despite proper treatment in later ages. Prenatal diagnosis is ımportant in offer a choice for options such as early diagnosis ,treatment and termination of pregnancy if there are with other anomalies.

Keywords: Diastematomyelia; Prenatal Diagnosis; Split Cord Malformation

A Review: Antibacterial Activity of Laurus Nobilis

Prof. Ph.D. Begin Sırıken - Ph.D. Ceren Yavuz - Asst. Prof. Ph.D. Ayhan Güler

Abstract

The presence of phenolic compounds in spices and herbs, along with the essential oils, has been gaining attention due to their various functions like antioksidant capacity, antimicrobial properties, and flavouring properties. The Bay leaf belongs to Lauraceae family and is endemic in the Mediterranean region. Lauraceae, is an aromatc plant frequently used as a spice in Mediterranean cokery and as a traditional medicine for the treatment of several infectious disease. L. nobilis also belongs to Lauraceae. L. nobilis is aromatic tree, and is 2 m to 10 m high. L.nobilis contains about 1.3% essential oils and polar flavonoids mono, sesquiterpenes, alkoloids, glycosylated flavor-noids, megastigmane and phenolic components. It is known to have various pharmacological effects, including antimicrobial, cytotoxic and immune modulating. Its' essential oil containg eucalyptol, α-terpinyl acetate, linalool, methyl eugenol, sabinene and carvacrol. The property of every essential oil vary according to the harvest counry, altitude, period of sunshine, conditions of harvest. These essential oil contents of L. nobilis are strong antibacterial activity against Gram negative and Gram positive foodorne pathogens (Salmonella, Staphylococcus aureus, Esherichia coli, Listeria monocytogenes like that), spoilage bacteria (Pseudomonas aeroginosa) as well as antifungal effects. The synergy between terpenes (linalool), lactones, oxides (1,8 cineole) and monoterpenes (camphene, alpa-pinene) gives to the essential oil of Laurel a good antibacterial activity. It's essential oils' various or single chemical compositions at different concentrations have different inhibition mechanisms that can affect a variety of pathogens by changing membrane permeability, denaturing proteins and inhibiting enzymes. The oils are not affect on existing beneficial intestinal bacteria.

Keywords: Essential Oils, Laurus Nobilis, Antimicrobial Effects

A Six Month Experience of Hand Surgery Anesthesia: Which One Has More Advantage Blocks or General Anesthesia?

Asst. Prof. Ph.D. Semih Başkan - Asst. Prof. Ph.D. İsmail Aytaç – Ph.D. Süleyman Camgöz

Abstract

PURPOSE: The demand for observational studies of daily practice of anesthesia increased after guidance of ultrasonography in nerve blocks take root. Although hand surgery and its anesthesia are generally regarded as having low risk, data on early morbidity and discharge time of current practice is scarce. In this study we analyzed our six month data in daily practice of anesthesia at Ankara Numune Hospital hand surgery operation rooms. We sought to determine primary discharge time of patients according to anesthesia method. **MATERIAL AND METHOD** We conducted a retrospective cohort study of 706 patients' records from january to july 2018 in daily practice of anesthesia at Ankara Numune Hospital . This study include patients aged between 18 to 65 years old underwent planned hand surgeries under general or regional anesthesia with axillary and infraclavicular blocks. **RESULTS** In this cohort anesthesia methods were axillary block in 64%(n=452), 26,2%(n=185) and infraclavicular block in 9,8%(n=69) of patients. As for classified according to operation region;axillary anesthesia was mainly used in hand-forearm surgeries(74,5% and 54,5% respectively). General anesthesia was mainly used in arm surgeries as 71,1% of overall. There was no difference between regional and general anesthesia groups in terms of gender, age, ASA risk score. Primer finding of this study was the difference of hospitalization duration between peripheral nerve block group and general anesthesia group (hospitalization duration=1,79±1,58 days and 2,68±1,79 days respectively; p<0,001). However there was no significiant difference between axillary and infraclavicular blocks in term of hospitalization duration(p=0.289) We found that in 31.9%(n=59) of patients with general anesthesia; a brachial plexus blockage was performed for perioperative analgesia **CONCLUSION** We consider that brachial plexus blocks has more advantages in terms of hospitalization duration and postoperative pain relief.

Keywords: Nerve Blocks; Hand Surgery; General Anesthesia; Discharge Time

El Cerrahi Anestezisinde Altı Aylık Deneyimimiz: Bloklar mi Genel Anestezi Mi Daha Avantajlıdır?

Abstract

AMAÇ: Sinir bloklarında ultrasonografi kullanımının yaygınlaşması ile günübirlik anestezi uygulamalarına yönelik gözlemsel çalışmalara ihtiyaç artmıştır. El cerrahisi ve anestezisi genel olarak düşük riskli olarak kabul edilmekle birlikte, mevcut uygulamaların erken morbidite ve taburculuk süresine etkisi hakkındaki veriler azdır. Bu çalışmada Ankara Numune Hastanesi el cerrahisi ameliyathanelerinde altı aylık anestezi uygulamalarımızı inceledik. Anestezi **yöntemine** göre hastaların primer taburculuk zamanını belirlemeyi amaçladık. **GEREÇ VE YÖNTEM**: Ankara Numune Hastanesi'nde günlük anestezi uygulamalarında 706 hastanın ocak- Temmuz 2018 arası kayıtlarının retrospektif kohort incelemesini gerçekleştirdik. Bu çalışma, 18-65 yaşları arasında, aksiller ve infraklaviküler bloklarla rejyonel anestezi ve genel anestezi altında planlı el cerrahisi geçiren hastaları kapsamaktadır. **BULGULAR**:Bu çalışmadaki hastaların % 64'ünde (n = 452) aksiller blok, % 9,8'inde (n = 69) infraklaviküler

blok ve % 26,2'sinde (n = 185) genel anestezi uygulandığı görüldü. Operasyon bölgesine göre sınıflandırıldığında, el-önkol cerrahisinde ağırlıklı olarak aksiller blok uygulandığı (sırasıyla% 74,5 ve% 54,5) görüldü. Kol cerrahisinde ise % 71,1 oranında genel anestezi uygulanmıştır. Blok ve genel anestezi grupları arasında cinsiyet, yaş, ASA risk skoru açısından fark bulunmamıştır. Bu çalışmanın ana sonucu blok grubu yapılan hastaların hastane yatış süresinin genel anestezi grubuna göre daha kısa olmasıydı(sırasıyla 1,79 ± 1,58 gün ve 2,68 ± 1,79 gün, p <0,001). Ancak yatış süresinde aksiller ve infraklaviküler bloklar arasında anlamlı fark yoktu (p = 0,289). Genel anestezi olan hastaların% 31.9'unda (n = 59); perioperatif analjezi için brakiyal pleksus blokajı uygulandığı görüldü. **SONUÇ**: Brakiyal pleksus bloklarının hastanede kalma süresi ve postoperatif ağrı tedavisi açısından daha yararlı olduğunu düşünüyoruz.

Keywords: Sinir Blokları, El Cerrahisi, Genel Anestezi, Taburculuk Süresi

Acil Çekilen Taş Protokollü Bilgisayarlı Tomografide İnsidental Bulgular: Radyoloji Raporlarından Bir Kesit

Dr. Öğr. Üyesi Nazan Okur

ÖZ

Giriş ve Amaç: Üriner taş hastalığı, acil serviste sık rastlanan hastalıklardandır. Tanı koyma ve tedavide belirleyici olan taş protokollü BT incelemede, klinik ile de karışabilen, insidental benign ve malign lezyonlara rastlanabilmektedir. Çalışmamızdaki amaç, acil serviste radyolog değerlendirmesi yapılmadan acil veya konsültan branş hekimlerinin değerlendirmesiyle gözden kaçabilen patolojileri ortaya koymaktır. Materyal- Metod: Ocak 2016- Nisan 2018 tarihleri arasında hastanemiz acil servisine başvurarak üriner sistem taş hastalığı klinik ön tanısıyla taş protokollü BT çekimi yapılan hastaların radyoloji rapor ve görüntüleri retrospektif olarak incelendi. Demografik dağılımlar ve tıbbi özgeçmiş, konsültan branşların notları hastane bilgi işlem sisteminden, BT görüntüleri hastanemiz PACS sisteminden değerlendirildi. Bilinen taş hastalığı ya da malignite öyküsü olan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Bulgular: Çalışmaya 17-90 yaş arasında toplam 996 hasta dahil edildi. Bunlardan 289'unda(%29) insidental ya da alternatif patolojiler saptandı. Saptanan insidental benign patolojiler, karaciğerde ve böbrekte basit kist, renal anjiomyolipom, mezenterik pannikülit, sürrenal adenom, karaciğerde hipodens lezyon (hemanjiyom), over kisti, adneksiyal matür kistik teratom, benign kemik lezyonları idi. Ağrı nedeni olarak saptanan, renal koliği taklit eden alternatif benign, malign veya ileri tetkik gerektiren patolojiler ise akut apandisit, akut divertikülit, epiploik apendajitis, mesane ca, renal kitle (RCC), pelvik kitle, prostat ca, multipl kemik metastazlarıydı. Tartışma-Sonuç: Taş protokollü BT inceleme, acil servis pratiğinde sık kullanılmaktadır. Değerlendirme sırasında izlenen lezyonların benign-malign ayrımı yapılması doğru tanı konulması ve tedavi açısından önemlidir. Günümüzde PACS ile tüm hekimlerin ulaşabildiği görüntüleri değerlendirmede, radyoloji raporlarının göz önüne alınması önemini korumaktadır

Anahtar Kelimeler: Üriner Taş Hastalığı, Bilgisayarlı Tomografi, İnsidental

Adolesanlarda Etiketlenme

Prof. Dr. Nursan Çınar – Arş. Gör. Dilek Menekşe

ÖZ

Etiketlendirme bir birey yada grubun saygınlığını tehlikeye düşüren ve onlara utanç duygusu yaşatan bir durum; bir şeyin normal ya da standart kabul edilmediğini belirten bir im ya da leke olarak tanımlanmaktadır. Adolesan döneminde akran, arkadaş tarafından etkilenme durumu fazla olduğu için pozitif ve negatif etiketlenme yaygın olarak görülmektedir. Adolesanlar bu dönemde bir taraftan fiziksel ve sosyal gelişimini tamamlarken bir taraftan da kendine uygun olan kimliği bulma ve meslek seçimi ile ilgili karar alma sürecindedirler.Bu süreçte gencin etkileşime girdiği aile, okul ve arkadaş çevresi büyük önem taşımakta, arkadaşlarının kabul ve onayı her şeyden önce gelmektedir. Kabul veya onayın gösterilmemesine ek olarak arkadaşları tarafından alay edilmesi ve olumsuz değerlendirilmesi adolesanın benlik saygısını olumsuz yönde etkilemektedir. Riskli grupta olan adolesanların aile veya sosyal çevresi tarafından "haylaz","serseri","tembel" gibi ifadelerle etiketlenmeleri söz konusudur. Bu etiketlerin yanında gençlerin sevilmediğini, istenmediğini veya kendilik değerlerinin onaylanmadığını düşünmesi etiketlenme duygusunun gelişmesine neden olabilmektedir.Yapılan çalışmalarda aile, arkadaş ve toplum tarafından etiketlenen adolesanların evden ya da okuldan kaçma, sigara alkol kullanma, ders başarısını düşürme, vücuduna zarar verme, kurallara uymama gibi sapmış davranışlar gösterdiği bulunmuştur. Etiketlenmeye bağlı olarak kendilerini fazlalık olarak gören, sevilmediklerini hisseden, yaşam isteğini kaybeden adolesanların fiziksel ve ruhsal sağlık durumları bozulmaktadır. Ruhsal sağlığı bozulan adolesanların depresyon belirtileri gösterdiği ve bu durumların ilerlemesi ile adolesanda yalnızlık, sosyal izolasyon, intihar düşüncesi ve eyleminin görüldüğü bildirilmektedir. Sonuçları ciddi boyutlara ulaşabilen adolesanlarda etiketlenme için ailelere, öğretmenlere, okul hemşirelerine ve diğer sağlık profesyonellerine önemli görevler düşmektedir.Multidisipliner bir ekip işi gerektiren bu konuda öncelikle ailelere adolesan dönemin özellikleri, etiketlenme ve sonuçları ile ilgili eğitimler verilerek konu ile ilgili farkındalıkları arttırılmalıdır. Adolesanların sağlığı olumsuz yönde etkileyen negatif etiketlenmeden korunması için özgüvenlerini artıracak eğitimler verilmeli ve bu durumla başetme yöntemleri öğretilmelidir.Etiketlenmeden fiziksel ve ruhsal sağlığı etkilenmiş adolesanların belirlenerek ilgili sağlık kurumlarına yönlendirilmesi adolesan sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Bu derlemede, adolesanlarda etiketlenmenin nedenleri, sonuçları,önlenmesi ve yaklaşımlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Adolesan Sağlığı, Etiketlenme,

Adölesanlarda Menstruasyon Hijyen Alışkanlıklarının Belirlenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Karabulutlu – Uzm. Emel Küpeli

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, adölesanların menstruasyon hijyen alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Materyal ve Metot: Tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Ardahan Çıldır İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Çıldır İmam Hatip Lisesi ve Çıldır Çok Programlı Anadolu Lisesinde öğrenim gören 180 kız öğrenci oluşturmuştur. Evrenden örneklem seçimine gidilmemiş, çalışma kriterlerine uygun ve anketin uygulandığı tarihte okulda bulunan araştırmaya katılmaya gönüllü 142 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Veriler 12.05.2017 ve 16.05.2017 tarihinde toplanmıştır. Verilerin toplanmasında "Anket Formu" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik ve ki-kare testi kullanılmıştır. Bulgular: Adölesan öğrencilerin yaş ortalaması 16.57±1.08 (14-19 yaş), menarş yaş ortalamaları 14.02±1.0 (12-17 yaş) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin annelerinin %65.5'inin ilköğretim, babalarının %47.2'sinin ilköğretim mezunu olduğu, annelerinin %99.3'ünün ev hanımı, babalarının 76.8'inin çiftçi olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamızda yer alan adölesan kız öğrencilerin %69.7'sinin menstruasyon öncesinde bilgi aldığı, alınan bilgiyi %67.6'sı annesinden aldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %89.4'nün pamuklu iç çamaşır kullanmakta ve %55.6'nın haftada 1-3 kez iç çamaşırını değiştirdiği belirlenmiştir. Menstruasyon döneminde öğrencilerin çoğunun %95.8'inin hazır kadın bağları (ped) kullandığı ve bu materyali tercih etme sebebi olarak %87.3'ü hijyenik olmasını belirtmiştir. Öğrencilerin %54.2'sinin bu dönemde banyo yaptığı ve %76.6'sının ayakta duş şeklinde banyo yaptıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin %42.3'ünün taharetlenmeyi arkadan öne doğru yaptığı ve %79.6'sının ped değiştirdikten sonra el yıkadığı belirlenmiştir. Menstruasyonun vücudun hangi bölgesinde oluştuğunu bilme durumunun öğrencilerin annelerinin eğitim durumuna göre karşılaştırılması yapıldığında; bilenlerin durumu, bilmeyenlere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Menstruasyon kanının vücut dışına atıldığı yeri bilmeyen öğrencilerin %68.1'inin ilköğretim mezunu oldukları saptanmış olup, gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç: Araştırmanın verileri doğrultusunda, sağlık eğiticileri tarafından fırsat dönemi içerisinde olan adölesan kızlara, menstruasyon ve mentruasyon hijyeni konusunda eğitim verilmesinin önemli görülmektedir. Bu konuda, adölesan kızların birincil bilgi kaynağı olan annelerin de eğitim programlarına dâhil edilmesi son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Menstruasyon, Sağlık Eğitimi.

Adolesanlarda Uyku Hijyeni İçin Gerekli Temel Prensiplerin Sorgulanması

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Tezol

ÖZ

Ergenliğe özgü hormonal değişiklikler, okulların başlama saatleri, düzensiz uyku/uyanma kalıpları adolesanların uyku hijyenini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, adolesanlarda uyku hijyeni için gerekli temel prensiplerin sorgulanması amaçlandı. Yedinci sınıfa giden 458 adolesanın 23 sorudan oluşan bir soru formunu cevaplamasıyla veriler elde edildi. Katılımcıların %54.4'ü kız, ortalama yaşı 13.4±0.6 yıl idi. Günlük ortanca (min-max) gece uykusu süresi 8 (4-12) saat, ekran süresi 2 (0-7) saatti. Her gün aynı saatte uyuyan ve uyananların oranı %53.7, uykuyu yakalamak için hafta sonlarında daha fazla uyuyanların oranı %52, gün içinde şekerleme yapanların oranı %33.6 idi. Şekerleme yapanların %83.7'si saat 14.00'den sonra uyuduğunu, %69.4'ü bir saatten fazla uyuduğunu belirtti. Her gün güneş ışığı alacak şekilde açık havada zaman geçirenler %54.8, düzenli egzersiz/spor yapanlar %45 oranındaydı. Yatağını sadece uyumak için kullananlar %47.6, yatmadan önce 30-60 dakika yatıştırıcı zaman ayarlayanlar %65.9, yatmadan hemen önce ders çalışanlar %44.1, yatmadan önce hafif atıştırma yapanlar %76.2, yatmadan önceki iki saat içinde tam porsiyon veya ağır yemek yiyenler %20.7, akşam yemeğinden sonra çay, kahve, çikolata gibi kafeinli yiyecek/içecek tüketenler %72.7, alkol ve/veya sigara kullananlar %2.6, doktor tarafından önerilmemiş uyku hapları veya diğer reçetesiz satılan uyku yardımcıları kullananlar %2.8 oranındaydı. Katılımcıların %55'inin evde sadece kendine ait odası vardı, yatak odasında televizyon/bilgisayar bulunanların oranı %55.9, yattığı odada cep telefonunu açık bulunduranların oranı %48.7 idi. Günlük ekran süresi düzenli egzersiz/spor yapanlarda 2.1±1.5, yapmayanlarda 2.4±1.5 saatti ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0.044). Gece uykusu süresi yatağını sadece uyumak için kullananlarda 8.5±1.8 saat, yatağını uyumak dışında ders çalışmak, müzik dinlemek, TV seyretmek için kullananlarda 8.0±1.8 saatti ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0.007). Uyku hijyeni prensiplerine uyanlarla uymayanlar arasında vücut kitle indeksi açısından anlamlı farklılık bulunmadı (p>0.05). Sonuçlarımız adolesanların uyku sağlığı konusunda eğitime ihtiyaçları olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Uyku Hijyeni

Investigation of Basic Principles for Sleep Hygiene in Adolescents

Abstract

Adolescent specific hormonal changes,school start times,irregular sleep/wake patterns may affect adversly sleep hygiene in adolescents.In this study,it was aimed to evaluate basic principles for sleep hygiene in adolescents.Questionnaires consisting of 23 questions were answered in order to obtain data by 458 adolescents who were 7th grade students.54.4% of the participants were girls,with a mean age of 13.4±0.6 years.The daily median(min-max) night's sleep duration was 8(4-12) hours,the screen time was 2(0-7) hours.The rate of sleeping and waking up at the same time everyday was 53.7%,sleeping more at the weekends for stopping the sleeplessness was 52%,taking a nap during the day was 33.6%. 83.7% of those taking a nap said they slept after 2:00 p.m.,69.4% said they slept more than one hour.The rate of spending time outdoor everday by sunlight was 54.8%,exercising regularly was 45%.The rate of using the bed just for sleeping was 47.6%,arranging a 30-60 minutes calming time before bedding was 65.9%,studying immediately before bedtime was 44.1%,snacking before bedding was

76.2%,eating a rich meal in the two hours before bedtime was 20.7%,drinking tea/coffee or eating chocolate after dinner was 72.7%,alcohol/cigarette use was 2.6%,sleeping pills or other over-the-counter somniferous agents use was 2.8%. 55% of the participants had their own room at home,55.9% had a television/computer in their bedrooms,48.7% kept the mobile phone switched on in their bedrooms.The daily screen time was 2.1±1.5 for regular exercisers,2.4 ± 1.5 for non-exercisers and the difference was statistically significant(p=0.044).The night sleep duration was 8.5±1.8 hours for participiants who use their beds to just sleep,8.0±1.8 hours for participiants who use their beds to study/listen to music/watch television and the difference was statistically significant(p=0.007).There was no significant difference in body mass index between those who obeyed the principles of sleep hygiene and those who did not(p>0.05).Our results suggest that adolescents need training in sleep health.

Keywords: Adolescent, Sleep Hygiene

Afyon İlinde Üretilen ve Tüketime Sunulan Bazı Et ve Süt Ürünlerinin Mikrobiyolojik Açıdan Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Merih Şimşek

ÖZ

Bu çalışmada, Afyonkarahisar ilinde yöresel olarak üretilen ve satışa sunulan çiğ süt, yoğurt, taze peynir, sucuk, pastırma ve çiğ etlerin mikrobiyolojik özelliklerinin belirlenmesi, standartlara uygunluğunun incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, Çiğ sütte üreyen, toplam aerobik mezofilik bakteri ve koliform bakteriler için ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 9,9 x101 ve 3,6 x101 kob/ml ; yoğurtta üreyen maya-küf ve koliform bakteriler için ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 1,3 x101 ve 1,1 x101 kob/g; peynirde üreyen koliform bakteri ve S.aureus'a ait ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 7,4 x101 ve 6,1 x101 kob/g ; çiğ ette üreyen, toplam aerobik mezofilik bakteri ve S.aureus'a ait ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 1,1 x102 ve 4,0 x101 kob/g ; sucukta üreyen maya-küf ve S.aureus'a ait ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 4,5 x101 ve 1,5 x101 kob/g; pastırmada üreyen, maya-küf ve S.aureus'a ait ortalama bakteri sayıları sırasıyla, 4,6 x102 ve 1,3 x101 kob/g olarak belirlenmiştir. Hiçbir örnekte, Salmonella ve E.coli'ye rastlanmamıştır. Gıda örneklerinin çoğunun Türk Gıda Kodeksi Et ve Süt Ürünleri Tebliğine uygun olduğu ve mikrobiyolojik açıdan yeterli bir kalitede olduğu belirlenmiştir. Ancak, bazı örneklerde ürünlerin ürün işleme, transport ve saklama koşullarına bağlı belirli düzeylerde kontaminasyon olduğu da gözlenmiştir. Bazı peynir örneklerinde standartları aşan üremeler peynirin açıkta ambalajlanmaması ve satılmaması gerekliliğini, peynir ve yoğurt örneklerinde maya-küf varlığının belirlenmesi durumu ise bu ürünlerin taze tüketilmesi veya uygun koşullarda saklanması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Normal sınırlar içinde olmakla birlike çiğ sütte tespit edilen az sayıdaki aerobik mezofilik bakteriler ve koliform bakterilerin varlığı süt sağımında hijyenin, açıkta süt satılmamasının ve çiğ sütten peynir üretiminin tercih edilmemesinin önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca, çiğ et ve diğer et ürünlerinin kontaminasyonlarını önlemek amacıyla kesim ve satış noktalarındaki mikrobiyolojik denetimin artırılması gerekmektedir. Böylece, yöresel olarak üretilen ve semt pazarlarında satılan ürünlerinde hijyen konusunda denetlenmesi gerektiği görüşüne varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afyonkarahisar, Mikrobiyolojik Özellikler, Et ve Süt Ürünleri, Gıdalarda Bakteri Sayımı

Microbiological Evaluation of Some Meat and Dairy Products Produced and Consumed in Afyon

Abstract

In this study, it was aimed to determine the microbiological properties of raw milk, yoghurt, fresh cheese, sausage, bacon and raw meat locally produced in Afyonkarahisar and to examine compliance with the standards. According to the results, the average bacterial counts for total aerobic mesophilic bacteria and coliform bacteria breeding in raw milk were determined as 9.9 x101 and 3.6 x101 cfu / ml, respectively; the average bacterial counts for yeast-yeast-mold and coliform bacteria in yoghurt were determined as 1.3 x101 and 1.1 x101 cfu / g, respectively; the average bacterial counts of coliform bacteria and S. aureus breeding in cheese were determined as 7.4 x101 and 6.1 x101 cfu / g, respectively; the average bacterial counts of total aerobic mesophilic bacteria and S. aureus that breeding raw meat were determined as 1.1 x 102 and 4.0 x 101 cfu / g, respectively; the average bacterial counts of yeast-mold and S. aureus that

breeding sausage were determined as 4.5 x101 and 1.5 x101 cfu / g, respectively; the average bacterial counts of yeast-mold and S. aureus breeding in bacon were determined as 4.6 x102 and 1.3 x101 cfu / g, respectively. In none of the samples, Salmonella and E. coli were not found. Most of the food samples were in conformity with the Turkish Food Codex Communiqué on Meat and Dairy Products and were of sufficient microbiological quality. In some cases, it has been observed that the products are contaminated at certain levels depending on product processing, transportation and storage conditions. Bacteria in some cheese samples indicate that cheese should not be packed and sold in the open, while yeast-mold in cheese and yoghurt samples indicate that these products should be consumed fresh or stored under appropriate conditions. The presence of a small number of aerobic mesophilic bacteria and coliform bacteria found in the raw milk together with within normal limits reveals the importance of hygiene in milk milk, not selling milk in the open, and not choosing raw milk cheese. In addition, microbiological inspection at the cutting and sales points needs to be increased to prevent contamination of raw meat and other meat products. As a result, the products produced locally and sold in the neighborhood markets must be inspected for hygiene.

Keywords: Afyonkarahisar, Microbiological Properties, Meat and Dairy Products, Bacteria Counts in Food

Agomelatin'in Sıçanlarda Diyabet ile İndüklenen Davranışsal Bozukluklar Üzerine Etkileri

Ph.D. Umut İrfan Üçel - Assoc. Prof. Ph.D. Özgür Devrim Can – Assoc. Prof. Ph.D. Ümide Demir Özkay

ÖZ

Son yıllarda Diabetes mellitus'un (DM) santral sinir sistemi üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle ortaya çıkan komorbiditeler klinik açıdan büyük önem kazanmıştır. Bu konuda yapılan çalışmalar diyabetik hastalarda depresyon ve anksiyete insidansının genel popülasyona kıyasla anlamlı ölçüde yüksek olduğunu göstermiştir. Duygu-durum bozukluklarının tedavisinde kullanılan, fluoksetin, desipramin, venlafaksin ve fenelzin gibi birçok antidepresan ilacın glisemik kontrolü etkilediği bilinmektedir. Diğer yandan, antidepresan ilaçlarla uzun süreli tedavinin yüksek DM insidansı ile ilişkili olduğu da gösterilmiştir. Bu nedenle, DM ile indüklenen duygusal bozuklukların tedavisinde uygun ilacın seçimi klinik açıdan büyük önem arz etmektedir. Agomelatin, melatoninin MT1 ve MT2 reseptörleri üzerine agonist, serotoninin 5-HT2C reseptörleri üzerine ise antagonist etki gösteren bir antidepresandır. Bu ilacın diyabetik hastalardaki duygu-durum bozukluklarının tedavisindeki etki potansiyeli daha önce araştırılmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada, agomelatin'in sıçanlarda diyabet ile indüklenmiş depresyon ve anksiyete davranışları üzerine olası terapötik etkinliğinin araştırılması amaçlanmıştır. Deneyler için 250-300 g ağırlığında erkek Sprague Dawley sıçanlar kullanılmıştır. Diyabet tek doz (50 mg/kg, i.v) streptozotosin ile indüklenmiştir. 4 haftalık diyabet süresinden sonra, sıçanlara günlük 40 ve 80 mg/kg dozunda 2 hafta süre ile agomelatin uygulaması yapılmıştır. Hayvanların depresif davranışları modifiye zorlu yüzme testleri ile, anksiyete davranışları ise yükseltilmiş artı labirent testleri değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın deneysel protokolü, Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır. Agomelatin uygulandığı her iki dozda da diyabetik sıçanların artmış immobilite sayılarını azaltmış, azalan yüzme ve tırmanma sayılarını ise anlamlı ölçüde artırmıştır. Diğer yandan, agomelatin tedavisi, yükseltilmiş artı labirent testlerinde, diyabetik sıçanların açık kola giriş sayısı (%) ve açık kolda geçirilen süre (%) parametrelerindeki azalmayı düzeltememiştir. Elde edilen bu sonuçlar, agomelatin'in diyabet ile indüklenen depresyon-benzeri davranışlar üzerine tedavi edici etkinlik gösterdiğini ancak anksiyete-benzeri davranışları düzeltmekte etkili olamadığını ortaya koymuştur. Sunulan bu pre-klinik veriler diyabetik popülasyonda ilaç seçimine ilişkin ipuçları vermekle birlikte, elde edilen bulguların klinik çalışmalar ile de desteklenmesi gerektiği açıktır.

Anahtar Kelimeler: Agomelatin, Anksiyete, Depresyon, Diabetes Mellitus

Aksiyel Pediküllü Platisma Kas Fasya Flebinin Köpeklerde Sirküler Servikal Özefagus Defektlerinin Onarımında Kullanımı: Ön Çalışma

Asst. Prof. Ph.D. Aydın Turan - Assoc. Prof. MD. Tayfun Türkaslan –

Prof. Ph.D. Zafer Özsoy - Ph.D. Adnan Somay - Prof. Ph.D. Kürşat Özer

ÖZ

Amaç: Platisma kası değişik çalışmalarda kas fasya flebi olarak, ağız içi onarımlarında ve kas deri flebi olarak, özefagus onarımlarında kullanıldı. Ancak kas fasya flebi olarak, özefagus onarımında kullanılmadı. Bu ön çalışmada köpek modelinde özefagus onarımı için platisma kas fasya flebi kullanımının erken postoperatif sonuçları sunulmaktadır. Gereç ve yöntemler: Platisma kas fasya flepleri melez köpeklerde sirküler özefagus defektlerinin onarımında kullanıldı. Platisma ve derin servikal fasyanın yüzeyel tabakası kas fasya flebi olarak 13 genç –yetişkin köpekte kullanıldı. İlk 3 köpek özefagus boyutlarının değerlendirilmesi ve platisma kasının araştırılması için kullanıldı. Kalan 10 köpekte aksiyel pediküllü platisma kas fasya flebi hazırlandı. Flepler omoservikal arterin yüzeyel dalı üzerinden kaldırıldı. Flepler tüp haline getirilip servikal özefagusta oluşturulan 6-8 cm'lik defektlere yerleştirildi. Bulgular: Köpeklerin 3'ünde 21. gün, 5'inde 35. gün postoperatif baryumlu özefagografi yapıldı. Özefagografilerde onarılan özefagus segmentlerinde 21. gün minimal darlık ve düzensizlikler olduğu, bunların 35. gün kayboldu görüldü. Histolojik incelemelerde özefagus mukozasının onarılan özefagus seğmentine ilerlemesinin 21. günde düzensiz olduğu ancak 35.günde onarılan segmentin tamamen özefagus mukozası ile kaplandığı görüldü. Sonuç: Platisma kas fasya flebi servikal özefagus onarımında kullanılabilir ancak insanda kullanımına geçmeden önce daha fazla deneysel ve klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Kas Fasya Flebi, Köpekler, Özefagus Onarımı, Platisma

The Use of Axial Pedicle Platysma Myofascial Flap for Reconstruction of Circumferential Defect in Canine Cervical Esophagus: A Preliminary Study

Abstract

Background: In various studies, the platysma muscle was used as myofascial flap for intraoral reconstruction and as musculocutaneous flap for esophageal reconstruction. However it was not used as myofascial flap for esophageal reconstruction. In this preliminary study, early postoperative results of the usage of myofascial flaps for esophageal reconstruction in the dog model is presented. Methods: Platysma myofascial flaps were used in reconstruction of circumferential defects of cervical esophagus in mongrel dogs. The platysma muscle and the superficial layer of deep cervical fascia were used as a myofascial flap in 13 young adult mongrel dogs. First 3 dogs were used to evaluate the size of esophagus and exploration of platysma. In the remaining 10 dogs, axial pedicle myofascial platysma flaps were harvested. The flaps were raised on the superficial cervical branch of omocervical artery. The flaps were inverted to form a tube and interposed to 6-8 cm long defects created in the cervical esophagus. Results: Barium esophagograms were performed in 3 dogs at 21 days and in 5 dogs at 35 days postoperatively. Minimal narrowing and irregularity observed in the reconstructed segments at 21 days disappeared at 35 days. Migration of esophageal mucosa over the reconstructed segment was found to be irregular on the 21st day, however on the 35th day the whole segmet was covered with esophageal mucosa as demonstrated by histological investigations. Conclusions: Platysma myofascial flap may be considered in reconstruction of cervical

esophagus, however more experimental and clinical studies are needed before moving on to its usage in human.

Keywords: Dogs, Myofascial Flap, Platysma, Reconstruction of Cervical Esophagus

Akut Biliyer Pankreatite Eşlik Eden ve İnsidental Olarak Saptanan Morgagni Hernisi: Beklemeli mi Müdahale mi Edilmeli?

Assoc. Prof. MD. İsmail Cem Sormaz - Prof. MD. Levent Avtan

ÖZ

Morgagni hernisi (MH) nadir görülen diafragmatik bir defekttir. Konjenital olmasına rağmen semptomatik hale gelmesi obezite, travma, ağırlık kaldırma gibi karın içi basıncı arttıran nedenlere bağlıdır. Asemptomatik olgularda da nonspesifik gastrointestinal ve pulmoner sorunlara yol açabilir. Kese içeriği omentum, transvers kolon, mide veya karaciğerden oluşabilir. Tedavide transabdominal veya transtorasik (açık veya laparoskopik) yöntemler uygulanabilir. Bu olgu sunumunda kliniğimize karın ağrsıyla başvuran 63 yaşında bir olguyu değerlendirdik. Laboratuar tetkiklerinde pankreatik enzim yüksekliği saptandı. Ultrasonografide safra kesesinin multiple milimetrik kalküller ile dolu olduğu ve akut kolesistit ile uyumlu olduğu görüldü. Pankreatit nedeniyle çekilen bilgisayarlı tomografide (BT) Ranson 2 bilier pankreatite ek olarak transvers kolon ve omentumun sağ hemitoraks içerisinde olduğu saptandı. Hasta akut bilier panreatit ve incidental MH tanılarıyla yatırıldı. Hasta konservatif olarak takip edildi ve 3 ay sonra laparoskopik kolesistektomi ve primer herni tamiri uygulandı. Bir sene sonra yapılan kontrollerinde çekilen BT'de sağ hemitoraksda sıvı lokülasyonu saptandı fakat asemptomatik seyrettiği için herhangi bir girişim yapılmadı. Başka bir hastalık nedeniyle tetkik edilen hastalarda insidental olarak MH saptanabilir. Hastanın bir şikayeti olmasa da esas patoloji nedeniyle tedavi edilen hasta eş zamanlı minimal invaziv yöntemlerle tedavi edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Morgagni Hernisi, Pankreatit, İncidental, Laparoskopi

Incidental Morgagni Hernia Presented With Acute Biliary Pancreatitis: Wait Or Repair?

Abstract

Morgagni hernia (MH) is one of the diaphragmatic defects and is observed rarely. It is congenital, however it is associated with obesity, trauma, weight lifting, or other causes of increased intra-abdominal in adults. Even though MH is asymptomatic in adults, it may cause some nonspecific gastrointestinal and pulmonary problems. It may contain the omentum, transverse colon, stomach and liver. Transabdominal or transthoracic methods (open or laparoscopic) can be chosen for its treatment. In this paper we are presenting a woman aged 63 years who was admitted to our clinic because of epigastric pain. Laboratory tests showed elevated pancreatic enzymes. Images studies (X-ray, ultrasound and computed tomography) revealed acute cholecystitis with multiple gallstones and bowel loops, transverse colon and omentum in the right hemi-thorax. The patient was diagnosed with acute biliary pancreatitis and incidental MH. Since we decided to perform a combined surgery for both pathologies, first the patient was treated conservatively. Three months after, laparoscopic cholecystectomy and primary hernia repair was performed and she recovered smoothly. During the follow-up, one year after the surgery, thorax CT revealed liquid in the right-inferior part of the hemithorax but we opted for non-interventional follow-up because the patient was asymptomatic. Asymptomatic MH can be diagnosed incidentally in adult patients during the examination of another disease. Although the patient does not complain about MH it can be repaired with combined surgery of other abdominal pathologies by using minimal invasive approach.

Keywords: Morgagni Hernia, Pancreatitis, İncidental, Laparoscopy

Akut Böbrek Yetmezliği Olan Bir Olguda Chryseobacterium İndologenes'in Neden Olduğu Kateter İlişkili Kan Dolaşımı Enfeksiyonu

Asst. Prof. MD. Umut Safiye Say Coskun - Ms. Ayse Alıcı - Ms. Bahise Cagla Taskın Dalgıc - Mr. Aytekin Fırtına - Asst. Prof. MD. Suheyla Uzun

ÖZ

Giriş: Chryseobacterium indologenes eski adıyla Flavobacterium indologenes; toprak, su, bitkilerde doğal olarak bulunan, Klorlanmış şebeke sularında da canlılığını sürdürebilmesi nedeniyle hastane ortamında özellikle su sistemlerinde, musluk sularında ve ıslak yüzeylerde saptanabilen bir bakteridir. İnsan florasında yer almayan bakteri, enfeksiyon etkeni olarak nadiren izole edilmektedir. Olgu: Hastanemize bilinen hipertansiyonu olan, bulantı ve kusma şikayeti ile gelen 80 yaşındaki kadın hastaya klinik ve laboratuvar bulgularına göre (TA: 75/ 50 mmHg, üre: 85,06 mg/dl, keratin: 10.4 mg/dl , PH: 7.22 mmol/L, HCO3: 16.3 mmol/L, Na: 129 mg/dl, K: 4.3 mg/dl, Cl 93.1 mg/dl, CRP: 33.64) prerenal akut böbrek yetmezliği tanısı konulmuştur. Hastaya hemodiyaliz ihtiyacı nedeniyle hemodiyaliz kateteri takılmıştır. Hidrasyon tedavisini takiben kreatin değerlerinin gerilediği görülmüştür. Ancak hastanın yatışının beşinci gününde hastanın ateşi yükselmiş (38.5°C) ve CRP değeri 82.14 mg/lt saptanmıştır. Bunun üzerine kan kültürü örnekleri alındıktan sonra ampirik tedavi olarak seftriakson ve klindamisin başlanmıştır. Kan örneği, BacT/ALERT (BioMerieux, Fransa) sistemine ait kan kültür şişelerine ekilerek 24-48 saat inkübe edilmiştir. Tüm örneklerden izole edilen bakteri hem konvansiyonel yöntemler (Şekil 1) hem de Microscan (Beckman Coulter, ABD) otomatize sistemi ile C.indologenes (Şekil 2) olarak tanımlanmış ve antibiyotik duyarlılıkları belirlenmiştir. İzolatın siprofloksasin, levofloksasin, piperasillin tazobactam ve trimetoprim-sülfametoksazole duyarlı, sefotaksim, gentamisin, amikacin, tobramisin, piperasilin, seftazidim, aztreonam, imipenem, meropenem, tetrasiklin ve kloramfenikole dirençli olduğu saptanmıştır. Antibiyotik tedavisinin üçüncü gününde CRP'si (21.03mg/lt) düşmeye başlamıştır. Takiplerinde böbrek fonksiyonları düzelen, ateş kontrolü sağlanan hasta yatışının 11. gününde klindamisin ve siprofloksasin tedavisi planlanarak taburcu edilmiştir. Sonuç: Hastane ortamında respiratör, entübasyon tüpleri, nem aygıtları gibi su kullanımına dayalı tıbbi cihazların kontaminasyonu, özellikle altta yatan hastalığı olanlarda, immün sistemi baskılanmış bireylerde ciddi enfeksiyonlara neden olabilir. Sonuç olarak, hastane ortamında bulunabilen C.indologenes'in intravenöz kateter uygulamaları ile enfeksiyonlara neden olabileceği akılda tutularak gereksiz uygulamalardan kaçınılmalı ve bu konuda gerekli enfeksiyon kontrol önlemlerinin alınması gerektiği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Chryseobacterium İndologenes , Kateter İlişkili Kan Dolaşımı Enfeksiyonu, Hemodiyaliz Kateteri, Enfeksiyon Kontrol Önlemleri.

Catheter Associated Blood Stream Infection Related to Chryseobacterium İndologenes in a Case With Acute Renal Failure

Abstract

Introduction: Chryseobacterium indologenes (C.indologenes) presence in soil, water, plants and can be detected in water systems, tap water and wet surfaces in the hospital environment because of its vitality in the chlorinated waters. C.indologenes is not involved in the human flora and rarely isolated as infectious agent. Case: A 80 years old female patient, with known hypertension, who applied to hospital with complaint of nausea and vomiting was diagnosed as

prerenal acute renal failure according to clinical and laboratory findings (TA: 75/ 50 mmHg, urea: 85,06 mg/dl, creatinine: 10.4 mg/dl , pH: 7.22 mmol/L, HCO3: 16.3 mmol/L, Na: 129 mg/dl, K: 4.3 mg/dl, Cl 93.1 mg/dl,) Hemodialysis catheter was inserted due to hemodialysis requirement. It was seen that following hydration therapy, creatinine levels decreased. On the fifth day of hospitalization, the patient's fever was increased (38.5 ° C) and the CRP value was 82.14 mg / lt. Upon this, after the blood culture samples were taken, ceftriaxone and clindamycin were used as empirical treatment. The isolate was identified from blood samples as C. indologenes with both conventional methods (Figure 1) and Microscan (Beckman Coulter, USA) automated system (Figure 2). Antibiotic susceptibilities were determined by both methods too. The isolate was found to be susceptible to ciprofloxacin, levofloxacin, piperacillin tazobactam, trimethoprim-sulfamethoxazole and resistant to cefotaxime, gentamicin, amikacin, tobramycin, ceftazidime, aztreonam, imipenem, meropenem, tetracycline, chloramphenicol. On the third day of antibiotic therapy, CRP (21.03 mg / lt) started to decrease. During the follow-up, renal function was improved and fever control was provided. The patient was discharged on the 11th day after the treatment with clindamycin and ciprofloxacin. Results: As a result, it should be kept in mind, C.indologenes can be found in the hospital environment, may cause infections with intravenous catheter applications. So avoided unnecessary applications and infection control measures should be taken in this regard.

Keywords: Chryseobacterium İndologenes, Catheter Associated Blood Stream İnfection, Hemodialysis Catheter, Hospital Control Measures.

Alternatif Burun Solunumu Egzersizinin Hipertansif Bireylerin Kan Basıncı Üzerine Etkisi

MScN. Gamze Uğur - Asst. Prof. Ph.D. Hilal Uysal

ÖZ

Aim: Bu çalışmada, hipertansiyon tanısı olan bireylerin kan basıncının düzenlenmesinde alternatif burun solunumu egzersizinin etkisi değerlendirildi. Methods: Deneysel tipte, basit randomizasyon yöntemi kullanılarak yapılan araştırma, Ekim 2017-Mart 2018 tarihleri arasında bir araştırma ve uygulama hastanesi dahiliye polikliniklerine başvuran 76 hasta (deney 37, kontrol 39) ile yürütüldü. Deney grubundaki hastalardan alternatif burun solunumu egzersizi, kontrol grubundaki hastalardan sessiz oturma seansını iki hafta boyunca 15 dakika süreyle uygulamaları istendi. Her iki grubun klinik kan basıncı ölçümleri ilk ve ikinci hafta; evdeki ölçümleri ise iki hafta boyunca uygulama öncesi ve sonrası olacak şekilde planlandı ve uygulandı. Results: Araştırmada hastaların %72.4'ü kadın, %27.6'sı erkek, yaş ortalaması 52.4 ± 6.9 bulundu. Kontrol grubunda ilk ve ikinci klinik SKB değerinde yaklaşık 3 mmHg, DKB değerinde yaklaşık 5 mmHg'lık düşme olduğu, deney grubunda ise hem SKB hem DKB değerlerinde 4 mmHg'lik düşme olduğu görüldü ($p<0.05$). İkinci hafta solunum egzersizi ve oturma seansı sonrası evde ölçülen SKB ölçüm sonuçlarında ise ilk haftaya göre deney grubunda yaklaşık 3 mmHg düşme saptandı ($p < 0.05$). Sonuç: Deney ve kontrol grubunun klinikte yapılan ilk ve ikinci KB ölçümlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu gözlendi. Deney grubunun ilk ve ikinci hafta evde yapılan KB ölçümlerinde girişim öncesi ve sonrası KB değerleri arasında istatiksel anlamlı fark olduğu gözlendi. Çalışmadan elde edilen bulgular sonucunda, alternatif burun solunumu egzersizinin farmakolojik tedaviye ek olarak uygulanmasının hastaların daha az ilaç dozu kullanmasına ve kan basıncını kontrol altına almalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Hipertansiyon, Kan Basıncı, Solunum Egzersizi, Yoga.

The Effect of Alternate Nostril Breathing Exercise on the Blood Pressure

Abstract

Aim: In this study was aim to evaluate the effect of alternate nostril breathing exercise on the regulation of blood pressure in patients with hypertension. Methods: Research using experimental type and simple randomization method, was performed with 76 patients (experimental 37, control 39) who visited the internal medicine outpatient clinic at a research and application hospital between October 2017 and March 2018. Patients in the experimental group performed alternate nostril breathing exercise and those in the control group sat silently for 15 min/day for a period of two weeks. The pre- and post-intervention blood pressure of patients in the two groups was measured in the clinic at the end of the first and second week; the pre- and post-intervention measurements of blood pressure were performed at home daily for two weeks. Results: The study included 72.4% female patients and 27.6% male patients; the mean age of the patients was 52.4 ± 6.9 years. In the control group, it was found that the first and second clinical SBP values were approximately 3 mmHg and the DKB value was approximately 5 mmHg, in the experimental group, there was a 4 mmHg decrease in both SBP and DBP ($p<0.05$). In the second week, SBP measurements measured at home after breathing exercise and sitting session revealed a 3 mmHg decrease in the experimental group compared to the first week ($p<0.05$). Conclusion: A statistically significant difference was observed between the clinical BP measured in the first and second week in both groups. A statistically

significant difference was observed in the mean BP pre- and post-administration measured at home in the first and second week of patients in the experimental group. Thus, alternate nostril breathing exercises in addition to pharmacological treatment may decrease the dose of antihypertensive agents and regulate the blood pressure in patients with hypertension.

Keywords: Blood Pressure, Breathing Exercises, Exercise, Hypertension, Yoga.

Alzheimer Hastalarında Kan MDA ve GSH Düzeylerinin Araştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Aysel Güven - Lec. Ph.D. Hacer Çulhaoğlu - Assoc. Prof. Ph.D. Nergis Hüseyinoğlu

ÖZ

Bu çalışmada Alzheimer hastalarında kan MDA ve GSH düzeylerinin araştırılması hedeflenmiştir. Çalışmada Kars yöresinde yaşayan, Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji servisinde Alzheimer teşhisi konulmuş olan yaşları 65 ve 79 arasında değişen 15 sağlıklı ve 15 Alzheimer hasta seçildi. Kan örnekleri alınmadan önce Standardize Mini Mental Test (SMMT) ve Klinik Demans Evreleme Ölçeği (Berg L 1984) uygulandı. Sonra eritrosit GSH ve plazma MDA düzeylerine bakıldı. Sağlıklı ve Alzheimerlı gruplarda eritrosit GSH ($p< 0.01$) ve plazma MDA ($p< 0.01$) düzeyleri arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Sonuç olarak, Alzheimer hastalığının lipit peroksidasyonuna neden olduğu ve MDA ve GSH düzeylerinde de önemli bir artışın olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Malondialdehit, Redükte Glutatyon, Lipit Peroksidasyonu.

Investigation of the Levels of Blood MDA and GSH in Alzhimer

Abstract

The focus of this dissertation is the research of MDA and GSH levels in the blood of Alzheimer patients. 15 healthy individuals and 15 Alzheimer patients living in Kars between the ages 65 to 79 were selected for the dissertation. Before taking blood samples from patients who were diagnosed with Alzheimer at Kafkas University Medicine School Neurology Center, they were applied Standardized Mini Mental State Examination (SMMSE) and Clinical Dementia Rating (Berg L 1984). In the next step, erythrocyte GSH and plasma MDA levels were checked. The statistical difference between the healthy individual and Alzheimer patient Group erythrocyte GSH ($p< 0.01$) and plasma MDA ($p< 0.01$) levels were plausible. As a result, it was observed that Alzheimer disease caused lipid peroxidation and as a conclusion significantly increased the MDA and t GSH levels in the blood of Alzheimer patients.

Keywords: Alzheimer, Malondialdehyde, ,reduced Glutathione , Lipid Peroxidation.

Alzheimer Hastalığı ve Kannabidiol'

Ra. Başak Özlem Perk - Ra. Naile Merve Güven - Assoc. Prof. Ph.D. Benay Can Eke

ÖZ

Demans, bilişsel fonksiyon ve davranışsal yeteneklerin kaybı ile karakterize bir sendromdur. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, 2050 yılında 115.4 milyon demanslı hasta olacağı tahmin edilmektedir. Alzheimer hastalığı (AH) tüm demans olgularının % 60-80'ini oluşturmaktadır. İlerleyici nörodejeneratif bir hastalık olan AH'nın etkin tedavisi henüz bulunmamaktadır. Mevcut tedaviler yalnızca semptomların ilerlemesini yavaşlatmaktadır. AH patolojik mekanizmaları β-amiloid protein birikimi ve tau hiperfosforilasyonudur; ayrıca nöroinflamasyon, eksitotoksisite ve oksidatif stres ile ilişkilidir. Antikonvulsif, sedatif, hipnotik, antipsikotik ve antiinflamatuar etkiler olmak üzere birçok farmakolojik etki gösteren kannabidiol (CBD), Cannabis sativa'nın psikoaktif olmayan bir bileşenidir. İn vivo çalışmalarda CBD'nin p-amiloid peptit toksisitesine karşı nöroprotektif, antioksidatif ve antiapoptotik etki gösterdiği kanıtlanmıştır. Son zamanlarda yapılan in vitro çalışmalar ise, hayvan modellerinde CBD'nin nöroprotektif ve antioksidan etkilere sahip olduğunu göstermiştir. Bugün, Alzheimer hastalarında CBD kullanımı hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, son bulgular hastalığın önlenmesi veya tedavisi için ümit vericidir.

Anahtar Kelimeler: Nörodejeneratif, Alzheimer, Kannabinoid, Cannabis, Kannabidiol

Alzheimer's Disease and Cannabidiol'

Abstract

Dementia is a syndrome characterized by loss of cognitive functioning and behavioral abilities. According to World Health Organization report, the total number of people in dementia worldwide is estimated at 115.4 million in 2050. Alzheimer's disease (AD) is the most common form of dementia accounts for 60 to 80 percent of cases. AD is a progressive neurodegenerative disease which has no effective treatment. Current treatments only slow the progression of symptoms. The pathological hallmarks of the AD are the deposition of β-amyloid protein and hyperphosphorylation of tau, and also the disease is associated with neuroinflammation, excitotoxicity and oxidative stress. Cannabidiol (CBD) is a non-psychoactive component of Cannabis sativa exerts several pharmacological effects, including anti-convulsive, sedative, hypnotic, antipsychotic and anti-inflammatory actions. In vivo studies showed CBD exerts neuroprotective, antioxidative and antiapoptotic effects against β-amyloid peptide toxicity. Recent in vitro studies also have demonstrated neuroprotective and antioxidant effects in animal models for AD. Today, there is not enough information about the use of CBD in Alzheimer's patients. However, recent findings are promising for the prevention or treatment of the disease.

Keywords: Neurodegenerative, Alzheimer's, Cannabinoide, Cannabis, Cannabidiol

An Overview of New Effective Metallo-ß-Lactamase İnhibitors Against ß-Lactamase Resistant Bacterias

Researcher Efe Doğukan Dincel - Asst. Prof. Ph.D. Abdulilah Ece –

Prof. Ph.D. Nuray Ulusoy Güzeldemirci

Abstract

ß-lactam antibiotics are among the most often used antibacterial agents worldwide and the increasing resistance to these drugs constitutes a serious public health concern. Beta-lactamases have the key role in the development of resistance to ß-lactam antibiotics. They inactivate the ß-lactam antibiotics by breaking the ß-lactam ring of their chemical structure. ß-lactamases are composed of 4 classes A, B, C and D. Class A, C and D are members of serine protease type enzymes. The Class-B is different from the other types and can be spread by mobile genetic elements. The group B is called as zinc-based metallo-ß-lactamases (MBLs) which can hydrolyse almost all clinically-available ß-lactam antibiotics. ß-lactam antibiotics have a broad spectrum of antibacterial activity. This spectrum includes some serious and the most common Gram-positive and Gram-negative bacteria too. ß-lactam antibiotics show their activity by inhibiting the enzymes called as transpeptidases (Also named as penicillin binding proteins or PBPs) which have the main role for the synthesis of the peptidoglycan layer of the bacterial cell wall. As the defence mechanism against ß-lactam antibiotics, bacteria have developed a few type of biochemical mechanisms to deactivate the effect of ß-lactam antibiotics. ß-lactamase enzymes are an important and major group of defence mechanisms of bacteria and they decrease the activity of ß-lactam antibiotics thus causing antibiotic-resistance. ß-lactamases, a very old (and formerly rare) class of enzymes, have evolved rapidly after the introduction of ß-lactam antibiotics into clinical use. More than 470 known different ß-lactamases are present. There are effective ß-lactamase inhibitors against class A, C and D (such as sulbactam, tazobactam, clavulanic acid), whereas only a few number of effective inhibitors against class B metallo-ß-lactamases present. In order to cope with developing antibiotic resistance, there is an urgent need to discover effective inhibitory agents against class B metallo-ß-lactamases. As a first step of our study all metallo-ß-lactamase inhibitors up to now were examined. We investigated, with which level and in which step the molecules show biological activity against metallo-ß-lactamases. We evaluated the therapeutic activity in detail. Finally, we designed potentially active and original molecules as metallo-ß-lactamase inhibitors by taking advantage of computer-aided drug design. In such an effort, we carried out in silico simulations using Schrödinger software to determined binding modes of the compounds with the metallo-ß-lactamase target and calculated potential drug likeness and other properties that are related to absorption, distribution, metabolism, excretion, toxicity (ADMET) of those compounds. The overall results obtained from molecular modelling studies and the pharmacological responses of the molecules synthesized as metallo-ß-lactamase inhibitors can provide insight for the synthesis of more efficient metallo-ß-lactamase inhibitors which might also have higher selectivity and activity. In addition, the present study also provides scientists a wide data resource related to the ß-lactamase inhibitors and antibiotic resistance, thus helping them perform a more organized and fertile drug discovery operation.

Keywords: Antibiotic Resistance, Metallo-ß-Lactamase İnhibitors, Molecular Modelling, Biological Activity, Synthesis.

Analitik Hiyerarşi Sürecinin (AHP) Bir Kanser Araştırma Projesine Uyarlanması: Disiplinler Arası Çalışmaya Bir Örnek.

Inst. Ph.D. Handan Kayhan – Dr. Öğr. Üyesi Babek Erdebilli

ÖZ

Giriş: Analitik Hiyerarşi Süreci (Analytic Hierarchy Process-AHP), çok sayıda karar vericinin bulunduğu, çok kriterli karar verme durumunda kullanılan bir matematiksel yöntemdir. Manyetoterapi ise, çeşitli hastalıkların ve kanserin tedavisinde kullanılan non-invaziv bir yöntemdir. Bu yöntemde aşırı düşük frekanslı (ELF) alanlar kullanılmaktadır. ELF-EMF, frekansları 300 Hz'nin altında olan elektromanyetik alanlardır. ELF-EMF'nin kanser tedavisi üzerinde yararlı etkileri olduğu gösterilmiştir ve klinik çalışmalarda sitotoksik veya olumsuz yan etkisinin olmadığı bildirilmiştir (Ronchetto ve ark. 2004). Bu çalışmada sağlıklı ve hasta B lenfositlerinde ELF-EMF'nin etkisi araştırılmak istenmiş ve en etkili maruziyet süresinin bulunmasında AHP'den yararlanılmıştır. Yöntem: Bu çalışmada 1 mT, 50 Hz frekansta ki ELF-EMF'nin etkisi, insan Kronik Lenfositik Lösemi hücre dizisinde (MEC I) üzerinde ve primer sağlıklı insan lenfositleri üzerinde araştırılmıştır. Buna göre 1 mT 50 Hz frekansta ELF-EMF, farklı maruz kalma süreleri için sağlıklı ve hasta lenfositlere uygulandıktan sonra, hücrelerin apoptoz ve nekroz düzeyleri ve proliferasyon düzeyleri araştırılmıştır. Sonuçların istatistiği bağımsız student t test ile yapılmış ve Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) ile en etkili ELF-EMF dozajı belirlenmiştir. Sonuç: ELF-EMF maruziyeti sonrasında Sağlıklı lenfositlerin, MEC I lösemi hücrelerinin proliferasyonunda anlamlı bir düşüş gözlemlenirken ($p<0,05$), apoptoz ve nekrozda artış gözlemlendi ($p<0,05$). Sağlıklı lenfositlerde G1 fazında anlamlı bir artış gözlemlenirken, MEC I hücrelerinde hem G1, hem de G2 fazında artış olmuş ancak sadece S fazında ki düşüşte anlam bulunmuştur ($p<0,05$). AHP analizi ile en etkili maruziyet süresinin 3 saatlik ELF-EMF maruziyeti olduğu belirlendi. Tartışma: ELF-EMF'nin biyolojik sistemlerle etkileşim mekanizmasını açıklayan hipotezlerden birisi serbest radikal oluşumudur. Serbest radikal oluşumundaki artış DNA hasarına ve apoptotik hücre ölümüne neden olabilir. Bulgularımız ELF-EMF'nin kanser hücrelerinde ölüme yol açtığını belirlemekle birlikte göstermiştir ki sağlıklı hücrelerde de ölüme yol açmaktadır. En etkili maruziyet süresinin bulunmasında AHP'den yararlanılmıştır. AHP, kanser araştırmalarında çok daha kompleks karar verme süreçlerinde kullanışlı bir araç olabilme potansiyelini taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ahp, Magnetoterapi, Kanser, Lösemi

Adapting the Analytic Hierarchy Process (AHP) to a Cancer Research Project: An Example of Interdisciplinary Work.

Abstract

The Analytic Hierarchy Process (AHP) is a mathematical method used in a multi-criteria decision-making process with a large number of decision makers. Magnetotherapy is a non-invasive method for the treatment of various diseases and cancer. In this method, extremely low frequency (ELF) fields are used. ELF-EMF are electromagnetic fields with frequencies below 300 Hz. ELF-EMF has been shown to have beneficial effects on cancer treatment, and clinical trials have reported no cytotoxic or adverse side effects (Ronchetto et al. 2004). In this study, the effect of ELF-EMF on healthy and patient B lymphocytes was investigated and AHP was used to find the most effective exposure time. Method: In this study, the effect of ELF-EMF at

a frequency of 1 mT, 50 Hz was investigated on human Chronic Lymphocytic Leukemia cell line (MEC I) and on primary healthy human lymphocytes. Accordingly, after the administration of ELF-EMF at a frequency of 1 mT 50 Hz to healthy and patient lymphocytes for different exposure times, apoptosis and necrosis levels and proliferation levels of the cells were investigated. The statistics of the results were made by independent student t-test and the most effective ELF-EMF dosage was determined by the Analytic Hierarchy Process (AHP). Conclusion: There was a significant decrease in the proliferation of leukemia cells after ELF-EMF exposure. While a significant increase in G1 phase was observed in healthy lymphocytes, there was an increase in both G1 and G2 phases in MEC I cells, but only in phase S decreased ($p < 0.05$). The most effective exposure time with AHP analysis was 3 hours of ELF-EMF exposure. Discussion: One of the hypotheses describing the mechanism of interaction of ELF-EMF with biological systems is the formation of free radicals. An increase in free radical formation can lead to DNA damage and apoptotic cell death. Our findings indicate that ELF-EMF causes death in cancer cells, but it has also shown that it causes death in healthy cells. AHP was used to find the most effective exposure time. AHP has the potential to be a useful tool for more complex decision-making processes in cancer research.

Keywords: Hp, Magnetotherapy, Cancer, Leukemia

Annelerin Emzirmeye Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Ph.D. Berrak mizrak Şahin

ÖZ

Giriş ve Amaç: Anne sütünün yararları nedeniyle Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), bebeğin ilk 6 ay tek başına anne sütü ile beslenmesini, 6. aydan itibaren 2 yıla kadar ek gıda ile birlikte anne sütü verilmesini önermektedir. Türkiye Nüfus Sağlık Araştırması (TNSA) 2013 raporuna göre Türkiye'de bebeklerin tamamına yakını (%97) belirli sürelerle emzirilmelerine karşın ilk 6 ay sadece anne sütü verme oranı %30.1'dir. Emzirmenin sürdürülmesinde fizyolojik, sosyal ve psikolojik faktörler rol oynamaktadır. Annenin emzirmeye olan tutumu, öz-yeterliliği ve motivasyonu gibi faktörler annenin emzirme süresini etkileyen önemli psikolojik etkenlerdir. Yapılan çalışmalarda emzirmeye yönelik olumlu tutuma sahip olan annelerin emzirmeye başlama ve sürdürme oranlarının daha fazla olduğu bilinmektedir. Çalışmada, annelerin emzirmeye ilişkin tutumları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Nisan 2018-Temmuz 2018 tarihleri arasında Eskişehir'deki bir hastanenin doğum sonu kliniklerinde yürütülen çalışmaya 200 anne dahil edilmiştir. Çalışmada annenin sosyo-demografik, obstetrik ve emzirme ile ilgili özelliklerinin sorgulandığı Kişisel Bilgi Formu ve Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği (Iowa) kullanılmıştır. Ölçekten en az 17 en fazla 85 puan alınmaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça annenin emzirmeye yönelik daha olumlu tutum sergilediği bilinmektedir. Bulgular: Annelerin %82.5 (165) 'i 19-35 yaş aralığında, %30 (60) 'u lise mezunu ve %79'u ev hanımıdır. Katılımcıların %59'u vajinal doğum yapmış, %84'ünün gebeliği planlı, %45.5'i doğum sonrası ilk yarım saat içinde bebeğini emzirmiş, %79.5'i daha önce emzirmeyi deneyimlemiştir. Annelerin Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği puan ortalamaları 62.54±8.05'dir.Üniversite mezunu (p<.001), çalışan (p=.018), emzirme deneyimi olan (p<.001) ve emzirme ile ilgili eğitim alan (p<.001) annelerin emzirmeye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Emzirmeye yönelik olumlu tutum emzirmenin sürdürülmesinde ve başarısında önemli bir faktördür. Emzirme deneyimi ve eğitiminin bu tutumu olumlu etkilemesi annelere emzirme konusunda destek olunması ve danışmanlık yapılmasının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği, Emzirme, Emzirmeye Yönelik Tutum.

Determination of Attitudes Towards Breastfeeding and Affecting Factors of Mothers

Abstract

Introduction and aim:Due to the benefits of human milk, the WHO have recommended that mothers exclusively breastfeed their infants for the first 6 months of life,with the addition of complementary nutrition at 6 months to 2 years.According to the TDHS (2013),almost all children (97%) were breastfed for a certain period of time whereas the rate of exclusively breastfeeding for the first 6 months is 30.1%.Physiological, social and psychological factors play a role in continuation of breastfeeding.Psychological factors, such as mother's attitude on breastfeeding,self-efficacy and motivation affect breastfeeding duration.It is known that mothers who have a positive attitude towards breastfeeding are more likely to initiate and maintain breastfeeding.In the study,it was aimed to determine the attitudes and factors affecting mothers' breastfeeding. Methods:Between April 2018 and July 2018,200 mothers were included in the study conducted at postpartum clinics of a hospital in Eskişehir.Personal Information

Form in which the mother's socio-demographic,obstetric and breastfeeding characteristics were questioned and Iowa Infant Feeding Attitude Scale were used in the study.At least 17 maximum 85 points are taken from the scale.As the score of the scale increases, the mother has a more positive attitude towards breastfeeding. Results:82.5% (165) of the mothers were in the 19-35 age group, 30% (60) were high school graduates and 79% were housewives.59% of the participants gave birth to normal births, 84% had planned pregnancy, 45.5% had breastfed their baby within the first half hour and 79.5% had breastfeeding experience.It was determined that mothers who have university graduates ($p < .001$), employees ($p = .018$),breastfeeding experience ($p < .001$), and breastfeeding education ($p < .001$) had more positive attitude scores related to breastfeeding. Conclusion:The positive attitude towards breastfeeding is an important factor in sustaining and success of breastfeeding.Breastfeeding experience and education positively affect this attitude, and it shows the importance of breastfeeding and counseling for mothers.

Keywords: Infant Feeding Attitude Scale, Breastfeeding, Attitude of Breastfeeding

Association Between Maternal Vitamin B12 Status and Risk of Gestational Diabetes Mellitus in Pregnant Women

Asst. Prof. Ph.D. Beril Gürlek - Asst. Prof. Ph.D. Pervin Karlı

ÖZ

Aim: Research shows that serum vitamin B12 levels are reduced in diabetes including gestational diabetes. In present study, we sought to investigate whether maternal serum levels of vitamin B12 is associated with an increased risk of gestational diabetes mellitus (GDM). **Methods**: A retrospective case-control study of pregnant women attending the antenatal clinic in a University hospital in the Rize, Turkey, between 2017 and 2018 was conducted. Using the hospital information database which had routine materno-fetal records of all pregnancy during this period, we identified women who had a diagnosis of GDM and those who did not (labelled as no-GDM) and had their B12 levels measured in the first trimester of their pregnancies. The following women were excluded from our analysis: pre-gestational diabetes (Type 1 and 2), multiple pregnancies, and those on vitamin B12 supplements at the time of blood sampling. A universal screening approach was used to screen women for GDM according to The IADPSG International Association of the Diabetes and Pregnancy Study Groups criteria (IADPSGC) criteria. This consisted of a 2-h 75 g glucose tolerance test (GTT) between 24 and 28 weeks of gestation. The IADPSG criteria were used to diagnose GDM (fasting glucose ≥ 92 mg/dL or 1-h glucose ≥ 180 mg/dL 2-h glucose ≥ 153 mg/dL). Fifty-one women with GDM and 251 controls without GDM were included in this study. **Results**: The subjects were pregnant women aged 26.95±4.57 (mean±SD) years old. Their average gestational age was 26.53±4.06 weeks. Mean plasma vitamin B12 concentrations were not significantly different in women who subsequently developed GDM compared with those who did not (mean ± standard deviation: 241.56±97.481 pg/ml versus 213.51±70.052 pg/ml; p=0.232). **Conclusion**: Vitamin B12 status in early pregnancy is not significantly associated with elevated risk of GDM.

Anahtar Kelimeler: Vitamin B12 Status, Gestational Diabetes Mellitus, Pregnancy

Astaksantin'in Sıçanlarda Pentilentetrazolle Oluşturulan Epileptik Nöbetler ve Nöbet Sonrası Oluşan Hipokampal Nöron Hasarı Üzerine Etkisi

Assoc. Prof. MD. Yaşar Taştemur

ÖZ

Amaç: Beyin korteksinde bulunan bazı hücre gruplarının eş zamanlı aşırı elektriksel deşarjı ile meydana gelen epilepsi, yaygın ve ciddi bir nörolojik bozukluktur. Pentilentetrazol deneysel epilepsi modeli oluşturmak için kullanılan kimyasal bir ajandır. Karotenoidlerin keton ailesinden olan astaksantin, özellikle deniz canlılarının (karides, yengeç, istakoz ve balık yumurtaları) kabuklarında doğal olarak bulunan kırmızı renkli bir pigment olup, hücre membran yapısının korunmasında etkili bir mekanizmaya sahip olduğu bilinen kuvvetli bir antioksidandır. Bu çalışmanın amacı astaksantin'in pentilentetrazolle oluşturulan epileptik nöbetler ve nöbet sonrası oluşan hipokampal nöron hasarı üzerine etkilerini incelemektir. Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda 42 adet 230-250 gr Wistar Albino erkek sıçan kullanılmıştır. Hayvanlar kontrol (n=6), salin (1 ml/kg serum fizyolojik; n=6), pozitif kontrol (diazepam 2,5 mg/kg; n=6), astaksantin (10 mg/kg/gün; 20 mg/kg/gün; 40 mg/kg/gün; 80 mg/kg/gün; n=6) olmak üzere yedi gruba ayrıldı. Salin grubuna serum fizyolojik ve diğer gruplara belirtilen dozlarda ilaçlar intraperitoneal olarak yedi gün uygulandı. Yedinci gün ilaç uygulamalarından önce hayvanların hafıza fonksiyonunu değerlendirmek için pasif sakınma testinin alıştırma fazı yapıldı ve ilaç uygulamalarını takiben 30 dakika sonra nöbet oluşturmak için pentilentetrazol 45 mg/kg intraperitoneal olarak enjekte edildi. Hayvanlar 20 dakika boyunca gözlemlendi. Modifiye Racine Skalasına göre nöbet evreleri belirlendi ve ilk miyoklonik jerk zamanları kaydedildi. Sekizinci gün pasif sakınma testinin değerlendirme fazı yapıldı ve hayvanların beyin dokuları çıkarıldı. Biyokimyasal olarak beyin dokusunda total antioksidan (TAS) ve total oksidan (TOS) seviyeleri ölçüldü. Bulgular: Epileptik davranış sonuçları değerlendirildiğinde, salin grubu ile karşılaştırıldığında astaksantin tüm dozlarda nöbet evresini ve ilk miyoklonik jerk zamanını değiştirmedi ($p>0,05$). Fakat astaksantin 10, 20 ve 40 mg/kg dozlarında epileptik nöbet sonrası oluşan bellek bozukluğunu önledi ($p<0,05$). Ayrıca, astaksantin tüm dozlarda total oksidan seviyesini ve oksidatif stres indeksini salin grubuna göre anlamlı olarak azalttı ($p<0,05$). Sonuç: Astaksantin doğrudan anti epileptik etkinliğe sahip olmasa da nöbet sonrası oluşan bellek bozukluğunu engellemekte ve bunu muhtemelen oksidan sistem üzerinden gerçekleştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, Pentilentetrazol, Astaksantin, Oksidatif Stres, Bellek Bozukluğu

Atlarda Krem Don

Ra. Ph.D. Özlem Hacan - Ra. Ph.D. Koray Çelikeloğlu –
Asst. Prof. Ph.D. Metin Erdoğan - Asst. Prof. Ph.D. Serdar Koçak –
Prof. Ph.D. Zehra Bozkurt - Prof. Ph.D. Mustafa Tekerli

ÖZ

At donları, atlarla çalışan kişileri uzun yıllar büyülemiştir. Evciltmeyle birlikte, yetiştirici tercihlerine bağlı olarak bazı çekinik genler tarafından kontrol edilen farklı donlar görülmeye başlanmıştır. Ayrıca yıllar boyunca temel genlerde meydana gelen mutasyonlar da farklı donların oluşmasında rol oynamıştır. Yağız, doru ve al don atlarda temel donlar olarak kabul edilmektedir. Birçok don bu temel donlardaki renk açılması ile meydana gelmektedir. Krem don bunlardan biridir. Bu bildiride krem donun fenotipik ve genetik özellikleri konu edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: At, Don, Krem Don

Cream Coat Colour in Horses

Abstract

Human were fascinated with coat colours of horses for a long time. After domestication, the different horse coat colours have began to appear that are controlled by some recessive genes as a results of preference of horse breeders. Moreover the mutations that have been arisen in the basic genes during the many years may have played a role in development of different coat colours in horses. Black, bay and chestnut are considered as basic coat colour at horses. Many colours derived from the basic ones are diluted colours. Cream coat colour is one of them. In this paper, phenotypic and genetic characteristics of cream coat colour were discussed.

Keywords: Horse, Coat Colour, Cream Coat Colour

Atomoksetin'in D2/d3 Dopaminerjik Reseptörler Aracılıklı Anti-Allodinik Etkisi

Ph.D. Cand. Nazlı Turan Yücel - Assoc. Prof. Ph.D. Ümide Demir Özkay – Assoc. Prof. Ph.D. Özgür Devrim Can

ÖZ

Atomoksetin birçok ülkede dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğunun tedavisi için reçete edilen güçlü ve seçici bir noradrenalin geri alım inhibitörüdür. Atomoksetin'in diyabet kaynaklı nöropatik ağrı üzerine yararlı etkileri araştırma grubumuz tarafından daha önce rapor edilmiş olmakla birlikte, bu ilacın mekanik ve termal kaynaklı allodinik uyaranlara karşı etkinliğinin altında yatan olası mekanizmalar henüz araştırılmamıştır. Bu nedenle, bu çalışmada, atomoksetin'in anti-allodinik etkilerine dopaminerjik reseptörlerin olası katılımının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmalar için aynı yaşta erkek Sprague Dawley sıçanlar (250–300 g) kullanılmıştır. Diyabet, sıçanların kuyruk venlerine 50 mg/kg tek doz streptozotosin uygulaması ile oluşturulmuştur. Diyabet indüklendikten 4 hafta sonra, sıçanlarda nöropati gelişimini takiben 2 hafta süre ile günlük 3 mg/kg dozda atomoksetin tedavisi uygulanmıştır. Mekanik allodini "dinamik plantar" yöntemiyle; termal allodini ise "ılık plaka" testiyle değerlendirilmiştir. Atomoksetin'in anti-allodinik etkisine D1 dopaminerjik reseptörlerin olası katkısı SCH 23390 (dopamin D1 reseptör antagonisti, 0,5 mg/kg, ip) ve D2/D3 dopaminerjik reseptörlerin potansiyel katkısı da sülpirid (dopamin D2/D3 reseptör antagonisti, 30 mg/kg, ip) ön-uygulamaları ile araştırılmıştır. Ayrıca, hayvanların motor koordinasyonları Rota-rod testleri ile değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın deneysel protokolü, Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır. Subakut atomoksetin tedavisi, dinamik plantar testinde diyabetik sıçanların azalan pençe çekme eşiklerinin artmasına ve ılık plaka testlerinde de kısalmış olan reaksiyon sürelerinin uzamasına neden olmuştur. Sülpirid ön-uygulaması bu ilacın mekanik ve termal uyaranlara karşı anti-allodinik etkisini geri çevirirken, SCH-23390 ön-uygulaması anti-allodinik etki üzerinde anlamlı bir değişikliğe neden olmamıştır. Bu sonuçlar, D2/D3 dopaminerjik reseptörlerin atomoksetin'in anti-allodinik etkisine aracılık ettiğini ancak söz konusu farmakolojik etkinin D1 reseptörlerden bağımsız olarak gerçekleştiğini düşündürmektedir. Diğer yandan, bu ilacın etki mekanizmasının kesin olarak aydınlatılabilmesi için daha ileri düzeyde mekanistik çalışmalara gereksinim duyulduğu açıktır.

Anahtar Kelimeler: Atomoksetin, Allodini, Dopaminerjik Sistem, Nöropati

Atravmatik Tuvalet Eğitimi

RA. Özge Karakaya Suzan - Prof. Ph.D. Nursan Çınar

ÖZ

Tuvalet eğitimi, çocukluk döneminin önemli bir aşamasıdır. Bu eğitim erken çocukluk döneminin önemli gelişimsel görevlerinden birisidir. Tuvalet eğitimi ebeveynler için zor bir süreç oluşturabilmektedir. Tıbbi bir sorunu olmayan her çocuk tuvalet eğitimi kazanabilmektedir. Tuvalet eğitiminde; yoğun disiplin gerektiren metotlardan, çocuk odaklı yaklaşımlara, deneysel yaklaşımlara kadar birçok farklı yönelim mevcuttur. Bu konuya yaklaşım zaman içinde ebeveynlik stillerinin, tıbbi eğilimlerin ve sosyal olanakların değişmesiyle farklılaşmıştır. Çocukların hazır olma seviyeleri değişkenlik gösterdiği ve ailelerin dinamikleri farklı olduğu için tek bir doğru reçete yoktur. Ailelerin bu konuda uygun rehberliğe ihtiyaçları olmaktadır. Sağlık ekibi üyeleri tuvalet eğitimi boyunca ailelere karşı yardımcı, eğitici ve yönlendirici olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Tuvalet Eğitimi, Hemşirelik

Atriyal Fibrilasyon Tanısı Olan Hastalarda Beslenme Durumu ve Uyku Kalitesi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

MScN. Şeyma Şengül - Asst. Prof. Ph.D. Hilal Uysal

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, atriyal fibrilasyon tanısı olan hastalarda beslenme durumu ve uyku kalitesi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir. **Metod**: Çalışma Aralık 2017 ile Mart 2018 tarihleri arasında uygulanan tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışma iki farklı üniversitenin kardiyoloji servislerine yatan, AF tanısı olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 108 hasta ile gerçekleştirildi. Araştırmada veriler hasta bilgi formu, semptom değerlendirme ölçekleri ve beslenme durumu ölçekleri kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzdelik, aritmetik ortalama, ki-kare önemlilik testleri kullanılmış, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. **Bulgular**: Araştırmaya katılan bireylerin %47.2'sinin erkek, %52.8'inin kadın olduğu, büyük çoğunluğunun (%81.5) 60 yaş ve üzerinde olduğu, yaş ortalamalarının 68.99 (SD = 14.02) olduğu tespit edildi. Genel olarak AF tanısı olan tüm bireyler değerlendirildiğinde uyku kalitelerinin kötü olduğu, gündüz uykuya eğilimlerinin fazla olduğu ve malnutrisyon risklerinin fazla olduğu saptandı. Atriyal fibrilasyonlu bireylerin malnutrisyon riski arttıkça uyku kalitesinin kötüleştiği ve gündüz uykululuk hallerinin arttığı saptandı ($p < 0.05$). Bireylerin uyku kaliteleri kötüleştikçe gündüz uykululuk durumlarının arttığı saptandı ($p < 0.05$). Çalışmada HDL kolesterol değeri düştükçe uyku kalitesinin kötüleştiği ($p < 0.05$), Pro-BNP, glukoz, kreatinin, üre, protein değerleri arttıkça uyku kalitesinin kötüleştiği ve gündüz uykululuk halinin arttığı ($p < 0.05$), hemoglobin ve hematokrit seviyeleri arttıkça uyku kalitesinin arttığı ($p > 0.05$) saptandı. **Sonuçlar**: Sonuç olarak, atriyal fibrilasyon tanısı olan hastalarda beslenme durumu ve uyku kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada; AF tanısı olan bireylerin malnutrisyon riskleri arttıkça uyku kalitesinin kötüleştiği ve gündüz uykululuk hallerinin arttığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Atriyal Fibrilasyon, Beslenme Durumu, Uyku Kalitesi, Uykululuk.

Evaluation of the Relationship Between Nutritional Status and Sleep Quality in Patients With Atrial Fibrillation

Abstract

Aim: The aim of this study was to evaluate the relationship between nutritional status and sleep quality in patients with atrial fibrillation. **Methods**: The study is a descriptive study conducted between December 2017 and March 2018. The study was carried out with 108 patients who were admitted to the cardiology services of two different universities, who were diagnosed with AF and who agreed to participate in the study. Data were collected by using the patient information form, symptom evaluation scales and nutritional status scales. In the evaluation of data; number, percentage, arithmetic mean, chi-square significance tests were used and significance was evaluated at $p <0.05$. **Results**: Of the participants, 47.2% were male, 52.8% were female, the majority (81.5%) were 60 years of age and over, and the average age was 68.99 (SD = 14.02). When all individuals with AF diagnosis were evaluated, it was found that their sleep quality was poor, their tendency to daytime sleepiness was high and the risks of malnutrition were high. It was determined that sleep quality worsened and daytime sleepiness increased as the risk of malnutrition increased in patients with atrial fibrillation ($p<0.05$). As the sleep quality of the individuals worsened, daytime sleepiness increased ($p<0.05$). It was

found that sleep quality worsened ($p<0.05$) as the HDL cholesterol level decreased, sleep quality worsened and increased daytime sleepiness ($p<0.05$) as Pro-BNP, glucose, creatinine, urea, protein values increased, quality of sleep increased ($p>0.05$) as hemoglobin and hematocrit levels increased. **Conclusions**: In this study, we aimed to determine the relationship between nutritional status and sleep quality in patients with atrial fibrillation. In this study was determined that sleep quality worsened and daytime sleepiness increased as the risks of malnutrition increased in patients with atrial fibrillation.

Keywords: Atrial Fibrillation, Nutritional Status, Sleep Quality, Sleepiness.

Baş Boyun Kanserlerinde Fraksiyonlar Arası Set Up Hatalarının İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Yonca Yahşi Çelen

ÖZ

Tümör şeklinin kompleks ve kritik organlara yakın olduğu baş-boyun kanserleri için IMRT planları sağladığı yüksek doz gradyenti ve konformal doz dağılımı ile primer tedavi tekniğidir. Ancak tedavi boyunca meydana gelen set-up hataları, anatomi ve duruş değişiklikleri IMRT planlarında önemli derecede doz dağılımı değişikliğine yol açan geometrik belirsizliklere neden olur. Set-up hatalarını hesaplamak için CTV-PTV marjı hesaplama protokolleri uygulanır. Kliniğimizde baş-boyun radyoterapisinde online düzeltme protokolleri ile birlikte 5-10 mm CTV-PTV marjı kullanılır. Bu çalışmada online kV-kV IGRT eşliğinde IMRT ile tedavi edilen 10 baş-boyun hastası için bölgesel set-up doğruluğu analiz edildi.

Anahtar Kelimeler: IMRT, IGRT, Baş Boyun Kanserleri

Investıgatıon of Set-Up Uncertaınty of Fractıons Inhead-Neck Radıotherapy

Abstract

It is the primary treatment technique with high dose gradient and conformal dose distribution provided by IMRT plans for head and neck cancers where the tumor shape is close to the complex and critical organs. However, set-up errors, anatomy, and posture changes that occur throughout the treatment result in geometric uncertainties leading to significant dose distribution changes in IMRT plans. CTV-PTV margin calculation protocols are applied to calculate set-up errors. Head-neck radiotherapy with CTV-PTV margin of 5-10 mm is used in our clinic. In this study, regional set-up accuracy was analyzed for 10 head-neck patients treated with IMRT.

Keywords: IMRT,IGRT, Head and Neck Cancer

Baş Boyun Kanserlerinde Gerçek ve Sanal Bolus Kullanımının Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Yonca Yahsi Celen

ÖZ

Eksternal radyoterapinin amacı, hedef volüm içindeki tümör hücrelerini yok ederken, çevre risk altındaki sağlam dokuları korumaktır. Tümöre maksimum doz uygularken çevre dokulara minimum doz vermektir. Hedef volüme, spesifik radyasyon dozunun dağılımı, radyoterapinin başarısı için çok önemlidir.Radyoterapi, baş-boyun kanserli hastaların tedavisinde büyük öneme sahip bir tedavi yöntemidir. Baş-boyun kanserlerinde radyoterapi, uygun tekniklerin kullanımı ile komşu dokulara olan zararın en aza indirilmesi açısından tercih edilmektedir. Uygulanmakta olan farklı tedavi planlama teknikleri ve yöntemlerinin birbirleriyle olan farklılıkları, avantaj ve dezavantajlarının incelenmesi oldukça önemlidir. Baş boyun kanseri tanılı 10 hasta bu çalışmaya dahil edilmiştir. Hastaları gerçek boluslu ve sanal boluslu görüntüleri üzerinden planlamaları yapılarak planlanan hedef volüm (PTV) ve kritik organların (OAR) aldığı dozlar karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Baş Boyun Kanserleri, Bolus, Imrt

The Effect of Real and Vırtual Bolus Usage in Head Cancer

Abstract

The aim of external radiotherapy is to protect the surrounding tissues at risk, while destroying tumor cells within the target volume. When applying the maximum dose to the tumor is to give a minimum dose to the surrounding tissues. The distribution of the target volume, specific radiation dose is very important for the success of radiotherapy. Radiotherapy is a major treatment method for the treatment of patients with head and neck cancer. Radiotherapy in head and neck cancers is preferred to minimize harm to neighboring tissues by the use of appropriate techniques. It is important to examine the differences, advantages and disadvantages of different treatment planning techniques and methods. Ten patients with head and neck cancer were included in this study. The patients were compared to the target volume (PTV) and critical organs (OAR) by planning the patients via real-bolus and virtual-bolus images.

Keywords: Head and Neck Cancer, Bolus, Imrt

Basınç Yarası Önleme Algoritması Rehberliğinde Bakım; Huzurevi Örneği

Ph.D. Tuba Yılmazer - Asst. Prof. Ph.D. Bahar İnkaya - Asst. Prof. Ph.D. Hilal Tüzer

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, huzurevinde bulunan bireylere basınç yarası önleme algoritması rehberliğinde verilen bakımın etkisini değerlendirmeyi amaçlayan müdahale çalışmasıdır. Yöntem: Araştırma Ankara'da bulunan bir yaşlı bakım merkezinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini yaşlı bakım merkezinde (01.03.2018-30.09.2018) tarihleri arasında görev yapan 21 hemşire ve yatağa bağımlı olan/sandalyeyle mobilize olan 10 yaşlı birey oluşturmuştur. Araştırma dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada, algoritma öncesi dönemde (01.03.2018-30.05.2018) yaşlı bakım merkezinde çalışan hemşireler tarafından basınç yarası insidans verileri ve yapmış oldukları bakım uygulamalarının verileri takip edilmiştir. İkinci aşamada, araştırmacılar tarafından hemşirelere basınç yarası önleme algoritmasının kullanımına ilişkin eğitim verilmiştir. Eğitimler bittikten sonra 30 gün süresince ön uygulama yapılmış, algoritma rehberliğinde verilen bakımın işleyiş süreçleriyle ilgili ortaya çıkan aksamalar saptanmış ve giderilmiştir. Üçüncü aşamada; algoritma sonrası dönemde (01.07.2018-30.09.2018) hemşirelerin her gün hastaya basınç yarası önleme algoritması rehberliğinde bakım vermesi ve kayıt etmesi sağlanmıştır. Dördüncü aşamada ise; algoritma öncesi dönemdeki basınç yarası insidansıyla algoritma sonrası dönemdeki basınç yarası insidansı karşılaştırılarak algoritma rehberliğinde verilen bakımın etkinliği değerlendirilmiştir. Bulgular: Hemşirelerin sontest bilgi puan ortalamalarının (12,71±2,05) öntest bilgi puan ortalamalarından (8,19±1,83) anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Hemşirelerin algoritma öncesi ve sonrası dönemde yapmış oldukları bakım uygulamalarının (deri değerlendirmesi, deri bakımı, risk değerlendirmesi, aktivite, beslenme ıslaklık/inkontinans değerlendirmesi) algoritma sonrası dönemde anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yaşlı bakım merkezinde bulunan bireylerin yaş ortalamasının 78,40±7.12, %30'unun yatağa bağımlı ve %70'inin sadece sandalye ile mobilize olduğu görülmektedir. Algoritma öncesi dönemde 1. Evre basınç yarası insidansının 1000 hasta-günü için 17.39, algoritma sonrası dönemde ise 10.87 (1000 hasta-günü) olduğu görülmektedir. Basınç yarası insidans hızları arasında anlamlı bir fark elde edilememiştir ($p=0.327$). Sonuç: Bu anlamda, çalışmamızda basınç yarası önleme algoritması rehberliğinde verilen bakımla basınç yarası insidans oranının azaldığı fakat sonucun istatistiksel olarak anlamlı bulunamadığı belirlenmiştir. Bunun nedeninin yaşlı bakım merkezinde bulunan bireylerin özelliklerinden ve yeterli bakımı uygulayacak hemşirenin olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Basınç Yarası, Önleme, Hemşirelik Bakımı, Algoritma

Bazı Benzotiazol Türevlerinin Antinosiseptif ve Anksiyolitik-Benzeri Etkilerinin Araştırılması

Dr. Umut İrfan Üçel - Doktorant Nazlı Turan Yücel – Doç. Dr. Ümide Demir Özkay

ÖZ

Çeşitli benzotiazol türevi bileşiklerin antikanser, antiviral, antibakteriyel, antifungal, antioksidan ve antiastmatik gibi etkilere neden olduğu bildirilmiştir. Bu halka sistemini taşıyan bileşiklerin antikonvülzan, anti-Alzheimer, analjezik ve antidepresan-benzeri santral etkileri de rapor edilmiştir. Benzotiazol halkası taşıyan bileşiklerin santral sinir sistemi üzerine potansiyel farmakolojik etkilerinden hareketle, bu çalışmada Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Kimya Anabilim Dalı tarafından sentezlenen ve daha önce antidepresan-benzeri etkinlikleri bildirilmiş olan benzotiazol türevleri bazı bileşiklerin olası antinosiseptif ve anksiyolitik-benzeri etkinlikleri araştırılmıştır. Deneyler BALB/c fareler (30-35 g) ile gerçekleştirilmiştir. Test bileşiklerinin (40 mg/kg) antinosiseptif etkileri kuyruk-sıkıştırma, sıcak-plaka ve asetik asid kıvranma testleri ile araştırılmıştır. Anksiyolitik-benzeri etkiyi değerlendirmek üzere delikli tahta ve yükseltilmiş artı labirent yöntemleri kullanılmıştır. Test bileşiklerinin farelerin motor koordinasyonları üzerine olası etkileri Rota-rod testi ile değerlendirilmiştir. Çalışma protokolü, Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır. 3f, 3g and 3h kodlu test bileşiklerinin ve referans ilaç morfinin kuyruk-sıkıştırma ve sıcak-plaka testlerinde hayvanların reaksiyon sürelerinde artışa neden olduğu ortaya konulmuştur. Asetik asid kıvranma testinde ise 3e kodlu bileşik farelerin kıvranma davranışlarında azalmaya neden olmuştur. Bu bulgular 3f, 3g and 3h kodlu test bileşiklerinin santral, 3e kodlu bileşiğin ise periferal antinosiseptif etkinlik gösterdiğine işaret etmektedir. Diğer yandan, 3f, 3g ve 3h kodlu test bileşiklerinin delikli tahta testinde farelerin ilk baş daldırma sürelerini kısaltırken, toplam baş daldırma sayılarını artırdığı belirlenmiştir. Yükseltilmiş artı labirent testinde ise 3f, 3g ve 3h kodlu bileşikler "açık kola giriş sayılarının" ve "açık kolda geçirilen sürenin" yüzdelerinde artışa neden olmuştur. Bu veriler söz konusu türevlerin anksiyolitik-benzeri etki gösterdiklerini ortaya koymuştur. Test bileşiklerinin Rota-rod testinde farelerin dönen milden düşme sürelerinde anlamlı bir değişikliğe neden olmadığı belirlenmiştir. Bu çalışmanın sonuçları benzotiazol halkasının sübstitüsyonunun antinosiseptif ve anksiyolitik-benzeri etkileri indükleyebileceğine ilişkin önceki raporları desteklemiş olmakla birlikte söz konusu farmakolojik etkilere aracılık eden mekanizmaların aydınlatılması için daha detaylı çalışmalara gereksinim duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyolitik, Antinosiseptif, Benzotiazol

Bazı Tiyadiazol Türevi Bileşiklerin Santral Sinir Sistemi Üzerine Etkilerinin Araştırılması

Doktorant Nazlı Turan Yücel – Dr. Umut İrfan Üçel – Doç. Dr. Özgür Devrim Can

ÖZ

İki azot ve bir kükürt atomu içeren beş üyeli bir halka sistemi olan "tiyadiazol" ilaç geliştirme çalışmalarında sıklıkla kullanılan önemli bir farmakofor gruptur. Yapılarında tiyadiazol grubu taşıyan çeşitli bileşiklerin deney hayvanlarında antidepresan-benzeri, anksiyolitik-benzeri, antikonvülzan ve antinosiseptif etkilere neden olduğu gösterilmiştir. Tiyadiazollerin farmakolojik aktivite potansiyelinden yola çıkarak, bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Kimya Anabilim Dalı tarafından sentezlenen ve daha önce antidepresan-benzeri etkinlikleri bildirilmiş olan sekiz adet 1,3,4-tiyadiazol türevi bileşiğin olası antinosiseptif ve anksiyolitik-benzeri etkinlikleri araştırılmıştır. Çalışmalar için 30-35 g erkek CD-1 fareler kullanılmıştır. Antinosiseptif etkinlik sıcak-plaka, kuyruk-sıkıştırma ve asetik asid kıvranma testleri ve anksiyolitik-benzeri etkinlik ise delikli tahta ve yükseltilmiş artı labirent yöntemleri ile araştırılmıştır. Hayvanların motor koordinasyonlarını değerlendirmek üzere Rota-rod cihazı kullanılmıştır. Bu çalışmanın deney protokolü, Anadolu Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır. Deneysel veriler intraperitonal yolla 30 mg/kg dozda uygulanan 2c, 2d, 2e, 2f, 2g ve 2h kodlu bileşiklerin sıcak plaka ve kuyruk sıkıştırma testlerinde farelerin reaksiyon sürelerini artırdığını; 2e ve 2f kodlu bileşiklerin ise farelerde asetik asid ile indüklenen kıvranma sayılarını azalttığını ortaya koymuştur. Bu bulgular 2c-2h kodlu bileşiklerin referans ilaç morfin (10 mg/kg, i.p) ile kıyaslanabilir ölçüde antinosiseptif etkinlik gösterdiklerine işaret etmiştir. Diğer yandan, 2g ve 2h kodlu bileşikler, yükseltilmiş artı labirent testlerinde, farelerin açık kola giriş sayısı (%) ve açık kolda geçirilen süre (%) parametrelerini anlamlı ölçüde artırmıştır. Aynı iki bileşik, delikli tahta testinde ilk baş daldırmaya kadar geçen süreyi kısaltmış ve toplam baş daldırma sayılarını ise artmıştır. Elde edilen bu bulgular 2g ve 2h kodlu bileşiklerin referans ilaç diazepam (1 mg/kg, i.p) ile kıyaslanabilir ölçüde anksiyolitik-benzeri etki gösterdiğine işaret etmiştir. Rota-rod testlerinde, bileşiklerin hiçbiri farelerin dönen milin üzerinden düşme sürelerini değiştirmemiştir. Tiyadiazol türevlerinin antinosiseptif ve anksiyolitik-benzeri etkilere neden olduğunu rapor eden önceki çalışmaları destekleyen bu bulgular, analjezik ve anksiyolitik etkili ilaçların tasarlanması ve geliştirilmesi için yapılacak yeni araştırmalara katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antinosiseptif, Anksiyolitik, Tiyadiazol

Beyaz Et Sektöründe Hayvan Refahı: Ekonomik Verimlilik ve Yeşil Tüketim

Prof. Ph.D. Zehra Bozkurt - Ms. Gizem Sıla Sarıal Kubilay

ÖZ

Piliç eti yüksek düzeyde uluslararası bir ürün haline gelmiştir ve hayvan refahı standartları önemli bir sorun oluşturmaktadır. Tam üyelik müzakereleri ve müktesebat uyumu kapsamında Avrupa Birliği'nin 2007/43/EC sayılı Etçi Tavuk Direktifinin Türkiye'de yakın gelecekte ulusal mevzuata aktarılması beklenmektedir. Bu tebliğde, etçi tavuk refahına ilişkin AB'ye uyumlu hazırlanacak mevzuat ile sektörde meydana gelmesi beklenen yatırım ve üretim maliyetleri ele alınmıştır. Ayrıca, etlik piliçlerin refah standartlarının kötü olmasına bağlı olarak şekillenen düşük hayvan sağlığı ve et kalitesinin oluşturduğu ekonomik kayıplar ayrıntılı olarak verilmiştir. Bugün, uluslararası büyük gıda perakendecileri ulusal minimum standartların da üzerinde hayvan refahı gerektiren yüksek fiyat primli üçüncü taraf etiketleri geliştirmişlerdir. Endüstriyel hayvansal üretim teknolojisinin en çok kullanıldığı alanlardan birisi olan beyaz et sektörüne yönelik tüketici algısı ve tutumu hayati bir öneme sahiptir. Bu nedenle tüketiciyi etik kaygılara sevk eden nedenler tartışılmıştır. Son olarak, beyaz et sektörü için ürün çeşitlendirmeye bağlı pazarlama stratejileri ile yeşil tüketim davranışı olası tehdit ve fırsat boyutlarıyla tartışılmıştır.

Anahtar Kelimler: Beyaz et sektörü, Hayvan refahı, Ekonomik verimlilik, Yeşil tüketim

Animal Welfare in the Broiler Meat Sector: Economic Efficiency and Green Consumption

Abstract

Chicken meat has become a highly international product and animal welfare standards are a major problem. Within the framework of full membership negotiations and compliance with the acquis, the European Union's 2007/43 / EC Broiler Chicken Directive is expected to be transposed into national legislation in the near future in Turkey. The investment and production costs expected to be generated by the EU-compliant legislation regarding the broiler chicken welfare in meat sector were evaluated in this presentation. In addition, economic losses originated from low animal health and meat quality as a result of poor bird welfare standarts was given in detail. Today, international large food retailers have developed high-price third-party labels that require animal welfare above national minimum standards. Consumer perception and attitude towards the broiler meat sector, which is one of the areas where industrial animal production technology is used most, is of vital importance. Hence the reasons leading to consumer ethical concerns was discussed. Finally, marketing strategies for product diversification as well as green consumption behavior are discussed with possible threat and opportunity dimensions for the broiler meat sector.

Keywords: Broiler meat sector, Animal welfare, Economic efficiency, Green consumption

Biofilm Properties of Cheese Origin Methicillin Resistance Coagulase Positive Staphylococci

Prof. Ph.D. Begin Sırıken - Ph.D. Ceren Yavuz - Asst. Prof. Ph.D. Ayhan Güler

Abstract

There are various mechanisms for bacterial adhesion. The production of extracellular polysaccharide substance termed slime appears to play a significant role. The slime mediates adhesion to implant surfaces acting as a cementing matrix, enabling bacterial cells to agglomerate in multilayered biofilms, and making bacteria less accessible to the host defense system. In addition these, in the bacteria, the slime are also increased by its frequent association to reduced antibiotic susceptibility. In this study, 11 cheese origin methicillin resistance coagulase positive staphylococci (MR-CPS) were analyzed for biofilm formation. All strains were examined both for the presence of icaA and icaD genes responsible for slime synthesis by a PCR method and for the in vitro slime production ability by the Congo red agar (CRA) plate test. As a result, icaA or icaD genes were detected in 6 out of 11 (54.54%) MR-CPS isolates. While icaA gene alone determined in 5 MR-CPS isolates, icaD gene isolates alone was not determined in any isolates. However, both icaA and icaD genes were determined in one MR-CPS isolates. All isolates had capable of slime synthesis in the Congo red agar.

Keywords: MR-CPS, Slime, İca, Cheese

Bir İlk Ön Rapor: Mide Kanserli Hastalarda İnflamatuar Biyomarker Olarak Çözünebilir GITR, OX40L ve CD40L'nin Potansiyel Rolü

Asst. Prof. Ph.D. Cem Horozoglu - Researcher Dilara Sönmez - Inst. Şeyda Ercan - Assoc. Prof. Ph.D. Soykan Arıkan - Lec. Canan Kelten Talu – Ra. Mehmet Tolgahan Hakan - Assoc. Prof. Ph.D. Özlem Küçükhüseyin – Prof. Ph.D. İlhan Yaylım

ÖZ

Amaç: Glukokortikoid kaynaklı tümör nekroz faktörü reseptör ailesi ile ilişkili protein (GITR) ve CD40-CD40 ligandı (CD40L) TNFR süper ailesine aittir. OX40L ayrıca, T hücre yanıtlarını daha da artıran aktive T hücrelerinin yüzeyi üzerinde de ifade edilir. İnflamatuvar yolaklarda karsinojenezi birlikte tetikleyen bu moleküllerin çoklu etkileri araştırılması gündemdedir. Gereç ve Yöntemler: Mide kanserinin farklı evrelerinde 18 hasta ve yaş ve cinsiyette eşleştirilmiş kontrol grubunda 19 sağlıklı bireyden kan örnekleri alındı. Plazma sGITR, sOx40L ve sCD40L konsantrasyonları kantitatif ELISA testi ile ölçüldü. Bulgular: Mide kanserli tüm hastalar sağlıklı bireylere göre anlamlı derecede yüksek sGITR ($p = 0.014$), sOx40L ($p = 0.033$) düzeylerine sahipti. Mide kanseri hastaları için alıcı-operatör eğrisi (ROC), sGITR için, eğri altındaki alanın 0.734 olması , bir enflamatuar belirteç olarak etkinliğini göstermektedir. Sonuç: Çalışmamızda sOX40L ve sGITR düzeylerinin mide kanser riski için önemli faktörler olabileceğini düşünüyoruz. Başarılı bir yeni immünoterapi rejimi için sGITR düzeylerinin önemi gelecekte araştırılmalıdır. Bu moleküller ve mide kanser riski arasındaki olası korelasyonları bulmak için daha büyük gruplarla daha fazla analiz yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Gıtr, Cd40l, Ox40l, Mide Kanseri

A First Preliminary Report: Potential Role of Soluble GITR, OX40L and CD40L As Inflammatory Biomarker in Gastric Cancer Patients

Abstract

Aim: Glucocorticoid-induced tumor necrosis factor receptor family-related protein (GITR) and CD40-CD40 ligand (CD40L) belong to the TNFR superfamily. OX40L is also expressed on the surface of activated T cells which promotes further T cell responses . It has been suggested that multiple effects have been attributed to these molecules, triggering all together carcinogenesis in correlation with inflammatory pathways. Material and Methods: Blood samples were obtained from 19 patients with different stages of gastric cancer (GC) and 18 age and gender-matched control subjects. Plasma sGITR, sOx40L and sCD40L concentrations were measured with quantitative sandwich enzyme-linked immunoassay. Results: All patients with GC had significantly higher levels of sGITR ($p=0.014$), sOx40L ($p=0.033$) as compared to healthy subjects. The receiver-operator curve for GC patients indicated that the area under the curve for sGITR was 0.734, which may indicate its efficiency as an inflammatory marker. Conclusion: In our study, we suggest that the levels of sOX40L ve sGITR levels may be important factors for the risk of GC .The predictive value of sGITR levels for a successful new immunotherapy regimens should be investigated in the future. Further analyses with larger groups should be done to find out possible correlations between these molecules and the risk for GC.

Keywords: Gıtr, Cd40l, Ox40l, Gastric Cancer

Blastocystis'de Son Gelişmeler

Asst. Prof. Ph.D. Erdogan Malatyali - Prof. Ph.D. Sema Ertug

ÖZ

Blastocystis, insanda ve birçok canlı türünde görülen kolon yerleşimli, anaerobik bir stramenopildir. Küresel bir dağılıma sahip olan Blastocystis'in insan dışkı örneklerinde en sık saptanan ökaryotik mikroorganizma olduğu birçok çalışmada rapor edilmiştir. Blastocystis'in keşfinden bu yana patogenezi ile çelişkili bulgular ortaya konulmuş olup bazı çalışmalarda fırsatçı patojen bazılarında ise apatojen olarak tanımlanmıştır. Günümüzde, Blastocystis ile enfekte olan kişilerin çoğunda herhangi bir semptom gözlenmediği hatta Blastocystis'in sağlıklı bağırsak mikrobiyotasının bir göstergesi olabileceği bildirilmiştir. İnsan bağırsak florasının metagenomik analizi Blastocsytis'in insan sağlığındaki rolüne yeni bir bakış açısı getirmiştir. Bununla birlikte, semptomatik olgularda çeşitli non-spesifik gastrointestinal semptomların ve bazı deri lezyonlarının görülebildiği rapor edilmiştir. Blastocystis, bazı çalışmalarda irritabl bağırsak sendromu (IBS) gibi bazı kronik gastrointestinal hastalıklarla da ilişkilendirilmiştir. Son çalışmalar Blastocystis patojenisitesinin birçok faktöre bağlı gelişen karmaşık bir fenomen olduğunu ortaya koymaktadır. Semptomatik vakaların tedavisinde etkili bir eradikasyon stratejisi hala tanımlanmamıştır. Blastocystis tedavisinin ön şartı olarak başka bir patojen olmaması ve olguların semptomatik olması gerektiği bildirilmektedir. Son on yılda, moleküler yöntemlerin giderek yaygınlaşması ve genom dizilerinin yayınlanması sayesinde organizmanın temel kavramlarının anlaşılmasında önemli gelişmeler sağlanmıştır. Blastocystis'in birçok alt tipi tanımlanmış olup bunlarla konak spesifitesi arasındaki yakın ilişki filogenetik analizlerle gösterilmiştir. Ayrıca Blastocystis'in zoonotik karakteri ve su kaynaklı bulaşın mümkün olduğu da genetik araştırmalar ile ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Blastocystis, Son Gelişmeler, Patojenite

Recent Developments in Blastocystis Research

Abstract

Blastocystis is an anaerobic stramenopile that colonise gastrointestinal system of humans and many other species. Blastocystis, globally distributed, has been reported as the most common eukaryotic microorganism in human stool samples. Since the discovery of Blastocystis, there have been contradictory findings about its pathogenesis. It has now been reported that most of people with Blastocystis infection present no clinical signs and also it may be an indicator of healthy intestinal microbiota. The metagenomic analysis of the human intestinal flora has brought new perspectives to understand the role of Blastocystis in human health. However, many non-specific gastrointestinal symptoms and some skin lesions have been attributed to the symptomatic cases. Blastocystis has also been associated with some chronic gastrointestinal diseases such as irritable bowel syndrome (IBS) in some studies. Recent studies suggest that the pathogenicity of Blastocystis is a complex phenomenon which depends to various factors. An effective eradication strategy for symptomatic Blastocystis cases is still lacking. It has been reported that precondition for the treatment of Blastocystis is that if there is no other pathogen and cases should be symptomatic. In the last decade, significant improvements have been made in the understanding of basic concepts of the organism after molecular methods and the publication of genome sequences. Many subtypes of Blastocystis have been identified, and a close association with host specificity has been demonstrated by phylogenetic analysis. In

addition, the zoonotic character of Blastocystis and water-borne transmission has been revealed by genetic researches.

Keywords: Blastocystis, Recent Developments, Pathogenesis

Blefaritli Hastalarda Kirpik Dibi Akar İncelemesi; Demodex Follıculorum

Dr. Öğr. Üyesi Murat Çakmaklıoğulları - Dr. Öğr. Üyesi Elçin Kal Çakmaklıoğulları

ÖZ

AMAÇ: Demodex folliculorum (D. folliculorum) insanda özellikle yüz bölgesinde kıl dipleri, kıl folikülleri ve derinin yağ salgı bezleri içine yerleşen bir akardır. D. Folliculorum'a bağlı oluşan kirpik folikülünün infestasyonuna demodekoz adı verilir. Göz kapağının kirpikleri içeren kenarının inflamasyonu olan blefarit genellikle kronik seyirli ve sık gözlenen klinik bir tablodur. Başlıca semptomlar kaşıntı, yanma, kızarıklık, gözde yabancı cisim hissi ve kirpik diplerinde kepeklenmedir. Tanı genellikle bunlara eşlik eden göz kapağının klinik görünümüyle konur. Blefarite neden olan en sık bakteriyel etkenler Staphylococcus epidermidis (S.epidermidis), Propionibacterium acnes (P.acnes), Corynebacterium spp. ve Staphylococcus aureus (S.aureus) iken en yaygın paraziter etken D. Folliculorum'dur. Biz bu çalışmada kronik blefarit tanısı konmuş hastalarda D. folliculorum sıklığını araştırmayı amaçladık. MATERYAL METOD: Karabük Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Göz polikliniğine Ocak 2017-Mayıs 2018 tarihleri arasında başvuran ve kronik blefarit tanısı almış 110 hasta çalışmaya dahil edildi. Biyomikroskop altında hastaların her iki göz alt ve üst göz kapağından toplamda 8 kirpik epilasyonu yapıldı. Kirpikler petri kabında en geç bir saat içinde mikrobiyoloji laboratuvarına gönderildi. Mikrobiyoloji laboratuvarında SF ile hazırlanan lam lamel arası preparatlarda kirpikler ışık mikroskobunda X10 ve X40 büyütmelerde D. folliculorum varlığı açısından değerlendirildi. BULGULAR: Çalışmaya dahil edilen 25 ile 89 (61.48±10.45) yaş aralığında 59'u (%53,6) kadın, 51'i(%46) erkek toplamda 110 hastanın 58'de (%52,7) D. folliculorum varlığı saptanırken 52'sinde (%43,3) saptanamamıştır. SONUÇ: Yaptığımız çalışmada blefaritli olguların %52,7'sinde D. folliculorum saptanmıştır. Bu hastaların tedavisinde uygun akarisidal tedavi ve temizleme yöntemleri kullanılmalıdır. Blefarit tanısı koyulan hastalara genellikle akar taraması yapılmaksızın rutin antibiyotik tedavisi uygulandığı için hastalar tedavilerinden sıklıkla tam fayda görmemektedir. Sonuç olarak kronik blefaritli hastalarda D. folliculorum'un sık görüldüğü göz ardı edilmemeli ve hastalara akar taraması yapıldıktan sonra tedavinin uygulanması gerektiği kanatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Blefarit, Akar, Demodex Folliculorum

Bölgemizdeki Hepatit C Pozitif Hastaların Seroprevalansı

Asst. Prof. Ph.D. Çiğdem Eda Balkan Bozlak

ÖZ

Amaç: Çalışmamızdaki amacımız Kars bölgesindeki Hepatit C'li hastaların seroprevalansını saptamaktır. Çalışmamız 2016-2018 tarihleri arasında Kars Kafkas Üniversitesi Araştırma Hastanesi'nde gerçekleştirilmiştir. 12.803 hasta örneği incelenmiştir. Her hastanın yaşı ve cinsiyeti kayıt altına alınmıştır. Hastaların karaciğer fonksiyon testlerine de bakılmıştır.Materyal Metot: Örnekler Makro Elisa Architect İ 1000 ile çalışılmış pozitif örnekler Vidas Biomerieux ile doğrulanmış yine pozitif çıkan örnekler PCR'da HCVRNA pozitifliği açısından incelenmiştir. Bulgular: 12.803 hastanın kan örnekleri Anti HCV sonuçları açısından değerlendirilmiştir. 104 hastanın sonucu HCV açısından pozitif olarak bulunmuştur. Hasta örneklerinin belirtilen her üç testte de pozitiflik vermesi esas alınmıştır. Populasyonumuzun %0.8'i pozitif olarak bulunmuştur. Sonuç:Hepatit C'nin toplumdaki seroprevalansı düşüktür. Verilen sonuçlardaki yanlış pozitiflikleri elemek amacıyla HCV RNA pozitivitesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hepatit C, Pozitiflik, Seroprevalans

Seroprevalance of Hepatitis C Positive Patients in Our Region

Abstract

Aim: To determine the frequency of the hepatitis C seroprevalance in Kars/Turkey. This study was carried out between 2016-201 at the Kars Kafkas University Hospital Turkey. 12.803 patients samples were included in this study. The age, sex were recorded for each patient. Liver function tests were also studied. Materials and metods: Samples are studied with Macro Elisa Architect İ1000 and positive samples are verify with Vidas Biomerieux positive patients examined with PCR for HCVRNA positivity. Results: 12.803 patients blood samples were examined in different services. Anti-HCV-Ab results were generated during the study period. 104 patients were positive. Positive patients validate with these three test. % 0.8 of all population was positive. Conclusion: The frequency of hepatitis C virus is lower. So, it is recommended that every patient who present with hepatitis C virus, should be sorted out with other tests and PCR for real HCV prevalance.

Keywords: Hepatitis C, Positive, Frequency.

Büyüme Hormonu Tedavisi Alan Olgularımızın Retrospektif Değerlendirilmesi

Ph.D. Özlem Korkmaz

ÖZ

Giriş ve amaç: Günümüzde büyüme hormonu eksikliğinin tedavisinde rekombinant DNA teknolojisi ile elde edilen biyosentetik büyüme hormonu kullanılmaktadır. Bu çalışmada büyüme hormonu tedavisi alan hastaların geriye dönük analizi yapılarak; olguların etiyolojik nedenlerinin ve tedaviye yanıtlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Materyal-method: Çocuk Endokrinoloji Polikliniğinde 2013-2018 tarihleri arasında en az bir yıl süre ile düzenli büyüme hormonu tedavisi alan 82 olgunun geriye dönük analizi yapıldı. Olguların tedaviye başlama yaşları, tedavi süreleri, tedavi başlangıcındaki oksolojik parametreleri, tedavinin 1. ve 2. yılındaki uzama hızları, altta yatan etiyolojik nedenler, eşlik eden diğer hormon eksiklikleri ve final boya ulaşanların boyları kaydedildi. Sonuçlar: Çalışmaya alınan 82 olgunun 32'i erkek, 50'i kızdı. 12 olgu Turner sendromu, 3 olgu Noonan sendromu, 1 olgu medulloblastom, 4 olgu Kraniofaringeoma, 1 olgu Sistemik lupus eritematozis, 2 olgu Prolaktinoma, 1 olgu Hipotalamik hamartam, 1 olgu Rabdomyosarkom tanısıyla büyüme hormonu tedavisi alan olgulardı. Geriye kalan 57 olguda Hipofiz MRG' de; 4' ünde ektopik nörohipofiz, 2' sinde parsiyel empty sella, 2' sinde hipofiz hipoplazisi saptandı. Sendromik büyüme hormonu eksikliği dışında kalan olguların 15’ inde çoklu hipofizer hormon eksikliği saptanırken 50 olguda izole büyüme hormonu eksikliği saptandı. İzole büyüme hormonu eksikliği tanısıyla tedavi alan olguların ortalama tedaviye başlama yaşları 10.1 ± 3.01, toplam tedavi süreleri 2.48 ± 1.59 yıl idi. Tedavi başlangıcında ortalama ağırlık SDS:-1.16±0.88, boy SDS:-2.12±0.94, vücut kitle indeksi SDS:-0.20-1.82 idi. Tedavinin 1. yılında yıllık büyüme hızı 10.34±2.40 cm iken 2. yılında 8.34±2.70 cm bulundu. 6 olgu final boya ulaşmış kabul edildi. Final boya ulaşan olguların ortalama boyu 159 ± 7.65 cm olarak bulundu. Tartışma:Büyüme hormonu tedavisi alan olgularımızın çoğunluğunu izole büyüme hormonu eksikliği tanısı olan olgular oluşturmaktadır. Büyüme hormonu tedavisinin 1. yıl boya katkısı 2. yıla göre daha belirgindir.

Anahtar Kelimeler: Büyüme Hormonu Tedavisi, Çoklu Hipofizer Hormon Eksikliği, İzole Büyüme Hormonu Eksikliği

Retrospective Evaluation of Patients With Growth Hormone Therapy

Abstract

Introduction and aim: Currently, biosynthetic growth hormone, which is obtained by recombinant DNA technology, is used in the treatment of growth hormone deficiency. The aim of this study is to retrospectively evaluate the etiologic causes and response to treatment for cases receiving growth hormone therapy. Material-method: A retrospective analysis was performed of 82 cases who received regular growth hormone therapy for at least one year at the Pediatric Endocrinology Outpatient Clinic. Diagnosis, age, genders, oxological parameters at the beginning of the treatment, growth velosity in the first and second years of treatment, duration of the treatment, concominant other hormon deficiency and final height were recorded. Results: Among the total of 82 patients (female/male:50/32) the number of patients growth hormone therapy for; turner syndrome, noonan syndrome, kraniopharengeoma, medulloblastoma, prolactinoma, hypothalamic hamartoma, systemic lupus erythematosus, rhabdomyosarcoma diagnosis were 12, 3, 4, 1, 2, 1, 1,1 respectively. 4 of remaining 57 patients ectopic neurohypophysis, 2 of partial empty sella, 2 of pituitary hypophysis were detected. Out

of the cases except for syndromic growth hormone deficiency, multiple pituitary hormone deficiency was found in 15 and isolated growth hormone deficiency was found in 50 patients. The mean beginning age of the treatment 10.1 ± 3.01, duration of the treatment 2.48 ± 1.59 year were detected. The weight SDS, height SDS and BMI SDS before the treatment were found as, -1.16±0.88, -2.12±0.94, -0.20-1.82, respectively. The heigh velocity of the patients to 10.34±2.40 cm in the first year and 8.34±2.70 cm in the second year. Six patients were reached as final height. The mean final height of the patients was 159 ± 7.65 cm detected. Discussion: Most of the cases who receiving growth hormone therapy were diagnosed with isolated growth hormone deficiency. The contribution of growth hormone therapy on the height is more pominent in the first year than in the second year.

Keywords: Growth Hormone Therapy, Multiple Pituitary Hormone Deficiency, İsolated Growth Hormone Deficiency

Çalışan Atların Korunması ve Sorumlu Sahiplik

Prof. Ph.D. Zehra Bozkurt - Ph.D. Betül Çelik Tierney

ÖZ

Atlar, insanoğlunun uzun uygarlık yolculuğunun hep bir parçası olmuştur. Sanayi devriminde bile atların ayak izleri vardır. Teknolojinin gelişimi nedeniyle atların toplum yaşamındaki rolleri kısmen azalsa da atlar halen önemini korumaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde on binlerce at tarım ve ormancılık, ulaşım, turizm, eğitim ve sağlık gibi sektörlerde çalışmaktadır. Çok sayıda at, yetersiz beslenme ve barınma, hastalık ve yaralanmalar, kötü çalışma koşulları, aşırı yorgunluk, doğal davranışların kısıtlanması ile olumsuz deneyimlere dayalı korku ve stres gibi nedenlerden dolayı refah kayıpları yaşamaktadır. Uzun süre güneş altında tutulan ve uygun olmayan koşum takımları nedeniyle yaralanan fayton atlarının trajedileri sık sık medyaya yansımaktadır. Yıpratıcı ve uzun çalışma yaşamının sonuna gelen hasta ve yaşlı bazı atların terk edildiği de görülmektedir. Oysa tarih insan ve atın bütüncül bir etkileşimine şahit olmuştur. Bu etkileşimin sürdürülebilirliği at ile insan arasında uzun ömürlü ve karşılıklı yararlandırıcı bir ilişkinin varlığı ile mümkündür. Bu tebliğde, sorumlu sahiplik perspektifinden çalışan atların optimum bakım, beslenme, nakil, iş ve sağlık yönetimi detaylı olarak ele alınmıştır. Ayrıca sorumlu at sahipliği de toplum ve şehir yaşamındaki değişimlere paralel olarak etik ve eğitim yönleriyle tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalışan at, Hayvan refahı, Sorumlu sahiplik

Protection of Working Horses and Responsible Ownership

Abstract

Horses have always been part of the long civilization journey of humankind.There are footprints of horses even in the industrial revolution. Although the role of horses diminish in community life as a result of development of technology, horses are still important. In developing countries, tens of thousands of horses work in the sectors such as agriculture and forestry, transportation, tourism, education and health. A great number of horse are suffering from reasons as well as poor feeding and housing, illness and injuries, brutal working conditions, excessive fatigue, restriction of natural behaviors and fear and stress generated from negative experiences. The tragedies of phaeton horses that have been kept under the sun for a long time and injured by improper and hurtful harness are often appear on media. It is also seen that some of the old and sick horses who have come to the end of the long working life have been abandoned. However, history has witnessed a holistic interaction between man and horse.The sustainability of this interaction is possible by the existence of a long-lasting and mutually utilitarian relationship between horse and human. In this presentation, optimum care, nutrition, transport, work and health management of horses operated from responsible ownership perspective was presented in detail. Responsible horse ownership was also argued with ethical and educational aspects to parallel to changes in society and city life.

Keywords: Working horse, Animal welfare, Responsible ownership

Cardioprotective Effect of Glucagon-Like Peptide Analog Exendin-4 On Doxorubicin-Induced Cardiotoxicity in Rats: Model: A Scintigraphic and Biochemical Study

Ph.MD. Hatice Aygün - Asst. Prof. MMD. Serdar Savaş Gül

Abstract

Objectives: Doxorubicin is an antineoplastic drug that is widely used in chemotherapy but its cardiotoxicity is the most important side effect that limits the clinical use of this drug. We investigated doxorubicin treatment and the effects of glucagon-like peptide (GLP-1) analog exendin-4, on the heart. Study design: In this study, twenty-eight adult male Wistar albino rats (220 ±15 g) were randomly divided into four groups (n = 7 each), namely, control, doxorubicin, exendin-4, doxorubicin + exendin-4. Cardiotoxicity was induced by intraperitoneal injection of doxorubicin (18 mg/kg/i.p) on the 5th 6th and 7th days. Rats receiving exendin-4 treatment in the doxorubicin-induced cardiotoxicity group received exendin-4 (10 µg/kg/i.p) for 17 days and were injected with (18 mg/kg, i.p.) on doxorubicin 5th, 6th and 7th days. On the 8th day, On the 8th day of the experimental, all animal evaluated scintigraphic parameters were assessed, respectively. Results: After doxorubicin administrated high-grade radionuclide and in the serum levels of cardiac injury markers (creatine kinase, blood urea nitrogen, Cardiac Troponin T) was observed in the doxorubicin group compared to the control group ($p < 0.001$). In the treatment group of doxorubicin + exendin-4; low level of radionuclide and cardiac injury markers was observed compared to doxorubicin group ($p < 0.01$). Conclusıon: This study showed that doxorubicin caused significant damages to the heart that were reduced with exendin-4. Moreover, a significant correlation was found between biochemical and scintigraphy parameters. This study suggested that 99mTechnetium Pyrophosphate scintigraphy imaging as a non-invasive method for the early determination of doxorubicin-induced cardiotoxicity.

Keywords: Cardiotoxicity, Doxorubicin, Exendin-4, Glp-1, Rat

Carvacrol İnhibits Lung and Neuroblastoma Cancer Cell Lines Proliferation

Ph.D. Erhan Şahin

Abstract

Introduction and Aim Carvacrol is a monoterpenic phenol which can be isolated from thyme plant with important antifungal, antimicrobial and antiproliferative properties. Cancer known as uncontrolled and abnormal cell division is a difficult and costly disease. Lung cancer and neuroblastomas are common types of cancer in humans. The aim of this study was to investigate the antiproliferative effect of carvacrol, a monoterpenic phenol, on lung and neuroblastoma cells. Metod Purchased A549-lung cancer cells and SH-SY5Y-neuroblastoma cells were cultured in RPMI medium containing %10FBS and %1penicillin-streptomycin in %5CO2 and 37°C. Antiproliferative effect of carvacrol was determined by 3-(4,5-Dimethylthiazol-2-yl)-2,5-Diphenyltetrazolium Bromide assay (MTT). For MTT experiments, each well of a 96-well plate was seeded with 5,000 cells. After 12 hours of cell seeding, second stocks of 1-5-10-20-40-80-100-150-300 and 350µM carvacrol were prepared and applied to the cells. The cells were subjected to carvacrol for 24 hours. At the end of 24 hours, 5 mg/mL MTT solution was applied to each well and was allowed to stand for 2 hours. The medium was then removed from the plate and 100µL of DMSO was added to the wells and the intensity of color is measured at 540nm in a microplate reader. Cell viability was calculated as a percentage compared to untreated cells. The MTT experiment was repeated 3 times. Results Carvacrol increased cell proliferation up to 40µM and showed antiproliferative effect in 100-150-300 and 350µMs in A549 cell line. It was shown that 350µM carvacrol significantly inhibited cell proliferation in A549 cell line. In SH-SY5Y cells, carvacrol increased cell proliferation up to 150µM and was shown to inhibit cell proliferation only in 350µM. Conclusion Carvacrol has antiproliferative effect on A549 and SH-SY5Y cell lines in 24 hours. Carvacrol was found to be effective in high concentrations and more effective in the A549 cell line.

Keywords: Carvacrol, A549, Sh-Sy5y

Characterisation of Pseudomonas and Pseudomonas Aeruginosa

Prof. Ph.D. Belgin Sırıken - Researcher Veli Öz - Asst. Prof. Ph.D. Ayhan Güler

Abstract

Pseudomonas spp. are an important bacterium for both humans and animals, and is a large, complex heterogeneous group of organisms composed of over 255 species. Species such as P. aeruginosa, P. fluorescens, P. angulliseptica, P. aeruginosa, and P. putida, amongst others in this genus, are among the pathogenic species due to opportunistic and host defense mechanisms for both humans and animals. P. aeruginosa is a bacterium that can take place in normal human flora, rarely infects healthy persons, can cause serious infections if host defense is weak, is a bacterium that can adapt quickly to adverse environmental conditions and is not dependent on food substances. Pseudomonas species such as P. fluorescens, P. angulliseptica, P. aeruginosa, and P. putida are widely found in the aquatic environment. They can cause diseases in fishes such as bacterial hemorrhagic septicemia, bacterial glands disease, bacterial gill disease, bacterial infectious disease, asides in carp, red mouth in trout and infectious abdominal drop. Sigma factor (σ70 system) controlling iron uptake, alginate biosynthesis, virulence factor synthesis, resistance to many stress factors, release of outer membrane porins (protein), has also well characterized in Pseudomonas spp.. In the pathogenesis of P. aeruginosa infections, cell-related and extracellular factors play an important role. These factors are responsible for the formation of various virulence factors including bacterial cell surface components, extracellular enzymes and toxins. P. aeruginosa also has the ability to form biofilms, which is accomplished by systems called "Quorum Sensing" (QS). The QS system in P. aeruginosa is controlled by a hierarchical QS cycle (LasI-LasR, RhII-Rh1R and PQS-MvfR).

Keywords: Pseudomonas, Pseudomonas a Eruginosa, Characterisation, Diseases, Quorum Sensing

Cildiniz İçin Zamanı Durdurun: Yaşlanma Süreci İçin Araştırmalar

Prof. Ph.D. Harun Cerit - Ra. Engin Kozak - Prof. Ph.D. İpek Büyük İpekçi – Prof. Ph.D. Ayşe Zehra Aroğuz

ÖZ

En yaygın, yanlış ve iyi anlaşılmamış konulardan biri yaşlanma sürecidir ve bedeni nasıl etkilemektedir. Yaşlanma, önümüzdeki yıllarda ortaya çıkan karmaşık bir olgudur. Cilt yaşlanması içsel yaşlanma ve dışsal yaşlanma (fotoging) olarak sınıflandırılabilir. Deri hormon seviyeleri, kronik güneşe maruz kalma, kronik iltihap ve diğer birçok nedenden dolayı zamanla değişir. Makroskopik düzeyde fizyolojik, histolojik ve metabolik değişikliklerle, kırışıklıklar, kuruluk, elastikiyet kaybı ve leke oluşumu ile mikroskobik düzeyde ortaya çıkar. Cilt yaşlanmasının geciktirilmesi ve yaşlanma belirtilerinin kozmetik ürünlerle hafifletilmesi kozmetik biliminin en önemli görevlerinden biridir. Son yıllarda derin biyolojik fonksiyonları etkileyen maddeler içeren topikal olarak uygulanan kozmesötiklerin kullanımı önemli ölçüde artmıştır. Yüz bakımında kullanılan antiaging kozmetik ürünler, etkinliği ve güvenilirliği farklı biyolojik olarak aktif bileşenlerle anti-aging etkilerini göstermeyi amaçlayan bilimsel olarak kanıtlanmış ürünler olmalıdır. Bu makalenin amacı, hangi biyomoleküllerin yaşlanmaya yol açtığını, neden buna neden olduklarını ve hangi bitkilerin yaşlanmanın neden olduğu istenmeyen sorunları önleyebileceğini gözden geçirmektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, Yaşlanma Karşıtı, Cilt Elastikiyeti, Bitkisel İlaç, Testosteron, Östrojen, Fiziksel Karakteristik, Hyaluronik Asit, Foto Yaşlanma

Stop the Time for Your Skin: A Search for Aging Process

Abstract

One of the most common yet mis and poorly understood topic is the ageing process and how it affects the body. Aging is a complex phenomenon that emerges in the coming years. Skin aging can be classified as intrinsic aging and extrinsic aging (photoaging). The skin changes over time due to a decrease in hormone levels, chronic sun exposure, chronic inflammation and many other reasons. It occurs at the microscopic level with physiological, histological and metabolic changes, at macroscopic level with wrinkles, dryness, loss of elasticity and stain formation. Delaying skin aging and alleviating the signs of aging with cosmetic products is one of the most important tasks of cosmetic science. The use of topically applied cosmeceuticals containing ingredients that affect deep biological functions has increased significantly in recent years. Anti aging cosmetic products used in facial care should be scientifically proven products whose efficacy and reliability are intended to show anti-aging effects using different biologically active ingredients. It is the intention of this article to review which biomolecules cause aging, why they do it, and which herbs can prevent unwanted problems caused by aging.

Keywords: Aging, Anti-Aging, Skin Elasticity, Herbal Medicine, Testosterone, Estrogen, Physical Characteristic, Hyaluronic Acid, Photo Aging

Çocuk Acil Servis Ünitesine Başvuran Ateşli Çocuklarda Her Piyüri İdrar Yolu Enfeksiyonu Mudur?

Dr. Öğr. Üyesi Nuran Çetin – Doç. Dr. Sabiha Şahin –

Doç. Dr. Aslı Kavaz Tufan

ÖZ

Giriş: İdrar yolu enfeksiyonu (İYE) tanısında idrar kültüründe anlamlı sayıda üreme olması altın standart olmakla birlikte pratikte kültür sonucu çıkana kadar rutin idrar tetkiki sonuçlarına dayanılarak tedavi başlanmaktadır. Bu çalışmada piyüri saptanan ateşli çocuklarda rutin idrar tetkiki ile idrar kültür sonuçları arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır. Materyal-Metod: Çalışmaya ateş şikayeti nedeni ile çocuk acil servis ünitesine getirilen ve piyüri saptanan 5-15 yaşları arasındaki hastalar dahil edildi. İdrar incelenmesinde her alanda 5'ten fazla lökosit saptanması piyüri olarak tanımlandı. Mililitrede 100.000 sayıda aynı bakteri üremesi pozitif idrar kültürü olarak kabul edildi. Bulgular: Çalışmaya 166 hasta dahil edildi (144 kız, 22 erkek). Kırk iki (%25.3) hastanın idrar kültüründe üreme saptandı. Üreme olan hastalarda nitrit pozitifliği anlamlı oranda daha yüksekti ($p = 0.000$). Ayrıca, üreme olan hastalarda ateşin derecesinin daha yüksek, idrar dansitesinin daha düşük olduğu belirlendi (sırası ile $p = 0.01$, $p = 0.029$). İdrar lökosit sayısı ve lökosit esteraz pozitiflik oranı gruplar arasında benzerdi. Ntrit pozitifliği ve ateşin derecesi ile idrar kültüründe üreme olması arasında anlamlı pozitif bir ilişki olduğu belirlendi (sırası ile $p = 0.000$, $p = 0.000$, $p = 0.000$). İdrar dansitesi ile üreme saptanması arasında anlamlı negatif bir ilişki mevcuttu ($r = -0.64$, $p = 0.041$). Ateş derecesinin > 38.8°C olması durumunda ROC eğrisi altında kalan alan 0.741 (%95 CI: 0.651-0.831) olup istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı (duyarlılık: %83, özgüllük: %80, $p = 0.000$). Sonuç: Piyüri saptanan ateşli çocuklarda antibiyotik tedavisi başlamadan önce ateşin derecesinin değerlendirilmesi, sistit şikayetlerinin sorgulanması ve nitrit pozitifliğine dikkat edlmesi gereksiz antibiyotik kullanımının önlenmesinde yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Ateş, Piyüri, İdrar Kültürü

Çocuklarda Alt Solunum Yolu Enfeksiyonlarında Viral Etiyolojinin Klinik ve Epidemiyolojik Olarak Değerlendirilmesi

Dr. Zahide Yalaki – Doç. Dr. Medine Ayşin Taşar

ÖZ

Amaç: Solunum yolu virüsü enfeksiyonları, özellikle bebeklerde ve küçük çocuklarda hastaneye yatışların en sık nedenidir. Sıklıkla sorumlu ajanlar respiratuar sinsityal virüs (RSV) ve influenza virüsleridir. Bu çalışmanın amacı, hastanede yatan çocuklardaki viral ajanların insidans ve epidemiyolojik özelliklerini belirlemek, hastaların klinik bulgularını değerlendirmektir. Yöntem: Ekim 2017-Mart 2018 tarihleri arasında hastanemiz çocuk servisi ve yoğun bakımında alt solunum yolu enfeksiyonu tanısı ile yatırılarak tedavi gören hastaların dosyaları geriye dönük olarak incelendi. Hastaların demografik özellikleri, başvurdukları ay/mevsim, klinik ve laboratuar bulguları, yatış süresi, nazofarengeal sürüntü sonuçları kaydedildi. Bulgular: Ekim 2017-Mart 2018 tarihleri arasında, alt solunum yolu enfeksiyonu ile yatarak tedavi gören 151 hastanın dosyası geriye dönük olarak tarandı. Hastaların %68.9'u Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, %31.1'i mülteci idi; %58.9'u erkek ve yaş ortancası 8 ay (1-126) idi. En sık başvurular Ocak-Şubat aylarında saptandı (%44.4 ve %30.5). Hastaların %69.7'inin ilk kez alt solunum yolu enfeksiyonu tanısı aldığı bulundu. Hastaların %84.1'inde altta yatan süreğen hastalık öyküsü yok iken, %15.9'unun süreğen hastalığı olduğu ve bu hastaların hepsinin yoğun bakımda izlendiği saptandı. Akut Bronşiolit-Pnömoni Skorlamasında hastaların %31.1'inin orta, %40.4'ünün ağır enfeksiyona sahip olduğu değerlendirilmişti. Hastaların %56.3'ne yüksek akımlı oksijen tedavisi uygulandığı ve %50.3'ne Oseltamivir tedavisi verildiği saptandı. Hastaların laboratuar değerlerinden beyaz küre ortancası: 11000/mm3 (4000-37000), eritrosit sedimentasyon hızı : 28 (3-86) mm/st, C-reaktif protein: 13.7 (0.3-236) mg/dl olarak saptandı. Hastalardan gönderilen nazofarengeal sürüntü örneklerinde %51.7'de RSV, %11.9'unda çoklu virüs üremesi saptanmıştı. Hastaların %26.5'inin yoğun bakımda izlendiği ve %3.3'ünün ventilatörde solunum destek tedavisi aldığı görüldü. Süreğen hastalığı olan iki hasta RSV pnömonisi nedeni ile kaybedilmişti. Sonuç: Çalışmamızda alt solunum yolu enfeksiyonlarında en yaygın ajanın RSV olduğu, altta yatan süreğen hastalığı bulunan çocuklarda kliniğin daha ağır seyrettiği saptandı. Bu nedenle alt solunum yolu enfeksiyonu geçiren süreğen hastalığı olan çocukların erken dönemde hastaneye yatırılarak izlenmesinin ölüm ve ağır hastalığı azaltabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Alt Solunum Yolu Enfeksiyonu, Respiratuar Sinsityal Virüs, Çocuk

Çoklu İlaç Dirençli A. Baumanni İzolatlarında Antibiyotik Direnç Durumunun Araştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Nergis Aşgın

ÖZ

A. baumanni özellikle yoğun bakım ünitelerinde mortalitesi yüksek enfeksiyonlara neden olan nozokomiyal bir patojendir. Karbepenemler dahil pek çok antibiyotiğe yüksek oranda dirençli olması tedavi seçeneklerini kısıtlamaktadır. Bu çalışmanın amacı hastanemizde çeşitli klinik örneklerden izole edilen A. baumanni izolatlarının antibiyotik direnç profilini tespit etmek ve ampirik tedavi seçeneklerini belirlemektir. Ocak 2016-Aralık 2017 tarihleri arasında Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yatan hastaların klinik örneklerinden izole edilen 346 A. baumanni izolatının antibiyotik direnç durumu retrospektif olarak değerlendirilmiştir. Bakterilerin identifikasyonu ve antibiyotik duyarlılıkları BD-Phoenix 100 (USA) tam otomatize sistem kullanılarak tespit edilmiştir. Antibiyotik duyarlılık testleri EUCAST (The European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing) kılavuzuna göre değerlendirilmiştir. İzolatların 162'si (%47) solunum yolu örneklerinden (Endotrakeal aspirat, balgam, bronkoalveoler lavaj), 136' sı (%39) kan, 34 'ü (% 10) yara, 8'i (%2) idrar ve 6 'sı (%2) diğer örneklerden izole edilmiştir. A. baumanni izolatlarının 272'si (%79) yoğun bakım, 74'ü (%21) servis hastalarına aittir. Bu çalışmada tüm suşlar ampicillin-sulbaktam, piperasilin-tazobaktam, seftazidim ve sefepime dirençli bulunmuştur. İmipenem, meropenem, amikasin, gentamisin ve netilmisin direnci sırasıyla %95, %96, %86, %87 ve %73 olarak tespit edilmiştir. Kolistin, izolatlara karşı en etkili antibiyotik olarak bulunmuştur (direnç oranı %2,3). Diğer etkili antibiyotikler tigesiklin (%23,6) ve trimetoprim -sulfametoksazoldür (%49,6). Bu sonuçlara göre A. baumanni enfeksiyonlarının tedavisinde antibiyotik seçenekleri oldukça kısıtlıdır. Hastanemizde ampirik tedavi seçenekleri olarak kolistin, tigesiklin ve trimetoprim-sulfometoksazol düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: A. Baumanni, İlaç Direnci, İmipenem, Kolistin.

Çölyak Hastalığı ; 2 Yıllık Otoantikor Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Avcıoğlu

ÖZ

Çölyak hastalığı (ÇH), HLA-DQ2 veya HLA-DQ8 taşıyan genetik olarak yatkın kişilerde gluten içeren gıda ürünlerinin alımıyla oluşan malabsorpsiyon ve diyare ile karakterize kronik bir otoimmün hastalıktır. Gluten buğday, çavdar ve arpada bulunan bir protein kompleksidir (prolamin+glutenin). Bu protein kompleksi alındıktan sonra üst ince bağırsakta inflamatuar bir reaksiyonu başlatır ve villöz atrofi ile infiltrasyon kendini gösterir. ÇH tanısında öncelikle serolojik kan testlerine bakılır ve duyarlılıkları histolojik lezyonlar ile benzerdir. NASPGH(Nutrition/North American Society for Pediatric Gastroenterology) derneğine göre de ÇH tanısında ilk çalışılması gereken tarama testi doku transglutaminaz IgA (dTG IgA)dır. Hastalığın şiddetinin belirlenmesi ve tedavi takibinde de bu test kullanılır. Total IgA eksikliği olan hastalarda doku transglutaminaz IgG (dTG IgG) bakılması unutulmamalıdır. dTG IgA/dTG IgG pozitif gelen hastaların doğrulanması için indirekt immunfloresan (İİF) ile endomisyum antikor (anti EMA IgA) bakılır. Bu çalışmada ÇH öntanısı ile başvuran hastaların dTG IgA, dTG IgG, anti EMA IgA, anti gliadin otoantikorları ELİSA ve İİF yöntemi ile çalışılarak sonuçlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Son iki yılda Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'na ÇH ön tanısıyla yollanıp tarama amaçlı test edilen 2161 hasta serum örneğinin sonuçları çalışmaya dahil edilmiştir. Seroloji sonuçlarına göre hastaların pozitiflik oranları; dTG IgA-dTG IgG 130/2161 (%6), anti gliadin antikorları 46/2067(%2,2), anti EMA IgA 54/2048(%2,6) idi. Olguların %53.75'i kadın , %46.25'i erkek olup, %43'ünün 16 yaş altı çocuklardan oluşduğu tespit edildi. Hastaların klinik semptomları görülme sıklığına göre sırasıyla akut gastrit, gastroözofageal reflü , kabızlık, dispepsi, karın ağrısı, vitamin eksikliği, anemi, peptik ülser.. vb olarak tespit edilmiştir. ÇH kesin tanısı serolojik testlerin yanı sıra ince barsak biyopsisinde Marsh kriterlerine göre koyulur. Sonuç olarak; klinik semptomlar ÇH için uyarıcı olmakla birlikte asemptomatik olsalar da genetik yatkınlık nedeni ile birinci derece akrabalarında ÇH saptanan veya sağlıklı popülasyona göre artmış bir risk taşıdığı bilinen hastalığı olan kişilerin otoantikor düzeylerinin tetkik edilmesi önerilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çölyak Hastalığı, Otoantikor, Dtg Iga

Comparison of Gender Differences in Association Between Lipid Profiles and Blood Coagulation Parameters

Asst. Prof. Ph.D. Ihsan Cetin - Mr. Selcuk Akın - Ms. Elif Degirmen

Abstract

Previous findings emphasis on the structure of lipid-binding domains of blood coagulation proteins, and the variable effect of phospholipid composition on the interaction with these proteins. However, the relationship between lipid and coagulation factors has not been elucidated in different gender groups. We aimed to investigate gender differences in association between lipid profiles and blood coagulation parameters. The study group included ninety three healthy subjects in the range of 18-55 age and 18.5-25.0 body mass index (35 male and 58 female) who presented to the Batman State Hospital in Batman, Turkey. The levels of trigliserid (TG), total cholesterol (TC), low density lipoprotein (LDL) and high density lipoprotein (HDL), and prothrombin time (PT), international normalized ratio (INR) and activated partial thromboplastin time (APTT) were examined retrospectively. The serum levels of HDL were significantly lower while serum levels of TG were significantly higher in the male group compared with those of the female group. Our results also demonstrated that PT, INR and APTT showed a significantly negative correlation with TG, TC and LDL in female subjects. However, unlike the findings in the women's group, PT and INR showed a significantly positive correlation with only HDL while APTT showed a significantly negative correlation with only TC in male subjects. Our results provide evidence of a significantly difference between male and female groups in terms of the association between lipid profiles and blood coagulation parameters. Nevertheless, it is obvious that further information is required to understand the biological mechanisms underlying these difference of relationships.

Keywords: Lipid Profiles, Blood Coagulation, Prothrombin Time, International Normalized Ratio

Compounds Bearing 1,2,4-Triazole-3-Thione Moiety: the Current Advances

Researcher Efe Doğukan Dincel - Prof. Ph.D. Nuray Ulusoy Güzeldemirci

Abstract

Triazoles are a variety of heterocyclic compounds which have a five-membered ring of two carbon atoms and three nitrogen atoms. 1,2,4-triazole structure has a spesific importance because of behaving as an important pharmacophore by interacting at the active site of receptor as hydrogen bond acceptor and as a donor. Additionally, because of the polar qualification of the structure, the triazole moiety can increase the solubility of the ligand and by that way increase positively the pharmacokinetic profile of the drug. In literature, structures carrying 1,2,4-triazole-3-thione moiety reported as anticonvulsant, antidepressant, antioxidant, anti-inflammatory, analgesic, antinociceptive, antibacterial, antimycobacterial, antifungal, antiviral, anticancer, anti-parasitic, anti-urease agents. Because of the wide pharmacological activity of the compounds carrying 1,2,4-triazole-3-thione moiety, they got attention of the researchers about synthesizing new derivatives of of the compounds carrying 1,2,4-triazole-3-thione moiety which are expected to show better pharmacological activity and to have a better pharmacokinetic profile. We conducted a review study about discovery, synthesis and activity evaluation of new compounds bearing 1,2,4-triazole-3-thione moiety within the last 50 years. And as a result of our literature study, we detected that there are many kind of 1,2,4-triazole-3-thione derivatives that exhibit serious pharmacological activity and possess potential to be a leading compound. Therefore, the researchers definitely should continue their drug discovery investigations and the researches should be supported by molecular modelling studies. Additionnaly as innovation we aimed to provide scientists a wide data resource about 1,2,4-triazole derivatives, thus helping them perform a more organized and fertile drug discovery operation.

Keywords: Triazoles, Synthesis, Molecular Modelling, Biological Activity

Çörek Otunun Antikanser Etkileri

Arş. Gör. Rahime Evra Karakaya - Dr. Öğr. Üyesi Lale Sariye Akan

Dr. Öğr. Üyesi Yahya Özdoğan

ÖZ

Çörek otu (Nigella sativa L.), antik çağdan beri günümüzde birçok hastalığın tedavisinde kullanılan, alternatif tıpta yer edinmiş doğal bir bitkidir. Kanser, kalp hastalığı, astım, psoriazis, alerji, tansiyon ve diyabet gibi hastalıklar üzerinde olumlu etkileri olduğu bilinmektedir. Çörek otu ve bitkiden izole edilen aktif bileşenlerin immunmodülatör, antiinflamatuar, antihipertansif, antiastmatik, antimikrobiyal, antiparazitik, antioksidan ve antikanser etkileri yapılan bilimsel çalışmalarla ortaya konmuştur. Özellikle antikanser etkilerinin araştırılması son yıllarda ilgi odağı olmaktadır. Çörek otunun bilinen antikanser mekanizmaları doğal öldürücü hücrelerin aktivitesini artırmak, tümör hücrelerinin apoptozunu uyarmak ve proliferasyonunu engellemek, hücre döngüsünü düzenleyen proteinlerin ekspresyonunu artırmak, tümör anjiyogenezi ve metastazını engellemektir. Ancak kanserin önlenmesi veya tedavisinde kullanımına yönelik yapılan klinik çalışmaların sayısı sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, çörek otunun antikanser etki mekanizmaları ile birlikte farklı dozda, sürede ve formda kullanımının kanser hücreleri üzerindeki etkilerinin belirlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Çörek Otu, Antikanser, Sağlık

D Vitamini ve Obezite Arasındaki İlişki

Assoc. Prof. Ph.D. Meral Ekim - Prof. Ph.D. Hasan Ekim - Prof. Ph.D. M. Fevzi Polat

ÖZ

Obezite, dünya sağlık örgütü tarafından sağlık açısından risk oluşturan anormal veya aşırı yağ birikimi nedeniyle oluşan aşırı vücut ağırlığı olarak tanımlanmaktadır. Obezite, kardiyovasküler hastalıklar, diyabetes mellitus ve kanser gibi bir dizi kronik rahatsızlıklar için önemli bir risk faktörüdür. Vitamin D eksikliğinin de obesite, kanser, diyabetes mellitus (Tip 1 ve Tip 2) ve hipertansiyon gibi birçok rahatsızlığın riskini artırdığı bildirilmiştir. Dünya genelinde yapılan epidemiyolojik araştırmalarda önemli bir sağlık sorunu olduğunu anlaşılan obezite mortalite için en büyük beşinci risk faktörüdür. Vitamin D, güneşin ultraviyole ışınları vasıtasıyla hem fotosentezle deride üretilebilen hem de çeşitli hayvansal ve bitkisel gıdalarla da temin edilebilen bir sekosteroldür. Fotosentezle deride D vitamini üretimi cildin pigmentasyonundan, güneş kremi kullanımından, kapalı kıyafetler giyinilmesinden, mevsimden, enlemden ve hava kirliliğinden etkilenir. Vücut kitle indeksinde (VKİ) her birim artışın 25-hidroksivitamin D3 (25(OH)D3) seviyesinde %1,15 azalmaya yol açtığı gösterilmiştir. Dolaşımdaki 25(OH)D3'nin düşük seviyeleri ile artan yağ kütlesi ve VKİ ilişkisi için altta yatan mekanizma henüz tam olarak açıklanamamıştır. Sosyal nedenlerle, obez bireylerin güneş ışığına maruz kalmalarını azaltmaları, daha az açık hava aktivitesi gerçekleştirmeleri veya vücudu daha fazla kapatan kıyafetler giymeleri, güneş ışığına maruz kalmayı sınırlayarak D vitamini yetersizliğine sebep olmaktadır. Bu nedenle obez bireylerin güneş ışığından daha sık yararlanmaları, açık havada spor aktiviteleri yapmaları önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Vitamin D, Obezite, Sekosterol

Relationship Between Vitamin D and Obesity

Abstract

According to the World Health Organization, obesity should be defined as an excessive body weight, which poses a health risk, caused by abnormal or excessive fat accumulation. Obesity is an important risk factor for a number of chronic diseases such as cardiovascular diseases, diabetes mellitus and cancer. Vitamin D deficiency has been reported to increase the risk of many disorders such as obesity, cancer, diabetes mellitus (Type 1 and Type 2) and hypertension. Obesity, which is understood to be an important health problem in epidemiological researches worldwide, is the fifth biggest risk factor for mortality. Vitamin D is a sekosterol, which can be produced in the skin by photosynthesis by means of ultraviolet rays of the sun and can also be supplied with various animal and plant foods. The production of vitamin D in the skin by photosynthesis is influenced by the pigmentation of the skin, the use of sunscreen creams, the wearing of closed clothing, the seasons, the latitude, and air pollution. Each unit increase in the body weight index (BMI) was shown to cause a reduction of 1.15% at 25-hydroxyvitamin D3 (25 (OH) D 3). The underlying mechanism for the relationship between the low levels of circulating 25 (OH) D3 and increased fat mass and BMI has not yet been fully elucidated. For social reasons, obese individuals reduce their exposure to sunlight, perform less outdoor activity, or wear more body-covering clothing, limiting sun exposure leading to vitamin D deficiency. For this reason, it is important for obese individuals to benefit from sunlight more frequently and to do sports activities outdoors.

Keywords: Vitamin D, Obesity, Sekosterol

Deneysel Toxoplasma Gondii Enfeksiyonu Oluşturulan Sıçanlarda Hipokampal Ekstrasellüler Sıvıda Nörotransmitter ve İyonların Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Orallar – Öğr. Gr. Dr. Serhat Gökdaş – Öğr. Gör. Mücahit Çakmak - Dr. Öğr. Üyesi Şule Aydın Türkoğlu – Prof. Dr. Şerif Demir - Dr. Öğr. Üyesi. Kerem Yaman - Prof. Dr.. Erol Ayaz

ÖZ

Toksoplasma gondii zoonotik, zorunlu hücre içi protozoan olan bir parazittir. Dünya nufüsünun 1/3'ünün T.gondii ile enfekte olduğu bilinmektedir. Son konağı kedigiller ara konağı insan dahil tüm memelilerdir.T.gondii enfeksiyonu genellikle ağız yoluyla olarak bulaşır. Beyinde spesifik bir bölgeyi seçmez, fakat hipokampus amigdala korteks gibi bölgelerde daha yoğun olduğu bulunmuştur.T.gondii enfeksiyonu triptofan mekanizması üzerinden ve birçok immunolojik yolak üzerinden etki ederek nörotrasmitterlerin seviyelerini değiştirmektedir. Bu çalışmada T.gondii ile enfekte edilmiş sıçanların hipokampal bölgesindeki nörotransmitterlerin ve iyonların enfeksiyon sürecindeki miktarlarının incelenmesini amaçlandı. Bu çalışmada Grup1;Kontol, Grup 2; T.gondii enfeksiyonunun intraperiteonal(ip) yapıldığı grup ve Grup 3;T.gondii enfeksiyonunun intrahipokampal yapıldığı grup olmak üzere 3 grup oluşturuldu. Grup3 de ıntrahipokampal T.gondii enfeksiyonu, yerleştirilen kanül yardımıyla yapıldı ve bu kanüllerden tüm gruplarda mikrodiyaliz yöntemi ile enfeksiyonun 7,15,30. Günlerde ekstrasellüer sıvı toplanmıştır.Grup2 de 1x104 hücre/1ml dozunda T.gondii takizoitleri ve Grup 3 de 2-8 adet T.gondii takizoiti 2µl hacimde intrahipokampal uygulanmıştır. Enfeksiyon sonrası 7,15 ve 30. Günlerde sıçanların hipokampus bölgesine yerleştirilen kanülden mikrodiyaliz yönteminle beyin extracelüler sıvı toplanarak U-HPLC'de nörotransmitter (Norepinefrin(NE), Dopamin(DA),Seratonin(Ser),Gaba ve Glutamat(Glu)) düzeyleri iyon kromotografisinde ise iyonların (Na,Ca,Cl,Mg) konsantrasyonları belirlendi.Veriler one way ANOVA ile değerlenirildi post hoc test olarak bonferoni kullanıldı $p<0.005$ olan değerler anlamlı kabul edildi T.gondii enfeksiyonunun 7. Gününde ip gruplarının hipokampal ekstrasellüler sıvılarında NE, Glutamat, Gaba, Na diğer gruplara göre anlamlı olarak artarken .Intra hipokampal grupta Mg ve K konsantrasyonları anlamlı olarak azalmıştır($p<0,005$). Enfeksiyonun 15. gününde ıntra hipokampal gruplarda Seratonin konsantrasyonu artmıştır($p<0,005$). Enfeksiyonun 15. gününde ip gruplarında GABA Na anlamlı olarak artarken K ve Mg azalmıştır($p<0,005$). Enfeksiyonunun 30. gününde Glutamat,GABA ve Na artarken K azalmıştır.Intrahipokampal gruplarda ise Mg ve Ca azalmıştır($p<0,005$). Ip gruplarında enfeksiyonun 3 döneminde GABA,Glutamat, Na sürekli artış gösterirken K konsantrasyonlarında azalma görülmüştür ($p<0,005$). Sonuç olarak Ip gruplarında enfeksiyonun 7.gününden itibaren hipokampal bölgede depolarizasyon oluşabileceği ve bunların enfeksiyon gruplarında nöbetlerin sebebi olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: T.Gondii,hipokampus,ekstrasellüler Sıvı,nörotransmitter,iyon

Depresyon ve Beslenme

RA. Tuba Ekinci - Ms. Büşra Dokuz Murat - Ms. Cansu Arslan –

RA. Ph.D. Mevra Aydın Çil

ÖZ

Depresyon dünya genelinde oldukça yaygın bir hastalıktır ve yaklaşık 300 milyon insanı etkilemektedir. Üzüntü, keyif alınan aktivitelere ilgi kaybı ve yaşam aktivitelerini yürütememe ile karakterize olan depresyon ülkemizde yaklaşık her onbir kişiden birinde görülmektedir. Depresyonun etiyolojisi ve fizyopatolojisine ilişkin birçok araştırma yapılmasına karşın bu hastalığın tam nedeni henüz belirlenememiştir. Depresyonun oluşmasında genetik, biyokimyasal, psikodinamik ve toplumsal-çevresel etkenlerin rolü olduğu bilinmektedir. Tüm bu biyolojik ve çevresel faktörlerin yanı sıra bireyin beslenme alışkanlıkları da var olan depresyon ile ilişkilidir ve depresyon riskini artırabilmektedir. Beslenme; iştah, uyku, enerji alımı, nörogenezis, ödül mekanizmaları, bilişsel işlev ve ruh hali gibi depresyon ile ilişkili birçok beyin fonksiyonu üzerinde etkin role sahiptir. Diyet örüntüsü, makro besin ögeleri alımı ve türü, çeşitli mikro besin ögeleri depresyon ile ilişkili olabileceği bildirilmiştir. Özellikle n-3 yağ asitleri, B12, folat ve D vitamininden zengin yeterli ve dengeli beslenmenin depresyon riskini azaltabilmektedir. Depresyon tedavisinde beslenmenin ve besin desteklerinin etkinliği ve yeri hala tartışmalı konulardan biridir. Bu derleme diyet örüntüsü, çeşitli makro ve mikro besin ögeleri ve depresyon arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Depresif Bozukluklar, Besin Ögeleri, Beslenme Alışkanlıkları

Depression and Nutrition

Abstract

Depression is a very common disease worldwide and affects approximately 300 million people. Depression, which is characterized with sadness, loss of interest in enjoyable activities and inability of carrying out daily activities, is seen in approximately one in eleven people in our country. Although many studies have been conducted on the etiology and pathophysiology of depression, the exact cause of this disease has not been determined yet. Genetic, biochemical, psychodynamic and social-environmental factors are known to play a role in the development of depression. All these biological and environmental factors, the nutritional habits of the individual are related to depression and can increase risk of depression. Nutrition has an active role in many brain functions associated with depression such as appetite, sleep, energy intake, neurogenesis, reward mechanisms, cognitive function and psychological state. Dietary patterns, intake and type of macronutrients and various micronutrients have been reported to be associated with depression. An adequate and balanced diet in particular rich in n-3 fatty acids, B12, folate and vitamin D may reduce the risk of depression. The effectiveness and place of nutrition and nutritional supplements in depression treatment is still a controversial issue. This review has performed to determine the relation between dietary pattern, various macro and micro nutrients and depression.

Keywords: Depressive Disorders, Nutrients, Nutritional Habits

Dermoskopik İnceleme ile Tanı Konulan Bir Kene Isırığı Olgusu: Parazitik Deri Hastalıklarında Dermoskopinin Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk Elmas

ÖZ

Dermoskopi, dermatolojide neoplastik ve neoplastik olmayan bir çok deri hastalığının tanısında kullanılan, girişimsel olmayan, pratik ve etkili bir tanı aracıdır. Dermoskopi, son yıllarda skabyez, pediculosis gibi parazitik deri hastalıklarının tanısında da kullanılmaya başlanmıştır. 8 yaşında kız çocuğu, kliniğimize boyun ön yüzde sivilce yakınması ile başvurdu. Anamnezde ebeveynler, lezyonu 2 gün önce farkettiklerini ve herhangi bir değişiklik göstermediğini ifade ettiler. Hastanın bilinen ek bir hastalığı yoktu. Fizik muayenede boyun ön bölümde lokalize, yaklaşık olarak 3 mm çapında, sarı-yeşil renkte papüler lezyon saptandı. Lezyona yönelik dermoskopik incelemede ise yeşil renkte, üzeri düz ve iyi sınırlı, periferinde sarı çıkıntılar içeren görüntü mevcuttu. Hastaya mevcut görünümle kene ısırığı tanısı konuldu. Kene iple çıkarma yöntemi ile uzaklaştırıldı. Hastanın istenen tetkikleri normal sınırlardaydı. Takibinde herhangi bir anormallik saptanmadı. Bu bildiride, olgumuz ectoparazitik deri hastalıklarında dermoskopinin tanıda önemi temelinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dermoskopi, Kene, Parazit

Destek Nutrientlere Yeni Yaklaşımlar: Prostat Kanserinde Anti-Proliferatif Etkilere ve Oksidatif Hasara Neden Olurlar

Ra. Fatih Kar - Ra. Ceyhan Hacıoğlu - Ra. Sedat Kaçar - Prof. Ph.D. Varol Şahintürk - Prof. Ph.D. Güngör Kanbak

ÖZ

Prostat kanseri, erkeklerde en yaygın ikinci kanser olup, yılda yaklaşık olarak teşhis edilen milyonlarca yeni vaka ile batı ülkelerinde yaklaşık altı kat daha fazla insidansa sahiptir. Birçok çalışma, prostat kanseri hastaları arasında tamamlayıcı ve alternatif ilaç kullanımının yaygın olduğunu ve vitamin, destek ve spesifik gıdaların kullanımı hastalığın prognozunda olumlu sonuçlar verdiği saptanmıştır. Bu nedenle, bu çalışmada, ticari olarak satılan Male Multiple diyet takviyesinin insan prostat kanser hücre hattı (DU145) üzerinde etkilerinin araştırılmasını amaçladık. Male Multiple destek nutrientinin hücre proliferayonu üzerindeki etkilerini belirlemek için 3- (4, 5-dimetiltiyazol, 2-il)-2,5-difenil tetrazolyum bromür (MTT) reaktifi kullanılmıştır. Kanser hücre lizatlarındaki lipit peroksidasyonunu belirlemek için malondialdehid (MDA) seviyeleri ölçülmüştür. DU145 hücre hattının glutatyon (GSH) içerikleri, 5,5'-ditiobis nitrobenzoik asitin sülfhidril grupları arasındaki tepkimeye dayanan kolorimetrik bir ölçüm yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Ayrıca, prostat kanser hücrelerindeki peroksidatif durumu göstermek için de katalaz (CAT) aktivitesinin ölçümü yapılmıştır. Male Multiple, DU145 kanser hücreleri üzerinde doza bağımlı antiproliferatif bir etki göstermiştir. MTT analizi sonrasında Male Multiple'nin 1,06 mg/ml dozunun, hücrelerin %50'sini öldürdüğü bulunmuştur. Male Multiple'nin DU145 hücre hattında, MDA ve GSH seviyelerinde artışa neden olarak hücrelerdeki oksidan yükü arttırdığı da belirlenmiştir. Ayrıca, Male Multiple CAT aktivitesinde istatiksel olarak anlamlı olmayan bir düşüşe neden olmuştur. Sonuç olarak, Male Multiple'nin DU145 hücre hattında oksidatif hasarı tetikleyerek hücre proliferasyonunu düşürdüğü bulunmuştur. Male Multiple'nin destek nutrient olarak prostat kanserli hastalarda kullanılabilmesi için daha titizlikle tasarlanmış moleküler araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Prostat, Du145, Male Multiple, Destek Nutrient

New Approaches to Supplementary Nutrients: They Give Rise to Anti-Proliferative Effects and Oxidative Damage in Prostate Cancer

Abstract

Prostate cancer is the second most common cancer in men and has approximately six times more incidence in western countries with millions of new cases diagnosed annually. Many studies have shown that the use of complementary and alternative medicines is common among patients with prostate cancer, and the use of vitamins, supplements and specific foods yields positive results in the prognosis of the disease. Therefore, in this study, we aimed to investigate the effects of commercially available Male Multiple dietary supplementation on human prostate cancer cell line (DU145). 3-(4, 5-dimethylthiazole, 2-yl)-2,5-diphenyl tetrazolium bromide (MTT) reagent was used to determine the effects of male multiple support nutrient on cell proliferation. Malondialdehyde (MDA) levels were measured to determine lipid peroxidation in cancer cell lysates. Glutathione (GSH) contents of DU145 cell line were determined using a colorimetric measurement method based on the reaction between the sulfhydryl groups and 5,5'-dithiobis nitrobenzoic acid. In addition, catalase (CAT) activity was measured to show the

peroxidative status in prostate cancer cells. Male Multiple showed a dose-dependent antiproliferative effect on DU145 cancer cells. After MTT analysis, it was found that the dose of 1.06 mg / ml of Male Multiple killed 50% of the cells. It has also been determined that male multiple increases the oxidant burden in cells by causing an increase in MDA and GSH levels in the DU145 cell line. Male Multiple also caused a statistically insignificant decrease in CAT activity. In conclusion, Male Multiple was found to decrease cell proliferation by stimulating oxidative damage in DU145 cell line. In order to use Male Multiple as a support nutrient in prostate cancer patients are needed more meticulously designed molecular research.

Keywords: Prostate, Du145, Male Multiple, Support Nutrient

Dikloro-(N-(Pirolidinoetil)benzimidazol)-(Hekzametilbenzen)rutenyum (II)'un MCF-7 İnsan Meme Kanser Hücre Hattı Üzerine Sitotoksik Etkisi

Ms. Melisa Süllü - Asst. Prof. Ph.D. Serap Şahin-Bölükbaşı – Asst. Prof. Ph.D. Neslihan Şahin

ÖZ

Kanser dünya çapında ciddi ölüm oranlarına neden olan hastalıklardan biridir. Meme kanseri, kadınlar arasında en sık rastlanan kanserdir. Bu nedenle, meme kanseri için yeni anti-kanser ilaç bileşenlerinin elde edilmesi sağlık açısından büyük önem taşımaktadır. Çalışmaların çoğu organometalik bileşiklere odaklanmıştır. Bu çalışma, MCF-7 insan meme kanseri hücreleri ve L-929 sağlıklı fibroblast hücrelerinde dikloro- (n- (pirolidinoetil) benzimidazol) - (hekzametilbenzen) rutenyumun sitotoksik etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bileşiğin 24, 48 saat ve 72 saat sonunda 3- (4,5-dimetiltiazol-2-il) -2,5-difeniltetrazolyum bromür (MTT) boyamasını değiştirme özelliği değerlendirilerek yapılmıştır. Ayrıca, bileşiğin sağlıklı ve kanser hücreleri arasında seçici olup olmadığı da değerlendirilmiştir. Hücreler, DMEM ortamında (FBS% 10 +% 1 antibiyotikler) büyütülmüş, hücre yoğunluğu 100.000 hücre/ml olacak şekilde 96 oyuklu plakalara ekilmiş. ve bileşiğin 24, 48 ve 72 saat uygulaması için farklı konsantrasyonları (DMSO'da 30-500 uM) eklenmeden önce 24 saat büyümeye bırakılmışlardır. Bileşiğin IC50 değerleri GraphPad Prism 7 kullanılarak hesaplanmıştır. Bileşik, MCF-7 hücre hatlarında MTT boyanmasında derişim ve zamana bağlı azalmaya neden olmuştur. Bileşiğin; L-929 hücrelerindeki tüm zaman noktaları için IC50 değerleri >500 µM iken, MCF-7 hücrelerinde 24., 48. ve 72. saatler sonra IC50 değerleri sırasıyla;>500 µM, 245 µM ve <30 µM olarak gözlenmiştir. Bileşiğin, 48. ve 72 saatlerde sağlıklı ve kanser hücreleri arasında seçici olduğu da gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: MCF-7, Rutenyum, Benzimidazol, P-Simen, MTT

Cytotoxic Effect of Dichloro- (N- (Pyrrolidinoethyl) Benzimidazole) - (Hekzamethylbenzen) Ruthenium (II) On Mcf-7 Human Breast Cancer Cell Line

Abstract

Cancer is one of the diseases that cause serious death rates worldwide. Breast cancer is the most common diagnosed cancer among women. Therefore, obtaining new anti-cancer drug components for breast cancer is of great importance in terms of health. Many of the studies has focused on organometallic compounds. The present study was designed to determine cytotoxic effects of dichloro- (n- (pyrrolidinoethyl)benzimidazole)-(hekzamethylbenzen)ruthenium in MCF-7 human breast cancer cells and L-929 non-cancerous fibroblast cells. This was done by assessing their ability to alter 3-(4,5-dimethylthiazol-2-yl)-2,5-diphenyltetrazolium bromide (MTT) staining at 24h, 48h and 72h. It was also assessed that whether the compound was selective between healthy and cancer cells. Cells were grown in DMEM media (FBS 10% + 1% antibiotics) and seeded in 96-well plates with a seeding density of 100,000 cells/ml and allowed to grow 24 h prior to dosing different concentrations (30-500 µM in DMSO) of compounds for 24, 48 and 72 hrs. IC50 values for compound were calculated of GraphPad Prism 7. Compounds caused concentration and time-dependent decreases in MTT staining in MCF-7cell lines. The IC50 values of compound for all time points in the L-929 cells were found to be >500 µM, while IC50 values in MCF-7 cells after 24 h, 48 h and 72 h were observed >500 µM, 245 µM and <30 µM respectively. It was also observed that the compound was selective between healthy and cancer cells at 48 and 72 hrs.

Keywords: MCF-7, Ruthenium, Benzimidazole, P-Cymen, MTT

Diş Hekimliğinde Adeziv Sistemler ve Güncel Sınıflandırılması

Arş. Gör. Sevim Atılan - Dr. Öğr. Üyesi Derya Sürmelioğlu

ÖZ

Günümüzde estetik onarımlardaki gelişmeler, diş hekimliğinde bağlayıcı sistemlerdeki gelişmeleri de hızlandırmıştır. Diş hekimliğinde uzun ömürlü bir restoratif tedavi yapabilmek için sert dokular ile restoratif madde arasındaki adezyonun sağlam ve yüksek bağlantı değerlerinde olması gerekmektedir. Bu nedenle üretici firmalar iyi bir adaptasyon için ideal adeziv sistemi ve adeziv tekniği bulmaya çalışmaktadırlar. Adeziv sistemler sürekli gelişim gösterdiğinden sınıflandırmaları da değişim göstermektedir. Son olarak geliştirilen 8. Jenerasyon adeziv sistemler ince film kalınlığı ile birlikte bir çok kullanım kolaylığı sunmaktadır. Adeziv restoratif materyallerin diş yüzeyine bağlanması esas olarak inorganik diş yapısı ile sentetik rezinin yer değiştirmesi sonucu meydana gelir. Bu durum diş yapısının mine ve dentin komponentleri için farklılık gösterir. Adezyonu sağlamak amacıyla kullanılan tekniklerden total-etch sistemlerle elde edilen bağlanma kuvvetlerinin, özellikle mineye bağlanmada, halen self-etch sistemlere üstün oldukları gözlenmektedir. Bununla birlikte, self etch sistemlerin de, kolay uygulanma ve uygulama zamanını kısaltması gibi avantajları bulunmaktadır. Adeziv sistemlerdeki gelişmeler hala devam etmekle birlikte diş hekimlerinin bu gelişmeleri düzenli takip ederek uygun materyali tercih etmeleri gerekmektedir. Böylece restorasyonun klinik başarı oranı ve hasta memnuniyeti de artacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adeziv Sistemler, Adezyon, Total-ETCH, Self-ETCH

Diş Hekimliğinde EFT

Dr. Nuran Özyemişci Cebeci

ÖZ

Diş Hekimliğinde EFT Günümüzde hastalara holistik yaklaşım gittikçe popülerleşmektedir. İnsanın beden, akıl ve ruhun dairesel etkileşimi altında olmasının esas alındığı bu yaklaşım hastalıklarda "biyopsikososyal model"in kullanılmasını gerektirir. Bu model kapsamında kullanılabilen EFT (Emotional Freedom Technique, Duygusal Özgürleşme Tekniği) tekniği aynı zamanda bir enerji psikoterapi çeşididir. Batı psikoterapisi ile Çin akupunkturu prensiplerini birleştiren EFT'nin, kronik hastalıklardaki etkisini inceleyen bir çok araştırma vardır. Diş hekimliğinde EFT'nin kullanımı ile ilgili bir literatür henüz yoktur. Bu teknik ile diş hekimliğinde nelerin yapılabileceği, hekime ve hastaya nasıl yardımcı olunabileceği geniş bir araştırma konusudur. Bu sunumda EFT'nin diş hekimliğinde potansiyel kullanımı tartışılacaktır. Aynı zamanda sağlık çalışanlarını EFT eğitimi konusunda motive etmek amacıyla küçük bir uygulama yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Diş Hekimliği, Eft

Diyabetik Hastada Nadir Görülen Raoultella Plantıcola Bakteriyemisi

Asst. Prof. Ph.D. Fatih Oner

ÖZ

Raoultella planticola aerobik, hareketsiz, kapsüllü, gram negatif basil olup ilk kez 1980'li yıllarda tanımlanmıştır ve Klebsiella ailesine dahil edilmiş, 2001 yılında itibaren yeni bir tür olarak Enterobacteriaceae ailesinin içine dahil edilmiştir. İnsanlarda %9-18 oranında görülmekte olup özellikle idrar, gayta ve balgamda kolonize olur.Vakaların %82,4'ü immun sistemi baskılanmış kişilerde görülmüştür. Vaka:70 yaşında erkek hasta,10 gündür olan bilateral el eklemlerinde ve ayak bileğinde ağrı, şişlik, hareket kısıtlılığı, halsizlik, iştahsızlık, öksürük şikayetleri ile hastanemize yatırıldı. Hastanın Tip 2 diyabet, esansiyel hipertansiyon, hiperlipidemi ve depresyon dışında bilinen herhangi bir hastalığı yoktu. Bilateral el eklemlerinde ve ayak bileklerinde ağrı, şişlik, kızarıklık mevcuttu. Hastanın gelişinde biyokimyasal değerleri ve romatolojik belirteçleri istendi. Gelişinde ateşi olmayan fakat bakılan rutinlerinde C reaktif protein (CRP):7,1, sedimantasyon(ESR):55, D dimer:1677 ve hemogramı normal sınırlarda saptanan hastanın kan ve idrar kültürleri gönderildi. Kan kültürlerinin gönderilmesinden itibaren 14. saatte R.planticola kan kültürlerinde üredi. Yapılanan mikrobiyogramında bakterinin ampisilin direnci dışında tüm antibiyotiklere duyarlı olduğu saptandı. Kan kültüründe R. planticola üreyen hastanın altta yatan immün sistemi baskılayan maligniteyi dışlamak ve d-dimer yüksekliğine sebep olabilecek pulmoner emboliyi dışlamak amacıyla toraks ve batın tomografileri çekildi. Malignite veya pulmoner emboli tanıları dışlandı. D-dimer yüksekliği akut faz reaktanı artışı olarakdeğerlendirildi. Hastanın serumunda Romatoid faktör (RF) 103 IU/ml ve anti siklik sitruline peptid (anti-CCP) 49,8 IU/ml olarak yüksek saptandı. R. planticola bakteriyemisi için ciprofloksasin tedavisi verilen hastaya artritleri dolasıyla steroid tedavisi başlandı.Tartışma:R. planticola enfeksiyonu ile ilgili literatürde 35 vaka saptanmış olup; bunlardan 7 vaka ölmüş, 24 vaka da altta yatan malignensi saptanmıştır.R. planticola enfeksiyonu daha çok immün sistemi baskılanmış hastalarda görülen bir enfeksiyon olmasına rağmen diyabet gibi immün sistemi hafif baskılanmış hastalarda R. planticola enfeksiyonunun neden olduğu vakalar izlenmiştir. Hastanın CRP ve ESR yüksekliği nedeniyle yatışında alınan kan kültüründe R. planticola üremesi ile, gönderilen romatolojik testlerinde RF ve anti-CCP pozitifliğinin saptanmasının insidental bulgular olduğu düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik, Raoultella Plantıcola, bakteriyemi

A Case of Raoultella Planticola Bacteremia in a Diabetic Patient

Abstract

R. planticola is an aerobic, immobile, encapsulated gram negative rod bacteria which was first reported at 1980s and classified in Klebsiella family.Patient:70 years old male was applied as outpatient to our department with the complaints of pain, swelling, morning stiffness of joints of hands and ankles symmetrically, fatigue and anorexia. The patient had a history of diabetes mellitus, hypertension, hyperlipidemia and depression. Tenderness and effusion were found basically on proximal interphalangeal and ankle joints symmetrically without redness. Routine laboratory tests and serological markers were performed. The patient had no fever at presentation; his laboratory test revealed a normal whole blood test and increased inflammatory markers as follows: CRP: 7,1mg/dL, ESR:55mm/h, D-dimer:1677ng/mL. Since he had

nonspecific complaints beside the complaints of arthritis, we also perform the blood and urine cultures of the patient. On 14th hours of cultures, both two sets of blood cultures were found to be positive for R. planticola. No bacteria grew in the urine culture. Bacteria was susceptible to all antibiotics except ampicilin.Since R. planticola grew on blood cultures, In the blood tests, rheumatologic markers increased namely Rheumatoid Factor(RF):103 IU/mL and anti-CCP: 49,8 U/mL. We started ciprofloxacin for the treatment of R. planticola bacteremia and steroids for the treatment of rheumatoid arthritis(RA).Our patient was a mild immunocompromised due to his diabetes but he had no malignancy or drug usages that cause immunodeficiency. We started ciprofloxacin therapy and steroid therapy together and we postponed starting DMARDS for RA after antimicrobial therapy of R. planticola. If we assumed the increase in ESR and CRP values to his rheumatologic disease and didn't perform the cultures of the patients; maybe R. planticola bacteremia would progress and cause bad results for the patient.

Keywords: Raoultella Planticola, Bacteremia, Diabet

Diz Osteoartritinde Ultrason ve Zeytinyağı Fonoforez Tedavilerinin Etkinliğinin Karşılaştırılması

Asst. Prof. MD. Mustafa Fatih Yaşar

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı diz osteoartrit tedavisinde kullanılan ultrason (US)+jel ile zeytinyağı fonoforezinin etkinliğini karşılaştırmaktır. Materyal ve Metod: Yaş ortalaması 60,1 ± 7,78 olan diz osteoartrit tanılı 20 hasta randomize olarak iki gruba ayrıldı. Birinci gruba (n:10) 1,5 W/cm2, 1 MHz dozda, 10 seans, iletici ajan olarak akuasonik jel kullanılarak US tedavisi uygulandı. İkinci gruba (n:10) ise 1,5 W/cm2, 1 MHz dozda, 10 seans zeytinyağı+jel kullanılarak fonoforez tedavisi uygulandı. Her iki gruba da US tedavisine ek olarak hotpack+tens tedavileri uygulandı. Hastalar ilk muayenelerinde vizüel anolog skala (VAS), Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC) ve 3 metre kalk-yürü testi ile değerlendirildi. On seans tedavi sonrasında VAS, WOMAC ve 3 metre kalk-yürü testi tekrarlanıp, tedavi öncesi ile tedavi sonrası sonuçları karşılaştırıldı. Bulgular: Bireylerin ölçümlerinin tedavi öncesi ve tedavi sonrası skorları arası farklarının gruplara göre analiz edilmesi sonucunda; WOMAC değerlerinde fonoforez grubunda 22,08 birimlik bir değişim görülürken, kontrol grubunda 18,24 birimlik bir değişim görülmüş ve gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır (p=0.454). VAS değerleri fonoforez grubunda 3,37 birimlik bir azalma görülürken, kontrol grubunda 2,37 birimlik bir azalma görülmüştür ve gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır (p=0.434). Üç metre kalk yürü testi sürelerinde fonoforez grubunda 1,74 birimlik fark, kontrol grubunda ise 2,37 birimlik fark görülmüştür ve gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır (p=0.691). Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmada diz osteoartritinde konvansiyonel tedaviye ek olarak ultrason uygulaması esnasında fonoforez yöntemiyle uygulanan linooleik asit içeren zeytin yağının osteoartirit semptomları üzerinde konvansiyonel gruba göre etkinliğinin olmadığı bulunmuştur. Zeytinyağında bulunan iyonlarının fonoforezle dokuya geçişinde değişiklik olup olmadığı ve deriden emilen miktarın kapsüler yapıyı geçerek eklem içi etkinliğinin olup olmadığı bilinmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Zeytinyağı,fonoforez,diz Osteoartrit,ultrason

Comparison of Efficacy of Ultrasound and Olive Oil Phonophoresis Treatments in Knee Osteoarthritis

Abstract

Objective: The aim of this study is to compare the efficacy of olive oil phonophoresis with ultrasound (US) + gel using in the treatment of knee osteoarthritis.. Methods: Twenty patients with knee osteoarthritis with a mean age of 60,1 ± 7,78 were randomly divided into two groups. In the first group (n: 10) 1.5 W / cm2, a dose of 1 MHz , 10 sessions, US treatment was performed using an aquasonic gel as the transmittor agent. The second group (n: 10) was treated with phonophoresis using 1.5 W / cm2, 1 dose of olive oil + gel for 10 sessions. In both groups, Hotpack + TENS treatments were applied in addition to US treatment. Patients were assessed by visual analogue scale (VAS), Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC) and a 3-meter Timed UP&GO (TUG) test at the first examination. After ten sessions of treatment, VAS, WOMAC and a 3-meter TUG test were repeated and compared before and after treatment. Results: As a result of analyzing the differences between individuals' pre-test and post-test scores according to the groups; In the WOMAC values, the phonophoresis

group showed a change of 22.08 units, whereas the control group showed a change of 18.24 units and there was no significant difference between the groups (p = 0.454). A reduction of 3.37 units were observed in VAS values in the phonophoresis group and 2.37 units in the control group and there was no significant difference between the groups (p = 0.434). There was a difference of 1.74 units in the phonophoresis group and 2.37 units in the control group during the three-meter TUG test, and there was no significant difference between the groups (p = 0.691). Conlusions: In this study, in addition to conventional treatment of knee osteoarthritis, it was found that osteoarthritis symptoms of olive oil containing linoleic acid applied by phonophoresis method during ultrasonication have no effect compared to conventional group. It is not known whether the diffusion of ions in the olive oil to the tissue are changed by phonophoresis and whether the absorbed amount can be passed beyond the capsular tissue and has any intra-articular activity.

Keywords: Knee Osteoarthritis, Olive Oil,phonophoresis, Ultrasaund

Duchenne Musküler Distrofisi Tanı ve Tedavi Yöntemleri

Arş. Gör. Dr. Medine Karadağ Alpaslan

ÖZ

Duchenne müsküler distrofisi (DMD), nadiren kadınları etkilese de, esas olarak erkeklerde ortaya çıkan, ve en sık görülen bir kas distrofisidir. Hastalık 1/3600 erkek canlı doğumda bir görülür. DMD, X'e bağlı resesif formda kalıtılır, ancak bazen aile öyküsü olmayan bireylerde de görülebilir. DMD, iskelet ve kalp kaslarının progresif zayıflığına ve atrofisine neden olur. Hastalığın klinik belirtileri doğumda mevcut olmayıp ilk belirtiler üç yaş civarı ortaya çıkmaktadır. DMD'li çocukların çoğu 10 yaş civarında tekerlekli sandalye mahkûm olmaktadır. Kalp ve solunum kas problemleri gençlik döneminde başlayıp yaşamı tehdit eden ciddi komplikasyonlara yol açar. DMD hastalığı X kromozomunun kısa kolunun 21.2-21.1 bölgesinde lokalize olan distrofin genindeki mutasyonlardan kaynaklanır. Distrofin geninde bugüne kadar 7000'e yakın farklı mutasyon keşfedilmiştir. Distrofin esas olarak iskelet ve kalp kası hücrelerinde üretilir, ancak beynin belirli kısımlarında nöronlarda da az miktarda bulunur. DMD için bilinen kesin bir tedavi metodu olmasa da, semptomların kontrolüne yardımcı olabilecek tedaviler mevcuttur. Yapılan birçok çalışma hastalık için güvenilir hızlı etkin yeni tedavi yöntemleri geliştirmek içindir. Bu derlemede DMD, genetik ilişkisi ve yeni genetik tabanlı tedavi yöntemleri hakkındaki veriler tartışılacaktır. Bunun için ilgili anahtar kelimeler PubMed ve Google Scholar yayınlarında taranacaktır. Sonuç olarak yapılan çalışmalar ve elde edilen veriler sayesinde DMD'yi yönetmeye yönelik mevcut girişimlerin daha etkili ve başarılı olarak kullanılması, özellikle hedefe yönelik tedavi öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: Antisense oligonükleotit, distrofin, duchenne musküler distrofi, ekzon atlama

Diagnosis and Treatment Methods of Duchenne Muscular Dystrophy

Abstract

Although it rarely affects women, Duchenne muscular dystrophy (DMD) is the most common muscular dystrophy that occurs in men. The disease incidence is 1/3600 male live birth. Although, it is inherited in X-linked recessive form, could be seen in individuals with no family history. DMD causes progressive weakness and atrophy of the skeletal and cardiac muscles. The clinical symptoms of the disease are not present at birth and the first symptoms occur around three years of age. Most children with DMD are convicted of wheelchairs at the age of 10 years. Heart and respiratory muscle problems start in youth and lead to life-threatening serious complications. DMD disease is caused by mutations in the dystrophin gene located in short arm of the X chromosome 21.2-21.1 region. Up to 7000 different mutations have been discovered to date in the dystrophin gene. Dystrophin is mainly produced in the skeletal and cardiac muscle cells, but in certain parts of the brain there is also a small amount of dytrophin presents in neurons. Although there is no definitive treatment method for DMD, there are treatments that can help control the symptoms. Many studies have been done to develop reliable new methods of treatment that are safe and effective for the disease. In this review, recent data about DMD, genetic relationship and new genetics-based treatment methods will be discussed. Related keywords will be screened in PubMed and Google Scholar publications. As a result of the studies and the data obtained, it is foreseen that the current attempts to manage DMD are used more effectively and successfully, especially for targeted treatment.

Keywords: Antisense oligonucleotide, duchenne muscular dystrophy, dystrophin, exon skipping

Dudak Damak Yarıkları ve Multidisipliner Tedavileri

Ph.D. Ebru Küçükkaraca

ÖZ

Dudak damak yarıkları en sık görülen konjenital anomalilerden biridir. Dudak ve damak yarıkları bir gelişim anomalisi olup, üst çene kemiği ve ağız tavanını oluşturan yumuşak doku ve kemik dokularını meydana getiren embriyonik uzantıların yetersiz birleşmesinden ileri gelmektedir. Etyolojisi kalıtsal ve çevresel multifaktöriyel değişkenlerle belirlendiğinden dağılımı coğrafya, ırk ve cinsiyet gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak değişmektedir. Dudak ve damak yarıklarının tedavisi gerçek anlamda bir ekip çalışmasını gerektirir. Bu ekip içerisinde ortodontist, plastik ve rekonstrüktif cerrah, maksillo fasiyal cerrah, kulak burun boğaz uzmanı, konuşma terapistinin bulunması hastaya yapılacak olan tedavinin başarısını etkileyecektir. Dudak damak yarıklı bebeklerin tedavisinde ana hedef yarık olan burun, dudak, alveol ve damak kısımlarını normal anatomisine kavuşturmaktır. "Pasif erken maksiler ortopedik tedavi" ile cerrahi müdahale öncesi doku büyümesi stimüle edilip, palatal defektin kapanması sağlanır. Bu tedaviler daha sonra yapılacak primer (dudağın ve damağın kapatılması) ve sekonder (dudak, burun onarımı, sekonder alveolar kemik grefti, damak fistüllerinin kapatılması, faringeoplasti,rinoplasti, ortognatik cerrahi) cerrahi tedavileri kolaylaştırmaktadır. Palatal cerrahinin tipi ve zamanlaması, alveolar greftleme işlemleri ve ortodontik tedaviler kraniyofasiyal morfolojiyi etkilemektedir. Bu nedenle dudak damak yarıklı bireylerin tedavi yöntemleri ve zamanlamalarında yaş, cinsiyet, yarık tipi ve tedavi yöntemleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Dudak Damak Yarıkları, Pasif Erken Maksiller Ortopedik Tedavi, Hotz Plağı, Pnam Apareyi

Cleft Lip and Palate and Multidisciplinary Treatments

Abstract

Cleft lip and palate is one of the most common congenital anomalies. Cleft lip and palate is a developmental anomaly, is formed by the inadequate fusion of embryonic processes that form soft tissue and bone tissues that form the maxilla and palate. As its etiology is determined by hereditary and environmental multifactorial variables, its distribution varies depending on various factors such as geography, race and gender. Treatment of cleft lip and palate requires a real team work. The presence of orthodontists, plastic and reconstructive surgeons, maxillo facial surgeons, otolaryngologists and speech therapists in the team will affect the success of the treatment. The main object in the treatment of cleft lip and palate babies is the cleft nose, lip, alveolar and palate sections. Before surgical intervention,"passive early maxillary orthopedic treatment" stimulates tissue growth and closure of the palatal defect. These treatments will facilitate the surgical treatment of the primary (lips and palate closure) and secondary (lips, nose repair, secondary alveolar bone graft, palate fistula closure, pharyneoplasty, rhinoplasty, orthognathic surgery). The type and timing of palatal surgery, alveolar grafting and orthodontic treatments affect the craniofacial morphology. For this reason, age, gender, cleft type and treatment methods should be taken into consideration in the treatment methods and timing of the patients with cleft lip and palate.

Keywords: Cleft Lip and Palate, Passive Early Maxillary Orthopedic Treatment, Hotz Plate, Pnam Appliances

Ebelik Öğrencilerinin Liderlik Yönelimleri

Dr. Öğr. Üyesi Rana Can - Dr. Öğr. Üyesi Rabiye Erenoğlu –
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Tambağ - Dr. Öğr. Üyesi Semra Akköz Çevik

ÖZ

Giriş ve Amaç: Çalıştığı kurumda ebe, doğum öncesi, sırası ve sonrası annenin ve bebeğin bakım sürecinde etkin rol almakta ve kimi acil durumlarda karar verici rolü üstlenmektedir. Dolayısıyla eğitim gören ebe adaylarının liderlik özelliklerini bilmesi – geliştirmesi ve ekip içinde aktif olarak yer alacak bilgi ve beceriye sahip olması önem kazanmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı; ebelik öğrencilerinin liderlik özellikleri konusunda farkındalık yaratmak ve ebelik alanında ulusal ölçekte yapılan sınırlı sayıdaki çalışmalara katkı sağlamaktır. Materyal metod: Çalışmanın veri toplama aracının ilk bölümünde literatür taranarak hazırlanan soru formu; ikinci bölümünde ise Cansoy ve Turan tarafından 2015 yılında geliştirilen Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği yer almaktadır. Araştırmanın evrenini, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'nde okuyan 262 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada tüm evrene ulaşılması hedeflenmiş ancak çalışmaya katılmayı kabul eden veri toplama sürecinde derslere devam eden 213 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışma verilerinin değerlendirilmesinde frekans dağılımı, Independent Sample t Test, One-Way Anova ve Tukey HSD testi kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmada yaş ortalaması 20,71; % 31,50 birinci sınıf öğrencisi; % 46,90'ının akademik başarısı orta; % 48,80'i Anadolu lisesi mezunu; % 51,60'ında akademik ortalaması 2,50'nin üzerinde, ölçekten alınan ortalama toplam puan 159,77'dir. Ölçek toplam puan ve alt boyut puan ortalamaları ile yaş, akademik ortalama, sınıf ve çalışma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$) . Çalışmada cronbach alfa değeri 0.93 bulunmuştur. Sonuç: Katılımcıların toplam puan ortalaması ortanın üzerinde olduğu; son sınıfta puan ortalamasının daha yüksek olduğu ve yaş arttıkça ölçek toplam puan ve ölçek alt boyutları puan ortalamalarının yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ebelik, Liderlik Özellikleri, Öğrenci

Ebelikte Temel Kavramların Görselleştirilmesi Çalışması

Öğr. Gör. Dr. Nazan Çakırer Çalbayram – Arş. Gör. Duygu Öztaş – Prof. Dr. Sibel Erkal İlhan

ÖZ

Giriş: Öğrencilerin kendi hazırladıkları materyaller ile derse yönelik çalışmaları, materyalin hazırlanma aşamasında bilişsel, materyalin üretilme aşamasında motor (devinişsel), materyalin tamamen hazırlanıp ortaya çıkarılması ve sunumunda ise duyuşsal öğrenme becerilerini geliştirmektedir. Bu da öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Yöntem: Tanımlayıcı türde yapılan çalışmanın amacı, ebelik öğrencilerinin görselleştirme yöntemini kullanarak oluşturdukları bakım demetleri ile kavramlar arasındaki bağlantıları belirlemektir. Araştırma evrenini Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümünde öğrenim gören 217 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiştir. Öğrencilere 45 temel mesleki kavram ile ilgili 20 saat eğitim verildikten sonra "ebelikte kullanılan temel kavramların düşünülmesi ve kendi bakım kavramları demetini oluşturmaları" istenmiştir. Bir hafta öğrencilerin hazırlık yapmaları istenmiş sonra kavram demetleri ve resimler toplanarak araştırmacılar tarafından analiz edilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin bakım demetinde yer alan ifadeleri dört grupta toplanmıştır. Bunlar etik, ebenin kişilik özellikleri, temel bakım ve mesleki kavramlardır. Etik ile ilgili olarak en çok kullanılan kavramlar sırasıyla mahremiyet, biyoetik, adalet, eşitlik ve yararlılıktır. Ebenin kişilik özellikleri ile ilgili kavramlardan en çok güvenilirlik, saygı, ve sevgi olarak ifade edilmiştir. Öğrenciler temel bakım kavramlarından sırasıyla; kadın olma, beden imajı, ölüm-kayıp-yas, sağlık ve çevre kavramları vurgulanmıştır. Meslekle ilgili kavramlardan ise bağımlılık-bağımsızlık, farkındalık, profesyonellik, ümit-ümitsizlik, güç-güçsüzlük, iletişim, umurunda olma, anksiyete, mesleki değerler ve korku kavramları sıklıkla vurgulanmıştır. Öğrenciler materyallerinde birden fazla renk kullanmış olup en sık kullanılan beş renk siyah, yeşil, kırmızı, mavi ve beyazdır. Öğrencilerin görsel materyallerinde birden fazla figür kullanılmış olup en çok ağaç, kadın, anne/gebe kadın, bebek ve çiçek figürü kullanmıştır. Sonuç ve Öneriler: Ebelik öğrencileri ile yapılan temel mesleki kavramların görselleştirilmesi çalışmasında seçilen temel mesleki kavramlar özel yaşama saygı ve mesleki profesyonelliktir. Seçilen temel figürler, yaşamda üretkenlik ve yaşamın sürekliliğinde kadının önemini vurgulayan figürlerin kullanıldığı söylenebilir. Ebelik eğitiminde kavramları görselleştirme yöntemi, öğrencilerin derse katılımlarını arttırıcı ve üretkenliklerini teşvik edici bir yöntem olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ebelik Eğitimi, Görselleştirme Yaklaşımı, Kavramlar.

Echium Plantagineum'un Uçucu Yağ İçeriği ve Antimikrobiyal Özellikler Açısından İncelenmesi

Researcher Merve Badem - Researcher Sıla Özlem Şener - Researcher Şeyda Kanbolat - Researcher Nuriye Korkmaz - Researcher Nevin Ulaş Çolak - Prof. Ph.D. Ufuk Özgen - Prof. Ph.D. Rezzan Aliyazıcıoğlu - Prof. Ph.D. Şengül Alpay Karaoğlu

ÖZ

Hastalıkların tedavisinde sentetik kaynaklı antibiyotikler sıklıkla kullanılmaktadır. Fakat antibiyotiklere karşı mikroorganizmaların direnç geliştirmesinden dolayı tedavilerden verimli sonuç alınamamaktadır (1). Günümüzde araştırmacılar hastalıkların tedavisi için bitkilere yönlenmişlerdir. Antimikrobiyal özelliği bulunan bitkiler araştırılarak hastalıkların tedavisinde kullanılabilirliği incelenmektedir. Uçucu yağlar bitkilerin içeriğinde bol miktarda bulunmakta ve çeşitli kimyasal sınıflara ait sekonder metabolitlerini içermektedir (2). Günümüzde bitki kaynaklı uçucu yağlar gıda sanayisinde, ilaçlar ve kozmetik ürünlerinde kullanılmaktadır (3-5). Bazı bitkilerin içeriğinde bulunan uçucu yağların antimikrobiyal özelliği bulunmaktadır. Birçok uçucu yağ, kombinasyon halinde kullanıldığında sinerjik antimikrobiyal etkinlik göstermektedir (1). Uçucu yağların ana etki şekli Gram pozitif (+) ve Gram negatif (-) bakterilerin membran bütünlüğünün bozulmasına neden olmalarından kaynaklanmaktadır (6). Uçucu yağlar lipofilik olduğundan hücre duvarı ve hücre zarından kolaylıkla geçirilebilir. Böylece uçucu yağlar, iyonların ve hücresel içeriğin kaybı ile hücre ölümüne yol açmaktadırlar (7, 8). Bu çalışmada Echium plantagineum bitkisi uçucu yağ içeriği ve antimikrobiyal aktivitesi bakımından incelenmiştir. Trabzon bölgesinde doğal olarak yetişen E. Plantagineum bitkisi Boraginaceae familyasına aittir. Bitkinin uçucu yağ içeriği kalitatif ve kantitatif olarak SPME-GC-MS yöntemiyle incelenmiştir. Antimikrobiyal aktivitesinin belirlenmesinde ise bitkinin metanol ekstresi üzerinde agar kuyucuk difüzyon metodu çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda bitkinin uçucu yağ içeriğinde FID'de yapılan kantitatif tayinde 2-metil-Butanal, Heksanal, Tetradekan ve MS ile yapılan kalitatif tayinde Anetol, Dodekametil-Sikloheksasiloksan, Farnesen, Bisabolen, Seskikinol, Benzofuranon, 2-metil-Butanal, Heksanal ve Tetradekan bulunmuştur. Bitkinin Escherichia coli, Yersinia pseudotuberculosis, Klepsiella pneumonia subp. pneumonia, Staphylococcus aureus ve Mycobacterium smegmatis mikroorganizmalarına karşı etkili olduğu bulunmuştur. E. plantagineum uçucu yağlar bakımından zengin içeriğe sahiptir ve bitkinin hastalık etkeni olan çeşitli bakterilere karşı antimikrobiyal özelliği bulunmaktadır. Çalışmamız, çeşitli hastalıkların tedavisinde bitkinin kullanılabilirliği ile ilgili bir ön çalışma niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Echium Plantagineum, Uçucu Yağ, Antimikrobiyal, Spme-Gc-Ms

Examination of Echium Plantagineum in Point of Essential Oil Content and Antimicrobial Properties

Abstract

Synthetic antibiotics are frequently used in the treatment of diseases. However, because of the resistance of microorganisms to antibiotics, treatments may can not do effective useful results (1). Nowadays researchers are studied with plants for the treatment of diseases. Plants that have antimicrobial properties have be investigated and their utility in the treatment of diseases have been examined (2). Essential oils found in some plants have antimicrobial properties. Many essential oils show synergistic antimicrobial activity when used in

combination (1,3-5). The main effect of essential oils is that cause impairment of membrane integrity of Gram positive (+) and Gram negative (-) bacteria (6). Since essential oils are lipophilic, they can easily be passed through cell walls and cell membranes. Thus, essential oils cause cell death by loss of ions and cellular contents (7, 8). In this study, Echium plantagineum plant was examined for essential oil content and antimicrobial activity. E. plantaginum naturally growning in Trabzon belongs to the Boraginaceae family. The volatile oil content of the plant was examined by SPME-GC-MS method as quantitative and qualitative determination. In determining the antimicrobial activity, an agar well diffusion method was studied on the methanol extract of the plant. As a result of the work, 2-methyl-Butanal, Hexanal, Tetradecane were found for quantitative determination in FID and Anethole, Dodecamethyl-Cyclohexasiloxane, Farnesene, Bisabolene, Sesquicineole, Benzofuranone, 2-methyl- Butanal, Hexanal and Tetradecane for qualitative determination in MS analysis in the essential oil content of the plant. It has been found that the plant is effective against microorganisms of Escherichia coli, Yersinia pseudotuberculosis, Klepsiella pneumonia subp. pneumonia, Staphylococcus aureus and Mycobacterium smegmatis. E. plantagineum has a volatile oil-rich content and also antimicrobial properties against various bactericides that are disease-affecting. Our study is a preliminary study of the using of the plant in the treatment of various diseases.

Keywords: Echium Plantagineum, Essential Oil, Antimicrobial, Spme-Gc-Ms

Effet of Punica Granatum to Cell Survival Pathway On Breast Cancer Cell Line

Ra. Büşra Şen - Ra. Pelin Toros - Ra. Pınar Kılıçaslan Sönmez –

Asst. Prof. Ph.M. Mesut Mete - Prof. Ph.M. M.ibrahim Tuğlu

ÖZ

Breast cancer-associated mortality rate is second among women in the world and is found to be more prevalent in less developed regions.Because of this reason new therapautic approaches are needed. Punica granatum, (PG) is a medicinal plant that have many pharmacological properties. It has been powerful potential for antitumoregenic, anti-inflamatory, antioxidant, antiproliferative,antiangiogenic properties.PG is abundant for therapeutically significant constituents such as polyphenols, ellagitannins, punicic acid, flavanoids, anthocyanins and flavones and their concentration is higher than the any other fruit for example grape, blueberry etc..Erk1 is a serine/threonine kinase that found MAPKinase signal transduction pathway.This cascade responsible for the cell adhesion, cell cycle, cell survival and proliferation.PI3K is a lipid kinase that is controlled by many growth factor and responsible for many important cellular events. mTOR is a serine / threonine protein kinase that is located at a central site in intracellular signal cascades.PI3K/AKT/MTOR pathway is one of the main signaling pathways necessary to normal cellular functions.Since the mutations associated with many cancers have been detected in the pathway, PI3K/AKT/MTOR cascade is one of the most studied.The purpose of this study is investigation the effect of PG fruit on one of the significant pathway that involved in breast cancer.For this pupose MDA-MB breast cancer cell line were used and PG extract was added to cell. Effectiveness of PG on cell survival of MDA-MB cell was determined by MTT assay. Inhibition of proliferation of MDA-MB cell line in the IC50 at dose of 18.21µg/ml PG.The findings show that PG downregulated the expresion of PI3K,MTOR and ERK1.In this study PG effect the cancer cell survival via down regulating the important cell signaling protein.

Anahtar Kelimeler: Punica Granatum, Breast Cancer, PI3K, MTOR, ERK1

Effet of Punica Granatum to Cell Survival Pathway On Breast Cancer Cell Line

Abstract

Breast cancer-associated mortality rate is second among women in the world and is found to be more prevalent in less developed regions.Because of this reason new therapautic approaches are needed. Punica granatum, (PG) is a medicinal plant that have many pharmacological properties. It has been powerful potential for antitumoregenic, anti-inflamatory, antioxidant, antiproliferative,antiangiogenic properties.PG is abundant for therapeutically significant constituents such as polyphenols, ellagitannins, punicic acid, flavanoids, anthocyanins and flavones and their concentration is higher than the any other fruit for example grape, blueberry etc..Erk1 is a serine/threonine kinase that found MAPKinase signal transduction pathway.This cascade responsible for the cell adhesion, cell cycle, cell survival and proliferation.PI3K is a lipid kinase that is controlled by many growth factor and responsible for many important cellular events. mTOR is a serine / threonine protein kinase that is located at a central site in intracellular signal cascades.PI3K/AKT/MTOR pathway is one of the main signaling pathways necessary to normal cellular functions.Since the mutations associated with many cancers have been detected in the pathway, PI3K/AKT/MTOR cascade

is one of the most studied.The purpose of this study is investigation the effect of PG fruit on one of the significant pathway that involved in breast cancer.For this pupose MDA-MB breast cancer cell line were used and PG extract was added to cell. Effectiveness of PG on cell survival of MDA-MB cell was determined by MTT assay. Inhibition of proliferation of MDA-MB cell line in the IC50 at dose of 18.21µg/ml PG.The findings show that PG downregulated the expresion of PI3K,MTOR and ERK1.In this study PG effect the cancer cell survival via down regulating the important cell signaling protein.

Keywords: Punica Granatum, Breast Cancer, PI3K, MTOR, ERK1

Elit Futbolcularda Tibial Torsiyon Açılarının Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Bilen Kürklü - Ph.D. Ahmet Bayrak

ÖZ

Giriş: Torsiyon; uzun kemiklerin longitudinal olarak kendi aksı etrafında dönme şeklinde olan rotasyonel bir deformite olarak tanımlanmıştır. Tibial torsiyon, uyluk ekseni ile transmalleoller aks arasındaki açısal farkın standart deviasyonunun ötesinde olması olarak tanımlanmıştır . Tibial torsiyon açısının (TTA) değişmesi instabiliteye neden olup ön çapraz bağ yaralanmalarına yol açabilir. Ayrıca genu varum ,Q açısında artma, pesplano-valgus vb. birçok postüral bozukluklar ve osteoartrit gibi birçok alt ekstremite problemine neden olabileceği bildirilmiştir. Amaç: Koşu, sıçrama gibi tibia üzerine fazlasıyla yük bindiren futbol gibi spor branşlarında yoğun dominant alt ekstremite kullanımının alt ekstremite dizilimi üzerine etkisi olup olmadığına bireylerin tibial torsiyon açıları incelenerek bakılmıştır. Yöntem: Çalışmaya 25 profesyonel elit futbol sporcusu dahil edilmiştir. Ölçümlerde transmalleoler açı ölçümü yöntemi kullanılmıştır. Bu teknikte medial malleol ile lateral malleolün tipini birleştiren hat topuk üzerinde çizilir ve bu çizgiye dik olarak çizilen hat ile uyluk ortasından çizilen hat arasındaki açı transmalleoler açıyı verir. Bulgular: Dominant ekstremite TTA ortalaması 19,16±5,82 olarak bulunmuştur. Non-dominant ekstremite TTA ortalaması ise 15,52±6,09 olarak bulunmuştur. Dominant ve non-dominat ekstremitelerin karşılaştırılmasında ($p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı sonuç bulunmuştur. Sonuç ve tartışma: Futbolculardaki dominant, non-dominant taraf torsiyonel açı farkı futbolun tibial torsiyon üzerine asimetrik etkisini göstermektedir. Bu çalışmanın bu konuda yapılacak başka çalışmalarla birlikte tibial torsiyon kaynaklı ortopedik problemlere uygun egzersiz programı oluşturmada yardımcı olacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Tibial Torsiyon Açısı, Futbolcu

Assessment of Tibial Torsion Angles in Elite Soccer Players

Abstract

Background: Torsion is defined as a rotational deformation in long bones which is caused by a longitudinal rotation around their own axis. The fact that angular difference between femoral axis and transmalleolar axis is beyond standard deviation is also defined as tibial torsion. Any change in tibial torsion angle (TTA) causes knee instability and may lead to recurring anterior cruciate ligament injuries. Therefore, it is also stated that it might lead to many postural defects such as genu varum, increase in Q angle, pesplano-valgus etc. and many lower extremity problems such as osteoarthritis in long term. Purpose: Extreme physical activities or sports may cause extra load on tibia during jumping on or shooting with dominant lower extremity. The purpose of this study is to assess TTA of professional individuals in dominant and non-dominant extremity and to determine whether the extra load on dominant lower extremity effects the lower extremity alignment. Method: There are 25 elite soccer players in the research. It was measured with the subject lying prone, the knees flexed to 90° and ankle neutral. The centre point of each malleolus was marked and the 2 points joined by a line across the plantar aspect of the heel; this line approximated the transmalleolar axis. This transmalleolar axis test technic was used as a measurement. Result: Average TTA of dominant extremity is 19,16±5,82, while it is 15,52±6,09 for non-dominant extremity. When we compare dominant and non-dominant extremities, we found a significant statistical result ($p<0,05$). Conclusion: Dominant and non-dominant torsion angle difference in soccer players shows asymmetric effect of soccer on tibial torsion. We believe that these findings may help forming proper exercise program for orthopedic disorders caused by tibial torsion.

Keywords: Tibial Torsion Angle, Soccer Player

Endometrial Örneklemeler: Kesitsel Bir Çalışma

Asst. Prof. Ph.D. Yasemen Adalı

ÖZ

Amaç: Endometrial örnekleme tanı ve tedavi amaçlı olarak günümüzde hem işlemin kolaylığı, hem de hastanın hemen işlem sonrası günlük hayatına devam edebiliyor olması açısından sıkça kullanılan bir yöntemdir. Tanısal olarak en sık peri ya da premenapozal olgularda görülen disfonksiyone uterin kanama şikayeti ile uygulanırken, tedavi amaçlı en çok gebelik sonlandırma ve rest plasenta için kullanılmaktadır. Bu yazımızda endometrial kürataj olgularında gözlenen histopatolojik bulguları değerlendirmeyi amaçladık. Gereç ve Yöntem: Çalışmaya 2017 yılında bir üniversite hastanesi patoloji laboratuvarına gelen 348 endometrial küretaj dahil edildi. Olguların patoloji sonuç raporları ve demografik bilgileri hastane bilgi sisteminden elde edildi. Frekans analizleri SPSS 15.0 paket program ile yapıldı. Bulgular: Olguların yaş aralığı 19-85 olup ortalama yaş 49.25 + 12.06' dır (medyan 48). Olgular; tanısal yönden yetersiz, gebelik sonlandırma materyali, rest plasenta, menstruel siklusun farklı evrelerinde endometrium, eflamatuar değişiklikler ve endometrial karsinom olarak gruplandırıldı. Sonuç: 2017 yılında bir üniversite hastanesinde incelenen endometrial küretaj materyallerini kesitsel olarak değerlendiren bu çalışmada; endometrial küretaja başvurulma sebepleri olduğu kadar, önemli morbidite ve mortalite sebeplerinden biri olan endometrial neoplazi sıklığını da ortaya koymuş olduk.

Anahtar Kelimeler: Endometrium, Küretah, Endometrial Karsinom

Endotrakeal Tüp Nazogastik Tüpün İntrabronşial Yerleşimini Engelleyebilir mi? Bir Olgu Sunumu Eşliğinde Derleme.

Dr. Öğr. Üyesi Recai Dağlı

ÖZ

Giriş ve Amaç Nazogastrik tüp (NGT); gastrik dekompresyon, enteral tedavi veya beslenme amacıyla sıklıkla kullanılmaktadır. NGT çoğunlukla yatakbaşı körleme teknikle yerleştirilmektedir. Uygulama esnasında; burun kanaması ve hatta pnömotoraks gibi birçok komplikasyon görülebilmektedir. Hatalı olarak intrabronşial yerleşimi sonrası enteral beslenme fatal sonuçlanabilmektedir. Bu nedenle, hastaya endotrakeal entübasyon yapılmış olsa dahi, NGT yerleştirildikten sonra lokalizasyonu mutlaka teyid edilmelidir. NGT'ün lokalizasyonu tespiti için hem yerleştirirken hem de yerleştirdikten sonra, x-ray, kapnografi, USG veya pH metre strip gibi yöntemler kullanılabilmektedir. Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniğimizde tespit ettiğimiz bu vaka eşliğinde, endotrakeal entübasyon yapılmış olsa dahi NGT'ün intrabronşial yerleşimi olabileceğini hatırlatmak ve NGT lokalizasyonun tespiti için uygulanan yöntemleri incelemeyi amaçladık. Vaka: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Cerrahi Kliniğinde takip edilen ve laparoskopik kolesistektomi operasyonu planlanan ASA I risk grubunda, 56 yaşında kadın hastaya standart monitörizasyon yapıldı. Genel anestezi indiksüyonu sonrasında klasik macintosh laringoskop kullanılarak 7.5F numara tüp ile endotrakeal entübasyon uygulandı. Göğüs ön duvarı steteskop ile dinlendi ve endtidal karbondioksit takipleri ile endotrakeal entübasyon doğrulandı. Hastanın 6 ml/kg tidal volüm, 4 lt/dk % 50 O2+ hava akımı ve % 2 sevofluran ile anestezi idamesi sağlandı. Gastrik distansiyonu gidermek için deneyimli bir anestezi teknisyeni tarafından körleme yöntemle 14 F NGT takıldı. Planlanan ve verilen tidal volüm arasında belirgin fark tespit edildi, mekanik ventilatör kaçak alarmı verdi. Akciğer sesleri ve endotrakeal tüpün cuf basıncı kontrol edildi, patoloji saptanmadı. Trakeal alanın değerlendirilmesi için C- Mac® videolaryngoscop (Karl Storz, Tuttligen, Germany) kullanıldı. İncelemede NGT'ün endotrakeal tüpün yanından geçerek intrabronşial yerleştiği gözlendi. NGT geri çekildi, videolaringoskop eşliğinde Magil pens yardımıyla görerek özofagusa yönlendirildi. Sonuçta; endotrakeal entübasyon uygulanmış hastalara yatakbaşı körleme yöntem ile takılmış NGT'ün yerini yüksek doğrulukta tespit edecek pratik yöntemlere ihtiyaç vardır. Şuan için herbir yöntemin bazı zaafları görülmektedir. NGT'ün körleme yöntem yerine görerek takılması için videolaringoskoplar etkili bir şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Nazogastrik Tüp, İntrabronşial Yerleşim, Endotrakeal Entübasyon, Usg, Videolaringoskop

Erişkin Tonsillektomilerinde Postoperatif Ağrı ve Kanama Açısında Harmonik Bıçak ve Bipolar Koter Tekniğinin Karşılaştırılması

Prof. Dr. Mehmet Erkan Kaplama

ÖZ

Tonsillektomi pediatrik yaş grubunda olduğu kadar olmasada erişkinlerde de sık yapılan bir ameliyattır. Erişkin tonsillektomi endikasyonları; kronik enfeksiyon, tonsiller hipertrofiye ikincil üst solunum yolu obstrüksiyonu ve neoplazm şüphesi gibi durumlardır. Postoperatif dönemde ağrı ve kanama en önemli morbidite sebepleridir. Bu morbiditeleri azaltabilmek için birçok yeni tonsillektomi teknikleri ve cihazları geliştirilmektedir.Güvenli ve düşük komplikasyonlu tonsillektomi yapılabilmesi için geliştirilen teknolojilerden biri de harmonik bıçaktır. Çalışmamıza dahil edilen toplam 42 hastanın 20'sine bipolar koter tekniği ile, 22'sine harmonik bıçak tekniği ile tonsillektomi uygulanmış ve postoperatif 1.,3.,7. ve 10. günlerde boğaz ağrısı vizüel analog skala yardımıyla değerlendirilmiştir. Postoperatif kanama açısından hastalar 20 gün takip edilmiştir. Harmonik bıçak grubunda bipolar koter tonsillektomi grubuna göre postoperatif ağrı 1. ve 3. günde istatistiksel olarak anlamlı şekilde az iken, postoperatif 7. ve 10. günlerde her iki grup arasında anlamlı fark saptanmamıştır. Postoperatif ilk 24 saatte iki grupta da kanama olmamıştır. Bipolar koter grubunda postoperatif 6. ve 7. günde ve harmonik grubunda 5. ve 8. günde olmak üzere ikişer hastada postoperatif kanama olmuştu. Sonuç olarak harmonik bıçak tekniği, bipolar koter tekniğine göre erken postoperatif dönemde anlamlı şekilde daha az ağrı oluşturmadır. Fakat postoperatif kanama sıklığı açısından bipolar gruba göre bir üstünlüğü görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Tonsillektomi,harmonik Bıçak, Bipolar Koter

Erkek Kuzu Rasyonlarına Korunmuş Yağ (By-Pass Yağ) İlavesinin Rasyon Maliyeti Üzerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Hıdır Gümüş

ÖZ

Bu çalışma erkek kuzu rasyonlarına korunmuş yağ (by-pass-yağ) ilavesinin rasyon maliyeti üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada 6 aylık yaşta 14 adet ortalama 25-35 kg olan Merinos ırkı erkek kuzu kullanılmıştır. Erkek kuzular her birinde 7 adet hayvan bulunacak şekilde kontrol (K) ve deneme (D) grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Rasyonlar izokalorik ve izonitrojenik olarak ayarlanmıştır. Kontrol grubuna klasik erkek kuzu rasyonu verilmiştir. Deneme grubu rasyonun tahıl miktarı azaltılmıştır. Eksik kalan enerji korunmuş yağ ilave edilerek sağlanmıştır. Gruplara kaba yem ve konsantre yem ayrı ayrı verilmiştir. Yem tüketimi, ortalama kaba yem ve konsantre yem giderleri günlük olarak ölçülmüştür. Canlı ağırlık, canlı ağırlık artışı ve 1 kg canlı ağırlık artışı için rasyon maliyeti iki haftada bir değerlendirilmiştir. Kuzuların canlı ağırlığı, kontrol grubunda ve deneme grubunda sırasıyla 50.75 ve 50.90 kg; günlük canlı ağırlık artışı ise 0.250 ve 0.253 kg; olarak bulunmuştur. Ortalama günlük kaba, konsantre ve günlük toplam yem giderleri kontrol ve deneme gruplarında sırasıyla 0.366, 0.307; 0.985, 1.037; 1.351, 1.344 TL olarak tespit edilmiş ve bu değerler istatistik bakımdan önemli bulunmuştur ($p<0,05$). Haftalık rasyon maliyeti 1 ile 6. haftalar arasında kontrol grubunda deneme grubuna göre rakamsal olarak yüksek; 6. haftadan sonra araştırmanın sonuna kadar deneme grubunda rasyon maliyeti kontrol grubuna göre düşük olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde 1 ile 2. haftalar arasında 1 kg canlı ağırlık artışı için toplam yem maliyeti kontrol ve deneme grubunda sırasıyla iken, 10-12 haftalar arasında olarak rapor edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Erkek Kuzu, Korunmuş Yağ, Rasyon Maliyeti

The Effect of Dietary Supplementation Protected Fat (By-Pass) in Male Lambs, On Feeding Cost

Abstract

The feeding trial was conducted to evaluate the effect of dietary supplementation protected fat (by-pass) in male lambs, on feeding cost. Fourteen male lambs, weighing 25- 35 kg and 6 months age, were assigned to one of two treatments (7 animal per treatment) in a completely randomized design. Ration was formulated as isocaloric and isonitrojenic. Classical lambs ration was offered to control group. The amount of cereal was be depressed of the treatment group ration. The remaining energy was provided by-adding by pass fat. Forage and concentrated feed was given separately. Feed consumption, average forage and concentrated feeding cost was measured weekly. Body weight, daily gain and feeding cost per 1 kg of daily gain was evaluated biweekly. At the end of study final body weight in control and treatment groups, respectively as 50.75 and 50.90 kg; daily gain was 0.250 and 0.253 kg. Averaged daily forage, concentrated, total feeding cost in control and treatment groups, respectively was found significantly 0.366, 0.307; 0.985, 1.037; 1.351, 1.344 TL ($p<0.05$). From 1 and 6 weeks, feeding cost was numerically higher in control group compared to treatment group; after at the 6. week feeding cost was lower in treatment group than the control group until at the end of study. Between at the 1. and 2. weeks, feeding cost for daily gain in control and treatment groups, respectively as 3.68; 4.17 TL; between at the 1. and 2. weeks 5.73; 5.53 TL was reported.

Keywords: Male Lamb, Protected Fat, Feeding Cost

Erzincan'da Yetişen Lallemantia Canescens Bitkisinin Tirozinaz ve Kolinesteraz İnhibitör Aktivitelerinin Değerlendirilmesi

Researcher Nuriye Korkmaz - Researcher Şeyda Kanbolat – Researcher Sıla Özlem Şener - Researcher Merva Badem – Prof. Ph.D. Rezzan Aliyazıcıoğlu - Prof. Ph.D. Ufuk Özgen

ÖZ

İnsanlar bitkiyi uzun yıllar boyunca besin, tatlandırıcı, koku ve ilaç kaynağı olarak kullanmışlardır. Çeşitli bileşenlerin karışımlarıı içeren geleneksel şifalı bitkilerden halk ilaçları hazırlamışlardır (1). Lamiacea ailesine ait olan L. canescens, kuzey, güney ve doğu Anadolu'da yetişmektedir. Bitki yüksek flavonoid ve fenol içeriğine sahiptir (2). Epidermisin ve altta yatan dermisin bazal tabakasındaki melaninin fazla salgılanması ile melanin proliferasyonu oluşmaktadır. Melanin proliferasyonu melazma, cilt yaşlanması ve cilt kanseri gibi hastalıklara sebep olmaktadır (3, 4). Alzheimer Hastalığı (AD), nörodejeneratif bir hastalıktır ve hasta kişilerin beyinlerinde AChE seviyeleri artmaktadır. Asetilkolinesteraz birikimini önlemek için asetilkolin esteraz inhibitörleri kullanılmaktadır (5, 6). Bu çalışmada bitkinin metanol ekstresi hazırlanmıştır. Tirozinaz inhibitör aktivite için Masuda'nın geliştirdiği yöntem; kolinesteraz inhibitör aktivite için Ellman tarafınfan geliştirilen yöntem modifiye edilerek kullanılmıştır (7, 8). Bitkinin %50 inhibisyona neden olan konsantrasyon değeri (IC50) asetilkolinesteraz inhibisyonu (AChEI) için 758,58 µg/mL ve bütirilkolinesteraz inhibisyonu (BChEI) için 204,17 µg/mL olarak hesaplanmıştır. Tirozinaz inhibe edici aktivitesi için IC50 seviyesi 74,13 µg/mL olarak bulundu. L. canescens, melanin pigmentasyonunun önlenmesi nedeniyle kozmetik ve eczacılık endüstrisinde doğal bir ilaç kaynağı olarak kullanılabilir. Ayrıca, bitkiden elde edilen sonuçlar, bitkinin Alzheimer hastalığında da kullanılabileceğini gösterdi. Sentetik ilaçların hastalıklarda yan etkileri nedeniyle bitkilerden ilaçların hazırlanması günümüzün bir araştırma konusudur.

Anahtar Kelimeler: Lamiaceae, Tirozinaz, Kolinesteraz, Halk İlacı

Evaluation of Tyrosinase and Cholinesterase Inhibitor Activities of Lallemantia Canescens Growing in Erzincan

Abstract

Humans have used the plant as a source of food, flavours, fragrances, and medicines for many years. They have prepared folk medicines from traditional medicinal plants containing mixtures of various compounds (1). L. canescens, belongs to Lamiacea family, is growing north, south and east Anatolia. The plant has high flavonoid and phenol contents (2). Melanin proliferation occurs with the overexpression of melanin in the basal layer of the epidermis and the underlying dermis. Melanin proliferation causes diseases such as melasma, skin aging and skin cancer (3, 4). Alzheimer's Disease (AD) is a neurodegenerative diseases and levels of AChE have increased in brains of the patient. Acetylcholin esterase inhibitors are used to prevent acetylcholinesterase accumulation (5, 6). In this study the methanolic extract was prepared for the plant. We used Masuda's method with some modifications for tyrosinase inhibitory activity and colorimetric Ellman's method with some modifications for cholinesterase inhibitory activity (7, 8). The half-maximal inhibitory concentrations (IC50) of the plant was calculated as 758,58 µg/mL for Acetylcholine esterase inhibitory (AChEI) and 204,17 µg/mL for butyrylcholin esterase inhibitory (BChEI). The level of IC50 was found as 74,13 µg/mL for the tyrosinase inhibitoy activity. L. canescens can be used as a natural drug source in cosmetics and the pharmaceutical industry because of preventing melanin pigmentation. Also, the results

obtained from the plant showed that the plant could also be used in Alzheimer's disease. The preparation of medicines from plants due to the side effects of synthetic drugs in diseases is a research topic of our day.

Keywords: Lamiaceae, Tyrosinase, Cholinesterase, Folk Medicine

Evaluation of Pneumothorax Cases Caused by Blunt Trauma

Asst. Prof. MD. Mustafa Küpeli

Abstract

Body trauma is an important issue in our rapidly developing world. Traumas taken to the chest are fatal in traumatic cases. In the United States, death from trauma under the age of 40 is around 140 thousand annually and 35% of these occur as a result of chest trauma. Chest traumas are divided into two parts as blunt and penetrating traumas according to their occurring. Blunt traumas are more likely to occur when there is no deterioration of the skin integrity in traffic accidents. In penetrating traumas, the integrity of the skin is impaired due to the body sinking into the chest. Pneumothorax is the entry of air between the parietal pleura surrounding the chest wall and the visceral pleural leaves surrounding the lung surface. Because of the air entry, lung collapse occurs and the physiological functions of the lung are impaired. It should be treated as soon as possible. In the treatment of the patient, various methods, from observing the patient to open operations, can be performed but generally a tube inserted into the chest cavity called tube thoracostomy is performed in order to drain the air and make refunctioning the lung. The occurrence of pneumothorax after blunt trauma is associated with the severity of trauma. In blunt trauma, pneumothorax may develop due to rib fracture or dislocation of the ribs and in some cases, pneumothorax may occur without rib fracture. The reason for this is the rupture of the alveoli of the lung as a result of sudden pressure on the chest. As a result of chest trauma, in some cases, hemothorax due to bleeding as well as contusion due to crushing of the lung can occur and causes the patient's condition to be more serious. In this report, we tried to present 26 cases of pneumothorax due to blunt trauma directed to our clinic as demographic, accompanying causes and applied treatment.

Keywords: Blunt Chest Trauma, Pneumothorax, Hemothorax, Lung Contusion, Tube Thoracostomy.

Exposure Pathways and Neurotoxic Effect Mechanisms of Haloacetonitriles

Ihsan Cetin

Hitit University

Abstract

Water disinfection is an efficient method to reduce the occurrence of cholera, typhoid, and other waterborne illnesses. However, the reaction of disinfectants with natural organic matters generates disinfection by-products (DBPs). Although more than 600 DBPs have been detected in chlorinated drinking water, previous studies have demonstrated that haloacetamides and haloacetonitriles (HANs) may have greater neurotoxicity than trihalomethanes and haloacetic acids.

Recent studies have showed a significant exposure of HANs and/or metabolites in brain areas, hippocampus, cerebellum and cerebral cortex. Individual exposure depends upon the concentration of HANs present in the source water and the amount of water ingested. Hot water usage can lead to exposure to volatile HANs via inhalation which occurs during activities such as washing dishes, bathing and showering. It has been reported that prolonged contact with water can lead to the disruption of the structured lipid lamellae barrier within the outermost layer of the skin, namely the stratum corneum. This can lead to increasing permeability of the substances that can penetrate into the skin, including water soluble HANs.

The exposure to haloacetonitriles stimulates oxidative stress, neurodegeneration and apoptosis of neurons. Haloacetonitriles are converted to reactive mediators which can damage the functional and structural macromolecules (nucleic acids and proteins), and which increase neurotoxicity. Although more than six hundred disinfectant by-products have been identified, the toxic limit arrangements performed for only a few disinfectant by-products are quite inadequate. In Turkey, there have not been any investigations to display how individuals of different age and gender groups are affected by disinfectant by-products. Therefore, it may be suggested that clinical and multidisciplinary researches are urgently needed in countries using water disinfectants including Turkey as well.

Keywords: Disinfection By-Product, Haloacetonitrile, Exposure Pathway, Neurotoxicity

Farkındalığın Artması Gereken Posttravmatik Morel Lavallee Lezyonu

Dr. Öğr. Üyesi Veysel Atilla Ayyıldız - Dr. Öğr. Üyesi Mesut Özgökçe

ÖZ

Giriş-Amaç Morel Lavallee lezyonu(MLL) ilk olarak 1863'te Fransız cerrah Maurice Morel Lavallee tarafından cilt ve yüzeyel fasyanın derin fasyadan travmaya bağlı soyulma tarzında ayrılması sonucu oluşan potansiyel boşluk olarak tanımlanmıştır(1). Bu bölgedeki zengin vasküler ve lenfatik ağın hasarı kan ve lenf sıvısının potansiyel boşlukta birikmesine neden olur. Lezyon ilgili bölgede genelde ağrılı fluktuasyon veren şişlik şeklinde görülür. Klinisyenlerin lezyonun farkında olması hastaya gereksiz müdahale yapılmasını engeller. Vakamızda genç hastada spontan regrese olan lezyonun Manyetik Rezonans ve Ultrasonografik görüntüleme bulgularını ortaya koymayı amaçladık. Olgu Sunumu 33 yaş erkek hastada travma sonrası sol kalça eklemi düzeyinde ciltte ekimoz ve fluktuasyon mevcuttu. Kemiklerde fraktür bulgusu yoktu. MR'da sağda femur baş-boyun düzeyinden geçen kesitte 7 mm kalınlığında 65 mm uzunluğunda sıvı koleksiyonu mevcuttu. Sonografide içerisinde hafif ekojen septumlar mevcuttu. Konservatif tedavi sonrası kontrol görüntülemede lezyonda büyük oranda regresyon izlendi. Tartışma ve Sonuç MLL, ani yüksek etkili travmanın nadir bir sonucudur. Morel Lavallee lezyonları genellikle genç erişkinlerde 30 ila 40 yaş arasında görülmekte olup büyük olasılıkla travmanın yaş dağılımını yansıtır. Tedavide konservatif yaklaşımlar olabileceği gibi cerrahi opsiyonlar da yer almaktadır. Tedavi yönetimindeki temel amaç drenaj, debridman ve rekürrens olmaması için potansiyel ölü boşluğun ortadan kaldırılmasıdır(2). Soğuk uygulama ve takip genellikle yeterli olmaktadır. Görüntüleme tanı ve tedavi yönetimi açısından büyük önem taşır. Takip görüntülemelerde MR ve Ultrasonda lezyondaki kronolojik değişiklikler görülebilir. Vakamızda takipte MR'ı kullandık ve lezyonun zaman içinde spontan regrese olduğunu gördük. MLL farkına varılırsa gereksiz cerrahi yapılması engellenmiş olur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ultrasonografi, Manyetik Rezonans, Morel Lavallee, Travma

Farklı Kanser Hücre Hatlarında İnsülin Reseptör Substrat 1 (IRS1) Proteininin Hücre Proliferasyonu ve Terapötik Yaklaşımlardaki Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Gökhan Görgişen - Asst. Prof. Ph.D. Tahir Çakır – Researcher İsmail Musab Gülaçar

ÖZ

IRS proteinleri, insülin, IGF1, büyüme faktörü ve integrinler gibi farklı reseptörlerden gelen sinyalin iletiminde önem taşıyan sitoplazmik adaptör molekülerdir. Son yıllarda farklı kanser tipleri üzerinde yapılan çalışmalar, IRS1 ekspresyon artışını kötü prognoz ve metastaz ile ilişkilendirmektedir IRS1'in proliferasyon üzerine etkilerinin yanı sıra kemoterapide ve radyoterapide önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Tüm bu çalışmalar IRS1' in kanserde ve kanser tedavisinde birçok görevi olup farklı proteinlerle etkileşime geçen anahtar bir protein olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu çalışmamızda farklı kanser hücre hatları üzerinde IRS1' in hücre proliferasyonu ve kemo-, radyoterapi üzerindeki etkilerini belirlemek istedik. A172, HeLa, H1299, PC14, PC3, ve 293T hücre hatları 100 mg/ml penisilin, 50 mg/ml streptomisin, 1 mM L-glutamin ve %10 FBS içeren DMEM besiyerinde kültüre edildi. Tüm hücre hatlarına lipofektamin aracılığıyla pcDNA3.1-insan IRS1 geni transfekte edildi. IRS1 ekpsresyon artışı western blot yöntemiyle doğrulandı. Hücreler 96 kuyulu petrilere her kuyuda 5000 hücre ve 6 tekrar olacak şekilde ekildi. Optimum doz dağılımına göre hücrelere farklı zaman aralıklarında 5, 8 ve 10 Gray radyasyon verildi. IRS1' in kemoduyarlılık üzerindeki etkisini belirlemek için, IRS1 overekspresyonu yapan 10000 hücre 96 kuyulu petrilere ekildi. Hücreler 24 saat sonra 3ug/ml cisplatin ile muamele edildi ve 72 saat sonra MTT analizi ile hücre sağkalımlarına bakıldı. IRS1 ekspresyon artışı tüm hücre hatlarında proliferasyonu arttırırdı. IRS1 ekspresyon artışı aynı zamanda hücrelerde cisplatin duyarlılığını arttırırken, radyoterapi duyarlılığının hücre tipine göre değişkenlik gösterdiği saptandı. Elde ettiğimiz ön veriler IRS1' in hücre proliferasyonu ve kanserde terapötik yaklaşımlarda oldukça önemli olduğunu ortaya koymaktadır. IRS1' in radyoterapi ve kemoterapideki etkiniliğini ortaya koymak için ileri moleküler genetik analizler gerçekleştirilmedir.

Anahtar Kelimeler: Irs1, Kanser, İnsülin Sinyali

Effects of Insulin Receptor Substrate 1 (IRS1) Protein On Cell Proliferation and Therapeutic Approaches in Different Cancer Cell Lines

Abstract

The IRS proteins are cytoplasmic adaptors and play an important role to transmit signals from different receptors such as insulin, IGF1, growth hormones and integrins. Recent publications have shown overexpression of IRS1 protein was linked to poor prognosis and metastasis in different cancer types. In addition to its proliferation effect, IRS1 may have pivotal roles in chemo-and radiosensitivity. All these studies showed that IRS1 is a critical element and multitask protein that interacts with a multitude of proteins in cancer and cancer-therapy. Therefore, in this study, we wanted to determine the effects of IRS1 on proliferation and chemo- and radiosensitivity in different cancer cell lines. HeLa,A172,H1299,PC14,PC3, and 293T cell lines were grown in DMEM supplemented with 10% FBS, 100 mg/ml penicillin, 50 mg/ml streptomycin, and 1 mM glutamine. All cells were transfected with pcDNA3.1-human IRS1 gene using lipofectamine. IRS1 overexpressions were verified by western blot. Cells were

plated at a density of 5 thousand cells per well in a 96-well plates with 6 replicates. Then they were treated with 5,8 and 10 Gray radiation at different time points. To determine the effects of IRS1 on the chemosensitivity, 10 thousand IRS1 overexpressed 293T,HeLa,PC3,PC14,H1299 cells were seeded in 96-well plates. After 24h, cells were treated with 3ug/ml cisplatin, and further incubated for 72 hours and MTT assay was used to test for the viability of the treated cells. Overexpression of IRS1 led to increase the viability of all cell lines. Although overexpression of IRS1 sensitized H1299,PC14, PC3,HeLa and 293T cells to cisplatin-induced cell death, IRS1 overexpression had different effects on the radiosensitivity of cancer cell lines depends on cell type. Our preliminary results showed that IRS1 has pivotal roles in cell proliferation and treatment options in cancer. Role of IRS1 in chemo- and radiotherapy should be determined by further molecular analysis.

Keywords: IRS1, Cancer, İnsulin Signaling

Feksofenadin ve Safsızlıklarının Mutajenik Etkilerinin Yapı-Aktivite İlişkisi ((Q)SAR) ile Değerlendirmesi

Ph.D. Esra Emerce

ÖZ

Feksofenadin alerjik hastalıkların tedavisinde kullanılan ikinci nesil antihistaminik bir ilaçtır. Feksofenadin hiçbir tedavici etkisi bulunmayan fakat toksik etkilere yol açma potansiyeli bulunan maddeler olarak tanımlanan safsızlıkları içerebilir. Bu nedenle, hastalarda yeterince güvenli tedavi sağlanması için bu safsızlıkların sınıfları ve düzeyleri kontrol edilmelidir. Bu çalışmanın amacı, feksofenadin ile ilişkili 15 safsızlığın mutajenik aktivitelerinin bilgisayarlı yaklaşımlar kullanılarak değerlendirilmesidir. Avrupa Farmakopesi (Avr. Far.) feksofenadin ile birlikte yedi safsızlığa (safsızlık A - G) rastlanabileceğini bildirmiştir. Bu listelenmiş safsızlıklara ek olarak, çalışmada mutajenite açısından, farmakopede listelenmemiş sekiz safsızlık da değerlendirilmiştir. In silico mutajenite değerlendirmesi, Toxtree ve VEGA programları olmak üzere iki tamamlayıcı metodoloji kullanılarak yapılmıştır. Farmakopede belirtilen safsızlıkların hiçbirinin mutajenik olmadığı bulunmuştur. Diğer taraftan, farmakopede listelenmeyen safsızlıklar arasında, "2-[4-(4-klorobutiril) fenil]-2-metilpropiyonik asit metil ester" (1) ve "metil-2-(3-(4-klorobütanoil) fenil)-2-metilpropanoat" (6) S. typhimurium mutajenitesi için yapısal uyarıya sahiptir. In silico analizlerine göre, Avr. Far.'deki safsızlık A – G ve 1 ve 6 no'lu safsızlıklar hariç diğer farmakopede listelenmemiş safsızlıklar, sıradan (mutajenik olmayan) safsızlıklar (Sınıf V) olarak sınıflandırılır ve Q3A / B rehberlerine göre kontrol edilmelidir. Bununla birlikte, etkin maddenin yapısına bağlı olmayan bir uyarı yapısına sahip olan safsızlık 1 ve 6 ise "sınıf III" olarak sınıflandırılır. Bu safsızlıklar için, toksikolojik sorun eşiğine (TTC) dayalı izin verilen günlük alım değerlerinin belirlenmesi veya sınıflandırmanın yeniden değerlendirilmesi için Ames testinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ilaçlarda Safsızlık, Mutajenite, (Kantitatif) Yapı-Aktivite İlişkisi, Bilgisayarlı Toksikoloji

Structure-Activity Relationship Assessment ((Q)SAR) for Mutagenic Effects of the Fexofenadine and Its Related Impurities

Abstract

Fexofenadine is a second generation antihistamine drug which is used for the treatment of allergic diseases. Fexofenadine might have impurities that are defined as substances that provide no therapeutic benefit but have the potential to cause toxic effects. Therefore, the impurity classifications and levels should be controlled for providing sufficiently safe treatments for patients. The aim of this study is to evaluate the mutagenic activities of 15 impurities related to fexofenadine using computational approaches. The European Pharmacopeia (Eur. Ph.) reported that seven impurities (impurity A – G) might be encountered along with fexofenadine. In addition to these compendial impurities, non-compendial eight impurities were also evaluated in terms of mutagenicity in this study. In silico mutagenicity assessment was performed using two complementary methodologies including Toxtree and VEGA tools. It was found that none of the pharmacopeial impurities was mutagenic. On the other hand, among the non-compendial impurities, "2-[4-(4-chlorobutyryl) phenyl]-2-methylpropionic acid methyl ester" (1) and "methyl-2-(3-(4-chlorobutanoyl)phenyl)-2-

methylpropanoate" (6) has the structural alert for S. typhimurium mutagenicity. According to the in silico analysis, impurity A – G in the Eur. Ph. and tested non-compendial impurities except 1 and 6 are classified as an ordinary (nonmutagenic) impurities (Class V) and they should be controlled according to Q3A/B guidelines. However, impurities 1 and 6 that have an alerting structure unrelated to the structure of the active pharmaceutical ingredient are classified as “class III”. For these impurities, it needs to be determined allowable daily intake values based on the threshold of toxicological concern (TTC) or be conducted Ames test for a re-evaluation of classification.

Keywords: Impurities in Drugs, Mutagenicity, (Quantitative) Structure-Activity Relationship, Computational Toxicology

Feokromasitomalı Hastalarda Multidisipliner Yaklaşım

Dr. Öğr. Üyesi Bahri Özer

ÖZ

Feokromasitoma, embriyonik nöral krestten köken alan ve yüksek miktarda katekolamin salgılayan nadir görülen bir tümördür. Literatür tarandığında tespit edilen ortalama tümör boyutu 7 cm ve ortalama ağırlık 200 gram olarak bildirilmiştir. Bazen bu tümörler daha büyük olabilir. Bu sunumda literatürde nadiren bildirilen kitle içine kanama ve hipertansif kriz ile kendini gösteren malign dev feokromasitomalı olgu sunulmuştur. Kırk sekiz yaşında bayan hasta daha önce bilinen yandaş hastalığı olmayan acil kliniğimize hipertansif kriz ile başvurmuş olup yapılan tedavi esnasında hipotansif ve genel durum bozulması gelişmiştir. Yapılan USG de sag adrenal glanda da 10*11 cm boyutunda içerisi hemorajik ktile . Lezyonun ve çevre dokunun ileri değerlendirilmesi için kontrastlı bilgisayarlı tomografi (BT) yapıldı. Lobule kenarlı, geniş kistik komponentler içeren periferik ve bölümsel kontrast artışı olan 10 x 8 x 12 cm büyüklüğünde lezyon olup lezyonun içerine kanama bulgusu vardı.Hasta öncelikle Kardiyoloji kliniği tarafından normotansif hale getirilidikten sonra girişimsel radyoloji kliniği trafından anjioembolizasyon ile kitle içine kanama durduruldu hastanın Metanefrin, normetanefrin, adrenalin, noradrenalin, vanil mandelik asit ve dopamin miktarları önemli derecede yüksek oldugu tespit edildikten ve genel durumu stabil olduktan sonra genel cerrahi kliniği tarafından opere edildi . Hasta postoperatif . patolojik incelemede kitlenin ağırlığı 300 gr, boyutu 10 x 8 x 12 cm büyüklüğündeydi. Tanı malign feokromasitoma idi. Hasta ardından Onkoloji kliniği tarafından kemoterapi ve radyoterapi aldı. Yaklaşık 12 aydır klinik açıdan stabil olarak takip edilmektedir. Malign feokromasitoma hastaları kliniğe çok farklı bir şikayet ve durum ile başvurabilir. Bu hastalarda yaklaşım multidisipliner ve sabırla yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Feokromasitoma, Malign, Cerrahi, Multidisipliner

Fertilizasyonun Pronuklear Aşamasında Morfolojı ve Senkronizasyonun Rat Oositlerinde Ultrastrüktürel Olarak Gösterilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Şaban Cem Sezen

ÖZ

AMAÇ: Fertilizasyon; kaoasitasyon, akrozom reaksiyonu, zona pellusida reaksiyonu, spermatozoanın DNAsının oosit sitoplazmasına katılması, oositin mayoz 2 yi tamamlaması ve ovum olması, erkek ve dişi pronukleusların oluşması, pronukleusların senkronizasyonu, pronukleusların füzyonu ile, somatik bir hücre olan ve yeni embriyonun ilk hücresi zigot oluşumu olmak üzere 10 aşamada gerçekleşir. İn vitro takiplerde fertilizasyonun olaylanma başarısı erkek ve dişi pronukleusların (2PN) tesbitiyle karakterizedir. Embriyo kalitesini değerlendirmede kullanılan en önemli skorlama sistemlerinden biri pronukleusların morfolojisi dir. Bu çalışmada, immatür (profaz I ve metafaz I) ve matür (metafaz II) oositlerde, PN'ların uğradıkları ultrastruktuel değişiklikler, senkronize pronukleus oranları transmisyon elektron mikroskobu (TEM) ile incelendi. GEREÇ VE YÖNTEM: Wistar dişi ratlara ovulasyon indüksiyonu (15 IU gonadotropin 3.gün 4 IU Hcg) ile follikül aspirasyonu yapıldı ve invitro matürasyon (IVM) açısından takip edildi. 24 rat oositi matürasyon indeksine göre sınıflandırıldı. Mikroepididimal sperm aspirasyonu (MESA) ile elde edilen spermler swim up yöntemi ile hazırlandı. İnsemine edilen ve polar body takibi yapılan matür ve immatür oositler, ışık mikroskobunda pronukleusları görülenler gluteraldehid solüsyonuna alınarak TEM prosedürü başlatıldı. Fertilize olan oositlerde pronukleus senkronizasyonuna bakılmak için elektron mikrografları alındı. BULGULAR VE SONUÇLAR: Senkronize pronukleus oranları olgun oositler için %87, %52 ve olgunlaştırılmış oositler için %24 bulundu. İnvitro olarak mature edilen oositlerde fertilizasyon başlamakla birlikte senkronizasyon oranı daha az, olgun oositlerde senkronize pronükleus oranı fazla ve füzyona yakın dizilimli olanların oranı daha yüksek buludu. Matür ve immatür oositlerden gelişen senkronize pronukleer formasyon arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu (P=0.05).

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Fertilizasyon, Senkronize Pronükleus Morfolojisi, Ultrastrukturel Değerlendirme

Fiziksel ve Zihinsel Engelli Çocuklara Bakım Verenlerin Fiziksel ve Psikolojik Etkilenimlerinin İncelenmesi

Expert Mustafa Candemir - Asst. Prof. Ph.D. Berrak Yiğit - Prof. Ph.D. Nur Tunalı

ÖZ

Zihinsel veya fiziksel engelli bir çocuğa bakım veriyor olmak bireylerde depresif belirtiler görülmesine sebep olmakta, aynı zamanda düşük yaşam kalitesine neden olduğu da görülmektedir. Bu çalışmanın amacı engelli bir çocuğa bakım veriyor olmanın bireyleri, depresyona olan yatkınlık, fiziksel olarak yıpranmışlık ve yaşam kalitesi olmak üzere fiziksel ve psikolojik olarak nasıl etkilediğini ve bu etkilenimin fiziksel ve zihinsel engelli bakım verenlerde değişiklik gösterip göstermediğini araştırmaktı. Çalışmaya 30 bedensel engelli (BEBV), 40 zihinsel engelli (ZEBV) ve 40 sağlıklı çocuk bakım vereni (SBV) dahil edilmiş, bu bakım verenlerin demografik bilgilerini almak ve fiziksel etkilenimlerine bakmak amacıyla fiziksel değerlendirme formu, depresyon seviyesini ölçmek için Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), bakım veriyor olmanın onları nasıl etkilediğini sorgulamak için BAKAS Bakım Veren Etki Ölçeği ve yaşam kalitelerini sorgulamak amacıyla da Dünya Sağlık Örgütü Kısa Yaşam Kalitesi Değerlendirme Ölçeği (WHOQOL) kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara bakıldığında BDÖ'nün bulgularına göre ZEBV ile SBV arasında ve BEBV ile SBV arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Engelli bir bireye bakım veriyor olmak bu engelin fiziksel veya zihinsel olması fark etmeksizin depresyona yatkınlığı artırmaktadır. BAKAS'ın bulgularına göre ZEBV ile BEBV ve BEBV ile SBV grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Bedensel engelli bir çocuğa bakım veriyor olmak yaşam kalitesinin azlığına sebep olmaktadır. Fakat bedensel veya zihinsel engelli bir çocuğa bakım verme ile fiziksel etkilenim arasında bir ilişki bulunmamıştır ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Engel, Bedensel Engel, Bakım Veren, Depresyon, Yaşam Kalitesi, Fiziksel Etkilenim

Investigation of Physical and Psychological Influence on Caregivers of Children With Physical and Mentally Handicapped Children

Abstract

Caring for a mentally or physically handicapped child may cause depressive symptoms and low quality of life in individuals at the same time. The aim of this study is to investigate how caring for a child with disability affects individuals physically and psychologically, such as susceptibility to depression, physical wasting and quality of life, and whether this influence varies between physically and mentally handicapped caregivers. 30 physically (PHC), 40 mentally handicapped children (MHC) and 40 healthy child care givers (HCG) were included to the study. A physical assessment form was used for taking demographic information and physical status of these caregivers, the Beck Depression Scale (BDS) was used for measuring the level of depression, the BAKAS Caregiver Impact Scale was used to determine how caregiving affects them and World Health Organization Short-Life Quality Assessment Scale (WHOQOL) was used to determine their quality of life. According to the results obtained, there was a statistically significant difference between MHC and HCG. And there is also a significant difference between PHC and HCG according to the findings of BDS ($p <0,05$). Being a caregiver of an individual with a disability increases the susceptibility to depression, regardless of whether the disability is physical or mental. According to the findings of BACAS, there were

statistically significant differences between MHC and PHC and also PHC and HCG groups ($p < 0,05$). Taking care of a physically handicapped child causes a decrease in quality of life. There was no relationship between physical and mental handicap care ($p < 0.05$).

Keywords: Mental Disability, Physical Disability, Caregiver, Depression, Quality of Life, Physical Impact

Gebelik Sürecinde Ağız ve Diş Sağlığı ile İlgili Doğru Bilinen Yanlışların Eğitim Düzeyi ile İlişkisi

Asst. Prof. Ph.D. Cansu Gül Koca - Expert İrem Şenyuva

ÖZ

Amaç: Ağız ve diş sağlığı ile ilgili problemler ülkemizde yaygın olarak görülmekle beraber, gebelerde bu durum daha özel bir sorun halini almaktadır. Gebelik sürecinde oluşan hormonal ve vasküler değişiklikler bu süreç içerisinde ağız ve diş sağlığı ile ilgili problemlerin oluşmasında rol almaktadır. Bu dönemde oluşan ağız ve diş sağlığı problemleri, erken doğum veya düşük ağırlıklı doğumlara neden olabilmektedir. Çalışmamızın amacı, gebelerde ağız ve diş sağlığı ile ilgili doğru bilinen yanlışların eğitim düzeyi ile olan ilişkisini değerlendirmektir. Yöntem: Çalışmamıza Uşak ilinde ikamet eden 467 gebe hasta, toplam 20 adet sorudan oluşan anket çalışmasına dahil edilmiştir. Anket, gebelerin bu süreç içerisinde ağız ve diş sağlığı ile ilgili doğru bildikleri yanlışların eğitim düzeyi ile olan ilişkisini değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Bulgular: Gebelik sürecinde oluşan ağız ve diş hastalıklarının bebeklerde kardiak problemler gibi sistemik hastalıklara veya erken doğum, düşük ağırlıklı doğum gibi komplikasyonlara neden olabileceği hakkındaki bilinç düzeyi ile eğitim seviyesi arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Ancak gebelik döneminde diş hekimine gitmeyen gebelerin %96.7'si bu dönemde diş kayıplarının normal olduğunu düşünmektedir. Sonuç: Son zamanlarda oral mikrobiata konusu hakkında yapılan çalışmalar ağız ve diş sağlığının özellikle gebelik sürecindeki önemini vurgulamaktadır. Ancak bilgisizlik veya doğru bilinen yanlışlar nedeni ile günümüzde sadece ülkemizde değil dünya genelinde gebelerin ağız ve diş sağlığına yeteri önemi vermediği görülmektedir. Bu bilgiler ışığında Sağlık Bakanlığı'nın bünyesinde faaliyet gösteren gebe okullarında bu konudaki doğru bilinen yanlışlar hakkında eğitim verilmesinin gerekli olduğu sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gebe Eğitimi, Ağız-Diş Sağlığı

The Relationship Between the Level of Education and the Misconceptions in the Oral and Dental Health

Abstract

Objective: Oral and dental problems are common in our country and these are quite important for pregnant women. In pregnancy, hormonal and vascular alterations play a role in oral and dental health problems. These problems can lead to preterm birth or low birthweight infant in this period. The aim of this study is to evaluate the relationship between educational level and common misconceptions about oral and dental health in pregnancy. Material and Method: 467 pregnant women residing in Uşak were included in the questionnaire consisting of 20 questions. The questionnaire was created to assess the relationship between educational level and common misconceptions about oral and dental health in pregnancy. Results: There are significant differences between pregnant women's knowledge level about the oral and dental problems lead to systemic disease like cardiac problems or complications like preterm birth or low birthweight infant in pregnancy and their educational level. ($p<0.05$). On the other hand, 96.7% of pregnant women who don't go to the dentist during pregnancy think that tooth loss during pregnancy is normal. Conclusion: Recently, studies on oral microbiota are highlighted importance of oral and dental health in pregnancy. However, it is clearly seen that cause of unawareness or common misconceptions, pregnant women don't care oral and dental health

enough not only in our country in whole world today. In the light of this information it is concluded that educating pregnant women to increase their knowledge level related to these common misconceptions in the Ministry of Health Pregnant School are quite necessary.

Keywords: Pregnancy Education, Oral-Dental Health

Gebelikte Omega 3 Desteğinin Anne ve Bebek Sağlığı Üzerine Etkileri

Arş. Gör. Rahime Evra Karakaya - Dr. Öğr. Üyesi Yahya Özdoğan,

Dr. Öğr. Üyesi Lale Sariye Akan

ÖZ

Omega 3 yağ asitleri, organizmada sentezlenemediği için diyetle alınması elzem olan uzun zincirli yağ asitleridir. Biyolojik olarak en aktif formları, kaynağı su ürünleri olan dokosaheksaenoik asit (DHA) ve eikosapentaenoik asittir (EPA). Gebelikte diyetle alınan omega 3 yağ asitleri, maternal kan dolaşımından plasenta ve fetus tarafından emilmektedir. Bu süreçte yeterli miktarda omega 3 yağ asitlerinin alımı, fetal beyin nöral korteks dokularının ve retinal membran sinapslarının yapı taşları olduklarından hayati önem taşımaktadır. Bununla birlikte gebelik döneminde omega 3 desteği, bebeklerde optimal doğum ağırlığı, çocukluk döneminde artmış kognitif fonksiyon, azalmış astım ve alerji sıklığı ile ilişkilendirilmiştir. Aynı zamanda gestasyon uzunluğunun belirlenmesinde ve perinatal depresyonun önlenmesinde de rol oynayabilir. Ancak farklı kullanım dozu ve tedavi süresine bağlı olarak elde edilen çelişkili sonuçlar, bu alanda daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, gebelikte alınan omega 3 desteğinin anne ve bebek sağlığı üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır.

Genel Cerrahi Kliklerinde Onkoloji Hastalarının Postoperatif Katabolik Durumlarına Multidisipliner Yaklaşımla Nutrisyonel Destek

Doç. Dr. Mustafa Şit - Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Çatal

ÖZ

Cerrahi sonrasındaki ilk saatlerde metabolik olarak azalmış total vücut enerji tüketimi ve üriner nitrojen kaybı ile ilişkilidir.Cerrahi sonrası hastanın resüsitasyonunda ve stabilizasyonunda vücuttaki substratların kullanımı, vital organ fonksiyonlarını korumak ve hasarlı dokunun tamirini desteklemek için önem sırasına göre yeniden düzenlenmektedir.Bazal metabolik gereksinimleri karşılamak için normal sağlıklı bireyin karbonhidrat ,lipid ve protein kaynaklarından oluşan yaklaşık 22-25 kcal/kg/gün kadar enerjiye ihtiyacı vardır.Bu gereksinim cerrahi sonrası ve yanık gibi ciddi stres durumlarında 40 kcal/kg/gün kadar çıkabilmektedir. Detaylı bir nütrisyonel değerlendirme,nütrisyonel eksiklik ya da fazlalığı değerlendirmek için yapılır.Nütrisyonel desteğin temel amacı ,metabolik işlemler ve doku onarımı için gerekli olan enerji gereksiniminin karşılanmasıdır. Onkolojik hastalarda ameliyat öncesi dönemde başlayan katabolik süreç cerrahi sürecinin devreye girmesi ile hızlanmaktadır.Bu hasta grubunun cerrahi sonrası süreci kolay atlatabilmeleri,yoğun bakım gereksiniminin ve komplikasyonların azaltılması için ameliyat öncesi dönemde de nütrisyonel desteğe ihtiyacı olmaktadır.Son dönemde enteral ,parenteral beslenmenin ve bu beslenme ürünleri ile uygulanan immünnütrientlerin komplikasyonları azalttığı gösterilmiştir. Bu bilgiler ışığında onkoloji hastaları tanı anından itibaren multidisipliner yaklaşım ile genel cerrahi uzmanı, diyetisyen,medikal onkolog birlikteliği ile preoperatif dönemden itibaren cerrahiye hazırlık olarak nütrisyonel desteğe tabi tutulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nütrisyon,katabolizma,

Gestasyonel Diabetes Mellitusta Tarama Testi İle Doğrudan Tanı

Asst. Prof. Ph.D. Selda Songur Dağlı

ÖZ

AMAÇ: Tek seferde ve tok yapılan 50 gram glikoz tarama testinin belli bir eşik değerinin üzerinde direk gestasyonel diabetes mellitus (GDM) tanısı koymamızı sağlayıp sağlayamayacağını araştırmayı amaçladık. ARAÇLAR VE YÖNTEM: Gebelik haftası 24-28 haftalar arasında olan ve daha önce tanı almış diabetes mellitusu hastalığı olmayan gebelerden çalışmaya katılanlara kahvaltıdan 1 saat sonra 50 gram glikoz tarama testi (GTT), bu testten bir hafta sonra da 100 gram oral glikoz tolerans testi (OGTT) yapılmıştır. OGTT sonuçlarına göre GDM tanısı alan gebeler tespit edilmiştir. Buna göre de GTT değerlendirildi ve ROC analizi yapılıp doğrudan tanıda kullanılacak eşik değeri hesaplandı. BULGULAR: Çalışmaya alınan 221 gebeden 15'i yapılan OGTT sonucuna göre GDM tanısı aldı ve prevalans % 6,8 olarak hesaplandı. ROC analizi yapılarak doğrudan tanı konulabilecek eşik değeri 170 mg/dl olarak (% 60 sensivite, % 95,6 spesifite) olarak saptandı. SONUÇ: GTT 170 mg/dl ve üzeri değerlerde saptandığında gebeye doğrudan GDM tanısı konulabileceği sonucuna vardık.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Gestasyonel Diabetes Mellitus, Glikoz Tarama Testi, Eşik Değer.

Direct Diagnosis of Gestational Diabetes Mellitus With Screening Test

Abstract

AIM: We aimed to examine that if 50 gr oral glucose tolerance test that is made by taking a single tube of blood after a meal, has a cut of the level to diagnose gestational diabetes mellitus directly. MATERIALS AND METHODS: Firstly 50 gr glucose tolerance test was made to pregnant women between 24th and 28th weeks of pregnancy which didn't have diabetes mellitus before. One week later, to same women 100 gr oral glucose tolerance test was made. According to the results of the 100 gr test, pregnant women diagnosed as gestational diabetes mellitus were detected. Then the 50 gr test results of pregnant with gestational diabetes mellitus were analyzed by ROC curves, and a cut of the level to diagnose gestational diabetes was estimated. RESULTS: 15 of 221 pregnant women included in the study had the diagnosis of gestational diabetes mellitus (6,8 %). We analyzed 50 gr test results by ROC test, and we found an optimum cut of level as 170 mg/dl. (60 % sensitivity, 95.6 % specificity). CONCLUSION: According to our study, we concluded that pregnant with test results above 170 mg/dl should be diagnosed as gestational diabetes directly.

Keywords: Keywords: Gestational Diabetes Mellitus, Glucose Screening Test, Cut Off the Level.

Gıda Kaynaklı Bakteriyel Zoonozlar

Dr. Öğr. Üyesi Hayrunnisa Özlü - Prof. Dr. Mustafa Atasever

ÖZ

Gıda kaynaklı zoonotik hastalıklar, bakteriler ve bunların toksinleri, virüsler ve parazitler gibi patojenik mikroorganizmalar ile kontamine yiyecekler veya içme sularının tüketilmesiyle meydana gelmektedir. Gıda kaynaklı birçok hastalık, insan sağlığını tehdit eden zoonotik patojen bakterilerden kaynaklanmaktadır. Bu patojenler aynı zamanda halk sağlığı için yaygın küresel bir tehdittir. Günümüzde gıda ve su kaynaklı diyare hastalıklarından her yıl çoğunluğu çocuk (1,9 milyon) yaklaşık 2,2 milyon insanın öldüğü tahmin edilmektedir. Nitekim sanayileşmiş ülkelerde bile her yıl nüfusun %10'luk bir kısmı gıda kaynaklı zoonozlardan, enfeksiyonlardan ya da hastalıklardan zarar gördüğü bilinmektedir. Gıda kaynaklı zoonozlar hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde moratalite ve morbiditiye sebep olmalarının yanı sıra gıda üretiminde ve gıda endüstrisinde de önemli ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Gıda kaynaklı hastalıkların maliyeti tam olarak bilinmemesine rağmen gelişmiş ülke ekonomileri için bile önemli bir yük oluşturmaktadır. Ülkelerin güvenli bir gıda için almış oldukları tedbirlere rağmen halen gıda yoluyla bulaşan hastalıklar bütün dünyada önde gelen önemli bir halk sağlığı problemi olmaya devam etmektedir. Bu derlemenin amacı; insan-hayvan ara yüzündeki patojen bakterilerinden öne çıkanları incelemek, gıda güvenliği açısından güncel etkilerini irdelemek ve küresel bir tehdit oluşturan gıda kaynaklı bakteriyel zoonozlara dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Zoonoz, Gıda Güvenliği, Enfeksiyon, Patojen Bakteriler

Glutamat ile İndüklenen Nöron Hasarında Phloretin ve Phloridzin'nin Etkileri: In Vitro Çalışma

Asst. Prof. Ph.D. Damla Binnetoğlu

ÖZ

Phloretin ve Phloridzin elma ve pek çok meyvede bulunan antioksidan ve antiinflamatuar flavonoidlerdir. Çalışmamızda eksitatör bir nörotransmitter olan glutamata bağlı nörotoksisitenin önlenmesi amacıyla phloretin ve phloreridzinin etkilerini araştırmayı amaçladık. Çalışmamızda yeni doğan sıçan korteksi kullanılmıştır. Phloretin ve phloridzin 10-5 ve 2x10-5 M konsantrasyonlarında uygulandıktan 2 saat sonra 6x10-3 ve 3x10-3 M konsantrasyonunda glutamat uygulaması gerçekleştirildi. Glutamat uygulamasından 6 saat sonra hücrelerden mRNA izolasyonu yapıldı. 24 saat sonra ise MTT testi, total oksidan ve antioksidan kapasite ölçümleri gerçekleştirildi. Çalışmamızda Glutamat artan dozlarda hücre canlılığını azaltırken phloretin ve phloridzin yüksek dozda en iyi nöroprotektif etkiyi ortaya koymuştur. Toksisiteye bağlı artan total oksidan kapasite phloretin ve phloridzin tarafından anlamlı derecede düzeltilmiştir. Yine toksisite oluşturulan grupta azalan antioksidan kapasite phloretin ve phloridzin uygulaması ile düzelme göstermiştir. Phloretin ve phloridzin tek başlarına uygulandığında hücre canlılığını anlamlı şekilde etkilemezken antioksidan kapasiteyi artırmış, oksidan kapasiteyi ise azaltmıştır. Aynı zamanda glutamat uygulaması sonrası artan TNF-α mRNA ekspresyonu, phloretin ve phloridzin uygulaması ile anlamlı şekilde azalmıştır. Çalışmamızda en iyi sonuçlar phloridzinin yüksek dozunda elde edilmiştir. Tüm bu bilgiler ışığında güçlü antioksidan ve antiinflamatuar olan phloretin ve phloridzin glutamat ile indüklenen nörotoksisiteyi önlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Nörotoksisite, Phloretin, Phloridzin, Glutamat, Hücre Kültürü

The Effects of Phloretin and Phloridzin on Glutamate Induced Primary Neuron Damage: In Vitro Study

Abstract

Phloretin and its Phyloridzin are antioxidants and anti-inflammatory flavonoids found in many fruits. In this study, we aimed to investigate the effects of phloretin and phloridzin on the prevention of glutamate induced neurotoxicity which is excitatory neurotransmitter. In our study, new born rat cortex was used. Application of glutamate in 3x10-3 and 6x10-3 M concentration was performed 2 hours after application of phloretin and phloridzin in 10-5 and 2x10-5 M concentrations. 6 hours after the application of glutamate, mRNA isolation was performed from the cells. After 24 hours MTT assay, total oxidant and antioxidant status measurements were performed. In our study, while decreasing cell viability in increased doses of glutamate, phloretin and phloridzin showed the best neuroprotective effect in high doses. Depending on toxicity, increased total oxidant capacity has improved significantly by phloretin and phloridzin. In the toxicity group, decreased antioxidant capacity was improved by application of phloretin and phloridzin. When phloretin and phloridzin are applied alone, they do not affect cell viability significantly, however they increase antioxidant capacity and reduce oxidant capacity of neuron cells. At the same time, increased TNF-α mRNA expression after the application of glutamate decreased significantly with the application of phloretin and phloridzin. In our study the best results were obtained at a high dose of phloridzin. In the light of all this information, phloridzin and phloretin which are powerful antioxidant and anti-inflammatory effect prevented glutamate-induced neurotoxicity.

Keywords: Neurotoxicity, Phloretin, Phloridzin, Glutamate, Cell Culture

Glutamat ile İndüklenen Primer Nöron Hasarında Nar Kabuğu Ekstresinin Etkileri

Asst. Prof. Ph.D. Damla Binnetoğlu - Asst. Prof. Ph.D. Muhammed Yayla

ÖZ

Güçlü bir antioksidan etkiye sahip olan nar kabuğunun pek çok fizyolojik özellikleri gösterilmiştir. Çalışmamızda eksitatör bir nörotransmitter olan glutamatın nörotoksik etkisine karşı güçlü antioksidan olan nar kabuğunun etkilerini araştırmayı amaçladık. Çalışmamızda yeni doğan sıçan korteksi kullanılmıştır. Nar kabuğu ekstresi 200, 300 ve 400 mg/ml dozunda uygulandıktan 2 saat sonra 6x10-3 ve 3x10-3 M konsantrasyonunda glutamat uygulaması gerçekleştirildi. Toksisite oluşturulduktan 24 saat sonra ise MTT testi, total oksidan ve antioksidan kapasite ölçümleri gerçekleştirildi. Glutamat uygulaması artan dozlarda hücre canlılığını önemli ölçüde azaltırken nar kabuğu ekstresi yüksek dozda en iyi nöroprotektif etkiyi ortaya koymuştur. Toksisiteye bağlı artan total oksidan kapasite nar kabuğu uygulması ile anlamlı derecede düzeltilmiştir. Gultamata bağlı azalan antioksidan kapasite nar kabuğu ekstresi ile düzelme göstermiştir. Nar kabuğu ekstresi tek başına yüksek doz uygulandığında proliferatif etki ortaya koymuştur. Tüm bu bilgiler ışığında güçlü antioksidan olan nar kabuğu glutamat ile indüklenen nörotoksisiteyi önlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Nar, Nöron, Glutamat, Rat, Oksidatif Stress

Effects of Pomegranate Peel Extract On Primary Neuron Damage Induced by Glutamate

Abstract

Many physiological properties of pomegranate peel which has a strong antioxidant effect have been shown. We aimed to investigate the effects of pomegranate peel on the neurotoxic effect of glutamate, an excitatory neurotransmitter. In our study, the newly born rat cortex was used. Pomegranate peel extract were used 200, 300 and 400 mg / ml dose after 2 hours 6x10-3 and 3x10-3M concentration glutamate application was performed. After 24 hours of toxicity, MTT Test, total oxidant and antioxidant capacity measurements were performed. Glutamate application significantly reduced cell viability in increased doses, while pomegranate peel extract revealed the best neuroprotective effect in high doses. Increased total oxidant capacity due to toxicity has been significantly improved with pomegranate peel application. Decreased antioxidant capacity due to Glutamate has improved with pomegranate peel extract. Pomegranate peel extract alone had a proliferative effect when high doses were applied. In light of all this information, the strong antioxidant pomegranate peel prevents neurotoxicity induced by glutamate.

Keywords: Pomegranate, Neuron, Glutamate, Rat, Oxidative Stress

Gömülü Üçüncü Molar Dişlerin Çekiminde Antibiyotik Yönetimi

Asst. Prof. Ph.D. Nesrin Saruhan - Researcher Görkem Tekin

ÖZ

Gömülü diş çekimi, Oral ve Maksillofasiyal Cerrahide en sık uygulanan cerrahi prosedürlerden birisidir. Gömülü diş çekiminin birçok nedeni bulunmaktadır. En sık nedenleri; kist oluşumu, komşu dişlerde rezorpsiyon ve perikoronittir. Gömülü diş çekimi sonrasında; alveolar osteitis, enfeksiyon, kanama ve parestezi gibi komplikasyonlar görülebilmektedir. Postoperatif enfeksiyon oranlarının % 0,9 ile % 4,3 arasında değiştiği bildirilmektedir. Enfeksiyon ve bununla bağlantılı komplikasyonların önlenmesi için antibiyotik terapisi ve topikal ajanlar kullanılmaktadır. Kullanılan antibiyotikler, genellikle oral olarak kullanılan penisilin, amoksisilin, eritromisin, klindamisin, doksisiklin ve metronidazoldür. Çalışmamızın amacı; gömülü üçüncü molar cerrahisi sonrası oluşabilecek komplikasyonları, tedavi yöntemlerini ve kullanılan antibiyotiklerin gerekliliklerini literatür ışığı altında karşılaştırmak ve bu konuda hekimlerimize etkin ve akılcı tedavi yöntemleri sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Antibiyotik, Gömülü Yirmi Yaş, Komplikasyonlar

Antibiotic Management in Removal of Impacted Third Molar

Abstract

Impacted tooth extraction is one of the most common surgical procedures in Oral and Maxillofacial Surgery. There are many reasons for tooth extraction. Common reasons are cyst formation, resoration of adjacent teeth and pericoronitis. Complications such as alveolar osteitis, infection, hemorrhage and paresthesia can be seen after the impacted tooth molar extraction. Postoperative infection rates vary between 0.9% and 4.3%. Antibiotic therapy and topical agents are used to prevent infection and associated complications. The antibiotics used usually include orally administered penicillin, amoxicillin, erythromycin, clindamycin, doxycycline and metronidazole. The aim of our study is to compare the complications, treatment modalities and the requirements of the antibiotics used after impacted third molar surgery and to provide effective and rational treatment methods to physicians in this regard.

Keywords: Antibiotic,impacted Third Molar,complication

Görme Engelli Ebeveynlerin Çocuklarının Bakımında Yaşadıkları Zorluklar

Öğr. Gör. Elif Erbay - Prof. Dr. Nursan Çınar

ÖZ

"Engellilik", günlük konuşmalarda sıklıkla kullanılan ve bireyler için farklı anlamlar taşıyan bir kelimedir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tanımına göre engellilik (disability); bozukluk (impairment), hareket sınırlılığı (activity limitation) ve katılım kısıtlılığını (participation restriction) kapsayan şemsiye bir terim, kişinin bedeninin özellikleri ile yaşadığı toplumun özellikleri arasındaki etkileşimi yansıtan karmaşık bir olgudur. Orta düzeyde görme bozukluğu, ciddi görme bozukluğu ile birlikte "az görme" terimi altında toplanmıştır, az görme ise körlükle birlikte bütün görme bozukluklarını temsil eder. Bu derlemenin amacı görme engelli ebeveynlerin çocuk bakımında yaşadığı sorunlara dikkat çekmektir. Görme engelli ebeveynlerin; emzirme teknikleri, bebek bezinin değişimi, banyosu, beslemesi, çocuğa ilaç verilmesi, çocuğun transportu, güvenliği, çocukla iletişimi konularında sorunlar yaşadığı bildirilmektedir. Ayrıca görme engelli ebeveynlerin sağlık hizmetlerine ulaşımda aksaklık, bebek/çocuk bakımı konusunda eğitim alamama, sağlık personeli tarafından çocuğunun bakımını yerine getirmede yetersizlik gibi ön yargılarla hatta damgalanma ile yüzleştikleri yapılan çalışmalarda vurgulanmaktadır. Engel durumlarından ötürü çocuklarının kendilerinden alınıp kurum bakımına verilme riskine karşı sürekli endişe duymaları da ebeveynlerin yaşadığı sorunlardan biridir. Literatür incelendiğinde görme engelli ebeveynlerin çocukları ile etkileşim ve bakım için bilindik olan göz temasından ziyade, fiziksel temas ve sözel ifadeler gibi kompanse edici stratejiler kullandıkları görülmektedir. Bu stratejilerden bazıları; ses çıkaran çorap giydirme veya çocuklarının üzerine ses çıkaran aletler takma, çocuğunu kaşıktan ziyade eliyle beslemesi gibi sıralanmaktadır. Görme engelli ebeveynlerin bebeklerinin ve çocuklarının bakımında kullanacakları araç-gereçlerin geliştirilmesi, çocuklarının kazalardan korunması ve güvenliği ile ilgili stratejiler üzerinde çalışılması, çocukların hastalanması durumunda sağlık hizmetlerinden faydalanması ve ilaçlarının uygulanması konularında yardımcı olacak sistemler ile ilgili öncelikli olarak çalışılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Bakımı, Görme Engelli Ebeveyn, Zorluklar

Görme Kaybı Sıklığının Saptanması, Ülke Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Burcu Küçük Biçer - Researcher Tolga Biçer

ÖZ

Giriş: Bireyler görme kaybına bağlı yaşanabilecek sorunlardan endişelenirler. Görme kaybı, morbiditesi, yaşam kalitesi üzerine negatif etkisi ve yarattığı maliyet bakımından önemli bir yüktür. Bu çalışmada, ülke verisi kullanılarak yaş gruplarına göre görme kaybının sıklığı ortaya koymayı amaçlanmıştır.Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmada, Türkiye Sağlık Araştırması 2014 veri seti kullanılarak 26.075 birey incelenmiştir.Yaş grupları: grup1:0-6, grup2:7-14, grup3:15-64 and grup4:65 ve üstü şeklindedir. Veri kullanımı için Türkiye İstatistik Kurumu'ndan izin alınmıştır. Bulgular: Birinci grupta, görme kaybı sıklığı %0.8 ve %12'si görme kaybına yönelik tedavi almışken bu sıklık ikinci grupta: %14.6ve %84.4%'tür. Grup 3'de ise bireylerin %35.2'sinde görmede sorun varken, %0.1'i tamamen görmemektedir. Yine %5.3'ünün optik cihazına rağmen iyi göremediği saptanmıştır. Grup 4'de bu sıklıklar sırasıyla: %64.8, %0.4 ve %20.6'dır.Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı br artış saptanmıştır (p=0.032). Sonuç: Yedi yaş altı çocuklarda görme sorunlarına , sadece muayenede saptanması dolayısıyla yeteri kadar tanı konulamadığı düşünülmektedir. Bulguara göre, görme ile ilişkili sorunların saptanması amacıyla her yaş birey için görme muayenesi birinci basamakta yapılır hale gelmelidir. İlkokullarda başlayan tarama programları hem görme sorunlarının sıklığını hem de kullanılan optik cihazın etkililiğinin saptanması amacıyla önerilmektedir. Görme ile ilgili sorunlara yapılan müdahalelerin maliyet yararlılık konusunda etkinliği ve korunma konusunda başarısı gözardı edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: Görme Kaybı, Yaşam Kalitesi, Erken Tanı, Tarama Programı

Burden of Vision Loss in a Country Based Sample

Abstract

Background People are concerned about problems affecting their ability to see clearly. Vision loss contributes a large burden in terms of morbidity, quality of life (QOL)and cost. The problem recently increased and it will increase in the future. We wanted to determine the magnitude of the problem according to age groups in a field based data. Methods Turkish Health Survey (2014) data is a was used. 26.075 persons were analysed in SPSS 21.0 Age was grouped as group1:0-6, group2:7-14, group3:15-64 and group4:65 and over. Approval for data use was taken from Turkish Statistical Institution. Results 0.8% had vision loss (VL) and 12% received rehabilitation for their vision disability (VD) in group1. VL was diagnosed in 14.6% in group 2 and 84.4% received theraphy. In group3; 35.2% had vision difficulties, 0.1% had total VL and 5.3% can’t see with their optical devices whereas these rates were 64.8%, 0.4% and 20.6% in group4. There was significant increase between groups (p=0.032). Conclusions Participants under seven might be underestimated as their vision loss could only be diagnosed, only if their ophthalmologist examines. The results confirm that the vision functions must be measured in primary health care facilities in all age groups. A scanning program is needed to evaluate both vision loss and the vision related QOL from primary school. This study is an important evidence to show the need of ophthalmologic check-ups to increase the earlydiagnosis and increase vision related life quality. Cost-effective interventions to assure access to vision care and health behaviors to prevent the onset of visionloss and to improve the health and QOL for those who have/will lost vision are needed.

Keywords: Vision Loss, Quality of Life, Early Diagnosis, Scanning Programs

Grup Çalışmalarının Üniversite Öğrencilerinin İyilik Hallerine ve Güçlendirilmelerine Olan Etkisi

ProDr. Aliye Mavili – Doç. Dr. Serap Daşbaş

ÖZ

Kentleşme ve Sanayileşme kırdan kente göçü hızlandırmış. Yakın yüz yüze uzun süreli birliktelik ilişkilerini cemiyet tipi dernek toplumuna dönüştürmüştür. Kurumsallaşmış uzun süreli karşılıklı bağlar ve tanışıklıklar yerini daha araçsal kısa süreli kopuk, aidiyet bağları daha zayıf bireysel yaşama bırakmıştır kollektif bilinç ve bizlik bilincinin anlamı benin bireyci kısmen egosantrik talepleriyle yer değiştirmeye başlamıştır. 2000 lerden sonra endüstri toplumlarının pek çoğu için en temel sosyal destek kurumu aile bile parçalanma ve boşanma gerçeği ile karşı karşıya kalmıştır. Bireyin yaşamında ailenin sosyal destek algısının zayıflaması onların psikososyal iyiliğini olumsuz etkilerken ilişkilerdeki doyumunu azaltmış güçsüz bırakmış halinden söz etmek mümkündür. Büyük kentlere eğitim için gelen gençlerin aile sosyal destek algılarıyla psikososyal iyiliklerinin eğitim içinde güçlendirilmesine olan ihtiyacın önemli olduğu kanaatindeyiz içinde bulunduğumuz dönemde sosyal destek sistemlerinin birey tarafından nasıl algılandığı, anlam kayıpları yaşanıp yaşanmadığı konusu önemli bir tartışma konusu olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede sosyal hizmet bölümünde öğrenim gören öğrencilerin grup çalışmalarına katılımları, kendileri, aileleri ve arkadaşlarına ilişkin sosyal ve psikolojik algıları ve farkındalıkları değerlendirilecektir. Grup çalışmaları öğrencilerin 14 haftalık 3,5 saatlik etkileşim ve psikodrama grup uygulamalarıyla yürütülmüştür. Grupta iki grup lideri ve 30 35 kişilik öğrencilerle yürütülmüştür. Gruptaki paylaşımlar tartışma metninde üyelerin kendileri aileleri ve arkadaşlarına ilişkin paylaşımlar sunum metninde ayrıntılı olarak irdelenicektir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik- Grup Çalışması- Liderlik- Arkadaşlık

The Concept of Sick-Hospital Syndrome and Its Effects on Employee Health

Assoc. Prof. Ph.D. Sinem SOMUNOĞLU İKİNCİ* - Prof. Ph. Dr. Demet ÜNALAN**

* *Bursa Uludağ University Health Services Vocational School, Bursa.*

** *Erciyes University Health Services Vocational School, Kayseri.*

Abstract

Sick-Hospital Syndrome is defined as the hospital's affecting the health status of the employees in a negative way. Not being able to ventilate the environment, intense humidity or spreading the used volatile chemicals around is among the main reasons that cause this problem to emerge. This situation affects the health of the employees working for health sector, and it manifests itself by some symptoms such as being off, constant fatigue, feeling of tedium, severe headache, nasal congestion, nasal flow, dry throat, red eye, pruritus, skin problems and change in the senses of taste and smell. Employees can have problems such as allergy, asthma, respiratory and chest infections and dyspnea depending on the severity of the syndrome. There are some precautions that should be taken to avoid this syndrome, which is faced in hospitals frequently. Some precautions to be taken are to construct the air inlets of the hospital away from the highways and pollution sources, to keep files, books and paper in covered cabinets, to air brand new furniture out before placing them, to use equipment that increase the humidity rate of the environment, to generalize the use of cleaner fuel for heating instead of fossil fuel and to do regular cleaning to keep indoors dustless. This syndrome causes employees to have burnout, loss of motivation and performance decrease which affect their psychological and social health as well as effecting their physical health. It is stated that trainings given to employees for coping with stress and for personal precautions and creating awareness related to the issue during the process of decreasing the effects of this syndrome will provide great contribution.

In the paper prepared within the framework of the considerations above, it is aimed to draw attention to the Sick Building Syndrome and the Sick-Hospital Syndrome, which is one of the current problems of the present day and its reasons, and to bring a perspective to health care staff and directors related to the situation that affects employee health in a negative way.

Keywords: Health sector, hospital, sick building, sick hospital syndrome.

Hasta Hastane Sendromu Kavramı ve Çalışan Sağlığına Etkisi

ÖZ

Hasta Hastane Sendromu, hastalanan hastanenin çalışanların sağlık durumunu olumsuz yönde etkilemesi şeklinde tanımlanmaktadır. İçinde bulunulan ortamın havasının yeterli ve düzenli bir şekilde havalandırılmaması, ortamda yoğun bir şekilde rutubetin olması veya kullanılan uçucu kimyasal maddelerin yayılması bu sorunun ortaya çıkmasındaki temel nedenler arasında yer almaktadır. Yaşanan bu durum, sağlık sektöründe çalışanların sağlığını olumsuz yönde etkilemekte, isteksizlik ve işe gitmeme, sürekli yorgunluk hali, bezginlik hissi, şiddetli baş ağrısı, burun tıkanıklığı, burun akıntısı, boğaz kuruluğu, gözlerde kızarıklık, kaşıntı, cilt problemleri, tat ve koku almada değişiklik gibi bazı belirtiler ile kendini göstermektedir. Sendromun şiddetine göre çalışanlarda allerji, astım, solunum ve göğüs enfeksiyonları ve solunum güçlüğü gibi sorunlar da yaşanabilmektedir. Hastanelerde sıklıkla karşımıza çıkan bu

sendromdan korunmak için alınması gereken birtakım önlemler bulunmaktadır. Bu bağlamda binanın hava girişlerinin yoldan ve kirlilik kaynaklarından uzak bir yere yapılması, dosya, kitap ve kâğıtların kapalı dolaplarda saklanması, yeni alınan mobilyaların yerleştirilmeden önce havalandırılması, ortamın nem oranını yükseltecek aletlerin kullanılması, ısınmada fosil yakıtlar yerine daha temiz yakıtların kullanımının yaygınlaştırılması ve iç mekânların tozdan arındırılması için düzenli temizlik yapılması akla gelen yöntemlerden bazılarıdır. Çalışanların sadece fiziksel değil, psikolojik ve sosyal yönden de sağlığını olumsuz yönde etkileyen, tükenmişlik, motivasyon kaybı ve performans düşüklüğü yaşamalarına neden olan bu sendromun etkilerinin azaltılması sürecinde çalışanlara stres ile baş etmede alınması gereken kişisel önlemlere yönelik eğitimlerin verilmesinin ve konuya ilişkin farkındalık yaratılmasının da önemli katkıları olacağı ifade edilmektedir.

Bu düşünceler çerçevesinde hazırlanan bildiride, günümüzün güncel sorunlarından biri olan Hasta Bina Sendromu ile Hasta Hastane Sendromuna ve nedenlerine dikkat çekilerek, sağlık sektörü çalışanlarına ve yöneticilerine çalışan sağlığını olumsuz yönde etkileyen bu duruma ilişkin bir perspektif kazandırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık sektörü, hastane, hasta bina, hasta hastane sendromu.

Hastane Enfeksiyonlarının Önlenmesinde El Hijyeninin Önemi ve Güncel Durum

Dr. Öğr. Üyesi Hayrunisa Hancı

ÖZ

Hastane enfeksiyonları hastanede kalış süresini, mortalite ve morbiditeyi artırarak sağlık hizmetlerinde maliyeti yükseltmektedir. Dünya verileri hastane enfeksiyonu sıklığının %13 - %17 arasında olduğunu göstermektedir. Bu oranın %50' den fazlasının sorumluluğu, özellikle çok basit ve ucuz bir önlem olan "el yıkama" kültürüne karşı ilgisiz kalan hastane çalışanlarına aittir. Virülansı yüksek ve çoklu antibiyotik dirençli mikroorganizmaların hastadan hastaya taşınması ve yayılmasında en önemli kaynak sağlık personelinin kirli elleridir. Çalışmalar el yıkama gibi basit bir uygulamayla hastane enfeksiyonlarında yaklaşık %50 düşüş sağlanabileceği bildirilmektedir. Buna rağmen araştırmalarda hijyen kurallarına uyumda düşük oranların saptanmış olması hasta sağlığı, iş yükü ve tedavi maliyetleri ile ilgili olumsuz sonuçların doğmasına neden olmaktadır. Sağlık çalışanları arasında el hijyeni kurallarına uyumun artırılmasının hastane enfeksiyonu sorununun çözümüne önemli ölçüde katkı sağlayacağı bir gerçektir. Bu artışın sağlanabilmesi için sağlık çalışanlarına el hijyeni kuralları ile ilgili eğitimler verilerek el yıkama alışkanlığının iyice benimsenmesi sağlanabilir ve hastane fiziki şartları çalışanları el yıkamaya teşvik edecek şekilde düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hastane Enfeksiyonu, El Hijyeni, Mikroorganizma

The Importance of Hand Hygiene in Prevention of Hospital Infections and the Current Situation

Abstract

Hospital infections increase costs by raising the duration of stay at the hospital, mortality and morbidity. World data shows that hospital infection rate is around 13 % - 17%. More than 50% of this rate is due to the lack of responsibility of hospital staff that do not even wash their hands, which is a simple and cheap way to avoid infections. The most important cause of the transportation of microorganisms that have high virulance and are multiple antibiotic resistant is the "dirty" hands of the hospital staff. Research shows that hospital infections can be reduced by 50% by hand washing. However, the realization of the lack of abiding by the hygiene rules in researchs indicates that this situation causes negative effects about patient health, work load and treatment costs. Thus, it is a fact that improving the sensitivity about hygiene among hospital staff will help the solution of the mentioned problems. Hence the solution could be workshops given to hospital staff about hygiene and designing the hospitals' physical structure to remind them to wash their hands.

Keywords: Hospital Infection, Hand Hygiene, Microorganism

Hastanede Yatan Çocuklar İçin Kullanılan Malnütrisyon Tarama Yöntemleri ve Nütrisyonel Bakımda Hemşirenin Rolü

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Pars

ÖZ

Hastaneye başvuru ve yatış sürecinde malnütrisyon toplum sağlığı açısından halen önemini koruyan sosyal bir sorundur. Malnütrisyon, gelişmekte olan ülkelerde 6 ay ile 5 yaş arası çocuklarda yaygın görülen sorunlardan biridir ve 5 yaş altı çocuk ölümlerinin %60'ından sorumlu olmaktadır. Özellikle yatarak tedavi gören çocuklarda malnütrisyon sık görülmekte ve nütrisyonel durumları hastanede daha fazla kötüleşebilmektedir. Hastaneye herhangi bir nedenle yatırılan olgularda ağır malnütrisyon kolaylıkla belirlenebilirken, orta veya hafif malnütrisyonu olan hastalarda tanı koymak güç olabilmektedir. Bu nedenle malnütrisyon ile mücadelede ilk adım malnütrisyon riski olan hastaların nasıl tanımlanacağının bilinmesidir. Bu nedenle hastanede yatarak tedavi gören tüm hastalar için malnütrisyon riski tarama araçlarının kullanılması gerekmektedir. Avrupa Klinik Beslenme ve Metabolizma Derneği (ESPEN), Amerikan Parenteral ve Enteral Beslenme Topluluğu (ASPEN) ve Avrupa Çocuk Gastroenteroloji Hepatoloji ve Beslenme Derneği (ESPGHAN) malnütrisyon açısından risk altında olan hastaları belirlemek için kullanılacak hızlı ve basit bir tarama aracının kullanılmasını önermektedir. Bu tarama aracının kullanılarak nütrisyonel durumun değerlendirilmesi, özellikle hastanede yatan malnütrisyon açısından risk altındaki çocuklar için endike olup, malnütrisyonun erken tespit edilmesini, beslenme yetersizliğinin kısa ve uzun vadeli sonuçlarının önlenmesini ve zamanında tedavi edilmesini sağlar. Malnütrisyonun erken tespit edilerek tedavisinin yapılması ve hatta gelişmeden önlenmesi, hastanelerde çocukluk yaş grubuna ait morbidite ve mortaliteyi azaltmada oldukça önemlidir. Bu tarama araçlarını kullanarak malnütrisyonu tespit edebilecek anahtar role sahip kişiler ise primer olarak hemşirelerdir. Hemşireler hastaların hastaneye yatışından itibaren kapsamlı nütrisyonel değerlendirmelerin yapılması, nütrisyonel desteğin uygulanması ve sonlanması aşamalarında önemli bakım uygulamalarını yerine getirmekle yükümlüdür. Bu çalışmada hastanede yatan çocuklar için kullanılan malnütrisyon tarama yöntemleri ve nütrisyonel bakımda hemşirenin rolü ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hastanede Yatan Çocuk; Malnütrisyon; Tarama Araçları; Hemşirelik Bakımı

Malnutrition Screening Tools Used for Hospitalized Children and the Role of Nurses in Nutritional Care

Abstract

Malnutrition is a social problem in terms of community health during the admission and hospitalization process. Malnutrition is one of the most prevalent problems in children from 6 months to 5 years of age in developing countries and accounts for 60% of under-5 deaths. Malnutrition is especially common in hospitalized children and their nutritional status can worsen during hospitalization process. Severe malnutrition can be easily detected in patients during the admission to the hospital for any reason, but it may be difficult to diagnose patients with moderate or mild malnutrition. The early detection and treatment of malnutrition, and even the prevention of it before it develops is highly important in reducing morbidity and mortality of children in hospitals. For this reason, malnutrition risk screening tools should be used for all

inpatients. European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN), American Society for Parenteral ve Enteral Nutrition (ASPEN) and European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (ESPGHAN) recommend the use of a fast and simple nutritional screening tool to be used to identify patients who are at risk in terms of nutrition. Assessing nutrition using this screening tool is particularly significant for hospitalized children who are at risk in terms of nutrition and it allows for early detection of malnutrition, prevention of short and long term consequences of malnutrition and timely treatment. The primary users of these screening methods are nurses, who are obliged to undertake important care practices during the stages of comprehensive nutritional assessment, and giving and terminating the necessary nutritional support starting from the hospitalization process. This study discusses the screening methods used for hospitalized children and the role of nurses in nutritional care.

Keywords: Hospitalized Children, Malnutrition, Screening Tools, Nursing Care

Hata Türü ve Etkileri Yöntemiyle Bir Asansörün Yapıya Tesis Edilmesi Sürecinde Risk Analizi

Ph.D. Cand. Şenay Keçeci

ÖZ

Günümüzde çok katlı yapılara duyulan ihtiyaç, asansörleri yapıların vazgeçilmez unsurlarından biri haline getirmiştir. Asansörlerin yapıya tesis edilmesi süreçlerinde gerçekleştirilen faaliyetler ve bu faaliyetlerin ihtiva ettiği tehlike ve riskler yapılan çalışmada HTEA (Hata Türü Etkileri Analizi) yöntemi ile incelenmiştir. Bu yöntem ile öncelikle mevcut yada potansiyel hataları tanımlamak, analiz etmek ve ortadan kaldırmak yada en aza indirmek amaçlanmıştır. HTEA metodu kullanılarak yapılan çalışmada kullanılan tekniğin, risklerin öncelik sırasına göre belirlenip sıralanabilmesi, düzenleyici ve önleyici faaliyetlerin belirlenip etkinlik kazanamasında faydalar sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Htea, Asansörün Yapıya Tesisi, Asansör Montaj

Risk Analysis During Installation of Elevator With Failure Mode and Effecet Method

Abstract

Nowadays, the necessity of high – rised structures has made the elevators one of the core elements of structures. The activities were performed during the installation process of elevators and these activities which involved danger and risks were examined by using FMEA (Failure Mode and Effect Analysis). This method mainly aims to identify potential failure, determine their effect, or identify actions to mitigate the failures. It has been observed that the technique used by FMEA method provided benefits on prioritize risks and it made a great importance of corrective and preventive actions.

Keywords: Fmea, İnstallation of Elevator, Elevator Montage

Hekimlerin Kronik Hepatit C Enfeksiyonundaki Bilgi ve Farkındalıkları

Asst. Prof. MD. Yusuf Kayar

ÖZ

Giriş: Kronik C hepatiti dünya çapında bir sağlık sorunudur. Hastalığın çoğunlukla asemptomatik seyretmesi tanı konulmasını zorlaştırmakta ve kronik hepatit C enfeksiyonu son dönem karaciğer hastalığına ve komplikasyonlara ilerlemektedir. Güncel tedavi ile yüzde yüze yakın kür oranlarına ulaşılmış olması nedeniyle enfekte vakaların tespit ve tedavisi daha da önem kazanmıştır. Hekimlerin bilgi düzeyleri ve farkındalıkları, hepatit C enfeksiyonu ile mücadelede en önde gelen etmenlerden birisidir. Amaç: Çalışmamızdaki amacımız hekimlerin kronik hepatit C virüsü enfeksiyonundaki bilgi ve farkındalık düzeylerini ölçmektir. Materyal Metod: İstanbul'da görev yapan 125 aile hekimi ile 76 iç hastalıkları doktorunun hepatit C enfeksiyonu farkındalık düzeyleri standart anketle değerlendirildi. Çalışmaya alınan hekimlerin yaş, cinsiyet, branşları, karaciğer ile ilgili herhangi bir hastalık varlığı ve akrabaları arasında kronik hepatit C enfeksiyonu hastalığının varlığı ile farkındalıkları arasındaki ilişki araştırıldı. Tartışma: Hekimlerin yaş ortalaması 30.9±7.1 (yaş aralığı 23-45) idi ve hekimlerin %58'si kadındı. Hekimlerin 75 (% 33,3) 'i 23-28 yaş aralığında, 29 (% 33.3)' u 29-32 yaş aralığında idi ve 59 (% 29.4) 'unun da yaşları 32'den büyüktü. Yirmi bir (%10.4) hekimin kendisinde veya birinci ve ikinci derce akrabasında kronik hepatit hastalığı öyküsü vardı. Hekimlerin hepatit C virüsü bulaş yolları ve kimlerin taranması gerektiği sorularını cevaplamada yetersiz oldukları görüldü. Bulaş yollarına verilen cevaplara göre yapılan incelemede; farkındalık ile hekimlerin uzmanlıkları ve aile öyküsü pozitifliği arasında anlamlı bir fark bulunmazken, 23-28 yaşları arasındaki doktorların bazı noktalarda daha az farkındalıklarının olduğu görülmüştür. Kimlerin hepatit C enfeksiyonu açısından taranması gerektiği sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; iç hastalıkları uzmanlarının aile hekimlerine göre daha iyi farkındalıklarının olduğu fakat aile öyküsü ve hekimlerin yaşları açısından anlamlı bir fark olmadığı görüldü. Sonuç: Hepatit C virus bulaşının engellenmesi ve mevcut hastaların tespit edilebilmesi için hekimlerin farkındalık düzeylerinin arttırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farkındalık, Hepatit C, Hekimler

Knowledge and Awareness of Physicians in Chronic Hepatitis C Infection

Abstract

Introduction: Chronic hepatitis C is a worldwide health problem.The usually asymptomatic course of the disease makes the diagnosis difficult.So chronic hepatitis C infection progresses to end-stage liver disease and complications.Due to the fact that nearly 100% of the cure rates have been reached with the current treatment, the detection and treatment of infected cases has gained more importance. Physicians' knowledge levels and awareness are one of the leading factors in the fight against hepatitis C infection. Aim: The purpose of our study is to measure the awareness of hepatitis C among physicians and investigate the relationship between awareness and the specialization field, age and positive family history. Material and Methods: Level of awareness of 125 family physicians and 76 internal medicine physicians, employed within Istanbul Province, on hepatitis C infection were evaluated using standard questionnaire. Relationship between their awareness and age, specialization, presence of any chronic hepatitis and chronic hepatitis C in any relatives were investigated. Results: The mean age of the physicians was 30.9±7.1 years (range:23-45 years) and 58% of them were women. 75(37.3%)

physicians were between ages of 23-28, 67(33.3%) physicians were between ages of 29-32, and 59(29.4%) physicians ages was greater than 32. Twenty-one (10.4%) physicians had hepatitis or a first-or second-degree relative with hepatitis. Physicians were found to be insufficient in answering the questions on HCV transmission routes and who should be screened. When examined based on transmission routes, there were no significant differences between physicians' specializations and positive familial history, but physicians aged 23-28 had significantly poorer awareness at some points. Internal medicine specialists had better awareness on screening tests compared to family physicians but there were no significant differences between positive familial history and physicians' age. Conclusions: Physicians' awareness should be improved to prevent hepatitis C virus transmission and to identify existing conditions.

Keywords: Awareness, Hepatitis C, Physicians

Helal Yaşam Tıbbı

Assoc. Prof. MD. Hayrullah Yazar

ÖZ

Amaç: Son yıllarda sağlık harcamaları tüm ülkelerin ekonomilerini derinden etkiledi. Bu durum alternatif yaklaşımlarıda beraberinde getirdi. Örneğin, Yaşam Tarzı Tıbbı (YTT) yöntemleri bunlardan sadece birisidir. Amacımız; Helal Yaşam Tıbbını (HYT) tanımlamak ve HYT'nin,YTT ile kronik hastalıkların önlenmesi ve tedavisine muhtemel katkısını tartışmaktır. Yöntemler: Bu çalışmada, ilk kez tarafımızdan tanımlanmış ve daha sonra Türk Patent Marka Ofisi tarafından tescil edilmiş olan HYT (2018/29191) ile YTT'nin benzerlikleri tartışıldı. Bulgular: Yaşam Tarzı Tıbbı Nedir? YTT; kanıta dayalı yaşam tarzı terapötik yaklaşımları, ağırlıklı olarak doğal gıdalar ile beslenme, bitki temelli diyet, düzenli fiziksel aktivite, yeterli uyku, stres yönetimi, madde ve riskli madde kullanımının önlenmesi (sigara, alkol) ve diğer ilaç modalitelerinden oluşmaktadır. YTT, kronik hastalıkların çoğu zaman yaşam tarzı ile ilişkili olduğunu ve önlenebileceğini savunmaktadır (1). Helal Yaşam Tıbbı Nedir? HYT; üç temel yapıya sahiptir. Beslenme ilk sırayı almakla birlikte, alt başlıklarında: a) helal gıdaların tercih edilmesi, b) Sünnete göre beslenme, c) gıda katkı maddelerinden kaçınmak, doğal ve temiz ürünleri tercih etmek yer alır. İkinci sırada aktif yaşam ve düzenli fiziksel egzersiz vardır. İç huzur üçüncü sırada olup alt başlıklarda: a)egomuzun esaretinden kurtulmak, özgür olmak, b) fıtrata uygun sirkadiyen ritmi tercih etmek, c)güzel olmak ahlaklı olmak, yer almaktadır. Bu amaca ulaşmak için, HYT'nin evrensel olarak kabul edilmiş tıbbi ilkeleri benimsemesi ve onlar ile çelişmemesi zorunludur. YTT ve HYT, hem doğal hem de sağlıklı beslenmeyi, düzenli egzersiz, yüksek kaliteli uyku, stresin önlenmesi, sigara ve alkolden kaçınmayı teşvik eder. Ayrıca HYT'de dua, oruç gibi İslami uygulamalar, tedavi yöntemleri olarak kabul edilmektedir. HYT, bu uygulamaların beklenen faydalarını araştıran her çalışmayı, sağlık sorunlarının önlenmesi açısından teşvik etmektedir (2). Sonuç: HYT; kaynağını Kuran-ı Kerim ve Hadisi Şeriflerden alan, 1400 yıllık bilgi birikimini modern bilimle harmanlayan ve tüm insanlığa, iki dünyada tam iyilik halinde olma reçeteleri sunan, yeni bir bilim dalıdır.

Anahtar Kelimeler: HYT, YYT, DSO

Halal Life Medicine

Abstract

Background: In recent years, health expenditures have deeply affected the economies of all countries. This condition has brought about alternative approaches to the existing ones. For example, The American College of Lifestyle Medicine (ACLM) is among many which desire to engage LM methods in their practices. Our aim; is to define Halal Life Medicine (HLM) and discuss the likely contribution of HLM to the prevention and treatment of lifestyle-related chronic diseases. Methods: HLM was stated and defined for the first time in our studies and it was then registered (2018/29191) by Turkish Patent and Trademark Office. In this study, we discuss some of the similarities of HLM and LM. Lifestyle Medicine involves the use of evidence-based lifestyle therapeutic approaches, -such as a predominantly whole food, plant-based diet, -regular physical activity, -adequate sleep, -stress management, -avoidance of risky substance use, and other non-drug modalities, to prevent, treat, and, oftentimes, -reverse the lifestyle-related, chronic disease that's all too prevalent. What is Halal Life Medicine? HLM also has three basic structures. Nutrition takes the first place in the sub-headings: a) preferring halal foods, b) feeding according to the Sunnah, c) food additives to avoid, to prefer natural and clean products. In second place, active life and regular physical exercise are included. The inner

peace is in the third row, and in the sub-headings: a) to get rid of the captivity of our ego, to become free, b) to prefer the Sirkadian rhythm in accordance with the fit, c) to be nice moral. To reach this aim, it is obligatory that HLM embraces universally accepted medical principles and not contradict them. LM and HLM both encourage natural and healthy diet, regular exercise, high quality sleep, prevention of stress, avoiding cigarette smoking and alcohol. Besides, in HLM, Islamic practices like prayer, fasting etc. are regarded as treatment modalities. Conclusions: HLM; The Qur'an and Hadith are a new branch of science, which takes the sheriffs, blends the knowledge of 1400 years of knowledge with modern science, and offers prescriptions for all mankind in two worlds.

Keywords: HLM, LM, WHO

Helıcobacter Pylorı İle İndüklenen Genotoksisite ve Gastrik Adenokarsinoma Başlangıcına Etkisi

Ph.D. Cand. Didem Oral - Ph.D. Cand. Unzile Sur - Prof. Ph.D. Belma Kocer-Gumusel - Assoc. Prof. Ph.D. Pinar Erkekoglu

ÖZ

Helicobacter pylori (HP), sarmal şekilli ve gastrik mukozada kolonize olabilen gram negatif bir bakteridir. Kronik HP inflamasyonu, gastik karsinojenezis ve mukoza ilişkili lenfoid doku lenfoması gibi hastalıklarda önemli bir mekanizma olan oksidatif stresin meydana gelmesine sebep olabilir. HP, IARC tarafından Grup 1 karsinojen olarak tanımlanmakla birlikte, gastrik kanserlerin %78'inin HP enfeksiyonu sebebiyle oluştuğu düşünülmektedir. DNA tek sarmal kırıkları (SSB) ve DNA çift sarmal kırıkları (DSB), kronik enfeksiyon sebebiyle hücre içi reaktif oksijen ve nitrojen türevlerinin artması sonucu meydana gelebilmektedir. Bununla birlikte, vakuol oluşturucu sitotoksin A (VacA), sitotoksin ilişkili gen A (CagA) ve kan grubu antijenine bağlanan adezin (BabA), duodenal ülser teşvik edici gen (DupA) gibi adezyon faktörlerini de içeren bakteri toksinleri, HP kaynaklı patolojide önemli rol oynar. Üreaz da patolojide etkinliği olduğu bilinen diğer faktörlerdendir. Tüm bu toksinlerin, oksidatif stres ile ilişkisi halen tam olarak tanımlanamamıştır. Sonuç olarak, HP enfeksiyonunun konak hücredeki genotoksik etkilerini, oksidatif baz hasarı, abazik bölgelerin sayında artış, baz eksizyon onarım protein aracılarının hücre içinde birikimi ve buna bağlı olarak DNA DSB sayısında artış gibi mekanizmalar yoluyla meydana getirdiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Helicobacter Pylori, DNA, Genotoksisite, Oksidatif Stres, Kronik İnflamasyon

The Role of Genotoxıc Effects of Helıcobacter Pylorı Infectıon in Generatıon of Gastrıc Carcınoma

Abstract

Helicobacter pylori (HP) is a helix-shaped gram-negative microaerophilic bacteria which colonizes in gastric mucosa. Chronic HP inflammation can lead to oxidative stress which may play an important role in gastric carcinogenesis and mucosa-associated lymphoid tissue lymphoma. HP has been classified as Group I carcinogen by the IARC and it has been estimated that 78% of all gastric cancers occur because of HP infections. DNA single strand breaks (SSBs) and DNA double strand breaks (DSBs) can be induced by the chronic infection due to high levels of intracellular reactive oxygen species and reactive nitrogen species. Additionally, HP bacterial toxins such as vacuolating cytotoxin A (VacA), cytotoxin associated-gene A (CagA), and adhesion factors such as blood group antigen binding adhesin (BabA), duodenal ulcer promoting gene A (DupA) have major roles in the pathology caused by HP. Urease also plays an important role in the bacterial pathogenesis. The roles of these toxins are not still clear in promoting oxidative stress. In conclusion, HP infection may exert genotoxic properties by inducing oxidative base damage, enhancing the quantity of abasic sites, and causing the accumulation of base excision repair protein intermediates which may increase DNA DSBs in host cells.

Keywords: Helicobacter Pylori, DNA, Genotoxicity, Oxidative Stress, Chronic İnflammation

Hemodiyaliz Erişimi İçin Fonksiyonel Arteriyovenöz Fistül Oluşturulmasının ve Yönetiminin İpuçları ve Püf Noktaları

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet YÜKSEL
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, ahmetyuksel1982@mynet.com

Dr. Öğretim Üyesi Yusuf VELİOĞLU
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yusufvelioglu@gmail.com

ÖZ

Giriş ve Amaç: Arteriyovenöz fistül (AVF), daha uzun fonksiyonel açıklık ve dayanıklılık oranlarının yanı sıra tromboz, enfeksiyon ve ikincil müdahale ihtiyacı gibi istenmeyen olayların daha düşük oranları nedeniyle altın standart hemodiyaliz erişim modalitesi olarak kabul edilmektedir. Biz bu çalışmada, AVF oluşturma deneyimlerimizi operatif ve perioperatif yönetimin önemli noktalarını vurgulayarak sunmayı amaçladık. Yöntemler: Ocak 2015 ile Ağustos 2018 tarihleri arasında 218 hastada gerçekleştirilen 257 AVF operasyonunun retrospektif analizi yapıldı. Olgular temel klinik özellikler, komorbid durumlar, operasyon tipi, erken ve orta dönem postoperatif sonuçlar ve komplikasyonlar açısından değerlendirildi. Ameliyat için öncelikli olarak non-dominant kol tercih edildi. Çapı 2 mm'nin altında olan herhangi bir arter veya ven AVF oluşumu için uygun bir damar olarak düşünülmedi. Tüm cerrahi prosedürler aynı cerrah tarafından titiz bir şekilde gerçekleştirildi. Bulgular: Ortalama yaş 61.2±13.5 ve hastaların %58.7'si erkek idi. Hastaların %74.3'ünde bir veya daha fazla komorbid hastalık mevcuttu ve bunlar arasında hipertansiyon %49.5'lik insidansı ile en sık görülen komorbidite idi. Operasyonların 172, 41, 38 ve 6'sında sırasıyla distal radyosefalik, proksimal radyosefalik, brakiyosefalik AVF ve bazilik ven transpozisyonu yapıldı. Genel komplikasyon oranı %20.6 idi. En sık görülen komplikasyonlar 38 olguda (%14.8) trombüs oluşumu iken, 11 olguda (%4.3) ise hematom gelişimi idi. Oluşturulan AVF'lerin açıklık oranları 2.hafta, 2.ay ve 12.aylarda sırasıyla %93.4, %91.4 ve %85.2 idi. Sonuçlar: Vasküler yapıların Doppler ultrasonografik incelemesi ameliyat öncesi rutin olarak yapılmalıdır. AVF operasyonları, belirli cerrahi prensiplere uygun olarak titiz bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Postoperatif dönemde ise hemodiyaliz erişimi ile ilişkili problemler ve komorbid hastalıklar ilgili kliniklerin ve diyaliz bölümü hekimlerinin koordinasyonu ile doğru şekilde yönetilmeli ve en nihayetinde multidisipliner bir yaklaşım benimsenmelidir.

Anahtar Kelimeler: İpuçları ve Püf Noktaları, Arteriyovenöz Fistül, Hemodiyaliz.

Tips and Tricks of Functional Arteriovenous Fistula Creation and Management for Hemodialysis Access

Abstract

Introduction and Aim: Arteriovenous fistula (AVF) is accepted as the gold standard modality for hemodialysis access because of longer functional patency and durability rates, as well as lower rates of adverse events like thrombosis, infection, and need for secondary intervention. In this study, we aimed to present our experiences in AVF creation with highlighting the important points of operative and perioperative management. Methods: A retrospective analysis of 257 AVF operations performed in 218 patients between January 2014 and August 2017 was conducted. The cases were evaluated in terms of baseline clinical characteristics, comorbid conditions, type of the operation, early and midterm postoperative outcomes and complications.

Non-dominant arm was primarily preferred. Any artery or vein with diameter below 2mm was not considered as suitable vessel for AVF creation. All surgical procedures were meticulously performed by same surgeon. Results: Average age was 61.2±13.5 years, and 58.7% of patients were male. One or more comorbid diseases were present in 74.3% of patients. Among them, hypertension was the most common comorbidity with an incidence of 49.5%. Distal radiocephalic, proximal radiocephalic, brachiocephalic AVF and basilic vein transposition were performed in 172, 41, 38 and 6 of the operations, respectively. Overall complication rate was 20.6%. The most common complications were thrombus formation in 38 (14.8%) cases and hematoma development in 11 (4.3%) cases. The patency rates of the created AVFs were 93.4%, 91.4% and 85.2% on the 2nd week, 2nd month and 12th month, respectively. Conclusions: Doppler ultrasonographic examination of vascular structures should be routinely applied before the surgery. AVF operations should be performed rigorously in accordance with certain surgical principles. In the postoperative period, the problems related to hemodialysis access and comorbid diseases should be managed properly with the coordination of physicians of the related clinics and dialysis department, and ultimately a multidisciplinary approach should be adopted.

Keywords: Tips and Tricks, Arteriovenous Fistula, Hemodialysis.

Hemodiyaliz Tedavisi Alan Kronik Böbrek Yetmezliği Hastalarında Sıvı Elektrolit Yönetimi, Belirtilerin Takibi ve Hemşirelik Bakımı

RA. Esra Tayaz - Asst. Prof. Ph.D. Ayşegül Koç

ÖZ

Kronik böbrek yetmezliği, glomerüler filtrasyon hızındaki azalma sonucunda böbreğin, sıvı-elektrolit dengesini düzenleme işlevinin ve metabolik-endokrin fonksiyonlarının irreversibl olarak bozulmasıdır. Glomerüler filtrasyon değeri 20-25 ml/dakika olunca hastada üremik semptomlar ortaya çıkmaya başlar. Ve bu evreye gelen hastalara renal replasman tedavisi uygulanmaya başlanır. En sık uygulanan renal replasman tedavisi hemodiyalizdir. Hemodiyaliz, yarı geçirgen bir zar aracılığı ile hastanın kanı ve uygun diyalizat arasında sıvı ve solüt maddelerin değişimini temel alan bir tedavidir. Hemodiyaliz makinesinin temel fonksiyonlarından birisi hasta kanı ile temasa geçen diyalizatı hazırlamaktır; makinenin bu fonksiyonunda bozulma olursa metabolik asidoz, metabolik alkaloz, hiponatremi, hipernatremi, hiperkalsemi, hipokalsemi, hipopotasemi, hipermagnezemi, hipomagnezemi gibi elektrolit dengesizlikleri gelişebilir. Uygunsuz sıvı çekilmesine bağlı olarak hipovolemi veya hipervolemi izlenebilir. Hastalar konstipasyon, mide bulantısı, kusma, diyare, iştahsızlık, kas krampları, bacaklarda ödem, sersemlik, baş dönmesi, huzursuz bacak sendromu, öksürme, ağız kuruluğu, ciltte kuruluk, kaşıntı, konsantrasyon güçlüğü, uyku problemleri, göğüs, sırt ağrıları, huzursuzluk, sinirlilik, cinsel işlev bozukluğu gibi fiziksel veya psikolojik birçok semptomdan etkilenmektedir. Amacımız doğrultusunda, kronik böbrek yetmezliği tanısı ile hemodiyaliz tedavisi alan bireylerle çalışan hemşirelerin semptom ve sıvı elektrolit dengesi konusunda bilgilendirmek, bakım için yol gösterici olmak için bu derleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Bakımı, Hemodiyaliz, Kronik Böbrek Yetmezliği, Sıvı-Elektrolit Dengesi, Semptom Yönetimi

In Chronic Renal Failure Patients Receiving Hemodialysis Treatment, Liquid Electrolyte Management, Follow-Up of the Indications and Nursing Care

Abstract

Chronic renal failure is a irreversible disruption of the kidney, the regulation of fluid electrolyte regulation and the metabolic-endocrine function as a result of reduced glomerular filtration rate. When the glomerular filtration value is 20-25 ml/min, uremic symptoms begin to appear in the patient. And the renal replacement therapy in this stage begins to be applied. The most common renal replacement therapy is hemodialysis. Hemodialysis is a treatment based on the exchange of fluid and solutes between the patient's blood and the appropriate dialysate through a semipermeable membrane. One of the basic functions of the hemodialysis machine is to prepare the dialysis in which the patient's blood is passed through; If this function of the machine deteriorates, electrolyte imbalances such as metabolic acidosis, metabolic alkalosis, hyponatremia, hypernatremia, hypercalcemia, hypocalcemia, hypopotassemia, hypermagnesemia, hypomagnesemia may develop. Symptoms may also develop in these individuals due to both chronic renal failure and hemodialysis treatment. Patients may experience symptoms such as constipation, nausea, vomiting, diarrhea, anorexia, muscle cramps, edema of the legs, dizziness, dizziness, restless legs syndrome, coughing, dry mouth, dry skin, pruritus, concentration problems, sleeping problems, chest, back pain, nervousness, sexual dysfunction, and many other physical or psychological symptoms. This review was

conducted to inform the patient about the symptom and fluid electrolyte balance of nurses working with individuals diagnosed with chronic renal failure and hemodialysis treatment.

Keywords: Chronic Renal Failure, Fluid-Electrolyte Balance, Hemodialysis, Nursing Care, Symptom Management

Hemofilili Çocuklarda Kardiyak Fonksiyonların, Kan Basıncı Profillerinin ve Vasküler Endotelyal Fonksiyonların Değerlendirilmesi

Prof. Ph.D. Zeynep Canan Özdemir - Asst. Prof. Ph.D. Pelin Köşger

ÖZ

Amaç: Hemofili hastalarında ikinci en yaygın ölüm nedeninin kardiyovasküler hastalıklar olduğu ve hipertansiyon prevalansının genel popülasyondan daha yüksek olduğu bildirilmektedir. Bu çalışmada, kardiyovasküler hastalıkların temellerinin çocukluk çağından itibaren atıldığı göz önüne alınarak, hemofilik çocuklarda sol ventrikül fonksiyonları, kan basıncı profilleri ve vasküler endotelyal fonksiyonları değerlendirilerek erken aterosklerotik değişikliklerin varlığı araştırılmıştır. Metod: Bu prospektif çalışmaya ağır hemofilik olan 17 hasta ve 23 sağlıklı çocuk alındı. Sol ventrikül fonksiyonları iki boyutlu ve pulse doku doppler ekokardiyografi yöntemleri ile değerlendirildi. Doku doppler ile miyokardiyal performans indeksi (MPI) değerleri hesaplandı. Bilateral karotis intima media kalınlıkları ölçüldü. Osilometrik yöntem ile üç ayrı ölçümün ortalaması alınarak nabız dalga analizi uygulandı. Boy, kilo ölçümleri yapılarak vücut kitle indeksleri (VKİ) hesaplandı. Serum glukoz, trigliserid, total kolesterol, LDLve HDL kolesterol, insülin düzeyleri çalışıldı. İnsülin direncini değerlendirmek için HOMA-IR indeksi hesaplandı. Sonuçlar: Toplam 40 çocuk çalışmaya alındı. Hastaların ortalama FVIII aktivitesi % 0,5±0.43 idi. Hasta grubunun ortalama yaşı 12,05±1,14 yıl, kontrol grubunun ortalama yaşı 12,95±0,50 olup, gruplar arasında yaş, boy, vücut ağırlığı, VKİ, serum glukoz, trigliserid, total kolesterol, LDL kolesterol,açlık insülini, HOMA-IR indeksi, karotis intima media kalınlıkları, sistolik, diyastolik ve ortalama kan basıncı değerleri, yükseltme indeksi, yükseltme basıncı, çevresel direnç ve nabız dalga hızı değerlerinde istatistiksel açıdan fark yoktu (p>0.05). Hastaların HDL kolesterol düzeyi [47 mg/dl (39,7-50)], sağlıklı çocukların değerlerinden [55 mg/dl(45-64)] düşük bulundu (p=0.018). Hasta grubunun MPI kontrol grubundan istatistiksel açıdan yüksek [0,41(0,37-0,44); 0,34(0,31-0,37), p=0.004], ejeksiyon zamanı ise (266,6±16,7 sn; 284,4±24,6 sn, p=0.014) kısa saptandı. Tartışma: Çalışmamız çocukluk çağı verilerini yansıtan ilk çalışma olup, vasküler endotelyal fonksiyonlarda etkilenme ve aterosklerotik değişikliklerin çocukluk çağında henüz başlamadığını ancak sol ventrikül sistolik ve diyastolik fonksiyonlarının etkilendiğini, serum HDL kolesterol düzeylerinin kontrol grubundan düşük olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemofili, Çocuk, Doku Doppler, Vasküler Endotelyal Fonksiyon, Ateroskleroz

Evaluation of Cardiac Function, Blood Pressure Profiles, and Vascular Endothelial Function in Children With Hemophilia

Abstract

Aim: The second most common cause of death in patients with hemophilia is cardiovascular disease and the prevalence of hypertension is higher than in the general population.In this study, we investigated the presence of early atherosclerotic changes by evaluating left ventricular function, blood pressure profiles, and vascular endothelial function in children with hemophilia, considering that the foundations of cardiovascular diseases were laid from childhood. Methods: In this prospective study, 17 patients with severe hemophilia and 23 healthy children were included.Left ventricular function was evaluated using two-dimensional and pulsed tissue Doppler echocardiography.Myocardial performance index (MPI) values were calculated usingtissue Doppler.Intima media thickness of bilateral carotid arteries were measured.Pulse

wave analysis was performed based on the average of three separate measurements usingoscillometry. The body mass index (BMI) of the patients was calculated by measuring height and weight.Serum glucose, triglyceride (TG), total cholesterol, low-density lipoprotein (LDL) and high-density lipoprotein (HDL) cholesterol and insulin levels were measured.HOMA-IR index was calculated to evaluate insulin resistance. Results: The mean FVIII activity was 0.5±0.43%.The mean age of the patient group was 12.05±1.14 years, the mean age of the control group was 12.95±0.50 years, and there was no statistically significant difference in terms of age, height, body weight, BMI, serum glucose, TG, total cholesterol, LDL cholesterol, fasting insulin, HOMA-IR index, carotid intima media thickness, systolic, diastolic and mean blood pressure, augmentation index, augmentation pressure, peripheral resistance, and pulse wave velocity between the groups (p>0.05 for all).The mean HDL cholesterol level [47 mg/dL (39.7-50)] of the patients was lower than those of healthy children [55 mg/dL (45-64)] (p=0.018).The MPI value of the patient group was statistically higher [0.41 (0.37-0.44); 0.34 (0.31-0.37), p=0.004] and ejection time was statistically shorter (266.6±16.7 sec; 284.4±24.6 sec; p=0.014) than the control group. Conclusion: Our study is the first to reflect childhood data. We showed that impairment in vascular endothelial functions and atherosclerotic changes have not yet begun in childhood;however, the systolic and diastolic function of the left ventricle was affected and serum HDL cholesterol levels were lower in children with hemophilia than in the controls.

Keywords: Hemophilia, Child, Tissue Doppler, Vascular Endothelial Function, Atherosclerosis

Hemşirelerin Demografik Özelliklerinin Psikolojik Sermaye Üzerindeki Etkisi

Assoc. Prof. Ph.D. Metin Kaplan - Lec. Ph.D. Hatice Uçak

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Nevşehir ilinde faaliyet gösteren iki özel hastanede çalışan hemşirelerin, psikolojik sermayenin alt boyutları olan umut, özyeterlilik, iyimserlik ve dayanıklılık boyutlarının demografik özellikler açısından farklılık gösterip-göstermediğini ortaya koymaktır. Araştırmada veri toplama tekniği olarak anket uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye, Demografik Özellikler, Hemşire

The Effect of Demographic Characteristics of Nurses On the Psychological Capital

Abstract

The aim of this study is to determine whether the dimensions of hope, self-efficacy, optimism and endurance, which are the sub-dimensions of psychological capital, vary in terms of demographic characteristics. The survey will be carried out as a data collection technique.

Keywords: Psychological Capital, Demographic Characteristics, Nurse

Hemşirelik Öğrencilerinde Öznel İyi Oluş İle Psikiyatrik Belirtiler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ph.D. Hülya Kök Eren

ÖZ

Giriş ve Amaç: Çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin öznel iyi oluş ile psikiyatrik belirtiler arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Yöntem: Çalışma, bir kamu üniversitesinde hemşirelik bölümünde lisans öğrenimi gören 311 kadın ve 103 erkek olmak üzere toplam 414 hemşire adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler, yaşam doyumu, olumlu-olumsuz duygu ölçeği ve kısa semptom enveanteri aracılığı ile toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde frekans dağılımı, Sperman , analizi kullanılmıştır Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.06 ± 2.12 (min: 18.00; maks:27.00) yıl olup, %75.1'i (n=311) kadındır. Öğrencilerin negatif duygu ile belirti semptom indeksi (r= 0.482; p< 0.01), genel semptom indeksi (r= 0.415; p< 0.01), rahatsızlık ciddiyet indeksi (r= 0.485; p< 0.01) semptom rahatsızlık indeksi (r= 0.387; p< 0.01) arasında pozitif yönde ve zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Öznel iyi oluş toplam puanı ile belirti semptom indeksi (r= -0.192; p< 0.01), genel semptom indeksi (r= 0.190; p< 0.01), rahatsızlık ciddiyet indeksi (r= 0.220; p< 0.01) semptom rahatsızlık indeksi (r= -0.194; p< 0.01) arasında negatif yönde ve zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Öğrencilerin Ruhsal Belirti Düzeyi (GSI) madde puan ortalaması 0.62 olarak bulunmuştur. Sonuç ve Öneriler: GSI'nin 1'in altında olması belirtilerin psikopatalojik düzeyde olmadığını dolayısıyla çalışma grubundaki öğrencilerin ruhsal durumlarının sorun oluşturacak düzeyde olmadığını bulunmuştur. SCL-90-R kısa semptom envanterinin alt ölçeklerinden en yüksek ortalamalar; somatizasyon obsesif kompülsif bozukluk, depresyon, anksiyete bozukluğu olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin öznel iyi oluş düzeyi artıkça belirti semptom indeksi genel, semptom indeksi, rahatsızlık ciddiyet indeksi semptom rahatsızlık indeksi azalmaktadır. Bundan sonra yapılacak deneysel ve ilişkisel çalışmalarla daha detaylı bilgiler ortaya konulabilir.

Anahtar Kelimeler: Öznel İyi Oluş, Psikiyatrik Belirti, Hemşirelik Öğrencileri

Öznel İyi Oluş, Psikiyatrik Belirti, Hemşirelik Öğrencileri

Abstract

Objective: The aim of this study was to investigate the relationship between subjective well-being and psychiatric symptoms of nursing students. Methods: The study was carried out on a total of 414 nurses, 311 of whom were women and 103 men, who were studying in a public university. Data were collected by means of life satisfaction, positive-negative emotion scale and short symptom inventory. Frequency distribution, Sperman analysis were used in statistical analysis. Results: The mean age of the students was 21.06 ± 2.12 (min: 18.00; max: 27.00) and 75.1% (n = 311). Symptom index (r = 0.482; p <0.01), general symptom index (r = 0.415; p <0.01), symptom discomfort index (r = 0.485; p <0.01) and symptom discomfort index (r = 0.485; p <0.01); p <0.01). The symptom index (r = -0.192; p <0.01), general symptom index (r = 0.190; p <0.01), discomfort severity index (r = 0.220; p <0.01), symptom discomfort index (r = -0.194; p <0.01). The mean score score of the students was 0.62. Conclusions and Recommendations: It was found that the GSI was below 1, the symptoms were not at the psychopathological level and therefore the mental status of the students in the study group was not at a level to be problematic. The highest averages from the subscale SCL-90-R short symptom inventory; somatization was determined as obsessive compulsive disorder, depression, and anxiety disorder. As the subjective well-being of the students increased,

symptom index general, symptom index, discomfort severity index decreased symptom discomfort index. After that, more detailed information can be revealed with experimental and

Keywords: Subjective Well-Being, Psychiatric Symptom, Nursing Students

Hemşirelik Öğrencilerinin Bağımlılık ile İlgili Bilgi ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Ayşegül Koç - Ra. Esra Tayaz - Assoc. Prof. Ph.D. Dilek Öztaş

ÖZ

Amaç: Bu araştırma, öğrenci hemşirelerin madde bağımlılığına ilişkin düşünce ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Materyal ve Metot: Araştırmanın evrenini, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hemşirelik bölümünden 105 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik bilgilerini oluşturan anket formu, madde bağımlılığına neden olan maddelerin bilinilirlik düzeyleri, bağımlılık oluşturan maddelerin kullanım süresi ve farkındalıkları, madde bağımlılığının fiziksel ve psikolojik bağımlılığının patafizyolojisine yönelik bilgilerini ölçmek amacıyla uygulanan sorular anketimizi oluşturmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde, anket sorularına verilen cevaplar doğrultusunda yüzdelikleri değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırma kapsamına alınan 105 öğrencilerin yaş ortalaması 20.69±1.28'dir (p<0.050). Yapılan çalışmaya katılan öğrencilerin %0.95'i (n=1) haftada 1-2 saat, %8.57'si (n=9) haftada 3-5 saat, %15.24'ü haftada 6-8 saat, %27.62'si (n=29) haftada 9-19 saat, %47.62'si (n=50) haftada 20 saat ve üzeri internet veya akıllı cihaz kullanımı olduğunu bildirmiştir. Aynı zamanda çalışmamızda internet ve akıllı cihaz kullanım amacı, öğrencinin sosyallik durumu, öğrencinin gelir düzeyi ve geliri algılayışı, aile ve yakın arkadaş grubunda sigara kullanımı, nargile ve alkol tüketim durumu yüzdelik olarak irdelenmiştir. Sigara kullanan öğrenciler örneklemin %15.24'ünü (n=16) oluşturmakta ve bu öğrencilerin hiçbiri sigarayı bırakmakta herhangi bir yardım almamışlardır. Araştırmamızda bağımlılık yapan maddelerin bağımlılık durumları incelenmiştir ve yüzdelikleri alınmıştır. Çalışmada yer alan anketler sigara ile ilgili belirteç sorular ve bağımlılık ile ilgili belirteç sorular olarak değerlendirilmiştir. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin madde ve bağımlılık ile ilgili bilgilerinin ölçüldüğü bu çalışma da sonuç olarak öğrencilerin bu konuyla ilgili belirli dönemlerde eğitimler alması için planlama yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, İnternet, Madde, Nikotin, Opioid, Oyun, Şeker, Telefon, Üniversite, Yemek

Knowledge and Attitudes of the Nurses Students About Addiction

Abstract

Objective: This research was conducted to determine the opinions and opinions of the student nurses regarding substance dependency. Materials and Methods: 105 student's universe constitutes the students of Ankara Yildirim Beyazit University Nursing Department. The questionnaire that forms the demographic information of the students constitutes the questionnaire which is applied to measure the knowledge levels of the substances causing substance dependency, the duration and awareness of the addictive substances, and the physical and psychological dependency of substance dependence on pataphysiology. In the evaluation of the data, the percentages were evaluated according to the answers given to the questionnaires. Results: The average age of the 105 students included in the study was 20.69 ± 1.28 (p <0.050). 0.95% (n = 1) of the students participated in the study were 1-2 hours per week, 8.57% (n = 9) 3-5 hours per week, 15.24% 6-8 hours per week, 27.62% , 6 (n = 29) 9-19 hours per week, 47.62% (n = 50) 20 hours per week and internet or smart device usage. At the same time, our study aimed at using internet and smart devices, sociability of learners, income level and income perception of students, smoking in family and close friends group, percentage of nargile and

alcohol consumption. 16.19% (n = 17) of the students who smoked did not receive any assistance to quit smoking. Dependency status of addictive substances in our research was examined and percentages were taken. The questionnaires in the study were evaluated as token questions related to cigarettes and tokens questions related to addiction. Conclusion: This study, in which nursing students' knowledge of substance and addiction is measured, should be planned so that students can take trainings in certain periods related to this topic.

Keywords: Addiction, Drug, Food, Game, İnternet, Nicotine, Opioid, Phone, Sugar, University.

Hemşirelik Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ve Etkili Faktörler

Dr. Öğr. Üyesi Gülengül Mermer – Dr. Deniz Eren

ÖZ

Giriş: Flört şiddeti, ilişkide partnere karşı, acı verici veya yaralayıcı, fiziksel veya psikolojik güç ve tehdit kullanımını içeren söz, mimik ve davranışların tümüdür. Amaç: Bu araştırma hemşire öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumlarını ve etkileyen etmenleri belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma, Mart-Mayıs 2017 tarihleri arasında İzmir ilinde bulunan bir Hemşirelik Fakültesinde yürütüldü. Araştırma evrenini 1. sınıf ve 4. sınıf hemşire öğrenciler oluşturdu (N=719). Araştırmada evrenin ulaşılabilirliği dikkate alınarak örneklem seçimine gidilmemiş ve toplam 600 öğrenci ile görüşülmüştür. Araştırma verileri, yüz yüze görüşerek "Kişisel Bilgi Formu" ve "Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri" ile toplanmıştır. Ölçeğin orijinal formu Price, Byers ve Flört Şiddeti Araştırma Ekibi (1999) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlik ve güvenirliği Yumuşak ve Şahin (2014) tarafından yapılmıştır. Ölçek beşli likert yapıdadır ve toplamda 50 maddedir. Ölçeklerden alınan yüksek puanlar, flört şiddetini kabul düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırma verileri SPSS 20.0 programı ile analiz edildi. Bulgular: Hemşire öğrencilerin % 79.5'i kadın, % 20.5'i erkektir ve %27.8'i flört şiddeti yaşamaktadır. Öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutum puanı ortalaması 131.56±21.88 olup, ölçek puan ortalaması ile cinsiyet ve anne mesleği arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Kadının flörtte psikolojik şiddete yönelik tutum puanı ile anne eğitim düzeyi, kadının flörtte fiziksel şiddete yönelik tutum puanı ile şu an yaşanılan yer arasında; erkeğin flörtte psikolojik şiddete yönelik tutum puanı ile son üç ay içindeki ilişki durumu, erkeğin flörtte fiziksel şiddete yönelik tutum puanı ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin, flört şiddetini kabul düzeyleri ortalamanın üzerindedir. Toplumda ve sağlık çalışanlarında şiddete yönelik farkındalık oluşturmada ilköğretimden itibaren eşitlikçi eğitimlere ve hemşirelik müfredat programlarında flört şiddetine yönelik konulara yer verilmelidir. Hemşireler eğitici, danışman, savunucu, liderlik rolleri kapsamında flört şiddetini önleyici programlar geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Flört Şiddeti; Hemşirelik, Tutum, Hemşirelik Öğrencisi

Hemşirelik Öğrencilerinin Suriyeli Mültecilere Yönelik Tutumları: Kesitsel Bir Çalışma

Asst. Prof. Ph.D. Nilgün Kuru Alıcı

ÖZ

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin Türkiye'de yaşayan Suriyeli mültecilere yönelik tutumlarını araştırmak. Giriş: Sağlık çalışanlarının, özellikle de hemşirelerin mültecilere yönelik tutumlarını anlamak sağlık hizmeti sunumunda önemlidir. Hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin mültecilere yönelik tutumlarını araştıran çalışma sayısı oldukça sınırlıdır. Tasarım: Tanımlayıcı ve kesitsel bir tasarım kullanılmıştır. Yöntem: Araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Hatay'da bir devlet üniversitesinde okuyan hemşirelik lisans öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem grubu 206 hemşirelik öğrencisi olarak belirlenmiştir. Veri toplamada sosyo-demografik form ve Suriyeli mültecilere yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın analizinde Tanımlayıcı istatistikler ve Parametrik testler kullanılmıştır. Sonuçlar: Çalışma sonunda hemşirelik öğrencilerinin Suriyeli mültecilere yönelik tutumlarının (87,45 ± 15,34) olumsuz olduğu saptanmıştır ($p < 0.01$). Şaşırtıcı bir şekilde, çalışmada hemşirelik öğrencilerinin sosyo-demografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş, üniversitedeki dönemi, mültecilerle karşılama sıklığı) Suriyeli mültecilere yönelik tutumu etkilememiştir. Öneriler: Araştırma sonuçları, hemşirelik öğrencilerinin Suriyeli mültecilere yönelik olumsuz tutumları olduğunu ve hemşirelik öğrencilerinin mültecilere yönelik tutumlarının iyileştirilmesi gerektiğini göstermiştir. Mültecilere yönelik eğitim programlarının geliştirilmesi ve doğru bilgi kaynaklarının kullanılması mültecilere yönelik daha arzu edilen tutum ve davranışlara katkıda bulunabilir. Hemşire eğitimcilerinin, hemşirelik öğrencilerinin sahip oldukları olumsuz tutumların potansiyel etkisini fark etmeli ve bu konuda öğrencileri eğitmeli ve yönlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Hemşirelik Öğrencileri, Tutum, Mülteci

Attitudes of Nursing Students Towards Syrian Refugees: A Cross-Sectional Study

Abstract

Aim: To investigate the attitudes of undergraduate nursing students towards the Syrian refugees living in Turkey. Background: Understanding the attitudes of health care professionals, particularly of nurses, towards refugees is important for health care delivery. The number of studies investigating the attitudes of nurses and nursing students towards refugees is rather limited. Design: A descriptive and cross-sectional design was employed. Methods: The sample of the study was composed of undergraduate nursing students studying at a public university in Hatay, Turkey during the 2017–2018 academic year. The sample population was determined as 206 nursing students. The Socio-demographic Form and the Attitudes towards the Syrian Refugees Scale were used for data collection. Descriptive statistics was conducted to calculate the sample values. The Parametric tests were used for comparison. Results: The results indicated that the nursing students had negative (87.45±15.34) attitudes towards the Syrian refugees ($p < 0.01$). Surprisingly, socio-demographic characteristics of nursing students (gender, age, year at university and incidence of encountering refugees) were found to have no effect on their attitudes towards the Syrian refugees. Conclusions: The results indicated that nursing students had negative attitudes towards the Syrian refugees and the attitude of the nursing students toward the refugees needs to be improved. Improving education programs about refugees and using accurate information sources may contribute to more desirable

attitudes and behaviors towards refugees. Nurse educators must realize the potential impact of the negative attitudes nursing students have and must educate and guide students in this respect.

Keywords: Nursing, Nursing Students, Attitude, Refugee

Hepatit Delta Virüsü (HDV): Epidemiyolojik Bir Bakış

Lec. Ph.D. Pelin Özmen

ÖZ

Hepatit Delta Virüs, Deltavirüs cinsinin tek üyesi olup, 36-43 nm çapında bir RNA virusudur.Olgun virionun oluşması HBV ye bağımlıdır.Subviral bitki patojenlerine (viroid) benzetilir. Bu benzerlik, RNA larındaki spontan kırılma ve bağlanma bölgeleriyle ilgilidir.Dış tabakasında HBV ye ait S, M,L antijenleri ve konak hücre lipidlerini içerir.Nükleokapsid ; HDAg ve 1700 nükleotidden oluşan negatif tek iplikli çembersel RNA dan oluşur.Virion labil yapıda olup; deterjanlarla, konsantre sükroz ve dondurma-çözme işlemleriyle tahrip olur.Delta hepatitinin yalnızca HBV ile infekte bireylerde ortaya çıkmasının nedeni kendi zarf proteinini kodlamıyor olması ve geçiş için hepatit B yüzey antijenini (HBsAg) kendi zarf proteini olarak kullanmasıdır.Diğer satellit virüslerinden farklı olarak HDV bağımsız olarak replike olabilmekte ve yardımcı virüsü HBV ile dizi homolojisi göstermemektedir.Replikasyon sadece karaciğerde gerçekleşir.Replikasyon HBV olmadan da gerçekleşebilir ancak virionun kaplanması ve yayılımı için HBV gereklidir.HDV genomu RNA yapısındaki bir antigenom aracılığı ile çoğaltılır. Klinik: İzlenen 2 önemli enfeksiyon paterni:HBV ile koenfeksiyon ve Süperenfeksiyon olup, Koenfeksiyon;HBV ve HDV nin her ikisi de eş zamanlı enfeksiyondur.Kronikleşme oranı HBV ye benzerdir(%5-10) Kronik HDV enfeksiyonu, 6 aydan daha fazla süren HDV-RNA pozitifliği ile tanımlanır.Süperenfeksiyon:Kronik HBV enfeksiyonu olan hastada HDV enfeksiyonunun gelişmesidir.Ağır akut hepatit tablosu, yüksek oranda (%80) kronikleşme ve fulminant hepatit tablosu görülebilir.Kronik HDV enfeksiyonlarında siroz gelişme riski, tek başına HBV enfeksiyonlarına göre 2 kat fazla iken hepatocellular karsinoma (HCC) gelişme riski, coğrafi bölge ve genotiplere göre farklılıklar gösterir.Epidemiyolojik Özellikler: Bulaş yolu;Enfekte kan yada vücut sıvılarına parenteral yoldan maruziyet, damar içi ilaç kullanımı,kan/kan ürünleri kullanımı risk faktörleridir.Cinsel yolla Yüksek prevalans izlenen yerlerde yakın temas, aile içi bulaş bildirilmiş olup perinatal bulaş nadirdir.HDV enfeksiyonunun endemik olarak izlendiği bölgeler;Orta Doğu Orta Asya, Batı Afrika ve Güney Amerika (Orinoco ve Amazon vadilerinde yaşayan izole halkta fulminan ve kronik delta hepatit salgınları)dır.Tüm yaş gruplarını enfekte edebilir. Ülkemizde delta enfeksiyonu son yıllarda azalma eğilimindedir.HBV enfeksiyonuyla mücadelede yaygın aşılama ve halkın bilinçlendirilmesi de HDV enfeksiyonlarının azalmasında etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: HDV,co-Infeksiyon,HBV,satellit

Hepatitis Delta Virus: An Epidemiological Overview

Abstract

Hepatitis Delta Virus is the only member of the genus Deltavirus. It is an RNA virus of 36-43 nm in diameter. The formation of mature virion is dependent on HBV. It is likened to virucid plant pathogens. This similarity is related to the spontaneous fracture and binding regions of RNA. It consists of HDAg and 1700 nucleotides of negative single-strand circular RNA. It is destroyed by detergents, concentrated sucrose and freeze-thaw processes. The reason for the emergence of cerebral hepatitis in HBV-infected individuals is that they do not encode their envelope protein and use the hepatitis B surface antigen (HBsAg) as its own envelope protein for transitions. Replication may occur only in the liver. However, HBV is necessary for the coating and spreading of the virion. The HBV genome is amplified by an antigenoma in the RNA structure. Clinical: Two major infection patterns followed by coinfection and

superinfection with HBV, coinfection, HBV and HDV are both simultaneous infections. The rate of chronization is similar to HBV (5-10%) Chronic HDV infection is defined by HDV-RNA positivity that lasts more than 6 months. Superinfection: Development of HDV infection in patients with chronic HBV infection. Chronic acute hepatitis, high rate (80%) chronicity and fulminant hepatitis may be seen. The risk of hepatocellular carcinoma (HCC) development is 2 times higher than HBV infections alone. It differs according to geographic region and genotypes. Epidemiological Features: The route of transmission: Parenteral exposure to infected blood or body fluids; Use of products are risk factors. Close contact in high-prevalence areas, domestic transmission has been reported, and perinatal transmission is rare. Central Asia, West Africa, and South America (isolated populations of fulminant and chronic delta hepatitis in the isolated population living in the valleys of the Orinoco and Amazon). Delta infection in our country in recent years tend to decrease. Common vaccination and public awareness in the fight against HBV infection has been effective in reducing HDV infections.

Keywords: HDV,co-Infection, HBV, Satellite

Huzursuz Bacak Sendromlu Hastaların Klinik ve Demografik Bulguları: Türkiye'deki Üçüncü Basamak Bir Hastanenin Retrospektif Analizi

Asst. Prof. Ph.D. Şehnaz Başaran

ÖZ

Amaç: Nöroloji polikliniğine başvuran ve huzursuz bacak sendromu (HBS) tanısı alan hastaların klinik ve sosyodemografik bulgularının incelenmesi. Gereç ve Yöntem: Ocak-Ağustos 2018 tarihleri arasında hastanemiz nöroloji polikliniğine başvuran hastalar geriye dönük incelendi. Tüm hastalar Uluslararası HBS çalışma grubu tarafından revize edilen kriterlere göre sınıflandırıldı. Hastaların demografik bulgularına ek olarak; başlangıç yaşı, hastalık süresi, aile öyküsü, Uluslararası HBS hastalık şiddet skalası (IRLS) ve eşlik eden nörolojik ve sistemik komorbid hastalıklar kaydedildi. Bulgular: Toplam 99 HBS tanılı hasta poliklinik kayıtları üzerinden değerlendirildi. Hastaların 82'sinin primer HBS (% 65,7 kadın), 17'sinin ise sekonder HBS (17,2 % kadın) olduğu saptandı. Ortalama yaş primer HBS'de 47.6±12.5 sekonder HBS'de ise 48.5±12.2 yıl olarak belirlendi. 46 hastada (% 46,5) aile öyküsü pozitifti. Ortalama IRLS skoru primerde 27.2 iken, sekonderde 26.7 idi. Hastalık süresinin primer ve sekonder HBS'de sırası ile; 9.3 ±8.5 yıl ve 5.6 ± 6.2 yıl olduğu tespit edildi Primer HBS'de en sık izlenen komorbid hastalığın hipertansiyon (%14) , sekonderde ise diyabetes mellitus (%5) olduğu görüldü. Sonuç: Çalışmamız Türkiye'de üçüncü basamak bir hastaneye başvuran, primer ve sekonder HBS tanısı alan hastaların klinik ve sosyodemografik özelliklerini yansıtmaktadır. Klinisyenler tarafından hastaların tanımlayıcı epidemiyolojik çalışmalar ile değerlendirilmesi, takip ve tedavi stratejileri için olumlu bir perspektif yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: Huzursuz Bacak Sendromu, Klinik, Demografik

Clinic and Demographic Findings of Patients With Restless Legs Syndrome: Retrospective Analysis From a Tertiary Care Hospital in Turkey

Abstract

Purpose: To investigate the clinical and demographic findings of patients with Restless legs syndrome (RLS) at the neurology outpatient clinic of a tertiary care hospital in Turkey. Method: This retrospective study was conducted at the Neurology outpatient clinic of Kocaeli Derince Education and Research Hospital, during January to June 2018. All subjects were classified regarding the revised essential criteria of RLS and its attributes. In addition to demographic characteristics, we evaluated clinical variables such as; age at disease onset, disease duration, family history, International Restless Legs Syndrome Severity Scale (IRLS) and neurologic and other systemic comorbid diseases. Results: A total of ninety-nine patients were retrospectively analyzed. Eighty-two patients (65,7% women) were primary and 17 patients (%17,2 women) were secondary RLS. The mean age of the patients with primary RLS was 47.6±12.5 years; secondary RLS was 48.5±12.2 years. Family history was positive in 46 patients (46,5 %). Mean IRLS score was 27.2 in the primary, 26,7 in secondary RLS. Disease duration was; 9.3 ±8.5 years in primary and 5.6 ± 6.2 years in secondary RLS, respectively. The most frequent comorbidity was hypertension in primary and diabetes mellitus in secondary RLS. Conclusion: Our report gives a valuable information and reflects a profile about clinical, demographic profile patients with RLS at tertiary care hospital in Turkey. We believe that descriptive epidemiologic studies on the evaluation of these characteristics would provide a potential perspective for follow-up and treatment strategies.

Keywords: Restless Legs Syndrome, Clinical, Demographic

İki Şehrin Hikayesi: Mesane Biyopsileri

Asst. Prof. Ph.D. Yasemen Adalı - Asst. Prof. Ph.D. Gülname Fındık Güvendi

ÖZ

Amaç: Mesane hastalıkları birçok hastalıkta olduğu gibi benign ve enflamatuar durumlardan neoplaziye kadar giden bir spektrumu içerir. Enfeksiyöz durumlarda çoğu zaman idrar incelemesi ile tanı koyulurken hematüri, ağrı, obstrüktif bulgular gibi semptomlarda transüretral inceleme ve gereklilik halinde biyopsi alınması prosedürleri uygulanır. Biz bu çalışmamızda çeşitli nedenler ile transüretral biyopsi alınan olgularda gözlenen histopatolojik bulguları Türkiye'nin iki ayrı bölgesinde bulunan iki ayrı ilde incelemeyi amaçladık. Gereç ve yöntem: İki ayrı üniversite hastanesi patoloji laboratuvarında, 2017-2018 yılları içinde, 2 ayrı patolog tarafından değerlendirilmiş 80'er olgu çalışmaya dahil edildi. Olguların demografik verileri hastane otomasyon sisteminden elde edildi. Olgulara ait H&E boyalı preparatlar eksik veriler açısından daha önceden değerlendirmiş olan patolog tarafından tekrar değerlendirildi. Verilerin frekans ve istatistiksel analizleri SPSS 15.0 paket program ile yapıldı. Bulgular: Olgularda en sık izlenen histopatolojik lezyon; değişken invazyon ve diferansiasyon derecelerinde olan üroteliyal karsinom olarak saptandı. Üroteliyal karsinom dışında benign neoplaziler ve enflamatuar değişikliklikler dikkati çekti. Sonuçlar: Çalışmamız sonucunda daha çok neoplastik durumlar için mesane biyopsisine başvurulduğu gözlendi. İzlenen bu neoplastik süreçlerin; diferansiasyon durumları ve invazyon durumları için iki farklı ile dair bulguların farklılık ve benzerliklerinin, gelecekte yapılacak çalışmalara bir baz oluşturabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Mesane, Biyopsi, Üroteliyal, Karsinom

İkiz Bebekleri Olacağını Öğrenen Gebelerin Yaşadıkları Duygu Durumları

Arş. Gör. Dr. Dilek Menekşe - Prof. Dr. Nursan Çınar

ÖZ

Amaç Bu çalışma, ikiz bebekleri olacağını öğrenen gebelerin yaşadıkları duygu durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem Tanımlayıcı olarak yapılan çalışmanın örneklemini Sakarya ilinde bir eğitim ve araştırma hastanesinde 2017 Mart-2018 Nisan tarihleri arasında polikliniğe gelen ve çalışmaya katılmaya gönüllü 152 ikiz bebek bekleyen gebe oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu ile toplanmıştır. Soru formu sosyodemografik bilgilerin yer aldığı 6 soru ve ikiz bebeği olacağını öğrendiğinde yaşadığı duygu durumlarına dair bir açık uçlu soru olmak üzere toplam 7 sorudan oluşmuştur. Veriler toplanmadan önce gebelere çalışmanın amacı ve soru formu hakkında bilgi verilerek sözlü-yazılı onayları alınmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında yüzdelik ve ortalamalar kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular Çalışmaya katılan gebelerin yaş ortalaması 29,93± 5,53'tür (min=19, max=49). Gebelerin çoğunluğunun %40,1'inin (n=61) ilköğretim mezunu, %82,2'sinin (n=125) çalışmadığı ve %48'sinin (n=73) ekonomik durumunu orta olarak tanımladığı bulunmuştur. Gebelerin yarısının (n=76) primipar olduğu belirlenmiştir. Gebelerin "İkiz bebeğiniz olacağını öğrendiğinizde ilk neler hissettiniz, açıklar mısınız?" sorusuna verdikleri cevaplar 10 temel kategoride toplanmıştır. İkiz bebek bekleyen gebelerin ikiz bebekleri olacağını öğrendiğinde hissettikleri duygu durumları ve sıklıkları; güzel ve mutluluk verici (n=50 %32,9), sorumluluk korkusu (n=17 %11,1), tanımsız (n=14 %9,2), belirsizlik (n=13 % 8,5), güzel ve tedirgin edici (n=11 % 7,3), güzel ve korkutucu (n=10 %6,6), güzel ve şaşırtıcı (n=10 %6,6), mucizevi (n=10 %6,6), heyecan verici (n=9 %5,9) ve endişe verici (n=8 %5,3) şeklinde bulunmuştur. Sonuç İkiz bebek bekleyen gebelerin çoğunlukla güzel, heyecanlı gibi duygularla birlikte iki bebeğin aynı anda bakımı ve sorumlulukları sebebiyle korku, endişe gibi duygu durumlarının olduğu görülmüştür. Bu durum gebelerin çoğul-çift duygu durumlarına sahip olduklarını göstermektedir. İkiz bebek sahibi olmak gerek doğum öncesi ve gerek doğum sonrası anne adayının duygusal olarak başa çıkabilmesi bağlamında daha farklı bir duygu yönetimi gerektirmektedir. Bu sebeple hemşireler tarafından ikiz bebek bekleyen gebelere yönelik; yaşadıkları duygu durumları ile baş etme, anneliğe hazırlık, anne-bebek ilişkisi, bebeklerin bakımı, emzirilmesi vb.konularda kapsamlı eğitimler düzenlenmesi bu zorlu süreci kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Duygu Durumu, İkiz Bebek, İkiz Gebe

İkizlerde Tuvalet Eğitimi: Literatür Taraması ve Anne Deneyimleri

Arş. Gör. Dr. Dilek Menekşe -Prof. Dr. Nursan Çınar –Arş. Gör. Özge Karakaya Suzan

ÖZ

Erken çocukluk döneminin en önemli gelişimsel görevlerden biri çocuğun tuvalet becerisini bağımsız ve başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmesidir. Çocuğun uyanık ve uyur durumdayken idrar ve dışkı kontrolünü kazanması, yardım ve hatırlatma olmadan tuvaletinin geldiğini fark ederek, tuvalete gidip ihtiyacını gidermesi çocuğun tuvalet becerisini kazandırdığını göstermektedir. Çocuğa tuvalet alışkanlığı kazandırmak için verilecek tuvalet eğitimine ne zaman başlanacağı annenin/ailenin bu sürece hazır olması, çocuğun fiziksel ve psikolojik hazır olması gibi kriterler doğrultusunda bireysel farklılık gösterebilir. Çocuklarına tuvalet eğitimi kazandırmada aileler zorlayıcı bir süreçle karşılaşabilmektedirler.Bu doğrultuda iki ikiz annesi ile yaptığımız görüşmelerden elde ettiğimiz sonuçlar aşağıdaki gibidir. Anne (1) tuvalet eğitimine öncelikle bu sürece kendisini hazırladığı, tuvalet eğitimine başlamadan önce çocuklarına günlük yaşamda ve masallarda tuvalet ile ilgili ayrıntılara yer vererek onları hazırladığını ifade etti. Çocuklarının ikisine (erkek ikizler) aynı anda 36 aylık iken eğitime başladığını, çocuklarının tuvalet alışkanlıklarının aynı zamanlarda olduğunu, bu sürecin iki çocuğu için de iki hafta sürdüğünü belirtti. Anne (1) bu süreçte eşinden destek aldığını, eğitime başladıktan sonra gece ve gündüz hiç bez kullanmadığını belirtti. Kendi arkadaşlarının deneyimlerinden etkilenip ödül yöntemi tercih ettiğini ödül olarak ta atıştırmalık, oyun parkı, oyuncak kullandığını bildirdi.Anne (2) ise çocuklarına (kız-erkek) tuvalet eğitime başlama yaşını 20 ay olarak ifade etti. İkizlerinin tuvalet eğitimine aynı zamanda başladığını ancak bu sürecin ikizler arasında farklı ilerlediğini bildirdi. Eğitim sırasında herhangi bir yöntem kullanmadığını, gün içerisinde çocuklarının kreş öğretmeninden gece eşinden destek aldığını belirtti. İki anne de tuvalet eğitimi ile ilgili herhangi bir eğitim almadığını ifade etti.“İkizlerine tuvalet alışkanlığı kazandırma sürecindeki deneyimlerinize dayanarak ebeveynlere tavsiyeleriniz nelerdir” sorusuna tuvalet eğitiminin hazırlık ve sabır gerektirdiği, öncelikle annelerin kendilerinin hazır olmaları (Anne 1), konu ile ilgili uzmanlardan ve diğer aile üyelerinden destek almaları (Anne 1, Anne 2) şeklinde cevap vermişlerdir.Sağlık profesyonelleri ikiz çocuğa sahip olan aileleri çocukların hazır oluşluk sinyalleri, uygun yaklaşımlar, ikizlerde tuvalet eğitiminde izlenecek yol hakkında aileleri destekleyerek yönlendirmelidirler.

Anahtar Kelimeler: Ikizler, Tuvalet Eğitimi, Yöntem, Anne Deneyimleri

İlaca Bağlı Gelişen Çene Osteonekrozları: Kanser Hastalarında Uygulanacak Cerrahi ve Protetik Tedavi Yaklaşımları

Ph.D. Cand. Bedreddin Cavli - Ph.D. Cand. Emine Hulya Demir – Ph.D. Cand. Erhan Ersoy - Assoc. Prof. Ph.D. Pinar Cevik – Assoc. Prof. Ph.D. Suleyman Bozkaya

ÖZ

Kemik yeniden yapılanması (remodelling) temel olarak osteoklast ve osteoblastların up-down regülasyonlar ile birbirlerine grift bir şekilde bağımlı olduğu, hayat boyu devam eden kemik yapım ve yıkımı ile karakterize kompleks bir mekanizmadır. Son yıllarda, kanser ve osteoporoz gibi hastalıkların tedavisi amacıyla kullanılan ilaçların bu mekanizmayı olumsuz etkilediği bilinmektedir. İlaca bağlı olarak çene kemiklerinde görülen osteonekroz (MRONJ), nitrojen içeren bifosfonatlar (zolendronat, pamidronat), rankl inhibitörleri (denosumab), anjiyogenez inhibitörleri (bevacizumab, sunitimib, everolimus) ve antineoplastik ilaçların (cytarabine, azacitidine, idarubicine) kullanımına bağlı gelişebilmektedir. Son yıllarda çoğunlukla bifosfonat kullanımına bağlı çene osteonekrozu vakaları rapor edilmiş olsa da antineoplastik ajan kullanımına bağlı osteonekroz vakaları literatürde yok denecek kadar azdır. Çene osteonekrozu vakalarında piezzosurgery ve Er:YAG laser gibi atravmatik yöntemlerle nekrotik doku uzaklaştırılılıp platelet-rich plasma (PRP) ve diode laser (808 nm) gibi doku tamirini destekleyici uygulamalarla tedavi tamamlanabilmektedir. Özellikle multiple myelom ve lösemi hastalarında kemoterapi sırasında gelişebilen nekroze doku, uygulanacak olan kemoterapiyi geciktirmekte, kemoterapi protokolünü aksatmakta, ekspoze olmuş kemik dokusu kanser hastaları için ciddi enfeksiyon odağı oluşturarak tedavi sürecini riske atmaktadır. Nekrotik dokuya yönelik yapılan başarılı cerrahi işlemler sonrasına hastalara uygulanacak protetik tedavi yaklaşımında kemik ve yumuşak dokuya herhangi bir travma gelmemesi amaçlanmalıdır. Yapılacak olan protezlerin dokulara basınç uygulamaması ve herhangi enfeksiyon riski oluşturmaması öncelikli hedefler arasındadır. Vaka raporu ile desteklediğimiz bu makalede, idarubisin, cytarabine kombinasyonu ile 1.kür kemoterapiden sonra gelişen çene osteonekrozu vakasında ilik nakli öncesi nekrotik dokuların eliminasyonu isteği ile kliniğimize yönlendirilen hastaya uygulanan cerrahi ve protetik tedavi yaklaşımları anlatılmıştır. İlaca bağlı gelişen çene osteonekrozu vakalarında oral cerrahi girişimler öncesi ve sonrası karşılaşılabilecek sorunlar ve tedavi seçeneklerinin geniş bir şekilde ele alındığı bu makalede amaç, son yıllarda artmış olan çene osteonekrozu vakalarına dikkat çekmek ve klinisyenleri bu konuda bilgilendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Antineoplastik İlaçlar; Osteonekroz; Protez Öncesi Oral Cerrahi İşlemler

İmplant Cerrahisi Öncesi Bir Teknik: Shell Tekniği ile Vertikal ve Horizontal Alveolar Kemik Ögmentasyonu

Doç. Dr. Süleyman Bozkaya – Doç. Dr. Pınar Çevik

ÖZ

Dişsiz çenelerde alveolar kemiğin vertikal ve horizontal yöndeki rezorpsiyonu sonucunda atrofik bir kemik dokusu oluşmaktadır. Bıçak sırtı şeklinde görülen kemik dokusu çoğunlukla klasik bir Protetik yaklaşımla başarılı şekilde tedavi edilemezken, implant cerrahisi için anatomik açıdan risk oluşturmaktadır. Bu gibi atrofik kemik dokularında çoğunlukla implant cerrahisi yeterli kemik dokusu bulunmadığından yapılamamaktadır. Klasik yaklaşımlı greftleme yöntemleri ile tedavi sonucunun alınamadığı bıçak sırtı kemik dokusunda hastanın kendi dokusundan alınan blok greft ile birlikte modifiye bir teknik uygulanarak vertikal ve horizontal yönde çift segmentli bir kemik oluşturmak mümkündür. Shell tekniğinde amaç, ağız içi veya ağız dışı sahalardan alınan otojen blok greftinin rezorbe olmuş alveolar kret üzerine kapak şeklinde yerleştirilip mini vidalar ile sabitlenerek arada parçalanmış otojen kemik grefti için boşluk oluşturmaktır. Kabuk şeklindeki greft doğal bir bariyer görevi görmekte ve yumuşak dokunun boşluk oluşturulan sahaya doğru büyümesine engel olmaktadır. Rezorpsiyon sahasına kapak şeklinde yerleştirilen blok kemik tabakası son olarak rezorbe olabilen kollajen membranlar ile kapatılabilmektedir. Özellikle vertikal kemik ögmentasyonunda çok başarılı bir şekilde uygulanabilen bu teknikle üç boyutlu bir ögmentasyon sağlanması mümkünken tamamen otojen greft kullanılması bu tekniğin en önemli avantajlarındandır. Shell tekniği kullanılarak oluşturulan yeterli miktardaki kemik dokusuna implant yerleşimi yapıldıktan sonra hastaların protetik olarak tedavi edilmesi mümkündür. Bu makalede Shell tekniği ana başlığı yazarlara ait vakalar ile desteklenerek anlatılmış olup farklı kemik ögmentasyon teknikleri ele alınarak yeterli kemik dokusu bulunmayan hastalarda kemik oluşturmaya yönelik tedavi seçenekleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alveoler Bombe Ögmentasyonu, Alveolar Kemik Grefti, Diş, İmplantasyon

İnsan Sağlığı Açısından Önemli Microsporidia Türleri

Asst. Prof. Ph.D. Erdogan Malatyali - Prof. Ph.D. Sema Ertug

ÖZ

İnsan dışında omurgalı ve omurgasız birçok canlıda görülen Microsporidia, 150 farklı cinste 1400 türden oluşan oldukça geniş bir zorunlu hücre-içi yerleşimli, spor oluşturan mikroorganizma grubunu kapsamaktadır. Bu türlerden bir kısmı (Anncaliia (Barachiola), Encephalitozoon, Enterocytozoon, Mircosporidium Nosema, Pleistophora spp., Trachipleistophora, Vittaforma ve Tubulinosema) insanda enfeksiyon oluşturabilmektedir. Ayrıca insanda en sık enfeksiyon etkeni olarak karşılaşılan E. bieneusi olup bunu Encephalitozoon türleri izlemektedir. Microsporidia enfeksiyonu bağışıklık sistemi sağlam kişilerde büyük oranda kendini sınırlayan asemptomatik bir klinik tablo ile kendini göstermektedir. Ancak bağışıklık sistemi baskılanmış kişilerde mortaliteyle sonuçlanabilen ciddi bir klinik seyir izlemektedir. Ayrıca endemik bölgeleri ziyaret edenlerde, yaşlılarda, organ alıcılarında ve Cronh hastalarında dikkat edilmesi gereken bir etken olduğu olarak bildirilmektedir. Moleküler yöntemlerin kullanımın yaygınlaşması ve gelişmesine paralel olarak Microsporidia türleri hakkında birçok yeni bilginin elde edilmesi mümkün olmuştur. Bu çalışmada güncel bilgiler ışında insan sağlığı açısından önem taşıyan Microsporidia türlerinin klinik özellikleri ve patogenezi derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Microsporidia, İnsan, Enfeksiyon

Clinically İmportant Microsporidia Species for Humans

Abstract

Microsporidia, a large group of obligatory intracellular, spore-forming microorganisms consisting of 1400 species in 150 different genera, can infect many vertebrates (including humans) and invertebrates. Some of these species (Anncaliia (Barachiola), Encephalitozoon, Enterocytozoon, Mircosporidium Nosema, Pleistophora spp., Trachipleistophora, Vittaforma and Tubulinosema) can cause infection in humans. In addition, E. bieneusi is the most common cause of human infection and it is followed by Encephalitozoon species. Microsporidia infection is characterized by a self-limiting asymptomatic clinical picture in the immunocompetent cases. However, it may cause a serious clinical picture which may result in mortality in immunocompromised individuals. It is also reported that it is an important agent in travellers, elderly people, organ recipients and Cronh patients. In parallel with the extensive application and development of molecular methods, it is now possible to have many novel information about Microsporidia species. In this study, the clinical features and pathogenesis of clinically important Microsporidia species for humans were reviewed in the light of current data.

Keywords: Microsporidia, Humans, İnfection

Investigation of the Effect of Punica Granatum in Streptozotocin Induced Diabetic Rat Testis

Lec. Pelin Toros - RA. Büşra Şen - RA. Pınar Kılıçaslan Sönmez –

Asst. Prof. Ph.D. Mesut Mete - Prof. Ph.D. M. İbrahim Tuğlu

Abstract

Diabetes mellitus (DM) is one of the most common metabolic disorders effecting on world population. Researches on diabetes which become a major health problem in the community in recent years is increasing rapidly. DM is a disease linked to low blood insulin level or insensitivity of target organs to insulin. Sexual dysfunction is associated with diabetes in men. Investigations of diabetic humans and animal models have revealed abnormal spermatogenesis, degenerative and apoptotic changes in the testis, increased thickness of seminiferous epithelium, decreased total area of testis, decreased serum testosterone levels and changes in the blood-testis barrier, all of which contribute to infertility. Beside, oxidative stress induced by diabetes mellitus leads to damages in the testis, as a consequence of which cognitive functions is impaired. Therefore, for the treatment of infertility, in addition to antidiabetics, antioxidants are used to cope with oxidative stress. Punica granatum (PG) scientifically known as Pomegranate have been used in the herbal medicine of different populations. PG has become more famous due to its important pharmacological properties, including anti-cancer, antiproliferative, apoptotic, antimicrobial, antioxidant activity and free radical scavenger effect. PG is found to be rich in vitamin C and polyphenolic compounds such as ellagic, punicalagin, anthocyanins, gallic acid flavonoids namely luteolin, apigenin, and quercetin. The aim of this study is investigation effects of PC on decreasing the damage induced by DM. For this, local injection of PC was performed on diabetic animal testis under local anesthesia. After four hours, the testis were removed for histological examination. As a result, PC effecting improvement of morphological condition of seminiferous tubules in testis. PC would be beneficial for infertility in diabetic male testes.

Keywords: Diabetes Mellitus, Testis, İnfertility, Punica Granatum, Herbal Medicine

Investigation of the Effect of Aluminum and Magnesium Nanoparticle Exposure by Skin and Oral on Some Biochemical Parameters in Rats*

Mr. Zekeriya Coşar - Asst. Prof. Ph.D. Emre Arslanbaş - Prof. Ph.D. Haki Kara

Abstract

In this study, it was aimed to determine the effects of skin and oral exposure to Al and Mg NP on the metabolism of proteins and sugars, organs such as liver, kidney, heart by measurement of some biochemical parameters (glucose, creatinine, ALT, total protein, albumin, GGT, amylase, CK). The study was performed in the control groups (group 1 and 2), the administration of Al-NP and Mg-NP at 500 mg/kg and 1500 mg/kg doses by oral (group 3-6) and the administration of Al-NP and Mg-NP at 1000 mg/kg and 2000 mg/kg doses by skin (group 7-10), and the administration of a single dose on a total of 80 male Wistar-Albino rats in 10 groups. The experimental groups orally 500 mg/kg and 1500 mg/kg doses of Al and Mg NP was given to groups to which serum glucose, creatinine, ALT, GGT, amylase and CK levels compared to the control group, glucose, ALT, amylase and CK levels in Al and Mg NP 1500 mg/kg dose applied groups ($p<0.05$, $p<0.01$), creatinine levels in Al-NP and Mg-NP 500 and 1500 mg/kg doses given groups ($p<0.05$, $p<0.01$), GGT levels in Mg-NP 500 mg/kg and Al and Mg NP 1500 mg/kg dose applied groups ($p<0.01$) a significant increase was detected. In addition, the groups of Al and Mg NP administered at 1000 mg/kg and 2000 mg/kg doses by the skin were compared with the control group of serum creatinine, ALT and CK levels, creatinine levels in Al-NP and Mg-NP 2000 mg/kg dose given groups ($p<0.01$), ALT and CK levels in Mg-NP 2000 mg/kg dose applied groups ($p<0.05$) a significant increase was found. Serum total protein levels were significantly decreased when compared with the control groups in which Al-NP and Mg-NP were administered orally at 500 mg/kg and 1500 mg/kg doses ($p<0.05$, $p<0.01$). When serum total protein levels of the groups treated with Al-NP and Mg-NP at the doses of 1000 mg/kg and 2000 mg/kg by the skin were compared with the control group, a significant decrease was observed in the groups, to which Al-NP was given at 2000 mg/kg dose and Mg-NP at 1000 mg/kg and 2000 mg/kg doses ($p<0.01$, $p<0.05$, $p<0.01$). As a result of this study, the groups to which Al-NP and Mg-NP were administered orally at 1500 mg/kg and Mg-NP at 500 mg/kg doses and the groups to which Al-NP and Mg-NP were given by the skin at 2000 mg/kg dose at serum glucose, creatinine, ALT, GGT, amylase and CK levels increase, serum total protein levels decrease was detected. It was observed that the effect of Al and Mg NP changed depending on the route of administration, given dose and duration.

Keywords: Aluminum Nanoparticle, Magnesium Nanoparticle, Biochemical Parameter, Skin, Rat

Ratlarda Deri ve Ağız Yoluyla Alüminyum ve Magnezyum Nanopartikül Maruziyetinin Bazı Biyokimyasal Parametreler Üzerine Etkisinin Araştırılması

ÖZ

Bu çalışmada, Al ve Mg NP'ine önemli maruziyet yollarından olan deri ve ağız yoluyla maruziyetin, karaciğer, böbrek, kalp gibi organlar ile protein ve şeker metabolizması üzerine olan etkilerinin bazı biyokimyasal parametrelerin (glukoz, keratinin, ALT, total protein, albümin, GGT, amilaz, CK) ölçümüyle belirlenmesi amaçlandı. Çalışma; kontrol grupları (grup 1 ve 2), ağız yoluyla Al-NP ve Mg-NP'in 500 mg/kg ve 1500 mg/kg dozlarda uygulandığı gruplar (grup 3-6) ve deri yoluyla 1000 mg/kg ve 2000 mg/kg dozlarda Al-NP ve Mg-NP'i

verilen gruplarda (grup 7-10), tek doz uygulamalar yapılarak, 10 grup toplam 80 erkek Wistar-Albino rat üzerinde gerçekleştirildi. Deney gruplarından ağız yoluyla 500 mg/kg ve 1500 mg/kg dozlarda Al-NP ve Mg-NP'in verildiği grupların serum glukoz, keratinin, ALT, GGT, amilaz ve CK düzeyleri ile kontrol grubu karşılaştırıldığında, glukoz, ALT, amilaz ve CK düzeylerinde Al-NP ve Mg-NP'in 1500 mg/kg dozda uygulandığı gruplarda ($p<0.05$, $p<0.01$), keratinin düzeylerinde Al-NP ve Mg-NP'in 500 mg/kg ve 1500 mg/kg dozlarda verildiği gruplarda ($p<0.05$, $p<0.01$), GGT düzeylerinde Mg-NP'in 500 mg/kg ve Al-NP ve Mg-NP'in 1500 mg/kg dozda uygulandığı gruplarda ($p<0.01$) önemli bir artış tespit edildi. Deri yoluyla Al-NP ve Mg-NP'i 1000 mg/kg ve 2000 mg/kg dozlarda uygulanan grupların serum keratinin, ALT ve CK düzeyleri kontrol grubu ile kıyaslandığında, keratinin düzeylerinde Al-NP ve Mg-NP'in 2000 mg/kg dozda verildiği gruplarda ($p<0.01$), ALT ve CK düzeylerinde Mg-NP'in 2000 mg/kg dozda uygulandığı grupta ($p<0.05$) anlamlı bir artış bulundu. Serum total protein düzeylerinde ise, uygulama gruplarından ağız yoluyla 500 mg/kg ve 1500 mg/kg dozlarda Al-NP ve Mg-NP'in verildiği gruplar ile kontrol grubu karşılaştırıldığında önemli bir azalma belirlendi ($p<0.05$, $p<0.01$). Deri yoluyla 1000 mg/kg ve 2000 mg/kg dozlarda Al-NP ve Mg-NP'i uygulanan grupların serum total protein düzeyleri kontrol grubu ile kıyaslandığında, Al-NP'in 2000 mg/kg dozda ve Mg-NP'in 1000 mg/kg ve 2000 mg/kg dozlarda verildiği gruplarda anlamlı bir azalma gözlendi ($p<0.01$, $p<0.05$, $p<0.01$). Çalışma sonucunda, Al-NP ve Mg-NP'in ağız yoluyla 1500 mg/kg ve Mg-NP'in 500 mg/kg dozlarda uygulandığı grupların ve deri yoluyla 2000 mg/kg dozda Al-NP ve Mg-NP'in verildiği grupların serum glukoz, keratinin, ALT, GGT, amilaz ve CK düzeylerinde artış, serum total protein düzeylerinde azalma tespit edildi. Al ve Mg NP'in etkisinin uygulama yoluna, verilen doza ve süreye bağlı olarak değiştiği gözlendi. * Bu çalışma, Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (CÜBAP) tarafından V-063 proje numarası ile desteklenmiştir

Anahtar Kelimeler: Alüminyum Nanopartikül, Magnezyum Nanopartikül, Biyokimyasal Parametre, Deri, Rat

Investigation of the Role of IRF-6 Variations in Palatogenesis

Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Halil Yıldırım - Asst. Prof. Ph.D. Zeynep Yeğin

Abstract

Palatogenesis is an event occurs during the early development of the embryo. This stage is also complicated like all the other stages of embryogenesis. There are some reports about the role of IRF-6 in early development, especially in the development of head and face. IRF-6 is a transcription factor that modulates TGF and p63 pathway and the roles of these mediators have shown in many studies during the embryogenesis. In this study, we aimed to understand the role of two variations (rs2235371 and rs2013162) of IRF-6 in the non-syndromic cleft lip and palate patients. Genotyping was carried out by the PCR-RFLP method and DNA fragments were monitored in agarose gel. According to our results, we have not found any statistical difference between patients with cleft lip and palate and healthy controls. After this finding, we assessed the frequencies of these two variations in mothers of patients and we have not found any statistical difference between them and healthy controls either. The role of the IRF-6 has been shown in the early stages of embryogenesis and there are some reports about the roles of these two variations of IRF-6. Therefore, working in a larger patient population will clarify this issue.

Keywords: Palatogenesis, IRF-6, rs223537, rs2013162

Irritabl Barsak Sendromunda Ortalama Trombosit Hacmi/ Trombosit Sayısı ve Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranları

Expert Burçin Meryem Atak

ÖZ

Amaç: İrritabl barsak sendromu (İBS) dünya çapında yaygın bir gastrointestinal hastalık olup geniş semptom skalası mevcuttur. Bu retrospektif çalışmamızda İBS hastaları ile sağlıklı kontrollerin ortalama trombosit hacmi/ trombosit sayısı (MPR) ve eritrosit dağılım genişliği/trombosit sayısı (RPR) oranlarını karşılaştırmayı amaçladık. Metod: Bu çalışmamızda kliniğimize Ocak 2014 ile Şubat 2018 tarihleri arasında başvuran İBS hastalarını aldık. İBS hastalarını ishal ve kabızlık semptomu baskın olarak gruplandırdık. Kliniğimize kontrol amaçlı başvuran sağlıklı kişileri de sağlıklı kontrol grubu olarak aldık. Bulgular: Ortalama MPR değeri kabızlık semptomu baskın olan İBS, ishal semptomu baskın olan İBS ve kontrol gruplarında sırasıyla hasta grubunda 0,034 (0,02-0,06),0,034 (0,02-0,06), ve 0,028 (0,01-0,05) olarak saptandı. Gruplar arası fark istatiksel olarak anlamlıydı (p=0.004). Sonuç: Artmış MPR değeri tipik İBS semptomu olan hastalarda tanı koymaya yardımcıdır. Bu yüzden hemogram cihazlarında otomatik olarak MPR hesaplanmasını öneriyoruz.

Anahtar Kelimeler: Irritabl Barsak Sendromu ,ortalama Trombosit Hacmi/ Trombosit Sayısı Oranı, Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranı

Mean Platelet Volume to Platelet and Red Cell Distribution Width to Platelet Ratios in Irritable Bowel Syndrome

Abstract

Aim: Irritable Bowel syndrome (IBS) is a common gastrointestinal disease worldwide with a broad spectrum of symptoms. In present retrospective study, we aimed to compare mean platelet volume to platelet ratio (MPR) and red cell distribution width to platelet ratio (RPR) values of IBS patients to those of healthy subjects. Methods: Patients whom followed up in internal medicine clinic of our institution between 2014 January to 2018 January were enrolled to the study. IBS subjects divided into constipation dominant or diarrhea dominant IBS groups. Healthy individuals visited our outpatient clinics for a check-up were enrolled as control group. Results: Median MPR of the constipation IBS, diarrhea IS and control groups were 0,034 (0,02-0,06), 0,034 (0,02-0,06), and 0,028 (0,01-0,05), respectively. The difference between groups was statistically significant (p=0.004). Conclusion: We think that elevated MPR in a patient with typical symptoms of IBS could be helpful in the diagnosis of the disease. Therefore, we suggest automatic calculation of MPR in hemogram assays.

Keywords: Irritable Bowel Syndrome; Mean Platelet Volume to Platelet Ratio; İnflammation; Red Cell Distribution Width to Platelet Ratio.

Is Pre-Bending Necessary in the Treatment of Pediatric Femoral Fractures Using Titanium Elastic Nailing'

Assoc. Prof. Ph.D. Baran Sarıkaya - Asst. Prof. Ph.D. Celal Bozkurt –
Assoc. Prof. Ph.D. Serkan Sipahioglu - Ph.D. Mehmet Ok –
Prof. Ph.D. Mehmet Akif Altay - Prof. Ph.D. Ugur Erdem Isikan

Abstract

Objective: To evaluate the clinical outcomes of elastic stable intramedullary nailing (ESIN) without pre-bending of the nail in patients with femoral fractures treated with titanium elastic nailing (TEN). Background: ESIN is a surgical technique used in the treatment of displaced long-bone fractures in children. Pre-bending of the elastic nail is among the technical factors reported to increase stability. Methods: Data from 30 patients who underwent ESIN for the treatment of femoral fracture were evaluated retrospectively. TEN was applied to the bone retrogradely without pre-bending. The clinical examination results and the radiographic measurement parameters of the patients were evaluated after surgery, during routine controls. The amount of shortening or overgrowth of the affected extremity, as well as the degrees of coronal and sagittal plane angulation, were calculated. The clinical outcomes were classified as excellent, satisfactory, and poor according to the Flynn scoring criteria for TEN. Results The mean age of the patients was 7.8 years (range, 4–13 years), and the mean follow-up duration was 35.7 months (range, 9–82 months). Nine patients had unstable (4 fragmented and 5 long oblique) fractures, and 21 patients had stable (12 transverse and 9 short oblique) fractures. Sagittal or coronal angulation was detected in ~30% of the patients: seven had <10º angulation and two had 15º and 13º angulation, respectively. According to the TEN scoring system, the outcomes were excellent in 19, satisfactory in 7, and poor in 4 patients. Coronal angulation differed significantly with patient satisfaction according to the TEN scoring system, specifically between patients with excellent outcomes and those with satisfactory and poor outcomes (p=0.001 and p=0.022, respectively). Conclusion Satisfactory clinical outcomes are obtained when TEN is performed without pre-bending.

Keywords: Pre-Bending, Titanium, Elastic, Nail

Iskemi/reperfuzyon Ovaryum Hasarında Dexmedetomidine'nin Ovaryum Dokusu Üzerine Koruyucu Etkisinin Araştırılması, Deneysel Model

Assoc. Prof. Ph.D. Levent Tümkaya - Assoc. Prof. MD. Yeşim Bayoğlu Tekin – Asst. Prof. Ph.D. Tolga Mercantepe

ÖZ

Amaç: çalışmanın amacı dexmedetomidinenin potansiyel etkilerinin tespit edilerek overin iskemi/reperfuzyon hasarında gelecekteki tedavi protokollerinde yer almasını sağlamak. Materyal metod: yirmidört adet dişi, ortalama ağırlığı 300±50 gram olan Sprague-Dawley cinsi rat kullanılmıştır. Çalışma üç gruptan oluşmaktadır. Grup 1: kontrol grubudur (n=8). Grup 2 hipovolemi, iskemi, ve reperfuzyon grubudur (n=8). Grup 3 ise hipovolemi, iskemi, ve reperfuzyon oluşturulan ve reperfuzyon sırasında dexmedetomidine verilen gruptur (n=8). Hipoperfuzyon , iskemi ve reperfüzyon modeli, ratlardan kateterizasyon sonrası kan alınarak kan basıncı <50mmHg olacak şekilde 60 dk süre ile hipovolemik şok oluşturuldu, median insizyon yapılarak aort suprarenal seviyeden klemplenerek 60 dk boyunca iskemi oluşturuldu ve sonrasında 120 dakika reperfüzyon yapıldıktan sonra anestezi altında ratlar sakrifiye edilmiştir.Histopatolojik kesitlerde over dokusunda vaskuler konjesyon, ödem, hemoraji ve infiltrasyon değerlendirilirken immunhistokimyasal olarak caspas-3 ile apoptozis düzeyi ölçülmüştür. Bulgular: histopatolojik skorlamam ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğu grup 1'e kıyasla grup 2'de azalmış olarak değerlendirildi ($p<0.05$). Ancak grup 3' de histopatolojik skorlama ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğu grup 2'ye göre istatistiksel olarak anlamlı oranda azalmış olarak belirlendi ($p<0.05$). Grup3'ün histopatolojik skorlaması ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğu grup 1'den anlamlı olara yüksek saptandı ($p<0.05$). sonuç: Dexmedetomidine bir α2 adrenoseptor agonisttir. Bunun yanında iskemi/reperfuzyon hasarına karşı ovaryum dokusunu koruyucu potansiyel etkisi bu çalışma ile gösterilmiştir. Jinekolojik acillerden olan ovaryum torsiyonunda, fertilite kapasitesini koruyucu etkisine yönelik daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ovaryum, İskemi/reperfuzyon Hasarı, Dexmedetomidine

Iyatrojenik Hepatik Arter Yaralanmasında Endovasküler Tedavi

Demet Ünal

Süleyman Demirel Üniversitesi

ÖZ

Giriş: İyatrojenik solid organ yaralanmalarında endovasküler tedavi günümüzde seçili olgularda cerrahiden önce tercih edilebilecek yöntemdir. Amacım bu sunumda tartıştığım vaka ile girişimsel radyolojinin önemini vurgulamaktır. Olgu: Altmış iki yaşında kadın hasta merkezimiz acil servisine nefes darlığı şikayeti ile başvurdu. Mitral kapak replasmanı sebebiyle kumadin kullanan hastanın yapılan tetkiklerinde masif perikardiyak efüzyon saptandı. Boşaltım amaçlı acil serviste subdiyafragmatik katater takılan hasta yatırılarak 2 gün takip edildi. Katateri çıkartılan hastanın 1 saat sonra ani karın ağrısı, hipotansiyon ve taşikardi gelişmesi üzerine yapılan Kontrastlı Bilgisayarlı Tomografi (BT) tetkikinde sol ana hepatik arterde 5 mm çapında psödoanevrizma, aktif kontrast ekstravazsyonu ve çevre parankimde heterojenite izlendi. Hasta Destek tedavisi devam ederken acilen endovasküler tedavi için girişimsel radyoloji ünitesine alındı. Anjiyografide, sol ana hepatik arterdeki aktif extravazasyon görüntülendi. Uygun çaptaki koiller ile embolize edilerek işlem başarıyla sonlandırıldı. Kan ve sıvı ihtiyacı ortadan kalkan hasta 2 gün sonra taburcu edildi. Sonuç: Girişimsel radyoloji ünitelerinde 7/24 verilen hizmetler hayat kurtarıcıdır, seçili olgularda ilk seçenek olarak düşünülebilir.

Kadına Yönelik Şiddette Multidisipliner Yaklaşımın Önemi

Asst. Prof. Ph.D. Funda Özpulat - RA. Duygu Öztaş

ÖZ

Kadına yönelik şiddet, cinsiyet ayrımcılığına dayalı bir insan hakları ihlalidir. Dünyada ve Türkiye'de kadına yönelik şiddet tüm boyutlarıyla halen yaşanmaya devam etmekte, kadınların en temel insan haklarından yoksun bırakıldıkları görülmektedir. Kadına yönelik şiddette gelişmiş ülkelerle, gelişmekte olan ya da az gelişmiş ülkeler arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Geleneksel toplumların kadın ve erkeğe ilişkin tanımladığı bazı roller; kadını değersizleştiren, erkeği ise kadın karşında sahip veya hâkim konuma getiren kültürel algılara neden olabilmekte, bu nedenle özellikle eş, baba, kardeş gibi yakın çevrede bulunan erkekler kadına şiddet uygulayabilmektedir. Bu nedenle kadına yönelik şiddetin ciddi bir halk sağlığı problemi olduğu göz önüne alınırsa, şiddet birçok uzmanlık alanı tarafından ele alınması gereken bir konudur. Bu süreçte uzmanlık alanlarının birbirleriyle iletişimlerinin, etkinliğinin ve sürekliliğinin sağlanması dikkat edilmesi gereken diğer önemli bir husustur. Etkili bir multidisipliner bir yaklaşım oluşturulmalı ve tüm süreçlerde multidisipliner yaklaşım devam ettirilebilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Şiddet, Sağlık, Multidisipliner Yaklaşım

The Importance of Multidisicplinary Approach to Violence Against Women

Abstract

Violence against women is a violation of human rights based on gender discrimination. It's been hidden for so many years or mostly as a matter of concern to the family. In the world and in Turkey still continues to experience violence against women in all its dimensions, women are deprived of their basic human rights. There are serious differences between developed countries and developing or underdeveloped countries. There are some roles that traditional societies define for men and women. With these roles, cultural perceptions that devalue women and which hold men against women are dominant. With the learning and spread of perceptions, males in the immediate vicinity, especially their spouses, siblings, siblings, can start to practice violence. Violence is often categorized into 5 groups: physical, sexual, verbal, economic, and emotional (psychological) violence; each dimension may have different negative consequences on the health of women. Given that violence against women is a serious public health problem, violence is an issue that must be addressed by all dimensions and areas of expertise. In this process, it is important to note that the effectiveness and continuity of communication of the fields of expertise with each other should be ensured. An effective multidisciplinary approach should be developed and multidisciplinary approach should be maintained in all processes. In this way, it can contribute to the reduction of the violence against women, as well as overcome the trauma experienced by the victim of violence, in other words, completely erasing the traces of the incident.

Keywords: Women, Violence, Health, Multidisciplinary Approach

Kalp Krizi, Kalp Masajı, İlk Yardım Terimlerinin İnternet Üzerinde Araştırılması Eğilimi

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Atmaca Temrel

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada kalp krizi, kalp masajı ve ilk yardım terimlerinin internet üzerinde araştırılma eğilimleri ve bu eğilim sonucunda yapılabileceklerin belirlenmesi amaçlandı. Gereç ve yöntem: Kalp krizi, kalp masajı ve ilk yardım terimlerinin internet üzerinde eğilimlerinin araştırmak için google arama trendleri uygulaması olan "Google Trends" kullanıldı. Arama terimleri olarak ilk bölüme "kalp krizi", ikinci bölüme "kalp masajı" ve üçüncü bölüme "ilk yardım" yazıldı. Bölge olarak Türkiye seçildi. Ekim 2013 - Ekim 2018 tarihleri (son 5 yıl kutucuğu) arasında Kalp krizi, kalp masajı ve ilk yardım kelimelerinin arama motoru üzerinde taranması incelendi. Bulgular: Google arama motoru üzerinde "Kalp krizi" teriminin aranması incelendiğinde Ocak 2015 yılında ise en düşük arama zamanı olduğu, Mart 2016 da en yüksek arama zamanı olduğu ve sonrasında ara ara artış ve azalışlar olsa da düzenli bir yükseliş gözlemlendi. "Kalp masajı" teriminin aranması incelendiğinde Temmuz 2014 de en az arama zamanı olduğu Mart 2015 yılında ise en çok arama zamanı olduğu sonrasında ara ara artış ve azalışlar olsa da stabil bir arayış tespit edildi. Son beş yılda tüm zamanda bu üç terim arasında en çok aranan terimin ilk yardım, sonra kalp krizi üçüncü sırada ise kalp masajı olduğu tespit edildi (Tablo1). Tartışma ve Sonuç: Türkiye'de 2013 tarihinde yapılan bir araştırma da katılımcıların %78,77'si internete girerek, %60,29'u doğrudan hastaneye/muayeneye giderek, %22,41'i yakınları aracılığıyla bilgi edindiklerini, %1,55'i ise sağlıkla ilgili bilgiye ihtiyaç duymadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca kalp krizi, kalp masajı ve ilk yardım terimleri arasında Türk halkı en çok İlk yardım sonrasında kalp krizi terimini tercih etmiştir. Toplumun internette doğru ve güvenilir haber kaynaklarının olduğu, güncel tedavi yöntemlerini ve sağlık bilgilerinin bulunduğu web sayfaları, hasta bilgilendirme platformları, özel hazırlanmış kamu spotları oluşturulması çok önemlidir

Anahtar Kelimeler: Kalp Krizi, Kalp Masajı, İlk Yardım, Acil Servis, İnternet

Kan Gazı Cihazında Ölçülen Glukoz Konsantrasyonu, Serum Glukoz Konsantrasyonunun Yerine Kullanılabilir Mi?

Asst. Prof. Ph.Dr. Erdem Çokluk

ÖZ

Bu çalışmanın amacı kan gazı cihazındaki glukoz değerlerinin serum glukoz değerleri yerine kullanılabilirliğini araştırmaktır. Tıbbi Biyokimya Laboratuvarında Ocak-Aralık 2017 tarihleri arasında, kan gazı cihazında tam kan ve eş zamanlı olarak serum glukoz değerleri tespit edilen, 18 yaş ve üzeri, 1500 numunenin glukoz seviyleri değerlendirmeye alındı. Glukoz seviyeleri, diabet tanı ve taramasında açlık için sınır değer olan 100 mg/dl glukoz seviyesinin altı (1.grup=0-100 mg/dl) ve üstü (2.grup=≥100 mg/dl) olarak iki gruba ayrıldı. Buna göre 1.grup serum glukoz ortanca:88 mg/dl iken, kan gazı glukoz ortanca:83 mg/dl idi. Kan gazı ve serum glukoz değerleri karşılaştırıldığında ortalama fark 3,22 mg/dl, (%95 uyum sınırları: -16,11-22,57 mg/dl) idi. 2.grupta ise serum glukoz ortanca:128 mg/dl iken, kan gazı glukoz ortanca:122 mg/dl idi. Kan gazı ve serum glukoz değerleri karşılaştırıldığında ortalama fark 9,74 mg/dl, (%95 uyum sınırları: -5,27-14,25 mg/dl) idi. 1. grup için korelasyon katsayısı r=0.731 (p<0,001), 2. grup için ise r=0,935 (p<0,001) ve her iki grupta da sonuçlar arasında anlamlı derecede pozitif korelasyon saptandı. Her iki grupta da elde edilen sonuçlar Bland-Altman grafiğinde ortalama ve sıfır değerine yakın alanda toplanmış olup değerler birbiri ile uyumlu saptandı. Kan gazı ve serum glukoz konsantrasyonları regresyon analizi ile karşılaştırıldığında 1.grup için kan gazı glukoz konsantrasyonu 36,74+0,7xserum glukoz konsantrasyonu (r2=0,57), 2. grup için ise kan gazı glukoz konsantrasyonu 3,169+0,974x serum glukoz konsantrasyonu (r2=0,92) şeklinde birbiri ile uyumlu bulundu. Otomatize biyokimya cihazlarında değerlendirilen serum glukoz değerleri sonuçlanana kadar hızlı bir test olan kan gazı değerlerinin özellikle acil durumlarda kritik hastaların tedavi yönetiminde kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kan Gazı Glukoz Konsantrayonu, Serum Glukoz Konsantrayonu, Glukoz İzlemi

Can the Measured Glucose Concentration in the Blood Gas Analyzer Be Used Instead of the Serum Glucose Concentration'

Abstract

The purpose of this study is to investigate the utility of glucose levels in blood gas analyzers instead of serum glucose levels. The glucose levels of 1,500 samples over 18 years of age, in which whole blood glucose concentrations were determined in the blood gas device and serum glucose concentrations were detected in autoanalyzer synchronously between Jan.-Dec. 2017 in Medical Biochemistry Laboratory, were evaluated. Glucose levels were divided into two groups; group 1<100 mg/dl and group 2≥100 mg/dl criteria for diagnosis and screening of diabetes. Group 1 had a serum glucose median of 88 mg/dl, while blood gas glucose median was 83 mg/dl. When the blood gas and serum glucose values were compared, the mean difference was 3.22 mg/dL, (95% confidince limits: -16,11-22.57 mg/dL). In the second group, the mean serum glucose concentration was 128 mg/dl while the blood gas glucose concentration was 122 mg/dl. When the blood gas and serum glucose values were compared, the mean difference was 9,74 mg/dl (95% confidince limits: -5,27-14,25 mg/dl). Correlation coefficient for the first group was r=0.731 (p<0.001) and for the second group was r=0.935 (p<0.001), and positive correlation was found between in the both groups. The results obtained in both groups

were close to the average in the Bland-Altman plots and the values were found to be compatible with each other. When blood gas and serum glucose concentrations were compared with regression analysis, the blood glucose concentration for group 1 was 36.74+0.7x serum glucose concentration (r2=0.57), for the group 2, the blood glucose concentration was 3.196+0.974x serum glucose concentration (r2=0.92). Blood gas glucose concentration, which are rapid tests, might be used especially in case of emergency, in treatment of critical patients until biochemical sera glucose concentrations are obtained.

Keywords: Blood Gas Glucose Concentration, Serum Glucose Concentration, Glucose Monitoring

Kanser Gelişiminde Beslenme ve Genetiğin Rolü

Dr. Melek Yüce

ÖZ

Amaç: Beslenme, doku ve organların normal işleyişi, büyüme ve yaşamsal faaliyetlerin devam ettirilmesi için diyet bileşenlerinin kullanıldığı bir prosestir. Son yıllarda yapılan çalışmalarla temel besin bileşenleri ile sağlık veya hastalık riski arasındaki ilişki daha çok anlaşılmaya başlanmış, bireylerin genetik profili ile besin metabolizması arasındaki ilişki açığa çıkmıştır. Özellikle obezite, kanser, diyabet, gibi hastalıkların temelinde beslenme ve gen etkileşimini gösteren çalışmalar mevcuttur. Kanser genetik bir hastalık olarak kabul edilmekle birlikte diyetle alınan besin maddelerinin çeşitli mekanizmalarla karsinogenezi baskıladığı ya da indüklediği bilinmektedir. Bu derlemede kanser patogenezinde besin ve gen etkileşimiyle ilgili güncel yaklaşımların özetlenmesi amaçlanmaktadır. Yöntem: İlgili anahtar kelimeler PubMed ve Google Scholar yayınlarında taranarak derleme hazırlanmıştır. Tartışma ve Sonuç: Tüm dünyada, yetişkinlerde kanserin yüksek oranda toplam morbidite ve mortaliteye yol açtığı bilinmektedir. Kanser gelişiminde genetik faktörlerin anahtar rol oynadığını destekleyen pek çok kanıt vardır. Bununla birlikte yaşam tarzı faktörlerinin önemi, monozigotik ikiz çalışmalarında gösterilmiştir. Bu gözlemler, kanserlerin çoğunun kalıtsal kökenli olmadığını ve beslenme alışkanlıkları gibi yaşam tarzı faktörlerinin kanser gelişimi üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Kalori kısıtlaması ile meme kanseri insidansı arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmanın sonuçları insanlarda kalori kısıtlamasının invaziv meme kanserinden korunmada etkili olabileceğini göstermiştir. Bir prospektif kohort çalışma sonuçlarına göre de yüksek glisemik yüke sahip diyetin kadınlarda kolorektal kanser riskini artırabileceği ifade edilmiştir. 616 kolorektal kanser hastasının dahil edildiği bir başka prospektif kohort çalışma da benzer şekilde yüksek glisemik yük ve karbonhidrat tüketiminin kolorektal kanser riskini artırdığı bildirilmiştir. Sonuç olarak, kanserin moleküler patogenezinin, genetik ve çevre arasındaki etkileşimden kaynaklanan genetik değişikliklerin birikimini içeren çok aşamalı bir süreç olduğu bilinmektedir. Özellikle, genetik faktörlerin tüm kanserlerin %5'ini açıkladığı düşünülmektedir. Bununla beraber yapılan epidemiyolojik, klinik ve laboratuvar çalışmalarından beslenme veya diyet bileşenlerinin kanser gelişimi için önemli bir risk faktörü olduğunu gösteren bulgular elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Genetik, Beslenme, Diyet, Nutrigenetik

Kemik Fraktürü Sonrası Yara Yerinde Saptanan *Helcococcus Kunzii*: Nadir Bir Etken

Dr. Öğr. Üyesi Emel Çalışkan – Dr. Betül Dönmez –

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arıcan

ÖZ

GİRİŞ *Helcococcus kunzii* 1993 yılında Aerococcus benzeri organizma olarak tanımlanmıştır. İnsanlarda izole edilen türü *Helcoccoccus kunzii* olarak bilinmektedir. Bu bakteri gram pozitif, katalaz negatif, fakültatif anaerob, düşük G/S oranına sahip bir mikroorganizmadır. Hastaların klinik örneklerinden izole edilen *H. kunzii* daha çok alt ekstremite yaraları ve diyabetik hastaların selülitlerinde saptanmıştır.Yaptığı enfeksiyonlara *Staphylococcus aureus,* enterokoklar , gram negatif enterik basiller eşlik edebilmektedir.

OLGU SUNUMU 49 yaşında erkek hasta 20 Haziran 2018'de travma sonrası gelişen bimalleol kırığı ve tibianın alt uç kırığı nedeni ile yapılan operasyondan 15 gün sonra yara yeri temiz olarak taburcu edilmiştir. İki ay sonra yara yeri açıklığı oluşan hasta tekrar ortopedi kliniğine başvurmuştur. Hastanın sedimantasyonu 10 mm/sa, C-reaktif protein 0,85 mg/L idi. Hastanın tıbbi öyküsünde diabetes mellitus tanısı bulunmaktaydı. Hastadan gram boyama ve yara kültürü için örnek alındı. Yapılan gram ve giemsa boyama değerlendirmesinde PNL karakterinde bol lökosit ve gram pozitif koklar görülmüştür. Örneğin inkübasyonu sonrasında kanlı agarda beta hemolitik stafilokok benzeri koloniler ile alfa hemolitik streptokok benzeri koloni üremeleri gözlenmiştir. Alfa hemolitik kolonilerin katalaz ve oksidaz testleri negatif bulunmuştur. VITEK® 2 (bioMerieux, Marcy l'Etoile, France) otomatize sistemi ile yapılan identifikasyonda bakteriler *Staphylococcus aureus* ve *Helcoccoccus kunzii* olarak tanımlanmıştır. *Helcoccoccus kunzii* izolatı disk difüzyon testi ile seftriakson, ampisilin, sefepim, sefotaksim, vankomisine duyarlı; eritromisin ve klindamisine dirençli olarak bulunmuştur. Hastaya seftriakson 1 gr ve amoksisilin-klavulinik asit 1000 mg 2*1 tedavisi ve hiperbarik oksijen tedavisi uygulanmış ve 10 gün sonra yapılan kontrollerinde iyileşme olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA *Helcococcus kunzii* diyabetik ya da non diyabetik hastalarda özellikle alt ekstemite yaralalarında etken olabilmektedir. Klinik mikrobiyologlar fenotipik testler ve sınıflandırma şemaları kullanarak bu bakteriyi tanımlamaya çalışabilir. Ancak bakterinin zayıf büyümesi ve testlerin yorumlanmasının zorluğu bu bakteriyi tanımlamayı zorlaştırmaktadır. Mikrobiyologlar ve klinisyenler alt ekstremitede yer alan *S. aureus* ile birlikte olan enfeksiyonlarda bu mikroorganizmanın patojenik rolü olabileceğinin farkında olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diabetes Mellitus, *Helcococcus Kunzii, Staphylococcus Aureus*

Kistik Fibrozis Genetiği ve Tedavisi

Arş. Gör. Dr. Medine Karadağ Alpaslan

ÖZ

Kistik fibrozis (KF) otozomal resesif geçişli bir monogenetik hastalık olup ilk defa 1938 yılında Amerikalı bir patolojist olan Dr. Dorothy Andersen tarafından tanımlanmıştır. Hastalık kistik fibrozis transmembran iletkenlik düzenleyici (*CFTR*) gendeki mutasyonlarından kaynaklanır. Bu güne kadar CFTR geninde 2000'den fazla farklı mutasyon rapor edilmiştir. CFTR genindeki kusurlar başta akciğerler olmak üzere birçok organı etkiler. Hastalığın dünyada görülme sıklığı popülasyonlar arası farklı olup 1/2500-1/3500 görülmektedir. Prenatal tanı, yenidoğan taramaları ve yeni tedavi yöntemleri ile hastalığın sıklığı değişmektedir. Hastalığın kesin tedavisi henüz mevcut olmayıp yakın zamana kadar yapılan tedaviler hastalığın komplikasyonlarnın önlenmesine yönelikti. Bu nedenle yapılan araştırmalar ve ilerleyen teknolojiler sayesinde yeni güvenilir hızlı ve etkili tedavi yöntemlerinin bulunması amaçlanmaktadır. Bu derlemede kistik fibrozisin genetik ilişkisi ve tedavi yöntemleri hakkındaki güncel veriler tartışılacaktır. Bunun için ilgili anahtar kelimeler PubMed ve Google Scholar yayınlarında taranacaktır. Sonuç olarak yapılan çalışmalar ve elde edilen veriler sayesinde kistik fibrozis hastalığını yönetmeye yönelik mevcut girişimlerin daha etkili ve başarılı olarak kullanılması, özellikle hedefe yani mutasyonun tipine yönelik tedavi yöntemleri öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: CFTR, gen terapisi, ivacaftor, kistik fibrozis,

Cystic Fibrosis Genetics and Treatment

Abstract

Cystic fibrosis (CF) is an autosomal recessive inherited monogenetic disease which is first described by American pathologist Dorothy Andersen in 1938. The disease is caused by mutations in the cystic fibrosis transmembrane conductance regulator (CFTR) gene. More than 2000 different mutations have been reported to date in the CFTR gene. Defects in the CFTR gene affect many organs, especially the lungs. The prevalence of the disease in the world is different between the populations and it is seen as 1 / 2500-1 / 3500. Prenatal diagnosis, neonatal screening and new treatment modalities change the frequency of the disease. The definitive treatment of the disease is not yet available and the treatments performed until recently were aimed at preventing the complications of the disease. Therefore, it is aimed to find new reliable fast and effective treatment methods by researches with advanced technologies. In this review, current data about the genetic relationship of cystic fibrosis and its treatment methods will be discussed. Related keywords will be screened in PubMed and Google Scholar publications. As a result of the studies and the data obtained, it is foreseen that the current interventions to manage the cystic fibrosis disease will be used more effectively and successfully, especially the treatment methods for the type of mutation.

Keywords: CFTR, cystic fibrosis ,gene therapy, ivacaftor

Klebsiella Pneumoniae ve Escherichia Coli'ye Bağlı İdrar Yolu Enfeksiyonlarında Genişlemiş Spektrumlu Beta-Laktamaz Enzim Varlığı ve Komorbidite İle İlişkisinin Araştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Mustafa Behçet

ÖZ

Giriş: Son yıllarda Gram negatif bakterilerde Genişlemiş Spektrumlu Beta-Laktamaz (GSBL) enzim üretimine bağlı antimikrobiyallere karşı direnç giderek artmaktadır. Tedavide genellikle amprik antimikrobiyal kullanıldığından direnç oranlarının bilinmesi önemlidir. Bu çalışmada İdrar yolu enfeksiyonlarında (İYE) sık görülen Klebsiella pneumoniae ve Escherichia coli (E.coli)'ye GSBL varlığı ve eşlik eden hastalık (komorbidite) ile ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Gereç-yöntem; Laboratuvarımıza son üç yılda gelen 860 idrar örneğinden izole edilen 666 E.coli ve 194 K. pneumoniae izolatı retrospektif olarak incelenmiştir. Koyun kanlı ve EMB agara ekilen örnekler 37°C'de 18-24saat inkübe edilip tanımlama ve duyarlılıkları klasik ve otomotize (VITEK2) sistem ile yapılmıştır. İstatistiksel analiz pearson ki-kare ile yapılmıştır. Bulgular; 226 erkek (%54)122'sinde, 636 kadın hastanın (%33.3)212'sinde GSBL pozitifliği saptanmıştır. (p=0.000) 234 yatan hastanın (%55.1)129'unda, 626 poliklinik hastasının (%32.4)203'ünde, GSBL pozitifliği saptanmıştır.(P=0.000) 666 E. coli izolatının (%35.1)234'ünde, 194 K. pneumoniae izolatının (%51.5)100'ünde (P=0.000) ve toplam 860 izolatın (%38.8)334' ünde GSBL pozitifliği saptanmıştır. >65yaş grubunda GSBL pozitifliği diğer yaş gruplarına (0-1yaş , >1-18yaş, >18-65yaş) göre istatistiksel olarakyüksek bulunmuştur (p=0.008). İYE' na eşlik eden hastalıklar görülme sıklığı olarak GSBL pozitif ve negatif suşlar için karşılaştırma yapılarak istatistiksel analiz yapılmıştır. Benign prostat hiperplazisi, malignite, serebrovasküler olay, üriner sistem dışı enfeksiyon birlikteliği olan hastalarda GSBL pozitifliği daha sık ve istatistiksel olarak anlamlı (p<0.05) saptanırken, diabetes mellitus, renal yetmezlik, ürolojik patoloji, böbrek taşı, İmmün yetmezlik, gebelik ve böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda GSBL pozitifliği ve istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır(p>0.05). Sonuç; Sonuç olarak Erkek cinsiyet, yatan hasta, 65yaş üstü olmak, K. pneumoniae türü bakteri varlığı, benign prostat hiperplazisi, malignite, serebrovasküler olay ve üriner sistem dışı enfeksiyon varlığında GSBL pozitif İYE'ları daha yüksek bulunmuştur. GSBL pozitifliğinden dolayı görülen yüksek antimikrobiyal direnç oranlarından dolayı bölgesel olarak direnç oranlarının bilinmesi ampirik ilaç kullanımında yol gösterici olacağı gibi uygunsuz antimikrobiyal kullanımını da azaltıp direnç gelişimini engellemeye katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gsbl, İdrar Yolu Enfeksiyon, Escherichia Coli, Klebsiella Pneumoniae, Komorbidite

Klinik Örneklerden İzole Edilen Candida Türlerinin Tanımlanmasında Kullanılan İki Farklı Yöntemin Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Elçin Kal Çakmaklıoğulları

ÖZ

AMAÇ: Son yıllarda Candida cinsi mayaların tür tayininin hızlı ve doğru yapılması türler arasında antifungal tedaviye cevabın farklılık göstermesi nedeniyle büyük önem taşımaktadır. Biz bu çalışmada çeşitli klinik örneklerden izole edilen Candida suşlarının tanımlanmasında tam otomatize tanımlama sistemi Phoenix™ Yeast ID Panel (Becton Dickinson Diagnostics, ABD) ile kromojenik agar CHROMagar Candida (Becton Dickinson Diagnostics, ABD) koloni morfolojilerinin değerlendirilmesi yöntemlerinin sonuçlarını karşılaştırmayı amaçladık. MATERYAL METOD: Bu çalışmaya, Aralık 2016-Aralık 2017 tarihlerinde Karabük Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Mikrobiyoloji Laboratuvarına göderilen, çeşitli klinik örneklerin kanlı agar (Becton Dickinson, ABD) veya Sabouraud dekstroz agarda (SDA) (Oxoid, İngiltere) üreyen, koloni morfolojisi ve mikroskobik görünümü ile maya olduğuna karar verilen suşlar hem tam otomatize tanımlama sistemi Phoenix™ Yeast ID Panel ile hem de kromojenik agarda koloni morfolojilerinin değerlendirilerek candida tür tayini yapıldı. BULGULAR: Çalışmaya dahil edilen, 61 Candida izolatından rutinde kullandığımız yöntem olan Phoenix™ Yeast ID Panel ile elde edilen sonuçlar; 19'ü C. albicans, 22'si C. tropicalis, 11'i C. parapsilosis 5'i C. glabrata, 4'ü C. krusei idi. Kromojenik agar sonuçları Phoenix™ Yeast ID Panel sonuçları ile karşılaştırıldığında ; C. albicans (19/18), C. tropicalis(22/19), C. parapsilosis(11/7) C. glabrata(5/5),'ü C. krusei(4/4) %86,8 oranında uyumlu bulundu. SONUÇ: Bazı Candida türlerininde antifungal direnç varlığı erken tedaviye başlama açısından tür düzeyinde tanımlamanın önemini ön plana çıkarmıştır. Kromojenik besiyerlerinin uygulama ve değerlendirmelerinin pratik olması ve daha kısa sürede sonuç veriyor olması avantajlı olsa da yanlış değerlendirmelerin önüne geçmek amacıyla konvansiyonel yöntemlere destekleyici olarak kullanılması daha uygun olacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Candida , Tür Tanımı, Phoenix™ Yeast Id, Chromagar Candida

Kolorektal Kanser ve Eser Element

Asst. Prof. Ph.D. Fatma Betül Özgeriş - Prof. Ph.D. Mevlüt Sait Keleş

ÖZ

Dünya çapında, her yıl 10 milyondan fazla yeni kanser vakası bulunmaktadır ve tüm ölümlerin yaklaşık % 12'sine kanser neden olmaktadır. 2013 yılında yayınlanan Dünya Kanser Raporuna göre kolorektal kanser en yaygın 3. tip kanser olup, hem erkek hem de kadınlarda en sık görülen 3. tip kanserdir. Bu bağlamda, kanseri oluşturan potansiyel risk faktörlerini tanımlamak için çok sayıda epidemiyolojik çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar arasında iz elementlerle ilgili olanlar çok dikkat çekmiştir. Selenyum, çinko, bakır, nikel, kobalt, demir doğal ortamda bulunan elementlerdir ve insanlar besin, içme suları ve hava yoluyla bu elementlere maruz kalmaktadırlar. İz elementler, maruz kalma düzeylerinin potansiyel olarak değiştirilebilir olması ile özellikle ilgi çekicidir. Eser elementler biyolojik sistemlerde enzim bileşeni olarak ya da hücrelerin içinde gerçekleşen kimyasal reaksiyonlarda katalizör olarak görev yaparlar. Bu nedenle iz elementlerin aşırı ya da az alınmasının çeşitli kanser türlerinin de içinde bulunduğu değişik hastalıkların oluşumu üzerine etkileri vardır.

Anahtar Kelimeler: Kolorektal Kanser, Eser Element

Koroner Arter Bypass Cerrahisi Sonrası Risk Faktörlerinin Modifikasyonun Önemi

Assoc. Prof. Ph.D. Meral Ekim - Prof. Ph.D. Hasan Ekim

ÖZ

Koroner arter hastalığı, insan hayatını tehdit eden en yaygın ve ciddi hastalıklardan biridir; Travma ve kanserden sonra dünya genelinde üçüncü sırada yer alan ölüm nedenidir. Koroner arter hastalığı olanlarda hem yaşam süresini uzatmak hem de semptomları azaltmak için günümüzde en etkin tedavi şekli olarak koroner arter bypass greft cerrahisi (KABG) başarıyla uygulanmaktadır. Son yıllarda risk faktörlerinin modifiye edilmesiyle gelişmiş ülkelerde koroner arter hastalığı sıklığı azalmıştır. Maalesef gelişmekte olan ülkelerdeyse aksine artmıştır. Son 40 yıl içindeki epidemiyolojik araştırmalarda, bazı kardiyovasküler risk faktörlerinin koroner arter hastalığıyla ilişkili olduğu anlaşılmıştır. Bu risk faktörleri arasında yaşlılık, cinsiyet, genetik, dislipidemi, hipertansiyon, diyabetes mellitus, obezite, sigara kullanma, pozitif aile öyküsü, sedanter yaşam, stres, A tipi kişilik önemli bir yer tutmaktadır. Bu risk faktörlerinin her biri hem bağımsız hem de birbirleriyle etkileşimleri nedeniyle koroner arter hastalığının gelişmesine katkıda bulunurlar. Bu risk faktörlerinden hipertansiyon, diyabetes mellitus, hiperkolesterolemi ve sigara kullanımı başlıca modifiye edilebilen risk faktörleridir. Hipertansiyon dünya genelinde önemli bir sağlık sorunudur. Hipertansiyon tedavisinde tuz kısıtlanması ve yaşam tarzı değişiklikleri mutlaka ilaç tedavisiyle birlikte uygulanması gereklidir. Diyabetes mellitus, koroner arter hastalığı riskini iki ile dört kat arttırmaktadır. Diabetus mellitus KABG'den sonrada mortalite ve morbidite için önemli ve bağımsız bir risk faktörüdür. Hipertansif hastalarda anormal lipid düzeylerinin sık görülmektedir, ayrıca glikoz ve trigliserid düzeyleri arasında güçlü bir korelasyon vardır. Serum kolesterol konsantrasyonları aterosklerozun ilerlemesi ile ilişkilidir. Bundan dolayı KABG olmuş hastalarda serum kolesterol seviyeleri normal sınırlarda tutulmalıdır. Sigara kullanımı ise aterosklerotik süreci olumsuz etkileyerek mortalite ve morbidite de artışa neden olacağından KABG olan hastalarda kesinlikle terk edilmelidir. Sonuç olarak, hipertansiyon, diyabetes mellitus, hiperlipidemi, tütün ürünleri kullanma, obezite ve sedanter yaşam gibi modifiye edilebilen risk faktörlerinin düzeltilmesiyle KABG olan hastalarda yaşam süreleri uzatılabilecektir. Bu nedenle gerekli ilaç tedavisinin yanında başta sağlıklı beslenme ve sigara kullanımının terk edilmesi olmak üzere yaşam tarzı değişikliklerinin yaşam boyu sürdürülmesinin önemi büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Koroner Arter Hastalığı, Kardiyovasküler Risk Faktörleri, Diyabetes Mellitus, Hipertansiyon, Hiperlipidemi

The Importance of Modification of Risk Factors After Coronary Artery Bypass Surgery

Abstract

Coronary artery disease is one of the most common and serious diseases that threaten human life; It is the third leading cause of death in the world after trauma and cancer. Coronary artery bypass graft surgery (CABG) is the most effective treatment modality in order to prolong life and decrease symptoms in patients with coronary artery disease. In recent years, the frequency of coronary artery disease has decreased in developed countries by modifying risk factors. Unfortunately, in developing countries, this disease has increased. Epidemiological studies in the past 40 years have shown that some cardiovascular risk factors are associated with coronary artery disease. These risk factors include age, gender, genetics, dyslipidemia, hypertension,

diabetes mellitus, obesity, smoking, positive family histories, sedentary life style, stress, type A personality. Each of these risk factors contributes to the development of coronary artery disease, both independently and because of their interactions with each other. Among these risk factors, hypertension, diabetes mellitus, hypercholesterolemia and smoking are the major modifiable risk factors. Hypertension is an important health problem worldwide. In hypertension treatment, salt restriction and lifestyle changes should be applied in combination with medication. Diabetes mellitus increases the risk of coronary artery disease two to four times. Diabetes mellitus is also an important and independent risk factor for mortality and morbidity after CABG. Abnormal lipid levels are found to be high in hypertensive patients and there is a strong correlation between glucose and triglyceride levels. Serum cholesterol concentrations are associated with progression of atherosclerosis. Therefore, serum cholesterol levels should be kept within normal limits in patients with CABG. Smoking should also be abandoned in patients with CABG as it may cause an increase in mortality and morbidity by adversely affecting the atherosclerotic process. In conclusion, life expectancy in patients with CABG can be increased by modifying the risk factors such as hypertension, diabetes mellitus, hyperlipidemia, smoking, obesity and sedentary life. Therefore, in addition to medication, the lifelong continuation of lifestyle changes especially including healthy nutrition and abandonment of smoking is of paramount importance.

Keywords: Coronary Artery Disease, Cardiovascular Risk Factors, Diabetes Mellitus, Hypertension, Hyperlipidemia.

Koroziv Madde İçme İle Başvuran Hastaların Değerlendirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Murat Pekgöz

ÖZ

Koroziv maddeler; katı, sıvı veya toz halinde bulunan, cilt ve mukozada hasara neden olabilen kimyasal maddelerdir. Çocukluk çağında genellikle yanlışlıkla alınmakta iken yetişkin dönemde suicid amacıyla da alındığı görülmektedir. Özellikle evhanımlarında temizlik maddelerinin yanlışlıkla içilmesiyle koroziv özofajitler meydana gelmektedir. Sülfirik asit, hidroklorik asit, oksalik asit, sodyum hidroksit, potasyum hidroksit, amonyum hidroksit, sodyum karbonat, hidrojen peroksit, sodyum hipoklorid ve kalsiyum hipoklorid gibi birçok koroziv madde günlük hayatta birçok amaçla kullanılmakta ve bunlarla maruziyet olmaktadır. Gastrointestinal sistemdeki hasar ajana, ajanın konsantrasyonuna, maruziyet süresine ve miktarına bağlı olarak değişmektedir. Asidik maddelerde ani ağrı olduğundan temas hemen kesilir. Alkali maddeler ise tatsız ve kokusuzdur, bu yüzden koruyucu refleksler ortaya çıkıncaya kadar yutulmuş olurlar. Bu yüzden alkali maddelerle oluşan hasar genellikle daha fazla olur. Bu çalışmamızda; Mart 2017- Ekim 2018 tarihleri arasında Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesi Gastroenteroloji Departmanı'na koroziv madde içme nedeniyle başvuran hastalar değerlendirilmiştir. 10'u bayan, 8'i erkek toplam 18 hasta değerlendirmeye alınmıştır. Hastaların yaş ortalaması 33,6±7,7 (24-54) idi. İki hasta suicid amacıyla koroziv madde almış olup diğerleri yanlışlıkla temasta bulunmuşlardı. Bayanlarda genellikle evdeki temizlik malzemelerinin yanlışlıkla içildiği tespit edildi. Erkekler ise genellikle fabrika işçilerinden oluşmakta olup maruziyet iş yerinde meydana gelmiş idi. Hastaların endoskopik değerlendirmelerinde çeşitli derecelerde özofajit, gastrit ve hemoraji bulguları saptandı. Hiçbirinde perforasyon görülmedi. Bir hastada uzun dönemde özofagus ve pilor obstruksiyonu gözlendi. Koroziv madde içme nedeniyle başvuran hastalarda öncelikle iyi bir anamnez alınmalıdır. Fizik muayene yapılmalı, akciğer ve ayakta direkt batın grafisi gerekirse tomografi çekilerek perforasyon ekarte edilmelidir. Hastada perforasyon durumu yoksa medikal tedavi başlanmalı ve uygun durumda endoskopik inceleme yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Koroziv Madde, Özofajit, Endoskopi

Kronik Ağrıda Gen Terapisi ve Hemşirelik

Ph.D. Kübra Yılmaz Şenyüz - Asst. Prof. Ph.D. Sema Koçaşlı

ÖZ

Kronik ağrı, normal iyileşme sürecinden daha uzun süre devam eden ağrı olarak tanımlanmakta olup, bireyin yaşam kalitesini ve konforunu etkileyen önemli faktörlerden biridir (Aslan, 2006; Karadakovan ve Eti Aslan, 2010). Literatürde yapılan çalışmalar, kronik ağrının hastalarda anksiyete, depresyon gibi psikolojik sorunlara yol açtığını ve bu bireylerin intihara eğilim gösterdiğini ortaya koymuştur (Hitchcock et al, 1994; Tang and Crane, 206). Dünya Sağlık Örgütü de (World Health Organisation-WHO), 2017 yılında kronik ağrısı olan bireylerin intihar açısından risk taşıdığını bildirmiştir (WHO, 2017). Günümüzde kronik ağrı için kullanılan yöntem genellikle analjezik kullanımı olup, sıklıkla opioid ilaçlar kullanılmaktadır. Ancak opioidlerin uzun süre kullanımı bulantı, konstipasyon, üriner retansiyon ve bağımlılık gibi yan etkiler oluşturmanın yanı sıra maliyeti de arttırmaktadır (Tavares and Martins, 2013;Benyamin et al, 2008). Bu durum kronik ağrı tedavisi için klinisyen ve araştırmacıları farklı ve kalıcı bir yöntem bulmaya itmiş olup, kronik ağrının altında yatan mekanizmalarla ilgili yapılan araştırmalar, genetik bilgi tabanı oluşturmuştur. Böylece kronik ağrıda gen terapisi kullanımına gündeme gelmiştir (Glorioso and Fink, 2009; Tavares and Martins, 2013). Bu gelişmeler ağrının kontrol altında alınmasında önemli göreve sahip hemşirelere ise genetik ve farmakogenetik bilginin saklanması, genetik bilgiye sahip olma ve hastanın eğitimi, bireylerin karar vermesini sağlamak, genetik bilgi ve teknolojileri, buna ilişkin sosyokültürel, mali ve dinsel konularda farkına varması gibi sorumluluklar yüklemiştir (Erdemir ve Uysal, 2010).

Anahtar Kelimeler: Genetik Tedavi, Kronik Ağrı, Genetik Hemşireliği

Kronik Blefaritte Çay Ağacı Yağının Etkinliğinin Araştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Ümit Doğan

ÖZ

Giriş: Blefarit, göz kapaklarında kabuklanma, kaşıntı, kızarıklık, kirpiklerde dökülmeye neden olan, yaygın bir inflamatuar göz rahatsızlığıdır. Oküler yüzeyin kronik düşük grade bakteriyel enfeksiyonları, demodex gibi bazı parazitlerle enfestasyonlar, atopi ve sebore gibi iltihaplı durumlar blefarite neden olmaktadır. Demodex folliculorum ve Demodex brevis, kıl folikülleri ve göz kapaklarının meibomian bezleri gibi yağ bezleri içinde yaşayan insan ekto parazitleridir. Demodex mite'ın kronik blefaritin etyolojisindeki rolü uzun yıllar tartışılmıştır. Amaç: Çay ağacı yağının kronik blefaritte etkinliğinin araştırılması. Materyal ve Metod: Kronik blefariti olan 30 olgu (16 erkek, 14 kadın), bir ay boyunca %4 çay ağacı yağı göz kapağı topikal olarak kullandı. Tedavi öncesi ve sonrası schirmer, gözyaşı kırılma zamanı ve OSDI skorları ölçüldü ve karşılaştırıldı. Bulgular: Olguların tedavi öncesi OSDI, Schirmer ve gözyaşı kırılma zamanı değerleri sırasıyla 40.36±5.60, 10.73±3.30 ve 8.24±1.94 idi. Tedavi sonrasında ise bu değerler sırası ile 34.68±8.65, 11.20±3.01 ve 10.28 idi. Tedavi öncesi ve sonrası OSDI, Schirmer ve gözyasşı kırılma zamanları istatistiksel olarak karşılaştırıldığında p değerlerinin sırası ile 0.002, 0.060 ve 0.030 olduğu görüldü. Sonuç: Topikal çay ağacı yağı, kronik blefaritlerde semptomları ve göz kapağı bulgularını hafifletmekte çok etkilidir.

Anahtar Kelimeler: Çay Ağacı Yağı,göz Kapağ, Kronik Blefarit

Investigation of the Effectiveness of Tea Tree Oil on Chronic Blepharitis

Abstract

Background: Blepharitis, an inflammatory condition associated with itching, redness, flaking, and crusting of the eyelids, is a common eye condition. Chronic low-grade bacterial infections of the ocular surface, infestations with some parasites such as demodex, inflammatory conditions such as atopy and seborrhea cause blepharitis. Demodex folliculorum and Demodex brevis are obligate human ecto-parasites inhabiting hair follicles and sebaceous glands such as the meibomian glands of the lids. The role of the Demodex mite as an etiologic factor of chronic blepharitis has been discussed controversially for many years. Objective: To investigate the effectiveness of tea tree oil on chronic blepharitis.. Methods: Thirty patients with chronic blepharitis (16 males, 14 females) were recommended to apply 4% tea tree oil on eyelid topically for a month. Before and after treatment, schirmer, tear breakup time and OSDI scores were measured and compared. Results: OSDI, Schirmer and tear break time values before treatment were 40.36 ± 5.60, 10.73 ± 3.30 and 8.24 ± 1.94, respectively. These values were 34.68 ± 8.65, 11.20 ± 3.01 and 10.28 after treatment, respectively. When OSDI, Schirmer and tear break times were statistically compared before and after treatment, it was seen that the p values were 0.002, 0.060 and 0.030, respectively. Conlusions: Topical tea tree oil is very effective in relieving symptoms and lid signs in chronic blepharitis.

Keywords: Chronic Blepharitis, Eyelid , Tea Tree Oil

Kronik Böbrek Yetmezliği ve Hemodiyalizin Multidisipliner Değerlendirmesi

Ra. Esra Tayaz

ÖZ

Kronik böbrek yetmezliği, glomerüler filtrasyon hızında azalma sonucunda böbreğin, sıvı-elektrolit dengesini düzenleme işlevinin ve metabolik-endokrin fonksiyonlarının irreversibl olarak bozulmasıdır. Renal replasman tedavi seçeneklerinden biri olan hemodiyaliz, yarı geçirgen bir zar aracılığı ile hastanın kanı ve uygun diyalizat arasında sıvı ve solüt maddelerin değişimini temel alan bir tedavidir. Hemodiyaliz tedavisinin birçok komplikasyonu ve hemodiyalize bağlı kayıplar vardır. Hastalar hemodiyaliz tedavisine başladıkları anda tepki dönemleri, psikolojik çatışmaların yanı sıra inkar eğilimi, beden imgesi bozuklukları gibi birçok sorun yaşarlar. Hem hemodiyaliz tedavisi hem de kronik böbrek yetmezliği hastaların biyokimyasal parametrelerinde değişikliklere neden olmaktadır. Hemodiyaliz tedavisi alan bireylerde stresörlerin fazla olması, stresörlerin fiziksel psikolojik gibi çok yönlü olması bireyin yaşam kalitesi üzerinde olumsuz etkileri vardır. Stresin yüksek olması ve stresörlerin süreklilik arz etmesi ise aleksitimiye zemin hazırlamaktadır. Hastaların birçok disiplinin bir arada olmasını gerektiren sorunları mevcut olduğu için, izlenecek tedavi ve planlanacak bakım için multidisipliner bir tedavi yöntemi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Biyokimya, Hemodiyaliz, Hemşirelik, Kronik Böbrek Yetmezliği, Stres

Multidisciplinary Evaluation of Chronic Renal Failure and Hemodialysis

Abstract

Chronic renal failure is a irreversible disruption of the kidney, the regulation of the fluid electrolyte regulation and metabolic-endocrine functions as a result of reduced glomerular filtration rate. Hemodialysis, one of the renal replacement therapy options, is a treatment based on the exchange of fluid and solutes between the patient's blood and the appropriate dialysate through a semi-permeable membrane. Hemodialysis treatment has many complications and losses due to hemodialysis. Patients experience many problems, such as reaction periods, psychological conflicts and tendency to deny, body image disorders, etc., when they start hemodialysis treatment. Both hemodialysis treatment and chronic renal failure cause changes in the biochemical parameters of patients. The excess of stressors, stressors are as versatile as physical psychology, the individual has negative effects on the quality of life. The stress is high and the continuity of the stressors is the basis for the alexitimia. A multidisciplinary treatment approach is important for the treatment to be monitored and the care to be planned, as patients have problems that require the combination of many disciplines.

Keywords: Biochemistry, Chronic Kidney Failure, Hemodialysis, Nursing, Stress

Kronik Böbrek Yetmezliğinde Egzersiz ve Rehabilitasyon

Dr. Öğr. Üyesi Serpil Çolak - Prof. Dr. Candan Algun

ÖZ

Kronik hastalıklar, insan sağlığını tehdit eden, küresel kalkınmayı engelleyen dünyanın en büyük katilleri olarak kabul edilmektedir. Ülkemiz ve Dünya nüfusu giderek yaşlanmakta, demografik yapısı değişmektedir. Toplumun değişen sosyoekonomik özellikleri ve farklılaşan yaşam tarzı neticesinde kronik hastalıkların prevalansı ve hastalık yükü artmaktadır. Kronik böbrek yetmezliği (KBY) de artan prevalansı ile dikkat çekmektedir. Kronik böbrek yetmezliği, en az 3 ay boyunca nefron sayısının geri dönüşümsüz olarak azalması ve glomerüler filtrasyon hızının (GFR) bozulması ile seyreden patofizyolojik bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Son dönem böbrek yetmezliği (SDBY)'nde, yaşamda kalım için renal replasman tedavlerinden (RRT)birinin uygulanması gerekmektedir. Hemodiyaliz, periton diyalizi ve böbrek transplantasyonu RRT yöntemleridir. Renal replasman tedavileri ile olguların yaşam süreleri uzamaktadır. Olguların yaşamda kalım süresinin uzaması, RRT görülen toplam süre ve yaş ortalaması artışı, eşlik eden hastalıklara daha uzun süre maruz kalma ve bu hastalıklarla baş etme zorunluluğu doğurmaktadır. Ayrıca yaşamda kalım oranının artması ile olguların yaşam kalitesi ile fonksiyonellik ve üretkenlik seviyelerinin artırılması da gündeme gelmekte, literatürde sıklıkla tartışılan bir konu olmaktadır. Son dönem böbrek yetmezliği olan olgularda kas gücü ve biyokimyasının değiştiği bilinmektedir. Kas biyokimyasının değişmesi ile olgularda myopati, pelvik taban kas disfonksiyonu ve miksiyon problemleri gelişebilmektedir. Bu durum olguların yaşam kalitesini etkilemektedir. Literatür incelendiğinde KBY tanılı olgularda egzersiz disiplini ve fizyoterapi ve rehabilitasyon uygulamalarının ağırlık kazandığı görülmektedir. Bu çalışmalarda daha çok periferik kas eğitimlerine yer verilmektedir. Periferik kas egzersizlerinin HD tedavisi gören olgularda yaşam kalitesi, kas kuvveti, fonksiyonellik seviyesini koruma ve/veya artırma gibi birçok yararları olduğu belirtilmektedir. Rehabilitasyon uygulamalarının başarısında devamlılığın sağlanması esastır. Primer tedaviden sorumlu uzmanların kontrolünde yapılan egzersiz yaklaşımları, program devamlılığında yeterli olmamakta, ekipte rehabilitasyondan sorumlu uzman fizyoterapistlerin bulunması, egzersizlerin gözetim altında yapılması ve egzersiz çeşitliliğinin sağlanması gerekmektedir. Hemodiyaliz hastalarında egzersiz şiddetinin uygun belirlenmemesi durumunda egzersiz komplikasyonlarına sebep olabilmekte hastanın mevcut şikayetlerinin artışına sebep olabilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Kronik Böbrek Yetmezliği, Rehabilitasyon, Renal Replasman Tedavisi

Kronik Kalp Yetersizliği Hastalarında Uykuda Solunum Bozukluğunun Tedavisi İçin Kullanılan Girişimlerin Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Sistematik Derleme

Asst. Prof. Ph.D. Hilal Uysal - Ms. Hanım Büşra Oruçoğlu

ÖZ

Kalp yetersizliği hastalarının en önemli sorunlarından birisi uyku bozukluğudur. Hastaların uyku bozukluğunun tedavisi prognoz için önemlidir. Bu nedenle sistematik derlemede kronik kalp yetersizliği hastalarında uykuda solunum bozukluğunun tedavisi için kullanılan girişimlerin etkinliği değerlendirildi. Araştırmada 2007-2017 yılları arasında yayımlanmış, kronik kalp yetersizliği ve uykuda solunum bozukluğu tanısı olan, en az 3 ay takip edilen hastaların dahil edildiği randomize kontrollü çalışmalar incelendi. Araştırma konusuna uygun seçilen anahtar kelimeler Cochrane Library, Scopus, Springer Link, Science Direct, Clinical Key, PubMed, Türkiye Atıf Dizini ve EBSCO'dan oluşan elektronik veri tabanlarında tarandı. Araştırmada incelenen çalışmalarda, genel olarak 60 yaş ve üzerinde olan, kronik kalp yetersizliği, obstrüktif ve santral uyku apnesi tanısı olan, çoğunlukla erkek hastalarla çalışıldığı tespit edildi. Çalışmalarda obstrüktif uyku apneli kronik kalp yetersizliği hastalarında devamlı pozitif havayolu basıncı tedavisinin sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonunu, merkezi uyku apnesini, nokturnal oksijenizasyonu ve fonksiyonel kapasiteyi iyileştirdiği tespit edildi. İncelenen bazı çalışmalarda da, gündüz uykululuk halinin BİPAP uygulanan gruba göre CPAP grubunda daha iyi düzeyde olduğu bulundu. Bununla birlikte yaşam kalitesi, fonksiyonel kapasite ve kan basıncı değişiklikleri BİPAP grubunda daha iyi düzeyde saptandı. Bazı çalışmalarda kalp yetersizliği hastalarında medikal tedaviye eklenen ASV tedavisinin CSA ve OSA için etkili bir tedavi olduğu, kardiyak fonksiyonu iyileştirdiği, uyku etkinliğini geliştirdiği ve ventrikül atım sayısını azalttığı, bununla birlikte birkaç çalışmada da ASV tedavisinin kardiyovasküler sonuçları iyileştirmediği hatta kardiyovasküler ölüm riskini arttırdığı gösterilmiştir. Kronik kalp yetersizliği hastalarında uykuda solunum bozukluğunun tedavisi için uygulanacak tedavi girişimlerin uzun süreli etkilerinin arttırılması için daha ileri düzeyde çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalp Yetersizliği, Obstrüktif Uyku Apnesi, Santral Uyku Apnesi, Uyku Apnesi.

Evaluation of the Efficacy of Interventions for the Treatment of Sleep Respiratory Disorder in Chronic Heart Failure Patients: Systematic Review

Abstract

Sleep disorder is one of the most important problems of heart failure patients. Treatment of sleep disturbances of patients is important for prognosis. Therefore, in this systematic review evaluated the efficacy of interventions for the treatment of sleep-disordered breathing in chronic heart failure patients. In this study, randomized controlled studies published between 2007-2017, diagnosed with chronic heart failure and sleep-disordered breathing, inclusion of patients followed for at least 3 months were examined. Selected keywords in accordance with the research topic, Cochrane Library, Scopus, Springer Link, Science Director, Clinical Key, PubMed, Turkey Citation Index and EBSCO scanned in electronic databases. In the studies examined in the study, it was determined that the patients who are generally 60 years of age and over, have been diagnosed with chronic heart failure, obstructive and central sleep apnea, mostly male patients. In studies, continuous positive airway pressure therapy in chronic heart

failure patients with obstructive sleep apnea was found to improve left ventricular ejection fraction, central sleep apnea, nocturnal oxygenation and functional capacity. In some studies, daytime sleepiness was found to be better in CPAP group compared to BIPAP group. However, quality of life, functional capacity, and blood pressure changes were better in the BIPAP group. In some studies, it was determined that ASV treatment added to medical treatment in heart failure patients was an effective treatment for CSA and OSA, improved cardiac function, improved sleep efficiency and decreased ventricular pulse number. However, several studies have shown that ASV treatment does not improve cardiovascular outcomes, and even increases the risk of cardiovascular death. Further studies are recommended to improve the long-term effects of therapeutic interventions for the treatment of sleep-disordered breathing in patients with chronic heart failure.

Keywords: Central Sleep Apnea, Heart Failure, Obstructive Sleep Apnea, Sleep Apnea.

Künt Göz Travmalı Bir Hastada Hızlı Gelişen Görme Kaybı

Asst. Prof. MD. Tülay Karacan Erşekerci - Assoc. Prof. MD. Raşit Kılıç

ÖZ

Göz travmaları, görme kaybı veya görme azlığının en sık nedenlerinden olup yaşam kalitesini azaltan sebepler arasındadır. Künt göz travmaları, hifema, iris-lens hasarı, vitre içi kanama, retina dekolmanı, retina ödemi ve glob rüptürüne sebep olabilir. Retinal ödem sıklıkla kendiğinden iyileşmektedir. Künt travma sebepleri arasında trafik kazaları, iş kazaları, kavgalar, patlayıcılar ve spor yaralanmaları gelir. Bu çalışmada, yüksekten düşme nedeniyle acil servise başvuran 29 yaşında erkek hasta sunuldu. Hastanın sağ alt göz kapağında doku kaybı olan multipl kesileri mevcuttu. Çekilen bilgisayarlı tomografisinde orbita ve maxiller sinüs komşuluklarında multiple deplase kırıkları vardı. Görme el hareketi seviyesinde idi. Ön segmentte korneal epitel defekti, hifema ve 90 derecelik iridodiyaliz vardı. Fundus aydınlanmamaktaydı. Göz kapağı kesisi tamiri yapıldı, göz explore edilerek perforasyon ve rüptüre rastlanmadı. Hifema ve korneal abrazyonlar için medikasyon düzenlendi. Kemik kırıkları için hasta ilgili bölümlere konsülte edildi. Bir hafta sonra kontrole gelen hastada hifema çekilmiş, fundus görüntülenmesinde ileri retinal ödem (commosyo retine) mevcuttu. Retinal ödem için oral steroid verilen hastanın 1 hafta sonraki fundus incelenmesinde vasküler arkta yoğun şekilde fibrozis geliştiği izlendi. Hasta sorgulandığında tedaviyi kullanmadığı öğrenildi. Sonuçta çok hızlı bir şekilde geri dönüşümü olmayan görme kaybı gelişti . Künt göz travması ile acile başvuran hastanın kliniğine göre multidisipliner bir yaklaşım düşünülmelidir. Künt travmalardan sonra gelişebilen ve özellikle makülayı tutan retinal ödem olgularında kalıcı görme kayıpları gelişebileceği akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Künt Göz Travması, Görme Kaybı, Retinal Ödem

Rapid Onset of Vision Loss in a Patient With Blunt Eye Trauma

Abstract

Eye traumas are among most common causes of vision loss or decreased vision and lead reduction in quality of life. Blunt eye traumas can lead hyphema, iris-lens injury, intravitreal bleeding, retinal detachment, retinal edema and glob rupture. Retinal edema spontaneously recovers in general. The reasons for blunt eye traumas include traffic accidents, occupational accident, violence, explosives and sport injuries. Here, we present a 29-year old man presented to emergency department with falling from high. There were multiple cuts associated with tissue loss below lower eyelid of right eye. On computed tomography, there were multiple displaced fractures adjacent to orbit and maxillary sinus. Visual acuity was found to be hand motion level. There was corneal defect, hyphema and 90° iridodialysis at anterior segment. Fundus details were not seen. The eyelid was repaired. There was no perforation and glop rupture in the eye globe exploration. The drugs were prescribed for hyphema and corneal abrasions. In addition, the patient was referred to relevant department for bone fractures. On the control visit after one week, hypema was retracted and advanced retinal edema (commotio retinae) was detected on fundus imaging. Oral steroid was prescribed for retinal edema. After a week, intensive fibrosis was observed at vascular arc on fundus examination. The patient reported that he did not use oral steroid. Finally, irreversible loss of vision was developed

rapidly. Multidisciplinary approach should be considered according to clinical presentation in patients presented to emergency department with blunt eye trauma. It should be kept in mind that permanent loss of vision could develop in retinal edema cases following blunt trauma, particularly in those involving macula.

Keywords: Blunt Eye Trauma, Vision Loss,retinal Edema

Küresel Sığır Eti Ticareti: Gemi ile Taşınan Sığırların Refahı

Prof. Ph.D. Zehra Bozkurt - Veterinarian Çağlar Bulut

ÖZ

Tarım sektöründe küreselleşme ve uluslararası ticaret kısıtlamalarının kaldırılmasıyla çok uluslu entegre tedarikçi zinciri oluşmuştur. Dünya sığır eti ihracat hacmi son 5 yılda yıllık yaklaşık %3 artarak 45 milyar dolara ulaşmıştır. Bu küresel ticaret ağında sığırlar kısa mesafelerde veya gemi ile haftalarca süren yolculuklar sonunda kıtalar arasında taşınmaktadır. Deniz yolu ile hayvan taşımacılığının bazı avantajları olmasına rağmen, hayvan refahı ve sağlığına ilişkin toplumsal kaygılar vurgulanmaktadır. Uzun süren deniz yolculukları sırasında, sığırlar genellikle aşırı kalabalık, yapay olarak aydınlatılan ve havalandırılan gemilerde barındırılmaktadır. Bu tebliğde, gemilerde taşınan büyükbaş hayvanların refah kayıpları, beslenme, barındırma, sağlık ve davranış gibi farklı boyutlarıyla tartışılmıştır. Ayrıca, ulusal ve uluslararası mevzuat, ihracatçıların tutum ve sorumlulukları, hayvansal ihracat ve refah standartları ile ilgili ulusal ve küresel farklılıklar ve hayvanların kontrolü için veteriner hekimlerin akreditasyonu ile ilgili sorunlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimler: Sığır eti ticareti, Hayvan refahı, Sığır, Gemi ile nakil

Global Beef Trade: Welfare of Cattle Transported by Ship

Abstract

As a result of globalization and the abolition of international trade restrictions a multinational integrated supplier chain esteblished in the agricultural sector. World export volume of beef has increased by about 3% annually in the last 5 years to 45 billion U.S. dollars. In this global meat trade network, animals are transported between short distance or a voyage taking weeks. Though the livestock transport by sea have some advantages the public concerns in domain of animal welfare and health are also more stressed. During long-term sea journeys, cattle are usually housed in overcrowded, artificially illuminated.and ventilated vessels. In this presentation, welfare losses of cattle transported in ships were addressed with different dimensions such as feeding, hosting, health and behavior. Moreover, national and international legislation, attitudes and responsibilities of exporters, national and global differences with regard to animal export and welfare standards and the problems relayed to accreditation of veterinarias for check of animal's were argued.

Keywords: Beef trade, Animal welfare, Cattle, Transport by Ship

Lateral Epikondilitte Güncel Yaklaşımlar

Assoc. Prof. Dr. Meltem Işıntaş Arık - Lec. İsmail Saraçoğlu

ÖZ

Tenisçi dirseği olarak da bilinen lateral epikondilit, dirsekte en sık rastlanan aşırı kullanım sendromu olarak tanımlanmaktadır. Ortak ekstansör tendonlar içerisinde, en fazla ekstansör karpi radialis brevis tendonu etkilenmektedir. Klinik semptomlarından bazıları; dirseğin lateral epikondili üzerinde hassasiyet, kavramada zorluk ve ağrı olarak sayılabilir. Yaralanma mekanizması, aşırı kullanıma bağlı ortak ekstansör tendonlarda meydana gelen inflamasyonu ve sonrasında dejenerasyona kadar ilerleyen süreci içermektedir. Fakat son yıllarda yapılan çalışmalarda, yaralanma mekanizmasında inflamasyon kanıtının olmadığı ve başarısız tendon iyileşmesini takiben dejeneratif sürecin rol oynadığı gösterilmiştir. Bu nedenle lateral dirsek tendinopatisi teriminin daha uygun olacağı öne sürülmüştür. Yeni tanımlanan tendinopati modeli, lateral dirsek tendinopatisi tanısı alan bireylerin klinik değerlendirmesi ve rehabilitasyon yaklaşımlarında da bir takım revizyonların yapılmasını gerekli kılmaktadır. Daha önceki tendinopati modeline göre akut faz olarak tanımlanan daha çok inflamasyonu içeren süreçte, ağrı ve inflamasyona yönelik tedavi yaklaşımları ön planda tutulmaktaydı. Ancak, yeni tendinopati modeline göre reaktif faz olarak tanımlanan süreçte, kas tendon ünitesinin yüklenmesinin düzenlenmesi ön plana çıkmaktadır. Kronik dönem ise dejeneratif dönem olarak tanımlanmakta ve tedavi yaklaşımında kas-tendon ünitesinin progresif yeniden yüklenmesi öne çıkmaktadır. Bu derlemenin amacı, lateral dirsek tendinopatisinin yaralanma mekanizması ve sınıflandırılmayı, klinik değerlendirme ve tedavide sıklıkla kullanılan kanıta dayalı yöntemleri ve bunlardaki değişimleri vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Lateral Epikondilit, Rehabilitasyon, Tendinopati

Lateral Epicondylitis: An Updated Approaches

Abstract

Lateral epicondylitis, also known as tennis elbow, is defined as the most common overuse syndrome in the elbow. Among the extensor tendons, the extensor carpi radialis brevis tendon is most affected. Tenderness on the lateral epicondyle of the elbow, difficulty gripping and pain are some of its clinical symptoms. The mechanism of injury involves inflammation in the common extensor tendons due to overuse and then the process leading to degeneration. However, in recent studies, there is no evidence about inflammation in the injury mechanism and it is shown that the degeneration process plays a role following the poor tendon healing. Therefore, ‘’lateral elbow tendinopathy’’ is suggested to be more appropriate for terming the syndrome. The updated tendinopathy model requires a number of revisions in the clinical evaluation and rehabilitation approaches of individuals diagnosed with lateral elbow tendinopathy. The treatment approaches for pain and inflammation were prioritised during mostly inflammation process which is defined as acute phase according to outdated tendinopathy model. However, the treatment approaches are prioritised the modulation of loading of muscle-tendon unit which is defined as reactive phase according to updated tendinopathy model. The chronic phase is defined as a degenerative period and progressive reloading of muscle-tendon unit is prominent in treatment approach. The aim of this review was

to emphasize injury mechanism and classification of lateral elbow tendinopathy, evidence-based methods frequently used in clinical evaluation and treatment and alterations in them.

Keywords: Lateral Epicondylitis, Rehabilitation, Tendinopathy.

Lisans Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeylerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Fatma Özlem Yılmaz - Researcher Mehmet Akif Erişen – Ms. Merve Banaz

ÖZ

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin çeşitli bağımsız değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koyabilmek amacıyla yapılmıştır. Çalışma Konya Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat merkez kampüsünde lisans eğitimi alan öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri 25.04.2017 ile 20.05.2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak Petrides ve Furnham (2000) tarafından geliştirilen "Duygusal Zekâ Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması ve geçerlik güvenirlik çalışması Deniz, Özer ve Işık (2013) tarafından yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar dönemi içerisinde Selçuk Üniversitesi merkez kampüsünde lisans eğitimi alan 54.200 öğrenci ve örneklemini ise basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılan 400 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Ayrıca verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel analizlerin yanı sıra bağımsız örneklerde t-testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. Araştırmaya katılanların %61,8'i kadınlardan oluşurken, %68,6'sı 21-24 yaş arasındaki katılımcılardan oluşmaktadır. Ayrıca, katılımcıların %35,5'i'ni Fen-Edebiyat ve Sağlık Bilimleri Fakültelerinde eğitim almakta ve yine %35,5'i 2001-3000 TL arası gelire sahiptir. Bunların yanı sıra katılımcıların %68,3'ü 2,5 ve üzeri ortalamaya sahip ve %56'sının ailesi il merkezinde ikamet etmektedirler. Katılımcıların cinsiyetlerine göre duygusal zekâ ve alt boyut düzeylerinde anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amacıyla t-testi uygulanmış ve anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bunun yanı sıra katılımcıların yaş, fakülte, akademik ortalama, daha önce yaşadıkları yer ve ailelerinin gelirlerine göre duygusal zekâ ve alt boyut düzeylerinde anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Buna göre yalnıza katılımcıların ailelerinin aylık gelirlerine göre duygusal zekâ ve alt boyut düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Üniversite, Lisans Öğrencileri

Examination of the Emotional Intelligence Levels of Undergraduate Students

Abstract

This study was carried out to determine whether emotional intelligence levels of university students differ according to various independent variables. The study was carried out on the undergraduate students of the Selcuk University Alaeddin Keykubat central campus. The research data were collected between 25.04.2017 and 20.05.2017. Emotional Intelligence Scale developed by Petrides and Furnham (2000) was used as data collection tool. The scale was adapted to Turkish and its validity and reliability study was conducted by Deniz, Özer and Işık (2013). The population of the study consisted of 54,200 students, who received undergraduate education at the Selcuk University central campus during the spring semester of 2017-2018 academic year and the sample consisted of 400 students using simple random sampling method. SPSS 20 package program was used to analyze the data. In addition to descriptive statistical analysis, t-test and ANOVA test were used to analyze the data. While 61.8% of the participants were women, 68.6% were composed of 21-24 year olds. In addition, 35.5% of the participants are educated in Faculty of Arts and Sciences and 35.5% of them have income between 2001-

3000. In addition to these, 68.3% of the participants have an average of 2.5 and above, and 56% of their families live in the city center. T-test was applied to determine whether there was a significant difference in emotional intelligence and sub-dimension levels of participants according to their gender and no significant difference was found. In addition, ANOVA test was applied to determine whether there was a significant difference in emotional intelligence and sub-dimension levels of participants according to their age, faculty, academic average, the place of residence and the income of the families. As a result, a significant difference was found in emotional intelligence and subdimension levels according to the monthly income of the families of the participants.

Keywords: Emotional Intelligence, University, Undergraduate Students

Lokal Anestezi Sonrası Nadir Bir Koplikasyon; Methemoglobinemi.

Dr. Öğr. Üyesi Hamit Yoldaş

ÖZ

GİRİŞ: Methemoglobinemi iki değerli demirin (Fe+2) , üç değerli demir (Fe+3) durumuna geçmesiyle oluşan toksik bir durumdur. Prilokain pek çok alanda kullanılan lokal anestetik bir ajandır. Değişen derecelerde siyanozla karakterize methemoglobinemiye neden olabilir. OLGU: Dört aylık erkek bebek sünnet operasyonu için standart monitörize (elektrokardiyogram, noninvaziv ar¬teryal kan basınç ölçümü ve puls oksimetri) edilerek 1 mg intravenöz (iv) Midazolam ve 1 mg/kg iv. ketamin uygulandı. Cerrahi öncesi lokal prilokain (Citanest) 1.2 mg/kg ile dorsal penil blok sağlandı. Operasyon sonrası sorunsuz servise devredilen hastada postoperatif 4. saatde peioral yaygın siyanoz izlendi. Ek problemi olmayan olgunun kan gazında methemoglobin: % 23 ölçüldü. Askorbik asit 1gr/24 saat IV infüzyon ve 3 lt/dk maske O2 desteği başlandı. Postoperatif 20. saatde kontrol kan gazında methemoglobin: % 2,1 ölçülen hastada askorbik asit infüzyonu sonlandırıldı. SONUÇ: Altı aydan küçük hastalarda prilokain kullanımında methemoglobinemi gelişimi açısından dikkatli olunmalıdır. Yakın takip çok önemlidir. Askorbik asit tedavide başarıyla uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Methemoglobinemi, Prilokain

Low Anterior Rezeksiyon Sonrası Fekal İnkontinans İçin Transanal İrrigasyon Uygulaması

Ph.D. Selçuk Kaya

ÖZ

Amaç: Rektum kanseri nedeni ile opere edilen hastalarda, cerrahi diseksiyona ve neoadjuvan radyotetapiye bağlı postoperatif dönemde low anterior rezeksiyon sendromu (LARS) olarak adlandırılan, ürogenital ve anal sfinkter disfonksiyonları gelişebilmektedir. Bu çalışma LARS gelişen hastalarda, transanal irrigasyon (TAİ) uygulama sonuçlarının sfinkter fonksiyonu ve yaşam kalitesi üzerine faydalarını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Gereç ve Yöntemler: Rektum kanseri nedeniyle sfinkter koruyucu cerrahisi olan, aktif ileostomisi olmayan, 18-75 yaş arasındaki 32 hasta çalışmaya alındı. Grup1 (n=16) ileostomisi kapatılıp TAİ uygulaması yapılan hastalar ve Grup 2 (n=16) ileostomisi kapatılıp herhangi bir ek uygulama yapılmadan takibe alınan hastalar olarak iki gruba ayrıldı. Uygulama esnek tüp yardımı ile 500 ml suyun günlük anal kanaldan retrograd verilmesi ile gerçekleştirildi. Grup 1'deki hastalara TAİ uygulamasından 6 ay sonra, Grup 2'deki hastalar ise ileostomi kapatılmasından 6 ay sonra anal EMG, Wexner İnkontinans Skoru, Fekal İnkontinans Yaşam Skoru (FIQL) ve SF36 yaşam kalitesi anketleri değerlendirildi. Bulgular: Olguların 20'si (%62.5) erkek ve 12'si (%37.5) kadın idi. Yaş ortalaması 56.66±11.48 (20-72) idi. TAİ uygulama süresi ortalama 5 (4-6) ay idi. EMG süre değerlerinde istatistiksel olarak TAİ yapan hastalarda kontrol grubuna göre anlamlı olarak kısa bulunmuştur (p=0,000). TAİ yapan hastaların gün içindeki defekasyon sayıları başlangıçta 8 (4-12) iken, çalışma sonunda 3 (1-5) idi. Ayrıca Wexner İnkontinans Skoru başlangıçta 14 (11-20) iken, takip sonunda ortalama 6'a (4-9) düşmüştür. TAİ ile SF-36 yaşam kalitesi anketinde canlılık (p = 0.004) ve mental fonksiyonlarında (p = 0.02) anlamlı olarak iyileşme olmuştur. FIQL' de TAİ ile depresyon ve benlik algısı kategorileri anlamlı olarak iyileşmiştir (p = 0.005). Sonuç: LARS tedavisinde noninvazif, kolay uygulanabilir TAİ uygulamasının dışkı sıklığını azaltabileceğini ve yaşam kalitesini artırabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Low Anterior Rezeksiyon Sendroumu (Lars), Transanal İrrigasyon, İnkontinans

Lyme Hastalığı Multipl Skleroz Etyopatogenezinde Ne Kadar Etkili'

Asst. Prof. D. Şule Aydın Türkoğlu - Lec. Şeyda Karabörk - Asst. Prof. Ph.D. Hayriye Orallar - Prof. Ph.D. Nebil Yıldız

ÖZ

Multipl skleroz (MS), kronik inflamasyon, demiyelinizasyon ve nöronal hasar ile karakterize otoimmün bir hastalıktır. MS dünya çapında yaklaşık 2.5 milyon insanı etkilemektedir; bu hastalıkta kadınlar erkeklerden iki kat daha fazla sıkıntı çekmektedir. Daha da önemlisi, genç erişkinler MS hastalığına yakalanabilmektedir. Günümüzde MS patogenezinde rol alan mekanizmalar üzerinde üç yaygın teori vardır: otoimmün, dejeneratif ve enfeksiyöz etkenler. Epidemiyolojik çalışmalar, enfeksiyonun predispozan bir genetik zemin üzerinde bir tetikleyici olarak rol oynayabileceğini düşündürmektedir. MS'in tanısal kriterleri, farklı merkezi sinir sistemindeki lezyonları gösterme ihtiyacını vurgulayan klinik ve paraklinik değerlendirmelere dayanmaktadır. MS ayırıcı tanıda benzer klinik ve MR bulguları olan SLE, APS, Behçet Hastalığı, Sjögren Sendromu, izole SSS vasküliti gibi romatolojik ve nörosarkoidoz, nöroborelyoz, sifiliz gibi enfeksiyöz nedenler bulunmaktadır. Spiroket bir bakteri olan Borrelia burgdorferi, hastaların % 20'sinde merkezi sinir sistemi bulgularına neden olan Lyme hastalığının etkenidir. Hem Amerika Birleşik Devletleri'nde hem de Avrupa'da yaygın olan Lyme borreliosis, birçok organda lokal inflamasyona neden olabilen enfeksiyöz bir hastalıktır. Bu iki hastalığın immün mekanizmasının birbirine benzer olması her ikisinin de nörolojik bir hastalık olması bazı durumlarda tanıyı zorlaştırmaktadır. Özellikle Lyme hastalığının birçok hastalığı taklit edebilmesi bazen ortak semptomlar göstermesi belirli sıkıntılara neden olabilmektedir. Lyme hastalığı ve MS arasında bir ayrım yapmak zor olmaya devam etmektedir. Lyme hastalığının olup olmadığını belirlemenin yolu, Borrelia'ya karşı antikorların varlığını tanımlamak için CDC önerileri doğrultusunda yapılacak testlerdir hatta Beyin omurilik sıvısı (BOS) de bu tür testler için doğru bir seçim olabilmektedir. Bu derlemede, MS patogenezine neden olabilecek Lyme hastalığı üzerinde duracaktır ve patofizyolojide rol alan, olası ko-faktörler olarak adlandırılan başta Borrelia olmak üzere enfeksiyöz ajanlara değinilecektir. Böylece MS'in otoimmün bir hastalık olmasının yanı sıra nörodejeneratif bir süreç ile sonuçlanan bir Santral sinir sistemi enfeksiyonunu içeren bir enfeksiyöz sendrom olup olamayacağı tartışılacaktır. Enfeksiyöz tetikleyicilerin erken tespiti, tanı ve tedavi sürecinde hastaların iyileşmelerine yardımcı olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Multipl Skleroz, Borrelia, Etyopatogenez

Major Üropatojenlere Karşı Kızılcık Suyunun Antimikrobiyal Aktivitesinin Araştırılması

Prof. Ph.D. Nizami Duran

ÖZ

Giriş ve Amaç: Esherichia coli, Klebsiella pneumonia, Pseudomonas aeruginosa ve Proteus mirabilis önemli üriner sistem infeksiyonları etkenleridir. Bu üropatojenler ciddi morbidite ve mortalite etkenlerindendir. Bu patojenler ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada önemli üropatojenler arasında yer almaktadır. Bu etkenlerdeki ilaç direnci sebebiyle çoğu zaman tedavide ciddi problemler yaşanmaktadır. Biz bu çalışmada kızılcık suyunun üriner sistem infeksiyonlarından izole edilen ilaç duyarlı ve dirençli patojenlere karşı antimikrobiyal etkinliğini araştırmayı amaçladık. Material ve Yöntem: Çalışmada ilaç standart kökenler ticari olarak temin edilirken ilaç duyarlı ve dirençli bakteri kökenleri olarak laboratuvar izolatları kullanılmıştır. Mikroorganizmaların izolasyonları aerobik koşullarda Mueller-Hinton agar, Kanlı agar ve Eosin Metilen Blue agar kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada her bir bakteri kökeninden 12'şer suş seçildi. Bu suşlar hem ilaç dirençli hem de ilaç duyarlı kökenlerden oluşmaktaydı. Mikroorganizmaların MIC ve MBC değerleri CLSI kriterlerine uygun olarak tespit edildi. Result: Çalışmada hem ilaç duyarlı hem de ilaç dirençli bakteriyel kökenlere karşı kızılcık suyunun dikkate değer ölçüde antimikrobiyal etkinlik gösterdiği tespit edilmiştir. Çalışmada Esherichia coli, Klensiella pnuemonia, Pseudomonas aeruginosa ve Proteus mirabilis suşlarına karşı minimal inhibitor konsantrasyonlarının (MİK) 8-32 µg/ml arasında olduğu tespit edilirken, Minimal Bakterisidal Konsantrasyonlarının (MBK) 16-64 µg/ml arasında değiştiği tespit edilmiştir. Bunun yanında Kızılcık suyunun bu üropatojenlerden Esherichia coli, Proteus mirabilis ve Pseudomonas aeruginosa gibi mikroorganizmaların biofilm formasyonu üzerinde de etkili olduğu tespit edilmiştir. Sonuç: Literatürde Esherichia coli'ye karşı etkinliği bildirilen kızılcık suyunun in-vitro koşullarda Esherichia coli ile birlikte önemli üropatojenler arasında gösterilen Pseudomonas aeruginosa, Proteus mirabilis ve Klebsiella pneumonia'ya karşı önemli antimikrobiyal etkinliğinin olduğu tespit edilmiştir. Özellikle kızılcık suyunun bu infeksiyon etkenlerinin sebep olduğu üriner sistem infeksiyonlarının profilaksisi ve korunmada faydalı olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Kızılcık Suyu, Antimikrobiyal Aktivite, Üropatojenler, Esherichia Coli, Pseudomonas Aeruginosa, Proteus Mirabilis ve Klebsiella Pneumonia

Investigation of Antimicrobial Activity of Cranberry Juice Against Major Uropathogens

Abstract

Background& Aim: Esherichia coli, Klebsiella pneumonia, Pseudomonas aeruginosa and Proteus mirabilis are important agents of urinary tract infections. These uropathogens can be considered as serious morbidity and mortality agents. These microorganisms are take place among the major uropathogens as in our country and all over the world. Drug resistance in these microorganisms often leads to serious problems in treatment. In this study, we aimed to investigate the antimicrobial activity of cranberry juice against both drug resistant and drug-sensitive pathogens isolated from urinary tract infections. Material and Method: Standard origins were obtained commercially. In addition, drug-resistant and sensitive bacterial strains were isolated from clinical samples. Isolations of microorganisms were performed by using different media (Mueller-Hinton agar, Blood agar and Eosin Methylene Blue agar) under

aerobic conditions. 12 strains were selected from each bacterial origin. These strains consisted of both drug-resistant and drug-sensitive strains. Furthermore, the standard origins of these bacterial strains were used as control strains. MIC and MBC values of all microorganisms were determined according to CLSI criteria. Results: In this study, it was determined that cranberry juice showed significant antimicrobial activity against both drug sensitive and drug resistant bacterial strains. Minimal Inhibitory Concentration (MIC) values of cranberry juice were found to be between 8-32 µg/ml against Esherichia coli, Klebsiella pnuemonia, Pseudomonas aeruginosa and Proteus mirabilis strains. The minimal bactericidal concentrations of cranberry juice (MBC) against these same origins were found to be between 16 and 64 µg/ml. In addition, it has been determined that cranberry juice was effective on the biofilm formation potentials of Esherichia coli, Proteus mirabilis and Pseudomonas aeruginosa. Conclusion: Cranberry juice, which has been reported to be effective against Esherichia coli in the literature, has been found to have significant antimicrobial activity against Pseudomonas aeruginosa, Proteus mirabilis and Klebsiella pneumonia, which are shown among the important uropathogens in-vitro. From these results, we think that cranberry juice may be useful in prophylaxis and prevention of urinary tract infections caused by these infectious agents.

Keywords: Cranberry Juice, Antimicrobial Activity, Uropathogens, Esherichia Coli, Pseudomonas Aeruginosa, Proteus Mirabilis and Klebsiella Pneumonia

Manda Sütünün İnsan Sağlığı İçin Önemi ve Süt Kalitesini Etkileyen En Önemli Hastalık: Mastitis

Asst. Prof. Ph.D. Hande Gürler

ÖZ

Manda sütü inek sütünden daha üstün özelliklere sahiptir. Bunun nedeni yağ, protein, vitamin, kolesterol, antioksidant içeriğinin farklı olmasıdır. Bu avantajları sayesinde inek sütüyle elde edilen ürünlere ek olarak mozarella peyniri ve lüle kaymağı gibi lezzetli ve farklı ürünlerin de hammaddesini oluşturur. Ancak süt veriminin daha düşük olması ve ülkemizde yetiştiriciliğinin aile tipi işletmelerde yapılması nedeniyle manda sütü daha az elde edilmektedir. Manda sütü sığır sütüne göre pahalı olmasına rağmen İtalya'daki mozzarella örneğinde olduğu gibi bu sütün ürünleri daha fazla tercih edilmektedir. Son dönemlerde artan güvenli süt ve süt ürünleri tüketme isteği de oldukça etkili bir faktördür. Bu doğrultuda meme sağlığını, sütün kalitesini ve miktarını direkt etkileyen mastitis gibi süt endüstrisi için oldukça etkili olan hastalıklar daha da fazla önem kazanmaktadır. Mastitis, süt üretiminin azalmasının getirdiği maliyetin yanı sıra tedavi masrafları, harcanan iş gücü, tedavi sonrası sütün kullanılamamsı, hayvanın erken kesimi gibi nedenlerle de maliyeti yüksek olan bir hastalıktır. Dünya genelinde tüm çiftlik hayvanlarını etkileyen önemli bir sorundur. Bu derlemede, manda sütünün insan sağlığındaki yeri ve önemi, mandalarda mastitisin süt kalitesi ve süt verimi üzerine olan etkilerine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Manda, Mastitis, Set

The İmportance of Buffalo Milk for Human Health and the Most Important Disease Affecting Milk Quality: Mastitis

Abstract

Buffalo milk has superior properties than cow's milk. This is because fat, protein, vitamin, cholesterol, antioxidant content is different. Thanks to these advantages, in addition to the products obtained from cow's milk, it is also the raw material of delicious and different products such as mozarella cheese and Afyon cream. However, because the milk yield is lower and the cultivation in our country is done in family type enterprises, buffalo milk is obtained less. Although buffalo milk is expensive compared to bovine milk, this milk products are more preferred as in the case of mozzarella in Italy. The desire to consume safe milk and dairy products, which have increased in recent years, is also a very effective factor. In this respect, diseases that are highly effective for the dairy industry such as mastitis, which directly affect mammary health, quality and quantity of milk, are becoming more important. Mastitis is a cost-effective disease due to the cost of decreasing milk production as well as treatment costs, spent labor force, inability to use milk after treatment, and early part of the animal. It is a major problem affecting all livestock around the world. In this review, the importance of buffalo milk in human health and the effects of mastitis on milk quality and milk yield will be discussed.

Keywords: Buffalo, Mastitis, Milk

Maternal Kafein Tüketiminin Fetüs Üzerine Etkileri

Ra. Ph.D. Mevra Aydın Çil - Asst. Prof. Ph.D. Elif Yağmur Gür – Assoc. Prof. Ph.D. Serap Ejder Apay

ÖZ

Gebelikte sık tüketilen ve önemli bir uyarıcı olan kafeinin sağlık üzerine olumlu ya da olumsuz etkileri, son yılların en çok araştırılan, tartışılan konulardan biridir. Bilimsel adı 1,3,7 trimetilksantin olan kafein pek çok bitkinin meyvesinde, tohumunda ve yaprağında bulunur. En bilinen kaynakları çay yaprakları, kahve, kakao çekirdekleri ve kola tohumlarıdır. Gastrointestinal sistemden hızlıca emilen ve plasentadan geçen kafeininin daha sonra maternal ve fetal kandaki düzeyleri eşit hale gelmektedir. Kafeinin metabolize edilmesinde primer rol oynayan sitokrom p450 A2 enzim sistemi plasentada ve fetüste bulunmamaktadır. Bu nedenle kafeinin yarı ömrü gebelerde ve fetüste daha uzundur. Dolaşımda artan kafein düzeyleri katekolamin oluşumunu artırarak uteroplesantal vazokonstriksiyona neden olmakta ve plasental kan akımını %25 azaltmaktadır. Ayrıca kafein, siklik adenilmonofosfat sentezini artırarak hücre büyümesini olumsuz etkilemektedir. Bu yüzden kafein metabolitleri fetal hipoksiye ve fetal büyümenin yavaşlamasına neden olmaktadır. Yapılan çalışmalarda kafein tüketimi ile spontan abortus, intrauterin büyüme geriliği, düşük doğum ağırlığı ve preterm doğumlar ilişkili bulunmuştur. Kafein tüketiminde 100 mg'lık artış spontan abortus riskini %14, ölü doğum riskini %19, preterm doğum riskini %2, düşük doğum ağırlığı riskini ise % 10 artırdığı saptanmıştır. Gebelikte 100 mg/gün ve ≥300 mg/gün kafein alımı karşılaştırıldığında yüksek miktarda kafein alımının fetal gelişme geriliği riskini 1.4 kat arttığı bildirilmiştir. Literatürde kafein tüketiminin doğum ağırlığı ve gestasyonel süreye etkisinin olmadığını gösteren çalışmalar da mevcuttur. Ülkemizde yapılan çalışmalarda gebelik döneminde önerilen maksimum kafein tüketimi farklılık gösterirken Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi ve çeşitli rehberlerde fetüs üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle maksimum 200 mg/gün olarak önerilmektedir. Bu derleme maternal kafein tüketiminin fetal sağlık üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kafein, Gebelik, Fetüs

The Effect of Maternal Caffeine Consumption on Fetus

Abstract

Caffeine, is consumed frequently during pregnancy and an important stimulant, is one of the most researched and debated issues of recent years. The caffeine's scientific name is 1,3,7 trimethylxanthine, is found in the fruits, seeds and leaves of many plants. The most known sources are tea leaves, coffee, cocoa beans and cola seeds. Caffeine is rapidly absorbed from the gastrointestinal tract and passes through the placenta after then maternal and fetal blood levels become equal. Cytochrome p450A2 enzyme system, plays primary role in the metabolism of caffeine, isn't present in the placenta and fetus. Therefore caffeine has longer half-life in pregnant women and fetus. Rising caffeine levels in circulation increase catecholamine formation have caused uteroplacental vasoconstriction and reduced placental blood flow by 25%. Moreover, it has been found that caffeine affect cell growth by increasing the synthesis of cyclicadenylatemonophosphate. For these reasons, caffeine metabolites lead to fetal hypoxia and slowing of fetal growth. studies have been shown that there is a relation among caffeine consumption, spontaneous abortion, intrauterine growth retardation, low birth weight and preterm births. An increase of 100 mg in caffeine consumption is increased risk of

abortion, stillbirth, preterm birth, low birth weight (14%, 19%, 2%, 10% respectively). When compare 100 mg/day and ≥ 300 mg/day caffeine consumption during pregnancy, It was reported that the risk of fetal growth retardation increased 1.4 times in high levels consumption. In the literature, also, there are studies which are shown that caffeine has no effect on birth weight and gestational duration. While recommended maximum caffeine consumption during pregnancy has varied in some studies in our country, European Food Safety Authority and various guidelines recommend maximum 200 mg/day due to negative effects on fetus. This review is performed to determine the negative effects of maternal caffeine consumption on fetal health.

Keywords: Caffeine, Pregnancy, Fetus

MCF-7 ve MDA-MB-231 İnsan Meme Kanseri Hücre Hatlarında Juglon Uygulamasının FABP-9 Proteini Üzerine Etkisi

Asst. Prof. D. Emine Nedime Korucu - Assoc. Prof. Ph.D. Esma Menevşe - Asst. Prof. Ph.D. Dudu Erkoç Kaya

ÖZ

Meme kanseri tüm dünyada en sık görülen kanserlerden biridir. Son yıllarda meme kanserinin tedavisine yönelik yapılan çalışmalarda, çeşitli kematerapotik maddelerin yanısıra bitki türevli doğal bileşenlerin antikanser ajan olma potansiyellerinin araştırılması önem kazanmıştır. Önemli bir bitkisel kaynak olan juglon (5-hidroksi-1,4-naftakinon) Çin, Hint ve Kore geleneksel tıbbında yaygın olarak kullanılan naftokinon türevi bir bileşiktir. Juglonun hücreler üzerinde etkilerine bakıldığında, DNA hasar tamir mekanizmasını uyardığı, p53 protein seviyesininin transkripsiyonel olarak baskılanmasını önlediği ve apoptozu uyardığı görülmüştür. Juglonun gastrik kanser, lösemi, prostat kanseri olmak üzere farklı kanser hücrelerinde etkilerine bakıldığında Bcl2/Bax oranını azaltarak, ROS oluşumuna aracılık ederek, mitokondriyal yolakla apoptozu uyardığı ve juglonla uyarılan apoptozda ROS'un önemli bir role sahip olduğu belirtilmiştir. Çalışmamızda, MCF-7 ve MDA-MB-231 insan meme kanseri hücrelerinde juglon uygulanmıştır. Juglon uygulanmayan kontrol grubuna göre FABP-9 (fatty acid binding protein 9) seviyeleri kıyaslanmıştır. Bu doğrultuda, MCF-7 ve MDA-MB-231 hücre hatlarında juglon IC50 değeri MTT (Metiltiazol difenil tetrazolyum) hücre canlılık testi ile tespit edildikten sonra belirlenen farklı dozlarda juglon uygulamasının, hücrelerde FABP9 seviyelerini ne düzeyde etkilediği belirlenmiştir. Bulgularımıza göre, MCF-7 hücre hattında kontrol grubuna göre sırasıyla 5, 10, 20 mikromilar juglon uygulanan gruplarda %34,8 - 23,8 ve 15,8 oranında bir azalma varken MDA-MB-231 hücre hattında kontrol grubuna göre sırasıyla 25, 50, 75 mikromilar juglon uygulanan gruplara %60,3 -58,2 -42,6 oranında azalma vardır. Juglon, meme kanseri hücrelerine antiproliferatif bir etki yapmaktadır. Sonuçlarımız, juglon muamelesi ile meme kanserini tedavi etmeye yönelik yapılan çalışmalara yeni yaklaşım sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: MCF-7, MDA-MB-231, FABP-9

The Effect of Juglone Treatment On the FABP-9 Protein in MCF-7 and MDA-MB-231 Human Breast Cancer Cell Lines

Abstract

Breast cancer is one of the most common cancers worldwide. In recent years, the studies on the treatment of breast cancer, various chemotherapotic substances as well as plant-derived natural components of the anticancer agent has become important to investigate the potential. Juglone (5-hydroxy-1,4-naphthoquinone), a major plant source, is a naftokinone-derived compound commonly used in Chinese, Indian and Korean traditional medicine. When we look at the effects of juglone on cells, it has been shown that it stimulates DNA damage repair mechanism, inhibits transcriptional suppression of p53 protein level and stimulates apoptosis. When the effects of juglone on different cancer cells such as gastric cancer, leukemia and prostate cancer were investigated, ROS was found to play an important role in apoptosis induced by apoptosis by decreasing Bcl2 / Bax ratio, mediating ROS formation, stimulating apoptosis with mitochondrial pathway. In our study, juglone was treated in MCF-7 and MDA-MB-231 human breast cancer cells. The levels of FABP-9 (fatty acid binding protein 9) were

compared according to the control group not treated juglone. In this respect, the Juglone IC 50 value in MCF-7 and MDA-MB-231 cell lines was determined by MTT (Methylthiazole diphenyl tetrazolium) cell viability test. According to our findings, in MCF-7 cell line, there was a decrease of 34.8 - 23.8% and 15.8% in the groups with 5, 10, 20 micromilar juglones, respectively, compared to the control group; 50, 75 micromilar juglone treated to groups reduced by 60.3% -58.2 -42.6%. Juglone has an antiproliferative effect on breast cancer cells. According to our results, it offers a new approach to the treatment of breast cancer with juglone treatment.

Keywords: MCF-7, MDA-MB-231, FAbp-9

Meme Lezyonlarında Tanı ve Tedavi Yöntemi; Meme Lezyon Eksizyon Sistemi (Bles) ile Tecrübelerimiz

Dr. Hasan Gündoğdu – Doç. Dr. Zeynep Gamze Kılıçoğlu

ÖZ

Giriş: Yüksek riskli benign meme lezyonları hasta ve klinisyen için karışıklık yaratabilir. Birçok radyolog, bu lezyonların, bir ana biyopsi sonrası patolojik analizde ortaya çıktıklarında eksizyonunu önermektedir. Meme lezyon eksizyon sistemi (BLES), Radyofrekans (RF) enerjisi kullanılarak memede saptanan kitlelerin, tamamını çıkarmaya yarayan bir sistemdir. Bu sunumda kliniğimizde yirmi yedi hastada kullandığımız BLES sisteminin uygulama şekilleri ve özelliklerini tanıtmayı amaçladık. Yöntem: Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Girişimsel Radyoloji bölümümüzde Haziran 2014 – Şubat 2016 tarihleri arasında BI-RADS(Breast İmaging Report and Data System) 2 ve 3 olarak sınıflanan kitlesel lezyonları saptanan 41 kadın hastaya ait 41 meme lezyonu ile 3 hastanın aksiller lezyonu çalışmaya dahil edildi. Hastalarda BLES kararı hastaların sekonder problemleri ve yapılacak cerrahi işlemin özellik ve komplikasyonları göz önüne alınarak verildi. Lezyonlar lokal anestezi altında BLES yöntemi ile etraf dokulardan ayrıştırılıp çıkartıldı. Kitleler formol solüsyonu içinde histopatolojik incelemeye gönderildi. Bulgular: Memenin konvansiyonel incelemelerinde lezyonların 33' ü BI-RADS 3, 11'i BI-RADS 2 kategoride değerlendirildi. Lezyonların ortalama boyutu 12,9 mm 'ydi. Hastaların 19 tanesinde daha önce memeden malign kitle eksizyonu yapılmış,kemoradyoterapi uygulanmıştı. Karşı memedeki lezyonlar takip altında minimal değişiklik göstermeleri ve malign kriterler taşımamaları nedeniyle BLES'e yönlendirildi. Aksiller lezyonu olan üç hastada cerrahi işlemin morbidite yaratma riski nedeniyle işlem uygulandı. Tüm vakalarımızda kitleler bütün olarak çıkartıldı. Hiçbir vakamızda komplikasyon gelişmedi. Patolojik değerlendirmeyi engelleyen herhangi bir doku kaybı oluşmadı. Tartışma ve Sonuç: Patolojik tanı için hastaya ve lezyona özgü nedenlerle açık cerrahi biyopsi yerine lezyon eksizyonu tercih edilebilir (Meme öyküsü, BI-RADS 2-3 lezyonlar, kozmetik nedenler). Eksizyonun patolojik değerlendirmeye engel oluşturabilecek bir özelliğinin olmaması ve tanının spesifik olarak konulabilmesi son derece önemlidir. BLES prosedürü hem normal dokuyu koruyarak kozmetik sonuç elde etmesi, hem de lezyonu doğru biçimde çıkarması nedeniyle, 20 mm çapına kadar lezyonlarda vakum biyopsi ve açık cerrahi biyopsilere iyi bir alternatiftir. Benign meme lezyonu şeklinde patolojisi raporlanan lezyonların tedaviside yapılmış olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bırads,bles,biyopsi

Mesane Yan Duvar Tümörlerinin Transüretral Rezeksiyonu Sırasında Obturator Sinir Bloğunun; Tümör Örneklerinde Detrusor Kası Varlığı ve Hastalığın Nüksetmesi Üzerine Etkisi

Asst. Prof. MD. Mümtaz Dadalı - Asst. Prof. MD. Erol Erşekerci

ÖZ

Amaç: Mesane yan duvar tümörlerinin transüretral rezeksiyonu (TUR-M) sırasında spinal anestezi uygulanan hastalarda, obturator sinir bloğu (ONB) ile kombine edilenler ve edilmeyenler arasında; alınan patolojik spesmende detrusor kas dokusunun varlığı ve takip süreleri içerisinde tümör rekürrens zamanı, obturator refleks ve mesane perforasyonu açısından anlamlı fark olup olmadığının araştırılması. Metod: Ocak 2013-Eylül 2018 tarihleri arasında kliniğimizde spinal anestezi altında mesane yan duvarı tümörü nedeniyle TUR-BT uygulanan 66 hasta retrospektif olarak incelendi. Hastalar iki gruba ayrıldı. 36 hastaya sadece spinal anestezi, 30 hastaya ONB ile kombine spinal anestezi uygulandı. ONB grubundaki hastalara inguinal ONB işlemi, spinal anestezi sonrasında periferik sinir stimülatörü ile adduktor kas kontraksiyonunun devam ettiği bölge tespit edildikten sonra 15 ml 0.25% bupivakain ile blok yapıldı. Sonuçlar: ONB yapılmayan grupta obturator refleksi çok anlamlı olarak fazla gözlendi ($p < 0.01$). ONB grubunda detrusor kas dokusunun varlığı anlamlı derecede yüksekti ($p<0.05$). Postoperatif nüks oranı ve nüks süresi açısından, her iki grup arasında anlamlı fark yoktu ($p>0.05$). Mesane perforasyonu açısından gruplar arasında fark izlenmedi ($p>0.05$). Sonuç: Spinal anestezi ile ONB'nin kombine edilmesi mesane yan duvarı tümörlerinin tedavisinde TUR-M'nin komplet rezeksiyon başarısını artırmaktadır. ONB, uygulanma imkanı olan kliniklerde komplet rezeksiyon başarısını arttırmak amacıyla spinal anesteziye ek olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Mesane Tümörü, Obturator Blok, Detrüsör Kas Dokusu, Tur-M

Effect of Obturator Nerve Block During Transurethral Resection of Bladder Lateral Wall Tumors On Presence of Detrusor Muscle in Tumor Samples and Recurrence

Abstract

Objective: To investigate presence of detrusor muscle tissue in pathological specimens and time to recurrence during follow-up, and whether there is significant difference in obturator reflex between patients underwent spinal anesthesia with or without obturator nerve block (ONB) during transurethral resection of bladder lateral wall tumor (TUR-BT). Method: We retrospectively reviewed 66 patients, who underwent TUR-BT for bladder lateral wall tumor under spinal anesthesia between January, 2013 and September, 2018. The patients were classified into two groups. Spinal anesthesia was performed in 36 patients while spinal anesthesia plus QNB was performed in 30 patients. In ONB group, inguinal ONB was performed by 0.25% (15 ml) after identifying the region with ongoing adductor muscle contraction via peripheral nerve stimulator after spinal anesthesia. Results: The obturator reflex was significantly higher by spinal anesthesia alone group ($p<0.001$). In ONB group, presence of detrusor muscle was significantly greater ($p<0.05$). There was no significant difference in postoperative recurrence and time to recurrence between groups ($p>0.05$). No significant difference was detected in bladder perforation. Conclusion: Combination of spinal anesthesia with ONB increases success in complete resection in the treatment of bladder lateral wall

tumors by TUR-BT. Addition of ONB to spinal anesthesia could be recommended in order to enhance success in complete resection.

Keywords: Bladder Wall, Obturator Block, Detrusor Muscle, Tur-Bt

Mezial Temporal Sklerozda İktal Hipersalivasyon

Asst. Prof. Ph.D. Burç Esra Şahin

ÖZ

Temporal lob epilepsilerinde (TLE) birçok auralı tipik davranışsal aksaklık ve oro-alimenter otomatizmalar gibi semiyolojik fenomenler tarif edilmiştir . TLE birçok otonom semptom tarif edilmesine karşın bunların bazıları nöbet orijini hakkında bilgi verir. Hipersalivasyon TLE'nin nadir özellikleri olarak bahsedilmiştir. Temporal lob orijinli parsiyel nöbetlerde otonom sinir sistemi tutulumu, kan basıncı, kalp hızı, kalp ritmi, solunum değişikliği, göğüs ağrısı ve ani ölüm, solgunluk, terleme, piloereksiyon, kızarma, myozisi, midriyazis, karın ağrısı, bulantı-kusma, şişkinlik, epigastrik yükselme hissi, stridor, boğulma, öksürük görülebilir. Vakamızda iktal hipersalivasyon gözlenen temporal lob epilepsisi hastasının klinik bulguları, beyin MR görüntüleri ve EEG bulguları tartışıldı. 26 yaşında, sağ el kullanan, 36 haftalık gebe hasta günde 70-80 kez hipersalivasyonun eşlik ettiği nöbetler ile başvurdu. Nöbet esnasında; bilinç bozukluğunun eşlik etmediği, 15 saniye süren her zaman ağızda çekilme ve hipersalivasyon bazen de dilde uyuşma, ipsilateral pitoz, zorlu boyun fleksiyonu ve sağ üst ekstremitede elde otonom hareketler eşlik etmekteydi. Çekilen beyin MR'da sağ mezial temporal sklerozu mevcuttu. EEG'de ise bazen sol, bazen sağ temporalde keskin dalgalar ve birkaç kez de kafa önlerinde daha belirgin olmak üzere bilateral senkron simetrik delta yavaş dalgaları izlenmiştir. Litertürdeki çalışmalarda iktal hipersalivasyonun lokalizasyonu ve lateralizasyonu açıklanamamıştır. Vakamızın EEG bulgularında belirgin lateralizan bulgu saptanmamasına karşın, sağ el kullanan hastanın çekilen beyin MR'da non- dominat temporal lobda sağ mezial sklerozu mevcuttu.Bu bilgiler ışığında; TLE 'sinde hipersalivasyon kuvvetle mesial başlangıçlı nöbetleri desteklesede daha fazla bir lateralizan bulgu veremeyeceğine kanaat getirmekteyiz, bunu açığa kavuşturmak için daha büyük hasta sayısına sahip çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Mezial Skleroz, Temporal Lob Epilepsisi, İktal Hipersalivasyon, Nöbet,

Ictal Hypersalıvatıon in Mesıal Temporal Sclerosıs

Abstract

Various typical behavioral disturbances and oro-alimentary automatism were described in temporal lobe epilepsies . Many autonomous symptoms were described TLE, some of these provide information of the origin of the seizure. Hypersalivation was the rare features of TLE. Involvement of the autonomic nervous system, changes in blood pressure, heart rate, heart rhythm, respiration, chest pain and sudden death, pallor, diaphoresis, pilo-erection, flushing, myosis, mydriasis, abdominal pain, nausea – vomiting, abdominal distention, sense of epigastric rising, stridor, suffocating and cough may be seen in partial seizures of temporal lobe origin. Clinical findings, brain MR imaging, EEG findings of a patient with temporal lobe epilepsy, in whom ictal hyper salivation was observed will be discussed. Right-handed aged 26 years with pregnancy of 36 weeks, who experienced seizures accompanied by hyper salivation 70-80 times a day. Changes in consciousness didn't accompany the seizures, accompanied by distortion of the mouth and hyper salivation, sometimes by numbness of the tongue, ipsilateral ptosis, severe neck flexion, and autonomic movements in the right upper extremity and hand for 15 seconds. She had right mesial temporal sclerosis at cranial MRI . Bilateral synchronized slow delta waves were observed at EEG, which were more prominent at the anterior aspects of the head, at sometimes left or right temporal, sharp waves at EEG. The location and

lateralization of ictal hyper salivation could not be explained in litarature studies. In our case, although prominent lateralization findings were not detected among EEG findings of the patient, there was right mesial sclerosis in brain MR at the non-dominant temporal lobe in our right-handed patient. we are of the opinion that, although hyper salivation at TLE strongly support seizures of mesial initiation, these may not create more lateralization findings. Studies including larger patient samples are required to clarify this issue.

Keywords: Mesial Sclerosis, Temporal Lobe Epilepsy, İctal Hipersalivation,seizure

Mide Adenokanserinde Mortaliteye Neden İlerleyici Malign Plörezi; Olgu Sunumu

Asst. Prof. Ph.D. Kenan Binnetoğlu

ÖZ

Malign plörezi sıklıkla terminal evre malign hastalığın göstergesidir.Dolayısıyla sağkalım ve yaşam kalitesi malignplörezi sonrası iyi değildir. Eksüdatif efüzyonların en sık nedenlerinden biri malign plevral efüzyonlardır. Malign plörezili hastaların %25'inde efüzyon kanserin ilk belirtisi olarak kendini gösterebilmektedir. Akciğer kanseri (%30), meme kanseri (%25) ve lenfomalar (%20) malign plevral efüzyonların yaklaşık %75'ini oluşturur. akciğer kanseri (erkek hastalarda) ve meme kanseri (kadınlarda) en sık rastlanılan nedenlerdir. Over karsinomu (%6) ve sarkomlar (%4) da malign plevral efüzyonlara yol açabilir. Hastaların %6-7'sinde ise primer tümör saptanamaz. Olgu; 71 yaşında erkek hasta ağızdan kan gelmesi, kilo kaybı ve epigastrik hassasiyet nedeniyle başvurdu. Yapılan endoskopik biyopside antrumda yaklaşık 1.5 cm adenokarsinom odağı saptandı. Toraks ve batın tomografisinde metastaz, asit veya plörezi bulgusu görülmedi. Uygun kan hazırlığıyla laparoskopik subtotal gastrektomi yapıldı. Eksplorasyonda herhangi solid metastaz alanı izlenmedi. Minimal asit izlendi. Postoperatif 7. günde sağ tarafta daha fazla olmak üzere her iki toraksta plevral efüzyon izlendi. Torasentez yapılarak sağ hemitorakstan 700 cc, sol hemitorakstan 400 cc mayi drene edildi. Persistan olarak nüks etmesinden dolayı rutin drenaj yapıldı. Sitolojik çalışma yapıldı ve malign karakterde hücreler izlendi. Postoperatif 20. günde solunum yetmezliğinden hasta kaybedildi. Bilindiği gibi mide kanserleri malign asit durumunda evre 4 olarak değerlendirilir. Gerekli durumlarda sadece palyatif cerrahi uygulanır. Malign asit ve plevral efüzyonlar ilerleyici olarak seyreder ve mortaliteyi arttırır. Mide kanserlerinde radyolojik değerlendirmeler önemli olup özellikle asit ve plörezi varlığı dikkatlice araştırılmalıdır. Minimal mayi izlense bile mümkünse sitolojik inceleme yapılması gerekir. Olgumuzda preoperatif olarak evre 3 ve altı olarak değerlendirilmiş ancak malign asit ve efüzyon çıkmasıyla evre 4 olduğu anlaşılmıştır. Bu yüzden uygulanan cerrahinin mortaliteyi arttırdığı kanaatindeyiz. Preoperatif metastaz bulgusu olmasa bile plevral efüzyon ve asit varlığı çok iyi araştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Mide Kanseri, Malign Asit, Malign Plörezi

Progressive Malignant Pleurisy Causing Mortality in Gastric Adenocarcinoma;case Report

Abstract

Malignant pleurisy is often a sign of terminal stage malignant disease. Therefore, survival and quality of life are not good after malignant pleurisy. One of the most common causes of exudative effusions is malignant pleural effusions. Effusionin 25% of patients with malignant pleurisy can manifestit self as the first sign of cancer. Lung cancer (30%), breast cancer (25%) and lymphomas (20%) create sapproximately 75% of malignant pleural effusions. Lung cancer (in male patients) and breast cancer (in women) are the most common causes. Ovarian carcinoma (6%) and sarcomas (4%) may also lead to malignant pleural effusions. The primary tumor can not be detected in 6-7% of the patients. Case; 71-year-old male patient, was consultedwith oral blood to come, epigastric tenderness and weight loss. Endoscopic biopsy detected approximately 1.5 cm of adenocarcinoma in the antrum. Metastasis, acid or pleurisy was not seen in thorax and abdominal tomography. Laparoscopic subtotal gastrectomy was performed with blood preparation. No solid metastasis site was observed in exploration.

Minimally acid was observed. On the postoperative 7th day, pleural effusion was observed in both thorax, more on the right side. By thoracentesis were drained 700 cc from the right hemithorax and 400 cc of fluid from the left hemithorax. Routine drainage was performed because of persistent recurrence. Cytological study was performed. Malignant cells were observed. On the 20th postoperative day, the patient died due to respiratory failure. As known, gastric cancers are considered to be stage 4 in case of malignant acid. Palliative surgery is performed only when necessary. Malign acid and pleural effusions are progressive and they increase mortality. Radiological evaluations are important in gastric cancer. Especiallyacidandpleurisyshould be carefullyinvestigated. Even though minimal fluid is seen, cytological examination must is required. In our case, he was evaluatedas stage 3 preoperatively but he was determined that it was stage 4 with malignant acid and effusion. Therefore, we believe that the applied surgery increases the mortality. If there is no evidence of preoperative metastasis, the presence of pleural effusion and acid should be well investigated.

Keywords: Gastric Cancer, Malign Acid, Malign Pleurisy

Migren Tanılı Serebral Venöz Tromboz Olgu Sunumu

Uzm. Aysu Yetiş

ÖZ

Serebral venöz tromboz serebrovasküler hastalıklar arasında nadir görülen bir klinik durumdur.20-40 yaşlarında kadınlarda daha sık görülmektedir.Etyolojik olarak çok çeşitli nedenler yer almakla birlikte en çok gebelik,lohusalık,oral kontraseptif kullanımı,koagulopatilerve intrakranyal enfeksiyonlar sayılabilir.Baş ağrısı ensık bulgu olmakla birlikte ,bulantı,kusma,papil ödem,bilinç değişiklikleri,epileptik nöbetler,fokal nörolojik defisitler görülebilmektedir.En sık süperior sagital sinüs etkilenmekle birlikte sonrasında sırayla transver sinüs,sigmoid ve daha az oranda da kavarnöz sinüs etkilenir.Tanı klinik bulgular eşliğinde Kranial manyetik rezonans görüntüleme ve MR venografi ile konulur.Olgumuz 33 yaşında bayan hasta acile baş ağrısı ,bulantı,kusma şikayeti ile başvurdu.Yapılan nörolojik muayene ,manyetik rezonans görüntüleme ve MR venografi sonrasında sağ transvers sinüste tromboz saptanan olgu yatırılarak tedavi edildi.Etyolojisinde oral kontraseptif kullandığı öğrenildi.Hastamızın 7-8 aydır migren tanısı ile takipli olduğu ve 3-4 gün öncesinde migren ağrısı nedeniyle dış merkezde oksipital sinir blokajı yapıldığı öğrenildi.Biz bu olgumuzla sinüs ven trombozu hastalarının yanlışlıkla migren tanısı alabileceğini vurgulamak istedik.

Anahtar Kelimeler: Manyetik Rezonans Görüntüleme,sinüs Ven Trombozu.

Mikrobiyota ve Sağlık Açısından Önemi

Asst. Prof. Ph.D. Sabiha Aydoğdu

ÖZ

Vücudumuzu paylaştığımız mikroorganizmaların varlığı eskiden beri bilinen bir gerçektir. Bu mikroorganizmalar önceleri flora ya da normal flora olarak ifade edilirken, günümüzde yapılan daha kapsamlı araştırmalar mikrobiyota ve mikrobiyom kavramlarını öne çıkarmaktadır. Güncel araştırmalar doğrultusunda artık yeni bir organ olarak değerlendirilmeye başlanan mikrobiyota; insan vücudunun çeşitli bölgelerinde (deri, solunum sistemi, genitoüriner sistem, gastrointestinal sistem..) yaşayan özel türlerin tamamını, mikrobiyom ise bu kommensal, simbiyotik ya da patojen olabilen mikroorganizmaların genlerini ifade etmektedir. Bu açıdan bakıldığında insan vücudu, kendi genomuyla birlikte bu mikroorganizmalara ait genom yapılarını da barındıran kompleks bir yapıdır. İnsan vücut kitlesinin yalnızca %1-2 sini oluşturan bu mikroorganizmaların sayıları insan hücre sayısına göre 10 kat daha fazladır. İnsan mikrobiyotası başta bakteriler olmak üzere, virüsler, mantarlar ve birçok ökaryotik mikroorganizmalardan oluşmaktadır. Bu mikroorganizmaların büyük çoğunluğu başta gastrointestinal sistem olmak üzere deri, solunum sistemi ve genitoüriner sistemde kolonize olmuştur. Gastrointestinal sistem, geniş yüzey alanı ve mikroorganizmalar için zengin besin öğeleri içermesi nedeniyle kolonizasyon için en uygun ortamı sunmaktadır. Bu nedenle kolon, tek başına vücudumuzdaki mikroorganizmaların %70'inden fazlasını barındırmaktadır. Doğumla birlikte şekillenmeye başlayan intestinal mikrobiyotanın değişimi ve gelişimi yaşam boyu devam eder. İntestinal mikrobiyota kompozisyonundaki değişmeler; diyabet, allerji, otizm, obezite, kanser, hipertansiyon, otoimmün hastalıklar gibi birçok durumda saptanmıştır. Son zamanlarda geliştirilen yeni nesil sekanslama teknikleri, bu mikroorganizma topluluklarındaki değişikliklerin oldukça ayrıntılı bir biçimde analiz edilmesine olanak sağlamıştır. Mikrobiyota ile ilgili yapılan çalışmalar bize, bu mikroorganizmaların topluluklarının insan sağlığı üzerinde tahmin edilenden daha fazla etkiye sahip olduğunu ve mikrobiyota modülasyonunun hastalıklarda yardımcı tedavi olarak kullanılma potansiyelinin olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mikrobiyota, İntestinal Mikrobiyota, Sağlık

Microbiota and Its Importance About Health

Abstract

The existence of microorganisms in which we share our bodies is a known fact. While these microorganisms were first expressed as flora or normal flora, the more comprehensive researches made today emphasize the concepts of microbiota and microbiome. According to the current study, the microbiota, now considered a new organ; expresses all living microorganisms in various parts of the human body (skin, respiratory system, genitourinary system, gastrointestinal system ..). Microbiome refers to the genes of microorganisms which may be commensal, symbiotic or pathogenic species. From this point of view, the human body is a complex structure that contains the genome of these microorganisms together with its genome. The number of these microorganisms, which account for only 1-2% of the human body mass, is 10 times higher than the number of human cells. Human microbiota consists primarily of bacteria, viruses, fungi and many eukaryotic microorganisms. The majority of these microorganisms colonized the skin, respiratory system and genitourinary system, especially the

gastrointestinal system. Because of its wide surface area and rich nutrients for microorganisms, the gastrointestinal tract offers the optimal environment for colonization. Therefore, the colon alone contains more than 70% of the microorganisms in our body. The change and development of intestinal microbiota that begins to take shape with birth continues throughout life. Changes in the composition of intestinal microbiota; diabetes, allergy, autism, obesity, cancer, hypertension, autoimmune diseases. Recently developed new generation sequencing techniques have allowed a detailed analysis of changes in these microorganism communities. Studies on microbiota show us that the communities of these microorganisms have more impact on human health than have been predicted and microbiota modulation has the potential to be used as adjunctive therapy in diseases.

Keywords: Microbiota, İntestinal Microbiota, Health

Mucize Bir Uygulama: Kanguru Bakımı

Arş. Gör. Deniz Yiğit - Dr. Öğr. Üyesi Emel Sezici

ÖZ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), kanguru bakımını anne ile bebeğin ten tene teması olarak tanımlar. Kanguru bakımı faydaları doğrultusunda mucizevi bir uygulamadır. Yenidoğanın ağrısını azaltması ve fiziksel parametrelerini düzenlemesi, anne-bebek bağlılığını artırması, ailenin anksiyetesini ve yenidoğanın hastanedeki tedavi maliyetlerini azaltması gibi birçok faydası vardır. Anneye ve aileye verilen eğitim kanguru bakımının sonuçlarını etkiler. Sağlık çalışanlarının uygulamanın amaçları, yararları ve nasıl yapılacağı hakkında anneye ve aileye eğitim vermesi gerekir. Yapılan çalışmalarda kanguru bakımı hakkında eğitim alan annelerin, eğitim almayan annelere kıyasla, bebeği ile daha etkili bir iletişim kurdukları bildirilmiştir. Kanguru bakımından en üst düzeyde yarar sağlayabilmek için sağlık çalışanlarının yeterli bilgi ve donanıma sahip olması gerekir. Sağlık çalışanlarına kanguru bakımı hakkında gerekli eğitimlerin verilmesi ve kanıta dayalı uygulamalar çerçevesinde kılavuzların ve protokollerin hazırlanması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kanguru Bakımı, Yenidoğan, Sağlık Çalışanları

Abstract

The World Health Organization (WHO) defines kangaroo care as the skin-to-skin contact with mother and baby. Kangaroo care is a miraculous application in line with benefits. There are many benefits like reduction of pain and regulation of physical parameters in newborn,increase of mother-baby attachment, anxiety of the family and reduce of hospital treatment costs in the newborn. The training given to the mother and family affects the results of kangaroo care. Health workers should provide education to the mother and family about the purposes, benefits and how to do of the practice. In the studies, it was reported that mothers who received education about kangaroo care had more effective communication with their baby than the mothers who did not receive education. Health workers should have adequate knowledge and equipment to ensure the highest level of benefit in terms of kangaroo care. It is important to provide health workers with the necessary training on kangaroo care and to prepare guidelines and protocols within the framework of evidence-based practices.

Keywords: Kangaroo Care, Newborn, Health Workers

Multisistem Tutulumu Olan Sarkoidoz'lu Olgularda 18F FDG PET/BT' Nin Kullanımı

Dr. Öğr. Üyesi Aziz Gültekin

ÖZ

ÖZET: Sarkoidoz, granülamatöz, sistemik enflamatuar bir hastalık olup, multisistem tutulumu görülebilir. Sarkoidozlu iki hastaya, organ tutulumlarını değerlendirmek amacıyla 18F-Florodeoksiglukoz Pozitron emisyon tomografi(18F-FDG PET/BT) yapıldı. 1.Olguda; akciğer, lenf nodu ve kemik tutulumları, 2.Olguda; akciğer, kalp, dalak, lenf nodu, kas ve kemik tutulumları mevcuttu. 18F-FDG PET/BT; primer olarak kanser hastalarının tanısı ve takibinde kullanılan bir yöntem olsa da, multisistem tutulumlu sarkoidoziste tanıda faydalıdır ve tedavide takip aracı olabilir. Olgu1: 68 yaşında kadın hasta koltuk altında büyümüş lenf düğümü şikayetiyle geldi. Malignite şüphesi ile 18F-FDG PET/BT görüntülemesi yapıldı. Görüntülemede; servikal, aksiller, mediastinal, batın ve pelviste multipl lenf nodlarında, akciğer parankimindeki nodüllerde ve bilateral humerusta artmış 18F-FDG tutulumu saptandı. Biyopsi sonucu kronik granülomatöz enflamasyon geldi. Olgu 2: 38 yaşında kadın hasta, hastanemize nefes darlığı ve öksürük şikayetleriyle başvurdu. Malignite kuşkusuyla yapılan biyopsi sonucu kronik gronülomatoz enflamasyon olarak değerlendirildi. Hastada kardiyak sarkoidozdan şüphelenilmesi üzerine 18F-FDG PET/CT ile görüntülemesi yapıldı: akciğerde, kalpte, dalakta, lenf nodlarında, kaslarda ve kemikte artmış 18F-FDG tutulumu saptandı. TARTIŞMA: Sarkoidozun tanısında ve takibinde akciğer grafisi ve tomografi yararlı görüntüleme yöntemleri olmakla birlikte, aktif-inaktif hastalığı ayırt edememektedir. Multisistemik sarkoidozisin tanı ve takibinde 18F FDG PET/BT kullanılmaya başlanmıştır. PET/BT glukoz metabolizmasını gösterir ve sıklıkla tümör görüntülemede kullanılır. Sarkoidoz gibi bazı benign hastalıklarda tutulan organın FDG tutulumunda artış görülebilir. Özellikle atipik, kompleks ve multiorgan tutulumu ile giden sarkoidozlarda tüm vücuttaki aktif lezyonların gösterilmesi ve tedavi etkinliğinin takibinde, biyopsi yerinin tespit edilmesinde 18F FDG PET/BT'in son derecede üstün bir modalite olduğu gösterilmiştir. 18F FDG PET/BT; ani ölüm nedeni olan kardiyak sarkoidozisin tanısında çok yararlıdır. SONUÇ: 18F FDG PET/BT sistemik sarkoidozda biyopsi yerini tespit etmede, hastalık aktivitesi ve tedaviye yanıtı değerlendirmede faydalıdır. Ölümcül bir durum olan kardiyak sarkoidozu göstermede duyarlı bir tetkiktir.

Anahtar Kelimeler: Sarkoidoz, 18F-Florodeoksiglukoz, Pozitron Emisyon Tomografi

Nadir Bir İleus Sebebi: Safra Taşı İleusu, Olgu Sunumu

Asst. Prof. Ph.D. Faruk Pehlivanli

ÖZ

GİRİŞ: Safra taşı ileusu, safra kesesi taşının bir komplikasyonu olup, safra kesesi veya safra yolları ile duodenum, mide ya da kolon arasında meydana gelen fistüle bağlı olarak safra taşlarının intestinal sisteme geçmesi ve obstrüksiyona neden olması ile oluşur. Safra taşı ileusu tüm kolelitiazis olgularının %0,3- 0,5'inde görülür.Bizde kolesistoduodenal fistüle bağlı safra taşı ileusu olgusunda klinik deneyimimizi paylaştık. OLGU: Seksen bir yaşında kadın hasta yaygın karın ağrısı, bulantı ve kusma şikayetleri ile acil servise başvurdu. Hastadan alınan anamnezde üç gündür gaz-gaita yapamadığı öğrenildi. Muayenesinde batın distandü görünümde ve defans mevcuttu. Mide adenokarsinom sebebiyle subtotal gastrektomi, gastrojejunostomi öyküsü vardı.Beyaz küre sayısı 18.000/µL, CRP:54mg/dL olarak görüldü. Karaciğer fonksiyon testleri ve elektrolitleri doğaldı..Ayakta direkt batın grafide hava–sıvı seviyeleri vardı.Bilgisayarlı tomografide safra kesesi ile duodenum arasında fistül olduğu görüldü. Duodenum ve safra kesesi duvarında belirgin kalınlaşma mevcuttu. İlojejunal bağırsak ans lümeninde 18x13 mm boyutunda taşa ait görünüm izlendi. Laparotomi kararı alındı. Obstrüksiyon yapan taş palpe edilerek enterotomi ile taş çıkarılıp barsak primer tamir edildi. Postoperatif yoğun bakımda takip edilen hasta; gaita deşarjı olup oral alım sağlandıktan sonra taburcu edildi. TARTIŞMA: Safra taşına bağlı mekanik intestinal obstrüksiyonlar nadir görülmekte olup tüm mekanik intestinal obstrüksiyonların %2 kadarını oluşturur. Daha çok ileri yaştaki hastalarda görülmektedir. Obstrüksiyona neden olan diğer etmenlerin öncelikle düşünülmesi, ayrıca spesifik klinik ve labaratuar bulguları olmadığından, ameliyat öncesi tanı konması güçtür. Bizim olgumuzda önceden geçirilmiş mide operasyonu safra taşına zemin hazırlamış olabilir. Tedavi seçenekleri arasında tek evrede enterolitotomi,kolesistektomi, fistül traktı eksizyonu yapılabileceği gibi,bunlardan kolesistektomi ve fistül traktı eksizyonunun ayrı bir evreye bırakılarak tamamlanması şeklinde olan iki evreli cerrahi tedavi uygulamaları vardır. Biz de olgumuzda hasta yaşını, ek hastalıklarını, klinik durumunu göz önünde bulundurarak sadece enterolitotomi yaptık. Sonuç olarak safra taşı ileusu, morbidite ve mortalite açısından oldukça yüksek seyredebilmesi nedeniyle, ileus sebepleri arasında bulunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Safra Taşı İleus;ince Barsak Obstrüksiyonu;enterolitotomi

A Rare Cause of İleus: Gallstone İleus, Case Report

Abstract

INTRADUCTION: Gallstone ileus is a complication of gallbladder stone and occurs when the gallstones pass through the intestinal tract and cause obstruction due to the fistula that occurs between the gallbladder or biliary tract and the duodenum, stomach or colon.Gallstone ileus is seen in 0.3 to 0.5% of all cases of cholelithiasis.We shared our clinical experience in a case of cholelithiasis due to cholecystoduodenal fistula. CASE PRESENTATION: An 80-year-old female patient presented to the emergency department with complaints of widespread abdominal pain, nausea and vomiting. In the anamnesis obtained from the patient, it was learned that he could not make gas-stool for three days. The abdomen was distended and the defender was present. She had a history of subtotal gastrectomy and gastrojejunostomy due to gastric adenocarcinoma in her history. Leukocytes were 18,000, CRP: 54. Liver function tests and electrolytes were normal. There was air – fluid levels in the x-ray.Computed tomography

showed a fistula between the gallbladder and the duodenum.In the ileo-jejunal bowel ans lumen, an appearance of 18x13 mm was observed. Laparotomy was decided.The stone was palpated and removed by enterotomy.He was discharged after oral intake. DISCUSSION: Mechanical intestinal obstruction due to biliary stone is rare and constitutes 2% of all mechanical intestinal obstructions. It is mostly seen in older patients. Other factors that cause obstruction are firstly thought, and since there are no specific clinical and laboratory findings, preoperative diagnosis is difficult. In our case, a previous gastric operation may have prepared the gallstones. Treatment options include single-stage enterolithotomy, cholecystectomy, fistula trachus excision, and two-stage surgical treatment applications, including cholecystectomy and fistula tract excision. In our case, we performed enterolithotomy considering the patient age, additional diseases and clinical status. As a result, gallstone ileus should be among the causes of ileus because of its high morbidity and mortality.

Keywords: Gallstone İleus;small Bowel Obstruction; enterolithotomy

Nadir Görülen Koroner Arter Anomalilerinden Bland White Garland Sendromunun Tedavisi

Ph.D. Zeki Cetinkaya - Asst. Prof. Ph.D. Aydin Tuncay - Asst. Prof. Ph.D. Deniz Elcik

ÖZ

Özellikle erken bebeklik döneminde görülen çok nadir fakat çoğunlukla ölümcül olan koroner anomali, pulmoner arterden (Bland-White-Garland sendromu olarak da adlandırılır) koroner arterin anormal orijinidir. Bu, 300.000 doğumda 1'i etkileyen nadir bir konjenital koroner arter anomalisidir. Hastaların yaklaşık% 10'u erişkin olup, çoğu sağ koroner arterden (RCA) kollateral dolaşım gerektiren soldan sağa şantlamaya sahiptir. Bu anomalide, sağ ve sol koroner arteriyel sistemler arasında geniş çaplı kollateraller gelişir ve zamanla akış neden tersine döner. miyokardiyaliskemi ve konjestif kalp yetmezliği. 51 yaşındaki erkek hasta hastanemize efor sarfiyatı (NYHA sınıf III) ve göğüs ağrısı şikayeti ile başvurdu. Elektrokardiyografide, DII derivasyonlarında v5- v6 derivasyonlarında ST çökmesi ≥2 mm ve p mitrale bulundu.Koroner anjiyografide, koroner sistemde tortu ve kollateral bağlantı ile yeniden değerlendirilmektedir. Sol ana koraner arter, koroner anjiyografide gösterilmedi.Bu nedenle, çok dedektör sıralı bilgisayarlı tomografi (MDCT) yapıldı. Sol ana koraner arter ana pulmoner arterin posteriorinferiorsegmentinden köken aldığı tespit edildi. Hastaya cerrahi kararı verildi.Operasyon sırasında pulmoner arterden sol ana koroner arter görülmüştür. Koroner arter bir düğme olarak çıkarıldı ve uç uca anastomoz yapıldı.

Anahtar Kelimeler: Bland-White-Garland Sendromu, Alcapa Sendromu

A Very Rare Coronary Anomaly is Bland White Garland Syndrome and Succesful Treatment

Abstract

A very rare but mostly lethal coronary anomaly presenting primarily in early infancy is the anomalous origin of the coronary artery from the pulmonary artery (Bland-White-Garlandsyndrome also known as ALCAPA syndrome). Approximately 10% of patients are adults, and most have left-to right shunting requiring collateral circulation from the right coronary artery (RCA) .In this anomaly, extensive collaterals develop between the right and left coronary arterial systems and over time the flow reverses causing myocardial ischemia and congestive heartfailure. This is a rare congenital coronary artery anomaly affecting 1 in 300,000 births. A 51-year-old man was referred to our hospital with complaints of shortness of breath on exertion (NYHA class III) and chestpain. The electrocardiography showed down sloping ST depression ≥2 mm in v5- v6 leads and p mitrale in the DII leads.Coronary angiogram is revaling dilated and tortuos and collateral connection between the coranary system. The left main coranary artery did not showed at the coranary angiyografi.Therefore, multidetector-rowcomputed tomography (MDCT) was performed. TheLeft main coranary artery originated from the posteriorinferior segment of the main pulmonary artery. The patient decided to get surgery. During to operation; left main coronary artery was seen orginated frompulmonary artery. The coronary artery was removed as a buton and end to end anastomos is was performed. The patient was replaced mitral valve and repaired triküspid valve.

Keywords: Bland-White-Garland Syndrome,alcapa Syndrome

Nekrotizan Enterokolit ile Abo Kan Grupları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Ph.D. Ufuk Çakır

ÖZ

Amaç: Nekrotizan enterokolit (NEK) prematüre bebeklerde intestinal nekroz ile karakterize, ciddi morbidite ve mortalite ile sonuçlanan bir hastalıktır. Prematürelik dışında kesin patogenezi aydınlatılamamıştır. Erişkin çalışmalarında kan grupları ile bazı hastalıklar ilişkilendirilmiştir. Çalışmamızda çok düşük doğum ağırlıklı (ÇDDA) prematürelerde kan grupları ile NEK arasındaki ilişkiye bakılması amaçlanmıştır. Gereç ve yöntem: Çalışmamız retrospektif hasta veri kayıtlarından 1 Ocak 2011 - 31 Mayıs 2018 tarihleri arasında 3. düzey yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yapıldı. Çalışmaya gebelik haftası (GH) <32 hafta ve doğum ağırlığı (DA) <1500 g olan yenidoğanlar çalışmaya dahil edildi. Kan grupları O, A, B, AB olarak 4 ayrı gruba ek olarak, O kan grubu ve O kan grubu dışı (A,B,AB) ile A kan grubu ve A kan grubu dışı (O,B,AB) olmak üzere gruplara ayrıldı. Evre ≥2 (Bell sınıflandırmasına göre) NEK vakaları NEK grubuna alınmıştır. Bulgular: Çalışmaya toplam 1785 ÇDDA prematüre bebek dahil edildi. Genel PO oranı %15,1 olarak bulundu. Nekrotizan enterokolit (evre ≥2) oranları O kan grubunda %2,1, A kan grubunda %2,1, B kan grubunda %2,3 ve AB kan grubunda %2,8 olarak bulundu. Dört kan grubu NEK açısından karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmedi (p=0,967). Sonuç: Prematürelerde önemli morbidite ve mortalite nedeni olan NEK etiyolojik neden halen tartışmalıdır. Altta yatan çoklu etmenlere nedeniyle olduğu ifade edilmektedir. Çalışmamızda, literatürde ilk kez NEK ile kan grubu arasındaki ilişkiye bakılmış olup, herhangi bir kan grubunun NEK açısından risk teşkil etmediği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çok Düşük Doğum Ağırlığı, Prematüre, Nekrotizan Enterokolit, Kan Grubu

Nöroborelyozis: Üç Sitokin Bir Kemokin Kasırgası: Bir Olgu Sunumu

Dr. Öğr. Üyesi Şule Aydın Türkoğlu - Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Orallar – Öğr. Gör. Şeyda Karabörk - Prof. Dr. Fatma Sırmatel

ÖZ

Lyme borelyoz, spiroket olan Borrelia burgdorferi'nin neden olduğu bir hastalıktır. Sinir sisteminin tutulumu, borelyozlu hastaların % 10-15'inde görüldüğü bilinmektedir. Lyme nöroborelyoz (LNB), nonspesifik sinir sistemi görüntüleme bulguları ve kene ısırığına daha önce maruz kalma olasılığı olan hastalarda önemli bir ayırıcı tanıdır. Ancak serum ELİSA seronegatifliği, yalancı pozitiflik ve/veya negatiflik gibi bazı durumlarda Lyme açısından tanı koymak oldukça güç bir hale gelmektedir. Daha önce bilinen herhangi bir hastalığı olmayan 32 yaşında erkek hasta son 3 haftadır bulantı kusmanın eşlik ettiği şiddetli baş ağrısı ve dengesizlik ve son iki gündür sol kol ve bacakta kuvvet kaybı şikayeti ile Nöroloji kliniğine başvuruyor. Takibi sırasında tetraparezi gelişen ve antiepileptik tedavi ile kontrol altına alınamayan epileptik nöbetleri ve yüksek ateşi başlayan hastada solunum sıkıntısı gelişmesi üzerine ventilatöre bağlanarak yoğun bakım ünitesine alınıyor. Yaklaşık 1 yıl süreyle 3. basamak ve 2. basamak yoğun bakım ünitesinde trakeostomili, PEG'li olarak takip edilen hastada antipiretiklere ve antibiyotiklere yanıt vermeyen yüksek ateş, hipotansiyon gelişerek sepsis nedeniyle kaybediliyor. Hastanın yoğun bakımda takibi sırasında meningoensefalit ön tanısıyla etyoloji açısından serum örneklerinden Batı Nil Virusu, Hanta Virusu, Lyme hastalığı açısından Elisa yöntemi ile tetkikleri yapılmış ve özellik saptanmamıştı. Hastanın saklanan BOS numuneleri çalışma maksatlı alınan kitler ile tekrar çalışıldı. BOS örneğinde çalışılan B. burgdorferi IgG ve IgM ELİSA testleri ve IL-17, IL-34 ve CXCL-13 sitokin ve kemokin düzeylerinde anormal derece bir yükseliş saptandı. Sonuç olarak bu vakada olduğu gibi farklı nörolojik semptomlar ile kliniğimize başvuran hastalarda Lyme şüphesi olduğunda serum ELİSA negatifliği olsa bile mümkünse BOS örneği ile değerlendirme yapılması gerektiğine dikkat çekilmek istenmiştir. Hastada saptanan bu sitokin ve kemokinlerin aşırı yükselmeleri hastada oluşan bir inflamasyonun göstergesiydi. Bu olgu sunumunun amacı, erken tanı da kullanılabilecek örnek türü ve inflamasyon parametrelerinin seçimi ile ilgili farkındalık uyandırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Ensefalit, Lyme Nöroborelyoz, Il-17, Il-34, Cxcl-13, Bos Lyme Elisa

Nucleus Subthalamicus'un Fonksiyonel Anatomisi ve Derin Beyin Stimülasyonunda Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Duman - Dr. Öğr. Üyesi Atilla Yılmaz –

Öğr. Gör. Bircan Yücekaya

ÖZ

Bikonveks bir yapı olan nucleus subthalamicus, subthalamusun arka kısmında, capsula interna'nın medialinde yerleşim gösterir. Üstte zona incerta vasıtasıyla thalamusun ventral grup çekirdeklerinden ayrılırken corpus striatum (özellikle globus pallidus) ile yakın ilişkilidir. Fonksiyonel ilişkileri ve lezyonunda meydana gelen bulgulardan dolayı basal ganglionlar arasında sayılmaktadır. Ekstrapiramidal sistemle ilgili olan bu çekirdekler motor yollar için bir ara istasyon görevi görmektedir. Motor hareketin kontrolünde basal ganglionlar, thalamus ve kortikal bağlantıları ile önemli rol oynar. Parkinson Hastalığı'nın tedavisinde kullanılan cerrahi metotlarından biri olan derin beyin stimülasyonunda sıklıkla tercih edilen bir anatomik hedeftir. Güncel çalışmalar, nucleus subthalamicus hedefi ile motor skorlardaki düzelme ve antiparkinson ilaç dozlarındaki azalmanın, sık kullanılan bir diğer hedef yapı olan globus pallidus interna'ya göre çok daha iyi olduğunu bildirilmiştir. Nucleus subthalamicus'un motor, limbik ve asosiyatif olmak üzere birbirinden farklı üç fonksiyonel alt birimi vardır. Motor fonksiyonları ise üst ektremite, alt ekstremite ve yüzün temsil edildiği alanlar açısından da anatomik yerleşim farklılıkları göstermektedir. Bu farlılıklar cerrahinin planlanması ve uygulanmasında büyük önem taşımaktadır. Nucleus subthalamicus'un anatomisinin iyi bilinmesi doğru hedeflemeyi sağlamakta ve cerrahinin başarısını artırmaktadır. Ayrıca anatomik komşuluklarına hakim olmak cerrahi esnasında yada sonrasında oluşabilecek istenmeyen yan etkilerin önlenmesinde önemli rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nucleus Subthalamicus, Derin Beyin Stimülasyonu, Motor Kontrol

Öğrencilerin Sağlık Okuryazarlık Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

Inst. İsmail Biçer - Researcher Nazan Kartal - Asst. Prof. Ph.D. Pınar Yalçın Balçık

ÖZ

Sağlık okuryazarlığı, kişinin sağlık bilgilerine ve sağlık hizmetlerine erişme, anlama ve kullanma becerisi olarak tanımlanabilmektedir. Bu araştırma, İstanbul ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin Tıbbı Dokümantasyon ve Sekreterlik bölümü ve İlk Acil Yardım bölümü öğrencileri üzerinde Şubat-Nisan 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı, bu bölümlerde okuyan öğrencilerinin sağlık okuryazarlık bilgisi düzeylerini belirlemektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından öğrencilerin kişisel bilgilerini ortaya koyacak şekilde hazırlanan demografik bilgi formu ve Tanrıöver ve arkadaşları tarafından 2014 yılında Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Araştırması'nda kullanılmak üzere hazırlanan Sağlık Okuryazarlığı Anketi- Avrupa Birliği (SOYA-AB) anketi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 202 öğrenciden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Gerçekleştirilen analizler sonucunda, katılımcıların cinsiyet, hanede yaşayan kişi sayısı, bir yılda okunan gazete ve haftalık okunan kitap sayısı ve eğitim görülen bölüme göre anlamlı farklılık görülmediği saptanmıştır. Katılımcıların yaşlarına göre sağlık okuryazarlığı düzeyinin alt boyutlarından biri olan sağlık hizmeti/bilgiye ulaşma boyutuna göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu ve bu farklılığın ise 18-20 ve 24-26 yaş grubundaki öğrenciler arasında bulunduğu görülmüştür. Yine gelir durumuna göre öğrencilerin sağlık okuryazarlığı genel düzeylerinin ve sağlık hizmeti/bilgiye ulaşma düzeylerinin anlamlı farklılık gösterdiği ve gelir arttıkça söz konusu skorların da yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Okuryazarlık, Sağlık Okuryazarlığı, Sağlığın Geliştirilmesi.

Determination of Health Literacy Knowledge Levels of Students

Abstract

Health literacy can be defined as the ability to access, understand and use health information and health services. This research was carried out between February-April 2018 in the Medical Documentation and Secretarial Department and First Emergency Department of a foundation university in Istanbul. The aim of this study is to determine the levels of health literacy knowledge of students in these departments. The data collection tool in the study, demographic information form prepared to reveal the personal information of students by researchers and Tanrıöver et al., in 2014 was prepared to use in the Health Literacy Survey , Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Anketi –Avrupa Birliği (SOYA-AB) questionnaire was used. The data obtained from 202 students were analyzed. As a result of the analyzes performed, it was determined that there was no significant difference between participants' gender, number of households, number of books read in a year, number of books read weekly and number of education departments. It was observed that there was a statistically significant difference according to the size of access to health service / information, which is one of the sub-dimensions of health literacy level according to the age of the participants and this difference was found among the students in the 18-20 and 24-26 age group. According to the income level, it was concluded that the general level of health literacy and the level of access to health service / information of the students were significantly different and the scores increased as the income increased.

Keywords: Health, Literacy, Health Literacy, Health Promotion.

Oral Yolla Beslenemeyen Yoğun Bakım Hastalarında Klinik Verilerimiz

Asst. Prof. MD. Ayşegül Ertınmaz Özkan

ÖZ

Genel nüfusun yaş ortalamalarındaki artışla birlikte yoğun bakıma ihtiyaç duyan hasta popülasyonu da artmaktadır. Yaşlanmaya eşlik eden ko-morbid hastalıkların neden olduğu multipl organ yetmezlikleri ve uzun süreli yoğun bakım tedavi süreci de yüksek sigorta maliyetlerini beraberinde getirmektedir. Biz bu çalışmada dahiliye yoğun bakımda tedavi gören ve oral yolla beslenemeyen hastaların demografik özellikleri, laboratuar parametreleri, yatış nedenleri, yatış gün sayısı, sigorta maliyetlerini belirlemeyi ve bu parametreler arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmayı amaçladık. Gereç ve Yöntem:Çalışmaya 63 kadın, 54 erkek hasta dahil edildi.Perkütan endoskopik gastrostomi (PEG), total parenteral nütrisyon (TPN) ve nazogastrik sonda (NG) ile beslenenler olarak 3 gruba ayrıldı.Hastaların bilgileri retrospektif olarak incelendi , elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemlerle karşılaştırıldı. Bulgular: Gruplar arasında yaş ,cinsiyet açısından istatistiksel anlamlı fark yoktu ($p>0.05$). Her üç grupta da ortalama hasta yaşı 75 ve üzeri olarak saptandı. PEG ile beslenenlerde en sık nörolojik hastalıklar (%57.1), TPN ve NG ile beslenenlerde en sık renal hastalıklar nedeniyle yatış tespit edildi (sırasıyla %32.1 ve%38.5). Yoğun bakım yatış süresi en uzun olan PEG grubu (median=24 gün) olmasına karşın, total sigorta maliyeti en fazla olan TPN ile beslenen hastalardı (median=13.500 Türk Lirası) (Tablo 1). Albumin, aspartat amino transferaz, üre, kreatinin ve hemoglobin düzeyleri bakımından gruplar arasında istatistiksel anlamlı fark vardı ($p<0.05$) (Tablo 2). Korelasyon analizinde; yaş ile hastanede yatış süresi maliyet arasında istatistiksel anlamlı bir korelasyon tespit edilmezken, hastanede yatış süresi ve maliyet arasında pozitif yönde, çok kuvvetli ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptandı ($r=0.869$, $p<0.001$) (Tablo 3, Şekil 1). Sonuç:PEG'li hastaların TPN ile beslenenlere oranla daha az maliyetli olduğu görüldü. Beklenenin aksine böyle bir sonucun ortaya çıkması; ilerleyen yaşa ve PEG ile beslenmeyi gerektirecek ko-morbid hastalıklara bağlı olarak kısa dönemde mortalite gelişmesi ve dolayısıyla da daha kısa yatış süresi ve daha az maliyet gibi görünmesi sebebiyle olabilir. Konu ile ilgili daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Popülasyon, Yoğun Bakım, Yatış Süresi, Sigorta Maliyetleri

Our Clinical Data in Intensive Care Patients Who Can't Feed by Oral

Abstract

With the increase in the average age of the general population, the population of patients needing intensive care also increases. Multiple organ failures caused by co-morbid diseases accompanied by aging and long-term intensive care treatment process bring high insurance costs. In this study, we aimed to determine the demographic characteristics, laboratory parameters, reasons of hospitalization, number of days of hospitalization, insurance costs and whether there is a relationship between these parameters. Materials and Methods: 63 female and 54 male patients were included in the study. Percutaneous endoscopic gastrostomy (PEG), total parenteral nutrition (TPN) and nasogastric tube (NG) were divided into three groups. were compared with statistical methods. Results: There was no statistically significant difference between the groups in terms of age and gender ($p> 0.05$). Mean age of the patients was 75 and over in all three groups. The most common neurological diseases (57.1%) and those fed with TPN and NG were most commonly associated with renal diseases (32.1% and 38.5%, respectively). Although PEG group (median = 24 days) was the longest period of intensive care

unit hospitalization, it was the patients who fed the TPN with the highest total insurance cost (median = 13.500 Turkish Liras) (Table 1). There was a statistically significant difference between the groups in terms of albumin, aspartate amino transferase, urea, creatinine and hemoglobin levels ($p < 0.05$) (Table 2). In the correlation analysis; While there was no statistically significant correlation between age and length of hospital stay, a very strong and statistically significant correlation was found between hospitalization time and cost ($r = 0.869$, $p < 0.001$) (Table 3, Figure 1). Conclusion: PEG patients were found to be less costly than those fed with TPN. The emergence of such a result is contrary to expectations; This may be due to the development of short-term mortality due to co-morbid diseases requiring progressive age and PEG-related feeding, and hence shorter hospitalization times and lower costs. More extensive studies are needed.

Keywords: Elderly Population, İntensive Care, Hospitalization Time, İnsurance Costs

Ortalama Trombosit Hacmi ve Platelet Düzeylerinin Helicobacter Pylori ve Gastrit İle İlişkileri

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ağın

ÖZ

Helicobacter pylori (HP), dünya üzerinde yaygın olan, sık rastlanan bir infeksiyon etkenidir. HP çoğunlukla gastrointestinal infeksiyon ile ilişkili olup gastrik malignensilerin, mukoza ilişkili lenfoma, peptik ülser ve kronik gastritin majör etyolojik sebeplerinden biridir. Bu çalışmada HP pozitifliği ve gastritin, ortalama trombosit hacmi (MPV) ile platelet arasında bir ilişkinin olup olmadığını araştırdık. Materyal ve Metod: Çalışmaya Ekim 2017 ile Ekim 2018 tarihleri arsasında Çocuk Gastroenteroloji polikliniğine dispeptik yakınmalar ile başvuran ve üst gastrointestinal sistem endoskopisi yapılan 309 olgu çalışmaya alındı. Hastaların yaş, cinsiyet, ortalama trombosit hacmi (MPV), trombosit, HP'nin varlığı ve yoğunluğu, histopatoljik olarak gastritin varlığı ve şiddeti araştırıldı. HP pozitif ile HP negatif olgularda ve gastriti olan ve gastriti olmayan olgularda MPV ve trombosit değerleri karşılaştırıldı. Sonuçlar: Çalışmaya alınan olguların 109'u (%35) erkek, 200'ü (%65) kız idi. Olguların 110'u (%36) HP(-), 119'u (%64) HP pozitif idi. HP pozitif olguların 91'i (%29) 1(+), 74'ü (%24) 2(+) ve 34'ü (%11) 3(+) idi. Olguların 67'de (%22) gastrit saptanmadı. HP pozitif olgular ile HP negatif olgular arasında MPV değeri açısından anlamlı fark saptanmadı. Platelet değerleri karşılaştırıldığında HP negatif grupta anlamlı derecede yüksek olduğu görüldü (p=0.038). Platelet tanısal değerinin (ROC curve analizi) sensitivitesi % 49 spesifitesi %65 saptandı ve bu değerler anlamlı kabul edilmedi. Gastriti olmayan (n=67) ve gastrit saptanan (n=242) olgular arasında MPV değerleri açısından anlamlı fark saptanmadı. Platelet değerleri gastrit olmayan grupta daha düşük saptandı (p=0,049) ve sensitivite % 42 spesifite % 74 saptandı. İstatistiksel olarak anlamlı kabul edilmedi. Sonuç: Dispeptik yakınmalar ile başvuran olgularda saptanan HP ile MPV ve platelet değerleri arasında herhangi bir ilişki saptanmadı. Daha önceki çalışmalarda bildirilen diğer inflamatuar ve enfeksiyöz hastalıkların aksine gastritin varlığı veya şiddeti ile MPV ve platelet değerleri arasında herhangi bir ilişki saptanmadı.

Anahtar Kelimeler: Mpv, Platelet, Helicobacter Pylori, Gastrit

Ortalama Trombosit Hacmi/trombosit Sayısı ve Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranları Yoğun Bakım Populasyonunda Mortalite Belirtecidir

Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Karagöz

ÖZ

Amaç: Yoğun bakımda takip edilen hastalarda morbidite ve mortalite yüksektir. Bu çalışmada yeni inflamatuvar belirteçler olarak önerilen ortalama trombosit hacmi/trombosit sayısı (MPR) ve eritrosit dağılım genişliği/trombosit sayısı (RPR) oranlarını yoğun bakım populasyonunda değerlendirmeyi amaçladık. Metot: Yoğun bakımda tedavi gören hastaların klinik ve laboratuvar özellikleri retrospektif olarak analiz edildi. Hastalar taburcu olan ve ölen hastalar olarak 2 gruba ayrıldı. Bulgular: Taburcu olan ve ölen hastaların MPR oranları sırasıyla 3,4 (1-10) ve 4 (1-12), idi (p=0.04). Taburcu olan hastaların RPR değeri (7 [2-20]) ölen hastaların RPR değerinden (8,5 [3-23]), istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktü (p=0.03). Yoğun bakımda kalış süresi taburcu olan ve ölen hastalarda sırasıyla 3 (1-118) gün ve 6 (1-97) gün idi (p=0.003). Hem MPR (r=0.23, p=0.003) ve hem de RPR (r=0.20, p=0.01) serum C-reaktif protein düzeyleri ile anlamlı ve pozitif korelasyon göstermekteydi.. Sonuç: Yoğun bakım hekimlerinin MPR ve RPR değerleri yüksek olan yoğun bakım hastalarına ayrıca daha fazla itina göstermeleri gerektiğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım, Ortalama Trombosit Hacmi/trombosit Sayısı Oranı, Eritrosit Dağılım Genişliği/trombosit Sayısı Oranı, Mortalite

Mean Platelet Volume to Platelet Ratio and Red Cell Distribution With to Platelet Ratio Are Predictors of Mortality in Icu Population

Abstract

Objective: Patients in intensive care units (ICU) have greater morbidity and mortality. We aimed to study mean platelet volume to platelet (MPR) and red cell distribution width to platelet (RPR) ratios, which are proposed as novel inflammatory indices, in ICU population. Methods: Medical and laboratory data of the patients treated in ICU were retrospectively analyzed. Patients were divided as deceased and survived groups. Results: The MPR of survived and deceased subjects were 3,4 (1-10) and 4 (1-12), respectively (p=0.04). The RPR of the survived patients (7 [2-20]) was significantly lower than the RPR of deceased group (8,5 [3-23]), (p=0.03). ICU stay duration of survived patients was 3 (1-118) days while of deceased subjects was 6 (1-97) days (p=0.003). Both MPR (r=0.23, p=0.003) and RPR (r=0.20, p=0.01) were significantly and positively correlated with C-reactive protein levels. Conclusion: We suggest that physicians should pay particular attention in treatment of patients in ICU with elevated MPR and RPR.

Keywords: Intensive Care, Mean Platelet Volume to Platelet Ratio, Red Cell Distribution With to Platelet Ratio, Mortality

Ortognatik Cerrahi Tedavide Multidisipliner Planlama ve Tedavi Yaklaşımları

Ph.D. Ebru Küçükkaraca

ÖZ

Özet: Ortognatik cerrahi, dentofasiyal deformitelerin düzeltilmesinde ortodontik ve cerrahi tekniklerin kombine olarak kullanılmasıdır. Dentofasiyal deformiteler genetik, konjenital veya çevresel faktörlerle ortaya çıkabilmektedir. Büyüme ve gelişim tamamlandıktan sonra dentofasiyal bozukluklar ancak ortognatik cerrahi ile düzeltilebilmektedir. Düzeltilmeyen deformiteler uyumsuz bir yüz görünümüne, düzensiz bir diş ve çene ilişkisiyle beraber fonksiyonel bozukluğa, temporomandibular eklem fonksiyon bozukluğuna ve kötü ağız hijyenine neden olmaktadır. Dentofasiyal deformitelerin tedavi planlamasının doğru bir şekilde yapılabilmesi için anomalinin ayırt edici tanısının konulması gerekmektedir. Ayrıca anomalinin hangi çeneden kaynaklandığı ve bozukluğun şiddeti belirlenmelidir. Böylece yapılacak cerrahi yöntemin tipi ve miktarı belirlenebilir. Ortognatik cerrahi hastasının cerrahiden önce ve sonra genellikle ortodontik tedaviye ihtiyacı vardır. Günümüzde dentofasiyal deformiteler multidispliner olarak yapılan ortodontik ve cerrahi tedavi yöntemleri ile başarılı bir şekilde tedavi edilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ortognatik Cerrahi, Dentofasiyal Deformiteler, Multidisipliner Tedaviler

Multidisicpliner Planning and Treatment Approaches in Ortognatic Surgical Treatment

Abstract

Abstract: Orthognatic surgery is a combination of orthodontic and surgical techniques for the correction of dentofacial deformities. Dentofacial deformities may occur with genetic, congenital or environmental factors. After growth and development is completed, dentofacial disorders can only be corrected by orthognathic surgery. Unreformed deformities result in an incompatible facial appearance, irregular tooth and jaw relationship, functional impairment, temporomandibular joint dysfunction and poor oral hygiene. In order to correctly perform the treatment planning of dentofacial deformities, a distinctive diagnosis of the anomaly should be made. In addition, which jaw is caused by the anomaly and the severity of the disorder should be determined. Thus, the type and amount of surgical method can be determined. The patient undergoing orthognathic surgery usually needs orthodontic treatment before and after surgery. Nowadays, dentofacial deformities can be successfully treated with multidisciplinary orthodontic and surgical treatment methods.

Keywords: Orthognathic Surgery, Dentofacial Deformities, Multidisciplinary Treatment

Otoimmün Romatizmal Hastalıkların Temporomandibuler Eklem ve Ağız İçi Bulgular Açısından Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Merve Benli

ÖZ

Vücudun metabolik faaliyetlerinde yaşanan değişiklikleri beraberinde getiren otoimmün romatizmal hastalıklar, genel seyirleri açısından temporomandibuler eklem ve diğer baş-boyun bölgesi yapılarında etkilenimlere sebep olmaktadırlar. Bu yapılarda meydana gelen değişiklikler, sıklıkla hastalığın erken dönem belirtileri olmakla beraber günlük klinik pratiğinde 'erken teşhis' açısından önem taşımaktadırlar. Bahsedilen etkilenimlere sebep olan romatizmal hastalıklar; Sjögren sendromu,sistemik lupus eritematozus,sistemik sklerozis,romatoid artrit,inflamatuar miyopati ve tekrarlayan polikondrit olarak adlandırılmaktadır.Temporomandibuler eklem bozuklukları, ağız mukozası lezyonları,azalmış tükürük salgısı,ağız kuruluğu,periodontal hastalıklar, ses kısıklığı,yutma güçlüğü gibi belirtiler sıklıkla romatizmal hastalıkların ilk bulguları olarak ortaya çıkmaktadırlar. Bu nedenle, diş hekimlerinin bu tür bulguların farkında olması hem tedavi prosedürü hem de hastanın yaşam kalitesinin artırılması adına rol oynamaktadır.Bu derlemede, otoimmün romatizmal hastalıkların genel özellikleri ve baş-boyun bölgesi yapılarında neden olduğu değişiklikler oluşum mekanizmalarıyla birlikte ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Romatizmal Hastalık, Otoimmün, Temporomandibuler Eklem,romatoid Artrit, Sistemik Sklerozis.

The Evaluation of Autoimmune Rheumatic Diseases According to Temporomandibular Joint and Oral Symptoms

Abstract

Autoimmune rheumatic diseases which cause changes in metabolic activities of the body cause effects on the temporomandibular joint and other head and neck structures in terms of their general course. Changes in these structures are often early signs of the disease and are important for 'early diagnosis' in daily clinical practice. The rheumatic diseases that cause these effects are called as follows; Sjögren syndrome,systemic lupus erythematozus, systemic sclerosis,rheumatoid arthritis, inflammatory myopathies,and relapsing polychondritis. Temporomandibular joint disorders, oral mucosal lesions, hyposalivation, xerostomia, periodontal diseases, dysphonia and dysphagia often appear as the first signs of rheumatic diseases. For this reason, being aware of these findings by dentists plays a role in both the treatment procedure and improving the quality of life of the patient. In this review, general characteristics of autoimmune rheumatic diseases and changes in head and neck structures are discussed together with their formation mechanisms.

Keywords: Rheumatic Diseases, Autoimmune, Temporomandibular Joint, Rheumatoid Arthritis, Systemic Sclerosis.

Over Rezervinin Değerlendirmede Neler Önemlidir?

Prof. Dr. Pervin Karlı

ÖZ

Giriş ve Amaç: Over rezervinin değerlendirilmesi infertil hastalarda tedavi planlanması açısından oldukça önemlidir. Over rezervi değerlendirmesinde serum markerlarının yanında ultrasonografik değerlendirme over rezervini göstermekte kullanılır. Bu nedenle biz over rezervinin değerlendirilmesinde nelerin önemli olduğuna vurgu yapmayı hedefledik. Sonuç: Ultrasonografi ile Antral folikül sayımı (AFC), ovaryan kan akımı dopler indeksleri, over volümü, FSH, AMH, GnRH Agonist Stimülasyon testi (GAST), Bazal E2 (estradiol) düzeyi, inhibin-b ve eksojen FSH ovaryan rezerv testi uygun şekilde kombine edildiğinde bize over rezervi ile ilgili anlamlı bilgiler verebilir. AMH tüm bu markerlar over rezervini değerlendirmek için önemli bir markerdir ve antral folikul sayımı ile kombine edildiğinde çok faydalı bilgiler verebileceğini söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Over Rezervi, Amh, Fsh, Lh

Özel Eğitim Merkezinde Çalışan Fizyoterapistler ile Tıp Merkezi veya Fizik Tedavi Dal Merkezlerinde Çalışan Fizyoterapistlerin Mesleki Tükenmişlik ve İş Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

Expert Sevgi Der - Asst. Prof. Ph.D. Berrak Yiğit - Prof. Ph.D. Nur Tunalı

ÖZ

Çalışma koşulları birbirinden farklı olan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan fizyoterapistler ile hastane, tıp merkezi veya fizik tedavi dal merkezlerinde çalışan fizyoterapistlerin mesleki tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin karşılaştırıldığı bu araştırmada; tükenmişlik ve iş doyumu puanlarının yaş, haftalık ortalama çalışma saati, aktif olarak meslekte çalışma süresi (yıl) ve çalışılan kurum ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma Kasım 2014-Haziran 2015 tarihleri arasında İstanbul Anadolu yakasındaki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, özel tıp merkezi, özel hastane veya özel fizik tedavi dal merkezlerinde görev yapan ve çalışma kapsamında ulaşılabilen; hastane grubu 50 özel eğitim grubu 50 olmak üzere toplamda 100 fizyoterapist üzerinde yürütülmüştür. Ankete katılmayı kabul eden fizyoterapistlere; mesleki tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin belirlenmesi için Maslach Tükenmişlik Ölçeği, Minnesota İş Doyum Ölçeği ve araştırmacı tarafından oluşturulan demografik bilgiler formu anketleri uygulandı. Gruplar arasında cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, yaş, çocuk sayısı ve meslekte aktif olarak çalışma süresi açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadı ($p>0,05$). Her iki grup kendi içinde iş doyumu açısından yüksek, tükenmişlik düzeyi açısından düşük seviyede bulundu. Özel eğitim grubu ile hastane grubu arasında tükenmişliğin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma puanları arasında bir fark görülmezken; kişisel başarıda düşme puanı özel eğitim grubunda (10,1±3,3) hastane grubuna (8,1±3,6) göre daha yüksek çıkmıştır ($p=0,004$). İş doyumu puanları açısından iki grup arasında fark bulunmamıştır. Sonuç olarak; çalışılan kurum ve kıdem tükenmişlik puanları ile ilişkili bulunurken haftalık ortalama çalışma saati ile tükenmişlik puanları arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Aynı zamanda iş doyumu ile çalışılan kurum, haftalık ortalama çalışma saati ve kıdem arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapist, Tükenmişlik, İş Doyumu, Maslach Tükenmişlik Ölçeği, Minnesota İş Doyum Ölçeği

Comparison of Occupational Burnout and Job Satisfaction Levels of Physiotherapists Working in Special Education Centers and Physiotherapists Working At Medical Centers or Physical Therapy Branch Centers

Abstract

In this study, it was aimed to examine the relation between burnout and job satisfaction scores and age, weekly average working hours, active working periods (years) and the working institution. The study was carried out on a total of 100 physiotherapists, consisting of 50 special education groups and 50 hospital groups working in special education and rehabilitation centers, private medical centers, private hospitals or private physiotherapy centers in the Anatolian side of Istanbul between November 2014 and June 2015. The Maslach Burnout Scale, the Minnesota Job Satisfaction Scale and the demographic information form surveys prepared by the researcher were applied to physiotherapists agreed to participate in the survey in order to determine the occupational burnout and job satisfaction levels. No statistically significant difference between the groups was found in terms of gender, marital status, education level, age, number of children and active working time in an occupation ($p> 0, 05$). Both groups were

found to be high in terms of job satisfaction and low in terms of burnout level within itself. While there was no difference between emotional exhaustion and depersonalization scores between the special education group and the hospital group, the score of individual decline was higher in the special education group (10,1 ± 3,3) than in the hospital group (8,1 ± 3,6) ($p = 0.004$). No difference was found between the two groups in terms of job satisfaction scores. As a result; although a significant relation was found between the working institution and seniority burnout scores, no significant relation was found between weekly average working hours and burnout scores. At the same time, no significant relationship was found between job satisfaction and the working institution, average weekly working hours and length of service (seniority).

Keywords: Physiotherapist, Burnout, Job Satisfaction, Maslach Burnout Scale, Minnesota Job Satisfaction Scale

Pasif Sigara İçiciliğinin Çocuk Sağlığı Üzerine Etkilerinin İdrarda Kotinin Düzeyi İle Değerlendirilmesi

Ph.D. Dilek Kahvecioğlu - Prof. Ph.D. İlknur Bostancı –
Assoc. Prof. Ph.D. Medine Ayşin Taşar - Asst. Prof. Ph.D. Nermin Dindar –
Assoc. Prof. Ph.D. Yıldız Dallar

ÖZ

Giriş: Pasif sigara maruziyeti çocuklarda pnomoni, bronşiolit, bronkopnomoni, astım, orta kulak iltihabı, diş çürükleri, büyüme gelişme geriliğine sebep olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu çalışmada pasif sigara içiciliğinin idrarda kotinin düzeyi ile objektif olarak değerlendirilmesi amaçlandı. Materyal- Metod: Çalışmaya Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Polikliniği'ne başvuran, evinde en az bir aktif içici bulunan 80 çocuk ve evinde aktif içici bulunmayan 80 kontrol olgusu alındı. Ebeveynlere çocukların ve ailelerin sosyodemografik özeliklerini, sigara kullanımı alışkanlıklarını ve bir yıl içinde geçirdiği hastalıkları sorgulayan bir anket formu uygulandı. Pasif sigara maruziyetini değerlendirmek amacıyla çocukların sabah ilk idrarları toplandı ve idrarda nikotinin ana metaboliti olan kotinin düzeyi Immulite 2000 Analyzer Nicotine Metabolite (PIL2KNM-10) (DPC, USA) cihazında solid phase competitive kemoluminesans immunoassay metodu kullanılarak ölçüldü. Pasif sigara içiciliğine tanı koymada "cut-off" değer olarak 10 ng/ml alındı. Sonuçlar: Pasif sigara maruziyeti olan grupta son bir yıl içinde geçirilen hastalık sayısı ve hışıltı sıklığı artmış olarak tespit edildi. Gebelikte sigara içen annelerin çocuklarında prematürelik ve hışıltı sıklığı anlamlı derecede artmış olarak bulundu ($p<0,05$). Pasif sigara maruziyeti olmayan grupta ortanca kotinin düzeyi 10 ng/ml bulunurken, sigara maruziyeti olan grupta ortanca kotinin düzeyi 20,8 ng/ml bulundu ($p<0,01$). Pasif sigara maruziyeti olan gruptaki hastaların %68,7'sinin, kontrol grubununsa %25'inin kotinin düzeyi eşik değer olan 10 ng/ml'nin üzerinde saptandı. Tartışma: Bu çalışmada pasif sigara maruziyetinin çocuk sağlığı üzerine etkileri incelenmiş olup evlerinde en az bir sigara içicisi bulunan çocukların idrar kotinin düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek olarak bulunmuştur. Çalışmamızda annesi gebeliğinde sigara içen çocukların hışıltı ve hastalık sıklığının arttığı gösterilmiştir. Pasif sigara maruziyetinin gebelik döneminde başlıyor olması ve çocuk sağlığı için önemli bir tehdit olması nedeniyle sigaranın zararlı etkileri konusunda toplumun okul çağı döneminden itibaren bilinçlendirilmesi ve son dönemde yapılan yasal düzenlemelerin kararlılıkla sürdürülmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Pasif Sigara Maruziyeti, Kotinin, Hışıltı

Determination of the Effect of Environmental Tobacco Smoke On Childhood Health With Urine Cotinine Measurements

Abstract

Introduction: Passive smoking is a major public health problem which causes pneumonia, bronchiolitis bronchopneumonia, asthma, middle ear infections, sudden infant death syndrome, dental caries, growth retardation, dyslipidemia, childhood cancer and cognitive function disorders in children. Many diseases in older ages can be prevented by avoiding the passive smoke exposure in childhood. The aim in this study is to evaluate the effects of passive smoking on children's health. Materials and Methods: Children admitted to Ankara Training and Research Hospital pediatric clinic, eighty of which having at least one active smokers at home and 80 control cases without any active smokers at home, were included the study.

Sociodemographic features, smoking habits and the diseases within a year were investigated. In order to assess children's exposure to passive smoking, first morning urines were collected and the urine cotinine level, which is the main metabolite of nicotine, was measured. Results: In the group with passive smoke exposure, the number of diseases exprerienced in the last year and frequency of wheezing were found to be increased. For children with mothers having smoked during pregnancy, the incidence of prematurity and wheezing increased significantly ($p < 0.05$). The median cotinine level of the control group was 10 ng / ml, while the median cotinine level of the group who has passive smoke exposure was 20,8 ng/ml, respectively ($p<0.01$). Discussion: As a result, as the passive smoke exposure begins during pregnancy and is a major threat to children's health, we have to make the society conscious about the harmful effects of smoking starting from the public school age and the recently cast legal regulations should be continued with determination.

Keywords: Environmental Tobacco Smoke, Cotinine, Wheezing

Periampuller Bölge Kanserlerine Multidisipliner Yaklaşım

Assoc. Prof. MD. Mustafa Şit - Asst. Prof. MD. Bahri Özer - Expert Songül Peltek Özer

ÖZ

Periampuller Bölge Kanserleri önemli bir sağlık sorunu olmaya devam etmektedir. Gelişmiş ülkelerde, kanser ilişkili ölümlerin beşinci sırasında yer almaktadır. Cerrahi, tek küratif tedavi yöntemidir fakat hastaların yalnızca %10-20'si cerrahi olarak rezeke edilebilir şekilde başvurmaktadır. Cerrahiye rağmen, 5 yıllık sağkalım oranları yaklaşık %20'dir ve hastaların birçoğunda, tedavilerinin 1. yılında metastaz saptanmaktadır. Tümör boyutunun 2,5 cm' den büyük olması ve diferansiyasyon derecesinin düşük olması, rezeksiyon sonrası sağkalım oranının kötü olacağını gösterir. Biz de çalışmamızda periampuller bölge kanser tanısı konulan hastalarımızın klinik sonuçlarını, ,hastaların nasıl tanı,tedavi ve takip süreçlerinin belirlendiğini araştırıdık. Toplam 30 hastada Periampuller Bölge Kanserleri tespit edildiği hastaların tanı aşamasında , genel cerrahi , radyoloji ,onkoloji ,dahiliye doktorlarından oluşan konseyde değerlendirilerek 25 hastanın cerrahi açıdan operabl olduğu tespit edildi. Hastaların tamamına whipple prosedürü uygulandığı tespit edildi . Hastaların postoperatif evreleri, morbitide ve mortalite oranları belirlendi. Yeo C.J. ve arkadaşları, 650 ardışık olguyu kapsayan The John Hopkins deneyimlerinde, yaptıkları multivariete analiz sonucunda, uzun süreli yaşam üzerine kuvvetle etkili bağımsız değişkenler olarak, duodenal adenokarsinom olması, tümör çapının < 3 cm olması, negatif sınırlı rezeksiyonlar, lenf nodu metastazının olmaması, iyi diferansiye histoloji ve reoperasyonun olmamasını ortaya koymuşlardır.Bizim çalışmamızda da cerrahi rezeksiyon yapılabilen hastaların ortalama tümör çapı 2,9 cm olarak bulundu. Periampuller bölge kanserlerinin başlangıçtan tanı aşamasına kadar geçen süre çoğu vakayı unrezektabl olarak karşımıza çıkarmaktadır. Bunun için bu hastalara multidisipliner iyi bir klinik yaklaşım çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Periampuller, Kanser ,cerrahi ,multidisipliner

Periferik Arter Hastalığı Olan Hastalarda Asemptomatik Karotis Arter Stenozunun Birlikteliği

Prof. Ph.D. Yusuf Velioğlu

ÖZ

Giriş: Hem periferik arter hastalığı (PAH) hem de karotis arter stenozu (KAS) ciddi kardiyovasküler olay riskini artıran sistemik aterosklerozun spesifik klinik durumlarıdır. Aterosklerozun her ikisinin patofizyolojisinden sorumlu olduğu bilinmesine rağmen, birliktelikleri literatürde henüz açık bir şekilde ortaya konmamıştır. Ayrıca, PAH olan hastalarda KAS için genel bir tarama yapılması konusu da tartışmalıdır. Amaç: Çalışmamızın amacı, asemptomatik KAS hastalığının PAH olan hastalarda anlamlı olarak var olup olmadığını belirlemektir. Yöntemler: Bu prospektif gözlemsel çalışma, PAH tanısı olan ancak öncesinde bir serebrovasküler olay öyküsü olmayan 100 hasta üzerinde gerçekleştirildi. KAS varlığını saptamak için tüm hastalara invaziv olmayan bir tarama testi olarak karotis renkli dupleks ultrasonografi yapıldı. Ciddi KAS, bir internal karotis arterde %70 veya daha fazla darlık olarak tanımlandı. Hipertansiyon, diabetes mellitus, dislipidemi, iskemik kalp hastalığı ve sigara içimi gibi aterosklerozun risk faktörleri de kaydedildi. Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 60.6±9.7 yıl, 74'ü erkek idi. Otuz sekiz hastada hipertansiyon, 31 hastada diabetes mellitus, 30 hastada dislipidemi, 13 hastada iskemik kalp hastalığı ve 27 hastada sigara öyküsü vardı. PAH olan 16 hastada ciddi KAS da mevcuttu. Ciddi KAS olan bu hastaların 14'ünde internal karotis arter darlığı %70 ile % 99 arasında iken, diğer 2 hastada da tamamen tıkalı internal karotis arter vardı. Dört hastada bilateral ciddi KAS izlendi. Ayrıca 12 hastada %50 ile %69 arasında bir internal karotis arter darlığı saptandı. Sonuçlar: PAH olan hastaların KAS varlığı açısından rutin olarak taranması gerektiğini düşünüyoruz. Diğer komorbiditelerin de varlığı düşünüldüğünde, bu tür hastalar kalp damar cerrahisi, kardiyoloji, nöroloji ve radyoloji bölümlerini içeren multidisipliner bir ekibin konusu olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Karotis Arter Stenozu, Periferik Arter Hastalığı.

The Co-Existence of Asymptomatic Carotid Artery Stenosis in Patients With Peripheral Artery Disease

Abstract

Introduction: Both peripheral artery disease (PAD) and carotid artery stenosis (CAS) are the specific clinical conditions of systemic atherosclerosis which signify an increased risk of serious cardiovascular event. Although atherosclerosis is known to be responsible for the pathophysiology of both of them, their co-existence has not yet been clearly revealed in the literature. Furthermore, applying a generalized screening for CAS in patients with PAD is a matter of controversy. Aim: To determine whether asymptomatic CAS is significantly existent in patients with PAD. Methods: This prospective observational study was conducted on 100 patients with a diagnosis of PAD but no prior cerebrovascular event history. All patients received carotid colored duplex ultrasonography as a non-invasive screening test to detect the co-existence of CAS. Significant CAS was defined as a stenosis of 70% or greater in an internal carotid artery. Risk factors of atherosclerosis including hypertension, diabetes mellitus, dyslipidemia, ischemic heart disease and smoking were also recorded. Results: Mean age of patients was 60.6±9.7 years, and 74 of them were male. Thirty-eight patients had hypertension, thirty-one patients had diabetes mellitus, thirty patients had dyslipidemia, thirteen patients had

ischemic heart disease and twenty-seven patients had a history of smoking. Significant CAS was co-existent in 16 patients with PAD. Of them, 14 patients had an internal carotid artery stenosis of between 70% and 99%, and remaining 2 patients had totally occluded internal carotid artery. Bilateral significant CAS was observed in 4 patients. Additionally, twelve patients were found to have an internal carotid artery stenosis of between 50% and 69%. Conclusions: We conclude that patients with PAD should be routinely screened for the existence of CAS. When considered the existence of other comorbidities as well, such patients should be the subject of a multidisciplinary team involving the disciplines of cardiovascular surgery, cardiology, neurology and radiology.

Keywords: Carotid Artery Stenosis, Peripheral Artery Disease.

Plantago SPP. ile İlişkili Şiddetli İrritan Kontakt Reaksiyon: Bitkisel Tedaviler Ne Kadar Masum '

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk Elmas – Uzm. Mahmut Sami Metin

ÖZ

Kronik hastalıklar, geçmişten bugüne kanıta dayalı tıbbın yanı sıra geleneksel tıp gibi alternatif tedavi yöntemi arayışlarına konu olmuştur. Özellikle son yıllarda geleneksel tedavi yöntemlerinin çeşitli medya araçları yoluyla popüler hale gelmesi ile bu tür tedavilerin etkinlik ve güvenirlilikleri ciddi şekilde tartışılmaktadır. Bununla beraber, geleneksel ve tamamlayıcı tıbbi uygulamaların, tıp doktoru gözetiminde uygulanabilmesi adına çeşiti adımlar atılmaya devam etmektedir. Geleneksel olarak kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan bitkilerin dermatolojik yan etkiler ile ilgili az sayıda çalışmalar mevcuttur. Burada sunacağımız olgumuz, kronik osteoartroz nedeniyle kullanılan tedavilere cevap alamayan ve diz ağrısı gidermek amacıyla yöresel olarak "bağa otu" adı ile bilinen bitkiyi diz ve diz çevresine oklüzyon yoluyla uygulaması sonucu şiddetli irritan kontakt reaksiyon gelişen 62 yaşında kadın hastaydı. Hastanın başvuru yakınması, bitkiyi bağlayarak uygulama sonrası açıldıktan birkaç saat sonrasında başlayan ve giderek şiddetlenen kızarıklık, içi su dolu kabarıklıklar ve yanmaydı. Hastadan dizine bağladığı bitkiyi getirmesi istendi ve yapılan incelemede söz konusu bitki Plantago spp olarak tiplendirildi. Hastaya Plantago spp. ile ilişkili irritan kontakt dermatit tanısı konuldu. Bu bildiride, olgumuz geleneksel bitkisel tedavilerin potansiyel yan etkileri temelinde tartışılacak ve bitkisel tedavilerin kullanımında alanında uzman hekim gözetiminin önemine dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel Tedavi, Dermatit, Geleneksel Tıp, Plantago

Plantar Fasiitte Yüksek Yoğunluklu Lazer, Ultrason ve Kinezyolojik Bantlama Tedavilerinin Etkinliklerinin Karşılaştırılması

Researcher Emine Akalın Kurt - Prof. MD. Şirzat Çoğalgil - Asst. Prof. MD. Elif Yakşi - Asst. Prof. MD. Mustafa Fatih Yaşar

ÖZ

Plantar fasiit, plantar fasyanın kalkaneusa yapışma yerinde tekrarlayan travmalar sonucu oluşan ağrılı ve yaygın bir durumdur. Tedavisinde çok sayıda yöntem önerilmektedir. Çalışmamızda plantar fasiit tanılı hastalarda yüksek yoğunluklu lazer, ultrason ve kinezyolojik bantlama tedavilerinin ağrı, fonksiyon, yaşam kalitesi ve plantar basınç dağılımına etkilerini değerlendirerek üç farklı tedavi yönteminin birbirlerine olan üstünlüklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya plantar fasiit tanısı konulan 18-65 yaş arası 60 hasta (53 kadın, 7 erkek) dahil edildi. Hastalar randomize olarak üç gruba ayrıldı. Birinci gruba yüksek yoğunluklu lazer tedavisi haftada 5 kez toplam 10 seans, ikinci gruba ultrason tedavisi haftada 5 kez toplam 10 seans, üçüncü gruba kinezyolojik bantlama beş gün ara ile toplam 3 kez uygulandı. Her üç gruba da plantar fasya ve gastroknemius/soleus kasları germe ve ayak intrinsik kaslara güçlendirmeden oluşan egzersiz programı verildi. Ağrı şiddeti ve fonksiyonel durum Vizüel Analog Skala ve Ayak Fonksiyon İndeksi ile; yaşam kalitesi Kısa Form 36 ile tedavi öncesi, tedavi sonrası ve tedavi sonrası 6. haftada değerlendirildi. Plantar basınç dağılımı pedobarografi cihazı ile tedavi öncesi ve tedavi sonrası 6. haftada ölçüldü. İstatistiksel analiz 0,05 anlamlılık düzeyinde uygulandı. Hastaların yaş ortalaması 53,77±8,18 yıl idi. Vizüel Analog Skala, Ayak Fonksiyon İndeksi skorlarında tedavi sonrası ve tedavi sonrası 6. hafta kontrolünde her üç grupta da istatistiksel olarak anlamlı azalma saptanırken, 3 grup arasında belirgin bir fark gözlenmedi. Yaşam kalitesi değerlendirme ölçeğinde yüksek yoğunluklu lazer ve kinezyolojik bantlama grubunda istatistiksel olarak anlamlı artış saptanırken, ultrason grubunda anlamlı fark saptanmadı, gruplar arası karşılaştırmada yaşam kalitesi değerlendirme ölçeğinin bazı parametreleri üzerine lazer ile ultrason grubu ve lazer ile kinezyolojik bantlama grubu arasında lazer grubunun, ultrason ile kinezyolojik bantlama grubu arasında kinezyolojik bantlama grubunun daha etkili olduğu saptandı. Plantar basınç ölçümlerinde lazer tedavisi ile topuk medialinde, kinezyolojik bantlama tedavisi ile 1 ve 2. metatarsta maksimum basıncın azaldığı, ultrason tedavisinin ise plantar basınç dağılımını etkilemediği gözlendi.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Yoğunluklu Lazer, Ultrason, Plantar Fasiit, Ağrı, Plantar Basınç

The Comparison of the Effects of High Intensity Laser, Ultrasound and Kinesiotaping Therapy Methods in the Treatment of Plantar Fasciitis

Abstract

Plantar fasciitis is a common and painful condition that occurs as a result of repetitive trauma at the plantar fascia insertio. Numerous interventions have been described for the treatment. In this study, we aimed to evaluate the effect of high intensity laser, ultasound and kinesiotaping therapy methods on foot pain, function, quality of life and plantar pressure distribution in patients with plantar fasciitis. Sixty patients (53 female, 7 male) with plantar fasciitis between 18-65 years of age were included in the study. The patients were randomly divided into three groups. The first group received high intensity laser therapy (5 times a week, a total of 10 sessions), the second group received ultrasound therapy (5 times a week, a total of 10 sessions) and kinesiotaping was applied to the third group (a total of 3 times with an interval of 5 days).

An exercise program which consisted of plantar fascia and gastrocnemius/soleus muscles stretching and foot intrinsic muscles strengthening were given to the each groups. Foot pain and functional status was evaluated by the Visual Analogue Scale and Foot Function Index, quality of life was evaluated by the short form 36 at baseline, immediately and six weeks after treatment. Plantar pressure distribution was measured by pedobarography at baseline and six weeks after treatment. Statistical tests were conducted at the 0.05 significance level. The mean age of the patients was 53,77±8,18 years. Immediately and six weeks after treatment, Visual Analogue Scale and Foot Function Index showed a statistically significant reduction in all three groups, on the other hand there were no statistically significant difference between 3 therapy groups. Quality of life assesment scale was improved statistically significant level in the high intensity laser and kinesiotaping groups, but no significant difference was determined in the ultrasound group. Between laser and ultrasound groups and between laser and kinesiotaping groups, laser group was more effective, between ultrasound and kinesiotaping groups, kinesiotaping group was more effective on the some parameters of quality of life assesment scale. Plantar pressure measurement showed that maximum pressure on the medial heel was decreased with laser therapy and maximum pressure on the first and second metatarses were decreased with kinesiotaping therapy, while the ultrasound therapy did not affect the plantar pressure distribution.

Keywords: High İntensity Laser, Ultrasound, Plantar Fasciitis, Pain, Plantar Pressure

Plesanta Perkreata'ya Sekonder Ürolojik Komplikasyonlar ve Yönetimi: Olgu Sunumu

Dr. Öğr. Üyesi Eyyup Sabri Pelit - Prof. Dr. Halil Çitçi

ÖZ

Giriş: Koryonik villuslar myometriuma tutunup tam invaze edememişse plasenta akreta vera (%80), kısmen invaze etmişse plasenta inkreta (%15), tam invaze etmiş ve serozaya yayılmış ise plasenta perkreta (%5) olarak tanımlanmaktadır. Bu hastalarda histerektomi ve hemaostaz esnasında mesane ve üreter yaralanması meydana gelebilmektedir. Olgu: 28 yaşında, gravida 2, paritesi 2 (sezaryen) ve 36 haftalık gebeliği olan hasta plasenta perkreata ve intraabdominal serbest mayi olması nedeni ile kadındoğum kliniği tarafından acil sezaryen alınan hastanın eksplorasyonun da plasentanın serozaya kadar ilerlediği ve mesaneyi invaze ettiği izlenmiş. Bebek doğurtulduktan sonra masif kanama nedeni ile histerektomi yapılan hastanın hemostaz kontrolü yapıldıktan sonra mesane kubbe ve arka duvarda 2 adet yaklaşık 3 cm'lik perfore alan izlendi 3/0 vicyrl ile çift kat onarım yapılıp sızdırmazlık kontrolü yapıldı. Perop 10 ünite ES, 3Ü TDP transfüzyonu yapılan hasta postop yoğun bakım ünitesine alındı. Takiplerinde batın drenden günlük yaklaşık 700-1000 cc sero-hemaorajik vasıfta drenaj olması üzerine gelen mayiden gönderilen kreatinin (17 mg/dl) olarak geldi ve idrar ekstravazasyonu olarak değerlendirildi. Üriner sistem ultrasonografisinde sol grade 1-2 hidronefrozu olan hastanın sol üreter yaralanması olabileceği düşünülerek intravenöz pyelografi (IVP) çekilip altuçta idrar ekstravazasyonu gözlemlendi (Resim 1). Nefrostomi takılıp antegrad pyelografi ile tanı doğrulandı(Resim 1). Batın dreninden gelen olmayan hastanın 7. günde nefrostomisinden 2 kez aralıklı olarak masif kanaması olması üzerine renal angioembolizasyon yapılıp altpol nefrostomi traktında oluşan psödoenevrizma girişimsel radyoloji tarafından embolize edildi. Altpolden çıkan nefrostomi başka traktan (orta pol) takıldı. Takiplerinde drenajı kesilen hasta dreni çekildi postop 3. hafta sondası çekildi. Nefrostomisi yerinde olan hasta postop 3. ayda üreteroneosistostomi planlanarak taburcu edildi. Sonuç: Komşu organları etkileyebilen plasenta perkreta hayatı tehdit eden bir durumdur. Mesane ve üreter yaralanması durumunda, üroloji, girişimsel radyoloji ve kadın doğumdan oluşan cerrahi ekibinden oluşan multidisipliner bir yaklaşım başarılı bir yönetimin anahtarıdır.

Anahtar Kelimeler: Plesanta Perkreata, Mesane, Üreter

Prenatal Anne-Bebek Bağlanmasının Prenatal Depresyonla İlişkisi

Lec. Esra Özer - Assoc. Prof. Ph.D. Elif Gürsoy

ÖZ

Çalışma, prenatal anne-bebek bağlanmasının prenatal depresyon ile ilişkisinin belirlemek amacıyla bir devlet hastanesinin kadın doğum polikliniklerinde yapılmıştır. Veriler Ocak 2013-Mart 2014 tarihleri arasında araştırmaya katılma kriterlerini taşıyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 265 gebeden yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında 'Prenatal Dönem Bireysel Bilgi Toplama Formu', 'Doğum Öncesi Bağlanma Envanteri' ve 'Beck Depresyon Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmada sürekli verilerin dağılımı ortalama-standart sapma, kategorik veriler ise yüzde (%) olarak verilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde ShapiroWilk's, Kruskal-Wallis H testi, korelasyon, Pearson Ki-Kare ve Pearson Kesin (Exact) Ki-Kare analizleri kullanılmıştır. Analizlerin uygulanmasında IBM SPSS Statistics 15.0 programından yararlanılmıştır. İstatistiksel önemlilik için $p<0.05$ değeri kriter olarak kabul edilmiştir. Çalışmada, gebelerin sosyo-demografik ve obstetrik özelliklerine göre doğum öncesi bağlanma ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde; gebelerin gelir durumu algılamaları, tanısı konmuş psikiyatrik hastalık ve bebeğin istenme durumu ile doğum öncesi bağlanma ölçeğinden alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Yine gebelerin sosyo- demografik ve obstetrik özelliklerine ile beck depresyon ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde; gelir durumu algısı ($P<0,001$), bebeğin istenme durumu ile doğum öncesi bağlanma ölçeğinden alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ayrıca, prenetal depresyon ile doğum öncesi anne bebek bağlanması arasında ters yönlü düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=-0,208$; $p<0,001$).

Anahtar Kelimeler: Prenatal Bağlanma, Prenatal Depresyon, Gebelik

Relationship Between Prenatal Mother-Infant Bonding and Prenatal Depression

Abstract

The study was conducted in gynaecology and obstetrics policlinic of a state hospital in order for determining the relationship of prenatal mother-infant bonding with prenatal depression. Data was collected during January 2013-March 2014 through face-to-face interviews conducted with 265 pregnant women that were eligible to take part in the study and that voluntarily accepted participate in the research. "Data Collection Form for Individuals in Prenatal Stage", "Prenatal Bonding Inventory", and "Beck Depression Scale" were utilized for data collection. Distribution of continuous data was given in means and standard deviations whereas categorical data was provided in percentages (%). Analyses of collected data were conducted by using Shapiro-Wilk's, Kruskal-Wallis H test, Correlation, Pearson's Chi-Square and Pearson's Exact Chi-Square analyses. IBM SPSS Statistics 15.0 package program was used for running the mentioned analyses. Statistical significance criteria were set at $p < 0.05$ value. Examining the average points of pregnant women taken from prenatal bonding scale with respect to their sociodemographic and obstetric characteristics; it was observed that there existed a significant relationship between the income status perception, diagnosed psychiatric disorders and willingness for pregnancy, and the points taken from prenatal bonding scale ($p < 0.05$). Moreover, significant relationship between the perception of income status ($p<0.001$), willingness for pregnancy as obtained from the average points taken from Beck depression scale; and the points taken from prenatal bonding scale was identified ($p<0.05$) Likewise, an

inverse and weak relationship was determined between prenatal depression and prenatal mother-infant bonding (r= -0.208; p<0.001).

Keywords: Prenatal Bonding, Prenatal Depression, Pregnancy

Primer Huzursuz Bacak Sendromunda Depresyon, Anksiyete Düzeyi ve Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Researcher Şehnaz Başaran

ÖZ

Amaç: Nöroloji polikliniğine başvuran ve primer huzursuz bacak sendromu (HBS) tanısı alan hastalarda depresyon, anksiyete ve yaşam kalitesi düzeyinin incelenmesi. Gereç ve Yöntem: Uluslararası HBS çalışma grubu tarafından revize edilen kriterlere göre primer HBS tanısı alan toplam 86 hasta ve 90 yaş ve cinsiyet uyumlu sağlıklı kontrol dahil edildi. Tüm bireylerdeki depresyon düzeyi Beck Depresyon Testi (BDI), anksiyete düzeyi Hamilton Anksiyete Ölçeği (HAM-A), yaşam kalitesi ölçütleri kısa form-36 (SF-36) testi ile değerlendirildi. Hasta grubunda, depresyon, anksiyete ve yaşam kalitesi test skorları ile hastalık başlangıç yaşı, hastalık süresi ve hastalık şiddet skoru (IRLS) karşılaştırıldı. Bulgular: Primer HBS'de ortalama yaş 47.84± 12.64 kontrol grubunda ise 40.48± 11.74 olarak saptandı. Hasta grubundaki BDI ve HAM-A skorlarının yüksek, SF-36 test kategorilerinin ise kontrol grubundan anlamlı düzeyde düşük olduğu tespit edildi. Hastaların IRLS skoru ile BDI, HAM -A psişik ve HAM-A total değerlerinin pozitif, SF-36 mental ve fiziksel kategorilerinin ise negatif korelasyona sahip olduğu saptandı. Sonuç: Çalışmamızda primer HBS'de depresyon, anksiyete düzeyleri ve yaşam kalitesindeki bozulma IRLS skoru ile ilişkili bulunmuştur. Bu nedenle primer HBS'de yaşam kalitesini ve duygudurumu bozan faktörlerin araştırılması prognoza olumlu katkı sağlayabilir

Anahtar Kelimeler: Huzursuz Bacak Sendromu, Depresyon, Yaşam Kalitesi

Evaluation of Depression, Anxiety Levels and Health-Related Quality of Life in Patients With Primary Restless Legs Syndrome

Abstract

Purpose: To investigate the depression, anxiety levels and health-related quality of life in patients with primary Restless legs syndrome (pRLS). Method: A total of 86 patients with pRLS classified according to the revised essential criteria of RLS study group and 90 age and sex-matched healthy controls enrolled. Depression, anxiety levels and quality of life of all participants were evaluated by Beck Depression Inventory (BDI), Hamilton Anxiety Inventory (HAM-A) and Short Form- 36 (SF-36) test, respectively. In the patient group, all test scores were compared between the age of disease onset, disease duration and disease severity score (IRLS). Results: In our study, the mean age of patients with pRLS and controls were 47.84± 12.64 years and 40.48± 11.74 years. The mean scores of BDI, HAM-A scores were higher and SF-36 were found to be significantly lower in the patient group. BDI, HAM-A psychic, HAM-A Total was positive, physical and mental categories of SF-36 were negatively correlated with IRLS in pRLS. Conclusion: In our study, depression, anxiety levels and quality of life in primary RLS were correlated with IRLS score. Therefore, investigating the factors affecting the quality of life and mood in primary RLS may contribute positively to prognosis.

Keywords: Restless Legs Synrome, Depression, Quality of Life

Primer Ovaryan Leimyosarkom

Expert Gökmen Sukgen - Expert Adem Altunkol

ÖZ

Ovaryan leimyosarkom çok nadir genital tümörlerdir. Overin primer leimyosarkomları aşırı nadirdir ve ovarian sarkomların %1 den azını oluşturur. Bu tümörlerin orjini tam olarak bilinmemekte ve genellikle postmenapozal periyotta görülmektedir. Genellikle ileri evrelerde tanı konur ve oldukça agresif seyir gösterirler. Hastaların ortalama yaşam süresi birçok vakada 1-2 yılla sınırlıdır. 59 yaşında kadın hasta kliniğimize abdominal bölgede kısa sürede gelişen şişlik ve ciddi ağrı ile başvurdu. Kronik hastalık ve ilaç öyküsü yoktu. Fiziksel muayenede abdominal bölgede aşırı şişlik ve ileri derecede distansiyon vardı. Palpasyonla ağrılıydı ve batında asit yoktu. Radyolojik görüntülemelerde uterus ve sağ overin normal olduğu ve sol overde abdomenin üst kadranına uzanan ve pelvisi dolsuran solid kitle olduğu gözlendi.Total histerektomi, bilateral salpingo-ooferektomi, omentektomi,appendektomi,bilateral pelvik ve paraaortik lenf nodu diseksiyonu ve peritoneal yıkama yapıldı. FIGO sınıflamasına göre evre IA olarak değerlendirildi. Hasta cerrahiden sonra 1. ve 6. ayda değerlendirildi. Metastaik şüpheyi doğuran lezyon gözlenmedi. Hasta rutin takip programına alındı. Kısa takip süresinde hasta sağlıklıdır. Ovaryan leimyosarkomlar kötü prognozlu, kısa yaşam süresi, tedavisi ve tanısı ile ilgili birçok soru işaretleri olan oldukça nadir tümörlerdir. Tedavisinin geliştirilmesi ve hastalığı açıklamak için uzun dönemli iyi dökümante edilmiş vakalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Ovaryan Neoplazm, Sarkom, Leimyosarkom

Primary Leimyosarcoma of the Ovary

Abstract

Ovarian leiomyosarcoma (LMS) is extremely rare among genital tumors. Primary leiomyosarcomas of the ovary are exceptionally rare comprising less than 1% of ovarian sarcomas. These tumors, whose origins are not fully known and which are usually seen in postmenopausal period, have quite aggressive clinical behavior and generally are diagnosed in advanced stages. Patients' survival time is limited with 1 to 2 years in many cases. The 59-year-old patient applied to our hospital with swelling and severe pain in the abdominal area which developed in a short time. There was no chronic illness or drug story. Physical examination indicated that the abdomen was extremely stretched; and advanced stage distension was identified; palpation was painful, and no acid was observed.Radiological examination indicated that uterus was normal, a heterogeneous solid tumor mass was identified in the right and left ovary, filling the pelvis area of the uterus and extending to the upper quadrant of abdomen.Total hysterectomy (TAH), bilateral salpingo-oophorectomy (BSO), omentectomy, appendectomy, bilateral pelvic and paraaortic lymph node dissection (BPPLND), and peritoneal washing were performed. Stage was evaluated as I A a ccording t o F IGO. The patient was evaluated in the 1st and the 6th month after surgery. No lesions indicating metastatic suspicion were observed; therefore, the patient was monitored in routine clinical follow-up. The patient is healthy in short time follow up. Ovarian leimyosarcomas are extremely rare tumors which have bad prognosis, low survival rates, and a lot of question marks in its diagnosis and treatment. A long-term collection of well-documented cases is needed to clarify the disease and to develop treatment options.

Keywords: Ovaryan Neoplasm, Sarkom, Leimyosarkom

Protez Kaide Materyallerine Farklı Formlarda Zirkonyum Oksit Nanopartikül İlavesinin Renk Stabilitesi Üzerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Zeynep Şahin - Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Seda Ataol - Prof. Ph.D. Gülfem Ergün

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, protez kaide materyallerine farklı formlarda (kübik ve tetragonal) zirkonyum oksit nanopartikül (nano-ZrO2) ilavesinin termosiklus sonrası renk stabilitesi üzerine etkisini değerlendirmektir. Gereç ve Yöntem: İki farklı formdaki nano-ZrO2, silan bağlama ajanı ile modifiye edildikten sonra ağırlıkça %1 oranında PMMA tozuna ilave edildi. Nano-ZrO2'nin silan bağlama ajanı ile kimyasal bağlanması FT-IR analizi ile değerlendirildi. Kimyasal olarak polimerize olan iki farklı marka (Meliodent, Paladent) akrilik kaide materyali test edildi. Test örnekleri ilave edilen nano-ZrO2 formuna göre üç gruba ayrıldı (%1 kübik nano- ZrO2, %1 tetragonal nano- ZrO2 ve nano-ZrO2 ilave edilmemiş). Her bir test materyalinden 40 adet disk şeklinde örnek (10 mm çap ve 2 mm kalınlık) hazırlandı. Test örneklerinin yarısı kontrol grubu olarak distile suda bekletildi. Örneklerin diğer yarısına, 5000 döngü için 30 saniyelik dalma süresi ile 5 °C ve 55 °C arasında termal siklus uygulandı. Örneklerin rengi CIE L *a*b* renk sistemi kullanılarak bir spektrofotometre ile ölçüldü. Tüm örneklerin renk ölçümleri termal döngü ve distile suda bekletme öncesinde ve sonrasında gerçekleştirildi. Renk farklılıkları ΔE olarak hesaplandı. Bulgular: Kübik ve tetragonal nano-ZrO2 ilave edilmiş Meliodent test gruplarında, distile suda bekletilen test örnekleri termal döngü uygulanmış test örnekleri ile karşılaştırıldığında, renk değişimi daha yüksek bulundu ($p < 0,05$). Ancak, diğer test gruplarında distile su ve termal döngü arasında istatistiksel olarak anlamlı bir renk farkı yoktu ($p > 0,05$). Sonuç: Bu çalışmanın sonunda, kübik ve tetragonal ilave edilmiş her iki test grubu da klinik olarak kabul edilemez renk değişimi göstermiştir ($\Delta E > 3.7$).

Anahtar Kelimeler: Renk Stabilitesi, Zirkonyum Oksit Nanopartiküller, Akrilik Rezin, Termal Siklus

The Effects of Adding Various Forms of Zirconium Oxide Nanoparticles to Denture Base Materials On Color Stability

Abstract

Objective: The aim of this study is to evaluate the effects of adding various forms (cubic and tetragonal) of zirconium oxide nanoparticle (nano-ZrO2) to denture base materials on color stability after thermocycling. Materials-Methods: After two different forms of nano-ZrO2 were modified with silane coupling agent, they were added to PMMA powder by 1 % in weight. The chemical bonding of nano-ZrO2 with silane coupling agent was evaluated by Fourier Transform Infrared Spectroscopy (FT-IR) analysis. Two different brands (Meliodent, Paladent) of chemically polymerized acrylic resins were tested. The test specimens were divided into three groups (n=10) according to the form of nano-ZrO2 (1% cubic nano-ZrO2, 1% tetragonal nano-ZrO2 and without nano-ZrO2). 40 disc-shaped specimens (10 mm in diameter and 2 mm in thickness) were prepared from each test material. Half of the test specimens were stored in distilled water as control group. The other half of them were thermal cycled between 5°C and 55°C with 30-s dwell times for 5,000 cycles. The color of specimens was measured with a spectrophotometer using the CIE L*a*b* system. The color measurements of all specimens were conducted before and after thermal cycling and distilled water. Color differences were

calculated as ΔE. Results: In Meliodent test groups, which are cubic and tetragonal nano-ZrO2 added, the color change of test specimens stored in distilled water was found to be higher when compared to the thermal cycle of test samples ($p<0,05$). However, there was no statistically significant color difference between distilled water and thermal cycle in other test groups ($p>0,05$) Conclusion: At the end of this study, both cubic and tetragonal nanoparticles added test groups displayed clinically unacceptable color change ($\Delta E> 3.7$).

Keywords: Color Stability, Zirconium Oxide Nanoparticles, Acrylic Resins, Thermal Cycling

Punikalajinin Erkek Yeni Zellanda Tavşanlardaki Bazı Kan ve Antioksidan–Oksidan Parametreler Üzerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Yıldız Gülay - Prof. Ph.D. Mehmet Şükrü Gülay

ÖZ

TUBİTAK tarafaından desteklenen projenin bir parçası olan çalışmamızda erkek Yeni Zellanda tavşanlarında, güçlü antioksidan özellikleri ile bilinen punikalajin'in (PUN), bazı dokulardaki oksidan-antioksidan enzimler ve bazı biyokimyasal parametreler üzerine olası etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır (proje no: 116O027). Toplam 24 erkek tavşan 2 hafta süresince laboratuvar koşullarına alıştırıldı. Daha sonra, her grupta 6 tavşan olacak şekilde rastgele 4 gruba ayrılan tavşanlarda deneysel çalışmalara başlandı. Gruplara sırasıyla 0, 1, 2, ve 10 mg/kg/gün dozunda PUN su içerisinde eritilerek 9 hafta boyunca oral gavaj yoluyla verildi. Uyulamalar süresince tavşanlar haftada bir kez tartılarak tedavi dozları vücut ağırlıklarında oluşabilecek değişikliklere göre ayarlandı. Çalışmanın son gününde 12 saat aç bırakılan tavşanların kulak arterlerinden kan toplanarak biyokimyasal parametrelerin analizi için kullanıldı. Daha sonra ötenazi yapılan tavşanların karaciğer dokuları PBS ile yıkandıktan sonra oksidan-antioksidan parametreler ölçülesiye kadar -80ºC'de bekletildi. İstatistiksel analiz için PROC GLM prosedürü kullanıldı. Gruplararası farklılıklar için ise Dunnet testi kullanıldı. Analizler neticesinde plazmada ölçülen elektrolitler (Na, K, Mg, Ca, P,) ile bilirubin, albümin ve toplam plazma protein seviyelerinde gruplar arasında herhangi bir istatistiki farka rastlanmadı (P>0,1). Benzer bir şekilde gruplar arasındaki serum kolesterol, LDL, HDL, Amilaz, Lipaz, CRP, GGT ve karaciğer glutatyon peroksidaz değerleri de önemsiz bulundu (P>0,1). Fakat, 2, ve 10 mg/kg/gün dozlarında uygulanan PUN'un kontrol grubuna göre karaciğer malonil dialdehit seviyelerini düşürürken, süperoksit dismütaz seviyelerini anlamlı olarak yükselttiği gözlendi (P<0,05). Elde edilen değerler PUN'nun erkek tavşanlarda oksidatif strese yol açan durumlarda koruyucu bir etkiye sahip olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan Enzimler, Plazma Elektrolitleri

The Effect of Punikalagin on Some Blood and Antioxidant-Oxidant Parameters in Male New Zealand Rabbits

Abstract

As a part of the project supported by TUBITAK, the current study was aimed to investigate the possible effects of punicalagin (PUN) on some oxidant-antioxidant enzymes and biochemical parameters in male New Zealand rabbits (project no: 116O027). A total of 24 male rabbits were acclimated to the laboratory conditions for 2 weeks. Then, rabbits were randomly divided into 4 groups of 6 rabbits in each group. The PUN (dissolved in water) was given by oral gavage for 9 weeks to the 4 treatment groups at 0, 1, 2, and 10 mg/kg/day doses, respectively. During the experiment, rabbits were weighed once a week and treatment doses were adjusted according to changes in body weights. On the last day of the study, blood was collected from the ear arteries of rabbits that were fasted for 12 hours and these samples were used for the analysis of biochemical parameters. Then, the liver tissues of euthanized rabbits were washed with PBS and were kept at -80ºC until the analyses of oxidant-antioxidant parameters. PROC GLM procedure was used for statistical analysis. Dunnet test was used for intergroup differences. As a result of the analyzes, among the treatment groups, no statistical difference was found on the blood electrolytes (Na, K, Mg, Ca, P,), bilirubin, albumin and total

plasma protein levels measured in plasma (P> 0,1). Similarly, serum cholesterol, LDL, HDL, Amylase, Lipase, CRP, GGT and liver glutathione peroxidase values were not significantly altered due to PUN treatments (P> 0.1). However, PUN administered at doses of 2 and 10 mg/kg/day decreased liver malonyl dialdehyde levels and increased the levels of superoxide dismutase compared to the control group (P<0.05). The values obtained from the current study suggest that PUN may have a possible protective effect against the oxidative stress in male rabbits.

Keywords: Antioxidant Enzymes, Plasma Electrolytes

Regresyon Analizinde Kategorik Değişkenler İçin Kodlama Tipleri

Prof. Dr. Sıddık Keskin

ÖZ

Bu çalışmada, bilimsel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan regresyon analizinde, kategorik değişkenlerin çoklu regresyon analizi modeline dahil edilme olanaklarına değinilerek, açıklayıcı değişkenlerin kategorik olması durumunda kullanılan farklı kodlama tiplerinin tanıtılması amaçlanmıştır. Standart regresyon analizinde cevap değişkeni ve açıklayıcı değişkenlerin sürekli olması ön koşulu bulunmaktadır. Ancak uygulamalarda, birçok durumda açıklayıcı değişken olarak modele kategorik değişkenlerin de dahil edilmesi gerekmektedir. Çoklu regresyon modeli için açıklayıcı değişkenlerin tümünün kategorik veya sürekli olduğu durumlar için farklı regresyon modelleri geliştirilmiştir. Ancak, kategorik değişkenlerin sürekli değişkenle birlikte çoklu regresyon modeline dahil edilebilirliği konusundaki yöntemler, oldukça sınırlıdır ve de yaygın değildir. Kategorik değişkenler, sayısal değer olarak bir anlam ifade etmediğinden, bunların doğrudan doğruya modele dahil edilmesi anlamsızdır. Ancak bu değişkenler, sürekli değişkenlerin kullanımından farklı olarak, analiz öncesi herhangi bir transformasyon yapmadan, yada sonuçların yorumlanması için ilave zaman harcamadan modele dahil edilebilir. Çalışmada yaygın kodlama tipleri olarak; Kukla kodlama, Etki kodlama, Sapma kodlama, İleri dönük fark kodlama ve Geriye dönük fark kodlama tipleri incelenmiştir. Yapılan uygulamada, farklı kodlama tiplerinin kullanılması sonucunda, elde edilen regresyon katsayılarının farklılık gösterdiğine değinilmiştir. Sonuç olarak, araştırıcının regresyon analizi sonucu elde edeceği regresyon katsayılarını yorumlamadaki tercihine göre kullanılacak kodlama tiplerinin değişeceği ve bu nedenle de uygun kodlama tipinin seçiminin oldukça önemli olduğu vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kategorik Değişken, Kodlama, Kukla Değişken, Doğum Ağırlığı

Research Advances On New Hybrid Compounds Which Are Capable of Being Used As Multi-Target-Directed Ligands in the Treatment of Alzheimer's Disease

Researcher Efe Doğukan Dincel - Asst. Prof. Ph.D. Abdulilah Ece –

Ph.D. Cand. Ebru Didem Coşar - Prof. Ph.D. Nuray Ulusoy Güzeldemirci

Abstract

Alzheimer's Disease (AD) is an age-related and progressive neurodegenerative disorder of central nervous system (CNS) affecting more than 35 million people worldwide. This number is expected to sharply increase beyond 107 million by the year 2050. At the present time, this disease is the most common type of advancing brain neurodegeneration and the main cause of dementia. Alzheimer's Disease (AD), characterized by memory loss and other cognitive impairments, is currently one of the most difficult and complicated diseases to treat because of its complicated and multifaceted etiology. Despite intensive studies, the pathophysiology and ethiology of Alzheimer's disease have not been fully elucidated yet. In the past years, multiple pathogenesis hypotheses of the Alzheimer's disease have been proposed, such as cholinergic hypothesis, amyloid cascade hypothesis, oxidative stress hypothesis, tau protein hypothesis and inflammation hypothesis. Among them, the cholinergic hypothesis was a widely accepted theory, which suggest that low level of ACh in spesific parts of the brain is the major reason results in learning and memory dysfunctions. Because of the AD is a complex neurodegenerative disorders resulting from multiple factors, molecules that modulate the activity of a single protein target might not be able to significantly changes the progression of the disease. In recent years, a multi-target-directed-ligand (MTDL) strategy has been developed to overcome this multifaceted disease. Based on the MTDL drug design strategy, scientists combined the pharmacophore groups of the drugs which are affecting different protein targets to a single molecular entity to obtain new multiple effected compounds. The multi-target-directed ligand (MTDL) strategy is expected to provides preeminent effects for the treatment of AD, instead of the classic one-drug-one-target strategy. We conducted a study about examining all the molecules formed by multi-target-directed-ligand technology between 1970 and 2018. We investigated, with which level and in which step our molecule show biological activity against Alzheimer's Disease. We evaluated the therapeutic activity of the molecules in detail. On the other hand, computer drug design tools potentially minimize time and cost in drug disdovery processes. Hence, we also carried out in silico simulations using Schrödinger software to determine binding modes of the compounds with the AChE target and also to calculate potential drug likeness and other properties that are related to absorption, distribution, metabolism, excretion, toxicity (ADMET) of those compounds. The overall results obtained from molecular modelling studies and the pharmacological responses of the molecules synthesized by multi-target-directed ligand technique can provide insight for the synthesis of the more efficient AChE inhibitors which might also have higher selectivity. In addition, the present study also provides scientists a wide data resource related to the treatment of Alzheimer's disease and multi-target-directed-ligand (MTDL) strategy, thus helping them perform a more organized and fertile drug discovery operation.

Keywords: Alzheimer's Disease, Molecular Modelling, Synthesis, Biological Activity, Multi-Target-Directed-Ligands.

Retroperitoneal Kitlelerde Multidisipliner Yaklaşımların Tedavi Modalitelerine Katkısı

Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Çatal

ÖZ

Retroperitoneal kitleler primer malign ,benign ya da metastatik olabilirler..Retroperitoneal kitlelerin %75 i malign dir.Çoğunlukla buradaki organlardan köken almazlar.%80 i mezodermal kökenlidir.Retroperitoneal kitleler nadir lezyonlar olup sinsice büyürlerve çok büyük boyutlara ulaşırlar. Retroperitoneal bölgenin maligniteleri 1-pankreas ,kolon,adrenal,böbrek gibi organların ekstrakapsüler büyüyen tümörleri , 2-Embriyonik arta kalan hücrelerden gelişen primer gern hücreli neoplaziler, 3-Retroperitoneal lenfatik sistemin primer tümörü, 4-Retroperitoneal lenf noduna uzak primer tümörün metastazı, 5-Retroperitonun yumuşak dokusundan gelişen maligniteler ki bunlar sarkomları ve desmoid tümörleri şeklinde sınıflandırılabilir. Bu sayılanlardan en sık rastlanan primer tümör sarkomlardır.Tüm yumuşak doku sarkomlarının %15 i retroperitonda görülür.Her yıl A.B.D de 8300 yeni retroperitoneal yeni sarkom vakası bulunmaktadır. Retroperitoneal sarkomlu hastaların çoğu asemptomatik abdominal kitle ile ortaya çıkar ki bu durum sarkom hatırı sayılır boyuta oluştuğunda görülür.Karın ağrısı hastalarınyarısı ve daha azında görülen bir durumdur.Ağrı tümörün yerleşimi ve yayıldığı organa bağlıdır.Erken doyma ,bulantı, kusma ,kilo kaybı ve alt ekstremitelerin şişmesi görülen diğer belirtilerdir. Retroperitoneal kitlelerin tanısı en pesifik şekilde bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans ile gerçekleştirilebilmektedir.Bu görüntüleme yöntemleri kitlenin boyutu, lokalizasyonu, büyük vasküler yapılar ile ilişkisi hakkında kesin bilgi verirler.Preoperatif görüntüleme teknikleri ile yapılan çalışmalar önemli ipuçları sağlarlar. Sarkom ile germ hücreli tümörlerin ve lenfomanın net ayırımı yapılamadığında B.T eşliğinde core biopsi yapılmaktadır. En sık rastlanan retroperitoneal malignite olan sarkomlarda hedef tedavi en bloc rezeksiyon ki yayıldığı çevre organ rezeksiyonu ile beraber yapılandır.Lenf nodu metastzı %5 in altında olduğu için standart olarak lenf nodu diseksiyonu uygulanmaz.En önemli prognostik faktör tümörsüz rezeksiyon hattına ulaşılabilmesidir.Lokal nüks rezeksiyon sonrası %40-80 arasında değişmetedir. Tıpta multidisipliner çalışmanın amacı farklı uzmanlık ve meslek alanlarını bir araya getirerek tıp alanında sunulan sağlık hizmet kalitesini arttırmaktır.Bizde Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi A.D da 2017 aralık ve 2018 eylül arasında opere edilen 7 retroperitoneal kitlenin klinikler arası işbirliği ile multidisipliner uygulamanın hastalar üzerine pozitif etkisini irdeledik. Hastaların 4 ü erke cinsiyet 3 tanesi kadın cinsiyet te idiler.Hastaların yaş ortalamaları 54,71(38-82).Kitlelerin preoperatif değerlendirmede boyutları 8 cm enküçük kitle ve en büyük kitlenin boyutu 28 cm olarak saptanmıştır.Hastaların patoloji sonuçları irdelendiğinde 3 hastanın sarkom olarak patoloji sonucu gelirken 3 hasta benign patoloji sonucu olarak gelmiştir.Bir hastanın ise kor biopsi sonucu diffüz folikül center cell lenfoma olarak geldi.7 hastanın preoperatif değerlendirmelerinde hepsinin retroperitoneal kitle olduğu tespit edilmiştir. Hastalar tedavi genel cerrahi polikliniğine başvurduktan sonra tedavi süreçlerinde multidisipliner yaklaşıma uygun olarak hastalar onkoloji konseyinde değerlendirilmiştir.Bu konseyde genel cerrahinin dışında radyoloji ,tıbbi onkoloji ,patoloji ve girişimsel radyoloji katılmaktadır.Radyoloji tarafından hastaların bilgisayarlı tomografileri ve manyatik rezonans görünüleri değerlendirilerek kitlenin rezektabilitesi ,natürü(malign ,beningn),metastazlar açısından değerlendirilmiş,gerekli halde biopsi yapılması kararlaştırılmıştır.Bizim hasta grubumuzda 1 hasta inferior vena kava ve aortu tamamen sardığı için rezektabl olmadığı fikri ile kitlenin natürünü belirlemek için girişimsel radyoloji tarafından core biopsi yapılmış ve sonucu sonucu diffüz folikül center cell lenfoma olarak gelmiştir ve

tedavi yöntemi değişmiştir.Cerrahi yöntemle rezeksiyonu yapılan hastaların ise yine aynı konseyde yer alan medikal onkoloji tarafından tedavi planları oluşturulmakta ve sarkom gibi nüks oranı yüksek hastalıklarda bunun önüne geçilecek formüller aranmakatadır. Sonuç olarak tıp teknolojinin gelişmesi ve tanısı konulan hastalık grubunun artması ve tedavi seçeneklerinin çoğalması ile dallara ve yan dallara ayrılmış,tek bir tıp dalının özellikle kanser gibi kompleks hastalık gruplarında tek başına tedaviyi baştan sona sürdürmesi ve neticelendirmesi söz konusu olmaktan çıkmıştır.Spesifik hastalıklarda kullanılan multidisipliner tedavi seçenekleri hastaların bu hastalıklardaki yaşam süreleri üzerine katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Retroperiton,sarkom,multidisipliner,

RHK'de Mirna Aracılıklı Cerna Potansiyeline Sahip T-UCR İçeren Genlerin in Siliko Analizi

Asst. Prof. Ph.D. Sercan Ergün1 - Asst. Prof. Ph.D. Diler Us Altay

ÖZ

Renal hücreli karsinom (RHK), renal tübüler hücrelerden köken alır. Ürolojik kanserler arasında 3. en sık görülen ölüm nedeni olan RHK, tüm kanser vakalarının %2'sini oluşturmaktadır. Competing endogenous RNA'lar (ceRNA'lar), kendisiyle ortak miRNA hedef bölgelerini taşıyan ve miRNA'ları kendi üzerine çekerek birbirleriyle iletişim kurabilen RNA transkriptleridir. Son yıllarda, kodlayıcı olmayan RNA'lar (ncRNA'lar), hücre transformasyonu için büyük bir ilgi oluşturmuştur. 2004 yılında, fare, sıçan ve insan genomları arasında çizilen biyo-informatik karşılaştırmalar sonucunda ultra konserve bölgeler (UCR'ler) keşfedilmiştir. UCR'lerin büyük bir kısmı normal insan dokularında transkribe olur (T-UCR'ler) ve bunların ekspresyon seviyeleri dokuya özgü bir model oluşturur. Çalışmamızda TSmiR veritabanı kullanılarak RHK'ye spesifik olarak görev alan miRNA'lar (hsa-miR-10a, hsa-miR-10b, hsa-miR-146a, hsa-miR-196a-1, hsa-miR-196a-2, hsa-miR-196b, hsa-miR-200a, hsa-miR-204, hsa-miR-30c-1, hsa-miR-30c-2) tespit edildi. Daha sonra, ComiR veritabanında bu 10 miRNA tarafından aynı anda hedeflenen gen tespit edildi. Bunlardan ComiR skoru 0,9068'in üzerinde olanları dikkate alındı. Bejerano ve arkadaşları yaptığı çalışmada insan genomundaki T-UCR'leri tespit etmiştir. T-UCR'leri içeren genler arasından bizim analizimiz sonucu RHK'de potansiyel ceRNA aktivitesi gösterenleri (PTBP2, CPEB4, SYNCRIP, EPHA7, DLG2, MIPOL1, NRXN3, CLK3, NFAT5, THRA) tespit edildi. GEPIA veritabanında potansiyel ceRNA aktivitesi gösteren T-UCR içeren genlerin RHK ve normal böbrek arasındaki ekspresyon farklılıklarını analiz edildi. Bu analiz sonucunda EPHA7 ve NRXN3 genlerinin RHK tümör dokusundaki ifade düzeyinin normal böbrek dokusuna kıyasla anlamlı yüksek olduğunu bulundu. Yine GEPIA veritabanındaki Spearman korelasyonu kullanarak EPHA7 ve NRXN3'ün istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde RHK ile ilişkilendirildiğini tespit edildi (p=0,00019). Sonuç olarak, RHK'de miRNA aracılıklı ceRNA potansiyeline sahip T-UCR içeren genlerin in siliko analizini yaparak EPHA7 ve NRXN3 genlerinin RHK için potansiyel onkogenik aktiviteye sahip genler olabileceğini öngörmekteyiz. Çalışmamızda EPHA7 ve NRXN3 genlerinin RHK ile olan ilişkisinin istatistiksel olarak anlamlılığının gösterilmesi ve daha önce direkt olarak bu iki genin RHK ile ilişkilendirilmemiş olması, yapmış olduğumuz in siliko yaklaşımın RHK patogenezi için keşfedilmemiş yeni aday genlerin bulunmasına olanak sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: RHK, Mirna, Cerna, T-UCR

Abstract

Renal cell carcinoma (RCC) originates from renal tubular cells. RCC, the third most common cause of death among urological cancers, accounts for 2% of all cancer cases. Competing endogenous RNAs (ceRNAs) are RNA transcripts that carry common miRNA target regions and communicate with each other by pulling miRNAs on themselves. In recent years, non-coding RNAs (ncRNAs) have been of great interest for cell transformation. In 2004, ultra-canine regions (UCRs) were discovered as a result of bioinformatic comparisons drawn between mouse, rat and human genomes. The majority of UCRs transcribe in normal human tissues (T-UCRs) and their expression levels are a tissue-specific pattern. In our study, miRNAs (hsa-miR-10a, hsa-miR-10b, hsa-miR-146a, hsa-miR-196a-1, hsa-miR-196a-2, hsa -mR-196b,

hsa-miR-200a, hsa-miR-204, hsa-miR-30c-1, hsa-miR-30c-2) specific to RCC were identified using the TSmiR database. Subsequently, the gene targeted by the same 10 miRNAs in the ComiR database was detected. ComiR scores above 0.9068 were considered. Bejerano and his colleagues have identified T-UCRs in the human genome. Among our genes containing T-UCRs, our analysis showed that potential CeRNA activity markers (PTBP2, CPEB4, SYNCRIP, EPHA7, DLG2, MIPOL1, NRXN3, CLK3, NFAT5, THRA) were found in the end-point RCC. Expression differences between RCC and normal kidney were analyzed for genes containing T-UCR that showed potential ceRNA activity in the GEPIA database. As a result of this analysis, it was found that the expression level of EPHA7 and NRXN3 genes in RHK tumor tissue was significantly higher than that of normal kidney tissue. Again using Spearman's correlation in the GEPIA database, it was found that EPHA7 and NRXN3 were statistically related to RCC ($p = 0.00019$). In conclusion, we hypothesize that EPHA7 and NRXN3 genes may be genes with potential oncogenic activity for RCC by performing silico analysis of genes containing T-UCR with miRNA-mediated ceRNA potency in RCC. We believe that the in silico approach that we have done will allow for the discovery of novel candidate genes for RCC pathogenesis, since the association of EPHA7 and NRXN3 genes with RCC is demonstrated in our study and

Keywords: RCC, Mirna, Cerna, T-UCR

Ruh Sağlığı Alanında Sosyal Çalışma Uygulaması: Psikiyatrik Sosyal Çalışma

Lec. Ph.D. Emre Birinci

ÖZ

Psikiyatrik sosyal çalışma tarihsel olarak yüzyılı aşkın süredir varlığını sürdürmektedir. Ülkemizde gelişimi dünyaki gelişiminden zaman olarak biraz daha geç olmasına rağmen gelişim olarak benzerlikler göstermektedir. Psikiyatrik sosyal çalışma, sağlık kuruluşlarında müracaatçı grubunun toplumsal işlevselliğinin sağlanması, psikolojik ve ekonomik sorunlarının çözümü konusunda girişimlerde bulunan, bu çerçevede hasta, hastalık, aile ve çevre faktörlerini göz önünde bulundurmaktadır. Psikiyatrik sosyal çalışma uygulamalarında bireysel danışmanlık, toplumla çalışma, grup çalışması, sosyal eylem, sosyal planlama ve sosyal politika gibi yöntemler kullanılmaktadır. Psikiyatrik sosyal çalışmanın gelişimi ruğ sağlığı alanındaki gelişmelerle paralellik gösterdiği görülmektedir. Ruh sağlığı alanında yataklı tedavinin dışında yeni modeller aranmaya başlanmıştır. Psikiyatrik sosyal çalışmanın ilk uygulamaları, hastaneye yatan hasta ile ilgili aile, akraba ve yakınlarından bilgi alışverişinde bulunma şeklinde başlamış ve hastanın aile ve çevresi ile ilişkilerini güçlendirme çalışmalarıyla gelişmiştir. Psikiyatri alanında ilk sosyal çalışma uygulamaları Boston Massachusettes hastanesi, New York Bellewe hastanesi ve Cornell Kliniğinin nöroloji bölümünde 1905'te başlamıştır. Ülkemizde psikiyatri alanında ilk sosyal çalışma uygulamaları İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatrisi Enstitüsünün yaptığı çalışmalarda görülmektedir. Ülkemizde ilk olarak hasta ve hastalığı ile ilgili bilgilerin toplanması, aile ve hasta arasında ilişki kurulması, ailenin hastaya karşı tutum ve anlayışının geliştirilmesi biçiminde başladığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Çalışma, Psikiyatri, Psikiyatrik Sosyal Çalışma

Social Work Application in the Field of Mental Health: Psychiatric Social Work

Abstract

Psychiatric social work has existed for more than a century. Although the development of our country in the world is a little later than time, it shows similarities in development. Psychiatric social work takes into account patient, disease, family and environmental factors in the process of providing social functionality of the client group in health institutions, solving psychological and economic problems. In psychiatric social work practices, individual counseling, working with society, group work, social action, social planning and social policy are used. It is seen that the development of psychiatric social work is in parallel with the developments in the field of health. In the area of mental health, new models are being sought out of inpatient treatment. The first practices of the psychiatric social study started with the exchange of information from the family, relatives and relatives of the hospitalized patient and developed with the efforts of strengthening the relationship of the patient with the family and the environment. The first social work practices in the field of psychiatry began in 1905 at the Boston Massachusettes hospital, the Bellewe hospital in New York and the neurology department of the Cornell Clinic. In our country, the first social work practices in the field of psychiatry are observed in the studies of Istanbul University Faculty of Medicine Child Psychiatry Institute. In our country, it is observed that the information about the patient and his / her disease is firstly gathered, the relationship between the family and the patient and the attitude and understanding of the family towards the patient are started.

Keywords: Social Work, Psychiatry, Psychiatric Social Work

Sakarya'da Lise Öğrencileri Arasında Menstrüel Baş Ağrısı Sıklığı ve Stres Düzeyinin Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Sevil Şahin - Ma. Döndü Sevimli Güler - Ra. Ph.D. Kevser Özdemir - Prof. Ph.D. Alaattin Ünsal

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, lise öğrencileri arasında menstrüel baş ağrısı sıklığının saptanması, ilişkili olduğu düşünülen bazı değişkenlerin incelenmesi ve stres düzeylerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışma kapsamına alınan 5 lisede öğrenim görmekte olan öğrenci sayısı toplam 1231 olup, bunlardan 542'si çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışmada veri toplamak amacıyla literatürden de faydalanılarak bir anket form hazırlandı. Hazırlanan anket form, öğrencilerin bazı sosyodemografik özelliklerini, menstrüel baş ağrısı varlığı ve ilişkili olduğu düşünülen bazı değişkenler ile Algılanan Stres Ölçeğinin sorularını içermektedir. Bu çalışmanın yapılabilmesi için etik kurul izni ve okul idaresinden gerekli yazılı izinler alınmıştır. Veri toplanabilmesi için okul yönetimleri ile birlikte randevu gün ve saatleri belirlenmiştir. Anket formları gözlem altında öğrencilerin kendileri tarafından doldurulmuş, yaklaşık olarak 15-20 dakika sürmüştür. Çalışma süresince okullarda bulunmayan ve çalışmaya katılmayı kabul etmeyen öğrenciler çalışma kapsamı dışında tutulmuştur. Veriler toplandıktan sonra araştırmacılar tarafından öğrencilere konu ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Elde edilen veriler, IBM SPSS (versiyon 20.0) İstatistik Paket Programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizi için Ki-kare testi, Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. İstatistiksek anlamlılık değeri olarak $p \leq 0.05$ kabul edilmiştir. Bulgular: Çalışma grubunu oluşturanların yaşları 14-19 arasında değişmekte olup, ortalama 16.40±1.05 yıldır. Çalışmamızda öğrencilerin ilk adet yaşları 10-18 arasında değişmekte olup, ortalama 13.06±1.08 yıldır. Adet siklusları normal olanların sayısı 457 (%84.3), adet kanama süresi normal olanların sayısı 465 (%85.8)'dir. Menstrüel baş ağrısı olanların %63.6'ünde (n=171) sekonder tipte menstrüel baş ağrısı olduğu görüldü. Öğrencilerin 65'i (%24.2) ağrının sabah saatlerinde başladığını, 56'sı (%20.8) öğle saatlerinde başladığını, 96'sı (%35.7) öğleden sonra başladığını, 52'si (%19.3) ise akşam saatlerinde başladığını bildirdi. Menstrüel baş ağrısının şiddetli olduğu ifade edenlerin sayısı 51 (%19.0) idi. Çalışma grubunu oluşturanların Algılanan Stres Ölçeğinden aldıkları puanlar 10-54 arasında değişmekte olup, ortalama 29.29±6.76 puan (ortanca 29.0; min: 11.0, max: 54.0)) idi. Menstrüel baş ağrısı olanlar ağrını en çok şakak bölgesinde (%23.4) ve alın bölgesinde (%19.9) olduğunu bildirdi. Ağrının en çok zonklayıcı tipte (%66.7) olduğu saptandı. Bulantı (%25.3) ve sesten rahatsız olma (%19.8), menstrüel baş ağrısına eşlik eden en çok şikayetlerdendi. Çalışma grubunda menstrüel baş ağrısı olanların ağrıyı geçirmek için en çok başvurdukları yöntemler uyumak (%37.8) ve analjezik almak (%31.7) idi. Sonuç ve öneriler: Çalışmada öğrenciler arasında menstrüel baş ağrısının önemli bir sağlık sorunu olduğu saptanmıştır. Menstrüel baş ağrısı olanlarda stres düzeyinin daha yüksek olduğu görüldü. Çalışmanın yapıldığı liselerde menstrüel baş ağrısı erken tanısı ve tedavisi için zaman zaman tarama programlarının uygulanması, menstrüel risk faktörlerinin azaltılması ve stres ile başa çıkabilme yöntemleri hakkında bilgilendirme çalışmalarının yapılması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lise Öğrencisi, Menstürel Baş Ağrısı, Stres Düzeyi

Assessment of Incıdence of Menstrual Headache and Stress Level Among Hıgh School Students in Sakarya

Abstract

Objective: This study was conducted to determine incidence of menstrual headache among high school students, to review some variables that are believed to be associated and to assess stress levels. Method: Total number of students who are educated in 5 high schools in the scope of the study was 1231. Of these students, 542 students constituted the study group. A questionnaire was

prepared by using the literature to collect data. The questionnaire included some socio-demographic characteristics of the students, presence of menstrual headache and some variables believed to be associated as well as questions of the Perceived Stress Scale. Written permissions were obtained from an ethics committee and school management to conduct this study. Appointment dates and times were determined with school managements to collect data. Questionnaires were completed by the students under supervision in approximately 15 to 20 minutes. The students who were absent in the schools during the study and rejected to take part were excluded from the study. Investigators informed the students on the study after data was collected. The data obtained was evaluated in IBM SPSS (version 20.0) Statistical Package Program. Chi-square test, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis test were used to analyze data. Statistical significance value was accepted as $p \leq 0.05$. Results: The age of students in the study group ranged from 14 to 19 with a mean age of 16.40 ± 1.05 years. Age of menarche in the study group was between 10 and 18 with a mean age of 13.06 ± 1.08 years. 457 (84.3%) students had normal menstrual cycle and 465 (85.8%) students had normal length of menstrual period. 63.6% (n=171) of students having menstrual headache had the secondary type. Its time of onset was reported to be morning by 65 students (24.2%), noon by 56 students (20.8%), afternoon by 96 students (35.7%) and evening by 52 students (19.3%). Number of students who reported severe menstrual headache was 51 (19.0%). The scores obtained from the Perceived Stress Scale by the students in the study group ranged from 10 to 54 with a mean score of 29.29 ± 6.76 (median 29.0; min: 11.0, max: 54.0). Students who reported to have menstrual headache stated that the headache was mostly felt at the temples (23.4%) and on the forehead (19.9%). It was mainly determined to be throbbing (66.7%). Nausea (25.3%) and sensitivity to sound (19.8%) were the most frequently reported symptoms accompanied by menstrual headache. Sleeping (37.8%) and using analgesic (31.7%) were the most common methods for relieving the pain by students having menstrual headache in the study. Conclusion and suggestions: It was determined that menstrual headache is an important health problem among students. Stress level was found to be higher in students having menstrual headache. It would be advantageous to implement screening programs occasionally for early diagnosis and treatment of menstrual headache and to conduct activities to provide information on mitigation of menstrual risk factors and stress management techniques at high schools where the study was conducted.

Keywords: High School Students, Menstrual Headache, Stress Level.

Sarkopeni Tanısında Güncel Yaklaşımlar

Asst. Prof. Ph.D. Meltem Işıntaş Arık - Ms. Selda Gökçen - Ms. Ahmet Erdoğan

ÖZ

Sarkopeni ilk kez 1989 yılında, yaşa bağlı gelişen iskelet kas kütle ve kuvvet kaybı olarak tanımlanmıştır. Avrupa Yaşlılarda Sarkopeni Çalışma Grubu'nun (AYSÇG) 2010 raporuna göre sarkopeni, düşme, fiziksel sakatlık ve mortalite gibi olumsuz sonuçlar ile ilişkili, ilerleyici ve jeneralize bir iskelet kası bozukluğudur. Aynı raporda, sarkopeni tanısı için primer parametre olan düşük kas kütlesine ek olarak düşük kas kuvveti veya fiziksel performans parametrelerinden birinin varlığına değinilmiştir. Ancak AYSÇG'nin 2018 uzlaşı raporunda, sarkopeni tanımı revize edilerek, kas kuvvet kaybının bu olumsuz sonuçların tahmininde daha etkili olduğu vurgulanmış ve düşük kas kuvvetinin sarkopeninin primer parametresi olduğu belirtilmiştir. Düşük kas kuvveti tek başına, muhtemel sarkopeninin göstergesi olarak kabul edilmiş; sarkopeni tanısı için, düşük kas kuvvetine ek olarak kas miktarı ve kalitesinde yetersizlik olması gerektiği vurgulanmıştır. Kavrama kuvveti, iskelet kas miktarı ve kalitesi ve yürüme hızı ölçümlerinin kesme puanları, ölçüm tekniğine, referans çalışmalara ve popülasyonlara bağlı olarak değişmektedir. AYSÇG, sarkopeni çalışmalarının uyumunu artırmak amacıyla farklı parametrelerdeki kesme puanları için öneriler sunmuştur. Mevcut AYSÇG tavsiyeleri Avrupa nüfusu ve sağlıklı genç yetişkinlere yönelik normatif referansların kullanımına odaklanmaktadır. Ancak farklı popülasyonlarda yapılmış çalışmalara dayanan kesme puanları da vardır. Bu derlemenin amacı sarkopeni tanımının ve sınıflandırmasının zamana ve popülasyonlara bağlı değişimini incelemek, klinik uygulama ve bilimsel araştırmalar için açık bir tanı ve tanı kriterlerinin gerekliliğini vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Sarkopeni, Kas Kütlesi, Kas Kuvveti, Fiziksel Performans

Current Approaches in the Diagnosis of Sarcopenia

Abstract

Sarcopenia was first defined as the loss of skeletal muscle mass and strength with age-related developed in 1989. According to the 2010 report of the European Working Group on Sarcopenia in Older People (EWGSOP), sarcopenia is a progressive and generalized skeletal muscle disorder associated with adverse outcomes such as sarcopenia, falls, physical disability and mortality. In the same report, in addition to the low muscle mass, which is the primary parameter for the diagnosis of sarcopenia, the presence of one of the parameters of low muscle strength or physical performance is mentioned. However, in the 2018 consensus report of EWGSOP, the definition of sarcopenia was revised, emphasizing that muscle strength loss is more effective in predicting these negative results and it was stated that low muscle strength is the primary parameter of sarcopenia. Low muscle strength alone was accepted as an indicator of possible sarcopenia; for the diagnosis of sarcopenia it was emphasized that there should be insufficiency in muscle quantity and quality in addition to low muscle strength. The cutt-off points for grip strength, the quantity and quality of skeletal muscle and the rate of walking velocity vary depending on the measurement technique, reference studies and populations. EWGSOP provided recommendations for cut-off points in different parameters to increase the compliance of sarcopenia studies. The current EWGSOP recommendations focus on the use of normative references to the European population and healthy young adults. However, there are also cut-off points based on studies conducted in different populations. The aim of this review is to examine the definition and classification of sarcopenia based on time and populations and

to emphasize the need for clear diagnostic and diagnostic criteria for clinical practice and scientific researches.

Keywords: Sarcopenia, Muscle Mass, Muscle Strength, Physical Performance

Senil Kataraktlı Olguların Demografik Özellikleri ve Komorbidite Profilleri

Asst. Prof. MD. Tülay Karacan Erşekerci - Asst. Prof. MD. Ali Kurt - Assoc. Prof. MD. Raşit Kılıç - Asst. Prof. MD. Osman Ahmet Polat

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada, kliniğimizde katarakt cerrahisi yapılan hastaların demografik özelliklerinin ve eşlik eden sistemik ve oküler hastalıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Katarakt tanısı alan ve cerrahisi yapılan 1197 hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, katarakt tipi, katarakt dışındaki göz hastalıkları, geçirilmiş oküler ameliyatları ve sistemik hastalıkları kaydedildi. Dilate pupilladan yapılan biyomikroskobik muayene ile kataraktlar; nükleer, kortikal, arka subkapsüler, mikst ve matür olarak sınıflandırıldı. Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 67.87±9.71 (yaş aralığı:45-95 yıl) olup 597'si (% 49.9) kadın, 600'ü (% 50.1) erkekti. En sık katarakt tipi nükleer katarakt (%27.2) iken, diğerleri sırasıyla arka subkapsüler katarakt (%24.7), mikst katarakt (%23.1), kortikal katarakt (%14.9) ve matür katarakt (%10) olarak tespit edildi. Katarakta eşlik eden en sık sistemik hastalığın hipertansiyon (636 olgu- %46.9), ikincisinin diyabet (390 olgu- %32.6) olduğu görüldü. Katarakta en sık eşlik eden oküler hastalık; psödoeksfoliasyon sendromu (121 olgu- %10.1), ikinci sıklıkta herhangi bir evrede diyabetik retinopati (84 olgu -%7) olarak tespit edildi. Sonuç: Senil katarakt hastaları genellikle ileri yaşlarda olduğundan, bu hastalara sıklıkla sistemik ve diğer oküler hastalıklar eşlik etmektedir. Cerrahi öncesi tüm oküler ve sistemik hastalıklar belirlenmelidir. Bu işlemler hem cerrahinin başarısını arttıracak hem de cerrahi sonrası muhtemel medikolegal sorunları önleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Katarakt, Cerrahi, Oküler Komorbidite, Sistemik Komorbidite

Demographic Characteristics and Comorbidity Profiles in Patients With Senile Cataract

Abstract

Objective: In this study, it was aimed to review demographic characteristics and comorbid systemic and ocular disorders in patients underwent cataract surgery in our clinic. Material and method: We retrospectively reviewed 1197 patients diagnosed as cataract and underwent surgery. Age, gender, type of cataract, comorbid ocular disease, previous ocular surgeries and systemic diseases were recorded. By slit lamp examination with dilated pupils, cataract was classified as nuclear, cortical, posterior subcapsular, mix and mature. Findings: Mean age was 67.87±9.71 years (range: 45-95 years). Of the patients, 597 (49.9%) were female while 600 (50.1%) were male. The most common type was nuclear cataract (27.2%); followed by posterior subcapsular cataract (24.7%), mix cataract (23.1%), cortical cataract (14.9%) and mature cataract (10.0%). Hypertension was most common systemic comorbidity (636 cases-46.9%), followed by diabetes mellitus (390 cases-32.6%). Most common ocular comorbidity was pseudoexfoliation syndrome (121cases-10.1%); followed by diabetic retinopathy (84 cases-7.0%). Conclusion: Systemic and ocular comorbidities are commonly seen in patients with senile cataract due to advanced age in these patients in general. All ocular and systemic comorbidities should be identified before surgery. These procedures will improve surgical success and prevents potential medicolegal issues after surgery.

Keywords: Cataract, Surgery, Ocular Comorbidity, Systemic Comorbidity

Sıçanlarda Akut Toxoplasma Gondii Enfeksiyonunun Anksiyete Üzerine Etkisi: Amigdalar Ekstrasellüler Sıvıdaki Nörotransmitter ve İyon Değişimi İle İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Orallar - Prof. Dr. Hamit Coşkun - Öğr. gör. Dr. Cansu Kara Öztabağ - Prof. Dr. Erol Ayaz – Dr. Öğr. Üyesi Ayhan Çetinkaya

ÖZ

Toxoplasma gondii tüm hayati organları tutabilen, son konağı kedigiller, arakonağı insan dahil tüm memeliler olan zoonoz bir parazittir. T. gondii kan beyin bariyerini geçerek merkezi sinir sistemine yerleştiği ve kistlerinin beynin birçok yerine dağıldığı ve özellikle amigdala bölgesini yoğunlukla seçtiği tespit edilmiştir. Hücresel mekanizmalardaki değişikliklere bağlı olarak nörotransitter (GABA, Glutamat, Serotonin, Dopamin, NE) madde ve BOS daki iyon (Ca, K, Cl, Mg) miktarlarında değişiklik yapabileceği ve kistin beyinde yerleştiği bölgeye bağlı olarak davranış değişikliğine sebep olduğu varsayılmakta ancak bu konuda deneysel bir araştırma bu araştırma dışında literatürde henüz bulunmamaktadır. Bu nedenle bu çalışmada T.gondii enfeksiyonu oluşturulan sıçanlardaki enfeksiyon sürecindeki anksiyete üzerindeki etkisi amigdalar ekstrasellüler sıvıdaki nörotransmitter maddeler ve iyonladaki değişim ile ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışmada Grup1; kontrol, Grup2; T.gondii enfeksiyonunun intraperionatal (ip) olarak uygulandığı grup, Grup3; T.gondii enfeksiyonunun intramigdalar(icv) uygulandığı grup olmak üzere toplam 3 grup oluşturuldu. Tüm gruplardan enfeksiyonun 7., 15. ve 30. günlerinde amigdala bölgesinden ekstrasellüler sıvı toplandı ve davranış kayıtları alındı. Enfeksiyonun 7. Gününde Grup2 de NE seviyesi yüksek Grup3 de ise GABA ve Na seviyesi yüksektir ($p<0,005$) 15.günde Grup2 de Glutamat ve Cl seviyesi yüksekken, K ve Mg seviyesi düşüktür ($p<0,005$). Grup2 ve Grup3 de enfeksiyonun 15. Gününde toplam mesafe, hız, hareketli zaman, açık kola giriş, açık kolda katedilen mesafe kontrole göre azken, kapalı koldaki mesafe, kapalı koldaki hareketsizlik ise fazladır ($p<0,005$). Enfeksiyonun 30.gününde Grup3 de açık kola girişler kontrole göre daha azken, kapalı kola giriş daha fazladır($p<0,005$). Grup2 kapalı koldaki hareketsizlik daha fazla iken açık alanda toplam mesafe ve hız fazladır($p<0,005$). Sonuç olarak T. gondii 15. günden sonra hem ıp hemde ıcv gruplarında kapalı alandaki anksiyeteyi arttırmıştır. Açık alanda ise ıp grubunda aksiyeteyi azaltmıştır. T.gondii davranış üzerine yaptığı etkinin zaman aldığı ve bu etkide NE,GABA,Glutamat,Cl, K,Mg un aracılık ettiği bir mekanizmanın olduğuna ilişkin kanıt ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: T.Gondii, Amigdala, Ekstrasellüler Sıvı, Anksiyete, Nörotransmitter, İyon

Sıçanlarda Siprofloksasin'e Bağlı Gelişen Akut Kardiyotoksik Etkilere Karşı Dekspantenol'ün Koruyucu Etkilerinin Araştırılması

Araştırmacı Kübra SOYSAL[1], Prof. Dr. Necip ERMİŞ[2], Arş. Gör. Dr. Seyhan POLAT[3], Arş. Gör. Onural ÖZHAN[3], Prof. Dr. Hakan PARLAKPINAR[3], Arş. Gör. Azibe YILDIZ[4], Prof. Dr. Nigar VARDI[4], Prof. Dr. Yılmaz ÇİĞREMİŞ[5], Araştırmacı Sümeyye DEMEZ[1], Prof. Dr. Hacı Ahmet ACET[3]

[1] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Lisans öğrencisi, Malatya, Türkiye.
[2] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[3] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[4] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[5] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

ÖZ

Giriş: Geniş spektrumlu antimikrobiyal etkinliği nedeniyle sıkça reçete edilen siprofloksasin (Sipro)'in, kalpte oksidatif stresi indükleyerek miyokardiyal hasara yol açabileceği bildirilmiştir. Dekspantenol (DEX)'ün, deney hayvanlarında ve insanda oral ya da parenteral yolla verildiğinde, pantotenik asit'e dönüşerek oksidatif stresi azaltıp antioksidan sistemi güçlendirdiği daha önceki çalışmalarda gösterilmiştir.

Amaç: DEX'in sıçanlarda Sipro'ya bağlı gelişen akut kardiyotoksik etkilere karşı koruyucu rolünü araştırmak.

Yöntem: 32 adet erkek sıçan basit randomize ve çift kontrol yöntemiyle 4 gruba ayrıldı (n:8): (1) Kontrol Grubu; (2) Sipro Grubu (günde iki kez 25 mg/kg intraperitoneal (i.p.),7 gün); (3) DEX+Sipro Grubu (500 mg/kg DEX i.p. uygulamasından 1 saat sonra 25 mg/kg Sipro i.p. uygulanacak şekilde iki ilacın 7 gün boyunca günde 2 kez uygulanması); (4) DEX grubu (günde iki kez 500 mg/kg i.p., 7 gün). 7. günün sonunda ortalama kan basıncı (OKB), kalp hızı (KH) ve elektrokardiyografi ölçümleri yapıldı. Serum kreatin kinaz (CK), troponin ve laktat dehidrogenaz (LDH) seviyeleri ölçüldü. Kalp dokusunda malondialdehit (MDA), süperoksit dismutaz (SOD), katalaz (CAT) ve redükte glutatyon (GSH) düzeyleri tayin edildi. Kalp ve torasik aortadan alınan örnekler histopatolojik olarak değerlendirildi.

Bulgular: KH açısından kontrol grubu ile Sipro+DEX grubu dışında, OKB ve KH açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı. Sipro grubunda kontrol grubuna göre Serum CK, troponin, LDH seviyeleri ve kalp dokusundaki MDA seviyesi anlamlı şekilde yüksek; kalp dokusundaki GSH ve SOD seviyeleri anlamlı şekilde düşük bulundu. Sipro+DEX grubunda, Sipro grubuna göre kalpteki MDA seviyesi anlamlı şekilde düşük; GSH ve SOD seviyeleri anlamlı şekilde yüksek bulundu. Sipro grubunda, kalpte dejenere kardiyomyosit yoğunluğu, interstisyel ödem ve konjesyon-hemoraji şiddeti kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla bulundu. Sipro+DEX grubunda konjesyon-hemoraji şiddeti ve dejenere kardiyomiyosit yoğunluğunun Sipro grubuna göre anlamlı derecede azaldığı tespit edildi.

Sonuç: DEX'in, Sipro'nun indüklediği akut kardiyotoksik etkilere karşı biyokimyasal ve histopatolojik düzeyde koruyucu rolünün olduğu söylenebilir. Bulgularımızı destekleyecek ileri deneysel ve klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Projemiz, TÜBİTAK 2209-A kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Siprofloksasin, Dekspantenol, Oksidatif Stres, Kardiyotoksisite.

Sıçanlarda Toxoplasma Gondii Enfeksiyonunun Elektroensefelogram (Eeg) Üzerine Etkisi: Hipokampal Bölgedeki Nörotransmitter ve İyon Seviyeleri İle İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Orallar – Öğr. Gör. Dr. Asiye Ok – Öğr. Gör. Dr. Bihter Gökçe Bozat - Prof. Dr. Hamit Coşkun - Prof. Dr. Serpil Yıldız - Prof. Dr. Erol Ayaz

ÖZ

Toxoplasma gondii intrasellüler yerleşim gösteren zoonotik, nörotropik bir parazittir. Beslenme alışkanlıklarına bağlı olarak prevalansı artmaktadır. Epilepsi merkezi sinir sisteminin en yaygın hastalıklarından birisidir. İdyopatik ve kriptojenik epilepsilerin etyolojisinde bazı parazitlerin sorumlu olduğu bilinmektedir. Nörosistiserkoz, toxsoplasmoz, nöroborreliosiss, JCV gibi prion hastalıkları, HSV gibi bazı viral enfeksiyonlar, epileptik nöbete neden olduğu gösterilmiştir. Bu çalışmada T.gondii enfeksiyonunun deneysel olarak nöbet ve epilepsi oluşturup oluşturmadığını, hipokmapal bölgedeki nörotransmitterler ve iyonlarla ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada Grup1;Kontrol, Grup2; PTZ (pentilentetrazol), Grup3;Toxo ıp, Grup4;Toxo ıp+ptz ,Grup5: Toxo ıcv grubu olmak üzere 5 grup oluşturuldu. RH suşu takizoitler 1x10 4/1ml ip verilerek enfeksiyon oluşturuldu. 2-8 adet T.gondii takizoit 2µl hacimde intrahipokampal uygulanarak enefeksiyon oluşturuldu.Tüm gruplardan enfeksiyonun 7,15 ve 30. günlerinde hipokamputan ekstrasellüler sıvı toplandı.Nörotransmitterler ve İyonların seviyeleri belirlendi ve 90 dk EEG kaydı alındı.Veriler one way ANOVA ile değerlenirildi post hoc test olarak bonferoni kullanıldı $p<0.005$ olan değerler anlamlı kabul edildi. Enfeksiyonun 7,15 ve 30. Günlerinde Grup3 de Glutamat ve Na seviyeleri yüksek bulundu ($p<0,005$). Enfeksiyonun 15.ve 30.günlerinde Grup 4 de GABA seviyesi yüksek bulundu. Enfeksiyonun 30 günlük sürecinde K seviyeleri düşüktü.30.günde Grup2 de Cl ve Mg seviyeleri, Grup4 de Ca yüksekti ($p<0,005$). Enfeksiyonun 7.gününde Grup4 de nöbet sayısı, nöbet süresi ve diken dalga sayısı anlamlı olarak yüksekti ($p<0,005$). 15.günde Grup2 de nöbet sayısı fazla idi($p<0,005$). 15 ve 30. günde nöbet süresi ve diken dalga sayısı Grup4 de yüksekti($p<0,005$). Sonuç olarak literatürde epilepsiye sebep olduğu belirtilen T. gondii enfeksiyonunda hipokampal bölgeden alınan ekstrasellüler sıvıda enfeksiyonunun 30 günlük sürecinde Glutamat, Na, Ca, GABA,Cl seviyelerinde artış K seviyelerinin ise azaldığı görülmüştür. EEG kayıtları değerlendirildiğinde iyon ve nörotrasnmitterlerle uyumlu olarak tüm gruplarda nöbetler görülmüştür. Sonuç olarak T.Gondii enfeksiyonu Glutamat, Na, Ca, GABA, Cl ve K'un dahil olduğu bir mekanizma ile epileptik nöbetlere benzer nöbetlere sebep olabileceğine yönelik kanıt ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: T.Gondii,eeg,hipokampus,nörotrasmitter,iyon

One of the Dimensions of Violence: Violence During Pregrancy and its Results

Prof. Dr. Demet ÜNALAN*

Assoc. Prof. Dr. Sinem SOMUNOĞLU İKİNCİ**

** Erciyes University Health Services Vocational School, Kayseri.*

*** Bursa Uludağ University Health Services Vocational School, Bursa.*

Abstract

Violence, which is generally defined as unkind and rough behaviors with extreme emotional state, is explained as a global fact changing depending on time and society, and it is stated that the aggression impulse is underlying the violence is learnt in the process of socialization. Domestic violence against women that is encountered commonly among the violence types and accepted as the abuse of women's fundamental rights and freedoms such as health, education, nutrition and participation in social and economic life has increasingly accelerated especially in recent times. It is observed that the probability of exposure to violence in women increases during pregnancy and especially single or divorced women, women having low education and socio-economic levels, having no adequate social support and using alcohol and drugs are in high-risk group in terms of exposure to violence. Serious health problems occur in women and infants exposed to violence during pregnancy. Vaginal, cervical and urinary tract infections are seen, premature births and fetal growth retardation due to excessive stress and anxiety occur, and accordingly, the health of the family and the community deteriorates and the quality of life decreases.

In the paper prepared in the light of these explanations, it is aimed to give information about the concept of violence during pregnancy, its prevalence and the results.

It is thought that the study is very significant since it draws attention to the extent of the violence against women that is a very important problem of the society and violence during pregnancy. It is believed that this work will also be useful for health professionals who have significant duties in reducing and preventing these violent incidents.

Keywords: Violence, violence against women, violence during pregnancy.

Şiddetin Boyutlarından Biri: Gebelikte Şiddet ve Sonuçları

ÖZ

Genel anlamda aşırı duygu durumu ile kaba ve sert davranış şeklinde tanımlanan şiddet, zamana ve topluma göre değişkenlik gösteren küresel bir olgu olarak açıklanmakta ve şiddetin temelinde yatan saldırganlık dürtüsünün toplumsallaşma süreci içinde öğrenildiği ifade edilmektedir. Şiddet türleri içinde yaygın olarak karşılaşılan ve kadının sağlık, eğitim, beslenme, toplumsal ve ekonomik yaşama katılma gibi temel hak ve özgürlüklerinin ihlali olarak kabul edilen kadına yönelik şiddet de özellikle son zamanlarda giderek artan bir ivme sergilemektedir. Gebelik döneminde kadınların şiddete maruz kalma olasılıklarının yükseldiği, özellikle bekâr ya da boşanmış, eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük, yeterli sosyal desteği olmayan ve alkol ve uyuşturucu kullanan kadınların şiddete maruz kalma açısından yüksek risk grubunda yer aldıkları görülmektedir. Gebelik boyunca şiddete maruz kalan kadında ve bebekte ciddi sağlık sorunları ortaya çıkmakta, vajinal, servikal ve idrar yolları enfeksiyonları görülmekte, aşırı stres ve anksiyeteye bağlı olarak erken doğumlar ve fetüste

büyüme geriliği yaşanmakta ve tüm bunların sonucunda da aile ve toplumun sağlığı bozulmakta ve yaşam kalitesi düşmektedir.

Bu açıklamalar ışığında hazırlanan bildiride gebelikte şiddet kavramı, yaygınlığı ve sebep olduğu sonuçlar hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmanın toplumun kanayan bir yarası olarak görülen kadına yönelik şiddet ve gebelikte yaşanan şiddet boyutlarına dikkat çekmesi açısından önemli olduğu ve yaşanan bu şiddet olaylarının azaltılması ve önlenmesi konusunda önemli görevler düşen sağlık profesyonelleri açısından da faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, kadına yönelik şiddet, gebelikte şiddet.

Sigara İçmek Diyabet Gelişimi İçin Bir Risk Faktörü Müdür?

RA. Naile Merve Güven - RA. Başak Özlem Perk - Prof. Ph.D. Binay Eke

ÖZ

Diyabet insülin eksikliği veya etkisizliği sonucu kan glukoz düzeylerinin normalden daha yüksek olması ile gelişen ve akut ve kronik komplikasyonların eşlik etmesiyle yaşam boyu süren bir hastalıktır. En sık görülen metabolik bozukluklardan biri olan diyabet genetik, çevresel ve yaşam tarzı gibi faktörler arasındaki etkileşime bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Birçok çalışma sigaranın diyabet üzerinde olumsuz etkileri olduğunu bildirmiştir. Klinik ve deneysel çalışmalar, sigara kullanımına bağlı olarak diyabet ortaya çıkma riskinin yanı sıra diyabete bağlı mikro ve makrovasküler komplikasyonların gelişmesi arasındaki güçlü ilişkiyi açıklamaktadır. Sigara insülin sekresyonunda değişikliklere neden olarak insülin direncine aracılık edebilmektedir. Ayrıca sigara içmek inflamasyon ve dislipidemi ile ilişkilidir, ancak diyabet oluşumu ile ilgili mekanizmalar üzerinde sigaranın rolü net değildir. Sigara kullanımının hem normoglisemi durumundan bozulmuş glukoz toleransına geçişte hem de artmış diyabet riskinde glukoz intoleransı gelişimi için bir belirteç olduğu gösterilmiştir. Sigarayı bırakma diyabet kontrolünün sağlanmasında ve diyabete bağlı ortaya çıkan komplikasyonların önlenmesinde önemli hedeflerden biridir. Yapılan bir kohort çalışmada sigara içme sıklığının diyabet gelişimine etkisi ve sigarayı bırakmanın bu durumu nasıl etkilediği araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar sigara içimi ile diyabet arasında doza bağlı bir ilişki olduğuna dair kanıtlar sunmanın yanı sıra, maruziyetin ortadan kaldırılmasının diyabet gelişme riskini azalttığını göstermektedir. Ayrıca sigarayı bırakmanın diyabet hastalığında sadece makrovasküler komplikasyonları önlemek için önemli olmadığını, aynı zamanda mikrovasküler hastalığı sınırlayarak glisemik kontrolü kolaylaştırabileceğini gösteren kanıtlar mevcuttur. Çeşitli sigara içme davranışları ve diyabet arasındaki ilişkinin araştırıldığı bir çalışmada ise aktif ve pasif içiciliğin artmış diyabet riski ile bağlantılı olduğu gösterilmiştir. Ayrıca çalışmanın sonuçlarına göre sigarayı yeni bırakan kişilerde diyabet riski artarken bıraktıktan sonra süre geçtikçe bu risk önemli ölçüde azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, Sigara, İnsülin, Glukoz Toleransı

Is Smoking a Risk Factor for Progression of Diabetes'

Abstract

Diabetes is a long-term disease with acute and chronic complications characterized by elevated blood glucose levels derive from deficiency in production of insulin, or by the ineffectiveness of the insulin produced. Diabetes, which is one of the most common metabolic disorders, results from interaction among genetic, environmental and lifestyle factors. Many studies have reported unfavorable effects of smoking on diabetes. Clinical and experimental studies explain the strong relationship between smoking and the risk of diabetes, as well as the development of diabetes-related microvascular and macrovascular complications. Smoking may mediate insulin resistance by causing changes in insulin secretion. Smoking is also associated with inflammation and dyslipidemia, but the role of smoking on mechanisms of diabetes formation is not clear. It has been shown that smoking is a marker for the development of glucose intolerance both in the transition from normoglycemia to impaired glucose tolerance and in the increased risk of diabetes. Smoking cessation is one of the most important goals in ensuring diabetes control and preventing diabetes-related complications. A cohort study

investigated whether or not smoking and smoking cessation was associated with development of diabetes. The results show that there is dose-dependent correlation between smoking and diabetes, and also the elimination of exposure reduces the risk of developing diabetes. There is evidence that smoking cessation is not only important to prevent macrovascular complications in diabetes, but can also facilitate glycemic control by limiting microvascular disease. A study researching the relationship between various smoking behaviors and diabetes has shown that active and passive smoking are related increased risk of diabetes. In addition, according to the results of this study, the risk of diabetes is higher in people who have recently given up smoking and this risk decreases considerably in time.

Keywords: Diabetes, Smoke, İnsulin, Glucose Tolerance

Sigara Kullanımının İzole Koroner Arter Bypass Greft Ameliyatı Geçirmiş Olgularda Entübasyon Süresi ve Hastanede Kalış Üzerine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Serpil Çolak - Researcher Figen İnce

ÖZ

GİRİŞ: Sigara içimi koroner arter hastalığı, miyokard enfarktüsü ve kardiyak ölüm nedenleri için güçlü bir risk faktörüdür. Sigarayı bırakma Koroner Arter Hastalığı (KAH) insidansını %12 oranında azaltır. Koroner Arter Bypass Greft (KABG) cerrahisi KAH tedavisinde önemli bir araçtır. Sigara ile ilişkili genel sağlık risklerine ek olarak, KABG hasta grubunda sigara içenlerde gecikmiş yara iyileşmesi, pulmoner komplikasyonlar ve mortalite gibi postoperatif komplikasyonlara sahip olma riskleri daha yüksektir. KABG'den sonra uzamış entübasyon süresi hastaların artan morbiditesi ve mortalitesi ile yakından ilişkilidir. Bu durum hastane ve yoğun bakım ünitesinde uzun süreli kalışlara ve daha fazla maliyet oluşturur. KABG cerrahisinde aynı protokol uygulanmasına rağmen olgular arasında hastanede kalış süresi farklılık gösterebilir. Bu grup hastada uzamış entübasyon ve hastanede kalış süresinin belirleyicilerini tanımlamak en uygun bakımın yönetimini optimize etmek için önemlidir. AMAÇ: Retrospektif çalışmada izole KABG ameliyatı geçiren olgular entübasyon ve hastanede kalış süresini değerlendirmek. GEREÇLER VE YÖNTEM: Ekim 2016 - Temmuz 2018 tarihleri arasında izole KABG ameliyatı geçiren olguların postoperatif verileri retrospektif olarak incelendi. Olguların entübasyon süresi saat, hastanede kalış süresi ise gün olarak kaydedildi. Olgular "hiç içmemiş", "eski içici" veya "hala içiyor" olarak 3 gruba ayrıldı. BULGULAR: İzole KABG ameliyatı g 123 olgu (98 erkek 25 kadın, ortalama 63,1y) analiz edildi. Olguların 39'u (%31,7) hiç içmemiş, 41'i (%33,3) eski içici, 43'ü (%34,9) hala içiyor. Sigara kullanımı ile entübasyon ve hastanede kalış süresi arasında anlamlı bir ilişki ($p>0,05$) saptanmadı. Cinsiyet ile entübasyon ve hastanede kalış süresi arasında anlamlı bir ilişki ($p>0,05$) saptanmadı. Entübasyon süresi ile hastanede kalış süresinin istatistiksel olarak pozitif ($r=0,414$; $p=0,01$) ilişkili olduğu saptandı. SONUÇ ve TARTIŞMA: KABG ameliyatı geçiren olgularda entübasyon ve hastanede kalış süresi ilişkilidir. Bu çalışmada sigaranın entübasyon ve hastanede kalış süresi üzerine etkisi olmamakla birlikte sigaranın etkinliğini değerlendirmek için daha geniş olgu sayısı ile nikotin bağımlılık seviyesi ve paket yıl kullanımı analiz edilerek ileri araştırmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Entübasyon Süresi, Hastanede Kalış Süresi, Koroner Arter Bypass Greft Cerrahisi, Sigara

Silimarin DU145 Prostat Kanseri Hücre Hatlarında Anti-Kanserojenik Etki Göstermektedir

Ph.MD. Nuriye Ezgi Bektur Aykanat - Ph.MD. Sedat Kaçar - Ph.MD. Erhan Şahin - Prof. MD. Varol Şahintürk

ÖZ

Prostat kanseri (PC) erkek popülasyonunda sık görülen kanserlerden birisidir ve kanserle ilişkili ölümlerin üçüncü önde gelen nedenidir. Dünya genelinde erkekler arasında akciğer kanserinden sonra kanser kaynaklı ölümlerin ikinci önde gelen nedenidir. Devedikeni bitkisi (Silybum marianum) ekstresi silimarin hepatokarsinomlarda uzun zaman kemoterapötik olarak kullanılmıştır. Ayrıca, Avrupa ve Asya'da mantar ve oksidatif ksenobiyotiklerin neden olduğu zehirlenmelerde hepatoprotektif bir ajan olarak da kullanılmıştır. In vitro ve in vivo çalışmaların birçoğunda silimarinin, silibinin, silibin A ve silibin B'nin prostat kanserini tedavi etme potansiyeline sahip olduğu, ancak orta derecede etkinlik gösterdiği bildirilmiştir. Bu çalışmamızda farklı dozlarda silimarinin DU145 prostat kanseri hücreleri üzerinde ışık mikroskobu düzeyindeki morfolojik etkilerinin araştırılması amaçlandı. DU145 prostat kanseri hücreleri %5 CO2 içeren inkübatörde, 37 °C'de, % 10 bovin serum albümin ve % 1 penisilin-streptomisin içeren bir ortamda çoğaltıldı. Hücreler tripsin-EDTA (% 25 ve 0.53 mM) çözeltisi ile kaldırıldı. Her kuyuda 25.000 hücre olacak şekilde ekildi. İki farklı dozda silimarin (500 ve 600 µM) kuyulara eklendikten sonra hücreler inkübatörde tutuldu. 24 saat sonra hematoksilin ve eozin boyaması yapıldı. 500 ve 600 µM silymarin uygulanan DU145 hücrelerinin büzülmüş ve daha küçülmüş oldukları gözlendi. Ayrıca, silimarin uygulanan gruplarda vakuolizasyon, hilâl şeklinde yoğunlaşmış çekirdekler dikkati çekti. Sonuç olarak, 500 ve 600 µM silimarin dozunun DU145 prostat kanseri hücreleri üzerinde belirgin hücre ölümüne neden olmaktadır. Silimarinin prostat kanseri hücreleri üzerindeki etkilerinin daha geniş olarak ortaya çıkartılabilmesi için moleküler ileri çalışmalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: DU145, Prostat Kanseri, Silimarin

Silymarin Shows Anti-Cancerogenic Effect On DU145 Prostate Cancer Cell Lines

Abstract

Prostate cancer (PC) is the most common malignancy in the male population, and ranks the third leading cause of cancer related death and the second leading cause of cancer-related deaths after lung cancer among males worldwide. Milk thistle (Silybum marianum) and its whole extract silymarin have long been used as chemotherapeutics for hepatocarcinoma and used as hepatoprotective agent for hepatotoxicity caused by poisoning mushroom and oxidative xenobiotics in Europe and Asia. Several in vitro cell-based and in vivo animal studies have demonstrated that silymarin, silibinin, silybin A, and silybin B possess the potential in treating prostate cancer, but with moderate potency. In our study, we investigated the morphological effect of different doses of silymarin on DU145 prostate cancer cell lines at light microscopy level. We cultured DU145 prostate cancer cells in a medium with 10% serum bovine serum albumin and 1% penicillin-streptomycin at 37°C in an incubator containing 5% CO2. We detached the cells by trypsin-EDTA (25% and 0.53 mM) solution. The cells were seeded at the concentration of 25,000 cells per well. After two different doses of silymarin (500 and 600 µM) was added into wells the cells were grown in the incubator. After 24 hours, histochemistry protocol was applied with hematoxyline and eosine. In this study, 500 and 600 µM silymarin

doses caused smaller and shrunken DU145 cells when compared to control cells. Also vacuolizations in nucleus, crescent-shaped condensed nucleus were shown remarkably in silymarin-treated groups Herein, we concluded that 500 and 600 µM silymarin dose is effective for causing obvious cell death. Molecular further studies are needed to elucidate the effects of silymarin on prostate cancer cells.

Keywords: DU145, Prostate Cancer, Silymarin

Silimarin: Hepatoprotektif Bir Ajan

Ph.D. Nuriye Ezgi Bektur Aykanat - Prof. Ph.D. Varol Şahintürk

ÖZ

Asteraceae familyasının bir üyesi olan devedikeni (MT; Silybum marianum), 2000 yıllık kullanım öyküsü olan terapötik bir bitkidir. MT meyveleri, ana bileşeni silibin veya silibinin olan ve silimarin olarak bilinen bir flavonoligan karışımını içerir. Bu derlemede, MT'nin karaciğer hastalıklarındaki farmakolojik etkileri (örneğin, antiinflamatuar, immünmodülatör, antifibrotik, antioksidan ve karaciğer rejenere edici) ve klinik potansiyeli değerlendirilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde, literatür verileri preklinik verileri işaret etmesine rağmen, karaciğer hastalıklarında MT ekstrelerinin gerçek değerini tam olarak kanıtlamak için daha iyi tasarlanmış randomize klinik çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Silimarin, Karaciğer, Hepatoprotektif

Silimarin: A Hepatoprotective Agent

Abstract

Milk thistle (MT; Silybum marianum) is a therapeutic plant and a member of the Asteraceae family with a history of 2000 years of use. MT fruits contain a flavonoligan mixture known as silymarin, which mainly include silibin (also called silibinin). In this review, the pharmacological activity of MT for liver diseases (eg, anti-inflammatory, immunomodulating, antifibrotic, antioxidant and liver-regenerating properties) and clinical potential were evaluated. In general, literature data suggest that, even though it indicates preclinical data, better-designed randomized clinical trials are needed to fully prove the true value of MT extracts in liver diseases.

Keywords: Silymarin, Liver, Hepatoprotective

Sisplatinin Ovaryum Toksisitesine Karşı Beyaz Çayın Koruyucu Etkisinin Araştırılması, Deneysel Çalışma

Doç. Dr. Levent Tümkaya – Doç. Dr. Yeşim Bayoğlu Tekin –

Dr. Öğr. Üyesi Tolga Mercantepe

ÖZ

Amaç: sisplatin solid organ tümörlerine karşı 20 yıldır yaygın kullanılmaktadır. Onkoloji alanında yaşanan tüm gelişmelere karşı ovaryum dokusu üzerine toksik etkisine karşı koruyucu bir yöntem geliştirilememiştir. Bu çalışmada sisplatinin induklediği over toksisitesine karşı beyaz çay tüketiminin koruyucu etkisinin gösterilmesi amaçlamaktadır. Materyal metod: çalışmada yirmi dört adet dişi erişkin Sprague-Dawley cinsi rat kullanılmıştır. Üç gruptan oluşmaktadır ve her grupta 8 adet rat bulunmaktadır. grup1: kontrol grubudur ve sadece salin sıvı kullanılmıştır, grup 2 sadece sisplatin tedavisi almıştır ve grup 3 ise sisplatin+beyaz çay uygulanan gruptur. Grup 1'e intraperitoneal olarak 1ml/kg saline sıvı (%0,9) enjekte edilmiştir. Grup 2'ye intraperitoneal tek doz 7mg/kg sisplatin enjekte edilmiştir. Grup 3 ise 15 gün boyunca günlük taze olarak hazırlanan 0.005% oranında beyaz çayı içme suyunda aldıktan sonra sisplatin uygulanmıştır. tüm hayvanlar sispaltin uygulamasının yedinci gününde anestezi altında sakrifiye edilmiştir. Histopatolojik skorlama(HS) vaskuler konjesyon, ödem, hemoraji ve polimorfonüleer lokosit infiltrasyonuna göre yapılmıştır. İmmunhistokimyasal olarak caspas-3 kullanılmıştır. bulgular: grup 2'nin HS ve caspas-3 hücresel olarak boyanma yoğunluğu hem grup 1 hem de grup 3'e göre istatistiksel olarak anlamlı oranda yüksek olduğu tespit edilmiştir. ($p<0.05$) sonuç: beyaz çay oksidatif strese karşı koruyucu özelliği kanıtlanmış bir anti oksidandır. Sisplatinin indüklediği over toksisitesine karşı koruyucu potansiyeli çalışmamız ile ortaya konmuştur. Konu ile ilgili gelecekte daha geniş kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Sisplatin, Over Koruyucu Etki, Beyaz Çay

Skuamoz Hücreli Karsinoma: Olgu Sunumu

Researcher Sinem Coşkun - Prof. Ph.D. Sema Dural - Asst. Prof. Ph.D. Hatice Boyacıoğlu Doğru

ÖZ

Skuamoz hücreli karsinoma(SHK), oral epitelin invaziv bir malignitesidir. Oral kavitenin bütün malign neoplazmları içerisinde yüzde 90'dan daha fazla oranda en sık görülen oral kanserdir. Oral kanserler her yaşta karşımıza çıkmakla birlikte, öncelikle ileri yaşlarda görülür. Oral skuamoz hücreli karsinomanın esas nedeni bilinmemekle birlikte, yaş, immun yetmezlik, kronik travma, yetersiz beslenme, oral bakım yetersizliği ve ultraviyole ışınlar ile ilişkilendirilmiştir. Erken lezyonlar sıklıkla asemptomatiktir ve yavaş büyürler. Lezyon büyüdükçe, sınırlar diffüz ve düzensiz hale gelir, sertleşme ve fiksasyon gelişir. Olgu: 68 yaşında kadın hasta son 6 aydır var olan ağrı şikayetiyle kliniğimize başvurmuştur. Alınan anamnezde, hastanın sol bukkal mukozada ağrı yapan yara için 4 yıl öncesinde onkoloji bölümüne yönlendirildiği ve 3 kez biyopsi alındığı ancak spesimen yetersizliği nedeniyle patoloji raporunun sonuçlandırılamadığı öğrenilmiştir. Onkoloji doktorları radyoterapi önermiş ancak hasta tedaviyi reddetmiştir. Hasta günde bir paket sigara içmektedir ve hastanın sistemik bir hastalığı bulunmamaktadır. Klinik muayenede, 37 numaralı dişte kırık, 38 numaralı dişte derin çürük görülmüştür. Oral hijyen kötüydü. Alınan panaromik filmde, kemik değişimi görülmemiştir. Bukkal mukozanın ilgili bölgesinde, dişlerle uyumlu çentikli yüzeye sahip diffüz beyaz ve kırmızı lezyonlar görülmüştür. Bu bulgulara göre, ön tanımız SHK'dır. Hasta yeniden biyopsi alınması için cerrahi kliniğimize yönlendirilmiştir ve patolojik muayene ile SHK tanısı doğrulanmıştır. Sonuç: Keskin kenarlı dişler, protezler, uyumsuz restorasyonlar veya implantlar nedeniyle ortaya çıkan kronik mukozal travma sıklıkla oral kanser gelişmesiyle ilişkilendirilmiştir. Son yıllardaki gelişmelerle baş boyun kanserlerinin tedavisi cerrahi ve diğer terapötik yöntemler açısından ilerleme göstermektedir. Ancak baş boyun kanseri için prognoz hala nispeten zayıftır. Sağlık çalışanlarının predispozan faktörler ve bunların elimine edilmesi için farkındalıkları artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Ağız Kanseri, Kırmızı Beyaz Lezyon, Skuamoz Hücreli Karsinoma

Squamous Cell Carsinoma: A Case Report

Abstract

Squamous cell carsinoma(SCC) is an invasive malignancy of oral epithelium and the most common type of oral cancer, accounting for more than 90% of all malignant neoplasms of the oral cavitiy.Oral cancer may ocur at any age, but it is primarily a disease of the elderly.The exact cause of SCC is unknown but associated with aging, immune compromise, chronic trauma, poor nutrition, oral neglect,and ultraviolet radiation.Early lesions are often asymptomatic and slow growing.As the lesion develops, the borders become diffuse ragged, indured and fixation ensue. Case:A 68 year old female patient applied to our department with pain for the last 6 months.In medical history, it is learned that; the patient referred to oncology department about four years earlier for the wound with severe pain in the left buccal mucosa and biopsy was taken for three times but pathology reports didn't conclude becuse of insufficiency of specimen.The oncologists offered radiotherapy but patient denied the treatment.The patient smoked one pack cigarettes a day and had no systemic disease.In clinical examination, teeth numbered 37 was fractured and 38 had deep caries.Oral hygene was bad.In

panoramic examination, bone changes weren't seen.In the associated region of buccal mucosa, diffuse white and red lessions which were compatible of teeth with indented surface were seen.According to the these findings, our preliminary diagnosis was SCC.Patient was directed to the surgical department for re-biopsy and with pathological examination SCC diagnosis was made. Results:Chronic mucosal trauma resulting from sharp teeth, dentures, faulty restoration, or implants has frequently been associated with the development of oral cancer.Improvements in the treatment of head and neck cancer have been progressing for many decades, in terms of surgery and other therapeutic modalities.However, the prognosis for head and neck cancer is still relatively poor.Dentists must be aware of predisposing factors and these factors should be eliminated.

Keywords: Oral Cancer, White and Red Oral Lesions, Squamous Cell Carsinoma

Sperm Kriyoprezervasyonlarında Antioksidan Takviyesinin Rolü

Ra. Ph.D. Cemile Merve Seymen

ÖZ

Sperm kriyoprezervasyonu, sperm örneğinin daha sonra kullanılmak üzere dondurularak saklanması anlamına gelmektedir. İnfertilite (kısırlık) nedenleri arasında % 40-50 gibi yüksek bir oranda yer alan erkek faktörü göz önünde bulundurulduğunda, ilk kez 1949 yılında uygulanan sperm dondurma işlemi infertilite tedavisinde kullanılan Yardımcı Üreme Teknikleri (YÜT) için önemli bir basamak haline gelmiştir. Sperm kriyoprezervasyon endikasyonları arasında kemoterapi ve radyoterapi, testis tümörleri, lösemi, lenfomalar, testis cerrahisi, vazektomi, spinal kord hasarı ve seksüel disfonksiyon gibi faktörlerin de yer aldığı düşünüldüğünde, sperm dondurma işleminin ve çözme sonrası hareketli/canlı sperm elde etmedeki başarının önemi daha da artmaktadır. Kriyoprezervasyon işleminde uygulanan düşük sıcaklığa, hücre içi/ hücre dışı su miktarındaki değişime, ve Ph değişikliklerine bağlı olarak protein denatürasyonu, membran geçirgenliği ve hücre iskelet yapısında bozulmalar meydana gelebilmekte, ortamda serbest oksijen radikallerinin üretimi artabilmektedir. Dolayısı ile çözme sonrası elde edilen spermlerin hareketlilik, canlılık ve sayısında en az kaybın yaşanması, sonraki tedavi basamaklarının başarılı bir şekilde ilerleyebilmesi açısından oldukça önemli yer tutmaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalar gerek insan ve gerekse diğer memeli spermlerinde, dondurma işlemi sırasında kullanılan kriyoprotektan maddelere Koenzim Q-10, Çinko, L-Karnitin, Vitamin A-E-C, Selenyum, Folik Asit, Resveratrol, Arjinin ya da Gallik Asit gibi farklı antioksidanların farklı dozlarda eklenmesi esasına dayanmaktadır. Elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda; yukarıda sayılan kriyo-hasarların minimalize edilmesinde ve ortamdaki oksidan-antioksidan dengenin sağlanabilmesinde, dolayısı ile çözünme sonrası tedavide kullanılan spermlerin daha iyi fertilite sonuçları vermesinde antioksidanların destekleyici kullanımlarının oldukça önemli yer tuttuğu görülmektedir. Bu derlemede sperm kriyoprezervasyonunda antioksidan takviyesi ile ilgili yeni yaklaşımlar sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sperm, in Vitro Fertilizasyon, Kriyoprezervasyon, Antioksidan

The Role of Antıoxıdant Supplementatıon in Sperm Cryopreservatıons

Abstract

Sperm cryopreservation or also known as sperm banking is a procedure to freezing and storing (preserving) the sperm samples for later using. According to worldwide statistics, 30-40 % etiology of infertility due to male factor within infertile couples. For this reason, sperm cryopreservation process that is applied for the first time in 1949, has become an important step for the Assisted Reproductive Technology (ART) which has used in the treatment of infertility. Indications for sperm cryopreservation also including chemotherapy and radiotherapy, testicular tumors, leukemia, lymphomas, testicular surgery, vasectomy, spinal cord injury and sexual dysfunctions. Therefore, from this point of view, sperm freezing process and the success to recover motile/intact sperm after thawing are very important. Because of the low temperature conditions, changes in intracellular/extracellular water quantity and Ph in the cryopreservation process; protein denaturation, membrane permeability and cell structure deteriorations can occur, also production of the free radicals can be increase in the sperm's environment. So, the minimum loss of motility, vitality and the number of sperm after thawing process are very important for the next treatment steps in order ro progress successfully. Recent studies are based

on the addition of different antioxidants such as Coenyme Q-10, Zinc, L-carnitine, Vitamin A-E-C, Selenium, Folic Acid, Resveratrol, Arginine or Gallic Acid to the cryoprotectant during cryopreservation in both human and also other mammalian's sperms. So, in these studies it has observed that using of antioxidants are very important to minimalising the above mentioned cryo-damages and to providing oxidant-antioxidant balance in the sperm's environment, thus it has concluded that the using of antioxidants as an supplementation is very important to providing better fertility results of the sperms that are used in the treatment after thawing. In this review, recent approaches to the use of antioxidant supplementation in sperm cryopreservations will be presented.

Keywords: Sperm, in Vitro Fertilization, Cryopreservation, Antioxidant

Sterile Inflammation and Lung Cancer

Ph.MD. Erhan Şahin - RA. Ph.MD. Nuriye Ezgi Bektur Aykanat – Prof. MD. Varol Şahintürk

Abstract

Inflammation is one of the most important mechanisms of the body's self-protection and generally examined in two classes as pathogenic and non-pathogenic origin. Trauma, ischemia-reperfusion, crystal particles (such as asbestos and silica), toxins, chemicals, metabolic and catabolic products (such as monosodium urate, calcium pyrophosphate dihydrate, b-amyloid plaques and cholesterol) can cause non-pathogenic inflammation, which is known as sterile inflammation. Diseases such as myocardial infarction, asbestosis, chronic diseases (for example diabetes), gout, pseudogout, Alzheimer's disease, atherosclerosis, cancers and silicosis are based on the sterile inflammation. Lung cancer is the most prevalent cancer type in the world. There is a relationship between chronic lung inflammation and lung cancer. In this review, the relationship between lung cancer and sterile inflammation will be summarized. Cancer researches to date have shown that both types of inflammation are closely related to cancer, from the formation of cancer to its spread. In 1968, the relation between lung inflammation and lung cancer was indicated for the first time by Goldstein et al. These investigators emphasized that smoking caused lung inflammation, and that this inflammation could induce cancer. In the following years, it has been shown that smoking has a mutagenic effect on lung cells. On the other hand, it was indicated that inhaled asbestos or silica particles stimulate intracellular inflammation pathways and lead to lung cancer without causing mutagenic effects. Besides, it was shown that intensely secreted inflammation cytokines in chronic obstructive pulmonary disease, emphysema and pulmonary fibrosis are related to increased epithelial-mesenchymal transition. When continuously exposure to smoking or other toxins occurs, the stem cells in the bronchioalveolar junction immediately increase their number and repair the damaged area. However, this continuous exposure to toxins can also cause mutations in the stem cells, which cannot stop their proliferation and so cancer can be start to develop. It has been shown in several studies that chronic infection induces the production of excess reactive oxygen and nitrogen species in proliferating epithelial cells, and that this production also causes mutations in epithelial cells. In light of all this, enlightening of the relation between sterile inflammation and lung cancer will be promising for new therapeutic approaches.

Keywords: Sterile İnflammation, Lung Cancer

Stop the Stats! On the Road to Apoptosis Induction and Regain of Chemotherapeutic Response in Leukemia

Assoc. Prof. Ph.D. Burçin Tezcanlı Kaymaz

Abstract

Chronic myeloid leukemia (CML) originated from hematopoietic stem cells and characterized by cells with the BCR-ABL1 fusion protein (p210-oncoprotein) exhibiting continuous tyrosine kinase activity as a result of t(9;22)q34;q11. This oncoprotein provides sustained survey-proliferation signals to leukemic cells, triggering their survival and protecting them from apoptosis. Signal transducers and activators of transcription (STAT) proteins are latent cytoplasmic transcription factors that affect several cellular processes including cell growth, proliferation, differentiation, survival. Thus, STAT5A/STAT5B are pivotal actors of CML pathogenesis and gain of chemotherapeutic resistance to first, second, third line (Ponatinib) Tyrosine Kinase Inhibitors' (TKI) based therapies. Since STAT5 signaling is critical in monitoring the CML phenotype, targeting STATs are highly effective treatment strategies in order to induce leukemic cell apoptosis and overcome TKI resistance. So, downregulating STATs by post-transcriptional gene silencing methods as small interfering RNAs (siRNAs) causes selective cancer cell death with minimal effects upon healty cells. In this study, STAT5A and STAT5B genes were aimed to be suppressed in K562 CML cells via chemically modified siRNAs; then, determining gene silencing at mRNA by qPCR and protein levels by Western Blot analysis, evaluating apoptosis rates. Secondarily, we aimed to check differing expression profiles of STAT5A and STAT5B in 1nM Ponatinib resistant K-562 CML cells [K562/Pon1] before and after STAT5 inhibitor "Pimozide" treatment by qPCR method and determine apoptotic levels. As for the results, qPCR and Western blot results indicated that STAT5A and S5B expressions were downregulated at both mRNA [S5A(-3.85 fold, p=0.036); S5B(-4.64 fold, p=0.001) and protein levels following siRNA transfection; also apoptosis was signifcantly induced in anti-S5A-siRNA (by 78%) and anti-S5B-siRNA (by 94%) treated leukemic cells compared to their untransfected counterparts. While STAT5A/STAT5B expressions were downregulated by -13.05 fold and -8.38 fold ($p<0.05$ both) respectively; apoptosis was 15.35 fold induced in Pimozide treated K562/Pon1 resistant cells. These results indicate that, targeting STATs exhibit chemotherapeutic response upon CML cells.

Anahtar Kelimeler: Stat, Sirna, Apoptosis, Ponatinib, Pimozide

Sürü Dışı Holştayn-Frizyan İneklerde Yaş ve Kesim Mevsiminin Karkas Özelliklerine Etkisinin Değerlendirilmesi

Dr. Sena Ardıçlı

ÖZ

Sürü dışı bırakılan inekler, et endüstrisinde özellikle de Avrupa ülkelerinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu ineklerin karkas özellikleri, çok değişken olan yaş ve vücut kondisyonu niteliklerinden dolayı oldukça geniş bir varyasyon göstermektedir. Sürü dışı bırakılan ineklerin ayıklanma nedenlerinin başında döl tutmama, mastitis, düşük süt verimi ve ilerlemiş yaş gelmektedir. Bununla birlikte, sürü dışı bırakma kararının verilmesinde et ve süt fiyatları, düve fiyatları ve çiftlik yönetim dengeleri gibi ekonomik faktörler de büyük rol oynamaktadır. Et üretiminde önemli bir yer tutan sürü dışı ineklerin karkas özelliklerinin belirlenmesi hakkında yeterli düzeyde çalışma bulunmadığı ve literatürde eksiklikler olduğu görülmektedir. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı çeşitli nedenlerle sürü dışı bırakılmış ve mezbahaya sevk edilmiş Holştayn-Frizyan ineklerde karkas özelliklerinin değerlendirilmesidir. Bununla birlikte yaş ve kesim mevsimi gibi faktörlerin canlı ağırlık, sıcak ve soğuk karkas ağırlıkları ve randımanları, soğutma firesi, kemik içeriği ve oranı, toplam et üretimi ve oranı, değerli et üretimi ve oranı ve işleme firesi gibi önemli özellikler üzerine etkisi belirlenmiştir. Bu amaçla, çalışmada 159 baş ineğe ait karkas değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizler, Minitab (v17.1.0) paket programı kullanılarak, tek yönlü varyans analizi ile gerçekleştirilmiş ve ortalamalar arasındaki farkın önem kontrolü Tukey testi ile yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, yaş grupları arasında canlı ağırlık ($P<0.001$), sıcak ve soğuk karkas ağırlıkları ($P<0.001$) ve randımanları ($P<0.01$) ve kemik içeriği ($P<0.01$) bakımından istatistiksel düzeyde anlamlı farklılıkların bulunduğu görülmüştür. Kesim mevsimi ise canlı ağırlık ($P<0.05$), sıcak ($P<0.01$) ve soğuk karkas randımanı ($P<0.05$), soğutma firesi ($P<0.001$), kemik oranı ($P<0.05$) ve işleme firesini ($P<0.001$) önemli ölçüde etkilemiştir. Sütçü işletmelerde, sürü dışı bırakma kararı hem çiftlik faktörlerinin hem de mevcut ekonomik faktörlerin etkisinde olması bakımından oldukça kompleks bir karardır. Bu çalışma ile elde edilen verilerin et sektöründeki mevcut durumun değerlendirilmesi ve sürü dışı ineklerin karkas özelliklerinin belirlenmesi konularında ve gelecekte yapılacak olan et verimi ve kalitesi ile ilgili çalışmalarda faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Holştayn-Frizyan, Sürü Dışı İnek, Karkas Değerlendirmesi, Çevresel Faktörler

Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi (TAT) Kullanımına İlişkin Hemşirenin Rolü

MA. Filiz Yılmaz - Ph.D. Özlem Karabulutlu

ÖZ

Toplumu oluşturan bireylerin tamamlayıcı terapilere yönelik ilgilerinin artması sonucu hizmet amacı birey, aile ve toplumun sağlık gereksinimlerini karşılamak olan sağlık bakım profesyonellerinin ve sağlık ekibi üyesi olarak hemşirelerin, tamamlayıcı terapilerde rol alması bir zorunluluk haline gelmiştir. Sağlık alanında yaşanan teknolojik gelişmelerin ve bilimsel bilginin artması ile birlikte hemşirelerin rol ve sorumluluklarında değişimler meydana gelmiştir. Tamamlayıcı terapilerin, kuramsal bilgiye ve bilimsel sorun çözme becerisine sahip, profesyonel hemşirelerin bağımsız hemşirelik rolleri (hemşirenin bakım rolü) kapsamında olduğu düşünülebilir.Tamamlayıcı terapilerle ilgili araştırma sonuçlarının değerlendirilmesi güç olmakla birlikte, geçerli ve güvenilir çalışma sonuçlarının olumlu yönde olması dikkat çekicidir. Hemşirelik mesleği; birey, aile ve toplumun esenliğini sağlama, sağlığı koruma, hastalığı önleme, hastalık durumunda iyileştirme gibi rol ve sorumlulukları bir sağlık disiplini içerisinde yerine getiren profesyonel bir meslektir. Hemşireler bu rolleri kapsamında, toplumun yaygın olarak kullandığı TAT yöntemlerine yönelik bilgilerini geliştirmeli ve gerektiğinde danışmanlık rolünü üstlenmelidir. Hemşirelik uygulamalarının ve tamamlayıcı tedavilerin temel felsefesi aynıdır. Her ikisinin benzer yönleri, bireye holistik açıdan yaklaşmaları, tedavi sırasında destekleyici rolde olmaları, sağlığın yükseltilmesine ve hastanın aktif rolde olmasına odaklanmalarıdır. Tamamlayıcı ve alternatif tedavilerde hemşireler bağımsız fonksiyonlarını uygulamaktadırlar. Hemşireler bağımsız fonksiyonlarını kullanarak TAT ve konvansiyonel tedavilerin bir arada etkili ve güvenli bir şekilde uygulanmasında köprü işlevi görebilirler. Hemşire bir bütün olarak hasta ve ailesinin kültürel yapısını, değerlerini inançlarını, kültürel uygulamalarını ve kullandıkları herhangi bir TAT olup olmadığını değerlendirerek bakımı planlamaktadır. Tamamlayıcı ve alternatif tedaviler uygulanırken mutlaka mesleki sorumluluk göz önünde bulundurulmalı, yarar zarar ilişkisi gözden geçirilmeli hasta için en uygun kararın verilmesi sağlanmalıdır. Hemşire sağlıklı/hasta birey ve aileler ile en yakın iletişim kuran ekip üyesidir. Bu nedenle toplumda hızla gelişen tamamlayıcı ve alternatif tedavilerin farkında olmalı, bu konuda bilgi birikimlerini arttırmalı ve güncelleştirmelidirler. Sağlığı yükseltme konusundaki hedefleri ve mesleki sorumluluğu yerine getirmek için tamamlayıcı ve alternatif tedaviler konusunda bilimsel çalışmalar yapmaları ve bu yöntemlerin yararları ve olası yan etkilerini araştırılmalıdırlar.

Anahtar Kelimeler: Bakım, Hemşirelik, Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp

Tetrakorik ve Polikorik Korelasyon Katsayıları

Prof. Dr. Sıddık Keskin

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZ

Bu çalışmada, ikili (binary) yada dikotom yapıdaki iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemede kullanılan tetrakorik ve polikorik korelasyon katsayıları hakkında genel bilgiler verilmiş, özellikleri tanıtılmış ve aralarındaki ilişkiye değinilmiştir. Bilimsel çalışmalarda değişkenler veya özellikler arasındaki ilişkileri belirlemede çok sayıda ilişki katsayısı geliştirilmiştir. Bu katsayılar, değişken tiplerine göre farklılık göstermektedir. Aralarında doğrusal ilişki bulunmak istenen iki değişken sürekli ise bu değişkenler arası ilişki ölçüsü olarak en yaygın kullanılan korelasyon katsayısı Pearson korelasyon katsayısıdır. Ancak, aralarında korelasyon belirlenmesi istenen değişkenler, orijinalinde sürekli olup, normal dağılıma uygun olduğu halde, iki kategorili (binary) olarak gözlenmiş olması durumunda, tetrakorik korelasyon katsayısı kullanılmaktadır. Bu korelasyon katsayısı iki değerlendirici arasındaki uyumun güçlü ya da zayıf olduğunu belirtir. Sıfır olması durumunda herhangi bir uyumun olmadığını, 1 olması durumunda ise mükemmel bir uyumun olduğunu belirtmektedir. Tetrakorik korelasyon katsayısı 2 x 2 ‘lik tablolarda kullanılmaktadır. Polikorik korelasyon katsayısı ise n x m boyutlu tablolara genelleştirilmişdir. Diğer bir ifadeyle tetrakorik korelasyon, değişkenlerin her ikisi de dikotom (binary) olarak gözlendiğinde polikorik korelasyon 2 x 2’lik tablolarda kullanılan özel halidir. Korelasyon katsayılarının hesaplanması için frekansları içeren tablolar kullanılabileceği gibi verileri içeren matris te kullanılabilir. Sonuç olarak, çalışmada her iki korelasyon katsayısının da kullanılmak istenmesi durumunda dikkat edilmesi gereken hususlar ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Binary Değişken, Uyum, İlişki, Kontenjans Tablosu

The Effect of Diclofenac and Flunixin Meglumine On the Pharmacokinetics of Intravenous Moxifloxacin in Sheep

Prof. Ph.D. Kamil Üney - Asst. Prof. Ph.D. Orhan Çorum –
Asst. Prof. Ph.D. Ramazan Yıldız - Ph.D. Hatice Eser Fakı - Ph.D. Merve İder –
Prof. Ph.D. Mahmut Ok

Abstract

The pharmacokinetics of moxifloxacin (5 mg/kg) was determined following a single intravenous administration of moxifloxacin alone and co-administration with diclofenac (2.5 mg/kg) or flunixin meglumine (2.2 mg/kg) in sheep. Six healthy Akkaraman sheep (2 ± 0.3 years and 53.5 ± 5 kg of body weight) were used for the study. In the study, the crossover design with a 15-day washout period were performed in three periods. In first period, moxifloxacin was administered by an intravenous (IV) injection. In second and third period, moxifloxacin was co-administered with intravenous administration of diclofenac and flunixin meglumine, respectively. Plasma concentrations of moxifloxacin were assayed using the high performance liquid chromatography method. Pharmacokinetic parameters were calculated by two-compartment open pharmacokinetic model. Following intravenous administration of moxifloxacin alone, the mean elimination half-life (t1/2β), total body clearance (ClT), volume of distribution at steady state (Vdss) and area under the curve (AUC) of moxifloxacin were 2.27 h, 0.56 L/h/kg, 1.66 L/kg, and 8.91 h.µg/mL, respectively. While diclofenac and flunixin meglumine significantly increased the t1/2β and AUC of moxifloxacin, they significantly reduced the ClT and Vdss. These results suggest that anti-inflammatory drugs could increase moxifloxacin efficacy by altering its pharmacokinetics.

Keywords: Moxifloxacin, Diclofenac, Flunixin Meglumine, Pharmacokinetic, Sheep

The Effects of Doxorubicin Administered Acute and Cronic Doses On Heart Tissue in Rats

RA. Ph.D. Ali Tugrul Akın - RA. Ph.D. Emin Kaymak –
Assoc. Prof. Ph.D. Zuleyha Doganyıgıt - Assoc. Prof. Ph.D. Derya Karabulut –
Prof. Ph.D. Ayse Toluk

Abstract

Doxorubicin is an anthracycline antibiotic used for many cancer treatments such as lenfoma, bladder and breast cancer. Firstly, Doxorubicin prevents DNA replication by intercalating with DNA and inhibiting topoisomerase II enzyme maintanence. Furthermore, Doxorubicin causes inflammation by increasing proinflammatuar cytokine releasing. The cytotoxic effects of Doxorubicin include cardiac disfunction, nephrotoxicity and testicular toxicity. This study aims to determine the inflammatuary effects of Doxorubicin administered acut and cronic doses on heart tissue in rats. For this purpose, total 30 Male Wistar albino rat were divided into three groups (n=10). These groups are Control, Acute (15 mg/kg Doxorubicin in a single dose) and Cronic (2 mg/kg Doxorubicin, twice in a week for 5 weeks). After Doxorubicin administrations, animals were sacrified and heart tissues were extracted, fixed with formaldehyte and embedded into paraffin blocks. For histopathological analyses, slides were stained by using Masson-Trichrome staining method. TNF-alpha and IL-6 were detected immunohistochemically by using polyclonal antibodies and the streptavidin–biotin–peroxidase technique. Under the light microscope, images were obtained and interleukin-6 (IL-6) and Tumor Necrose Factor-alpha (TNF-α) cell immunreactivity were measured at 50 microscopic areas under 400x objective magnification with Image J program. According to our histopathological exeminations, fibrotic areas, hemorrgahe, picnotic myocardiocytes and intracellular cell degenerations were determined in Acute and Cronic Doxorubicin groups. By means of immunohistochemical staining, we found that the expression level of IL-6 significantly increased in cronic group when compared with control group and the TNF- α expression level significantly increased in acute group compared with control group. Because TNF- α induces IL-6 releasing into blood stream, Acute Doxorubicin administrations cause relatively severe inflammation when compared with cronic administrations. As a result, Doxorubicin is widely used for many cancer treatment but causes inflammation in heart tissue. Our findings indicate that cronic administrations of this chemotherapeutic is less harmful.

Keywords: Doxorubicin, İnflammation, Heart, Cardiotoxicity.

The Effects of Organıc Nutrıtıon on Infant Health in Pregnant and Nursıng Mothers

Prof. Ph.D. Emine Baydan - Asst. Prof. Ph.D. Emre Arslanbaş

Abstract

Since the 1940s, the use of chemicals in agricultural and industrial areas has increased significantly in developed countries. In the 1990s, in a cohort study called "Agricultural Health Study" conducted in the USA, these substances associated with the risk of cancer and other facts have lead people to natural and organic product consumption. Children and some sensitive individuals are more susceptible to the effects of toxic substances than others. Inadequate enzyme activity in children causes the inability to detoxify some toxic substances and the appearance of toxic effects in children. Especially in pregnant and nursing mothers, more careful nutrition is required to protect the fetus/child from the embryotoxic or genotoxic effects of toxic substances. Some studies on the nutritional value of organic products show that organic products are partially better than conventions (traditionals), while others have not been noticed. However, the common point in many studies is that organic product consumption will be exposed to less pesticide residue. Exposure to even very low amounts of pesticides can cause a decrease in birth weight, a lack of attention and a decrease in IQ. For the stated reason, organic products interest of some people and their consumption tendency begin during pregnancy. This is followed by the transition to food and other organic products related to feeding the baby. There are very few studies on the effects of organic products on health. Organic feeding in children during and after pregnancy and eczema seen in children, serum IgE levels and other atopic case evaluations of the results that were variable, some were not related to feeding, and some showed decrease in eczema especially with the consumption of organic dairy products. Similarly, no difference was observed between mothers fed with predominantly organic meat and milk and the total fatty acid amount of mothers milk fed with less organic meat and milk. However, it was found that conjugated linoleic acid and trans-vaxenic acid, which are useful fatty acids in milk of mothers fed with predominantly organic meat and milk, were higher. While the prevalence of hypospadiazis was found to be lower in male children of the mothers fed with organic products (mainly vegetable, milk and dairy products) during pregnancy, there was no relationship between organic nutrition and presence of cryptorchidism.

Keywords: Pregnancy, Nursing Mother, Child, Organic, Nutrition

Gebe ve Emziren Annelerde Organik Beslenmenin Yavru Sağlığı Üzerine Etkileri

ÖZ

1940'lardan beri gelişmiş ülkelerde tarım ve endüstri alanında kimyasal kullanımı ciddi bir şekilde artmıştır. 1990'lı yıllarda ABD'de yapılan "Tarımsal Sağlık Çalışması" adlı bir kohort çalışmasında bu maddelerin kanser riskiyle ilişkilendirilmesi ve diğer olgular insanları doğal ve organik ürün tüketimine yönlendirmiştir. Çocuklar ve bazı duyarlı bireyler zehirli maddelerin etkisine diğerlerine göre daha açıktır. Çocuklarda enzim etkinliklerinin yeterli olamaması bazı toksik maddelerin detoksifiye edilememesine ve çocuklarda toksik etkilerin ortaya çıkışına neden olur. Özellikle gebe ve süt veren annelerde fötusu/bebeği zehirli maddelerin embriyotoksik veya genotoksik etkilerinden korumak için daha özenli bir beslenme gerekir. Organik ürünlerin besinsel değerleri üzerine yapılan çalışmaların bazıları konvansiyonellere (gelenekseller) göre organiklerin kısmen daha iyi olduğunu ortaya koyarken, kimilerinde ise fark bulunmamıştır. Ancak, pek çok çalışmadaki ortak nokta organik ürün tüketimiyle daha az pestisid kalıntısına maruz kalınacağıdır. Pestisidlerin çok düşük miktarlarına bile maruz kalınması yavruda doğum ağırlığında düşüşe, dikkat eksikliğine ve

IQ'de düşüşe neden olabilmektedir. Belirtilen nedenle bazı insanların organik ürünlere ilgisi ve tüketim eğilimi hamilelik döneminde başlar. Bunu bebeğin beslenmesiyle ilgili mama ve diğer organik ürünlere geçiş izler. Organik ürünlerin sağlık üzerine etkilerine yönelik çalışmalar oldukça azdır. Gebelik dönemi ve sonrası çocuklarında yapılan organik besleme ve çocuklarda görülen ekzema, serum IgE düzeyleri ve diğer atopik olgu değerlendirmeleri sonuçların değişken olduğunu, kimilerinde beslemeyle ilgisinin olmadığını, kimilerinde ise özellikle organik süt ürünleri tüketimiyle ekzemada azalmanın olduğunu ortaya koymuştur. Benzer şekilde ağırlıklı organik et ve sütle beslenen anneler ile daha az organik et ve sütle beslenen annelerin sütlerinin toplam yağ asiti miktarları arasında bir fark gözlenememiştir. Ancak, ağırlıklı olarak organik et ve sütle beslenen annelerin sütlerindeki yararlı yağ asitleri olan konjuge linoleik asit ve trans-vaksenik asit daha yüksek bulunmuştur. Gebelikte organik ürünlerle (sebze, süt ve süt ürünleri ağırlıklı) beslenen annelerin erkek çocuklarında hpospodiazis prevalansı daha düşük gözlenirken kriptorşizm görülmesiyle organik beslenme arasında bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Gebe, Emziren Anne, Bebek, Organik, Beslenme

Tip 2 Diyabette Hba1c Düzeyi ile Serum Ürik Asit Seviyesi İlişkilidir

Expert Tuba Taslamacıoğlu Duman

ÖZ

Amaç: Ürik asit purin metabolizması ürünü olup , bir çok metabolik durumda artış göstermektedir. Biz bu retrospektif analiz çalışmamızda serum ürik asit seviyesini tip 2 diyabetin iyi ve kötü kontrollü hasta grubundaki değerlerini karşılaştırmayı amaçladık. Metod: Kliniğimizde takipli olan Ocak 2017 ve Ağustos 2017 tarihleri arasında başvuran hastaları retrospektif olarak değerlendirdik. Hastaların HbA1c seviyesi %7,5'dan küçük olanlar iyi kontrollü , diğer hastalar da kötü kontrollü tip 2 diyabetes mellitus olarak değerlendirildi. Gruplar arası ürik asit seviyeleri değerlendirildi. Bulgular : İyi kontrollü diyabetik hastalarda urik asit seviyesi 4.1 (2, 8-5, 9) mg/dl iken kötü kontrollü grupta 5, 9 (4-9, 6) mg/dl olarak hesaplandı. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($p<0.001$). Pearson korelasyon analiz yöntemi ile serum ürik asit ve Hba1c arasında da anlamlı koorelasyon bulundu ($r=0.81$, $p<0.001$). Sonuç: Tip 2 diyabetin kötü kontrollü grubunda serum ürik asit seviyesi kötü kontrollüydü. Hba1c seviyeleri 3 aylık zamandaki değişiklikleri göstermektedir. Kısa dönemdeki diyabet kontrolünde serum ürik asit seviyesindeki değişikliklerde diyabet kontrolünde belirteç olarak kullanılabilinir.

Anahtar Kelimeler: Ürik Asit, Hba1c, Tip 2 Diyabetes Mellitus

Serum Uric Acid İs Correlated With Hba1c Levels in Type 2 Diabetes Mellitus

Abstract

Aim: Uric acid is the product of purine metabolism and elevated serum uric acid levels are associated with many metabolic conditions. In present retrospective analysis, we aimed to compare serum uric acid levels of well controlled type 2 diabetic subjects to those of poorly controlled type 2 DM patients. Methods: Medical database of type 2 diabetic subjects whom admitted to outpatient clinics of our institution, between January 2017 and August 2017, were retrospectively analyzed. Patients with an HbA1c level lower than 7, 5% were classified as well controlled and others were classified as poorly controlled type 2 DM group. Uric acid levels of the groups were compared. Results: Serum uric acid level of well controlled and poorly controlled diabetics were 4.1 (2, 8-5, 9) mg/dl and 5, 9 (4-9, 6) mg/dl, respectively. The difference was statistically significant ($p<0.001$). A Pearson's correlation test was revealed that serum uric acid was strongly and positively correlated with HbA1c ($r=0.81$, $p<0.001$). Conclusion: Serum uric acid levels worsen in poorly controlled type 2 diabetic subjects. Since HbA1c levels reflects changes in 3 months period, variations in serum uric acid levels could be used as a predictor of diabetic control level in shorter time periods.

Keywords: Uric Acid; Hba1c; Type 2 Diabetes Mellitus

Tiroidin Beslenme İle İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi Zülfiye Bıkmaz - Dr. Öğr. Üyesi İlknur Metin Akten – İlknur Yücel

ÖZ

Tiroid bezi hastalıkları en çok yaşlı nüfusta ve ağırlıklı olarak kadınlarda görülmektedir. İyot eksikliği yaşanan bölgelerde yaşayan popülasyonda %30 civarında guatr görülmektedir. Hipertiroidi genellikle kalp-damar sistemi hastalıklarının oluşumunda ve kemikleri etkileyebilmektedir. Hipertrioidinin belirtileri arasında; sinirlilik, huzursuzluk, aşırı hareketlilik, uyku düzensizliği, yorgunluk, solunum güçlüğü ve kilo kaybı gibi belirtileri mevcuttur. Hipotiroidizmde ise; yorgunluk halsizlik, egzersiz dispnesi, kilo alımı, yeni doğanlarda zeka geriliği, kabızlık, büyüme geriliği, miyalji ve parastezi gibi belirtilere rastlanmaktadır. Tiroid bezinden salgılanan hormonlar çeşitli fizyolojik süreçlerde kullanılmaktadır. Tiroid bezi hastalıkları önemli bir sağlık sorunu olup gelişiminde besin eksikliği ve tedavisi sürecinde ise ilaç gıda etkileşimleri dikkat edilmesi gereken noktalardandır. Tiroid hormon sentezinde iyot kritik öneme sahiptir. Demir, selenyum, A vitamini, B12 vitamini, D vitamini, çinko ve diğer mikro besinlerin eksiklikleri hormon sentezi için önem arz etmektedir. Karnabahar, brokoli, lahana, Brüksel lahanası, hardal tohumu, şalgam, turp, bambu filizi, manyok ve iyot alımı sınırlı diyetlerde soya fasulyesi gibi guatrojenik gıdaların tüketimi azaltılmalı ya da iyot alımı ile desteklenerek alınmalıdır. Hipotiroidili hastaların diyetlerine; süt, balık, deniz yosunu veya tuz diyetlerinde yer almalıdır. Hipotiroidi tedavisinde kullanılan L-Tiroksin'nin yemeklerle birlikte alınması, greyfurt suyu tüketimi, yüksek lifli diyet, soya içeren gıdalarla birlikte alınması emilimini etkilemektedir. Koruyucu sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde kullanılan bir araçta gıda zenginleştirilmesidir. İyot eksikliği sık yaşanan bölgelerde iyot ile zenginleştirilmiş gıdaların tüketimi yönünde bireyler motive edilmelidir. Bireylerin sağlıklı olmalarını sağlamak ve sağlık düzeylerini yükseltebilmek için koruyucu sağlık hizmetleri çerçevesinde hemşirelerin bilinçlendirme faaliyetlerini sürdürmeleri gerekmektedir. Gıda zenginleştirilmesi çerçevesinde sorun ele alındığında devletin desteği önemli bir faktördür. Devletin bir diğer sorumluluğu da toplum tarafından kabül görmüş ancak yetkin olmayan insanların sağlık ve beslenmeye ilişkin hatalı önerilerinin topluma ulaştırmaları konusunda regülasyon sağlamak olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tiroid Bezi Hormonları, Beslenme, İyot Eksikliği, Hemşirelik

Trafik Kazalarının Sağlık Harcamaları Üzerine Etkisi

Prof. Dr. Emine Orhaner - Araştırmacı Emine Doğan Çulha

ÖZ

Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden birisi trafik kazalarından kaynaklanan ölüm ve yaralanmaların sayısının düşürülmesidir. Ülkemizde giderek artan araç sayısı bir taraftan hava kirliliği yaratması diğer taraftan her yıl artan trafik kazaları nedeniyle sağlık ve sağlık harcamaları üzerinde etkili olmaktadır. Günümüzde hastaneye başvuranların önemli bir kısmını da trafik kazasına uğrayan kişiler oluşturmaktadır. Trafik kazalarında 2010 yılına göre 2017 yılında toplam kaza sayısı % 8,8, ölümlü-yaralanmalı kaza sayısı % 56,3 ve sadece yaralı sayısı % 42 artış göstermiştir. Bu çalışmanın amacı, ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarının hem devlet hem de özel sağlık harcamaları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Çalışmada ölümlü ve yaralanmalı trafik kazası sayıları (bağımsız değişken) ile devlet ve özel sağlık harcaması (bağımlı değişken) arasında doğrusal regresyon modeli oluşturulmuş, ayrıca değişkenler arasında korelasyon hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda ölümlü ve yaralanmalı trafik kazası sayıları ile devlet ve özel sağlık harcaması alınarak oluşturulan regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Ayrıca ölümlü ve yaralanmalı trafik kazası sayıları ile devlet sağlık harcamaları arasında korelasyon katsayısı (0,980) ve özel sağlık harcamaları arasında korelasyon katsayısı (0,910) değişkenler arasında pozitif yönlü doğrusal bir ilişkiyi göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Trafik Kazaları,sağlık Harçamaları, Sürdürülebilir Kalkınma,hava Kirliliği

Transobturator Tape Cerrahisi Uzun Dönem Komplikayonu ile İlgili Bir Olgu Sunumu

Dr. Öğr. Üyesi Bülent Katı - Dr. Öğr. Üyesi Eyyup Sabri Pelit

ÖZ

Giriş: Transobturator tape (TOT), stres inkontinansı olan hastalarda minimal-invazif bir teknik olarak tanımlanan ve yüksek başarı oranı ile günümüzde sık kullanılan cerrahi tedavilerinden biridir. Yıllar içinde kullanılan meşh meteriyali , uygulama şekli ve uygulama konumu ile ilgili komplikasyonlar da uygulama hızı ile aynı oranda artmaktadır. Bu sunum ile TOT operasyonunun yapılan bir bayan hastanın yıllar sonra ortaya çıkan nadir komplikasyonunu sunmayı amaçladık. Olgu sunumu: Bilinen bir ek hastalığı olmayan 45 yaşındaki bayan 16 ay önce bir şehir hastanesi üroloji kliniğine stres inkontinans şikayetleri ile başvuruyor. Yapılan tetkikleri sonrası TOT operasyonu uygulanıyor. Daha sonra post operatif ilk aylarda idrar kaçırmaları azalan ve zaman zaman kaybolan hastanın yaklaşık 1 yıl sonra yine arada olan stress inkontinans şikayetleri başlıyor. Son günlerde idrarda kanama , yanma şikayeti ile üroloji kliniğimze başvuran hastanın tetkiklerinde idrar yolları enfeksiyonu gözleniyor. Yapılan muayenesinde meşh bölgesinde kızarıklık ve hassasiyet hissedilen hastaya sistoskopi yapılıyor. Sistoskopide mesane boynu sol lateralde saat 3 hizasında tot meşhi olduğu düşünülen yapılar olduğu gözleniyor. (Resim 1) Endoksopik rezektoskop ile rezeke edilip dışarı olan meşh kısmı kalmayacak şekilde çıkarılıyor. Şikayetleri geçen hasta medikal antikolinerjik tedavi ile kontrollere gelmektedir. Sonuç: Stres inkontinans cerrahi tedavisinde başarıyla uygulanan TOT cerrahisinin kısa dönem dışında uzun dönem mesaneye meşh invazyon komplikasyonu ile gelebilmektedir. Özellikle sık idrar yolu enfeksiyonu geçiren, hematürili hastalarda bu tanıyı düşünmek gerekir. Bu tür durumlarda tetkiklerden bağımsız sistoskopi ile tanı konulup aynı seans endoskopik tedavi ile sorun çözülebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Transobturator Tape, Mesane,hematüri

Trichomonas Vaginalis'in Genetik Özellikleri ve Moleküler Karakterizasyon Yöntemleri

Asst. Prof. Ph.D. Erdogan Malatyali - Prof. Ph.D. Sema Ertug

ÖZ

Ürogenital yerleşimli, kamçılı bir protozoon olan Trichomanas vaginalis (T. vaginalis) küresel bir yayılıma sahip olup en sık görülen non-viral cinsel yolla bulaşan hastalık etkeni olarak rapor edilmektedir. Parazit genom taslağının 2007 yılında Genomik Araştırma Enstitüsü (TIGR) tarafından yayınlanmasının ardından parazitin olağandışı biyokimyasal ve genomik özelliklere sahip olduğu ortaya konulmuştur. Bunlardan genomunun büyüklüğü, hidrogenozom varlığı, gen duplikasyonu, lateral gen transfer mekanizması ve miRNA'lar parazit genomuyla ilgili başlıca ilgi çeken konular arasında yer almaktadır. Son yıllardaki transkriptomiks ve proteomiks çalışmalarının yardımıyla T. vaginalis gen ekspresyonu daha iyi anlaşılmaya başlamıştır. Parazitin moleküler epidemiyolojisi veya moleküler karakterizasyonu amacıyla Polimeraz Zincir Reaksiyonu (PCR) başta olmak üzere farklı moleküler yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda T. vaginalis izolatları arasında yüksek derecede genotipik varyasyon/heteojenite bulunduğu ortaya konulmuş olup çok sayıda hedef gen bölgesi (internal transcribed spacer, aktin, 18 S ribozomal alt ünite vb.) tanımlanmıştır. Ayrıca parazitin genotipleri ile klinik özellikleri arasındaki ilişki birçok çalışmaya konu olmaya devam etmektedir. Bu derlemede güncel araştırmalar ışığında ülkemizde ve dünya genelinde T. vaginalis genotiplerinin dağılımı ve parazitin genomik özellikleri özetlenmiştir..

Anahtar Kelimeler: Trichomonas Vaginalis, Genom, Moleküler Karakterizasyon

Genomic Features and Molecular Characterization Methods of Trichomonas Vaginalis

Abstract

Trichomonas vaginalis (T. vaginalis), a flagellated protozoan parasite in human urogenital tract, has a global spread and is reported as the most common non-viral sexually transmitted pathogen. The draft genome sequence of the parasite was first published by the Genomics Research Institute (TIGR) in 2007; it was shown that the parasite had many unusual biochemical and genomic characteristics. Of these, the size of the genome, the presence of hydrogenosome, gene duplication, lateral gene transfer mechanism and miRNAs are the main points of interest. Recent developments in transcriptomics and proteomics studies have let us to better understand the expression of T. vaginalis genes. A variety of molecular methods, primarily polymerase chain reaction (PCR), have been used for the molecular epidemiology or molecular characterization of the parasite. These studies have revealed a high degree of genotypic variation/heterogeneity among T. vaginalis isolates and a large number of target gene regions (internal transcribed spacer, actin, 18 S ribosomal small unit etc.) were identified. In addition, the relationship between the genotypes of the parasites and their clinical features continues to be the subject of many studies. In this review, we aimed to summarize the genomic properties of parasites and distribution of T. vaginalis genotypes in our country and in the world.

Keywords: Trichomonas Vaginalis, Genome, Molecular Characterisation

Trueperella Pyogenes'in Etken Olduğu Bir Mastit Olgusu Mastit ve Pemfigus Birlikteliği

Öğr. Gör. Şeyda Karabörk

ÖZ

Pemfigus vulgaris (PV) cilt ve mukoza membranlarının hayati tehlike oluşturan, kronik seyreden otoimmün bir hastalığıdır. Trueperella pyogenes normalde sağlıklı hayvanların deri ve mukozal membranlarında bulunur. T.pyogenes fırsatçı bir mikroorganizmadır. Stres ile birlikte virusların yol açtığı problemleri fırsat bilerek vücutta irinli yangılar yaptığı gibi, vücuda dışarıdan alınan darbeler sonrası apseler de meydana getirir. Vücut hücresine yapışma ve enzim salgılama yeteneği ile dokuları ele geçirerek, tahrip eder. Enzim ve toksinleri sayesinde vücudun bağışıklık sistemine karşı kendini korur. Bu sebeple hastalık yapma gücü yani virulansı yüksektir. T. pyogenes'in neden olduğu enfeksiyonlar insanlarda nadirdir ve organizma normal flora üyesi olmadığı için mesleki maruziyete bağlı olarak enfeksiyona neden olur. 70 yaşında Pemfigus vulgaris ön tanısıyla takip edilen, göbekte akıntı şikâyeti ile başvuran ve yapılan yara kültüründe etken olarak T. pyogenes izole edilen bir kadın hastadan bahsedilecektir. Olguda antibiyotik duyarlılık testlerinde direnç saptanmamış olması sevindiricidir. Bu olguda dikkat çeken ikinci konu ise ilk 24 saatte yara kültüründe herhangi bir üreme gözlenmemiş olması 48.saatte üreme olması bu sebeple Mikrobiyoloji laboratuvarlarında değerlendirme yapılırken yara kültürleri için mutlaka 48.saatlik inkübasyonun beklenmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Ayrıca olgumuz İlimiz genelinde sunulan ilk T.pyogenes yaz mastit olgusudur.

Anahtar Kelimeler: Trueperella Pyogenes, Mastit, Yaz Mastiti, Yumuşak Doku Enfeksiyonu, Pemfigus Vulgaris

Tüm Vücut Tomografide Farklı Yaş Grupları İçin Kritik Organ Dozlarının Belirlenmesi: Monte Carlo Çalışması

Lec. Handan Tanyıldızı - Lec. Serkan Sugeçti - Lec. Ph.D. Ahmet Murat Şenışık – Lec. Merve Zıvalı - Lec. Agit Ferhat Özel

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada, Monte Carlo yöntemi kullanılarak tüm vücut tomografi sonrası kritik organ (Kemik iliği, tiroid) dozlarının hesaplanması amaçlanmıştır. Materyal ve Metod: Simülasyon VirtualDose programında, 6 farklı tomografi cihazına göre tasarlanmıştır. Farklı yaş gruplarındaki fantomlar için ICRP-89 raporunda belirtilen 7 anatomik fantom kullanılmıştır. Bulgular: Yeni doğan, 1 yaş, 5 yaş, 10 yaş, 15 yaş, yetişkin ve obez yetişkin fantomları için sırasıyla; GE Discovery CT750 HD model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 11.80±0.04, 10.52±0.06, 9.90±0.06, 9.20±0.06, 7.06±0.23, 6.05±0.07 ve 4.06±0.21 mGy, tiroid dozları 17.90±0.11, 14.94±0.16, 16.47±0.10, 14.35±0.11, 13.73±1.32, 16.42±0.21 ve 12.36±0.04 mGy bulundu. Elscint CT Twin Helicat model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 12.19±0.04, 11.00±0.05, 10.47±0.04, 9.81±0.05, 7.71±0.24, 6.06±0.42 ve 4.38±0.19 mGy, tiroid dozları 17.55±0.09, 14.88±0.13, 16.24±0.09, 14.22±0.08, 13.66±1.26, 15.60±0.23 ve 12.30±0.09 mGy bulundu. Philips Brilliance 64 model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 3.82±0.01, 3.33±0.03, 3.08±0.02, 2.83±0.02, 2.11±0.08, 1.97±0.02 ve 1.25±0.08 mGy, tiroid dozları 6.15±0.06, 5.02±0.07, 5.66±0.04, 4.89±0.04, 4.67±0.49, 6.17±0.08 ve 4.38±0.02 mGy bulundu. Siemens Emotion 16 model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 17.12±0.06, 15.23±0.08, 14.98±0.08, 13.57±0.08, 10.48±0.40, 8.81±0.10 ve 5.91±0.30 mGy, tiroid dozları 25.82±0.13, 21.66±0.24, 23.85±0.15, 20.81±0.16, 19.88±1.95, 23.90±0.30 ve 17.99±0.04 mGy bulundu. Toshiba Aquilion 16 model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 9.14±0.04, 7.96±0.06, 7.37±0.05, 6.76±0.05, 5.03±0.18, 4.69±0.04 ve 2.97±0,18 mGy, tiroid dozları 14.70±0.13, 12.01±0.16, 13.53±0.10, 11.70±0.11, 11.15±1.16, 14.73±0.20 ve 10.46±0.06 mGy bulundu. Picker PQ Series model tomografi cihazı ile elde edilen kemik iliği dozları 21.97±0.06, 19.78±0.09, 19.67±0.08, 17.95±0.09, 14.22±0.51, 11.47±0.81 ve 9.83±0.47 mGy, tiroid dozları 31.58±0.15, 26.85±0.25, 29.25±0.16, 25.57±0.18, 24.56±2.29, 28.99±0.48 ve 28.31±0.11 mGy bulundu. Sonuç: 7 grupta erkek ve kadın kritik organ doz değerlerinde cinsiyete bağlı anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Hesaplanan kritik organ dozları mGy düzeyinde olduğundan radyasyondan korunma açısından güvenli sınırlar içerisinde çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Monte Carlo Yöntemi, Absorbe Doz, Tomografi.

Determination of Critical Organ Dose for Different Age Groups in Whole Body Tomography: A Monte Carlo Study

Abstract

Objective: It was aimed to calculate critical organ (bone marrow, thyroid) doses after whole body tomography using Monte Carlo method. Materials and Methods: Simulation was designed according to 6 different tomography devices in VirtualDose program. For phantoms of different age groups, 7 anatomic phantoms were used as indicated in the ICRP-89 report. Results: For newborn, 1 year, 5 year, 10 year, 15 year, adult and obese adult phantoms; Bone marrow doses obtained with GE Discovery CT750 HD model device were 11.80±0.04, 10.52±0.06,

9.90±0.06, 9.20±0.06, 7.06±0.23, 6.05±0.07 and 4.06±0.21 mGy, thyroid doses were 17.90±0.11, 14.94±0.16, 16.47±0.10, 14.35±0.11, 13.73±1.32, 16.42±0.21 and 12.36±0.04 mGy, respectively. Bone marrow doses obtained with Elscint CT Twin Helicat model device were 12.19±0.04, 11.00±0.05, 10.47±0.04, 9.81±0.05, 7.71±0.24, 6.06±0.42 and 4.38±0.19 mGy, thyroid doses were 17.55±0.09 and 14.88±0.13, 16.24±0.09, 14.22±0.08, 13.66±1.26, 15.60±0.23 and 12.30±0.09 mGy. Bone marrow doses obtained with Philips Brilliance 64 device were 3.82±0.01, 3.33±0.03, 3.08±0.02, 2.83±0.02, 2.11±0.08, 1.97±0.02 and 1.25±0.08 mGy, thyroid doses were 6.15±0.06, 5.02±0.07, 5.66±0.04, 4.89±0.04, 4.67±0.49, 6.17±0.08 and 4.38±0.02 mGy. Bone marrow doses obtained with Siemens Emotion 16 model device were 17.12±0.06, 15.23±0.08, 14.98±0.08, 13.57±0.08, 10.48±0.40, 8.81±0.10 and 5.91±0.30 mGy, thyroid doses were 25.82±0.13, 21.66±0.24, 23.85±0.15, 20.81±0.16, 19.88±1.95, 23.90±0.30 and 17.99±0.04 mGy. Bone marrow doses obtained with Toshiba Aquilion 16 model device were 9.14±0.04, 7.96±0.06, 7.37±0.05, 6.76±0.05, 5.03±0.18, 4.69±0.04 and 2.97±0.18 mGy, thyroid doses were 14.70±0.13, 12.01±0.16, 13.53±0.10, 11.70±0.11, 11.15±1.16, 14.73±0.20 and 10.46±0.06 mGy. Bone marrow doses obtained with Picker PQ Series device were 21.97±0.06, 19.78±0.09, 19.67±0.08, 17.95±0.09, 14.22±0.51, 11.47±0.81 and 9.83±0.47 mGy, thyroid doses were 31.58±0.15, 26.85±0.25, 29.25±0.16, 25.57±0.18, 24.56±2.29, 28.99±0.48 and 28.31±0.11 mGy. Conclusion: There was no significant sex-dependent difference in male and female organ dose values in 7 groups. Since calculated critical organ doses are in mGy level, they are studied within safe limits in terms of radiation protection.

Keywords: Monte Carlo Method, Absorbed Dose, Tomography.

Tümörde Spesifik Olarak Etkinleşecek Disülfit Bağlı Dimerik Fotosensitizerlerin Biyolojik Aktivitelerinin İncelenmesi

Ph.D. Asiye Gök Yurttaş - Ra. Tuğba Elgün - Prof. Ph.D. Süleyman Nezih Hekim

ÖZ

Amaç: Fotodinamik tedavi (PDT) görünür ışık ve fotosensitizerlerin kombinasyonunu içeren bir ikili tedavi yöntemidir. PDT'nin temelinde sentezlenen fotosensitizerler karanlıkta minimal toksisite gösterip ışık ile muamele edildiğinde singlet oksijen oluşturup kanserli hücreleri öldürmesidir. Günümüzde araştırmalar fotosensitizerin tümörde birikimine ve tümör bölgesinde etkisine yoğunlaşmıştır. Böylece uygulanan fotosensitizer miktarı azaltılabilir ve ışınlanan bölgedeki sağlıklı hücrelere zarar vermesinin önüne geçilebilir. Çalışmamızın amacı tümör bölgesine özgü olarak etkinleşen fotosensitizerlerin geliştirilmesidir. Disülfit köprüleriyle bağlı olan dimerik fotosensitizerlerin agregasyon kaynaklı kendi kendini sönümleme özelliğinden faydalanılmasıdır. Fotosensitizerlerin kanser hücresine ulaştığında ışık ve glutatyonun antioksidan özelliğiyle disülfit köprülerinin kırılması yoluyla aktif hale gelerek öldürmesidir (Şekil 1). Yöntemi: Fotosensitizerlerin lipozomlama işlemi yapılarak boyutlarına, dağılım indeksine ve zeta potansiyellerine bakılarak karakterize edilmiştir. Lipozomlu fotosensitizerlerin kanser hücre hatlarında uygulanan hücre canlılığına olan etkileri ışık altında ve farklı derişimlerinde MTT testi ile % canlılık kontrolü yapıldı. Ayrıca, seçilen dozajın etkilerini gözlemek üzere hücrelere uygulanan maddelerin apoptoz ve nekroz üzerine etkileri incelenmiştir. Bulguları ve sonuçları: Lipozomlanan fotosensitizerlerin boyutlarının 150-210 nm aralığında olduğu görülmüştür. Dağılım indeksi 0,5'ten az olup istenilen dar dağılımı göstermiştir. Birçok sistemde H+ iyonu potansiyel belirleyici iyon olduğu için zeta potansiyeli -7 ile -1 mW aralığında sonuç vermiştir. MTT testi ile ışık toksisite 5j/cm2 ışık dozunda ve 5 µM konsantrasyonda fotosensitizer için % 80 oranında bir ölüm referansda % 20 luk bir ölüm görülerek arzu edilen sonuçlar elde edildi. Sentezlenen lipozomlu fotosensitizerlerin karanlık ortamda sağlıklı hücrelerde ve kanser hücre hatlarında zararsız olmasına karşılık 5j/cm2 ışık dozunda toksik olmaları kanser tedavilerinde kullanılabileceklerini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dimerik Fotosensitizer, Fotodinamik Tedavi, Glutatyon, Lipozom, Meme Kanseri

Investigation of Biological Activities of Disulfide Bonded Dimeric Photosensitizers That Will Be Specifically Activated in the Tumor

Abstract

Objective: Photodynamic therapy (PDT) is a dual treatment that includes a combination of visible light and photosensitizers. The photosensitizers synthesized at the base of PDT show minimal toxicity in the dark and when they are treated with light, they form singlet oxygen and kill cancer cells. Today, research focuses on the accumulation of photosensitizer in the tumor and its effect on the tumor site. Thus, the amount of photosensitizer applied can be reduced and the damage to healthy cells in the irradiated area can be prevented. The aim of our study was to develop photosensitizers that are specific to the tumor site. The use of dimeric photosensitizers connected with disulfide bridges is due to their self-damping properties. When the photosensitizers reach the cancer cell, the light and glutathione are activated and killed by the breakdown of the disulfide bridges with the antioxidant properties (Figure 1). Method: Photosensitizers were characterized by liposomes and their dimensions, distribution index and

zeta potentials. The effects of liposome photosensitizers on the cell viability of cancer cell lines were measured in light and different concentrations with MTT test. In addition, the effects of the substances applied to the cells on apoptosis and necrosis were examined to observe the effects of the selected dosage. Results: The size of the liposomized photosensitizer was found to be in the range of 150-210 nm. Distribution index was less than 0.5 and showed the desired narrow distribution. In many systems, the H + ion was the potential predictor ion, and the zeta potential was between -7 and -1 mW. Light toxicity with MTT test The desired results were obtained by observing a 20% measurement at a measurement of 80% for a 5j/cm2 light dose and 5% for a photosensitizer at a concentration of 5 µM. Although the photosensitizers with synthesized liposomes are harmless in healthy cells and cancer cell lines in dark environment, they are toxic at 5j / cm2, suggesting they can be used in cancer treatments.

Keywords: Dimeric Photosensitizer, Photodynamic Therapy, Glutathione, Liposome, Breast Cancer

Türkiye'de Diyaliz Konusunda Yapılan Lisasüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Zülfiye Bıkmaz - Dr. Öğr. Üyesi İlknur Metin Akten - Dilek Mut

ÖZ

Kronik böbrek yetmezliği, oldukça sık görülen önemli bir sağlık sorunudur. Bu sağlık sorunun tedavi ayağında kullanılan diyaliz; yarı geçirgen bir membran aracılığı ile hastanın kanı ve solütlerin değişimini temel alan bir tedavi şeklidir. Hastalığın doğası ve tedavi süreci bireylerin yaşam kalitesini etkileyen, iş gücü kayıplarına yol açan, ekonomik ve biyo-psiko-sosyal açıdan çeşitli komplikasyonlara sebebiyet veren bu durum özellikle genç erişkinler olmak üzere her yaş grubunda görülebilmektedir. Önleyici, tedavi edici ve rehabilitasyon süreçleri içeren bu durumun yönetilmesi multidisipliner bir sağlık ekibi ile mümkün olabilecek bir durumdur. Bu çalışmada "diyaliz" anahtar kelimesi ile 1978-2018 yılları arasında yapılan yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık tezleri taranmıştır. Çalışma nitel ve tanımlayıcı özellik göstermektedir. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanından 09.09.2018 tarihinde elde edilen tezler çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Hemşirelik alanında, 1998-2017 tarihleri arasında yayınlanan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları; tezin yapıldığı anabilim dalı, tez danışmanlarının ünvanı, tezi yapan kişinin cinsiyeti, çalışma grubu, tezin konusu, tezde kullanılan yöntem, örnekleme yöntemi ve tezde kullanılan veri toplama araçları değişkenlerine göre incelenmiştir. 6 tanesi doktora ve 31 tanesi yüksek lisans tezine ulaşılmış, 1 tane tezin özet dahil içeriğine ulaşılamaması sebebi ile 36 tez üzerinden inceleme yapılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen veriler ışığında genel olarak hemşirelik alanında yapılan lisans üstü çalışmaları tanımlayarak gelecek çalışmalar için bir projeksiyon sağlamak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diyaliz, Lisansüstü Eğitim, Tez, Hemşirelik, Sağlık

Türkiye'de İntramüsküler Enjeksiyona İlişkin Yapılan Tezlerin İncelenmesi

Researcher Ferzan Kalaycı - Asst. Prof. Ph.D. Nazike Duruk –

Researcher Lütfiye Parlak - Researcher Arzu Güven

ÖZ

Giriş: İntramüsküler enjeksiyon doğru bölgeye doğru teknikle yapılmazsa, birçok komplikasyona neden olabilir. Bu nedenle, intramüsküler enjeksiyonun doğru bölgeye, doğru teknikle ve ağrıyı en aza indirecek uygulamalara dikkat ederek yapılması önemlidir. Amaç: Bu çalışma intramüsküler enjeksiyon uygulaması ile ilgili yapılan yüksek lisans tezlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç Yöntem: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden 21/09/2018 ile 28/09/2018 tarihleri arasında Türkiye' de son 7 yılda yapılan lisansüstü tezler incelenmiştir. İnceleme sırasında intramüsküler, dorsagluteal, ventrogluteal ve deltoid anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Yaptığımız tarama sonuçlarına göre intramüsküler enjeksiyon uygulamasına ilişkin 17 teze ulaşılmıştır. Tezlerin 12'si yüksek lisans, 5'i doktora tezidir. On yedi tezden 12'si erişime açık, 5'i kapalıdır. Ulaştığımız tezler nicel özelliktedir. Tezler Ağrıyı azaltma, doğru bölge tespiti ve doğru teknikle intramüsküler enjeksiyon yapma eğitimi başlıkları altında 3 grupta toplanmıştır. Bulgular: Tezlerin incelenmesi sonucunda; ağrıyı azaltmada kullanılan yöntemlerin geleneksel intramüsküler uygulama sırasında kullanılan yöntemlere göre daha az ağrı hissi oluşmasına neden olduğu; ventrogluteal bölgeye yapılan intramüsküler enjeksiyonların dorsagluteal bölgeye göre daha az komplikasyonla sonuçlandığı; intramüsküler enjeksiyon uygulamalarında farklı öğretim teknikleri kullanılmasının doğru teknik ve bölge için enjeksiyon yapmayı daha kolay kavrattığı ve hemşirelerin genelde dorsagluteal bölgeden enjeksiyon yapmayı tercih ettiği bulunmuştur. Sonuç: En sık kullanılan yöntemlerden biri olan intramüsküler ilaç uygulamalarına ilişkin yapılan tez sayısının yetersiz olduğu, doğru bölge, doğru teknik ve eğitim konularını içeren tezlerin klinikte uygulanabilirliğini inceleyen tez sayısının oldukça sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İntramüsküler Enjeksiyon, Dorsagluteal Bölge, Ventrogluteal Bölge ve Deltoid

Thesis On the Investigation Intramuscular of Injection in Turkey

Abstract

Abstract: If intramuscular injection is not performed correctly to the correct site, it could cause many complications. Therefore, it is important that the intramuscular injection is performed with the correct technique, with the right technique, and with care to minimize the pain. Objective: The aim of this study was to examine the master and doctorate theses about intramuscular injection. Materials and Methods: It was examined graduate theses written in the last 7 years, between 09/21/2018 and 28/09/2018 date by https://tez.yok.gov.tr/ulusaltezmerkezi/ address in Turkey. Intramuscular, dorsagluteal, ventrogluteal and deltoid keywords were used during the examination. According to the results of our screening were obtained 17 theses about to intramuscular injection. Twelve of the theses are master and 5 are doctoral thesis. Of the seventeen theses, 12 are accessible and 5 are closed. The theses we have reached are quantitative. The theses are grouped into 3 groups under the headings of pain reduction, correct area detection and intramuscular injection with the right technique. Result: It has been found that; the methods used to relieve pain caused less pain sensation compared to the methods used during conventional intramuscular administration;

intramuscular injections to the ventrogluteal region resulted in fewer complications than the dorsagluteal region; using different teaching techniques in intramuscular injection applications makes it easier to make the injection technique for the region and the nurses prefer to inject from the dorsagluteal region. Conclusion: It is concluded that the number of theses which are one of the most frequently used methods, is insufficient, and the number of theses examining the applicability of theses containing the correct region, correct technique and education subjects in the clinic is quite limited.

Keywords: Intramuscular İnjection, Dorsagluteal Region, Ventrogluteal Region and Deltoid

Türkiye'de Yetiştirilen Koyunların Islahına Yönelik Yenilikçi Bir Yaklaşım: Büyüme Eğrisi

RA. Ph.D. Koray Çelikeloğlu - Prof. Ph.D. Mustafa Tekerli - Assoc. Prof. Ph.D. Metin Erdoğan - Asst. Prof. Ph.D. Serdar Koçak – RA. Ph.D. Özlem Hacan - Prof. Ph.D. Zehra Bozkurt

ÖZ

Koyunculuk; et, süt, yapağı ve deri gibi verimleri ile insan ihtiyacını karşılayan önemli bir kaynaktır. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de koyunculuk, hayvancılık sektörünün önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Türkiye'de koyun varlığı, 2017 yılı itibariyle 33.677.636 baş olup bu türün en çok et veriminden yararlanmaktadır. Özellikle kasaplık kuzu üretiminde vücut büyüklüğü, beden uzunluğu ve derinliğindeki artış ile hızlı büyüme ve erken kesim ağırlığına erişme gibi parametreler ıslah amaçlı kullanılmaktadır. Ağırlık ve beden ölçülerindeki zamana bağlı bu değişimin kalıtsal bir özellik olduğu ve bu yönden tür, ırk ve hatta bireyler arasında farklılıklar gözlendiği bilinmektedir. Bu durumu, et verimini artırıcı yönde kullanabilmek için matematiksel fonksiyonlar geliştirilmiştir. Büyümeyi somutlaştıran bu fonksiyonlar Büyüme Eğrisi olarak bilinir. Büyüme eğrileri tüm çiftlik hayvanlarında büyümenin zamanla değişimini göstermek, istenilen özellik yönünden farklılık olup olmadığına karar vermek, farklı bakım ve beslemenin hayvanlardaki gelişimine etkisini belirlemek, ileriye dönük projeksiyon yapmak, en uygun kesim yaşını belirlemek, büyüme hızı üzerine yapılan seleksiyon çalışmalarına temel sağlamak gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Bu amaçla farklı bilim insanları tarafından geliştirilmiş modeller mevcuttur. Bunlar arasında Brody, Bertalanffy, Gompertz ve Logistic büyüme eğrisi modelleri en yaygın bilinenleridir. Modellerde geçen ve anlamlandırılabilen katsayılar arasında A, yetişkin canlı ağırlık veya vücut ölçüsünü; B, integrasyon sabitini ve k, olgunlaşma hızını temsil etmektedir. Bu katsayılara ilişkin kalıtsal değerler tespit edildiği takdirde kuzuların büyüme eğrileri yetiştiriciler tarafından kontrol altına alınabilir. Böylece değişen tüketici veya pazar şartlarına göre kesim kuzusu üretmek mümkün olabilecektir. Dünyada İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde etkin kuzu eti üretimi için bu modellerden yararlanılmaktadır. Bu bildiride, koyunculuk yapan yetiştiricilerin bir ıslah programı çerçevesinde büyüme eğrilerini kullanarak daha karlı ve etkin bir üretim yapabileceklerine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koyun, Kuzu, Büyüme, Büyüme Eğrisi

An Innovatıve Approach for Improvement of Sheep Raısed in Turkey: Growth Curve

Abstract

Sheep industry is an important sector fulfilling human needs with meat, milk, fleece and leather products. Sheep breeding is an important portion of animal husbandry in the world as well as Turkey. The sheep number in Turkey is 33.677.636 heads since 2017 and mostly, meat yield of this species is utilized. Today, some parameters such as body size, body length and depth, early growth ability and slaughter weight are used for the genetic progress in commercial lambs. It is known that the time-dependent changes in weight and body size are hereditary features and there are differences between species, breeds and individuals in this connection. Therefore, some mathematical functions have been developed to increase meat productivity. These functions embodying growth, are known as the Growth Curves. Growth curves are used

for all farm animals to determine their growth over time, whether they differ from the desired trait, the effect of different care and nutrition on the development of the animals, the optimal slaughter age, to make prospective projection, and to provide the basis for selection studies on growth rate. Models developed by different scientists are available for this purpose. Among these Brody, Bertalanffy, Gompertz and Logistic models are the most common. The coefficients that can be understood and expressed in the models are A for mature weight or body measurements, B for integration constant, and k for maturation rate. If the heritabilities for these coefficients are determined, the growth curves of the lambs can be controlled by the breeders. Thus, it may be possible to produce lambs for slaughtering according to changing consumer or market conditions. These models are being used for lamb production in developed countries like the United Kingdom. In this proceeding, sheep breeders will be able to produce more profitable and efficient meat using growth curves in the framework of a breeding program.

Keywords: Sheep, Lamb, Growth, Growth Curve

Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde Rs1059234 ve Rs1801270 Polimorfizmleri ile Özofagus Kanseri Arasındaki İlişki

Researcher Burak Muğdat Karan - Asst. Prof. Ph.MD. Zehra Kaya –

Asst. Prof. MD. Necat Almalı

ÖZ

Özofagus kanseri dünya genelinde en yaygın sekizinci kanser türüdür. Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde özofagus kanserine yakalanma oranı oldukça yüksektir. Hücre büyüme döngüsünü düzenleyen p21, normal büyüme ve farklılaşma için çok önemlidir. Birçok epidemiyolojik çalışma, p21'deki polimorfizmlerin özofagus ve diğer kanserler ile ilişkisini incelemiştir. Bu çalışmanın amacı, özofagus kanserli hastalarda p21 polimorfizmlerinin (rs1059234 C/T ve rs1801270 C/A) görülme sıklığını ve muhtemel ilişkisini araştırmaktır. Bu polimorfizmler protein ekspresyonunu etkileyebilir ve kanser duyarlılığında rol oynayabilir. Türkiye'de bu polimorfizmler ile özofagus kanseri arasındaki ilişkiyi gösteren bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışma, 69 hasta ve 101 sağlıklı kontrol grubundan toplanan örnekler üzerinde gerçekleştirildi. Taqman Assay yöntemi ile genotipleme yapıldı ve istatistiksel analizler yapılarak sonuçlar belirlendi. p21 polimorfizmlerinin allel ve genotip frekanslarında hasta ve kontroller arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmedi. Ayrıca bu polimorfizmler ve diğer klinik özellikler arasında da bir ilişki görülmedi. Bununla birlikte özofagus kanser riskinin ailede kanser, sigara kullanımı, Van otlu peyniri, tandır dumanı ve reflü gibi diğer faktörler ile ilişkili olduğu gözlemlendi ($p<0,05$). Bulgularımız Türkiye'nin Doğu Anadolu popülasyonunda diğer demografik faktörlerin özofagus kanser riskini arttırabileceğini, fakat p21 polimorfizmleri (rs1059234 C/T ve rs1801270 C/A) ve özofagus kanseri riski arasında bir ilişki olmadığını göstermiştir. Bu sonucun doğrulanması için diğer genetik faktörlerin ve daha fazla vakanın incelenmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Genotip, Genotipleme, Özafagus Kanseri, P21, Polimorfizm.

Association Between Esophageal Cancer With Rs1059234 and Rs1801270 Polymorphisms in Eastern Anatolia Region of Turkey

Abstract

Esophageal cancer is the eighth most common cancer type worldwide. The incidence of esophageal cancer is quite high in the eastern region of Turkey. p21 is crucial for normal growth and differentiation. Many epidemiological studies have examined the association of p21 polymorphisms with esophagus and other cancers. The aims of this study were to investigate the incidence and possible relationship of p21 polymorphisms (rs1059234 C/T and rs1801270 C/A) in patients with esophageal cancer. These polymorphisms can affect protein expression and play a role in cancer susceptibility. A study on the relationship between this polymorphism and esophageal cancer has not been found in Turkey. This study was performed on samples collected from 69 patients and 101 healthy control groups. Genotyping was performed by Taqman Assay method and the results were determined by statistical analysis. There was no statistically significant difference between patients and controls in allele and genotype frequencies of p21 polymorphisms. There is also no association between these polymorphisms and other clinical features. However, we observed that the risk of esophageal cancer was associated with other factors such as cancer in the family, smoking, Van herbed cheese, tandoor

fumes and reflux. Our findings indicate that in Eastern Anatolia population of Turkey, other demografic factors may increase the esophageal cancer risk, but there is no association between p21 polymorphisms (rs1059234 C/T and rs1801270 C/A) and risk of esophageal cancer. Further studies with larger number of cases and other genetic factors are necessary to verify this study.

Keywords: Genotype, Genotyping, Esophageal Cancer, P21, Polymorphism.

Unhealthy Foods Containing Preservatives Leads to Anxiety and Depression Through Altering Microbiota Biodiversity

Asst. Prof. Ph.D. İhsan Çetin

Abstract

Humans have approximately ten times as many microorganisms within their gastrointestinal tract than somatic cells number. Previous study showed that the communication between the central nervous system and the gut microbiome is referred to as the gut microbiome-brain axis. Although the pathways of the connection between gut microbiota and brain are not fully elucidated, perturbation of this linkage finish in alterations in the behaviour and stress-response, which have been suggested to be involved in autism, anxiety and depression. The hypothalamic-pituitary-adrenal axis, can be impacted by the depression, is also associated with gut microbiota. Brain serotonin (5-hydroxytryptamine) can pass the blood brain barrier to the peripheral blood via the 5-hydroxytryptamine carrier, proposing another connection in the gut brain axis. Over 90% of the mammalian host's 5-hydroxytryptamine is formed in the intestine. Alterations the receptor expression of gamma-aminobutyric acid are implicated associated with depression and anxiety. This is interesting because gamma-aminobutyric acid may influence host behavior and is also produced by the microbiota. Contrary to other environmental resources such as medical care an physical exercise, consumption of a healthy or unhealthy food will impact substantially the microbiota and dysbiota balance. The consumption of food preservatives have been shown to damage microbial biodiversity of the gut microbiota in the human gut. Gastrointestinal microbiome may alters systemic levels of precursors of neurotransmitters and as a result it influence central neurotransmitters. This damage has been associated with psychiatric diseases and unhealthy foods containing preservatives leads to anxiety and depression by altering the gut microbiota.

Keywords: Intestinal Microbiota, Food Additive, Behavior Change, Anxiety, Depression

Üniversite Öğrencilerinin Riskli Davranışları ve Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutumu

Expert Hülya Kök Eren

ÖZ

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin riskli davranışları ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutum arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan araştırmanın örneklemini 2017-2018 öğretim yılında öğrenimine devam etmekte olan 221 eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Riskli Davranışlar Ölçeği" ve "Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Kruskal Wallis, Mann Whitney U testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %71,5'i (n=158) kadın, %55,7'sinin (n=123) annesi ve %31,7'sinin (n=70) babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<0,001). Kadınların puan ortalamaları erkeklerden daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre intihar eğilimi ve beslenme alışkanlıkları alt boyutları hariç riskli davranış ölçeğinin tüm alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Erkeklerin puan ortalamaları kadınlarından daha yüksektir (p<0,05). Anti-Sosyal Davranış puanları ile Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği puanları arasında negatif yönde, çok zayıf derecede ve istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır (r=-0,153;p=0,023). Sonuç ve Öneriler: Çalışmamızda erkeklerin daha çok riskli davranış sergiledikleri ve psikolojik yardım alma tutumunun daha olumsuz olduğu bulunmuştur. Ayrıca anti sosyal davranış ile psikolojik yardım almaya ilişkin tutum arasında negatif ilişki saptanmıştır. Üniversite öğrencilerine riskli davranışlar ve psikolojik yardım arama ile ilgili eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Riskli Davranışlar, Psikolojik Yardım Alma, Üniversite Öğrencileri

Risk Behavior of University Students and Attitude Towards Seeking Professional Psychological Help

Abstract

Background and Aim : This study aimed to determine the association between risky behaviors and attitudes toward seeking psychological help to university students. Methods: The sample of the descriptive study was 221 first-year students of the education faculty who are continuing their education in 2017-2018 academic year. "Personal Information Form", "Risky Behavior Scale" and "Attitudes towards Seeking Psychological Help Scale" were used for collecting data. Mann Whitney U test, Kruskal Wallis test and Spearman correlation analysis were used to evaluate the data of the research. Results: It was found that 71,8% (n=158) of the students were female, their mother 55,7% (n=123) and their father 31,7% (n=70) are primary school graduated. A statistically significant difference was found in terms of the scores of the Attitudes towards Seeking Psychological Aid Scale according to the genders of the students (p<0,001). The average score of women was higher than that of men.A statistically significant difference was found between the mean scores of all subscale scores of risky behavior scale, except suicide tendency and eating habits subscales according to gender of students. Male averages are higher than women (p<0,05). There was a statistically significant relationship between scores of Anti-Social Behavior and Attitudes towards Seeking Psychological Aid Scale on the negative, very poorly (r=-0,153;p=0,023). Conclusion: In our study, they exhibit more

risky behavior of men and of psychological help was found to be more negative attitude. There was also a negative relationship between anti-social behavior and attitudes towards seeking psychological help. It is recommended that university students be given training on risky behaviors and seeking psychological help.

Keywords: Risky Behavior, Attitudes Towards Seeking Psychological Help, University Students

Uyuşturucu Bağımlısının Boyun Bölgesinde Kaybolan Kırık İğne

Researcher Ayşe Lafçı - Assoc. Prof. Ph.D. Derya Gökçınar

ÖZ

Giriş: İntravenöz uyuşturucu kullanıcıları iğne embolisi riski ile karşı karşıyadır. Kırık iğneler kalp veya akciğerde emboliye neden olma potansiyeline sahiptir. Bunlar dokularda ciddi komplikasyonlara yol açabilir. İğnelerin kırılmasının muhtemel nedenleri, hatalı veya hasarlı iğneler, kronik iltihaplanma ile bağlantılı sertleşmiş damarlar veya enjeksiyon bölgesinde ani hareketler olarak sayılabilir. Amacımız boyun bölgesindeki kırık iğne parçası cerrahi olarak çıkarılamayan bir olgu sunumu ile nadir görülen bu olaya dikkat çekmeyi amaçladık. Olgu Sunumu: 23 yaşında erkek hasta acil servise boyun bölgesinde bir iğnenin kırılması ve kaybolması şikayeti nedeniyle başvurdu. 5 yıldır eroin bağımlısı olan hasta, insülin enjektör iğnesi ile valsalva yaparak venlerini belirgin hale getirip eroini juguler vene enjekte etmektedir. Son enjeksiyon sırasında enjektör iğnesi kırıldı ve boyunda yumuşak doku içerisinde kayboldu. Doppler USG incelemesinde juguler ven proksimal anterior komşuluğunda, cilde dik yerleşimli, kırılan iğne ucuna benzeyen 8 mm uzunluğunda lineer ekojen yabancı cisim izlenmiştir. Çevresinde hematoma ait görünüm izlendi. Sol juguler ven duvarı kalınlaşmıştı. Bilgisayarlı tomografi ile görüntülemesinde sol juguler ven anteriorunda sonlanan metalik yabancı cisme ait dansite artışı şeklinde enjektör iğnesi izlendi. Hastanın laboratuar incelemelerinde HCV pozitif olduğu tespit edildi. Hasta sedasyon anestezisine ek olarak iğne giriş bölgesine lokal anestezik uygulayarak opere edildi. Hastaya sedasyon için toplam olarak 350 mcg fentanil ve 5 mg midazolam uygulandı. Cerrahi yöntem ile bulunamayan iğne, yer değiştirmiş olması ihtimali üzerine intraoperatif direkt grafi ile yeri belirlenmeye çalışıldı. Direkt grafide izlenebilen iğne cerrahi tüm uğraşlara rağmen bulunamadı ve cerrahi kesi kapatılarak operasyona son verildi. Tartışma: İntravenöz eroin kullanan bağımlılarda uzun süre juguler ven kullanımı kronik travmaya sekonder damar duvarı kalınlaşmasına neden olur. Bu ise enjeksiyon sırasında iğne kırılmasına yol açar. Kırık iğne parçaları her zaman çıkarılamaz. Çünkü cerrahi alanda doku ile iğnenin ayırt edilmesi bazen mümkün olmaz. Sonuç olarak intravenöz ilaç bağımlılığı kötü sonuçlara nedeniyle önlenmesi gereken önemli bir sorundur.

Anahtar Kelimeler: Uyuşturucu Bağımlısı, Juguler Ven, Kırık İğne

Varis Tedavisinde Cerrahi Striping ve Endovenöz Ablasyon Tedavi Sonuçlarımız

Uzm. Dr.Nail Kahraman – Uzm. Dr. Buket Özyaprak

ÖZ

Amaç: Alt ekstremite varisleri; sık görülen, hayat kalitesinde ve iş gücünde ciddi kayıplara neden olan bir hastalıktır. Varis problemi denince, esas olarak bahsedilen durum, alt ekstremite yüzeyel venlerinde (vena safena manga ve parva) görülen venöz reflü ve bunun sonucu olarak da bacaklarda görünür hale gelen ve farklı semptomlara neden olan varislerdir(Resim 1). Toplumda sık karşılaşılan bir sağlık problemi olmasına bağlı olarak varis tedavisinin sosyoekonomik etkisi de yüksektir.1 Varisin invazif tedavisi cerrahi stripping, radyofrekans ablasyon (RFA) ve endovenöz lazer ablasyonu (EVLA) içerir. Kliniğimizde cerrahi striping, endovenöz ablasyon uygulanan 465 hastayı tedavi etkinliği ve postoperatif komplikasyonlar açısından retrospektif olarak değerlendirdik ve karşılaştırdık. Gereç ve Yöntemler: Ocak 2015-Ocak 2017 tarihleri arasında kliniğimizde 355 hastaya cerrahi striping, 110 hastaya RFA/EVLA tedavisi uyguladık ve hastalarımızın 6 aylık verilerini retrospektif olarak topladık. Ayrıca tedavide uygulanan anestezi yöntemlerinide kaydettik. Hastaların poliklinik muayeneleri sonrasında yapılan renkli Doppler ultrasonografi sonucuna göre safen vendeki yetmezliğin ciddiyetine ve safen ven çapına bakıldı. Bunlara göre işleme karar verildi. Bulgular: Tedavi uygulanan tüm hastalar klinik olarak semptomatikti ve tüm işlemler bir cerrah tarafından gerçekleştirildi. Vakaların tamamında (%100) patofizyoloji, reflüye bağlı olarak tespit edilmiştir. Cerrahi grubunda 10 hastaya genel anestezi, 80 hastaya motor blok, 265 hastaya spinal anestezi altında işlem yapılmıştır. RF/EVLA uygulan hastalar da spinal anestezi+ tümesan anestezi 95 kişiye, 15 hastaya da sadece tümesan anestezi altında işlem yapılmıştır. Hastaların postoperatif 1. hafta takiplerinde hastaların tamamına yakın kısmında ekimoz ve hassasiyet mevcuttu. Postoperatif komplikasyonlar açısından cerrahi striping uygulanan ve RFA/EVLA uygulanan hasta grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p>0,05$). Cerrahi strping uygulalanan hastaların 6 ay sonraki kontrol Doppler USG'de hiçbirinde akım yoktu(%100) . RFA/EVLA uygulananlarda %96,5(5/100) hastada doppler USG Akım saptanmıştır. Sonuç: Cerrahi striping ve RFA/EVLA yöntemlerinin postoperatif komplikasyonlar açısından arasında istatiksel olarak analamlı fark bulunmamıştır. Başarı oranı açısından bakıldığında her iki uygulama da uygulayıcıya bağlı olarak sonuçlar çok farklı çıkabilir. Her iki yöntemin de uygun hastalarda güvenle kullanılabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Varis, Cerrahi Striping, Anestezi, Ablasyon

Vitamin D Yetmezliğiyle Diabetes Mellitusun İlişkisi

Prof. Ph.D. Meral Ekim

ÖZ

Diabetes mellitus (DM), kalıtsal veya edinsel bir nedenden dolayı insülin üretiminin eksikliğinden ya da üretilen insülinin etkisizliğinden kaynaklanan kronik bir metabolik hastalık olup, hiperglisemi ile karakterizedir. Tip 1 ve tip 2 olarak bilinen iki diabetes mellitus tipi vardır. Vitamin D, cildimizde 7-dehidrokolesterolden güneş ışığı vasıtasıyla fotosentez edilen, kalsiyum ve fosfor homeostazisini regüle eden ve kemik döngüsünün devamını sağlayan bir steroid hormondur. Ayrıca, Vitamin D bağışıklık sisteminin regülasyonunda da önemli bir rol oynamaktadır. D vitamini yetersizliği ve eksikliği dünya çapında giderek daha fazla fark edilmektedir. Vitamin D, vitamin D reseptörüne (VDR) bağlanarak ve hücre nükleusuna girerek hedef genleri etkiler. D vitamininin vücutta birçok işlevi vardır ve reseptörleri pankreas, kalp ve lenfositler gibi 30 farklı dokuda bulunur. Çalışmalar, vitamin D eksikliği ile kan şekeri ve insülin düzeylerindeki değişiklikler ile hedef dokuların insüline duyarlılığı arasındaki ilişki olduğunu desteklemektedir. Birçok dokuda olduğu gibi pankreasta da VDR bulunması vitamin D ile glikoz metabolizması arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. D vitamini eksikliğinin insülin direncini ve insülin duyarlı β hücre fonksiyonunu ya da her ikisini etkileyerek tip 2 diabetes mellitus'un patogenezini etkilediği düşünülmektedir. Tip 2 diyabet olan olgularda vitamin D seviyelerinin sağlıklı olanlara göre daha düşük olduğu bildirilmiştir. Ayrıca, vitamin D eksikliğinin insülin duyarlılığını olumsuz yönde etkilediği bildirilmiştir. Bununla birlikte, bazı çalışmalar serum D vitamini düzeyi ile glikoz intoleransı arasında negatif bir ilişki olduğunu gösterirken, bazılarında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. D vitamini, insülin sekresyonlarını artırarak ve bu hormona karşı duyarlılığı artırarak diyabetin kontrol edilmesine yardımcı olabilir. Tip 2 diyabet gelişiminde en önemli risk faktörlerinden olan obezite aynı zamanda vitamin D yetersizliğiyle de ilişkilidir. Ayrıca, kış mevsiminde glisemik kontrolün olumsuz etkilenmesi, vitamin D yetersizliğiyle diyabet arasındaki ilişkiyi desteklemektedir. Vitamin D yetmezliğiyle diyabet arasında bir ilişki olduğu iddia edilse de diyabetli hastalarda vitamin D yüklenmesinin bir yararı bulunamamıştır. Bu nedenle vitamin D eksikliği olmadıkça diyabetlilere vitamin D yüklemesi yapılmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diabetes Mellitus, Vitamin D, Glisemi

The Relationship Between Vitamin D Deficiency and Diabetes Mellitus

Abstract

Diabetes mellitus (DM) is a chronic metabolic disease caused by the hereditary or acquired deficiency in insulin production or by the ineffectiveness of the produced insulin. This disease is characterized by hyperglycemia. There are two types of diabetes mellitus known as type 1 and type 2. Vitamin D is steroid hormone that is photosensitized by sunlight from the 7-dehydrocholesterol in our skin, regulates the levels of calcium and phosphorus homeostasis and maintains the bone turnover. Additionally, vitamin D may play an important role in immune system regulation. Vitamin D deficiency and insufficiency are increasingly recognized worldwide. Vitamin D affects the target genes by binding to the vitamin D receptor (VDR) and entering the cell nucleus. Vitamin D has many functions in the body and its receptors are found in 30 different tissues such as pancreas, heart and lymphocytes. Studies support the relationship between vitamin D deficiency and changes in blood glucose and insulin levels and insulin

sensitivity of target tissues. The presence of VDR in the pancreas, as in many tissues, suggests a relationship between vitamin D and glucose metabolism. Vitamin D deficiency is thought to affect the pathogenesis of type 2 diabetes mellitus by influencing insulin resistance and insulin-sensitive β-cell function or both. It was reported that vitamin D levels were lower in patients with type 2 diabetes compared to healthy ones. In addition, vitamin D deficiency has been reported to adversely affect insulin sensitivity. However, some studies have shown a negative relationship between serum vitamin D level and glucose intolerance, but others have not found any relationship. Vitamin D can contribute to the control of diabetes by increasing insulin secretions and increasing sensitivity to this hormone. Obesity, which is one of the most important risk factors in the development of type 2 diabetes, is also associated with vitamin D deficiency. In In addition, the negative effect of winter months on glycemic control supports the relationship between vitamin D deficiency and diabetes. Although vitamin D deficiency has been suggested to be associated with diabetes, it has not been found to be a benefit of vitamin D loading in diabetic patients. Therefore, vitamin D should not be administered to people with diabetes unless there is vitamin D deficiency.

Keywords: Diabetes Mellitus, Vitamin D, Glycemia

Yalancı (Pseudo) R-Kare Ölçülerine Genel Bakış

Prof. Dr. Sıddık Keskin

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZ

Bilimsel çalışmalarda, araştırmacının bağımlı değişken olarak varsaydığı cevap değişkeni ile bağımsız değişken olarak varsaydığı açıklayıcı değişkenler arasındaki doğrusal ilişkiyi belirlemek üzere, gerekli olan eşitlikleri ve bu eşitliklerde yer alan katsayıların yorumlanma sürecini kapsayan analiz yöntemi, Standart (çoklu) regresyon analiz yöntemi olarak adlandırılır. Standart regresyon analizinde, cevap değişkenindeki veya bağımlı değişkendeki varyasyonun, bağımsız (açıklayıcı) değişkenler ile açıklanabilen kısmını gösteren istatistik R-kare (R2) istatistiği olarak bilinir. Bu istatistik aynı zamanda, model yardımıyla tahmin edilen değerler için tahminlerdeki doğruluk ya da isabet derecesini belirtir. Ancak, Lojistik regresyon analizi başta olmak üzere, birçok analiz yönteminin de içinde yer aldığı Genelleştirilmiş Doğrusal Modeller ailesinde, Yalancı R-kare (Pseudo R2) olarak bilinen 1'den çok R-kare ölçütü bulunmaktadır. Bunlar arasında yer alan Cox-Snell, McFadden ve Nagelkerke R-kare istatistikleri, birçok istatistik paket programında çıktı olarak yer almaktadır. Bu ölçütlerin kullanılması durumunda, bunların yorumlanması, Standart regresyon analizindeki R-kare' den farklılık göstermektedir. Bu ölçütlerin özellikleri ve bunlar arasındaki ilişkiler yeterince açıklanamadığından, araştırmacılar tarafından yanlış yorumlanabilmektedir. Bu nedenle çalışmada, özellikle daha çok Lojistik regresyon analizinde kullanılan ve Yalancı R-kare ölçütleri (indisleri) olarak bilinen ölçütlere ilişkin genel bilgiler verilmiş, özellikleri tanıtılmış ve aralarındaki ilişkilere değinilmiştir. Sonuç olarak, hangi durumda, hangi ölçütün daha uygun olacağına ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Glm, Cox-Snell, Mcfadden, Nagelkerke

Yapay Zeka Algoritmaları İle Lateral Sefalometrik Radyograflarda Gözlenen 2., 3. ve 4. Servikal Vertebralardan Cinsiyet Tayini

Hatice KÖK[a], Ayşe Merve ACILAR[b*], M. Said İZGİ[a]

[a]Necmettin Erbakan Üniversitesi, hkok@konya.edu.tr, saidizgi@hotmail.com.

[b]Necmettin Erbakan Üniversitesi, m.acilar@konya.edu.tr, [*]Corresponding author.

Ortodonti biliminde; vakanın teşhisi ve tedavi planını belirlemede, tedavi sürecini ve tedavi sonrası elde edilen durumunu değerlendirmede sefalometrik radyograflar, her vaka için, mutlaka kullanılması gerekli olan rutin kayıtlardandır. Sefalometrik radyografları değerlendirmek için birçok ortodontik analiz geliştirilmiştir. Bu analizlerin norm değerleri kadın ve erkek bireyler için farklılıklar göstermektedir. Teknolojinin gelişimi ile birlikte günümüzde bilgisayarlı sefalometrik analizler gerçekleştirilmekte ancak cinsiyet tayini bilgisayar ortamında otomatik yapılamamaktadır. Ayrıca cinsiyet tayinine sadece ortodonti biliminde değil aynı zamanda adli tıp, antropoloji ve tıp bilimlerinde de gereksinim duyulmaktadır. Bu bilgiler ışığında çalışmamızın amacı; sefalometrik radyograflarda gözlenen 2., 3. ve 4. servikal vertebralar üzerinde doğrusal ölçümler yapılarak oluşturulan veri setinde yapay zeka algoritmalarının kullanımı ile cinsiyet tayininin gerçekleştirilmesi, cinsiyet tayinine en başarılı ve uygun olan algoritmanın belirlenmesidir. Retrospektif çalışmamızda yaşları 8-17 arasında olan 300 bireyin sefalometrik filmleri kullanılmıştır. Değerlendirme amacıyla yapay zekanın makine öğrenmesi alanında sıklıkla kullanılan yedi algoritma seçilmiştir. Bunlar destek vektör Makineleri, Yapay Sinir Ağları, k en yakın komşu, lojistik regresyon, naive bayes, karar ağaçları ve rastgele orman algoritmalarıdır. Deneysel çalışmalar sonucunda en yüksek sınıflandırma doğruluğunu, destek vektör makineleri %79.4 olarak elde etmiştir. Çalışma grubumuzun yaş aralığının 8-17 arasında bulunması sebebiyle vertebra morfolojilerinin erişkin haline tam olarak ulaşmamış olabileceği düşüncesiyle aynı deneysel çalışma, 14-17 yaş arasındaki 120 birey için tekrar edilmiş ve en yüksek sınıflandırma doğruluğu yine destek vektör makineleri tarafından %88.4 olarak bulunmuştur. Tüm yaş grupları için %77.7; 14 yaş ve üzeri bireyler için %86.8 sınıflandırma başarıları ile yapay sinir ağları ikinci sırada yer almıştır.

Gender Determination from 2. -3. and 4. Cervical Vertebrases in The Lateral Cephalometric Radiographs with Artificial Intelligence Algorithms

In the science of orthodontics; cephalometric radiographs are routine records that should be used for each case in order to determine the diagnosis and treatment plan, to evaluate the treatment process and the condition obtained after the treatment. Many orthodontic analyzes have been developed to evaluate cephalometric radiographs. The norm values of these analyzes show differences for male and female. With the development of technology, computerized cephalometric analyzes are carried out today but gender determination cannot be performed automatically in computer environment. In addition, gender determination is needed not only in orthodontics but also in forensic medicine, anthropology and medical sciences. In the light of this information, the aim of our study is; The use of artificial intelligence algorithms in the data set generated by linear measurements on the 2., 3., and 4. cervical vertebrae for the realization of gender determination and also the determination of the most successful and appropriate algorithm for gender determination. In our retrospective study, cephalometric films of 300 individuals with ages between 8-17 years were used. For evaluation purposes, support

vector machine, k-nearest neighbors algorithm, artificial neural networks, random forest, logistic regression, decision tree and naïve bayes algorithms were used. The best classification accuracy was achieved by using SVM with %79.4. The same experimental study was repeated for 120 individuals between the ages of 14-17 and the highest classification accuracy was found as 88.4% by the support vector machines, again. Artificial neural network was the second algorithm with 77.7% classification accuracy for all age groups, and % 86.8 for individuals aged at 14 and over.

Yaşlanma Korkusu

Öğr. Gör. Hatun Erkuran

ÖZ

Yaşlanma zamanla ortaya çıkan, geri dönüşü mümkün olmayan, organizmada ki fiziksel, yapısal ve fonksiyonel değişikliklerin tümünü kapsayan bir süreçtir. Türkiye İstatistik Kurumu 2016 yılı verilerine göre yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %8,3 iken 2023 yılında Türkiye'nin yaşlı nüfus oranının %10,2'ye yükseleceği tahmin edilmektedir. Yaşlı nüfus sayısındaki bu artış beraberinde pek çok sorunu da getirecek ve bu konuda önlem alınmasını gerektirecektir. Yaşam süresinin uzaması ile birlikte yaşlılıkta görülen fiziksel güçsüzlük, işitme ve görme problemleri, algıda azalma, hafızada azalma, kronik hastalıklar artmakta, kişiler yaşlılık problemleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Tüm bu olumsuzluklar düşünüldüğünde kişiler yaşlanmaktan, yaşlanmanın getirdiği-getireceği fiziksel, sosyal ve emosyonel durumlara karşı korku yaşamaktadır. Türkiye'de artan yaşlı nüfusun, yaşlanmanın getirdiği değişimlerin ve bu değişimlere karşı bireylerin psiko-sosyal yaşamlarına etkisinin değerlendirilmesi, bireylerin ve toplumun yaşlılığı algılayışı, yaşlanmaya ilişkin olumsuz düşünceleri bu çalışmanın gerekçesini oluşturmaktadır. Elde edilen bilgiler çerçevesinde bireylerin yaşlanma olgusunu kabul etmesi, yaşlılık dönemi için hazırlık yapması, yaşlılık dönemi ile ilgili olumsuz düşünceler karşısında bireyi güçlü kılacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, Yaşlanma Korkusu

Yaşlılarda Kognitif Fonksiyon İle Depresyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Lec. Özal Keleş - Mr. Kadir Evren Turan - Asst. Prof. Ph.D. Başar Öztürk – Lec. Safa Heybet

ÖZ

Amaç: Çalışmanın amacı, yaşlı bireylerde kognitif durum ve depresyon düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemek ve yaşlılarda kognitif durumun depresyon üzerine etkisini araştırmaktır. Yöntem: Çalışmaya 65 yaş ve üzeri 80 gönüllü yaşlı birey dahil edildi. Bireylerin sosyo-demografik bilgileri kaydedildi. Montreal Bilişsel Değerlendirme Ölçeği (MoCA) ile Yaşlılar İçin Depresyon Ölçeği (GDS) değerlendirildi. Bulgular: İstatistiksel analiz Statiscal Package for Social Sciences (SPSS) 20.0 versiyonu ile gerçekleştirildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğunun tespiti için "Komolrow – Spinorow" testi kullanıldı. Kategorik (Dikotom) değişkenler,"ki-kare" testi ile karşılaştırıldı. Numeratik verilerin korelasyonu için "Spearman" ve kategorik veriler için "Pearson" korelasyon analizi testi uygulandı. Korelasyon analizinde Montreal Bilişsel Değerlendirme Ölçeği (MoCA) ve depresyon durumları Yaşlılar İçin Depresyon Ölçeği (GDS) değerleri arasında negatif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç: Yaşlılarda kognitif durum ile depresyon düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kognitif fonksiyonlar olumlu yönde bir artış gösterdikçe depresyon düzeyleri azalıyor. Depresyon riskinin artmaması adına kognitif durumun erken teşhisi ve rehabilitasyonu önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Kognitif Fonksiyon, Depresyon

Investigation of the Relationship Between Cognitive Function and Depressıon Levels in Age

Abstract

Objective: The aim of the study is to examine the relationship between cognitive status and depression level in elderly individuals and to investigate the effect of cognitive status on depression in the elderly. Method: A volunteer aged person aged 65 years and over was included in the study. Individual socio-demographic information was recorded. The Montreal Cognitive Rating Scale (MoCA) and the Depression Scale for the Elderly (GDS) were assessed. Results: Statistical analysis was performed with SPSS (Statiscal Package for Social Sciences) version 20.0. The "Komolrow-Spinorow" test was used to determine the normal distribution fitness of the data. Categorical (dichotomous) variables were compared with the "chi-square" test. "Spearman" for correlation of numerical data and "Pearson" correlation analysis test for categorical data were applied. In the correlation analysis, there was a negative correlation between the Depression Scale for Elders (GDS) and Depression Status of Montreal Cognitive Assessment Scale (MoCA) ($p <0.05$). Conclusion: There was a significant relationship between cognitive status and depression level in the elderly. As the cognitive functions show a positive increase, the levels of depression are decreasing

Keywords: Elderly, Cognitive Function, Depression

Yaşlılıkta İlaç, Gıda ve Mikrobiyota Etkileşimi

Dr. Öğr. Üyesi Zülfiye Bıkmaz - Dr. Öğr. Üyesi İlknur Metin Akten - Ayşe Düzgün

ÖZ

İnsanlar doğar, büyür gelişir ve bu sürecin bir evresini de yaşlanma sürecini deneyimler. Dünya nüfusu giderek yaşlanmaktadır. Dünya nüfusunun, 2016 yılında %8,7'sini yaşlı nüfus oluştururken bu artış global sağlık hizmetlerindeki gelişimin olumlu bir sonucu olarak kabul edilmektedir. Türkiye de 65 ve daha üzeri yaş grubu nüfusun oranı 2014 yılında %8 iken 2050 yılında %20,8'lik bir orana ulaşılacağı öngörülmektedir. Yaşlılık doğal bir süreç olmakla birlikte, yaşlanma ile vücut sistemlerinde çeşitli değişimler yaşanmaktadır. Bir veya birden fazla hastalık yaşamaları sebebi ile bu yaş grubunda çoklu ilaç kullanımı bir zorunluluk haline gelmektedir. Yaşla birlikte bağırsak mikrobiyotasının bileşimi değişmekte; fakültatif anaeroplar ve gram negatif bakterilerdeki istenmeyen artış ve laktobasil, bifidobakteriler gibi yararlı organizmaların sayısında azalma gözlenmektedir. Bağırsak mikrobiyotasının kompozisyonu ve fonksiyonu antibiyotikler ve beslenme şekli gibi çeşitli faktörlerden etkilenmektedir. Bunun yanında yaşlanma ile birlikte hem doğuştan hem de kazanılmış bağışıklık yanıtlarını değişimler gözlemlenmektedir. Bakteriyel translokasyon, bağırsak florasının değişim gösterdiği ve immün sistemindeki değişimlerle birlikte savunma yanıtı zayıf olan bireylerde sepsis gibi iyi yönetilmediğinde ölümle sonuçlanabilecek patolojilere sebep olabilmektedir. Bu açıdan barsak florasında ve immün sistemde meydana gelen değişimin birçok sistemle etkileşimi sebebi ile sağlık profesyonellerinin bu konuya ilgisini arttırmıştır. Profesyonelleşmenin yoğun olduğu sağlık alanında yaşlılık ve sorunlarının çözümünde bütüncül bir bakış açısının kazanılması gerekmektedir. Yaşlılık sebebi ile değişim yaşayan bireyin sağlık sorunları söz konusu olduğunda; doğru tanılama, akılcı ilaç ve antibiyotik kullanımı, yaşlı birey ve bakıcısı konumundaki bireylere ilaç kullanımı konusunda bilgi verilmesi ve bağırsak florasının sağlıklı durumunun devam ettirilmesine yönelik beslenmenin düzenlenmesi gerekmektedir. Bu alanda öncelikle hemşireler olmak üzere diğer sağlık profesyonellerinin öncelikle zarar vermeme ilkesini benimseyerek tedavi ve süreçlerini yönetmesi ve koruyucu sağlık hizmeti açısından kamu bilinçlendirilmesinin sağlanmasında aktif rol alması gerektiği düşünülmektedir. Çok fazla araştırılacak konuyu barındıran bu alanda yapılacak çalışmalarla yaşlıların, yaşlılık süreçlerini, yaşam kalitesi yüksek ve konforlu bir şekilde sürdürmesine fırsat sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, İlaç, Gıda, Mikrobiyota, Sağlık Yönetimi, Hemşirelik

Yoğun Bakım Hemşirelerinde Ahlaki Duyarlılık

Asst. Prof. Ph.D. Neşe Çelik

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada, yoğun bakım birimlerinde çalışan hemşirelerin ahlaki duyarlılıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntemler: Kesitsel tipte tasarlanan bu çalışma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde yoğun bakım birimlerinde çalışan 104 (%75.9) hemşirenin katılımı ile yapıldı. Araştırmada veri toplama aracı olarak Ahlaki Duyarlılık Anketi ve ilişkili faktörleri değerlendirebilmek için bir anket formu kullanıldı. Bulgular: Bu çalışmada hemşirelerin yaş ortalaması 28.69±6.14 ve %78.8'i (n=82) kadındı. Katılımcıların çalışma yılı ortalaması 4.12±3.72 ve %53.8'inin öğrenimi lisans düzeyindedir. Bu çalışmada yoğun bakım hemşirelerinin Ahlaki Duyarlılık Anketi toplam puan ortalaması 2.91± 0.70 idi. Ölçeğin alt boyutlarından alınan puan ortalamaları "otonomi" için 1.83±0.56, "yarar sağlama" için 3.20±0.99, "bütüncül yaklaşım" için 2.41±0.93, "çatışma" için 4.24±1.24, "uygulama" için 2.86±1.02, "oryantasyon" için 2.19±0.95 olarak bulundu. Hemşirelerin yaş ortalaması ile ölçek toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönde korelasyon bulundu (-.203; $p<0.05$). Sonuç: Bu çalışmaya göre yoğun bakım hemşirelerinin ahlaki duyarlılık düzeyleri ortalamanın üstünde yüksek bulunmuştur. Ölçeğin "çatışma" alt boyutu dışındaki diğer alt boyutların ortalamaları da yüksektir. Çalışmada hemşirelerin yaş ortalaması arttıkça ahlaki duyarlılıkları artmaktaydı.

Anahtar Kelimeler: Ahlaki Duyarlılık; Yoğun Bakım; Hemşire

Moral Sensitivity in Intensive Care Nurses

Abstract

Aim: The aim of this study was to determine the moral sensitivities of nurses working in intensive care units. Method: This cross-sectional study was conducted with the participation of 104 (75.9%) nurses working in intensive care units at Eskişehir Osmangazi University Faculty of Medicine, Health Practice and Research Hospital. In this study, Moral Sensitivity Questionnaire and a questionnaire that to asses the factors associated with was used as data collection tools. Results: In this study was the mean age of the nurses 28.69±6.14 and 78.8% (n = 82) women. The average working year of the participants is 4.12±3.72 and 53.8% is at the undergraduate level. The total average score of the Moral Sensitivity Questionnaire of the intensive care nurses was 2.91± 0.70 in this study. The mean scores obtained from the sub-dimensions of the scale were 1.83 ± 0.56 for "autonomy, 3.20 ± 0.99 for "benefit", 2.41±0.93 for "holistic approach", 4.24±1.24 for "conflict", 2.86±1.02 for "practice", 2.19±0.95 for "orientation" of nurses. A statistically significant negative correlation between the total score of the Moral Sensitivity Questionnaire and the mean age were determined of nurses (-.203; $p<0.05$). Conclusion: According to this study, the moral sensitivity levels of the intensive care nurses were found to be high. Sub-dimensions of the scale were found to be high except for the "conflict" sub-dimension. In this study, moral sensitivity of nurses increased as the average age of nurses increased.

Keywords: Moral Sensitivity; İntensive Care Unit; Nurse

Yürüme ve Cinsel Aktivite Bozukluğuna Yol Açan Dev Hidrosel : Olgu Sunumu

Asst. Prof. Ph.D. Halil Ferat Öncel

ÖZ

Yürüme ve Cinsel Aktivite Bozukluğuna Yol Açan Dev Hidrosel : Olgu sunumu Giriş : Hidrosel her yaş grubu erkekte görülebilen bir rahatsızlıktır. Tanımı net olmamakla beraber 1000cc üzeri sıvı kesesi olan hidroseller dev hidrosel kabul edilir. Tropik bölgeler dışında dev hidrosel nadir görülür. Hidroselin cinsel fonksiyonlar üzerine etkisi ve yürüme bozukluğu yapması nadir görülür. Olgu sunumu : 63 yaşında erkek hasta yürümede zorlanma ve cinsel ilişki esnasında ağrı şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Hasta yürüme esnasında yumurtalarının bacak arasına girmesinden dolayı bacaklarını açarak yürüdüğünü ve cinsel ilişki esnasında ağrı yaşadığını ve buna bağlı sertlik kaybı olduğunu ifade etti. Yapılan fizik muayenede sol skrotum boyutunun ileri derecede arttığı görüldü(1). Yapılan USG'de hidrosel ile uyumlu olarak sol peritestiküler sıvı artışı izlendi. Bilateral testisler olağandı ve solid kitle görülmediği tespit edildi. Hastaya "Wilkenman" prosedürü ile hidroselektomi yapıldı ve sol hidrosel kesesinden 1600cc (2), sağ hidrosel kesesinden 250cc enfekte olmayan seröz vasıfta sıvı boşaltıldı. Post-op birinci gün hasta mobilize edildiğinde yürüme postürünün düzeldiği görüldü. 20 gün sonraki kontrolünde cinsel aktivitenin eski durumuna döndüğünü ifade etti.

Anahtar Kelimeler: Dev Hidrosel, Cinsel Aktivite Bozukluğu

Zorluklar Multidisipliner Çözümleri Doğurur: Toksikoloji ve Epidemiyoloji İşbirliği

Ph.D. Esra Emerce

ÖZ

Toksikoloji, kimyasal, fiziksel veya biyolojik ajanların canlı organizmalar ve ekosistemler üzerindeki olumsuz etkilerini inceleyen bir bilim dalıdır. Toksikoloji, toksisite mekanizmaları, maruz kalım değerlendirmesi ve risk değerlendirmesi çalışmaları dahil olmak üzere geniş bir kapsama sahip olduğundan, tıbbi disiplinler, kimya, biyoloji ve bilgisayar bilimi gibi diğer disiplinlerin prensip ve yöntemlerine ihtiyaç duyar. Özellikle çevresel ve mesleki maruz kalımlar, karmaşık nedensel yolaklar ve teorik paradigma nedeniyle insan sağlığı araştırmalarında oldukça zorlayıcı alanlardır. Bu durumlarda, epidemiyoloji ve toksikoloji arasında işbirliği gereksinimi giderek daha çok kabul görmektedir. Epidemiyoloji, sağlıkla ilgili durumların veya hastalıkların dağılımını ve belirleyicilerini inceleyen bir bilim dalıdır. Bu iki çalışma alanında bir dizi kesişen ilke vardır. Her iki alan da farklı ölçümler ve tasarım, maruz kalım miktarları, çalışma grupları vb. farklı araştırma özellikleri kullanmasına rağmen, toksikoloji analizlerinin tümünde ve epidemiyoloji çalışmalarının çoğunda nedensel çıkarım esastır. Günümüzde, in silico, in vitro ve in vivo toksikolojik yöntemlerden elde edilen deneysel veriler, düzenleyici risk değerlendirme sürecinde insan verisinden çok daha fazla dikkat çekmektedir, ancak, epidemiyolojik çalışmalardan elde edilen insan verileri, gerçek dünyada toksik bir ajana ilişkin sağlık etkilerinin belirlenmesi için altın standarttır. Dolayısıyla, toksikoloji ve epidemiyolojinin sağlık riski değerlendirmesinde tamamlayıcı bilgiler sağlaması önemlidir. Her ne kadar ulaşılması her zaman kolay olmasa da, insanlık için bilimin kullanışlı olmasında çok disiplinli bir işbirliğine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Toksikoloji, Epidemiyoloji, Multidisipliner Yaklaşım

Challenges Lead to Multidisciplinary Solutions: A Collaboration of Toxicology and Epidemiology

Abstract

Toxicology is a science that examines the adverse effects of chemical, physical or biological agents on living organisms and ecosystems. As toxicology has the wide range of scope including the studies of toxicity mechanisms, exposure assessment, and risk assessment, it needs the principles and methods of other disciplines such as medical disciplines, chemistry, biology, and computer science. Particularly environmental and occupational issues have become grand challenging areas in human health research because of complex causal pathways and theoretical paradigm. In these cases, there has been growing recognition of the requirement for cooperation among epidemiology and toxicology. Epidemiology is a science that studies the distribution and determinants of health-related states or diseases. There are a number of intersecting principles in these two study areas. Even though both fields use different metrics and research characteristics including design, amount of exposure, study groups etc., causal inference is central to every toxicology analysis and most of the epidemiology studies. Nowadays, obtained experimental data from in silico, in vitro and in vivo toxicologic methods are much more attention than human data in regulatory risk assessment process, however, human data from epidemiologic studies are the gold standard for determination of health effects related to a toxic agent in the real world. Thus, it is significant that toxicology and epidemiology

provide complementary information in health risk assessment. Although it is not always easy to achieve, multidisciplinary collaboration is needed to make science useful for humankind.

Keywords: Toxicology, Epidemiology, Multidisciplinary Approach

Alzheimer Hastalığında Potansiyel Tedavi Stratejileri ve Terapötik Ajanlar

RA. Ceyhan Hacıoğlu - RA. Fatih Kar

ÖZ

Nüfus yaşlanması, sosyo-ekonomik sonuçları olan geri dönüşü mümkün olmayan küresel bir problemdir. Yaşlanmanın en geçerli sonuçlarından biri de, demansa yol açan ve sıklıkla nörodejeneratif bozukluklarla ilişkili olan bilişsel düşüştür. Alzheimer hastalığı (AD) dünya çapında 5 milyondan fazla kişiyi etkileyen demansın ana nedenidir. AD, ilerleyici ve geri dönüşümsüz olmasının yanı sıra birçok biyolojik işlev bozukluğunun da yer aldığı nörodejeneratif bir hastalıktır. Bunlar arasında serebro spinal sıvıda tau protein konsantrasyonundaki artış, amiloid plaklar ve nörofibriler yumakların oluşumu gibi bazı temel beyin lezyonları, hastalık için karakteristiktir. Beta-amiloid peptidi ve tau proteininin birikimine neden olan süreçler belirsizliğini korumaktadır ve güncel çalışmaların konusu için yer almaktadır. Hastalığı tedavi etmek için hali hazırda kullanımda olan terapötik ajanlar, hem semptomatik iyileşmeyi sağlaması bakımında hem de tedaviye yanıt süre bakımından sınırlı etkinliğe sahiptirler. Bu nedenle, hastalığa yeni terapötik yaklaşımların geliştirilmesi hem bilim camiası açısından hem de devletler açısından yoğun çabaların odak noktası haline gelmektedir. Bu derlemede de, kolinerjik nörotransmisyonun iyileştirilmesi için bir avuç Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi tarafından onaylanmış asetilkolinesteraz antagonistleri, AD'nin patogenezinde proksimal bir rol oynayabileceğini düşünülen nöronal kalsiyum kanallarına özgü geliştirilen kimyasal ajanlar ve AD başlamasına ve ilerlemesine katkıda bulunan amiloid plakların sentezini ve agregasyonunu veya nörofibriler yumakların oluşumunu bloke edebilen anti-amiloid ve anti-Tau stratejileri de dahil olmak üzere yeni tedavi seçeneklerini destekleyen kanıtlara güncel bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastalığı, Asetilkolinesteraz Antagonistleri, Nöronal Kalsiyum Kanalları, Anti-Amiloid ve Anti-Tau Stratejileri.

Potential Treatment Strategies and Therapeutic Agents in Alzheimer's Disease

Abstract

Population aging is an irreversible global problem with socio-economic consequences. One of the most valid results of aging is cognitive decline, which leads to dementia and is often associated with neurodegenerative disorders. Alzheimer's disease (AD) is the main cause of dementia affecting more than 5 million people worldwide. AD is a progressive and irreversible neurodegenerative disease with many biological dysfunction. Some of the major brain lesions, such as the increase in tau protein concentration in cerebrospinal fluid, amyloid plaques and the formation of neurofibrillary tangles, are characteristic for the disease. The processes that cause the accumulation of beta-amyloid peptide and tau protein remain unclear and are included in the subject of current studies. Therapeutic agents currently in use to treat the disease have limited efficacy in terms of both providing symptomatic recovery and response to treatment. Therefore, the development of new therapeutic approaches in the prognosis of the disease is becoming the focus of intense efforts both for the scientific community and for the government. In this review, we suggest that evidences supporting new treatment options, including a handful of acetylcholinesterase antagonists approved by the US Food and Drug Administration to improve cholinergic neurotransmission, chemical agents developed for neuronal calcium channels that are thought to play a proximal role in the pathogenesis of AD, and anti-amyloid

and anti-Tau strategies, which can block the synthesis and aggregation of amyloid plaques contributing to the onset and progression of AD and the formation of neurofibrillary tangles.

Keywords: Alzheimer's Disease, Acetylcholinesterase Antagonists, Neuronal Calcium Channels, Anti-Amyloid and Anti-Tau Strategies.

Depresyonda Yeni Yaklaşımlar: Biyobelirteçler ve Hayvan Modellemeleri

RA. Fatih Kar - RA. Ceyhan Hacıoğlu

ÖZ

Birçok araştırma, yüzlerce biyobelirteci depresyon için incelemiş, ancak henüz depresif hastalıktaki rollerini tam olarak açıklayamamıştır. Tanı, tedavi ve prognozu geliştirmek için biyolojik bilginin nasıl kullanılabileceği üzerinde hala araştırmalar devam etmektedir. Bu ilerleme eksikliği, kısmen, araştırma literatüründe metodolojik heterojenlik ve çok sayıda faktöre göre değişen büyük bir potansiyel biyolojik belirteçler dizisi ile birlikte, depresyonun doğasından kaynaklanmaktadır. Hayvan modelleri ve klinik öncesi testler, antidepresan ilaçların geliştirilmesinde büyük rol oynamıştır ve önemli rol oynamaya devam etmeleri muhtemeldir. Bu çalışmada, inflamatuar, nörotrofik ve metabolik süreçlerin yanı sıra nörotransmiter ve nöroendokrin sistem bileşenlerinde yer alan biyobelirteçlerin oldukça umut verici adayları değerlendirilmiştir. Aynı zamanda hastalardaki rutin biyokimyasal parametreler üzerindeki çalışmaları incelenmiş, hayvan depresyon modelleri tarif edilmiş ve gözden geçirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Biyobelirteç, Antidepresan, Hayvan Modellemeleri

New Approaches in Depression: Biomarkers and Animal Modeling

Abstract

Many studies have examined hundreds of biomarkers for depression, but have yet to fully explain their role in depressive disease. Research is still continuing on how biological information can be used to improve diagnosis, treatment and prognosis. This lack of progress is due, in part, to the nature of depression, with a large set of potential biological markers that vary according to methodological heterogeneity and multiple factors in the research literature. Animal models and preclinical tests have played a major role in the development of antidepressant drugs and are likely to continue to play an important role. In this study, highly promising candidates for biomarkers in neurotransmitter and neuroendocrine system components as well as inflammatory, neurotrophic and metabolic processes were evaluated. At the same time, studies on routine biochemical parameters in patients were examined and animal depression models were described and reviewed.

Keywords: Depression, Biomarker, Antidepressant, Animal Modeling

Düşük ve Yüksek Doz İntravenöz Hidrojen Sülfür Uygulamasının Sıçanlarda Yaptığı Kardiyovasküler Değişikliklerin İncelenmesi

Araştırmacı Zeynep YÜKSEL[1], Prof. Dr. Ali ÖZER[2], Arş. Gör. Dr. Seyhan POLAT[3], Arş. Gör. Onural ÖZHAN[3], Prof. Dr. Hakan PARLAKPINAR[3], Prof. Dr. Necip ERMİŞ[4], Arş. Gör. Azibe YILDIZ[5], Prof. Dr. Nigar Vardı[5], Prof. Dr. Yusuf TÜRKÖZ[6], Prof. Dr. Hacı Ahmet ACET[3]

[1] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi, Malatya, Türkiye.
[2] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[3] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[4] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[5] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
[6] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

ÖZ

Giriş: Kardiyovasküler hastalıklar (KVH) toplumda mortalite ve morbiditenin en önemli sebeplerindendir ve ülkemizde de sıklığı gün geçtikçe artmaktadır. KVH patofizyolojisinde, oksidatif stresin tetiklediği vasküler inflamasyon ve nihayetinde gelişen vasküler disfonksiyon önemli yer tutmaktadır. Endojen kaynaklı bir gasotransmitter olan Hidrojen Sülfür (H_2S)'ün antioksidan ve antiinflamatuar etkinlik gösterdiği, endotelyal nitrik oksit sentetaz (eNOS) fonksiyonunu koruyarak kardiyovasküler homeostazisin sürdürülmesinde görevli olduğu daha önceki çalışmalarda ortaya konulmuştur.

Amaç: Düşük ve yüksek doz H_2S uygulamasının sıçanlar üzerindeki kardiyovasküler etkilerinin araştırılması.

Yöntem: 28 adet erkek sıçan basit randomize ve çift kontrol yöntemiyle 3 gruba ayrıldı: (1) Kontrol Grubu (n=8); (2) Düşük doz Sodyum hidrosülfit (NaHS) uygulanan grup (DD-NaHS:10 µmol/kg NaHS tek doz i.v. n=10); (3) Yüksek doz NaHS uygulanan grup (YD-NaHS: 30 µmol/kg NaHS tek doz intravenöz (i.v.) n=10). Anestezi altındaki sıçanlara karotis arter ve juguler ven kanülasyonu yapılıp ilaç enjeksiyonunu takiben; kalp hızı (KH), kan basıncı (KB) (sistolik, diastolik ve ortalama), oksijen saturasyonu ölçümleri yapıldı ve elektrokardiyografi kaydı alındı. Serumda miyoglobin, troponin (TPN), pro-beyin natriüretik peptid (pro-BNP), total kreatin kinaz (CK), laktat dehidrogenaz (LDH), aspartat aminotransferaz (AST) ve alanin aminotransferaz (ALT) tayini yapıldı. Kalp dokusunda süperoksit dismutaz (SOD), katalaz (CAT), redükte glutatyon (GSH), glutatyon peroksidaz (GPx) ve malondialdehit (MDA) ölçüldü. Kalp ve damar dokusu histopatolojik olarak incelendi.

Bulgular: KB (sistolik, diastolik ve ortalama) ve KH değerleri açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı. DD-NaHS grubunda, serum miyoglobin ve total CK seviyeleri, kontrol grubu ve YD-NaHS grubuna göre anlamlı şekilde düşük bulundu. Kalp dokusunda tayin edilen SOD, CAT, GSH, GPx ve MDA değerleri açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı. Histopatolojik açıdan gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı.

Sonuç: Düşük doz ya da yüksek doz H_2S'in kardiyovasküler açıdan önemli histopatolojik, biyokimyasal ve hemodinamik değişikliklere neden olmadığı söylenebilir. Bulgularımızı destekleyecek ileri deneysel ve klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Projemiz, TÜBİTAK 2209-A Programı kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hidrojen Sülfür, Antioksidan, Rat, Kardiyovasküler Hastalıklar

Ege Bölgesinde Kemoterapi Alan Hastaların İstatistiksel Analizi

Lec. Ph.D. Ahmet Murat Şenışık - Lec. Handan Tanyıldızı - Lec. Serkan Sugeçti – Lec. Agit Ferhat Özel - Lec. Merve Zıvalı

ÖZ

Özet: Kemoterapi tek başına kanser tedavisinde veya ameliyat ve radyoterapi ile birlikte kullanılabilir. Kanser tedavisinde kemoterapi, altta yatan hastalığın türüne ve prevelansına göre değişir. Bu çalışmada, Ege bölgesindeki kemoterapi bölümlerinde tedavi edilen hastaların çeşitliliğini ve cinsiyete göre dağılımlarını araştırmayı amaçladık. Bu amaçla, Ekim ve Ocak 2016 tarihleri arasında tedavi edilen hastalardan istatistikler toplandı. Elde edilen sonuçlar, Sağlık Bakanlığı Kanser Kayıtları tarafından rapor edilen verilerle karşılaştırıldı. Bu verilerin değişimi grafiksel olarak gösterildi.

Anahtar Kelimeler: Kemoterapi, Ege Bölgesi, Kanser, Antikanser İlaçları

Statistical Analysis of Chemotherapy Patients in the Aegean Region

Abstract

Summary: Chemotherapy can be used alone in combination with cancer therapy or surgery and radiotherapy. Chemotherapy in cancer treatment varies according to the type and prevalence of the underlying disease. In this study, we aimed to investigate the diversity and sex distribution of the patients treated in the chemotherapy departments in the Aegean region. For this purpose, statistics were collected from patients treated between October and January 2016. The results were compared to the data reported by the Ministry of Health Cancer Registries. The exchange of these data is shown graphically.

Keywords: Chemotherapy, Aegean Region, Cancer, Anticancer Drugs

Hayvan Deneylerinde Etik: Hayvan Etik Yasaları Çerçevesinde Deney Hayvanlarının Kullanımına Alternatif Yöntemler

Lec. Agit Ferhat Özel - Lec. Merve Zıvalı - Lec. Ph.D. Ahmet Murat Şenışık – Lec. Handan Tanyıldızı - Lec. Serkan Sugeçti - Lec. Büşra Kılıç

ÖZ

Ülkemizde ve dünyada çokça karşılaştığımız sorunlardan olan hayvanların istismar olaylarının bir benzeriyle deneylerde karşılaşmak mümkün müdür? Yoksa deney hayvanlarının kullanımlarıyla ilgili yasal prosedür hayvan kullanımını ne derecede kısıtlamaktadır? Çok eski zamanlardan beridir tıbbın geliştirilmesi için kullanılan hayvanlar insan sağlığının iyileştirilmesine yönelik çabalarda etkin rol oynamıştır. Günümüzde insan yaşamını etkileyecek sayısız tıbbi cihaz, ilaç ve tedavi yönteminin geliştirilmesinde hayvan deneylerinin önemi büyüktür. Bu deneylerin yapılış aşamasında 30 yıl öncesine kadar hayvanların sinir ağlarına dikkat etmeksizin absürt bir durum olarak algılanmaz iken canlıların çektikleri acının deneylerde gözlemlenmesi ve sayısal olarak saptanmaya başlanmasıyla(ağrı eşiğinin belirlenmesi) beraber hayvanların deneylerde kullanımı önceki dönemlere göre zorlaşmıştır. Artık ortaya hayvanların kullanımında etik değerlere uygunluğu şart olarak aranmaya başlanmıştır. Daha sonraları ise hayvanların genetik kodları çıkartılmaya başlanmış ve laboratuvar ortamında üretilen hayvanlar kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde ise sanal ortama aktarılan genetik kodlar üzerinden yapılan çalışmalarla hayvanların deneylerde kullanımı çok daha sınırlandırılmıştır. Çalışmamızda hayvanların deneylerde kullanımının tarihsel süreçte nasıl geliştiği ve deneylerin hayvanlar üzerindeki etkileri hakkında bilgiler verilecek ardından günümüzde kullanılan, deney yöntemlerinin hayvanların üzerindeki olumsuz etkilerini aza indiren ya da hiç etkilemeyen alternatif yöntemlerden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Etik, Biyoetik, Hayvan Etiği

Ethics in Animal Experiments: Alternative Methods for Use of Experimental Animals in the Context of Animal Ethical Laws

Abstract

Is it possible to encounter in the experiments with the similarities of the abuses of the animals in our country and in the world? Or, to what extent does the legal procedure for the use of experimental animals restrict animal use? Since ancient times, animals used to develop medicine have played an active role in order to improve human health. Animal experiments have great importance in the development of countless medical devices, drugs and treatment methods that will affect human life. While the experiments were not perceived as an absurd state without considering the neural networks of animals until 30 years ago, it was difficult to observe the pain of living things in the experiments and the use of animals in experiments with the beginning of quantitative determination (determination of the pain threshold). In the use of animals, compliance with ethical values is now required. Later on, genetic codes of animals started to be extracted and animals produced in laboratory started to be used. Nowadays, the use of genetic codes in animals has been much more limited in experiments. In our study, information about how animals are used in experiments in historical process and the effects of experiments on animals will be given.

Keywords: Ethic,bioethic,animal Ethic

İskemi / Reperfuzyon Modelinde Resveratrolün Ovaryum Koruyucu Etkisinin Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. D. Yeşim Bayoğlu Tekin - Assoc. Prof. Ph.D. Levent Tümkaya – Asst. Prof. Ph.D. Tolga Mercantepe

ÖZ

Amaç: Resveratrol üzümün çekirdeğinde bulunan bir polifenoldür. Yapılan çalışmalar, resveratrolün antiinflamatuar ve antioksidan etkilerini ortaya koymuştur. Çalışmamızda ovaryumun iskemi ve reperfüzyon modelinde resveratrolün antioksidan etkinliği ile gonad üzerindeki koruyucu etkisini göstermeyi amaçladık. Materyal metod: Çalışmamız ortalama ağırlığı 300±50 gram olan otuziki adet Sprague-Dawley cinsi dişi rat üzerinde gerçekleştirilmiştir. Dört çalışma grubu oluşturulmuştur. Grup 1: kontrol grubudur (n=8), Grup 2: hipoperfuzyon, iskemi ve reperfuzyon grubu (n=8), Grup 3 hipofuzyon, iskemi ve reperfuzyon ile resveratrol uygulanan grup (n=8), Grup 4 ise hipofuzyon, iskemi ve reperfuzyon ile ethanol uygulanan (n=8) olmak üzere dört farklı deney grubu oluşturulmuştur. Hipoperfuzyon , iskemi ve reperfüzyon modeli, ratlardan kateterizasyon sonrası kan alınarak kan basıncı <50mmHg olacak şekilde 60 dk süre ile hipovolemik şok oluşturuldu, median insizyon yapılarak aort suprarenal seviyeden klemplenerek 60 dk boyunca iskemi oluşturuldu ve sonrasında 120 dakika reperfüzyon yapıldıktan sonra anestezi altında ratlar sakrifiye edilmiştir. Grup 3'de bulunan ratlara reperfüzyon sırasında 30mg/kg'dan intraperitoneal resveratrol uygulandı. Grup 4'e ise reperfuzyon sırasında intraperitoneal ethanol uygulandı. Histopatolojik kesitlerde over dokusunda vaskuler konjesyon, ödem, hemoraji ve infiltrasyon değerlendirilirken immunhistokimyasal olarak caspas-3 ile apoptozis düzeyi ölçülmüştür. Bulgular: histopatolojik inceleme ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğunun değerlendirildiğinde grup 2 de kontrol grubuna göre daha az pozitif hücre yoğunluğu izlendi ($p<0.05$). Ancak grup 3 de histopatolojik değerlendirme ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğu grup 3 ye göre istatistiksel olarak daha anlamlı oranda azalmış olarak izlendi ($p<0.05$). Ancak grup 4'ün histopatolojik skorlaması ve caspas-3 pozitif hücre yoğunluğu grup 1 den daha yoğun olarak değerlendirildi ($p<0.05$). Sonuç: ovaryumun iskemi ve reperfuzyon hasarına karşı koruyucu etkisi açısından resveratrol umut verici bir ajan olarak gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ovaryum İskemi-Reperfuzyon Hasarı, Ovaryum Koruyucu Etki, Resveratrol, Caspas-3

Serebral Ödem ve Antidiüretik Hormon Antagonizması

Ra. Ph.D. Betül Can - Prof. Ph.D. Özkan Alataş

ÖZ

Serebral ödem iskemik inme, travmatik beyin hasarı ve serebral anevrizma gibi çeşitli nörolojik durumlarda sık rastlanılan en önemli komplikasyonlardan biridir. Ödem, intraselüler ve ekstraselüler hacim değişiklikleri ile birlikte, bölgesel ya da global serebral kan akışını ve metabolizmayı etkilemektedir. Ödem ayrıca, yetişkinlerde rijit kafatasının sabit olan hacmi düşünüldüğünde, hayati beyin yapılarının sıkışmasına neden olarak, sekonder nöronal hasarlar yoluyla dramatik sonuçlar doğurabilmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda, beyin hasarını takiben Antidiüretik hormon (ADH) hipersekresyonunun meydana geldiği ve yüksek ADH düzeyinin serebral ödem ile ilişkili olduğu yönünde bulgular elde edilmiştir. Bu doğrultuda, selektif ve non-selektif ADH antagonistlerinin kullanımının klinik önemi üzerine olan ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmada, serebral ödem oluşum mekanizmaları ve ADH antagonizması ile ilişkisi hakkında güncel bilgiler ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Serebral Ödem, Antidiüretik Hormon, Hormon Antagonistleri

Cerebral Edema and Antidiuretic Hormone Antagonism

Abstract

Cerebral edema is one of the most common complications in various neurological conditions such as ischemic stroke, traumatic brain injury and ruptured cerebral aneurysm. The edema can affect the regional or global cerebral blood flow and the metabolism with the changes in intracellular and extracellular volume. Given the fixed volume of rigid skull in adults, the edema can also lead to critical consequences via seconder neuronal damages by the compression of vital brain structures. The recent studies have pointed that antidiuretic hormone (ADH) hypersecretion occurs following brain injury and high ADH levels are associated with cerebral edema. In this context, the importance of the use of selective and non-selective ADH antagonists for the clinical management of cerebral edema is increasing day by day. The aim of this paper is to address the up-to-date information on the mechanisms of cerebral edema formation and their relation with the ADH antagonism.

Keywords: Cerebral Edema, Antidiuretic Hormone, Hormone Antagonists

Yoğun Bakım Hastalarında Sıvı Elektrolit Dengesizliği Sonucu Hastalarda Oluşan Patofizyolojik Sorunlar

Lec. Merve Zıvalı - Lec. Agit Ferhat Özel - Lec. Ph.D. Ahmet Murat Şenışık – Lec. Handan Tanyıldızı - Lec. Serkan Sugeçti - Lec. Büşra Kılıç

ÖZ

Yoğun Bakım Tıbbi tedavi ve hasta bakımı açısından diğer birimlerden farklılık gösteren, yüksek tıbbi teknolojik cihazların bulunduğu, özel eğitimli tıbbi personelle donatılmış, yaşamı tehdit edici kritik hastalığı olan hastaları tedavi etmek amaçlı multidisipliner ekip yaklaşımının olduğu özel birimlerdir. Yoğun bakımda yatan hastalarda en önemli sorunlardan biri hemostazisin sürdürülmesinde hayati rol oynayan sıvı –elektrolit dengesizliklerdir. Uzun süre yoğun bakımda yatan hastalarda hücre fonskiyonlarının devamlılığını sağlamak, doku perfüzyonunu kontrol etmek nedeniyle bu riski taşıyan hastaların sıvı-elektrolit ve asit- baz değerleri yakinen takip edilmelidir. Sıvı elektrolit değerlerinin Etyolojisinde altta yatan bir hastalık olabileceği gibi, iyatrojenik olarak aşırı ya da yetersiz sıvı replesmanı da olabilmektedir. Uzun süre yatan hastalarda alta yatan sistemik hastalıklarla birlikte sıvı dengesinin önemi arz eder. Hemostatik dengenin korunabilmesi için sıvı- elektrolit değerlerinin belli bir denge içeresinde olması gerekmektedir. En sık görülen elektrolit dengesizliklerinde biri olan Hiponatremi, Nörolojik sistemin etkilendiği ve genellikle hastalarda Bilinç bulanıklığı, Konvülsiyonlar ve hatta komanın görüldüğü bir tablodur. Yine en sık karşılaşılan bir diğer elektrolit bozukluğu Hipokalsemi dir. Hipokalsemide kas spazmları, konvülsiyonlar hatta kardiyak arrestin gerçekleştiği bilinmekte olup Hiperkalsemi de ise en sık kemik ağrısı, konvülsiyonlar, depresyon görülmektedir. Hiperpotasemi ve Hipopotasemi tablosunda ise direkt kardiyak etkilenirken elektrolit değerinin çok düşük ya da çok yüksek olduğu seviyede kardiyak arrest gerçekleşebilecek kadar durum ciddiyetini alır. Vücudun Homeostatik Mekanizması birçok organı etkilemektedir. Organların belirli bir düzen içeresine işlevini yerine getirmeleri için elektrolit değerleri normal sınırlar içeresinde tutulması ve takip edilmesi gerekmektedir. Elektrolit yetersizliğinde hastaya elektrolit replese edilirken, fazlalığında bazen diyaliz gerekmektedir. Tedaviye geç kalındığında vücutta kalıcı hasar ya da kardiyak arrestler yaşanır. Bu çalışmada vücut için gerekli olan sıvı-elektrolitlerin vücuda bıraktığı patofizyoljik sorunlar araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım, Sıvı Elektrolit, Hemostatik Denge

Pathophysiological Problems in Patients With Intensive Care Patients Due to Liquid Electrolyte Imbalance

Abstract

Intensive Care is a special unit with a multidisciplinary team approach to treat patients with life threatening critical diseases, with high medical technological devices, highly trained medical personnel, who differ from other units in terms of medical treatment and patient care. One of the most important problems in intensive care unit patients is the liquid electrolyte imbalances which play a vital role in the maintenance of hemostasis. In patients who hospitalized for a long time in intensive care, liquid-electrolyte and acid-base values of patients should be closely monitored to ensure continuity of cell functions and to control tissue perfusion. The etiology of fluid electrolyte values may be an underlying disease or iatrogenic excess or insufficient fluid replication. Fluid balance is important in patients with long term

systemic diseases. In order to protect the hemostatic balance, the fluid-electrolyte values must be within a certain balance. Hyponatremia, which is one of the most common electrolyte imbalances, is a condition in which the neurological system is affected and usually Consciousness turbulence, convulsions and even coma are seen in patients. Another most common electrolyte disorder is hypocalcemia. In hypocalcemia, muscle spasms, convulsions and even cardiac arrest are known and hypercalcemia is the most common bone pain, convulsions and depression. In the case of Hyperpotassemia and Hypopotasemia, while the direct cardiac effect is very low or very high, the condition is serious enough to cause cardiac arrest. The body's Homeostatic Mechanism affects many organs. In order for organs to function in a specific order, the electrolyte values should be kept within normal limits and should be monitored. In electrolyte deficiency, the electrolyte is replenished while the excess is sometimes dialyzed. When treatment is delayed, permanent damage to the body or cardiac arrest occurs. In this study, the pathophysiological problems of the fluid-electrolytes required for the body will be investigated.

Keywords: İntensive Care, Liquid Electrolyte, Hemostatic Balance

Project Management in Libraries

Asst. Prof. Ph.D. Buket Candan

Abstract

The differentiation of libraries' workflow as a result of technological developments leads them to increasingly adopt project-based study to carry out their works outside of routine library operations. As a consequence of this, library staffs' willingness to acquire a good knowledge and skills of project management (PM) also increase. Whether profit-oriented or nonprofit, official or private, many organizations today have their own standardized project management approach to planning and implementing their projects. Because, a project management approach that strives to be completed projects on time, within a plan, program and budget is seen as a way to show organization's stakeholders how it is determined to increase its value and clarity. **Research Purpose:** In this study, it was aimed to determine the elements necessary for effective project management in libraries. For this purpose, traditional and modern project management approaches were examined comparatively. With the obtained data from the research, a digital project plan was developed for libraries by using the Agile project management methods. **Method:** In the study, descriptive method was used. The data relating to the subject were also gathered by using the methods indirect observation and document analysis which are the data collection methods in qualitative researches.

Keywords: Agile Project Management, Libraries, Project Management Methods, Project Planning, Scrum

Deri ve Deri Mamulleri Sektörünün Türkiye Ekonomisindeki Yeri

Prof. Ph.D. Hatice Er

ÖZ

Türkiye ekonomisinde, deri ve deri mamulleri sektörü mevcut kapasitesiyle önemli bir konuma sahiptir. Türkiye'nin kalkınmasında rol üstlenecek sektörler arasında yer almaktadır. Deri sektörü bazı üstünlüklere sahip olsa da, küresel rekabet koşullarında, doğal faktörlere dayalı rekabet gücünün önemi azalmış ve yaratılan farklılıklara dayalı üstünlükler ön plana çıkmıştır. Sektör, yurt dışında ve yurt içinde yaşanan ekonomik ve siyasi krizlerden en çok etkilenen sektörler arasındadır. Türk deri sektörü üretiminin büyük çoğunluğunu ihraç etmekte ve ham madde girdilerini genellikle ithalat yoluyla karşılamaktadır.Bu nedenle ham madde temininde sektör yurt dışına bağımlıdır. Bu çalışmada; dünyada ve ülkemizde son yıllarda yaşanan ekonomik ve siyasi krizler nedeniyle sektör gelirlerindeki düşüş ve ödemeler dengesinde sağlanan pozitif katkının azalması ve negatife doğru ilerlemesiyle yaşanan sorunların değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deri Sektörü, İhracat, Ödemeler Dengesi

Turkey Leather and Leather Products Sector Role in Economy

Abstract

Turkey's economy, leather and leather products sector has an important position in its current capacity. It will assume the role in Turkey's development is situated between sectors. Although the leather sector has some advantages, in global competition conditions, the competitive power based on natural factors has decreased in importance and advantages based on the created differences have come to the forefront. The sector is among the sectors most affected by the economic and political crises experienced abroad and domestically. The Turkish leather sector exports most of its production and raw material inputs are generally supplied by imports. For this reason, the sector is dependent on foreign sources for raw material supply. In this study; due to the economic and political crises experienced in the world and our country in recent years, the decrease in the sector income and the positive contribution made in the balance of payments will be evaluated and the problems experienced with the progress towards negatife will be evaluated.

Keywords: Leather Sector, Export, Balance of Payments

1954 Yılı Türk-Yunan İlişkileri ve Yükselen Kıbrıs Meselesi

Assoc. Prof. Ph.D. Sevilay Özer - Mr. Ramazan Baş

ÖZ

Türk-Yunan ilişkilerinin tarihsel sürecine bakarak, "ilişkiler genelde gergin geçmiştir" genellemesini yapabiliriz. Ancak nadirde olsa ilişkilerin iyi geçtiği dönemler olmuştur. 1919-1922 yılları arası Anadolu'da yaşanan Türk-Yunan Savaşı'nın ardından Mustafa Kemal ve Venizelos'un gayretleri ile 1928 yılında başlayan Türk-Yunan yakınlaşması, 1930 yılında imzalanan Ankara Antlaşması ile ilişkilerde yepyeni bir dönemi başlatmıştır. Türk-Yunan ilişkilerinde dostluk ve iş birliği dönemi olarak tabir edebileceğimiz bu dönemde, dostane ilişkiler 1954 yılına kadar artarak devam etmiş, çeyrek asır süren bir dostluk ve iş birliği dönemi yaşanmıştır. 16 Ağustos 1954'te Yunanistan'ın Kıbrıs için Birleşmiş Milletlere resmen başvurusu bu iyi ilişkilerin bir anlamda sonu olmuştur. Ayrıca Kıbrıs konusunun uluslararası bir boyut kazanmasına da yol açmıştır. Kıbrıs konusu daha önce olmadığı şekilde 1954'te Türkiye'nin de gündemine girmiştir. Üstelik Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya'nın kuracağı İkinci Balkan Paktı masada beklemektedir. SSCB 'ye karşı bir savunma paktı olacak olan bu paktın hayata geçirilebilmesi için Türk-Yunan ilişkilerinin bozulmaması gerekmektedir. Ancak 1954 yılının başından itibaren yükselen bir Kıbrıs meselesi de vardır. Dolayısıyla 1954 yılı Türk-Yunan ilişkileri ve Kıbrıs Meselesi için kritik bir yıl olmuştur. Bu araştırma Türk-Yunan ilişkilerinde bir dönüm noktası diyebileceğimiz 1954 yılında, Kıbrıs meselesi merkezli Türk-Yunan ilişkilerindeki gelişmeleri ve kırılmaları ortaya koyma amacındadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs, İngiltere, 1954.

Turkish-Greek Relations in 1954 and the Emerging Cyprus Issue

Abstract

Looking at the historical process of Turkish-Greek relations, we can make this generalization: 'Relations are generally tense'. However, there were times when relations were good. The Turkish-Greek rapprochement that began in 1928 with the efforts of Mustafa Kemal and Venizelos following the Turkish-Greek War in Anatolia between1919-1922 started a whole new era in relations with the Ankara Treaty signed in 1930. In this period, which we can say as a period of friendship and cooperation in Turkish-Greek relations, friendly relations continued until 1954 and a period of friendship and cooperation lasted for a quarter of a century. On August 16, 1954, the official application of Greece to the United Nations for Cyprus had been the end of these good relations in a sense. It also led to an international dimension in the Cyprus issue. The Cyprus issue was not that way in 1954 before Turkey was also included in the agenda. Moreover, the Second Balkan Pact involving Turkey, Greece and Yugoslavia were waiting to be established in the line. Turkish-Greek relations should not be disturbed in order to realize this pact which would be a defense pact against the USSR. However, since the beginning of 1954 there has been a rising Cyprus issue. Therefore, 1954 was a critical year for Turkish-Greek relations and the Cyprus Issue. This research aims to reveal the developments and breakdowns in Turkish-Greek relations in 1954, which we can call a turning point in Turkish-Greek relations.

Keywords: Turkey, Greece, Cyprus, England, 1954.

1980'lerden 2000'lere Şarkılarda Dil ve Söylem

Dr. Didem Özşenler

ÖZ

Söylemi bir toplumun sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik, politik, psikolojik ve ruhsal yapısından ayrı düşünmek mümkün olmamaktadır. Söylem toplumun yapısını, toplum yapısı da söylemi ortaya koymaktadır. Söylem şeylerin çokluğu arasında söylenmek istenenin şeylerin bir kısmını kullanarak bir tür gerçekliğin inşa edilmesidir. Gündelik hayatta sahip olunan bilgiler, tecrübeler, öğretiler ve bu bilgilerin "şimdi ve buradalığı" başka bir deyişle zamansallığı ve mekansallığı bizlerin o hayatı gerçek kılmamıza bir ön koşuldur. Olay her ne kadar fi tarihinde yaşanmış bir olay olsa da o dönemin koşulları ele alındığında ve o bağlamda düşünüldüğünde yaşananın gerçek olduğu bilgisini vermektedir. Başka bir deyişle o zamanda öyleymiş algısını oluşturmaktadır. Sosyal etkileşimlerimiz bize sürekli yeni bilgilerle yeni öğretiler kazandırmaktadır. Bu, aynı demografik özelliklerle yüz yüze geldiğimiz bir kişi de olsa aynı hayatı yaşayacağımız anlamına gelmemektedir. Bu farklılık bizim bilgi haznemize bir yeni bilgiyi daha ekleyecektir. Bu çalışmada, 1980'li yıllarda yazılan Türk-pop şarkıları ile 2000'li yıllarda yazılan Türk-pop şarkıları eleştirel söylem analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şarkılar, Dil, Söylem

2007 Cumhurbaşkanlığı Seçiminin Reklam Filmlerine Yansıması: Cumhuriyet ve Zaman Gazetesi Reklam Filmleri

Prof. Ph.D. Metin Işık - Asst. Prof. Ph.D. Serkan Öztürk

ÖZ

Medya; tüm dünyada insanların karar verme süreçlerini etkileyen önemli bir araçtır. Medyanın sahip olduğu bu önem her zaman siyasi grupların ilgisini çekmiştir ve çekmektedir. Genellikle seçim öncesi çalışmalarda kendisini gösteren medya siyaset ilişkisi seçim sonrasında da bu ilişkisini etkili bir biçimde sürdürmektedir. Bu çalışma, 2007 yılında Türkiye'de gerçekleşen Cumhurbaşkanı seçimi öncesinde çeşitli televizyon kanallarında yayınlanan Cumhuriyet ve Zaman Gazetesi reklam filmlerinin göstergebilimsel analizini yaparak medya ve siyaset ilişkisini açıklamayı amaçlamaktadır. Reklam filmlerinin görsel çözümlemesi, Christian Metz'in göstergebilimsel çözümleme yöntemiyle yapılmıştır. Bu kapsamda Cumhuriyet ve Zaman Gazetelerine ait toplam sekiz film, incelemeye dahil edilmiştir. Araştırma sonucunda, Zaman ve Cumhuriyet Gazeteleri çektikleri reklam filmleriyle bir yandan gazete satışlarını artırmaya çalışırlarken diğer yandan da kendi ideolojilerini aktarmayı hedefledikleri saptanmıştır. Yaklaşımlar ve uygulamalar farklı olsa da incelenen reklam filmleriyle medya ve siyaset arasında sıkı bir ilişkinin olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Zaman, Göstergebilim, Siyaset

The Reflection of 2007 Presidential Selection to Advertising Films: Cumhuriyet and Zaman Newspaper Advertising Films

Abstract

Media is an important tool that affects people's decision processes all over the world. This importance of the media has always attracted the attention of political groups. Generally, the relationship between media and politics shows itself in pre-election studies and it continues after the election effectively. This study aims to explain the relationship media and politics. To find this relationship, advertising films of Cumhuriyet and Zaman newspapers were analyzed with using the semiotic. The research is limited with the 2007 presidential election in Turkey. The visual analysis of the advertising films was done by using Christian Metz's semiotic analysis method. In this context, eight films which are belonged to Cumhuriyet and Zaman newspapers were included in the study. As a result of the research, Zaman and Cumhuriyet Newspapers are trying to increase their newspaper sales while also aiming to convey their ideologies. Although the approaches and practices are different, it is possible to say that there is a close relationship between the media and politics with the advertising films which were examined.

Keywords: Cumhuriyet, Zaman, Semiotic, Politics

3-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Annelerin Çocuk Gelişimine İlişkin Bilgilerinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Fatma Elibol - Asst. Prof. Ph.D. Seda Özkubat – Asst. Prof. Ph.D. Aygen Çakmak

ÖZ

Çocukların gelişimlerini desteklemenin ve riskleri fark etmenin en önemli yollarından biri ebeveynleri bilinçlendirmek, farkındalıklarını arttırmaktır. Bu araştırma 3-6 yaş grubu çocuğa sahip annelerin çocuk gelişimine ilişkin bilgi düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla planlanmıştır. "Araştırmanın çalışma grubunu İzmir, Kırıkkale, Van ve Diyarbakır il merkezlerinde bulunan 3-6 yaş grubu çocuğa sahip 100 anne oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanmış "Genel Bilgi Formu" ve ilgili literatür taranarak hazırlanmış olan "Çocuk Gelişimi Bilgi Düzeyi Anketi " kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 16 programı kullanılmış ve frekans dağılımları verilmiştir. Araştırma bulgularına göre, annelerin %67'si tek çocuğa sahip, %32'si hiç okula gitmemiş, %37'si ilkokul mezunudur. Annelerin %24 çalışmaktadır. Annelerin, çocuk gelişimine dair bilgilerini % 50 sinin kendi annelerinden ve çevrelerinden, % 50 sinin ise halk eğitim merkezlerinden, internetten edindiklerini belirtmişlerdir. "Bir çocuk kaç yaşında yürür" gibi kritik gelişim becerileriyle ilgili sorularda da ortalamanın altında doğru cevap verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, çocuk gelişimi bilgi düzeyinde yaşanılan il, anne yaşı, çocuk sayısı gibi faktörlerin farklılık yarattığı ve ebeveynlik becerileri ile doğudan ilişkili olan çocuk gelişimi bilgi düzeyini arttırmaya yönelik ailelerin desteğe ihtiyaçları olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Anne, Gelişim, Bilgi

A Study of the Knowledge of Mothers of 3 to 6 Year Olds On Child Development

Abstract

One of the most significant ways of supporting children's development and identifying risks is to inform parents and raise their awareness. This study has been planned with a view to examining the knowledge of mothers of 3 to 6 year olds on child development based on different variables. The study group consists of 100 mothers of 3 to 6 year olds located in the provinces of İzmir, Kırıkkale, Van and Diyarbakır. The study data has been collected by using "General Information Forms" that were developed by the researchers, and the "Survey on the Level of Knowledge on Child Development", which was prepared through extensive literature review. The SPSS 16 software was used to analyze the data and their frequency distribution was presented. Based on the findings, 67% of mothers had one child, and 32% of them never went to school, while 37% of them were primary school graduates. 24% of mothers are employed. It was established, that 50% of the knowledge on child development was gained through their own mothers and social circle, while the remaining 50% was gained through public education centers and the internet. It was found that the number of correct answers given to the questions on such critical development skills as "at what age does a child start walking?" was below average. According to the study results, it was established that the factors such as location, mother's age, number of children created a significant difference in mothers' level of knowledge, and that the parents required help in improving their knowledge on child development, which was closely related to their parenting skills.

Keywords: Child, Mother, Development, Knowledge

A.S.Pukin'in Gözünden "Karışılıklar Dönemi" (A.S. Puşkin "Boris Godunov)

RA. Ayten Demir Çakıroğlu

ÖZ

Rusya tarihi Rurik ve Romanov Hanedanlıklarının hüküm sürdüğü yüzyıllar arasında çalkantılı bir geçiş sürecine sahne olur. Boris Godunov'un ismiyle anılan ve ölümüyle sona eren bu dönem, ülke tarihinin en çalkantılı dönemlerinden birini oluşturur. Nitekim Godunov'un 1598-1605 yılları arasında hüküm sürdüğü kısa dönemden sonra başlayan süreç, Rusya tarihine "kargaşa veya karışıklıklar dönemi" olarak adını yazdırır. Ancak Rusya tarihinde mutlak monarşinin hüküm sürdüğü geçiş dönemlerinde yaşanan olayların şiddeti, baskının şiddetini de arttırır ve olaylar monarşinin katı kuralları ile bastırılır. 1799-1837 yılları arasındaki kısa ömrüne pek çok eser sığdırarak dünya edebiyatında ayrı bir yere sahip olan, Rus edebiyatının kurucusu olarak kabul edilen Aleksandr Sergeyeviç Puşkin, Godunov iktidarının günümüze dek süren tartışmalı yönetimini, "Boris Godunov" adlı eseriyle edebiyata taşır. Yazar, eserde 16. yüzyıl Rus toplumunun barındırdığı sosyal tabakaları kullandıkları dil aracığıyla sınıflandırırken söz konusu toplumsal tabakanın yönetim üzerindeki yadsınmaz etkisini irdeler. Esere kaynaklık eden tarihi dokümanları kendi sanatsal yeteneği ile bütünleştiren Puşkin, hem kendi sanatında hem de Rus edebiyatında gerçekçiliğin kapılarını aralar. Bu çalışmada 19. yüzyıl Rus edebiyatının ve özgün Rus kültürünün gelişmesinde önemli bir rol oynayan Puşkin'in Rus ulusal tarihi ve sosyal yaşamıyla iç içe geçmiş eserlerinden biri olan "Boris Godunov" adlı eseri çerçevesinde Rus halkının yönetimle olan ilişkisi, söz konusu dönemde gelişen tarihi olaylar, Puşkin'in perspektifiyle incelenmeye çalışılacaktır. Çalışmamız bu bağlamda tarih ve edebiyat biliminin karşılıklı etkileşimi çerçevesinde disiplinler arası bir temele dayandırılacak, Rusya tarihinde önemli bir yer tutan Boris Godunov dönemi, Puşkin'in kaleminden yansımalarla irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: A.S.Puşkin, Boris Godunov, Rus Edebiyatı, Rusya Tarihi.

From the Eyes of A. S.Pushkin "Time of Troubles" (A.S. Pushkin "Boris Godunov)

Abstract

Russian history is the scene of a turbulent transition between the centuries of Rurik and Romanov dynasties. This period, which is known by the name of Boris Godunov and ended by his death, constitutes one of the most turbulent periods in the history of the country. As a matter of fact, the process after Godunov's reign in 1598-1605 is referred as "Time of Troubles" in Russian history. However, the violence of events during the transition periods which the absolute monarchy ruled in Russian history also increases the intensity of the oppression and the events are suppressed by the strict rules of the monarchy. Aleksandr Sergeyevich Pushkin, who lived a short life between 1799-1837, wrote many works. Pushkin has a special place in world literature and is considered to be the founder of Russian literature. He carries the controversial ruling of Godunov to literature with his work "Boris Godunov". The author classifies the social strata of the 16th century Russian society with the language they use and examines the undeniable effect of this social stratum on the administration. Integrating historical documents originating in the work with his own artistic talent, Pushkin starts the period of realism both in his art and in Russian literature. In this study, the relationship of Russian people with the administration and the historical events that developed during the period will be studied from the perspective of Pushkin, within the framework of Pushkin's work

named "Boris Godunov". In this context, our work will be based on an interdisciplinary basis within the framework of the interaction of history and literature. The period of Boris Godunov, who holds an important place in Russian history, will be examined with reflections from Pushkin's pen.

Keywords: A.S.Pushkin, Boris Godunov, Russian Literature, History of Russia.

ABD'nin "Küresel Terörizme Karşı Savaş" Projesi Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Ph.D. Ünal Acar

ÖZ

Hızla küreselleşen dünya sistemi ile paralel olarak karmaşık suç ilişkileri şeklinde karşımıza çıkan terör örgütleri, bireysel, toplumsal ve uluslararası sorunlar meydana getirmekte, toplumun huzur ve güvenliği üzerinde büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Bu durum, ülkelerin güvenliklerini doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla ülkelerin güvenliklerini sağlamak ve sürdürebilmek için doğru güvenlik stratejileri geliştirmeleri ve uygulamaları bir zorunluluk haline gelmiştir. Birçok terör örgütünün 2001 yılından önce sınır aşan eylemlerine karşın, 11 Eylül 2001 saldırılarından sonra terörizm, "küresel'" sözcüğü ile birlikte anılmaya başlanmıştır. 2001 saldırıları bir dönüm noktası olmuş, dünyadaki tüm güvenlik algılamaları değişmiş ve devletler de politikalarını bu değişime göre düzenlemeye başlamışlardır. Güvensizlik, belirsizlik duyguları yaşamın her alanında kendini hissettirmiş, güvenlik adına, özgürlükler ve demokratik haklardan vazgeçilebileceğini savunan yeni bir sürece girilmiştir. 11 Eylül 2001 saldırıları ile birlikte "İslami Terör" olarak adlandırılan yeni dönem, ABD'nin teröre karşı ilan ettiği "Küresel Terörizme Karşı Savaş" sloganı ile yeni bir sürece girmiştir ve halen devam etmektedir. Bildiride küresel terörizmi anlamaya çalışırken, tarihsel süreç içerisinde hegemon güçlerin, kavramların anlamlandırılmasındaki etkileri ve niyetleri de dikkate alınacaktır. Örneğin; Soğuk Savaş döneminde ABD ve müttefiklerinin "Komünizm Tehdidini Önleme" S.S.C.B ve müttefiklerinin "Proletaryanın Haklarını Elde Etmesi", Soğuk Savaş sonrası dönemde ABD'nin "Demokrasi ve İnsan Haklarının Geliştirilmesi" görüşleri terörizmle mücadele gerekçesi olarak belirtilmiştir. Bu gerekçelerle yapılan mücadeleler terörizmi önleyemediği gibi milyonlarca kişinin ölümüne neden olmuştur. Bu bildiride kopyalanmış ve insanlara dayatılmış ideolojilerin gerek bireysel gerekse toplumsal algılama ve kabullenme biçimleri üzerinde durulacaktır. Küresel çapta terörizmle mücadelede işbirliğinin önemi vurgulanırken, özellikle küresel güçlerin terör örgütlerine desteklerinin sürmesi tartışılacaktır. "Küresel Terörizmle Savaş" sürecin gelecekteki muhtemel etkilerini değerlendirmek, Türkiye'nin bu süreçten nasıl etkilendiğine yönelik bir bakış açısı sağlamak bildirinin amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Terörizm, Küreselleşme, Güvenlik, Tehdit, Güç,

An Evaluation On the Usa's Policy "War for Global Terrorism"

Abstract

İn parallel with the rapidly globalizing world system, terrorist organizations, which confront as complex crime relations, pose an individual, social and international problem and constitute a great threat to the peace and security of the society. This directly affects the security of the countries. Therefore, developing and implementing the right security strategies in order to ensure and maintain the security of the countries has become a necessity. Despite the cross-border actions of many terrorist organizations before 2001, terrorism began to be remembered after the attacks of September 11, 2001, with the word "global". Insecurity has entered into a new process that advocates that feelings of uncertainty are felt in every aspect of life and that freedom and democratic rights can be abandoned in the name of security. While trying to understand global terrorism in the Declaration, the hegemonic powers in the historical process,

the implications and intentions of concepts will also be taken into account. The purpose of the report to provide an insight on how affected by this process of Turkey.

Keywords: Terrorism, Globalization, Security, Threat, Power,

Alan Yönetim Planlarına Yönelik Bir İnceleme: Türkiye Örneği

Assoc. Prof. Ph.D. Elif Örnek Özden - Assoc. Prof. Ph.D. Gözdem Çelikkanat Aysu

ÖZ

Anıtların tek başlarına korunması şeklinde başlayan koruma anlayışı zaman içerisinde gelişerek çevresini, yapı kümelerini, kentsel ve kırsal yerleşmeleri ve doğal çevreyi içine alacak şekilde genişlemiştir (Erder, 2007, s:208). Günümüzde kentsel koruma, planlama stratejilerinin bir parçası olarak bütüncül sistem içerisinde değerlendirilen bir yapıya doğru yönelmiştir. Gerek doğal, gerekse insan kaynaklı sebeplerden gelecek nesillere aktarımı konusunda çeşitli risklerle karşı karşıya olan kültürel miras değerlerimizin bakımı, denetlenmesi ve değerlendirilmesi, disiplinlerarası, sürdürülebilir bir koruma yaklaşımının benimsenmesi ile mümkündür. Sürdürülebilirlik yaklaşımının birçok alanda olduğu gibi koruma alanında da gerçekleştirilebilmesinin temelinde, stratejik bir "Yönetim Planı" oluşturulması ve uygulanabilirliğinin sağlanması yer almaktadır. "Dünya Mirası Sözleşmesinin Uygulanmasına Yönelik İşlevsel İlkeler Uygulama Rehberi"nde (1977, 2008) miras alanları için "Yönetim Planı" yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir. Dünya Miras Komitesi bu alanda strateji geliştirme konusunda uzun yıllardır çalışmalar yapmaktadır. En son 2007 yılında 5C olarak bilinen "Stratejik Hedefler" belirlenmiştir. Bu hedefler; Dünya Miras Listesi'nin inandırıcılığını güçlendirmek, Dünya Miras Varlıkları'nın etkili korunmasını garanti altına almak, taraf devletlerde kapasite geliştirmeyi desteklemek, kamu farkındalığını arttırmak, dünya miras alanları için iletişim aracılığı ile katılım ve destek sağlamak, yerel toplulukların Dünya Miras Sözleşmesine entegrasyonu için rolünü güçlendirmek olarak açıklanmıştır (Managing Cultural World Heritage, World Heritage Resource Manual, UNESCO, ICCROM, ICOMOS, IUCN, 2013, s:46). Bu çalışma Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıklarımızın Alan Yönetim Planları incelenerek Dünya Miras Komitesi tarafından belirlenmiş olan Stratejik Hedefler de dikkate alınarak karşılaştırmalarını yapmak ve uygulanabilirliğinin sürdürülebilir olması için öne çıkan hususları ortaya koyarak gelecek yönetim planı çalışmaları için ışık tutmak adına gerçekleştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alan Yönetim Planı, Kültürel Dünya Mirası, Dünya Miras Listesi, Kentsel Koruma, Kültürel Miras

A Review of Site Management Plans: The Case of Turkey

Abstract

The concept of conservation, which started by protection of monuments has developed over time and expanded by involving its surroundings, building clusters, urban and rural settlements and the natural environment (Erder, 2007, s:208). Today, urban conservation is directed towards a structure that is evaluated within the holistic system as a part of planning strategies. The maintenance, control and evaluation of cultural heritage values, which are faced with various risks in terms of transferring them to future generations both from natural and human causes is possible through the adoption of an interdisciplinary and sustainable protection approach. In conservation, as in many areas realization of the sustainibility approach is based on forming and implementation of a Management Plan. In the "The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention, (1977, 2008) it is stated that it is compulsory to make a Management Plan" for the world heritage areas. The World Heritage Committee has been working on strategy development over the years. In 2007 Strategic

Objectives known as 5C are adopted. These objectives are; Strengthening the Credibility of the World Heritage List; ensuring the effective Conservation of World Heritage Properties; promoting the development of effective Capacity-building in States Parties; Increasing public awareness, involvement and support for World Heritage through Communication, enhancing the role of Communities in the implementation of the World Heritage Convention. (Managing Cultural World Heritage, World Heritage Resource Manual, UNESCO, ICCROM, ICOMOS, IUCN, 2013, s:46). This study aims to lighten the future efforts of Management Plans of the World Heritage List from Turkey by taking into account of the Strategic Objectives of World Heritage Comittee. It is going to be set forth by comparing the Site Management Plans to each other to reveal the prominence facts on their sustainibilty of applicability.

Keywords: Site Management Plans, Cultural World Heritage, World Heritage List, Urban Conservation, Cultural Heritage

Almanya ve Türkiye'deki Türk Girişimci Tipolojisi ve Karşılaştırması

Ph.D. Abdullah Ballı

ÖZ

Girişimci ve girişimci özelliklerinden hareketle yapılan araştırmalarda temel hedef noktası, yaşanabilecek evrelerin öngörülebilmesidir. Bunun için birçok bilim dalı konuya farklı bakış açıları ile yaklaşmakta, girişim ve girişimcilik konusunda sınıflandırmalar yapılmaktadır. Girişimci tipolojileri, girişimcilerin sınıflandırılabilmesi esasına dayanmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmaların birleştiği iki girişimci tipolojisi bulunmaktadır. Smith ve Miner (1983) bunları "esnaf girişimci" ve "fırsatçı girişimci" tipolojileri olarak tanımlamaktadır. Bu çalışmada Türkiye'deki girişimciler ile Almanya'daki Türk girişimcilerin girişimci tipolojilerinin belirlenmesi, aralarındaki benzerlik ve farkların ortaya konulabilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'den 100 ve Almanya'dan 100'er Türk girişimci olmak üzere toplam 200 girişimci ile anket çalışması yapılarak veriler toplanmıştır. Verileri toplamak için "İşletme Kuruluş Nedenlerinin Etkisi" ve "Girişimcilikle İlgili İfadelere Katılma" ölçekleri kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda Türkiye'deki girişimcilerin ve Almanya'daki Türk girişimcilerin farklı parametreler altında "esnaf girişimci" ve "fırsatçı girişimci" özelliklerinden hangisine yakın oldukları tespit edilmiştir. Türkiye'deki girişimcilerin eğitimleri, işçilik deneyimleri, yönetim deneyimleri, işletme yapıları, riske girme düzeyleri, fırsatları görebilmeleri, belirsizlik durumlarına yaklaşımları, yeniliğe bakışları ve karar alma süreçleri yönünden "fırsatçı girişimci"; finansal kaynak çeşitliliği ve kişisel yapıları yönünden ise "esnaf girişimci" özelliklerini daha fazla taşıdıkları sonucuna ulaşılmıştır. Almanya'daki Türk girişimcilerin tipolojilerine bakıldığında ise, finansal kaynak çeşitliliği, işletme yapıları, belirsizlik durumlarına yaklaşımları, kişisel yapıları ve karar alma süreçleri yönünden "fırsatçı girişimci"; eğitimleri, işçilik deneyimleri, yönetim deneyimleri, riske girme düzeyleri, fırsatları görebilmeleri ve yeniliğe bakışları yönünden "esnaf girişimci" özelliklerini daha fazla taşıdıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Girişimci Tipolojileri, Esnaf Girişimci, Fırsatçı Girişimci

Typology and Comparison of Turkish Entrepreneurs in Germany and Turkey

Abstract

In the researches based on entrepreneur and entrepreneurial characteristics, the main objective is to predict the stages that can be experienced. For this reason, many scholars are approaching the subject with different perspectives, and classifications are made about enterprise and entrepreneurship. Entrepreneur typologies are based on the classification of entrepreneurs. There are two entrepreneur typologies in which the studies on this subject are combined. Smith and Miner (1983) describe them as "craftsmen entrepreneur" and "opportunistic entrepreneur" typologies. In this study, the determination of typology of Turkish entrepreneurs in Turkey and Germany, is aimed to be placed on the out of the similarities and differences between them. For this purpose, 100 from Germany and 100 from Turkey, Turkish entrepreneurs made a survey with a total of 200 entrepreneurs, the data were collected. "Impact of Business Establishment Reasons" and "Participation in Entrepreneurial Expressions" scales were used to collect data. The results of the analysis show that Turkish entrepreneurs in Germany and Turkey, under different parameters, were found to be close to from "craftsmen

entrepreneur" and "opportunistic entrepreneur" typology. Entrepreneurs in Turkey, according to education, work experience, management experience, business structures, level of risk, be able to the see opportunities, view of uncertainty, view of innovation and making-decision processes have been seen to be have opportunistic entrepreneur's feature. In terms of diversity of financial resources and personal structures, it is concluded that carry more "craftsmen entrepreneur" characteristics. When we look at the typologies of Turkish entrepreneurs in Germany, it is understood that they are "opportunistic entrepreneur" in terms of diversity of financial resource, business structures, view of uncertainty, personal structures and making-decision processes. It has been found that they are carrying more of the entrepreneurial features of craftsmen in terms of education, work experience, management experiences, levels of risk, be able to the see opportunities and view of innovation.

Keywords: Entrepreneur, Entrepreneurship, Entrepreneur Typologies, Craftsmen Entrepreneur, Opportunistic Entrepreneur

Alternatif Birer Çekicilik Unsuru Olarak Halo Terapi ve Speleo Terapi (Çankırı Potansiyelinin İncelenmesi)

Doç. Dr. Murat Doğdubay – Dr. Öğr. Üyesi Gönül Göker

ÖZ

Alternatif çekicilikler içerisinde sağlık turizminin önemi giderek artmaktadır. Termal, kaplıca vb. sağlık amaçlı turistik tesislere yönelen bireyler için, solunum yolu rahatsızlıklarının tedavisi ve psikolojik rahatlama gibi sebeplerle ziyaret ettikleri tuz mağaraları cazibe merkezi halini almıştır. Alternatif bir turizm çeşidi olan mağara turizmi, işlevsellik ve fayda açısından farklı taleplere de cevap vermektedir. Mağaralar bireylerin sadece merak duygusunu tatmin etmek ya da onlara görsel bir haz sunmanın dışında sağlık amaçlı talep gören birer destinasyon arz kaynağı haline gelmiştir. Tuz mağaraları özellikle solunum yolu rahatsızlıklarının tedavi edilmesi açısından turistlerin uğrak yeri olmaktadırlar. Söz konusu çalışmada astım, bronşit vb. solunum yolu rahatsızlıkları tedavisinde kullanılan, alternatif bir turizm çeşidi olan sağlık turizmi alanında değerlendirilen Speleo Terapi ve Halo Terapi yöntemlerinden bahsedilmiştir. Çalışma kapsamında Çankırı İlinin Speleo Terapi ve Halo Terapi açısından mevcut potansiyeli incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma kapsamında olup, Çankırı İlinin mevcut potansiyeline yönelik sonuç ve öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Speleo Terapi, Halo Terapi, Çankırı Tuz Mağarası

Anadolu'da Gizli Bir Hazıne, Tire

Asst. Prof. Ph.D. Meltem Öztürk

ÖZ

Tire, şaşırtıcı sayıdaki tarihi eseri, geleneksel el sanatları ve yemek kültürüyle dünyanın önde gelen kültür turizmi merkezleri arasında yer alabilecek bir kasabadır. Efes'e giden din ve ticaret adamlarının geçit yeri olan Tire, tarihin her döneminde siyasi ve dini bir merkez olmuştur.Roma döneminde Kaytros Senatörlüğü adıyla temsil gücüne kavuşmuş, Bizans dönemine gelindiğinde Anadolu'daki piskoposluk merkezleri içinde yer almıştır.Etrafını çevreleyen dağlardaki manastırlarda ve kiliselerde ibadet eden keşişler nedeniyle tarihçilerce keşişler yöresi olarak adlandırılmıştır.Bu mabedler, 1300'lü yılların başında bölgeye yerleşen Türkler tarafından tekke ve zaviyelere dönüştürülmüş, çevrede faaliyet gösteren onlarca Sufi tarikat sayesinde Tire bu defa tarikat şehri olarak nitelendirilmiştir.Büyük İskender zamanında Filistinden getirilen, 1492'de İspanya'dan sürülen Yahudilere kucak açan Tire, Yahudiler için de kutsal bir merkez haline gelmiştir.Aydın Sancağının merkezi olan Tire'den, Beylik Salnamesinde "ulemalar şehri" başlığı altında söz edilmiştir.Osmanlı dönemine gelindiğinde Anadolu'da 1331-1451 tarihleri arasında açılan 82 medresenin 32'sinin Tire'de faaliyet gösterdiği görülmektedir.Büyük kısmı yüksek öğrenim veren yani günümüzdeki üniversitelere denk gelen bu medreselerde bir çok padişahın hocası yetişmiştir.Tire, tahta geçmeyecek olan Osmanlı şehzadelerinin sürgün edildiği kentler arasında yer almıştır. Padişahların,oğulları için bölgeye aktardıkları maddi kaynaklar sayesinde Tire'de çok sayıda cami, han, hamam ve külliye inşa edilmiştir.Üç dinin ve bir çok tarikatın birbiriyle etkileşimi sayesinde Tire, günümüze kadar ulaşan, dinler arası hoşgörünün eşsiz örneklerine sahip olmuştur.Sırt sırta kurulmuş Agia Kiryaki Şapeli ve Ekinhisarı Camisi ile Ayazma üzerine inşa edilmiş Şemsettin Bey Mescidi bunlar arasındadır.Tire el sanatlarıyla da Osmanlı döneminin ticaret hayatında önemli bir role sahipti.Bizans, Beylikler ve Osmanlı dönemi eserlerinin yan yana sıralandığı tarihi çarşısında geleneksel el sanatlarını eskisi gibi sürdüren yaşlı zanaatkarları hala görmek mümkündür.Tokmak ve bakır seslerinin yankılandığı çarşı, geçmişin gündelik yaşamından adeta canlı bir kesit sunmaktadır.Tire, yöreye özgü zeytinyağlı yemekleriyle Türkiye'nin en önemli gastronomi merkezleri arasındadır.Çalışmamızda,Tire'nin kültür turizminde dikkati çekecek tarihi ve kültürel mirası incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültür Turizmi,tire

A Hidden Treasure İn Western Anatolia, the Town of Tire

Abstract

Tire has the potential to be one of the leading culture tourism centers of the world. During the Roman era, Tire had representitative powers as Kaytros Senatorship, and during the Byzantine period, it ranked as one of the diocese centers in Anotolia. Tire was called ''the land of monks'' by the historians due to worshipping at the monestries and churches located on the mountains surrounding the town. These worshipping places were converted into dervish convents and lodges by the Turks who settled down in the region in the early 13th century. This time Tire was labelled as the city of Sufi orders due to several Sufi orders that were active in the vicinity of the town. Tire was also a home to the jews brought from Palestine during the reign of Alexander the Great, and to those jews who were forced into exile from Spain in 1492, and this established Tire as a divine center for them as well. Equivalent to today's universities,

these madrasahs educated scholars who themselves later became advisors to many Sultans of the Empire. Tire was the preferred choice among the cities for those shahzadahs who were most likely not to be the Sultans of the empire. Nowadays it is not surprising to come accross the sites sacred to three mainstream religions under the same roof. Tire also played a significant role in trade activities during the Ottoman era, particularly for its traditional handcrafts. In the historical marketplace where the old buildings, located next to each other, belonging to the Byzantine, the sanjaks, and the Ottoman periods can be found, one may still find old artisans who practises traditional craftmanship like in the old days. In this study, we discuss Tire's cultural heritage and history and as to why Tire should be considered as one of the leading culture tourism centers of the world.

Keywords: Culture Tourism ,tire

Analitik Hiyerarşi Süreci ve Aras Yöntemleriyle OECD Ülkelerinin Küresel Kriz Öncesi ve Sonrası Makroekonomik Performanslarının Analizi

Assoc. Prof. Ph.D. A.Öznur Ümit - Asst. Prof. Ph.D. Ahmet Serhat Uludağ

ÖZ

Ekonomi politikalarının temel amacı, bir ülkenin makroekonomik amaçlarını gerçekleştirmek ve dolayısıyla da ülke vatandaşlarının refah düzeyini arttırmaktır. Bu nedenle, bir ülkenin ekonomik olarak başarısı, ülkenin küresel düzeyde rekabet edebilmesinin en önemli ekonomik ölçütüdür. Bu bağlamda, ülkelerin makroekonomik performanslarını değerlendirmek, ülkelerin gerçekleştiremedikleri makroekonomik amaca yönelik ekonomi politikalarının kararlaştırılması ve uygulanmasında oldukça önem taşımaktadır. Buna rağmen, ilgili literatürde ülkelerin makroekonomik performanslarını değerlendiren çalışmalar oldukça azdır. Dolayısıyla bu çalışmada, 2005-2016 dönemi için OECD (Organisation for Economic Co-operation) ülkelerinin makroekonomik performanslarının Analitik Hiyerarşi Süreci ve ARAS yöntemleri ile analiz edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, OECD ülkelerinin seçilmesinin nedeni, OECD'ye üye ülkelerden biri olan Türkiye'nin küresel kriz öncesi ve sonrası dönemde gelişmiş ve gelişmekte olan diğer üye ülkelere göre makroekonomik performansını değerlendirmektir. Bu çerçevede çalışmada makro ekonomik gösterge olarak, gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH), kişi başına düşen GSYH, satın alma gücü paritesine (SAGP) göre GSYH, ihracat/ithalat oranı, işsizlik oranı, enflasyonu temsilen tüketici fiyat endeksi (TÜFE), gayrisafi sermaye oluşumu/GSYH oranı, gayrisafi sabit sermaye oluşumu/GSYH oranı, yurtiçi tasarruflar/GSYH oranı göstergeleri alınmıştır. Analiz sonuçlarına göre, OECD ülkeleri inceleme döneminde makroekonomik performanslarına göre sıralanarak bu ülkeler değerlendirilmiştir. Ayrıca elde edilen analiz sonuçları doğrultusunda, Türkiye'nin OECD'de yer alan gelişmiş ülkelerin seviyesine ulaşması için politika önerileri de sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Makroekonomik Performans, Analitik Hiyerarşi Süreci, Aras, OECD

Analysıs of Pre- and Post-Global Crısıs Macroeconomıc Performances of Oecd Countrıes Through Analytıcal Hıerarchy and Aras Methods

Abstract

The main purpose of economy policies is to achieve a country's macroeconomic objectives, and thus, to increase the welfare level of the citizens. Thus, the economic achievement of a country is the most significant economic criteria to compete in the global arena. Within this context, evaluation of macroeconomic performances of the countries is critical for determining and implementing economy policies for an unrealized macroeconomic purpose. However, there are very few studies in literature that evaluate macroeconomic performances of the countries. Thus, this study aims to analyze macroeconomic performances of OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) countries through Analytical Hierarchy Process and ARAS methods for the period between 2005 and 2016. OECD countries were chosen in this study because it was aimed to evaluate macroeconomic performance of Turkey, an OECD member, when compared to other developed and developing countries in pre- and post-global crisis period. Within this framework, the gross domestic product (GDP),GDP per capita, GDP per capita as per PPP, export/import ratio, unemployment rate, consumer price index, gross capital formation/GDP ratio, gross fixed capital formation/GDP ratio, gross domestic savings/GDP ratio were used as macroeconomic indicators. According to the results of the

analysis, the OECD countries were ranked and analyzed according to their macroeconomic performances within the period of analysis. Furthermore, in line with the results of the analysis, the policies necessary for Turkey to reach the level of developed countries in OECD were also suggested.

Keywords: Macroeconomic Performance, Analytic Hierarchy Process, Aras, OECD

Antik Çağda Sakroiliak Disfonksiyonuna Bağlı Sakroiliak Kaynaşma Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Asuman Çırak - Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Tolga Çırak – Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Şarbak

ÖZ

Dejeneretif eklem hastalıkları eklemlerin sürekli kullanılması, kaza veya yaralanma, ya da yaşlanmayla birlikte oluşabilen kıkırdak deformasyonu olarak tanımlanmaktadır. Dejeneretif eklem hastalıklarında travmaya veya farklı sebeplere bağlı olarak birtakım kemik çıkıntıların (osteofit) oluşabilmesi mümkündür. Osteofitlerin ilerlemesi ile 2 komşu kemiğin kaynaşması meydana gelebilir. Sakrum ve ilium kemiği arasında bulunan sakroiliak eklem, tüm bu sebeplerin meydana gelmesiyle yüzeysel anlamda zarar görebilir. İleri aşamada ise bu 2 kemik yapı tek veya çift yönden bir köprüyle kaynaşabilmektedir. Özellikle erkek bireylerde daha yoğun görülen bu kaynaşma durumu yaşlı bireylerin daha fazla maruz kalabileceği bir rahatsızlıktır. Gerek günümüz dünyasında gerek ise antik dönem insanlarında sakroiliak kemik kaynaşma örneklerine sık olmasa da rastlanabilmektedir. Çalışma konusu olan Akgüney Geç Roma – Erken Bizans dönemine tarihlendirilen toplumda 97 erişkin birey araştırılmış ve bu bireylerden 1 tanesinde sakroiliak kaynaşmanın varlığı tespit edilmiştir. Tek taraflı olarak bir kaynaşmanın görüldüğü patoloji erkek bireye aittir. Yaşlı bir bireyde saptanan bu kaynaşmanın bireyin günlük hayatını fazlasıyla etkilediği ve ciddi anlamda bel rahatsızlığına bağlı olarak hareket kısıtlığına yol açtığı kuvvetli olasılıktır. Özellikle yoğun iş gücü gerektiren işlerde çalışan erkeklerin zorlanmaya bağlı olarak eklemlerinde dejeneretif hastalıkların meydana gelmesi kaçınılmazdır. Akgüney toplumunun bir üyesi olan bu ileri erişkin erkek bireyin de yoğun işgücü gerektiren bir işten dolayı sakroiliak kaynaşmaya yol açan eklem rahatsızlığına sahip olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sakroiliak, Kaynaşma, Bizans

Antik Spradon Toplumunun Paleodemografik Yapısı

Mustafa Tolga Çırak - Asuman Çırak - Ayşegül Şarbak

Hitit Üniversitesi

Öz

Bu çalışmada İstanbul İli Avcılar İlçesi Ispartakule Mevkiinden elde edilen iskeletlerden 79 tanesi üzerinde paleodemografik çalışmalar yapılmıştır. Kazı alanından 90 birey elde edilmesine rağmen yaşı tam belirlenebilen 79 birey üzerinde yaşam tablosu çıkartılmıştır. Spradon Toplumunun kadın bireylerinde yaş ortalaması 38,62 yıl olarak bulunmuştur. Toplumun erkek bireylerinde ise yaş ortalaması 40,11 yıldır. Toplumun genel yaş ortalaması 33,44 yıldır. Erkek bireylerin kadınlara göre daha yüksek yaş ortalamasına sahip olması toplum içindeki statüden kaynaklanmaktadır. Spradon toplumunda en yoğun ölüm oranı 30'lu yaşlarda görülmektedir. Erkeklerde 40'lı yaşlarda artan ölüm oranı kadın bireylerde daha erken dönemdedir. Bunun nedenin kadınların hamilelik döneminde olmaları veya süt verme döneminde olmaları düşünülmektedir.

Anahtar Kelime: Spradon, Erken Bizans, Paleodemografi, Yaşam Tablosu

Abstarct

In this study, paleodemographic studies were performed on 79 of the skeletons obtained from Ispartakule District of Avcılar District of Istanbul. Although 90 individuals were obtained from the excavation area, the life table of 79 individuals whose age was determined to be exact was extracted. The average age of women in Spradon population was found to be 38.62 years. The mean age of the male population is 40.11 years. The average age of the population is 33.44 years. The fact that male individuals have a higher average age than women is due to the status in this population. The highest mortality rate in Spradon population is observed in the 30s. The mortality rate in males in the 40s is earlier in women. The reason for this is that women are in the period of pregnancy or during the milking period.

Keywords: Spradon, Early Byzantium, Paleodemography, Life Table.

Antropoloji ve Sosyal Disiplinlerde Toplumsal Hakikatin ve Temsil Kabiliyetinin Dönüşümü

Doç. Dr. Çağlar Enneli

ÖZ

Özel olarak antropoloji ve genel manada tüm sosyal disiplinlerin 1960'lı yıllardan bu yana, yaklaşık elli senedir, toplumsal yaşamı ele alış biçimleri ve buna bağlı olarak toplumsal araştırma düzenleme ve yürütme çerçeveleri önemli ölçüde dönüşüme uğruyor. Bu dönüşüm, bugün artık toplumsal hakikatin çok katmanlı ve girift bir fenomen olduğunun kabul görmesi ve eski toplumsal kuram ve metodolojilerin bu kabule uygun imkânlar sunmadaki yeterliliğinin tartışılması zemininde gerçekleşiyor. Toplumsal yaşamın katı sınıflamalar yapılarak veya sınırları belirli makro ölçekli kolektif kategoriler üzerinden düşünülerek değerlendirilmesi yerini ister zihinsel ister fiziksel olsun kategorilerin geçişkenliğinin, pratiklerin akışkanlığının irdelenmesine bırakıyor. Ampirik araştırma geleneği, toplumsal hakikatin tek elden yani tek araştırmacı kanalıyla bütün boyutlarıyla ortaya konabileceği inancına sıkı sıkıya bağlı kalınan bir dönemde, 20. yüzyılın başında ortaya çıkan antropoloji de bu dönüşümlerden büyük ölçüde etkileniyor. Bu sunuşumda, antropolojinin toplumsal gerçeklik kavramsallaştırmasının ve araştırmaya dönük yaklaşımının geçirdiği değişim temelinde sosyal disiplinlerdeki bahsi geçen dönüşüme odaklanıyorum. Toplumsal gerçekliği çerçevelemenin ve araştırmanın olanaklılığına dair antropolojik sorgulamalar, bir yandan antropolojik yazının bir anlatı performansı içerisinde değerlendirmesini anlamlı bulup bu anlatının okuyucuyu etkilemek ve yazılanlara inandırmak için mevcut Batılı yazın formatlarını nasıl kullandığına bakmanın gerekliliğine işaret ediyor. Bu bakış etnograf (araştırmacı) ve informant (bilgi verici) arasındaki ilişkinin alanda başlayan ve araştırmanın metinselleştirilmiş haline kadar uzanan hiyerarşik mahiyetine odaklanmakta ve bir anlamda nesnellik vurgusunu kazıyarak altta çıkan bilimsellik temalı siyasetin dinamiklerini tenkit etmektedir. Bu sorgulamalar, diğer yandan topluluk içerisinde bilgi almak üzere yapılan kişi seçiminin arkasında, aslında belli bir görüşün veya durumun arka planda bırakılması yönünde işleyen bir siyasetin bulunabileceğine temas ediyor. Her iki sorgulama içerisinde de antropolojik araştırma ile toplulukların belirli bir siyasi anlam setine oturtulması arasındaki bağlantı üzerinde derinlemesine düşünülüyor. Bu sunuş ile sosyal disiplinlerde bilgi üretiminin topluluğa dair nesnel bir temsil yaratmanın ötesinde bir tür akademik siyaset içerisinde ele alınma eğilimini ve bu yaklaşımın sunabileceği imkânları tartışacağım.

Anahtar Kelimeler: Antropoloji; Bilgi Üretimi; Bilgi Siyaseti; Sosyal Disiplinlerin Dönüşümü

Arçelik Demek Yenilik Demek: Arçelik Firmasinin Türkiye'de Beyaz Eşya Sektöründe Pazar Oluşturma Faaliyetleri

Assoc. Prof. Ph.D. Şenay Sabah

ÖZ

Pazar yönlendiren işletmelerin mevcut kabiliyetleri ile mevcut müşteri değerini karşılamaya çalışmak yerine, yeni rekabet kuralları ve tüketici değeri oluşturmaya yöneldikleri ifade edilmektedir (Carrillat, Jaramillo ve Locander, 2004; Tarnovskaya, Ghauri ve Elg, 2007). Burada müşteri odaklılık gibi kavramlar yetersiz hatta ilgisiz kalmaktadır. Çünkü işletmelerin, tüketicilerin henüz ortaya çıkmamış istek ve ihtiyaçları hakkında tüketicilere sorarak fikir sahibi olması mümkün olmamaktadır (Hougaard, 2004). Böylece, pazarı yönlendiren işletmeler tüketicilerden öğrenmek yerine, tüketici değerini değiştirmekte ve bu değişikliği tüketicilere öğretmektedir (Harris ve Cai, 2002). Burada amaç, sadece satış yapmak değil, müşterileri değerdeki radikal değişiklikten haberdar etmek ve bu değişikliğin nasıl kullanılacağı konusunda eğitmektir (Kumar, Scheer ve Kotler, 2000). Buna göre üretim sadece tüketimi değil aynı zamanda ihtiyacı ve tüketiciyi de oluşturmaktadır. Bu kapsamda, olmayan bir pazarı kurmanın yanında Arçelik, buzdolabı ile başlayarak beyaz eşya tüketmeyen, bunu gereksiz bulan, hatta karşı olan bir toplumda beyaz eşya pazarına yönelik bir talep oluşturmuş ve kişileri tüketim konusunda ikna edebilmiştir. Bunun ötesinde gereksiz, pahalı ve lüks olarak değerlendirilen beyaz eşyaların kişilerin en temel ihtiyaçları haline getirilmesinde önemli rol oynamıştır. Çalışmada, Arçelik markasının buzdolabı ve çamaşır makinesi üretimi çerçevesinde gerçekleştirdiği faaliyetler, pazarı yönlendirme literatürü kapsamında arşiv incelemesi ile ele alınarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pazarı Yönlendirme, İhtiyaç Yaratma, Yenilik, Arçelik

The Market Creation Activities of Arcelik Within White Goods Sector in Turkey

Abstract

The entrepreneur creatively destructs the current market and the status-quo accordingly (Schumpeter, 1947) in order to create a shift in the value proposition within the market and as a result defines a new status-quo. For this issue, they do not match present customer value with the capabilities they already have, instead they design a totally new value proposition for the customers (Carrillat et al., 2004). They ignore the present customer value and the offerings of the competitors in the present market and don't care about what they may learn from the customers. Instead, they form a totally new value function for customers (Kumar et al., 2000) and teach this value to the customers and the other market players. As a result, they make the whole rules within the present market irrelevant and create a new market with new rules (Kim and Mauborgne, 2005). In this respect, production becomes a vehicle not only for creating the consumption but also need and consumer himself. Within this framework, Arcelik (the first refrigerator and white goods producer in Turkey) creates a demand and the whole market for white goods market in Turkey, while white goods are perceived to be useless and convince the consumers to use their refrigerators. They make the goods in the sector to be considered as a need while it was previously recognized as luxury consumption. In this study, Arcelik's

activities regarding refrigerator and washing machine production during 1950s will be studied within both “need creation” and the “market driving” literature.

Keywords: Market Driving, Need Creation, İnnovation, Arçelik

Augmented Reality Use in B2b Applications With a Focus On Automotive Oems

Zeynep Ece Tolun

Abstract

With augmented reality (AR) technology, one can experience products in their own environment before purchasing them. AR is the ability to take a real-time camera view of a physical space from a mobile device or a tablet and superimpose digital objects within that space virtually. According to Esser and Oppermann, not only virtual and augmented reality but the new mixed reality may be expected to produce promising business applications. OEM manufacturers are eager to put AR to use because of the benefits it contributes to their production. There are several areas in which AR is used more widely for manufacturing and selling vehicles. From design through to production and sales, AR is being used. From B2B point of view, BMW collaborated with Snapchat thus allowing to test drive the X2 with Snapchat Lens [6]. In addition, BMW Uses Apple's augmented reality software, ARKit, to let it's customers to customize their cars in iOS. Mitsubishi, has launched an object-based augmented reality tool across Canada. Hyundai also uses an AR sales tool that is developed for Australian car dealerships. Jeep has also introduced AR technology into its European dealerships. Many companies which are trying to sell their products and services to Original Equipment Manufacturers (OEMs), so far have limited success. Hi-tech giants Apple and Microsoft seem more successful in marketing their AR/mixed reality technologies to OEMs in the automotive sector than their less-known competitors.

Keywords: Augmented Reality, B2b, Automotive Oems

Avanzâde Mehmet Süleyman'ın Dergicilik Faaliyetleri

Dr. Seher Erdoğan Çeltik

ÖZ

Meşrutiyet yılları dergicilik faaliyetlerinin dönemin özgür ortamından faydalanarak çeşitlenmesini ve çoğalmasını sağlamıştır. Bu dergilerde o dönemdeki sosyal, siyasî, kültürel, popüler vs. gibi toplumsal hayatın izlerini sürmek mümkündür. Söz konusu izleri takip edebildiğimiz yayınların kayda değer bir bölümü dönemin üretken yazarlarından Avanzâde Mehmet Süleyman'a aittir. Kendisi basın-yayın hayatında oldukça verimli ve aktif olarak yer alsa da daha sonrasında unutulmuştur. Çok geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmiş olan yazar, yayınladığı yüksek tirajlı süreli yayınlar ile bunu ortaya koymuştur. Avanzâde Mehmet Süleyman; Hür Çocuk, Malumat, Mütalaa Salonu, Afiyet ve Güzel Prenses olmak üzere beş adet dergi yayınlamıştır. Çok yönlü ve velut bir yazar olan Avanzâde Mehmet Süleyman bu dergilerde de, diğerler eserlerinde olduğu gibi, halkı aydınlatmayı, onların eğitim ve kültür seviyesini yükseltmeyi hedeflemiştir. Bu çalışmada Avanzâde Mehmet Süleyman'ın yukarıda isimleri zikredilen beş dergisi ve bunların dönemin sosyal ve popüler kültür hayatına nasıl yön verdiği, böylece kültür hayatımıza katkıları tespit edilerek ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Avanzâde Mehmet Süleyman, Kültür, Kadın, Çocuk, Meşrutiyet Dönemi, Süreli Yayınlar, Dergicilik.

Avrupa Birliği ve Vatandaşlığının Türk Millî Eğitim Müfredatında Yeri ve Önemi

Inst. Ph.D. Faruk Türk

ÖZ

II. Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da olası savaşları engellemek üzere savaşın en kuvvetli nedeni olacak kömür ve çeliğin üretim ve ticaretinin kontrol edilmesi amacıyla başlatılan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT), II. Dünya Savaşına kadar yaşanan tahribatın sonraki dönemde tekrar yaşanmasını engellemiş ve Soğuk Savaş'ın ardından ortaya çıkan fiili durum nedeniyle yapılan Maastricht Antlaşması ile Avrupa Birliği (AB) adını almıştır. Bu antlaşma ile Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşları aynı zamanda Birlik vatandaşlığı statüsüne sahip olmuşlardır. Birlik vatandaşlığı ulusal vatandaşlık yerine geçen bir kavram olmayıp, ulusal vatandaşlığa ek olarak bireylere bazı bireysel, sosyal, siyasi ve ekonomik haklar kazandırmaktadır. Avrupa Birliği'nin ulusüstü bir yapı olarak başarısı ve gelişmesi Birlik vatandaşlarının hak ve sorumluluklarını tam olarak kavramaları ve bu ulusüstü vatandaşlığı benimsemeleri ile mümkün olacaktır. Birlik vatandaşlığının tesisinden sonra yapılan anket ve yayınlanan raporlarda istenilen algı düzeyinin yakalanamaması nedeniyle, AB Komisyonu farklı uygulamalarla AB vatandaşlığı farkındalığı ve bilinç düzeyini arttırmaya çalışmaktadır. En son Mart 2016'da yayınlanan Flash Eurobarometer anketine göre AB vatandaşlığının tesisinin üzerinden geçen yirmi beş yıla rağmen AB vatandaşlığı farkındalık düzeyi hala istenilen seviyede değildir. Avrupa Birliği kurumlarının okul eğitimi döneminde çağdaş vatandaşlık ve demokratik vatandaşlığın benimsetilmesi ile alakalı teşvikleri söz konusudur. Ancak özel olarak AB kurumsal yapısı, tarihçesi, vatandaşlığı, hak ve sorumluluklarının okul eğitimine yansıtılması ile ilgili herhangi bir çalışması yoktur. Üye devletlerden bazıları kendi inisiyatifleri ile AB vatandaşlığına özel konulara okul eğitiminde yer vermektedir. Bu çalışmada, AB kurumlarının yayınlamış olduğu rapor ve anketlerle, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun yayınlamış olduğu ilgili ders müfredatları ve ders kitapları incelenecek ve aday ülke Türkiye'de AB'nin yapısı, genişlemesi ve vatandaşlığı gibi konuların müfredat ve ders kitaplarındaki yeri tespit edilecektir. Ayrıca Türkiye'de AB ile ilgili öğrencilere verilecek eğitimin ve sonucunda oluşturulacak AB farkındalığının birey, toplum, AB-Türkiye ilişkileri ve uluslararası ilişkilere yansımaları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Eğitimi, Vatandaşlık Eğitimi, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Vatandaşlığı

The Role and Importance of the European Union and Its Citizenship in Turkish National Education Curriculum

Abstract

The European Coal and Steel Community (ECSC), which was initiated to prevent possible wars in Europe after the World War II, prevented the destruction of wars happen again in the European continent and was named as the European Union (EU) with The Maastricht Treaty. With this Treaty, the citizens of the European Union have the status of citizenship of the Union. Union citizenship is not a substitute for national citizenship, but it gives individuals some personal, social, political, and economic rights. The success and development of the European Union as a supranational structure will be fully conceived when the citizens of the Union learn their rights and responsibilities and adopt this supranational citizenship. The EU Commission is trying to increase acquisition and awareness of EU citizenship through different practices since the desired level of perception after the establishment of Union citizenship is not supplied in the published reports. In the latest Eurobarometer survey published in March 2016, the EU citizenship awareness is still not at the desired level. There are incentives for European Union

institutions to relate to the adoption of contemporary and democratic citizenship during school education. However, there is no specific institutional study for the structure, history, citizenship, rights, and responsibilities of the EU in school education. Some member states provide their own initiatives and special education for EU citizenship. In this study, the reports and surveys published by the EU institutions, and the course curricula and textbooks published by the Education and Training Board will be examined. As a candidate country, in Turkey, the topics about EU's structure, enlargement and citizenship in the curricula and textbooks will be determined. Moreover, the reflections of EU education applied to the students and the consequent EU awareness on individuals, society, EU-Turkey relations and international relations will be discussed.

Keywords: School Education, Citizenship Education, European Union, European Union Citizenship

Avrupa Birliği'nde Mali Sürdürülebilirliğin Sağlanmasında Büyüme ve İstikrar Paktı ve Etkinliği

Asst. Prof. Ph.D. Deniz Turan

ÖZ

Avrupa Birliği'nin mali anayasası olarak kabul edilen ve 1993'de yürürlüğe giren Maastricht Anlaşması'nda, Parasal Birliğin aşamaları, bu süreçte izlenecek ekonomik ve parasal politikalar düzenlenmiştir. Ekonomik ve parasal birliğe geçmeden önce, birlik mali yapısı merkezi bir otorite tarafından şekillendiriliyor olmaması, maliye politikalarında koordinasyonu gerekli kılmıştır. Bu amaçla 1997 yılında İstikrar ve Büyüme Paktı kabul edilmiş ve 1 Ocak 1999 yılında Avrupa Birliği'nde tek para uygulamasına geçilmesi ile birlikte İstikrar ve Büyüme Paktı yürürlüğe girmiştir. İstikrar ve Büyüme Paktı, Maastricht Antlaşması'nda Üye Devletlerin maliye politikalarının gözetlenmesi ve bütçe açıklarının izlenmesine ilişkin hükümleri açıklamaktadır. İstikrar ve Büyüme Paktı ile aşırı bütçe açıklarından kaçınılması için önleyici ve düzeltici önlemler getirilmiş ve uyulmadığı takdirde, Avro Alanı'na dâhil ülkelere karşı yaptırımların uygulanması öngörülmüştür. 1990'lı yılların başlarında üye ülkelerde bütçe açıkları görülürken, Maastricht Anlaşması ve sonrasında Paktın uygulanmasıyla bu açıklar kontrol altına alınmış ve birçok ülke bütçe fazlası vermiştir. Bu çalışmada Avropa Birliğinde mali istikrarın sağlanmasında Büyüme Ve İstikrar Paktı'nın etkinliği değerlendirilecektir. Bu kapsamda üye ülkelerin borç, büyüme, bütçe açığı gibi temel mali göstergeleri arasında karşılaştırmalar yapılacaktır. Bu çalışmanın bulguları şunlardır; Euro alanında yaşanan kriz, Avrupa Birliği'nde parasal birliğin yanında mali birliğin de önemli olduğunu göstermiştir. Orta ve uzun vadede kamu maliyesinin sürdürülebilirliği garanti altına alınması için Büyüme Ve İstikrar Paktı kurallarının etkin şekilde uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Mali Kurallar, Mali Disiplin

Growth and Stability Pact and Efficiency in Ensuring Financial Sustainability in the European Union

Abstract

In the Maastricht Treaty, which was adopted as the financial constitution of the European Union and entered into force in 1993, the stages of the Monetary Union, the economic and monetary policies to be followed in this process were regulated. The fact that the financial structure of the union was not shaped by a central authority prior to the economic and monetary union made the coordination of fiscal policies necessary. For this purpose, the Stability and Growth Pact was adopted in 1997 and Stability and Growth Pact came into force with the introduction of a single currency application in the European Union on 1 January 1999. The Stability and Growth Pact explains the provisions of the Maastricht Treaty on monitoring the fiscal policies of the Member States and monitoring budget deficits. With the Stability and Growth Pact, preventive and corrective measures to avoid excessive budget deficits have been introduced and sanctions have been envisaged in countries covered by the Eurozone. While budget deficits were observed in the member countries in the early 1990s, these deficits were taken under control by the Maastricht Treaty and the implementation of the Pact, and many countries gave a budget surplus. In this study, the effectiveness of the Growth and Stability Pact will be evaluated in ensuring the financial stability in the Avropa Union. In this context, comparisons between basic financial indicators such as debt, growth and budget deficit of the

member countries will be made. The findings of this study are as follows; The crisis in the euro area has shown that in addition to monetary union, financial union is important in the European Union. In order to ensure the sustainability of public finances in the medium and long term, the rules of Growth and Stability Pact must be implemented effectively.

Keywords: European Union,fiscal Rules, Fiscal Discipline

Bağımsızlık Sonrası Süreçte Kosova'nın Temel Sorunlarının Analizi

Assoc. Prof. Ph.D. Çiğdem Aydın Koyuncu

ÖZ

Küçük devletler ve dış politikaları özellikle Soğuk Savaş sonrası süreçte uluslararası ilişkiler disiplini içerisinde dikkat çeken bir araştırma alanı olmuştur. 2. Dünya Savaşı sonrası süreçte dünya genelinde birçok küçük devlet bağımsızlığını kazanarak büyük devletlerden sayıca fazla bir biçimde uluslararası sistemde yer almaya ve uluslararası politikaya yeni boyutlar kazandırmaya başlamıştır. Bu devletlerden biri de Kosova'dır. 2008 yılında bağımsızlığını ilan eden ancak o tarihten günümüze kadar başta tanınma ve sınır sorunları olmak üzere, BM nezdinde tanınma, bölgesel bazda işbirliği mekanizmalarının gelişiminde Kosova sorunun handikapları, AB ve NATO üyeliği hedefinin gerçekleştirilebirliği gibi birçok sorunla mücadele eden Kosova'nın değerlendirilmesinde bu devletin bir küçük devlet niteliğinde olmasından kaynaklı bir analiz yöntemi benimsenebilir. Uluslararası ilişkiler disiplininde küçük devlet yaklaşımları genelde küçük devletlerin dış politikaları ve ittifak davranışlarını anlamlandırma üzerinden ilerlemektedir. Genelde küçük devletlerin dış politikalarında dünya sorunlarına düşük düzeyde katıldıkları, kısıtlı dış politika hedefleri izledikleri, uluslararası örgütlere üye olmayı temel hedef olarak belirledikleri, askeri araçlardan ziyade diplomatik ve ekonomik araçlarla bir politika kurmaya çalıştıkları, tarafsızlık ilkesinden hareket ettikleri, güvenlik problemleri büyük olduğu için büyük devletlerle ittifaka yöneldikleri, ittifak ilişkisi içinde olsun olmasın büyük güçlerle çatışmaktan kaçındıkları, uluslararası hukuk ve işbirliği mekanizmalarını önceledikleri görülmektedir. Kosova gerek oluşum gerek devam eden süreçleri dikkate alındığında bölgesel ve küresel nitelikte birçok sorun ve etkileşim alanını bir arada bulundurma ehliyetine sahiptir. Bu nedenle Kosova'nın, bölgesel ve uluslararası düzeyde güç dengelerini gözeten etkin bir diplomasi anlayışı benimseyerek ve bölgede uluslararası etik değerleri savunan bir rol üstlenerek küçük devlet olmanın getirdiği bu politik, askerî ve ekonomik sorunları ortadan kaldıramasa da dengelemeye çalışması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kosova, Küçük Devlet, İttifak, Dış Politika, Uluslararası İlişkiler

Analysis of Fundamental Problems of Kosovo After the Independence

Abstract

Small states and foreign policies have been a significant area of research which has attracted attention in the international relations discipline especially following the Cold War. After the World War II, many small states around the world gained independence, and took part in the international system. They have brought new dimension to international politics. One of these states is Kosovo, gained independence in 2008. Kosovo has many problems in international relations such as recognition as a state within the UN, border issues, and membership prospects of the EU and the NATO. Regarding these issues, the position of Kosovo can be handled in the framework of small state approach. This approach in the discipline of international relations generally is discussed in terms of explanation of the foreign policies and alliance behaviors of small states. It is observed that the participation of small states in international politics is generally in low level. They have limited foreign policy goals. Rather than resorting to military instruments, small states struggle to follow a foreign policy harnessing diplomatic and economic means, based on neutrality. They try to join international organizations, and to make alliance with great powers. Also, they give priority to mechanisms of international law and

cooperation. Kosovo has the ability to bring together many areas of regional and global problems and interactions, given both the formation and the ongoing processes. Thus, Kosovo should embrace a stance based on considering balance of power in international politics. Furthermore, assuming a role in defending international ethical values in the region, though it cannot eliminate the political, military and economic problems arising from being a small state, it should follow a foreign policy based on balancing these problems.

Keywords: Kosovo, Small State, Alliance, Foreign Policy, İnternational Relations.

Bağlamından Kopan Mani ve Aktarım Sürecinin Yeniden Tanımlanması

Dr. Öğr. Üyesi Songül Çek

ÖZ

Mâni, halk edebiyatının anonim türleri arasında yer alan ve en eski halk şiiri örneklerinde kullanılagelen bir nazım şekli ve türüdür. Bugün de çeşitli kültür ortamlarında hâlâ üretilip kullanılabiliyor olmasının ana nedenleri arasında kısa ve basit bir yapıda olması yer alır. Bu basit yapı, kolaylıkla farklı kültür ortamlarına uyum sağlayabilmekteyse de mâninin içe ve dışa ait niteliklerinde, hatta tanımlanmasında farklılaşmalar da görülmektedir. Özellikle mâninin yaratıcısı ve aktarıcısı olan mâni yakıcının kim olduğu, ortaya çıkan mâni ile yakından ilişkilidir. Sözlü kültür ortamının anonim manzum ürünlerinde aktarıcının kimliği belirsizken ferdi ürünlerde icracının kendisini doğrudan üründe görmek mümkündür. Yazılı kültür ortamındaki pek çok mâni ise ne tam olarak anonim ne de tam manasıyla ferdîdir. Çünkü okur yazar mânicilerin, geçmişte manileri sözlü olarak doğaçlama yolu ile düğünlerde, Hıdrellez kutlamaları gibi eğlencelerde söylerken bu tip bağlamların giderek azalması ile artık herhangi bir zamanda, yazarak mâni ürettikleri görülmektedir. Bu noktada mânici kendi hayatı merkezinde mânilerini oluşturmakta ve dinleyenlerine okumaktadır. Bu tip manilerin âşıkların ya da Erzurumlu İbrahim Hakkı gibi şairlerin yazdığı mânilerden de ayrı tutulması gerekir; çünkü yazıya geçen bu mânilerin üreticisi ünlü ya da bu yolla maddi kazanç sağlayan kimseler de değildir. Kısacası yazılı kültür ortamının biçimlendirdiği yeni bir manici tipi vardır. Bu manici bu işi meslek olarak yapmayan ve kendi yaşamını "mani defterlerine" aktaran, ama sözlü formül kuramının ifade ettiği gibi, bazı formülsel ifadelerle manisini kuran; böylelikle anonim mâni niteliklerini de koruyan mânicilerdir. Bu tip mâninin yeni üreticisinin ve mâninin aktarım sürecinde kazandığı niteliklerin analiz edilmesi türsel tanımlamaya katkı sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mâni, Yazılı Kültür, Sözlü Kültür, Anonim, Ferdî, Aktarım Süreci.

Batı Sineması'nın Sessiz Döneminde Öteki: Türk'ün Temsili

Asst. Prof. Ph.D. Burak Medin

Erciyes University, burakmedin@erciyes.edu.tr.

ÖZ

Sinemasal imajlar sadece geniş kitleleri eğlendirmek, hoş vakit geçirtmek ya da haz vermek amacıyla tasarlanmaz. Bu imajlar ayrıca kitlelerin ilgisini ve dikkatini belirli bir yöne doğru yönelterek geniş kitleleri hâkim Batı ideolojisi bağlamında düşündürtmeyi amaçlar. Tarih boyunca Batı; Türk, Müslüman ve Doğulu üzerinden birtakım imgeler ve söylemler üretmiştir. Bu imgeler ve söylemler genel itibariyle Batı merkezli ötekileştirici bir dile sahiptir. Bu ötekileştirici dil sinema tarihinin farklı dönemlerinde Türk'ün ve Doğulu'nun temsilinde sıklıkla kullanılmıştır. Bu bağlamda bu çalışma Batı sinemasının sessiz dönemine odaklandı. Batı sinemasının sessiz döneminde oluşturulmaya çalışılan Türk/Öteki temsili (olumsuz görsel algı) anlaşılmaya çalışıldı. Tarih boyunca Türk tarihine ilgi duyan ve bu eksende üretimler yapan Batı sinemasının ilk dönemindeki Türk'e yönelik karakter tasarımı, inşa edilen karakterlerin iletişim mekânlarıyla olan ilişkileri ve hangi ikili zıtlıklar (Ben ve Öteki ayrımı) içinde yer aldığı bu çalışmada cevaplanmaya çalışılan temel araştırma sorularıdır. Bu araştırma sorularına cevap bulabilmek adına sessiz döneme dair literatür taraması yapılarak 1915-1925 tarihli iki temel film belirlendi. Bu film anlatıları üzerinden inşa edilmeye çalışılan (Öteki) Türk algısı/imajı ortaya konulmaya çalışıldı.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Sessiz Dönem, Öteki, Temsil, Türk Algısı.

The Other in the Silent Time of Western Cinema: the Representation of the Turk

Abstract

Cinematographic images are not designed solely to entertain large audiences to have pleasant time or to give pleasure. In addition these images lead the attention and interest of the audience in a certain direction. Thus, it aims to make the masses think in the context of the dominant Western ideology. Throughout history, the West has produced a number of images and discourses over Turkish, Muslim and eastern. These images and discourses are generally Western-centered and has an othering language. This othering language has been frequently used in the representation of Turkish and Eastern in different periods of film history. In this context, this study focuses on the Turkish perception during the silent period of Western cinema (negative visual perception). The character design for the Turkish during the first period of Western cinema, the relationship between the characters and the place, and the discourse in which they are involved are the basic research questions that are tried to be answered in this study. In order to answer these research questions, two basic films of 1915-1925 were selected by conducting a literature review on the silent period. Thus, Turkish image that is tried to be constructed through film narratives is tried to be understood.

Keywords: Cinema, Silent Cinema, Other, Representation, Turkish Perception

Belgesel Gerçeklikte Göstergeler: İki Belgesel Bir Kimlik "İhsan Hala"

Asst. Prof. Ph.D. Serkan Öztürk - Researcher Kaan Alp Uludere

ÖZ

Belgesellerin "okunması" görsel kodların çözülmesiyle anlam kazanır. Bir belgesel, bizim onda okumak istediğimiz kadar enformasyonu içerir. Bu nedenle belgesellerin bize sunduğu dili okumak, gösteren ve gösterileni anlamaktan başlar. Her ikisi arasındaki ilişkiyi ise gösterge olarak "belgesel gerçeklik" kavramı sağlar. Dil sistemleri, düşüncelerin ve soyutlamaların sonsuz imkanlarına sahipken onların fiziksel gerçekliğinin kesin bilgisini aktarma kapasitesine ne yazık ki sinema kadar sahip olamazlar. Filmler ve belgeseller anlamların iletilmesini sağlar ve bunu iki şekilde gerçekleştirirler: Temel anlamsal ve yan anlamsal olarak. Dilin terimsel ifadesinin karşılığı olan "temel anlamsal" bir belgeselin "gerçek"lik anlamında göstereni ise o belgesele atfettiğimiz anlamsal zenginlik onun temel anlamını aşar. Belgeselin görüntü, ses gibi biçimsel yapısını temel anlamsal bir yapı gibi düşünecek olursak, belgeselin konusu, işlenişi, karakterleri ve anlatılanlar, mecaz ve metaforları o belgeselin yan anlamsal anlamları, dil zenginlikleridir. İncelenen her iki belgesele de konu olan karakterin "trans-kimlik"li olması ve yaşamını bir köyde sürdürmesi belgeselleri çeken yönetmenler için ilginç olabilir. Ama bu makalenin konusu bize gösterilen belgeseldeki ilginçliği bilimsel bir zemine oturtmak değil, iki farklı belgeseli ve içindeki karakterin bize anlatmak istediği örtülü gerçeği kısaca, yan anlamsal anlam zenginliği aramaktır. Bu çalışmada "Belgesel Gerçeklik" kavramı çatı olmak üzere, aynı "karakter" için çekilen iki ayrı belgeselin "Göstergebilimsel" "Temel anlamsal ve Yan anlamsal Anlam" olarak analizi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Belgesel, Gerçeklik, Göstergebilim, Temel Anlam, Yan Anlam

Documentary Indicators in Reality: Two Documentaries One Identıty "Ihsan Hala"

Abstract

The "reading" of the documents becomes meaningful when the visual codes are resolved. A documentary contains as much information as we want to read on it. For this reason, the documents which the documentary offers us read, display and start to show meaningfully. The relationship between the two provides the concept of "documentary reality" as an indicator. Language systems cannot have as much cinema as the capacity to transfer precise knowledge of their physical reality, with infinite possibilities of ideas and abstractions. Movies and documentaries enable the transmission of meanings, and they do it in two ways: basically, and unanimously. If a "basic" documentary, which is the counterpart of the language's semantical expression, is a demonstration in the sense of "real", then the semantic richness that we attribute to that document exceeds its basic meaning. If we think of the formal structure of the documentary as a basic structure like the basic structure, the documentary's subject, the process, the characters and the descriptions, the metaphor and the methodologies are the meanings of the documentary, the language riches. It may be interesting for the filmmakers, who are the subject of both documentaries examined, to be "trans-identity" and to direct the documentary that keeps their life in a village. But the subject of this article is not to place the interesting interest in the documentary which is shown to us on a scientific level, but to look for the implicit truth that the two characters and the character in them want to tell us. In this study, two different documentaries taken for the same "character" as the "Documentary Reality" concept roof are analyzed as "Semiological" and "Basic and Semantic Meaning".

Keywords: Documentary, Reality, Semiology, Basic Meaning, Side Meaning

Beşeri Sermaye Teorisi: Klasik Yaklaşımdan Kompleksite Yaklaşımına

Asst. Prof. Ph.D. Semanur Soyyiğit

ÖZ

Beşeri sermaye teorisinin ortaya çıkışı incelendiğinde karşımıza çıkan iktisatçılar, 1950 ve 1960'lı yıllardaki önemli çalışmalarıyla Schultz ve Becker olmakla birlikte, aslında beşeri sermayenin önemine yapılan atıfların 17. yüzyılda Petty ile başladığı ve Smith, Engel, Marshall ile devam ettiği görülmektedir. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren literatürde sistematik biçimde incelenmeye başlayan beşeri sermayenin iktisadi büyüme üzerindeki etkisi ise, 1980'li yıllarda içsel büyüme modelleri çerçevesinde incelenmeye başlanmıştır. İçsel büyüme modelleri ise geleneksel modellerden ayrılmakta; eğitim, sağlık ve teknolojik altyapı yatırımlarına yapılan harcamaların beşeri sermayeyi ortaya çıkaracağına vurgu yapılmaktadır. Aslında beşeri sermayenin bu anlamda, geleneksel çerçeveden bakıldığında bir girdi vektörü olarak görüldüğü söylenebilir. Bununla birlikte, son dönemlerde kompleksite yaklaşımı çerçevesinde beşeri sermaye teorisine evrimsel yaklaşımın ön plana çıktığı görülmektedir. Bu yaklaşım, beşeri sermayeyi, bilgi ağının dinamik bir parçası olarak değerlendirmektedir. Evrimsel yaklaşımla birlikte, beşeri sermaye 'ilişkisel ve süreçsel' bir ağın parçası olmaktadır. Bu çalışmada da, beşeri sermayeye mevcut yaklaşımlardan hareketle, son dönemlerde gelişen kompleksite yaklaşımı hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beşeri Sermaye, Beşeri Kalkınma, İktisadi Büyüme ve Toplam Verimlilik: Genel

Human Capital Theory: From Classical Approach to Compelxity Approach

Abstract

When the emergence of the theory of human capital is surveyed, although Schultz and Becker become foremost economists with their studies in the 1960's and 1970's, it is seen that references to the importance of this concept started with Petty and continued with pioneering economists such as Smith, Marshall and Engel. Systematically study of the effect of human capital on economic growth started being studied within the scope of endogenous growth theory at 1980's. Endogenous growth models differ from traditional models by saying that expenditures on education, health and technological investments would reveal human capital. In fact, it can be said that human capital is seen as an input vector when viewed from the traditional frame. However, complexity approach to human capital theory has recently come into prominence. This approach evaluates human capital as a dynamic part of the network of knowledge. Human capital becomes via evolutionary approach a 'relational and processual' part of this network within this approach. In this paper, we aim to give information about the complexity approach to human capital with reference to existing approaches.

Keywords: Human Capital, Human Development, Economic Growth and Aggregate Productivity: General

Coğrafi Bir Mekân Olarak Burdur İlinin Doğa Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Prof. Ph.D. Yıldırım Ateyeter - Lec. Uğur Tozkoparan - Ra. Onur Yayla – Teacher Tuncay Sakar

ÖZ

Turizm, günümüzde sürekli gelişen ve önemi her geçen gün daha çok artan uluslararası kültürel ve ekonomik bir sektör haline gelmiştir. Turizm potansiyeline sahip bölgelerin var olan kaynaklarının etüdü iyi bir şekilde gözden geçirilerek ekonomik kalkınmaya ve dolayısıyla turizm destinasyonlarının gelişmesine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Bir bölgenin turizm potansiyelinin ortaya konulması sürecinde yararlanılan bilim dallarının başında coğrafya bilimi gelmektedir. Bu noktada Coğrafya bilimi, bir bölgenin, yerin, sahanın turizm potansiyelinin belirlenmesinde, bir bölgenin Jeomorfolojik özellikleri, iklimi, hidrografyası, florası, faunası, tarihi ve kültürel coğrafyası, doğal varlıkları ile turizm kaynaklarına erişilebilirlik durumunun tespitinde önemli bir rol üstlenmektedir.

Burdur ili barındırdığı doğa, tarih ve kültürel turizm kaynakları bakımından, Türkiye'deki önemli turizm potansiyeline sahip illerimizden biridir. Bu çalışmanın amacı, Burdur ilinin var olan bu potansiyelini ortaya koymaktır. Çalışmada Burdur'da bulunan doğa turizmi kaynaklarının tespit edilip tanıtılması ve bu değerlerin birer turizm kaynağı olarak tanıtılması amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile ele alınan bu çalışmada, Burdur' un doğa turizmi varlıklarına ait veriler, doküman analizi incelemesi ve yerinde gözlem metoduyla elde edilmiştir. Bu kapsamda Burdur'un sahip olduğu doğal kaynaklar tespit edilmiştir. Çalışmada Burdur'un kaynaklarının doğa turizmi açısından uygun ve yeterli düzeyde değerlendirilip değerlendirilmediği konusuna da değinilmiştir. Bu araştırmanın neticesinde elde edilecek sonuç ve görüşlerin Burdur'un turizm potansiyelinden daha fazla yararlanılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Burdur, Coğrafya, Doğa, Turizm.

Abstract

Tourism has become an ever-growing international cultural and economic sector. The study of the existing resources of the regions with tourism potential is well reviewed and contributes positively to economic development and thus to the development of tourism destinations. Geography is one of the branches of science used in the process of revealing the tourism potential of a region. Geography science plays an important role in determining the geomorphological features, climate, hydrography, flora, fauna, historical and cultural geography, natural assets and accessibility of tourism resources in determining the tourism potential of a region, location and site.

Burdur province, nature, history and cultural tourism resources in Turkey; that has significant tourism potential is one of our provinces. The aim of this study is to reveal the potential of Burdur province. In this study, it is aimed to identify and introduce the sources of nature tourism in Burdur and to highlight these values as a source of tourism. In this study which is dealt with qualitative research method, the data of the nature tourism of Burdur was obtained by the method of document analysis and on-site observation method. In this context, natural resources of Burdur have been determined. Whether these resources are considered appropriate and adequate in terms of nature tourism is discussed. It is thought that the results and opinions obtained as a result of the research will contribute of the highest order of tourism potential of Burdur.

Keywords: Burdur, Geography, Nature, Turizm

Bir Dürtme Örneği: Otomatik Katılım Sistemi

RA. Burçin Yazar

ÖZ

Son yıllarda davranışsal ekonominin, kamu politikaları üzerindeki etkilerinden hareketle pek çok uygulamalar geliştirilmiştir. Bu etkilerin anlaşılabilmesi için, öncelikle -bireysel davranışlara odaklanan bir politika gibi- belirli bir noktaya işaret edilmesi gerekmektedir. Emeklilik için birikimi artırmak ve emeklilik portföylerini daha aktif şekilde değerlendirmek isteyen hükümetlerin tasarruf konusunda vergi indirimi vermeleri, davranışsal ekonomi ve kamu politikaları arasındaki korelasyona örnek olarak verilebilmektedir. İnsanların davranışlarını ve kararlarını, herhangi bir şeyi yasaklamadan, tahmin edilebilir şekilde ve arzu edilen seçeneği seçmesi için herhangi bir teşvik vermeden yapılan düzenlemelerle -Thaler'ın ifadesi ile- bir *"dürtme" (nudge)* uygulanmaktadır. 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun otomatik katılıma ilişkin hükümleri uyarınca, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Emekli Sandığı'na bağlı 45 yaşını doldurmamış mevcut çalışanlar ve yeni işe başlayanlar, işverenleri tarafından, mevcut bireysel emeklilik sözleşmeleri olmasına bakılmaksızın otomatik olarak Bireysel Emeklilik Sistemine (BES) dahil edilmektedir. Bu yeni sistem ile çalışanların hayat standartlarını emeklilik döneminde de koruyabilmeleri için, emeklilik planlarına doğrudan kaydedilmesi sureti ile emekliliğe yönelik tasarruf teşvik edilmektedir. Başka bir deyişle, karar almaya zorlamadan, davranışlarını değiştirecek kayıt yöntemlerini basitleştirerek plana katılmak isteyenlerin önündeki küçük engelleri kaldırarak *"dürtme" (nudging)* ile karar alma mekanizmaları kolaylaştırılmış olmaktadır. Davranışsal ekonomi ilkelerinden yola çıkarak kurgulanan otomatik katılım sistemi, uygulandığı birçok ülkede başarılı olmuştur. Türkiye uygulaması ile doğru standart fonların sisteme kazandırılması, emeklilerin çalışma hayatındaki yaşam standartlarını sürdürebilmesi ve uzun vadede emeklilik fonlarında biriken sermaye, orta gelir tuzağının aşılması için de önemli bir kaynak niteliğinde olacak ve ekonomiye çok daha büyük katkılar sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı; ülkemizde önemli bir tasarruf aracı haline gelen bireysel emeklilik sistemi hakkında bilgi verebilmek ve gelişmiş ülke pazarları karşılaştırma verileri ile 1 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe giren "otomatik katılım sistemi" ne ilişkin hükümleri 2017 Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Richard Thaler'ın *"dürtme"* kavramı çerçevesinde değerlendirmek ve mevcut sistemin etkin olabilmesi için neler yapılabileceğine değinmektir.

Anahtar Kelimeler: Davranışsal Finans, Dürtme Teorisi, Otomatik Katılım Sistemi, Bireysel Emeklilik Sistemi

A Nudge Example: Auto Enrollment System

Abstract

In recent years, many practices have been developed based on the effects of behavioral economy on public policies. In order to understand these effects, it is necessary to point to a specific point – such as a policy which focusing on individual behavior. An example of a correlation between behavioral economics and public policies is the fact that governments who want to increase their accumulation for retirement and provide a more active allocation of their retirement portfolios. As Richard Thaler mentioned, changing of economic incentives by using *nudges*, to change people's behavior and decisions, without prejudice to anything that is predictable and without any incentives. Auto Enrollment System (AES) pursuant to the provisions on automatic participation of the Individual Pension Savings and Investment System

Law No. 4632, employers who have not completed 45 years of age as of the date that the Law came into force, existing employees according to articles 4/a (employees covered under the Social Securities Agency) and 4/c (civil servants covered under the State Retirement Fund) of the Social Securities and General Health Insurance Law and individuals who have just started employment are in the scope of automatic participation that allows to participate in the pension system. This new system encourages retirement savings by registering individuals directly to their retirement plans so that; employees can maintain their living standards during their retirement period. In other words, Auto Enrollment System (AES) makes the decision-making mechanisms easier by removing the small obstacles from who want to participate in the plan by simplifying the registration methods that will change their behavior without forcing by using *nudges*. Auto Enrollment System (AES) which is based on behavioral economics principles have been successful in many countries. Systemization of correct standard funds practice in Turkey maintains the standard of living of the working life of retirement by accumulating capital in the long term. Pension funds will be also an important resource for to overcome the middle income trap and it will contribute much more to the economy. The purpose of this study is to provide information about Auto Enrollment System (AES) pursuant to the provisions on automatic participation which entered into effect on January 1, 2017 in Turkey and comparison with its place in the developed countries' markets figures and evaluating and what can be done in order to be effective within the framework of "nudge theory" which has been awarded 2017 Nobel Prize in Economics by Richard Thaler.

Keywords: Behavioral Finance, Nudge Theory, Auto Enrollment System, Individual Pension System

Bir Eğlence Aracı Olan Şarkıların Siyasal İletişim Kampanyalarında Kullanılması: "Yalova Üniversitesi Öğrencileri Özelinde Etki Araştırması"

Doç. Dr. Mehmet Gökhan Genel - Prof. Dr. Metin Işık

ÖZ

Türkiye'de seçim atmosferlerinde partilerin kullanageldikleri en önemli siyasal iletişim araçlarından bir de seçim şarkılarıdır. Hemen hemen her seçim döneminin vazgeçilmezleri arasında yer alan seçim şarkıları bir yandan seçim kampanyalarına renk katmayı amaçlarken diğer yandan ise özellikle genç seçmenleri etkilemek adına önemli bir siyasal enstrüman olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada amaç üniversite çağındaki öğrencilerin bahsi geçen seçim şarkıları dolayımında siyasal tercihlerinin etkilenip etkilenmedikleri konusu üzerinde odaklanmıştır. Bu bağlamda pilot çalışması Yalova Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İletişim Bölümü'nde okuyan 20 öğrenci üzerinden test edilen araştırmanın son evresi yine Yalova Üniversitesi'nde farklı alanlarda öğrenim gören yaklaşık 200 kişiden oluşan doktora, yüksek lisans, lisans ve ön lisans öğrencileri ile yapılan anket (randum örneklem baz alınmıştır) yöntemi çerçevesinde seçim kampanyaları döneminde seçim şarkılarının öğrencilerin üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışmanın neticesinde önemli sonuçlardan biri olarak öğrencilerin büyük oranda seçim şarkılarının kendi siyasal tercihlerini etkilemediklerini ifade etmişlerdir. Diğer önemli bir sonuç ise öğrencilerin kendi siyasal tercihlerini etkilememiş olsa da herhangi bir siyasi partinin seçim şarkılarını hatırladıklarıdır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İletişim, Seçim Şarkıları, Seçim Tercihleri, Siyasal Kampanya

Birinci ve İkinci Körfez Savaşları Döneminde Türk Dış Politikasının Karşılaştırmalı Analizi

Lec. Ph.D. Yusuf Bahadır Keskin - Lec. Ph.D. İshak Turan

ÖZ

Doğu ve Batı blokları çerçevesinde dünya devletlerinin iki ideolojik grup halini alması, küresel güçler arasında bir mücadele ortamı oluşturmuş ve bu da her iki kutbun çıkarları doğrultusunda hamle yapma kabiliyetlerini sınırlamaktaydı. II. Dünya Savaşının sona ermesiyle ortaya çıkan Soğuk Savaş, SSCB'nin dağılmasıyla yerini ABD hegemonyası altında tek kutuplu dünya düzenine bırakmıştır. Soğuk Savaşın galibi ABD, ilk iş olarak Ortadoğu'yu yeniden şekillendirmeyi amaç edindi. Bu uzun vadeli bir politikaydı ama sağlam temellere dayanması ve iyi analiz edilmiş olmasıyala bir dream policy yani hayal değildi. Soğuk Savaş dönemindeki Sovyet tehdidinden kurtulmak isterken, deyim yerindeyse 'kendisini ABD'nin kucağında bulan Türk dış politikası da, Ortadoğu'nun yeniden şekillendirmesi sırasında en azından kısa ve orta vadede ona karşı olan – destek vermeyen politikalar izlemeyecek, bu dönemde, kendi uzun – orta – kısa vadeli politikalarını gerçekleştirme yönünde çaba gösterecekti. Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler, bölgeyi yeniden şekillendirme gayesindeki ABD'nin lehine olacaktı. Bu gelişmeler Türkiye açısından feed-back olarak yorumlanabilse de, ABD'nin bilgisi ve istemi dışında gelişen politikalar değildi. Mesela İran – Irak Savaşında ABD parmağı görmezden gelinemezdi. 2003 yılında, ABD güçlerinin bölgeye ikinci müdahalesiyle birlikte Türkiye'de kendisini yine savaşın ortasında buldu. Hükumetin tek partiden oluşuyor olması karar alma sürecini kolaylaştırmış gibi görünse de; Ankara'nın tam anlamıyla kapsamlı rasyonalite doğrultusunda kararlar alıp alamadığı muğlaktır. Ulaşılmak istenen hedeflerin, hareketler ve beklentilerle ne kadar uyumlu olduğu hala tartışılmaktadır. 1991 ve 2003'te, uluslararası alan, hükümetsel alan ve ülkedeki yönetim dışı alanların Türkiye'nin dış politikasında karar almayı doğrudan etkileyecek kadar kesin bir görüşe sahip olmadığı da görülmektedir. Örneğin 2003 yılındaki müdahaleye uluslararası alanda bazı gruplar tarafından destek verilirken, daha büyük bir takım gruplar tarafından da karşı çıkılmıştır. İşte tüm bu koşullar altında ve Hosty'nin dış politika yaklaşımı çerçevesinde Türkiye'nin Birinci ve İkinci Körfez Savaşları sırasındaki tutumlarının incelenip, mukayese edilmesi, bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Körfez Savaşı, Dış Politika, Abd, Türkiye, Ortadoğu

Comparative Analysis of Turkish Foreign Policy During the First and Second Gulf Wars

Abstract

The fact that world states became two ideological groups within the framework of East and West blocks created a struggle between global powers and this limited the ability of the two poles to move in the direction of their interests. The Cold War was replaced by a unipolar world order under US hegemony with the dissolution of the USSR. The winner of the Cold War, aimed to reshape the Middle East. It was a long-term policy, but as it was well-analyzed, it was not a dream policy. While trying to get rid of the Soviet threat during the Cold War period, Turkish foreign policy, which is said 'finding itself in the US' side, did not follow policies that did not support them at least in the short and medium term during the reshaping of the Middle East. Instead, Turkish foreign policy endeavored to achieve its own short-medium-long term policies. Developments in the Middle East would be in favor of the United States in its aim to

reshape the region. Although these developments could be interpreted as feedback terms in Turkey, the USA was informed of those policies. For example, America was eminence grise of the war between Iran and Iraq. In 2003, Turkey, with the second intervention of the US forces, found itself again in the middle of the war. The fact that the government consists of one party seems to facilitate the decision-making process; it is unclear whether Ankara can make decisions in the direction of comprehensive rationality. For example, the intervention in 2003 was supported by some groups in the international arena, while a larger team was also opposed. Within the framework of Hosty's foreign policy approach, the main objective of this study is to examine and compare Turkish Foreign policy during the First and Second Gulf Wars.

Keywords: Gulf War, Foreign Policy, Usa, Turkey, Middle East

Bist'de İşlem Gören Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı İşletmelerinin Finansal Performanslarının Electre Yöntemi İle Analizi

Asst. Prof. Ph.D. Umut Tolga Gümüş - Asst. Prof. Ph.D. Bülent Yıldız - Mr. Erkan Çıbık

ÖZ

Günümüz piyasalarında yatırımların arttığı ve rekabetin gün geçtikçe çoğaldığı bir ortamda işletmelerin finansal performanslarını ölçmek önemli bir unsur olduğu göz ardı edilmemelidir. Türkiye borsasında gayrimenkul yatırım ortaklığı şirketleri de hem barındırdıkları sermaye hem de birçok sektör ile iç içe olduğu için önemli bir sektör olduğu bilinmektedir. Bu sebeptendir ki bu sektörde finansal analizlerin yapılması bu sektörde yatırım yapabilecek spekülatörler, bu sektörde ki şirket sahipleri ve yöneticiler ayrıca bu sektöre destek veren diğer sektörlerdeki işletmeler için önemli bir karar mekanizması oluşturacaktır. Bunun için bu çalışmada BİST'de işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklığı sektöründeki sermayesi en yüksek on adet işletmenin belirli finansal oranları ile çok kriterli karar verme yöntemlerinden birisi olan ELECTRE analizleri yapılarak bir karşılaştırma yapılmıştır. Bu çalışmanın başlıca amacı, farklı finansal performans ölçüm araçları ile GYO sektöründeki işletmelerin finansal performanslarının ölçülmesidir. Bu çalışmada BİST'de işlem gören on adet gayrimenkul yatırım ortaklığı işletmesinin 2017 yılına ait yılsonu finansal tabloları ile yapılan oran analizleri sonucu şirketlerin performans ölçümleri ELECTRE yöntemi ile analiz edilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Bu çalışmada ilk olarak işletmelerin finansal oranları hesaplanmıştır. Çalışmamızda on adet finansal oran kullanılmıştır. GYO sektöründe verileri süreklilik arz eden ve sermayesi en yüksek olan on adet işletme bu çalışmaya alınmış ve ELECTRE analizi için matris bu şekilde oluşturulmuştur. ELECTRE analizi çeşitli alternatifler arasından belirli kriterlere göre en iyi alternatifin seçilmesine olanak tanıyan bir analiz yöntemidir. Böylelikle bu çalışma ile gayrimenkul yatırım ortaklığı işletmelerinin finansal oranları ile en iyi performansı hangi işletmenin gerçekleştirdiği saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bist, Finansal Performans, Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı, Electre

Analysis of Financial Performances of the Real Estate Investment Partnership Companies That Are Operated in Bist

Abstract

It should not be ignored that measuring the financial performance of enterprises is an important factor in today's markets in an environment where investments are increasing and competition is increasing day by day. Turkey real estate investment companies in the stock market is known to be an important sector for both capital and that they host intertwined with many other industries. For this reason, financial analysis in this sector, speculators who can invest in this sector, company owners and managers in this sector will also create an important decision mechanism for enterprises in other sectors that support this sector. For this purpose, in this study, a comparison was made with ELECTRE, which is one of the multi-criteria decision making methods, with the specific financial ratios of the ten highest enterprises in the real estate investment trust sector traded on the BIST. The main objective of this study is to measure the financial performance of the companies in the REIT sector with different financial performance measurement tools. In this study, the performance measurements of the companies were analyzed by ELECTRE as a result of the year-end financial statements of ten real estate investment trusts traded in BIST and the results were interpreted. In this study, the financial

ratios of enterprises were calculated. Ten financial ratios were used in our study. Ten companies with the highest level of capital and data in the REIT sector were included in this study and the matrix for ELECTRE analysis was formed in this way. ELECTRE analysis is an analysis method which allows selection of the best alternative among various alternatives according to certain criteria. In this study, it was tried to determine which business performed best in real estate investment trust companies with financial ratios.

Keywords: Bıst, Financial Performance, Real Estate Investment Trust, Electre

BİST'de İşlem Gören Şirketlerinin Finansal Performanslarının İncelenmesi: Elektrik Şirketleri Üzerine Bir Uygulama

Arş. Gör. Koray YAPA - Öğr. Gör. Dr. Tolga YEŞİL - Dr. Öğr. Üyesi Fatma AKYÜZ

Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ÖZ

Elektrik sektörü son zamanlarda hızla gelişmektedir ve hemen hemen tüm sektörler için vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Dünyada elektrik sektörünün gelişmesine önem veren ülkelerin hızla kalkınabildiği ve ülkelerinin refah seviyelerini arttırabildikleri gözlenmektedir. Bu noktadan hareketle çalışmada, Elektrik sektörü tercih edilmiş olup, sektörde lider durumda olan işletmelerin çok kriterli karar verme yöntemleri ile finansal performansları belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada, Borsa İstanbul'da (BIST) işlem gören Elektrik sektöründeki işletmelerin 2013-2017 yılları arasındaki finansal performansları, çok kriterli karar verme yöntemlerinden olan ELECTRE (Elemination Et Choix Traduisant la Realité), PROMETHEE (Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluations) ve MOORA (Multi-Objective Optimization on the basis of Ratio Analysis) yöntemleriyle ölçülmeye çalışılmıştır.

Araştırma örneklemini BİST'de işlem gören 7 şirket oluşturmaktadır. Çalışmada ilk olarak söz konusu yöntemlerde kullanılan finansal oranlar açıklanmış olup, finansal oranların hesaplanması aşamasında, ilgili şirketlerin 2013-2017 yılları arasındaki finansal tabloları Kamuyu Aydınlatma Platformundan alınan veriler kullanılmıştır. Elde edilen verilere ELECTRE, PROMETHEE ve MOORA yöntemlerinin aşamaları uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, her bir yöntem için söz konusu şirketlerin 2013-2017 yılları arasındaki 5 dönemlik finansal performanslarının oranlar yardımıyla değerlendirmesi yapılarak, elde edilen sonuçlar ışığında şirketler arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Teknikler sonucunda 2013 yılı için AKSUE şirketi, 2014 yılı için ODAS şirketi, 2015 yılı için AKSUE şirketi, 2016 ve 2017 yılları için ENJSA şirketi en iyi performansı göstermiştir. Teknikler arasında ciddi bir sapma olmamakla birlikte ilk sıra için 2013 ve 2017 yıllarında mutabakat varken, son sıra için de 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında tekniklerin mutabakatı söz konusu olmuştur.

Anahtar Kelime: ELECTRE, PROMETHEE, MOORA, Finansal Performans, Çok Kriterli Karar Verme, BİST Elektrik

Bitcoin Fiyatı ile Medya Arasındaki İlişki

Assoc. Prof. Ph.D. İkram Daştan - RA. Cem Gürler

ÖZ

Bitcoin, 2008 yılında Satoshi Nakamoto isimli kişi ya da kişiler tarafından yayınlanan bir makalenin ardından ortaya çıkmıştır. İlk olarak 2009 yılında işleme alınan Bitcoin, temelde bir bilgisayar algoritmasıdır. Bitcoin'in operasyon merkezi, blockchain olarak adlandırılan ve Bitcoin istemcileri arasındaki tüm işlemleri kaydeden global, merkezi olmayan kayıtlardır. Blockchain'in güvenliği ise madenci olarak adlandırılan ağ katılımcılarının çözdüğü, şifreli bulmacalar tarafından oluşmaktadır. Madenciler çözmüş oldukları bulmacalar karşılığında bir dizi işlem kaydeder ve bunun karşılığında ödül olarak Bitcoin kazanırlar. İstemciler, Bitcoin Cüzdanı veya Bitcoin adresi adı verilen program aracılığıyla Bitcoin kullanmaya başlayabilirler. Bitcoin adresleri nasılki e-mail adresleri e-mail almak için kullanılıyorsa, Bitcoin almak için kullanılmaktadır. Bitcoin deneysel bir ödeme sistemi olarak görülse de, büyük ölçekte dağıtılmış durumdadır çok fazla medya ilgisi çekmektedir. Mevcut çalışmada, Bitcoin fiyatında meydana gelen dalgalanmalar ile medyada çıkan haberler arasında bir ilişki olup olmadığının saptanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bitcoin, Medya, Bitcoin Fiyatı

The Relationship Between Bitcoin Prices and Media

Abstract

The Bitcoin term emerged in 2008 after an article published by a person/a group named Satoshi Nakamoto. Bitcoin, which was first transacted in 2009, is basically a computer algorithm. Bitcoin's operations center is called blockchain that record all transactions between Bitcoin clients. The security of Blockchain consists of cryptic puzzles which are solved by network participants called miners. The miners record a series of transactions in exchange for the puzzles they have solved and in return receive Bitcoin as a reward. Clients can start using Bitcoin through a program called a Bitcoin wallet or Bitcoin address. Although Bitcoin is considered as an experimental payment system, it attracts a lot of media attention. In the present study, it is aimed to determine whether there is a relationship between the volatility in Bitcoin prices and the news in the media.

Keywords: Bitcoin, Media, Bitcoin Prices

BRICS Ülkelerinde Ekonomik Özgürlüğün Büyüme Üzerindeki Etkisinin Testi

Researcher Dilek Tok - Prof. Ph.D. Meral Uzunöz

ÖZ

Ekonomik özgürlüğün hesaplanmasında finansal özgürlük, yatırım özgürlüğü, parasal özgürlük, işgücü özgürlüğü, iş özgürlüğü, mali istikrar, kamu harcaması, vergi yükü, hükümet bütünlüğü, yargı etkinliği ve mülkiyet hakları kullanılmaktadır. Ekonomik olarak özgür ülkelerde işgücü, sermaye ve mallar serbestçe hareket etmektedir bu nedenle ekonomik özgürlük ile ekonomik büyüme arasında pozitif ilişki olması beklenmektedir. BRICS ülkelerine yönelik yapılan eşbütünleşme testi sonucunda ekonomik özgürlük ile büyüme arasında uzun dönemli ilişki belirlenmiştir. Ekonomik özgürlük ile büyüme arasındaki ilişkinin yönü ve büyüklüğünü belirlemek amacıyla yapılan eşbütünleşme katsayı tahmini sonucuna göre ekonomik özgürlük ile büyüme arasında pozitif, anlamlı ve yüksek bir ilişki belirlenmiştir. Ekonomik özgürlük arttıkça büyümenin daha hızlı artacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Özgürlük, Ekonomik Büyüme.

Testing the Effect of Economic Freedom On Growth in BRICS Countries

Abstract

Financial freedom, investment freedom, trade freedom, monetary freedom, labor freedom, business fredom, fiscal health, government spending, tax burden, government integrity, judicial effectiveness and property rıghts are used in the calculation of economic freedom index. In economically free countries, labor, capital and goods move freely, so there is a positive relationship between economic freedom and economic growth. The long-term relationship between economic freedom and growth has been identified as a result of the cointegration test for BRICS countries. According to the cointegration coefficient estimation conducted to determine the direction and magnitude of the relationship between economic freedom and growth, a positive, significant and high relation is found between economic freedom and growth. As economic freedom increases, it is concluded that growth will in crease faster. The long-term relationship between economic freedom and growth has been identified as a result of the cointegration test for BRICS countries.

Keywords: Economic Freedom, Economic Growth

Bucak (Burdur) Mermer Ocaklarının Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Analiz Edilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Kerem Hepdeniz - Asst. Prof. Ph.D. Oya Cengiz

ÖZ

Burdur ili, Bucak ilçesi özellikle 1990' lı yıllardan itibaren mermer sektörü açısından Türkiye' de önemli bir konuma gelmiştir. Bucak ve civarında yer alan 41 adet mermer fabrikası ve işletilmekte olan 8 adet kireçtaşı ve traverten tipi mermer ocağı ile sektörün ihracat potansiyeli, yatırımlara paralel olarak hızla gelişmektedir. Ürünlerde renk, desen, kalite ve fiyat standartlarının sağlanması bu artışın sürekliliğinin sağlanması bakımından önemlidir. Bu çalışma kapsamında öncelikli olarak Bucak ve civarında işletilen ve atıl durumda olan 29 mermer ocağı tespit edilerek, işletilen 8 mermer ocağından ticari isimlerine göre alınan mermer numuneleri, fiziko-mekanik deneyler ile kimyasal analize tabi tutulmuştur. Çalışma sahasını kapsayan 16 adet 1/25000 ölçekli topoğrafik harita sayısallaştırılarak, DEM, eğim, bakı, TİN ve kabartma haritaları oluşturulmuştur. Önceki çalışmalar ve arazi gözlemleri ile elde edilen jeoloji haritası, CBS ortamında sayısallaştırılarak, formasyon adı, yaş, oluşum ortamı ve özellikleri gibi öznitelik bilgileri de veritabanına işlenmiştir. Sahadan alınan ocak koordinat yerleri, sayısallaştırılan harita üzerine aktarılarak, ocaklardan alınan numunelere ait deney sonuçları da bu veritabanına işlenmiştir. Böylece her bir ocağa ait konum bilgileri, bu ocaklardan üretilen mermerlerin ticari isimleri, bu mermerlere ait fiziko-mekanik ve kimyasal deney sonuçları, ocaklara ait saha görüntüleri aynı veritabanına işlenerek, bölgedeki tüm ticari mermerlerin depolama, analiz, sorgulama ve güncelleştirme işlemlerinin yapılabildiği bir mermer bilgi sistemi oluşturulmuştur. Bu çalışmanın Türkiye' de mermer sektörüyle ilgili güncel ve güvenilir verilerin elde edilmesinde, mermer sektörü ile ilgili veri akışının hızlanmasında, daha verimli envanter yönetiminin yapılmasında, mermer ile ilgili etkili ve doğru analizlerin yapılmasında, veri tekrarının önüne geçilmesinde, açılacak yeni mermer ocakları ve yeni ticari isimli mermerlerin veri güncellemelerinde, mermer ile ilgili standartizasyonun sağlanmasında ve zaman kaybının önlenmesinde, tüm bu bilgilerin tek bir veri tabanında toplanarak internet aracılığı ile kolay ulaşılabilir hale getirilmesinde faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri, Bucak, Veri Tabanı, Mermer, Mermer Bilgi Sistemi

Bülent Ecevit'in Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Seçilmesi Sürecinde Yürüttüğü İletişim ve Medya Stratejisi

Prof. Ph.D. Menderes Akdağ

ÖZ

Bülent Ecevit, sancılı bir süreç sonunda 4 Mayıs 1972'de CHP genel başkanı seçilir.Kurtuluş Savaşı komutanlarından, Türkiye'nin İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye rağmen Ecevit'in genel başkan seçilmesi CHP'de ve ülkede ciddi tartışmalara neden olur. Kimi CHP'lilerce Bülent Ecevit'in CHP mirasına ihanet ettiği şeklinde iddialar dile getirilir. O günkü CHP kongresine katılmış Adalet Partisi'nden Esat Kıratlıoğlu, Necmettin Cevheri ve CHP'den Murat Karayalçın, Hikmet Çetin, Muhterem Ağababaoğlu, Ahmet Zencirci ile görüşülmüş onların hatıraları kayıt altına alınıp çalışmamızda değerlendirilmiştir. Aynı zamanda Köksal Toptan, Cemil Çiçek, Bülent Arınç, Hamdi Üçpınarlar, Reşat Doğru, Oğuzhan Asiltürk, İsmet Sezgin, Nahit Menteşe, Deniz Atay, Bahattin Okşan, Enver Turgut, Mehmet Ali Acar gibi kıdemli siyasetçilerle yapılan hatıra temelli sözlü tarih çalışmaları çalışmanın yöntemini teşkil etmektedir. Gazete taramaları ve arşiv çalışması araştırmamızın diğer temel kaynaklarını oluşturmaktadır. Hatıraların karşılaştırılması sonucu kimi siyasilere göre doksan yaşına yaklaşmış bir siyasi figür olarak İsmet İnönü'ye rağmen CHP genel başkanlığına seçilmiş olmak Bülent Ecevit için başarı değildir. Bülent Ecevit, İnönü'yle fikir ayrılığına düşerek CHP'nin bölünmesine sebep olmuştur. Bu nedenle 1971 Muhtırasından sonra umut olmaktan çıkan Adalet Partisi'ne karşı tek başına iktidar imkânını kaybetmiştir. Diğer bir görüşe göre Bülent Ecevit, CHP'nin parti dilinde değişikliğe giderek hem kendinin hem partisinin umut olmasını sağlamıştır. Seçilme sürecinde parti taşra teşkilatlarını harekete geçirebilmeyi başarmıştır. Aynı iletişim dilini ve medya stratejisini 1973 ve 1977 seçimlerinde halka karşı da uygulayarak partisini iktidara taşımıştır.

Anahtar Kelimeler: Chp, Bülent Ecevit, İsmet İnönü, Siyasi İletişim

Communication and Media Strategy Made by Bülent Ecevit in the Process of General Presidency Selection of the Republican Party of Turkey

Abstract

Bülent Ecevit was elected as leader of Republican Party in May 4, 1972 at the end of a painful process. Despite commanders of the Independence War and Turkey's second President Ismet Inonu, Ecevit was elected. It causes serius debate in the country in the country and Republician Party . Some party members express allegations that Bülent Ecevit betrayed the legacy of the party. Esat Kiratlioglu, Necmettin Cevheri from Justice Party and Murat Karayalcin Hikmet Cetin, Muhterem Agababaoglu, Ahmet Zencirci, from the Republican People who attended the Republican People's Party Congress were interviewed. Their memories were recorded and evaluated in our study. At the same time, oral history studies with senior politicians such as Köksal Toptan Cemil Çiçek, Bülent Arınç, Hamdi Üçpınarlar, Reşat Doğru, Oğuzhan Asiltürk, İsmet Sezgin, Nahit Menteşe, Deniz Atay, Bahattin Okşan, Enver Turgut, Mehmet Ali Acar constitute the method of study. Newspaper scans and archives are the other main sources of our research. As a result of the comparison of the memoirs, according to some politicians, it is not a success for Bülent Ecevit to be elected as the Rebuplican Party' leader despite İsmet İnönü as a political figure who approached the age of ninety. Ecevit caused the division of the party by disagreement with İnönü For this reason, after the 1971' Memorandum, it has lost its possibility

of power alone against the Justice Party which has no hope. According to another opinion, Bülent Ecevit made both himself and his party hope by changing the Rebuplican Party' language. Ecevit has been able to mobilize the provincial organizations during the election. Ecevit carried the same communication language and media strategy to the public in the 1973 and 1977 elections and brought his party to power.

Keywords: Republican Party, İsmet İnönü, Bülent Ecevit, Political Communication

Cadaloz Mizah Gazetesi'ndeki Kadın İmgesi Üzerinden Osmanlı Sosyal Yapısındaki Kadın Algısı

Prof. Dr. Mehmet Yavuz Erler - Elçin Gün Canik

ÖZ

Osmanlı mizah gazetelerinden birisi olan ve 1911 yılında çıkarılan Cadaloz Mizah Gazetesi diğer devrin mizah gazeteleri arasında kadın imgesine sıklıkla müracaat eden bir politika takip eder. Akbaba, Çaylak, Diyojen v.b. mizah gazetelerinde daha çok gülmece içerikli konularda şuh ve rüküş kadın tiplemelerine yer verilirken muhafazakâr ve siyasi içerikli karikatür ağırlıklı olan Cadaloz Gazetesi'nde değişik yaş gruplarından ve sosyal sınıflardan örneklemlerin yer aldığı anlaşılır. Yaşlı aksi ve bilgece tavırlı vatanperver bir karakterle dizayn edilen Cadaloz figürü gazetenin başkahramanı olarak hemen her karikatürde kendini hissettirir. Diğer örneklemler de ise vatanı, hürriyeti, Osmanlı'ya bağlı bir kara parçasını ya da köylü, esnaf, falcı v.b. kadın tiplemeleri irdelenerek geleneksel Osmanlı sosyal sınıfında kadın tiplemeleri üzerinden Osmanlı'da kadına ilişkin bazı tespitlerde bulunulacaktır. Cadaloz Mizah Gazetesi'nde yer alan kadın tiplemeleri diğer devrin karikatür dergilerinde yer alan figürlerle mukayese edilerek Osmanlı sosyal sınıfı ve aile yapısı üzerine karikatür dünyası üzerinden değerlendirmeler yapılacaktır. Osmanlı gazete, dergi ve arşiv belgelerinde yer alan ve kadının sosyal statükosuna dair 1911 yılı baz alınarak elde edilen verilerde bu çalışmada bir mizansen unsuru olarak kadının Osmanlı toplumundaki sosyal konumundaki farklılıklar ve çeşitlilik irdelenecektir. Doğal Afetler döneminde afetzedelere yardım toplamak için İstanbul sokaklarında çiçek satan Rum kadınından körüklü arabalarda Çağlayan, Çamlıca ve Haliç gibi mesire alanlarında boy gösteren zengin kadına dair Osmanlı karikatüründe tespit edilen tüm imgelerin gerçeklikleri ve sosyal işlevleri sorgulanarak daha gerçekçi bir sosyal tarihin ve kadının toplumsal konumunun tespiti sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Kadın, Basın, Karikatür, Mizah

Çağdaş Fransız Sinemasında Gaspar Noe: "dönüş Yok" Filmi Üzerine Dramaturjik İnceleme

Lec. Ahmet Buğra Kalender - Ra. Sibel Özkan

ÖZ

Sinema Defterleri'nden (Cahiers du Cinéma) bu yana Fransız sinemasındaki deneysel ve avant-garde pratikler beyaz perdede devrim yaratmıştır. 1960'larda Fransız Yeni Dalgası olarak vücut bulan sinematografik eğilimlerin günümüzdeki varyantı Fransız Yeni Aşırıcılığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetmenlerin burjuva kamusal alanı içinde tükenip giden hayatlara kamerasını çevirdiği bu akımda; şiddet, cinsellik, korkular, rüyalar ve yozlaşma en üst (extreme) düzeyde teşhir edilmektedir. İzleyicilerin bastırdığı iç dünyalarına kontrolsüz kamera hareketleri ile giriş yapılmaktadır. Günümüzde kamerayı ve mizanseni en aşırı şekilde kullanan yönetmenlerden Gaspar Noe bu akımın öncüsü ve temsilcilerindendir. Bu çalışmada, anlatımın imgelere dönüştürülmesi sonucu ortaya çıkan anlamlar bağlamında Noe'nin Dönüş Yok (Irreversible) filmi irdelenmektedir. Kamera hareketleri, kurgu akışı, senaryo, mizansen yaratımı gibi sinematografik öğeler incelenerek söz konusu film dramaturjik olarak çözümlenmekte ve yönetmenin düşüncelerini ekrana dökme biçimi incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dramaturjik Çözümleme, Fransız Sineması, Gaspar Noe, Dönüş Yok, Yeni Aşırılık

Gaspar Noe in Contemporary French Cınema: A Dramaturgical Analysis of "Irreversible

Abstract

Since the Cahiers du Cinéma, experimental and avant-garde practices in French cinema have revolutionized the screen. Cinematographic trends in the 1960s as the French New Wave, have a new body as French New Extremism nowadays. In this trend, in which the directors turn their camera to the lives of the bourgeois who ebb away in the public space; violence, sexuality, fears, dreams and degeneration are exposed extremely. In the French New Extremism, the camera enters into the audience's suppressed inner world with unbounded movements. Today, Gaspar Noe, one of the directors who uses the camera and the scene the most extreme way, is one of the pioneers and representatives of this movement. In this study, the Irreversible film of Noe is examined in the context of the meanings resulting from the conversion of expression to images. The film is analyzed dramaturgically by examining cinematographic elements such as camera movements, fiction flow, scenario, scene creation. The way in which the director takes his thoughts into the screen is also examined.

Keywords: Dramaturgical Analysis, French Cinema, Gaspar Noe, Irreversible, New Extremism.

Liderlik Davranışı İle Örgütsel Seslilik ve Çalışan Performansı İlişkisi: Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma

Prof. Ph.D. Orhan Akova
İstanbul Üniversitesi, oakova@hotmail.com

RA. Ahmet ASLAN
Bartın Üniversitesi, ahmetaslan@bartin.edu.tr

ÖZ

Son yıllarda işletmeler, artan uluslararası rekabetle başa çıkabilmek için yeniliklerin ortaya çıkarılmasında, üretkenliğin arttırılmasında ve gerekli değişimlerin sağlanması hususunda liderlik davranışına ve insan kaynaklarına daha fazla önem vermeye başlamışlardır. Araştırmalar başarılı liderlerin yaratıcı özelliklere sahip olmasının çalışanların performansı üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı liderlik davranışı ile örgütsel seslilik ve çalışan performansı arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ayrıca, liderlik davranışı, örgütsel seslilik boyutları ve çalışanların performansı ile çalışanların yaş, eğitim durumu, işletmedeki hizmet süresi ve meslekteki hizmet süresi arasında anlamlı farklılıklar ortaya konacaktır. Çalışma kapsamında otel işletmelerinde çalışan 273 işgörene anket uygulanmış ve anketler beş yıldızlı 12 otel işletmesinde uygulanmıştır. Liderlik davranışının boyutları olan değişim odaklı liderlik, görev odaklı liderlik ve ilişki odaklı liderlik ile örgüt sesliliği boyutları kabullenici ve örgüt yararına seslilik ve çalışan performansı değişkenleri arasındaki ilişkiler yüksek oranda anlamlı çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: liderlik davranışı, çalışan performansı, örgütsel seslilik, İstanbul

The Relationship Between Leadership Behavior Organizational Speak Up and Employee Performance: A Study On Hotel Employees

Abstract

In recent years, enterprises have begun to place more importance on leadership behavior and human resources in order to overcome innovations, to increase productivity and to provide the necessary changes in order to cope with increasing international competition. Research has shown that the creative characteristics of successful leaders has a positive effect on the performance of employees. The aim of this study is to examine the relationship between leadership behavior and organizational sound and employee performance. In addition, significant differences will be made between leadership behavior, organizational soundness dimensions and employee performance, age, educational status, service life in the enterprise and service life in the profession. In the scope of the study, 273 employees working in the hotel enterprises were surveyed and the surveys were conducted in 12 five star hotels. The relationships between the variables of leadership behavior, change-oriented leadership, task-oriented leadership and relationship-oriented leadership, and organization-specificity, and the relationships between the vowel and employee performance variables were highly significant.

Keywords: leadership behavior, employee performance, organizational voice, Istanbul

Çalışanların Bulut Bilişim Kullanımı: Keşifsel Bir Araştırma

RA. Ph.D. Elife Ozer

ÖZ

Bulut bilişim işletmeler arasında internet üzerinden veri depolama, hesaplama ve paylaşma hizmeti alınan bir bilişim teknolojisi ürünü olarak yaygınlık kazanmaktadır. Dijital dönüşümün yaşandığı günümüz koşulları, işletmelerin rekabet avantajı elde etmek için çevredeki değişiklikleri takip edip benimsemelerine vurgu yapmaktadır. Bulut bilişim iş dünyasına, bir takım riskler barındırmakla birlikte, maliyet, esneklik ve kaliteli bilişim teknolojisi hizmeti açısından avantajlar sunmaktadır. Çeşitli bulut bilişim teknolojisi uygulamalarının ve araçlarının iş yerinde kullanım alanı bulması, bu teknolojiyi kullanan çalışanların konuya bakış açısını ve benimseme durumunu gündeme getirmiştir. Bu bağlamda bu çalışma, bulut bilişimi kullanan veya gelecekte kullanması beklenen insan faktörüne odaklanmıştır. Keşifsel nitelikte tasarlanan çalışmada, Türkiye'de farklı sektörlerdeki çalışanlar ile elektronik ortamda bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Demografik özelliklere yönelik soruların yanında, kapalı ve açık uçlu ifadelerin yer aldığı anket ile bireylerin işyerinde ve kişisel amaçlı bulut bilişim hizmetlerini ne düzeyde ve hangi amaçlarla kullandıkları incelenmiştir. Araştırma çalışanların bulut bilişime yönelik kullanım düzeylerine, amaçlarına ve avantaj ile risklere dair bakış açılarına yönelik çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulut Bilişim, Bulut Bilişim Kullanımı, İş Hayatında Bulut Bilişim, Çalışan Görüşü, Bulut Teknolojisi

The Usage of Cloud Computing by Employees: An Exploratory Study

Abstract

Cloud computing is gaining popularity among companies as an information technology tool for hosting and delivering services over the internet. The digital shift of today's businesses requires following and adopting the environmental changes in order to gain a competitive advantage in the industry. Cloud computing offers a range of advantages in costs, flexibility and quality service of IT for companies as well as having some risks. Since the new tools and applications of cloud computing have found usage at workplace, the consideration of the user perception and adoption of these technologies arises. In this consideration, this study focuses on the employees' perception and their usage of the cloud applications for business and personal purposes. An explorative survey was conducted with employees from different sectors in Turkey. The questionnaire consists of multiple choice and open-ended items along with demographic questions. The study draws a picture of the perceptions on cloud computing usage at work and in daily life, thus exploring employees' purpose of usage, opinions on the advantages and risks with regard the cloud computing.

Keywords: Cloud Computing, the Cloud, Usage of Cloud Computing, Employee Opinion, Cloud Computing in Business

Employee's Perception of Corporate Reputation and Counterproductive Work Behaviour; The Moderating Affect of Organizational Commitment

Gönül KAYA ÖZBAĞ

Kocaeli University

Abstract

Counterproductive work behaviour is a concept that is gaining importance since it is costly to organizations and detrimental to employee's quality of work life. Therefore, the aim of this study was to examine the effect of corporate reputation perceptions as well as organizational commitment on counterproductive work behaviour. The proposed hypotheses were tested by hierarchical regression analysis by means of data from 130 employees. The results revealed that perceived corporate reputation and organizational commitment have significant negative associations with counterproductive work behaviour. However, the results did not support to moderating the relationship of organizational commitment between perceived corporate reputation and counterproductive work behaviour. The study is ended with conclusion and suggestions, study limitations, and directions for future research.

Keywords*:* counterproductive work behaviour, organizational commitment, corporate reputation

Çalışanların Kurumsal Itibar Algıları ve Üretim Karşıtı İş Davranışları; Örgütsel Bağlılığın Düzenleyici Etkisi

Çalışanların iş hayatının kalitesine zarar vermesi ve kurumlar için maliyet oluşturması nedeniyle üretim karşıtı iş davranışları kavramı gittikçe önem kazanmaktadır. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, çalışanların kurumsal itibar algıları ile örgütsel bağlılık seviyelerinin üretim karşıtı iş davranışları üzerine etkilerini araştırmaktır. 130 çalışandan toplanan verilere hiyerarşik regresyon analizi uygulanarak önerilen hipotezler test edildi. Sonuçlar, algılanan kurumsal itibarın ve örgütsel bağlılığın üretim karşıtı iş davranışları üzerinde olumsuz etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Fakat sonuçlar örgütsel bağlılığın algılanan kurumsal itibar ile üretim karşıtı iş davranışları arasındaki ilişkiyi düzenleyici etkisi olduğunu desteklememektedir. Çalışma sonuç ve öneriler, çalışmanın sınırları ve gelecek araştırmalar için yönelimlerle son bulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üretim Karşıtı İş Davranışları, Örgütsel Bağlılık, Kurumsal İtibar

Cebimdeki Yabancı: İletişim Çağında İletişim Yorgunluğu, –mış gibi İletişmek

Dr. Öğr. Üyesi Nalan Sınay

ÖZ

İletişim Çağının zirvesine doğru hızla ilerlerken yaşamın her alanında İletişim ve İletişim Stratejileri bireysel ve toplumsal varlığımızın bir kanıtı haline gelmektedir. Yazılı ve görsel formatlarda geniş bir yelpazede varolan yeni medya olanaklar bireylere ve toplumlara, son derece geniş iletişim olanakları sağlamaktadır. Bu araçların da günümüzde yaygınlığı yerel ve küresel bağlamda toplumlar ve bireyler tarafından kabul edilmektedir. Bu açıdan bakıldığında bu araçların kişi ve toplumlar üzerindeki etkinliğinin boyutunun toplumsal değişim dönüşümlere neden olduğu görülmektedir. Özellikle son on yılda sinema sektöründe yaşanan gerek teknolojik gerekse düşünsel gelişme toplumsalın içinde kendini ve etkisini göstermektedir. İletişim, anlamları ortak kılma sanatıdır. Günümüzde iletişim olanaklarının hiçbir dönemde bu kadar yaygın ve fazla olmadığı bir gerçektir. Ancak buna rağmen iletişim çağında iletişim yorgunluğu mu yaşıyoruz? Ya da –mış gibi mi iletişiyoruz? Gerçekten anlamları ortak kılabiliyor muyuz? Web 2.0 ile yani yeni medya ve araçlarıyla toplumun ve bireyin inşasında ortaya çıkan ironik durumlara sinema sanatımız nasıl yaklaşıyor? Günümüzde etki alanı ve gücü daha da artan yeni iletişim teknolojileri artık yeni bir varoluş platformu haline gelmiştir. Burada söz konusu olan etki alanı ve gücü hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle 2018 yılı yapımı Cebimdeki Yabancı filmi bağlamında ele alınacaktır. Çağımızın iletişim parodisini ortaya koyan film bireysel ve toplumsal sorgulamaları ile seyirciye mesajlar vermektedir. Çünkü sinema sanatı da bir iletişim alanıdır. Bu çalışmanın amacı durum tespiti yaparak içinde bulunduğumuz iletişim çağında iletişim yorgunluğunun ya da –mış gibi iletişmenin nedenlerini Cebimdeki Yabancı filmi bağlamında ele alarak artı ve eksi yönlerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, İletişim, Yeni Medya, Birey, Toplum

Cebimdeki Yabancı Film Öyküsünün Simulakra/simulasyon Kuramı Bağlamında Tartışılması

Prof. Dr. Berceste Gülçin Özdemir

ÖZ

Postmodern çağ bireylere enformasyon bağlamında birçok olanak sunmaktadır. Bireyler ulaşmak istedikleri bilgilere hızlı ve kolay şekilde ulaşabilmektedirler. Yeni medya teorisyenlerinin dijital çağ olarak da adlandırdığı günümüz çağında, yeni iletişim teknolojilerinin her geçen gün daha ileri bir aşama kaydetmesiyle teknolojinin sunduğu olanaklar da çeşitlenmektedir. Bu durum, insanların teknolojiyle arasındaki bağı güçlendirmekte, diğer taraftan hızlı gelişen yeni iletişim teknolojileriyle sosyal yaşantıları arasında bir ilişki kurmalarını çabuklaştırmaktadır. Ancak, bireyler hızlı gelişen iletişim teknolojileri nedeniyle sosyal ilişkilerini biçimlendirmede bazen sorunlar yaşayabilmektedir. Film anlatısı ana akım sinema anlatısının uylaşımlarını içeren bir film olarak yeni iletişim teknolojilerinin bireyler üzerinde meydana getirdiği iletişim biçimlerindeki olumsuz etkileri izleyiciye sunmaya çalışmaktadır. Tek bir olay örgüsü üzerinden ilerleyen filmde çeşitli yan öyküler de bulunmaktadır. Film, postmodern çağın toplumsal düzene getirdiği yeni sosyalleşme şekillerini içerdiği gibi, yeni medyanın insanların yaşantısına fark ettirmeden sızışını da temsil etmektedir. Bu bağlamda çalışma, yeni iletişim teknolojilerinin bireylerin kullanımında yarattığı olumsuz etkilerle, insanlar arası iletişim biçimlerinin de olumsuz etkilenmesi konularını, film anlatısı aracılığıyla Jean Baudrillard'ın simulakra/simülasyon kuramı bağlamında tartışmaktadır. Film anlatısının izleyiciye sundukları çerçevesinde, simulakra/simülasyon kuramı bağlamında, öykünün konusu, karakterlerin yeni iletişim teknolojilerine dair düşünceleri, olay örgüsünün ilerlemesiyle bireyler arasında iletişim sürecinde ortaya çıkan olumsuzluklar ve yeni iletişim teknolojilerinin karakterlerin hayatlarını şekillendirmede oynadığı rol tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Simulasyon, Postmodernizm, Temsil, Ana Akım Sinema.

A Narratıve of Cebimde Kelimeler Argued by in the Context of Sımulacra/sımulatıon Theory

Abstract

Postmodern age presents lots of possibility in the context of information to people. Individuals reach to information which they want to gain rapidly and easily. As new media technologies make progress each passing day in the digital age as named by new media theorists nowadays, the possibilities technology represent become diversified. Under these circumstances, the connection people have with technology gets stronger, and on the other hand, establishing a relation between rapidly-developing new communication technologies and their social lives becomes quicker. However, people sometimes have problem in shaping their social relationships because of rapidly-developing communication technologies. As a film narrative including the convention of classic cinema narratives, it aspires to represent the negative effects on the individuals' means of communication of new media technologies. Film progresses over one plot-line with subsidiary plots. As the film contains new means of socializing, which are brought to social order through postmodern age, it also represents the leak of new media to individuals' lives without being noticed. In this context, the study discusses negative effects of new communication technologies while being used by individuals and the fact that the means

of communication between individuals are affected negatively in the context of Jean Baudrillard's simulation/simulacra theory through the film narrative. Within the frame of what the film narrative represents to the audience, film narrative, plot context, characters' thoughts about the new communication technologies, emerging negative effects of communication process with the progress of plot-line and the role of new communication technologies' on the characters' lives are discussed in the context of simulation/simulacra theory.

Keywords: Simulation, Postmodernism, Representation, Mainstream Cinema.

Class Antagonism and Hegemony in Academia: Malcolm Bradbury's Eating People İs Wrong

Inst. Ph.D. Sibel Erbayraktar

ÖZ

Malcolm Bradbury'nin ilk campüs romanı olan "İnsanları Yemek Yanlıştır" Professor Treece ve kendi gibi akademik çevreye uzak ve uyumsuz bir grup öğrencinin hikayesini anlatmaktadır. Tüm roman, profesörün bir yüksek lisans öğrencisi ile olan gönül ilişkisi dışında, kahramanın durgun akademik hayatını ve yüksek öğretimin aksayan yönleri ile ilgili gözlemlerini konu edinmektedir. Yeni bir akademik topluluğun oluşumu ellili yılların sosyo-ekonomik politikalarının birleşiminin kaçınılmaz bir sonucu olmuştur.Toplumun farklı katmanlarından insanların yüksek öğretime dahil edilmesi ve bunun sonucu meydana gelen akademik topluluk geleneksel ve yeni ortaya çıkan değerlerin birleştiği bir alaşım yaratmıştır. Akademi bir ünvandan diğerine terfinin sadece bireysel başarıya değilde ayrıca da bu başarıyı destekleyen bir sosyal ağa bağlı olduğu hiyerarşik bir sistem üzerine kuruludur. Bu sebeple homojen bir akademik topluluk oluşturmak öncelikli olarak derinlerde yatan sınıf ayırımları sebebiyle tartışmalıdır. Alt sınıftan gelen akademisyen kariyerinin en başından gerekli sosyal ağa sahip değildir ve sebeple kendine akademik sistemde yer bulmakta zorlanır. Bu bağlamda alt sınıftan gelen kahraman profesör Treece, 1950 lerde bir edebiyat profesörü olmanın sosyal anlamda ne anlama geldiğini sorgular.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Çatışması, Hegemonya, Akademi, Akademik Rekabet

Class Antagonism and Hegemony in Academia: Malcolm Bradbury's Eating People İs Wrong

Abstract

Bradbury's first campus novel Eating People is Wrong recounts the story of Professor Stuart Treece and a group of students who are as discordant and remote as himself to the academic environment. The whole book, except for his private affair with one of the post-graduate students, revolves around his static academic life, and his careful observation about the dysfunctional aspects of the English higher education system. The formation of a new academic community is an inevitable outcome of the combination of the socio-economic forces of the fifties. The inclusion of people from different classes into higher education and the community that rises out of this policy suggest the creation of an amalgam in which the dominant and the emergent come together. A hybrid academic society is controversial firstly due to a rooted class-antagonism. Academia is built upon a very hierarchical structure, and the promotion from one title to the other seems to depend on not only individual attainment, but also a social network that supports and appreciates this achievement. The lower-class academic lacks the required social network and status at the beginning of his career, so all he can do is to maintain and cherish the established system to find a place for himself in it. In this respect, the protagonist, professor Treece questions his own situation and what it means to be a lower-class humanities professor in the 1950s, and comes up with an evaluation which is quite class-conscious.

Keywords: Class Antagonism, Academic Rivalry, Hegemony, Academia,

Çok Kriterli Karar Yöntemleri İle Proje Seçimi: Promethee Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Adem Babacan

ÖZ

Örgüt liderlerinin aldıkları önemli kararlardan biri de Proje seçimidir. Ne kadar iyi yönetilirse yönetilsin, kötü seçilmiş bir proje ile gelecekte asla başarıya ulaşılamaz. Eş firmalar seçtikleri projelerle kıyaslandığında tümü için seçtikleri projeler iyi yönetilip, zamanında bitirilip, bütçeyi aşmaz ve kayıplar görülmez ise yönetici işini iyi yapmıştır sanılır. Ancak zaman geçtikçe bu firmalar birbirinden ayrılır, kötü seçimler yapan yok olur, iyi seçimler yapan ise ayakta kalır. Bu bize birçok firmanın kaçırılan fırsatların farkında olmadığını göstermektedir. Firmaların proje seçimlerinde farkındalıklarını artıran yöntemlerden etkili olanı Çok Kriterli Karar Tekniklerdir. Bu çalışmada proje seçimi için etkili uygulanabilen bir ÇKKT olan Promethee yöntemi seçildi. Zenginleştirme Değerlendirmelerinin Tercih Sıralamasında Organizasyon Yöntemi (PROMETHEE) adı verilen yöntem Brans (1982) tarafından geliştirilmiş ve Brans ve Vincke (1985) ve Brans ve Mareschal (1994) tarafından daha da genişletilmiştir. PROMETHEE I (kısmi sıralama) ve PROMETHEE II (tam sıralama) JP Brans tarafından geliştirildi ve 1982'de R. Nadeau ve M. Landry tarafından Université Laval, Québec, Kanada'da düzenlenen bir konferansta sunuldu. Aynı yıl, bu metodolojiyi kullanan birkaç uygulama, G Davignon tarafından sağlık alanında uygulandı. Birkaç yıl sonra, Brans ve B. Mareschal, PROMETHEE III (aralıklara göre sıralamalı) ve PROMETHEE IV (sürekli durum) geliştirdiler. Aynı yazarlar, 1988'de PROMETHEE metodolojisini destekleyen bir grafik sunum sağlayan GAIA görsel interaktif modülünü önerdi. Sonraları 1992 ve 1994'te, J.P. Brans ve B. Mareschal, iki uzantı daha ileri sürdüler. Metodolojinin başarısı temelde matematiksel özelliklerinden ve kullanım kolaylığına bağlıdır. Bu çalışmada metodun proje seçiminde çok daha iyi bir model olduğu gösterildi.

Anahtar Kelimeler: Çokkriterli Karar Yöntemleri, Proje Seçimi, Promethee

Project Selection With Multi-Criteria Decision Methods: Promethee Case

Abstract

One of the important decisions taken by the leaders of the organization is the Project selection. No matter how well managed, a poorly chosen project will never succeed in the future. Compared to the projects chosen by co-firms, the projects they have chosen for all are well managed, completed on time, not exceeding the budget, and losses are not observed. However, as time goes by, these firms are separated, bad choices are lost, and good choices are made. This shows that many companies are unaware of missed opportunities. One of the methods that increase the awareness of firms in project selection is Multi Criteria Decision Techniques. In this study, Promethee method, which is a CCS that can be applied effectively for project selection, was selected. The method of choice in the preferred ranking of enrichment assessments (PROMETHEE) was developed by Brans (1982) and further expanded by Brans and Vincke (1985) and Brans and Mareschal (1994). PROMETHEE I (partial sequencing) and PROMETHEE II (complete sequencing) were developed by JP Brans and presented in 1982 by R. Nadeau and M. Landry at a conference in Université Laval, Québec, Canada. In the same year, several applications using this methodology were applied by G Davignon in the field of health. A few years later, Brans and B. Mareschal developed PROMETHEE III (sequentially ordered) and PROMETHEE IV (steady state). The same authors proposed the GAIA visual

interactive module, which provides a graphical presentation supporting the PROMETHEE methodology in 1988. Later in 1992 and 1994, J.P. Brans and B. Mareschal put forward two more extensions. The success of the methodology depends mainly on its mathematical properties and ease of use. In this study, the method was shown to be a much better model in project selection.

Keywords: Multi-Criteria Decision Methods, Project Selection, Promethee

Delphi Tekniği ve Kriz Yönetimi Bağlamında Kullanımı

RA. Hasan Rençber

ÖZ

Yönetsel yapılar, gelecekte meydana gelme ve organizasyonu etkileme olasılığı bulunan durumlara dair öngörülerde bulunma ve tedbirler alma konusunda istekli organizmalardır. Yaşanması muhtemel bu durumlar, yapı için yeni fırsat ve gelişme olanaklarının önünü açabileceği gibi çeşitli olumsuzluklar şeklinde de meydana gelebilirler. Bu olumsuzlukların arasında sayılabilecek krizler de, kurumlar tarafından ön görülmek, önlenmek ve de en az hasarla atlatılmak istenen süreçlerdir. Bu minvalde, krizin yönetilmesinde proaktif ve reaktif yaklaşımlardan ayrı ayrı veya bir arada yararlanılabilir. İlgili faydalanma sürecinde kurumun kriz durumuna karşı fikirsel ve eylemsel hazırlığı, yapının geleceği için hayati önem arz edebilir. Bu bağlamda, geleceğe dair öngörüleri, konunun uzmanlarından zincirleme şekilde alınan bilgilerle yapılandırmayı amaçlayan ve çeşitli alanlarda faydalanılan delphi tekniğinin kriz süreçlerine yaklaşımda da kullanılabileceği değerlendirilmektedir. Çalışmada, delphi tekniğinin kriz durumlarının öncesi, sırası ve sonrasında alternatif bir yöntem olarak kullanılma potansiyeli tartışılmakta, konu; yönetim bilimleri, eğitim bilimleri ve halkla ilişkiler literatüründen yararlanılarak açıklanma yoluna gidilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Delphi Tekniği, Kriz Yönetimi, Proaktif Yaklaşım, Reaktif Yaklaşım

Dijital Değişim ve Dönüşümlerin İşletmelerin Muhasebe Bilgi Sistemlerine Etkileri

Assoc. Prof. Ph.D. Berna Demir - Assoc. Prof. Ph.D. Şerife Subaşı

ÖZ

İşletmelerdeki dijital değişim ve dönüşümler işletmelerin yapılarını ve yönetim bilgi sistemlerinin işleyişini önemli ölçüde değiştirmektedir. İşletmelerin dijitalleşmesi ile iş süreçleri değişim göstermekte etkinlik ve verimlilikleri önemli ölçüde artmaktadır. Dijital teknolojinin işletmelerin tüm alanlarına entegre edilmesi ile satın alma, üretim, ar-ge, finans, pazarlama, insan kaynakları gibi bilgi sistemlerinde bilgi akışı değişime uğramıştır. Bu değişim, işletmelerdeki tüm bilgi sistemleriyle entegre çalışan muhasebe bilgi sisteminde de dönüşümü zorunlu kılmıştır. Muhasebe bilgi sistemi işletme yönetiminin fonksiyonlarını yerine getirmelerinde ve karar almalarında büyük bir öneme sahiptir. Bu çalışmada dijitalleşmenin işletmelerin yönetim bilgi sistemleri üzerindeki değişim ve dönüşüm etkileri ele alınmış ve muhasebe bilgi sistemlerinde yarattığı dönüşümler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Bilgi Sistemi, Muhasebe Bilgi Sistemi, Dijitalleşme, Dönüşüm

The Effects of Dıgıtal Change and Transformatıons On Accountıng Informatıon Systems of Busınesses

Abstract

The digital changes and transformations in the businesses significantly change the structure of the businesses and the operation of the management information systems. With the digitization of businesses, business processes change and their efficiency and productivity increases significantly. By integrating digital technology into all areas of businesses, information flow in information systems such as purchasing, production, research and development, finance, marketing and human resources has changed. This change necessitated the transformation in the accounting information system, which is integrated with all information systems. Accounting information system has a great importance in the management and decision-making of business management. In this study, the change and transformation effects of digitalization on the management information systems of enterprises are discussed and the transformations created in the accounting information systems have been revealed

Keywords: Management İnformation System, Accounting İnformation System, Digitalization, Transformation.

Dijitalleşme ve Dijital Dönüşümler Ekseninde Dijital Liderlik

Dr. Öğr. Üyesi Benan Yücebalkan

ÖZ

İçinde bulunduğumuz dönemde endüstride küresel ölçekte yaşanmakta olan paradigma dönüşümü, "Türkiye'nin Sanayide Dijital Dönüşüm Yetkinliği Raporu"na göre dört temel unsur etrafında biçimlenmektedir: "Müşteri talepleri ve kitlesel özelleştirme", "verinin değeri ve yeni iş modelleri", "kaynak kısıtları ve sürdürülebilirlik" ve "yatırıma ve nitelikli işgücüne geçiş". Dijitalleşme ise itici güç görevini üstlenerek, endüstride dönüşümün merkezinde konumlanmaktadır. Dijital teknolojiler yalnızca üretimin değil; işlerin, iş yapış biçimlerinin ve insan kaynağının da dönüşmesine neden olmaktadır. Dönüşümü olanaklı kılan teknolojilerin birbirleriyle bağlantılı olarak oluşturduğu siber-fiziksel sistemler, endüstride dijital dönüşümün temelinde yer almaktadır. Entegre ve tam otomasyona sahip akıllı sistemlerin yaygınlaşması, makine-makine ve makine-insan etkileşiminin yanı sıra nitelikli iş gücüne olan gereksinimi de artırmaktadır. Bu durum yalnızca endüstride dijital dönüşümün getirdiği yeniliklere ayak uydurabilecek nitelikli işgücünün yetiştirilmesi anlamına gelmemekte; aynı zamanda karar verici pozisyonundakilerin dönüşüm anlayışı ve stratejisine sahip olmalarını zorunlu hale getirmektedir. Nitekim dijital dönüşümde kritik başarı faktörlerinden ikisinin "doğru liderlik" ve "kurum kültürü"nün nasıl değişeceğini gösteren yol haritası olduğu ileri sürülmektedir. Dijital liderlik, farklı disiplinlere ait yetkinliklerin bir arada taşınması durumudur ve üç boyutu vardır: Strateji, iş yönetimi ve bilgi teknolojileri. Çalışmanın amacı; bu kavram ve olgular temelinde geleceğin liderlerinden/dijital liderlerden beklenen yetkinlikleri literatür tarama yöntemi ile araştırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Dönüşümler, Dijital Liderlik.

Disiplinden Post-Disiplinere

Ms. Meltem Çetin - Ms. Zeynep Merve Çetinkaya

ÖZ

Disiplin kelimesinin birden fazla alt anlamı olmasına rağmen çoğunlukla disiplin, alınan bir emre akılcı bir yaklaşımla ve ustalıkla uyulması olarak tanımlanmaktadır. Bilimsel çalışmalar da böyle bir kurallar bütünü içinde -bir otoritenin gözetimi altında- yapıldığı için bilim dalları disiplin adını almıştır. Disiplinlerin çalışmalarını belirli bir düzen içinde ve belirli sınırlara bağlı kalarak yapması günümüzün karmaşık sorunların çözülmesinde yeterli olmamaktadır. Bu sorunun üstesinden gelmek için zaman içerisinde interdisipliner, multidisipliner ve transdisipliner gibi disiplinler arası yaklaşımlar ortaya konulmuştur. Bu karmaşık sorunların çözülmesi için farklı disiplinlerin kendi sınırları içinde birlikte çalışmaları da günümüzde yeterli görülmemektedir. Gelecekte bir çok alanda disiplin sınırlarının tamamen ortadan kalktığı post-disipliner yaklaşımın daha yaygın olarak kullanılacağı ön görülmektedir. Disiplin-otorite ilişkişi, bilimin sosyal organizasyonunun dönemleri ve pre-disipliner, disipliner ve post-disipliner yaklaşımlar bu yazıda ele alınan konu başlıklarıdır.

Anahtar Kelimeler: Disiplin, Otorite, Multidisipliner, Transdisipliner, Post-Disipliner

From Disciplinary to Post-Disciplinary

Abstract

Although the word discipline has more than one sub-meaning, it is often defined as discipline, with a rational approach and skillful adherence to a received order. As scientific studies are carried out under such a rule - under the supervision of an authority - the branches of science have taken the name of discipline. Disciplines doing their studies in certain order and inside disciplinary boundaries is not enough to solve the complex problems of the present. Interdisciplinary, multidisciplinary and transdisciplinary approaches, which include more than one discipline, have been introduced to overcome this problem. In order to solve these complex issues, multiple disciplines working together within their boundaries is not considered sufficient. It is envisaged that the post-disciplinary approach, in which the disciplinary boundaries are completely eliminated, will be used more widely in the future. Discipline-authority relationship, periods of social organization of science and pre-disciplinary, disciplinary and post-disciplinary approaches are the topics covered in this article.

Keywords: Disciplinary, Authority, Multidisciplinary, Transdisciplinary, Postdisciplinary

Diyalog Yönünden Yerel Yönetimlerin Twitter Kullanımına Bakış: Ankara Belediyeleri Örneği

Inst. Ph.D. Serap Can

ÖZ

Teknolojik gelişmeler sadece bireylerin değil, kurumların da iletişim yöntemlerinde köklü değişimlere yol açmıştır. Önceleri bireylerin internet üzerinden sosyalleşebilmesi amacıyla ortaya çıkan sosyal medya uygulamaları, zaman içerisinde kamu kurumları ve özel kuruluşlar için de paydaşları ve hedef kitleleriyle kesintisiz iletişim halinde olmalarını sağlayan ve her geçen gün önemi daha da artan mecralar haline gelmiştir. Bir mikroblog uygulaması olan ve iletişim ve etkileşim için benzersiz bir mecra olan Twitter, diyaloğun temel alındığı bir iletişim sürecinin vazgeçilmez unsurlarından biri haline gelmiştir. Devlet kurumlarının vatandaşa karşı sorumluluğunun bilincinde olarak şeffaf ve hesap verebilir şekilde davranması gereğinden hareketle, pek çok belediye sosyal medyada, özellikle Twitter'da aktif olarak yer almaktadır. Belediyelerin Twitter uygulamasını aktif biçimde kullanmaları, hem vatandaşları yapılan hizmet ve etkinliklerden haberdar etmek hem de vatandaşın öneri ve şikâyetlerini alabilmek adına geleneksel medyadan çok daha etkin bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmada, Ankara'nın nüfus bakımından sırasıyla en büyük belediyeleri olan Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle ilçe belediyeleri ile Ankara Büyükşehir Belediyesinin Twitter hesapları 23 Eylül 2018 – 23 Ekim 2018 tarihleri arasında içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler ışığında bahsi geçen belediyelerin Twitter hesapları diyalojik iletişim ilkeleri ve halkla ilişkiler modellerine göre değerlendirilerek çeşitli eleştiri ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Twitter, Belediye, Sosyal Medya, Halkla İlişkiler, Yerel Yönetim

A Look At the Twitter Implementations of Municipalities Through Dialog: Ankara Municipalities

Abstract

Technological developments revolutionised not only individual but also corporate communication methods. In the beginning, social media applications were designed to keep the individuals in touch with others online, but then they became crucial channels for public and private institutions that ensures continuous communication with both the stakeholders and audiences and they grow in importance each passing day. As a microblog and unique channel for interaction, Twitter is one of the essential elements of a communication process based on dialog. As responsible for their citizens; governmental institutions have to be transparent and accountable. Eventually, a great deal of municipalities take part in social media channels, especially on Twitter. Playing an active role in Twitter is more efficient than traditional communication methods with regard to both informing the citizens about the activities and services and hearing their suggestions and complaints. This paper is concerned with the Twitter accounts of the municipalities of Çankaya, Keçiören and Yenimahalle, respectively the crowdest districts of Ankara and the metropolitan municipality. The tweets between 23rd September 2018 and 23rd October 2018 will be examined via content analysis method in both qualitative and quantitative way, according to dialogic communication principles and public relations models. According to the results, some valuable criticisms, suggestions and remarks will be directed.

Keywords: Twitter, Municipality, Social Media, Public Relations, Local Government

Dünya Zeytinyağı Sektöründe Türkiye'nin Yeri ve İhracat Seviyesi

Inst. Sinan Can Altuntaş - Assoc. Prof. Ph.D. Dilek Temiz Dinç

ÖZ

Özet Geçmişten günümüze kadar yaşanan süreçte zeytin ve zeytinyağı sektörü ülkelerin ticari hayatında ve sosyoekonomik döngüsünde önemli yer tutmaktadır. Zeytin ürünü Akdeniz ikliminin egemen olduğu alanlarda kendiliğinden yetişebilme imkanına sahiptir. Dolayısı ile Türkiye'de birçok alanda zeytin mahsulü elde edilebilmektedir. Türkiye, zeytin ve zeytinyağı ürünlerinin ihracatını yapan önemli ülkeler içerisinde yer almaktadır. Bu çalışmada ilk olarak zeytinyağı sektörünün Dünyadaki ve Türkiye'deki güncel durumu incelenmekte ve ülkelerin zeytinyağı piyasasından hangi oranlarda pay aldıkları konusunda bir değerlendirme yapılmaktadır. Çalışmanın ikinci kısmında, çeyrek veriler kullanılarak 1999-2017 dönemi için Türkiye'deki zeytinyağı ihracatı ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki ekonometrik bir model kurularak incelenmektedir. Son olarak çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, Türkiye'nin zeytinyağı sektöründe elinde bulundurmuş olduğu yüksek potansiyeli nasıl kullanabileceği yönünde politika önerileri yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zeytinyağı, Zeytinyağı İhracatı, Ekonomik Büyüme, Nedensellik

Turkey's Location in the World Olive Oil Sector and Its Export Level

Abstract

Abstract In the process from past to present, olive and olive oil sector has an important place in the commercial life and socioeconomic cycle of the countries. The olive product has the opportunity to grow by itself in areas dominated by the Mediterranean climate. Thus, it can be obtained olive crop in many areas in Turkey. Turkey which is located in important countries engaged in the export of olive and olive oil products. This paper firstly examines the current state of the olive oil sector in the World and Turkey. In addition, there is an evaluation which is made on how much share the countries have in the olive oil market. In the second part of the study, there is a relationship between olive oil exports amounts and economic growth figures in Turkey with using quarterly data which includes the period of 1999-2017 is examined by establishing an econometric model. Finally, according to the findings which are obtained from the study, it has a high potential for holding the olive oil sector in Turkey's policy recommendations are made in the direction of how it can use.

Keywords: Olive Oil, Olive Oil Export, Economic Growth, Causality

Düzce'de Muhacirlerin İskanı

Assoc. Prof. Ph.D. Adem Kara

ÖZ

Kırım savaşı sonrasında yoğunlaşmaya başlayan ve 1877-78 Osmanlı Rus savaşı sonrası artarak devam eden göçler beraberinde pek çok sorunu ortaya çıkarmıştır. Devletin bu göçleri idare edebilmek, göçmenlerin ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına aldığı tedbirler ve emek bildiğimiz yazılmış bilgilerdir. Rus politikasını belirleyenler, Kırım'daki uygulamalardan edindikleri tecrübelerle, Kafkasya'daki topraklan işgalleri sırasında yerli halkın zorla yurtlarından sürülmesi işini etkili bir yayılma aracı olarak ustalıkla kullanmışlardır. Kafkasya'daki zoraki göçlerin başlangıcı -kitlesel bir görünüm arz eden Çerkez göçü- Kırım Savaşı yıllarına uzanmaktadır. Rusların Çerkezistan vadilerinde kazandıkları başarılar, Çerkezlerin sürgününü de beraberinde getirmiş, 1859-1860 yıllarında ivme kazanan bu süreç sonucu, binlerce Çerkez yurtlarını terk etmek zorunda kalmıştır. 1862-1865 yılları arasında doruk noktasına ulaşan Çerkezlerin zoraki göçü; 1877-1878 ve 1890-1908 yılları arasında yoğunlaşarak devam etmiş; 1920'li yıllarda ise durmuştur. Kafkaslardan ve Balkanlardan yoğun olarak Anadolu'ya yaşanan göçlerin Düzce için daha farklı bir süreç ve anlam olduğuda bir başka gerçektir. Çalışmamızda muhacirlerin Düzce'de iskan edilmeleri, yerleştirildikleri alanlar ve yaşadıkları sorunlara değinilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Düzce, Göç, Göçmen, Osmanlı Devleti, Çerkes, Abaza

Settlement of the Immigrants in Düzce

Abstract

The immigrations which began to intensify after the Crimean War and continued increasingly after the Ottoman-Russia War brought about many problems. Efforts and measures taken by the State to manage these migrations and to meet the needs of migrants are also known and has been written. The Russian policy makers, with the experience they gained from the practices in the Crimea, used the work of expulsion of the indigenous people from their homes domestically during the occupation of the Caucasus soils. The beginning of the forced migrations in the Caucasus bir the Circassian migration, which has a predominant outlook, dates back to the years of the Crimean War. The successes of the Russians in the Circassian valleys brought the exile of the Circassians, and as a result of this process which gained momentum in 1859-1860, thousands of Circassians had to leave their homeland. The forced migration of the Circassians, which reached its peak between 1862 and 1865, continued in 1877-1878 and 1890-1908 and stopped in the 1920s. It is another fact that migrations from Anatolia and the Balkans to Anatolia are a different process and meaning for Düzce. In our study, settling of the immigrants in Düzce, the areas where they are placed and the problems they face will be studied.

Keywords: Düzce, Migration, İmmigrant, Ottomon Empire, Circassian, Abaza

Efes Bölgesi Bizans Eserleri: St. Jean Kilisesi Örneği

Doç. Dr. Sevcan Yıldız – Uzm. Seden Turamberk Özerden

ÖZ

St.Jean (John) bir diğer adı ile Aziz Yahya, Filistinli bir din adamıdır. Nerede ve ne zaman doğduğu bilinmemekle beraber bazı kaynaklarda M.Ö. XV. yüzyılda Galile'de doğduğuna dair bilgiler rivayet edilmektedir. Yuhanna, Zebedi'nin ve Salome'nin oğlu, Yakup'un kardeşidir. Aziz Yuhanna'nın ismi, Yuhanna İncilinde "Yahya" olarak da geçmektedir. St. John, havari olduğunda yirmi dört yaşında ve İsa'nın en genç havarilerinden biriydi. Yuhanna önce Yahya'nın ardından İsa'nın şakirdi ve en gözde havarilerinden biri olmuştur. İsa peygamberin annesi olan Hz. Meryem'in Kudüs'ten Efes'e getirilme görevini üstlenen ve İncil'i yazan havari olarak da bilinmektedir. Batı Anadolu'nun Antik kentleri arasında Efes'in, dinler tarihi, özellikle de Hıristiyanlık tarihi içinde ayrı bir önemi bulunmaktadır. Aziz Yahya Kilisesi olarak da anılan St. Jean Kilisesi, Selçuk Kalesi'nin bulunduğu tepenin güneyinde yer almakta olup Efes bölgesindeki Bizans Dönemi eserlerinin en görkemlisidir. Hıristiyan efsanelere göre St. Jean M.S. 50 yıllarında bu tepe üzerinde ölmüştür. Buraya gömülen St. Jean'a M.S. IV. yy.da ahşap çatılı bir kilise yapılmıştır. Bizans kralı Jüstinyen (M.S. 527 - 565) zamanında ise halen kalıntıları görülen kubbeli bazilika inşa edilmiştir. Kilisenin bulunduğu bölgeye yapılan kazı ve restorasyon çalışmaları ile kilisenin önemi gün yüzüne çıkmıştır. Çalışmada Efes bölgesindeki bizans eserleri, Hıristiyanlığın yayılmasını sağlayan en önemli azizlerden biri olan St. Jean adına yapılan St. JeanKilisesinin tarihi süreçleri anlatılmış, yıllara göre ziyaretçi sayılarına yer verilmiş ve Türkiye turizmine etkileri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: St. John, St. Jean Kilisesi, Aziz Yuhanna, Aziz Yahya, Efes

Eğitimde Mobil Teknoloji Kullanımı: Öğrenci-Öğretmen-Veli Değerlendirmesi

Assoc. Prof. Ph.D. İkram Daştan - RA. Cem Gürler

ÖZ

Mobil teknolojiler hayatın pek çok farklı alanında değişiklikler meydana getirmiş ve eğitim alanı da bu değişikliklerden etkilenmiştir. Hesap makinelerinin, bilgisayarların eğitim hayatına girmesi, uzaktan eğitim gibi eğitim seçeneklerinin ortaya çıkmasından sonra, mobil cihazlarla birlikte mobil öğrenme kavramı da ortaya çıkmıştır. Mevcut çalışmada, Yalova'da eğitim veren özel bir öğretim kurumunda bulunan öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin, mobil öğrenmeye ve kurumun mobil uygulamasına yönelik görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda 208 öğrenci, 50 öğretmen ve 51 veliden anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Elde edilen verilere ilk olarak faktör analizi ve güvenirlik analizi yapılmış, sonrasında ise veriler Ki-Kare, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis yöntemleriyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mobil Öğrenme, M-Öğrenme, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U

Usage of Mobile Technology in Education: Student-Teacher-Parent Assessment

Abstract

Mobile technologies have created changes in many different areas of life and the field of education has been affected by these changes. Calculators, computers etc., are used in education for many years and distance education is an alternative to traditional education. With the expansion of mobile devices, the concept of mobile learning has emerged. In the current study, it was aimed to reveal the views of students, teachers and parents in a private educational institution in Yalova, on mobile learning and mobile application of the institution. In this context, data were collected from 208 students, 50 teachers and 51 teachers. The data were analyzed by Chi-Square, Mann Whitney U and Kruskal Wallis methods.

Keywords: Mobile Learning, M-Learning, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U

Ekonomik Entegrasyonlar ve Gümrük Birliği Uygulamasının Türkiye'de Cari Açık Üzerindeki Etkileri

Dr. Öğr. Üyesi Şahin Çetinkaya

ÖZ

Gümrük Birliği, taraf ülkelerin aralarındaki ticaretin, her çeşit tarife ve eş değer vergiden muaf bir biçimde gerçekleşebildiği ve tarafların, birlik dışında kalan ülkelere yönelik olarak da ortak bir gümrük tarifesini benimsedikleri bir ekonomik entegrasyon modelidir. Ekonomik entegrasyonlar genellikle coğrafi yakınlık esasına göre yapılmaktadır. Coğrafi olarak birbirine yakın ülkeler dış ticaretlerini geliştirmek amacıyla bütünleşme yada ticari anlaşma yollarına başvurabilirler. Coğrafi yakınlık iktisadi birleşmelerin temel nedenlerinden birini oluşturabilir.Uluslararası bütünleşme hareketlerinin önemli kısmı bölgesel olarak kurulmuştur. İktisadi birleşme hareketleri teorik olarak dinamik ve statik olarak sınıflandırılır. Dinamik olarak iktisadi entegrasyon, taraf ülkelerin arasındaki siyasi sınırların, ekonomik olarak kontrollü bir şekilde ortadan kaldırılmasıdır. Böylelikle anlaşma çerçevesinde ekonomilerin ortak hareket etmesi amaçlanır. Statik anlamda iktisadi birleşme ise ekonomiyi oluşturan ulusal unsurların ayrı ayrı değerlendirmeden yada ekonomik olarak sınırlara ayrılmadan bir bütün olarak işlev görmesidir Ekonomik entegrasyonun asıl amacı ortak ülkeler arasında ekonomik anlamda tüm engellerin kaldırılmasıdır. Türkiye-AB arasında 1996 yılında tesis edilen bir gümrük birliği vardır. Sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gümrük Birliği, Dış Ticaret, Uluslararası Örgütler, Ab

Entropi ve Karma Tamsayılı Doğrusal Programlama Yöntemleriyle Öncelikli İyileştirme Alanlarının ve Oranlarının Belirlenmesi: Türkiye Lojistik Sektöründe Bir Uygulama

Asst. Prof. Ph.D. Ahmet Serhat Uludağ

ÖZ

Lojistik maliyetleri katlanılması gereken zaruri giderler, lojistik faaliyetleri ise ürüne ve sürece değer katmayan operasyonlar olarak gören geleneksel lojistik paradigması, günümüzde yerini; lojistik faaliyetlerin geliştirilmesi için yatırılan sermayenin, katlanılan sermaye maliyetlerinden daha fazla kar sağlayacağı anlayışını benimseyen modern lojistik paradigmasına bırakmıştır. Lojistik artık işletmeler ve ekonomiler için bir maliyet kalemi olmaktan çıkmış, rekabette üstünlüğün anahtarı haline gelmiştir. Bu durum, lojistik sektörünün ortaya koyacağı performansın ölçülmesi, bu performansın sürekli olarak takibi, gerekli olduğu hallerde zamanında iyileştirmelerin yapılması gibi konuları sektörle ilgili tüm tarafların yararı açısından üzerinde ehemmiyetle durulması gereken bir mesele haline getirmiştir. Bu bağlamda bu çalışmayla, Dünya Bankası tarafından iki yılda bir yapılmakta olan lojistik performans indeksi analizinde yer alan kriterler kullanılarak Türkiye'nin, lojistik sektörünün gelişmiş olduğu ülkeler arasında yer alabilmesi için öncelikli olarak hangi alanlara yönelmesi ve bu alanlarda hangi oranlarda iyileştirmeler yapması gerektiği araştırılmıştır. Bu çerçevede, entropi ve karma tamsayılı doğrusal programla yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Karma tamsayılı doğrusal programlama kullanılarak yazılan matematiksel modelin amaç fonksiyonu ve teknoloji katsayıları entropi yöntemiyle belirlenmiş, söz konusu model kullanılarak da karar değişkenlerinin alması gereken değerler tespit edilmiştir. Ayrıca kümeleme analizi yoluyla ülkeler yedi farklı ölçüte göre kümelenmiş ve Türkiye'nin, lojistik performans puanı açısından yüksek performans sergileyen ülkeleri içeren birinci kümede yer alabilmesi için öncelikli olarak hangi alanlara yönelmesi ve bu alanlarda ne oranlarda iyileştirme yapması gerektiği belirlenmiştir. Bu yolla Türkiye'nin lojistik performans puanını arttırırken kaynaklarını daha verimli kullanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Entropi, Karma Tamsayılı Programlama, Kümeleme Analizi

Determınıng the Prıorıty Improvement Areas and Rates Through Entropy and mixed Integer Programmıng: An Applıcatıon in Turkısh Logıstıcs Industry

Abstract

The traditional logistics paradigm that regards logistics costs as indispensable expenditures, and the logistics activities as the operations that do not add any value to the product and the process has given its place to a modern logistics paradigm that propounds the idea that the invested capital for improving logistics activities will bring more profit than the capital costs. Logistics is no longer regarded as a cost item for businesses and economies and has become the key to a competitive advantage. Thus, the subjects, such as performance measurement, continuous performance monitoring, and making improvements when necessary have become significant matters for the benefit of the members of the industry. Within this context, first, the areas of concern and the necessary improvements in those areas that will ensure that Turkey is ranked among the countries with advanced logistics operations are reviewed by using the criteria within the logistics performance index analysis carried out by the World Bank once in every two years. Within this framework, entropy and linear mixed integer programming

methods are used. Objective function and technological coefficients of the mathematical model that was written by using mix integer linear programming were determined through entropy method, and the estimated values for the decision variables were determined by using this model. Furthermore, the countries were clustered according to seven different criteria through cluster analysis method, and the areas of concern and the necessary improvements in those areas that will ensure that Turkey is ranked within the first group that includes the countries with advanced logistics performance were determined. In this way, it was aimed for Turkey to use its resources more efficiently while increasing its logistics performance score.

Keywords: Logistics, Entropy, Mixed Integer Linear Programming, Cluster Analysis

Erken Cumhuriyet Dönemi Kadın Politikalarının Eğitim Boyutu

Asst. Prof. Ph.D. Dilşad Türkmenoğlu Köse - Asst. Prof. Ph.D. Asena Boztaş

ÖZ

18. ve 19. yüzyıllar tüm dünyada modernleşme süreci ve ulus-devlet yapılanmalarının ön plana çıktığı bir dönem olarak görülmektedir. Modernleşme ve ulus-inşa süreçlerine ilişkin bu dönemin ayırıcı özelliği dikkate alınarak, toplumun hemen her alanında yönlendirilmiş, yeni dünya düzenine uygun bir değişimin etkili olduğu söylenebilir. Nitekim modernleşme süreçleri paralelinde ulus-devletler ilk kuruldukları andan itibaren bünyelerinde yer alan topluluğu, millet bilinci ile donatmak adına büyük çaba sarf ederler. Bu çabalar esnasında ortak bir kültür, ortak bir milli bilinç, ortak gelecek kaygıları gibi birçok alana yoğunlaşıldığı ifade edilebilir. Bu bağlamda Türkiye'de de erken Cumhuriyet dönemi ulus-inşa sürecinde milli bilincin oluşturulması ve modernleşme süreçlerinin millete benimsetilmesi adına birçok politika üretilmiş ve yürütülmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede dönemin siyasi süreçlerine bakıldığında, özellikle millilik vurgularının belirginliği dikkati çekmektedir. Yine erken cumhuriyet döneminin yaygın politikaları arasında halkın ulus şuuruna ulaşması için tarih ve kültür çalışmalarına çokça yer verilmesi, okul ve öğrenci sayısının artırılmaya çalışılması sayılabilir. Dönemin politik süreçleri içerisinde eğitim alanına yapılan vurgu, kız çocuklarının ve kadınların da aktif rol oynağı yeni bir dönemin başlangıcı olarak nitelenebilir. Çalışmada, erken cumhuriyet dönemi şartları dikkate alınarak, eğitim politikaları ve bu eğitim politikaları ve süreçleri içerisinde kadının yeri sorgulanmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede öncelikle erken Cumhuriyet dönemi modernleşme süreci ve bu süreçte ulus-inşasına yönelik olarak atılan adımlara yer verilmiştir. Ulus-inşasına yönelik atılan adımlardan yola çıkarak, modernleşmenin eğitim boyutu ve kadının bu süreçteki konumu değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulus-Inşası, Modernleşme, Eğitim, Kadın, Politika.

Education Dimension of Women's Policies in Early Republican Era

Abstract

The 18th and 19th centuries are seen as a period in which the modernization process and nation-state structures have become prominent all over the world. Considering the distinctive feature of this period regarding modernization and nation-building processes, it can be said that a change in the new world order, which is directed in almost all fields of society, is effective. As a matter of fact, in parallel with the modernization processes, nation-states have made great efforts to equip the community in their bodies from the moment they were first established with the consciousness of the nation. During these efforts, it can be said that there are many areas such as a common culture, a common national consciousness and common future concerns. In this contex, in the early Republic of Turkey on behalf of the creation of national consciousness in the process of nation-building and modernization process of the nation adopted many policies produced and studied to be carried out. In this context, when the political processes of the period are examined, it is noteworthy that the emphasis of nationality is emphasized. Again, among the widespread policies of the early republican period, history and cultural studies have been given a great place in order for the public to reach the consciousness of the nation, and attempts to increase the number of schools and students. The emphasis on education in the political processes of the period can be described as the beginning of a new era in girls and women. In the study, considering the conditions of the early republican period, the education policies and

the place of women in these educational policies and processes were tried to be questioned. In this framework, firstly the modernization process of the early Republican period and the steps taken towards the nation-building in this process are mentioned. Based on the steps taken towards nation-building, the educational dimension of modernization and the position of women in this process have been tried to be evaluated.

Keywords: Nation-Building, Modernization, Education, Women, Politics.

Erzurum Yöresindeki Sarıçam (Pinus Sylvestris L.) Ağaçlandırmalarında Yetişme Ortamı Koşullarının Büyüme Üzerindeki Etkileri

Prof.Dr. Erol Kırdar - Prof.Dr. Halil Barış Özel - Araştırmacı Emrah Şahin

ÖZ

Bu çalışmada; Erzurum yöresindeki sarıçam (Pinus sylvestris L.) yetişme ortamı koşullarının büyüme üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırma alanı idare bakımından Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü, Erzurum Orman İşletme Müdürlüğünün Erzurum Orman İşletme Şefliği sınırları içerisinde kalan Abdurrahmangazi, Palandöken, Aziziyen ve Yakutiye mıntıkalarında tesis edilmiş aktüel yaşı 30 olan sarıçam ağaçlandırma alanlarını kapsamaktadır. Araştırmada 20x20 m büyüklüğünde ve kare şeklinde her mıntıkada 10 adet tekrarlı olacak şekilde deneme alanları alınmış ve bu deneme alanlarında çeşitli ölçü ve tespitlerde bulunulmuştur. Her örnek alanda her bir yinelemede 10 adet olmak üzere dört yinelemeli olarak 40 adet sarıçam ağaçları ölçülmüştür. Bu ağaçların boyları ve göğüs çapları (d1.30) ölçülmüş, örnek alanlarındaki ağaçların yaşama yüzdeleri belirlenmiştir. Örnek alanlarda bakı, eğim ve yükselti gibi fizyografik özellikler belirlenmiştir. Ayrıca, edafik özelliklerin saptanması amacıyla toprak profilleri açılmış, 0-20 cm'lik derinlik kademesine göre alınan her örnek alanda 3 tekrarlı olacak şekilde dört mıntıkadan 12 adet toprak profilleri açılmış ve horizonlarına göre her bir horizondan en az 2 kg alacak şekilde bozulmamış toprak örnekleri alınmıştır. Toprak analizleri sonucunda toprak tekstürü, pH, tuz, kireç ve organik madde değerleri tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında, sarıçam ağaçlandırma çalışmalarının başarısı üzerinde etkili olabilecek en önemli faktörleri belirlemek için, faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analizi sonucunda yetişme ortamı koşullarının büyüme üzerinde etkileri, fizyografik koşullar, edafik koşullar, toprak reaksiyonu, bitki besin maddesi ve iklim koşulları faktörlerinin etkili olduğu belirlenmiştir. Faktör analizi sonuçlarına göre öz değeri 1'den büyük olan toplam 5 faktör yeniden oluşturulmuştur. Bu yeni faktör düzenine göre birinci faktör tek başına toplam varyansın %45,63'ünü birinci ve ikinci faktörler birlikte %63,89'unu açıklamaktadır. Yeni oluşturulan toplam 5 faktör ise toplam varyansın %92,64'ünü açıklamaktadır. Faktör Analiz sonuçlarına göre, bakı, eğim, yükselti, toprak pH'sı, tekstürü ve organik madde miktarının ağaç boyu, göğüs çapı gelişimi ve boy artımı üzerinde %92,64 güven düzeyinde etkili olduğu bulunmuştur. Elde edilen bu bulgulara göre sarıçam ağaçlandırmalarda sarıçam bireylerinin gelişimi üzerinde etkili olan 5 faktör tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pinus Sylvestris, Ağaçlandırma, Yaşama Yüzdesi, Boy, Göğüs Çapı, Toprak Koşulları, Büyüme.

Evaluate and Identify the Current Situation of Turkey's Tourism Industry with the Perspectives of Stakeholders

RA. Tuğba Şen Küpeli - RA. Sinem Kunt

Abstract

The purpose of this study to examine and identify the state of the tourism industry in Turkey from the perspective of stakeholders. The study group consists of tourism stakeholders (public, private sector and academicians). Data were obtained using a semi-structured interview form and content analysis method was used to analysis. According to the findings; it is generally emerged political, sociological and economic dimensions. Governmental decisions have been identified as a separate dimension. The psychological dimension, which is another dimension in terms of employees' motivations, is the obtained finding. This study reveal a word as turbulence that describes conceptually the problems that is discussed for a few decades Turkey's tourism. To be mind this word and investigate the core of turbulence may allow more permanent or fundamental solution to the problems in the industry.

Keywords: Tourism Industry, Stakeholders, Turbulence, Qualitative Research, Turkey

F. M. Dostoyevski'nin Yeraltı Dünyasına N. G. Çernişevski'nin Rasyonel Egoizm Teorisinden Bakış

RA. Ph.D. Nazan Coşkun Karataş

ÖZ

Aydınlanma çağı ile birlikte Batı dünyasında hâkim olmaya başlayan rasyonalist dünya görüşü, evrenin, toplumun ve insanın açıklanmasında akıl ilkesinden yola çıkar. Rus kültüründe aklın insan doğasını anlamlandırmada kullanılan tek araç olması bağlamında, rasyonalist dünya görüşünün hakimiyeti, ancak 19. yüzyılın 60'lı yıllarında öncülüğünü Nikolay Çernişevski'nin (1828-1889) yaptığı devrimci demokrat düşünürler aracılığıyla gerçekleşir. Çernişevski, rasyonalist dünya görüşünü, içinde yaşadığı Rus gerçekliğinin toplumsal ekonomik yapısını ve devlet düzenini değiştirme idealinin merkezine yerleştirerek, rasyonel egoizm teorisi ile yaratılacak yeni insan ideallerini hayata geçirmeye çalışır. Çernişevski'nin rasyonel egoizm teorisi, öncelikli olarak, bilimsel, etik bir sistem inşa edilmesine dayanır. Çernişevski, bu sistemin insanları yöneten arzuların dikkatli bir şekilde incelenmesi sonucu iyi ve kötü, faydalı ve zararlı bütün eylemlerin tek bir kaynaktan beslendiğinin anlaşılması ile oluşturulabileceğini savunur ve böylece aklı merkez ilke olarak ele alarak, Ne Yapmalı adlı eserinde rasyonel egoistler olarak adlandırılan yeni insanları yaratır. Düşünürün rasyonel egoizm teorisine ve bu teorinin yeni insan ideallerine en keskin eleştiri, söz konusu dönemde sürgünden yeni dönen ve muhafazakar dünya görüşü güçlenen Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'den (1821-1881) gelir. Yazarın sürgün sonrası döndüğü Rusya, Nikolay döneminin baskıcı, polis devleti olarak anılan döneminden farklıdır. Devrimci demokrat düşünürler olarak adlandırılan ve Çernişevski, Nikolay Dobrolyubov, Dimitri Pisarev gibi isimlerin öncülüğünü ettiği yeni düşünce kuşağı, ülkenin düşünsel kültürünü yönlendirmektedir. Dostoyevski'nin yeni toplumsal, düşünsel koşullara olan yaklaşımı, irrasyonel insan doğası düşüncesinden yola çıkarak kaleme aldığı Yeraltından Notlar adlı çalışmasında açıkça ortaya çıkar. Dostoyevski, insanı, doğayı ve yaşamı anlamlandırmada aklın tek ilke olarak öne çıkarılmasına karşı, Yeraltı Adamı aracılığıyla irrasyonel insan doğasının vurgulandığı bir mücadele başlatır. Bu mücadelenin temelini Dostoyevski'nin akıl ilkesine olan yönelimi ve inanç olgusu belirler. Bu doğrultuda bu çalışmanın konusunu; 19.yüzyılın 60'lı yıllarında Rus düşüncesinde hakim olan felsefi düşünceler ekseninde Çernişevski ve Dostoyevski karşıtlığı merkeze yerleştirilerek, rasyonel egoizm teorisi ile yeraltı dünyasına bakış, iki felsefi, etik dünya görüşünü ekseninde rasyonalizm ile irrasyonalizmin çatışmasının incelenmesi oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dostoyevski, Çernişevski, Rasyonel Egoizm, İrrasyonalizm, Yeraltı.

View of N.G.Chernyshevsky From Rational Egoism Theory to the Underground World of F.M.dostoevsky

Abstract

The rationalist world view that began to dominate in the Western world with the Enlightenment Age takes the way of principle of mind for description of the universe,society and human.In the context of the fact that the mind is the only device used to make sense of human nature in Russian culture;the dominance of the rationalist worldview occurs just by the democtaric and revolutionist thinkers pionered by N.Chernyshevsky in the 60s of the nineteenth century. Chernyshevsky tries to implement new human ideal that would be created by theory of rational egoism by putting his rational worldvivew to the center of the ideal about changing

order of state and social and ecomomical structure of Russian reality. Chernyshevsky's theory of rational egoism is primarily based on the construction of a scientific and ethical system. Chernyshevsky maintains that all the actions such as good,bad,beneficial and harmful can be constituted only when understood that they come from a single source as a result of a careful examination of the desires that governs this system and thus,by evaluating mind as a center principle,he creates new people named rational egoists in the study of What is to be done.The sharpiest critism to the thinker's theory of rational egoism and this theory's new human ideals ,comes from F. M. Dostoevsky (1821-1881) who had just returned from exile and whose conservative world view became stronger. Russia, which the author returned after his exile, is different from the period referred to as the repressive and police state of the Nicolai period. A new generation of thought, called as revolutionary democratic thinkers and pioneered by such names as Chernyshevsky, Nikolai Dobrolyubov, Dimitry Pisarev, leads the intellectual culture of the country. Dostoevsky's approach to the new social, intellectual conditions is clear in his Notes From The Underground, based on the idea of irrational human nature. Dostoevsky starts a struggle that emphasizes irrational human nature by means of underground man against putting forward mind as a single principle of making sense of human,nature and life. The basis of this struggle is determined by Dostoyevsky's orientation to the principle of reason and the fact of belief. In this direction;the subject of this study consists of examining the conflict between rationalism and irrationalism and viewing of the rational egoism theory and underground world on the axis of the two philosophical and ethic world views,by putting center opposition of Chernyshevsky and Dostoevsky on the philosophical thoughts that dominated in Russian thought in the 60s of the 19th century.

Keywords: Dostoevsky, Chernyshevsky,rational Egoism,irrationalism,underground

Factors Affecting Customer Satisfaction in Telecom Sector of Pakistan

Ph.D. Rizwan Qaiser Danish - Ph.D. Asad Afzal Humayon –
Mr. Muhammad Musarrat Nawaz - Mr. Muhammad Bilal Ahmad

ÖZ

Components that stimulus Customer Satisfaction are of worth impact keeping in notice the end objective in order to judge the motives and the grounds to make fulfillment amongst clients regarding a specific brand. We can say that Satisfaction of customers got accomplished if its mark satisfies necessities plus yearnings of specific shoppers. This inquiry think around supporters of telecom division especially portable maven condominiums like "U fone, Mobilink,, Telenor" and so on functioning in Pakistan existed intensive as the common people however value moderation also purchaser executives were the in use as foretelling aspects towards user reliability as imperative variable. Information was gathered from side to side self-controlled survey that be there disseminated to clients of specific telecom benefit. General example be there 230 surveys that were functional. The results exhibited that both the components basically additional to illuminate consumer loyalty nevertheless comparably esteem sensibility had the greater impact on shopper fulfillment than customer organizations. Decision and implications of the consideration are in like manner discussed in perspective of the examination. Keywords: "Customer service, Customer satisfaction, price fairness"

Anahtar Kelimeler: Customer Satisfaction, Telecom Sector, Pakistan

Factors Affecting Customer Satisfaction in Telecom Sector of Pakistan

Abstract

Components that stimulus Customer Satisfaction are of worth impact keeping in notice the end objective in order to judge the motives and the grounds to make fulfillment amongst clients regarding a specific brand. We can say that Satisfaction of customers got accomplished if its mark satisfies necessities plus yearnings of specific shoppers. This inquiry think around supporters of telecom division especially portable maven condominiums like "U fone, Mobilink,, Telenor" and so on functioning in Pakistan existed intensive as the common people however value moderation also purchaser executives were the in use as foretelling aspects towards user reliability as imperative variable. Information was gathered from side to side self-controlled survey that be there disseminated to clients of specific telecom benefit. General example be there 230 surveys that were functional. The results exhibited that both the components basically additional to illuminate consumer loyalty nevertheless comparably esteem sensibility had the greater impact on shopper fulfillment than customer organizations. Decision and implications of the consideration are in like manner discussed in perspective of the examination. Keywords: "Customer service, Customer satisfaction, price fairness"

Keywords: Customer Satisfaction, Telecom Sector, Pakistan

Farklı Kültürlerden Gazetecilik Temalı Sinema Filmlerine Yönelik Temsiller: Kültürel Boyutlar Kuramına Göre Farklı Kültürlerde Gazetecilik Mesleğinin İzdüşümleri

Prof. Ph.D. Metin Işık
Yalova University
Asst. Prof. Ph.D. Serhat Yetimova
Aydın Adnan Menderes University

ÖZ

Sinemanın gazetecilik mesleğine yönelik var olan ilgisi dünya sinemasında önemli bir yer edinmekle birlikte günümüzde çok daha ileri seviyelere ulaşmıştır. Bunun en önemli nedenlerinden biri enformasyon teknolojilerinin yaydığı bilgi evreninin çözümlenmesinde gazetecilik mesleğine duyulan hayati gereksinimdir. Gazetecilik temalı filmlerin sinemadaki örnekleri Amerikan sinemasında görüldüğü gibi Avrupa ülke sinemalarında da görülmektedir. Avrupa sinemasında sinemanın gazetecilik mesleğine bakışında mesleğin hem bireysel (psikolojik) hem de toplumsal (sosyolojik) ekosistemde nasıl algılandığı öne çıkarken mesleğin incelikleri kadar zorlulukları da gündeme gelebilmektedir. Bu çalışma sinemanın gazetecilik mesleğine bakışındaki kültürel farklılıkları incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda gazetecilik mesleğini doğrudan anlatının merkezine alan Avrupa sinemasındaki filmler arasından seçilmiştir. Bu filmler Philomena (İngiltere), Binlerce Kez İyi Geceler (Danimarka), Press (Türkiye) Son Sosyalist Mitterand (Fransa)'dır. Bu filmlerde yer alan kültürel göstergeler Hoftsed'im kültürün boyutları kuramında belirttiği; çalışma biçimi (bireycilik-kolektiftik), güç kullanımı (eşitlilik-eşitsizlik), toplumsal cinsiyet (erillik-dişilik), belirsizlikten kaçınma, değişim arzusu (uzun dönemli uyum), hoşgörü boyutlarının gazetecilik ile ilişkisi üzerinden okunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gazetecilik Filmleri, Sinema, Gazetecilik, Kültürlerarası İletişim, İletişim

A Representation Study on Cinema Films from Different Cultures. Projections of Journalist Characters in Different Cultures According to the Theory of Cultural Dimensions

Abstarct

Although cinema has an important place in the world cinema, its current interest in journalism has reached a much higher level today. One of the most important reasons for this is the vital requirement for the profession of journalism in analysing the information universe emitted by information technologies. Samples of journalism-themed films are shown in European cinema as seen in American cinema too. In European cinema, the perception of the profession in the social ecosystem (psychological or socially) in the perspective of the cinema in the profession of journalism comes to the forefront and the points and difficulties of the profession can also be brought to the agenda. The films that were the subject of the research were selected from the films in the European cinema which took the profession of journalism directly to the centre of the narrative. These films are Philomena (England), Thousands of Good Nights (Denmark), Press (Turkey), The Last Mitterand (France). All these chosen films are analysed according to Hofsrede's theory of cultural dimension. 6 dimension of Individualism, Power Distance, Masculinity, Uncertainty Avoidance, Long-Term Orientation and Indulgence are associated to journalism and after then cultural codes are decoded.

Keywords: Journalism Films, Cinema, Journalism, Cross-Cultural Communication, Communication

Ferit Edgü'nün Küçürek Öykülerinde Çift Anlamlılık ve Belirsizlikler:

Bir Açık Yapıt Olarak "Yaşamöyküsü"

Doç. Dr. Mustafa Zeki Çıraklı - Araştırmacı Öznur Yemez

ÖZ

Ferit Edgü'nün Leş adlı küçürek öykü koleksiyonunda yer alan "Yaşamöyküsü" adlı öyküsü Iser'ın okur merkezli okumalar için öngördüğü "belirsizlik" ve "çok anlamlılıklar"dan beslenen "boşluk"lar ile yüklüdür. Oldukça kısa bir durum anlatısı olmasına rağmen, örtük yazarın öykünün her satırında bu özellikleri anlatının arka planında yer alan dramatik çatışmanın yönünü ve izleğini değiştirecek derecede başarılı bir şekilde kurguladığı görülür. Bu, Iser'ın üzerinde durduğu okur alımlamasının ipuçlarını vermektedir. Belirsizliğin yaratacağı gerilime yaslanarak açımlanan öyküde belirsizlikler, boşluklar ve çok anlamlılık, yer, zaman, karakter, cinsiyet, otorite, anlatı, anlatıcı, anlatım, yaşam, yaşam öyküsü, imge ve simge dolayımında dışlaşır. Bütün bu ögelerde gözlemlenen belirsizlikler, boşluklara (gaps) yol açar ve okur alımlamasını zorladığı kadar yapıtı zenginleştiren anlam katmanları oluşturur. Metin kısa olsa da okuma imkanlarının geniş ve zengin olduğu görülür. Bu çalışma Ferit Edgü'nün Leş adlı toplu öykülerinde yer alan "Yaşamöyküsü" adlı küçürek öykünün içerdiği çok anlamlılık, belirsizlik ve boşluklar ile bir açık yapıt olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Belirsizlik, Boşluk, Iser, Eco, Edgü

Fiscal Space in the Light of Current Fiscal Approaches

Asst. Prof. Ph.D. Hülya Bulut

Abstract

Adam Smith and his theory of human wants, namely unlimited wants and scarcity of resources on four main vital points: Scarcity of resources, unlimited wants of human beings, strategic utilization and delegation. In this context, there has been an increase in the individual and social needs of public services due to increasing population, poverty, as well as the significant factors of economic and politic decisions. In the context of fiscal space, this situation has a prominent role in searching for funding of increased public expenditures and the main sources of public revenue drop. Some significant work-such as the Millennium Development Goals- is being done by governments as well as international organisations for creating financial and social policies and programs to create a liveable world for the individuals by ensuring sustainable development.

Keywords: Fiscal Space, Fiscal Strategies, Politic Decisions, Policy Innovation, Budgeting, Fiscal Sustainability, Growth.

Geleceğin İşgücü Olarak Z Kuşağının Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumları

Dr. Öğr. Üyesi Benan Yücebalkan – Öğr. Gör. Dr. Barış Aksu

ÖZ

21. yy.'ın ilk on yılında dünya çapında internete bağlananların sayısı 350 milyondan 2 milyarın üzerine, cep telefonu abonesi sayısı 750 milyondan 5 milyarın üzerine çıkmıştır (bugün 6 milyarın üzerindedir). 2025'de dünya nüfusunun çoğunluğunun, avuç içine sığan bir aletle dünyadaki tüm enformasyona serbestçe ulaşabilir duruma gelmiş olacağı öngörülmektedir. Dijital teknolojiler aracılığıyla iletişimde kaydedilen bu devinimin yanı sıra, üretim süreçlerinde dijitalleşmeyi ifade eden Endüstri 4.0'la birlikte yaşanan/yaşanacak olan dijital dönüşümler; tüm sektörleri, her ölçekten firmayı, çalışanları ve giderek yaşamın pek çok alanını etkileyecek değişimlere yol açmaktadır. 2020 yılında yaklaşık 50 milyar cihazın birbiriyle iletişim halinde olacağı öngörülmektedir. Akıllı üretim sistemlerinin, akıllı şehir, ev, lojistik, şebeke, cihaz unsurlarının sosyal ağlar ve e-ticaret ağlarıyla birleşmesi sonucu veriler, hizmetler, nesneler ve bireylerin internet ortamını kullanarak kuracağı ekosistemdeki ağın önümüzdeki çeyrek asırda küresel ticaret hacminin yaklaşık %46'sını etkileyeceği öngörülmektedir. Bu bağlamda yeni işgücünün de yeni bir yetkinlik setine gereksinimi olacaktır. Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) "İşlerin Geleceği" raporuna göre 2020'ye gelindiğinde, günümüzde iş yaşamında var olan işlerin %35'inin önemini yitireceği öngörülmektedir. Öngörü gerçekleşirse, halen öğrenim görmekte olan kuşağın büyük bölümü mezun olduklarında bugün var olmayan işlerde çalışacaklardır. Genel hatlarıyla değinilen bu kavram ve olgulardan yola çıkan çalışmanın amacı; içinde bulunulan dönemde yaşanmakta olan dijital dönüşümler ve bu doğrultuda geleceğin işgücünden beklenen yetkinlikler çerçevesinde geleceğin işgücü olarak Z kuşağının dijital teknolojiye yönelik tutumlarını anket yöntemi ile çeşitli başlıklar altında kategorize edilen parametrelere göre belirlemektir. Araştırmanın evrenini Z kuşağının başlangıç doğum yılı kabul edilen 1995 ve sonrasında doğmuş, Türkiye sınırları içinde yaşayan yükseköğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Ölçek; "yetkinlik", "sosyal ağlar", "derste teknoloji kullanımı", "teknolojiye yönelik ilgi", "benim için teknoloji", "eğlence amaçlı kullanım", "bilinçli kullanım" ve "olumsuz yönler" başlıkları altında kategorize edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 21 istatistik paket programı ile analiz edilmiş, dokuz hipotezin tamamı kabul görmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşümler, Dijital Teknoloji, Z Kuşağı.

Girişimcilik, Girişimcilik Türleri ve Girişimci Tipolojileri Üzerine Bir Araştırma

Ph.D. Dr. Abdullah Ballı

ÖZ

Bilgi teknolojilerinin her geçen gün baş döndürücü bir hızla gelişmesi sayesinde, ülkelerin sosyal ve ekonomik yönden gelişmelerinde önemli bir yere sahip olan girişimciliğin ana aktörü olan girişimci tipolojilerine dair yapılan çalışmalar, girişimciliğin başarılı olmasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmanın amacı, girişimcilik türleri, girişimci tipolojilerini incelemek ve hangi tip girişimcinin hangi tipolojilerin özelliklerine uygun tutum ve davranışlar sergilediklerine yönelik literatürdeki çalışmaları derlemektir. Bu bakımdan tipoloji, kavramsal metotlar ve ampirik analizler aracılığı ile türetilmekte ve çeşitliliği organize etmenin yol ve yöntemlerini sunmaktadır. Tipolojiler, araştırmacıların, kalıpları karmaşık olaylarda daha rahat görebilmesini sağlamaktadır. Girişimcilik, aynı zamanda yenilik ve gelişimin de öncüsü olması sebebiyle, o toplumun bünyesinde barındırmış olduğu yenilikçi potansiyelin ekonomik döngüye evirilerek o toplumun sosyoekonomik ve refah seviyesinin yükselmesinde kilit bir role sahiptir. Bu nedenle toplumun kendi bünyesinde barındırmış olduğu ve farklı kesimlerinin ve farklı coğrafi yerlerin sahip olduğu kendilerine has özelliklerinin iyi biçimde anlaşılması gerekmektedir. Nitekim literatürde girişimci tipolojilerinin meydana gelmesinde ve sınıflandırılmaya çalışılmasında bunun önemi büyüktür. Çünkü farklı özelliklere sahip bireyler o toplumun değişik kesimlerini oluşturmakta ve böylece değişik tipte girişimcilik eğilimleri de ortaya çıkmaktadır. Bu sonucunda başta karar vericilere olmak üzere var olan bu toplumsal yapı ve karakteristiklerini doğru analiz ederek oradaki mevcut bulunan girişimci tipolojisi ve koşulları da dikkate almak suretiyle bu kıstaslar dahilinde girişimciliği özendirecek bir takım politika ve programlar geliştirmelidirler. Bunlar gerçekleşmediği takdirde, toplumun bünyesinde barındırdığı bu girişimci potansiyelini, arzu edilen seviyede kinetiğe dönüştürmek ve ekonomik olarak hayata geçirmek olanaksız olacaktır. Türkiye'de girişimcilik tipolojileri bağlamında detaylı araştırmaların henüz yapılmamış olması, bu çalışmanın önemini artırmaktadır. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan bu araştırmada girişimcilik türleri, girişimci tipolojilerine dair yapılan araştırmalar derlenmiş ve irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Girişimcilik Tipolojileri

A Research On Entrepreneurship and Entrepreneur Types

Abstract

Thanks to the dazzling development of information technologies, the studies on entrepreneurial typologies which are the main actors of entrepreneurship, which have an important place in the social and economic development of the countries, have an important place in the success of entrepreneurship. The purpose of this study is to examine the types of entrepreneurship, the types of entrepreneurs and to compile the studies in the literature about which types of entrepreneurs exhibit attitudes and behaviors that are appropriate to the characteristics of the typologies. In this respect, typology is derived through conceptual methods and empirical analyzes and presents the ways and methods of organizing diversity. Typologies enable researchers to see patterns more easily in complex events. Since entrepreneurship is also a pioneer in innovation and development, it has a key role in elevating the socio-economic and welfare level of the society by transforming the innovative potential of that society into the economic cycle. For this reason, it is necessary to have a good

understanding of the unique characteristics of the society and the different regions and different geographical places. As a matter of fact, it is of great importance in the literature to try and classify entrepreneur typologies. Because individuals with different characteristics constitute different segments of that society and thus different types of entrepreneurship tendencies emerge. As a result, they should develop a number of policies and programs that will encourage entrepreneurship within these criteria by analyzing the social structure and characteristics of the existing social structure and characteristics. If this is not the case, it will be impossible to transform this entrepreneurial potential within the society to kinetics at the desired level and to implement it economically. The absence of detailed research in the context of entrepreneurship typologies in Turkey , increases the importance of this work. In this research, which is conducted by using qualitative research method, the types of entrepreneurship and entrepreneurial typologies are compiled and analyzed.

Keywords: Enterprise, Entrepreneurship, Entrepreneurship Typologies

Göçmenlere Karşı Yerel Halkın Bakış Açısının Araştırılması: Ankara ve Kırıkkale İli Karşılaştırması

Dr. Öğr. Üyesi Müzeyyen Özhavzalı – Öğr. Gör. Naime Yaprak

ÖZ

2011 yılında Suriye'de başlayan iç karışıklıklar bölgede yaşayan yerel halkın ülkeden ayrılmalarına neden olmuştur. Ortaya çıkan bu göç dalgasının en fazla etkilediği bölgeler ise Türkiye, Lübnan ve Ürdün olmuştur. İçişleri Bakanlığı Göç idaresi genel müdürlüğünün Ağustos 2018 tarihi ile itibari açıkladığı rapora göre ülkemizde kayıtlı olarak misafir edilen Suriyeli mülteci sayısı 3 milyon 552 bin 303 kişidir. Aynı raporda kamplarda yaşan mülteci sayısının geçmiş dönemlere göre azaldığı tespit edilmiştir. Ağustos 2018 tarihi itibari ile kamplarda kalan mülteci sayısı 196 bin 728 kişi iken kamp dışında yaşayan kişi sayısı 3 milyon 355 bin 575 dir. Çoğunluğu sınır kentlerde yaşamakla beraber artık ülkede ki bütün şehirlerde mülteciler ve yerel halk birlikte yaşamaktadır. Bu çalışmada göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Ankara ve en yakın illerden biri olan Kırıkkale ilinde yerel halkın mültecilere karşı bakış açısının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Mültecilerin kültürel uyum sürecinde yerel halkın bakış açısını öğrenmek ve devlet sivil toplum örgütleri gibi kuruluşların kültürel uyum programlarına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Bu amaçla Ankara ve Kırıkkale illerinde yaşan yerel halka geçerlilik ve güvenirlilik testleri yapılan bir anket uygulandı. Toplanan veriler SPSS 21(Statistical Packages for the Social Sciences) programında t testi,kikare, frekans gibi çeşitli istatistiksel analizlere tabi tutuldu. Araştırma sonucunda yerel halkın mültecilerle birlikte yaşamaya karşı olumsuz tavır takınmazken onlarla akrabalık ilişkisi kurma konusunda olumsuz oldukları gözlenmiştir. Ayrıca kendi işletmesi olan yerel halkın mültecileri işyerlerinde çalıştırmakta sakınca görmezken bağlı çalışanların olumsuz oldukları gözlenmiştir. Sosyal hizmetlerin ortak alanlarda alınması, göçmen çocukların ortak eğitim alması konularında olumlu tavırlar takıntıkları gözlenmiştir. Bu sonuçlar ışığında kültürel uyum sürecinin başarılı olması için göçmenlerin vasıf kazanması için eğitim programlarının artırılması, sadece sınır şehirlerde değil diğer şehirlerde de uyum programlarının artırılması şeklinde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, Bakış Açısı, Kültürel Uyum

Gölge Altında (2016) Filminde Bireysel ve Toplumsal Travmanın Etkileri

Doç. Dr. Mustafa Zeki Çıraklı - Araştırmacı Öznur Yemez

ÖZ

Bu çalışma, yönetmenliğini Babak Anvari'nin yaptığı, başrollerini Narges Rashidi ve Avin Manshadi'nin paylaştığı 2016 yapımı Gölge Altında filmini toplumsal ve bireysel travmanın etkileri açısından irdelemektedir. Tarihsel arka plan olarak 1980'lerde İran-Irak Savaşının devam ettiği dönemi işleyen film, bir anneyle kızının nevrozdan psikoza evrilen kaotik ruh durumlarını ele almaktadır. Bir yandan her geçen gün daha kötüye giden savaştan kendini ve kızını korumaya çalışan başkarakter, diğer taraftan annesinin kaybıyla içine düştüğü ruh hali ve yas süreciyle baş etmektedir. Politik sebeplerden dolayı okuldan atılan karakterin eğitimine devam etme arzusu annesinin vefatıyla derin bir vicdan azabına dönüşür. Kocasının mecburi görevi nedeniyle evden ayrılması ve apartmandaki herkesin savaş yüzünden başka bir kente taşınmasıyla toplumdan tamamen izole bir şekilde hayatta kalmaya uğraşan karakter, zamanla kabusların da eşlik ettiği uykusuzluklar yaşar, halüsinasyonlar görür; yeme bozuklukları ve uyurgezerlik başgösterir. Kızında ise alt ıslatmalar ve delüzyonlar başlar. Karakterlerin, kayıplar ve kaygılarla şekillenen bireysel travmaları toplumsal travma ve acılarla daha kötü bir hale gelir ve ruhsal bütünlüğün yitirilmesine neden olur. Bu çalışma, iç içe yaşanan bu iki travmanın psikotik bir duruma dönüşmesi ve karakterler üzerindeki izlerini analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gölge Altında, Bireysel Travma, Toplumsal Travma, Kayıp, Psikoz

Gönüllü Göçün Zorunluluğu: Çankırı'da Göçe Sebep Olan Faktörlerin Sosyoekonomik Açıdan Bir Değerlendirmesi

Asst. Prof. Ph.D. Hakkı Kalaycı

ÖZ

Göç olgusu, sosyal gerçekliğin değişen çok parçalarının yanında değişmeyen ve toplumların hepsinde ve zaman dilimlerinin çoğunda görülen bir toplumsal olgudur. Kendisiyle beraber değişen bir toplum ve değerler seti de üreten göç, önemini sürekli koruyan bir olgudur. Yaşanılan sosyal gerçekliğin değişmeyen bir yüzü olması dolayısıyla da bu konuda çalışmaların yapılması ve ardında yatan sebeplerin anlaşılmaya çalışılması gerekmektedir. Çankırı da, büyük şehirleri besleyen göç kitlesine kaynaklık eden küçük bir şehirdir. Kendi nüfusunun çok daha büyük bir kesiminin göçle il dışında yaşadığı bir şehir olarak Çankırı, göçten etkilenen ve göç veren bir yapıda olması ile dikkat çekmektedir. Geçmişteki yaşanılan göç oranları kadar olmasa da hala göç vermeye devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Şehir, Zorunlu Göçler, Gönüllü Göçler

Volunteer Migration Obligation: A Socioeconomic Consideration of Factors Causing Mobilization in Çankırı

Abstract

The phenomenon of immigration is a social phenomenon that does not change with the changing parts of social reality and is seen in all of the societies and the majority of the time periods. Migration, which also produces a changing society and a set of values, is a phenomenon that keeps its importance constantly. Since the social reality that is experienced is an unchanging face, it is necessary to work on this subject and try to understand the underlying causes. As a city where a much larger segment of its population lives outside the province with immigration, Çankırı is attracted by the fact that it is a structure that is affected and emigrated from migration. Though not as much as the migration rates experienced in the past, it still continues to emigrate.

Keywords: Migration, City, Forced Migration, Voluntary Migration

Gri İlişki Analiz (Gia) Yöntemi İle Bıst-30 (Borsa İstanbul) Endeksi Hisse Senetlerini Kullanarak Portföy Oluşturma

Assoc. Prof. Ph.D. Yüksel Akay Unvan

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi. aunvan@ybu.edu.tr

ÖZ

Portföy analizi ideal portföyü oluşturmak için kullanılan bir yöntemdir. Bir portföy maksimum getiri (portföyün potansiyel kazancı) ve minimum risk (portföyün potansiyel kaybı) sağlıyorsa, bu portföy ideal olarak değerlendirilebilir. Günümüzde finansal kararlar daha karmaşık hale geldi. Bu nedenle, portföyleri de yönetmek zorlaşmıştır. Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) teknikleri, karar vericilere bu zorluğu gidermek için hem nicel hem de nitel faktörleri kullanarak farklı metodolojiler sunmaktadır. Bu çalışmada, BIST-30 endeksinde yer alan hisse senetlerinin 2018 yılı Haziran ay sonu verisi kullanılmıştır. Bu veri seti, Çok Kriterli Karar Verme Tekniklerinden biri olan Gri İlişki Analiz (GİA) yöntemi ile altı değişken kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu değişkenler, Göreceli Güç Endeksi, Beta Katsayısı, Stokastik Momentum Endeksi, Emtia Kanal Endeksi, Fiyat / Kazanç Oranı, Piyasa Değeri / Defter Değeri Oranıdır. Değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için Yol Analizi kullanılmıştır. Anahtar Kelimeler: Portföy Analizi, Çok Değişkenli Karar Verme Teknikleri, Yol Analizi, Gri İlişki Analizi, BIST-30.

Anahtar Kelimeler: Portföy Analizi, Çok Değişkenli Karar Verme Teknikleri, Yol Analizi, Gri İlişki Analizi, Bıst-30.

Creating Portfolio Using Bist-30 (Borsa Istanbul) Index Shares With Gray Relations Analysis (Gra) Method

Abstract

Portfolio analysis is a method which is used to create the ideal portfolio. If a portfolio provides maximum return (potential gain of the portfolio) and minimum risk (potential loss of portfolio) then this portfolio can be considered as ideal. Today the financial decisions have become more complex. Therefore, it has become difficult to manage portfolios as well. Multi Criteria Decision Making (MCDM) techniques offer different methodologies to decision makers by using both quantitative and qualitative factors to address this challenge. In this study, the data of the stock certificates included in the BIST-30 index as of end of June 2018 were used. This data set was evaluated by using six variables with the Gray Relationship Analysis (GRA) method which is one of the Multi Criteria Decision Making Techniques. These variables are Relative Strength Index (RSI), Beta Coefficient, Stochastic Momentum Index (SMI), Commodity Channel Index (CCI), Price/Earning Ratio, Market Value/Book Value Ratio. Path analysis was used to determine the relationships between these variables. Keywords: Portfolio Analysis, Multi – Criteria Decision Making Techniques, Path Analysis, GRA, ISE30.

Keywords: Portfolio Analysis, Multi – Criteria Decision Making Techniques, Path Analysis, Gra, Ise30.

Güven ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Oecd Ülkeleri Panel Veri Analizi

Assoc. Prof. Ph.D. Hilmi Çoban - Assoc. Prof. Ph.D. Fatih Deyneli

ÖZ

Ekonomik büyüme gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak tüm ülkelerin ekonomi politikaları için temel başarı göstergesi olarak kabul edilmektedir. Ekonomik büyümenin temel sürükleyici faktörü fiziksel sermaye iken, 1990'lı yıllarda İçsel Büyüme Modelleri ile birlikte beşeri sermaye ekonomik büyümenin temel katalizörü kabul edilmiştir. Daha sonraki süreçte ise güven, sosyal ağlar vb. soyut kavramları içinde barındıran sosyal sermaye faktörü ile ekonomik büyüme ilişkisi üzerine yoğun bir biçimde çalışmalar yapılmakta ve halen tartışılmaktadır. Sosyal sermaye kavramı, ilk kez 1916 yılında Hanifan tarafından kullanıldığı günden bugüne kadar geniş bir biçimde ele alınmaktadır. Güven, sosyal sermaye içinde yer alan en önemli kavramdır ve çoğu zaman sosyal sermaye ile eşdeğer kabul edilmektedir. Güven, toplumda bireyler arasındaki ilişkileri düzenlemesi dışında, toplumdaki kurumların ve bu kurumların toplum ile olan ilişkilerinin temelini oluşturan bir sosyal sermayedir. Bu bağlamda çalışmada 2011 – 2016 döneminde OECD ülkelerinde soysal sermaye değişkeni olarak güvenin ekonomik büyüme üzerindeki etkileri panel veri analizi çerçevesinde analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Güven, Ekonomik Büyüme, Panel Veri Analizi

Relationship Between Trust and Economic Growth: Oecd Countries Panel Data Analysis

Abstract

Economic growth is considered to be the main indicator of success for all countries ' economic policies, regardless of their level of development. Economic growth was the main driving factor of physical capital, but in the 1990s, human capital, along with internal growth models, began to be regarded as the main catalyst of economic growth. In the following process, trust, social networks and so on. The studies on the relationship between the social capital factor and economic growth, which contain the abstract concepts, have been extensively studied. The concept of social capital continues to be widely used since the day it was first used by Hanifan in 1916. Trust, which is often regarded as equivalent to social capital, is the most important concept in social capital. Trust is a social capital that forms the basis of the institutions in society and their relations with society, in addition to regulating the relations between individuals in society. In the study, the effects of trust on economic growth will be analyzed within the framework of panel data analysis in OECD countries during 2011-2016.

Keywords: Social Capital, Trust, Economic Growth, Panel Data Analysis

Haber Yazma ve Haber Verme Pratiklerinde Yeni Medya Kullanımının Sebep Olduğu Değişiklikler

Deniz Erişir - Rabia Merve Erişir

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

ÖZ

Temel olarak yazının bulunmasıyla başlayan iletişim süreci, geleneksel kitle iletişim araçları olan gazete, televizyon ve günümüzde bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin gelişimi ile şekillenen yeni iletişim ortamı vasıtasıyla dünya ölçeğinde bir dolaşım ve başkalaşım süreci içinde evrimleşmektedir. İletişim teknolojilerindeki bu yeniliklerle birlikte, dünyadaki bilgi akışını hızlandıran, enformasyonun zaman ve mekân dinlemeden dolaşımında olmasına imkân veren internet hayatımıza girmiştir. Böylece yaygın kullanımı çok da eskilere dayanmayan, bu bağlamda yaklaşık 10 yıllık bir geçmişinden söz edebileceğimiz internet, çok hızlı yayılım sağlamış ve en çok kullanılan kitle iletişim araçları içerisinde yerini almıştır.

Yeni iletişim teknolojilerinin sunmuş olduğu pek çok yenilikle hem haber hem de gazetecilik bir dönüşüme uğramış, böylece haber üretim tarzı da incelenmesi gerekli görülen bir süreç haline gelmiştir. Ancak her ne olursa olsun yeni iletişim ortamlarını, eski, geleneksel medya ya da mevcut iletişim ortamından ayrı bağlamda incelemeyi düşünmemek gerekir. İncelenmesi gereken, geleneksel medyadan yeni medyaya geçiş gazetecilik mesleği açısından ciddi bir kopuş meydana getirmiş midir? Yeni medya araçlarının gelişimiyle birlikte geleneksel gazeteciliğin hâlâ gerekli olup olmadığı tartışılmalıdır. Yapılan bu çalışma bu dönüşümün ne derecede gerçekleştiğini belirleyebilmek adına bir örneklem oluşturabilme çabasıdır. Bu bağlamda sekiz muhabir ile derinlemesine görüşme yapılarak yaşanan değişim süreci somut örnekler olarak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Yeni medyanın en büyük özelliği asıl olarak bilinmeyen kalabalıklara değil kişinin kendi hedef kitlesine ulaşabilmesi olmuştur. Manuel Castells'in kullandığı 'Ağ Toplumu' kavramı da incelenmesi gereken bir kavramdır. Teknik ve teknolojik gelişmelerle enformasyon akışının, toplumsal yapının ve kültürel parametrelerin değişimi her anlamda geleneksel gazeteciliği etkisi altına almıştır.

Anahtar kelimeler: Yeni medya, haber, ağ toplumu, muhabir, geleneksel medya

The Changes That Occured to Traditional Writing and Spreading News Practises After Starting to Use New Media Tools

Abstract

Basically, the communication process that begins with the existence of texts evolves in a circulation and metamorphosis process on the world scale through the traditional mass communication tools, newspapers, television and the new communication tools that is shaped by the development of computer and communication technologies today. Along with these innovations in communication technologies, the internet has enabled us to accelerate the flow of information in the world, allowing information to be circulated in time and space. Thus, the internet, which is not based on widespread use and not so old, in this context, which we can talk about for about 10 years, has spread very rapidly and has taken its place among the most used mass media.

With the many innovations that new communication technologies have introduced, both news and journalism have undergone a transformation, so that news production has become a

necessary process to be examined. However, whatever happens, we should not consider examining new communication environments in a separate context from old, traditional media or todays' communication environment. What has to be investigated is that, is the transition from traditional media to new media has brought about a serious break in the journalistic profession? With the development of new media tools, it is necessary to discuss whether traditional journalism is still necessary. This study is an effort to create a sample in order to determine the degree of this transformation.

In this context, an in-depth interview with eight correspondents, our effort was to bring the facts to light as concrete evidance.

The greatest feature of the new media is that it can reach the target mass of the person, not the crowd that is not really known. The concept of 'Network Society' by Manuel Castells is also a concept that needs to be examined. Technological and technological developments have affected the flow of information, the social structure and the change of cultural parameters in every sense the traditional journalism.

Keywords: New media, news, network society, correspondent, traditional media

Haberlerde Veri Dezenformasyonuna Karşı Alternatif Yaklaşımlar: "www.Teyit.Org" Sitesi Üzerinden Bir Araştırma

Doç. Dr. Mehmet Gökhan Genel

ÖZ

Medyanın öncelikli görevlerinden en önemlisi kamuoyuna doğru, tarafsız ve dengeli haber vermesidir. Bu nokta tüm dünyada haberciliğin etik kuralları arasında yer alan ve üzerinde uzlaşı sağlanan vazgeçilmez bir habercilik pratiğidir. Bu kuralı ihlal eden herhangi bir gazeteci veya medya organizasyonu hem kendi mesleki etik kurallarını çiğnemiş sayılırken hem de varlık sebebi olan kamuoyunun doğru ve güvenilir haber alma özgürlüğünü engellemiş olur. Bu husus konvansiyonel medyada zaman zaman karşılaşılan bir durum olsa da dijital medyanın devreye girmesi ile daha çok görünür olmaya başlanmıştır. Özellikle sosyal ağlardaki kontrolsüz ve disipline edilmemiş haber içerikleri, bir yandan yalan haber ekseninde toplumsal kaos oluşturması bakımından sosyal çatışmalara zemin hazırlarken diğer yandan ise bu olumsuz tavırlardan dolayı medyaya güven oranını azaltmaktadır. Bu çalışmada medya dezenformasyonuna karşı internet tabanlı yayın yapan ve bu tür çarpıtılmış haberleri deşifre ederek kamuoyuna ve bireylere medya okuryazarlığı kapsamında bir farkındalık oluşturmayı amaç edinmiş olan www.tyit.org sitesi incelenerek bu tür haberlerin izi sürülmüştür. Metodolojik açıdan çalışma, nitel araştıma yöntemi ekseninde içerik analizi ve göstergebilimin verileri üzerinden şekillendirilmiştir

Anahtar Kelimeler: Haber, Haberde Dezenformayon, Medya Okuryazarlığı, Yalan Haber,medyaya Güven

Hanlıklar Zamanında Ali Müslüman Zümresi (Guba, Nahcivan, Erivan ve Karabağ Hanlıklarına Dair Veriler Esasında)

Prof. Ph.D. Mehman Abdullayev

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, modern Azerbaycan Cumhuriyeti topraklarında ve kısmen de Ermenistan'da bulunan Doğu Kafkasya'daki hanlıkların Müslüman ali zümresinin statüsünü ve sayısını belirlemektir. Guba, Bakü, Nahcivan, Erivan ve Karabağ hanlarının ali Müslüman Zümresi ve hane halkı nüfusunun toplam sayısı içindeki payı, 19. yüzyılın Rus istatistik kaynakları temelinde belirlenmiştir. O dönemde Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğu'ndan ve Gacar İran'ından Erivan ve Nahcivan bölgelerine yeniden yerleştirilmesi bu illerin demografik görüntüsünde bir değişikliğe neden olmuştur. Makale, bölgenin etnik durumunu inceleyerek ve incelenen bölgedeki ali Müslüman zümresi sayısındaki değişime özel dikkat göstermektedir. Hem Müslüman hem de Hıristiyan ali zümresi ve din adamları hakkında bilgilerin araştırılması ve toplam nüfusun belirlenmesi, tarih ilminde ilk denemedir. Makale ayrıca, Rus politikasının Güney Kafkasya illerindeki Müslüman din adamlarının hâkim konumunu sarsma sonuçlarına dikkat çekiyor.

Anahtar Kelimeler: Güney Kafkasya, Azerbaycan, Hanlıklar, Han, Bey, Ağa

The Muslim Upper Class During the Khanates (Based On the Data From the Quba, Erivan, Nakhchivan and Karabakh Khanates)

Abstract

The main goal of this research to figure out the status and the number of the Muslim nobility of khanates in the Eastern Caucasus located in the territories of the modern Republic of Azerbaijan and partly in Armenia. The Quba, Baku, Nakhchivan, Irevan and Karabakh khanates' upper class and its share in the total number of the khanates' population has been determined on the basis of the Russian statistical sources of the 19th century. At that time resettlement of Armenians from the Ottoman Empire and the Qajar Iran to the Irevan and Nakhchivan regions caused a change in the demographic picture of these provinces. The article explores the ethnic composition of the region, paying special attention to the change in the number of upper class in the region of under the consideration. Investigation of both Muslim and Christian upper class and clergy and the determination of their share in the total number of region's population is the first attempt in historiography. The article also draws attention to the results of the Russian policy to shake the dominant position of Muslim clergy in the South Caucasus provinces.

Keywords: South Caucasus, Azerbaijan, Khanates, Khan, Bey, Agha

Hasta Güvenliğini Etkileyen Faktörlerin "Güvenli Tutumlar Anketi" İle Belirlenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Selin Ertürk Atabey - Assoc. Prof. Ph.D. Hilmi Çoban

ÖZ

Son yıllarda somut bir veri olan sağlık hizmetlerinde arzın ortaya çıkardığı talep artışı, bilgiye erişim kolaylaştıkça söz konusu talebin niteliği farklılaşmaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak da sağlık sektöründeki yatırımlarda ortaya çıkan artış rekabeti de hızlandırmaktadır. Sağlık kuruluşları bu rekabet ortamında artan beklentileri karşılamak zorundadırlar. Bu nokta da kaliteli hizmet sunumunun önemi ortaya çıkmaktadır. Sağlık hizmetlerinin sunumunda kalite ve akreditasyon çalışmaları ile hastaların güvenliğini tehdit eden tıbbi hataların önlenmesi ve/veya azaltılması ve hastaların zarar görmemeleri için bir takım tedbirler hem hizmet sunucuları hem de politika yapıcıları tarafından düzenlenmekte ve/veya uygulanmaktadır. Hasta güvenlik zincirinde ortaya çıkacak hatalar hastalığa hatta ölüme neden olduğundan gün geçtikçe artan bir kamu kaygısına neden olmaktadır. Hasta güvenliğinin temel dayanağı olan ilke Hipokrat'ın ortaya koyduğu "önce zarar verme" ilkesidir. Bir hastanenin modern teknolojik donanıma sahip olmasının yanı sıra sağlık hizmet personelinin hasta güvenliği konusundaki farkındalığı hem sağlık hizmetlerinin kalitesi hem de etik anlayışı bakımından oldukça önemlidir. Sağlık hizmetlerinin sunumundaki paydaşların, hizmet sunumunda ortaya çıkabilecek hataların giderilebilmesine yönelik hasta güvenliği sistemini bütüncül bir bakış açısı ile ele almaları gerekmektedir. Dünya'da sağlık hizmetlerinde hasta güvenliğine ilişkin çok farklı çalışmalar olmakla birlikte, Türkiye'de de küçük kapsamda da olsa bu alanda yapılmış çalışmalar bulunmaktadır. Sağlık hizmetlerinin sunumunda güvenlik iklimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve ölçülmesi için kullanılan Güvenli Tutumlar Anketi (Safety Attitudes Questionnaire-SAQ), birçok ülkede farklı sağlık birimlerine uygulanmış ve sağlık hizmetlerinin kalitesine ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışmada Güvenli Tutumlar Anketi ile yapılmış uygulamalar ışığında hasta güvenliğinin geliştirilmesine ilişkin faktörler ortaya konuşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hasta Güvenliği, Güvenli Tutumlar Anketi, Sağlık Hizmetleri

Abstract

In recent years, the demand increase for healthcare services which is a tangible data increase as information access becomes easier, the natüre of the claim differs. As a result of this situation, the increase in the investments in the health sector accelerates the competition. Healthcare organizations have to meet growing expectations in this competitive environment. At this point, the prominence of providing quality service is emerging. Quality and accreditation studies in the provision of health services and prevention of medical errors threatening the safety of patients and/or and / or reduction of both service providers and a number of measures to prevent damage of the patient is being organized by both policy makers and / or implemented. The mistakes that occur in the patient security chain cause the disease and even cause death, leading to a growing public concern. The principle of patient safety is the principle of "primum non nocere" that Hippocrates put forth. A hospital's quality of awareness about patient safety and healthcare as well as health care personnel to have modern technological equipment is very important, both in terms of ethics. It is necessary for shareholders presenting health services to take a holistic view of the patient safety system for eliminating any mistakes that may occur in service provision. While the world is very different from working in health services related to patient safety together, In Turkey, though there are also the small scope of studies conducted in

this area. Safety Attitudes Questionnaire (SAQ) which was used to identify and measure the factors affecting the security climate in health care delivery has been applied to different health care units in many countries. The study will discuss the factors related to improving patient safety in light of the practices conducted with the SAQ.

Keywords: Patient Safety, Safety Attitudes Questionnaire, Health Service.

Hayvan Haklarına İlişkin Tutumların Belirteci Olarak Sosyal Baskınlık Yönelimi ve Ekolojik İkilemlere İlişkin Tutumlar

Dr. Öğr. Üyesi Sultan Okumuşoğlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı hayvan haklarına ilişkin tutumların sosyal baskınlık yönelimi ve ekolojik ikilemlere ilişkin tutumlar ile ilişkisinin araştırılmasıdır. Yanısıra cinsiyet, yaş, sosyoekonomik düzey, evcil hayvanının olup olmaması ve bildirilen hayvan sevgisi derecesi değişkenlerinin hayvan haklarına ilişkin tutumlar ile ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Katılımcılar, kartopu örneklem yoluyla (ulaşılabilirlik ilkesi) ulaşılmış araştırma konusunda bilgilendirilmiş ve ölçekleri yanıtlayarak araştırmaya katılmaya gönüllü olmuş 200 üniversite öğrencisidir (116 Kadın). Yaş ortalaması 22.8'dir (SS=2,4). Veri toplama araçları olarak "Hayvan Haklarına İlişkin Tutumlar Ölçeği", "Sosyal Baskınlık Yönelimi Ölçeği" ve "Ekolojik İkilemlere İlişkin Tutumlar Ölçeği" ile "Bilgi Formu" kullanılmıştır. Aşamalı Regresyon (Stepwise regression) analizlerine göre sosyal baskınlık yönelimi, hayvan haklarına ilişkin tutumlara ait varyansın %35,1'ini yordayarak en iyi yordayıcı olarak denkleme girmiştir. Ekolojik ikilemlere ilişkin tutumların ölçeğe eklenmesi ile sosyal baskınlık yönelimi ile ekolojik ikilemlere ilişkin tutumlar değişkenlerinin birlikte hayvan haklarına ilişkin tutumlara ait varyansın %45,1'ini yordadığı görülmüştür. Hayvan sevgisi, cinsiyet, sosyoekonomik durum ve evcil hayvanının olup olmaması değişkenlerinin denkleme eklenmesiyle hayvan haklarına ilişkin tutumlar varyansının %56,5'ini yordandığı saptanmıştır. Korelasyon analizi sonuçlarına göre hayvan haklarına ilişkin tutumların sosyal baskınlık eğilimi ile negatif korelasyonu (r=-.59, p=.00), ekolojik ikilemlere ilişkin tutumlarla (r=.58, p=.00) ve bildirilen hayvan sevgisi ile pozitif korelasyon ilişkisi (r=.31, p=.00) olduğu saptanmıştır. Buna göre bildirilen hayvan sevgisi ile ekolojik ikilemlere ilişkin olumlu tutumların hayvan haklarına ilişkin olumlu tutumlar ile birlikte azalıp çoğaldığını söylemek mümkündür. Ayrıca, sosyal baskınlık yönelimi ile hayvan haklarına ilişkin tutumların birindeki artışın diğerindeki azalış ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Hayvan Haklarına İlişkin Tutumlar, Sosyal Baskınlık Yönelimi, Ekolojik İkilemlere İlişkin Tutumlar

Henri Bergson'un Sezgisel Metafiziğinde Sanatın ve Sanatçının Yeri ve Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Şule Gece Çelikkan

ÖZ

Henri Bergson 20.yüzyılın düşünsel anlamda en ilgi uyandıran filozoflarından biri olmuştur. Çağı önemli ölçüde etkileyen kurgusal felsefelerden biri olan sisteminde sezgi,yaşam atılımı,süre ve bilinç akışı kavramlarını insanın bütünsellik içinde yaşamasının ve doğa ile birlik oluşturmasının temeli kabul etmiştir. Ona göre, sanat ve sanatçılar yaşamı akışı ve atılımı içinde gören,anlayan,seyreden ve onu kendi duyarlı doğaları ile insanlara göstermeyi hedefleyen bir doğrultuda hareket ederler. Sanatın bireyseli göstermesi ve bunun sanatçının duygularında somutlaşması,yaşamın akışı içinde bir daha yakalanamayacak olan o anların yakalanmasında ve zamansal bir anın sonsuzluğunda kaydedilmesine olanak tanıyacaktır. İnsan,maddesellikten uzaklaşıp,yaşamın içindeki bu anları ruhsal olarak sezgiyle yakalayabilecektir. İnsanların doğayla kendi aralarında kurduğu samimi ilişkilerin ve kendi benleriyle girecekleri dolayımsız ilişkilerin,gerçeği görmede engel olan tüm duyulardan uzaklaşmalarına ve hakikati kendi gerçekliği içinde görebilmelerine zemin hazırlayacağına inanan Bergson,bunun için en samimi yollardan biri olarak sanatı göstermektedir. Özellikle gülmenin ve komedi sanatının insanın yaşamla bütünleşmesinin en önemli göstergelerinden biri olduğuna inanan Bergson için,sanatın derin etkisi idealistliğinde ve derinliğinde,görünenin arkasındaki görünmeyeni göstermeyi hedeflemesinde yatmaktadır. Kendimizi etiketlenmiş okumalardan ve keyfi görmelerden kurtarabilecek biricik yolun sanatın ve sanatçının yaratımlarından doğması gerektiğine inanan Henri Bergson bu nedenle sezgisel metafiziğinde sanata ve sanatçıya önem vermiş ve sanatçıyı bu anlamda bir çilekeş olarak nitelendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Henri Bergson,sezgi,metafiziksel Sanat,yaşam Atılımı,sanatçı

Hollywood'da Bir Auteur: Wes Anderson

Doç. Dr. Nuray Hilal Tuğan

ÖZ

Sinema tarihinin en etkili sinema akımlarından biri olan Fransız Yeni Dalgası'nın kuramsal temelini Cahiers du Cinema dergisinde attığı auteur kuram o tarihten günümüze sinema kuramlarının en çok tartışılan kuramlarından biri olmuştur. Cahiers du Cinema dergisinde yazan François Truffaut, Jean Luc Godard gibi Fransız Yeni Dalgası'nın ikonik yönetmenleri Hollywood sinemasına büyük hayranlık beslemekteydiler. Bu yönetmenler Alfred Hitchcock, Otto Preminger gibi yönetmenlerin filmlerinde her filmde yinelenen belli başlı motifler kullandıklarını ve kendilerine özgü bir mizansene ve stile sahip olduğunu düşünüyorlardı. Cahiers du Cinema dergisinde yazan yazar grubunun ortaya attığı tartışmalar sayesinde auteur ifadesi bir yönetmenin dekor, kostüm-makyaj, aydınlatma ve oyunculuk aracılığıyla ortaya çıkan ayırt edici biçemine gönderme yapmaktadır. Mizansen terimi kameranın önüne yerleştirilen tüm öğelerin düzenlenmesi anlamına gelse de Fransız Yeni Dalgası'nı en çok etkileyen kuramcılardan biri olan Andre Bazin bu terimin kapsamını ve sınırlarını karakteri ve çevresindekileri bir araya getirmek ve Hollywood'un kurguya dayanan klasik anlatı biçimine bir alternatif olarak öne sürdüğü uzun planı kategorize etmek için genişletmiştir. Bazin'in uzun planları öven ve sinemayı gerçekliğe yaklaştırdığına ilişkin görüşlerinin yanında günümüzde Hollywood sinemasında mizansen ve yapım tasarımı giderek daha da önem kazanmaktadır. 48 yaşındaki Amerikalı yönetmen Wes Anderson bu anlamda kendine özgü öykü anlatma biçimi ve bu öyküyü sinemanın anlatım araçlarını kullanarak özellikle dekor, kostüm-makyaj, aydınlatma ve oyunculuk tarzı aracılığıyla düzenlemesi ile ön plana çıkmaktadır. Anderson'un her filminde renk kullanımı, var olmayan mekânlarda geçen öyküleri için tasarladığı dekor ve setler, oyuncuların karakterlerini belirleyen makyaj ve kostüm gibi öğeler anlatıyı destekleyen en önemli anlatım araçları olarak işlev görmektedir. Anderson bu anlamda her filmde ele aldığı belli başlı motifiler, renkler ve oyuncu kullanımı gibi öğeler aracılığıyla kendine özgü bir tarz geliştirmiştir. Bu çalışmada Wes Anderson'un Tenenbaum Ailesi, Steve Zissou ile Suda Yaşam, Yükselen Ayışığı Krallığı ve Büyük Budapeşte Oteli filmlerinde yönetmenin sinemasını oluşturan ve onu diğer yönetmenlerden ayıran eşsiz stilini ortaya koyan yönleri incelenmiştir. Sonuç olarak Wes Anderson'un filmografisinde yer alan dokuz uzun metrajlı filmin 4'ünü oluşturan bu filmlerde kendine özgü bir tarzı olduğu ve bu tarzı özellikle mizansen aracılığı ile ortaya koyduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Auteur Kuram, Mizansen, Wes Anderson

Hukuk ve Muhasebe Sisteminde Bilirkişilik

Öğr. Gör. Dr.. Tolga Yeşil - Dr. Öğr. Üyesi Fatma Akyüz

ÖZ

Muhasebe, bilgilerin belgelere dayanılarak kayıt altına alınması ve işletme ile ilgili taraflara tarafsızca sunulabilmesini sağlamaktadır. Bu noktada bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği yatırımcı, işletme ve mevzuat açısından önemlidir. Teknolojideki değişimlerin takip edilmemesi ve işletme sayılarının fazla ve farklı yapılar da olması finansal bilgilerin kontrolünü zorlaştırmaktadır. Bu anlamda işletmelerde finansal bilgilerden kaynaklı hata ve hilelerin ortaya çıkması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu yüzden işletmelerdeki söz konusu hata ve hilelerin ortaya çıkarılabilmesi için profesyonel olarak hukuki anlamda danışmanlık hizmetlerinden yararlanılması gerekmektedir. Bilirkişilik kavramı, gerek hukuki davalarda hakim ve savcıların danışmanlık hizmetine ihtiyaç duymasından, gerek ise işletmelerin teknik ve özel bilgiye olan gereksinimi açısından son zamanlarda oldukça fazla gündeme gelmesine sebep olmuştur. Bu çalışmada bilirkişilik kavramının hukuki açıdan (TTK-VUK ve Muhasebe Kanunlarındaki) öneminden bahsedilerek, bilirkişilerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerilerinden bahsedilecektir. Çalışmada ayrıca Sayıştay Kurumu ile bilirkişilik kavramı arasındaki ilişkiye de değinilecektir. Çalışmanın son kısmında ise yargı kararları –bilirkişiliğe ilişkin örnek kararlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilirkişilik, Hukuk, Muhasebe

İbn Battuta Seyahatnamesinde Kudüs: Sosyal ve Kültürel Boyutları

Assoc. Prof. Ph.D. Nawal Alshawabkeh

ÖZ

Bu çalışma İbn Batuta'nın ve diğer seyyahların yöneldiği, bütün Müslümanlar için kutsal dini mekanlar arasında öne çıkan, Allahu Teala'nın İsra ve Miraç olayları ile özel kıldığı Mescid-i Aksa'nın bulunduğu, bir ilim yeri olarak faydalanılan; ilim ışığının merkezi, dünyanın çeşitli yerlerinden âlimlerin komşuluk ve ilim talebi için yöneldiği, âlimlerin meclisi, önemli kültürel dönem noktalarını gösteren mescitleri ve kutsallığı ile bereketlenmiş Kudüs şehri ile ilgili tanım arastırmaya dayanmaktadır. Çalışmanın amacı, gezilerde zikedilen imge boyutları ve manevi anlamları araştırarak sosyal ve kultürel boyutlarıyla Kudüs'un bir resmini çizmektir. Gezginlerin ifadelerinde bazı evliyaların, âlimlerin ve mutasavvıfların isimleri de zikredilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İbn Batuta Seyahatnamesi, Kudüs, Sosyal Hayat, Kültürel Hayat

The Image of Jerusalem in Ibn Battuta's Journeys Cultural and Social, Dimension

Abstract

This research is based on Ibn Battuta's study when he described the city of Jerusalem which was a Popular destination for travelers because of religious holiness to all Muslims , where in the Al-Aqsa mosque , which God summed up in the incident of Isra and Miraj and because the position of Jerusalem which was the scientific center and destination to the scientists from worldwide to seek knowledge and scientists sitting and blessed with its religious places and mosques which inoculated an important civilized location . This study aims to, despite being very difficult; highlight the image of Jerusalem socially, and culturally. This journey mentioned signals, signs, religious word and spiritual meaning when traveler mentioned some of the names, saints, scholars, religious men and mystics, Ibn Battuta's description for this city was too restricted short and this study tries to focus on the reasons behind this limited description .

Keywords: Ibn Battuta's Journeys, Jerusalem, Social Dimension, and Cultural Dimension

İhramdan Bikiniye Suudi Arabistan’da Turizm

Asst. Prof. Ph.D. Burak Eryılmaz - Lec. Yusuf Bahadır Keskin

ÖZ

Suudi Arabistan dünyadaki genel algı itibariyle 'katı bir Ortadoğu krallığı olarak' bilinse de; İslam dininin kutsal addedilen toprakları dolayısıyla yeryüzünün en önemli turizm destinasyonlarından birisidir. Veliaht Prens Muhammed bin Salman'ın karar mekanizmasındaki etkisini arttırmasının ardından ülke 2030'a yönelik kapsamlı bir kalkınma planı ortaya koymuştur. Bu plan ile tamamen fosil yakıtların ihracatına dayalı olan Krallık ekonomi modelinin yerini daha üretken bir yapıya bırakması hedefi benimsenmiştir. Finans, sanayi, bankacılık ve yenilenebilir enerji yatırımlarının yanı sıra, turizm alanında da alternatiflerin çoğaltılıp, gelirlerin çeşitlendirilmesi amaçlanmaktadır. Yine aynı hedef doğrultusunda inanç turizmi dışında ülkeye gelen turist sayısının arttırılması için ortaya atılan projeler de hızla uygulamaya koyulmaktadır. Bu çalışmada Suudi Arabistan Krallığı'nın 2030 Vizyonu kapsamında turizme yönelik girişimleri incelenmiş olup, turizm gelirlerinin ve destinasyonlarının arttırılmasına yönelik atılan adımlar, benimsenen politikalar ve hukuki düzenlemeler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Suudi Arabistan, Vizyon 2030, Ortadoğu, Politika

Tourism in Saudi Arabia From Ihram to Bikini

Abstract

Although Saudi Arabia is known as a totalitarian Middle East kingdom as general sense in the world, it is one of the most important tourism destinations on earth because the land is holly Islamic place. After the Crown Prince Mohammad bin Salman increased his power in decision mechanism, the country has made up a detailed development plan for 2030. With this plan it is accepted to have a more productive system instead of kingdom's current economic model based upon export of fossil fuel. Besides finance, industry, banking and renewable energy investments, it is aimed to vary the incomes raising the alternatives in also tourism. Under the same target the suggested projects have been practised quickly in order to increase the number of tourists coming to the country besides religion tourism. In this study the attempts of Saudi Arabia towards tourism as part of 2030 vision of Kingdom of Saudi Arabia was analyzed and the arrangements in order to increase the destinations and tourism income the acccepted policies and legal regulations were evaluated.

Keywords: Tourism, Saudi Arabia, Vision 2030, Middle East, Policy

İki Şairin Eserlerindeki Ölüm Dürtüsünün Metinlerarasılık Bağlamında İncelenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Zihniye Okray

ÖZ

1960larda postmodernizimin etkileri ile birlikte özellikle Bathkin, Kristeva ve Ginette metinlerin incelenmesine hem yeni bir terim hem de yeni bir yöntem önermişlerdir. Onların varsayımları yeni söylenecek birşeyin artık varolmadığı çünkü günümüze kadar herşeyin söylenmiş veya yazılmış olduğu idi. Bu bakış açısı ile üretilen her yeni metin aslında kendinden önce üretilenlerden doğmakta idi. Bu bakış açısı ile Osman Fahri ve Şukufe Nihal'in eserleri metinlerarasılık kavramı ile incelenmiştir. Bu çalışmada metinlerarasılık, Ginette'in önermiş olduğu yöntem ile incelenmiştir. Genette metinlerarasılığı metinlerin birbirleri ile olan ilişkisine vurgu yapmaktadır. Metinlerarasılık alıntılama, alımlama gibi kavramları içermektedir. Genette metinlerarasılığı üç büyük gruba ayırarak bunların açık ,örtük, belirgin, sezdirimli, gizli ve ortada olan olarak değerlendirilebileceğini söylemektedir. Bu çalışma – yazarın bilgisi dahilinde olan- psikanalitik bir terim olan Thanathos(Ölüm dürtüsü)'u iki şairinin eserlerindeki metinlerarasılık bağlamında inceleyen ilk çalışmadır.Osman Fahri ve Şukufe Nihal birbirlerine aşık olmuşlar, ayrılmışlar, biri intihar girişiminde bulunup ölmüş diğeri de sessizlik (seçici konuşmazlık) içerisinde ölümü beklemiştir. Osman Fahri 1890 yılında doğmuş ve intihar girişiminden sonar 1920 yılında ölmüştür. Osman Fahri'nin intiharındaki itici gücün Şukufe Nihal'e duyduğu sonsuz ve ümitsiz aşkı olduğu düşünülmektedir. Diğer taraftan boşanma ile sonuçlanan iki evliliğin ardından Şukufe Nihal hayatı bir huzurevinde tek başına sonlanmıştır. Osman Fahri şiiri ile Şukufe Nihal şiiri arasında alımlamalar ve ölüm dürtüsünün aktarımı açıkça görülmektedir. Şukufe Nihal'in şiirlerinde açık bir şekilde Osman Fahri'den yapmış olduğu alımlamalar tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda hayatlarının başında yolları kesişen bu iki şair her ne kadar da şiirlerini farklı zaman dilimleri içerisinde yazmış olsalarda eserleri metinlerarasılık çerçevesinde izler taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metinlerarasılık, Ölüm Dürtüsü, Alımlama, Osman Fahri, Şukufe Nihal

Death Instınct Between Two Turkısh Poets Art Work in the Context of Intertextualıty

Abstract

In 1960's with the effects of postmodernism mainly Bathkin, Kristeva and Ginette placed a new term and methodology in examining every written text. They assumed that there nothing new left to say because every text is related with previously written ones. With this perspective Osman Fahri's and Şukufe Nihal literature work investigated with intertextuality. In this paper Genette's approach to intertextuality was used. Genette assumes that intertextuality involves all relations of a text with other texts. Intertextuality includes quotation, plagiarism, and allusion. Genette divides intertextuality into three large categories: implicit or explicit; covert or overt; hidden or open. This is the first study -to the author's best knowledge- that cooperates the psychoanalytic term Thanatos (death instinct) with two poets' art-work in terms of intertextuality. These two Turkish poets are Osman Fahri and Şukufe Nihal, who fall in love, separated, one committed suicide and died and the other choose to die in silence (selective mutism). Osman Fahri was born in 1890 and died in 1920 after he committed suicide. The main motive behind his suicide was his endless and hopeless love to Şukufe Nihal. After two marriages and divorces and losing her daughter Şukufe Nihal's life was ended in an old age asylum alone. Osman Fahri's poems and Şukufe Nihal poems had allusions in their nature and

the transmissions of death instinct from Osman Fahri's poems to Şukufe Nihal's poems were seen. Şukufe Nihal's poems include clear allusions from Osman Fahri's poems. In this paper it is clearly seen that the two Turkish poets who are involved in past wrote their poems in different time lines but their texts clearly affect each other in terms of intertextuality.

Keywords: Intertextuality, Death İnstinct, Allusion, Osman Fahri, Şukufe Nihal

İklim Değişikliği Rejiminde Çok Uluslu Şirketlerin Rolü

Ra. Ph.D. Ezgi Kovancı - Ra. Ph.D. Duygu Yıldız Karakoç

ÖZ

İklim değişikliği günümüzde etkisini giderek hissettiğimiz, aşırı hava olayları, seller, kuraklık, gıda arzında azalma gibi canlı ve cansız varlıklar üzerinde birçok etkiye sahip bir sorunsaldır. İklim değişikliğinin daha çok hissedilen boyutu olan küresel ısınmanın en önemli nedeninin atmosfere yayılan sera gazları salımı olduğu bilinmektedir. Bu gazların içinde en fazla paya sahip karbondioksitin (CO_2) esas kaynağı ise fosil yakıt kullanımıdır. İklim değişikliği rejimine yönelik olarak 2016 yılı itibariyle yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması'nın amacı küresel ısınmayı 2 derecenin altında tutma ve 1.5 derece ile sınırlamak olarak belirlenmiştir. Bunun ise sera gazı salımı yapan ülkelerin verdikleri emisyon indirimi taahhütleriyle gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ancak Çok Uluslu Şirketlerin (ÇUŞ'lar) sera gazı salımlarının önemli bir bölümünden sorumlu olması ve giderek dünya ekonomisinin baskın gücü olarak ön plana çıkması iklim değişikliği rejiminde esas aktörlerden biri olarak dikkate alınmaları gereğini doğurmuştur. Ancak Kyoto Protokolü'yle başlayan emisyon azaltım üstlenme sürecinde ÇUŞ'ların bu azaltıma yönelik hedefleriyle ilgili taahhütleri genellikle muğlak kalmıştır. Hatta ÇUŞ'lar emisyon azaltımı için tanımlanan mekanizmaları kendi lehlerine çevirerek kâr arayışına girmişlerdir. Güçlü lobicilik faaliyeti yürüten ÇUŞ'ların iklim değişikliği müzakerelerinde önemli etkilerinin olduğu, ülkelerin müzakereleri tıkayıcı ya da açıcı role bürünmelerinde kayda değer role sahip oldukları iddia edilmektedir. Diğer yandan iklim değişikliğinin neden olduğu etkilerin ÇUŞ'lar üzerinde de etkileri olduğu, bazı ÇUŞ'ların şirket stratejilerini yeniden yapılandırdıkları dikkat çekmektedir. Bu bağlamda çalışmada güdülen gaye iklim değişikliği rejimine doğrudan etkide bulunan ÇUŞ'ların iklim değişikliği sorunsalına yönelik tavırlarını, etkilerini, katkılarını ve stratejilerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: (1) İklim Değişikliği (2) Çok Uluslu Şirketler (3) Paris Antlaşması (4) Emisyon Azaltım Taahhüdü.

The Role of Multinational Companies in the Climate Change Regime

Abstract

The Climate Change is a problematic issue that has many side effects on living and non-living beings such as extreme weather events, floods, droughts, reduction in food supply, which are today increasingly influencing. It is known that the most important reason of global warming, which is the more felt dimension of climate change, is the emission of greenhouse gases emitted into the atmosphere. The main source of carbon dioxide (CO_2) with the highest share in these gases is the use of fossil fuels. The aim of Paris Agreement, which came into force in 2016, for the climate change regime is to keep global warming below 2 degrees and to limit 1.5 degrees. This is planned that this will be done with the emission reduction commitments of the countries that are exporting greenhouse gases. However, the fact that Multinational Companies (MNCs) are responsible for a significant part of the greenhouse gas emissions. Also, it comes to the forefront as the dominant power of the world economy. It has caused the necessity to be considered as one of the main actors in the climate change regime. However, in the process of undertaking emission reduction starting with the Kyoto Protocol, the MNC's commitments regarding these reduction targets have generally remained ambiguous. In fact, MNCs have sought to profit by turning the mechanisms defined for

emission reduction in their favour. It is claimed that MNSc with powerful lobbying have significant impacts on climate change negotiations. The countries have a significant role to play in becoming obstructive or open to negotiations. On the other hand, it is noteworthy that the impacts caused by climate change have an advanced effects on MNCs and also some MNCs restructure the company strategies. In this context, the aim of this study is to examine the attitudes, impacts, contributions and strategies of the MNCs which have a direct effect on the climate change.

Keywords: (1) Climate Change (2) Multinational Companies (3) Paris Agreement (4) Emission Reduction Commitment.

Ilgaz Dağı Milli Parkı'nın Turizm ve Rekreasyonel Amaçlı Kullanımının İrdelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Yakup Öztürk

ÖZ

Sahip oldukları doğal güzellikler, zengin fauna ve flora çeşitliliği, temiz hava ve eşsiz manzara gibi çekim unsurları ile milli parklar günümüzde rekreasyonel etkinlikler için önemli cazibe merkezlerinin başında gelmektedir. 1.118 hektarlık yüz ölçümü ile Batı Karadeniz Bölgesi'nde, Çankırı ve Kastamonu illeri sınırları içinde yer alan Ilgaz Dağı Milli Parkı; doğa yürüyüşü, tırmanma, piknik, kış sporları gibi çeşitli etkinliklere yönelik arz kapasitesi ile turizm ve rekreasyonel faaliyetler için önemli bir kaynaktır. Bu çalışmada; doğa temelli çekim unsurları ile kış turizminin yanısıra rekreasyonel etkinlik çeşitliliğiyle önemli bir ziyaretçi potansiyeline sahip olan Ilgaz Dağı Milli Parkı örnek alan olarak seçilmiştir. Bu kapsamda destinasyonun genel özellikleri ile arz kapasitesi ortaya konulmuş ve karşılaşılan sorunlar irdelenerek çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ilgaz Dağı Milli Parkı, Turizm, Rekreasyon, Çankırı

İngiltere Premier Lig Kulüplerinin Son Üç Sezon Başarı Etkinliğinin Veri Zarflama Analizi İle İncelenmesi

Doç. Dr. Sibel Atan - Serkan Kazar - Prof. Dr. Murat Atan

ÖZ

Günümüzde futbol dünyanın en popüler sporu olmasının yanı sıra kulüplerin sportif ve finansal gelirlerindeki artışlar sayesinde ekonomik olarak da önemli bir konumda bulunmaktadır. Dünyanın en rekabetçi ve en değerli ligi olmasının yanı sıra son yıllarda yabancı yatırımcıların gözdesi haline gelen İngiltere Premier Ligi çalışma konusu olarak ele alınmıştır. Çalışmada 2015/16 sezonda mücadele eden 20 kulübün saha içi performansları ve kulüp oyuncularının toplam piyasa değerinin (yapılan transfer harcamaları sonucunda toplam oyuncu maliyeti), sportif ve finansal başarıya ne yönde bir etkisi olduğu araştırılmak istenmektedir. 2015/16 sezonu İngiltere Premier Ligi kulüplerinin etkinlikleri parametrik olmayan Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanılmıştır. Çıktı yönlü CCR modeli kullanılarak yapılan çalışmada girdi değişkenleri olarak kulüplerin sezon içerisinde oynanan maçlarda atılan ve yenilen goller, kaleyi bulan şutlar, paslar, ofsaytlar, kullanılmış olan köşe vuruşları ve kulüplerin 2015/16 sezonu toplam piyasa değeri kullanılmıştır. Çıktı olarak ise 2015/16 sezonu sonu puan tablosu ve toplam kazanç (yayın ve forma sponsorlar gelirleri) değişkenleri kullanılmıştır. Çalışmada bir sezon içerisinde 38 maç oynanması nedeniyle saha içi istatistiklerinin ortalaması alınarak kullanılmıştır. Çalışma sonucunda 6 kulüp etkin ve 14 kulübün etkin olmadığı ortaya çıkmıştır. Yabancı yatırımcılar tarafından yönetilen Leicester City (13) ve Manchester United (12) en çok referans olarak alınan kulüplerdir. Etkin olmayan kulüplerin etkin olabilmeleri için çıktı değerlerini arttırabilecek potansiyel iyileştirme yüzdeleri hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Veri Zarflama Analizi, Etkinlik, Premier Lig

İnsan Benliğinin İlkelliği Üzerine Dystopik Bir Eser: Sineklerin Tanrısı

Doç. Dr. A.Mecit Canatak

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZ

Nobel Edebiyat ödüllü İngiliz romancı William Golding'in 1954 yılında yazdığı alegorik romanı Sineklerin Tanrısı (Lord of the Flies) aynı isimle sinemaya aktarılmıştır. Yazarın, romanını 2.Dünya Savaşına katıldığı zamanlarda gördüğü vahşiliğin etkisinde kalarak yazdığı bilinir. Yaşları altı ile on iki arasında olan, sayıları tam olarak bilinmeyen bir grup çocuğun gelecekteki atom savaşı sırasında, güvenir bir yere götürülmek üzere bindikleri uçak bir adaya düşer. Öyküde anlatılanlar bu adada yaşanılanlardır. Çatışma, bütün insanların doğuştan itibaren içinde bulundukları çatışmayı gösteriyor. İnsanlarda (ister büyük ister küçük olsun) hem iyi hem kötü içgüdüler bulunur. Çocuk ve ergenler neyin iyi neyin kötü olduğunu ayırt edemezler. Bunlardan hangisinin baskın geleceği ise gelişim dönemlerindeki sosyal referanslara bağlıdır. Anne-baba, eğitim kurumları veya model olabilecek diğer kişi ve kurumlar çocuğu olumlu yönde etkilemeye, iyi olan içgüdülerini geliştirip, kötü olan içgüdülerini engellemeye çalışırlar. Sineklerin Tanrısı'nda çocuklar kötü duygularından tamamen arındırılmamış ancak bazı yasaklarla sınırlandırılmışlardır. Kötü içgüdüler, bu yasaklara rağmen, uygarlığın koyduğu sınırlara aldırmadan vahşice ortaya çıkar. Bu sunumda, romandan sinemaya uyarlanan eser dystopia bağlamında değerlendirilecek.

Anahtar Kelimeler: William Golding, Sineklerin Tanrısı, Dystopia, Roman Uyarlamaları

Instagram Yeni Bir Politik Propaganda Ortamı Olabilir Mi?

Prof. Dr. Nurettin GÜZ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, nurettinguz@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Ceren YEGEN
Mersin Üniversitesi, cerenyegen@mersin.edu.tr

Arş. Gör. Hayrullah YANIK
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, hayrullahyanik06@gmail.com

ÖZ

Sosyal ağlar bugün öylesine popülerlerdir ki, meslek alanlarına dâhi eklemlenmiş durumdadırlar. Fotoğraf paylaşım uygulaması olan Instagram ise bugün en popüler sosyal ağlardandır. Instagram aracılığı ile bireyler sosyal ilişkilerini ve hayatlarını yansıtıp, şekillendirirken aynı zamanda kurumsal ya da bireysel olarak e-ticaret dâhi yapabilmektedirler. Instagram'ın popülerleşmesinde kuşkusuz özellikle ünlü kimselerin ilgili uygulamayı yoğun olarak kullanmasının rolü de büyüktür. Bununla birlikte Instagram da Facebook ve Twitter gibi bugün çeşitli propaganda faaliyetlerine sahne olmaktadır. Özellikle siyasetçiler diğer sosyal ağlarda olduğu gibi Instagram üzerinden de kitlelerine ulaşmayı, politik propaganda yapmayı amaçlamaktadır. Facebook ve Twitter'ın birer propaganda ortamı olduğunu öne süren çalışmaların sayısı her gün artmaktadır. Bu yüzden bu çalışmada Instagram'ın yeni bir politik propaganda ortamı olabilme potansiyeli araştırılmıştır. Bu amaçla, 24 Haziran 2018'de Türkiye'de gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı ve 27. Dönem Milletvekili Seçimleri öncesinde adaylıkları açıklanan ve resmiyet kazanan Cumhurbaşkanı adaylarının Instagram kullanımları, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Ağlar, Instagram, Politika, Propaganda, Politik Propaganda

Can *Instagram* be A New Environment of Political Propaganda?

Abstract

Social networks are so popular today that they are even articulated to occupational fields. Instagram, the photo sharing application, is one of the the most popular social networks today. Through Instagram, while individuals reflect/shape social relationships and lives, they can even make e-commerce both individually and institutionally. The popularity of Instagram is undoubtedly related to the role of the famous people who use the related application intensively. However Instagram, such as Facebook and Twitter today is the scene of various propaganda activities. Particularly, politicians are aiming to make political propaganda to reach the masses through Instagram as they are in other social networks. The number of studies suggesting that Facebook and Twitter are propaganda environments is increasing day by day. Therefore, in this study Instagram's potential of being a new political propaganda environment is investigated. To this end, Instagram usages of Official Presidential Candidates' are examined via content analysis in the context of ahead of the Presidential and 27th Period Parliamentary Elections held in Turkey on June 24, 2018.

Keywords: Social Networks, Instagram, Politics, Propaganda, Political Propaganda

İş Stresinin Çalışan Memnuniyeti Üzerine Etkisi: Bir Kamu Hastanesi Örneği

Assoc. Prof. Ph.D. Metin Kaplan - Mr. Mehmet Emin Eren

ÖZ

Sağlık sektörü ile ilgili politikaların ve eylem planlarının geliştirilmesi, gerekli denetimlerin yapılması ve güçlendirilmesi, ve ülke ölçeğinde bir mesleki sağlık profilinin geliştirilmesi ancak iş yerlerinde iş stresi, çalışan memnuniyeti gibi kavramlarla ilgili sağlıklı verilerin toplanması ve bunların ampirik olarak incelenmesi ile mümkündür. Bu araştırma ile en azından hastanelerde kimyasal, fiziksel, biyolojik, psikososyal ve ergonomik risk faktörlerinin ve bunların çalışanlar üzerindeki etkilerinin daha iyi bilinmesine, önleyici tedbirlerin alınmasına, çalışanların hem temel bir hak olarak daha iyi koşullarda ve bir iyi olma hali içinde çalışmasına hem de kamu yararı adına verimliliğin artmasına yönelik katkı sağlanmış olacaktır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, iş stresinin çalışan memnuniyeti üzerindeki etkisini analiz etmektir. Bu nedenle İstanbul'da faaliyet gösteren bir kamu hastanesinde çalışmakta olan 326 sağlık personelinin iş stresi ve çalışan memnuniyeti düzeylerine ilişkin veriler, anket tekniği ile toplanmıştır. Regresyon analizi sonuçlarına göre, iş stresinin çalışan memnuniyeti üzerinde negatif yönlü ve anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Stresi, Çalışan Memnuniyeti, Hastane Çalışanları.

The Effect of Job Stress On Employee Satısfactıon: the Case of a Publıc Hospıtal

Abstract

The aim of this study is to analyze the effect of job stress on employee satisfaction in hospital employees. Data were collected through a questionnaire completed by 326 employees working in a public hospital in Istanbul and analyzed statistically by means of simple regression. Employee satisfaction was designated as the dependent variable in this study, while job stress was considered as the independent variables. To measure job stress we used the 14 items developed by Ministry of Health Turkish Republic. Participants responded on a 5-point Likert-type scale dictating to the extent which they agreed with each statement (1= strongly disagree, 5= strongly agree). Cronbach's alpha was 0.886 for employee satisfaction. On the other hand, job stress was measured with 7 items developed by House ve Rizzo (1972). We used 5-point Likert scale (1= strongly disagree, 5= strongly agree). The scale showed adequate reliability. The Cronbach's alpha coefficient was 0.899. In general, a value of 0.70 in the Cronbach's alpha is considered adequate in order to ensure reliability of the internal consistency of a scale (Nunnally, 1978). According to regression analyze, job stress had a negative effect on employee satisfaction.

Keywords: Job Stress, Employee Satisfaction, Hospital Employees.

İslami Kamu Topraklarına Yeni Bir Bakış: Erken Modern Azerbaycan Örneği

Assoc. Prof. Ph.D. Beymirze Shabiyev

ÖZ

Topraklar üzerindeki mülkiyet hakları, tarihsel süreçte toplumsal ilişkilerin oluşumunu ve düzenlenmesini etkileyen en önemli faktörlerdir. Ortaçağ ve müteakip erken modern dönemde topraklar üzerindeki mülkiyet hakları toplumun her yönünün, ekonomik, sosyal ve diger yönlerinin dinamiği üzerinde belirleyici bir etkiye sahipti. Bu makalenin amacı, bir tapu senedi olan ve gabale adlanan senetlere dayanarak, erken modern Azerbaycan'da mevcut olmuş İslami genel mülkiyet – arazi-i icma ve arazi-i āmma topraklarını incelemektir. Bu araştırmada Safevi devletinde kamu yararına toprakların bir türü olan arazi-i icma`nın artık erken modern döneminde özel mülkiyete ait biçimler daşıması tespit edilmiş ve özel mülkiyete çevrilmiş olması sonucuna varılmışdır.

Anahtar Kelimeler: İslam Toprak Mülkiyeti, Ortak Toprakları, İcma, Azerbaycan Örneği, Safeviler

A New Focus On Islamic Communal Lands: in the Case of Early-Modern Azerbaijan

Abstract

The proprietary rights on lands were all times the most important factors that affect the formation and regulation of the social relations in the historical process. In the Medieval and subsequent early-modern period the proprietary rights on the lands had a decisive influence on the dynamic of all aspects of society. The aim of this paper is to examine the main essence of the Islamic communal land property- arazî-i ijma or arazî-i āmma in early-modern Azerbaijan, based on the several documents of the title-deed - qabale. This research proposes a concept that being lands in the public benefits arazî-i ijma was one of the forms of private ownership- mulk lands.

Keywords: Islamic Land Properties, Communal Lands, İjma, Case of Azerbaijan, Safavids

İşletmelerde Dijitalleşmenin Muhasebe Eğitimine Yansımaları

Assoc. Prof. Ph.D. Şerife Subaşı - Assoc. Prof. Ph.D. Berna Demir

ÖZ

Dijitalleşme işletmelerin satın alma, muhasebe, finans, üretim, ar-ge, pazarlama, insan kaynakları departmanlarının işleyişini değiştirmiştir. İşletme personelinin bu değişime uyum sağlamaları kişisel performanslarını ve kurumsal performansı önemli ölçüde etkilemektedir. Bu departmanlardan biri olan muhasebe departmanında çalışan personelin de bu değişime uyum sağlaması önemlidir. Bu uyumun sağlanmasında üniversitede alınan eğitimin rolü büyüktür. Dijitalleşme ile birlikte muhasebe personelinden beklentilerde değişime uğramıştır. Üniversitede alınan eğitim bu değişimleri karşılayacak nitelikte olmalıdır. Bu çalışmada, muhasebe personelinin dijitalleşmeden nasıl etkilendiği ve dijitalleşme ile birlikte kendisinden beklenen bilgi, beceri ve yeterliliklerin neler olduğu uluslararası eğitim standartları dikkate alınarak ortaya konulacak ve muhasebe eğitiminin bu değişime uyumu konusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Muhasebe Mesleği, Muhasebe Eğitimi, Uluslararası Eğitim Standartları

The Reflectıons of Dıgıtalızatıon in Busınesses On Accountıng Educatıon

Abstract

Digitalization has changed the functioning of purchasing, accounting, finance, production, research and development, marketing, human resources departments of businesses. The adaptation of business personnel to this change significantly affects their personal performance and corporate performance. It is important that the personnel working in the accounting department, one of these departments, also adapt to this change. The role of education at the university in ensuring this compliance is great. The expectations of the accounting personnel have changed with digitalization. Education at the university should be able to meet these changes. In this study, how the accounting personnel are affected by digitalization and what knowledge, skills and competences expected from them together with digitalization will be revealed by taking into consideration the international educational standards. In addition, recommendations will be made regarding the adaptation of accounting education to this change.

Keywords: Digitalization, Accounting Profession, Accounting Education, İnternational Education Standards

Kabadüz İlçesinde Yöre Halkının Kırsal Turizme İlişkin Görüşleri

Assoc. Prof. Ph.D. Cemile Bahtiyar Karadeniz - Lec. Mehmet Kabacık – Assoc. Prof. Ph.D. Saffet Sarı

ÖZ

Kırsal bölgelerin sosyo-ekonomik gelişimi içerisinde anahtar bir birleşen olarak görülen kırsal turizm, "kırsal çevrede sürdürülebilir işletmenin turist aktiviteleri" olarak tanımlanmaktadır (Ayaz vd., 2012:104). Dünya turizm örgütünün(2004) tanımlamasına göre: kırsal turizm, kırsal alanda yapılan tüm faaliyetleri kapsayan turizm türüdür. Kabadüz ilçe merkezi, Ordu'nun 21 km güneyinde, Melet Irmağı'nın doğusundaki yayla topraklarının başladığı 600m. Rakımlı bir sırt üzerinde kurulmuştur. Doğusunda Giresun ilinin Piraziz ilçesi, batısında Ulubey ilçesi, kuzeyinde Gülyalı ve Ordu merkez ilçesi, güneyinde Mesudiye ilçesi bulunur. Kabadüz ilçe olarak 340 km2 yüzölçümüne ve Turnalık'tan itibaren geniş yayla topraklarına sahiptir. Bölgenin yayla kısımlarında Karagöl Dağı eteklerine kadar üzerinde pek çok Oba'nın bulunduğu mera arazileriyle karşılaşılır. Ordu- Çambaşı yolunun uzunlamasına ortasından geçtiği Kabadüz, dar bir sırtta kurulduğu için ilçe ancak yol boyunca gelişebilmiştir. Ordu ilinin Kabadüz ilçesi yayla sevenlere ek olarak kayak merkezinin açılması ile kış sporcularına da ev sahipliği yapmaktadır. Çalışmanın amacı yerel halkın ilçede sürdürülen kırsal turizm faaliyetlerine ilişkin düşüncelerini belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Farklı kesimlerden 35 gönüllü ile görüşülmüş ve alınan cevaplar analiz edilmiştir. Katılımcıların ilçelerinde turizmden ümitli olduğu anlaşılmaktadır. Ulaşım koşullarının iyileştirilmesini ve konaklama tesislerinin doğaya zarar vermeden yapılması istenirken yörede eğlence faaliyetlerinin eksikliğini vurgulamışlardır. Kırsal turizm ile ilgilenmek isteyen yöre halkının bilinçlendirme çalışmalarına önem verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Turizm, Kabadüz, Çambaşı

Abstract

Kabaduz district of Ordu province also hosts winter sportsmen with the opening of the ski center Rural tourism, which is seen as a key component in the socio-economic development of rural areas, is defined as "tourist activities of sustainable enterprise in rural environment anahtar (Ayaz et al., 2012: 104). According to the definition of the World Tourism Organization (2004): rural tourism is a type of tourism that covers all activities in rural areas.in addition to the lovers of the plateau. Kabadüz district center is located at a distance of 600 m., Which starts at the east of the Melet River. It is built on an elevated ridge. Piraziz district of Giresun province in the east, Ulubey district in the west, Gülyalı and Ordu central district in the north and Mesudiye district in the south. Kabadüz has a surface area of 340 km2 and a wide plateau area since the Tourada. On the highland parts of the region, there are pasture lands where many Oba is located on the slopes of Mount Karagöl. As the Kabadüz, where the Ordu-Çambaşı road passes through the middle of the longitudinal center, was established on a narrow ridge, the district could only develop along the road. The aim of the study is to consider the local people's thoughts on the rural tourism activities being carried out in the province. Qualitative research method was used in the study. We interviewed 35 volunteers from different sections and analyzed the responses. It is understood that participants are hopeful of tourism in their districts. They emphasized the improvement of transport conditions and the lack of recreational activities in the area when it is desired that the accommodation facilities be done without damaging the nature. It is suggested that local people who want to deal with rural tourism should give importance to raising awareness.

Keywords: Rural Tourism, Kabadüz, Çambaşı

Kadın Cinsel İstismarcılara Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe'ye Adaptasyonu

Ph.D. Cand. Seda Akdemir - Asst. Prof. Ph.D. Zeynep Belma Gölge

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Hetherton ve Beardsall (1998) tarafından geliştirilen Kadın Cinsel İstismarcılara Yönelik Tutumlar Ölçeğinin (KCİTÖ) Türkçe'ye adapte edilmesidir. Çalışma 268 kadın, 94 erkek olmak üzere toplamda 362 kişi ile yürütülmüştür. Katılımcıların 142'si üniversite öğrencisi, 161'i lisans, 47'si yüksek lisans, 12'si doktora mezunudur. Katılımcıların yaş aralığı 18-70 (X=26.90, S.S=9.24) tir. Verilerin Açımlayıcı Faktör Analizi için uygunluğu Kaiser- Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenmiş olup KMO değeri .87, Bartlett Testi değeri 0.000 olarak bulunmuştur.22 maddeden oluşan ölçeğe Açımlayıcı Faktör Analizi yapılarak ortak varyanslar incelendikten sonra sorunlu maddeler atılarak 13 maddeye indirgenmiştir. Faktör analizi sonucunda ölçek iki faktörlü bir yapı göstermiş olup faktörler toplam varyansın %45.3'ünü açıklamaktadır. İlk faktör "Kadın Cinsel İstismarının Mağdur Üzerine Etkilerine İlişkin Tutumlar", 2. faktör ise "Kadın Cinsel İstismarına İlişkin Tutumlar" olarak isimlendirilmiştir. Faktör yük değerleri "Kadın Cinsel İstismarının Mağdur Üzerine Etkilerine İlişkin Tutumlar" için .57-.71, "Kadın Cinsel İstismarına İlişkin Tutumlar" için ise .44-.77 arasında değişmektedir. Madde analizi için bağımsız örneklem t-test uygulanmış, tüm maddelerin %27'lik alt ve %27'lik üst gruplar arasında ayırıcılık gücünün olduğu tespit edilmiştir (p<0.000). Ölçekte yer alan maddelerin madde-toplam korelasyonları .30-.57 arasında değişmektedir. Tüm ölçek için Cronbach Alpha katsayısı .81, alt ölçeklerin her ikisi için ise .73 olarak bulunmuştur. Bu analizler doğrultusunda ölçeğin güvenilir ve geçerli olduğu kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İstismarı, Cinsel İstismar, Adli Bilimler

Turkish Adaptation of Attitudes Regarding Women's Sexualized Behavior Towards Children Questionnaire

Abstract

This study was conducted to adapt Attitudes regarding women's sexualized behaviour towards children questionnaire (Hetherton & Beardsall, 1998) to Turkish population. The participants consisted of 268 women and 94 men (*N*=362). One hundred and forty-two of the participants were university students, 161 of the participants had graduate degree, 47 of the participants had master degree and 12 of the participants had doctoral degree. Participants were aged of 18-70 (*M*=26.90, *S.D*= 9.24). Data were analyzed to test Kaiser- Meyer- Olkin coefficient (KMO) and Barlett Sphericity test before conducting exploratory factor analysis. KMO coefficient was found to be .87 and Bartlett's test showed 0.000 value. Exploratory Factor Analysis was conducted with 22 items and 9 items were dropped because of the low communality value. The measure showed two-factor structure and both factors explained 45.3% of the variance. The factors were named as "Attitudes towards sexual abuse" and "Attitudes towards the effects of sexual abuse on victim". Factor loadings were between .57-.71 for "Attitudes towards the effects of sexual abuse on victim" and .44-.77 for "Attitudes towards sexual abuse". The results of independent samples t-test comparing mean scores of subgroup (base 27%) of the sample with that of top group (top 27%) showed significant differences (p<.000). Item total correlations were found to be .29-.57. For reliability, Cronbach alpha was found to be .81 for whole scale, and .73 for both subscales. Given the results of validity and reliability analyses, the scale is valid and reliable to use in Turkish population.

Keywords: Child Abuse, Sexual Abuse, Forensic Sciences

Kadın İşgücü Sorunlarını Belirlemeye Yönelik Bir Uygulama: Konya Örneği

Ms. Sebahat Yağcıoğlu - Asst. Prof. Ph.D. Canan Şentürk

Öz

Bir ülkenin en önemli gelişmişlik göstergeleri arasında kadın işgücü ve istihdam verileri yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerde kadınların işgücüne katılım oranı yüksek iken gelişmekte olan ülkelerde ve az gelişmiş ülkelerde bu oran daha düşük düzeydedir. Kadınlar geçmişten günümüze sürekli çalışma hayatında yer almasına rağmen, gerçek anlamda ilk kez Sanayi Devrimi ile birlikte ücret karşılığı işgücü piyasasında yer almaktadır. Küreselleşmeyle birlikte değişen ekonomik gelişmeler kadınların işgücü piyasasında daha çok yer alması beklentisini oluştursa da toplumun değersel yargıları, annelik ve ev hanımlığı rolü, eğitim düzeyinin düşük olması, toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi birçok sorunla karşı karşıya kalan kadınlar enformel sektörlerde yer almış ve beklentinin aksine bir durum gerçekleşmektedir.

Kadın işgücü sorunlarını belirlemeye yönelik bu çalışmada kadın işgücü, Konya ilinde yapılan alan araştırması ile ele alınmaktadır. Çalışmada öncelikle ekonomik ve bölgesel kalkınma açısından kadın işgücü istihdamının önemine değinilmekte; daha sonra da kadın işgücü istihdamının sorunlarını belirlemeye yönelik Konya İlinde sosyal güvenlik haklarından yeterince yararlanamayan kamu sektöründe taşeron ve özel sektörde ücret karşılığı çalışan 400 kadına 30 soruluk anket uygulanarak Konya'da kadın işgücü istihdamının sorunları belirlenmeye çalışılmaktadır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre eğitim durumuna göre çalışan kadınların gelir durumu ve işyerindeki konumu açısından farklılık bulunduğu, evli olan kadınların aile hayatında sorunlar yaşadığı görülmektedir. Ayrıca hizmet sektörü ve sanayi sektöründe istihdam edilen kadın çalışanların çalıştığı yerde eğitim alma durumu konusunda ve çalıştığı yerde izin kullanabilme haklarına yönelik farklılıklar gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İşgücü İstihdamı, Kadın İşgücü İstihdamı Sorunları, Bölgesel Kalkınma, Ekonomik Kalkınma.

An Application for Determination of Female Labour Force Employment Problems: The Case of Konya

Abstract

Female labour and employment data rank among the most important developmental indicators of a country. Whereas the labour force participation rate of women in developed countries are at high rate, this rate is relatively low in developing and third world countries. Despite the fact that women were always present in the work life, they have been, in real terms, for the first time, remunerated during the Industrial Revolution and took their place in the labour market. Although changing economic developments with globalization create an expectation that women will gain more place in the market, women, contrary to what is believed, have gained place mainly in informal sectors due to the many problems like social value judgements, motherhood, housewifery roles, low educational level and social gender inequality.

In this context, the study, which aims to identify the female labour force problem, examines the field research conducted in Konya. Firstly, it has been examined the importance of female labour force employment in terms of economic and regional development, and then the problems of female labour force employment have been identified. Finally, the study focuses on the problem identification of female labour force by conducting a questionnaire of 30 questions to 400 female employees in Konya province, who could not profit enough from social security rights, working as sub-contractors in public sector and/or as paid employees in private sector. According to the results obtained, the income status of women differ from each other as

for their education level and position at work, and it has been observed that married women face problems in their family lives. Moreover, differences have been sighted for those women employees who work at tertiary and industrial sectors when their rights of traineeship and taking a leave are of concern.

Keywords: Female Labour Force Employment, Problems of Female Labour Force Employment, Regional Development, Economic Development.

Kadın ve Bedeni: Tıbbi Bilginin Hakimiyeti Altındaki Bedenler

Asst. Prof. Ph.D. Sibel EZGİN AĞILLI

ÖZ

Modern dönem ve sonrasında, bilim ve bilginin artmasına paralel olarak, tıbbi bilginin kullanımı, gündelik yaşantıların çoğu alanında yaygın bir şekilde görülmektedir. Diğer bir deyişle gündelik yaşam pratiklerinin bir kısmı tıbbi literatüre dahil olmaktadır, tıbbileştirilmektedir. Özellikle premodern dönemde, doğal olarak değerlendirilen kadınların gebelik ve doğum süreçleri, günümüzde tıbbın ve uzman bilgilerinin hakimiyeti altında ilerlemektedir. Böylece kadın bedeni, uzmanların baskın söylemleri ve bilginin hakimiyeti tarafından denetim altına alınmaktadır. Bu çalışmanın amacı da, modern tıbbi bilginin kadın ve kadın bedeni üzerindeki hâkimiyetini, kadınlığa özgü gebelik ve doğum pratikleri özelinde tartışmaktır. Çalışma, anne olan kadınların bloglarının analizine dahası kadınların blog sayfalarındaki gebelik ve doğum süreçleri hakkındaki anlatılarına dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Beden, Bilgi, Tıbbileştirme

Women and Body: Bodies Under the Power of Medical Information

In the modern era and beyond, in parallel with the increase in science and knowledge, the use of medical knowledge is widely seen in most areas of everyday life. In other words, some of the daily life practices are included in medical literature and are being medicalized. Pregnancy and childbirth processes of women, who are considered naturally during the premodern period, are now under the power of medicine and expert knowledge. Thus, the woman body is disciplined by the powerful discourses of the experts and the control of knowledge. The aim of this study, the power of modern medical information on woman and woman body will be discussed in terms of woman-specific pregnancy and birth practices. The study is based on an analysis of the women's blogs, and women's narratives about pregnancy and birth processes in their blog pages.

Keywords: Women, Body, Information, Medicalize

Kadına Yönelik Şiddetin Öteki Yüzü: Sığınmaevi Çalışanları

Lec. Ph.D. Selda Tasdemır Afsar

ÖZ

Sığınmaevleri kadına yönelik şiddetle mücadelede en önemli müdahale araçlarındandır. Şiddete uğramış kadınların sığınmaevine ulaşabilmesi Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), kadın danışma merkezleri, ilk kabul merkezleri gibi kurumlar aracılığıyla sağlanmaktadır. Hem sığınmaevlerinde hem de kadınların sığınmaevlerine ulaşmasına aracılık eden kurumlarda çeşitli meslek gruplarından meslek elemanları, güvenlik görevlileri ve yardımcı personel çalışmaktadır. Sığınmaevindeki kadınların güçlenmesinde, sığınmaevinin düzenli işleyişinin sağlanmasında sığınmaevinde çalışan meslek elemanlarının niteliği ve donanımları özel bir öneme sahiptir. Ayrıca kadına yönelik şiddet ile doğrudan mücadele eden çalışanların çalışma koşulları ve gereksinimlerinin belirlenmesi, sorunlarının görünür kılınması ve kadına yönelik şiddetle etkin mücadele edilebilmesi için elzemdir. Bu çalışma, sığınmaevi çalışanlarının (meslek elemanları, gözetmenler, güvenlik görevlileri ve yardımcı personel) çalışma yaşam kalitesinin hangi düzeyde olduğunu, çalışanların tükenmişlik düzeylerini, tükenmişlikle başa çıkma stratejilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada Ankara ilindeki dört farklı sığınmaevinde farklı pozisyonlarda görev yapan 50 sığınmaevi personeli ile yarı yapılandırılmış soru formu kullanılarak derinlemesine görüşme yapılmıştır. Ayrıca Sirgy vd. (2001) tarafından geliştirilen ve Türk kültürüne uyarlama çalışması Taşdemir Afşar (2011) tarafından yapılan Çalışma Yaşam Kalitesi ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre sığınmaevi çalışanlarının en önemli sorunlarından birisi yaşadıkları "mesleki deformasyon"dur. Tükenmişlik sendromu, ikincil travma ve travma sonrası stres bozukluğu, bu meslek elemanlarının yaşadığı en büyük sorunlardır. Aldıkları maaşın yaptıkları işe nazaran yetersiz olması ve akabinde çalışma sürelerinin uzun olması nedeniyle sığınmaevi çalışanları özellikle de meslek elemanları deşarj olamamaktadırlar. Gün geçtikçe de verimsizleşip yorulmaktadırlar. Bu sebeplerle mesleği bırakanlar olduğu için alanda deneyimli eleman açığı oluşmaktadır. Sığınmaevi çalışanlarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi, güvencesiz iş koşullarından güvenceli iş yaşamına geçirilmeleri, çalışanlara düzenli olarak psikolojik destek ve süpervizyon hizmeti verilmesi, farklı aktivitelere katılımlarının sağlanarak kendilerini geliştirmelerine olanak verilmesi, sığınmaevi çalışanlarını bu zorlu alanda daha etkin ve verimli çalışmalarına katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadına Yönelik Şiddet, Sığınmaevi, Sığınmaevi Çalışanları, Tükenmişlik, Çalışma Yaşam Kalitesi

The Other Side of Violence Against Women: Staff of Women's Shelter

Abstract

Women's shelters are the most important intervention tool in the struggle with violence against women. The access to women's shelters by women, who are exposed to violence, is provided by means of organizations such as Centers for Prevention and Follow up Violence (ŞÖNİM), women information centers, the first acceptance centers, etc. The member of professions from various occupations, security staff and auxiliary staff are employed both in women's shelters and the organizations mediating for women to access to women's shelters. The qualifications, knowledge and experience of member of professions employed in women's shelters have important roles for strengthening women in staying in women's shelters and

ensuring the regular operation of women's shelters. In addition, these qualifications, knowledge and experience are also important for determination of working conditions and needs of the mentioned staff, who direct struggle with violence against women, visibility of problems of this staff and active struggle with violence against women. This study aims to examine the level of quality of work life, level of burnout and strategies to cope with burnout of the staff of women's shelters (member of professions, observers, security staff and auxiliary staff). The in-depth interviews, by using semi-structured question form, was carried out with 50 staff in different positions in four different women's shelters in Ankara within the scope of the study. In addition to this, the Quality of Work Life Scale, that was developed by Sirgy vd. (2001) and adapted to Turkish culture by Taşdemir Afşar (2011), was used in the study. According to the result of the study, the 'professional deformation' is one of the most important problems experienced by the staff of women's shelters. Burnout syndrome, secondary trauma and post-trauma stress disorder are the greatest problems which these members of profession face with. The staff of women's shelters, particularly the members of professions, cannot be relax because of insufficient wage as a result of heavy working conditions and the long working hours. They also get tired and unproductive day by day. There is also lack of experienced staff because they quit working in this field because of these problems. The improvement in the working conditions and the transition from unsecured working conditions to secure working conditions and providing continuous psychological support and supervision service for staff of women's shelters and participation of the staff of women's shelters in different activities to develop themselves will make better contributions to the effective and productive research to be conducted in this difficult field.

Keywords: Violence Against Women, Women's Shelters, Staff of Women's Shelters, Burnout, Quality of Work Life

Kamu Bankası Çalışanlarının Örgütsel Motivasyon Analizine Maslow Penceresinden Bakış; Bir Odak Grup Çalışması

Lec. Ph.D. Hicran Özlem Ilgın - Lec. Sercan Gülay - Lec. Yarkın Çelik

ÖZ

Bu çalışma Kamu Bankalarında çalışanların örgütsel motivasyonlarını ölçümleyebilmek ve güncel bir araştırma ile yeni uygulama alanlarını kayıt altına almak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada odak grup yöntemi kullanılmış ve kamu bankası çalışanlarından oluşan 6 katılımcıdan oluşan bir grup ile derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşme sırasında daha önceden hazırlanan ve Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisindeki kategorilere dayandırılan 5 soru katılımcılara sorulmuş ve araştırmacı tarafından görüşme soruları zaman zaman destekleyici, söylemler ile açıklanmıştır. Görüşmenin tamamı dijital ortamda kayıt altına alınmıştır. Daha sonra gruptan elde edilen sonuçlar yazılı ortama aktarılarak ve sayısal veriler ile desteklenerek önce tablolar ile aktarılmış daha sonra ise her bir tablo altlarında katılımcıların söylemleri ile derlenerek yorumlanmıştır. Buna göre kamu bankalarında çalışanların fizyolojik ve güvenlik ihtiyaçlarının karşılanması kriterlerinde daha yüksek motivasyona sahip olduğu belirlenmiştir. Diğer yandan saygı ihtiyacı, sosyal ihtiyaçlar ve kendini gerçekleştirme kriterlerinde örgüt içi motivasyonlarına ilişkin sorunlardan bahsettikleri kayıt altına alınmıştır. Buna göre katılımcıların genel anlamda banka çalışanı olmaktan toplumsal saygı açısından motive oldukları ancak örgüt içi çatışmaların genel olarak çalışma motivasyonlarını düşürdüğü dile getirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Motivasyon, Kamu Bankaları, Örgüt İçi İletişim, Maslow, Odak Grup

An Overview of the Organizational Motivation Analysis of Public Bank Employees From the Maslow Window; a Focus Group Study

Abstract

This study was conducted in order to measure the organizational motivation of employees in Public Banks and to record new application areas with a current research. Focus group method was used in the study and in-depth interviews were conducted with a group of 6 participants consisting of public bank employees. During the interview, 5 questions that were prepared previously and based on the categories in Maslow's needs hierarchy were asked to the participants and the questions of the interviewers were explained with supportive and discourses. The entire interview was recorded in digital media. Then, the results obtained from the group were transferred to the written environment and supported by numerical data and then transferred to the tables and then interpreted by the statements of the participants under each table. According to this, it is determined that the employees of the public banks have higher motivation in meeting the physiological and security needs of the employees. On the other hand, they stated that they mentioned the problems related to the need for respect, social needs and self motivation within the organization. According to this, it was determined that the participants were motivated in terms of social respect in general, but that intra-organizational conflicts generally reduced their motivation to work.

Keywords: Organizational Motivation, Public Banks, Organizational Communication, Maslow, Focus Group

Kamu Diplomasisinde Yeni Yaklaşımlar

Lec. Ph.D. Serhan Koyuncu

ÖZ

Kamu diplomasisinin önemi soğuk savaş sonrası dönemde artmıştır. Özellikle 2000'li yıllarla birlikte kamu diplomasisi çok daha farklı ve yeni görevler üstlenmiştir. Simetrik savaşların sayısı azalmış, asimetrik savaşların sayısı ise yükselişe geçmiştir. Soğuk savaş öncesi ve sonrası Birleşmiş Milletler'in aktif olarak katıldığı müdahale sayıları da uluslararası toplumun kendi içerisinde önceki dönemlere göre çok daha yakın temas içerisinde ve çok daha fazla iletişim halinde olması gerektiğini gösteren önemli bir veridir. Dijital medyanın, bu alanda yapılan araştırma sonuçlarına göre, dünya nüfusunun yarıdan fazlasının kullanımına girdiği bu dönemde, global bir köy olan dünya çok daha küçük bir köy haline gelmiştir. İletişim olanakları genişlemiş, haber kaynaklarının sayısı ve algı yönetiminin önemi artmıştır. Kamu diplomasisi, uluslararası sorunların barışçıl yöntemlerle çözüme kavuşturulması, gerilimlerin azaltılması ve uluslararası boyutta terörizmle mücadele konusunda başarıya ulaşılması açısından hayatî önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, kamu diplomasisi alanında yeni yaklaşımlara, yeni açılımlara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Iletişim, Medya, Kamu Diplomasisi

New Approaches in Public Diplomacy

Abstract

The importance of public diplomacy increased in the post-war period. Especially in the 2000s, public diplomacy has taken on many different and new tasks. The number of symmetrical wars decreased and the number of asymmetric wars increased. The number of interventions that the United Nations actively participates in before and after the cold war is also an important data that shows that the international community should be in a much closer contact and much more in communication than in previous periods. According to the results of the research conducted by digital media in this area, when the world population is more than half of the world population, a global village has become a much smaller village. The communication opportunities have expanded, the number of news sources and the importance of perception management have increased. Public diplomacy is of vital importance in terms of achieving success in solving international problems through peaceful means, reducing tensions and fighting terrorism at international level. To this end, new approaches and new expansions are needed in the field of public diplomacy.

Keywords: Communication, Media, Public Diplomacy

Kaos ve Karmaşıklık Teorilerinin Pazarlamada Kullanılması: Pazarı Yönlendirme

Doç. Dr. Şenay Sabah

ÖZ

Sosyal gerçekliğin karmaşık doğası, sosyal olayların doğrusal varsayımlara dayanan modellerle açıklanabilirliğini zayıflatmaktadır. 90lı yılların başından itibaren bir çok araştırmacı, kaos teorisini sosyal bilimlerde kullanmaya başlamış olmakla birlikte literatür oldukça sınırlıdır. Kaos teorisi pazarlama yazınında, yeni ürün ve oluşmakta olan pazarlarla ilgili çalışmalarda kullanılabilmekle birlikte, uygulama alanı bu konu başlıklarıyla sınırlı değildir. Çünkü pazarda ani değişikliklerin yaşanabileceği, küçük bir değişikliğin gelecekte büyük etkilerinin olabileceği düşünüldüğünde, pazarlamada kaos teorisinin kullanım alanını genişletilebilmektedir (Hibbert ve Wilkinson, 1994:220). Çalışmada pazar yönlülük, kaos ve karmaşıklık teorileri kapsamında ele alınmaktadır. Jaworski ve diğerleri (2000) pazar yönlülüğün pazarı izleyen ve yönlendiren iki yaklaşımı içerdiğini önermişlerdir. Pazarı izleyen pazar yönlülük, mevcut pazarla ilişkili tanımlanırken pazarı yönlendirmede pazarın yapısının, oyuncuların rollerinin, tüketicilerin davranışlarının proaktif bir şekilde değiştirilmesi sözkonusudur. Proaktif pazar yönlü işletmelerin dinamik/düzensiz pazarları yeniden şekillendirdikleri, oluşturdukları ve böylece müşteri değerinde sürekli olmayan bir sıçrama yarattıkları düşünüldüğünde söz konusu süreci açıklamada kaos ve karmaşıklık teorilerinin kullanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Karmaşıklık Teorileri, Kaos, Yenilik, Pazar Yönlülük, Pazarı Yönlendirme, Pazarlamada Güncel Uygulamalar

Karayolları Projelerinde Ekolojik Köprü Planlaması

Doç. Dr. Murat Akten – Öğr. Gör. Sibel Akten

ÖZ

Türkiye gelişen teknolojiye paralel olarak hızlı bir sanayileşme süreci içerisinde bulunmaktadır. Bu süreç döngüsü içinde sanayileşmenin en önemli gereklerinden biri olan ulaşım ağları (kara, hava ve deniz yolu) hızla gelişmektedir. Özellikle kara taşımacılığıyla ulaşım, ülkemizde sadece sınai, sosyal ve savunma boyutu ile değil aynı zamanda doğal kaynakların etkin bir şekilde hizmete açılması açısından da önemli bir araç olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak, ekolojik hassasiyetler dikkate alınmadan planlanan yol ağlarının ekosistemler arasında bariyer etkisi oluşturma ve yaşam alanlarını parçalama potansiyeli bulunmaktadır. Yaban hayatı sahaları dikkate alınmadan projelendirilen yollar, yaban hayatı hareketlerini ve gen akımını sınırlandırmakta, yaban hayatı yaşam alanlarının parçalanmasına, bozulmasına ve yok olmasına sebep olmaktadır. Yaban hayatı dikkate alınmadan projelendirilen yollarda, yaban hayvanlarının öldüğü veya yaralandığı trafik kazaları meydana gelmektedir. Bu durum ülkeleri daha sürdürülebilir bir gelecek için çevreye duyarlı yapıların üretilmesine yönlendirmiştir. Bu bağlamda, ekolojik köprüler doğal peyzajları bölen tüm mühendislik uygulamaları (ulaşım hatları, su kanalları, barajlar, vb.) için yaban yaşamı geçişlerine olanak sağlayan yapılar olarak ortaya çıkmıştır. Köprülerin iki yakayı birbirine bağlama ve trafik akışının devamlılığını sağlama işlevi, ekolojik köprü uygulamalarıyla yaban yaşamı hareketliliği için kullanılmaktadır. Bu köprüler ile yaban yaşamı için habitat ve bağlantı hatları sağlanarak biyolojik çeşitlilik korunmaktadır. Türkiye'de karayolu projelendirme sürecinde, yaban hayatı sahaları gibi ekolojik faktörler genellikle dikkate alınmamaktadır. Dünya'da yaban hayatı geçiş yapıları ile ilgili çok sayıda çalışma ve uygulama yapılmaktadır. Ülkemiz literatüründe ise, yaban hayatı geçiş yapılarının karayolu projelendirme sürecinde değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışmada, yaban hayatı sahaları ve hayvan geçişleri dikkate alınarak ekolojik bir karayolu projelendirme yaklaşımı sunulmuştur. Bu yaklaşımın, gelecekte yapılacak proje çalışmalarına bir zemin oluşturmasının yanısıra uygulayıcı ve planlayıcılara bir kılavuz olması da beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Köprüler, Karayolları, Yaban Hayatı

Kentsel Açık Yeşil Alanlar Olarak Tekirdağ'daki Spor Alanlarının İncelenmesi

Prof. Ph.D. Okşan Tandoğan

ÖZ

Hızlı kentleşme ile birlikte günümüzde kentlerin estetik, sosyal ve çevresel bir çok sorunun yaşandığı mekanlar haline geldiği bilinmektedir. Kentlerde yaşanan sorunlar ise insan davranışlarında da bir takım sosyo-psikolojik sorunları ortaya çıkarabilmektedir. Bu nedenle günümüzde kentlerinde yaşanan birçok problemle karşı karşıya kalan kent insanının dinlenme, eğlenmeye ve de spora ayıracağı serbest zaman, sağlıklı bir fiziksel ve ruhsal yaşantısı için zorunluluktur. Diğer taraftan dünya nüfusunun çoğunluğu için, "modernleşme" sürecinin, son 50-60 yılda çevre ve yaşam tarzları üzerinde derin bir etki yapmış olduğu görülmektedir. Günümüzde yiyecek artık daha bolken, buna karşılık modern yaşamın genel enerji talebi kayda değer bir şekilde düşmüştür. Bu durumun en sonuçlarından birisi ise küresel bir halk sağlığı sorunu olarak nitelendirilen obezitedir. Modern hayatın getirdiği etkiler, teknolojik gelişmeler ve çevresel faktörlere bağlı olarak özellikle kentsel mekanda hareketsiz bir yaşam biçiminin çözümlerinden biri olarak da kent mekanında spor alanlarının nicelik ve nitelik olarak yeterliliği önem kazanmaktadır. Bu çalışmada kentli için önem arz eden spor alanlarının Tekirdağ il Süleymanpaşa ilçesindeki durumunun irdelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada açık ve kapalı spor alanları ele alınmış, okul bahçeleri içindeki spor alanları araştırma dışı bırakılmıştır. Tekirdağ Süleymanpaşa ilçesinde yer alan spor alanlarının mevcut ve 2013 yılı için planlanan durumu ilçe içinde dağılımı, büyüklükleri, nüfusa yeterliliği yönünden belirlenmiş, olması gereken standartlarla karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hızlı Kentleşme, Spor Alanları, Obezite, Tekirdağ.

Investıgatıon of Sports Area in Tekirdağ As Urban Open Green Areas

Abstract

With the rapid urbanization, it is known that today, cities become places where aesthetic, social and environmental problems are experienced. The problems experienced in the cities can also reveal some socio-psychological problems in human behavior. For this reason, leisure time for city person which face many problems in today's cities spare time to rest, fun and sport, is a necessity for a healthy physical and spiritual time. On the other hand, for the majority of the world's population, it seems that the "modernization" process has had a profound impact on the environment and lifestyles over the last 50-60 years. Today food is now more abounding, whereas the general energy demands of modern life have fallen largely. One of the most consequences of this situation is obesity, which is described as a global public health problem. Depending on the effects of modern life, technological developments and environmental factors, urban space is becoming one of the solutions of an inactive life style.In this study, it is aimed to examine the situation of sport areas in Suleymanpaşa district of Tekirdağ province, which is important for urban people. In the study, open and closed sports areas were considered and sports areas in school gardens were excluded from research. The current situation of the sports areas located in the district of Tekirdağ Süleymanpaşa and planned for 2013 is compared with the standards that should be determined in terms of distribution, size, population sufficiency in the district.

Keywords: Rapid Urbanization, Sport Areas, Obesity, Tekirdağ.

Kentsel Alanlarda Endüstriyel Alanların Dönüşüm Stratejileri

Assoc. Prof. Ph.D. Murat Akten - Lec. Sibel Akten

ÖZ

Bugün dünya çapında çok sayıda şehir, arazi kullanımındaki büyümeyi, sanayi bölgelerinin hızla gelişmesine borçludur. Kentlerdeki endüstriyel dağılımın mekânsal yapısı, arazi kullanımı, ulaşım, ekonomik faaliyetler ve konut ile bağlantılı kentsel mekânsal morfolojiyi şekillendirmektedir. Bu arada, şehir nüfusunun ve arazi kullanımının büyümesi ve genişlemesi, endüstriyel dağılımın mekansal yapısını yeniden yapılandırmaktadır. Kentsel endüstriyel mekânsal dağılımı ve dönüşüm sürecine yönelik araştırmalar, kent plancılarının ve karar vericilerin bir şehrin arazi kullanımını ve nüfus dinamiklerini anlamalarına yardımcı olabilir.Kentte yer alan ve ekonomik yaşamını yitirmiş olan sanayi alanlarının dönüşüm fikri, farklı kullanım biçimleriyle yeni alanlara geçiş işlevi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde popüler hale gelmiştir. Bu alanları halka tekrar vermek için dönüşüm var. Yaşam kalitesi konusunda önemli katkılar sağlayan ve kamu yararını gözeten bu dönüşüm projelerine ihtiyacımız olduğu açıktır. Kentsel dönüşümde, kentin dokusu yeniden yaşanabilir bir şekilde yaratılırken, diğer yandan çağdaş şehircilik ilkelerine göre daha yaşanabilir bir şehir yaratmaya çalışılmaktadır. Endüstriyel dönüşüm kavramı, Türkiye'de yeni bir fikir olup, kentin kimliğini veren, geçmişle bir arada tutan, şehrin anılarını koruyan en önemli parametrelerden biri olduğunu bilinmektedir. Bu anlamda endüstriyel alanlar, en önemli bina istisnası yerleşim alanlarıdır. Bu çalışmada, ekonomik yaşamını yitirmiş, kent ve yurttaşlara işleyen sanayi binalarının / alanlarının dönüşüm olasılığı. Böylece, hem eski kullanım türünden sonra yeni bir kullanım alanına sahip olacak, hem de tarihte gömülmeyecek olan bina / alanlar, kentin hatırasını koruyacak yerler olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dönüşüm, Endüstriyel Dönüşüm, Sosyal ve Mekansal Etkiler

Transformation Strategies of Industrial Areas in Urban Areas

Abstract

A large number of cities around the world today owe their land use growth to the rapid development of industrial areas. The spatial structure of industrial distribution in cities shape urban spatial morphology linking with land use, transportation, economic activities, and housing. Meanwhile, growth and expansion of city population and land use reconfigure the spatial structure of industrial distribution. Research into urban industrial spatial distribution and its transformation process may help urban planners and decision makers understand the land use and population dynamics of a city.Transformation idea of industrial areas which had been located in the city and lost economic life and function to new using areas with different using types has become popular in developed and developing countries. Transformation is maden to give this areas to the public again. It is obvious that we need these transformation projects which both provide important contribution about life qualtiy and consider the public interest. In urban renewal the texture of the city is created again thereby livable way on the other hand it is try to create a more livable city according to the principles of contemporary urbanism. Industrial transformation concept is freshly a new idea in Turkey but it has known that one of the major parameter is building which gives identity to the city, holds together with the past, keeps the memory of the city. In this sense industrial areas are the most important buildings exception residential areas. In this study transformation possibility of industrial buildings/areas which had

lost economic life and function to the city and citizens. Thus both the city will have a new using area after its old using type and the building/areas which won't have been imbedded in history contrary they will be landmarks that protect the memory of the city.

Keywords: Transformation, Industrial Areas, Social and Spatial Impact

Kentsel Alanlarda Yeşil Alt Yapı Sistemleri

Assoc. Prof. Ph.D. Murat Akten - Lec. Sibel Akten

ÖZ

Günümüzde artan çevre sorunları ile birlikte doğal dengenin ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik yeni çözümler geliştirilmektedir. Bu çözümlerden biri de yeşil alt yapı sistemleridir. Yeşil altyapı yaklaşımı; sadece doğal yaşam ortamlarını değil aynı zamanda kültürel yaşam ortamlarını, bölge, kent ve yerel ölçeklerde, peyzaj bütünlüğünü sistemli bir şekilde sağlamaya dayanmaktadır. Bildiğimiz yeşil alan kavramından farklı özellikler taşıyan yeşil alt yapı anlayışı; yeşil alanlar gibi birbiriyle ve kentle bağlantısı olmayan parklar, doğal alanlar ve rekreasyon alanları değil, doğal alan sistemleri ve diğer açık alanları aralarında yeşil koridorlar oluşturacak şekilde insanlara ve çevreye kazandıracağı ekolojik yararları korumak ve yönetmek amacıyla oluşturulan bir sistemdir. Yeşil altyapı; parçacıl alanlar planlamaktan çok bir ağ/network planlamasıdır ve bu özelliği nedeniyle insan/canlı eylemliliğini ve hareketini temel almaktadır. Yeşil alanlar kendini idame ettiren yapılarken, yeşil altyapının aktif bir şekilde korunması gereklidir. Kent ve kent çeperlerindeki yeşil alanın kaybı ve bozulması, ekosistemlerin yanı sıra insan sağlığını ve esenliğini de olumsuz etkileyebilir. Bu yazının amacı kentsel yeşil alan ile ekosistem ve insan sağlığı arasındaki ilişkilerin kavramsal bir çerçevesini oluşturmaktır. Disiplinlerarası bir literatür taraması ile Yeşil Altyapı, ekosistem sağlığı ve insan sağlığı ve refahı kavramları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Alt Yapı, Kent Ekosistemi, Kamu ve İnsan Sağlığı

Green Infrastructure Systems in Urban Areas

Abstract

Nowadays, new solutions are being developed to protect natural balance and biodiversity with increasing environmental problems. One of these solutions is green infrastructure systems. Green infrastructure approach; It is based not only on natural habitats, but also on living environments, environment, urban and local parasites, landscape integrity and providing a systematic unicycle. Different from the green field concept we know bearing green substructure conception; intertwined and parks without connection to the city, natural areas and recreation areas, but not natural area systems and other open spaces to form green corridors between them protect the ecological benefits to the people and the environment and is a system created to manage. Green infrastructure; a network / network rather than planning partitions due to this feature and human / live action and its movement. Self-maintenance of green areas active protection of green infrastructure is necessary. The consequent loss and degradation of urban and peri-urban green space could adversely affect ecosystems as well as human health and well-being. The aim of this paper is to formulate a conceptual framework of associations between urban green space, and ecosystem and human health. Through an interdisciplinary literature review the concepts of Green Infrastructure, ecosystem health, and human health and well-being are discussed

Keywords: Green Infrastructure, Urban Ecosystem, Public and Human Health

Kentsel Dönüşüm Projelerinde Toplu Konut İdaresi Uygulamalarının Kullanıcı Memnuniyeti Bağlamında Değerlendirilmesi; Ankara Örneği

Ms. Şeyma Çiçek - Asst. Prof. Ph.D. Seher Özkazanç

ÖZ

Türkiye'de 1950'li yıllardan itibaren sanayinin gelişmesiyle birlikte kırdan kente yoğun göç yaşanmıştır. Kentsel mekânda artan nüfusun konut talebi ve bu talebin kısa zamanda karşılanamaması gecekondulaşma sürecinin de başlangıcı olmuştur. Konut talebinin karşılanması ve gecekondulaşma sürecinin önüne geçilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yapılmış ancak büyük kentlerde konut açığı kısa sürede giderilememiştir. Bu sebeple özellikle alt ve orta gelir grubunun konut ihtiyacına cevap verebilmek amacıyla 1981 yılında 2487 Sayılı "Toplu Konut Kanunu" çıkarılmıştır. Bu tarihten itibaren Toplu Konut İdaresi (TOKİ) uygulamaları başlamış ve günümüze kadar hukuki olarak yetkileri artırılan, güçlendirilen bu kurum birçok projeyi hayata geçirmiştir. Günümüzde kentin gecekondu/çöküntü bölgelerinde kentsel dönüşüm çalışmaları TOKİ işbirliğiyle yapılmaya başlanmıştır. Kentsel dönüşüm; kentsel mekânın fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel değerlerinin göz önünde bulundurularak bir sistem dahilinde yenilenmesidir. Kentsel dönüşüm çalışmalarının başarılı olması için kent mekânının tarihsel, kültürel ve doğal değerlerinin göz önünde bulundurulması ve daha da önemlisi halk katılımının sağlanması gerekmektedir. Nitekim bu konutlar yerel halk tarafından kullanılacaktır ve bu noktada kullanıcı memnuniyet düzeyi dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda çalışmada Ankara'da TOKİ işbirliği ile gerçekleştirilen kentsel dönüşüm projelerinde konut kullanıcılarının memnuniyetleri göz önünde bulundurularak projelerin kentsel dönüşüm amaç ve yöntemlerine uygunluğu incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplu Konut İdaresi (TOKİ), gecekondu, kentsel dönüşüm, konut memnuniyeti

Kentsel Makroformun ve Topoğrafyanın Sürdürülebilir Kentsel Gelişmeye Etkileri: Ortahisar (Trabzon), Türkiye Örneği

RA. Beytullah Sulak

ÖZ

Kentlerde yaşayan nüfus arttıkça kentsel yayılım kaçınılmaz olmaktadır. Ulaşım, topoğrafya, ekonomik ve sektörel yatırımlar, mevcut arazi kullanımı ve gelecek plan ön görüleri kentsel yayılımı ve gelişmeyi şekillendiren başlıca etkenlerdendir. Kentsel yayılma doğal kaynaklar, ekolojik çevre ve habitat alanlarına yöneldikçe bu alanları hızla tüketmektedir. Koruma-kullanım dengesi çerçevesinde mekânsal ve sektörel kalkınmada sınırsız kaynak kullanımı yerine sınırlı kaynakların en verimli kullanması yaklaşımı benimsenmelidir. Bu kapsamda sürdürülebilir kentsel gelişme doğaya en az zararla ve doğayı en etkin biçimde kullanmayı amaçlamaktadır. Doğanın korunması aynı zamanda insan varlığını güvence altına alırken insanın sahip olduğu toplumsal, ekonomik ve çevresel değerleri korumak düşüncesini de benimser. Kentsel gelişme ve yayılımlar her zaman insanların istediği yönde olmayabilir. Bazen kentlerin coğrafyası ve topoğrafyası bu gelişmeyi yönlendiren en önemli etken olabilmektedir. Erişilebilirlik, ulaşım ve alt yapı maliyetleri doğrudan kentin topoğrafyası ile ilişkili olurken aynı ölçüde doğal kaynaklara müdahale de söz konusudur. Kentin zorunlu topoğrafyasından dolayı artan müdahaleler kıt kaynakların tükenmesine neden olmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı kentsel yayılımı etkileyen makroform ve topoğrafyanın sürdürülebilir kentsel gelişmeye olan etkilerini tartışmaktır. Çalışma alanı olarak coğrafi konumu ve topoğrafyası itibariyle gelişme alanları oldukça sınırlı olan Ortahisar (Trabzon) belirlenmiştir. Çalışmada elde edilecek bulgular çalışma alanıyla sınırlandırılmayıp Türkiye kentlerinin sürdürülebilir gelişimine yön verecek çıkarımlarında yapılması hedeflenmektedir. Çalışmada Ortahisar İlçesi Nazım İmar Planı altlık olarak kullanılmış ve planın analitik haritalar yoluyla analizine dayanan bir yöntem benimsenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Kentsel Gelişme, Makroform, Topoğrafya, Ortahisar (Trabzon)

The Effects of Urban Macroform and Topography on Sustainable Urban Development: Ortahisar (Trabzon), Turkey Case

Abstract

As urban population increases, urban expansion is inevitable. Transportation, topography, economic and sectoral investments, existing land use and future plans are the main factors shaping urban expansion and development. Urban sprawl is rapidly consuming these areas as it leads to natural resources, ecological environment and habitat areas. Within the framework of the conservation-use balance, rather than limiting the use of resources in spatial and sectoral development, the most efficient use of limited resources should be adopted. In this context, sustainable urban development aims at the least damage to nature and to use the nature in the most effective way. The protection of nature also embraces the idea of protecting human social, economic and environmental values while ensuring human existence. Urban development and propagation may not always be in the direction people want. Sometimes the geography and topography of cities can be the most important factor driving this development. While accessibility, transportation and infrastructure costs are directly related to the city's topography, the same amount of natural resources intervenes. Increased interventions due to the compulsory

topography of the city cause scarce resources to be depleted. In this context, the aim of this study is to discuss the effects of macroform and topography affecting urban spread on sustainable urban development. Ortahisar (Trabzon) has been determined as a working area due to its geographical location and topography. The findings obtained in the study area to study is planned in cities of Turkey sınırlandırılmayıp conclusions will be directed to sustainable development. In the study, the Ortahisar District Master Plan was used as a base and a method based on analysis of the plan through analytical maps was adopted.

Keywords: Sustainability, Urban Development, Macroform, Topography, Ortahisar (Trabzon)

Kibyra Kenti Agora I. Teras Caddesi'nde Yer Alan Zemin Döşemelerinin Koruma ve Onarım Çalışmaları

RA. Esra Sayın

ÖZ

'Kibyra Kenti Agora I. Teras Caddesi'nde Yer Alan Zemin Döşemelerinin Koruma ve Onarım Çalışmaları' başlığı altında kaleme alınan bu bildirinin içeriğini, 2009 ve 2014 yıllarında Kibyra Kenti Agora I. Teras Caddesi olarak isimlendirilen alandaki arkeolojik kazı çalışmaları ile gün yüzüne çıkarılan opus spicatum tekniğindeki zemin döşemelerinin koruma ve onarım uygulamaları oluşturmaktadır. Antik dönemde Kibyralı tüccar ve zanaatkârların ürünlerini satışa sunduğu yer olan Agora I. Teras Caddesi'nin Doğu Stoası'nı ve geç dönem dükkânlarının zeminlerini kaplayan pişmiş toprak döşemeler, yapıldığı dönemden itibaren maruz kaldığı uzun zaman süreci içinde çeşitli etkenler sebebiyle bozulmalara ve tahribata uğramıştır. Bu sebeple, tahribat hızını en aza indirgemek, döşemelerin mukavemetini arttırmak, dış faktörler ile oluşan bozulmaları önlemek ve mevcut durumu korumak adına 2012 yılında alanda koruma ve onarım çalışmalarına başlanılmıştır. Koruma ve onarım çalışmaları ile in-situ durumda olan zemin döşemelerinin uzun vadede korunması ve sahip olduğu estetik görünümünün bozulmaması amaçlanmıştır. Çalışmalar esnasında, uluslararası koruma ilkelerine bağlı kalınmış ve döşemeyi oluşturan orijinal malzemenin korunması düşüncesi öncelikli mesele olarak ele alınmış ve çalışma planı bu çerçevede oluşturulmuştur. Oluşturulan bu çalışma planı; teşhis, belgeleme ve koruma-onarım uygulamaları şeklinde sırasıyla tatbik edilmiştir. Bu bağlamda, öncelikle zemin döşemeleri ile ilgili ön incelemeler, çeşitli analiz ve tetkiklerle eserin genelinde ve lokal bölümlerinde mevcut sorunlar tespit edilmiştir. Teşhis aşamasında belirlenen bu sorunların fotoğraf ve çizimlerle belgelenmesi, kullanılacak malzemelerin ve yöntemin belirlenmesi işlemlerinin ardından sorunlara göre planlanan koruma-onarım uygulamalarına geçilmiştir. Uygulamaların tamamlanması sonucunda döşemeler, stoa çatısının projelendirilerek uygulanması sürecine kadar her yıl periyodik bakımı yapılmak kaydı ile dış etkileri minimum seviyede tutmak amaçlanarak çeşitli örtüler ve yan tedbirlerle izole edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kibyra, Opus Spicatum, Döşeme, Konservasyon, Restorasyon

The Conservation and Restoration Work of Floor Pavements at the Agora First Terrace Street of Kibyra City

Abstract

The content of this paper, written under the title "The Conservation and Restoration Work of Floor Pavements at the Agora First Terrace Street of Kibyra City" is the floor pavements' restoration and conservation work which are uncovered during the archeological excavation from 2009 to 2014. The terracota pavements that 1261 covers the both Eastern Stoa of Agora's first terrace and the late Roman shops which were used during ancient times by merchants and artisans of Kibyra are decayed for various reasons since they were placed. Because of this in order to minimize the destruction rate, to increase the durability of the pavements, prevent the deterioration caused by external factors and to preserve the current situation restoration and conservation works were initiated in the year 2012. The restoration and conservation works aimed at preserving the in-situ floor pavements in the long term and not impairing the aesthetic appearance of the floor pavements. During the works, the principles of international protection have been adhered to, and the idea of preserving the original material that constitutes the pavement was considered as a priority and the work plan was created within this framework. The work plan was respectively diagnosis, documentation and conservation-restoration. In this context first of all preliminary exemination took place about the pavements and the diagnosis

phase were continiued with various analyzes and examinations to identified problems in general and local parts of the pavement. The problems that detected during the diagnosis were documented by photography and drawings then based on these documentation a work plan created for conservation and restoration works. As a result of the completion of the works, the pavements were insulated with various covers and side measures in order to keep the external effects to a minimum level with periodical maintenance every year until the stoa roof is projected and applied.

Keywords: Kibyra, Opus Spicatum, Pavement, Conservation, Restoration

Kırşehir İlinde Tarımsal Üretim Yapan Çalışanların Tükenmişlik Durumları

Prof. Ph.D. Ufuk Karadavut - Ph.D. Halil Özcan Özdemir - Expert Galip Şimşek - Researcher Satuk Buğrahan Yinanç

ÖZ

Tarımsal alan en temel üretim şekillerinden birisidir. Ülkelerin gelişmelerine bağlı olarak farklı alanlara yönelim olsa da tarım asla vazgeçilmez olmuştur. Ancak son yıllarda tarım alanlında çalışan bireylerin çalışma disiplininden koptukları ve ciddi anlamda çalışma isteklerinin azaldığı görülmektedir. Buna bağlı olarak üretim miktarında ve kalitesinde de gözle görülür şekilde azalmalar tespit edilmiştir. Bu çalışmada Kırşehir ilinde tarımsal üretim yapan bireylerin tükenmişlik sendromu ile karşı karşıya olup olmadıkları belirlenmek istenmiştir. Bunun için uygun çiftçi kayıt sisteminden elde edilen kayıtlar kullanılarak basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak 115 tarım çalışanı ile görüşme yapılmıştır. Çalışmada 15'i çoktan seçmeli ve 16'sı ise Minnesota Doyum Ölçeği kullanılarak hazırlanan sorulardan oluşmuştur. Elde edilen veriler Excel programında düzenlenmiş ve SPSS 22 istatistik programında analiz edilmiştir. Üzerinde çalışılan verilerin parametrik olmaması nedeni ile parametrik olmayan istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Ki-kare analizi ile farklıkların önemliliği test edilmiştir. Ayrıca değişkenler arasında ilişkinin olup olmadığını belirleyebilmek için spearman korelasyonu uygulanmıştır. Değişkenlerin birbirlerine olan yakınlıklarının belirlenebilmesi için ise faktör analizi uygulanmıştır. Sonuç olarak Kırşehir ilinde tarımsal alanda çalışan bireylerin genel olarak tükenmişlik sendromunu yaşadıkları ve bazı üreticilerin imkan olursa iş değiştirmek istediklerini belirtmişledir. Elde edilen sonuçların eğer gerekli tedbirler alınmaz ise Kırşehir tarımının geleceği açsından olumsuzluklar içerdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik Sendromu, Faktör Analizi, Korelasyon, Kırşehir

Burnout Status of Agricultural Producers in Kırşehir Province

Abstract

Agricultural area is one of the most basic forms of production. Agriculture has never been indispensable, although there is a tendency towards different areas depending on the development of countries. However, in recent years, it has been observed that individuals working in the field of agriculture have detached from the working discipline and they have decreased their willingness to work seriously. Accordingly, a marked reduction in production quantity and quality was also detected. In this study, it was aimed to determine whether individuals who have agricultural production in Kırşehir face burnout syndrome. For this purpose, 115 farm workers were interviewed by simple random sampling method by using the records obtained from the appropriate farmer registry system. In the study, 15 of them were multiple choice and 16 of them were prepared by using the Minnesota Satisfaction Scale. The data were analyzed in Excel program and analyzed in SPSS 22 statistical program. The non-parametric statistical methods were used because of the lack of parametric data. Chi-square analysis was used to test the significance of the differences. In addition, spearman correlation was applied to determine whether there was a relationship between the variables. In order to determine the proximity of the variables to each other, factor analysis was applied. As a result, it is stated that individuals working in agricultural area in Kırşehir generally experience burnout syndrome and some manufacturers want to change jobs if possible. If the necessary measures are not taken, it is observed that Kırşehir agriculture has negativities in the future.

Keywords: Burnout Syndrome, Factor Analysis, Correlation, Kırşehir

Klasik Dönem Osmanlı İmparatorluğunda İktisadi Zihniyet ve Sosyal Yardımlaşma

Prof. Ph.D. Nurullah Karta

ÖZ

İktisadî faaliyetler, insanların hayatlarını sürdürebilmeleri için yapmak zorunda oldukları faaliyetlerdir. Her insan beslenmek, giyinmek ve barınmak ihtiyacındadır ve iktisadî faaliyetler de öncelikle bu temel ihtiyaçları giderme amacına yöneliktir. Buradan hareketle Osmanlı iktisat sistemi geniş bir etkileşim çerçevesinde Anadolu uygarlıkları, Türkistan tecrübesi ve İslam ekonomisine dayandığı ileri sürülebilir. Nitekim zamanla Osmanlılar kendilerine has bir piyasa sistemi kurmuşlardır. Devlet iktisadi faaliyetleri piyasa mekanizmasının serbest işleyişine bırakmamış, toplumun ihtiyaçlarını dikkate alarak üretim, dağıtım ve fiyatlandırma aşamalarında piyasayı tanzim etmiştir. Bu sistemde bir yandan tam rekabet koşulları gerçekleştirilmeye çalışılırken diğer yandan rekabetin rekabetsizlik yaratması engellenmek istenmişti. Osmanlılar piyasayı sıkı denetim altına almış ve ihtikâr gibi tekelci kurumlarla mücadele etmiştir. Mal arzını artırmak için dış ticaret teşvik edilmiş, ithalat kısıtlamamıştır. Nitekim Osmanlılar iktisadi anlayışlarının temeli arz yönlü olmasıdır. Osmanlı Devleti'nin geleneksel ekonomik görevleri yerine getirmesi günümüzün bakış açısıyla sosyal devletçi bir yapı göstermekteydi. Devletin bekasını sürdürebilmesi yanında toplumun ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması da bu yapının sınırlarını oluşturmaktaydı. Osmanlı Devleti'nin genişliği, askerin ihtiyaçları, büyük şehirlerin iaşe zorlukları ve dönemin ulaştırma imkânlarının elverişsizliği gibi koşullar dikkate alındığında devletin ekonomiyi yönetmesini zorunlu kılmıştır denilebilir. Osmanlı iktisat politikaları siyasi, dini, askeri ve idari düşüncelerle iç içe, birbirinden ayrı düşünülmeyen karmaşık bir yapı arz etmiştir. Osmanlı Devleti'nin iktisadi hayatla ilgili kararlarında 1500–1800 yılları arasında etkili olduğu görünen ve Osmanlı iktisadi dünya görüşünü İaşecilik, fiskalizm ve gelenekçilik şeklinde kabul edilen ilkelere padişahın şahsı yardımı ve vakıflar aracılığıyla sağlanan sosyal yardım ilkesi de ilave edilebilir. Bu çalışmada, Osmanlı iktisat zihniyetinin oluşması, karşılaşılan sorunların hangi yöntemlerle aşıldığı ve toplumda ihtiyaç sahibi insanlara devletin sosyal yardım ilkesini nasıl sağladığı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, İktisadi Zihniyet, Sosyal Yardım, Tekelci, Arz Yönlü.

Economic Mentality and Social Assistance in Classical Ottoman Empire

Abstract

Economic activities are the activities people have to do in order to sustain their lives. Every person needs to be fed, dressed and sheltered, and economic activities are primarily aimed at eliminating these basic needs. From this point of view, it can be argued that the Ottoman economics system was based on Anatolian civilizations, Turkestan experience and Islamic economy in a broad interaction. Indeed, over time, the Ottomans established a unique market system. State economic activities have not left the free mechanism of the market mechanism and took the needs of the society into consideration and organized the market in the stages of production, distribution and pricing. In this system, while trying to achieve full competition conditions, it was wanted to prevent competition from creating competition. The Ottomans kept the market under strict control and fought with monopolistic institutions like prudence. Foreign trade was encouraged to increase the supply of goods, and imports did not restrict. As a matter of fact, the basis of the Ottoman economic understanding is supply-side. The fulfillment of the

traditional economic tasks of the Ottoman Empire was a socialist state from the point of view of today. In addition to sustaining the survival of the state, meeting the economic needs of the society also constituted the limits of this structure. Considering the conditions such as the width of the Ottoman Empire, the needs of the soldiers, the problems of the big cities and the unfavorability of the transportation opportunities of the period, it can be said that the state obliged the state to manage the economy. Ottoman economic policies have been complex with political, religious, military and administrative thoughts and have not been thought separately. The principle of social assistance provided by the Sultan through the help of the sultan and the help of the Sultan can be added to the principles which are considered to be effective in the decisions of the Ottoman Empire about economic life between 1500 and 1800 and accepted the Ottoman economic world view as workmanship, fiskalism and traditionalism. In this study, we will focus on the formation of the Ottoman economic mentality, the ways in which the problems encountered are overcome and how the state provides the social assistance principle to the people in need in the society.

Keywords: Ottoman Empire, Economic Mentality, Social Assistance, Monopoly, Supply-Oriented.

Konaklama İşletmelerinin Yiyecek-İçecek Hizmetlerine Yönelik Kriz Uygulamaları ve Uygulamaların Misafir Memnuniyetine Yansıması

Expert Salim Akçay - Asst. Prof. Ph.D. Aydan Bekar

ÖZ

Krizler turizm sektörünü ve sektörün lokomotifi konumundaki konaklama işletmelerini derinden etkilemektedir. Turizm faaliyetlerinde krizin en önemli etkisi talep üzerinde oluşturduğu etkidir. Önceki krizlerin etkileri devam etmekle birlikte, son dönemlerde yaşanan ulusal ve uluslararası olaylar Türkiye'ye olan turizm talebini etkilemiş, turist sayıları ve turizm gelirlerinde ciddi daralmalar meydana getirmiştir. Konaklama işletmeleri de daralan talep ve azalan gelirlere paralel olarak 2016 sezonunda bir kriz süreci yaşamış ve süreci yönetmeye çalışmıştır. Bu araştırmanın amacı 2016 yılında yaşanan kriz döneminde konaklama işletmelerinin yiyecek-içecek hizmetlerine yönelik kriz uygulamalarını ve bu uygulamaların müşteri memnuniyetine yansımalarını belirlemektir. Konaklama işletmelerinin yiyecek-içecek faaliyetlerine yönelik kriz uygulamalarını belirlemeye yönelik nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Kriz uygulamalarının müşteri memnuniyetine yansımasının belirlenmesinde ise Thomas Cook'un müşteri memnuniyeti anketleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kriz döneminde konaklama işletmelerinin yiyecek-içecek faaliyetlerinde öncelikle maliyet odaklı çalışmalar yaptıkları görülmektedir. Personel sayılarının azaltılması, menülerdeki yüksek maliyetli ürünlerin çıkarılması, kırmızı et kullanımının azaltılması, personel eğitim program ve sürelerinin kısıtlanması gibi farklı uygulamalar bunlardan bazılarıdır. Yöneticiler, bu uygulamaların misafir memnuniyetine olası olumsuz yansımasından endişe duymuş, misafir memnuniyetini korumak ve geliştirmek için yoğun çaba harcadıklarını ifade etmiştir. Misafir memnuniyetine yönelik elde edilen veriler, kriz dönemindeki uygulamaların misafir memnuniyetine olumsuz yansıması olmadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kriz Yönetimi, Müşteri Memnuniyeti, Yiyecek ve İçecek, Maliyet Yönetimi

Crisis Management Methods for Food and Beverage Services in Hotels and Effects to Customer Satisfaction

Abstract

Crises influence the tourism industry and it's accomodation establishments deeply. The most important effect of the crisis in tourism sector is the effect on demand. While the effects of previouse crisis are carrying on, recent national and international events in Turkey have affected the tourism demand to Turkey in negative term. These circumstance causes the decreasing number of tourist and tourism incomes. Due to this decreasing the number of tourists and tourism revenues, hotels have experienced the crisis and tried to manage it in 2016 tourism season. The aim of this research is to determine the crisis management methods of hotels for their food and beverage services and it's effects to customer satisfaction. A qualitative research approach has been adopted to determine crisis applications for the food and beverage activities of the hotels and also semi-structured interview form and data collected. Thomas Cook's customer satisfaction surveys were used in determining the reflection of crisis application to customer satisfaction. According to research results, hotels primarily applied cost-oriented studies in food and beverage services. For instance, reducing the number of staff, removal of

high cost products from the menu, reducing the usage of beef, restriction of staff training programmes and duration are some example of cost-oriented studies which hotels apply. Managers worried about the possible negative reflection of these applications on customer satisfaction. Therefore, they indicated that they have been working hard to protect and improve customer satisfaction. According to results obtained for customer satisfaction, it is revealed that applications during the crisis period has not got negative reflection on customer satisfaction.

Keywords: Crisis Management, Customer Satisfaction, Food and Beverage, Cost Control

Konya Ovası Neolitik Kültürleri

Asst. Prof. Ph.D. Ebru Oral

ÖZ

Anadolu, tarihin çeşitli dönemlerinde olduğu gibi, Neolitik Dönem'de de tarihi ve kültürel zenginlikler bakımından önemli bir yere sahiptir. Anadolu'nun çeşitli yerleşimlerinde yapılan arkeolojik kazılar sayesinde sözkonusu dönemin toplumlarının, sosyo-kültürel yapısı, dini inanışları ve sanat anlayışları hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür. Anadolu'da, Neolitik Dönem'e ilişkin arkeolojik bulgulara, geniş bir coğrafi alanda rastlamak mümkündür. Orta Anadolu'da Neolitik Dönem'e tarihlendirilen önemli arkeolojik yerleşimler arasında, Konya Ovası'nda yer alan yerleşimler gelmektedir. Sözkonusu yerleşimler, Konya Ovası Neolitik Dönem Kültürleri hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Çalışma kapsamında, Konya Ovası Neolitik Kültürleri arasında önemli bir yere sahip olan Çatalhöyük ve Can Hasan yerleşimlerinde arkeolojik kazılar sonucunda ele geçen çeşitli buluntular ışığında, Neolitik Dönem toplumlarının yaşam tarzı, sosyo-kültürel yapısı, dinsel inanışları ve sanat anlayışları ile ilgili karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır. Çalışma kapsamında, Anadolu'nun farklı bölgelerinde yaşayan Neolitik Dönem toplumları ile Konya Ovası Neolitik Dönem toplumları arasında ortaya çıkan birtakım kültürel benzerlikler ve kültürel farklar değerlendirilmeye çalışılacaktır. Anadolu'da Neolitik Dönem'de farklı coğrafi bölgeler ile kurulan ticari ve sosyo-kültürel ilişkiler sonucunda ortaya çıkan kültürel etkileşimler de çalışma kapsamında değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Neolitik, Konya Ovası, Arkeolojik Kazılar, Dinsel İnanışlar, Sanat Anlayışları.

Neolıthıc Cultures of Konya Plaın

Abstract

Anatolia occupies an important place in terms of historical and cultural diversities not only in various eras of history but also in Neolithic periods. Thanks to archaeological excavations conducted in different settlements of Anatolia, it is possible to gain knowledge about socio-cultural structures, religious beliefs and sense of art of societies of the aforementioned periods. It is possible to come across archaeological findings in Anatolia concerning with Neolithic Period. In Central Anatolia, among significant archaeological settlements dated to Neolithic Period come the settlement places in Konya Plain. Within the context of this study, in the light of various findings obtained as a result of archaeological excavations carried out in Çatalhöyük and Can Hasan settlements which have important places among Konya Plain Neolithic Cultures, life styles of Neolithic Period communities, their socio-cultural structure, religious beliefs and sense of art will be tried to be comparatively evaluated. Within the scope of the study, some cultural similarities and diversities having emerged among the Neolithic Period communities living in different regions of Anatolia and communities living in Konya Plain will be tried to be assessed. In addition, cultural interactions appearing as a consequence of commercial and socio-cultural relations established with various geographical regions in Neolithic Period in Anatolia will be evaluated within the scope of this study.

Keywords: Neolithic, Konya Plain, Archaeological Excavations, Religious Beliefs, Sense of Art

Koyunbaba Vakfı

Assoc. Prof. Ph.D. Adem Kara

ÖZ

Osmanlı sosyal hayatı çeşitli özellikler içermekle birlikte, manevi temellere dayalı olmak üzere halkı koruduğuna, temizlediğine, manevi olanla maddi dünyayı birleştirdiğine inanılan zaviyeler önemli idi. Osmanlı toplum hayatının en önemli kurumlarından biri olan zaviyelerin kuruluşu, mekânsal organizasyonu, mali kaynakları, sosyal hayatı etkileme¬deki rolleri, Osmanlı toplum yaşamında paylaşılan dini ve fikri düşüncelerin içerisindeki yeri, bir kurum olarak idareleri ve nesilden nesile geçirmiş olduk¬ları değişim ilgi çekmekte ve öğrenilmesi ve aktarılması noktasında da değişik çalışmalar yapılmaktadır. XV. yüzyılda Osmancık'ta yaşadığı bili¬nen Koyun Baba hakkındaki bilgiler, muhtemelen XVI. yüzyılda yazıya geçirilen Vilâyetnâme-i Koyun Baba adlı anonim esere dayanmaktadır. Fakat bu konuda yapılan çalışmaların "Menakıbname" üzerinden şekillendiği ve rivayetlerle şekillendirildiği görülmektedir. Bizim çalışmamız ise doğrudan arşiv belgeleri ile bu konuyu ele almak suretiyle ortaya konulmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Koyunbaba, Osmancık, Menakıbname, Tekke, Zaviye

Koyunbaba Foundation

Abstract

The Ottoman social life included a variety of features; besides, the zawiyahs, which were believed to protect, clean, and unite the material with the spiritual, based on spiritual foundations were important. The establishment of zawiyahs which is one of the most important institutions of the Ottoman society life, the spatial organization, the financial resources, the role that affect the social life, the place in the religious and intellectual thoughts shared in the Ottoman society life, the administrations as an institution and the change they have made from generation to generation attract attention and there are also different studies on learning and transferring. The information about the Father of the Sheep who lived in Osmancık in the 15th century is probably based on the anonymous work called Vilâyetnâme-i Koyun Baba, which was written in the 16th century. However, It is seen that the studies on this subject are shaped through the " Menakibname" and by narration. Our work will be tried to be put forward by discussing this issue directly with archival documents.

Keywords: Koyunbaba, Osmancik, Menakibname, Lodge, Zawiyah

Kripto Paraların Muhasebeleştirilmesi ve Kripto Para İşlemlerinin İşletmelerin İç Kontrolüne Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme

RA. Ahmet Onay

ÖZ

Paranın tarihsel gelişimi incelendiğinde özellikle içinde bulunduğumuz yüzyılda teknolojik gelişmelerin değişimi yönlendirdiği söylenebilir. İnternet üzerinden yapılan ödeme işlemleri hacminin giderek artması, bu işlemlerin daha kolay ve aracısız yapılabilmesini sağlayan teknolojilerin geliştirilmesi için çaba gösterilmesini sağlamıştır. Kripto paraların geliştirilmesinin arkasında yatan neden bu teknolojik yeniliklerdir. Kripto paraların ödeme aracı olarak veya spekülatif fiyat dalgalanmalarından kazanç elde etmek amacıyla kısa ya da uzun vadeli yatırım olarak bireyler veya işletmeler tarafından kullanımı giderek artmaktadır. Bu çalışmanın amacı, kripto paraların onları kullanan işletmelerin muhasebe işlemlerine ve iç kontrolüne etkisini ortaya çıkarmaktır. Kripto paraların ne tür bir varlık olarak kabul edileceği muhasebeleştirme işlemlerine yön verecektir. Bu bağlamda makalede kripto paraların nasıl sınıflandırılması gerektiği, özellikleri dikkate alınarak tartışılmıştır. Kripto paraların finansal tablolarda nasıl sınıflandırılacağının açıkça belirlenmesi vergilendirmenin önündeki engelleri de ortadan kaldıracaktır. Diğer taraftan kripto para işlemlerinin karmaşıklığı ve özelliği gereği anonim olması, bunları ticari işlemlerinde ya da yatırım aracı olarak kullanan işletmeler açısında önemli bir risk faktörüdür. Kripto paraların değerlerinde yaşanan dalgalanma, gelecekte vergilendirme ya da kabul edilme durumuna ilişkin potansiyel mevzuat değişiklikleri, internet kullanımından ve üçüncü taraflardan kaynaklanan riskler bu paraları kullanan işletmelerin karşılaşabileceği potansiyel tehlikelerdir. İşletmeler söz konusu riskleri ve iç kontrol endişelerini dikkatlice değerlendirmek zorundadır. Çalışmada, işletme yönetiminin ve iç denetimin odaklanması gereken kripto para işlemlerinden kaynaklanan iç kontrol endişeleri değerlendirilmiştir. Bu makalede kripto paralar için yapılan sınıflandırma, işletmelerin paydaşlarına finansal raporlama aracılığıyla doğru bilgi sunabilmesine ve kamu otoriteleri tarafından kripto paraların vergilendirilmesi konusundaki tartışmaların çözümüne katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama, Kripto Para, Bitcoin, İç Kontrol, Vergi Düzenlemeleri.

Accounting of Crypto-Currencies and An Evaluation On the Impact of Crypto-Currency On the Internal Control of Enterprises

Abstract

When the historical development of money is examined, it can be said that technological developments lead to change especially in the current century. The increasing volume of payment transactions over the Internet has made efforts to develop technologies that enable these transactions to be performed more easily and without intermediaries. These technological innovations are the reasons behind the development of crypto-currencies. Crypto-currencies are increasingly being used by individuals or businesses as a means of payment or as short-term or long-term investments to obtain earnings from speculative price fluctuations. The purpose of this study is to reveal the effect of crypto-currencies on the accounting transactions and internal control of the enterprises using them. What kind of assets will be considered as crypto-currencies will guide the accounting transactions. In this context, the article discusses how

crypto-currencies should be classified and their characteristics. Clearly determining how crypto-currencies will be classified in the financial statements will also eliminate the barriers to taxation. On the other hand, the fact that the crypto-currencies transactions are anonymous due to the complexity and feature is an important risk factor for businesses that use them as commercial transactions or as investment instruments. Fluctuations in the value of crypto-currencies, potential legislative changes in the future of taxation or acceptance, the risks arising from the use of the internet and third parties are the potential hazards of the enterprises using these currencies. Businesses must carefully assess the risks and internal control concerns. In this study, the internal control concerns arising from the crypto-currency transactions that business management and internal audit should focus on are evaluated. In this article, the classification for crypto-currencies contributes to the ability of businesses to provide their stakeholders with accurate information through financial reporting and the discussion of the taxation of crypto-currency by public authorities.

Keywords: Financial Reporting, Crypto-Currency, Bitcoin, Internal Control, Tax Regulations.

Küçük Yerleşim Yerlerinde Şehir Pazarlaması ve Markalaşma

Assoc. Prof. Ph.D. Serpil Kestane - Asst. Prof. Ph.D. Asiye Ayben Çelik

ÖZ

Günümüzde şehirler de tıpkı mal ya da hizmetler gibi pazarlanabilmekte ve marka oluşturma çabalarında bulunmaktadırlar. Bu çabalar metropoller ve büyük şehirler için nispeten daha kolayken küçük ölçekli ya da elinde pazarlamaya değer somut varlıkları bulunmayan şehirler için oldukça zordur. Bu çalışma da daha çok ikinci grupta yer alan Manisa iline bağlı Köprübaşı ilçesi için yapılan şehir pazarlama ve marka çalışmalarını konu almaktadır. Çalışmada, bu kapsamda ilki 2015 ikincisi 2018 yılında düzenlenen çalıştay sonuçları paylaşılmaktadır. Her iki çalıştaya da ortalama 100 kişi katılmış ve beyin fırtınası tekniği kullanılarak Köprübaşının pazarlanması ve markalaşmasına yönelik sorular yanıtlanmaya çalışılmıştır. İlk çalıştayda ilçeye yönelik SWOT analizi yapılmış ve ilçenin pazarlanmasında tarımsal ürünlerin önemi ortaya çıkmıştır. Bu sonuçtan hareketle "Tarımsal Kalkınma Ve Markalaşma" adıyla ikinci çalıştay düzenlenmiş ve Köprübaşı İlçesi için yol haritası belirlenmeye çalışılmıştır. Çalıştayda elde edilen bulgular arasında, ilçede üretilen çilek ve zeytinden daha fazla gelir sağlayabilmek için iyi tarım ve/veya organik tarım uygulamalarıyla daha kaliteli ve sertifikalı ürünlerin üretilmesi; kurutma, dondurma, vb. yöntemlerle üretilecek katma değerli inovatif ürünlere yönelme ve kooperatifleşme yer almaktadır. Bunların tarımsal kalkınma açısından yararlı olacağı kanaatine varılmıştır. Ayrıca ilçenin özellikleri nedeniyle "sakin şehir (cittaslow)" kapsamında değerlendirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında, kültürel-sportif ve sosyal konularda, ulaşım ve konaklama olanaklarıyla ilgili olarak kaymakamlık, ilçe belediyesi ve üniversitelerin neler yapabileceği tartışılmış ve her bir kuruma düşen görevler planlanmıştır. Çalışma gelişmekte olan küçük yerleşim yerleri için önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şehir Pazarlaması, Markalaşma, Köprübaşı

City Marketing and Branding in Small Residential Areas

Abstract

Today cities just like goods and services can be marketed and make efforts to create brands. These efforts are relatively easier for metropolises and big cities; but quite difficult for small-scale cities or the cities not owning marketable tangible assets. This study mainly focuses on the city marketing and branding studies for the Köprübaşı district of Manisa province which is involved in the second group. Within this scope, the results of the workshops, which was first organized in 2015 and the second in 2018, were shared in this study. An average of 100 people participated in both workshops, and brainstorming technique was used to answer questions regarding the marketing and branding of Köprübaşı. In the first workshop SWOT analysis was conducted for the district and the importance of agricultural products in the marketing of the district was revealed. Based on this result, a second workshop was organized called "Agricultural Development and Branding" and a roadmap was tried to be determined for Köprübaşı District. The findings obtained in the workshop includes producing better quality and certified products with good or organic farming practices in order to generate more revenue from strawberry and olives produced in the district; turning towards value-added and innovative products produced with the methods like drying, freezing, etc.; and operating cooperatives. It was concluded that it would be beneficial in terms of agricultural development. Besides, it was found that the district can be evaluated in the scope of "cittaslow" due to its characteristics. In

addition, about cultural-sportive and social issues, transportation and accommodation facilities what the district governorate, the municipality and university can do was discussed and the duties of each parties were planned. The study is exemplary for the developing small residential areas.

Keywords: City Marketing, Branding, Köprübaşı

Kültürel Zekâ ve Liderlik Arasındaki İlişkinin Analizi

Hastane Yöneticileri Örneği

Lec. Anjelika Şimşek - Asst. Prof. Ph.D. lknur Öztürk

ÖZ

Son yıllarda devam eden göç artışı ve globalleşmenin etkisi ile kültürel farklılıkların bilinmesi ve bu farklılıkların yönetilmesi günümüz ve geleceğin yöneticileri için gittikçe daha önemli bir beceri haline gelmektedir. Çok kültürlü ortamlarda çalışanlarla ve müşterilerle iletişim kurma ve aralarındaki kültürel farklılıkları anlama yeteneği, günümüz örgütlerde en temel ihtiyaçlardan biri haline gelmiştir. Bu beceriler, çok kültürlü ortamlarda birçok zorluğu ortadan kaldırmaya yardımcı olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, hastane yöneticilerini benimsedikleri liderlik tarzalar ile kültürel zekâları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırma Mersin ve Adana olmak üzere 4 özel hastanede yönetici pozisyonlarında çalışan 65 bireyle yapılmıştır. Katılımcılara Kültürel Zekâ Ölçeği ve Çok Boyutlu Liderlik Ölçeği uygulanmıştır. Bulgular, kültürel zekânın dönüşümcü liderlikte temel bir faktör olduğunu, kültürel zekâ ve dönüşümcü liderlik arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin varlığını da temsil ettiğini göstermektedir. Dahası, sonuçlar, yüksek olan, kültürel zekâya sahip olan yöneticilerinin dönüşümsel liderlik yöntemini kullanma eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Kültürel Zeka, Liderlik Tarzları, Dönüşümsel Liderlik

Analysis of Relationship among Cultural Intelligence and Leadership The Case of Hospital Managers

Abstract

Knowing cultural differences and managing these differences with the impact of the increasing migration and globalization in recent years is becoming an increasingly important skill for todays and future managers. The ability to communicate with and understand the cultural differences between employees and customers in multicultural settings has become one of the most basic needs in today's organizations. These skills help to eliminate many difficulties in multicultural environments. The aim of this study is to reveal the relationship between leadership styles and cultural intelligence. The study was conducted with 65 individuals working in four private hospitals in Mersin and Adana. Cultural Intelligence Scale and Multidimensional Leadership Scale were applied to the participants. The findings show that cultural intelligence is a key factor in transformational leadership and represents a positive and significant relationship between cultural intelligence and transformational leadership. Moreover, the results show that high cultural administrators have a tendency to use the method of transformational leadership.

Keywords: Cultural İntelligence, Leadership Styles, Transformational Leadership

Lale Devrinde Damatlar Tarafından Yönetilen Bir Ada: Kıbrıs

Assoc. Prof. Ph.D. Güven Dinç

ÖZ

Lale devrin en önemli simalarından biri sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa, sadrazamlığı süresince ülkeyi padişah adına kendi siyaseti doğrultusunda yönetmiştir. Bu çalışmada Kıbrıs adasının Lale devrinde Sadrazam İbrahim Paşa'nın damadı bulunan Mustafa Paşa ve onun adamları tarafından idare edilmesi konusu ele alınmaktadır. Kullanılan temel kaynaklar Kıbrıs şer'iyye sicilleri ve Osmanlı arşiv belgeleridir. Lale devrinde Kıbrıs adası Damat İbrahim Paşa'ya 1825 yılında has olarak verilmişti. Kıbrıs hassının geliri 94.000 kuruş mâl ve 12.500 kuruş kalemiye idi. Sadrazam İbrahim Paşa bu dönemde kendisine ait bazı hasları büyük damadı Kaptan-ı Derya Kaymak Mustafa Paşa ve küçük damadı ve kethüdası Mehmet Paşa'ya tahsis etti. Buna karşılık olarak da Kıbrıs hassı uhdesine verilmişti. Ancak Kıbrıs hassı Sadrazam İbrahim Paşa uhdesinde olmasına rağmen işleri kethüdası ve damadı Mehmet Paşa tarafından idare edildi. Bu süreçte Kıbrıs adası Mehmet Paşa'nın görevlendirdiği valilerce yönetildi. Valilik iki kişiye müştereken verilebilmekteydi. İşte bu süreçte Kıbrıs adası Damat İbrahim Paşa'nın hassı olarak görünse de esas olarak İbrahim Paşa'nın damadı Mustafa Paşa ve adamları tarafından yönetildi. Bu süreçte adada valilik yapan kişiler İsmail Efendi ve kardeşi Murtaza Efendi idi. Aslında Kıbrıs adasının Damat İbrahim Paşa uhdesine has olarak verilmesi ahalinin vergi yükünü hafifletmek amacıyla yapılmışsa da bu usulde valilerin ağır vergiler toplamaları hoşnutsuzluklara neden oldu. Zira bilindiği üzere benzer hoşnutsuzlukların ülke genelinde ve bilhassa İstanbul'da artması üzerine 1730 isyanı patlak vermiş ve bu isyan damatları hedef almıştı.

Anahtar Kelimeler: Damat, İbrahim Paşa, Kıbrıs, Muhassıl

An Island Governed by the Grooms in the Tulip Era: Cyprus

Abstract

One of the most important people of this era is Grand Vizier Damat İbrahim Pasha. Damat Ibrahim Pasha ruled the country on the behalf of the Sultan in the direction of his own politics during his tenure. This study deals with the issue of the administration of the island of Cyprus by Mustafa Pasha, who was the groom of the Grand Vizier İbrahim Pasha and his men in the Tulip era. The main resources used are Cyprus Shari'a Court Registers and Prime Ministry Ottoman Archival Documents. The island of Cyprus was joined Grand Vizier Ibrahim Pasha in 1725 as has. The revenue of the has of Cyprus was 94.000 piastres mal and 12.500 piastres kalemiye. During this period, Grand Vizier Ibrahim Pasha assigned some of his possessions to his grand-son-in-law, Kaymak Mustafa Pasha, and his younger son-in-law and his chamberlain, Mehmet Pasha. Despite the fact that Cyprus was in the service of Grand Vizier İbrahim Pasha, his work was ruled by his son-in-law Mehmet Pasha. In this era, the island of Cyprus was administered by the governors appointed by Mehmet Pasha. Two people could be appointed jointly to the governorship. Although the island of Cyprus seems to be on Ibrahim Pasha, it was mainly ruled by Ibrahim Pasha's son-in-law Mustafa Pasha and his men. Ismail Effendi and his brother Murtaza Effendi were the governors on the island. In fact, the fact that the island of Cyprus was given to Grand Vizier Ibrahim Pasha as a basis to ease the tax burden of the Cypriots, the fact that the governors collected heavy taxes caused discontent. As it is known,

the 1730 rebellion erupted after similar disappointments increased in the country, especially in Istanbul, and this rebellion targeted grooms.

Keywords: Groom, Ibrahim Pasha, Cyprus, Governor

Liberal Sağ Siyasetin Dönüşümü: Politik Etkinliğe Rağmen Partileşememe

Asst. Prof. Ph.D. Dilşad Türkmenoğlu Köse - Asst. Prof. Ph.D. Asena Boztaş

ÖZ

Liberal Sağ Siyasetin Dönüşümü: Politik Etkinliğe Rağmen Partileşememe Liberalizmin modern dönemlerin ideolojisi mi yoksa sadece bir doktrin mi olduğu yönündeki tartışmalar hali hazırda devam etmektedir. Günümüz insanı liberalizmin getirdiği yeni hayat tarzı ve sosyal konumlanışı ile birlikte siyasi aidiyetleri/ kimlikleri ile ayırt edilmeye başlamıştır. Liberalizmin bireycilik, özgürlük, kendiliğinden düzen, piyasa ekonomisi ve sınırlı devlet gibi temel söylemlerini her ne kadar 19. yüzyılın ikinci yarısında Anadolu topraklarında duymaya başlasak da, tam anlamıyla Türk siyasi hayatında kendisine bir yer edinmesi 1980 sonrası sürece denk gelmektedir. Özellikle 1980 sonrası süreçte Türkiye küreselleşmenin dinamikleri arasında yer alan serbest piyasa ekonomisi ile birlikte kendine has ve hızlı bir neo-liberal dönüşüme sahne olmuştur. Bu zaman diliminden sonra bir düşünce geleneği ve entelektüel hareket olarak liberalizmin Türkiye'deki konumunda dönemsel değişmeler, liberal kesimlerce büyük oranda dünyadaki siyasi atmosferle ilişkilendirilmektedir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde Türkiye 'de liberalizmin, kurumsal gelişmeler, şahıslar ya da dönemler bazında farklı tasniflerini yapmak mümkündür. Çalışmada, Türkiye'de liberalizm ve dönüşümü konusu analiz edilmeye çalışılırken de; 1992 yılında kurulan, kurucuları arasında ağırlıklı olarak liberal akademisyenlerin bulunduğu Liberal Düşünce Topluluğu ile 22 Aralık 1994'te işadamı Cem Boyner'in liderliğinde kurulan Yeni Demokrasi Hareketi, örneklerinden yararlanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liberalizm, Küreselleşme, Siyaset, Dönüşüm, Serbest Piyasa Ekonomisi.

Transformation of Liberal Right Politics: Non-Partization Despite Political Effectivity

Abstract

The debate on whether liberalism is the ideology of modern times or just a doctrine is already underway. Today's human being has begun to be distinguished by the new life style and social positioning brought by liberalism and their political affiliations / identities. Although the basic discourses of liberalism such as individualism, liberty, spontaneous order, market economy and limited state begin to be heard in Anatolia in the second half of the nineteenth century, its place in Turkish political life coincides with the post-1980 period. Especially after 1980, situated between the dynamics of the globalization process in Turkey with a free market economy has witnessed a rapid and peculiar neo-liberal transformation. After this period of time a tradition of thought and intellectual movements as periodic variations in the position of liberalism in Turkey, largely liberal circles are associated with the political climate in the world. In this context, the evaluation of Turkey's liberalism, corporate developments, the persons or periods it is possible to classify the different basis. In the study, when trying to analyze the subject and conversion liberty in Turkey; Founded in 1992, the founders of the Liberal Thought Society, which is mainly composed of liberal academics, December 22, 1994, the businessman Cem Boyner'in established under the leadership of the New Democracy Movement, examples are used.

Keywords: Liberalism, Globalization, Politics, Transformation, Free Market Economics.

Liderlik Özelliklerinin Analitik Hiyerarşi Prosesi İle Ağırlıklandırılması

Asst. Prof. Ph.M. Adem Babacan - Expert M. Burak Delibaş

ÖZ

Literatürde liderliğin çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bu çalışmada liderlik tanımlarının ortak özellikleri olarak bir grubun varlığı, ortak bir amacın varlığı ve liderin diğer grup üyelerini motive edip amaçlar doğrultusunda harekete geçirme süreci olduğu belirtilmiştir. Ardından liderlik ile yöneticilik arasındaki farklar sıralanmış ve "liderlik doğuştan gelen bir yetenek midir yoksa sonradan eğitimle kazanılması mümkün müdür" "Hangi koşullarda ne tür liderlik modelleri uygulanmalıdır" "Liderlik süreci nasıl anlaşılmalıdır" gibi sorulara cevap bulabilmek amacıyla geliştirilmiş olan Özellikler Teorisi, Davranışsal Teoriler ve Durumsal Liderlik Teorileri incelenmiştir. Çalışmanın ampirik kısmının teorik altyapısını oluşturan Stogdill (1948)'e ait çalışma ise bu teorilerden özellikler teorisi içerisinde değerlendirilmiş ve lider özellikleri "kapasite" (zekâ, tepki hızı, sözel yetenek, özgünlük ve yargı yeteneği), "başarı" (eğitim geçmişi, bilgi birikimi ve sportif başarı), "sorumluluk bilinci" (güvenilirlik, inisiyatif kullanma, olumsuzluklara karşı direnç, atılganlık, özgüven ve önde olma arzusu), "sosyal katılım" (Faal olma, sosyallik, işbirliğine yatkınlık, uyum yeteneği ve espri yeteneği) ve "konum" (sosyoekonomik durum ve popülarite) şeklinde beş temel başlıkta incelenmiştir. Çalışmanın ampirik kısmında bu başlıklardan elde edilen maddeler kriter olarak alınarak Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) ile değerlendirilmek amacıyla 400 deneğe anket için ulaşılmış 187 kişiden tam ve kullanılabilir veriler elde edilmiştir. Bulgular sonucunda her bir kriter AHP ile ağırlıklandırılarak, bu ağırlıkların liderlik yarışına çıkmış kişiler arasında bir sıralama yapılmasına imkan tanıması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Ağırlıklandırma, AHP

Ranking Leadership Features With the Analytical Hierarchy Process

Abstract

There are various definitions of leadership in the literature. In this study, it is stated that the existence of a group as a common characteristic of the definitions of leadership, the existence of a common objective and the leader motivating the other group members and mobilizing them for the purposes. Then, the differences between leadership and management are listed and geliştiril leadership is an innate talent dır or dır what kind of leadership models can be achieved with training later dır ve What kind of leadership models should be applied "ve How should the leadership process be understood"? Situational Leadership Theories are examined. The study of Stogdill (1948), which constitutes the theoretical background of the empirical part of the empirical part of the study, has been evaluated within the theory of properties from these theories and its leading characteristics are or capacity özellikler (intelligence, response speed, verbal ability, authenticity and judgment), alty success ın (education background, knowledge). ve accumulation and sporting success yet (ve responsibility awareness yet (credibility, initiative, resistance to negativity, assertiveness, self-confidence and desire to be ahead), özg social inclusion gan (active, sociability, tendency to cooperation, adaptability and humor) and sport position. (socioeconomic status and popularity). In the empirical part of the study, the items obtained from these titles were taken as criterion and analytical Hierarchy Process (AHP) was used to evaluate the results. As a result of the findings, each criterion is weighted with AHP and it is aimed to enable these weights to be ranked among the people who are in the leadership race.

Keywords: Leadership, Weighting, AHP

Lisansüstü Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Karşılaştırması

Asst. Prof. Ph.D. Tuba Bekiş - Ms. Azize Hacıbalayeva

ÖZ

Bu çalışmada, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) ve Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi (ADİÜ) lisansüstü öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri demografik ve kişisel bazı değişkenlere göre incelenmiştir. Yapılan araştırmaya OMÜ'den 250 ve ADİÜ'den 200 lisansüstü öğrenci katılmıştır. Araştırmanın temel amacı lisansüstü öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin cinsiyet, medeni durum, konaklama yeri, not ortalaması ve üniversite değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir. Literatürde konuyla ilgili olarak söz konusu iki ülke öğrencilerinin kıyaslanması yönünde yapılmış çalışmaya rastlanmadığından bu çalışmanın literatüre katkı sağlaması beklenmektedir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir. T testi ve ANOVA analizi sonucunda; zaman yönetimi becerilerinin zaman planlaması ve zaman tuzakları boyutlarında, her iki ülkedeki lisansüstü öğrencilerinde cinsiyete, medeni duruma, konaklama yerine, not ortalamasına göre çoğunlukla farklılıklar tespit edilmiştir. Ancak lisansüstü öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinde üniversitelere göre farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Zaman Yönetimi Becerileri, Farklı Ülkelerdeki Lisansüstü Öğrencileri, Demografik Özellikler

Investigation of Time Management Skills of Postgraduate Students: Comparison of Ondokuz Mayis University and Azerbaijan State University of Economics

Abstract

In this study, the time management skills of postgraduate students of Ondokuz Mayis University (OMU) and Azerbaijan State University of Economics (ASUE) were investigated according to some demographic and personal variables. 250 postgraduate students from OMU and 200 postgraduate students from ADİÜ participated in the study. The main aim of the study is to determine whether the time management skills of postgraduate students differ according to gender, marital status, accommodation, grade point average and university variables. This study is expected to contribute to the literature since it isn't met a study about comparing the two countries' students. The data were analyzed by SPSS 22 program. As a result of T test and ANOVA analysis; it is mostly determined differences in time planning and time traps dimensions of time management skills according to gender, marital status, accommodation, grade point average in both countries' postgraduate students. But no difference is determined in time management skills of postgraduate students according to universities.

Keywords: Time Management Skills, Postgraduate Students in Different Countries, Demographic Characteristics

Lojistik İşletmelerinde Depolama Maliyetleri ve Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyet Saptama Yaklaşımı*

Lec. Ph.D. Murat Kurtlar - Asst. Prof. Ph.D. Caner Atış

ÖZ

Lojistik işletmeleri ürünlerin, malzemelerin, hizmetlerin ve bunlarla ilgili bilgilerin üretim noktası ile tüketim noktası arasında etkin ve verimli bir şekilde taşınmasının ve depolanmasının planlanması, uygulanması ve kontrol edilmesi faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Ulaştırmanın yanı sıra lojistik sektörünün en önemli faaliyetlerinden biri de depolamadır. İhtiyaca ve gerçeğe uygun depolama maliyet bilgisinin elde edilmesi yönetim kararlarının daha sağlıklı olmasına ve dolayısıyla rekabet avantajı elde edilmesine yardımcı olacaktır. Geleneksel maliyet saptama yaklaşımının uygun maliyet bilgisi sağlamada yetersiz kalması üzerine Faaliyet tabanlı maliyet saptama (FTM) yaklaşımı geliştirilmiştir. Ancak bu yaklaşım da çok fazla zaman alması ve maliyetli olması, uygulamanın zor olması, modelin karmaşıklığı gibi eleştirilerden dolayı beklenen kullanım düzeyine ulaşamamıştır. Bu eleştiriler dikkate alınarak zaman etkenli faaliyet tabanlı maliyet saptama (ZEFTM) yaklaşımı geliştirilmiştir. Bu çalışma, bir lojistik işletmesinin depolama hizmet maliyetlerinin belirlenmesinde bu iki yaklaşımın uygulanması ile elde edilen sonuçları karşılaştırarak ZEFTM yaklaşımının FTM yaklaşımına göre farklılıklarını/üstünlüklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. * Bu çalışma, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamlanan "Lojistik İşletmelerinde Stratejik Maliyet Yönetimi: Bir Uygulama" adlı doktora tezinden üretilmiştir

Anahtar Kelimeler: Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyet Saptama, Faaliyet Tabanlı Maliyet Saptama, Depolama Maliyetleri, Lojistik, Lojistik İşletmeleri

Storage Costs in Logistics Companies and Time Driven Activity Based Costing

Abstract

Logistics companies performs planning, implementing and controlling activities relating to transportation and storage of products, materials and services between production and consumption points effectively and efficiently. In addition to transportation, storage is one of the most important activities of the logistics sector. Providing relevant and reliable cost information of storage activities helps managers to make better decisions and to gain competitive advantage. Traditional costing failed in providing appropriate cost information and Activity Based Costing (ABC) approach has been developed. However, Traditional ABC was criticised because of requiring a lot of time and high costs, complexity and difficulty of implementation. Consequently, ABC has not been implemented widely. Considering criticisms towards traditional ABC, Time Driven Activity Based Costing (TDABC) approach has been developed. This study aims to compute costs of storage provided by a logistics company applying these two methods and by comparing these results to determine differences/advantages of TDABC in comparison with traditional ABC.

Keywords: Time Driven Activity Based Costing, Activity Based Costing, Storage Costs, Logistics, Logistics Companies

Mınt Ülkelerinde Yolsuzluk ile Büyüme İlişkisi

Researcher Dilek Tok - Prof. Ph.D. Meral Uzunöz

ÖZ

Yolsuzluk özel kazanç elde etmek için elde edilen gücün kötüye kullanılması olarak tanımlanmaktadır. Yolsuzluk rekabet ve yatırımı azaltmakta toplumda güvensizlik algısı oluşturarak ekonomik büyümeyi azaltmaktadır. Yolsuzluk ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yolsuzluk algılama indeksinden yararlanılmıştır. Yolsuzluk algılama indeksi 0 ile 100 arasında değerler almakta 0'a yaklaştıkça yolsuzluğun arttığı 100'e yaklaştıkça yolsuzluğun azaldığı şeklinde yorumlanmaktadır. MINT ülkelerine yönelik yapılan çalışmada yolsuzluk ile büyüme arasında uzun dönemli ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Eşbütünleşme katsayı tahmincileri olan FMOLS ve DOLS sonuçlarına göre yolsuzluktaki %1'lik azalma diğer deyişle yolsuzluk algılama indeksindeki %1'lik artış ekonomik büyümeyi %0.38 oranında artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. MINT ülkelerine yönelik yolsuzlukla mücadele politikalarının uygulanması durumunda büyüme hızında artış olacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yolsuzluk, Büyüme, Fmols-Dols

Correlation Between Growth and Corruption in mint Countries

Abstract

Corruption is defined as the misuse of the power obtained in order to obtain specialearnings. Corruption reduces economic growth by reducing competition and investment and creating a perception of insecurity in society. Corruption perception index is used to determine the relationship between corruption and economic growth. Corruption perception index uses a scale of 0 to 100, where 0 is highly corrupt and 100 is very clean. In the study conducted for MINT countries, it is determined that there is a long-term relationship between corruption and growth. According to the results of the cointegration coefficient estimators FMOLS and DOLS, It is concluded that 1% decrease in corruption increases economic growth by 0.38%. Incase of anti-corruption policies applied to MINT countries, growth rate is expected to increase.

Keywords: Corruption, Growth, Fmols-Dols.

Muhammed B. İshak En-Nedîm'in [Al-Nadim] El-Fihrist'i Ve Dewey'in Onlu Sınıflama Sistemi

Prof. Ph.D. Mehmet Yolcu - Ra. Ayşe Tokay - Teacher Asım Kabak

ÖZ

Kitap tasnifi kütüphanelerde hem çalışan hem de okur için önemlidir. Sistemli biçimde tasnif edilmeyen kitaplar, birçok açıdan sorunlarla karşılaşılmasına yol açar. Esaslı-düzenli bir tasnif sistemi doğru biçimde kullanılabilirse bu tür sorunları ortadan kaldırır. Kütüphanelerde genelde iki tasnif sistemi kullanılır. Birisi numarayı, diğeri alfabeyi merkeze alan tasniftir. Bunlardan ilki Dewey'in "Onlu Sınıflama Sistemi", diğeri ise "Amerikan Kongresi Kütüphanesi Sınıflama" Sistemidir (Library of Congress). Doğuda en-Nedîm (380/990), onuncu asırda bir dünya kültür atlası sayılabilecek "el-Fihrist" adlı eserini yazmıştır. Bu eser yazılırken çağının en zengin kütüphanelerinden istifade edilmiştir bu nedenle sonraki asırlarda onun bu eseri temel bir kaynak olarak kullanılmıştır. El-Fihrist kitaplar 10 bölümde toplanmıştır: 1-) Ümmetler ve Dinler, 2-) Gramerciler ve Dilciler, 3-) Tarih, Edebiyat, Siyer ve Soy Kütükleri, 4-) Şiir ve Şairler, 5-) Teoloji ve İlahiyat, 6-) Hukukçular, Muhaddisler, 7-) Tıp, Aritmetik, Mühendislik, Tabiat, Mantık ve Musikiciler, 8-) Eğlence Kültürü, Şarlatanlar, Komedyenler, Büyücüler ve Muskacılar, 9-) İnanç Sistemleri ve Düşünceler, 10-) Felsefe ve Kadim Bilimler. Batıda ise Melvil Dewey (10.12.1851-26.12.1931) kendi dönemindeki kütüphane tasnif sistemini geliştirmiştir. Modern kütüphanecilik onun bu sistemini benimsemiştir. Bu sistemde kitaplar temelde 10 bölümde toplanır. 1-) 000 Genel Konular, 2-) 100 Felsefe & Psikoloji, 3-) 200 Din, 4-) 300 Toplum Bilimleri, 5-) 400 Dil ve Dilbilim, 6-) 500 Tabiat Bilimleri & Matematik, 7-) 600 Teknoloji (Uygulamalı Bilimler), 8-) 700 Sanat (Güzel Sanatlar), 9-) 800 Edebiyat & Retorik, 10-) 900 Coğrafya & Tarih. Her bir bölümün altında 99 konu yer almaktadır. Bunlar da 10 başlık altında toplanmıştır. Böylece toplam 999 tasnif başlığı oluşturulmuştur. Bu başlıkların birkaçı kullanılmamıştır. Bu incelemede en-Nedîm'in "el-Fihrist"inde yaptığı 10 bölümlü kütüphane tasnifi ile modern kütüphaneciliğin babası sayılan Dewey'in çalışmaları karşılaştırılmıştır. Her iki kütüphaneci kitapları kategorize ederken 10'lu sistemi kullanmıştır. Bu tasniflerin 10'lu oluşu bilgisiz-bilinçsiz bir örtüşme midir? Yoksa Bağdat ile New York arasında ince bir iletişim ağı mı söz konusudur? Her iki yazarımız kendi sistemindeki ana bölümleri alt bölümlere ayırmıştır. Acaba en-Nedîm ile Dewey arasında gerçek bir etkileşim olmuş mudur? Böyle bir etkileşimin imkânı var mıdır? Bu imkânsız değildir. Zira Dewey, Onlu Tasnif Sistemini, el-Fihrist'in, Almancaya çevrilmesinden 3-4 sene sonra yayınlamıştır.

Anahtar Kelimeler: en-Nedim, el-Fihrist, Dewey, Onlu Sınıflama Sistemi.

NOT: Bu tebliğin sunulması için yapılan masraflar İnönü Üniversitesi BAB Sistemi 1009 numaralı proje kapsamında karşılanmıştır.

Muhammed B. İshak En-Nedim's (Al-Nadim) Al-Fihrist and Dewey's Decimal Classiification System

Abstract

Book classification in libraries, it is important for both the employee and the reader. Books that are not systematically classified cause problems in many ways. Eliminates problems if a properly-ordered sorting system is properly used. Libraries use two sorting systems. One is the number and the other is the sort that takes the alphabet to the center. The first one is Dewey's

Decimal Classification System and the other is the American Congress Library Classification System (Library of 1287 Congress). en-Nedîm (380/990) wrote the say al-Fihrist which can be considered as a world cultural atlas in the tenth century. While writing this work, the richest libraries of the era were utilized. Therefore it has been used as a basic resource in the next centuries. el-Fihrist consists of 10 parts. 1. Ummets and Religions, 2. Grammars and Linguists, 3. History, Literature, Siyer and Genealogy, 4. Poems and Poets, 5. Theology and Theology, 6. Lawyers, Muhaddis, 7. Medicine, Arithmetic, Engineering, Nature, Logic and Musicians, 8. Entertainment Culture, Charlatans, Comedians, Sorcerers and Musicians, 9. Belief Systems and Thoughts, 10. Philosophy and Ancient Sciences. In the West Melvil Dewey (10.12.1851-26.12.1931) developed the library classification system in its own time. Modern librarianship has adopted this system. In this system, books are basically collected in 10 chapters. 1-) 000 General Topics, 2-) 100 Philosophy & Psychology, 3-) 200 Religion, 4-) 300 Social Sciences, 5-) 400 Languages and Linguistics, 6-) 500 Natural Sciences & Mathematics, 7-) 600 Technology (Applied Sciences), 8-) 700 Art (Fine Art), 9- 800 Literature & Rhetoric, 10- 900 Geography & History. There are 99 topics under each section. These are grouped under 10 headings. Thus, a total of 999 classification titles have been created. A few of these titles have not been used. In this study, the works of Melvil Dewey, who is considered as the father of modern librarian with Nedîm's “al-Fihrist”, are compared. Both librarians used a decade system to categorize books. Is this a coincidence? Or is there a subtle communication network between Baghdad and New York? Each of them divides the main parts of its system into subsections. Is there any real interaction between en-Nedîm and Dewey? Is there any possibility of an interaction? Dewey published his system two years after the translation of al-Fihrist into German.

Keywords: En-Nedim, Al-Fihrist, Dewey, Decimal Classification System

Münzevi Yaşam Fikrinin Bizans Tasvirlerindeki Yansımaları: Sütun Üzerinde Yaşayan Azizler

Asst. Prof. Ph.D. İlkgül Kaya Zenbilci

ÖZ

Münzevi yaşam biçiminin, dünyanın zevk ve nimetlerinden, toplumdan ya da toplum içinde örgütlenmiş birtakım topluluklardan uzakta, ruhun ve bedenin aşırılığa varan terbiyesine dayalı katı uygulayıcıları olan sütun azizleri, Bizans toplumu için dindarlıkta erişilebilecek tepe noktasında durmaktaydılar. Şüphesiz ki bu türden bir terbiyenin tercih edilmesi, uygulayıcıları için ne ruha ne de bedene yapılan bir eziyet olarak görülmemekteydi. Beden terbiyesindeki aşırılık tutumu bugün bizler tarafından bir tür delilik olarak algılanabilir. Ancak Tanrı'ya yakın olmanın bir yolu olarak bu terbiye biçimi, Ortodoks-Bizans toplumunda zaman içerisinde geniş kitlelere yayılarak gıpta, hayranlık ve övgüye değer bir hal almış; ünü giderek artan sütun münzevileri sürekli dindar ziyaretçilerin akınına uğramıştır. 'Stylites' olarak adlandırılan sütun üzerinde yaşayan münzevilerin önceli ve en ünlüsü Yaşlı Symeon Stylites'tir. Symeon'la birlikte Daniel, Genç Symeon, Alypios, Loukas ve Lazaros Galesiotes yaşamöyküsü bilinen sütun azizleridir. Aziz Symeon'un 459/460 yılındaki ölümünden 11. yüzyıla kadar geçen süre içerisinde sütun azizlerinin taklitçileri türemiştir ve yazılı kaynaklara bakılırsa 50 kadar sütun münzevisi olduğu bilinmektedir. Ancak pek çoğu, yaşam öyküsü bilinmediğinden anonim kalmıştır. Bu tür yaşam biçiminin dini bütün insanlar tarafından 19. yüzyılın ortalarına kadar uygulandığına dair seyyahların notları vardır. Bizans sanatında sütun azizleri çok sık olmamakla birlikte anıtsal duvar resimlerinde, ikonalarda, minyatürlü el yazmalarında, madalyonlarda, hacı markalarında ve çeşitli el sanatı ürünlerinde tasvir edilmişlerdir. Bu bağlamda bu çalışmanın temel konusu, Bizans sanatının örnekleri üzerinden sütun tepesinde yaşama fikrinin yansımalarını ikonografik bağlamda çözümlemektir. Çalışmanın dikkate değer amacı ise kutsal metinlerden alıntılanan konuları aktaran minyatür seçkisinde, sütun azizlerinin varlığının nedenini ve teolojik metinlerle örüntülü bağlantıyı vurgulamaktır. İkonografik çözümlemeyi anlamlandırmak üzere Bizans sanatından farklı örnekler çalışmaya dahil edilmiş ve karşılaştırmalı bir değerlendirme sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Erken Hıristiyan-Bizans Sanatı, Tasvir, Asketizm, Stilitizm

Reflectıons of Solıtary Lıfe Idea in the Byzantıne Images: Stylıtes Lıvıng On the Pıllar-Top

Abstract

Stylites living on the pillar-top were austere executers of ascetic life-style based on training of spirit and body, far from the society or some organized communities, delight and favour from the earth. The stylitistic life-style meant a peak of piety. Besides, preference of this kind of training was not persecution on spirit and body for its executers. Immoderation attitude on body training may be perceived like a sort of madness by us nowadays.On the other hand, the style of this training was a way next to the God and it gained popularity, admiration and praise in the Byzantine-Orthodox society. The popularity of the stylites increased gradually and the saints were visited by pious communities continiously. St. Symeon the Elder was the predecessor of ascetics living on the pillar-top called 'stylites' and the most prominent. Vita of Symeon the Elder, Daniel, Symeon the Younger, Alypios, Luke and Lazaros Galesiotes are known. Imitators of the stylites appeared from the death of St. Symeon the Elder in 459 or 460 to the

11th century and there are over fifty stylites mentioned in written sources as well. However, their life story isn't experienced. According to travellers' notes, this self-denying life-style was accomplished by devout persons till the half of the 19th century. Moreover, the stylites were depicted on Byzantine wall-paintings, miniatures, medals, tokens, and handicrafts. In relation to this context, this paper aims to analyze reflections at the pillar-top life idea in the Byzantine images iconographically, and emphasizes the reason of existence at the stylites in the miniatures quoted the scriptural themes and connection with the theological texts. Some examples from Byzantine art have been included our research and a comparative evaluation has been presented.

Keywords: Art History, Early Christian-Byzantine Art, Image, Asceticism, Stylitism

Nakşibendi Tarikatının Osmanlı Topraklarına Girişi Üzerine Tespitler

Asst. Prof. Ph.D. Hüseyin Demir - Lec. Tunay Karakök

ÖZ

Nakşibendi Tarikatı, tarihi seyri içinde çeşitli isimlerle ortaya çıkmış diğer tarikatlar gibi sadece bulunduğu coğrafyada kalmayıp sürekli ilim, tebliğ ve sohbet vasıtasıyla İslam'ın güçlenmesi ve yayılması için gayret sarf etmektedir. Bu eylemi gerçekleştirme aracı olarak ta özellikle dini bilgilerle donatıp, kendi içinde yetiştirdikleri, manevi derecelere ulaşan kişileri kullanmaktadır. Nakşibendi Tarikatı İslamiyet'e sımsıkı sarılma, gizli zikri, murakabe, rabıtayı kabul, müziği ve dansı reddeden özellikleri sayesinde diğer tarikatlara nazaran insanlar tarafından benimsenmiş ve kabul görmüştür. İslam'ı koruma, ihya ve i'layı kendi içerisinde barındıran Nakşibendi Tarikatı, XV. yüzyılda yukarıda saydığımız özellikler çerçevesinde Osmanlı İmparatorluğu'na Fatih Sultan Mehmet zamanında mutasavvıf olan Abdullah İlahi Simavi ile girmiş ve zamanla bütün Osmanlı ülkesine yayılma imkanı bulmuştur. Bu imkanının sebebi de esasen Fatih Sultan Mehmet'in tasavvufa, bilime, edebiyata ve sanata karşı ilgi göstermesi ve bu ilgi sayesinde söz konusu ilimler ile ilgilenen ve diğer ülkelerde yaşayan önemli şahsiyetlerin Osmanlı ülkesine gelişleridir. Nakşibendi Tarikatı sünni bir tarikat olup, bağlı olduğu disiplinin özelliklerine sıkı sıkıya bağlı olması sebebiyle Osmanlı Devleti'nin ileri gelenlerini de kısa zamanda kendine bağlama konusunda büyük mesafeler katetmeyi başarmıştır. İşte bu çalışmada; söz konusu tarikatın; dönem hakkında bilgi veren birinci ve ikinci el kaynaklar ışığında Osmanlı topraklarına Nakşibendi tarikatının girişi; Nakşibendi muttasavvıfı Abdullah Simavi ve yetiştirdiği öğrencileri, XVII-XVIII-XIX. yüzyılda Osmanlı Devletinde Nakşibendilik ve Halid-i Bağdadi hazretleri ile yüksek zirvesini yaşayan Nakşibendilik, Osmanlı Devletinde şeyhlerin maddi durumları hakkında, tekkeleri denetlemek ve idari işleyişlerini kontrol etmek için kurulan meclisi meşayih kurumun kurulması başlıkları dahilinde tespitlerde bulunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Nakşibendi Tarikatı, Tasavvuf, Tarih,

Findings On the Introduction of the Naqshbandi Order to the Ottoman Territories

Abstract

Naqshbandia is not only in the geographical region where it exists but like other sects that have emerged with various names in the historical course, and endeavors to strengthen and spread Islam through continuous knowledge, communication and conversation. As a means of realizing this action, they use people who have attained spiritual degrees, especially by providing them with religious information. Naqshbandia has been adopted and accepted by people with respect to other cults thanks to their hinging on Islam, secrecy dhikr, audit, acceptance of rabbi, rejection of music and dance. The Naqshbandia, which contains Islamic protection, enliven and i'lay itself, Abdullah İlahi Simavi entered the Ottoman Empire during the reign of Sultan Fatih in the period of the century and found the opportunity to spread to all the Ottoman countries. This is mainly due to the interest of Sultan Mehmet, to the scholars, to the scholars, to the literary arts and to the arts, and to those who are interested in the related sciences and who are living in other countries to the Ottoman territory. Naqshbandia is a sunni sect, and since it is closely tied to the characteristics of the discipline to which it belongs, it has come a long way to connect the leaders of the Ottoman State to themselves in a short time. In this study; the said cult; the introduction of the Naqshbandia into the Ottoman territories in the

light of the first and second hand sources giving information about the period; Naqshbandi motherswife Abdullah Simavi and his students, Nakşibendilik at the XVIIth-XVIIIth-XIXth centuries, who had lived in the Ottoman Empire in the Ottoman Empire with his high rankings with the Naksibendi and Khalid-i-Baghdadi, tried to make determinations within the headings of establishing a parliamentary sheikhs institution which was established to control the monks and control the administrative functions of the material conditions of the sheikhs in the Ottoman State.

Keywords: Ottoman Empire, Naqshbandia, Sufism, History,

Natan Sharansky'nin "Yeni Anti-Semitizm" Kavramsallaştırması

Assoc. Prof. Ph.D. Diren Çakmak

ÖZ

Çalışmada, İsrailli siyasetçi Natan Sharansky'nin "Yeni Anti-Semitizm" kavramı incelenecektir. Sharansky 1948'de Donetsk'te (Ukrayna) doğmuştur. Uygulamalı Matematik ve Bilgisayar lisans derecesini Moskova Fizik ve Teknoloji Enstitüsü'nden almıştır. 1973'te Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nden (SSCB) İsrail'e göç etmek istemiş, isteği SSCB tarafından reddedilmiş, "refusenik" listesine alınmıştır. 1977'de bir Sovyet gazetesinde Sharansky'nin ABD için istihbarat ajanı olarak çalıştığına dair haber yayınlanmış, Sharansky iddiayı reddetmiş ancak tutuklanmıştır. İdamla yargılanmış ve 13 yıl hapiste zorla çalıştırma cezasına çarptırılmıştır. 11 Şubat 1986'da serbest bırakılmış ve İsrail'e göç etmiştir. Özgür olduktan sonra insan hakları mücadelesini sürdürmüştür. 7 Aralık 1987'de yaklaşık 250.000 Sovyet Yahudisi Sharansky sayesinde İsrail'e gelebilmiştir. 1996'da Yisrael BaAliyah Partisi'ni kurmuş, partisi hükümet ortağı olmuş ve bakanlık görevlerinde bulunmuştur. 2005'te Time Dergisi Sharansky'yi dünyadaki 100 etkili insan arasında saymıştır. 2009'da Yahudi Ajansı başkanı olarak atanmış, Ağustos 2018'e kadar bu görevi yürütmüştür. İnsan hakları mücadelesi nedeni ile çok sayıda madalya ile onurlandırılmıştır. 2004'te Klasik Anti-Semitizm'in Yahudi nefretini açıklamadığını iddia etmiş ve yeni bir Anti-Semitizm tanımı önermiştir. Dünyada Anti-Semitizm'in tanımına dair mutabakat olmakla birlikte, ölçümüne dair tartışmalar sürmektedir. Sharansky'nin tanımı ölçme sorununa yanıt oluşturduğu için önemlidir. Çalışma üç bölümden oluşacaktır. Birinci bölümde Natan Sharansky'nin dünya görüşü ele alınacak, ikinci bölümde Yeni Anti-Semitizm kavramı açıklanacak ve üçüncü bölümde Sharansky'nin tanımı diğer Anti-Semitizm tanımları ile kıyaslanacaktır. Çalışmada araştırma yöntemi olarak betimsel analiz kullanılacaktır. Çalışmanın İsrail siyaset düşüncesini anlamaya katkı sunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İsrail, Yahudilik, Siyonizm, Anti-Semitizm.

Natan Sharansky's Conceptualisation of "New Anti-Semitism"

Abstract

In the study, Natan Sharansky's conceptualisation of "New Anti-Semitism" will be analyzed. Sharansky was born in Donetsk (Ukraine) in 1948. He received his bachelor degree in Applied Mathematics and Computer from Moscow Institute of Physics and Technology. In 1973 he wanted to emigrate to Israel from the Union of Soviet Socialist Republics (USSR), his request was rejected by the USSR, he was included in the "refusenik" list. In 1977, a Soviet newspaper reported that Sharansky was working for the USA as an intelligence agent, he rejected the claim but he was arrested. He was judged by death penalty and sentenced to 13 years of forced labour in prison. He was freed on 11 February 1986 and emigrated to Israel. After his liberation he continiued his struggle for human rights. On 7 December 1987, approximately 250,000 Soviet Jews were able to come to Israel thanks to Sharansky. In 1996, he founded Yisrael BaAliyah Party, his party became the government partner and served as the minister. In 2005, Time Magazine listed Sharansky as one of the 100 most influential people in the world. He was appointed as the head of the Jewish Agency in 2009 and held this post until August 2018. He was honored with many medals due to human rights struggle. In 2004 he claimed that the Classic Anti-Semitism does not explain Jewish hatred and proposed a new definition of Anti-

Semitism. Although there is a consensus on the definition of Anti-Semitism in the world, discussions on its measurement continue. Sharansky's definition is important because it generates a response to the measurement problem. The study will consist of three parts. In the first part Natan Sharansky's worldview will be handled, in the second part the concept of New Anti-Semitism will be explained and in the third part, Sharansky's definition will be compared with other definitions of Anti-Semitism. In the study, descriptive analysis will be used as the research method. It is aimed that the study will contribute to the understanding of Israeli political thought.

Keywords: Israel, Judaism, Zionism, Anti-Semitism.

Neolitik Dönem Anadolu Toplumlarında Diş Patolojileri

Prof. Ph.D. Fadime Suata Alpaslan - Ma. Fatih Kerim Ertaş

ÖZ

Neolitik dönem günümüzden yaklaşık olarak 10.000 yıl öncesi ile tarihlendirilir. Bu dönem, Levant bölgesinde 10.500, Zagroslar ve Mezopotamya'da 10.000 ve Anadolu'da ise 9.500 yıl öncesine kadar gider. Mezolitik çağ ile başlayan yerleşik köy yaşantısı Neolitik dönemde daha da gelişmiştir. Neolitik dönem; insanın avcı toplayıcı bir hayattan yerleşik hayata geçişinde bitki, hayvan ve doğal çevre ile arasındaki ilişkisine ayrı bir boyut katmıştır. Neolitik insanı yerleşik köy hayatında doğal ortamın sunduğu imkanlardan yararlanarak yaşamlarını sürdürmüştür. Kısa bir zaman içinde tükettikleri yabani bitkileri evcilleştirmeyi başararak üreticiliğe geçmişlerdir. Neolitik dönemde tarım denilen yenilik gerçekleşmiş ve toprak işlenmeye başlamıştır. Bu yenilik sayesinde Neolitik insanı buğdayı toplayarak taşlar arasında ezip un haline getirmiş ve ekmeğini pişirerek besinini kendisi üretmiştir. Dişler, insanın da içinde bulunduğu birçok canlı gruplarının çevreye uyumu ve yaşam tarzı hakkında önemli bilgiler sunar. Neolitik toplumlarda yerleşik hayata geçişle birlikte değişen beslenme alışkanlıkları dişlerde patolojik hastalıkların görülmesine neden olmuştur. Diş patolojileri doğrudan doğruya beslenme, besin hazırlama teknikleri, ağız ve diş sağlığı gibi biyolojik ve kültürel faktörlere bağlıdır. Neolitik Dönem Anadolu toplumlarında en sık görülen diş patolojileri ise; diş çürüğü, diş aşınması, diş taşı, hypoplasia, apse, antemortem diş kaybı ve alveol kaybıdır. Çalışmanın amacını; Neolitik dönemde Anadolu'da yaşamış toplumlarda diş patolojilerinin tayinini yapmak ve elde ettiğimiz sonuçları Anadolu'da aynı dönemde yaşamış olan diğer toplumlarda gözlenen diş ve çene hastalıkları ile korele ederek bu dönemin daha çok aydınlanmasını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu, Neolitik Dönem, Yerleşik Hayat, Beslenme, Diş Patolojisi,

Dental Pathologies in Neolithic Period Anatolian Societies

Abstract

The Neolithic period dates back about 10.000 years. This period goes up to 10.500 in the Levant region, 10.000 in Zagros and Mesopotamia, and 9.500 years in Anatolia. The start date of the Neolithic Period varies from one region to another, due to the differences between regions. The resident village life that started with the Mesolithic Age was further developed during the Neolithic period. The Neolithic period added a different dimension to the relationship between plant, animal and natural environment in the transition of man from a hunter-gatherer to a settled life. Neolithic people survived by taking advantage of the opportunities offered by the natural environment in the village life. They have managed to domesticate the wild plants they consumed in a short period of time. In the Neolithic period, the innovation called Agriculture took place and the soil began to be processed. Thanks to this innovation, Neolithic people gathered wheat, crushed it among the stones and made flour and cooked the bread and produced the food itself. Teeth provide important information about the environment and lifestyle of many living groups, including humans. In Neolithic societies, changing eating habits with the transition to settled life has caused pathological diseases in the teeth. Dental pathologies are directly linked to biological and cultural factors such as nutrition, food preparation techniques, oral and dental health. dental carious, dental wear, tooth stone, hypoplasia, abscess, antemortem tooth loss and alveol is the most common pathologies in

Anatolian communities of Neolithic period. The aim of the study is to determine dental pathologies in Neolithic societies and to correlate the results obtained with dental and jaw diseases observed in other societies that lived in the same period in Anatolia and to enlighten this period more.

Keywords: Anatolia, Neolithic Period, Built-In Life, Food, Dental Pathology.

Non-Vocal Greetings (Greetings by Body Gestures)

Lec. Hasanain Hassan Shaheed - Lec. Wisam Sarmed Hussain

Abstract

The non-verbal greetings are those greetings that do not need speaking or voice; and they can be understood by all categories of individuals. Greetings by body gestures are the crucial part of non-vocal greetings. They have been discussed throughout this paper according to many principles of linguists. Moreover, this paper shows the difference between gesture and sign language in certain issues. Keywords: gesture, American Sign language, body language.

Keywords: Non-Verbal Greetings, On-Vocal Greetings

Ordu İlinin Kültürel Kaynaklara Dayalı Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Cemile Bahtiyar Karadeniz - Assoc. Prof. Ph.D. Saffet Sarı – Lec. Mehmet Kabacık

ÖZ

Ordu yöresinde turizmi tüm yıla yaymak ve sürdürülebilirliğini sağlamak büyük ölçüde alternatif turizm çeşitlerini etkin kullanma ile mümkün olacaktır. İlin en önemli alternatif turizm kaynaklarını kültürel değerleri oluşturmaktadır. Kıyıya paralel uzanan dağların denizel etkinin önünde doğal bir set oluşturduğu Ordu yöresi kışları ılık ve serin, yazları nemli ve yıllık sıcaklık farkı az tipik Doğu Karadeniz ikliminin etkisindedir. Hititler, Persler, Pontuslar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar 17.000 yıldır yörede siyasi hâkimiyet kurmuş uygarlıklardan bazılarıdır. Bu çalışmanın konusu Ordu ilinde kültür turizmidir. Araştırmada ilin kültürel çekiciliklerden oluşan alternatif turizm potansiyelini belirlemek ve bu çekiciliklerin turistik ürüne dönüştürülmesinde yaşanan sorunları ortaya koyup çözüm önerileri geliştirmek amaçlanmıştır. Araştırmada veri elde etmek için Ordu ili genelinden oluşan arazide, etüt ve gözlemlerde bulunulmuş ve turizm işletmecileri ve karar vericileri ile görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen veriler SWOT analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ordu, Alternatif Turizm, Kültür Turizmi, Çekicilikler

Evaluation of Tourism Potential Based on Cultural Resources of Ordu Province

Abstract

In the Ordu region, spreading tourism to the whole year and ensuring its sustainability will be possible through effective use of alternative tourism types. Cultural values constitute the most important alternative tourism resources of the province. The Ordu region, where the mountains extending parallel to the shore form a natural set in front of the sea, is warm and cool during the winters, the summers are moist and the annual temperature difference is under the influence of the typical Eastern Black Sea climate. Hittites, Persians, Pontus, Romans, Byzantines, Seljuks and Ottomans are some of the civilizations that have established political dominance in the region for 17.000 years.The subject of this study is culture tourism in Ordu province. The aim of the study was to determine the alternative tourism potential of the province and to develop solutions to the problems experienced in transforming these attractions into touristic products. Surveys and observations were made on the grounds of Ordu in order to obtain data in the survey, and interviews were held with tourism operators and decision makers. The obtained data were subjected to SWOT analysis.

Keywords: Ordu, Alternative Tourism, Culture Tourism Attractiveness

Örgüt Kültürü ve İşe Adanma İlişkisi: Bir Meslek Yüksekokulu Uygulaması

Expert Tuba Akünal - Asst. Prof. Ph.D. Cemile Çetin

ÖZ

Eğitimin önemli bir basamağını teşkil eden üniversitelerde yöneticilerin örgüt kültürünü güçlendirmek için gerekli faaliyetleri düzenlemesi ve çalışanların bu kültürden yararlanarak daha verimli çalışmalar ve eğitim faaliyetleri yapmalarının sağlaması önem arz etmektedir. Üniversitelerde örgüt kültürü algısının belirlenmesi ve bu durumun üniversite yöneticileri tarafından incelenmesi insan unsuru ağırlıklı olan üniversiteler için önemli bir araç olabilir. Bu çalışmada, bireylerin işle ilgili yaşantılarını, tutumlarını ve algılarını etkileyen örgüt kültürü ile çalışanı örgüte ve örgütün değerlerine yönlendiren, dinçlik, adanma ve yoğunlaşma boyutlarından oluşan işe adanma arasındaki ilişki incelenmiştir. Örgüt kültürü ve işe adanma arasında var olduğu düşünülen ilişki bir Meslek Yüksekokulu çalışanları özelinde anket yöntemiyle veri toplanması ve değerlendirilmesi şeklinde ele alınmıştır. Yapılan analizlere göre, örneklem sınırlılığı içerisinde örgüt kültürü ile işe adanma arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Örgüt Kültürü, İşe Adanma

Örgütsel Bağlılık, Liderlik Davranışı ve İş Tatmini İlişkisi: Gıda Sektöründe Bir Araştırma

Prof. Ph.D. Serpil Aytaç - Asst. Prof. Ph.D. Özlem Kaya

ÖZ

Bu çalışmada liderlik, iş tatmini, örgütsel bağlılık ile demografik özellikler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışma, Gıda sektöründe yer alan bir işletmenin çalışanlarından 117 kişinin katılımıyla anket yöntemiyle elde edilen veriler üzerinden yapılmıştır. Araştırmada Örgütsel Bağlılığı ölçmek için Meyer ve Allen (1991) tarafından geliştirilen Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Liderlik tipi ölçümü, orjinali Posner ve Kouzes (1988) tarafından hazırlanan ve 15 sorudan oluşan ölçek ile değerlendirilmiştir. İş tatminini ölçmek amacıyla 5 sorudan oluşan orijinali Miller ve Medalia (1995) tarafından geliştirilmiş olan İş Tatmin Ölçeği'nden yararlanılmıştır. Çalışanlardan elde edilen veriler sosyal bilimler istatistiksel paket programı (SPSS 20) ile analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında örgütsel bağlılık üç farklı boyutta, duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık boyutlarında ele alınarak, çalışanların bağlılık düzeyleri incelenmiştir. Ayrıca, çalışanların söz konusu bu bağlılık düzeylerinin cinsiyetlerine, medeni durumlarına, yaşlarına, unvanlarına, çalışma sürelerine ve birim türlerine göre farklılık gösterip göstermediği de t- testi ve anova testi kullanılarak analiz edilmiştir. Söz konusu analizler sonucunda, çalışanların bazı kişisel özellikleriyle örgütsel bağlılık düzeyleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklılıklar belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Bağlılık, İş Tatmini, Liderlik

The Relationship Between Organizational Commitment, Leadership Behavior and Job Satisfaction: A Research in Food

Abstract

In this study, the relationships between leadership, job satisfaction, organizational commitment and demographic characteristics were examined. The study was conducted on the data obtained from the questionnaire method with the participation of 117 employees from the employees of an enterprise in the food sector. Organizational Commitment Scale developed by Meyer and Allen (1991) was used to measure Organizational Commitment. Leadership type measurement was performed by Posner and Kouzes (1988). The Job Satisfaction Scale, which was developed by Miller and Medalia (1995), was used to measure job satisfaction. The data obtained from the employees were analyzed by the social sciences statistical package program (SPSS 20). Within the scope of the study, the organizational commitment was examined in three dimensions, emotional commitment, continuity of engagement and normative commitment. In addition, whether or not these employees' levels of commitment vary according to their gender, marital status, age, title, duration of study, and unit types were also analyzed using the t-test and anova test. As a result of these analyzes, there were significant differences between employees' personal characteristics and organizational commitment levels at 0.05 level.

Keywords: Organizational Commitment, Job Satisfaction, Leadership

Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Asker Alımında 1846 Kura Kanunu'nun Uygulanmasında Görülen Bazı Aksaklıklar ve Suistimaller (1846-1848): Konya Eyaleti Alaiye Sancağı Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Durdu

ÖZ

Asker alımında ilk olarak 1814'te Prusya'da uygulanan kura sistemi, Prusya ordularının harplerdeki başarıları dikkate alınarak zamanla diğer Avrupa ülkelerinde de uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlı Devleti de kura sistemini uygulamak için birtakım girişimlerde bulunmuş ve nihayet 1846'da son şeklini alarak yürürlüğe giren Kura Kanunu ile asker alımı belirli bir sisteme oturtulmuştur. 1846-1848 yılları arasında Konya Eyaleti içerisinde de Kura sistemi ile ilgili uygulamalara geçilmiştir. Konya Eyaleti'ne tabi Alaiye Sancağı'nda Kura sisteminin uygulanışında rüşvet, adam kayırma gibi suistimaller yapılmış ve yerel idareciler tarafından sistemin özüne ters bazı uygulamalara da gidilmiştir. Ayrıca Kura Kanunu'na ters olarak askerlik yaşını geçmiş medrese öğrencilerine redif zabitleri tarafından rediflik tezkiresi verilmiştir. Bütün bunlarla ilgili olarak merkezi yönetim birtakım önlemler almış, nizama aykırı olarak yapılan kuranın yeniden icra edilmesine karar vermiş ve gerekli soruşturmalar yapılarak suistimale karışanlar cezalandırılmıştır. Ayrıca Mersin, Kayseri, Ankara ve Çankırı gibi yerlerde yaşayan aşiretlerde yapılacak olan kura-i şeriyenin kolaylıkla icra edilebilmesi ve asayişin sağlanması için Konya ve Kastamonu'dan adı geçen yerlere piyade ve süvari birlikleri sevk edilmiştir. Bu bildiride yukarıda belirtilen hususlar, Osmanlı arşiv belgelerine göre incelenecek ve konu ile ilgili yayınlanmış kitap, makale ve tezlerden de yararlanılarak bir sonuca ulaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Kur'a-i Şer'iyye, Redif Askeri, Rüşvet, Zaptiye

Osmanlı Kadın Hareketinde Etkin Bir Alan: Siyaset

Assoc. Prof. Ph.D. Rabia Bahar Üste

ÖZ

1839-1920 yılları kadınların sosyal alanda yer alabilmek için mücadele verdikleri yeni bir dönemin başlangıcıdır. Bu dönemde, siyasette var olabilmek için uğraş veren bu alanı kendileri için açmaya çalışan kadınlardır. Sadece siyasette değil aynı zamanda ekonomide, sosyal alanda, eğitimde, sağlıkta başta olmak üzere seslerini duyurmaya çalışmışlar ve mücadelelerinde eril söylem karşısında başarı kazanabilmişlerdir. Özellikle bu dönemde, siyasal yapının içinde yer almaya çalışan kadınlar ve bu kadınların ortaya koydukları eserler tanıtılmaya çalışılacaktır. Osmanlı'da kadın hareketi öncelikle yazılara dökülen satırlarda yerini bulmuştur. Kendisini yazıları ile ifade edebilen kadınlar "sosyal alana" çıkmanın önemini keşfetmişlerdir. Çalışmada, yazıları ile yaşam alanlarını özgürleştirmeye yönelen kadın hareketini destekleyen dergiler, gazeteler, anı ve deneme örnekleri ile romanlara yer verilecektir. Kadınların siyaset adına verdikleri toplumsal mesajlar, dergilerdeki, gazetelerdeki ve romanlardaki söylemleri anlatılacaktır. Kadınların her alanda verdikleri mücadelelerinin Balkan Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'na ivme kazandıran yönleri tartışılacaktır. Ayrıca, cumhuriyetin ilanından kısa süre sonra modernleşme çabaları doğrultusunda seçme ve seçilme hakkının elde edilmesi ile siyasal alanda kadının olması gerekliliğinin epistemolojik temellendirilmesi imgelenecektir. Seçme ve seçilme hakkını elde eden kadınlardan oluşan "Yerel Meclisler" ve "Türkiye Büyük Millet Meclisi"ndeki parlamenter kadınların, Osmanlı Devleti'nin son döneminde siyaset için ne denli mücadele ettiklerinin altı çizilerek, uluslararası platformda yeni kurulan bir cumhuriyete modern bir dünya döngüsü ile nasıl sahip çıktıkları vurgulanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Siyaset, Demokrasi, Temsil, Seçim

Effective Field in Ottoman Women Movement: Politics

Abstract

1839-1920 is the beginning of a new era in which womwn struggle to take part in social affairs. In this period, politics are the women who try to open this field for themselves to work for existence. Not only in politics but also in the economy, in the social field, in education in health especially in the voices tried to announce their success in the face of masculine genders. Particularly in this period, women trying to take part in the political structure and the works they exhibit will be tried to be introduced. In the Ottoman Empire the women's movement was first found in the lines of writing. Women who can express themselves in writing, have discovered the importance of being in the "social field". Works will include articles, newspapers, memoirs, essays and novels supprting the women's movement to liberate their writing and living spaces. Social messages given by women on behalf of politics, discourses in newspapers, and in novels will be narrated. The accelerating aspects of the struggles of women in each arena will be discussed in the Balkan War and the War of Independence. In addition, shortly after the announcement of the republic the epistemological basis of the necessity of being elected and elected in line with the struggles for modernization and the necessity of being a political intellectual woman. Selection and of women who obtained the right to be elected "Local Councils" and "The Grand National Assembly of Turkey", in the parliamentary women how to fight fort he last period of the Ottoman Empire politics.

Keywords: Woman, Politics, Democracy, Representation, Election

Osmanlı Taşrasında Muhtarlık Teşkilatının Kuruluşu: Tire Kazası Örneği

Assoc. Prof. Ph.D. Aysun Sarıbey Haykıran

ÖZ

II. Mahmud dönemi Osmanlı İmparatorluğu'nda idarî ve sosyal hayatta pek çok yeniliğin görülmesi ile ön plana çıkmaktadır. Bu yeniliklerin dikkat çekenlerinin başında "muhtarlık teşkilatı" gelmektedir. Osmanlı idarî yapılanmasında, II. Mahmud'un oluşturduğu muhtarlık teşkilatı kurulmadan önce köylerde kethûda ve ihtiyar adıyla anılan kişiler muhtarlığın ihtiva ettiği işleri yürütürken bu görev kentlerde imamlara verilmekteydi. Bu çerçevede başkent İstanbul'un şehir güvenliğini ve huzurunu sağlamak, şehirdeki nüfusu kontrol altında tutmak için 1829 senesinde muhtarlık teşkilatı kurulmuştu. Böylece Osmanlı idaresi imamın yerine değil yanına muhtarı konumlandırmıştı. Muhtarlık teşkilatı başkent İstanbul'dan sonra taşrada da yaygınlaştırılmaya başlamıştı. Başta Kastamonu Sancağı olmak üzere Ankara, Sivas ve Aydın taşrada sistemin ilk uygulamalarının görüldüğü sancaklardır. Bu çalışmada, Aydın Sancağı'na bağlı Tire Kazası'nda muhtarlık teşkilatının kuruluşu ele alınacak, Tire mahalle ve köylerinde bulunan muhtar ve imamlar hakkında bilgi verilecektir. Çalışmanın kaynağını Osmanlı Arşivi'nde Bâb-ı Âsafî Defterleri Katalogu'ndaki Ruûs Kalemi Defterleri içerisinde yer alan A.{RSK.d. 1663 numaralı defter oluşturmaktadır. Ayrıca çalışma Tire Kazası'na ait nüfus defterleri ve ikinci el kaynaklarla da desteklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Aydın Sancağı, Tire Kazası, Muhtarlık Teşkilatı, İmam, Ruûs Kalemi Defterleri.

The Establishment of Muhtarlik Oganization in Ottoman Provinces: the Case of Tire District

Abstract

The period of Sultan Mahmud II comes to the forefront with many renovations in administrative and social lives in the Ottoman Empire. One of these spectacular renovations is the formation of muhtarlık organization as the smallest administrative unit. In the Ottoman administrative structure, before the establishment of the muhtarlık thanks to Mahmud II, the villages had been governed by the kethüdas or ihtiyar heyeti (council of the elder) in rural areas, whereas the quarters in the cities had been carried out by the imams. In order to make the city of Istanbul more secure and hold in peace, and to keep the population under control, the muhtarlık organization was established in 1829 and thus a muhtar (as the governor) was adjust beside to the imam. This new system, after the capital city, was applied in the rural as well like the Sanjaks of Kastamonu, Ankara, Sivas, Aydın that are the first provincial examples. In this paper, the establishment of the muhtarlık organization will be discussed in the Kaza of Tire in the Sanjak of Aydın; and also the muhtars and the imams of the quarters and villages in Tire will be explored. The paper is mainly focused on No. A.{RSK.d. 1663 book in Ruûs Kalemi Defterleri in the Ottoman Archives. Census Records of the Kaza of Tire and the secondary sources are studied as well.

Keywords: Ottoman Empire, Aydın Sanjak, Tire, Muhtarlık, Imam, Ruûs Kalemi Defterleri

Osmanlıda XVII. Yüzyıl Sonunda Sürsat Bedeli Tahsilatı 1673-74/h.1084 Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Serkan Sarı

ÖZ

Savaş, her ne kadar bir insanlık dramı olarak görülse de en eski medeniyetlerden günümüze kadar, toplumların tarihinin bir parçası olmaya devam etmiştir. Tarihi açıdan incelediğimizde savaş, askeri bir faaliyet olmanın yanında, toplumun tamamını ilgilendiren sosyal ve ekonomik bir organizasyonu da gerektiren bir olgudur. Osmanlı Devleti'nde de harp hazırlıkları değişik alanlarda yapılmaktaydı. Yapılan hazırlıklar içerisinde sosyo-ekonomik yapısı itibarıyla sürsat resmi dikkati çekmektedir. Sürsat, önceleri savaş zamanlarında alınan sonradan süreklilik arz etmiş bir vergidir. Bir savaş mükellefiyeti olarak kabul edilebilecek olan bu vergi ile, ordunun iaşesi için bazı stratejik ihtiyaçların belirlenerek, merkezce belirlenen birim fiyat üzerinden satın alınması ve istenilen menzillere ulaştırılması sağlanmıştır. Çalışılan sürsat defterinde geçen sancaklar ve bu sancakların sürsat bedelleri tespit edilmiş ve bu bedellerin toplanması görevlerinin nasıl ve kimlere verildiği incelenmiştir. Defterde sürsata konu olan iaşe için gerekli görülen mallar ve bu mallar için belirlenen fiyatlar ortaya konularak dönemin ekonomik yapısı içerisinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Sürsat, Vergi, Sancak, Sefer

Collection of Sürsat Price At the End of the 17th Century in the Ottoman Empire -The Sample of 1673-74/h.1084

Abstract

Although war is considered as a human drama, it has continued to be a part of the history of societies from the earliest civilizations to the present day. From a historical point of view, war is not only a military activity but also a social and economic organization that deals with the whole society. Preparation for a war in the Ottoman Empire were made in different areas. Among the preparations made, Sursat is noteworthy in terms of socio-economic structure. Sursat is a tax that was first acquired in times of war and then became a continuous one. With this tax, which can be considered as a war obligation, it was ensured that some strategic needs were determined for the service of the army and they were purchased at the unit price determined by the centre and delivered to the desired ranges. The sanjaks in the Sursat book under study and the Sursat price of these sanjaks have been identified. How and to whom the tasks of collecting were given were examined. In the notebook, the goods deemed necessary for the subsistence determined in Sursat and the prices determined for these goods are determined and evaluated within the economic structure of the period.

Keywords: Ottoman Empire, Sursat, Tax, Sanjak, Expedition

Özbekistan'da Siyasi Rejimin Özellikleri ve Evrimi

Ph.D. Eftal Şükrü Batmaz - Ph.D. Aidarbek Amirbek

ÖZ

Özbekistan Cumhuriyeti otoriter rejimle yönetilen, SSCB'nin dağılmasından sonra bağımsızlığı ile devlet yapılanmasını güçlendirmeye ve ekonomisini kalkındırmaya çalışan bir ülkedir. SSCB sonrası bağımsızlığını ve devlet yapılanmasını güçlendirmeye çalışan her bir Orta Asya ülkesi gibi, Özbekistan'da ideoloji üstten (yönetici sınıftan) alta doğru (halk katmanına) empoze edilmektedir ve ülke ideolojisi siyasi rejimin özelliklerine bağımlı olarak değişime uğrayabilmektedir. Özbekistan'da siyasi rejimin özellikleri ise Özbekler'in yönetim anlayışında kökleşmiş olan, hatta SSCB döneminde bile değiştirilemeyen Özbek halkına mahsus yönetimdeki örf ve adetlerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Özbekistan'ın siyasi rejimi incelendiğinde Özbek halkının yönetim anlayışının Batı ülkelerindeki yönetim anlayışı ile değerlerinden farklı olduğu okunabilir. Diğer taraftan Özbekistan devletinde Batı'daki siyasi çoğulculuk (pluralizm), demokrasi, sivil toplum örgütlerinin ülke siyasetine aktif katılımı gibi, yani bir anlamda ülke yönetim yapılanmasına ve siyasi rejimin şekillenmesine Batı'daki gibi sivil toplum örgütlerinin etkilerine rastlamak mümkün değildir. Özbek halkının nezdinde kökleşmiş yönetim anlayışında muhafazakârlık, milli değerlerin üstün tutulması, güçlü liderin yönetimi, yerel yönetim düzeyinde örf ile adetlerin dikkate alındığı yönetim yapılanması daha ön plana çıkmaktadır. Bundan dolayı makalede Özbekistan'ın siyasi rejim özellikleri Batı'daki siyasi çoğulculuk (pluralizm) ve demokrasi kapsamında incelenemeyeceğini, daha doğrusu ülkenin siyasi rejimi Özbek halkının örf ile adetlerinin etkilerinden oluşan otoriter ve tek lider yönetim şekli ile sivil toplum örgütlerinin üstten, yani iktidar tarafından şekillendiren bir rejim olarak incelenmesi gerektiği savunulmuştur. Ülkenin siyasi rejimi halkın nezdinde kökleşmiş yönetim yapılanmasından etkilenerek güçlü lidere dayanan otoriter rejim olarak şekillenmiştir. Özbekistan'da oluşturulmaya çalışılan ideoloji ise güçlü liderin (ilk Cumhurbaşkanı İslam Karimov'un) ülkenin gelişimi ve istikrarı açısından önemli olarak gördüğü temel değerlere dayalı ifade edilen fikirlerin bütününden ibarettir denilebilir. Kısacası makalede Özbekistan'ın siyasi rejimin özellikleri ile ideoloji birbiriyle doğrudan etkileşimli olarak incelenmektedir.

Anahter Kelimeler: Özbekistan, Siyasi Rejim, SSCB, Otorite, İdeoloji, Demokrasi, Sivil Toplum.

The Characteristics and Evolution of the Political Regime in Uzbekistan

Abstract

The Republic of Uzbekistan is ruled by the authoritarian regime and after the collapse of the USSR, the country is trying to strengthen its state structure and to develop its economy, through its independence. As any Central Asian country which is trying to strengthen its independence and state structure after the USSR, in Uzbekistan, ideology is imposed from the top (from the ruling class) to down (the people's level), and the ideology of the country can change depending on the characteristics of the political regime. The characteristics of the political regime in Uzbekistan are rooted in the Uzbek people's understanding of the government, thus it is not possible to think separately from the traditions and customs of the Uzbek people in the administration, which even didn't change during the USSR rule. When the political regime of Uzbekistan is examined, it can be said that the governance approach of Uzbek people is different compared to the governance approach in Western countries, in terms of values. On the other hand, in the state of Uzbekistan, pluralism, democracy, active participation of civil society

organizations in the politics of the country doesn't exist like the West, in another words it is not possible to come across the effects of civil society organizations in the formation of government and political regime like the West. For this reason, in this article, the characteristics of the political regime of Uzbekistan cannot be examined in the context of political pluralism and democracy in the West; to be more precise, it is necessary to examine the regime as an authoritarian and single-leader governance type, with its civil society organizations shaped by the top, namely by the state, which are all formed by the customs and traditions of the Uzbek people.

Keywords: Uzbekistan, Political Regime, USSR, Authority, Ideology, Democracy, Civil Society.

Paleolitik Dönemde Beslenme ve Dönemin Sosyo-Kültürel Özellikleri

Prof. Ph.D. Fadime Suata Alpaslan - MA. Hatice Kuzu

ÖZ

Paleolitik dönem günümüzden yaklaşık olarak 2.5 milyon yıl önce başlamış ve 10.000 yıl önce Neolitik dönemin başlamasıyla sona ermiştir. Eski Taş Çağı/ Yontma Taş Çağı anlamına gelen Paleolitik dönem, Alt-Orta ve Üst Paleolitik olarak üç gruba ayrılır. Bu dönem insanları doğal ortamın sunduğu imkanlardan yararlanarak konar göçer ve avcı-toplayıcı bir yaşam tarzı sürmüştür. Paleolitik dönem, insanların beslenme alışkanlıklarında önemli değişimlerin yaşandığı, ilk insanın atalarının tarih sahnesinde yerini aldığı ve ilk taş alet kültürünün ortaya çıktığı bir dönemdir. Eski insan topluluklarından günümüze kadar olan süreçte insanlar tüm sosyal yaşamını ve kültürünü beslenme üzerine kurmuştur. Beslenme bir toplumun sosyo-kültürel alışkanlıklarını içinde bulunduran önemli olgulardan biridir. Paleolitik dönem insanları besin üretmeyi bilmedikleri için sadece karınlarını doyurmak ve hayatta kalabilmek için beslenmişlerdir. Paleolitik dönemde insanlar beslenme ihtiyaçlarını çevrelerinde bulunan yabani hayvanları avlayarak, sebze, meyve ve kök gibi bitkisel besinlerden karşılıyorlardı. Bu dönem insanları günlük diyetlerine farklı avlanma aktiviteleri ile kırmızı et ve balık gibi hayvansal protein kaynaklarını da eklenmiştir. Paleolitik insanı, yerleşik hayata sahip olmadığı için besin bulma ve korunma amacı ile sürekli göçer bir yaşam sürdürmüştür. Konar-göçer yaşam olarak adlandırılan bu yaşam tarzı ile genellikle bulundukları alanlardaki mağaralar ve kaya altı sığınaklarında barınmışlardır. Bu çalışmanın amacı Paleolitik dönem insanlarının beslenme alışkanlıklarının değişimi hakkında bilgi vermek ve beslenme farklılıklarını sosyal ve kültürel boyuttan ele alarak bu dönemin daha çok aydınlatılmasına katkı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Paleolitik Dönem, Avcı-Toplayıcı, Beslenme, Sosyo-Kültürel Özellikler.

Nutrition in the Paleolithic Period and Socio-Cultural Properties of the Period

Abstract

The Paleolithic period began approximately 2.5 million years ago and ended at the beginning of the Neolithic period 10.000 years ago. The Paleolithic period, which means the Old Stone Age / Chipped Stone Age, is divided into three groups as Lower-Middle and Upper Palaeolithic. In this period, a migrant and hunter-gatherer lifestyle continued to benefit from the opportunities offered by the natural environment. The Paleolithic period is a period in which significant changes in people's eating habits have taken place, where the first human ancestors took their place in the history scene and the first stone instrument culture emerged. From the old human communities to the present day, people have built all their social life and culture on nutrition. Nutrition is one of the important phenomena that includes the socio-cultural habits of a society. The Paleolithic period people were fed only to feed their bellies and survive because they did not know how to produce food. During the Palaeolithic period, people were able to feed their wildlife from the wildlife that was found around them, from vegetable foods such as vegetables, fruits and roots. During this period, people have been added to their daily diet with different hunting activities and animal protein sources such as red meat and fish have been added. Paleolithic people, because they do not have a settled life, for the purpose of food preservation and conservation has maintained an ever-migrant life. This lifestyle, which is

called as nomadic life, is usually inhabited by caves and rock-shelters. The aim of this study is to give information about the change of nutrition habits of Paleolithic people and to contribute to the illumination of this period by taking nutrition differences from social and cultural dimensions.

Keywords: Paleolithic Period, Hunter-Gatherer, Nutrition, Socio-Cultural Characteristics.

Paleolitik Dönemde Sanat

Prof. Ph.D. Fadime Suata Alpaslan - Ma. Volkan Türkmen

ÖZ

Paleolitik dönem uzun buzul çağlarının yaşandığı ve insanın biyolojik - kültürel açıdan değişime uğradığı bir dönemdir. Paleolitik çağ (Alt, Orta ve Üst Paleolitik) günümüzden 2,5 milyon yıl önce başlamış ve 10,000 yıl önce Mezolitik çağa geçiş ile son bulmuştur. İnsanlık tarihi açısından sanatın başlangıcı olarak kabul edilen bu dönem, aynı zamanda soyut düşünme kavramı ile simgesel anlatım davranış biçiminin de ortaya çıktığı bir dönemdir. Mağara ve kaya sığınaklarının duvarlarına çizilen resimler yine bu çağın belirgin özelliklerindendir. Bir sanat eseri yapıldığı dönemin kültürel izlerini taşıdığı için ayrı bir öneme sahiptir. İlk gerçek sanat eserine Üst Paleolitik dönemde rastlanır ve bu eser günümüzden 40,000 yıl öncesi ile tarihlendirilir. Orta Paleolitik dönemde işlenen minyatür oyuk taşlar ve düğme şeklinde kesilen küçük kemik objeler sanata girişin ilk adımları olarak kabul edilir. Orta Paleolitik dönemde çok az sayıda bulunan sanat eserlerine karşın Üst Paleolitik dönemde bu sayı oldukça artmıştır. Paleolitik dönem sanat eserleri; boyalı resim örnekleri, heykelcikler, gravür sanatı ve kabartma eserleri olarak dört ana başlık altında toplanır. Her birinin yapım aşamasında farklı teknikler gerektirmekte ve bulunduğu coğrafik yapının etkisiyle farklı temalarda işlenmektedir. Üst Paleolitik dönem insanları farklı sanat eserleri de ortaya çıkarmıştır. Bunlar arasında mağara duvarlarına ve farklı objeler üzerine yapılan boyalı resimler, gravür, alçak kabartmalar ile heykeller sayılabilir. Paleolitik sanat eserleri, bir miras olarak kuşaktan kuşağa aktarılmış ve bu dönem insanının sanatsal yönünün aydınlatılmasında büyük katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Paleolitik Dönem, Sanat, Soyut Düşünme, Mağara Resimleri.

Art in Paleolytic Period

Abstract

Paleolithic period is a period in which long ice ages are experienced and human beings are biologically - culturally altered. The Paleolithic Age (Lower, Middle and Upper Palaeolithic) began 2.5 million years ago and ended 10,000 years ago with the transition to the Mesolithic age. This period, which is accepted as the beginning of art in terms of human history, is also a period in which the concept of abstract thinking and symbolic narration behavior form. The paintings drawn on the walls of the caves and rock shelters are also evident features of this age. A work of art is of special importance because it carries the cultural traces of the period. The first real work of art is found in the Upper Palaeolithic period and this work is dated to 40,000 years ago. Miniature hollow stones and small bone objects cut in the Middle Palaeolithic period are considered the first steps of art entrance. Despite the few artifacts found in the Middle Palaeolithic period, this number increased considerably in the Upper Palaeolithic period. Paleolithic period works of art, paintings, sculptures, engraving art and relief works are collected under four main headings. Each of them requires different techniques during the construction phase and it is processed in different themes with the effect of geographic structure. The Upper Palaeolithic period has also revealed different works of art. These include painted paintings, engravings, low reliefs and sculptures on cave walls and different objects. Paleolithic works of art were transferred from generation to generation as a heritage and this period has made a great contribution to the clarification of the artistic aspect of man.

Keywords: Paleolithic Period, Art, Abstract Thinking, Cave Paintings

Panel Veri Modelleriyle Enerji Tüketimi ve GDP İlişkisi

Asst. Prof. Ph.D. Elif Tuna

ÖZ

Enerji ekonomik gelişmede hayati role sahiptir. Enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasında bir ilişki olup olmadığını deneysel olarak ortaya koymak önemlidir. Bu , küresel ısınmayla ilgili mevcut tartışma ve enerji tüketimini koruyarak Sera Gazı Emisyonlarını azaltma ihtiyacı göz önüne alındığında özellikle gereklidir. Bir ilişki varsa ve onun fonksiyonel biçimini biliyorsak, bu yönde emisyonları azaltmaya yardımcı olmak için enerji tüketimine getirilen her türlü kısıtlama, büyüme ve gelişme üzerinde bir etkiye sahip olacaktır. Bu çalışmada enerji tüketimi- gdp ilişkisi Birleşmiş Milletlerin gelişmişlik indeksine göre üç ülke grubu için ve bir grupta panel veri modelleriyle çalışılarak karşılaştırılmıştır. Amaç bir arada ele alındıklarında ilişkinin varlığı ve şekli hakkında bilgi sahibi olabilmek ve aynı zamanda farklı gelişmişlik seviyelerinde ilişkinin şeklinin ve nedenselliğin yönünün farklılık gösterip göstermediğinin ortaya konulmasıdır. Bu sonuç çevre kirliliğini önleme politikalarında oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Enerji, GDP, Gelişme, Panel Veri Modelleri

The Relationship Between Energy Consumption and GDP by Panel Data Models

Abstract

Energy plays a vital role in economic development. It is important to ascertain empirically whether there is a relationship between energy consumption and economic growth. This is particularly neccessary given the current debate about global warming and the need to reduce Greenhouse Gas Emissions by conserving energy consumption. If there is a relationship and we know about its functional form then in this direction any constraints put on energy consumption to help reduce emissions will have an effect on growth and development. In this study the relationship between energy consumption and gdp were examined and compared by panel data models for three country groups based on United Nations Development Index and all of together in one group. The aim is to be able to have information about the existence and form of the relationship when considered together and to show whether the shape of the relationship and the direction of causality differ at different development levels. This result is very important in environmental pollution prevention policies.

Keywords: Energy, GDP, Development, Panel Data Models

Patent ve Faydalı Model Başvurularının Sektörel Dağılımı Üzerine Bir İstatistiki Araştırma

Dr. Öğr. Üyesi Müzeyyen Özhavzalı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin Ar-Ge kaynaklarından patent ve faydalı model için NACE sınıflandırılması kullanılarak sektörel dağılım durumunu incelemektir. Bu amaçla patent ve faydalı model başvurularının 2000-2016 yılları arasındaki verileri Türk Patent Enstitüsü'nün istatistikleri kullanılmıştır. Bu verilere korelasyon, model tahmini gibi çeşitli istatistikler uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Bu çalışmaya konu olan sektörler için 2000-2016 yıllarında en çok patent ve faydalı model başvurularında ana kimyasal maddelerin imalatı, eczacılık ürünlerinin, tıbbi kimyasalların ve botanik ürünlerinin imalatı; makine ve teçhizatı hariç; fabrikasyon metal ürünleri imalatı; tıbbi ve cerrahi teçhizat ile ortepedik araçların imalatı; motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı ve mobilya imalatı; başka yerde sınıflandırılmamış diğer imalatlar en fazla başvuru yapıldığı, hiç başvuru yapılmayan sektörün basım ve yayım, plak, kaset ve benzeri kayıtlı medyanın çoğaltılması olduğu, en az olan sektörlerin ise Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt, boya, vernik benzeri kaplayıcı maddeler ile matbaa mürekkebi ve macun imalatı; akümülatör, primer pil ve batarya imalatı; elektrik ampulü ve lambaları ile aydınlatma teçhizatı imalatı ve saat imalatı olduğu tespit edilmiştir. Bu sektörlerden en az patent ve faydalı model başvurusu olan sektörlerin geliştirilmesi yönünde nedenlerinin araştırılması ve bu sektörlerin etkinliliğini artırıcı yeni destekler geliştirilmesi yönünde çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ar-Ge, Patent, Faydalı Model, NACE Sınıflandırma,Sektörler

Perception and Attitude Towards Trnc As a Destination for Gambling Tourism

Assoc. Prof. Ph.D. İsmet Esenyel - Expert Seden Turamberk Özerden

Abstract

This study is concerned with the perception and attitude of residents in Northern Cyprus on the gambling sector and its impact on communities. Introduction and development of alternative models to boost tourism would not only affect a nation economically but also socially and environmentally. Northern Cyprus has been labeled as the Turkish Las Vegas which in turn expanded the gambling sector and caused a significant contribution to the local economy. The introduction of the gambling sector initially began as a result of the ban imposed in Turkey during the 1990s. Ever since the ban, the gambling sector in Northern Cyprus began to flourish and attracted visitors mainly from Turkey initially. There was an apparent demand for the development of the gambling sector as an alternative method of tourism, which evidently caused an urge to develop luxurious hotels that were aimed to attract tourists that enjoyed both a relaxed holiday combined with the thrills of gambling. Hotels have been constructed to a high standard and contributed to the development of the appeal of the country whilst also increasing the employment levels to meet the ongoing demand and touristic influx further highlighting the significance of tourism on the Northern Cyprus economy. The study highlighted the perceptions and attitudes towards the gambling sector in the TRNC, whilst the general views were found to be negative; the overall majority did not support a ban on the industry due to the possible benefits it could generate. The results and findings of the survey indicated there are currently various factors that could have negative impacts and influence citizens in the TRNC to view the idea of promoting the gambling sector as an alternative form of developing the tourism industry. The result of the analysis revealed that residents did not have a considerable positive view of casino gambling in their community. Respondents support the notion that citizens should have been more aware and more involved in the decision making process in regards to the gambling sector prior to imposing it by public officials as a form of alternative tourism development. Moreover, locals were found to be frequenting the casinos for leisure purposes due to the lack of other recreational options. Believing that frequenting casinos for leisure purposes will eventually lead to gambling, they strongly disagreed with allowing locals to enter casinos without any restrictions. Although, no evidence suggested that residents wanted an outright ban of casino gambling, in spite of their dissatisfaction with this form of tourism. There is a strong belief among the locals in North Cyprus that major hotels are always held for the gambling sector, reducing accessibility of hotel accommodation for non-gamblers. The dissatisfaction of the locals on their attitude on the gambling sector could be considered as being suspect while strongly agreeing with government's control of the casino activities. The lack of awareness regarding the government's policy towards casino gambling, which highlights the lack of involvement of the community in the decision making process. Locals were found to be highly skeptical of casinos as an appropriate area for the purpose of socialization.

Keywords: Gambling, Trnc, Cyprus, North Cyprus, Tourism

Postmodern Dönemdeki Reklamlarda Mutluluk Kavramının Kullanılması ve Tüketim İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Asst. Prof. Ph.D. Ersin Diker - Ms. Aleyna Makbule Ünal

ÖZ

Tüketiciler bugünün dünyasında marka tercihi yaparken, birden fazla kriteri değerlendirmektedirler. Markaların sunmuş oldukları reklamlar, ürün ve hizmetin tercih edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü reklamlar sayesinde tüketicinin zihninde kalan olumlu imaj ve algı satın alma esnasında etkili olabilmektedir. Böylece markalar tüketicileri etkileyebilmek ve ikna edebilmek için, tüketim sonucunda mutluluk hissi yaratacak ve sonunda tüketicinin doyum sağlayacağı bir reklam mesaj stratejisi geliştirmek durumunda kalmışlardır. Günümüz postmodern tüketici ihtiyaçlarını göz önüne alan reklamlar, farklı temalara vurgu yapmaya başlamışlardır. Böylece, reklam süresi boyunca tüketicilerin sorunlarından uzaklaşarak doyuma ulaşmalarını sağlamak için bir mutluluk dünyası kurmakta olan postmodernizm anlayışı ile reklam bir araya gelmektedir. Tarama modelinin kullanıldığı bu çalışmada, postmodern dönemdeki reklamlarda mutluluk temasının nasıl işlendiği ve mutluluk kavramı ile tüketim ilişkisinin nasıl olduğunu inceleyerek bir takım tespitlerde bulunmak amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için, reklamdaki mutluluk kavramı, postmodernizm, postmodern reklamcılık ve günümüz tüketim alışkanlıkları ve tüketicinin özellikleri bağlamında kavramsal çerçevede bir literatür taraması yapılmış ve reklamlardaki mutluluk temasının tüketim üzerindeki önemine değinilmiştir. Sonuç olarak, postmodern dönemdeki reklamlarda tüketiciyi etkilemek için postmodernizm tarafından yaratılan mutluluk temasından faydalanıldığı ve böylece mutluluk kavramının tüketiciyi etkilemede önemli bir unsur olarak kullanıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Reklam, Mutluluk, Tüketim.

A Review On the Usage of Happiness Concept and Consumption Relations in Postmodern Advertisements

Abstract

Consumers evaluate more than one factor while choosing a brand today's world. Advertisements that brands have produced play a significant role in preferring product and service. Because of advertisements, positive image and perception in consumers' mind have an influence on purchase. Thus, in order to influence and persuade consumers brands produce an advertisement strategy that creates a sense of happiness after consumption and satisfaction at last. Advertisements considering postmodern consumers' necessities have begun to emphasise on different themes. Thereby, postmodernism, creating a happiness world in order to satisfy consumers during advertisements by evading problems, comes together with ads. This study in which survey model is used aims to make an observation by examining how happiness theme is used in postmodern advertisements and how happiness concept is related to consumption. For this purpose, a literature review has been made in terms of happiness concept in ads, postmodernism, postmodern advertising, consumption habits and characteristics of consumers and the influence of happiness concept on consumption has been mentioned. Consequently, it is seen that the happiness theme created by postmodernism is used in order to influence consumers in ads during the postmodern period and so happiness concept is highly important to influence consumers.

Keywords: Postmodernism, Advertisement, Happiness,

Prototip Rüzgâr Türbini Kullanılarak Temiz Enerji Üretiminin İncelenmesi

Doç.Dr. Handan Ucun Özel - Araştırmacı Büşra Şanlı - Prof.Dr. Halil Barış Özel

ÖZ

Sanayileşme ve hızlı gelişen endüstri ile birlikte klasik enerji kaynaklarının, hızlı nüfus artışı sebebiyle enerji talebini karşılayamaması, ülkelerin yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına olan beklentilerini artırmıştır. Rüzgâr enerjisinin atmosferde serbest ve bol bulunması diğer enerji kaynaklarına göre bir avantaj sağlamaktadır. Yapılan bu çalışmada rüzgâr enerjisinin elde edilmesinde farklı bir yapıya sahip küçük boyutlu bir türbinin imali ve kullanım potansiyeli araştırılmıştır. Bu amaçla çalışmanın ilk aşamasında; sıklıkla kullanılan türbinlerden farklı olarak mıknatısların iki yüzeyinin kullanıldığı ve ihtiyaç halinde sökülüp yerine yenisinin takılabildiği soket sistemli bir rüzgâr türbini kullanılmış ve ikinci aşamada elde edilen türbin mekanik olarak ve Bursa İli gerçek hava şartları altında rüzgârdan enerji elde etme potansiyeli için test edilmiştir. Rüzgar Türbini; Bursa İlinin Nisan ve Mayıs aylarının belirli tarihlerindeki hava koşulları için en düşük rüzgâr hızının 2,3 m/sn ve en yüksek 7,3 m/sn olarak ölçüldüğü rüzgâr hızlarında test edilmiştir. Mekanik olarak tam kapasiteli 955 rpm için elde edilen voltaj 25,2 Volt ve çalışılan tarihlerde en yüksek rüzgar hızı olan 7,3 m/sn rüzgar hızı için elde edilen voltaj 15,5 Volt (563 rpm) olarak bulunmuştur. 2,9 m/sn ve üzeri rüzgâr hızlarında 5 Volt ve üzeri voltaj değerleri elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre test edilen rüzgar türbini; bir kalem pilin 1,5 Volt ile çalıştırdığı masa lambasının veya bir led lambanın (12 Volt) enerji ihtiyacını karşılayabilecek enerji üretebileceği ve ev tipi türbin olarak kullanıma uygun olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar, Temiz Enerji, Endüstri

Rahip Brunson Sürecinin ABD Doları/Türk Lirası Paritesi Üzerine Etkileri

RA. Koray Yapa - Ra. İbrahim Akbulut

ÖZ

Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasında bir nevi diplomatik kriz haline gelen ve Türkiye'de illegal faaliyetler ile ulusal güvenliği tehdit ettiği gerekçesiyle yargılanan Amerikalı rahip Andrew Craig Brunson'ın sadece diplomatik krize değil aynı zamanda bir ekonomik krize dönüştüğü bir süreç yaşanmıştır. Yaklaşık iki yıl süren bu sürece hem Türkiye hem de ABD'den pek çok politikacı ve bürokrat müdahil olmuştur. Rahip Brunson ile ilgili gerek mahkeme kararları gerekse de kararlara verilen tepkilerin Türkiye ekonomisi üzerinde olumlu veya olumsuz bir takım karşılıklarının olduğu gözlemlenmiştir. Çalışmada sürece bir şekilde etki eden karar ve açıklamaların Türkiye ekonomisinde yaratmış olduğu etkiler, ABD Doları / Türk Lirası paritesi özelinde incelenmiştir. Süreç iki yıla yakın bir dönemi kapsamasına karşın özellikle rahip Brunson'ın tahliye olmadan önceki yaklaşık altı aylık dönem ayrıntılı olarak istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiş ve ekonomik olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada 12 olay/açıklama günü baz alınarak inceleme yapılmış olup bunları 7'si Türkiye tarafından gerçekleşirken, 5'i ABD tarafından gerçekleşmiştir. Sonuç olarak çalışma döneminde yer alan ilk olay günü ile son olay günü arasındaki (12 Mart 2018-12 Ekim 2018) süreçte ABD Doları Türk Lirasına karşı yaklaşık %53 değer kazanırken, incelenen 12 olay gününde Doların TL'ye karşı değer artışı ise yaklaşık %16 olarak bulunmuştur. Başka bir ifade ile 175 günde %53 değer kazanan dolar, olay günü kapsamında incelenen 12 günde %16 değer kazanmıştır. Bu artışın büyük oranda ABD'den ziyade Türkiye'nin sürece müdahale ettiği günlerde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rahip Brunson, Dolar, Kriz Ekonomisi, A.B.D.

Reklamcılıkta Glokalizasyon Sonucunda Global Liderlik: Snickers Örneği

Doç. Dr. Mehmet Gökhan Genel - Araştırmacı Semih Kopuz –

Araştırmacı İlyas Demirel

ÖZ

Global markaların ürünlerini tüm dünyada pazarlamak maksadıyla başvurdukları bir yönelim olan glokalizasyon temelli reklamcılık anlayışı, yeni nesil reklamcılığın önemli stratejilerinden biri haline gelmiştir. Reklamverenlerin homojen bir reklam mesajı ve stratejisi yerine bölgelere özel reklam faaliyetleri yürütmesi sonucunda glokal değerlerin ön planda olduğu ve reklam mesajlarının değişkenliği küresel bazda satış rakamlarında olumlu yönde etkilemiştir. Günümüzde global reklam kampanyalarıyla bilinen birçok marka stratejilerinde değişime giderek reklamcılığın güncel yönelimine ayak uydurmaktadır. Bu markalardan biri olan Snickers, marka değerinin düşmesi ve rakiplerinin gerisinde kalması sonucunda yenilikçi bir strateji belirlemiştir. Kampanya sloganın bölgelere göre uyarlandığı, reklam spotlarının bölgenin lokal değerlerine göre belirlendiği, reklam yapılan bölgelerde insanların aç haldeyken büründüğü davranışların analiz edilmesi sonucunda ortaya çıkacak alternatif senaryolar üzerine çalışmalar yapılan projenin başarısı ve inovatif yönü çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Kampanya sonucunda satışlarını büyük ölçüde artıran ve pazar payı olarak rakiplerine fark atan Snickers'ın yapmış olduğu lokal reklam çalışmaları ve sosyolojik analizler göstergebilimsel analizle incelenecektir. Glokal reklam faaliyetlerinin global liderliğe olan etkisi örnek kampanya üzerinden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Glokalizasyon, Reklamcılık, Marka, Snickers, Pazarlama

Relationship Between Environmental Degradation, Resource Scarcity and Civil Conflict in Somalia

Ma. Abdinur Ali Mohamed
Simad University, Somalia, abdinur@simad.edu.so

Ph.D. Ahmed Ibrahim Nageye
Simad University, Somalia, nageeye@simad.edu.so

Abstract

The purpose of this study is to examine relationship between environmental degradation, resource scarcity and civil conflict in Somalia. Environmental degradation is disposed to increase number of disputes emerging from duel over the scarce resources. Consequently, it makes the society such offensive that it is inclined to armed conflict In this study we investigated five variables in which civil conflict was dependent variable. Population growth, land degradation, water resource and the climate change were explanatory variables. Time series data, 1990-2015, from various sources was employed. Regression methods, Ordinary Least Square was used to estimate the model parameters. Augmented Dickey-Fuller test was used to examine stationary of the data as Johansen cointegration was used to detect the long run relation between the study variables. Study found that one million increase of the rural population will lead the likelihood of the civil conflicts about 1.04%. The decline of every one hector of arable land will cause the likelihood of the civil conflict to increase about 1.5%. The rise of the one kilometer cubic of fresh water decreases the likelihood of the civil conflicts about 4.49%. Rise of the temperature came to be insignificant and has no contribution to the armed conflicts in Somalia

Keywords: Environmental Degradation, Supply İnduced Scarcity, Demand İnduced Scarcity

Rusya'da Bürokrasi: Tarihsel Geçmişi ve Günümüzdeki Durumu

Ph.D. Eftal Şükrü Batmaz, Ph.D. Aidarbek Amirbek

ÖZ

Rusya'nın günümüz devlet yönetimi Başkanlık sistemine dayanmaktadır. Devlet, Başkanlık sistemine dayalı yönetimi bürokrasi üzerinden, yani kendi örgüt (devlet kurumları) ve personelinin (devlet memurları) eliyle yürütmektedir. Bundan dolayı Rus bürokrasisi üzerine uzmanlaşmış bilim adamı Viktor Makarenko'ya göre Rusya toplumu nezdinde devlet ve bürokrasi eş anlamlı olarak kullanılabilmektedir. Yine Makarenko'ya göre Rusya'da bürokrasi devletin en tepesindeki yöneticilere ekonomi, sosyal, siyasi ve ideoloji alanlarında hizmet veren devlet görevlilerin toplamı olarak tarif edilebilir. Bu bağlamda Rusya'da yönetilen demokrasi ya da kontrollü demokrasi söz konusudur ve aynı zamanda yasalar ile hukuksal hak ve hürriyetler zayıf işlemektedir. Yani Rusya'da bürokrasiden (devletin kurumları ve memurlarından) bağımsız güçlü bir özel sektör yapılanması yoktur. Bundan dolayı, ülkede iyi gelirlere sahip özel sektörlerin tamamı ya devlet kurumlarıyla doğrudan bağlantılıdırlar ya da yüksek görevde bulunan devlet personelinin yardımları ve onun desteği sayesinde varlığını devam ettirmektedirler. Makalede günümüz Rusya siyasi rejiminin özelliğinden hareketle, Rusya'daki bürokrasinin Max Weber'in bürokrasi kuramıyla açıklanamayacağı, Rusya'nın dönemlere göre farklılık arz eden siyasi rejim özelliklerine bağlı olarak gelişen ve değişen bürokrasiyi derinlemesine inceleyen bilim adamlarının kuramlarıyla açıklanabileceği savunulmaktadır. Bu doğrultuda makalede Rusya'daki bürokrasi Sovyetler Birliği dönemi ve Sovyetler Birliği sonrası dönem olarak ikiye ayırarak incelenmiştir. İlk dönemde, yani Sovyetler Birliği'nde Rusya'da komünist ve sosyalist rejimin hakim olmasından dolayı, bilimsel ve teorik açıdan bu dönemdeki bürokrasiyi Karl Marx ve Vladimir Lenin'in yaklaşımlarıyla açıklanmıştır. Özellikle bu dönemdeki bürokrasinin teoride ve uygulamadaki farklılıklarına değinilmiştir. 1990 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasına yönelik adımlar atılmaya başlandı ve 12 Haziran 1990 tarihinde Rusya egemenliğini ilân eden deklarasyonu kabul etmiştir. Günümüze kadar Rusya'da siyasi rejimin özelliği değişime uğramadan devam etmiştir, yani ülkenin yönetim yapısı otoriter olarak kalmıştır. Sovyetler Birliği sonrası dönemde Rusya devletindeki bürokrasi bu alanı derinden inceleyen bilim adamı Viktor Makarenko'nun ve Aleksandr Obolonski'nin genelde bürokrasi kuramlarına özelde Rusya bürokrasisine yönelik bilimsel yaklaşımları temel alınarak, Sovyetler Birliği ve sonrası dönemlerinde Rusya'daki bürokrasi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Bürokrasi, SSCB, Otorite, Rejim, Özel Sektör, Demokrasi.

Bureaucracy in Russia: Historical Background and Current Standing

Abstract

The current political regime of Russia is based on presidential system. The state carries out its presidential political regime through the bureaucracy, in other words by its own organization (state institutions) and its staff (civil servants). For this reason, according to Viktor Makarenko, a specialist in Russian bureaucracy, state and bureaucracy can be used as synonym for Russian society. According to Makarenko, in Russia the bureaucracy can be described as the sum of the state officials serving in the fields of economy, social, political and ideology to the rulers at the top of the state. In this context, there is a managed democracy or controlled democracy in Russia, and at the same time laws and legal rights and freedoms are weak. In Russia, there is no strong private sector structure independent of bureaucracy (state institutions and officials). Therefore, all of the private sectors with good incomes in the country are either directly linked to state institutions. In the article, it is argued that the bureaucracy in Russia cannot be explained

by Max Weber's bureaucracy theory based on the characteristics of contemporary Russian political regime and it can be explained by the theories of scientists who examine the developing and changing bureaucracy deeply depending on the characteristics of the political regime. In this context, the bureaucracy in Russia was examined by separating the period of Soviet Union and post-Soviet period. In the first period, the bureaucracy scientifically and theoretically was explained with the approaches of Marx and Lenin. The bureaucracy in the state of Russia in the post-Soviet period was based on the scientific approach of the scientist Viktor Makarenko and Aleksandr Obolonski, who examined this area deeply. The bureaucracy in Russia was examined in the two periods and the bureaucracy theories in general and the Russian bureaucracy in particular.

Keywords: Russia, Bureaucracy, USSR, Authority, Regime, Private Sector, Democracy.

Sağlık Harcamaları Etkinliği ve OECD-Türkiye Karşılaştırması

Assoc. Prof. MD. Habip Koçak - Researcher Vildan Kistik

ÖZ

Vatandaşların yaşam kalitelerini iyileştirmek, eşit ve adil gelir dağılımı oluşturmak, yoksulluğu azaltmak ve vatandaşların sosyal etkinliklerden faydalanmasını sağlamak, günümüz sosyal devletlerinin olmazsa olmazlarındandır. İyi yaşama koşullarına sahip olmanın etkenleri arasında, sağlık sistemlerinden ve sistemin işlerliğini sağlayan sağlık hizmetlerinden yeterli ve etkin bir düzeyde yararlanmak gelmektedir. Sosyal devletin tüm bileşenlerinin olumlu yönde çalışması, ülkede bu hizmetlerden yararlanan insanların mutluluk düzeylerini ve insani gelişimlerini yükseltirken aynı zamanda toplumsal refahın artmasına da öncülük edecektir. Bir ülkede, her bir vatandaşın, gelir dağılımı önemli olmaksızın, eşit şartlar altında temel bir ihtiyaç olan sağlık hizmetlerinden eşit şekilde faydalanması, bireylerin yaşam kalitesini ve bunun doğal bir sonucu olarak da toplumun kalitesini arttıracaktır. Kamu harcamaları fonksiyonları ve etkileri açısından değerlendirildiğinde ülkeler açısından oldukça önemlidir. Bununla birlikte kaynakların sınırlılığı, kaynakların verimli ve etkin kullanımını ve optimizasyonu gerektirmektedir. Özellikle eğitim, sağlık gibi temel alanlarda yapılan harcamaların optimal şekilde kullanılması, hem devlet açısından hem kamu açısından en faydalı şekilde düzenlenmesi, ülkeler için oldukça büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmanın temel amacı; OECD ülkelerinin toplam sağlık harcamalarının etkinliğini, ARAS ve Gri İlişki Analiz ile ilişkilendirip incelemektir. Genelde seçilmiş bazı OECD ülkeleri, özelde Türkiye örneğinden yola çıkarak sağlık harcamaları etkinliği ARAS ile Gri İlişki Analizi yöntemleri ile incelenip, karşılaştırma yapılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Etkinlilik, Sağlık Harcamaları, Oecd, Gri Analizi, Aras, Yöneylem Araştırması

Effectiveness of Health Expenditure and OECD-Turkey Comparison

Abstract

One of the indispensable tasks of today's social state is to improve the quality of life of its citizens, ensure fair and equal income distribution, decrease poverty and offer social activities to its citizens. Among the factors of having good living conditions is to benefit from health systems and health services which ensure the functionality of health systems in a sufficient and effective manner. All components of social state should operate in a positive manner so that happiness levels of people benefiting from these services in the country as well as their human development improves and social welfare increases. Public expenditures are essential for countries when evaluated in terms of their functions and impacts. Nevertheless, the limitedness of resources require optimization of resources and that resources are used in an effective and efficient way. The basic purpose of this paper is to relate and examine the effectiveness of total health expenditures of OECD countries with human development index. Effectiveness of health expenditures will be examined and evaluated with ARAS and Grey Analysis based on some selected OECD countries in general and Turkey in particular.

Keywords: Health Expenditures, Effectiveness, Oecd, Aras, Grey Analysis

Sağlık Turizmi Kapsamında Tuz Mağaralarının Speleoterapi Amacıyla Kullanımları Üzerine Bir Araştırma

Asst. Prof. Ph.D. Yakup Öztürk

ÖZ

Dünyada, sağlık amaçlı olarak ulusal ve uluslararası destinasyonları ziyaret eden kişi sayısında her geçen gün artış kaydedilmekte ve bu durum ülke ekonomilerine önemli katkılar sağlamaktadır. Tatil ve tedavi amaçlı şehirlerarası veya ülkelerarası yapılan seyahatler olarak tanımlanan sağlık turizmi, dünya ülkeleri açısından oldukça önemli bir gelir elde etme aracı haline gelmeye başlamıştır. Tuz mağaraları, sağlık turizmine yönelik olarak bazı solunum sistemi hastalıklarının tedavisi ve önlenmesi amacıyla kullanılmaktadır. Bu bağlamda tuz mağaraları Speleoterapi amacıyla son yıllarda giderek artan bir ziyaretçi potansiyeline sahiptir. Türkiye'de de sağlık turizmine yönelik araştırmaların sayısının son yıllarda arttığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı; sağlık turizmi kapsamında tuz mağaralarının insan sağlığı üzerindeki tedavi edici (speleoterapi) özellikleri hakkında bilgi vermek ve farklı ülkelerdeki örnekleri ile karşılaştırarak Çankırı'da bulunan tuz mağarasının sağlık turizmine yönelik arz kapasitesini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Speleoterapi, Sağlık Turizmi, Çankırı

A Research on the Use of Salt Caves for Speleotherapy in the Scope of Health Tourism

Abstract

In the world, the number of people visiting national and international destinations for health purposes is increasing day by day, and this situation contributes significantly to the country's economy. Health tourism, which is defined as interurban or intercity trips for holidays and treatments, has started to become a very important means of earning income in terms of world countries. Salt caves are used for the treatment and prevention of some respiratory system diseases for health tourism. Salt caves in this context have a growing visitor potential in recent years for the purpose of Speleotherapy. In Turkey, the number of research for health tourism has increased in recent years. The purpose of this study is; to provide information about the therapeutic properties of salt caves on human health and to compare the supply of salt caves in Çankırı with those of different countries.

Keywords: Speleotherapy, Health Tourism, Çankırı

Sağlık Yönetimi Bölümü ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Ekonomi Okuryazarlığı Üzerine Bir Araştırma: Hacı Bayramı Veli Üniversitesi Örneği

Doç. Dr. Seyhan ÇİL Koçyiğit
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, seyhanc@gazi.edu.tr

Arş. Gör. G. Gülcan Şeremet
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, gulcansisman09@gmail.com

Rabiya Altunay
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, rabiaaltunay@gmail.com

ÖZ

Günümüzde, ekonomik işlemler yaşamın her alanında etkilidir. Kişilerin temel ekonomi kavramlarını, ilkelerini anlama ve uygulama becerilerine sahip olmaları son derece önemlidir. Ekonomi okuryazarlık eğitiminin kişilerin ekonomi okuryazarlığına katkı sağlayacağı da açıktır. Bu bağlamda bu çalışma ekonomi eğitimi verilen Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde yer alan Sağlık Yönetimi Bölümü lisans öğrencileri ile İşletme Bölümü lisans öğrencilerinin ekonomik okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada katılımcılardan elde edilen veriler doğrultusunda, cinsiyet ve bölüm bazında ekonomik okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılamazken, sınıf düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu, sınıf düzeylerinin artması ile ekonomik okuryazarlık düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Okuryazarlığı, Ekonomi Bilgisi, Ekonomik Akılcılık, Toplumsal Ekonomik Yansımalar, Bireysel Ekonomi Planlama.

A Research on Economic Literacy of Students of The Department of Health Management and Business Administration: The Case of Ankara Haci Bayram Veli University

Abstract

Today, economic transactions are an essential component of our everyday life. It is essential that people have the skills to comprehend and apply basic economic concepts and principles. It is also clear that economic literacy education will contribute to the economic literacy of individuals. This study was conducted to determine the economic literacy levels of undergraduate students of the Department of Health Management and Business Management at the Faculty of Economics and Administrative Sciences in Hacı Bayram Veli University who are provided with economics education. The present study is conducted using the survey method. The data obtained from the participants showed that there was no significant difference at the level of economic literacy on the basis of gender and department whereas there was a significant difference in class ranks, and it was found that the level of economic literacy increased with the increase of class rank.

Keywords: Economic literacy, economic knowledge, economic rationalism, social economic reflections, personal economic planning.

Saldırganlığa İlişkin Aday İki Fenotipik Gösterge: Parmak Oranları ve Göreli Yüz Genişliği

Mr. Fırat Koç - Prof. Ph.D. Barış Özener

ÖZ

Prenatal dönem cinsiyet hormon seviyelerinin parmak uzunluklarının gelişiminde etkili olduğu, pubertal dönem cinsiyet hormon seviyelerinin ise yüz morfolojisinin gelişiminde etkili olduğu düşünülmektedir. Testosteron düzeyleri ile saldırganlık arasında olduğu düşünülen ilişkiden hareketle, prenatal ve pubertal dönem testosteron düzeylerinin bir göstergesi olan parmak oranları ve göreli yüz genişliği ile saldırganlık arasında bir takım ilişkilerin olabileceği yönünde çalışmalar vardır. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi' nde gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı, elin ikinci ve dördüncü parmak uzunluk oranları ve göreli yüz genişliği ile saldırganlık arasında bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymaktır. Örneklem, 204 (102 kız-102 erkek) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Bireylerden her iki elden iki ve dördüncü parmak uzunlukları olmak üzere, yüz uzunluğu, yüz genişliği, boy, ağırlık ölçüleri alınmıştır. Saldırganlık seviyelerinin belirlenmesi amacıyla Buss-Perry saldırganlık ölçeği uygulanmıştır. Bulgular, parmak oranları ve göreli yüz genişliği ile bireylerin saldırganlık düzeyleri arasında beklenen ilişkilerin gözlenmediğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Parmak Oranları, Saldırganlık, Yüz Genişliği, Testosteron, Östrojen.

Two Candidate Phenotypic Markers of Aggressive Behavior: Digit Ratios and Relative Facial Width

Abstract

Prenatal sex hormone levels are thought to be effective in the development of finger lengths, while pubertal sex hormone levels are thought to be effective in the development of face morphology. There are studies wich suggest that there may be a number of associations between digit ratios and relative face width and aggressiveness, which are indicative of prenatal and pubertal testosterone levels, with associative movement thought to be between testosterone levels and aggression. The aim of this work carried out at Sivas Cumhuriyet University is to show whether there is a relationship between second and fourth digit ratios of hand and relative face width and aggressiveness. The sample consists of 204 university students (102 females and 102 males). The face length, face width, height, weight measurements, including the lengths of the second and fourth digits from both hands of individuals were measured. Buss Perry Aggression Questionnaire was applied to determine the aggression levels. Findings show that the expected relationships between finger ratios and relative face widths and aggression levels of individuals are not observed.

Keywords: Digit Ratio, Aggressiveness, Face Width, Testosterone, Oestrogen

Sermaye Hareketleri ile Türkiye'nin Dış Ticaret Açığı Arasında Bir İlişki Var Mı?

Asst. Prof. Ph.D. Gülgün Çiğdem

ÖZ

Gelişmekte Olan Ülkeler, yetersiz ulusal tasarrufları nedeniyle kalkınmalarını finanse edebilmek üzere dış tasarruflara başvurmaktadır. Bu sermaye hareketleri, ülke ekonomisinin büyümesine katkıda bulunmanın yanısıra, cari tüketimi artırmak için de kullanılabilmektedir, ancak bu durum tasarrufları azaltmaktadır. Olumlu katkılarının yanında, Gelişmekte Olan Ülkeler'e yönelik sermaye hareketleri net dış ticarette olumsuz sonuçlara yol açmaktadır. Sermaye girişleri, ihracatın pahalılaşmasına ve ithalatın ucuzlamasına yol açmakta, ekonomiyi ithalata bağımlı hale getirmektedir. Dış ticaret açığı ortaya çıkmaktadır ve bu süreç cari açığın artışına katkıda bulunmaktadır. Ekonomiler, dışsal şoklara karşı kırılgan ve savunmasız hale gelmektedir. Sonuç olarak, sermaye akımlarının krizlerle birleşmesi, açıktır. Bu noktadan hareketle, bu çalışma, Türkiye'nin 1980-2017 dönemine ilişkin yıllık dış ticaret ve portföy yatırımları verilerini inceleyerek arada bir korelasyon olup olmadığını sorgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret Açığı, Portföy Yatırımları, Sermaye Hareketleri

Is There a Relationship Between Capital Flows and Foreign Trade Deficit of Turkey?

Abstract

Developing Countries resort to external savings in order to finance their development due to insufficient national savings. These capital movements can be used to increase current consumption, as well as contributing to the growth of the country's economy, but this reduces savings. In addition to their positive contributions, capital movements for Developing Countries cause negative results in net foreign trade. Capital inflows lead to the cost of exports becoming expensive and imports becoming cheaper, making the economy dependent on imports. Foreign trade deficit is occurring and this process contributes to the increase in the current account deficit. Economies become fragile and vulnerable to external shocks. Consequently, the merger of capital flows with crises is clear. From this point, this study examining Turkey's annual foreign trade and portfolio investment data for the 1980-2017 period are questioning whether a correlation together.

Keywords: Foreign Trade Deficit, Portfolio Investments, Capital Movements

Sinemada Büyülü Gerçekçilik: Pan'ın Labirenti ve Suyun Sesi Filmlerinde Büyülü Gerçekçilik

Dr. Öğr. Üyesi Nuray Hilal Tuğan

ÖZ

Edebiyat eleştirisinde ortaya çıkan, ardından sinemaya uyarlanan büyülü gerçekçilik terimi başlangıçta Alman sanat eleştirmeni ve tarihçisi Franz Roh tarafından İkinci Dünya Savaşı öncesi dönemin Alman ressamlarının, hayal ürünü, fantastik ve rüyayı andıran niteliğe sahip eserlerini tanımlamak için kullanılmıştır. Ancak Büyülü gerçekçilik, Latin Amerikalı yazarların eserleriyle özdeşleşmiş bir edebi akım olarak anılmaktadır. Yüzyıllık Yalnızlık isimli yapıtı ile Kolombiyalı yazar Gabriel García Márquez Büyülü gerçekçilik akımının en bilinen yazarıdır. Büyülü gerçekçilik doğaüstü ve fantastik olayları gerçekçi anlatıya dâhil eden edebi bir akımı ifade etmektedir. Büyülü Gerçekçilik akımında sihirli unsurlar yaşamın bir parçası olarak kabul edilmekte ve bu akıma dahil edilen eserlerde büyülü unsurlar, gerçekliğin daha iyi anlaşılmasını sağlamak için kullanılmaktadır. Söz konusu eserler insan deneyimini, kelimelerle açıklamak zor olabilecek duyguları göstererek yansıtmaktadırlar. Sinemada Büyülü Gerçekçilik, bir tür ya da akım olmaktan ziyade filmlerde bir mod olarak yer almaktadır. Büyülü Gerçekçilikten etkilenen filmlerin ortak özellikleri kategorize edilmeye çalışıldığında, bu filmlerde yer alan büyü ya da sihir gibi öğelerin büyücülük ya da büyücüler gibi öğelerle ilişkili olmadığı, ancak gerçekliğin doğal bir parçası olarak hareket, zaman, süre gibi kategorilerle ilgili olduğu görülmektedir. Sinemada büyülü gerçekçiliği kullanan filmlerde, gerçek ve hayali arasındaki çatışmanın sorunsallaştırılarak, zaman, mekân ve kimlik gibi sınıflandırmaların tersine çevrildiği görülmektedir. Meksikalı film yönetmeni Guillermo Del Toro, Latin kökenli bir yönetmen olarak Latin Amerika edebiyatının Büyülü Gerçekçilik geleneğini filmlerinde kullanan en önemli yönetmenlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Çalışmada Guillermo Del Toro'nun 2006 tarihli Pan'ın Labirenti ve 2017 tarihli Suyun Sesi filmleri Büyülü Gerçekçilik akımı açısından incelenmiştir. Sonuçta her iki filmde de, Del Toro'nun gerçek hayatla hayali/mitolojik yaratıklar, masalsı öğeleri bir arada kullanarak gerçek ve fantastik arasındaki sınırları muğlaklaştırdığı ve yine gerçek ve fantastik arasındaki ilişkiyi sorunsallaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyülü Gerçekçilik, Sinemada Büyülü Gerçekçilik, Postmodern Anlatı

Sinemada Propaganda Temelli İmaj ve Söylem Üretimi

Asst. Prof. Ph.D. Burak Medin

Erciyes University, burakmedin@erciyes.edu.tr.

ÖZ

Sinema var olan gerçekliği birebir yansıtmanın ötesinde o gerçekliği birtakım eyleyenlerle inşa etmeyi ve o yapıntı içinde yer alan unsurlar aracılığıyla beslendiği ideolojisini izleyiciye aktarmayı amaçlayan en önemli propaganda araçlarından biridir. Bu çerçevede sinema; 20. yüzyılın başından bu yana çeşitli ideolojileri içinde barındıran, bu ideolojileri birtakım imajlar ve söylemler dolayımıyla izleyicisine genel itibariyle egemen okutturan ve benimsettiren bir sanat biçimidir. Siyasal iktidarlar, film anlatılarındaki imajların ve söylemlerin gücünün farkına vararak kendi düşünce sistemlerini, kendi anlam dünyalarını ve var olma pratiklerini sinemasal evrene sızdırabilmenin yollarını aramışlardır ve bu arayış günümüzde de hız kesmeden devam etmektedir. Bu çerçevede bu çalışma totaliter siyasal iktidarlar üzerinden sinemanın propaganda temelli imaj ve söylem üretimine ve kullanımına odaklanmaktadır. Hollywood sinemasını dışarıda tutan bu çalışmada Sovyet Rusya ve Nazi Almanya'sı ideolojilerinin geniş kitlelere yansıtılma biçimleri ele alınmaktadır. Sinemanın savaş sırası ve savaş dönemi sonrasında ideolojik bir aygıt olarak nasıl etkin bir şekilde kullanıldığı, sinemayı propaganda aracı olarak kullanan siyasal iktidarların beslendiği imajların ve söylemlerin neler olduğu ve ideolojinin geniş kitlelere aktarılmasında yönetmenlerin dil/üslup denemeleri anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, İdeoloji, Propaganda, Sovyet Rusya, Nazi Almanya'sı.

Production of Propaganda Based Image and Discourse in Cinema

Abstract

Cinema is more than just reflecting reality. Cinema builds that reality with a number of elements and is one of the most important propaganda tools that aims to convey its ideology to the audience through the elements it uses. In this context, cinema is a form of art that has been in various ideologies since the beginning of the 20th century, which has been adopting these ideologies to its audience through a number of images and discourse. Political power recognizing the power of images and discourse in film narratives has sought to transfer their thought systems, their world of meaning, and their practice of existence into the cinematic universe, and this continues today. In this context, this study focuses on the production and use of propaganda based image and discourse in cinema through totalitarian political powers. In this study, the methods of transferring the ideologies of Soviet Russia and Nazi Germany to the masses are discussed. It is aimed to understand how cinema is used effectively as an ideological instrument after war and war, what images and discourses are used by political powers that use cinema as a propaganda tool and the stylistic experiments of directors**Keywords:** Cinema, Ideology, Propaganda, Soviet Russia, Nazi Germany.

Keywords: Cinema, Ideology, Propaganda, Soviet Russia, Nazi Germany.

Siyasi Parti Söylem ve Politikalarında Çocuk

RA. Emine Arduç Kara

ÖZ

Doğumu ile birey ve yurttaş olma hakkını kazanmasına rağmen çocuğun yürürlükte yasal haklar elde edebilmek, özne olarak konumlandırılabilmek için belirli bir yeterliliğe ulaşmasının gerekliliğine vurgu yapılır. Bu süre zarfında çocuk, gelişiminin sağlanması, korunması, temel haklarından mahrum kalmaması için yasal vasileri veya devlet tarafından temsil edilmektedir. Ancak çocuk çoğu zaman bu kişi/kurumlar tarafından suistimal edilerek nesneleştirilebilmektedir. Özellikle siyasi arenada ideolojinin gelecek nesillere aktarılmasında taşıyıcı olarak değerlendirilen çocuklar, bu bağlamda siyasi liderlerin söylemlerine ve siyasi parti politikalarına konu olabilmektedirler. Bu kuramsal temelden hareketle çalışmada, siyasi partilerin çocuk konusuna yönelik bakış açılarını ve seçim sürecinde söylemlerinin bir parçası olarak çocuk olgusunu kullanma biçimlerini tespit etmek amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan beş partinin 2018 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili seçimleri örneğinde parti programları ve seçim beyannameleri analiz edilmiştir. Amaca bağlı olarak ele alınan partilerin söylem ve politikalarında çocukla ilgili konuların ne derece belirleyici olduğu, çocukların ilişkilendirildiği konuların neler olduğu, hangi konular-sorunlar çerçevesinde ele alındığı, çocuk haklarını korumaya yönelik uygulama veya girişimlerin ne ölçüde kendine yer bulduğu ve desteklendiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular nitel içerik analizi bağlamında metinsel analize tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Siyasi Parti Söylemleri, 2018 Seçimleri, Nitel İçerik Analizi

Children in Political Party Discourse and Policies

Abstract

It is emphasized that although the child has the right to be an individual and a citizen by birth, it is necessary for the child to reach a certain level of competence in order to obtain legal rights and to be positioned as subject. During this period, the child is represented by his legal guardians or the state in order to ensure the development, protection, and not to be deprived of his fundamental rights. However, the child is often objectified by being abused by these people / institutions. In this context, children who are considered as carriers of ideology in the political arena for future generations can be subject to political leaders' discourses and political party policies. On the basis of this theoretical basis in the study, in order to determine the perspectives of political parties on the subject of the child and the ways in which they use the child phenomenon as part of their discourse in the electoral process, Party programs and election declarations of five political parties which have groups in Turkish Grand National Assembly were analyzed in the 2018 Presidential and Parliamentary elections. It has been tried to determine to what extent the issues related to children are determined in the discourses and policies of the parties, what issues the children are associated with, which issues-problems were discussed within the framework of the subject, the extent to which practices or initiatives to protect children's rights have been identified and supported. The findings of the study were subjected to textual analysis in the context of qualitative content analysis.

Keywords: Child Rights, Political Party Discourses, 2018 Elections, Qualitative Content Analysis

Sosyal Bilimler Araştırma Metodolojisi: Dünya Görüşü ve Yöntem Tercihleri - Ontolojik ve Epistemolojik Arkaplan Sorunu

Asst. Prof. Ph.D. İbrahim Biri

Abant İzzet Baysal University,ibrahimbiri@gmail.com

ÖZ

Her bilim (doğa bilimleri yada sosyal bilimler ayrımı söz konusu olmaksızın) alanında yürütülen araştırma/çalışma açık ya da örtülü kaynağını belli bir paradigmadan alır. Bu paradigma araştırmacının araştırma etkinliğinin her aşamasında kendisini hissettirir. Araştırmacının gerçekliğin doğasına ilişkin (ontolojik bağlam) algısı ve neyin bilgi olarak dikkate alınması gerektiği inancı ödünç alına paradigmadan beslenir. Bu tür etkilerin izini araştırmacının sorun algısı, tercih etmiş olduğu yöntem ve teknikler, araştırma bulgularını aktarmada başvurduğu terminolojik tercihler üzerinden bu etkilerin izini sürmek mümkündür. Her araştırmacının (bilimsel araştırmada etik bir zorunluluk olarak) çalışmasının kuramsal tartışma bölümünde çalışmasına hangi felsefi ve kuramsal bakış açısının dayanak aldığını açık bir biçimde ifade etmesi gerektiği halde yapılan bir çok çalışma bu tür sorunlardan kurtulabilmiş değildir. Bu çalışma; akademik literatürde araştırmacıların karşı karşıya kaldığı kuramsal ve kavramsal karmaşanın giderilmesine katkı sağlamaya yönelik olarak metodolojik formasyona sahipliğin önemine dikkat çekmek için yürütülen tartışmayı esas almıştır

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilimler Metodolojisi, Bilimsel Araştırma, Paradigma, Bilimsel Yöntem, Ontoloji, Epistemoloji

Research Methodology of Social Sciences: World View and Method Preferences-The Problem of Ontological and Epistemological Background

Abstract

Each science (without the distinction of natural sciences or social sciences) receives research or study from a particular paradigm of explicit or implicit sources. This paradigm makes itself felt at every stage of the research activity of the researcher. The researcher's perception of the nature of the reality (ontological context) and the belief that what should be considered as knowledge is fed from the paradigm to the borrower. It is possible to trace these effects through the perception of the problem, the methods and techniques preferred by the researcher, and the terminological preferences that it uses to convey the research findings. Although every researcher should express in a clear manner what philosophical and theoretical point of view the study of the study of the study of (as an ethical necessity in scientific research) is based on, many studies have not been able to avoid such problems. This work; in the academic literature, it was based on the discussion of the importance of ownership of the methodological formation in order to contribute to the elimination of the theoretical and conceptual confusion faced by the researchers.

Keywords: Keywords: Social Sciences Methodology, Scientific Research, Paradigm, Scientific Method, Ontology, Epistemology

Sosyal Bilimlerde Pozitivist Metodolojinin Deneysellik Sorunu: Hawthorne Araştırmaları Kapsamında Bir Değerlendirme

Arş. Gör. Nurullah Zafer Kartal

ÖZ

Antik çağlarda hem presokratik hem de Sokrates sonrası dönemde bilgi üzerine yapılan hararetli tartışmalar, İskenderiye ve Roma dönemlerinde hızını kaybetmiş, Orta Çağın başlaması ve dogmatizm baskın gelmesiyle neredeyse durma noktası gelmiş, bilginin tek varlığı kutsal kitaplarla açıklanmaya çalışılmıştır. Daha sonra meydana gelen aydınlanma felsefesinin oluşmasıyla yeniden gerçek bilginin sadece dogmalarla bulunamayacağı, ancak deney ve gözlem neticesinde söz konusu bilginin elde edilebileceği düşüncesi yoğunluk kazanmıştır. Bunun üzerine, sadece doğrulanabilirlikten değil, defaatle denenerek yanlışlanabilirlikten gerçek bilgiler elde edilmeye başlanmıştır. İlk olarak Saint Simon daha sonra hem öğrencisi ve ardılı, hem de sosyolojinin kurucusu olarak nitelendirilebilen Auguste Comte doğa bilimlerinin gerçek bilgiyi elde etme metodu olan deney ve gözlemi (yani pozitivist paradigmayı) sosyal bilimlere uygulamaya çalışmıştır. Özellikle, 1900'lü yılların ortalarında bahsi geçen paradigma bilimsel araştırmalarda yaygın bir şekilde kullanılmış, fakat yüzyılın sonlarına doğru hayata geçen çalışmalarda egemenliğini kaybetmeye başlamıştır. Üzerine birçok eleştiriyi çeken pozitivist paradigma (yönetimsel araştırmalarda çoğunlukla kullanılmasından dolayı ideolojik olma, bir deney ortamında elde edilen bilgilerin sosyal hayat içerisinde geçerli olduğunu iddia etme, insan davranışlarını açıklamaya yönelik verileri yine insanlara sorarak sağlama vb.) bilhassa bu gibi eleştirileri ortadan kaldırmak adına çalışmanın güvenirliğini iyi bir şekilde dizayn etmelidir. Aksi takdirde, eleştiriler ve çalışma sonuçlarının doğru bir şekilde elde edilememesi gibi durumlar meydana gelmektedir. Tüm bu ön kabullerden hareketle, sosyal bilimlerde pozitivist metodolojinin deneysel yöntemlerle elde ettiği verilerin denekler tarafından manipüle edilebileceği sorununu Hawthorne Araştırmaları kapsamında incelemek çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Örnek vaka analizi yöntemiyle Hawthorne Araştırmaları ele alınmakta ve vaka amaç uğruna yapı bozuma uğratılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pozitivizm, Hawthorne Araştırmaları, Sosyal Bilimlerde Deney, Araştırmalarda Güvenirlik.

Sosyal ve Ekonomik Önemi Açısından Ordu İskelesi (1856-1923)

Asst. Prof. Ph.D. Tuğrul Özcan

ÖZ

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Türkiye'de hızlı bir kalkınma hamlesine ihtiyaç duyuldu. Milli Mücadele yıllarından sonra, yeni kurulan Türk devletinin birçok alanda gerçekleştirmek zorunda kaldığı acil işleri mevcuttu. Bu yüzden ülkenin acil işlerinde kullanılmak üzere gereken kaynağın sağlanabilmesi için ithalat ve ihracat işlerinin titizlikle yürütülmesi gerekiyordu. Nitekim fındık başta olmak üzere birçok zirai ürün üzerinden ihracatta önemli bir payı olan Ordu, iskelesiyle bu dönemde oldukça dikkat çekiyordu. Bu durum, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Ordu İskelesini önemli ve etkin kıldı. Dolayısıyla Ordu İskelesi, söz konusu dönemde oldukça hareketli bir mekâna dönüştü. İskele üzerinden yapılan ticaret sayesinde Ordu şehri, ekonomik ve sosyal bakımlardan önemli bir ilerleme kaydetti ve mevsimlik işçiler için bir cazibe merkezi haline geldi. Aynı zamanda ticaret maksadıyla Ordu sahiline demirleyen yabancı gemiler verdikleri hizmetler sayesinde, Ordulular sosyal yaşamlarında eğlence, yeme-içme başta olmak üzere birçok alanda önemli bir yer edinmeye başladılar. Bu ise zaman içerisinde şehirde toplumsal bir değişimi beraberinde getirdi.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Karayolu Ulaşımı, Denizyolu Ulaşımı, İpek Yolu Ticareti.

Ordu Port in Terms of Social and Economic Importance (1856-1923)

Abstract

A rapid development was needed in Turkey with the proclamation of the republic. After the years of the National Struggle, the newly established Turkish state had to carry out urgent tasks in order to realize many areas. Therefore, import and export had to be carried out meticulously in order to provide the necessary resources for the urgent work of the country. As a matter of fact, Ordu, which has an important share in exportation with many agricultural products including hazelnut, attracted considerable attention in this period with its pier. This made important and effective the Ordu Pier from the first years of the Republic. Therefore, the Ordu Pier turned into a very active place during this period. Thanks to the trade on the port, the Ordu city has made significant progress in terms of economic and social care, and at the same time has become a center of attraction for seasonal workers. At the same time, foreign vessels anchored in the Ordu's shore for commercial reasons have begun to gain an important place thanks to their services in many aspects of the field, including entertainment, eating and drinking in the social life of Army people. This brought about social change in the city in turn.

Keywords: Turkey, Road Transportation, Sea Transportation, Silk Road Trade.

Sosyo-Ekonomik Sıkıntılarıyla Bugünkü Filistin ve Türkiye'nin Yumuşak Gücünün İmkan ve Sınırları

Asst. Prof. Ph.D. Helin Sarı Ertem

ÖZ

Bu çalışma, dünya üzerindeki en çetrefilli siyasi konulardan biri olan Filistin-İsrail çatışmasının, sıklıkla göz ardı edilen sosyal ve ekonomik boyutlarını belirlemekte ve bu boyutların iyileştirilmesi yönünde Türkiye'nin yumuşak gücünün imkân ve sınırlarını, birincil ve ikincil kaynaklardan elde edilen bilgilerle ortaya koymaktadır. Bu kapsamda sunulacak bildiri içinde ilk olarak, işgal altındaki Filistin'de, günümüzde yaşanmakta olan başlıca sosyo-ekonomik sıkıntılar aktarılacaktır. Eğitim, sağlık, işsizlik ve ticaret ile ilgili güncel verilerden yola çıkarak ortaya koyulacak bu Filistin portresi, meselenin kısıtlı bir "duygusal" bakış açısından ziyade, daha "gerçekçi" bir perspektiften değerlendirilmesini; bu sayede temel ihtiyaçların ve bölgeye sağlanacak desteğin öneminin daha iyi kavranmasını sağlayacaktır. Bildirinin ikinci bölümü ise Filistin konusunda duyarlı yaklaşımıyla tanınan Türkiye'nin, yumuşak güç unsurları çerçevesinde, bölgede hangi çalışmaları gerçekleştirdiğini; sosyo-ekonomik hayata ne tür katkılar sağladığını ortaya koyacaktır. Bu amaçla Türkiye'nin, yeni dış politika aktörleri arasında sayılan Kızılay, TİKA, Yunus Emre Enstitüleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kurumlar aracılığıyla, işgal altındaki Filistinlilere ne tip somut faydalar sağladığı, bu kurumlarla yapılan mülakatlar eşliğinde belirlenecektir. Makalenin nihai hedeflerinden biri de, Türkiye'nin Filistin ile kurduğu sosyo-ekonomik ilişkilerde karşılaştığı zorluk ve kısıtlamalara ışık tutmak; bu sayede yeni stratejilerin geliştirilmesine akademik bir katkı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Filistin, İsrail, Sosyo-Ekonomik Sorunlar, Yumuşak Güç, Kızılay, Tika

Sosyolojik Açıdan Sağlık ve Kültür Etkileşimi Bağlamında Sağlık–hastalık Algısının Toplumsal Referanslarını Anlamaya Yönelik Bir Çalışma

Asst. Prof. Ph.D. Hakkı Kalaycı

ÖZ

İnsan olmak, sağlık ve hastalık ile ilgili olmak demektir. Hastalık olgusu ve hastalıklarla baş edebilme çabası bütün toplumların ortak özelliğidir. Ancak karşılaşılan sağlık riskleri, hastalık çeşitleri, hastalığın algılanışı ve bunlarla baş etme yolları, yani tedavi yöntemleri toplumdan topluma büyük oranda değişiklik göstermektedir. Sağlık ve hastalık, tıbbın dışında kültürel ve sosyal olarak da tanımlanmış kavramlardır. Neyin sağlıklı ve normal olduğu ve neyin hastalıklı ve patolojik olduğu toplumdan topluma ve değişik kültür havzalarında farklılık göstermektedir. Çünkü insan sadece biyolojik bedenden ibaret bir organizma olmayıp yaşadığı toplumun bir üyesi ve çok çeşitli aidiyetleriyle sosyal çevreyi şekillendiren ama aynı zamanda bu çevrenin de ürünü olan bir toplumsal varlıktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Hastalık, Kültür, Etkileşim

A Study On the Meaning of the Social Responsibility of Health-Disasters in the Context of Health and Culture İnteraction With Socioological Aspects

Abstract

Being human means being about health and disease.. The struggle to deal with the disease and diseases is the common feature of all societies. However, the health risks encountered, the types of diseases, the perception of the disease and ways of coping with them, that is, the methods of treatment vary from society to society. Health and disease are concepts that are defined both culturally and socially, besides medicine. What is healthy and normal and what is diseased and pathological is different from collecting from society and different culture basins. Because human being is not only an organism consisting of biological body, but a member of the society where he lived, and a social entity that shapes the social environment with various belongings but at the same time is the product of this environment.

Keywords: Health, Disease, Culture, Interaction

Structural Policy of the EU and Multi-Level Governance

Asst. Prof. Ph.D. Nevra Esentürk

Abstract

In the European Union (EU), the outcomes of different social and economic conditions have enhanced economic disparities not only between the member states, but also within the borders of the member states to a great extent. Especially, the disparities at regional level have caused great cohesion problems since the initial phases of the European integration process and the picture has grown dim since the recent global financial crisis, which has profound impacts on several EU member states. Especially with eastern enlargement governance of structural funds has come to the fore as an important concern for the EU. Thus, the significance of the policy area is revealed not only through financial terms, but also through the policy-making process enforcing a new method of multi-level governance, and the actors, measures and instruments of the policy in question as well. In this context, there arise the questions of what impact the structural policy of the EU has had on the operation of multi-level governance and how it has become a top priority policy area in terms of reaching its objectives after the Lisbon Treaty. As a response to these questions, in this article, EU structural policy is discussed starting from setting the background of the issue via examining the need, essence and evolution of the policy area, and going through with the policy-making process, the actors, instruments and implementation of the policy process with respect to the multi-level governance.

Keywords: EU Structural Policy, Multi-Level Governance

Su Elçileri Projesi Kapsamında Medya Okuryazarlığı

Dr. Öğr. Üyesi Nalan Sınay - Dr. Öğr. Üyesi Sevilay Atmaca

ÖZ

Bir toplumsal sorumluluk projesi olarak; Su Elçileri Projesi, temiz su kaynaklarının korunmasını, adil su yönetiminin sağlanmasını, küresel ve yerel su sorunlarının çözüme kavuşmasını teşvik etmeyi ve yaygınlaştırmayı amaç edinmiştir. Su Elçilerinin bu amacı gerçekleştirirken benimsediği görevler şu şekilde sıralanabilir: Eğitim ve Farkındalık sağlama, Kişisel Gelişime katkı sağlama, Toplumsallaşma ve Kariyer Geliştirme. Su elçileri projesinde "etkin öğrenme"nin gerçekleşmesi için hazırlanmış çok sayıda materyal bulunmaktadır. Bu çalışmada özellikle medyanın günümüzdeki gücünden etkin bir şekilde yararlanılması amaçlanmıştır. Çünkü medyanın; toplumun ve bireylerin bilgilenmesi, haberdar olması, hayat döngüsü içinde zaman kavramı dğrultusunda yaşamlarını organize edebilmeleri gibi pek çok ihtiyacı karşılayan bir mecra olduğu bilinci projeye hakimdir. Özellikle son 20 yılda oldukça etkin hale gelen medya bilginin iletilmesi noktasında internet Web0.2 tabanı sayesinde sonsuz olanaklar sunmaktadır. Su Elçileri Projesi kapsamında da Belgesel, Çizgi film ve Kamu Spotu mecraları kullanılmıştır. Medya tükecisi olarak adlandırabileceğimiz bireylerin medya ürünlerine edilgen bir şekilde maruz kalmamaları için "medya okuryazarlığı" bağlamında bilinçlendirilmeleri ve bu üretimler karşısında aktif bir konumda olmalarını sağlamak amacı söz konusudur. Bu nedenle günümüzde mesajları doğru kodlayarak iletmek ve bunları anlayabilmek, içeriği sorgulayabilmek zorunlu hale gelmiştir. Medya okuryazarı olmak, bireylere kodlanmış bilgiyi çözmek, değerledirmek, analiz etmek ve üretmek yetilerini kazandırmaktadır. Makale kapsamında bir toplumsal sorumluluk projesi olan "Su Elçileri" belgesel, çizgi film ve kamu spotu örnekleri medya "medya okuryazarlığı"na yaptıkları katkılar açısından incelenecektir..

Anahtar Kelimeler: Medya Okuryazarlığı, Belgesel, Çizgi Film, Kamu Spotu, Etkin Öğrenme

Sürdürülebilir Kent Formları Üzerine Bir Tartışma

RA. Duygu Yıldız Karakoç - RA. Ezgi Kovancı

ÖZ

20. yüzyılda yaşanan önemli sosyo-ekonomik gelişmelerle birlikte kent çekim merkezi haline gelmiş ve kırdan kente yaşanan göçlerle nüfusunu giderek artırmıştır. Günümüzde dünya genelinde nüfusun yarıdan fazlasının kentte yaşadığı söylenebilir. Kentleşme hızının artması aşırı kaynak tüketimi, kirlilik, yanlış arazi kullanımı gibi birçok çevresel sorunu beraberinde getirirken, kentlerde mekânsal farklılaşma, yoksulluk gibi birçok sosyal sorunla da karşılaşılabilmektedir. Bu sorunların üstesinden gelebilmek ve kentlerdeki gelişmeyi kontrol altında tutabilmek amacıyla sürdürülebilir kentsel gelişme fikri ortaya atılmıştır. Bu fikrin gelişmesinde çevrenin korunması, sosyal adaletin sağlanması ve ekonomik gelişmenin gerçekleştirilmesini uzlaştırmayı hedef edinen sürdürülebilir kalkınma kavramının önemi büyüktür. Literatürde her ne kadar bu iki kavrama yönelik farklı içerik tanımlaması olsa da ve hatta kimi çevrelerce önemli eleştirilere tabi tutulsa da, kentleşme ve çevre koruma bakımından göz ardı edilemeyecek önemde oldukları gerçeğini ortadan kaldırmaz. Sürdürülebilir kentsel gelişmeyi sağlamak için ileri sürülen tartışmalar sürdürülebilir kentin nasıl olması gerektiği konusuna odaklanmıştır. Bu minvalde ortaya tek merkezli kent, çok merkezli kent, kompakt (derişik) kent, eko-kent, kendine yeterli kent gibi birçok sürdürülebilir kent formu ortaya çıkmıştır. Çalışmanın temel amacı ise literatürde tanımlanan sürdürülebilir kent formlarının sürdürülebilir kentsel gelişmeyi gerçekleştirmede yapacakları katkıların tespit edilerek bu kent formlarının değerlendirmesini sunmaktır. Ortaya konulan analiz bütün kentler için ideal bir sürdürülebilir kent tasavvuru olmaktan ziyade, ileri sürülen kent formlarını sürdürülebilir kentsel gelişmeye katkı sağlaması bakımından incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kentleşme, Sürdürülebilir Kent Formları, Çok Merkezli Kent, Kompakt Kent, Eko-Kent.

A Discussion on Sustainable Urban Forms

Abstract

In the 20th century with the significant developments, the cities have become a centre of attraction and the population has increased gradually from rural to urban areas. Today, it can be said that more than half of the population of the world live in the city. While increasing the speed of urbanization brings plenty of environmental problems such as excessive resource consumption, pollution and improper land use. Also, many social problems such as spatial differentiation and poverty can be encountered in cities. In order to overcome these problems and to keep the development of cities under control, the idea of sustainable urban development was put forward. In the development of this idea, the concept of sustainable development, which aims to reconcile the realization of environmental protection, social justice and the realization of economic development, is of great importance. Although, there are different definitions of content for these two concepts in the literature, and even if they are subject to significant criticisms by some circles, they do not eliminate the fact that they are not negligible in terms of urbanization and environmental protection. The arguments put forward to ensure sustainable urban development have focused on how the sustainable city should be. In this respect, many sustainable urban forms such as single centre city, multicentre city, compact city, eco-city, self-sufficient city have emerged. The main aim of the study is to determine the contribution of

sustainable city forms defined in the literature in realizing sustainable urban development and to present the evaluation of these urban forms. The analysis put forward is not an ideal sustainable city imagination for all cities, but rather an examination of the proposed urban forms in terms of contributing to sustainable urban development.

Keywords: Sustainable Urbanization, Sustainable City Forms, Multicentre City, Compact City, Eco-City.

Sürdürülebilirlik Yönetimi Bağlamında Archie Carroll'ın Kurumsal Sosyal Sorumluluk Piramidinin Yorumlanması

RA. Nurullah Zafer Kartal

ÖZ

Çeşitli amaçları hayata geçirmek için kurulan kurumsal yapılar hem mevcut şartlarını yeniden üretmek hem de daha iyi bir noktaya getirmek adına faaliyet göstermektedir. Kurumsal yapılarda bahsi geçen eylemler bir girdi olan ham maddenin ele alınıp işlenmesi sonrasında çıktı olarak ürün ya da hizmet haline getirilmesinden, dahilinde olduğu çevresel etmenleri yeri geldiğinde bazı getiriler uğruna gözetmesine kadar çeşitli hallerde olabilmektedir. Bilhassa, sanayi devrimi sonrasında insanın kas kuvveti haricinde mekanik makineların gücünden üretim bandında yararlanılması doğada bulunan ham maddelerin fazlaca kullanılmasına sebebiyet vermiş, bu durum 20. yüzyıl ortalarında sürdürülebilirlik yönetiminin birçok alanda ele alınmasına neden olmuştur. Sürdürülebilirlik yönetimi hem insan emeğinin hem de çevresel unsurların kendilerini yenileyebilme kapasitelerini göz önünde bulundurarak kurumsal faaliyetlerin dizayn edilmesi esasına dayanarak alan yazına girmiştir. Öte yandan, halkla ilişkilerde önemli bir uygulama alanı olan kurumsal sosyal sorumluluk sadece kurumların kâr amacı içerisinde hareket etmemesi, aynı zamanda, içinde bulunduğu çevreyi, sosyal hayatı, kültürü, bilimi ve insanları (vb.) da düşünmesi, hayata geçirilecek eylemlerin sürdürülebilir bir noktada olması gerektiğinin altını çizmektedir. Archie Carroll'un ekonomik, yasal, etik ve sosyal (hayırseverlik) şeklinde merhalelere ayırdığı kurumsal sosyal sorumluluk piramidi kurumsal yapıların sorumlulukları dört katmanlı bir şekilde açıklamaya çalışmaktadır. Tüm bu anlatılanlardan yola çıkarak çalışmanın amacı, dönemsel olarak da aynı zamanlarda ortaya çıkmaya başlayan kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik yönetimi kavramlarını Archie Carroll'un kurumsal sosyal sorumluluk piramidi kapsamında incelemektir. Buna ek olarak, çalışmada kavramsal çerçevenin aktarılmasında literatür taraması yöntemi kullanılmakta ve yapılan değerlendirmelerin istinadı kuramsal temellerle aktarılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik Yönetimi, Archie Carroll, Kurumsal Sosyal Sorumluluk Piramidi, Halkla İlişkiler.

Tarih İle Edebiyat Disiplinlerinin Kesişim Noktası Olarak Tarihî Roman ve Reşat Ekrem Koçu Örneği

Ph.D. Tayfun Barış

ÖZ

Bir boyutuyla güzel sanatların bir kolu olarak ele alınabilecek olan edebiyat; diğer yönüyle de edebiyat sanatını veya bu sanatın somut hali konumundaki edebiyat eserlerini inceleyen bir disiplin olarak göze çarpmaktadır. Yüzyıllar boyunca sanat ve özellikle de edebiyatla iç içe geçmiş bir şekilde gelişen, ancak 17. yüzyılın başlarında ayrışmaya başlayıp 19. yüzyıldan itibaren pozitif bir bilim dalı haline gelen tarih ise hem geçmişte meydana gelen hem de günümüzde yaşanmakta olan ancak zamanın ilerlemesiyle geçmiş olmaktan kurtulamayacak olan hadiseleri/olguları anlatan ve aktaran bir disiplindir. Bu çerçevede tarihî roman iki önemli disiplini aynı zeminde birleştiren, benzer ve farklılıklarıyla belli bir noktada buluşmalarını sağlayan en etkili edebî tür olarak dikkati çekmektedir. Modern zamanların en önemli anlatım türlerinden biri olan romanın bir alt kategorisi olarak nitelendirilebilecek olan "tarihî roman", kendisine işlemek için konu arayan romancıyla bilimsel araştırmalar neticesinde elde ettiği bilgiyi bir metne dökmek isteyen tarihçiyi "anlatı" ortak paydasında buluşturmuş olmaktadır. Her ne kadar belli bir ortak paydada buluşmuş olsalar da tarihe bakış açılarındaki farklılık bakımından, tarihçiler ile tarihî roman yazarlarının temelde ayrı noktalardan hareket ettiklerinin altının çizilmesi de gerekmektedir. Zira tarih, tarihçiler için bir amaçtır. Bu amaç, geçmişte gerçeği arayan tarihçilerin devamlı değişen olgular peşinde koşmalarına dayanmaktadır. Ancak tarihî romancılar için tarih sadece bir araçtır, çünkü romancı tarihi kendi kurgusunu üzerine oturtacağı bir zemin olarak görmektedir. Bütün bu hususları daha somut bir şekilde ortaya koyabilmek için hem tarihçi kimliği bulunan hem de yazmış olduğu tarihî romanlarla edebî sahada da kendisini göstermiş olan Reşat Ekrem Koçu'nun romanlarının tahlil edilmesi faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Edebiyat, Tarihi Roman

Tarihöncesi Arkeolojik Sit Alanlarında Bilginin Halka Aktarılması Sorunu: Aşağı Pınar Sergileme Alanı

Dr. Öğr. Üyesi İlknur Türkoğlu

ÖZ

Arkeolojik kazı alanlarının korunup düzenlenerek topluma aktarılması ve topluma kazandırılmasını konu alan kültür mirası yönetimi, dünyada son yıllarda gelişen ve yaygınlaşan bir kavramdır. Koruma ve değerlendirme kapsamına, kazılmış veya kazılmamış arkeolojik yerleşmelerin tümü girmektedir. Her türlü arkeolojik yerleşme, ören yeri ve hatta anıtların korunarak değerlendirilmesinde zorluklar vardır. Bu zorluk, kazılarak ortaya çıkan tarih öncesi yerleşmelerde daha da fazla ve çok boyutludur. Tarihöncesi yerleşmelerde, - kullanılan malzemenin dayanıksızlığı, - yerleşmelerin çok tabakalı olması, - temsil edilen kültürün toplum tarafından algılanmasındaki güçlük, - temsil edilmek istenen kültürün coğrafyasının günümüzden farklı olması gibi pek çok açıdan zorlukları vardır ve her yerleşmenin korunması ve değerlendirilmesinde farklı çözümlerin uygulanması gerekmektedir. Tarihöncesi bir yerleşmenin hangi niteliği ile değerlendirileceği, bilimsel çalışma, koruma ve restorasyon, ilgili kurumlarla iletişim ve işbirliği, sergileme, düzenleme stratejilerinin belirlenmesi, ziyaretçilerle ilgili ihtiyaçların karşılanması, maddi kaynakların bulunması yapılacak uzun, orta ve kısa vadeli planlarla bütüncül olarak ele alınmalıdır. Günümüzde dünyada ve ülkemizde sürdürülen arkeolojik kazılarda, bu yaklaşımla sürüdürülen projelerin sayısı hızla artmaktadır. Bu çalışmada Kırklareli'nde yer alan tarihöncesi bir höyük olan Aşağı Pınar'da 20 yıldır sürdürülen kazılar ve proje kapsamında düzenlenen sergileme alanlarında, kazılardan elde edilen bilginin ziyaretçilere aktarılmasında kullanılan yöntemler açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Kültür Mirası Yönetimi, Tarihöncesi, Neolitik, Aşağı Pınar

Tarımsal Alanda Çalışan Bireylerin Memnuniyetlerinin İstatistiksel Açıdan Değerlendirilmesi

Ph.D. Halil Özcan Özdemir - Prof. Ph.D. Ufuk Karadavut - Expert Galip Şimşek - Researcher Kander Koç

ÖZ

Tarım ülkemizin temel ekonomik dinamiklerinde birisidir. Her ne kadar sanayi tesislerimiz yükselmeye devam etse bile büyük kısmının tarıma dayalı sanayi olduğunu görmekteyiz. Tarım sektörü son yıllarda diğer sektörlerde yaşanan sıkıntılara benzer sıkıntılar yaşamaya başlamıştır. Yaşanan sıkıntıların insanımız üzerindeki etkileri mutlaka vardır. Ancak tarım ile uğraşan vatandaşlarımızın yaptıkları çalışmadan memnun olup olmadıkları hakkında çalışma sayısı oldukça azdır. Bu çalışmada amacımız tarım kesiminde çalışan bireylerin memnuniyetlerinin belirlenmesidir. Bunun için tarımsal açıdan önemli görülen Mersin ili seçilmiş ve burada tarımsal alanda çalışan bireyler ile birebir görüşme yapılmıştır. Bireyler çalışma alanlarına göre gruplara ayrılmışlar ve buna göre gruplar içerisinden gelişigüzel örnekleme ile seçilmişlerdir. Çalışmada 15'i çoktan seçmeli ve 21 adeti ise likert ölçeğinde olmak üzere toplam 36 adet soru sorulmuştur. Elde edilen veriler Excel programında düzenlenmiş ve SPSS 22 istatistik programında analiz edilmiştir. Elde edilen veriler parametrik olmadığından parametrik olmayan istatistik teknikleri kullanılmıştır. Ki-kare analizi ile farklıkların önemliliği test edilmiştir. Ayrıca değişkenler arasında ilişkinin olup olmadığını belirleyebilmek için spearman korelasyonu uygulanmıştır. Ayrıca faktör analizi uygulayarak önemli değişkenler tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak çalışma yapılan illerde tarımsal alanda çalışan bireylerin çalıştıkları işlere göre memnuniyet düzeyleri arasında farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca değişkenler arasında ilişkilerin illere göre de farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre iller bazında yapılacak olan çalışmalarda memnuniyet düzeylerinin dikkate alınması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Faktör Analizi, Korelasyon, Memnuniyet, Tarım Çalışanı

Statistical Evaluation of the Satisfaction of Individuals Working in the Agricultural Area

Abstract

Agriculture is one of the basic economic dynamics of our country. Although our industrial facilities continue to rise, we see that most of them are based on agriculture. In recent years, the agricultural sector has experienced similar problems in other sectors. The effects of the problems on our people must be. However, there are very few studies about whether or not the agricultural workers are satisfied with their work. The aim of this study is to determine the satisfaction of the individuals working in the agricultural sector. For this purpose, the province of Mersin was selected as an important agricultural area and a one-to-one interview was held with the individuals working in the agricultural sector. Individuals were divided into groups according to their fields of study and were selected by random sampling from the groups. A total of 36 questions were asked in the study, 15 of which were multiple-choice and 21 of them were on the Likert scale. The data were analyzed in Excel program and analyzed in SPSS 22 statistical program. Since the obtained data were not parametric, nonparametric statistical techniques were used. Chi-square analysis was used to test the significance of the differences. In addition, spearman correlation was applied to determine whether there was a relationship between the variables. In addition, significant variables were tried to be determined by applying

factor analysis. As a result, differences were found between the satisfaction levels of the individuals working in the agricultural field according to the works they worked. In addition, it was determined that the relations between the variables differed according to the provinces. Accordingly, it is suggested that satisfaction levels should be taken into consideration in the studies to be done on the basis of provinces.

Keywords: Factor Analysis, Correlation, Satisfaction, Agricultural Worker

Tasavvuf Tarihimizde Bir Mihenk Taşı: Nakşibendilik

Lec. Tunay Karakök - Asst. Prof. Ph.D. Hüseyin Demir

ÖZ

İslamiyetin doğuşuna binaen zamanla kendisini geliştirme fırsatı bulmuş ve hayata karşı bir tavır alma anlamı ihtiva eden zühd anlayışı, Peygamber (S.A.V.) Efendimiz'in döneminde sade ve gösterişten uzak bir yaşam tarzı ile başlayıp daha sonra sahabe-i kiram genelinde gözlemlenmiştir. Kuran-ı Kerim'de tezkiye ve takva kelimeleri ile ifade edilen bu hal, dünyanın geçiciliğine inanarak nefsin hoşuna giden şeyleri gönülden atma ve onlara değer vermeme anlamına gelirken, zamanla müslümanlar arasında baş gösteren sapmalar, yeni şartlar, ekonomik, ideolojik, sosyal ve özellikle siyasi hayatın getirmiş olduğu olumsuzluklar sonucunda hicri ikinci asrın sonlarına doğru tasavvuf hareketini ortaya çıkarmıştır. Tasavvuf hareketi XII. yüzyıldan itibaren kitlesel bir karakter kazanmış ve çeşitli tarikatlar şeklinde teşkilatlanarak, toplumu sosyal ve dini açıdan yönlendirmeye başlamıştır. Tarihsel gelişim süreci içerisinde varlıkları, faaliyetleri ve çalışma yöntemleri izlenebilen bu tarikatlardan birisi olan Nakşibendi Tarikatı İslam tasavvuf tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu tarikat; Kuran-ı Kerime ve sünnete uymayan her şeyi İslam dışı saymış ve onlara karşı fikri, psikolojik, ekonomik, siyasi ve içtimai manada mücadeleler vererek varlığını zamana ve siyasi ortama göre her ne kadar başka isimler adı altında sürdürmüşse de dünyanın her yerinde hala etkisini sürdürmekte olup sürekli ilim, tebliğ ve sohbet vasıtasıyla İslamın güçlenmesine ve yayılmasına katkıda bulunmaya devam etmektedir. İşte bu çalışma; tespit edebildiğimiz birinci ve ikinci kaynaklar ışığında söz konusu tarikatın tarih içerisindeki seyrinde varlığını koruma ve yayılmasının temelini oluşturan esaslarını, kabul edilme şartlarını, şeyh ve mürid arasındaki münasebetlerini, uyulması gereken şartlarını ve bu tarikatın en önemli gördüğü ibadetlerin neler olduğunu izah etmeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nakşibendilik, Tasavvuf, Zühd, Tarikat

A Suffering Stone in Our Sufi History: Naqshbandi

Abstract

In the time of Prophet Muhammad (SAV), the concept of asceticism, which had the opportunity to develop itself in time of the birth of Islam and to take an attitude towards life, began with a simple and impulsive lifestyle and was observed throughout the sahabe-i kiram. This state expressed in the Qur'an in the form of temples and tacques means that we are not to take heart and value to those who enjoy the temptation of the world by believing in the temporality of the world and that deviations that start with Muslims over time, new conditions, economic, ideological, social and especially political As a result of the negativities brought about by life, he revealed the Sufi movement toward the end of the second century. Sufi movement has gained mass character since the beginning of the XIIth century and organized in various sects, society has begun to social and religious orientation. The Naqshbandi Tariqi, one of these sects whose assets, activities and working methods can be traced in the historical development process, has an important place in the history of Islamic Sufism. This order is; The Qur'an and the Qur'an, and everything that does not fit the Sunnah, is non-Islamic, and although it continues its existence in terms of time and political ambition, giving its ideological, psychological, economic, political and social struggles in the name of other names, continues to contribute to the empowerment and spread of Islam through knowledge, communication, and conversation. This is the study; the first and second sources that we can identify are trying to

explain the basis of the preservation and spreading of the existence of the sect in its history in the light of the history of the order, the conditions of acceptance, the relations between the sheikh and the devil, the conditions to be observed and what is the most important worship of this sect.

Keywords: Nakshibendis, Sufism, Asceticism, Sect

Taşeron İşçilerin İş Güvencesizliği Algısı

Asst. Prof. Ph.D. Banu Özbucak Albar

ÖZ

Günümüzde birçok açıdan önemli hale gelen ve işverenler tarafından yaygın bir şekilde kullanılan taşeron işçiliği, çalışma hayatında birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. İş güvencesizliği sorunu, çalışanın istihdam edildiği örgütteki mevcut işinin sürekliliği ve güvencesiyle ilgili inançlarının değişime uğraması ve işini kaybetme kaygısı yaşaması halini ifade etmektedir. Buradan hareketle çalışmanın temel amacı, taşeronlaşmanın çalışma koşullarında meydana getirdiği etkileri ortaya koyarak, taşeron şirket elemanlarının iş güvencesizliği algısını araştırmaktır. Bu bağlamda nitel yöntem tercih edilerek, Zonguldak kız öğrenci yurdunda güvenlik, yemekhane ve temizlik hizmetlerinde çalışan dokuz taşeron şirket elemanıyla derinlemesine yüz yüze görüşmeler yapılmış; nihayetinde yoksulluk faktörü ve istihdam alanlarının yetersizliğinin çalışanları iş güvencesizliği ve beraberindeki stresle çalışmaya zorlayan en önemli dinamik olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Taşeron İşçi, İş Güvencesizliği, İş Stresi

Subcontractor Workers Perceptıon of Job Insecurıty

Abstract

Contract labor, which is now becoming important in many respects and widely used by employers, brings many problems in working life. The problem of job insecurity refers to the fact that the employee's beliefs about the continuity and security of his current job in the organization where he is employed are subject to change and the anxiety of losing his job. The main purpose of this study is to investigate the business insecurity perception of subcontractors by revealing the effects of subcontracting on working conditions. In this context, a qualitative method was preferred and in-depth interviews were conducted with nine subcontractor employees working in Zonguldak girls' dormitory for security, cafeteria and cleaning services. In the end, it was concluded that the poverty factor and the insufficiency of the employment areas are the most important dynamic that forces the employees to work with job insecurity and the accompanying stress.

Keywords: Subcontractor Labor, Job Insecurity, Work Stress

Teknoloji Ürünleri Alışverişinde Fikir Liderleri ve Fikir Araştırmacılarının Marka Bilinci Oluşturmadaki Rolleri Üzerine Bir Araştırma

Asst. Prof. Ph.D. Selda Ene

ÖZ

Tüketiciler teknolojideki hızlı gelişime ayak uydurma sürecinde kendi deneyimlerinin yanısıra, uzman ve deneyim sahibi fikir liderleri gibi dışsal kaynaklara da başvururlar. Fikir liderleri, ürün ve hizmetler hakkında belirli bir deneyime sahip, uzman olarak bilgisine başvurulan kişilerdir. Fikir araştırmacıları ise, kendi istek ve ihtiyaçları için bilgi arayışı içerisindedirler ve değişik ürün gruplarını takip ederler. Fikir liderleri ve fikir araştırmacıları, satın alma kararı verecek olan tüketicilere tavsiyelerde bulunurlar, deneyimlerini paylaşırlar, yol gösterirler. Fikir liderleri ve fikir araştırmacıları sayesinde, tüketicilerin markaya yönelik farkındalıkları artmakta ve marka sadakatlari oluşabilmektedir. Bu sayece tüketicilerin marka bilinci de olumlu yönde gelişmiş olmaktadır. Bu amaçtan yola çıkarak hazırlanan çalışmada, Türkiye'de teknoloji ürünleri alışverişi sırasında marka bilincini oluşturmada "fikir liderleri" ve fikir araştırmacıları"nın etkisi regresyon analizi ile incelenmiştir. Çalışma sonuçları ile, gerek sanal ortamda gerek fiziksel ortamda faaliyet gösteren işletmelere, ağızdan ağıza iletişimde "fikir liderlerinin ve fikir araştırmacılarının" ne kadar önemli rol oynadıklarının ve marka bilincini oluşturmada ne kadar etkili olduklarının ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Fikir Liderleri, Fikir Araştırmacıları, Marka Bilinci, Teknoloji Ürünleri Alışverişi.

A Research on the Role of Opinion Leaders and Seekers for Forming a Brand Concious in Technology Products Shopping

Abstract

In addition to their own experience in the fast-paced adaptation process in technology, They also refer to external sources such as experts and experienced opinion leaders. The most prominent feature of opinion leaders is their long-term interest, personal experience and expertise in a particular product or service category. Opinion Seekers are looking for information for their own wishes and needs and follow different product groups. When consumers make purchasing decisions about a product or service category, they often seek advice from an opinion leader about that category. Opinion leaders and opinion seekers increase consumers' awareness of the brand and brand loyalty. As a result, consumers' brand awareness has also improved in the positive direction. In this study, during the shopping of technology products in Turkey, the influence of "opinion leaders" and "opinion seekers" in the formation of brand consciousness was examined by regression analysis. With the study results, it is aimed at putting into action the importance of "opinion leaders and opinion seekers" in the formation of brand awareness in terms of businesses.

Keywords: Keywords: Opinion Leaders, Opinion Seekers, Brand Awareness, Technology Products Shopping.

Termal Otel Değerlendirme: Eskişehir Örneği

Prof.Dr. Nurullah Uçkun - Uzman Gözde Güven Bozdağ

ÖZ

Günümüzde turistik ürünü talep edenlerin değişik istekleri mevcuttur. Deniz, kum, güneş turizm şeklinden başka arayışa girmiş turizm talebi, turizm arz eden ülkelerin ürünlerini çeşitlendirmesi ile karşılanmaktadır. Turizmin çeşitlendirilmesi kapsamında sunulan turizm şekillerinden biri de sağlık turizmidir. Sağlık turizmi, turizmin dört mevsime yayılması ve döviz girdisinin arttırılmasında oldukça etkilidir. Sağlık turizmi hizmet verirken özellikle alt grubu olan termal turizm ile etkili olmaktadır. Eskişehir, termal açısından Türkiye'nin şanslı illerinden biridir. Eskişehir ve yöresi, kaplıca kaynaklarına sahip ve gelişmeye açık bir bölgedir. Bu makalede, bu bölgede geliştirilen bir termal otel projesi ele alınmıştır. Projenin, stratejik açıdan değerlendirilmesinde SWOT analizinden, maliyet analizinde de nakit akış yönteminden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Termal Otel, Eskişehir, Swot, İç Verim Oranı

Thermal Hotel Evaluation: Example of Eskişehir

Abstract

Today, those who demand touristic products have different desires. The demand for tourism, which has been searched for other than sea, sand and sun tourism, is met by diversifying the products of the countries that supply tourism. One of the tourism forms presented within the scope of tourism diversification is health tourism. Health tourism, tourism is very effective in spreading four seasons and increasing foreign exchange inflows. While health tourism serves, it is especially effective with thermal tourism, which is a subgroup. Eskisehir, Turkey is one of the provinces in terms of thermal lucky. Eskişehir and its region are open to development with spa resources. This article discusses a thermal hotel project developed in this region. The project benefited from the SWOT analysis in strategic evaluation and the cash flow method in cost analysis.

Keywords: Thermal Hotel, Eskisehir, Swot, Internal Rate of Return

Terörizm ve Ekonomik/malî Terörizm

Dr. Öğr. Üyesi Recep Temel - Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Samancı –
Dr. Öğr. Üyesi Berkan Karagöz - Araştırmacı Özlem Bapbacı

ÖZ

Terör/Terörizm insanlığı tehdit eden en önemli olgulardan biridir. Geçmişten bugüne sebep olduğu maddî ve manevî kayıplar itibariyle de hiç gündemden düşmemiştir. Terör uygulamaları amaç itibariyle büyük farklılık arz etmeseler bile zaman içerisinde farklı terör uygulamaları gündeme gelmiş; klasik terör saldırılarının yanı sıra Siber Terörizm, Narko Terörizm, Biyolojik Terörizm vb. terör türleri ortaya çıkmıştır. Bunlardan bir tanesi tarihi arka planı olmakla birlikte son dönemde gündem olan, doğrudan ekonomik ve mali usullerin kullanılmasıyla gerçekleştirilen Ekonomik/Mali Terörizm olarak da isimlendirilen terör türüdür. Ekonomik/Mali Terörizme muhatap olan ülkelerden bir tanesi de Türkiye'dir. Bilhassa 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra Türkiye ekonomisinde yaşanan olumsuzluklar ve bu olumsuzluklara sebep olan ekonomik/mali faktörlerin salt ekonomik ve mali sebeplerle açıklanamayışı Ekonomik/Mali Terörizmi gündeme getirmiştir. Bu çalışmada öncelikle terör, terörizm kavramları ele alınmıştır. Arkasından Ekonomik/Malî Terörizm; tanımı, tarihî arka planı, günümüzdeki uygulamaları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu bilgiler ışığında Türkiye ekonomisinde son dönem itibariyle yaşananlara bakılmış ve sonuç kısmında çözümüne yönelik değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Terörizm, Mali Terörizm, Ekonomik Terörizm, Türkiye Ekonomisi

The Böhler's Angle in the Iron Age Skeletons: Eastern Anatolia

Asst. Prof. Ph.D. Nevin Göksal - Assoc. Prof. Ph.D. Hakan Yılmaz

Abstract

This article present is to evaluate Böhler's angle in the non pathological calcaneus adult skeletons the Iron Age of eastern Anatolia, Van Turkey. This angle has been never established as an article in ancient Anatolian skeletons. Therefore, the purpose of this study is to measure Böhler's angle in the eastern Anatolia Iron Age skeletons and compare to result with previous studies contemporary populations in literature. The materials for this study consisted of 103 calcaneus obtained from 61 skeletons were calculated in the calcanei adult, with an age range of 20-40 years. Lateral plan X-ray of 102 calcaneus was obtained at radiology department of Van Yüzüncü Yıl University Hospital. The Böhler's angle in that study was found to be 32.070±8.86SD ranged from 18.190 to 48.490. There was no significant difference between the mean of the males and females, or side of body.

Keywords: Calcaneus, Skeleton, Anatolia

The İncome Elasticity of Household Health Care Expenditures in Turkey: Among Different Income Groups

Assoc. Prof. Ph.D. Seher Nur Sülkü - Prof. Ph.D. Aydın Ünsal

Abstract

The purpose of this paper is to examine the determinants of households out of pocket (OOP) health expenditures in Turkey. In this study we examine the OOP health expenditures of the households and how sensitive they are with respect to the family income for different income groups and according to health insurance status. We employ the TURKSTAT Household Budget Survey-2013 data which was conducted by Turkish Statistics Institute. According to our empirical findings households' health expenditure is sensitive to changes in income, if there is 1% increase in households income we expect 0.66% increase in health expenditures, on average. Indeed, uninsured households' health spending is more sensitive with respect to income compared to that of insured households. The income elasticity for uninsured-lower income group is 0.55%, for uninsured-upper income group is 0.71%. Whereas the income elasticities for the insured groups were lower than that of uninsured group. The income elasticity for insured-lower income group is 0.59%, and the income elasticity for uninsured-upper income group is 0.65%. Thus, we conclude that as income increase health expenditures also increase and the households OOP health expenditures become more sensitive to income. Moreover, we observe that the households' heath expenditure increases as the fractions of children and elderly in the family increase, if there is disabled person in the family, if HHs have difficulty to access health services and if HHs head's education has higher level of education.

Keywords: Health Reforms, Out of Pocket Health Expenditures, Health Insurance, Income Elasticity

The Influence of the Supermalls on the Social and Cultural Change in the Gulf Society: the Case of Dubai

Asst. Prof. Ph.D. Başak Özoral

Abstract

The aim of this study is investigate the influences of shoppingmalls on social and cultural change in the Gulf society. Dubai is taken as an excellent example to show the strong influences of globalization and consumer culture as drivers of the social and cultural changes to Emiratie's traditional society, to similar cultural configurations in the Gulf, and to global cultural diversity. This study demontrates the how shoppingmalls changes daily life experience of traditional Emirati society because of the influence of globalization. Shopingmalls have been very significant in their effects on the lifestyles of Emiraties, particularly with respect to shopping and socializing practices.

Keywords: Globalization, Consumption Culture in Muslim Societies, Society and Economics, Modernization of the Gulf, Social Change

The Modernisation of the Customs Union Within the Framework of the Current Turkey-European Union Relations

Assoc. Prof. Ph.D. Ebru Oğurlu

Abstract

While Turkey's relations with the European Union (EU) have never been easy, they have reached to a stalemate recently. Turkey has been in two parallel processes in its relations with the EU, i.e. the association and accession processes. The former started in 1963 when both sides signed Ankara Agreement as the first stage of the customs union. The latter started with the Helsinki Summit in 1999 when Turkey was declared as a candidate country and reached to the peak in 2005 when the accession negotiations started after long years of Turkey's membership application. Currently, however, both processes have been suffering from unfair practices, mainly from the European side. Association relationship has become asymmetrical due to the drawbacks in the customs union arrangement. Accession negotiations have reached to stalemate due to the loss of momentum in both sides. Amidst this unpleasant situation, in May 2015, Turkey and the EU declared their intentions to modernise the customs union between them. This study will try to answer why both sides have decided to modernise their twenty-year old customs union and discuss whether this modernisation would be a stimulating factor to revive bilateral relations and reactivate accession negotiations between Turkey and the EU. The paper will start with a synopsis of Turkey – EU relations. The following part will examine the details of the customs union and its defected structure by focusing on the specific problems of the customs union arrangement and by suggesting the institutional/substantial improvements in it. The final part will discuss the implications of the modernisation of the customs union on the accession process of Turkey. Overall, the paper argues that association and accession processes are complementary. The modernisation in the former would revive bilateral relations and - conditionally - open the way for further improvements in Turkey's accession process.

Keywords: Customs Union, Turkey-EU Relations, Accession Negotiations

Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Çerçevesinde Gümrük Birliği'nin Güncellenme Tartışmaları

ÖZ

Türkiye – Avrupa Birliği (AB) ilişkileri her zaman için sıkıntılı ilerlemiş olsa da ikili ilişkiler son dönemde tıkanma noktasına gelmiştir. Türkiye, AB ile ilişkilerini ortaklık ve AB'ye katılım olmak üzere iki paralel süreçte yürütmektedir. Ortaklık süreci 1963 yılında Gümrük Birliği'nin hazırlık aşamasını başlatan Ankara Anlaşması ile başlamıştır. AB'ye katılım süreci ise 1999 yılında Türkiye'nin aday üye olarak açıklandığı Helsinki Zirvesi ile başlamış ve 2005 yılında katılım müzakerelerinin başlaması ile doruk noktasına ulaşmıştır. Fakat, halihazırda, özellikle Avrupa'nın haksız uygulamalarından dolayı, her iki süreçte de sorun yaşanmaktadır. Ortaklık ilişkisi Gümrük Birliği düzenlemesindeki sakıncalardan dolayı asimetrik bir ilişki biçimine dönmüştür. AB'ye katılım süreci ise iki tarafta da kaybolan ivme nedeniyle durma noktasına gelmiştir. Bu sorunların ortasında; Türkiye ve AB, Mayıs 2015 tarihinde aralarındaki Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusundaki ortak niyetlerini beyan etmişlerdir. Bu çalışma iki tarafın yirmi yıllık Gümrük Birliği anlaşmasını neden modernize etmek istediğini yanıtlamayı

ve bu güncellemenin ikili ilişkilerin canlanması ve Türkiye – AB arasındaki katılım müzakerelerinin yeniden başlaması adına teşvik edici bir adım olup olmayacağını tartışmayı amaçlamaktadır. Çalışma, Türkiye – AB ilişkilerinin tarihsel bir özeti ile başlayacaktır. Takip eden bölümde; Gümrük Birliği'nin detayları ve sorunlu yapısı ortaya konacak, Gümrük Birliği düzenlemesinin hali hazırdaki spesifik sorunlarına odaklanılarak süregiden sorunların iyileştirilmesi adına içeriksel ve kurumsal çözüm önerileri sunulacaktır. Son bölümde ise Gümrük Birliği'nin güncellenmesinin Türkiye'nin katılım sürecine etkileri tartışılacaktır. Çalışma, ortaklık ve katılım müzakerelerinin, özü itibariyle, birbirini desteklediğini, Gümrük Birliği'nin güncellenmesinin Türkiye'nin katılım sürecinde - şartlı olarak da olsa - önünü açabileceğini ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gümrük Birliği, Türkiye-AB İlişkileri, Katılım Süreci

The Relationship Between Flow Experience and Core Self Evaluations

Asst. Prof. Ph.D. Tuğba Yaşin - Asst. Prof. Ph.D. R. Dilek Koçak

Abstract

The Flow Experience (Optimal Experience) is defined as the individual executing a job or task focuses intensively, gives full attention and ignores every other exterior factors other than the task in hand. In the Flow Experience, the individual achieves a number of conclusions by comparing the degree of difficulty of his work to those of his own. Accordingly, when the individual experiences a low level of skill and a high level of hard work, he / she feels an increase in anxiety. On the other hand, if the individual concludes that the difficulty level of the task is much less than the capabilities endowed with, the emotion of boredom will be experienced. While experiencing the flow experience, the individual establishes a positive relationship between the degree of difficulty of the action and his / her own skills, and focuses on action intensively. Core self-evaluations, which is a new concept in the literature, is the most basic assessment of individuals about themselves. Self-assessment is explained in four sub-dimensions. These are; self-esteem, self-efficacy, locus of control, neuroticism. Similar to flow experience, core self-evaluations is also occurs as a result of self-evaluations of individuals. It has been observed that the individuals who are experiencing Flow Experience are having positive emotions related to themselves and in the light of these positive emotions they also develop positive feelings towards their jobs. From this point of view, with the consideration of the sub-dimensions of self-assessment, it is expected that neuroticism levels will be low in people who experience flow. It is important to discuss the relationship between self-flow and self-efficacy as the new concepts in the field of positive psychology. As can be seen, under both concepts, the emotional state of the individual is being placed in the center of the discussion. In this study, it is aimed to test the relationship between the concepts by presenting them within the framework of a model.

Keywords: Flow Experience, Core Self- Evaluations, Focus of Control, Neuroticism

The Relationship of Eating Disorder Tendencies With Certain Personality Traits and Dimensions of Perfectionism

Asst. Prof. Ph.D. Sultan Okumuşoğlu

Abstract

Purpose: Investigation of the relationship of eating disorder tendencies with certain personality traits and dimensions of perfectionism were aimed. Method: The "relational scanning model" was used. The participants are 308 individuals from Eastern Region of Anatolia, who were reached via snowball sampling and volunteered to participate (186 women). Age range is 18-48 ($\bar{X}$=24.42). "Multidimensional Perfectionism Scale", "SCOFF Eating Disorders Scale", and "Ten Item Five Factor Personality Inventory" were used for data collection. Findings: The group which is above the SCOFF psychopathology cutpoint differed with higher "self oriented perfectionism" ($\bar{X}$=87.97), 1,306) =4.427, p<.05 and BMI ($\bar{X}$=22.64), F(1,306)=13.121, p<.05, and with lower "extraversion" ($\bar{X}$=7.28), F(1,306)=11.572, p<.05; and "conscientiousness" scores ($\bar{X}$=7.86), F(1,306)=27.030, p<.05. Males differed with higher eating disorder tendencies ($\bar{X}$=3.00), and BMI ($\bar{X}$=23.91). Eating disorder tendencies negatively correlated with "extraversion", "conscientiousness" and "neuroticism" personality traits. "Conscientiousness" and "neuroticism" were found predicting %10.4 of the variance regarding eating disorder tendencies. Conclusions: Higher eating disorder tendencies were found related with lower "extraversion" and "conscientiousness" and with higher "self oriented perfectionism" and BMI. Higher means for men regarding eating disorder tendencies and BMI were found. Findings contribute by providing results which indicates probable subculture related differences. Therefore, more prospective research covering cultural variables are recommended.

Keywords: Eating Disorders, Personality Traits, Perfectionism, Culture

Toplum Temelli Ruh Sağlığı Modelinde Multidisipliner Çalışmanın Bir Parçası Olarak Sosyal Çalışma Uygulamaları

RA. Hande Albayrak

ÖZ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2002 verilerine göre, her dört kişiden biri ruhsal ya da nörolojik hastalık geçirme riski ile karşı karşıyadır. Dünya sağlık Örgütü (WHO-DSÖ)'nün 2004 verilerine nöropsikiyatrik bozukluklar tüm dünya çapında toplamda %13.1iken, bu ölçekte bipolar depresif bozukluk oranı tek başına toplamda %4.3'tür. Ruh sağlığı sorunlarının günümüzde bu denli artmış olmasına etki eden birçok faktör olduğu ortadadır. Bir yandan ekonomik zorluklar, yoksulluk, insan ilişkilerindeki sorunlar, yaşanan travmatik olaylar, başarısızlık, yaşamda stres düzeyinin artması, yakın birinin kaybı, kaza vb. durumlar yaşayan bireylerin ruh sağlığının bozulmasında etkisi olan durumlar olarak ifade edilebilir. Bireylerin yaşadıkları ruh sağlığı sorununda tam olarak iyileşme sağlanmasa da bütüncül bir değerlendirme ile bireyin hastalığının yaşamına olan olumsuz etkilerinin an aza indirilmesi ve toplum içinde günlük yaşamını bağımsız bir şekilde sürdürmesi için çok farklı profesyonellerin ekip çalışması içerisinde çalışmalar yapılmaları gereklidir. Ruh sağlığı profesyonelleri arasında ruh sağlığının çevresel etkenleriyle tarihsel olarak en fazla ilgili olan sosyal çalışmacılardır. Ruh sağlığında sosyal çalışmanın etkinlik alanı ruhsal hastalığının sosyal sonuçları ve sosyal bağlamı ile ilgilidir. Ruh sağlığı hizmetlerinin bireyin ailesiyle, arkadaşlarıyla, işi ve toplum ile bağlarını koparmadan yapılması, damgalayıcı ve dışlayıcı bir uygulamadan kaçınılması ve insan onuruna yakışır bir biçimde toplum içinde yaşayabilmesi için uygun tedavi şeklini sağlanmalıdır. Bu tedavi elbette bireyin hayatındaki anahtar kişilerin de katılımı ile olabileceği gibi bireyin kendi güçleri ve hedeflerini temel alarak gerçekleşmelidir. Bu çalışmada Türkiye'deki ruh sağlığı alanındaki gelişmelerden biri olan toplum ruh sağlığı merkezleri modelinden bahsedilecek ve bu model içerisindeki multisispliner çalışmalar kapsamında önemli rollere sahip olan sosyal çalışmacıların yaptığı çalışmalara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı Hizmeti Modeli, Sosyal Çalışma Uygulamaları, Multidipliner Çalışma,

Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Etkisiyle Şekillenen Ebeveynliğin Reklamlardaki Yansımaları

Asst. Prof. Ph.D. Asiye Ayben Çelik - Assoc. Prof. Ph.D. Olca Sürgevil Dalkılıç

ÖZ

Dünyaya bir çocuk getirerek ebeveyn olmak kadın ve erkeğin ortak kararı olsa da toplumsal cinsiyet rollerinin anne ve babaya atfettiği görevler sonucunda, kadın ve erkeğin üstlendiği sorumluluğun düzeyi eşit olmamaktadır. Özellikle 0-2 yaş bebeklik döneminde annenin, bebeğin ihtiyaçlarının giderilmesinde üstlendiği sorumluluk, annelik endüstrisinin oyuncuları tarafından annenin satın alma karar sürecinde baskın bir role sahip olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Bu nedenledir ki özellikle bebek bakımı ve beslenmesi ile ilgili ürünlerin reklamında, ikna edilmesi amaçlanan hedef kitle anne olarak belirlenmektedir. Babaların hedef alındığı ürünler ise farklılık göstermekte, güvenlik, geleceğin teminat altına alınmasıyla ilgili ürünler öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda ebeveynlik rolü ve tüketim ilişkisi üzerinden, toplumsal cinsiyet rollerinin ürün reklamlarına nasıl etki ettiğinin sorgulandığı bu çalışmada, hedef kitle olarak sadece anne veya babanın ya da anne babanın birlikte kabul edildiği reklamlar çözümlenecektir

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Rolleri, Ebeveynlik, Reklam

The Reflection of Parenting Shaped by Gender Roles to the Advertisements

Abstract

Even though it is a common decision of women and men to be a parent by bringing a child to the world, the level of responsibility assumed by women and men is not equal as a result of the roles assigned by the gender roles to the mother and father. Especially in the age of 0-2 years, the responsibility of the mother in meeting the baby's needs is interpreted by the players of the motherhood industry as the mother having a dominant role in the purchasing decision process. For that reason, especially in the advertisement of products related to baby care and nutrition, the target group to be persuaded is determined as mother. The products targeting fathers differ; security and products related to securing the future come to the forefront. In the study, investigating how gender roles affecting product advertisements through parenting role and consumption relation, advertisements in which only the mother/father or parents together are considered as target audience are analyzed.

Keywords: Gender Roles, Parenting, Advertisement

Tuhaf Olanın Cazibesi: Antropolojinin Batılı Bilimsel Bilgi Eleştirisi

Doç. Dr. Çağlar Enneli

ÖZ

Akademik bilgi üretiminin ağırlıklı bir biçimde Batı merkezli olduğu söylenebilir. Bu merkez bilimselliği, araştırmayla, veri toplamayla ve olgular üzerinden mümkün mertebe neden-sonuç ilişkileri kurmayla ilişkilendirir. Ortaya konan bulguların bir anlayış ve olası gelişim sağlayıcı bilgi üretmesini arzu eder. Bu arzu etrafında, bilgi üretimine dönük tüm sürecin kendisi bir bilgiye dönüştürülmekte, sonraki bilim kuşaklarına aktarılmakta ve bu yolla kazanımlar ve kazanım süreci unutulmaz kılınıp tekrarlanabilmektedir. Bilginin ve bilgi elde etme sürecinin kayda geçirilmesi, kuramsal ve uygulanabilir yeni gelişim alanlarının olanaklı kılınmasına dair bir ideal barındırır. Bilim, bilginin kendisinin, nasıl elde edildiğinin ve nasıl kullanılabileceğinin merkezde olduğu bir büyük anlatıdır. İçerisinde her şeyin bilinebilir olduğu, bilinemez alanlara duyulan inancın boşluğu ve bilinemez alanların da bir gün bilinebilir hale geleceği türünden bir anlam barındırır. Sosyal bilimlerde doğa bilimlerindeki kadar güçlü olmayan bu anlamın pozitivist bilim anlayışı ile 20. yüzyılın ortasına kadar takip edildiği söylenebilir. Bilim anlatısı yalnızca bilgi üretimi ve kullanımı ile tanımlanırsa bir bilme ve bununla ilişkili yapma-etme tarzının baş tacı edilmesi ve süslenmesine dair toplumsal kullanımı eksik kalır. Zira bilim, bilimsel yaşama(ma) ve bilimsel düşünme(me) gibi bireysel ve kolektif suçlama ve iddiaların merkezine yerleştirilerek toplumsal kullanıma açılır. Toplumsal dolaşıma girdiği haliyle bilim, kavramın barındırdığı ayrıcalık üzerinden, muteber bir bilme biçimi tanımlarken güç ve otorite ilişkileri kurmaya müsait argümanların üretilmesine kaynaklık eder. Bu sunuşumda, alan çalışmasına dayanan kimi klasik etnografiler temelinde, antropolojinin Batı ile eşleştirilen bilimsel tutum ve muteber yapma-etme tarzı ile bir derdi olduğunu ortaya koymaya çalışacağım. Antropolojinin bunu, "ilkel" temsilini egzotik bir tuhaflıkla bezeyerek bir yandan "ilkelde" gördüklerinin mevcut Batılı toplumsal yaşam düşünce ve pratiklerinde de devam etmekte olduğunu ve diğer yandan "ilkel" yapma-etme biçimlerinin Batıdaki emsallerinden hiç de aşağı kalır yanlarının bulunmadığını Batılı okuyucuya hatırlatarak başardığını göstereceğim. Bu çizgide antropolojiye Batılı sosyal bilim anlayışının içerisinde yer alan içeriden gelen bir eleştiri ve sorgulama olarak bakılabileceğini iddia edeceğim.

Anahtar Kelimeler: Antropoloji; Bilim; Bilimsellik; Bilim Siyaseti

Tüketici Bilinci Kavramının Cinsiyete Göre Farklılaşması

Asst. Prof. Ph.D. Fikret Yaman - Ms. Merve Coşkun

ÖZ

İhtiyaçların karşılanması anlamına gelen tüketim; işletmeler ve toplum açısından gün geçtikçe daha önemli bir kavram haline gelmektedir. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ve üretimin artması ile beraber ortaya çıkan geniş ve cazip ürün yelpazesi tüketiciyi ihtiyaçlar dışında da tüketime yönlendirmektedir. Burada önemli olan unsur tüketicilerin satın alma davranışlarını gerçekleştirirken bilinçli bir şekilde hareket etmeleridir. Tüketici bilinci kavramı tüketiciden tüketiciye farklılık göstermektedir. Kimi tüketiciler satın alma davranışında bilinçli, kimi tüketiciler ise bilinçsiz hareket etmektedirler. Tüketici kanunlarla korunmasına rağmen bilinçli davranış sergilemek tüketicinin insiyafindedir. Bu çalışmada katılımcılara yüz yüze anket uygulanmıştır ve tüketici bilinci kavramının tüketicilerin cinsiyetine göre farklılaşıp farklılaşmadığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tüketici, Tüketici Bilinci, Tüketici Davranışı.

Differentiation of Consumer Awareness by Gender

Abstract

Over time, consumption that refers meeting needs has become a more important concept in terms of businesses and society. Nowadays, wide and attractive product range together with development of technology and increase of production has tended consumers to consumption out of their needs. The important point, here is acting their behaviors consciously as they perform buying behavior. Consumer awareness has differentiated from consumer to consumer. Some behave consciously, others consume unconsciously. Altough they have been protected with laws, showing a conscious behavior is in their initiative. In this study, a face-to-face survey was applied in participants and revealed whether consumer awareness has differentiated with respect to sex.

Keywords: Consumer, Consumer Behavior, Consumer Awareness.

Turistik Destinasyonların Tanıtılmasında Film ve Televizyon Dizileri

Doç. Dr. Cavit Yavuz

ÖZ

Küreselleşmenin getirdiği yeni dünya düzeninin etkileri bir çok alanda yeni ve farklı yaklaşımları gerekli kılmaktadır. Hemen hemen birçok alanda olduğu gibi turizm sektöründe de alışılmış pazarlama yöntemlerinin dışında başka tanıtım faaliyetlerinde bulunma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. İnsanların bilgilerini, duygularını, görüşlerini, tutum ve davranışlarını etkileyen, yönlendiren medya sektörü, özellikle de televizyon ve film sektörü aracılığıyla filmler ve diziler turizm alanında da önemli tanıtım araçları olarak kullanılmaya başlamışlardır. Bu tür film ve diziler, izleyenlerin belleklerinde gidecekleri turistik destinasyonlarla ilgili olarak simgeler oluşturarak, destinasyon tercihlerine karar vermelerinde etkili olabilmektedir. Literatürde film etkili turizm olarak da ifade edilen bu yeni yaklaşım, turistik destinasyonların imajının olumlu hale gelmesinde ve hedef pazarlardaki kitleler üzerinde farkındalık oluşturulmasında fayda sağlamakta ve yaygınlaşmaktadır. Bu çalışmamızda, ülkemizdeki turizmin gelişmesine yardımcı olabileceğini düşündüğümüz tanıtım yöntemlerinden birisi olarak değerlendirilebilecek film ve televizyon dizilerinin, bir tanıtım aracı olarak kullanılmasının önemi ve katkıları incelenecektir. Çalışma, literatür taramasına dayalı olup derleme niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Turistik Destinasyon, Tanıtma, Film ve Televizyon Dizileri

Turizm Sektöründe Performans Ölçümü: Türkiye Uygulaması

Öğr. Gör. Dr. Hatice Doğan

ÖZ

Turizm sektörü, bugün pek çok ülkenin ekonomik olarak kalkınmalarında en önemli araçlarından biri olmuştur. Yoğun rekabetin yaşandığı ekonomi alanında turizm hem işletmelerin hem de ülkelerin rakipleriyle olan rekabetlerinde avantajlı konuma geçmelerinde önemli bir sektör olarak dikkat çekmektedir. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için turizm sektörünün sağlamış olduğu istihdam olanakları, döviz gelirleri ve farklı birçok sektörlerle olan etkileşimi ekonomiye büyük katkı sağlamaktadır. Türkiye bulunduğu konum itibari ile turizm sektörü açısından büyük potansiyele sahip bir ülkedir. Bu nedenle Türkiye'nin turizm performansının izlenmesi ve performansını arttıracak politikaların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmayla Türkiye'nin 2004-2017 yılları arasındaki turizm performansı ölçülmüş ve yıllar itibari ile değişimleri incelenmiştir. Analizde performansı ölçmek amacıyla on dokuz adet kriter belirlenmiştir. Bu kriterlere bağlı olarak elde edilen veriler TUİK, Turizm Bakanlığı ve Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC)'nin resmi istatistik portalından derlenmiştir. Söz konusu yıllar içerisinde turizm performanslarının analizi için Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemleri içerisinden ENTROPİ, SAW ve Gri İlişkisel Analiz (GIA) yöntemleri kullanılmıştır. ENTROPİ yöntemi ile kriter ağırlıkları belirlenmiş, SAW ve Gri İlişkisel Analiz yöntemi ile de 2004-2017 yılları arasında Türkiye'nin turizm performansı sıralanmıştır. Elde Edilen bulgulara göre, Türkiye'nin turizmde en iyi performansı 2014 yılında, en düşük performansı ise 2006 yılında gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm Sektörü, Performans, Entropi, Gri İlişkisel Analiz, Saw

Türk Bankacılığı'nda Faiz Oranlarına Genel Bir Bakış: Politika ve Uygulama

Asst. Prof. Ph.D. Şenol Kandemir - Asst. Prof. Ph.D. Canol Kandemir

ÖZ

Para politikasının en önemli ve etkili aracı konumunda olan faiz oranları dışa açık ekonomilerde diğer para ve maliye politikası araçlarının göreli önemi ve etkisini kaybetmesinin ardından ulusal ekonomi yönetimlerinin elinde varlığını sürdürmüştür. Bu denli önemli ve etkili bir araç konumunda olan faiz oranları enflasyon, fiyat istikrarı, ekonomik büyüme ve kalkınma tartışmalarında da olduğundan daha işlevsel ve yetenekli bir araç olarak yanlış algılanmış, sonuç olarak faiz oranlarına ekonomik sıkıntı, darboğaz ve giderek krizlerin aşılması için gerçekte olmayan işlevler ve yeterlikler yüklenmiştir. Türkiye Ekonomisi ve Türk Bankacılık Sistemi'nin tarihsel deneyimlerine bakıldığında, faiz politikalarının makro-ekonomik politikaların, bankaların faiz politikalarının ise kamunun ve TCMB'nin para politikalarının bir sonucu ve uzantısı olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Faiz Oranlarındaki Hareketlenmeler, Yüksek Faiz-Düşük Kur İkilemi, Kamu Kesimi Borçlanma Gereksinimi, Miktarsal Gevşeme ve Sıkılaştırma (Jel Sınıflandırması: G20, G21, G28)

A General Outlook On Interest Rates in the Turkish Banking: Policy and Practice

Abstract

Interest rates, one of the most important and effective instruments of monetary policies, have continued their existence in the toolbox of economic managements following the declining importance and weight of other monetary and fiscal policy instruments in outward-oriented economies. As such an important and effective instrument, interest rates have been misconceived as more functional and capable than they were within the debates of inflation, price stability, economic growth and development because they were attributed unreal functions and capabilities to overcome economic troubles, bottlenecks and even crises. Having a look at the informative historical experiences of the Turkish Economy and Banking System, such a fact has been observed that interest rate policies were a result and in fact extension of macro-economic policies and similarly the Turkish Banking System's interest rate policies were a result and extension of the state and especially central bank of Turkey's monetary policies.

Keywords: Interest Rate Movements, High Interest-Low Exchange Rate Dilemma, Public Sector Borrowing Requirement, Quantitative Easing and Tightening (Jel Classification: G20, G21, G28)

Türk Sermaye Piyasası ve Potansiyeli

Asst. Prof. Ph.D. Meltem Keskin Köylü

ÖZ

Sermaye piyasası, ekonomiye faydası olmayan küçük birikimlerin menkul kıymetlerle değerlendirilmesi yoluyla büyük yatırımlara dönüşmesini ve ekonominin canlanmasını sağlar. Fona ihtiyacı olan kurum ve kuruluşlar ise sermaye piyasaları aracılığı ile ihraç etikleri borç senetleri veya hisse senetlerini kullanarak finansman sağlarlar. Ayrıca risk yönetimi yapmak isteyen kişi ve kuruluşlarda sermaye piyasaları türev ürünleri kullanarak riskten korunabilirler. Sermaye piyasası derinleştikçe ve kapasitesi arttıkça bulunduğu ülkeye ekonomik refah getirmektedir. Yatırım birikimlerinin artması, fonların yatırıma dönüşmesi Türkiye içinde bir ihtiyaçtır. Türkiye hâlihazırda sermaye piyasası potansiyelini tam kapasite kullanamamaktadır. Türkiye'de bu piyasanın dar kalmasının nedenlerinden biri de hane halkının tasarruflarının sermaye piyasası araçlarında değerlendirmelerinin sınırlı kalmasıdır. Çalışmada Türkiye'nin sermaye piyasası yapısı ve potansiyelini belirlemek amacı ile ikincil veriler kullanılmıştır. Çalışma ışığında görülmüştür ki, Türkiye'de sermaye piyasasının gelişme ve genişleme potansiyeli büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Piyasası, Finansal Yapı, Türkiye, Sermaye Piyasası Araçları

Turkish Capital Market and Its Potential

Abstract

The capital market transforms insignificant savings into bonds and effects for valuation and thus activates the economy. Corporations and constitutions that need funds can also import debt notes or stock certificates to get finances, via the capital market. Also, people and corporations who want to manage their risks can use derivative instruments of the financial market to avoid risk. Transformation and development of the capital market brings welfare to the country that it is located. The increase of investment savings and transformation of funds into investments are needs for Turkey. Currently, Turkey is not able to use its capital market potential to the full effect. One of the reasons is the limited usage of the capital markets and its instruments by the common household. In this study, secondary data is used to determine the capital market structure and potential of Turkey. In the light of this study, it is observed that the potential of development for the Turkish capital market is great.

Keywords: Capital Market, Financial Structure, Turkey, Instruments of Capital Market

Türk-Ermeni İlişkilerine Tarihsel Bir Bakış

Lec. Ph.D. İshak Turan

ÖZ

Osmanlı Devleti içinde yüzyıllardır barış içerisinde yaşayan Ermeniler, milliyetçilik akımlarından et-kilenerek Osmanlı topraklarını da kapsayan geniş bir coğrafyada bağımsız bir yurt kurmak istemişlerdir. Ayrılıkçı hareketlerin terör olayları ile bir üst seviyeye taşınması üzerine, Osmanlı Devleti bekasını dü-şünerek 1915'te zorunlu bir tehcir kararı almıştır. Aradan yüzyılı aşkın bir süre geçmesine rağmen, teh-cir olayı Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı Ermeni diasporasının bir argümanı olarak kullanılmakta ve ikili ilişkilerin normalleşmesini de engellemektedir. Önce diğer ülkelere göç eden Emenilerle başlayan dias-pora faaliyetleri daha sonra daha sistemli bir harekete dönüştü. Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla birlik-te, bölgede ortaya çıkan yeni çatışma ortamı da sorunu daha da artırdı. Bu bağlamda Dağlık Karabağ'da yaşanan soykırım sonrasında Türk-Ermeni ilişkilerinin iyileşmesi, Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin de düzelmesine de bağlı olması sorunun çözümünü daha da zorlaştırdı. Ayrıca Ermeni diasporasının sorunu dünya meclislerine taşımak istemesi Ermeni sorununu uluslararasılaştırmıştır. Türkiye'nin Av-rupa Birliği'ne katılım süreciyle de mesele Avrupa Birliği'nin de ortak meselesine dönüştürülmüştür. Ermenistan'ın Türkiye toprakları üzerinde hak etmesi, Türkiye'nin realist bir dış politika izlemesine yol açmaktadır. İki devlet arasında ilişkilerin iyileşmesine yardımcı olan protokollerin de hayata geçmemesi, realist politikanın devamını sağlamaktadır. Revizyonist dış politika uygulayan Ermenistan'a karşı, Tür-kiye'nin göreceli güç üstünlüğünü devam ettirmesi aslında bölgedeki istikrarın da en önemli unsurudur. Bu çalışmada, Türk-Ermeni ilişkileri tehcir bağlamında tarihsel süreç içerisinde incelenerek, Türkiye'nin geliştirdiği dış politika anlayışı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ermeni Sorunu, Tehcir, Protokol, Dış Politika, Avrupa Birliği.

A Historical View of Turkish-Armenian Relationship

Abstract

The Armenians who lived in peace for centuries in the Ottoman State were influenced by the nationalist movements and wanted to establish an independent homeland in a wide geographical area including the Ottoman lands. Upon the relocation of separatist movements to a higher level by terrorist events, the Ottoman State took a compulsory deportation decision in 1915. Although it has been over a century, the Armenian relocation in the event of diaspora is used as an argument against the Republic of Turkey and also impedes the normalization of bilateral relations. The diaspora activities that started with the peoples migrating to other countries first became more systematic in the progress of time. Along with the collapse of the Soviet Union, the new climate of conflict emerging in the region has further increased the problem. In this regard, the improvement of Turkish-Armenian relations after the genocide in Nagorno-Karabakh depends on the improvement of Azerbaijani-Armenia relations. Armenian diaspora, wishing to move the current problem to the other parliaments, has led Armenian internationalization of the problem. This issue, as well as Turkey's accession process to the European Union, has been transformed into the European Union's common issues. Armenia's policy to claim territory on Turkey has caused Turkey to follow a realist foreign policy in the region. The fact that the protocols that helped to improve relations between the two states for a while did not carry into effect and has made the realist politics continue. Towards revisionist Armenian foreign policy, Turkey, with its relative power superiority, is the most important

element of stability in the region. In this study, the Turkish-Armenian relations will be examined in a historical aspect in the context of deportation and the foreign policy attitude developed by Turkey will be discussed.

Keywords: Armenian Question, Deportation, Protocol, Foreign Policy, Eu.

Türkçe Konuşma Dilinde Emosyonel Prozodi ve Sözel Bileşenlerin İncelenmesine Yönelik Nörodilbilimsel Bir İnceleme

Ph.D. Zeynep Zeliha Bayazıt - Ph.D. Ali Rıza Sonkaya

ÖZ

Prozodinin iletişimsel boyutlarından biri olan ve duyguların konuşmaya aktarılmasını ifade eden duygusal prozodi ses rengi bileşeni, duygu durumu ve prozodik anlamın sezdirilmesinde anahtar rol oynamaktadır. Bu anlamda sözlü dilin etkili bir şekilde kullanılması, konuşmada yansıtılmak istenen anlamın yapılandırılması ve doğru iletişimin sağlanabilmesi açısından bu dizge oldukça önemli bir işlev üstlenmektedir. Sözlü iletişimdeki kritik rolü nedeniyle dilbilim, tıp, bilgisayar bilimleri vb. gibi pek çok disiplinle ilişkili olan duygusal prozodi dizgesinin beyindeki işleyişinin bilinmesi hem dil gelişimi hem yabancı dil öğretimi hem de sözlü iletişim güçlüğü yaşayan bireylerin klinik değerlendirmesinde uygun yaklaşımların belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Bu düşünceden hareketle, Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodi ve sözel bileşenlerin beyindeki lokalizasyonunun belirlenmesine yönelik yapılan bu disiplinler arası çalışmada, son zamanlarda dikkat çekmeye başlayan ancak kullanımı henüz yaygınlaşmamış bir beyin görüntüleme yöntemi olan fNIRS tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmaya 20 Türkçe anadili konuşuru sağlıklı birey katılmıştır. Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin beyindeki lokalizasyonu belirlemek amacıyla katılımcılara duygusal prozodi üretim ve işitsel uyaranlar testi uygulanmıştır. Eş zamanlı olarak da beyinde oluşan aktivasyonu ölçmek için fNIRS kaydı alınmıştır. Çalışmamızda elde edilen bulgular, duygusal değerliliğe bakılmaksızın Türkçede konuşma prozodisinin üst temporal girus, primer ve sekonder işitme korteksinin uzandığı orta temporal girus ve temporal sulkusu kapsayan üst temporal kortekste kodlandığını göstermiştir. Ayrıca bulgularımız mutlu, korku ve sinirli duygu durumlarını yansıtan Türkçe konuşma prozodisinin sol inferior frontal girusta yer alan pars triangularis (Broadmann Alanı 45) ve frontal göz alanlarında (Broadmann Alanı 8) yüksek aktivasyon göstermiştir. Gerek yöntemsel açıdan gerekse nörodilbilimsel açıdan Türkçeye ilişkin literatürde öncü araştırmalardan biri olma niteliği taşıyan bu çalışma, Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin dil sisteminin bütünüyle ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca verilerimiz Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin beynin her iki yarım küresinde de çift yönlü olarak işlemlendiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Emosyonel Prozodi, Beyin Lokalizasyonu, Nörodilbilim, Fnırs.

A Neurolinguistic Analysis of Emotional Prosody and Verbal Components of Turkish Spoken Language

Abstract

Emotional prosody which is one of the communicative elements of prosody and transfering emotions to spoken language, has a key role implication of timbre component, mood sense, and prosodic content. For this reason, it serves a highly important functions for sense, the meaning to be reflected, and ability to provide effective coomunication. Due to its crucial role in verbal communication, it has a critical relationship within many disciplines such as linguistics, medicine, computer sciences, etc. Thus the knowledge of how the prosody sequence works in the brain will contribute to both language development and foreign language teaching as well as clinical evaluation of individuals with verbal communication difficulty. From this point of view, the current study takes an interdisciplinear perspective to address the investigation of

brain localization of emotional prosody and verbal compenents of spoken Turkish. In accordance with this purpose, the fNIRS technique was used. fNIRS has recently become popular as an emerging optical imaging technique for studying human brain function. However, it is still not widespread compared to other neuroimaging techniques. This study was conducted on both 20 healthy native speakers of Turkish and English. Emotional prosody production and auditory stimulus tasks were performed to determine the brain localization of emotional prosody and verbal components of the Turkish spoken language. Participants were recorded by using fNIRS while performing emotional prosody production and auditory stimulus tasks to measure the brain activation. Our resuIts showed superior temporal gyrus, middle temporal gyrus, which includes primary and secondary auditory cortex, and superior temporal cortex, which comprises of temporal sulcus, were strongly activated by prosodies irrespective of emotional valence. Our findings also demonstrated left inferior frontal gyrus which comprises of pars triangularis; (Broadmann Area 45) and the frontal eye field (Broadmann Area 8) were significantly activated for happy, angry, and fearful prosodies in spoken Turkish. This study, which takes a leading part both in terms of methodology and neurolinguistics in Turkish literature, reveals that the emotional prosody of spoken Turkish is totally related to the language system and it is processed bileterally in the cerebral hemispheres.

Keywords: Emotional Prosody.Brain Localizastion.Neurolinguistics,fnırs

Türkçe Konuşma Dilinde Emosyonel Prozodi ve Sözel Bileşenlerin İncelenmesine Yönelik Nörodilbilimsel Bir İnceleme

Ph.D. Zeynep Z Bayazıt - Ph.D. Ali Rıza Sonkaya

ÖZ

Prozodinin iletişimsel boyutlarından biri olan ve duyguların konuşmaya aktarılmasını ifade eden duygusal prozodi ses rengi bileşeni, duygu durumu ve prozodik anlamın sezdirilmesinde anahtar rol oynamaktadır. Bu anlamda sözlü dilin etkili bir şekilde kullanılması, konuşmada yansıtılmak istenen anlamın yapılandırılması ve doğru iletişimin sağlanabilmesi açısından bu dizge oldukça önemli bir işlev üstlenmektedir. Sözlü iletişimdeki kritik rolü nedeniyle dilbilim, tıp, bilgisayar bilimleri vb. gibi pek çok disiplinle ilişkili olan duygusal prozodi dizgesinin beyindeki işleyişinin bilinmesi hem dil gelişimi hem yabancı dil öğretimi hem de sözlü iletişim güçlüğü yaşayan bireylerin klinik değerlendirmesinde uygun yaklaşımların belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Bu düşünceden hareketle, Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodi ve sözel bileşenlerin beyindeki lokalizasyonunun belirlenmesine yönelik yapılan bu disiplinler arası çalışmada, son zamanlarda dikkat çekmeye başlayan ancak kullanımı henüz yaygınlaşmamış bir beyin görüntüleme yöntemi olan fNIRS tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmaya 20 Türkçe anadili konuşuru sağlıklı birey katılmıştır. Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin beyindeki lokalizasyonu belirlemek amacıyla katılımcılara duygusal prozodi üretim ve işitsel uyaranlar testi uygulanmıştır. Eş zamanlı olarak da beyinde oluşan aktivasyonu ölçmek için fNIRS kaydı alınmıştır. Çalışmamızda elde edilen bulgular, duygusal değerliliğe bakılmaksızın Türkçede konuşma prozodisinin üst temporal girus, primer ve sekonder işitme korteksinin uzandığı orta temporal girus ve temporal sulkusu kapsayan üst temporal kortekste kodlandığını göstermiştir. Ayrıca bulgularımız mutlu, korku ve sinirli duygu durumlarını yansıtan Türkçe konuşma prozodisinin sol inferior frontal girusta yer alan pars triangularis (Broadmann Alanı 45) ve frontal göz alanlarında (Broadmann Alanı 8) yüksek aktivasyon göstermiştir. Gerek yöntemsel açıdan gerekse nörodilbilimsel açıdan Türkçeye ilişkin literatürde öncü araştırmalardan biri olma niteliği taşıyan bu çalışma, Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin dil sisteminin bütünüyle ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca verilerimiz Türkçe konuşma dilinde duygusal prozodinin beynin her iki yarım küresinde de çift yönlü olarak işlemlendiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Emosyonel Prozodi, Beyin Lokalizasyonu, Nörodilbilim, Fnırs.

A Neurolinguistic Analysis of Emotional Prosody and Verbal Components of Turkish Spoken Language

Abstract

Emotional prosody which is one of the communicative elements of prosody and transfering emotions to spoken language, has a key role implication of timbre component, mood sense, and prosodic content. For this reason, it serves a highly important functions for sense, the meaning to be reflected, and ability to provide effective coomunication. Due to its crucial role in verbal communication, it has a critical relationship within many disciplines such as linguistics, medicine, computer sciences, etc. Thus the knowledge of how the prosody sequence works in the brain will contribute to both language development and foreign language teaching as well as clinical evaluation of individuals with verbal communication difficulty. From this point of view, the current study takes an interdisciplinear perspective to address the investigation of

brain localization of emotional prosody and verbal compenents of spoken Turkish. In accordance with this purpose, the fNIRS technique was used. fNIRS has recently become popular as an emerging optical imaging technique for studying human brain function. However, it is still not widespread compared to other neuroimaging techniques. This study was conducted on both 20 healthy native speakers of Turkish and English. Emotional prosody production and auditory stimulus tasks were performed to determine the brain localization of emotional prosody and verbal components of the Turkish spoken language. Participants were recorded by using fNIRS while performing emotional prosody production and auditory stimulus tasks to measure the brain activation. Our resuIts showed superior temporal gyrus, middle temporal gyrus, which includes primary and secondary auditory cortex, and superior temporal cortex, which comprises of temporal sulcus, were strongly activated by prosodies irrespective of emotional valence. Our findings also demonstrated left inferior frontal gyrus which comprises of pars triangularis; (Broadmann Area 45) and the frontal eye field were significantly activated for happy, angry, and fearful prosodies in spoken Turkish

Keywords: Emotional Prsody, Brain Localization, Neurolinguistics,fnırs.

Türkiye Turizm Sektörünün Mevcut Durumunu Paydaş Perspektifleriyle Değerlendirmek ve Belirlemek.

Ra. Tuğba Şen Küpeli - Ra. Sinem Kunt

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki turizm sektörünün durumunu paydaş perspektifinden incelemek ve tanımlamaktır. Araştırmanın çalışma grubu turizm paydaşlarından (kamu, özel sektör ve akademisyenler) oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiş ve analiz için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bulgulara göre; genel olarak politik, sosyolojik ve ekonomik boyutlar ortaya çıkmaktadır. Hükümet kararları ayrı bir boyut olarak belirlenmiştir. Çalışanların motivasyonları açısından başka bir boyut olan psikolojik boyut, elde edilen bulgudur. Araştırma, birkaç on yıldır Türkiye'nin turizminde ele alınan sorunları tanımlayan türbülans kelimesini ortaya koymaktadır. Bu kelimeye dikkat etmek ve türbülansın özünü araştırmak, endüstrideki problemlere daha kalıcı veya kökten bir çözüm getirebilir.

Anahtar Kelimeler: Turizm Endüstrisi, Paydaşlar, Türbülans, Türkiye, Nitel Araştırma

Evaluate and Identify the Current Situation of Turkey's Tourism Industry With the Perspectives of Stakeholders

Abstract

The purpose of this study to examine and identify the state of the tourism industry in Turkey from the perspective of stakeholders. The study group of the research consists of tourism stakeholders (public, private sector and academicians). Data were obtained using a semi-structured interview form and content analysis method was used to analysis. According to the findings; it is generally emerged political, sociological and economic dimensions. Governmental decisions have been identified as a separate dimension. The psychological dimension, which is another dimension in terms of employees' motivations, is the obtained finding. The research reveal a word as turbulence that describes conceptually the problems that is discussed for a few decades Turkey's tourism. To be mind this word and investigate the core of turbulence may allow more permanent or fundamental solution to the problems in the industry.

Keywords: Tourism İndustry, Stakeholders, Turbulence, Turkey, Qualitative Research

Türkiye'de Medya Endüstrisinin Siyam İkizleri: Televizyon ve Müzik

Doç. Dr. Sevgi Can Yağcı Aksel

ÖZ

Uygarlık tarihinin en eski iletişim araçlarından, en etkin kültür aktarım yollarından bizi olan müzik, sanattan felsefeye, siyasetten ekonomiye, tarihten tıp bilimlerine, insan ve toplum üzerine düşünen her disiplinin konusu olmaya elverişli devasa bir alan olarak karşımızdadır. Teknolojik gelişmelere paralel, iletişim araçlarının ve içeriklerinin de vazgeçilmez bir öğesi/aktörü haline gelen müzik, televizyon kültürünün ve yayın akışının da en temel bileşenlerinden biri olmuştur. Bu bağlamda bu çalışmada Türkiye'de müzik ve televizyon ilişkisi hem görsel medyanın dönüştürdüğü, hem televizyon endüstrisini dönüştüren, içeriğe ve biçime sesçil evren olarak katılan ve onu belirleyen niteliğiyle ele alınarak, tarihsel süreçte etkili olan başat aktörlere ve belli başlı duraklara değinilerek betimleyici bir perspektifle analiz edilecektir. Televizyon ve müzik ilişkisinde endüstrinin taleplerinin ne denli belirleyici olduğu üzerine düşünülecek, yerli dizilerden örneklerle müziğin etkinliği ve işlevi örnek olarak çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Televizyon, Müzik, Trt, Medya Endüstrisi

A Comparative Analysis of *Kadro* and *Büyük Doğu* Journals in The Axis of Democratization Process of Turkey

Ph.D. Nurdan Güven-Toker - Ph.D. Mehmet Şevki Toker

Abstract

Kadro and *Büyük Doğu* Journals are two important publications representing different current of thought in Turkish political life. The intellectuals who gathered around the *Kadro* Journal which began to be published in 1932, attempted to form an ideological basis to the Republican revolution. On the other hand, the *Büyük Doğu* Journal, which began to be published in 1943, criticized the Republican revolutions and tried to present an alternative modernization program. There are deep differences of opinion in many of the ideas defended in two journals, especially on secularism. However, it is also possible to observe that there is a common attitude towards democracy. In this study, two journals are examined in the axis of Edward Shils' conceptualization of modernizing oligarchies and Nilüfer Göle's observations on modernizing of non-Western societies. Thus, it is aimed to reveal that the motivations that led the political elites of modern Turkey to establish a system of modernizing oligarchy were also a common consciousness among the intellectual elites though they had different worldviews.

Keywords*:* *Kadro*, *Büyük Doğu*, Modernization, Democracy

Türkiye-Ab Karma Parlamento Komisyonu ve Yunan-Rum Üyeler

Ph.D. Halis Ayhan

ÖZ

Demokrasi gibi kurucu ilkelere sahip Avrupa Birliği, gerek kendi içerisinde gerekse ilişki kurduğu devlet ve/veya örgütlerde demokratik değerleri teşvik etme gayretindedir. Bu nedenledir ki, seçilmişlerden oluşan uzvu Avrupa Parlamentosu, her Birlik anlaşmasında yetkisi artan bir kurum olmuştur. AP, bünyesindeki 44 meclisler arası heyet vasıtasıyla, dünyadaki her ülke/coğrafya/örgüt ile ilişki halindedir. Bu sayede hem AB'nin uluslararası alandaki görünürlüğü artırılmakta hem de AP uluslararası bir kurum haline getirilmektedir. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu, ikili ilişkileri sürdürmenin ve güçlendirmenin daimi ve etkili bir aracıdır. İki seçilmiş kurum olan AP ile Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında, ilişkilerin siyasi demokratik denetimini yapması yönünden ayrıca önem arz etmektedir. AP kanadından ve TBMM kanadından 25'er olmak üzere 50 üyesi olup, her iki kanadın kendi başkan ve başkan yardımcıları vardır. KPK'nin AP kanadının 25 üyesinin 8'i Yunan ve Rumlardan oluşmaktadır. 5 Yunan, 3 de Rum üye vardır. AP kanadının keza, başkan ve başkan yardımcıları da Yunan ve Rumlardandır. Dolayısıyla KPK'nin AP kanadının yönetimi de, üyeliklerin yaklaşık 1/3'ü de Yunan ve Rumların elindedir. Kıbrıs Rum Kesimi'nin AP'deki toplam üyelerinin yarısı bu heyet içindedir. AP'de en az üyeye sahip olan KRK ile nispeten ondan biraz fazla olan ama toplamda AP içinde çok küçük bir azınlığa sahip olan Yunanistan ve KRK'nin bu heyette yoğunlaşması ancak siyasi sebeple izah edilebilecek bir durumdur. Çalışmanın varsayımı, Yunan ve Rum üyelerin bu heyette yoğunlaşmalarının, siyasi amaçlar doğrultusunda özellikle istenen bir sonuç olduğudur. Tümdengelim yöntemiyle yapılan çalışmada ulaşılan sonuç(lar) ise, KPK toplantılarının Kıbrıs yoğunluklu toplantılar olması sonucunu doğurduğunun tespitidir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Parlamentosu, Tbmm, Türkiye-Ab Karma Parlamento Komisyonu, Yunan, Kıbrıs

Türkiye'de 1960 ve 1980 Askeri Müdahalelerinin Maliye Politikalarına Etkilerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Samancı - Dr. Öğr. Üyesi Recep Temel – Dr. Öğr. Üyesi Berkan Karagöz - Araştırmacı Özlem Bapbacı

ÖZ

Demokrasilerde yönetim erkini kullanma yetkisi seçimler neticesinde oluşan siyasi iktidarındır. Bu yetki olağan şartlarda seçimle devredilecekken askeri müdahale ile sonlandırılması kabul edilemez. Ne var ki, kabul etmek mümkün olmasa bile Türkiye'nin siyasi tarihinde demokrasi dışı müdahaleler neredeyse teamül halini almıştır. Her ne kadar belli bir süre sonra yönetme erki sivil idareye devredilmiş olsa bile olağan dışı bu müdahalelerin siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel ve benzer alanlarda birçok etkileri olduğu bir gerçektir. 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 askeri müdahaleleri sonralarında da sivil irade devre dışı bırakılmış ve her anlamda yönetme erki doğrudan askerler veya onların vesayeti altında bulunan siviller tarafından kullanılmıştır. Bu çalışmada 1960 ve 1980 askeri müdahaleleri sonrasındaki idarelerin genelde ekonomi politikaları özelde maliye politikaları ele alınacaktır. Özellikle her iki müdahale sonrasında tercih edilen maliye politikaları özelinde; kamu harcamalarının, kamu gelirlerinin, bütçe dengelerinin ve milli gelirin takip ettiği seyir dönemlerin verileri üzerinden karşılaştırılmalı olarak incelenecektir. Böylece dönemlerin karşılaştırılması suretiyle her iki olağan dışı sürecin Türk ekonomisinde nasıl bir değişime sebep olduğu tespit edilmiş olacaktır. Süreç sonrasında ekonomik göstergelerin ve ekonomik dengelerin hızla bozulduğuna, bankaların içinin boşaltıldığına ve Türkiye ekonomisinin krizle karşı karşıya kalmasıdır. Yabancı sermayenin bir ülkede yatırım yapması için siyasi, ekonomik istikrar ve kârlılık oranları önemli faktörler arasında bulunmaktadır. Bu anlamda sık sık askeri müdahalelerin yapıldığı, konuşulduğu ya da tehlikesinin bulunduğuekonomilerde yabancı sermaye girişleri sınırlı düzeyde kalmaktadır. Dolaysıyla askeri müdahaleler toplumda bir kargaşaya neden olup, istikrarsızlığa ve ülke ekonomisini geride bırakma sonucunu doğurabilir.

Anahtar Kelimeler: Askeri Müdahale, 27 Mayıs 1960, 12 Eylül 1980, Maliye Politikası, Ekonomik Denge

Türkiye'de 1980 Sonrası Ekonomik Krizler ve Erken Seçim Dönemlerinde Uygulanan Seçim Ekonomisi Üzerine Bir Araştırma

Dr. Öğr. Üyesi Şahin Çetinkaya

ÖZ

Siyasal iktidarın gelecek seçimlerde yeniden iktidara gelebilmek için ekonominin araçlarını bu amaçla kullanması ve yönlendirmesi olarak düşünüldüğünde kamu maliyesinde ciddi genişlemelerin yapıldığı uygulamalar görülmektedir. Memur maaş zamları, emekli maaşlarının artırılması, asgari ücretin yükseltilmesi, tarımsal destekler, vergi oranlarının düşürülmesi, vergi cezalarının affedilmesi, vergi ödemelerinin ertelenmesi gibi maliye politikalarıdır. Kaynakların siyasi iktidarlar tarafından kontrolsüz kullanılması gelecek dönemlerde ciddi ekonomik sorunlara neden olmaktadır. Ancak her seçim döneminde seçim ekonomisi uygulamasının olduğu söylenemez. Eğer planlanan iktisat politikalarında değişiklikler yapılıyor ve seçmen etkilenmeye çalışılıyorsa, seçim ekonomisinden söz edilebilir. Türkiye'nin siyasi tarihine bakıldığında seçim ekonomisi örneklerine rastlamak mümkündür. Uygulama seçmen üzerinde olumlu siyasi etki yaratmak üzere yapılmaktadır. Kamu kaynaklarının kontrolsüz ve ekonomi politikalarının dışında kullanılması, seçim sonrasında ekonomik krizlere sebep olacak sonuçlar doğurabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimler: Ekonomik Krizler, İktisat Politikası, Seçim Yardımları, İşsizlik, Enflasyon

Türkiye'de Finansal Raporlama Çerçevesinde Bağımsız Denetime Tabi İşletmelerde Stokların Muhasebeleştirilmesi

Ra. Ph.D. Fatma Karakaya Demirkutlu

ÖZ

Türkiye Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından Türkiye Muhasebe Standartları uygulama kapsamının belirlenmesine ilişkin 13/09/2018 tarihli ve (03/161) sayılı Kararı ile güncellenmiştir. Kararda işletmelerin, bağımsız denetime tabi olup olmamasına göre ikili bir ayırım yapılmaktadır. Bağımsız denetime tabi işletmeler için aynı kararın ekli listesinde yer alan işletmeler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı (TFRS), liste dışındaki işletmeler ise Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı'nı (BOBİ FRS) veya isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabilecekleri belirtilmiştir. Çalışmada, bağımsız denetime tabi işletmeler için bu alanlardan biri olan Stoklar konusunda; TMS 2 Stoklar Standardı ve BOBİ FRS Tebliği'nde yer alan Stoklar (6.) bölümüne göre muhasebeleştirme farklılıklarının ortaya konulması amaçlanmıştır. KGK tarafından finansal raporlama çerçevesi belirlenmiş olan işletmeler için bağımsız denetime tabi olan işletmelerde TMS 2 ve BOBİ FRS genellikle uyum göstermekle birlikte, Büyük ve Orta Boy İşletmelere bazı konularda uygulama kolaylığı sağlamak açısından; stokların vadeli alımlarında vade farklarının ayrıştırılmasında: stoklara ilişkin borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında ve stok maliyetlerini belirlenmesinde farklılıklar bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: TMS 2, Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları, Stokların Muhasebeleştirilmesi

Financial Reporting Framework in Accounting for Inventories in the Independent Auditors Subject Businesses in Turkey

Abstract

Turkey Public Oversight Accounting and Auditing Standards Agency and by Turkey Accounting Standards for determining the scope of application dated 13.09.2018 (03/161) has been updated by the decision no. In the decision, a binary distinction is made according to whether the firms are subject to independent audit. For businesses located in the attached list of the same decision for businesses audited Turkey Financial Reporting Standards (IFRS), while operating outside the list of Financial Reporting Standard for Large and Medium-Sized Businesses (FRS for LMEs) or optionally IFRSs they can apply It indicated. In the study, one of these areas for the companies subject to independent auditing; The aim of this study is to reveal the accounting differences according to the TAS 2 Inventories Standard and the Inventories (6.) section in the Financial Reporting Standard For Large And Medium-Sized Enterprises. FRS for LME's are generally compatible with TAS 2 that are subject to independent audit for enterprises with a financial reporting framework determined; There are differences in calculating the maturity differences in the maturity purchases of inventories: the calculation of the borrowing costs for inventories and the determination of the inventory costs.

Keywords: TAS 2, Financial Reporting Standard For Large And Medium-Sized Enterprises, Accounting for Inventories

Türkiye'de Kadın İşgücü İstihdamının Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme

Ms. Sebahat Yağcıoğlu - Asst. Prof. Ph.D. Canan Şentürk

ÖZ

Kadınlar geçmişten günümüze sürekli çalışma hayatında yer almasına rağmen, gerçek anlamda ilk kez Sanayi Devrimi ile birlikte ücret karşılığı işgücü piyasasında yer almaktadır. Bugün, bir ülkenin en önemli gelişmişlik göstergeleri arasında kadın işgücü ve istihdam verileri yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerde kadınların işgücüne katılım oranı yüksek iken gelişmekte olan ülkelerde ve az gelişmiş ülkelerde bu oran daha düşük düzeydedir. Küreselleşmeyle birlikte değişen ekonomik gelişmeler kadınların işgücü piyasasında daha çok yer alması beklentisini oluştursa da toplumun değer yargıları, annelik ve ev hanımlığı rolü, eğitim düzeyinin düşük olması, toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi birçok sorunla karşı karşıya kalan kadınlar enformel sektörlerde yer aldığı gözlenmekte ve beklentinin aksine bir durum gerçekleşmektedir. Türkiye'de kadınların işgücü piyasasına girişi, Cumhuriyet'in ilanı ile başlamış, köyden kente göç ile ivme kazanmış ve ekonomide yaşanan dalgalanmalar sonucu kadınlar işgücü piyasasında yer edinmiş olduğu söylenebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de kadın istihdamının genel görünümü ele alınarak, kadınların genel istihdam içerisindeki yerinin incelenmesi olarak tanımlanabilmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'de kadınların genel istihdam içerisinde ki yeri; işgücüne katılım oranı, istihdam ve işsizlik durumu çerçevesinde incelenmekte, kadın işgücünün sektörlere göre dağılımı, kadın istihdamının eğitim durumuna ve mesleklere göre dağılımına ilişkin istatistiki veriler değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İşgücü İstihdamı, Türkiye Ekonomisi, İstihdam

An Evaluation on The Structure of Female Labour Force Employment in Turkey

Abstract

Women have been remunerated and took their place in the labour market during the Industrial Revolution, despite the fact that they were always present in the work life. Today, female labour and employment data rank among the most important developmental indicators of a country. Whereas the labour force participation rate of women in developed countries are at high rate, this rate is relatively low in developing and third world countries. Although changing economic developments with globalization create an expectation that women will gain more place in the market, women, contrary to what is believed, have gained place mainly in informal sectors due to the many problems like social value judgements, motherhood, housewifery roles, low educational level and social gender inequality. Entry of women in the labour market in Turkey began with the proclamation of the Republic. It can be said that this process gained momentum by migration from village to city, and it has a place for women in the labour market as a result of fluctuations in the economy. The aim of this study is to consider the overall appearance of female employment in Turkey, and this study can be defined as examining the place of women in general employment. In this context the place of woman employment in the overall employment in Turkey and the labour force participation rate is examined within the framework of employment and unemployment. And distribution of female labour force by sectors, statistical data on the distribution of female employment by educational status and occupation are evaluated.

Keywords: Female Labour Force Employment, Turkish Economy, Employment.

Türkiye'de Mevsimlik Göç ve Mevsimlik Tarım İşçiliğine Bir Örnek: Ankara Polatlı'daki Mevsimlik Soğan Tarımı İşçileri ve Yaşam Koşulları

Dr. Öğr. Üyesi Zafer Başkaya - Erdem Yalçın

ÖZ

Dünyada 1 milyardan fazla tarım işçisi olduğu tahmin edilmektedir. Bu işçilerin, yaklaşık 450 milyonu mevsimlik tarım işçilerinden oluşmaktadır. Dünyada mevsimlik tarım işçilerinin yüzde 60'ından fazlasının yoksulluk sınırının altında yaşadığı, en az yüzde 80'inin sosyal güvencesinin bulunmadığı ve yüzde 70'nin tarlalarda çocuklarıyla birlikte çalıştıkları çeşitli çalışmalarda ortaya konulmuştur. Türkiye'de mevsimlik iş için göç edenler, aileleri ile birlikte yaklaşık 500 bin kişiyi oluşturmaktadır. Her iki mevsimlik işçiden biri, doğduğu andan itibaren mevsimlik tarım için göç etmektedir. 48 ayrı kentte çalışmaya giden mevsimlik işçilerin yüzde 60'ı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Bu çalışma, Ankara İline bağlı Polatlı ilçesinde geçimlerini büyük oranda tarım işçiliğiyle sağlayan, çoğunluğunu Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden gelenlerin oluşturduğu mevsimlik tarım işçilerinin yaşam koşullarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Polatlı İlçesine bağlı Sazılar, Çekirdeksiz ve Yassıhöyük Köyleri arasında yaşayan 65 mevsimlik tarım işçisi ve aileleri oluşturmaktadır. Bu tarım işçileri ile yüz yüze anketler ve mülakatlar yapılmıştır. Bu anketler SPSS (Statistical Package for Social Science) paket programında, araştırmanın amacına göre kullanılarak değerlendirilmiştir. Mevsimlik tarım işçilerinin gittikleri yerlerde çalışma ortamlarına ilişkin yaşadıkları sorunlara bakıldığında; bunların başında barınma, beslenme, ortamın sağlıksız koşulları, çocukların zamanında okula gidememeleri ve düşük ücret almaları açıkça görülmektedir. Sonuç olarak, gezici tarım işçiliği Türkiye'nin bir gerçeğidir. İnsan onuruna ve insanca yaşam kalitesine pek uymayan bu çalışma biçiminde, koşulların düzeltilmesi ve sorunların giderilmesinde herkese sorumluluk düşmektedir. Bundan hareketle işverenler; ücret, barınma, çalışma koşulları konusunda; işçiler, çalışma sorumluluğu, dayanışma, kadın-erkek ilişkileri, çocuk bakımı ve aile planlaması konusunda; devlet ise, ülkenin sosyoekonomik yapısını düzeltmek, çalışma yasalarını uygulamak ve denetlemek, toplumsal sorunlara çözümler üretmek durumundadır.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik Göç, Mevsimlik Tarım İşçiliği, Yaşam Koşulları, Polatlı

Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Gelişiminin Sağlık Turizm Gelirine Etkisi

Assoc. Prof. Ph.D. Selin Ertürk Atabey - Assoc. Prof. Ph.D. Hilmi Çoban

ÖZ

Günümüzde insanlar sağlık sorunlarına çözüm ararken yalnızca kendi vatandaşı oldukları ya da ikamet ettikleri ülkelerdeki hekimleri ya da fiyatları değil aynı zamanda en düşük maliyet ve en iyi çözüm seçeneklerini değerlendirmektedirler. Sağlık turizmi, bireylerin seyahat etmek sureti ile konakladıkları yerde tedavi olmayı amaçlamaları sonucunda ortaya çıkan özel bir turizm çeşididir. Sağlık turizmi, büyüklük itibariyle gerek dış ticaret dengesi gerekse sağlık hizmet alımı açısından önemli boyutlara ulaşması nedeniyle kendi içinde arz ve talebinin tartışıldığı bir ekonomi haline gelmiştir. Sağlık turizmi ekonomisi, modern şehir hastaneleri, sağlıkta teknoloji kullanımının artırılması, seyahat acentalarının sağlık turizm paketlerini artırma çabaları, sağlık hizmetlerini arz edenlerin yalnızca iç talep değil dış talebi de göz önünde bulundurması ve benzeri faktörleri de içermektedir. Bu çalışmada, Türkiye'nin sağlık turizmindeki mevcut durumu mevcut veriler değerlendirilerek tespit edilmiştir. Ayrıca, Dünyada ve Türkiye'deki mevcut durum ışığında sağlık hizmetlerinin gelişiminde etken olan faktörler açısından sağlık turizm gelirlerinin artırılmasına yönelik gelecekte üretilmesi gereken politika önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmetleri, Sağlık Turizmi, Sağlık Politikası, Türkiye.

The Effect of Health Servıces Development On Health Tourısm Income in Turkey

Abstract

Nowadays, when people are seeking solutions to their health problems, they not only consider physicians or prices in their own country of residence, but also the lowest cost and the best solution. Health tourism is a special kind of tourism that occurs as a result of the individuals aiming to be treated in the place where they stay with their travel. Health tourism has become an economy in which the supply and demand are discussed because of both size and foreign trade balance and in term of health service procurement. Health tourism economy includes modern city hospital, increasing the use of technology in health, efforts of travel agencies to increase the health tourism packages, health care providers to consider not only domestic demand but also external demand and also similar factors. In this study, Turkey's health tourism has been identified by evaluating the current condition of the existing data. It has also made policy recommendations to be produced in the future in order to increase tourism revenues in terms of health factors that are active in the development of health services in light of the current situation in the world and Turkey.

Keywords: Health Services, Health Tourism, Health Policy, Turkey.

Türkiye'deki Suriyeliler ve Gelecek: Siyasiler Ne Söylüyor?

Prof. Dr. Filiz Göktuna Yaylacı

ÖZ

Uzun bir zamandır çok sayıda mülteci için bir geçiş ülkesi olan Türkiye giderek sığınmacı ve göçmenler için hedef ülke haline gelmiştir. Suriyeliler, Türkiye nüfusunun yaklaşık olarak yüzde dördünü oluşturmaktadır. Uzayan iç savaş ve Suriye'nin geleceği konusundaki belirsizlik sayıları dört milyon civarında olan Suriyelileri Türkiye toplumunun giderek daha kalıcı bir unsuru haline getirmiştir. Suriyelilerin Türkiye'ye kabul edilmelerine ve burada yaşamlarını sürdürmelerine ilişkin olarak izlenen politikalar, büyük ölçeklerdeki göç akınları nedeniyle zamanla farklılaşmıştır. Kısa sürede iç savaşın biteceği ve Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin geri döneceği beklentisinin biçimlendirdiği yaklaşımlar, Suriyeli sayısının artması ve giderek daha kalıcı bir hale gelmesi karşısında dönüşüme uğramıştır. Belirli bir aşamadan sonra özellikle eğitim sorunlarının ve ev sahibi toplum tarafından kabul ve karşılıklı uyumun daha yoğun bir şekilde gündeme gelmesi de bu durumun sonucu olarak görülebilir. Birçok açıdan Suriyelilerin Türkiye'deki varlıkları tartışmalı bir konudur. Suriyeliler, siyasi tartışmaların ana gündem maddelerinden birisi haline gelmiştir. Özellikle seçim dönemlerinde, Bazı Avrupa ülkelerinde sıklıkla rastlandığı gibi Suriyeliler iktidar ve muhalefetin gündeminde yer almış, çeşitli eleştiri ve vaatlere konu olmuştur. Suriyelilere ilişkin olarak seçim dönemlerinde politikacılar tarafından sergilenen yaklaşımların ve kullanılan söylemlerin irdelenmesi Suriyeliler ve Türkiye toplumunu ortak geleceği bağlamında oldukça önemlidir. Bu çerçevede nitel bir araştırma olarak desenlenen bu çalışmada 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri döneminde siyasilerin Suriyelilere ilişkin söylemleri ile partilerin ve cumhurbaşkanı adaylarının açıkladıkları seçim bildirgelerinde Suriyelilerin yer alış biçimleri incelenmiştir. Cumhurbaşkanı adaylarının Suriyelilere ilişkin açıklamaları PRNet ve Google üzerinde yapılan araştırma ile elde edilmiştir. Cumhurbaşkanı adaylarının ve partilerin seçim bildirileri siyasi partilerin web sayfalarından elde edilmiştir. Doküman analizi ile birlikte söylem analizi de kullanılarak metinler çözümlenmiştir. Çalışmanın Suriyelilerin Türkiye'deki geleceği konusunda geliştirilecek politikalar açısından olumlu katkı sunması beklenmektedir. Aynı zamanda Avrupa ülkelerinde yapılan benzer çalışmalar ışığında göçmen ve sığınmacılara ilişkin olarak siyasilerin yaklaşımlarının karşılaştırılması açısından da önemli sonuçlara ulaşabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeliler, Göç, Uyum, Göç Politikası, Cumhurbaşkanlığı Seçimi

Türkiye'nin Genç İşsizlik Sorunu ve Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçim Bilinci

Prof. Ph.D. Kıymet Yavuzaslan - RA. Cansu Dağlıoğlu

ÖZ

Ülkelerin ekonomi politikalarında önemli bir yer tutan işsizlik konusu, her geçen gün nüfusu artan ülkelerde daha geniş bir açıdan incelenmesi gereken sorunların başında gelmektedir. İşsizlik konusunda ülkeler, çeşitli dönemlerde farklı politikalar yürüterek istihdamı artırmayı hedeflemektedirler. Türkiye'de de politika yapıcılar, özellikle gençlerin işsizlik sorununu çözmek üzere istihdam politikalarına önem vermektedir. Türkiye'de genç nüfusun işsizlik oranlarının yıllar itibariyle artıyor olmasına rağmen spesifik iş alanlarında işverenlerin personel bulmada yaşadığı güçlükler, emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizliğin varlığını işaret etmektedir. Gençlerin üniversite/bölüm seçimlerinin, meslek tercihlerinin ilk aşaması olduğu varsayılarak; bu çalışmada, gençlerin üniversite tercihlerini yaparken, meslek seçimi konusunda ne kadar bilinçli oldukları ve bu tercihlerinde etkili olan faktörlerin neler olduğu sorularına, yanıt bulmak amaçlanmıştır. Aydın İktisat Fakültesi öğrencilerine uygulanan ankete katılan tüm öğrencilerin üniversite/bölüm tercih sebebinin meslek seçim bilinci üzerindeki etkisi incelendiğinde; ANOVA testi sonuçları anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Cinsiyet açısından bir değerlendirme yapıldığında t testi sonuçları, meslek seçim bilincinin cinsiyete göre değişmediğini diğer yandan ki-kare testi sonuçları, meslek seçiminde aile davranışlarındaki farklılıkların cinsiyet üzerinde etkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İstihdam, İşsizlik, Meslek Seçimi

Youth Unemployment Problem of Turkey and the Occupational Choice Awareness of the Unıversity Students

Abstract

The subject of unemployment, which has a place in the economic policies of the countries, is one of the most important problems to be examined in a wider perspective in the increasing population countries day by day. Countries aim to increase employment by following different policies in different periods on unemployment subject. Also, policymakers in Turkey, place importance on employment policies to solve especially the youth unemployment problem. Although the unemployment rate of young population in Turkey is increasing by years, inconveniences in finding staff experienced in specific business areas by employers, suggesting the existence of an imbalance between labor demand and labor supply. Assuming that the university / department selection of young people is the first process of their occupational choice; in this study, it was aimed to find the answers to the questions about the consciousness about the occupational choice and the influencing factors in these preferences when young people make university preferences. When the effect of the university / department preference reason on the occupational choice awareness of all students participating the survey applied to the students in Aydın Faculty of Economics is examined; ANOVA test results showed a significant difference. When an evaluation is made in terms of gender, t test results show that the occupational choice consciousness does not change according to gender, whereas the results of chi-square test show that the differences in parents' behaviors have an effect on gender.

Keywords: Employment, Unemployment, Occupational Choice

Türkiye’nin Kamu Diplomasisi Tarihi: İrşat Encümeni

Lec. Ph.D. Serhan Koyuncu

ÖZ

Türkiye’nin kamu diplomasisi tarihini Millî Mücadele döneminde kurulan İrşat Encümeni ile başlatmak gerekir. Çünkü İrşat Encümeni, Millî Mücadele sırasında Türkiye aleyhine yapılan, yurtdışı kaynaklı, yanlış bilgilerle donatılmış propaganda faaliyetlerinin etkisizleştirilmesi, iç kamuoyunun ve uluslararası toplumun doğru bilgilerle aydınlatılması, gerçeklerden haberdar edilmeleri amacıyla kurulmuştur. Bu nedenle İrşat Encümeni, Türkiye’nin kamu diplomasisi tarihinde çok önemli ve stratejik bir konumda yer almaktadır. İrşat Encümeni aleyhe yapılan propagandalara, karşı propagandalarla cevap verme yolunu tercih etmemiş, bunun yerine gerçekleri açık ve objektif bir şekilde sunmayı görev edinmiştir. İrşat Encümeni, Bursa Mebusu Şeyh Servet Efendi’nin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 27 Nisan 1920 tarihli oturumunda verdiği önergenin kabul edilmesi ile kurulmuştur. İrşat Encümeni’nin kuruluş çalışmalarının Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin açılmasından hemen sonra başlaması dikkat çekicidir. İrşat Encümeni’nin ilk başkanı Yunus Nadi Bey’dir (Abalıoğlu). Bu çalışmanın amacı; Türkiye’nin kamu diplomasisi tarihine betimsel analiz yöntemi ile analiz edilen veriler doğrultusunda ışık tutmaktır.

Anahtar Kelimeler: Iletişim, Tarih, Kamu Diplomasisi

History of Turkey's Public Diplomacy: Irşat Committee

Abstract

The history of Turkey's public diplomacy should start with İrşat Committee established during the period of national struggle. Because İrşat Committee was founded in order to neutralize the propaganda activities carried out against Turkey during the national struggle, originating from abroad and equipped with false information, to enlighten the domestic public and the international community with correct information and to be informed of the facts. Therefore İrşat Committee is a very important and strategic position in the history of Public Diplomacy in Turkey. İrşat Committee did not choose the way to respond to propaganda made by counter-propaganda, but rather to present the facts in a clear and objective way. İrşat Committee was established with the adoption of the resolution that given by Bursa Deputy Sheikh Servet Efendi, on April 27, 1920. It is remarkable that the establishment of İrşat Committee started immediately after the opening of the Grand National Assembly of Turkey. Yunus Nadi Bey (Abalıoğlu) is the first president of İrşat Committee. The aim of this study is to shed light on the history of Turkey’s Public Diplomacy in line with the data analyzed by the descriptive analysis method.

Keywords: Communication, History, Public Diplomacy

Türkiye'nin Son Dönem Nüfus Politikasının Dikkat Çeken Sloganı: "En Az Üç Çocuk". Peki Ama Neden'

Dr. Öğr. Üyesi Eren Şenol

ÖZ

Nüfusun niceliğini, niteliğini ve dağılışını kontrol altında tutmak amacı ile üretilen politikalara, yürütülen bilinçli çabalara nüfus politikası denir. Türkiye'de nüfusun niceliği kapsamında izlenen politika zaman içerisinde doğası gereği değişimler göstermiştir. Genel olarak Cumhuriyetin ilanından 1960'lı yıllara kadar nüfus artışını teşvik edici pronatalist, 1960-2010 arasında nüfus artışını kontrol edici antinatalist politikanın benimsendiği kabul edilir. 2010 sonrası söylem değişmiş; tekrar nüfus artışını teşvik edici politika önem kazanmıştır. "En az üç çocuk" sloganı ile gündemde kalan bu politika üzerine yandaş ve muhalif görüşler ileri sürülmekte, tartışmalar yapılmaktadır. Eldeki çalışma son dönem nüfus politikasının demografik, kültürel, dini, ekonomik ve siyasi gerekçeleri üzerinde fikir zenginliği sağlamak, literatüre katkı sunmak ve zamana not düşmek adına hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, Nüfus Politikası, Türkiye

Türkiye’nin Sosyal Medya Tanıtım Aracı:Turkeyhome

Asst. Prof. Ph.D. Burak Eryılmaz - Lec. Cem Yücetürk

ÖZ

Turizm sektöründe reklam ve pazarlama faaliyetleri, potansiyel müşterilerin destinasyon seçimlerini etkilemek için yapılmaktadır. Bunu yapmanın en etkili yollarından birisi de sosyal medyadır. Sosyal medyanın potansiyeli sayesinde; ülkeler, insanlar, işletmeler ve markalar kendilerini tanıtarak müşterilere ulaşmayı hedeflemektedirler. Türkiye’nin makro düzeyde resmi tanıtım faaliyetleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bir birimi olan “Türk Turizm Birimi” tarafından planlanmaktadır. Bu anlamda misafirperverliğiyle bilinen Türkiye, “ev ve ülke” temalı “Turkey: Home” isimli bir proje başlatmıştır. Bu proje, dünyanın en önemli yerlerinde kullanılan gazeteler, dergiler ve billboardlar gibi geleneksel medya kanallarının yanı sıra geniş bir sosyal medya kampanyasını da içermektedir. Bu çalışmada, önemli bir turizm destinasyonu olarak Türkiye’nin tanıtımda sosyal medyadan nasıl ve ne ölçüde yararlanıldığı ortaya konmaya çalışılmıştır. İçerik analizi yöntemiyle Türkiye'nin makro düzeyde Facebook, Twitter, Youtube, LinkedIn ve Google+ gibi sosyal medya uygulamalarında nasıl tanıtıldığı belirlenerek çeşitli değerlendirmeler yapılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Turizm, Türkiye

Turkey’s Social Media Promootion Tool:Turkeyhome

Abstract

Promotion and marketing activities at tourism destinations are designed to attract potential tourists to visit a destination. One of the most effective ways to do this is social media. Because of the potential the social media has the countries, people, businesses and brands try to promote themselves and intend to reach their potential customers. The official macro promotion activities are planned by the official Turkish Tourism Board which is the unit of Ministry of Tourism and Culture. In this sense Turkey known as hospitality has launched a project called Turkey:Home identified with ‘house and country”. This project involves a wide range social media campaign besides papers, magazines and bilboards used in the most importnt places of the world and traditional channels. In this study it is aimed to find out how much and how Turkey being an important tourism destination use the social media for destiation marketing. İt is aimed to have some various evaluations analyzing the social networking sites on which Turkey is carrying out it is promotion activities such as Facebook, Twitter, Youtube, LinkedIn and Google+ by using content analyze method.

Keywords: Social Media, Tourism, Turkey

Türkiye'ye Gelen Arap Turistlerin Medyadaki Yansımaları

Asst. Prof. Ph.D. Burak Eryılmaz - Lec. Cem Yücetürk - Lec. Yusuf Bahadır Keskin

ÖZ

Son dönemde Arap ülkelerinden başta Doğu Karadeniz Bölgesi olmak üzere Türkiye'ye bir turist akışı gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Arap

Reflection of Arab Tourists Visiting Turkey in the Media

Abstract

Recently,a tourist flow to Turkey from Arab countries primarily in the region of the Eastern Black Sea are observed.

Keywords: Tourism, Arab,

Türkler, Onların Kökeni ve Göçebe Yaşam Tarzı Sovyet ve Rus Tarihçiliğinde

Assoc. Prof. Ph.D. Lala Aliyeva

ÖZ

Bu araştırmada, Türklerin etnojenezi, başka bir deyişle etnik kökeni, ve göçebe yaşam tarzları üzerine Sovyet ve Rus araştırmacılarının çalışmaları ve teorileri ele alınmaktadır. Dahası, konu ile ilgili olarak Rus tarihçiliği batılı tarihçilikle karşılaştırılır. Lev Gumilyov'un Rusça passionarnost (İngilizce passionary) teorisi göçebe hareketliliğin, yani Ortaçağda göçebe kabilelerin kitlesel göçlerinin ana nedeni olarak düşünülebilir. Ancak Sovyet ve Rus tarihi ve etnografyası için "kabullenmeyen" olarak nitelenen bu teori Avrasya Bozkırlarının göçebe kabilelerinin göç nedenini açıklamaya çalışmaktadır. Göçebe kültür, gelenekler ve yaşam biçimi Rus tarihçiliği ve etnografyası tarafından incelendi. İç Avrasya'nın bozkır kabileleri konusunda uzman olan Gumilyov, göçebe yaşam tarzını 'medeni olmayan yaşam tarzı' yerine insan yaşamının özel bir biçimi olarak kabul etti. Bu makalenin amaçlarından biri, Rus araştırma materyallerinin analizine dayanan, yerleşikten farklı Türk göçebe uygarlığını incelemektir. Disiplinler arası niteliğe sahip bu araştırma tarihsel ve kültürel antropolojik yaklaşımları birleştirir. Bu çalışma aynı zamanda sorununa Batı ile Sovyet ve Rus yaklaşımını karşılaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkler, Etnojenez, Göçebe Yaşam Tarzı, Passionarnost veya Passionary, Sovyet ve Rus Tarihçılıyi, Göçebe Uygarlık

The Turks, Their Origin and Nomadic Lifestyle in the Soviet and Russian Historiography

Abstract

This paper deals with the works and theories on the ethnogenesis of the Turks, in other words, their ethnic origin and nomadic lifestyle by the Soviet and Russian researchers. Moreover, it compares the western historiography on the issue with the Russian one. Lev Gumilyov's theory of passionanost', passionatiry, could be considered as a main reason for the nomadic mobility, in other words, the mass migrations of nomadic tribes in the Medieval Ages. However this theory dabbed as 'non-orthodox' for the Soviet and Russian history and ethnography, it is attempt to explain migrations of the nomadic tribes of the Eurasian Steppe. The nomadic culture, traditions and way of life were under the scrutiny of the Russian historiography and ethnography as well. L.N. Gumilyov, a competent expert on the steppe tribes of inner Eurasia, considered the nomadic lifestyle as a special form of human lifestyle rather than 'uncivilized way of life'. One of objectives of this paper to examine the Turkic nomadic civilizations, which are different from the sedentary one, based on the analysis of the Russian research materials. This research having interdisciplinary character, combines historical and cultural anthropological approaches to the issue. This study also compares the Western approach to the problem with the Soviet and Russian.

Keywords: The Turks, Ethnogenesis, Nomadic Lifestyle, Passionarnost', Soviet and Russian Historiography, Nomadic Civilization

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardı ve Uygulamaya Getirdiği Değişiklikler

RA. Ph.D. Fatma Karakaya Demirkutlu

ÖZ

Günümüzde sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde kullanılan UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri Standardı, şirketlere sigorta sözleşmelerini belirli bir yöntemle muhasebeleştirmek zorunluluğu getirmediğinden farklı ülkelerdeki şirketlerin ve/veya aynı şirket içindeki farklı sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde uygulama birliği bulunmamaktadır. Bu nedenle UFRS 4 kapsamında sigorta sözleşmeleri ile raporlanan bilgilerin ilgililer tarafından karşılaştırılması ve analiz edilmesi zorlaşmaktadır. Bu kapsamda IASB (Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu), 18 Mayıs 2017'de, UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardını yayımlamıştır. 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren uygulanacak olan UFRS 17, bir şirketin düzenlediği sigorta sözleşmeleri ile elinde tuttuğu reasürans sözleşmelerine ilişkin bilgileri raporlarken uyulması gereken hükümleri düzenlemektedir (UFRS 17:Project Summary). UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri standardının Türkiye mevzuatına kazandırılması çalışmaları Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından sürdürülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında 17 Ağustos 2018 tarihinde TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardının Taslak Metini yayınlanmış ve kamuoyu görüşüne sunulmuştur. TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri, Standart kapsamına giren sigorta sözleşmelerinin finansal tablolara alınması, ölçümü, sunumu ve açıklanmasına ilişkin esasları belirlemektedir. TFRS 17'nin amacı, işletmelerin söz konusu sözleşmeleri gerçeğe uygun bir biçimde göstererek, ihtiyaca uygun bilgiler sunmasını sağlamaktır (TFRS 17:1) Bu çalışmada sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesini belirleyen ilk kapsamlı standart ve UFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri Standardının yerini alacak olan UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardının ülkemizdeki uygulamalara getireceği yeniliklerin vurgulanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ufrs 17, Sigorta Sözleşmeleri, Güncel Ölçüm Modeli

IFRS 17 Insurance Contracts Standard and Changes Brought to Practice

Abstract

The IFRS 4 Insurance Contracts Standard used in the accounting of insurance contracts does not require companies to account for insurance contracts in a certain manner, therefore there is no application for accounting of companies in different countries and / or different insurance contracts within the same company. For this reason, it is difficult to compare and analyze the information reported with insurance contracts under IFRS 4 by related parties. In this context, IASB (International Accounting Standards Board) published IFRS 17 Insurance Contracts standard on May 18, 2017. IFRS 17, which will be applied as of 1 January 2021, regulates the provisions to be complied with when reporting information on reinsurance contracts held by a company under insurance contracts (IFRS 17: Project Summary). 17 IFRS Insurance Contracts Standards to gain the legislative work of Turkey's Public Oversight Accounting and Auditing Standards are maintained by the Authority. As part of these efforts, the Draft Text of TFRS 17 Insurance Contracts Standard was published on 17 August 2018 and was submitted to the public opinion. TFRS 17 Insurance Contracts determine the principles for the inclusion, measurement, presentation and disclosure of insurance contracts within the scope of the Standard. The purpose of TFRS 17 is to enable the enterprises to present the information in accordance with the requirements in a fair manner (TFRS 17: 1). In this study, it is aimed to emphasize the innovations to be introduced to the practices of IFRS 17 Insurance Contracts Standard, which the first comprehensive standard for the recognition of insurance contracts and will replace IFRS 4 Insurance Contracts Standard.

Keywords: Ifrs 17, Insurance Standard, Current Measurement Model

Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) Açısından Entegre Raporlamanın Önemi, Türkiye'nin Yapmış Olduğu Çalışmalar ve Entegre Raporlamanın Muhtemel Katkıları

Lec. Erkan Uzun - Lec. Ayşegül Şahin

ÖZ

İşletmeler, sahip oldukları girdileri kullanarak çıktı elde eden ve bunun sonucunda kar elde eden veya sosyal bir fayda sağlayan ekonomik birimler olarak ifade edilebilir. İşletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri ve daha fazla potansiyel yatırımcıya ulaşabilmeleri için sundukları finansal bilgilerin, ihtiyaç duyanlar açısından gerçeğe ve ihtiyaca uygun, anlaşılabilir, doğrulanabilir, karşılaştırılabilir ve zamanında sunulması gerekmektedir. Kurumsallığı benimsemiş olan her işletme, finansal tabloların niteliksel özelliklerini dikkate almalıdır. Çalışmamız, işletmelerin raporladığı temel ve destekleyici finansal bilgilere ilaveten finansal olmayan bilgilerinde bu bilgileri kullanacak kişi/kurum/kuruluşlara sunulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Finansal ve finansal olmayan bilgilerin birlikte sunulması entegre raporlama olarak ifade edilmektedir. Çalışmamızda entegre raporlamanın önemi ve sağlayacağı katkılar açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal ve Finansal Olmayan Bilgi, Entegre Raporlama, Sürdürülebilirlik

The Importance of Integrated Reporting in Terms of the International Integrated Reporting Council (IIRC), Studies Made by Turkey and Possible Contributions of Integrated Reporting

Abstract

Businesses, is economic units that provide a social benefit or as a result obtain profit and obtain output using their inputs. it needs to be presented truthful, fair to needs, understandable, verifiable, comparable and timely in terms of those who need of presented financial informations for reach more potential investors and sustain their existence of businesses. Every business has adopted to corporate, should take into account.the qualitative characteristics of the financial statements. Our study, reveals that should be presented to the person / institution / organization that will utilize this information of non-financial information in addition to financial information the basic and supporting reported by the companies. Presenting together financial and non-financial information is expressed as integrated reporting. In our study, the importance of integrated reporting and its contributions will be explained.

Keywords: Financial and Non-Financial Information, Integrated Reporting, Sustainability

UNESCO ve Barajların Kültür Mirasına Ekolojik Yansimalari

Asst. Prof. Ph.D. Ayse Everest - Prof. Ph.D. Lale Yılmaz

ÖZ

Barajların susuzluğa çözüm olurken yüksek rüzgar hızı ve sıcak iklim oluşturarak deprem riskleri de taşıması araştırmalarda konu edilmiştir. Mersin gezende berdan ve kadıncik ve diğer yapımı süren 8 barajı içerir. Yüzyılın sonunda ülkeler beklenmedik iklim felaketleri ni doğu Avrupa ve bazı Asya ülkelerinde yaşayacaktır. Bu yüzden doğal akışına bırakılmış alanların turizm ve unesco korunmasına bırakılması kuraklık sorununa çözüm ararken başka sorunlara neden olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: UNESCO, Barajlar, Mersin

UNESCO and Ecologic and Cultural Effects of the Dams.

Abstract

The dams solves the waterless high wind speed and hot climate and risks of the earthquek. Mersin contains gezende berdan kadıncik and the developing of the others. Last of century it Will be unexpected climate disasters in West european and asian countries. Because of this the tourism and supporting of the unesco can be help the dissolved problemsiz.

Keywords: UNESCO, Mersin, Dams

Üniversite Dersliklerinin Ergonomik Tasarım Açısından Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Ph.D. Özlem Kaya - Prof. Ph.D. Serpil Aytaç

ÖZ

Bireylerin görev ve sorumluluklarının, çevre koşullarının, kullandıkları araç-gereçlerin ve içinde bulunulan sistemlerin sürekli iyileştirilmesini amaçlayan ergonomi, çok disiplinli bir yaklaşım ve uygulama niteliği taşımaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin çoğunda olduğu gibi ülkemizde de özellikle ergonomik olarak tasarlanmamış derslikler, araç-gereçler ve ürünler, fiziksel yapılarına uygun tasarlanmayan ve yanlış düzenlenmiş durumlar nedeniyle dersliklerde de öğrencilerin ergonomiye dayalı sorunlarla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Ergonomik olarak tasarlanmış derslikler ise kullanılan araç ve gereçlerin de uygun olmaları halinde öğrencilerin zamanlarının %30'undan fazlasını geçirdikleri okullarda, rahat öğrenme etkinliklerini sağladığı gibi kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının oluşmasını da engeller. Bu çalışmada üniversite dersliklerinin ergonomik ilkelere göre tasarlanıp tasarlanmadıkları incelenmiş ve ergonomik açıdan bu derslikler değerlendirilmiştir. Çalışmada uygun modeller sayesinde ergonomik tasarım ilkelerine değinilmiş ve bazı çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ergonomik Tasarım, Üniversite Derslikleri, Antropometri

Analysis of University Classrooms in Terms of Ergonomic Design

Abstract

Ergonomics, which aims the constant improvement of the duties and responsibilities of individuals, ambient conditions, tools-equipment used by individuals and the systems that individuals are in, is a multidisciplinary approach and practice. As in the case of most developing countries, especially classrooms, tools-equipment and products in Turkey that are not ergonomically designed lead students in classrooms to face problems that are based on ergonomics due to situations that are not designed in a suitable way for their physical structure or those that are designed incorrectly. Ergonomically designed classrooms not only provide comfortable learning activities but also prevent formation for musculoskeletal system disorders at schools where students spend more than 30% of their time in cases where tools and equipment are also suitable. This study investigated whether or not university classrooms are designed based on ergonomic principles, and these classrooms were assessed based on ergonomics. The study discussed ergonomic design principles with the help of appropriate models, and provided some recommendations.

Keywords: Ergonomic Design, University Classrooms, Anthropometry

Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Bağımlılıklarının İstatistiksel Analizi: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Sena Coşkun - Assoc. Prof. Ph.D. Sinan Saraçlı – Prof. Ph.D. Nesrin Kula Demir

ÖZ

Yeni iletişim ortamlarının gelişmesi, bireylerin internet kullanım düzeylerini hızlı bir şekilde yükseltmekte; bununla birlikte sosyal medyanın gücünü ve etkinliğini arttırarak, sosyalleşme kavramına da yeni bir boyut kazandırmaktadır. Üniversite çağında olan öğrencilerin de, zamanlarının önemli bir kısmını, hızla gelişmeye devam eden yeni iletişim teknolojileri ile birlikte internette, yeni medya mecralarında, sosyal medya uygulamalarında geçirmeleri, buna ilişkin bağımlılıklarının ne düzeyde olduğu sorusunu akla getirmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin teknolojiyle bağlantılı araçları kullanırken sahip oldukları tutum ve davranışları analiz ederek, öğrencilerin teknolojiye kendilerini ne oranda bağımlı hissettiklerini ortaya koymaktır. Üniversite öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının araştırıldığı bu çalışmada, Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından basit tesadüfî örnekleme tekniğine göre seçilen 500 öğrenciye, yüz yüze görüşme tekniği ile demografik soruların yanında 5'li Likert ölçeğiyle hazırlanan anket formu uygulanmıştır. Anket aracılığıyla derlenen veriler, SPSS paket programıyla analiz edilerek, öğrencilerin internet ve teknoloji bağımlılıklarına ilişkin sorulara verdikleri cevaplar, betimleyici istatiksel tekniklerin yanı sıra CHAID (Chi-squared Automatic Interaction Detection) ve Uyum (Correspondence) analizleriyle incelenmiş ve elde edilen bulgular ilgili tablo ve şekillerde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Teknoloji Bağımlılığı, İnternet, Üniversite Öğrencileri

Statistical Analysis of Technology Addictions of University Students: Afyon Kocatepe University Example

Abstract

The development of new communication environments rapidly increases the internet usage levels of individuals; however, by increasing the power and effectiveness of social media, it also adds a new dimension to the concept of socialization. It also raises the question of how the students of the university age, spend an important part of their time together with the new communication technologies that continue to develop rapidly on the internet, new media channels, social media applications and the level of their addictions. The aim of this study is to analyze the attitudes and behaviors of university students in using technology related tools and to show how they feel addicted on technology. In this study where technology addictions of university students were investigated, 500 students selected from Afyon Kocatepe University according to simple random sampling technique were applied a questionnaire form which was prepared with 5-point Likert scale along with demographic questions by face-to-face interview technique. The data collected through the questionnaire were analyzed with SPSS package program and the answers of the students to the questions about internet and technology addictions were examined with descriptive statistical techniques as well as CHAID (Chi-squared Automatic Interaction Detection) and Correspondence analysis and the findings are presented in the tables and figures.

Keywords: Technology, Technology Addiction, Internet, University Students

Uzaktan Eğitimde Akademik Erteleme Davranışının Üstesinden Gelmek İçin Motivasyon, Eylem ve Başarı Modelinin Kullanımı

Inst. Ph.D. Hasan Uçar - Inst. Ph.D. Aras Bozkurt

ÖZ

Uzaktan eğitim yoluyla ders alan öğrenenlerin ve bu yolla verilen derslerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu yöntemle verilen derslerin ve ders alan öğrenenlerin sayısı göz önüne alındığında, bu ortamlardaki öğrenenlerin öğrenme süreçlerinin ve deneyimlerinin bilinmesi başarının sağlanması için önemlidir. Uzaktan eğitimde öğrenenler, yüz yüze öğrenenlere göre daha esnek bir çalışma programına sahiptir ve kendi öğrenme süreçlerinden daha fazla sorumludur. Bu durumdan dolayı uzaktan öğrenenlerin akademik erteleme davranışında daha fazla bulundukları çeşitli araştırmalarda bildirilmiştir. Akademik erteleme davranışı, öngörülebilir olumsuz sonuçlara rağmen öğrenenlerin bilinçli bir şekilde gerçekleştirdiği geciktirme olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda uzaktan öğretimde akademik erteleme davranışının üstesinden gelmek için öğretim tasarımı sürecinde motivasyon, eylem ve başarı (MVP) modeli kullanılabilir. Çeşitli kuram ve uygulamaları birleştiren bu model sayesinde eğitimciler, ARCS-V motivasyonel tasarım süreci ile beş adımda (dikkat, ilişki, güven, doyum ve eylem) ve sistemli bir şekilde çeşitli stratejilerle uzaktan öğrenenleri motive edip onların akademik erteleme davranışlarının üstesinden gelmelerine yardımcı olabilirler. Bu çalışma, uzaktan öğrenenlerin akademik erteleme davranışlarının olası nedenlerine ve motivasyon, eylem ve başarı modeli bağlamında öğrenenlerin akademik erteleme davranışları ile başa çıkmada ARCS-V motivasyonel tasarım sürecinin kullanıma ilişkin sürece yer vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik erteleme, Motivasyon, MVP modeli, Uzaktan eğitim, Çevrimiçi Eğitim

Overcoming Academic Procrastination Behavior in Online Distance Education through Motivation, Volition, and Performance Model

Abstract

The number of learners and courses in online distance education are growing day by day. Given the number of courses and learners in these settings, understanding the learning processes and experiences of online learners is important for achieving success. In online distance education, learners have a more flexible study program and they are more responsible for their learning process than face-to-face learners. Therefore, it was reported in the various studies that the online learners are more inclined to academic procrastination. Academic procrastination can be defined as a deliberate delay by the learners in spite of predictable negative results. Within this context, in order to overcome the academic procrastination behavior in online distance education, Keller's motivation, volition and performance model can be used in the instructional design process. Through this model, which integrates various theories and practices, educators can motivate distance learners in a systematic way with ARCS-V (attention, relevance, confidence, satisfaction and volition) motivational design process to help them to overcome the academic procrastination behaviors. This study covers the possible causes of academic procrastination behaviors of online distance learners and the use of the ARCS-V motivational design process in dealing with academic procrastination in online distance education.

Keywords: Academic procrastination, Motivation, MVP model, Distance education, Online Learning

Vergi Rekabeti

Assoc. Prof. Ph.D. Metin Sağlam

ÖZ

Ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal boyutları olan küreselleşme ile bilgi, iletişim ve teknolojik alandaki hızlı gelişmeler, ülke ekonomilerini ve vergi sistemlerini etkilemiştir. Bu gelişmeler, emek ve sermayenin mobilitesinin artmasına, vergi cennetlerinin ortaya çıkmasına, ülkelerin vergilendirme yetkilerinin etkilenmesine ve birbirleriyle vergi rekabetine girişmelerine neden olmuştur. Vergi rekabeti, ülkelerin vergi oranlarını düşürmelerine ve vergi sistemlerinin olumsuz etkilenmesine neden olmuştur. Bunun sonucunda da ülkelerin vergi gelirleri azalmıştır. Çalışmada vergi rekabeti konusu ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vergi Rekabeti, Zararlı Vergi Rekabeti, Küreselleşme, Vergi Cennetleri.

Tax Competition

Abstract

Globalization with its economic, social, cultural and political dimensions and the rapid developments in information, communication and technological areas have affected the national economies and tax systems. These developments have led to the increase in mobility of labor and capital, the emergence of tax havens, the influence of the taxation powers of countries and the competition of taxation with each other. Tax competition has caused countries to reduce taxes and the negative effects of the tax system. As a result, tax revenues of countries decreased. The study focuses on tax competition.

Keywords: Tax Competition, Harmful Tax Competition, Globalization, Tax Havens.

Vergi Usul Kanunu (VUK), Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TMS-TFRS) ve Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları İçinde Yer Alan Stok Kalemlerinin Değerleme Ölçüleri Açısından Karşılaştırılması

Lec. Erkan Uzun - Lec. Ayşegül Şahin

ÖZ

Stoklar, işletmelerin aktifinde dönen varlıkları içerisinde çok önemli bir paya sahiptir. Stoklar, satmak, üretimde kullanmak veya işletme faaliyetlerinde tüketmek amacıyla edinildiği varlıklardır. Stok çeşitleri, işletmenin niteliğine göre farklılık göstermektedir. Bazı işletmeler için hammadde, yarı mamül veya mamül stokları ifade etmektedir. Bazı işletmeler için de sadece ticari mallar stokları oluşturmaktadır. Bu stokları değerlemek için bazı değerleme ölçülerine ihtiyaç duyarız. Değerleme ölçüleri hem standart hem de Vergi Usul Kanunu açısından farklılık göstermektedir. Bu çalışmada, Vergi Usul Kanunu (VUK), Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TMS-TFRS) Ve Büyük Ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (BOBİ FRS) içerisinde yer alan değerleme ölçüleri belirlenecek ve stok kalemleri bu değerleme ölçüleri açısından karşılaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Stoklar, Vergi Usul Kanunu (VUK), Türkiye Muhasebe/finansal Raporlama Standartları (TMS-TFRS) ve Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (BOBİ FRS)

The Comparison in Terms of Valuation Measurements of Stock Items Situated Within Tax Procedure Law, Turkey Accounting/financial Reporting Standards (TAS/TFRS) and Financial Reporting Standard for Large and Medium Sized Enterprises (FRS for LMES)

Abstract

Stocks, have an important share in the current assets of the businesses. Stocks, are assets acquired in order to sell, utilize in production or consume in business activities. Varieties of stocks, show diversity according to the quality of the business. It refers to stocks raw materials, semi-finished products or finished goods for some businesses. It creates stocks only commercial goods for some businesses. We need some valuation measures to value these stocks. Valuation measures show diversity in terms of both financial reporting standards and the Tax Procedure Law. In this study, the valuation measures situated within Tax Procedure Law, Turkey Accounting/Financial Reporting Standards (TAS/TFRS) and Financıal Reporting Standard for Large and Medium Sized Enterprises (FRS for LMEs) will be determined and stocks items, will be compared in terms of these valuation measures.

Keywords: Stocks, Tax Procedure Law, Turkey Accounting/Financial Reporting Standards (TAS/TFRS) and Financıal Reporting Standard for Large and Medium Sized Enterprises (FRS for LMES)

Vıolence Against Women and the Istanbul Convention Within the Frame of International Protection

Prof. Ph.D. Melahat Demirbilek

Abstract

In the historical process, from time to time, women in different societies have been exposed to social gender discrimination and by extension to physical violence as the most vivid; along with emotional, sexual, social, economic and as such other types of violence. Women are facing violence mostly at home, which is domestic violence. As this problem became a universal issue, many countries all around the world convened to find solutions in order to prevent the discrimination and violence against women. Within this respect, to create a Europe free from domestic violence and violence against women a convention has been opened for signature on 11th of May 2011 in Istanbul: "The Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence" (also known as The Istanbul Convention), which came into force on 1st of August 2014. The purposes of the convention includes reviving equality on an important scale between men and women, induce international cooperation for the purpose of ending violence against women and domestic violence (Article 1/1). The Istanbul Convention, within the frame of international cooperation, obliges the signatory states to consider and take necessary legal measurements against violence based on social gender under the scope of "persecution" which is addressed in the Article 1A/2 of the 1951 United Nations Convention relating to the Status of Refugees (Geneva Convention) and falls into the condition of the definition of being a refugee. This means, women who became victims of domestic violence will have the right to appeal for refuge. The Geneva Convention is based on the principle of protecting people's right to life by foreseeing the exposure to persecution or living in a fear of potential persecution in their home country as a condition of accepting asylum from another country.

Keywords: Domestic Violence, Istanbul Convention, Refugees, Women

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Uluslar Arası Koruma Çerçevesinde İstanbul Sözleşmesi

ÖZ

Tarihsel süreç içinde zamanla kadınlar farklı toplumlarda toplumsal cinsiyet ayrımcılığına ve buna bağlı olarak en görünür olan fiziksel şiddetin yanı sıra, duygusal, cinsel, sosyal, ekonomik vb. diğer türlerine de maruz kalmışlardır. Kadınlar şiddeti en fazla ev içinde yaşamaktadırlar. Bu sorun evrensel hale geldiğinden farklı ülkeler bir araya gelerek kadına yönelik bu ayrımcılığı ve şiddeti önleyecek çözüm arayışına girmişlerdir. Bu doğrultuda kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetten arınmış bir Avrupa oluşturmak amacıyla 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılan "Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" (kısa adıyla İstanbul Sözleşmesi) 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşmenin amaçları arasında kadınlarla erkekler arasında önemli ölçüde eşitliği yaygınlaştırmak, kadına karşı şiddeti ve aile içi şiddeti ortadan kaldırma amacıyla uluslararası işbirliğini yaygınlaştırmak (Madde 1/1) yer almaktadır. İstanbul Sözleşmesi uluslar arası iş birliği çerçevesinde taraf devletleri; toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin, Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesinin (Cenevre Sözleşmesi) 1A/2 maddesine yer alan ve mülteci olmayı tanımlayan koşullar içinde bulunan "zulüm" kapsamında

değerlendirilmesi ve yasal tedbirleri almaları konusunda yükümlü kılmaktadır. Bu da ev içi şiddete maruz kalan kadınların mülteci olarak başvuru yapabilme hakları olduğu anlamına gelmektedir Cenevre Sözleşmesi başka bir ülkeden siyasi sığınma talep etmenin koşulu olarak kendi ülkesinde zulüm görme ya da zulüm görme korkusu taşımayı öngörerek aslında insanların yaşam haklarını korumayı temel almaktadır. Ev içinde şiddete maruz kalan kadınlara da bu hakkın tanınmış olması, hem yaşam hakkını koruma hem de toplumsal cinsiyet ayrımcılığını önlemeye dönük tedbirler olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ev İçi Şiddet, İstanbul Sözleşmesi, Kadın, Mülteci

Volatility Estimation for Istanbul Stock Exchange Food and Beverage Index

Asst. Prof. Ph.D. İhsan Erdem Kayral

Institution Konya Food and Agriculture University

Abstract

Autoregressive conditional heteroskedasticity models are found in consequence of heteroskedasticity problem in financial time series. In our study, we find that returns of the Istanbul Stock Exchange Food And Beverage Index have an ARCH effect but they have not a unit root problem according to results of PP and ADF Tests. We apply ARCH (1) and GARCH (1,1) as symmetric models, and EGARCH (1,1), TGARCH (1,1), APARCH (1,1), CGARCH (1,1), ACGARCH (1,1) as asymmetric models to determine the most suitable model for volatility of Istanbul Stock Exchange Food And Beverage Index. In the scope of study, we use daily closing prices data of Istanbul Stock Exchange Food And Beverage Index between the date 04.01.2001 – 10.01.2018 period. We find that the most suitable model for volatility of Istanbul Stock Exchange Food And Beverage Index is CGARCH (1,1) model.

Keywords: Volatility, Food and Beverage Index, Istanbul Stock Exchange, Financial Markets, Conditional Heteroskedasticity Models

Web Sitesi Ünü, Web Sitesi İmajı ve Algılanan Risk Arasındaki İlişkilerin Değerlendirilmesi: Türkiye'de Bir Online Çiçek Perakendecisi Üzerine Bir Araştırma

Asst. Prof. Ph.D. Evrim Erdoğan - Asst. Prof. Ph.D. Murat Burucuoğlu – MA. Merve Saraç

ÖZ

Elektronik ticarette artan rekabet, e-firmalarını müşterileri için en iyi deneyimleri yaşatacak ve satın alım kararlarını kolaylaştıracak eşsiz web site tasarmalamalarını zorunlu hale getirmiştir. Ziyaretçiler ürün satın alırken web sitesinin özelliklerinden etkilenmekte ve bu etki satın alma kararına yansımaktadır. Ziyaretçilerin web sitesinin imajı ile algıları ve web sitesi ile ilgili algıladıkları risk satın almayı etkileyen başlıca faktörlerdendir. Ancak pazarlama dünyasında marka değeri ve organizasyonun kredibilitesi ile ilişkilendirilen web sitesinin ünü son zamanlarda hem web sitesi ile ilgili özelliklere etkisi hem de tüketicinin satın alma kararına etkisi açısından incelenmeye değer bir konu olarak araştırmaların dikkatini çekmektedir. Bu çalışmada online web sitesi ününün web sitesi imajı, tüketicilerin algıladığı riske etkisi ve satın alma kararına etkisi yapısal bir model aracılığıyla araştırılmaktadır. Bu amaçla internette cicek perakendeciğinde yüksek bilinirliğe sahip bir web sitesinde daha önce gezinti ve/veya alışveriş deneyimi olan 245 tüketici ile online anket gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre; web sitesinin ünü web sitesinin imajını ve satın alma niyetini etkilemektedir. Web sitesinin imajı tüketicilerin risk algısını azaltırken, web sitesinin ününün risk algısına etkisi yoktur.

Anahtar Kelimeler: Web Sitesi Ünü, Web Sitesi İmajı, Algılanan Risk, E-Perakendecilik, Satın Alma Niyeti

An Evaluation of Relationships Between Online Web Site Reputation, Web Site Image and Perceived Risk: A Research On a Turkish E-Flower Store

Abstract

Increasing competiveness in electronic commerce has made e-firms to bring the best experiences for their customers and make unique web site designs necessary to facilitate purchasing decisions. Web site visitors are affected by the features of the website while visiting a web site or/and purchasing a product. Researches demonstrate that this impact is reflected in purchase decision of e-consumers. The perception of website image and risk are the main factors affecting the purchase decision of the e-consumer. However, the reputation of the website, which is associated with the brand equity and credibility of the organization in the marketing world, has recently attracted the attention of researches as a subject worthy of consideration in terms of both the impact on the characteristics of the website and the impact of the consumer on the purchasing decision. In this study, the impact of the online website's reputation on the website image, the impact on consumers' perceived risk and on the purchase decision is investigated through a structural model. For this purpose, an online survey was carried out with 245 consumers who have previously had a tour and / or shopping experience on a selected e-flower store with a high reputation in the Internet. According to research findings; the reputation of the website affects the image of the website and the intention to buy. While the image of the website reduces the risk perception of consumers, the findings showed that the reputation of the website has no effect on the risk perception.

Keywords: Website Reputation, Website Image, Perceived Risk, E-Retailer, Intention to Purchase

XIX. Yüzyılın İlk Çeyreğinde İstanbul'un Zahire İaşesinin Tedarikinde Teke Sancağı'nın Önemi

Assoc. Prof. Ph.D. Güven Dinç

ÖZ

İstanbul halkının yiyecek ihtiyacının karşılanması I. Konstantin döneminden itibaren yöneticilerin en temel görevlerinden biri oldu. İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethinden sonra artan nüfusla birlikte iaşe konusu daha hassas bir konu haline geldi. Bu yüzden Provisionism Osmanlı iktisat politikalarının en önemli ilkeleri arasındaydı. İmparatorluğun en büyük kenti İstanbul'un en temel gıda maddesi olan buğday genellikle Balkan coğrafyasından sağlanırken savaş dönemlerinde Akdeniz havzasından da yoğun şekilde zahire ihtiyacı karşılandı. XIX. yüzyıl başlarında Teke sancağından İstanbul ahalisinin ihtiyacı için her yıl düzenli olarak 7.010 kile buğday tedarik edildi. Bu, belgelerden geçtiği biçimde "âdet-i mukarrere ve usûl-i mukteziye"den idi. Yapılan mübayaalar Teke sancağı kazalarına taksim ediliyordu. Bu dönemde yaşanan 1806-1812 Osmanlı-Rus Savaşı ve 1820'li yıllardaki Yunan İsyanı sırasında İstanbul ahalisinin zahire ihtiyaçları daha şiddetli oldu. Zira bu zorlu dönemlerde birçok yerin zahiresi ordu ve donanmaya tahsis edilmişti. Ayrıca savaş zamanlarında yurt dışına zahire kaçırılmasının önüne geçilmek için sık sık fermanlar yayımlandı. 1806-1812 yıllarında yaşanan Osmanlı-Rus savaşı sırasında Teke sancağı ve Terkemiş Hassından (Burdur) İstanbul ahalisinin ihtiyaçları için 12.047 kile buğday talep edildi. Mübayaa bazen "Antalya iskelesine merbut kazalardan" yapılabilmekteydi. 1819 yılında İstanbul'a yakın yerlerden toplanan zahirede noksanlık olunca derhal Teke ve Hamid Sancaklarına başvuruldu ve 22.122 kile buğday tedarik edildi. Yine bu savaş dönemlerinde Teke Sancağı'ndan İstanbul halkının ihtiyacı yanında ordu ihtiyacı için de zahire tedariki gerçekleştirildi. Sözgelimi 1825 yılında Sakız adasındaki askerler için toplanacak olan zahireden Teke Sancağı hissesine düşen miktar 1306 kile idi. XIX. yüzyıl başlarında Teke Sancağı'ndan yapılan zahire mübayaaları mütesellim konumunda bulunan yöneticiler veya ayrıca görevlendirilen mübayaacılar vasıtasıyla gerçekleştirildi.

Anahtar Kelimeler: Teke, İstanbul, Zahire, Buğday, Mübayaa

Abstract

Meeting the food needs of the inhabitants of Istanbul has been one of the most basic tasks of the administrators since Constantine I. With the increasing population after the conquest of Istanbul by the Ottomans, the issue of subsistence became a more sensitive subject. For this reason, Provisionism was among the most important elements of Ottoman economy policies. While wheat, which was the most basic food item of the Empire, was generally supplied from Balkan geography, the intense need for grain was also met from the Mediterranean basin during the war periods. At the beginning of the XIXth century, 7.010 kiles of wheat were regularly supplied from Teke sanjak for the inhabitants of Istanbul every year. This was written in the documents as "âdet-i mukarrere and usûl-i muktezi". The purchasing (mubaya) were divided to the districts of Teke Sanjak. During the Ottoman-Russian War of 1806-1812 and the Greek Rebellion of 1821, the inhabitants of Istanbul were in a more need of wheat. Because, during this period, the cereals of many places were allocated to the army and navy. In addition, firmans were issued frequently in order to prevent smuggle of wheat during wartime. During the Ottoman-Russian War of 1806-1812, 12,047 kiles of wheat were demanded for the needs of the inhabitants of Istanbul from Teke sanjak and Terkemiş Hassı (Burdur).The purchasing

(mubaya) was sometimes possible to be supplied “from the districts of the hinterland of the Antalya Port”. Because of the shortage of the wheat collected from places close to Istanbul in 1819, a firman was issued which ordered to supply 22,122 kiles of wheat from Teke and Hamid Sanjaks. During these wars, Teke Sanjak supplied wheat for the army needs as well as inhabitants. For example, in 1825, the proportion of Teke Sanjak from wheat collected for the soldiers on the island of Chios was 1306 kiles. At the beginning of the XIXth century, the purchasing (mubaya) from Teke Sanjak was carried out by the administrators or by the appointed purchaser (mübayaacılar).

Keywords: Teke, İstanbul, Grain, Wheat, Purchase

XVI. Yüzyıl Osmanlı Düşünce Dünyasını Anlatan Bir Kaynak Olarak: İbrahim Gülşenî ve Menâkıb-i İbrahim Gülşenî

Ph.D. Kemal Ramazan Haykıran

ÖZ

XVI. yüzyıl'da Osmanlı Devleti'nin büyüyüp doğuya yöneldiği dolayısıyla Balkanlardan ziyade mensubu ve temsilcisi olduğu Türk İslam kültür coğrafyasının kadim memleketlerine hakim olmaya başladığı dahası burada bulunan diğer Türk devletleri Akkoyunlular ve Memlûklüler karşısında yoğun bir rekabete giriştiği dönemde düşünce ve kültür dünyasında büyük değişimlerin yaşandığı da açık bir gerçektir. İşte tam da bu ortam da Her üç devlet ile de yakından teması bulunan ve nihayetinde yükselen güç olan Osmanlılar safında yerini alan İbrahim Gülşenî, Osmanlıların içinde bulunduğu fikri ortamı ve yaklaşımları iyi bir açıdan kavrama imkanına sahip bir düşünür olarak görülmektedir. Onun hem Akkoyunlular hem de Memlûkler ama en çok da Osmanlılar hakkında bilgi veren Menâkıbnamesi XVI. yüzyıl Osmanlı fikir dünyasını anlamada önemli bilgiler veren bir eserdir. Çalışmada İbrahim Gülşenî'nin Menâkıb-ı İbrahim Gülşenî'si üzerinden Osmanlıların Akkoyunlu ve Memlûkler karşısında geliştirdiği fikri refleksler ve içinde bulunduğu düşünce ortamı irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, XVI. Yüzyıl, İbrahim Gülşenî, Menâkıb-i İbrahim Gülşenî, Gülşenîlik

A Source That Presents the 16th Century Ottoman Thought: İbrahim Gülşeni and the Menakıb-i İbrahim Gülşeni

Abstract

When the Ottoman Empire started to move to the East in the 16th century, it was a fact that the Ottoman culture and thought faced great changes with the effect the rivalry against the Turkish states of the East, such as the Mamluks and the Aq Qoyunlus. Ibrahim Gulsenî, who has been in close contact with all three states and who eventually stood nearby the Ottomans who became a rising power at that time, emerged as a thinker who has the opportunity to comprehend the ideas and approaches of the Ottomans from a good perspective. His famous book called Menakıbname was known as an important source which presented necessary informations about the Ottomans, the Mamluks and the Aq Qoyunlus of that time. In this work, the Menakıbname of İbrahim Gülşeni will be analyzed within the context of the 16th century thought of the East and the ideological interactions of that time between the Ottomans, the Mamluks and the Aq Qoyunlus.

Keywords: The Ottoman Empire, 16th Century, İbrahim Gülşenî, Menâkıb-i İbrahim Gülşenî, Gülşenîlik

Yapay Sinir ve Derin Sinir Ağı Metodlarının Bitki Taxonomisinde Kullanılabilirliği

Asst. Prof. Ph.D. Murat Selek - Inst. Serkan Örücü - Inst. Yavuz Selim Taşpınar

ÖZ

Bitkiler, yeryüzündeki yaşamın devamlılığı için önem arz etmektedir. Ayrıca bitkiler ve bitkilerin farklı türleri arasında ayrım yaparak bitki türünün belirlenmesi ve yörelere özgü bitki çeşitlerinin belirlenmesi önemli bir çalışma konusudur. Bu nedenle günümüzde bitki yapraklarının ve şekillerinin nümerik ya da görünümsel özellik olarak kayıt altına alınıp sınıflandırılarak yukarıda belirtilen özellikler doğrultusunda kullanımı taxonomistler açısından vazgeçilmez bir unsurdur. Bu bağlamda günümüzde gelişen yapay sinir ağları (YSA) ve derin sinir ağları (DSA) bu sınıflandırma, ayrım yapabilme ve bitki sağlığının ölçümü alanında taxonomistlere ve botanikçilere büyük fayda sağlamaktadır. Bu da bitkileri nümerik özellikleri ya da görünümsel özelliklerinden tanımlayan yazılım araçlarına olan talebi daha da artırmaktadır. Güvenilir tür tanımlama sistemleride, botanik eğitimi ve uzmanlığa sahip kişilerin saha çalışmalarında hız sağlamaktadır. Bu çalışmamızda bitkilerin nümerik özelliklerine (taç yaprağı, çanak yaprağı vb.) göre sınıflandırılmasında kullanılması amacıyla bir sınıflandırma sistemi tasarımı üzerine çalıştık. Tasarladığımız YSA ve DSA sistemlerini "iris setosa(Süsen)" veri seti üzerinde test ederek, sistemlerimizin tanımlama sistemi olarak kullanılabilirliğini inceledik. YSA ve DSA kullanarak yaptığımız testler sonucunda YSA sisteminde K-Nearest Neighbors algoritması kullanımında %97.3, tek gizli katman içeren Multilayer perceptron modeli kullanarak % 99.73 ayrıca DSA sisteminde Multiclass sınıflandırma yöntemiyle %94.4, ReLU kullanımıyla %97.82 başarı elde etmiş bulunmaktayız. Sonuçta nümerik taxonomi çalışmalarında YSA ve DSA sistemlerimizin başarıyla kullanılabileceğini gördük.

Anahtar Kelimeler: Bitki Taxonomisi; Yapay Sinir Ağı; Derin Sinir Ağı; Nümerik Veri Seti

Usability of Artificial Neural and Deep Neural Network Methods in Plant Taxonomy

Abstract

Plants are important for the continuity of life on earth. In addition, identification of plant species and identification of plant-specific plant varieties by distinguishing between different types of plants and plants is an important issue. For this reason, it is an indispensable element in terms of taxonomists that the plant leaves and their shapes are registered and classified as numerical or visual characteristics and used in the above mentioned properties. In this context, artificial neural networks (ANN) and deep neural networks (DNN) that are developing in this context provide great benefits to taxonomists and botanists in the field of classification, discrimination and measurement of plant health. This further increases the demand for software tools that define plants as numerical or visual features. Reliable species identification systems also speed the fieldwork of those with botanical training and expertise. In this study, we have been working on the design of a classification system for numerical properties classification of plants (petal, leaf, etc.). We tested our designed YSA and DSA systems on the "iris setosa" data set and examined the usability of our systems as a classification system. As a result of our tests using ANN and DNN, we have achieved a success rate of 97.3% in the ANN system using K-Nearest Neighbors algorithm, 99.73% using Multilayer perceptron model with single hidden layer in the ANN system, 94.4% using Multiclass classification method in DNN system and

97.82% using ReLU in DNN. As a result, in numerical taxonomy studies, it can be seen that our YSA and DSA systems can be successfully used.

Keywords: Plant Taxonomy; Artificial Neural Network; Deep Neural Network; Numerical Data Set

Yaşlı İhmal ve İstismarında Sosyal Çalışmacıların Rol ve Sorumlulukları

Lec. Ph.D. Emre Birinci

ÖZ

Yaşlılık çeşitli gerilemeler neticesinde bağımsızlığın yitirilip çevresindeki kişilere bağımlılığın arttığı bir dönem olarak kabul edilmektedir. Ortalama ömürlerin uzaması yaşlı nüfus oranlarının da her geçen gün artmasına yol açmaktadır. Son yıllarda her toplumda yaşlı ihmal ve istismar vakaları sıklıkla görülmeye başlamasına rağmen bu duruma ilk kez 1970 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde dikkat çekildiği ve yaşlı istismar yasası çıkarıldığı görülmektedir. Yaşlı nüfus oranlarının artması ve ekonomik sorunlar yaşlıların ihmal ve istismara uğramalarına neden olabilmektedir. Yaşlı istismar ve ihmalinin nedenlerini; ailesel, kültürel, kurumsal, bakım verici ve yaşlı bireyle ile ilgili faktörler şeklinde sınıflanabilir. Yaşlı istismarı fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik istismar şeklinde olabilmektedir. Genellikle yaşlılar, çeşitli nedenlerden dolayı ihmal ve istismar durumlarını hakkında bildirimde bulunmamaktadır. Ancak herhangi bir kişinin istismar ve ihmali maruz kaldığına tanık olan kişilerin (yaşlı bakım çalışanı, doktor, hemşire ya da sosyal çalışmacı) bu durumu bildirmelerinde yasal zorunluluk bulunmaktadır. Yaşlı istismarında risk oluşturan etmenlerin bilinmesi önleyici çalışmaları kolaylaştırmaktadır. Bu bildiride, yaşlı ihmal ve istismar kavramlarını, ihmal ve istismarın nedenleri, risk durumları, alınabilecek önlemler ve bu alanda görev yapan sosyal çalışmacıların rol ve sorumlulukları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Yaşlı İhmali, Yaşlı İstismarı, Sosyal Çalışmacı

Roles and Responsibilities of Social Workers in Elderly Negligence and Abuse

Abstract

Old age is accepted as a period in which the loss of independence and increased dependence on the people as a result of various decreases. The prolongation of the average life span leads to an increase in the elderly population rates. Although in recent years elderly cases of neglect and abuse have begun to be seen frequently, this situation was first noted in the United States in 1970 and the elderly abuse law was enacted. Increased rates of elderly population and economic problems may cause neglect and abuse of the elderly. Causes of elder abuse and neglect; family, cultural, institutional, caregiver and elderly. Elder abuse can be physical, psychological, sexual and economic abuse. Generally, the elderly do not report any neglect or abuse for various reasons. However, there is a legal obligation for persons who are witnessed to abuse or neglect of any person (elderly care worker, doctor, nurse or social worker) to report this situation. Knowing the factors that pose a risk to elderly abuse facilitates preventive studies. In this paper, the concepts of elder neglect and abuse, causes of neglect and abuse, risk situations, measures to be taken and the roles and responsibilities of social workers in this field will be discussed.

Keywords: Elderly, Elderly Neglect, Elder Exploitation, Social Worker

Yedek Parça Sektöründe Faaliyet Gösteren Bir İşletme İçin Depo Yeri Seçimi

Arş. Gör. İbrahim Akbulut – Arş. Gör. Koray Yapa

ÖZ

Ülkemiz para birimi Türk Lirasında meydana gelen değer kaybı ile birlikte kişilerin alım gücünde önemli düşüş meydana gelmiştir. Bu durumun etkilediği önemli sektörlerden biri de otomotiv sektörüdür. Birinci el araç satışlarında görülen düşüş ile ikinci el araç piyasasında bir hareket beklenmektedir. İkinci el piyasasında hareket gören araçların önemli bir kısmı yenileme işlemlerini özel servislerde yapmaktadır. Özel servislerin yedek parça ihtiyacını karşılayan yedek parça perakendecilerin yedek parçalarını toptancılardan karşılamaktadır. Bu toptancılar ya merkezi dağıtım yapmakta ya da yerel depolar kurarak müşterilerine yakın olmak istemektedir. Çalışmaya konu olan otomotiv yedek parça toptancısı bir işletme Ege bölgesinde İzmir dışında bir ilde daha depo kurmak istemektedir. Literatürde yer alan kriterler kullanılarak 5 alternatifin değerlendirildiği çalışmada Çok Kriterli Karar Verme yöntemlerinde TOPSİS ve Gri İlişkisel Analiz (GİA) kullanılarak en uygun depo yeri seçimi yapılmıştır

Anahtar Kelimeler: Yedek Parça, Depo Yeri, Çkkv

Yeni Doğanlarda Göreli Yüz Genişliğinde Gözlenen Seksüel Dimorfizm

Ph.D. Berna Ertuğrul - Prof. Ph.D. Barış Özener

ÖZ

İnsanlarda göreli üst yüz genişliğinin pubertal testosteronun etkisi altında gelişen seksüel dimorfik bir yapı olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda, pubertal dönemde salgılanan testosteronun, erkeklerin yüzünün enine gelişimini desteklediği, bu sebeple de erkeklerin daha geniş bir yüze sahip olmalarını sağladığı iddia edilmektedir. Bu iddia doğruysa, pubertal dönemin öncesinde göreli yüz genişliği açısından anlamlı bir seksüel dimorfizmin olmaması beklenmelidir. Bu çalışmanın amacı, yeni doğanlarda üst yüz genişliğinin seksüel dimorfik olup olmadığını test etmektir. Çalışma, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yeni Doğan Kliniği'nden seçilen 101'i erkek, 99'u kız olmak üzere 200 yeni doğan üzerinde yürütülmüştür. Yüz genişliği ve üst yüz uzunluğu 0,01 mm hassasiyetle dijital kumpas ile ölçülmüştür. Bulgulara göre, erkeklerin göreli yüz genişliği 2.37±0,19 iken, kızların 2.49±0,18'dur. Sonuç olarak, yaşamın ilk aylarında kız yeni doğanların, erkeklere göre daha geniş bir yüze sahip oldukları gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üst Yüz Genişliği, Testosteron, Yeni Doğan, Seksüel Dimorfizm

Sexual Dimorphism of Upper Facial Width-to-Height Ratio in Newborns

Abstract

It is thought that the relative upper face width (WHR) in humans is a sexual dimorphic structure that develops under the influence of pubertal testosterone. In this context, it is claimed that testosterone secreted in the pubertal period promotes the transverse development of the male face, and therefore enables man to have a wider face. If this claim is true, it should be expected that there will be no significant sexual dimorphism in terms of WHR before the pubertal period. The purpose of this study is to test whether the WHR in human newborns is sexually dimorphic. The study was carried out on 101 male and 99 female full term newborns selected from Sivas Cumhuriyet University New Born Clinic. Face width and upper face length were measured with Vernier caliper to 0.01 mm. The mean facial WHR (and standard deviation) was 2.37±0.1 9 for males and 2.49±0.18 for females. As a result, it is observed that in the first months of life, girl newborns have a larger face than men.

Keywords: Upper Facial Width, Testosterone, New Born, Sexual Dimorphism

The Impact of Organizational Restructuring on Employees' Loyalty Levels and Satisfaction

Assoc. Prof. Ph.D. Suat BEGEÇ, Lec. Umut TORBALI

Abstract

The intensification of competition among businesses in today's market conditions has enabled the widespread use of innovative applications aiming the enhancement of productivity and organizational effectiveness at enterprises. Business executives have begun to tend towards new investments, which will improve their production processes, restructure their investments, according to the changing technological conditions and increase their organizational effectiveness.

Enterprises can also restructure their investments, organizational structures, customers and market, as they can do their restructuring work on financial and capital dimensions. With the reorganization, the enterprise is aimed to improve its management capability, increase efficiency, increase the operational efficiency, increase the efficiency of the processes and give the enterprise a transparent and controllable structure.

The general purpose of the study was to investigate the employee engagement levels and the determination of motivational factors providing satisfaction in a restructured enterprise. The research was prepared using the survey method. It concludes that the restructuring might have positive effects on the employees.

Keywords: Loyalty, Organizational Design**,** Restructuring, Satisfaction

JEL Classification: M540

Yeniden Yaplandırmanın Çalışanların Bağlılığına ve Memnuniyet Düzeylerine Olan Etkisi

ÖZ

Günümüzün rekabetçi piyasa koşulları, işletmelerin üretkenlik ve örgütsel verimliliklerini arttırmasını hedefleyen yenilikçi uygulamaları faaliyete geçirmelerine neden olmuştur. İşletme yöneticileri, değişen teknolojik ve ekonomik koşullara göre üretim süreçlerini iyileştirecek, yatırımlarını yeniden yapılandıracak ve organizasyonların etkinliklerini artıracak yeni yatırımlara yönelmeye başlamışlardır.

İşletmeler yeni yatırımlara yönelmenin yanında organizasyon yapılarını, müşterilerini ve pazarlarını yeniden yapılandırarak finansal ve sermaye boyutlarını yapılandırabilirler. Yeniden yapılandırma yatırımları, işletmelerin yönetim kabiliyetini geliştirmeyi, işletme verimliliği ve süreçlerin etkinliğini artırmayı, işletmenin şeffaf yönetilir ve kontrol edilebilir bir yapıya kavuşturmayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın genel amacı, yeniden yapılandırılan bir işletmede çalışanların bağlılık düzeylerini ve memnuniyeti sağlayan motivasyon faktörlerinin belirlenmesidir. Araştırma anket yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Yeniden yapılanmanın çalışanlar üzerinde olumlu etkileri olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağlılık, Örgütsel Yapılandırma, Yeniden Yapılandırma, Memnuniyet

JEL Sınıflandırması: M540

Yerelden Geleceğe: Olumlu Gençlik Gelişimi

Prof. Dr. Türkan Erdoğan - Fatma Ceren Korkmaz

Pamukkale Üniversitesi

ÖZ

Bu bildirinin içeriği, Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenen 2018SOBE010 Numaralı "Olumlu Gençlik Gelişimi: Genç Denizli Kulüpleri Örneği" adlı tarafımızdan yürütülmekte olan projenin kapsamı ve verilerine dayanmaktadır. Gençliğin gelecek olduğu bir dünyada, genç bireyler için sunulan hizmetler, toplumların geleceğini şekillendirmektedir. Ülkelerin genç bireyler için hazırladığı politikalar gelecek kuşakları etkileyecek güce sahiptir. Türkiye özelinde genç bireylere yönelik hazırlanan politikalar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından şekillendirilmektedir. Merkezi yönetime bağlı olan bakanlığın sunduğu hizmetlerin, genç bireylere hızlı ve etkili bir şekilde ulaşmasında yeterli olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla sosyal hizmetlerin hızlı ve etkili olması bağlamında yerel yönetimlerin görev ve sorumluluklarının düzenlenmesi gerekliliği dikkat çekmiştir. Böylece Avrupa Yerel Yönetimler Özerlik Şartı ile yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları genişletilmiş; 5393 belediye kanunu ve 5216 büyükşehir belediyesi kanunu ile beraber, belediye görev ve sorumlulukları yeniden düzenlenmiştir. Kanunlarda yapılan değişikliklerle, merkezi yönetimin hizmet dağıtım gücü yerel yönetimlere aktarılarak, hizmetlerin vatandaşlara ulaşması hususunda daha etkili olunmuştur. Özellikle sosyal belediyecilik anlayışının benimsenmesi ile vatandaşlara sunulan sosyal hizmet çerçevesinin genişlediği gözlenmektedir. Bu bağlamda toplumun önemli bir parçası olan gençler için sunulan hizmetlerde de artışlar meydana gelmiştir. Yapılan bu çalışma ile sosyal belediyecilik bağlamında genç bireylere sunulan hizmetlerin, olumlu gençlik gelişimi yaklaşımıyla olan ilişkiselliği vurgulanmaya çalışılmıştır. Amerika'da yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ortaklığı ile uygulama alanı bulan olumlu gençlik gelişimi yaklaşımı, hem teorik hem de pratik alanda oldukça faaldir. Olumlu gençlik gelişimi yaklaşımı, 40 gelişimsel kazanç çerçevesi ile toplum-birey ilişkisini içine alan bir yapıdan meydana gelmektedir. Olumlu gençlik gelişimi yaklaşımı, genç bireylerin toplum ile ilişkisini, dışsal ve içsel kazanç maddeleri ile sistematik bir çerçevede izleme olanağı sağlamaktadır. 40 gelişimsel kazanç çerçevesi, evrensel maddelere sahip olduğu gibi her toplumun norm ve değerlerine uygun bir biçimde şekillendirilebilecek yapıdadır. Ülkemizde, belediye yönetimi altında gençlere sunulan hizmetlerin değerlendirilip geliştirilebilmesi bağlamında, olumlu gençlik gelişimi yaklaşımının eleştirel bir bakış açısı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Olumlu Gençlik Gelişimi, Gençlik Sosyolojisi, Sosyal Hizmet, Sosyal Belediyecilik.

Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi, Tersine Lojistik ve Turizm Endüstrisine Yeşil Yansımaları

Prof. Ph.D. Gülçin Özbay

ÖZ

İnsanoğlunun varoluşundan bu yana tüketim için üretim bir zorunluluk olmuştur. Günümüz şartlarında ise üretim teknolojileri, harcanan ve yok edilen doğal kaynak miktarını arttırmaktadır. Teknolojik gelişmeler kısa vadede avantaj sağlasa da uzun vadede götürüsünün çok olduğu bilinmektedir. Bu anlamda vazgeçilemeyen hal alan mal ve hizmet üretim aşamalarını en az hasarla tamamlamak ve teslimatı sırasında da gereken hassasiyeti göstermek gerekmektedir. Çalışmada; bu süreçler içinde çevreye duyarlılık esasına dayalı kavramlar olan yeşil tedarik zinciri yönetimi, tersine lojistik ve turizm endüstrisindeki yeşil uygulamalarını açıklamak amaçlanmıştır. Yeşil tedarik zinciri yönetimi, lojistik sisteminin çevre üzerindeki etkileri, yeşil lojistik fayda ve aşamaları hakkında bilgi verilmiştir. Tersine lojistik uygulama nedenleri, modelleri, ileri lojistik ile arasındaki farklılıklar belirtilmiştir. Tabi kaynakların temel oluşturduğu turizm endüstrisine dahil tüm işletmelerin çevre odaklı hareket etmesi sadece sürdürülebilir turizm faaliyetleri olarak nitelendirilmemektedir. İşletme ticari hayatının sürekliliği için de önem arz etmektedir. Konaklama işletmeleri çevreye verdikleri öneme ilişkin kriterler doğrultusunda değerlendirilmektedir. Belirlenen şartları sağlayan işletmelere yeşil yıldız belgesi verilmektedir. Çalışmada yeşil yıldız belgesine sahip işletmeler yıldızlarına ve bulundukları ile göre değerlendirilmiştir. İşletmelerin yarısının Antalya'da konumlandığı ve %68'inin 5 yıldızlı otel olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi, Tersine Lojistik, Yeşil Yıldız

Green Supply Chain Management, Reverse Logistics and Green Influences to Tourism Industry

Abstract

Since mankind's existence, production has become a necessity for consumption. In today's conditions, production technologies increase the amount of natural resources consumed and destroyed. Technological developments are advantageous in the short run, but it is known that there are many drawbacks in the long run. In this sense, it is necessary to complete the production steps of the goods and services that are inevitable, with minimum damage and to show the necessary sensitivity during delivery. In this study; green supply chain management, which is based on environmentally sensitive concepts within these processes, is intended to explain the green practices of the reverse logistics and tourism industry. Green supply chain management, the environmental impact of the logistics system, green logistics benefits and steps were provided. The reasons for the application of the reverse logistics, its models and differences between the forward logistics are mentioned. Of course, the environment-driven movement of all enterprises, including the tourism industry, on which resources are based, is not considered as only sustainable tourism activities. The business is also important for the continuity of commercial life. Hospitality businesses are assessed in accordance with the criteria for the prefecture they give to the environment. The green star certificate is given to the establishments that meet the specified conditions. In the study, the operations with green star certificate were evaluated according to their stars and their locations. It has been determined that half of the businesses are located in Antalya and 68% of them are 5-star hotels.

Keywords: Green Supply Chain Management, Reverse Logistics, Green Star

Yükseköğrenimde Havacılık Sektörü İle İlgili Bölüm Tercihinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Nilüfer Canöz - Asst. Prof. Ph.D. Zeynep Ergen Işıklar

ÖZ

İnsanların, kargonun veya postanın hava araçlarıyla bir yerden başka bir yere taşınması olarak tanımlanan havacılık zaman içerisinde gelişerek önemli bir sektör haline gelmiştir. Havacılık sektörü ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişiminde oldukça etkili olduğu için hızla gelişmekte ve büyümektedir. Bunun yanında teknolojik gelişmeler sayesinde uçakların hızının ve menzilinin artması, insanların gelir seviyesinin artması, farklı kültürleri tanıma isteğinin çoğalması turizmde yaşanan gelişmeler de bu sektöre olan ilgiyi artırmıştır. Sektörün gelişimiyle birlikte bu alanla ilgili iş alanları dikkat çekmeye başlamıştır. Mesleğe yönelik eğitimli eleman açığının ortaya çıkmasıyla yükseköğrenimde alana yönelik akademik birimler açılmakta ve buna paralel olarak üniversite tercihlerinde öğrencilerin ilgi noktası olmaktadırlar. Havacılık sektöründeki mesleki eğitime yönelik artan talep ve eğitimin öneminden hareketle bu çalışmada Selçuk Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu öğrencilerinin bu okulu tercih etmelerinde rol oynayan faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 12 öğrenciye uzmanlar tarafından hazırlanan AHP anketi uygulanmış ve elde edilen veriler Bulanık AHP-AHP yöntemleriyle analiz edilerek sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Havacılık, Havacılık Sektörü, Yükseköğrenim, Üniversite Tercihi, Ahp, Bulanık Ahp

Determination of Factors Affected in the Choice of the Department of the Aviation Sector in Higher Education

Abstract

Aviation, which is defined as the transportation of people, cargo or mail from one place to another by air vehicles, has developed over time and has become an important sector. Since the aviation sector is highly effective in the economic and social development of the countries, it is rapidly developing and growing. In addition, increasing in the speed and range of aircraft with technological developments, increasing the income level of people, increasing the desire to recognize different cultures, the developments in tourism increased the interest in this sector. With the development of the sector, the business areas related to this field started to attract attention. With the emergence of a shortage of trained personnel for the profession, academic units for the field in higher education have been opened and in parallel with this, it has been the point of interest of students in university preferences. In line with the increasing demand for vocational training in the aviation sector and the importance of education, in this study, it was tried to determine the factors that play a role in Selcuk University School of Civil Aviation students' choice of this school. For this purpose, 12 students who were selected by easily sampling method were administered an AHP questionnaire prepared by experts and the data were analyzed by using Fuzzy AHP-AHP methods and the results were interpreted.

Keywords: Aviation, Aviation Sector, Higher Education, University Preference, Ahp, Fuzzy Ahp

Zamanın Kurmaca Deneyimi: Kürk Mantolu Madonna

Lec. Ph.D. Birsel Sağıroğlu

ÖZ

Kürk Mantolu Madonna (1943) öykü zamanı ile anlatı zamanı arasındaki farkı açığa çıkaran eserlerden biridir. Anlatıda, metnin tamamını kapsayan zamanla bunun eserde sıralanışı zamanla oynanan oyunların araştırılması için fırsat sağlamıştır. Zamanın anlatıda oluşturulma süreci kurmacaya dayanmaktadır ve anlatı dünyası dış gerçeklikten esinlense bile imgesel bir dünya sunmaktadır. İmgesel dünyayla yeniden yaratılan bu romanın dünyasında, alışılmışın dışında bir örgütlenme şekli dikkat çekmektedir. Anlatının bu yapısının bilimselbir eleştiriyle yeniden biçimlendirilebileceği düşünülmektedir. Roman, bir taraftan zamanın konumlanma şekli bakımından doğrusal bir nitelik sergilemiş, öte taraftan anlatıcıların iç dünyalarını yansıtarak bu doğrusallıkla olan bağını koparmıştır. Kürk Mantolu Madonna'da insan bilinci önceliklidir ve bu yapı anlatı yapısını dönüştürmüştür. Bilinçle anlatı doğrusallığının bozulmasının ardından anlatıdaki olay örgüsünün bütünlüğe kavuşturulması, anlatının zamanında uyumsuzluğa dayanan bir uyumluluğunun açığa çıkmasını sağlamıştır. Olay örgüsündeki doğrusallığın aşıldığı bu eser, kurmaca deneyimin araştırılmasına olanak sunmuştur. Araştırmada, Paul Ricoeur'nün (1913-2005) Mimesis II kavramı esas alınmış ve roman, olay örgüsünün örgütlenişi bakımından incelenmiştir. Zaman yerine zamansallık düşüncesinin belirginleştiği romanda amaç, zamansallığın ne şekilde oluşturulduğunu ortaya koymaktır. Romanda anlatıcının iç sesleri geçmiş, bugün ve gelecek arasında zik zaklı bir zamanın açığa çıkmasını sağlamış, öngörüye dayalı bir söylemle de anlatının tekrara dayalı yapısı gözler önüne serilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anlatı, Zaman, Zamansallık, Metnin Dünyası, Zamansal Hareketler.

Fictional Experience of Time: Kürk Mantolu Madonna

Abstract

Kürk Mantolu Madonna (1943) is one of the works that reveal the difference between story time and narrative time. The way story time is used in narrative reveals the game played with time. The process of creating time in this novel is based on fiction, and the narrative world has presented an fictional world, even if it is inspired by external reality. In the world of the novel, recreated by fictional world, an unusual form of organization draws attention. It is thought that this structure of the narrative can be reshaped with a scientific critique. The novel, on the one hand, exhibited a linear character in terms of the position of time, and on the other hand, it severed the connection between this linearity by reflecting the inner world of the narrators. Kürk Mantolu Madonna has prioritized human consciousness and this structure has transformed the narrative structure. The changing of narrative linearity by conscious following integration of narrative, that is, revealing the compatibility based on incompatibility draw attention in the text. For this reason, this work, in which the linearity of time was exceeded from time to time, provided research opportunities to investigate fictional experience. In the study, the concept of Mimesis II of Paul Ricoeur (1913-2005) was taken as a basis and analyzed in terms of the organization of the novel plot. In the novel where the idea of temporality becomes clearer instead of time, the aim is to reveal how the temporality is formed. The inner voices of narrator have led to a traverse time discovery between the past, present and the future, and the repetitive structure of the narrative has been revealed through a discourse-based foresight.

Keywords: Narrative, Time, Temporality, World of Text, Temporal Movements.

Arabic Collocations in Al-Hafiz's Dictionary

Ph.D. Seher Kaynamazoğlu

Abstract

This article is dealt with explaining the meaning of metaphor and its connection in new meaning. After, it is indicated in that meaning of collocation for linguistics. Then, it is pointed out that statement of collocation patterns, and the kinds of collocations, and property of collocations with using examples from Arabic language and Turkish language and also English language in order to professing the topic.

Keywords: Arabic Collocations, Kinds of Collocations, Proporty of Collocations.

المصاحبة اللفظية في معجم الحافظ للتصاحبات العربية

سهر كايناماز أوغلو[1]

تهدف هذه الورقة البحثية إلى بيان مفهوم المجاز وعلاقته بتوليد المعنى. ثمّ تهتم هذه الدراسة بمفهوم المصاحبة اللفظية عند القدماء، والمحدثين. وبعد ذلك تعمل الدراسة على بيان أنماط المصاحبات، وأنواعها، وخصائصها، وضوابطها، ومجالاتها، وأهميتها في ضوء توليد معنى جديد بالاستفادة من أمثلة معينة وترجمتها من اللغة العربية إلى اللغة الإنجليزية والتركية؛ للإشارة إلى وجود مفهوم المصاحبة في هذه اللغات.

وفوق هذا كله تشير الدراسة إلى علاقة المصاحبة بالمستوى النحوي عن طريق استعمال الأمثلة للكشف إلى خصائص المصاحبة في اللغة العربية. ومن ثمّ تحتوي هذه الدراسة على بعض الأمثلة من معجم الحافظ في إطار المصاحبات اللفظية وترجمتها إلى اللغة التركية والإنجليزية من ناحية تطبيقية. وعليه تصل الدراسة إلى عدد من نتائج المقارنة بين اللغات الثلاثة من حيث ترجمة المصاحبات العربية إلى اللغة التركية والإنجليزية في إطار الاعتناء بالمصاحبة في تفسير المعنى المعجمي.

كلمات المفتاحية: المصاحبة اللفظية، أنماط المصحبات، أنواع المصاحبات، خصائص المصاحبات.

[1] مبحوثة، قسم الترجمة، كلية الآداب، جامعة كارامان أوغلو محمد بيك / كارامان- تركيا.
طالبة دكتورة، قسم اللغة العربية وآدابها، كلية الآداب (لغة ونحو)، جامعة اليرموك، إربد - الأردن.

Avrupa Birliği Mevzuatıyla Karşılaştırmalı Olarak Türkiye'de Medya Okuryazarlığı ve Karşılaşılan Sorunlar

Pınar Göç Edin - Prof. Dr. Ahmet Çiftci

ÖZ

Bu çalışmada medya okuryazarlığı ve Medya Okuryazarlığı Dersi, Avrupa Birliği ve Türkiye mevzuatı ve uygulamaları bağlamında ele alınmıştır. Kitle iletişim araçları (yazılı basın, radyo, televizyon, sinema filmleri, video, internet ve sosyal medya) insanların gündelik hayatlarının önemli bir kesimini işgal etmektedir. Hatta bireylerin temel ihtiyacı olan yüz-yüze (face to face) iletişim, yerini kitle iletişim araçları ile dolaylı iletişime bırakmaktadır. Kitle iletişim araçları çok sayıdaki yararlarının yanında genelde toplum ve özelde ise küçükler ve gençler üzerinde olumsuz tesirler de yapmaktadır. Önemli olan, bu kitle iletişim araçlarından en iyi şekilde nasıl yararlanılacağı ve zarar ve sakıncalarından nasıl korunulacağıdır. Bu itibarla ''Medya Okuryazarlığı Dersi' önem arzetmektedir. Medya Okuryazarlığı, her türlü kitle iletişim araçlarına özgü okuryazarlığı ile teknoloji okuryazarlığını da içeren geniş kapsamlı bir kavram ve çalışma konusudur. Günümüzde bir de 'sosyal medya okuryazarlığı' kavramının ortaya çıktığını vurgulamak gerekir. Özellikle Japonya'da araştırma konusu olan ve Japon gençliğini sosyal medya bağımlılığından (hikikomori) kurtarmayı amaçlayan bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. 'Hikikomori', sosyal medya bağımlılığını ve bu suretle toplumdan soyutlanmayı, sosyal izolasyonu ifade eden, uluslararası nitelik kazanmış bir kavramdır. Türkiye'de, 6112 sayılı Kanun'nun 37/(r) bendi ile medya okuryazarlığı düzenlenmiştir. Fakat medya okuryazarlığının ders olarak okullarda hangi seviyede ve statüde verileceği, öğretmen ve aile eğitimi ise hala tartışılan başlıca sorunlardır. Türkiye'de Medya Okuryazarlığı Dersi'nin bir dönemlik seçmeli ders statüsünde ortaokul yedinci ve sekizinci sınıflarda verilmesinin toplumun ihtiyacını karşılamadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medya Okuryazarlığı, Kitle iletişim, Kitle İletişim Araçları, Avrupa Birliği.

Kalkınmada Kadın Perspektifinde Kadın İşgücü İstihdamına İlişkin Politika Oluşumları

Ms. Sebahat Yağcıoğlu - Asst. Prof. Ph.D. Canan Şentürk

ÖZ

Kalkınma disiplinine ilişkin özgün literatür her ne kadar II. Dünya Savaşı sonrası üretilmiş olsa da, kadınların kalkınma süreçlerindeki rolü ve yeri uzun süre göz ardı edilmiş ve gereken önem verilmemiştir. Oysa kadın istihdamı, hem kadınların kendi ekonomik özgürlüklerini kazanımı adına hem de ülkedeki üretime katkı sağlaması dolayısıyla da kalkınma kavramı açısından önem arz etmektedir. Bununla birlikte kadınların işgücüne katılma oranı da bir ülkenin kalkınmışlığını ve büyümesini etkileyen en büyük göstergelerdendir. Bugün pek çok ülkede kadınların işgücüne katılım oranının erkeklerin işgücüne katılım oranından daha düşük düzeyde olduğu bilinmektedir. Bu farklılığın nedeni her ne kadar kültürel ve sosyal etkenlere bağlanmış olsa da aynı zamanda ekonomik teşviklerin, politikaların yetersizliği, aksaklığı ve/veya yanlış uygulanmasına bağlanabilmektedir. Dolayısıyla kadınların var olan ekonomik kalkınma plan, program ve projelerine dahil edilerek, tam entegrasyonu sağlandığında, kalkınmanın nimetlerinden daha çok faydalanılacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmada öncelikle kadının işgücü piyasasındaki konumu, "kalkınmada kadın" ve "kalkınma ve kadın" bakış açılarına değinilmekte, ardından dünyada ve Türkiye'de kadın işgücü istihdamına yönelik politika oluşumları bütünleşik bir çerçevede sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın İşgücü İstihdamı, Ekonomik Kalkınma, Küreselleşme, Uluslararası İktisadi Kurumlar.

The Policy Implications for Female Labour Force Employment in The Perspective Of "Women in/and Development"

Abstract

The original literature on the discipline of development, even though it was produced after World War II, the role and place of women in development processes were ignored for a long time and they were not given importance. However, women's employment is important both for women's own economic freedoms and for their contribution to production in the country. However, the labour force participation rate of women is one of the biggest indicators affecting the development and growth of a country. In many countries, women's labour force participation rate is lower than that of men. Although the reason for this difference depends on cultural and social factors, it can also be attributed to economic incentives, insufficiency of policies, misbehaviour and /or misapplication of policies. When women's full integration on process is achieved, by integrating women into current economic development plans, programs and projects, it is thought that the all facilities of development will be benefited. In this context, firstly the role and place of women in the labour market, the perspective of "women in development" and "women and development" is mentioned in the study, and then policy implication for the employment of women in the world and Turkey is presented in an integrated framework.

Keywords: Female Labour Force Employment, Economic Development, Globalisation, International Economic Instutions.

Cinsiyet Sorunsalına İki Farklı Yaklaşım: Evrimsel Psikolojiye Karşı Antropoloji

Ph.D. Berna Ertuğrul

ÖZ

Cinsiyet tartışmalarına sadece bedenle ilgilenen biyolojik yaklaşıma ek olarak, 1930'lardan sonra insanın sosyal ve kültürel yapısını ele alan antropoloji de geniş bir tartışma alanı sunmuştur. Sosyal antropolojide kullanılan toplumsal cinsiyet kavramı biyolojik cinsiyet kavramının ötesinde, tüm cinsiyet algılarının toplum tarafından belirlendiğini öne süren bir yaklaşım ortaya koyar. Bu kapsamda biyolojik ve kültürel yaklaşımın cinsiyet tartışmalarında iki ayrı ucu temsil ettiğini ifade etmek yanlış olmayacaktır. Günümüzde, 19. yüzyılda olduğu gibi biyolojik temelli yaklaşımı savunan bilimcilerin, sadece bedensel değil, cinsiyetlerin davranışsal farklılıkları üzerinde de önemli iddialarda bulunduklarını ve bu iddialarını evrimsel argümanları kullanarak destekledikleri görmekteyiz. Cinsiyetlerin davranışsal farklılıklarının kültürden öte, insanın evrimsel geçmişinden miras aldığı genetik temellere dayandığı iddiasındaki bir alan olan evrimsel psikoloji, sosyal antropoloji biliminin toplumsal cinsiyet yaklaşımına belirgin biçimde uyuşmazdır. Bu çalışmada cinsiyet konusunda iki ayrı ucu temsil eden evrimsel psikoloji ve antropolojinin temel dayanakları tartışılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Biyolojik Cinsiyet, Evrimsel Psikoloji, Antropoloji

Two Different Approaches to Sex/gender Issue: Evolutionary Psychology Vs. Anthropology

Abstract

In addition to the biological approach that deals with gender and sex conflict in the body, social anthropology, which addresses the social and cultural structure of people after the 1930s, has also provided a wide discussion. The concept of gender used in social anthropology introduces an approach that suggests that all gender perceptions are determined by society beyond the concept of biological sex. In this context, it would not be wrong to state that the biological and cultural approach represents two separate ends in gender discussion. Today, as in the 19th century, we see that the biological-based approach makes not only physical, but also important claims on the behavioral differences of the sexes, and in doing so uses evolutionary arguments. Evolutionary psychology, which is an area of the claim that the behavioral differences of the sexes are based on the genetic basis inherited from the human evolutionary history, rather than culture, does not significantly match the gender approach of social anthropology. In this study, the main pillars of evolutionary psychology and social anthropology that represent two separate ends in gender will be discussed.

Keywords: Gender, Sex, Evolutionary Psychology, Anthropology

Hastane Finansal Performansı ile Teknoloji ve Kalite İlişkisi: Eskişehir ve İstanbul İllerinde Saha Araştırması

Lec. Büşra Kılıç - Lec. Agit Ferhat Özel - Lec. Merve Zıvalı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı hastanelerin finansal performansları ile teknoloji ve kalite ilişkisinin, hastane yöneticilerinin bakış açısıyla irdelenmesidir. Araştırma yeri Eskişehir'in devlet hastaneleri ve üniversite hastanesinin yanı sıra İstanbul'daki özel hastanelerdir. Bu hastanelerde görev alan hastane yöneticileri, başhekim, başhekim yardımcıları, idari ve mali hizmetler müdürü, idari müdür yardımcıları, sağlık bakım hizmetleri müdürü, sağlık bakım hizmetleri müdür yardımcısı, hasta hizmetleri ve sağlık otelciliği müdürü ve müdür yardımcıları bu araştırmanın evrenini oluşmaktadır. Araştırmada çoklu doğrusal regresyon analizleri uygulanmıştır. Araştırma sonuçları göz önüne alındığında teknolojinin performans üzerindeki etki oranı %33,4'tür. Bu sonuca göre, bir hastanenin performansının %66,6'sının teknoloji dışı değişkenler tarafından belirlendiği anlaşılmaktadır. Kalitenin performans üzerindeki etki oranı ise %26,5'tir. Yani performansın %73,5'inin ise kalite dışı değişkenler tarafından belirlendiği anlaşılmaktadır. Görüldüğü üzere hastanelerin finansal performansını tamamen kalite ve teknoloji terimleriyle açıklamamız mümkün değildir. Ancak hem kalitenin hem de teknolojinin finansal performans üzerinde etkileri bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans, Hastane, Kalite, Teknoloji.

Relationship Between Hospital Financial Performance and Technology and Quality: Field Survey in Eskişehir and İstanbul Provinces

Abstract

The purpose of this study is to examine the financial performances of the hospitals and the relationship between technology and quality from a hospital manager 's point of view. The research place is the private hospitals in Istanbul as well as the public hospitals and university hospital in Eskişehir. The universe of this research consists of hospital administrators, chief physician, assistant chief physician, administrative and financial services manager, administrative director assistant, manager of health care services, assistant director of health care services, director of patient services and health hotel management and their assistants. In the study multiple lineer analyses were applied. Considering the results of research the impact of technology on performance ratio is 33.4%. According to this result, it is understood that 66.6% of the performance of a hospital is determined by non-technological variables. Also, the impact ratio of the quality on performance is 26.5%. According to this result, it is understood that 66.6% of the performance of a hospital is determined by non-quality variables. As it can be seen, it is not possible to explain with entirely the financial performance of hospitals in terms of quality and technology. However both the quality and technology have effects on the financial performance.

Keywords: Financial Performance, Hospital, Quality, Technology.

Osmanlı'dan Günümüze Sarmaşık Kaplıcası

Asst. Prof. Ph.D. Tuğrul Özcan - Assoc. Prof. Ph.D. Abidin Temizer

ÖZ

Osmanlılar döneminde ekseriyetle idari açıdan Ordu'ya mülhakatı olarak görülen Bolaman, bölge hanedanı olan Haznedarzadelerin de ikamet ettiği bir nahiye merkeziydi. Bu durum, Bolaman'a ayrı bir özellik atfetmiştir. Bu hanedan mensuplarıyla birlikte dışarıdan gelen üst düzey misafirler, çoğu zaman Bolaman civarında bulunan Sarmaşık kaplıcasını bir dinlen-ce ve sağlık merkezi olarak gördüler. Dolayısıyla bu durum, buranın cazibesini artırdı. Bu cazibe, zamanla kaplıcaların işletmesi konusunda bazı sorunları beraberinde getirdi. Söz konusu sorunlar, bahsedilen dönemde buradan arzu edilen düzeyde istifade edilmesini engel-lemiştir. Resmî belgelere de yansıyan sorunlar, zaman zaman hukuki alanlara da taşınmış-tır. Bu çalışmada günümüzdeki durumunu da dikkate alarak bu sorunlar dâhilinde Sarma-şık kaplıcasına dair bir değerlendirme bir yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bolaman, Sarmaşık Kaplıcası, Haznedaroğulları.

Sarmaşık Spa From Ottoman to Present

Abstract

In the period of Ottoman Empire, Bolaman, counted from the administrative point of view as Ordu, was a town center where the Haznedarzade's, which was a regional dynasty, resi-des. This attributed Bolaman a distinctive feature. Members of these regional dynasties and high-level guests from the outside offen saw the Sarmaris spa located in the vicinity of Bo-laman as a recreation and health center. Therefore, this situation increased the attractiveness of this place. This attraction brought some problems with the operation of the spa after a while. These problems prevented them from being used at the desired level during the menti-oned period. These problems, which are sometimes encountered in official documents, were also reflected in the legal fields. In this study, an evaluation of the Sarmaşık spa was made within the mentioned problems taking into account the current situation.

Keywords: Bolaman, the Spa of Sarmasık, Haznedaroğulları.

Uygurların Maniheizmi Kabul Süreci; Nedenleri ve Sonuçları

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Onay

ÖZ

Eski Türk toplulukları çeşitli dinlerle temas kurmuşladır. Belli ölçüde farklı dinleri tanıma fırsatı bulan bu topluklardan biri de Uygurlardır. Uygurların devlet kurmadan önce eski Türk dini hayatına ait öğelere yani Tanrı inancı yanında, Atalar kültü ve Şamanizm diye adlandırılan unsurlara inandığı kabul edilir. Bununla birlikte Uygurların devlet kurmadan evvel kısmen de olsa Budizmi tanıdığı hatta kabul etmiş oldukları iddia edilmektedir. Uygur Hakanı Bögü'nün 762 yılında Çin seferleri sonrası Maniheizmi kabul etmesi genellikle tam olarak anlaşılamamıştır. Bu sırada Çin'de yaşanan An-Shih isyanı sırasında bu din mensuplarını tanıdığı ve bazı rahiplerini yanında kendi ülkesine götürdüğü söylenen Bögü bu dinin kabulü konusunda önemli kararlar almıştır. Üstelik bu dinin bozkır bölgesinde yaşayan Türklerin yaşam karakterine uymadığı da bilinmektedir. Uygurların bu yeni din konusunda ne oranda ve ne kadar samimi oldukları da tartışmalıdır. Bu nedenle Maniheizmin Uygur tarihi içerisinde geçirdiği süreçte son derece sancılı olmuştur. Din değişikliği konusundaki kararların alınmasında Bögü Kağan'ın, T'ang Hanedanlığı ile olan ilişkileri ve Çin'de yaşayan Manihesitlerin içinde bulunduğu durumun etkisi pek değerlendirilmemektedir. Ayrıca Bögü'nün kararlarında kişisel duygu ve kanaatlerinin payı ne kadardır? Çünkü bu yönüyle onların Maniheizm'i kabulleri sadece bir din değişikliği değildir. Bundan sonraki süreçte daha net görüleceği üzere bu kararların siyasal ve iktisadi sonuçları olmuştur. Orhun bölgesi Uygur devleti yıkıldığında farklı bölgelere göç eden ve yerleşen Uygurların dini hayatı içerisinde Maniheizm varlığını uzunca zaman devam ettirmiş ve büyük oranda Budizm ile birlikte yaşamıştır.

Anahtar Kelimeler: Uygur, Din, İktisat, Maniheizm, An- Shih.

Adolesan Buzhokeyi Sporcularının İlaç, Suplement ve Yasaklı Madde Kullanımına Dair Bilgi ve Tutumları

Melda Pelin Yargic

ÖZ

Giriş: Sporcular her yaşta dopingle mücadele kurallarına tabidir ancak adolesan çağdaki sporcularımızın bu konudaki bilgi ve tutumları bilinmemektedir. Ülkemizde buz hokeyi sporcularına genç yaştan başlayarak bu konuda eğitimler düzenlenmekte ve olumlu tutum geliştirmeleri sağlanmaya çalışılmaktadır. Yöntem: Sporculara yasaklı maddelerle, ilaç ve suplement kullanımıyla ilgili bilgi ve tutumlarını ölçecek şekilde hazırlanmış, toplam 10 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Demografik verileri sorgulayan sorular dışındaki tüm sorular 3'lü ya da 5'li Likert skalasına göre hazırlanmıştır. Bulgular: Yaş ortalaması 15.7 ±0.9 olan 28 erkek milli buzhokeyi sporcusuna ilaç, suplement ve yasaklı maddelerle ilgili bilgi ve tutumlarını inceleyen bir anket yapılmıştır. Ankete katılan sporcuların %52.15'i daha önce dopingle ilgili en az bir eğitime katıldığını belirtmiştir. Sporcuların %42.8'i antidepresanların, %39.2'si protein tozunun, %35.7'si antibiyotiklerin ve kafeinin, %32.1'i tiroid ilaçlarının yasaklı madde içerebileceğini belirtmiştir. Öte yandan idrar söktürücülerin yasaklı madde içerebileceğini sporcuların yalnızca %17.8'i, öksürük ve soğuk algınlığı ilaçlarının yasaklı madde içerebileceğini ise sporcuların %10.7'si düşünmüştür. Sporcuların son bir yıl içinde en az bir kez kullandıkları ilaçlar sorulduğunda en sık ağrı kesicilerin (%71.4), daha sonra da öksürük ve soğuk algınlığı ilaçlarının (%53.5) kullanıldığı görülmüştür. Sporcuların %42.8'i son bir yıl içinde en az bir kez antibiyotik kullanmışken, %25'inin de protein tozu kullanmış olması dikkat çekicidir. Sporculara yasaklı maddelerle ilgili hangi kaynaklara başvurdukları sorulduğunda görülmüştür ki en sık başvurulan kaynak doktor ve antrenör olmaktadır. Sporcuların en az başvurduklarını belirttikleri iki kaynak ise WADA internet sayfası ve TDMK olmuştur. En güvendikleri kaynaklar sorgulandığındaysa en güvenilir bilgi kaynağı olarak sporcular ilk sırada TDMK'yı, daha sonra da doktoru sıralamıştır. En az güven duydukları bilgi kaynakları olarak diğer internet sayfaları ve takım arkadaşları görülmüştür. Sonuç: Adolesan çağdaki erkek buzhokeyi sporcularının yasaklı maddelere dair yanlış bilgilere sahip oldukları fark edilmiştir. Ancak sevindirici olarak sporcular güvenilir bilgiye ulaşabilecekleri kaynakları bilmektedir, öte yandan bu kaynaklardan yararlanma oranları düşüktür.

Anahtar Kelimeler: Buz Hokeyi, Doping, Antidoping, Supplement, Adolesan Sporcu

Knowledge and Attitudes of Adolescent İce-Hockey Athletes On Drug, Supplement and Prohibited Substance Use

Abstract

Introduction: Athletes of all ages are subject to anti-doping rules, but the knowledge and attitudes of adolescent in this field are not known. Method: A questionnaire consisting of 10 questions was prepared to measure the knowledge and attitudes of the athletes on the use of drugs, supplements and prohibited substances. All questions were prepared according to 3-point or 5-point Likert scale. Results: Surveyed athletes (n=28) had a mean age of 15.7 ± 0.9. 52.15% of the surveyed athletes stated that they had participated in at least one education course on doping. 42.8% of athletes stated that antidepressants, 39.2% protein powder, 35.7% antibiotics and caffeine and 32.1% thyroid drugs could contain banned substances. On the other hand, only 17.8% of the athletes and the 10.7% of the athletes thought that cough and cold medication could contain banned substances. When the athletes were asked about the drugs they used at

least once in the last year, the most common was painkillers (71.4%); cough and cold medications (53.5%) followed. It is noteworthy that 42.8% of athletes used antibiotics at least once last year and 25% used protein powders. Athletes resorted to various sources for information on prohibited substances, the most frequently referenced source is the doctor and the coach. WADA web site and TDMK were the two sources that the athletes stated that they applied the least. When the sources they trust most are questioned, athletes listed TDMK as the most reliable source of information and then the doctor. Other web pages and teammates have been seen as the least reliable sources of information. Conclusion: It has been noticed that male adolescent athletes of Turkish national ice hockey team are misinformed about banned substances. However, athletes know the sources to access for reliable information, while the rate of benefiting from these sources is low.

Keywords: Ice Hockey, Doping, Antidoping, Supplement, Adolescent Athlete

Bağımsız Spor Federasyonları Çalışanlarının Federasyon Başkanı Kavramına Yönelik Algıları

Ph.D. Serkan Kurtipek

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, bağımsız spor federasyonlarında görev yapan idari personelin spor federasyonu başkanı kavramına yönelik sahip oldukları algıları belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu toplam 47 spor federasyonu personeli oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla katılımcılara spor federasyonu kavramına ilişkin sahip oldukları algılarını belirlemek için yarı yapılandırılmış form hazırlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise; içerik analizi tekniğine başvurulmuştur. Araştırma verilerinin analizinin güvenirliği için katılımcılar arası güvenirlik kat sayısı hesaplanmış ve bu değer %85 olarak bulunmuştur. Verilerin değerlendirilmesiyle, katılımcıların görüşleri 4 farklı kategoride toplanmıştır. Bu kategoriler sevk ve idare, kişilerarası davranış, olumlu kişilik özellikleri ve olumsuz kişilik özellikleri şeklinde belirginleşmiştir. Kategorilerde; idarecilik, liderlik, adaletli davranış, sorumluluk anlayışı, disiplinli olma ve tutarlılık ön plana çıkmakla birlikte katılımcıların spor federasyonu başkanları ile ilgili egolu ve kaygı uyandıran olumsuz kişilik özelliklerine de vurgu yaptığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Bağımsız Spor Federasyonları, Federasyon Başkanı, Nitel Araştırma Yöntemi

Perceptions of Independent Sports Federation Employees Toward the Concept of Federation President

Abstract

The aim of this research is to determine the perceptions of administrative staff working in independent sports federations towards the concept of the president of sport federation. The sample of the study consists of a total of 47 sport federation personnel. In the research, a semi-structured form was developed for the participants to determine their perceptions on the concept of sports federation, in order to collect data. In the research, phenomenological method, one of the qualitative research approaches, is used. In the analysis of the data, the content analysis technique was applied. For the reliability of the analysis of the research data, the inter-participants reliability co-efficient was calculated and found to be 85%. By evaluating the data, participants' opinions were collected in 4 different categories. These categories are administration, interpersonal behavior, positive personality traits and negative personality traits. In the categories; management, leadership, fair behavior, understanding of responsibility, discipline and consistency are at the forefront and it was determined that participants also emphasized the negative and anxious personality traits of presidents of the sports federation.

Keywords: Sports, Independent Sports Federations, Federation President, Qualitative Research Method

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Sonuç Beklentilerinin İncelenmesi

Arş. Gör. Hikmet Turkay – Doç. Dr. Ali Dursun Aydın –
Öğr. Gör. Şeniz Parlakkılıç – Öğr. Gör. Dr. Çağrı Arı – Öğr. Gör. Esengül Güngöz –
Hülya Aydın

ÖZ

Bu araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin mesleki sonuç beklentilerinin çeşitli sosyo-demografik özelliklerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama araştırması özelliğindeki bu çalışma, Kafkas Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bölümlerinde öğrenim gören 220 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin mesleki sonuç beklenti düzeylerini ölçmek için McWhirter, Rasheed ve Crothers, (2000) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Işık (2010) tarafından yapılan Mesleki Sonuç Beklentisi Ölçeği kullanılmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sosyo-demografik özellikleri bakımından mesleki sonuç beklenti düzeyleri arasındaki farklılığı test etmek için ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U testi, çoklu karşılaştırmalar için ise Kruskall Wallis testi kullanılmıştır. Araştırmada sonuç olarak; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyet, doğum yeri, okudukları bölüm, sınıf ve aktif olarak spor yapma durumlarına göre farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Sonuç, Spor, Öğrenci, Beklenti

Benlik Saygısı, Atılganlık Düzeylerini Nasıl Etkiler? Fiziksel Aktivite Katılımı Bu Özellikler Üzerinde Etkili Mi?

Assoc. Prof. Ph.D. Korkmaz Yiğiter

ÖZ

Bu araştırma, benlik saygısının atılganlık düzeylerine etkisini ve fiziksel aktivite katılımının bunlar üzerindeki rolünü incelemiştir. Bu amaçla, toplam 224 üniversite öğrencisi (Yaş ortalamaları: =20,91±2,09) araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma sürecinde, veri toplama aracı olarak, Cooper smith benlik saygısı envanteri ile Rathus atılganlık ölçeği katılımcıların benlik saygısı ve atılganlık düzeylerini ölçmek için kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri ile atılganlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Buna karşın, fiziksel aktivite katılımı ile benlik saygısı ve atılganlık düzeyleri ve arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Atılganlık, Fiziksel Aktivite Katılımı Psikoloji.

How Does Self Esteem Affect Assertiveness Levels? Is There Any Role of Physical Activities On Them?

Abstract

The present research was conducted in order to determine the affect of self-esttem on assertiveness levels and the role of physical avtivities on them. For this purpose, a total of 224 students (Mage=20,91±2,09) voluntarily participated in the study. In the process of this research, as data collection tools, cooper smith inventory and rathus assertiveness scale were used to determine scores of the sels-esteem and assertiveness levels in relation to participants. As a result of the data collected, there was not a significant statistically relationship between sels-esteem and assertiveness levels of the participants. There was a significant statistically relationship between physical activities and self-esteem, assertiveness.

Keywords: Self-Esteem, Assertiveness, Physical Activity, Psychology.

Büyük Ölçekli Konaklama Tesislerinde Sunulan Spor ve Animasyon Hizmetlerinin Algılanan-Beklenen Hizmet Kalitesi Açısından Değerlendirilmesi (Marmaris Örneği)

Mr. Özer Sağlam - Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Ali Öztürk

ÖZ

Bu bilimsel çalışma 4 ve 5 yıldızlı konaklama tesislerine gelen müşterilerin otel içi animasyon ve spor hizmetlerinden bekledikleri ve algıladıkları hizmet kalitesinin değerlendirilmesi amacıyla hazırlandı. Bu çalışma Türkiye'ye gelen turist skalası incelendiğinde en fazla geceleme alan bölgelerden biri olan Muğla ilinin Marmaris ilçesinde bulunan 4 ve 5 yıldızlı otellerde konaklayan turistler üzerinde gerçekleşti. Araştırmaya İngiltere'den 209, Rusya'dan 165, Hollanda'dan 117 ve diğer ülkelerden 40 kişi, 271 kadın ve 264 erkek olmak üzere toplam 535 kişi katıldı. Araştırmada, konaklama yapan turistlerin hizmeti almadan önceki bekledikleri hizmet kalitesi ve hizmet sonrası algıladıkları hizmet kalitesi arasındaki farklılık [algılanan-beklenen] SERVQUAL ölçeği kullanılarak ölçüldü. Ölçek fiziksel olanaklar, güvenilirlik, heveslilik, yeterlilik ve empati olmak üzere 5 alt boyut, 37 madde ve 5'li likert tipinden oluşmaktadır. Verilerin normal dağılması nedeniyle bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerindeki etkileri; bağımsız örneklem t-test ve Tek Yönlü Varyans analizi ile ölçüldü. Güven aralığı %95 ve anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi. Tüm katılımcıların Hizmet Kalitesi Memnuniyet Puan Ortalamaları (HKMPO = [algılanan-beklenen hizmet kalitesi puanları]) tüm alt boyutlarda negatif yönde tespit edildi. Kadınların erkeklere oranla tüm alt boyutlarda daha düşük HKMPO'na sahip olduğu görüldü. Empati ve güvenilirlik alt boyutları haricinde tüm alt boyutlarda bu farkın $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık oluşturduğu tespit edildi. 4 ve 5 yıldızlı otellerin müşterilerinin HKMPO'nda heveslilik ve fiziksel olanaklar alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildi ($p<0,05$). Ülke bazında katılımcıların HKMPO değerlerinde hiçbir alt boyutta $p<0,05$ düzeyinde anlamlılık oluşturacak farklılık tespit edilemedi. Araştırma sonuçları bize; 4 ve 5 yıldızlı otellerde spor ve animasyon hizmetlerinin müşterilerin beklentilerini karşılayacak kalitelerde olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Hizmet Kalitesi, Turizm

Evaluation of Sports and Animation Services Offered in Large Scale Hotles in Terms of Perceived-Expected Service Quality (Sample of Marmaris)

Abstract

This scientific study was designed to evaluate the quality of service expected and perceived by the customers who accommodation 4 and 5 stars hotels taking animation and sports services. Research is one of Turkey's largest tourism centers took place in the town of Marmaris. A total of 535 people from the UK included 209, 165 from Russia, 117 from the Netherlands and 40 from the other countries, 271 women and 264 men. In the study, the difference between the quality of service expected by the accommodation tourists and the quality of service they perceived after the service was measured using the [perceived-expected] SERVQUAL scale. The scale consists of 5 sub-dimensions, 37 items and 5-likert types, including physical facilities, reliability, enthusiasm, competence and empathy. The effects of independent variables on dependent variables were measured due to normal distribution of data; independent samples t-test and one-way ANOVA analysis. The confidence interval was 95% and the significance level was accepted as $p <0.05$. The Service Quality Satisfaction Score Mean (SQSSM = [perceived-

expected service quality scores)] of all participants was negative in all sub-dimensions. It was seen that women had lower SQSSM in all sub-dimensions compared to men. It was found that this difference was significant at $p < 0.05$ level in all sub-dimensions except empathy and reliability sub-dimensions. A statistically significant difference was found in the enthusiasm and physical facilities sub-dimensions of SQSSM customers of 4 and 5-star hotels ($p < 0.05$). There were no significant differences in the SQSSM values of the participants at the level of $p < 0.05$. Research results showed that sports and animation services of 4 and 5 stars hotels do not have the quality of the customers' expectations.

Keywords: Sports, Service Quality, Tourism

Fabrika Çalışanlarında Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Sema Can

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, tekstil fabrikası çalışanlarında fiziksel aktivite (FA) düzeyi ve fiziksel aktiviteyi etkileyen faktörlerin incelenmesidir. Materyal ve Yöntem: Bu çalışma tekstil fabrikası kadın çalışanları (n=118) üzerinde yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi Kısa Form'u (UFAA-Kısa Form) ve araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu kullanılmıştır. Veriler kendini rapor etme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ve kategorik değişkenlerin incelenmesinde ki-kare analizi kullanılmıştır. Bulgular: Kadın çalışanların yaş $\bar{x}$= 31,88±6,97 yıl, boy $\bar{x}$= 161,28±4,92 cm, VA $\bar{x}$= 66,50±9,89 kg, Beden Kütle indeksi (BKİ) $\bar{x}$= 25,60±3,81 kg/m2 olarak belirlenmiştir. Orta-şiddetli FA (MVPA) yapanların oranı %35,6 (n=42), yürüyüş aktivitesini tercih edenlerin oranı %80,6 (n=95), oturma süreleri 370,83±142 dk/gün olarak belirlenmiştir. Total FA puanlamasında ise, inaktif, minimal aktif, aktif olanların oranı sırasıyla %42,4; %50,8; %6,8'dir. Son 1 aydır düzenli aktivite yaptığını belirtenlerin oranı ise %15,3 (n=18)'dir. Fiziksel aktivite düzeyi ile genel sağlık durumu, haftalık çalışma saati, medeni durum ve çocuk sayısı arasında anlamlı ilişki bulunurken ($p<0.05$), eğitim ve sigara içme arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$). Sonuç: İnaktif ve minimal aktif düzeyinde olan çalışan sayısının fazla olması iş/işçi sağlığı kapsamında mutlaka ele alınmalı ve FA'yı artırmaya yönelik girişimlerde bulunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Fabrika Çalışanları, Yürüyüş

Determination of Physical Activity Level and Factors Affecting Factory Employees

Abstract

Aim: The aim of this study is to investigate the physical activity (PA) level and the factors affecting physical activity. Method: This study was conducted on female employees (n = 118) of the textile factories. The International Physical Activity Questionnaire-Short Form (IPAQ-SF), and personal information form prepared by researchers were used as data collection tool. The data were collected by self-report. Descriptive statistics and, the Pearson Chi-Square test was used to examine the relationship between categorical variables. Results: The female employees' mean values were as age $\bar{x}$ = 31.88 ± 6.97 year, height $\bar{x}$ = 161.28 ± 4.92 cm, body mass $\bar{x}$ = 66.50 ± 9.89 kg, and body mass index (BMI) $\bar{x}$ = 25.60 ± 3.81 kg / m2. It was determined that the rate of the participants who prefer moderate-vigorous PA (MVPA) was 35.6% (n = 42), walking activity was 80.6% (n = 95), and participants' sitting time was 370.83 ± 142 min/day. In total PA scoring, the rates of inactive, minimal active and active participants were 42.4%; 50.8%; 6.8% respectively. The rate of the participants who do regular physical activity last one month was %15.3 (n=18). There was a significant relationship between physical activity level and general health status, weekly working hours, marital status, number of children ($p<0.05$), there was no significant relationship between education and smoking ($p>0.05$). Conclusion: The excessive number of employees with inactive and minimal activity level should be considered in the context of occupational health, and the attempts to increase the activity should be made.

Keywords: Physical Activity, Factory Employees, Walking

Femoral Bölgede Yaratılan İskemik Önkoşullama Sonrası Kas Kuvvetinde Ortaya Çıkan Değişkenlerin İncelenmesi

Ph.D. Selin Biçer Baikoğlu - Prof. MD. Murat Kaldırımcı – Prof. MD. Erdem Kaşıkçıoğlu - Ph.D. Şencu Dinçer - Expert Türker Şahinkaya – Expert Cevat Güler

ÖZ

Amaç: Sporcuların egzersiz performanslarını arttırmaya yönelik çok sayıda bilimsel uygulama, veri ve öneriler ileri sürülmektedir. iskemik önkoşullama yönteminde kasılma mekanizmalarında özellikle reperfüzyon sonrasında ortaya çıkan mekanizmalar ve bunların kas kuvveti üzerine olan etkileri spor bilimcilerin dikkatini çekmeyi başarmıştır. Yaptığımız bu çalışmanın amacı her iki alt ekstremiteyi ingual ligamanın altından femoral bölgede oklüde ettikten sonra kas kuvvetinde oluşan akut değişiklikler üzerindeki etkilerini incelemektir. Materyal ve Metot: Çalışmaya 14 gönüllü sağlıklı erkek katıldı. Çalışma grubunun yaş ortalamaları 21,93 (± 1,5) yıl, ağırlık ortalaması 71,66 (± 9,24) kg ve boy ortalaması 176,13 (± 6,13) cm olarak kaydedildi. İskemik önkoşullamanın akut ve subakut etkisinin belirlenmesi için ilk gün izokinetik kuvvet testine tabi tutuldular. Ardından ikinci gün deneklerin her iki bacak femoral bölgesinde iskemi yaratıldıktan hemen sonra ve 30 dakika sonrasında izokinetik kuvvet testi tekrardan uygulandı. Tekrar edilen testlerden elde edilen verilerin analitik değerlendirilmesinin ardından tekrarlı ölçümlerin arasındaki fark anlamlılıkları test edildi. Bulgular: Deneklere uyguladığımız her iki bacak iskemi-reperfüzyon öncesi, hemen sonrası ve 30 dakika sonrası yapılan izokinetik test sonuçları göz önüne alındığında istatistiksel olarak bütün güç değerleri iskemi sonrası mutlak değerler olarak yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p<0.05$). Sonuçlar: Tek siklusta gerçekleştirilen iskemi ve reperfüzyon uygulamalarının izokinetik ölçümlerde gerek fleksör gerekse ekstansör kas kuvveti ve işlevinde akut bir etkiye yol açmadığını da ortaya koyduk. Subakut süreçte görülen bir takım değişikliklerin iskemi ve reperfüzyon döngüsünün zamansal değişkenliğini kanıtlar nitelikte olduğuda söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: İskemi, Reperfüzyon, İzokinetik Kuvvet Testi,performans

An Analysis of Occuring Variables on Muscle Strength Following Ischeming Preconditioning in the Femoral Region

Abstract

Goal: The aim of the study is to reveal many scientific practices, data and implications related to increasing athletes' exercise performances. The effects of contraction mechanisms that occur during ischemic preconditioning, especially after reperfusion, and their effects on muscle strength have succeeded in drawing the attention of scholars in the sports sciences. The study aims to examine the acute effects on muscle strength following the creation of a blockage at the femoral artery level in both legs' inguinal ligament. Materials and Method: The study sample consisted of 14 healthy male volunteers. The average age of the participants was 21.93 (± 1.5) years; weight average was 71.66 (± 9.24) kg and height average was 176.13 (± 6.13) cm. On the first day, the participants were examined with an isokinetic strength test to determine the acute and subacute effects of ischemic preconditioning. On the second day, this isokinetic strength test was repeated on both legs' femoral region of the participants just after ischemia and 30 minutes after ischemia. The data obtained after the repeated tests was analytically

assessed, and then significant differences were tested accordingly. Findings: Considering the participants' isokinetic test results from both legs' femoral region just after ischemia and 30 minutes after ischemia, no statistically meaningful difference was found although statistically all strength values were high as absolute values after ischemia ($p<0.05$). Results: The study results suggest that one cycle of ischemia and reperfusion practices did not have an acute effect on both flexor and extensor muscle strength and on their functioning during isokinetic measures. It can also be implied that certain differences seen during subacute process can be the evidence for the changes of ischemia and reperfusion cycles in time.

Keywords: Ischemia, Reperfusion, İsokinetic Strength Test, Performance

Fiziksel Aktivitenin Problem Çözme ve Atılganlık Özelliklerindeki Rolü

Assoc. Prof. Ph.D. Korkmaz Yiğiter

ÖZ

Bu araştırma, fiziksel aktiviteye katılım, problem çözme becerisi ve atılganlık özellikleri arasındaki ilişkiyi ölçmek için yürütülmüştür. Bu amaçla, toplam 224 üniversite öğrencisi (Yaş ortalamaları: =20,91±2,09) araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma sürecinde, veri toplama aracı olarak, Problem Çözme Beceri Envanteri ile Ratus atılganlık ölçeği katılımcıların problem çözme beceri ve atılganlık düzeylerini ölçmek için kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin atılganlık düzeyleri ile problem çözme becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Buna karşın, fiziksel aktivitelere katılım ile problem çözme becerisi ve atılganlık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Problem Çözme Becerisi, Atılganlık, Psikoloji.

The Roles of Participating in Physical Activities On the Problem Solving Skills and Assertiveness

Abstract

The present research was conducted in order to determine the role of participating in physical activities between problem solving skills and hopelessness. For this purpose, a total of 224 students (Mage=20,91±2,09) voluntarily participated in the study. In the process of this research, as data collection tools, problem solving skills inventory and rathus assertiveness scale were used to determine scores of the problem solving skills and assertiveness levels with respect to participants. As a result of the data collected, there was not a significant statistically relationship between problem solving skills and assertiveness levels of the participants. Contrarily, there was a significant statistically relationship between participation in physical activities and the levels of problem solving skills and assertiveness.

Keywords: Physical Activities, Problem Solving Skills, Assertiveness, Psychology.

Genç Bayan Hentbolcularda Statik ve Dinamik Denge ile Gövde Esnekliği Arasındaki İlişkiler

Asst. Prof. Ph.D. Zeynep İnci Karadenizli

ÖZ

Bu araştırma, 14-16 yaşları arasındaki bayan hentbolcuların statik- dinamik denge ile gövde esnekliği değerleri arasındaki ilişkinin incelemesi amacı ile yapılmıştır. Sporcuların yaş ortalaması 15,07±0,19 yıl, spor yaşı ortalaması 4,23±1,36 yıldır. Sporcuların, boy, ağırlık, beden kütle indeksi ölçümleri alındı. Statik–dinamik denge (Prokin 5.0 Tecnobody) ve esneklik (otur-uzan testi) testleri yapıldı. Verilerin analizinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizde, ortalama, standart sapma minimum ve maksimum değerler ve Korelasyon testi (Pearson Correlation test) kullanılmıştır. Anlamlılık başlangıçta düzeyi $p<0.05$ olarak belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel analiz sonucu; statik denge 1. Testinin ilk bölümünde (çift ayak duruşta, gözler açık, 30sn süre), esneklik ve öne-geriye salınım hızı ortalama değerleri arasında pozitif anlamlılık bulunmuştur (r= 0.603, p= 0.029). Statik denge 1. Testin 2. bölümünde (çift ayak duruşta, gözler kapalı, 30sn süre), gövde esnekliği ve çevre uzunluğu ortalama değerleri arasında pozitif anlamlılık bulunmuştur (r= 0.596, p= 0.032). Statik denge 3. Testde (tek ayak-sağ duruşta, gözler açık, 30sn süre), esneklik ortalaması değerleri ile öne-geriye salınım hızı ortalaması (r= 0.622, p=0.023), içe-dışa salınım hızı ortalaması (r= 0.638, p= 0.019), çevre uzunluğu ortalaması (r= 0.661, p= 0.014), yörüngesel alan ortalaması (r= 0.619, p= 0.024) değerleri arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir ($p<0.05$). Gövde esnekliği ile dinamik denge testi değerleri arasında pozitif anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir ($p>0.05$). Birçok faktörden etkilenebilen ama geliştirilebilen bir özellik olan dengenin, gövde esnekliğinden doğru orantılı bir şekilde etkilendiği bu çalışmada görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Statik Denge, Dinamik Denge, Esneklik, Hentbol

Relationships Between Static and Dynamic Balance and Body Flexibility in Young Female Handball Players

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between the static-dynamic balance and body flexibility values of female handball players aged 14-16. The mean age of the athletes is 15,07±0,19 years and the average age of the athletes is 4,23±1,36 years. Body height, body weight, body mass index measurements of the athletes were taken. Static-dynamic balance (Prokin 5.0 Tecnobody) and flexibility (sit and reach test) tests were performed. SPSS statistical program was used to analyze the data. In statistical analysis, mean, standard deviation minimum and maximum values and correlation test (Pearson Correlation test) were used. Significance level was determined as $p <0.05$. Result of statistical analysis; in the first part of the static balance test (bipedal, eyes open, 30 seconds), a positive significance relation was found between the mean values of body flexibility and average forward-backward velocity (r= 0.603, p= 0.029). In the second part of the static balance test (bipedal, eyes closed, 30 seconds), a positive significance relation was found between the mean values of body flexibility and perimeter (r= 0.596, p= 0.032). In the third part of the static balance test (unipedal-right foot, eyes open, 30sn), positive significant relationships were found between the mean values of the body flexibility and average forward-backward velocity (r= 0.622, p= 0.023), r= 0.638, p= 0.019), perimeter (r= 0.661, p= 0.014), and ellipse area (r= 0.619, p= 0.024) ($p<0.05$). There were no significant relationships between body flexibility and dynamic balance test values

(p>0.05). It is seen that the static balance, which is a characteristic that can be affected by many factors but can be developed, is also directly affected by flexibility of the body in recent study.

Keywords: Static Balance, Dynamic Balance, Flexibility, Handball

Hakem Performansında Mesleki Haz; Basketbol Hakemleri Örneği

Ph.D. Aydın Karaçam

ÖZ

Çalışmanın amacı basketbol hakemlerinin sezon içinde aldıkları performans puanları ile mesleki haz düzeyleri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmada evrenin tamamı örnekleme dahil edilmiştir. Araştırma grubunu 2017-2018 basketbol sezonunda Türkiye Basketbol Federasyonu bünyesinde faal olarak görev yapan %9'u (n = 6) kadın ve %90'ı (n = 57) erkek olmak üzere 63 B klasman hakem oluşturmuştur. Araştırmaya katılan hakemlerin yaş ortalanması 31, hakemlik tecrübeleri ortalama 11 yıldır. Araştırmaya katılan hakemlerinde 2017-2018 sezonunda en az maç yöneten hakem 12, en fazla maç yöneten hakem 45 maç yönetmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Karaçam ve Pulur (2018) tarafından geliştirilen "Hakemler Için Mesleki Haz Ölçeği" (HİMHÖ) ve Türkiye Basketbol Federesyonu Merkez Hakem Kurulu tarafından hesaplanan hakem performans puanları kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesi SPSS 21 ve AMOS programları kullanılarak yapılmıştır. Değişkenler arası ilişkilerin belirlenmesi için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak alınmıştır. Araştırma sonucunda basketbol hakemlerinin mesleki haz toplam puanları ile yaşları, kıdemleri ve yönettikleri maç sayıları arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Hakemlerin performans puanları ile yaşları, kıdemleri ve yönettikleri maç sayıları arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Hakemlerin mesleki haz puanları ile performans puanları arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Basketbol Hakemleri, Mesleki Haz, Hakem Performansı

Zest for Work in the Referee Performance: the Case of Basketball Referees

Abstract

The aim of the study was to examine the relationship between basketball referees' performance scores gained during the season and their zest for work levels. The present study was conducted using a descriptive screening design. The entire universe was included in the sample. The sample of the study consisted of 63 Class-B referees (9% (n=6) females and 90% (n=57) males) who actively served within Turkish Basketball Federation during 2017-2018 basketball season. The mean age of the referees participating in the study is 31, and the mean refereeing experience of them is 11 years. Among the participants, the referee, who refereed the least matches, refereed 12 matches, and the referee, who refereed the most matches, refereed 45 matches in 2017-2018 season. Demographic information form, "The Zest for Work Scale for Referees" developed by Karaçam and Pulur (2018), and performance scores calculated by the Central Referee Committee of Turkish Basketball Federation were used as data collection tools. The analysis of the data was conducted using SPSS 21 and AMOS programs. The Pearson-Product Moments Correlation Coefficient was used to determine the relationships between the variables. Significance level was taken as $p<.05$. As a result of the study, a positive and significant relationship was found between referees' total scores of zest for work and their ages, seniorities, the number of matches refereed. Moreover, a positive and significant relationship was found between referees' performance scores and their ages, seniorities and the number of matches refereed. Finally, a positive and significant relationship was found between referees' zest for work scores and performance scores.

Keywords: Basketball Referees, Zest for Work, Referee Performance

Hentbol ve Futbolcularda Reaksiyon Zamanı Parametrelerinin Yaş, Cinsiyet, Spor Yaşı ve Branş Açısından Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Zeynep İnci Karadenizli

ÖZ

Bu araştırma hentbol ve futbolcularda reaksiyon zamanı parametrelerinin, yaş, cinsiyet, spor yaşı ve branş açısından karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Toplamda yaş ortalaması (n= 40) 21,12 ±2,90 yıl, spor yaşı ortalaması 9,47 ±3,15 yıl olan Spor Bilimleri Fakültesindeki kadın (n= 20), erkek (n= 20) hentbol ve futbolcu öğrenciler çalışmaya gönüllü katılmışlardır. Reaksiyon zamanı ölçümleri için New Test 2000 aleti kullanılmıştır. Ortalama reaksiyon zamanı, minimum tepki zamanı, maksimum tepki zamanı ve tepki sayısı parametreleri ölçülmüştür. Verilerin analizinde SPSS 17 istatistik programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizde, tanımlayıcı veriler için ortalama, standart sapma, minimum, maksimum değerler, karşılaştırmalar için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlılık başlangıçta düzeyi $p<0.05$ olarak belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda reaksiyon zamanı parametreleri arasında, yaş, cinsiyet, spor branşı ve bazı parametrelerde spor yaşı açısından, anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Spor yaşı açısından yapılan karşılaştırmada sadece ortalama tepki sayısı parametresinde anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç olarak, spor yaşı süresi daha çok olanlarda, reaksiyon zamanı tepki sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Fakat bu durum, reaksiyon zamanı süresinde anlamlı fark çıkmasına bir katkı sağlamamıştır. Reaksiyon zamanı, sürat ve algılayıp karar verme mekanizmasının etkinliğini gösteren önemli bir performans ölçütü sayılmaktadır, düzenli antrenmanlar ile geliştirilebilir. Bu sebeple, farklı spor branşlarında ve yaş gruplarında da benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hentbol, Futbol, Reaksiyon Zamanı

Comparison of Reaction Time Parameters in Terms of Age, Gender, Sport Age and Branch Comparison in Handball and Soccer Players

Abstract

This study was analyzed to compare the reaction time parameters in terms of age, gender, sport age and branch in handball and soccer players. The students-athletes of Faculty of Sport Science (n= 40; age= 21,12 ±2,90 yrs; sports age= 9,47 ±3,15 yrs) voluntarily partipated in the study. The New Test 2000 instrument was used for reaction time measurements. Average reaction time, minimum response time, maximum response time and number of response parameters were measured. SPSS 17 statistical program was used to analyze the data. Mean, standard deviation, minimum, maximum values were calculated for descriptive data, Mann Whitney U test was used for comparisions in statistical analysis. Significance level was determined as $p<0.05$. As a result, no statistically significant difference was found between the reaction time parameters, age, gender, sports branch and some parameters of sport age ($p>0.05$). A significant difference was found in the average response number parameter in the comparison with the sport age ($p<0.05$). As a result, it was seen that the number of reaction time reactions was higher in the players who have got more sport ages. However, this situation did not contribute to a significant difference in the duration of the reaction time. Reaction time are considered to be an important performance measure indicating that the effectiveness of the decision-making mechanism of speed and perception. It can be improved with regular training. Therefore, it is recommended that similar studies in different sports branches and age groups should planned in the future.

Keywords: Handball, Soccer, Reaction Time

Iğdır ve Gaziantep İllerinde Kadınlara Hizmet Veren Rekreasyonel Fitness Merkezlerinin Hizmet Kalitelerinin Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Ali Öztürk

ÖZ

Iğdır ve Gaziantep illerinde kadınlara hizmet veren fitness merkezlerinin hizmet kalitelerinin karşılaştırılması çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Gaziantep'den seçilen 3 adet fitness merkezi ve Iğdır ilinde yalnızca kadınlara hizmet veren 3 adet fitness merkezi olmak üzere toplam 6 fitness merkezi çalışmada yer aldı. 184 katılımcı Gaziantep 137 katılımcı ise Iğdır'dan olmak üzere toplamda 321 kişi ile çalışma gerçekleştirildi. Araştırma boş zamanlarında rekreasyonel spor etkinliği için fitness merkezlerine giden katılımcılarla birlikte gerçekleştirildi. Fitnes merkezlerinin hizmet kalitelerini karşılaştırabilmek için Hizmet Kalitesi Değerlendirme Ölçeği (HKDÖ) kullanıldı. Ölçek 34 soru ve 4 alt boyuttan (personel, program, tesis ve soyunma odaları) oluşmaktadır. Katılımcıların hizmet kalitesi memnuniyet puanları (HKMP) ve demografik verilerinin dağılımları tanımlayıcı istatistiklerle elde edildi. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği basıklık ve çarpıklık sonuçlarına göre değerlendirildi. Verilerin normal dağılması nedeniyle bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerindeki etkileri bağımsız örneklem t-testi ve MANOVA testleri ile ölçüldü. MONOVA testi için verilerin homojenliği "Levene's test" ile ölçüldü. Araştırmamızda Güven aralığı %95 ve anlam düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi. Her iki grubun da HKMP negatif yönde bulundu. HKMP'nın karşılaştırılması sonucunda personel, soyunma odaları ve tesisler alt boyutlarında Gaziantep katılımcıları lehine $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık tespit edildi. MONOVA testi sonucunda gelir düzeyine göre personel ve tesisler alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı farklılık ($p<0,05$) tespit edildi. Sonuç olarak her iki il için de HKMP negatif yönde bulunsa da; araştırmaya Gaziantep'den katılanların Iğdır'dan katılanlara oranla daha yüksek HKMP'na sahip olduğu görüldü. Ayrıca Iğdır'da kadınlara hizmet veren fitness merkezlerinin personel, soyunma odaları ve tesisler bakımından daha düşük puan aldığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Rekreason, Fitness Merkezleri, Kadınlar, Hizmet Kalitesi

Comparison of Service Quality of Recreational Fitness Centers Providing Women in Iğdır and Gaziantep Provinces

Abstract

The purpose of this study is to compare the service quality of the fitness centers serving women in Iğdır and Gaziantep. A total of 6 fitness centers including 3 fitness centers in Gaziantep and 3 fitness centers serving women in Iğdır were included in the study. The research was carried out with a total of 321 people, 184 of them were from Gaziantep and 137 were from Iğdır. The research was carried out with participants who went to the fitness centers for recreational sport activities in their leisure time. The Service Quality Assessment Scale (SQAS) was used to compare the service quality of fitness centers. The scale consists of 34 questions and 4 sub-dimensions (personnel, programs, facilities and locker rooms). Service quality satisfaction score (SQSS) and demographic data distributions of the participants were obtained with descriptive statistics. Whether the data showed normal distribution or not were evaluated according to the skewness and curtosis results. The effects of independent variables on dependent variables were measured by independent sample t-test and MANOVA tests due to normal distribution of data. For the MONOVA test, the homogeneity of the data was measured by "Levene's test. In our study, the confidence interval was 95% and the level of significance

was accepted as $p < 0.05$. SQSS of both groups were negative. As a result of comparison of SQSS, significant differences were determined in favor of Gaziantep participants in the sub-dimensions of personnel, changing rooms and facilities at $p < 0.05$ level. As a result of the MONOVA test, a statistically significant difference was found in the sub-dimension of personnel and facilities ($p < 0.05$). As a result, although the SQSS are negative for both provinces; The participants from Gaziantep were found to have higher SQSS than those from Iğdır. In addition, the fitness centers serving women in Iğdır were found to be lower in terms of personnel, locker rooms and facilities.

Keywords: Recreation, Fitness Centers, Womens, Service Quality

Milli Eğitim Bakanlığı Bünyesinde Yer Alan Öğretmenlerin Spora Katılım Güdülerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması

Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Ali Öztürk

ÖZ

Araştırmanın amacını "Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde çalışan öğretmenlerin spora katılım güdülerinin belirlenmesi ve karşılaştırılması" oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini Iğdır merkezde yer alan MEB'na bağlı okullar, örneklemini ise bu okullardan üçü lise, 5'i ortaokul olmak üzere 8 tanesi oluşturdu. 39 kadın, 52 erkek olmak üzere toplam 91 kişi araştırmada yer aldı. Öğretmenlerin spora katılımlarında hangi güdülerin etkin olduğunun belirlenebilmesi amacıyla araştırmada Gill ve arkadaşları tarafından (1983) geliştirilen Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (SKGÖ) kullanıldı. SKGÖ 8 alt boyut, 30 madde, ve 3'lü likert tipinden (1: çok önemli, 2: az önemli ve 3: hiç önemli değil) oluşan bir ölçektir. Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Çelebi (1993) tarafından gerçekleştirildi. Araştırmada SKGÖ'nin güvenirliği Cronbach's Alpha testi ile ölçüldü. Ölçeğin toplamı için güvenirlik katsayısı 0,873 olarak bulunurken, 8 alt boyut için 0,620-0,920 arasında tespit edildi. Basıklık-çarpıklık testi sonucunda verilerin normal dağılmadığı tespit edildi ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerine etkileri Mann Whitney-U ve Kruskall Wallis testleri ile ölçüldü. Katılımcıların SKGÖ 8 alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar tanımlayıcı istatistik ile ölçüldü. Tanımlayıcı istatistik sonucunda; katılımcıların spora katılımlarında en fazla 1,080 puanla hareket/aktif olma ve 1,127 puanla fiziksel uygunluk/enerji harcama alt boyutlarının etkili olduğu, spora katılımlarında en az etkili olan alt boyutların ise 1,928 ile takım üyeliği/ruhu ve 1,790 ile başarı/statü olduğu görüldü. Erkek ve kadın öğretmenlerin spora katılım güdülerinin karşılaştırılması sonucunda arkadaş bulma, yarışma ve eğlence alt boyutlarında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulundu. Bu farklılıklar arkadaş bulma ve yarışma alt boyutları için kadınlar lehine iken, eğlence alt boyutunda erkekler lehine olarak tespit edildi. Sonuç olarak katılımcıların hareket/aktif olma, fiziksel uygunluk/enerji harcama, eğlence ve arkadaşlık alt boyutları için puan ortalamalarının 1,5 ve üzerinde olduğu ve dolayısıyla bu faktörlerin spora katılım güdülenmelerinde daha etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca cinsiyet bazında değerlendirildiğinde; eğlence ve beceri gelişimi dışında diğer alt boyutların kadınların spora katılımlarında erkeklere oranla daha etkili olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Spor, Güdülenme, Spora Katılım

Determination and Comparison of the Sports Participation Motives of the Teachers in the Ministry of National Education

Abstract

The aim of the study is to determine and compare the sports participation motives of the teachers working within the Ministry of National Education (MEB). A total of 91 people, 39 female and 52 male, took part in the study. Participation Motivation Quastionnaire (PMQ) was used developed by Gill et al. (1983) in order to determine which motives are effective in teachers' participation in sport. The results showed that the data were not distributed normally and the effects of independent variables on dependent variables were measured by Mann Whitney-U and Kruskall Wallis tests. The mean scores of the participants from the PMQ were measured with descriptive statistics. As a result of descriptive statistics; participation in the sport of the teachers at maximum 1,080 points / act of being active and 1,127 points of physical fitness / energy spending sub-dimensions were effective, while the least effective sub-

dimensions of their participation in sport with team membership / spirit of 1,928 and success / status with 1,790 was seen. Comparison of male and female teachers' participation in sports showed a significant difference in the level of $p < 0.05$ in the finding friends, competition and entertainment sub-dimensions. While these differences favored women for finding friends and competition sub-dimensions, entertainment sub-dimension was identified as favoring men. As a result, it can be said that the participants' mean scores for movement / activeness, physical fitness / energy expenditure, entertainment and friendship sub-dimensions are 1.5 and above, and thus these factors are more effective in motivation for participation in sports. In addition, when evaluated on a gender basis; It was concluded that other sub-dimensions other than fun and skill development were more effective than females in the participation of women in sports.

Keywords: Sports, Motivation, Participation in Sports

Spor Örgütlerinde Üretkenlik Karşıtı Davranışlar İle İşten Ayrılma Eğilimi İlişkisinin İncelenmesi

Ph.D. Sevim Güllü

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, spor örgütlerinde üretkenlik karşıtı davranışlar ve işten ayrılma eğilimi arasındaki ilişki düzeyini ortaya koymaktır. Bu amaçla araştırmamız; İstanbul ilinde faaliyet gösteren üç farklı özel spor işletmesinde çalışan, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen 70 kadın, 70 erkekten oluşan toplam 140 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma tekniği olarak nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve ilişkisel tarama tekniği kullanılmıştır. Katılımcılara demografik bilgiler sorulmuştur, ayrıca 2 ölçek uygulanmıştır. Daha önce geliştirilen (Bennett ve Robinson, 2000), Türkçe' ye uyarlaması yapılan (Öztürk, 2015) Üretkenlik Karşıtı Davranışlar Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 19 sorudan ve Kişilere Karşı ÜKD ile Örgüte Karşı ÜKD olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır, 5' li likert tiptedir. İşten Ayrılma Eğilimi Ölçeği ise Arnold ve Davey (1999), Bedeian, Kemery ve Pizzolatto (1991) çalışmalarından yararlanarak Demir (2009) tarafından Türkçe' ye kazandırılmıştır. Ölçek 5 sorudan oluşmaktadır, tek boyutludur, 5' li likert tiptedir. Elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde SPSS 20 paket programı yardımıyla; yüzde (%) ve frekans (f), bağımsız örneklem t testi, ANOVA testi yapılmıştır. Ayrıca katılımcıların üretkenlik karşıtı davranışları ve alt boyutları ile işten ayrılma eğilimleri arasındaki ilişkilerin tespitinde Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; katılımcıların üretkenlik karşıtı davranışları düşük, işten ayrılma eğilimleri orta düzeydedir. Bu iki değişken ve alt boyutlar arasındaki ilişki ise düşük düzeydedir. Kurumda kıdemi daha az olan katılıcımlar ile genel hizmetler personelinin işten ayrılma eğilimleri daha fazladır, ilköğretim mezunu katılımcıların kişilere karşı üretkenlik karşıtı davranış gösterme eğilimleri daha fazladır.

Anahtar Kelimeler: Spor Örgütleri, Üretkenlik Karşıtı Davranışlar, Örgütsel Sapma, İşten Ayrılma Niyeti

Investigation of the Relationship Between Counter-Productive Behaviors and Intention to Leave in Sports Organizations

Abstract

This study aims to determine the level of relationship between counter-porductive behaviors and the intention to leave in sports organizations. In this study, descriptive and relational screening technique was used as the research technique. The working group consists of 140 participants (70 female, 70 male) selected by convenience sampling methods, among the non-random sampling methods. They were employed in three different private sports enterprises operating in the province of Istanbul. As the data collection tool, two scales were utilized with the personal information form prepared by the researchers. Previously developed (Bennett and Robinson, 2000), adapted to Turkish (Öztürk, 2015) Counter Productive Behaviours Scale was used. The scale consisted of 19 questions and two sub-dimensions, including counter productive work behaviors against individuals and against the organization. The Intention to Leave Scale was (Arnold and Davey, 1999;Bedeian etc, 1991) adapted to Turkish by Demir (2009). The scale consists of 5 questions, one-dimensional. The percentage (%) and frequency (f) values, which signify the descriptive statistical methods, were used to present personal information about the participants. Skewness and kurtosis values were taken into consideration when testing

the normality of the data. The t-test was used for determining the differences between two-factor variables and the ANOVA test was used to determine the differences between three and more factor variables. In addition, Pearson Correlation analysis was used to determine the relationship between the participants' counter-produvtive behaviors, its sub-dimensions and their intention to leave. to the results obtained; the participants' level of counter productive behaviors is low. And level of intention to leave is moderate. The relationship between these two variables and sub-dimensions is low. Participants with less seniority in the institution and general services staff have more intention to leave their job, while primary education graduates are more likely to show counter-productivity behaviors against individuals.

Keywords: Sport Organizations, Counterproductive Behaviors, Organizational Deviation, İntention to Leave

Sportif Performans Üzerinde Genetik Faktörlerin Etkisi

Dr. Melek Yüce

ÖZ

Amaç: Sportif performans, çevresel ve genetik faktörden etkilenen karmaşık bir fenotiptir. Sportif ve bilimsel topluluklar, genetik faktörlerin atletik performans üzerindeki etkisini kabul etmektedir. Son yıllarda, DNA dizilemesi ve genotipleme teknolojilerindeki hızlı gelişim, atletik performansa katkıda bulunan bazı genetik varyasyonların tanımlanmasını sağlamıştır. 2009 yılı itibariyle, 200'den fazla genetik varyant fiziksel performans ile; 20'den fazla varyant da elit atlet statüsü ile ilişkilendirilmiştir. Bu derlemenin amacı, genetik faktörlerin özellikle ACE, ACTN3 ve HIF1A genlerinin sportif performans üzerindeki etkisini özetlemek ve bu alanda gelecekte yapılacak çalışmalar için yeni yaklaşımları gözden geçirmektir. Yöntem: İlgili anahtar kelimeler 2008 yılından itibaren PubMed ve Google Scholar yayınlarında taranarak derleme hazırlanmıştır. Tartışma ve Sonuç: Genetik özelliklerin insan sportif performansı ile güçlü bir şekilde ilişkili olduğu kavramı geçtiğimiz on yıl içerisinde daha çok kabul görmüştür. İnsan fiziksel performansını etkileyen genetik polimorfizmlerin ilk kanıtı ACE geni için bildirilmiştir. ACE polimorfizminin, çeşitli popülasyonlarda fiziksel performans ve egzersiz süresi ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte bir başka hedef gen olarak ACTN3 çalışılmıştır. ACTN3 geni, sprint ve halter gibi aktiviteler sırasında hızlı ve kuvvetli kasılmaların oluşmasından sorumlu olan hızlı glikolitik tip II liflerin sarkomeri olarak eksprese edilen α-actinin-3 proteinini şifrelemektedir. Bu genlerin her ikisi de genel popülasyonda oldukça yaygındır. HIF1A geni tarafından kodlanan Hipoksi-indüklenebilir faktör-1α (HIF-1α), hipoksiye maruz kalan dokularda homeostazın düzenlenmesinde transkripsiyon faktörü olarak işlev görür. Düşük oksijen seviyelerine yanıtta neredeyse bütün hızlı gen ekspresyon sürecine dahil edilmektedir ve atletik performans ile ilişkili olduğu bildirilmiştir. Aynı zamanda ADRA2A, ADRB2, PPARA, PPARGC1A, AMPD1, NOS3, BDKRB2, VEGFR2, VEGFA genleri de sportif performans ile ilişkisi en çok incelenen genler arasındadır. Sonuç olarak elde edilen veriler, sportif performansın başarısı için kritik olmamakla birlikte uygun eğitim ile kombine edildiğinde avantajlı bir genetik profilin avantajlı olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, genetik polimorfizmler ve spor performans arasındaki ilişkilere yönelik elde edilen bulgular oldukça heterojendir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Genetik, Polimorfizm, Atletik Performans

Üniversitelerde Spor Yapan ve Yapmayan Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Ph.D. Mehmet Yıldırım

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; üniversitelerde spor yapan ve yapmayan öğrencilerin özgüven düzeylerini incelemektir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Yozgat Bozok Üniversitesinde farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Yozgat Bozok Üniversitesinde farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler içerisinden kolayda örnekleme tekniği kullanılarak belirlenen 342 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin bilgiler kişisel bilgi formu ile özgüven düzeylerini belirlemeye yönelik bilgiler ise Akın (2007) tarafından geliştirilen özgüven ölçeği ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 18 paket programına aktarılmıştır. Verilerin istatistiksel analizlerinde frekans ve yüzde analizleri, t testi, Anova analizi kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda cinsiyet ve spor yapma durumu değişkenlerine göre öğrencilerin özgüven düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p<.05$). Yaş değişkenine göre ise anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$). Erkek öğrencilerin içsel ve dışsal özgüven düzeylerinin kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Spor yapanların yapmayanlara göre içsel ve dışsal özgüven düzeyleri daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Özgüven, Üniversite, Öğrenci

Investigation of Self-Confidence Levels of the Students Who Sports and Not Sports in Universities

Abstract

The purpose of this research; It is to investigate the self-confidence levels of the students who do and do not do sports in universities. The universe of research constitutes students who study in different departments at Yozgat Bozok University in the academic year 2017-2018. The sample of the research is composed of 342 students who are identified by using easy sampling technique among the students studying in different departments at Yozgat Bozok University in the academic year of 2017-2018. Information on the demographic characteristics of the students in the survey was obtained through personal information form. Information about determining self-confidence levels was obtained by self-confidence scale developed by Akın (2007). The obtained data were transferred to SPSS 18 package program. Frequency and percentage analyzes, t test, Anova analysis were used in the statistical analyzes of the data. As a result of the analyzed, statistically significant differences were found between the levels of self-confidence of the students according to variables of gender and sport situation ($p <.05$). There was no significant difference according to age variable ($p> .05$). It was determined that male students had higher levels of internal and external self-confidence than female students. The level of internal and external self-confidence of the the students who sports was found higher.

Keywords: Sports, Self-Confidence, University, Student

Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuğa Sahip Anne-Babaların Çocuklarının Sportif Etkinliklerine Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi

Ph.D. Erkan Yarımkaya

ÖZ

Bu araştırmanın amacı zihinsel yetersizliği olan çocuğa sahip anne-babaların çocuklarının sportif etkinliklerine yönelik farkındalık düzeyleri üzerinde cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve spor yapma durumu değişkenlerinin etkisinin olup olmadığının belirlenmesidir. Araştırma, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan betimsel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmaya, çocukları Ankara ili Keçiören ilçesindeki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde öğrenim gören 285 ebeveyn katılmıştır (170 anne ve 115 baba). Veriler "Kişisel Bilgi Formu" ve İlhan ve Esentürk (2015) tarafından geliştirilen "Zihinsel Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Farkındalık Ölçeği (ZEBSEYFÖ)" aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde, ilk olarak verilerin normal dağılım gösterip göstermediği değerlendirilmiştir. Verilerin normallik sınamasında Kolmogorov-Smirnov testi ve Skewness-Kurtosis (Çarpıklık-Basıklık) değerleri dikkate alınmıştır. Yapılan analizler sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Dolayısıyla ebeveynlerin ZEBSEYFÖ'den elde ettiği puanlar ile cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve spor yapma durumu değişkenleri arasındaki farklılığın belirlenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi ve Bağımsız Gruplar t-Testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, ebeveynlerin ZEBSEYFÖ'den elde ettiği puanların cinsiyet (t283: 4,012, $p<0,05$), eğitim düzeyi (F2, 282: 11,908, $p<0,05$) ve spor yapma (t283: 5,216, $p<0,05$) değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Söz konusu anlamlı farklılığın anneler, üniversite mezunu ve spor yapan ebeveynler lehine olduğu belirlenmiştir. Buna karşın ebeveynlerin ZEBSEYFÖ'den elde ettiği puanlar arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (F2, 282: 2,039, $p>0,05$). Sonuç olarak, anne-babaların zihinsel yetersizliği olan çocuklarının sportif etkinliklerine yönelik farkındalık düzeyleri üzerinde cinsiyet, eğitim düzeyi ve spor yapma değişkenlerinin anlamlı bir etki oluşturduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Farkındalık; Ebeveyn; Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklar; Sportif Etkinlik

Alabalık Yetiştiriciliğinde Kullanılan Antiparazitik Bir Ajan: Emamektin Benzoat

Lec. Serdar Kilercioğlu

ÖZ

Emamektin Benzoat (EB), balık üretim çiftliklerinde salmonidae familyasını etkileyen, kopepod sınıfına dahil olan deniz bitlerinin kontrolü için kullanılmaktadır. Emamektin benzoat, yarı sentetik bir avermektin olan abamektinin bir türevidir. Avermektinler, makrosiklik laktonlar ailesinin bir üyesi olup, bir toprak mikroorganizması olan Streptomyces avermilitis tarafından üretilmektedirler. Emamektin, B1a (≥ %90) ve B1b (≤ %10) olarak adlandırılan bileşiklerin karışımı olup CAS (Kimyasal Özet/Numaralandırma Servisi) numarası 155569-91-8'dir. Bir nörotoksin olan EB, gama amino bütrik asit (GABA) reseptörlerine bağlanarak salgılanmayı artırır. GABA klorit kanallarını açarak sinir sisteminde bulunan hücre zarlarından klorit iyon geçirgenliğinin artmasına neden olur, böylece sinir sisteminde işlev bozukluğu meydana getirir ve parazitlerin etkisiz hale gelmesini sağlarlar. Kan beyin bariyer sisteminin nispeten koruduğu memelilere oranla omurgasızlara ve sucul canlılara daha zararlıdır. EB, hem merkezi sinir sisteminde hem de periferal sinir sisteminde sinir aksonlarının zarar görmesine neden olur. Ayrıca EB'nin optik sinire zarar verdiği bildirilmiştir. Ancak tedavi amaçlı kullanılırken meydana getirebileceği ikincil etkiler göz ardı edilmektedir. Özellikle bağışıklık sistemi üzerine olan etkileri daha fazla araştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Emamektin Benzoat, Salmonidae, Gama Aminobütrik Asit (Gaba)

An Antiparasitic Agent Used in Trout Farming: Emamectin Benzoate

Abstract

Emamectin benzoate (EB) is used for the control of sea lice, which is a copeod that parasitizes salmons (Salmonidae) in fish farms. Emamectin benzoate is a derivative of abamectin which is a semi-synthetic avermectin. Avermectins, which are part of the macrocyclic lactones family, are produced by the soil microorganism Streptomyces avermilitis. Emamectin is a mixture of two homologue compounds termed B1a (≥ %90) and B1b (≤ %10) and its cas number is 155569-91-8. EB, as a neurotoxin, binds to GABA receptors and increases secretion. GABA (Gamma amino butric acid) opens chloride channels and cause to increase in the permeability of the chloride ion in nerve membranes. Thus the nerve system is degenerated and parasites are paralyzed. EB is more toxic to invertebrates and aquatic organisms than the mammalians. Because the blood-brain system prevents passing through to brain in mammalians. EB causes degeneration of nerve axons in both the central nervous system and the peripheral nervous system. Furthermore, it was reported that EB damage the optic nerve. But seconder effects of EB are ignored by fish farm officials. Especially, the effects of EB on the immune system of fish should research further

Keywords: Emamectin Benzoate, Salmonidae, Gamma Aminobutryc Acid (Gaba)

Aronya (Aronia Melanocarpa (Michx) Elliot) Meyvesinin Agromorfolojik Özellikleri ve Kullanım Olanakları

Researcher Sevgi Poyraz Engin - Prof. Ph.D. Cevriye Mert

ÖZ

Anavatanı Kuzey Amerika olan Aronya (Aronia melanocarpa), Rosaceae familyası Aronia cinsi içerisinde yer alan, çok yıllık çalı formunda gelişen bir üzümsü meyve türüdür. 1900'lü yılların başlarında Almanya vasıtası ile Rusya'ya getirilmiş ve yetiştiricilik çalışmalarına başlanmıştır. Bugün dünyada çeşitli ıslah yöntemleri ile geliştirilmiş çok sayıda aronya çeşidi mevcuttur. Aronya meyveleri botanik bakımdan yalancı meyve olup, bitki üzerinde çeşitlere göre değişmekle birlikte ortalama 20-25 meyveli salkımlar şeklinde bulunmaktadır. Meyve iriliği 5-14 mm., ağırlığı ise 0,5-2 g. arasında değişmektedir. Aronya meyveleri antioksidan kapasitesi ve antosiyanin miktarı bakımından diğer üzümsü meyvelere göre daha yüksek değere sahiptir. Ayrıca bol miktarda vitamin, mineral madde ve folik asit içermektedir, başta proantosiyaninler ve antosiyaninler olmak üzere, toplam fenolik madde bakımından en zengin meyve türlerinden biridir. Aronya meyveleri taze olarak tüketiminin yanında, gıda sanayiinde meyve suyu, kuru meyve, sos, reçel, şerbet, dondurma, kek, pasta ve çaya işlenerek, doğal gıda boyası ve besin takviyesi olarak da yaygın şekilde kullanılmaktadır. Bu bildiride aronya bitkisi hakkında bilgi verilmiş ve meyvesinin fizikokimyasal özellikleri ve kullanım olanakları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aronya, Üzümsü Meyve, Pomoloji, Agromorfolojik Özellikler

Agromorphologycal Properties and Utilization Possibilities of Aronia (Aronia Melanocarpa (Michx) Elliot) Berries

Abstract

Aronia (Aronia melanocarpa) is a type of berries, a perrenial shrub, in the genus Aronia in the Roasaceae family native to North America. Its migration to Russia occured in the first years of 1900s due to its potential health benefits, and cultivation works were started. Today, there are many cultivars of aronia developed by various breeding methods. It is an accessory fruit in terms of botany. Each plant has 20-25 clusters of fruit on average varying by varieties. The diameter of its fruits varies between 5-14 mm and the weight of those varies between 0.5-2 g. Aronia berries are high in content of anthocyanin and antioxidant capacity in comparison to other berries. Moreover, aronia fruits have rich content in terms of vitamins, minerals, and folic acid. Also; it is one of the richest plant sources of phenolic compounds, mainly proanthocyanins and anthocyanins. Its fruits are consumed freshly. Also, its fruits are utilized as frozen or dried, in making cake, pie, pancake, jam, wine, tea, sauce, juice, natural food colorant and food supplement. In this paper, information on aronia plant is detailed and physicochemical properties and utilization possibilities of aronia berry are argued.

Keywords: Aronia, Berries, Pomology, Agromorphologycal Properties

Bartın İli Carabinae ve Harpalinae (Carabidae: Coleoptera) Faunası

Prof. Ph.D. Azize Toper Kaygın - Ma. Sema Kara

ÖZ

Carabinae ve Harpalinae alt familyası, Carabidae familyasına ve bu familya da Coleoptera takımına bağlıdır. Bartın yöresinde daha önce Coleoptera takımına bağlı bazı türler üzerine araştırmalar bulunmakla birlikte Carabidae familyasının Carabinae ile Harpalinae alt familyası üzerine detaylı bir araştırma bulunmamaktadır. Bu çalışma Bartın ilinde 2014 Mayıs - 2016 Nisan ayları arasında yapılmıştır. Böceklerin toplanmasında çukur tuzak ve elle toplama yöntemleri kullanılmıştır. Bartın ilinde ilk kez yapılan bu detaylı araştırma sonucunda Carabinae alt familyasına ait 1 cins, 2 tür (Carabus (Oxycarabus) saphyrinus, Carabus (Procerus) scabrosus) ve 6 alttür (Carabus (Archicarabus) wiedemanni wiedemanni, Carabus (Heterocarabus) marietti marietti, Carabus (Lamprostus) spinolai rouzei, Carabus (Procerus) scabrosus montisabanti, Carabus (Procerus) scabrosus schuberti, Carabus (Procrustes) chevrolati surejae); Harpalinae alt familyasına ait 6 cins, 16 tür (Acinopus (Acinopus) laevigatus, Dixus eremita, Harpalus (Harpalus) affinis, Harpalus (Harpalus) attenuatus, Harpalus (Harpalus) caspius, Harpalus (Harpalus) dimidiatus, Harpalus (Harpalus) honestus, Harpalus (Harpalus) tardus, Harpalus (Pseudoophonus) calceatus, Ophonus (Hesperophonus) azureus, Ophonus (Metophonus) puncticeps, Ophonus (Metophonus) puncticollis, Ophonus (Ophonus) diffinis, Parophonus (Parophonus) dia, Psedoophonus (Psedoophonus) griseus, Psedoophonus (Psedoophonus) rufipes) ve 1 alttür (Harpalus (Harpalus) serripes serripes) tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Bartın, Fauna, Carabinae, Harpalinae

Carabinae and Harpalinae (Carabidae: Coleoptera) Fauna of Bartin Province

Abstract

The subfamilies Carabinae and Harpalinae belong to the family Carabidae of the Order Coleoptera. Although there are some researches on several species belonging to the order Coleoptera in Bartın region, there is no detailed research on Carabidae and Harpalinae subfamilies of Carabidae. This study was carried out between May 2014 and April 2016 in Bartın province. Pitfall trap and hand picking methods were used to collect insects. As a result of this detailed study conducted in Bartın province, 1 genus, 2 species (Carabus (Oxycarabus) saphyrinus, Carabus (Procerus) scabrosus) and 6 subspecies (Carabus (Archicarabus) wiedemanni wiedemanni, Carabus (Heterocarabus) marietti marietti, Carabus (Lamprostus) spinolai rouzei, Carabus (Procerus) scabrosus montisabanti, Carabus (Procerus) scabrosus schuberti, Carabus (Procrustes) chevrolati surejae) belonging to the Carabinae subfamily; 6 genus, 16 species (Acinopus (Acinopus) laevigatus, Dixus eremita, Harpalus (Harpalus) affinis, Harpalus (Harpalus) attenuatus, Harpalus (Harpalus) caspius, Harpalus (Harpalus) dimidiatus, Harpalus (Harpalus) honestus, Harpalus (Harpalus) tardus, Harpalus (Pseudoophonus) calceatus, Ophonus (Hesperophonus) azureus, Ophonus (Metophonus) puncticeps, Ophonus (Metophonus) puncticollis, Ophonus (Ophonus) diffinis, Parophonus (Parophonus) dia, Psedoophonus (Psedoophonus) griseus, Psedoophonus (Psedoophonus) rufipes) and 1 subspecies (Harpalus (Harpalus) serripes serripes) belonging to the subfamily Harpalinae were identified.

Keywords: Türkiye, Bartın, Fauna, Carabinae, Harpalinae

Bazı Atdişi Mısır (*Zea mays* L.) Genotiplerinin Şanlıurfa Koşullarında Verim ve Bazı Morfolojik Özelliklerinin Belirlenmesi

Prof. Ph.D. Abdullah Öktem - Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem

ÖZ

Bu çalışma bazı atdişi mısır (*Zea mays* L.) genotiplerinin Şanlıurfa koşullarında verim ve bazı morfolojik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Deneme Şanlıurfa-Türkiye koşullarında 2017 yılında yürütülmüştür. Araştırmada 14 adet at dişi mısır genotipi kullanılmıştır. Çalışma tesadüf blokları deneme deseninde 3 tekrarlamalı olarak kurulmuştur. Araştırmada bitki boyu, sap kalınlığı, koçan uzunluğu, koçan kalınlığı, tane nemi, bin tane ağırlığı, hektolitre ağırlığı ve tane verimi gibi özellikler incelenmiştir. Genotipler arasında incelenen özellikler bakımından istatistiki olarak önemli düzeyde farklılık belirlenmiştir. Çalışmada, bitki boyu 189.6 cm ile 223.8 cm arasında, sap kalınlığı 20.08 mm ile 24.60 mm arasında, koçan uzunluğu 21.76 cm ile 26.54 cm arasında, koçan kalınlığı 47.9 mm ile 53.8 mm arasında değişmiştir. Tane nemi %12.1 ile %16.4 arasında, bin tane ağırlığı 268.49 g ile 358.73 g arasında, hektolitre ağırlığı 76.1 hl kg^{-1} ile 81.2 hl kg-1 ve tane verimi 676.2 kg da^{-1} ile 1341.0 kg da^{-1} arasında değişmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mısır, Tane Verimi, Tane Nemi, Gap Bölgesi

Determination of Yield and Some Morphological Characteristics of Some Dent Corn Genotypes (*Zea mays* L.) in Şanlıurfa Conditions

Abstract

This study was aimed to determine yield and some morphological characteristics of some dent corn genotypes in Şanlıurfa conditions. Research was carried out in 2017 under Şanlıurfa-Turkey conditions. In the research 14 genotypes of dent corn were used. The experiment was set up in randomized complete block design with 3 replicates. In the study, plant height, stem diameter, ear length, ear diameter, grain moisture, thousand weight, test weight and grain yield were determined. Significant differences were found between the genotypes for tested characteristics. In the study, plant height values varied from 189.6 cm to 223.8 cm, stem diameter from 20.08 mm to 24.60 mm, ear length from 21.76 cm to 26.54 cm, ear diameter from 47.9 mm to 53.80 mm. Grain moisture ranged between %12.1 and %16.4, thousand weight between 268.49 g and 358.73 g, test weight between 76.1 hl kg-1 and 81.2 hl kg^{-1}, grain yield between 676.2 kg da^{-1} and 1341.0 kg da^{-1}.

Keywords: Corn, Grain Yield, Grain Moisture, Gap Region

Bioyakıt Kaynağı Olarak Enerji Bitkilerinin Kullanımı

Prof. Ph.D. Abdullah Öktem - Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem

ÖZ

Günümüzde dünya genelinde artan nüfus artışı ve gelişen sanayiye paralel olarak enerjiye olan talep her geçen gün artmaktadır. Fosil yakıtların tükenecek olması, fosil yakıtların çevre üzerindeki kirletici etkileri, enerjide dışa bağımlılıktan kurtulma çabaları; ucuz, temiz ve yenilenebilir yeni enerji kaynaklarına olan talebi her geçen gün artırmaktadır. Temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarından birisi de bitkilerin enerji kaynağı olarak kullanılmasıdır. Bitkilerin biokütlesinden, tohum, özsu ve hasat artıklarından yararlanarak enerji elde etmek mümkündür. Biokütle doğrudan yakılarak ısıl enerji elde edilebilir. Bitkilerin lignoselüloz, nişasta ve şekerli kısımlarından fermantasyon ile bioetanol ve biyoyakıt elde etmek mümkündür. Ayrıca bitkisel yağ kullanılarak biodizel yakıt elde edilebilir. Makalede enerji bitkilerinin bioyakıt kaynağı olarak kullanılma olanakları, enerji elde etme şekilleri ve kullanım biçimleri açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bioyakıt, Enerji Bitkileri, Bioetanol, Biodiesel

The Use of Energy Plants As a Source of Biofuels

Abstract

Nowadays, the demand for energy is increasing day by day due to the increasing population growth in the world and parallel to the developing industry. Due to fossil fuels will be exhausted, the pollutant effects of fossil fuels on the environment and efforts to get rid of foreign dependency in energy; the demand for cheap, clean and renewable energy sources is increasing day by day. One of the clean and renewable energy sources is the use of plants as an energy source. It is possible to obtain energy from the biomass of the plants by taking advantage of seed, plant juice and harvest residues. Thermal energy can be obtained by direct burning of biomass. It is possible to obtain bioethanol and biofuels by fermentation of lignocellulose, starch and sugar parts of plants. Also biodiesel fuel can be obtained by using vegetable oil. The article describes the possibilities of using energy plants as a source of biofuels, the ways of obtaining energy and their use.

Keywords: Biofuel, Energy Plants, Bioethanol, Biodiesel

Biyodinamik Tarımın Oluşumu ve Organik Tarımdan Farklılıkları

Assoc. Prof. Ph.D. Gülcan Demiroğlu Topçu - Researcher Deniz Aydoğan

ÖZ

Biyodinamik tarım; Avusturyalı bilim adamı Rudolf Steiner'in yaşamın mental gerçeklerini inceleyerek oluşturduğu antropozofik öğretilerine dayalı ve doğa, insan, çevre faktörlerinin korunmasını esas alan yaşam tarzının hakim oldugu bir tarım şeklidir. Biyodinamik tarımda, hayvan, bitki ve güneş sistemi iç içe geçmiş bir canlı sistemi döngüsü olarak kabul edilir ve bu döngüyle toprağın yenilenmesi, bitkideki enerji yoğunluğunun artması amaçlanır. Uzmanlara danışılarak ilerlenmesi gereken biyodinamik tarım sürecinde; uzman görüşünün yanı sıra tarımın yapılacağı alanda yaşayan ve tarım süreci boyunca alanda çalışacak insanların bu tarım şeklini benimsemiş olması, yani insanların da canlı döngüsüne katılması gerekmektedir. Genel olarak organik tarımla eşdeğer olduğu söylenilen biyodinamik tarım, doğrudan eşdeğerlik gösterilecek kadar olmasada organik tarımla birçok yönden benzerlik göstermektedir. Fakat sanıldığının aksine tarımsal girdilerin uygulanma şekli ve tarımsal sürecin ilerleyişi açısından organik tarımdan net bir şekilde farklılıklar göstermektedir. Gübrelerin uygulanma yöntemi ve zamanından, hasat ve ekim dönemlerine kadar kendine özgü işleyiş sistemi olan biyodinamik tarım çok temel bir ifadeyle, diğer tarım şekillerinin aksine çok katı prensiplere bağlı ve uzmanlık gerektiren bir tarım şeklidir. Bu çalışmada, Biyodinamik tarımı Organik tarımdan ayıran özellikler incelenecek ve detaylı olarak ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Biyodinamik Tarım, Organik Tarım, Rudolf Steiner

Formation of Biodynamic Agriculture and Their Differences From Organic Agriculture

Abstract

Biodynamic agriculture is a form of agriculture based on the anthroposophical doctrine of the Austrian scientist Rudolf Steiner, who examines the mental realities of life and aims the protection of nature, human and environmental factors. In biodynamic agriculture, animal, plant and solar system is considered as a intertwined living system cycle and it is aimed to renew the soil and increase the energy density in the plant. In the process of biodynamic agriculture that should be done in consultation with experts; as well as the expert opinion, people living and working in the area where agriculture will be carried out, should be adopted this form of agriculture. Biodynamic agriculture, which is said to be equivalent to organic agriculture in general, is similar in many ways to organic agriculture, although not directly. But it differs sharply from organic agriculture in terms of the way agricultural inputs are applied and the progress of the agricultural process. Biodynamic agriculture, which has its own operation system from the time of planting to harvest, is a form of agriculture which depends on very strict principles and requires specialization. In this study, the characteristics that differentiate the biodynamic agriculture from organic agriculture will be examined and will be discussed in detail.

Keywords: Biodinamic Agriculture,organic Agriculture,rudolf Steiner

Carabus (Procerus) Scabrosus Olivier, 1795'un Bartın İlinde Yayılışı, Biyolojisi ve Davranışları Üzerine Gözlemler

Ma. Sema Kara - Prof. Ph.D. Azize Toper Kaygın

ÖZ

Carabus (Procerus) scabrosus, Coleoptera Takımının Carabidae familyasına bağlı; 38-56 mm boylarında, siyah ya da metalik mavi mordan yeşile değişen renklerde olan yırtıcı bir böcektir. Ülkemizde Eskişehir, Ordu-Mesudiye, Balıkesir, Kaz Dağı, Sinop, Artvin, Trabzon-Maçka, Bursa ve Bartın'da varlığı tespit edilmiştir. Ancak böceğin bu bölgelerdeki varlığına dair tespitlerin dışında bulunduğu bölgedeki yayılış alanları ile özellikle biyolojisine ve davranışlarına dair araştırmalar bulunmamaktadır. Bu çalışmada C. scabrosus türü böceğin Bartın ilindeki yayılış alanları saptanmış; biyolojisi ve davranışlarına dair gözlemlere yer verilmiştir. Araştırma 2014-2016 yılları arasında arazi ve laboratuvar çalışmaları şeklinde yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Carabus Scabrosus, Biyoloji, Davranış, Yayılış, Bartın, Türkiye

Observations on the Distribution, Biology and Behavior of Carabus (Procerus) Scabrosus Olivier, 1795 in Bartin Province

Abstract

Carabus scabrosus is a predatory species, belongs to Carabidae family of Order Coleoptera; 38-56 mm long, black or metallic blue purple to green in varying colors. In Turkey, these insects were found in Eskisehir, Ordu-Mesudiye, Balıkesir, Kaz Mountains, Sinop, Artvin, Trabzon-Macka and Bartin. However, apart from the findings about the presence of the insect in these regions, there is no research on its distribution areas, especially its biology and behavior. In this study, the distribution areas of C. scabrosus species in Bartin province were determined; observations on its biology and behavior were described. The research was carried out as field and laboratory studies between 2014-2016 years.

Keywords: Carabus Scabrosus, Biology, Behavior, Distribution, Bartin, Türkiye

Determination of Agro Morphological Performances of Apple Cultivars Grown in Van

Prof. Ph.D. Muttalip Gündoğdu - Lec. Selma Kuru Berk - Lec. Akgül Taş

Abstract

Abstarct This research was conducted to determine the performance of different apple cultivars in Van ecological conditions. For this purpose, 'Scarlet Spur', 'Red Chief', 'Fuji' and 'Braeburn' cultivars were used. Tree yield, physical and chemical properties of fruit and color values were determined. Tree yield ranged from 37.67- 73.67 kg (Red Chief) and the highest fruit weight measured 206.17 g (Scarlet Spur). 'Fuji' cultivar had the highest total soluble solid and TA while 'Braeburn' had the highest firmness, L and b content. A correlation was found between fruit weight, width, and volume. Furthermore, there was a positive correlation between TA, L and color (a) values. As a result, it was observed that the findings showed variability depending on the variety. 'Fuji' gained value in terms of chemical properties and 'Scarlet Spur' gained value in terms of physical properties in Van ecological conditions.

Keywords: Apple, Fruit, Pomological, Biochemical, Correlation

Determination of Yield and Yield Characteristics of Some Red Lentil Lines (Lens Culinaris Medic.) in F4 Level

Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem

Abstract

Lentil is one of the most important crops all over the world. Lentil seeds contain high protein, vitamin and essential elements for human healthy. Lentil is produced wide area in Southeastern Anatolia Region of Turkey. This study was aimed to breeding of high yield red lentil varieties to Southeastern Anatolia region of Turkey. Study was conducted in 2016-2017 and 2017-2018 growing seasons under Sanliurfa conditions. Experiment was established to randomize complete block design with 4 replicates. In the study 6 some red lentil lines in F4 and F5 level which are obtained from ICARDA and 2 standard varieties were used as a crop material. Statistically differences were found among the tested lines and standard varieties. Flowering period, plant height, first pod height, thousand kernel weight and grain yield were significant at 0.01 levels. According to average of years; the highest grain yield obtained from line 2 , whereas the lowest grain yield was found at line 5 . Some better lines than others were selected in considering to flowering period, plant height, thousand kernel weight and grain yield values.

Keywords: Red Lentil Lines, Southeastern Anatolia Region, Grain Yield

F3 Kademesinde Bazı Kırmızı Mercimek (Lens Culinaris Medic.) Hatlarının Verim ve Verim Unsurlarının Belirlenmesi

ÖZ

Mercimek tüm dünyada en önemli ürünlerden birisidir. Mercimek insan sağlığı için gerekli yüksek protein, vitamin ve temel elementleri içermektedir. Mercimek Türkiye'de Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde geniş alanlarda ürteilmektedir. Bu çalışma 2017/18 yetiştirme sezonunda Şanlıurfa koşullarında yürütülmüştür. Deneme 4 tekerrürlü olarak kurulmuştur. Çalışmada ICARDA'dan temin edilen F3 kademesinde 6 kırmızı mercimek çeşidi ve 2 standart çeşit materyal olarak kullanılmıştır. Hatlar ve standart çeşitler arasında istatistiki olarak farklılık bulunmuştur. Çiçeklenme periyodu, bitki boyu, ilk bakla yüksekliği, bin tane ağırlığı ve tane verimi 0.01 seviyesinde istatistiki olarak önemli bulunmuştur. En yüksek tane verimi 2 nolu hattan elde edilirken, en düşük tane verimi 5 nolu hattan elde edilmiştir. Çiçeklenme periyodu, bitki boyu,ilk bakla yüksekliği, bin tane ağırlığı ve tane verimi bakımından bazı hatlar seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırmızı Mercimek Hatları, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Tane Verimi

Economic Accounts for Agriculture in European Countries

Ph.D. Fethi Şaban Özbek

Abstract

In this study, the detailed information on economic accounts for agriculture in European Countries is given. In this context, the values of agricultural production account, generation of income accounts, entrepreneurial income account, and elements of capital account of European Countries are examined. In European Union (EU) methodology, gross and net values added at basic prices are calculated in production accounts. Net value added at basic prices is calculated by subtracting fixed capital consumption from gross value added, calculated with "output of agricultural industry minus total intermediate consumption". Agricultural entrepreneurial income is obtained with "operating surplus or mixed income minus rents minus interest paid plus interest received". And, operating surplus or mixed income is calculated with "net value added minus compensation of employees minus other taxes on production plus other subsidies on production". According to the results, Spain has the highest value of net value added at basic prices in EU with the value of 22 579 million euro in 2017. Italy and France follow Spain with the values of 19 887 and 18 835 million euro, respectively. These three countries have 49.6% of total net value added in EU. Luxembourg has the lowest net value added at basic prices with the value of 30 million euro. In terms of agricultural entrepreneurial income, Spain has the highest value in EU with the value of 21 721 million euro. France and Italy follow Spain with the values of 14 150 and 14 007 million euro, respectively. These three countries have 46.3% of total entrepreneurial income in EU. Luxembourg has the lowest entrepreneurial income with the value of 46 million euro.

Keywords: Economic Accounts, Agricultural İncome, European Countries

Ekolojik Bağlantılılık: Denizli İli Örneği

Asst. Prof. Ph.D. Duygu Doğan - Prof. Ph.D. Şükran Şahin

ÖZ

Artan nüfus, kentleşme, tarımsal faaliyetler, sanayileşme gibi nedenlerle artan insan faaliyetleri doğal alanların tahrip olmasına ve buna bağlı olarak ekolojik dengenin bozulmasına neden olmaktadır. Bağlantılılık, bu faaliyetlerin sonucunda bozulan ekolojik dengenin yeniden sağlanması için kullanılan araçlardan biridir. Bu çalışmanın amacı Denizli ilinde ekolojik bağlantılılığın belirlenmesi ve güzergah önceliklendirilmesidir. Bu amaçla doğal alanlarda parçalılık ölçümleri yapılmış, ölçüm sonucunda çıkan hassas alanlar, önemli doğa alanları ile birlikte değerlendirilerek ortaya konulan ekolojik bağlantılılık güzergâhları önceliklendirilmistir. Ele alınan model ve coğrafi bilgi sistemleri aracılığı ile insan tehdidi altıdaki doğal alanlar belirlenmiş, önemli doğa alanları ile bir arada değerlendirilerek öncelikler belirlenmiş ve ekolojik sürdürülebilirlik yönünde öneriler geliştirilmiştir. Sonuç olarak, Denizli ili için doğal değerleri arasında potansiyel ekolojik bağlantılılığı sağlayacak ve dolayısıyla bu alanların korunmasına ve ekolojik dengenin sürekliliğine katkı sağlayabilecek güzergahlar ortaya konulmuştur. Dünya'da yerküre ölçeğinde ekolojik bağlantılılık haritaları oluşturulmaya başlanmışken, ülkemiz için bu haritalara veri girişi sağlayacak analiz ve değerlendirmelere gereksinimin olduğu açıktır. Bu bildiri ile sunulan modelin tüm illerimize adaptasyonu ve (geliştirilecek bir modele dayalı) entegrasyonu ile ülkesel ekolojik bağlantılılık haritası üretilebilir.

Anahtar Kelimeler: Parçalılık, Ekolojik Bağlantılık, Ekolojik Ağ, Denizli, Türkiye

Ecological Connectivity: Example of Denizli Province

Abstract

Increasing human activities due to reasons such as expanding population, urbanization, and agricultural activities devastate natural sites and disrupt ecological balance. Connectivity is one of the tools utilized for reinstating the ecological balance disrupted as a consequence of these activities. The purpose of this study is to identify and prioritize the ecological connectivity in Denizli province. Toward this goal, fragmentation measurements were performed and sensitive areas identified were assessed together with the important natural sites. Through the use of the model developed and geographic information systems, the natural areas under the human threat have been identified. Furthermore, by considering the important natural areas, the priorities have been determined and suggestions for ecological sustainability have been developed. As a result, for Denizli province, the natural ecological connectivity between the natural values have been established for the conservation of these areas that contribute to the continuity of ecological balance. While ecological connectivity maps are started to be established on a global scale in the world, it is clear that there is a need for such analysis and evaluations for our country to provide source data for these maps. In conclusion, by adapting the model presented in this paper to all provinces and by integrating the provincial models (based on a model to be developed) across the provinces, the country's ecological connectivity map can be produced.

Keywords: Fragmentation, Ecological Connectivity, Ecological Network, Denizli, Turkey

Farklı Azot X Kükürt Uygulamalarının Kısa Gün ve Nötr Gün Çilek Çeşitlerinde Bazı Vejetatif Özelliklerine Etkileri

Ms. Fidan Kılıç - Prof. Ph.D. Ahmet Eşitken

ÖZ

Günümüz gübre uygulamalarındaki gereğinden fazla azotlu gübre kullanımı hem maliyeti hem de insan sağlığı açısından tehlikeli nitrat birikimini artırmaktadır. Bu durumun önüne geçilerek bitki sağlığı ve toprak verimliliği korunmalıdır. Ticari çilek yetiştiriciliğinde ideal azot dozunun belirlenmesi ve kükürt ile farklı dozlarda uygulamalarla bitkinin vejetatif özelliklerine etkisi amaçlanmıştır. Kısa gün çilek çeşidi Honeoye, nötr gün çilek çeşitleri Kabarla ve Sweet Ann üzerinde yapılan çalışmada her çilek çeşidine 3 farklı kükürt dozu (0-25-50 mg/kg) ve 3 farklı azot dozu (%0-0,075-0,1) uygulanmıştır. Çalışmada her üç çilek çeşidinin yaprak sayısı, kardeş bitki sayısı, gövde yaş ağırlığı, kök yaş ağırlığı, gövde çapı, kök uzunluğu, kök kuru ağırlığı ve gövde kuru ağırlığı özellikleri incelenmiştir.Yapılan araştırma neticesinde Kabarla çeşidinde 0N/50S uygulaması yaprak sayısı (16,33 adet), kök uzunluğu (35,22 cm), kök yaş ağırlığı (65,55 g), kök kuru ağırlığında (14,87gr) en yüksek sonucu verirken 0,1N/0S uygulaması ise gövde çapı (17,43 cm), gövde yaş ağırlığı (42,49 g) ve gövde kuru ağırlığında (12,30 g) en yüksek sonucu vermiştir. Sweet Ann çeşidinde 0,1N/25S uygulamasından gövde yaş ağırlığı (41,03 g) ve kök yaş ağırlığında (68,62 g) en yüksek veriler elde edilmiş, 0N/25S uygulamasından ise kök uzunluğu (31,11 cm), kök kuru ağırlığı (21,02 g) ve gövde kuru ağırlığında (11,65 g) en yüksek veriler alınmıştır. Honeoye çeşidinin sonuçlarına bakıldığında 0,1N/25S uygulamasının gövde yaş ağırlığı (40,35 g), kök yaş ağırlığı (62,03 g), kök kuru ağırlığı (13,61 g) verilerinde kontrole göre en yüksek değere ulaşıldığı görülmüştür. Bu veriler neticesinde farklı azot ve kükürt dozlarının çilek bitkisinde bazı vejetatif özelliklerine olumlu etki yaptığı ancak çeşitlere göre farklı sonuçlar gösterdiği saptanmıştır. Bununla beraber, S gübrelemesinin N kullanımı olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çilek, Azot, Kükürt, Vejetatif Büyüme

Fizikokimyasal Toprak Özellikleri İle Agregat Stabilitesi Arasındaki İlişkiler

Prof. Ph.D. Nutullah Özdemir - Lec. Ph.D. Elif Bülbül

ÖZ

Bu araştırma, Samsun yöresinde farklı topoğrafik pozisyonlarda oluşmuş yüzey topraklarının fizikokimyasal özellikleri ile agregat stabilitesi değeri arasındaki ilişkileri belirlemek üzere yürütülmüştür. Çalışmada aynı hat üzerinde ve farklı topoğrafik konumlarda bulunan, orman, mera ve tarım arazisi olarak kullanılan arazilerden 28 adet yüzey (0-20 cm) toprak örneği alınmıştır. Toprakların kil, silt+kil, organik madde, katyon değişim kapasitesi, değişebilir Ca+Mg, kireç, EC, kıvam limitleri, tarla kapasitesi, solma noktası değerleri ile agregat stabilitesi, değerleri arasında önemli korelasyonlar saptanmıştır. Toprakların silt içerikleri ile agregat stabilitesi arasında önemli bir ilişki elde edilmemiştir. Topoğrafik konum ve arazi kullanım şeklinin temel toprak özelliklerini ve agregat stabilitesini etkilediği belirlenmiştir. Düze yakın konumlarda, orman ve mera örtüsü altında bulunan toprakların eğimli pozisyonlarda yer alan ve tarım arazisi olarak kullanılan topraklara göre daha yüksek agregat stabilitesi değerlerine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toprak Özellikleri, Topoğrafik Pozisyon, Agregat Stabilitesi, Arazi Kullanımı

Relationship Between Physicochemical Soil Properties and Aggregate Stability

Abstract

This research was carried out to determine the relationships between aggregate stability and some physicochemical properties of soils formed on different topographic positions in Engiz District of Samsun, Turkey. In this study, 28 surface soil samples (0-20 cm) were taken from the lands used as forest, pasture and agricultural field located on the same line and different topographic positions. The values of clay, silt+clay, organic matter, cation exchange capacity, exchangeable Ca+Mg, lime, EC, consistency limits, field capacity and wilting point had significant correlations with soil aggregate stability. It was determined that topographic position and land management influenced basic soil properties and aggregate stability. Soils located on flat positions, forest and pasture were more stable for erodibility than soils located on slope position and soils used in agricultural practices.

Keywords: Soil Properties, Topographic Position, Aggregate Stability, Land Use

Harran Ovası Koşullarında Kinoa Bitkisinin (*Chenopodium quinoa* Willd.) Tane Verimi ve Morfolojik Karakterizasyonu

Prof. Ph.D. Abdullah Öktem - Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem

ÖZ

Bu çalışma ile Harran Ovası koşullarında kinoa bitkisinin (*Chenopodium quinoa* Willd.) tane verimi ve bazı morfolojik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma Şanlıurfa-Türkiye koşullarında 2016 yılında yürütülmüştür. Araştırmada kinoa bitki popülasyonu kullanılmıştır. Araştırmada bitki boyu, sap kalınlığı, bitkide dal sayısı, bitkide salkım sayısı, ana salkım boyu, bin tane ağırlığı, hektolitre ağırlığı ve tane verimi gibi özellikler incelenmiştir. İncelenen özelliklere ait maksimum, minimum, ortalama, standart sapma, ortalamadan standart sapma ve varyans gibi tanımlayıcı istatistiki parametreler belirlenmiştir. Çalışmada bitki boyu 58.1 cm ile 174.2 cm arasında, sap kalınlığı 7.3 mm ile 26.5 mm arasında, bitkide dal sayısı 10.2 adet ile 29.4 adet arasında, bitkide salkım sayısı 6.2 adet ile 30.1 adet arasında, ana salkım boyu 28.4 cm ile 46.6 cm arasında, bin tane ağırlığı 1.74 g ile 2.43 g arasında, hektolitre ağırlığı 63.4 hl kg^{-1} ile 69.9 hl kg^{-1} arasında, tane verimi 50.8 kg da^{-1} ile 227.1 kg da^{-1} arasında değişmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kinoa, Tane Verimi, Morfolojik Karakterler, Harran Ovası

Yield and Morphological Characterization of Quinoa Plant (*Chenopodium quinoa* Willd.) in Harran Plain Conditions

Abstract

This study was aimed to determine yield and some morphological characteristics of quinoa plant (*Chenopodium quinoa* Willd.) in Harran Plain conditions. Research was carried out in 2016 under Şanlıurfa-Turkey conditions. In the research, quinoa plant population was used. Plant height, stem diameter, number of branches in the plant, cluster number in the plant, main cluster length, thousand kernel weights, test weight and grain yield were determined. Some statistical parameters related with tested characteristics such as maximum, minimum, standard derivation, standard derivation of mean and variance were determined. In the study, plant height ranged from 58.1 cm to 174.2 cm, stem diameter from 7.3 mm to 26.5 mm, number of branches in the plant from 10.2 number to 29.4 number, cluster number in the plant from 6.2 number to 30.1 number. Main cluster length varied between 28.4 cm and 46.6 cm thousand kernel weights between 1.74 g and 2.43 g, test weight between 63.4 hl kg^{-1} and 69.9 hl kg^{-1}, grain yield between 50.8 kg da^{-1} and 227.1 kg da^{-1}.

Keywords: Quinoa, Grain Yield, Morphological Characteristics, Harran Plain

Izmir Çeşme- Urla —karaburun Yarımadasının Rüzgar Türbinlerine Bağlı Vejetasyon Değişiminin Saptanması ve Öneri Model Geliştirilmesi

MA. Talha Aksoy - Prof. Ph.D. Alper Çabuk

ÖZ

Çalışma alanı olarak İzmir ili Karaburun yarımadası belirlenmiştir. İzmir'in batısında yer alan Karaburun kuzey güney doğrultusunda olup Türkiye'nin en büyük yarımadasıdır. 425 kilometre kare yüz ölçümüne sahip yarımada üzerinde 330'dan fazla rüzgar türbini bulunmaktadır. Mevcut rüzgar türbinleri arazi üzerinde rüzgar ile maksimum etkileşim halinde olabilecek şekilde konumlandırılmıştır. Fakat yakın çevresinde bulunan vejetasyon ile ilişkisi düşünülmemiştir. Literatüre bakıldığında rüzgar türbinlerinin çevresine çeşitli etkileri olduğu görülmektedir. Bu etkilerden vejetasyona olan etkilerinin belirlene bilmesi için 2006, 07, 08, 09, 10, 11, 13, 14, 15 ve 16 yıllarına ait Landsat 8 uydu görüntülerinden yararlanılacaktır. NDVI (Normalized Difference Vegetation Index) yöntemi kullanılarak ortamdaki sağlıklı bitki potansiyeline bakılacaktır. Sonuç paftaları değişim analizi yöntemi ile ortaya koyulması ve türbin çevresindeki değişimin görülmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar Türbini, Ndvi, Değişim Analizi.

Vegetation Change Analysis and Suggestion Model Related to Wind Turbines of Karaburun Peninsula in İzmir Province

Abstract

The study area is Karaburun peninsula in İzmir province. Karaburun is Turkey's largest peninsula. There are more than 330 wind turbines on the peninsula in 425 square kilometers. The existing wind turbines are positioned in such a way that they can be in maximum interaction with the wind. However, its relationship with vegetation in its immediate vicinity is not considered. The literature shows that wind turbines have various effects on the environment. Landsat 8 satellite images of 2006, 07, 08, 09, 10, 11, 13, 14, 15 and 16 will be used to determine the effects of vegetation. Using the NDVI (Normalized Difference Vegetation Index) method, we will look at the healthy plant potential in the environment. It is aimed to show the results by using change analysis method and to see the change around the turbine.

Keywords: Wind Turbine, Ndvi, Change Analysis.

İzmir İli Tire İlçesinde Çıkan Orman Yangını Sonrası Landsat Uydu Görüntüleri ile Yangın Şiddeti Tahmin Etme

MA. Talha Aksoy - Prof. Ph.D. Alper Çabuk

ÖZ

Ülkemizde 2017 yılında meydana gelen orman yangınlarında 119 bin 92 hektar ormanlık alan zarar gördü. Özellikle küresel ısınma, artan nüfus atışı ve çevre kirliliğin de etkisiyle önümüzdeki yıllarda benzer bilançolar ile karşılaşılması olasıdır. Orman Genel Müdürlüğünün yaptığı yangın sonrası yeşillendirme çalışmaları ile orman dokusunun yeniden tahsisi amaçlamaktadır. Yeşillendirme çalışmaları kapsamında yanan bölgenin, yanma şiddetinin tespiti ve alanın tekrar kendiliğinden yeşerme kapasitesinin gösterilmesi önemlidir. Landsat uydusu ile uzaktan algılama çalışmalarında; orman yangınları sonrası arazide multispektral bantlar aracılığı ile çeşitli verilere ulaşmak olasıdır. Bu veriler arasında; 1. Normalize Yanma Oranı (NBR): Yanmış alanları göstermek için tasarlanmıştır. NBR'nin bulunması için; (NIR-SWIR/NIR+SWIR) kullanılmaktadır. 2. Yangın Şiddeti: ΔNBR= (Yangın Öncesi NBR - Yangın Sonrası NBR) ise ve yangın şiddetini tahmin etmek için tasarlanmıştır. Yangın Şiddeti ile: Yangın sonrası yüksek veya düşük yeniden büyüme kabiliyeti, yanmamış alanların tespiti, düşük, orta ve yüksek şiddetli yanmış alanlar tespit edilebilmektedir. Bu çalışma kapsamında İzmir'in Tire ilçesinde 3 Temmuz 2017 tarihinde çıkan yangında, 10 hektarlık zarar gören alan, Landsat uydusu görüntüleri ile çalışılacaktır. Çalışma sonucu alandaki yeniden büyüme kabiliyeti ile yanığının tahrip gücü ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Algılama, Yangın Şiddeti Tespit, Landsat.

Estimating Fire İntensity With Landsat Satellite Images After Forest Fire in Tire District of İzmir

Abstract

In forest fires in 2017, 119 thousand 92 hectares of forest area was damaged. Particularly with the effect of global warming, increasing population and environmental pollution, it is possible to face similar balance sheets in the coming years. After the fire of the General Directorate of Forestry Greening aims to reallocate the forest tissue through greening works. Within the scope of greening studies, it is important to determine the burning intensity of the area that is burning and to show the self-propagation capacity of the area again. Remote sensing works with Landsat satellite; After forest fires, it is possible to reach various data via multispectral bands in the field. These data include; 1. Normalized Burn Rate (NBR): Designed to show burnt areas. For the presence of NBR; (NIR-SWIR / NIR + SWIR) is used. 2. Fire Intensity: ΔNBR = (Pre-fire NBR - NBR after fire) and is designed to estimate the fire intensity. With Fire Intensity: High or low reproduction capability, detection of unburned areas, low, medium and high burnt areas can be detected after the fire. Within the scope of this study, a fire area of 10 hectares, Landsat satellite, will be studied in the fire that took place on 3 july 2017 in Tire district of İzmir. As a result of the study, it is aimed to reveal the destructive power of the burn and the ability to grow again in the area.

Keywords: Remote Sensing, Normalized Burn Rate, Landsat.

Karadeniz Bölgesinde Isırgan Otu (Urtica Dioica) Tehdit mi_ Şans mı?

Prof. Ph.d. Ali Kemal Ayan - Assoc. Prof. Ph.d. Selim Aytaç –

Assoc. Prof. Ph.d. Şahane Funda Arslanoğlu - Ph.d. Cand. Hasan Alp Şahin

ÖZ

Karadeniz ekolojik bölgesinde geniş bir yayılış gösteren ısıgan otu (Urtica dioica) hızla yok edilmesi gereken bir yabanci ot olarak bilinmektedir. Meyilli bir coğrafyaya ve yağışlı bir iklime sahip olan bölgemizde kullanılan herbisitler toprak, su kaynakları, biyoçeşitlilik, hayvan ve insan sağlığını tehdit etmektedir. Ayrıca ısırgan otu bölgemizdeki yaşam kültüründe de çok önemli bir yer tutmaktadır. Tekstil,tıp,gıda, kozmetik, yem,doğal boya, bal, biyokütle, biyoplastik, organik gübre ve zirai ilaç olarak çok değerli temiz kullanım alanlarına sahiptir. Bu makalede, Karadeniz bölgesinde ısırgan otu bitkisinin herbisitler ile yok edilmesi gereken bir zararlı otmu? Yoksa ekonomiye kazandırılması gereken çok yönlü bir endüstriyel bitkimi? sorusuna cevap bulmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Isırgan Otu, Herbisit, Tekstil, Gıda,tıp,biyoçeşitlilik

Is the Stinging Nettle (Urtica Dioica) a Threat or An Opportunity Forthe Black Sea Region'

Abstract

The Stinging Nettle (Urtica dioica) which is naturally grown in the Black Sea region is also known as a weed that needs to be destroyed rapidly. Herbicides used in the region, which mostly has a sloppy geography and rainy climate, threaten soil, water resources, biodiversity, and animal and human health. On the other hand, stinging nettle also has a very important place in the culture of life in the Black Sea region. It has very valuable clean use areas as textile, medicine, food, cosmetics, feed, natural paint, honey production, biomass, bioplastic, organic fertilizer and pesticide. In this article, it is intended to be clarified whether the stinging nettle vegetable in the Black Sea region is a harmful weed which should be destroyed by herbicides or is it a versatile industrial plant that needs to be economized? We will try to find an appropriateanswer to this question.

Keywords: Stinging Nettle, Herbicide, Textile, Food, Medicine, Biodiversity

Karaerik Üzüm Çeşidinde Farklı Terbiye Şekli ve Gövde Yüksekliğinin Resveratrol İçeriği Üzerine Etkisi

Nurhan KESKİN [1*] - Birhan KUNTER[2]

[1]*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye*
[2]*Ankara Üniversitesi, Türkiye*
**Sorumlu yazar: keskin@yyu.edu.tr*

ÖZ

Modern bağcılıkta asmalara uygun bir gövde yüksekliği ve terbiye şeklinin verilmesi, özgün bir mikroklima oluşturarak gelişme ve verimin kontrol edilmesini sağlamaktadır. Böylece elde edilen büyüme sistemi, tane bileşimi ve ürün kalitesinin geliştirilmesinde en önemli kültürel uygulamadır. Bu çalışmada, farklı gövde yükseklikleri (75-100-125 cm) ve terbiye şeklinde (Duvar, Y-Baş, Baran) kendi kökleri üzerinde yetiştirilen Karaerik üzüm çeşidinin *trans*-resveratrol (*t*-resveratrol; 3,5,4′-trihidroksi-*trans*-stilben) üretiminde etkili olma potansiyeli incelenmiştir. Çalışma sonucunda, farklı gövde yüksekliği ve terbiye şekli kombinasyonlarının Karaerik üzüm çeşidinin *t*-resveratrol üretebilme kapasitesini etkilediği belirlenmiştir. En yüksek *t*-resveratrol içeriği 65.84 µg kg^{-1} TA (taze ağırlık) ile 100 cm gövde yüksekliği + Duvar terbiye şekli üzerinde yetiştirilen üzümlerde elde edilirken, en düşük *t*-resveratrol içeriği 27.41 µg kg^{-1} TA ile 100 cm gövde yüksekliği + Y-Baş terbiye şekli kombinasyonuna ait üzümlerde elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Vitis vinifera* L., Kültürel Uygulama, Stilben, Yüksek Basınçlı Sıvı Kromatografisi (HPLC)

Karaerik Üzüm Çeşidinin *in vitro* Rejenerasyon Potansiyelinin Belirlenmesi

Nurhan KESKİN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, keskin@yyu.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye asma gen potansiyeli içerisinde Kuzey Doğu Tarım Bölgesi'nin tek standart sofralık çeşidi olarak önemli bir yere sahip olan Karaerik üzüm çeşidinin *in vitro* rejenerasyon potansiyeli belirlenmiştir. Kış budama döneminde alınan çeliklerin 8/16 saat aydınlık/karanlık koşullarda, 25°C sıcaklıkta iklim odasında sürdürülmesiyle elde edilen yaprak ayası eksplantları, sakkaroz (%3), agar (%6), 0, 0.05 ve 0.1 mg L^{-1} NAA (Naftalen asetik asit) ile 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 ve 2.5 mg L^{-1} BAP (6-benzilaminopürin) içeren NN (Nitsch ve Nitsch, 1969) ve MS (Murashige ve Skoog, 1962) ortamlarında 15 gün karanlık 15 gün ise aydınlık koşullarda kültüre alınmıştır. Kültürlerde yaşayan eksplant sayısı (adet), rejenere eksplant oranı (%), kallus oluşturan eksplant sayısı (adet), kallus kalitesi (%) ve kallus oluşturma oranı (%) gözlenmiştir. Çalışma sonucunda ele alınan tüm özellikler bakımından en iyi sonuç 0.05 mg L^{-1} NAA + 1.0 mg L^{-1} BAP ilave edilen NN ortamında geliştirilen eksplantlardan alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Vitis vinifera* L., Aydınlık, Karanlık, Fotoperiyot, Doku kültürü

Kentsel Peyzaj Alanlarındaki Merdivenlerin Erişebilirlik Standartlarının Rize Kent Ölçeğinde İrdelenmesi

Assoc. Prof. D. Banu Bekci - Asst. Prof. Ph.D. Çiğdem Bogenç - Ra. Merve Üçok

ÖZ

Kullanım yoğunluğu oldukça fazla olan kentsel mekânların, mekânsal kullanım parametrelerinden topoğrafya, planlama ve tasarımlarda önemli bir etkiye sahiptir. Kentsel mekân içerisinde tasarlanmak istenilen bütün mekânsal çözümlemelerde kullanılan topoğrafik parametreler tasarımlarda bir takım kısıtlamalara yol açmakta olup bu kısıtlamaların çözümlenmesinde merdiven ve rampalar kullanılmaktadır. Dış mekânlarda yaya sirkülasyonunu sağlayan merdivenlerin niteliği estetik özelliğinin yanı sıra kentin imgesel özelliğine de katkı sunmaktadır. Merdivenlerin işlevsel ve estetik özelliklerinin tasarım ilkeleri göz önünde bulundurularak değerlendirilmesinden yararlanılarak kurgulanan bu çalışmada; Rize merkezi içerisinde en yoğun kullanıma sahip olan Cumhuriyet Caddesi'nde yer alan merdivenler ele alınmıştır. Bu kapsamda seçilen merdiven akslarının mevcut durumları ve kentsel imge değerleri ortaya koyularak elde edilen sorunlara yönelik farklı tasarım önerileri geliştirilerek kent peyzajına katkısı irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaya Sirkülasyonu, Erişebilirlik, Peyzaj Tasarımı, Merdiven

Investigation of Accessibility Standards of Stairs in Urban Landscape Areas on the Rize Scale

Abstract

It has an important effect on topography, planning and design of spatial usage parameters of urban spaces with high usage density. The topographic parameters used in all spatial analysis to be designed within the urban space cause some limitations in the designs and stairways and ramps are used to solve these constraints. The quality of the stairways which provide pedestrian circulation in outdoor areas also contribute to the imaginative nature of the city as well as its aesthetic features. In this study, the functional and aesthetic features of the stairs are designed by considering the design principles. The stairs in Cumhuriyet Street which has the most intensive use within the center of Rize are discussed. In this context, the current status of the selected stair axes and urban image values were developed and different design proposals were developed for the problems obtained and their contribution to the urban landscape was examined.

Keywords: Pedestrian Circulation, Accessibility, Landscape Design, Stairs

Kestanenin Fizikokimyasal Özellikleri ve Potansiyel Kullanım Alanları

Prof. Ph.D. Cevriye Mert - Researcher Sevgi Poyraz Engin

ÖZ

Kestane (Castanea spp.) dünyada önemli sert kabuklu meyve türlerinden biridir. Besin değeri ve sağlık üzerine etkisi nedeniyle eski zamandan beri insanların beslenmesinde önemli bir role sahiptir. Kestane Avrupa, Amerika ve Asya'da son derece tercih edilmekte ve çok tüketilmektedir. Çeşitli ticari formda taze ve işlenmiş ürünleri mevcuttur. Yenebilir nitelikteki taze kestane başta nişasta ve çeşitli şekerler olmak üzere iyi kalitede sindirilebilen lifli maddeler, protein, düşük oranda yağ, çeşitli mineral maddeler, B1, B2 ve C vitaminlerini içermekte olup, gluten içermemektedir. Kestane meyvesi dokularında basit fenollikler ve daha karmaşık tanenler içeren çeşitli aromotik bileşikler de bulunmaktadır. Kestanenin iç ve dış kabuğu lif maddeleri ve ikincil metabolitler yönünden oldukça zengindir. Bu nedenle, kozmetik ve ilaç sanayinde, biyoenerji kaynağı, bitki kompost ve gübresi olarak da kullanılabilir. Bu makalede kestanenin yeni gıdalar, antioksidanlar ve diğer yararlı biyoaktiflerin kaynağı olarak potansiyel kullanım alanları ile ilgili veriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kestane, Endüstriyel Ürünler, İçerik Maddeleri, Fitokimyasal Maddeler, Biyoenerji Kaynağı

Physicochemical Properties and Utilization Possibilities of Chestnut

Abstract

Chestnut (Castanea sativa Mill.) is one of the most important tree nuts in the world. It has an important role in human nutrition since the ancient times, due to its nutritional value and potential beneficial health effects. Chestnut fruits are highly regarded and widely consumed throughout Europe, America, and Asia. Various commercial forms are available, e.g. fresh and industrially processed. Chestnut fruits contain especially starch, sugars and digestinle fiber, protein, low fat content, mineral matter, various vitamins (B1, B2, and C) and gluten free. Various aromatic compounds including simple phenolics and more complex tannins have been founded in chestnut tissues. The chestnut's inner and outer shell is rich in fiber materials and secondary metabolites. Therefore, its fruits can be used as pharmaceutical industry, bioenergy source, plant compost and fertilizer. The present paper provides comprehensive information on chestnut uses that have potential applications as new foods, as sources of antioxidants, and as sources of other useful bioactives.

Keywords: Chestnut, İndustrial Products, Proximate Analyses, Phytochemicals, Bioenergy Source

Keten; Anadolu Coğrafyasında Küllerinden Yeniden Doğan Bitki

Assoc. Prof. Ph.D. Şahane Funda Arslanoğlu - Assoc. Prof. Ph.D. Selim Aytaç - Prof. Ph.D. Ali Kemal Ayan

ÖZ

Keten (Linum usititassimum), insanoğlunun kültürünü ve ticaretini yaptığı en eski bitkilerden birisidir. Lifinden ve tohumundan yararlanılmaktadır. Keten lifleri asırlardır dokuma hammaddesi olarak kumaş, çeşitli ev eşyaları, perdelik gibi ürünlerin üretiminde kullanılmış ve kullanılmaktadır. Keten liflerinden dokunan kumaşlar serin tutma özelliğine sahip, pamuktan üç kat daha sağlam, dayanıklı ve parlak, nem emiciliği yüksektir. Tekstile uygun olmayan kısa lifleri, kağıt banknot, sigara kağıdı, dolgu ve yalıtım malzemesi yapımında kullanılır. Keten tohumları %35-45 oranında yağ içerir. Bezir yağı olarak bilinen bu yağ, yağlı boya endüstrisinin önemli bir hammaddesidir. Orijin merkezi, Anadolu'nunda içinde bulunduğu Akdeniz'in batısından Hindistan'a kadar olan bölgedir. Tarımı ilk kez MÖ 2000 yıllarının başlarında, Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan eski Mezapotamya'da yapılmış, buradan diğer ülkelere dağılmıştır. Osmanlı döneminde, Şile'den Rize'ye kadar uzanan Karadeniz sahili boyunca üretimi ve keten kumaşı ticareti yapılmıştır. Dokunan ince keten dokumaları Suriye, Mısır, Irak ve Arabistan'a satılmıştır. Fakat, 1.Dünya savaşından sonra keten pazarları elimizden çıkmıştır. Bu kumaşlar dokumaların yapıldığı yörelere göre, Şile bezi, Ayancık bezi gibi isimlerle tanınmıştır. Ülkemizde, 1950'li yıllarda 5600 ton olan keten lifi üretimi, 1993 yılında 45 ton'a düşmüş, bu düşüş hızla ilerleyerek, liflik keten üretimi 2002 yılında tamamen bırakılmıştır. Günümüzde, ketenin Anadolu'daki varlığı, sadece Sinop ili Ayancık ilçesinde, el tezgahlarında, kişisel çabalarla, ithal keten iplikleri kullanılarak yapılan yöresel dokumlarla sürdürülmeye çalışılmaktadır. Ülkemizde, tekstil sanayisinin keten lifine olan yoğun talebi ne yazık ki ithalatla karşılanmakta, keten lifi ve tohumu için yüksek miktarda döviz ödenmektedir. Bu nedenle keten yetiştiriciliği ve işlenmesi için çok değerli kadim bilgiye ve uygun ekolojiye sahip olan ülkemizde, ketenin yeniden üretime alınması büyük önem taşımaktadır. Bu makalede, son yıllarda Anadolu topraklarında keten üretimine yönelik başlatılan projeler, araştırmalar, sorunlar ve hedefler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Keten, Lif, Tekstil, Anadolu, Sinop

Flax; Plant Growing Itself's Ashes From Again in Anatolia

Abstract

Flax (Linum usititassimum) is one of the oldest plants in the culture and trade of human beings. Fiber and seed are used. Flax fibers as a raw material for centuries are used in the production of fabrics, various household goods and curtains. The fabrics woven from flax fibers have the feature of keeping cool, three times stronger than cotton, durable and bright, high moisture absorption more tahn cotton. Short fibers not suitable for textile are used in the construction of paper banknotes, cigarette paper, filling and insulation material. Flax seeds contain 35-45% oil. This oil, known as Bezir oil, is an important raw material for the painting industry. Originate center is location that it is including Anatolia, From the west of the Mediterranean to India. Flax agriculture was first made in the early 2000 BC in the old Mesopotamia between the Euphrates and Tigris rivers. Flax was spread to other countries from here. During the Ottoman period, the agriculture of flax and trade of linen fabrics were made along the Black Sea coast from Şile to Rize. The linen fabrics were sold to Syria, Egypt, Iraq and Arabia. But after the World War I, the linen markets were lost. Today, These fabrics are

known by the names of Şile fabric and Ayancık fabric. In our country, while the production of flax fiber was 5600 tons in the 1950s was decreased to 45 tonnes in 1993. This decline rapidly progressed, the production of flax fiber was completely abandoned in 2002. Today, the presence of flax in Anatolia have been continuing with local textures of made using imported linen yarns, with personal efforts, in the hand workbenches, only in Ayancık district of Sinop province. Unfortunately the high demand for flax fiber of the textile industry in Turkey is met by imports and is paid high amount of foreign currency for linen fiber and seed. ThereforeIt is of great importance that in our country which has valuable knowledge and the most suitable ecology for the cultivation and processing of flax is again taken back to the production program. In this paper, in the last years, the projects, researches, problems and targets initiated for the production of flax fiber in Anatolia will be discussed.

Keywords: Flax, Fiber, Sinop, Anatolia, Textile

Kivi Yetiştiriciliğinde Yapraktan Bor Uygulamasının Verim ve Kalite Üzerine Etkileri

Asst. Prof. Ph.D. Mesude Ünal - Assoc. Prof. Ph.D. Melekber Sülüşoğlu Durul

ÖZ

Çalışmada yapraktan uygulanan 100, 200, 400, 600 ve 800 mg/l bor gübre dozlarının farklı yaş gruplarındaki (16 ve 25 yaş) kivi bitkilerinde verim ve kalite özellikleri üzerine etkileri incelenmiştir. Çalışma 2017 yılında gerçekleştirilmiştir. Kocaeli Başiskele ilçesinde yer alan Kocaeli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü üretim bahçesinde, kontrollü bakım koşullarında gerçekleştirilen çalışmada, çiçeklenme döneminden hemen önce ve meyveler fındık iriliğine ulaştığında iki farklı dönemde bor uygulaması yapılmıştır. Meyvelerde morfolojik özellikler (meyve ağırlığı, meyve eni ve meyve boyu), kimyasal özellikler (meyve eti sertliği, suda çözünebilir kuru madde (SÇKM), kuru madde (KM), pH, titre edilebilir asitlik) ve yaprak gelişimi (yaprak eni ve yaprak boyu) belirlenmiştir. 25 yaşlı kivilerde meyve iriliği 16 yaşlı kivilere göre daha yüksek belirlenmiştir. Meyve eti sertliği 16 yaşlı kivilerde 800 mg/l bor dozunda 4.31 kg/cm2, 25 yaşlı kivilerde ise 200 mg/l bor dozunda 4.35 kg/cm2 olarak ölçülmüştür. SÇKM ve KM değerleri bakımından belirgin bir fark oluşmamıştır. pH ve TTA bakımından dozXyaş interaksiyonu istatistiki olarak önemli çıkmıştır. Her iki yaş grubunda da bor dozunun artması TTA'da azalmaya neden olmuştur. Her iki yaş grubu kivide de borun gerek vegetatif bitki gelişimi ve gerekse meyve verimi bakımından olumlu sonuçları gözlenmiştir,

Anahtar Kelimeler: Kivi, Bor Gübresi, Bitki Yaşı, Verim, Kalite

Abstract

In the study, the effects of 100, 200, 400, 600 and 800 mg / l boron doses on yield and fruit quality characteristics of kiwifruit in different age groups of trees (16 and 25 years) were investigated. The study was carried out in 2017 in the production garden of Kocaeli Provincial Directorate of Agriculture and Forestry located in Başiskele. The study carried out under controlled maintenance conditions, boron application was made just before the flowering period and when fruits reached hazelnut size. Morphological characteristics of fruits (fruit weight, fruit width and fruit length), chemical characteristics (fruit hardness, soluble solid content (SSC), dry matter (DM), pH, titratable acidity (TA) and leaf development (leaf width and leaf length) is determined. The fruit size of 25 years old kiwifruit was higher than that of 16 years old trees. Fruit hardness was measured as 4.31 kg / cm2 at 800 mg / l boron dose for 16 years old trees, while this value was measured as 4.35 kg / cm2 at 200 mg / l boron dose for 25 years old trees. There was no significant difference in terms of SSC and DM values. The interaction of doseXtree age was statistically significant for pH and TA. Both of the age groups, increasing of boron dose was cause of the increase in these criteria. Boron fertilization has effected positively the tree vegetative and generative development.

Keywords: Kiwifruit, Boron, Tree Age, Productivity, Quality.

Kızılcık Bitkisinin Kullanım Alanları ve İnsan Sağlığı Açısından Önemi

Lec. Akgül Taş* - Prof. Ph.D. Muttalip Gündoğdu - Lec. Selma Kuru Berk

Abant İzzet Baysal Üivesity

**Corresponding author*

ÖZ

Sert çekirdekli meyveler grubunda değerlendirilen kızılcık bitkisinin (*Cornus mas* L.) anavatanları arasında ülkemiz yer almakta ve özellikle Kuzey Anadolu bölgemizde daha yoğun olarak yetişmektedir. Kızılcık üretimi ülkemizde 10 bin ton olup Samsun, Bolu ve Bartın illeri en fazla üretimin yapıldığı iller olarak görülmektedir. Yalova ve Bursa illeri ise az miktarda aşılı kızılcık üretiminin yapıldığı illerdir. Kızılcık meyvesinin önemi ülkemizde de günden güne artış göstermektedir. Bolu ili ve İnebolu ilçesinde coğrafi işaret alan kızılcık tarhanasının üretimi ve kalitesi tescillenmiştir. Meyvesi taze tüketiminin yanısıra marmelat, şurup, tarhana, sirke, reçel, yoğurt ve komposto gibi farklı kullanım alanlarına sahiptir. Ayrıca yine tohum, yaprak ve meyvesinden elde edilen ekstraktların da ilaç sektöründe kullanımı yaygınlaşmaktadır. Kızılcık odunu ise sert ve ağır olması nedeniyle mobilyacılıkta kullanılmaya uygundur. Kızılcık meyvesi içerdiği yüksek C vitamini ve fenolik bileşikler nedeniyle antioksidan, antidiyabetik, antienflematuar, antialerjik, antimikrobiyal, antibakteriyal ve antikanserojen etkiye sahiptir. Bu derlemede, farklı kullanım alanlarına ve sağlık açısından önemli bir potansiyele sahip kızılcık bitkisinin ülkemizdeki yeri, sağlık açısından önemi ve yetiştiricilik durumu hakkında bilgi verilerek gelecekteki önemi için çözüm önerileri sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: kızılcık, meyve, biyokimyasal, sağlık

Kocaeli Kartepe İlçesinde Toprak ve Su Kaynaklarının Tarımsal ve Turistik Açıdan Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. Ph.D. Melekber Sülüşoğlu Durul - Asst. Prof. Ph.D. Mesude Ünal

ÖZ

Kartepe İlçesi Kocaeli İli'nin 12 ilçesinden biri olup, zengin toprak ve su kaynaklarına sahiptir. İlçe 269 km2 alanda toplam 115680 nüfusa sahip olup, nüfus yoğunluğu 430 kişi/ km2'dir. Nüfusun takribi %8'i, bölgede yer alan köylerde yaşamaktadır. İzmit Körfezi çevresinde iklim içinde bulunduğu Marmara Bölgesi gibi, Akdeniz iklimi ile Karadeniz iklimi arasında bir geçiş iklimi tipine sahiptir. Son yıllarda turizm sektörünün atılım yaptığı ilçede, gerek kış turizmi, gerekse ekoturizm önemli gelir kaynakları olma yolundadır. Bu çalışmada katılımcılarla birebir anket çalışmaları ve grup çalışmaları yapılmıştır. Bölgenin tarım ve turizm verileri elde edilerek, ikincil kayıtlardan sağlanan toprak ve su kaynakları verileri ile karşılaştırılmalı değerlendirilmiştir. Yöre halkının ve farklı ilgi gruplarının görüşleri doğrultusunda bölgenin toprak ve su kaynakları kullanım olanakları, sorunları ve çözüm önerileri ortaya konmuştur. Bölgenin zengin toprak ve su kaynakları olanaklarına karşın, tarımsal üretimin azaldığı, ancak ekolojik köy projeleri, tabiat parkları, su sporu tesislerinin gelecek için umut verici olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonuçları doğal kaynakların turizm ve tarımsal faaliyetleri birleştirecek şekilde değerlendirilmesi ile bölge ekonomisine ve ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayabileceğini açıkça ortaya koymuştur, yöre insanının beklentileri de bu yöndedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Turizm, Toprak ve Su Kaynakları, Kırsal Kalkınma

Abstract

Kartepe is one of the 12 districts of Kocaeli Province and it has a significant soil and water resources. Total population of district is 115680 person in 269 km2 area and the population density is 430 person / km2. Approximately 8% of the population lives in the villages around the district center. It has a climate of transition between the Mediterranean climate and the Black Sea climate, such as the Marmara Region, where the climate is located around the Gulf of Izmit. In the recent years, touristic value both of winter and summer seasons has made an increase potential in here. Eco-tourism has just started to become important income activities too. Within the scope of this study, one-to-one survey studies and group studies were conducted with the participants. The agricultural and tourism data of the region were obtained and compared with the soil and water resources data obtained from secondary records. In the light of the views of the local people and different interest groups, the possibilities, problems and solutions for the use of soil and water resources of the region are discussed. In spite of the rich soil and water resources of the region, it has been determined that agricultural production is decreasing. But ecological village projects and different touristic activities, such as natural parks, water plant activities are promising for the future. The results of the study clearly showed that natural resources can be greatly contributed to the regional economy and serve for the country's economy by this way. This is the expectation of the local people in Kartepe region too.

Keywords: Soil and Water Resources, Agriculture, Tourism,rural Development

Laboratuvar Koşullarda Lantana Camara L. (Lamiales: Verbenaceae) Ektraktı Kullanarak Gümüş Partikülleri (Agnps) Uygulamalarının Çeltik Beyaz Uç Nematodu "Aphelenchoides Besseyi Christie (Nematoda: Aphelenchida)"'na Karşı Etkileri

Ph.D. Cand. Onur Dura - Assoc. Prof. Ph.D. Adnan Tülek - Researcher İbrahim Sönmez Prof. Ph.D. İlker Kepenekci

ÖZ

Çeltik, gıda güvenliği açısından küresel olarak önemli bir rol oynamaktadır ve temel besin ürünlerinden birisidir. Nematodlar diğer organizmalara göre yaşama ortamı en geniş canlı gruplarından biridir. Tylenchida ve Aphelenchida (Nematoda) takımları bitkilerde ekonomik düzeyde zararlara neden olabilen ve önemli zararlı türleri içeren en önemli bitki paraziti nematod (BPN) gruplarındandır. BPN'ler içerisinde çeltiği enfekte eden çeltik beyaz uç nematodu [Aphelenchoides besseyi Christie (Nematoda: Aphelenchida)] çeltik tarımı yapılan yerlerde en yaygın ve ekonomik zarara neden olan türlerden birisidir. A. besseyi tohum kaynaklı olup kuru koşullarda depolanmış tohumlarda birkaç yıl canlılığını sürdürebilmektedir. BPN'lere karşı mücadelede bazı bitki ve bitkisel ürünler alternatif nematod yönetimi bakımından kanıtlanmış etkiye sahiptir. Bu çalışmada in vitro koşullarda (petri kapları deneyi) A. besseyi'ye karşı çevre dostu potansiyel nematisit olarak Lantana camara L. (Lamiales: Verbenaceae)'nın sulu ektraktı kullanarak nano gümüş partikülleri (AgNPs)'nin etkisi değerlendirilmiştir. L. camara'nın sulu ektraktı kullanarak nano gümüş partikülleri 3 farklı konantrasyonda [42 ppm (0,25 mM), 84 ppm (0,5 mM) ve 168 ppm (1 mM)] kullanılmıştır. Deneme tesadüf parselleri deneme desenine göre 4 karakter [42 ppm, 84 ppm, 168 ppm uygulamalar ve pozitif kontrol K (+)] olmak üzere 4 tekerrürlü olarak kurulmuş ve çalışmalar Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü (Yalova, Türkiye)'nde yürütülmüştür. A. besseyi populasyonu 4 tekerrürlü olacak şekilde steril petrilere transfer edilmiş ve petriler 28±2°C'de tutulmuştur. A. besseyi bireyleri ince iğne ile dokunulduğunda hareket etmediği takdirde ölü olarak kabul edilmiştir. Bütün konsantrasyonlar farklı oranlarda antinematodal etkisi göstermiştir. L. camara'nın sulu ektraktı kullanarak nano gümüş partiküllerinin etkisi 168 ppm (1 mM) konsantrasyonda 72 saat sürede A. besseyi bireylerinde %97.5 ölüme sebep olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitki Paraziti Nematod, Agnps, Nano Gümüş Partikülleri, Lantana Camara, Çeltik Beyaz Uç Nematodu, Aphelenchoides Besseyi

Effects of Silver Nanoparticles (Agnps) Using Aqueous Extract of Lantana Camara L. (Lamiales: Verbenaceae) Applications Against Rice White-Tip Nematode "Aphelenchoides Besseyi Christie (Nematoda: Aphelenchida)" Under Laboratory Conditions

Abstract

Rice plays an important part in global food security and it is also one of the important staple food crop. Nematodes successfully colonize a greater variety of habitats than any other group of multicellular animals. The Tylenchida and Aphelenchida (Nematoda) constitutes the most important groups of plant parasitic nematodes (PPNs) due to the fact that plants contain a large part of economically important harmful species. Rice white tip nematode [Aphelenchoides besseyi Christie (Nematoda: Aphelenchida)] is one of the most widespread PPNs causing economic yield losses in rice-growing areas. A. besseyi is seed born and can survive in stored seed for several years under dry climate conditions. Some plants and botanical products were substantiated effectiveness against PPNs control in terms of alternative nematode management

technology. In this study, silver nanoparticles using Lantana camara L. (Lamiales: Verbenaceae) aqueous extract (AgNPs), as eco-friendly nematicide were evaluated against A. besseyi in in-vitro conditions (Petri dishes experiment). Silver nanoparticles using L. camara aqueous extract with different 3 concentrations [42 ppm (0,25 mM), 84 ppm (0,5 mM) and 168 ppm (1 mM)] were used. The experiment were conducted as randomized block parcel design with four replicates and four characters [42 ppm, 84 ppm, 168 ppm applications, and positive control C (+)] in the Atatürk Central Horticultural Research Instıtute (Yalova, Turkey). A. besseyi individuals were transferred into sterilized petri dishes in four replicates and placed at 28±2°C. A. besseyi individuals were considered dead if there is no motion when probed with a fine needle. All the concentrations showed different of antinematodal activity. Silver nanoparticles using L. camara aqueous extract at concentrations of 168 ppm (1 mM) caused 97.5% A. besseyi individuals mortality in 72 hours.

Keywords: Plant Parasitic Nematode, Agnps, Silver Nanoparticles, Lantana Camara, Rice White-Tip Nematode, Aphelenchoides Besseyi

Mısır Bitkisinde (Zea Mays L. İndentata) Vermicompost Uygulamaları

Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem - Prof. Ph.D. Abdullah Öktem - Teacher Zeliha Bahar Yahlizade

ÖZ

Günümüzde verim artışı sağlayan organik materyallerin kullanımı giderek artmaktadır. Bu materyallerden birisi de vermicomposttur. Bu çalışmada farklı miktarlardaki vermikomposttun mısır bitkisinde verim ve bazı bitkisel karakterlere etkisi amaçlanmıştır. Çalışma 2017 yılında II. Ürün yetiştirme sezonunda Şanlıurfa koşullarında yürütülmüştür. Vermikompost ve at dişi mısır (Reserve) araştırma materyali olarak kullanılmıştır. Deneme tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü olarak kurulmuştur. 50 ,100, 150 ve 200 kg/da vermicompost uygulanmıştır. En yüksek tane verimi, hektolitre ağırlığı, koçanda tane sayısı sap kalınlığı, bitki boyu değerleri 200 kg/da vermikompost uygulamasından elde edilmiştir. Bu konuda daha detaylı çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Corn, Vermicompost, Grain Yield, Şanliurfa

Vermicompost Applications At Corn Plant (Zea Mays L. Indentata)

Abstract

Nowadays, in plant production the use of organic materials are getting increase. One of this material is also vermicompost. This study was aimed to determination of different levels of vermicompost to yield and some plant characteristics of corn plant. Study was conducted in 2017 second crop growing season under Sanliurfa conditions. Vermicompost and dent corn (Reserve variety) were used as research materials. Experiment was established to randomize complete block design with 3 replicates. Vermicompost levels were 50, 100, 150, 200 kg / da. Hectolitre weight, plant height, ear weight, stem thickness and grain yield were evaluated in the study. The highest grain yield, hectolitre weight, ear seed number, stem height, plant height values were obtained from 200 kg /da vermicompost applications. It is recommended that more detailed studies should be done on the subject.

Keywords: Corn, Vermicompost, Grain Yield, Sanliurfa

Mürver Bitkisinin Agromorfolojik Özellikleri ve Ülkemiz Açısından Önemi

Researcher Sevgi Poyraz Engin - Prof. Ph.D. Cevriye Mert

ÖZ

Mürver Caprifoliaceae familyası, Sambucus cinsi içerisinde yer almaktadır. Bu cins içerisinde bilinen 30 tür mevcuttur. Sambucus nigra L. (Avrupa mürveri) ve Sambucus canandis L. (Amerikan mürveri) dünyada yetiştiriciliği yapılan önemli iki türdür: Ülkemiz doğal florasında Sambucus ebulus L. sonra S. nigra bulunmaktadır. Mürver bitkisi genellikle 1-2 m, bazen 8 m'ye kadar büyüyebilen odunsu çalı formunda gövdeden meydana gelmektedir. Yapraklar bileşik yaprak şeklinde 3-9 adet yaprakçığın birleşmesinden oluşmuştur. Çiçekler küçük beyaz renkli salkım halindedir. Gösterişli, hoş koku ve tada sahiptir. Meyveler küçük, siyah renkli ve kendine has bir kokuya sahiptir. Mürver bitkisinin çiçek, meyve ve yaprakları birçok besin maddesi ve biyoaktif madde içeren, antioksidanlar açısından son derece zengindir. Geleneksel olarak çeşitli hastalıklardan (solunum yolu enfeksiyonları, nöropatik ağrı, diyabet, kanser gibi) korunma ve tedavi amacı ile kullanılmaktadır. Bu meyve türü gıda endüstrisinde reçel, meyve suyu ve doğal gıda boyası olarak değerlendirilmekte, ilaç sanayiinde, kozmetik ürünlerin eldesinde de kullanım alanı bulmaktadır. Bu makalede Türkiye doğal florasında bulunan mürver üzümsü meyve türünün bitkisel özellikleri ve bitkinin değerlendirilme alanları ve önemi hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mürver, Üzümsü Meyve, Agromorfolojik Özellikler, Yan Ürünleri

Agromorphologycal Propertıes of Elderberry and Its Importance for Our Country

Abstract

Elderberry is a type of berries in the genus Sambucus in the Caprifoliaceae family. There are 30 varieties known in this genus. Sambucus nigra L. (European elderberry) and Sambucus canandis L. (American elderberry) are two important varieties cultivated around the world: Sambucus ebulus L. and S. nigra are found in the natural flora of our country. Elderberry plant is a shrub that generally grows 1-2 m, sometimes up to 8 m. It has compound leaves composed of 3-9 leaflets. Its flowers are found in small, white colored clusters. They smell and taste pleasant. Its fruit is small, black and flavored. The flowers, fruits and leaves of elderberry are rich in antioxidants, and contains many nutrients and bioactive substances. It is used traditionally for treatment and the purpose of protection from various diseases such as respiratory tract infections, neuropathic pain, diabetes and cancer. It is utilized as jam, fruit juice and natural food coloring in the food industry, and it is also used in pharmaceutical products and cosmetic products. Information about the importance, the utilization areas and the agromorphologycal properties of elderberry found in the natural flora of Turkey is given in this article.

Keywords: Elderberry, Berries, Agromorphological Properties, By-Products

Organik Atıkların Toprakta Doğrusal Uzama Katsayisi Üzerine Etkileri

Prof. Ph.D. Nutullah Özdemir - Lec. Ph.D. Elif Bülbül

ÖZ

Bu araştırma, çöp kompostu, ahır gübresi, buğday samanı ve fiğ samanı gibi organik artıkların toprağa karıştırılmasının doğrusal uzama katsayısı üzerine etkilerini belirlemek üzere yürütülmüştür. Ahır gübresi, buğday samanı, fiğ samanı ve çöp kompostu denemeleri, üç toprağa bu dört çeşit organik artıktan denetle birlikte beş farklı düzeyde gübre uygulanmak üzere, üç paralelli olarak kurulmuş ve faktöriyel düzende yülütülmüştür. Deneme konusu toprak örnekleri 10 hafta süre ile inkübasyona bırakılmıştır. İnkübasyon süresi sonunda örnekler elle ufalanarak yeniden 2 mm'lik elekten geçirilmişlerdir. Denemede kullanılan topraklar ince ve orta derecede ince tekstürlü, organik madde içeriği düşük, kireç içeriği orta ve düşük olan, alkalilik sorunu bulunmayan topraklardır. Strüktürel stabiliteleri düşük olan bu topraklar erozyona karşı duyarlıdırlar. Bu üç büyük toprak grubuna değişik düzeylerde karıştırılan sözkonusu organik artıklar toprakların doğrusal uzama katsayısı değerlerini istatistiksel olarak önemli düzeyde azaltmıştır. Topraklara karıştırılan organik artıkların etkinlikleri, kendi aralarında ve büyük toprak gruplarına göre farklılık göstermiştir. Çöp kompostonun bu konudaki etkinliği ahır gübresi, buğday samanı ve fiğ samanına göre daha düşük düzeylerde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Organik Atık, İnkübasyon, Doğrusal Uzama Katsayısı, Erozyona Duyarlılık

Effects of Organıc Wastes On Coeeficient of Lınear Excensibility of Soils

Abstract

This investigation has been undertaken in order to find out the effect of incorporation various organic matter sources such as manure, wheat straw, dried-ground, vetch and compost into soil on the coefficient of linear extensibility of soils. Samples of the three soil groups are treated with the organic matter sources at five different levels including the control treatment and each treatment is replicated three times in a randomized factorial blocks design. The soil samples are incubated for a period of ten weeks under theese condition. Treated soil samples have been cruched by hand in the end of incubation period and sieved from 2 mm sieve. Some properties of the experimental soils can be summarized as fine to medium fine in texture, low in organic matter content, low to medium in lime content, and free of alkalinity problem. This kind of soils which are low in structural stability are quite sensitive to erosion. Organic matter treatments decreased significantly coefficient of linear extensibility values. Effectiveness of the organic matters varied depending on the type of the organic matter used and the great soil groups in investigated. Effectiveness of the compost was considerably lower compared to the other organic materials used.

Keywords: Organic Residue, İncubation, Coefficient of Linear Extensibility, Erodibility

Organik Gübrelemenin Makarnalık Buğdayda (Triticum Durum L.) Başak Özelliklerine Etkisi

Assoc. Prof. Ph.D. Arzu Mutlu - Assoc. Prof. Ph.D. Ayşe Gülgün Öktem – Prof. Ph.D. Abdullah Öktem

ÖZ

Bu çalışma, organik gübre uygulamalarının makarnalık buğdayda verim ve verim öğeleri üzerine etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tarla denemeleri 2014-2015 ve 2015-2016 yetiştirme sezonlarında Harran Ovası ilave sulanan koşullarda yürütülmüştür. Denemede makarnalık buğdaya kontrol (gübresiz) dışında 6 organik gübre çeşidi (tavuk gübresi, solucan gübresi, sığır gübresi, tavuk gübresi+sıvı gübre, solucan gübresi+ sıvı gübre, sığır gübresi+ sıvı gübre) uygulanmıştır. İki yılın sonuçlarına göre; Sığır+sıvı gübresinde m2 de başak sayısında artış olmuştur. Yıllar ve uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde en yüksek tane verimi Sığır+sıvı gübre uygulamasında görülmüştür. Ayrıca sığır +sıvı gübre uygulamalarında, başakta başakçık sayısının, başakta tane sayısı ve tane ağırlığının, hektolitre ağırlığının ve üst boğum uzunluğunun arttığı görülmüştür. Sonuç olarak, gübre uygulamalarının başakta başakçık sayısını, başakta tane sayısı ve tane ağırlığını, hektolitre ağırlığını ve üst boğum uzunluğunu artırdığı, m2de başak sayısı uygulamalarına bağlı olarak % 50-56 oranında arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Makarnalık Buğday, Başakçık Sayısı, Hektolitre Ağırlığı, Organik Gübre

The Effect of Organic Fertilizer On Spike Characteristics of Durum Wheat (Triticum Durum L.)

Abstract

This study aimed to assess the effects of organic fertilizer applications on yield and some yield components of durum wheat (Triticum durum L.). Field trials were carried out conducted under supplemental irrigated conditions in Harran Plain during the 2014-2015 and 2015-2016 growing seasons. In the experiment, Control+ 6 types of organic fertilizer traitments were tested (ie.1.chicken manure, 2.vermicompost, 3.cattle manure, 4.chicken manure + liquid fertilizer, 5.vermicompost + liquid fertilizer, 6.cattle manure + liquid fertilizer). Combined Anova for two consecutive years indicated that cattle manure+ liquid fertilization traitment increased m2 number of spike significantly. In addition, beef + liquid fertilizer applications, spike number of spike, number of grain and grain weight in spike, hectoliter weight and peduncle length increased. As a result, it has been seen that fertilizer applications increase the number of spikelets in spike, grain number and grain weight in spike, hectoliter weight and length of peduncle, and increase by 50-56% depending on the m2number of spike count applications.

Keywords: Durum Wheat, Spike Hectolıtre Weight, Organic Fertilizer

Organik Tarımda Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Kullanımı

Asst. Prof. Ph.D. Sevinç Başay

ÖZ

Organik tarım, doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi, tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması ve tüketicilerin güvenli gıdaya ulaşımı için etkin bir üretim sistemidir. Organik tarım, kimyasal girdileri kabul etmeyen sağlıklı tarım sistemleridir. Bunun için, organik bitki yetiştiriciliğinde hastalık ve zararlı kontrolünde kullanılabilen en önemli ilaçlar bitki kaynaklı organik preparatlardır. Ülkemiz zengin florasıyla çok sayıda tıbbi ve aromatik bitkiyi bünyesinde barındırmaktadır. Bu bitkilerin kullanım alanları ilaç, gıda, meşrubat, veteriner hekimlik ve kozmetik sanayidir. Aynı zamanda tıbbi ve aromatik bitkiler alternatif ekim nöbeti sistemleri içerisine alınabilecek potansiyel bitkiler olarak görülmekle birlikte, allelopatik etkileri yabancı otları kimyasal mücadele gerektirmeksizin baskı altına alabilmekte, ekstrakt ve uçucu yağları çeşitli larva ve böceklere karşı mücadelede kullanılabilmektedir. Bu çalışmada amacımız; tıbbi ve aromatik bitkilerin özellikle organik tarım alanında kullanım olanaklarına dikkati çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Organik ,tıbbi ve Aromatik Bitki, Kullanım

Use of Medicinal and Aromatic Plants in Organic Agriculture

Abstract

Organic agriculture is an efficient production system for protecting and developing natural source, ensuring sustainability and accessing reliable food of consumer. Organic agriculture is a healthy agricultural system that does not accept chemical inputs. For this, the most important drugs that can be used for controlling diseases and pests in organic plant growth are organic plant preparations. Turkey has a rich natural biodiversity which has a great amount of medicinal and aromatic plant species. Their usage are medicine, food, beverage, cosmetic industry and veterinary medicine. At the same time, due to their allelopathic effects certain medicinal and aromatic plants may play an active role in ecologic weed control. Their essential oil and extract contents may act as insecticides. Our aim in this study; to examine the use of medicinal and aromatic plants in organic agriculture.

Keywords: Organic Agriculture, Medical and Aromatic Plants, Use

Organik Tohum Üretiminin Önemi

Asst. Prof. Ph.D. Sevinç Başay

ÖZ

Organik tarım gün geçtikçe daha çok ilgi görmektedir. Organik üretimi arttırmak en büyük amacımızdır. Fakat organik üretime giren çiftçinin karşısına ilk çıkan sorun organik tohum teminidir. Tohumun başlangıç materyali olması sebebiyle yetiştiricilikteki önemi çok büyüktür. Maalesef Ülkemizde organik tohum üretimi yok denecek kadar azdır ve bu üretimin talebi karşılaması mümkün değildir. Organik tarımda en fazla üzerinde durulması gereken konu tohum üretimidir. Bu çalışmada amaç; öncelikle organik tohum üretiminin neden önemli olduğuna açıklık getirmektir. Daha sonra organik tohum üretiminin arttırılması için yapılabileceklerin üzerinde durmaktır.

Anahtar Kelimeler: Organik, Tohum, Üretim

The Importance of Organic Seed Production

Abstract

Organic agriculture is getting more and more attention day by day. Our greatest aim is to increase organic production. But the first problem facing the farmer who entering organic production is organic seed supply. Since seed is the starting material, it has a great importance in cultuvation. Unfortunately, organic seed production is scarce in Turkey and it is not possible for this production to meet demand. The most important issue in organic farming is seed production. The purpose of this study; First of all, to explain why organic seed production is important. It is then to focus on what can be done to increase organic seed production.

Keywords: Organic, Seed, Production

Peyzaj Ekonomisi Bağlamında "Hedonik Fiyat" Yöntemi

Inst. Ph.D. Merve Yılmaz

ÖZ

Uzun yıllar boyunca peyzajın piyasada satılıp alınabilen ticari özellik göstermemesi, ölçülebilir bir değer olmadığı fikrinin kabul edilmesine yol açmıştır. Ayrıca ekonomi ve estetiğin ortak bir paydada toplanamayacağı bakış açısının benimsenmesini sağlamıştır. Ancak peyzajın ekonomik olarak açıklanması mümkündür. Ekonomik perspektif peyzajı, nasıl ve hangi durumlarda ekonomik fayda içinde bulunabileceğini açıklamaktadır Bir peyzaj için, her bireyin tercihleri vardır. Peyzaj tercihleri çeşitlilik gösterir ve heterojendir. Bu doğrultuda peyzajdaki insan bileşeni, bireylerin geçmiş deneyimleri, bilgisi, beklentileri, sosyo-kültürel içeriğini kapsamaktadır. Bireylerin herhangi bir taşınmaz malı ya da bir peyzajı tercih etmelerinde görsel özellikler önem arz etmektedir. Bu bağlamda peyzaj ekonomisinde, piyasada alınır satılır gayrimenkuller üzerinden peyzajların sahip olduğu doğal kaynakların ekonomik değerinin belirlenmesine olanak sağlayan birçok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemler, fayda/maliyet analizi, koşullu değerleme, hedonik fiyat ve seyahat maliyeti yöntemidir. Bu çalışma kapsamında, peyzaj ekonomisinde hedonik fiyat yöntemi irdelenmiş ve örneklerle açıklanmıştır. Hedonik fiyat yöntemi ile, istatistiksel veriler ve mekansal veriler arasında bağlantı sağlanmakta, ekonomik, ekolojik ve sosyo-kültürel özelliklerin değerlendirilmesi büyük ölçekte doğru ve akılcı plan kararları oluşturulması mümkün olmaktadır. Bu doğrultuda bütüncül değerlendirme ilkesi gözetilerek, doğal kaynakların etkinliği ve koruma-kullanma dengesi içinde sürdürülebilirliği sağlanabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Kaynak Değeri, Hedonik Fiyat, Peyzaj Ekonomisi

Hedonic Pricing Method in the Context of Landscape Economy

Abstract

The fact that landscape has not indicated a commercial value for many years that could be purchased through the market, resulted in embracing the opinion that it has no measurable value. This also entailed the adoption of perspective arguing that economy and aesthetics can not be defined by a common denominator. However, it is possible to declare landscape economically. The economic perspective defines how, and under what circumstances landscape can bear economic benefit. Each individual has their own preference for a landscape. Preference of landscape is diverse and heterogenous. Human component in that sense encompasses past experience of the individuals, their knowledge, expectations and socio-cultural content. Visual aspects are significant for the preference of any real estate or landscape for individuals. In this context, various methods are utilized enabling the identification of economic value of landscapes with natural resources through purchasable real estate. These methods are benefit/cost analysis, contingent valuation, hedonic pricing and travel cost. This paper examines and elaborates on the hedonic pricing method with examples from the perspective of landscape economy. Hedonic pricing method provide the means of creating links between statistical and spatial data; and also enables the appropriate and rational decision taking in plans on a large scale thanks to the assessment of economic, ecological and socio-cultural aspects. Efficiency of natural resources and the balance of protection&use can be maintained sustainably in line with the holistic assessment principle.

Keywords: Natural Resource Value, Hedonic Price, Landscape Economy

Peyzaj Mimarlığında Heterotopik Yaklaşımların Kentsel Donatılar Açısından İrdelenmesi

Asst. Prof. D. Çiğdem Bogenç - Asst. Prof. Ph.D. Banu Bekci - Ra. Merve Üçok

ÖZ

Kamusal mekânların görünür sosyal değişim alanları olarak öne çıkan heterotopik mekânlar mimari mekânlarda olduğu gibi rekreasyonel alanlarda da karşımıza çıkmaktadır. Rekreasyonel alanlarda en çok karşılaşılan heterotopik yaklaşımlar, tasarlanan mekânlara, zaman içerisinde farklı niteliklere sahip kentsel donatıların yerleştirilmesi şeklinde görülmektedir. Bu bağlamda Rize kent ölçeğinde ele alınan farklı niteliklere sahip mekânlarda Foucault'un geliştirdiği 6 adet heterotopik mekân ölçüt kriterinden "Diğer mekânların yerine geçen geçici yerler" kriteri irdelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda çalışma alanlarının mekânsal değişimleri ve kentsel donatı elemanları bu kapsamda sorgulanarak heterotopik mekânlara yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Heterotopik Yaklaşım, Mekânsal Kalite, Kentsel Donatı, Kentsel Peyzaj, Rize

Investigation of Heterotopic Approaches in Landscape Archıtecture in Terms of Urban Equipment

Abstract

The heterotopic spaces that stand out as visible social change areas of public spaces also appear in recreation areas as in architectural spaces. The most common heterotopic approaches in recreation areas are the placement of urban facilities with different qualities over time. In this context, the criteria of the adet Other temporary locations l criterion of the 6 heterotopic space criteria developed by Foucault in the places with different qualifications discussed in Rize city scale were examined. In line with the data obtained, spatial changes of the study areas and urban reinforcement elements were questioned and suggestions for heterotopic spaces were developed.

Keywords: Heterotopic Approach, Spatial Quality, Urban Equipment, Urban Landscape, Rize

Starkspur Golden Delicious Elma Çeşidinde Şeker, Aktif Kömür ve Işığın *in vitro* Androgenesis Üzerine Etkileri

Nurhan KESKİN[1]* - Hatice DUMANOĞLU[2] - Yücel GÜLŞEN[2]

[1]*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
[2]*Ankara Üniversitesi*
**Sorumlu yazar: keskin@yyu.edu.tr*

ÖZ

Bu çalışmada Starkspur golden delicious elma çeşidinde şeker, aktif kömür ve ışığın in vitro androgenesis üzerine etkileri incelenmiştir. Tek çekirdekli mikrosporların bulunduğu çiçek tomurcukları bahçedeki ağaçlardan ve tetrat safhasından önce +4°C'de 6 hafta soğuk uygulaması yapılan dallardan alınmıştır. %20'lik sodyum hipokloritte 20' sterilize edilen tomurcuklardan alınan anterler, %0.7 agarla katılaştırılmış ve 1 mg/L IAA (İndol Asetik Asit) ve Kinetin, %3 ve %6 sakkaroz ve glikoz ile %0.10, %0.15 ve %0.30 aktif kömür kombinasyonlarını içeren MS (Murashige and Skoog, 1962) temel besin ortamında (pH 5.8) kültüre alınmışlardır. Kültürler 25±2°C'de ve devamlı karanlık ve 16 saat fotoperiyotta (2000 lüks), ayrıca 4 hafta karanlıktan sonra 16 saat fotoperiyotta (2. yıl) inkübasyona alınmıştır. Hem aktif kömürsüz ve hem de %0.10 aktif kömür içeren besin ortamlarında kültüre alınan soğuk uygulaması yapılmış tomurcuklarda 2 adet (%0.17) globular embriyoid oluşmuştur. Ancak bu ortamlarda embriyoidler bir gelişme gösterememiş ve aktif kömürsüz ortamdaki anterlerin büyük bir çoğunluğu da karararak daha sonra ölmüşlerdir. Soğuk uygulaması yapılmayan anterlerde kallus ve embriyo oluşmamıştır. %3 sakkaroz ile %0.10 ve %0.15 aktif kömür içeren ortamlar, karanlık koşullarda anter canlılık oranını ve kallus oluşturan anter oranını artırmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Malus comminus L., in vitro* Androgenesis, Şeker, Işık, Aktif Kömür, Soğuk Uygulaması

Suçlu Olarak Bilinen Bitki: Kenevir

Assoc. Prof. Ph.D. Selim Aytaç - Assoc. Prof. Ph.D. Şahane Funda Arslanoğlu – Prof. Ph.D. Ali Kemal Ayan

ÖZ

Kenevir, Çin de 4000-5000 yıl kadar eski bir kültüre sahiptir. Primitif ırklarına Hazar denizi kıyılarında, Macaristan'dan Sibirya'ya kadar uzanan bölgede, Bilhassa Altay-Himalayalarda rastlanmaktadır. İncekara'ya göre İran ve Türkiyede de yabani tiplerine rastlanmıştır. Liflerinin kullanımına ilişkin kalıntılar Cilalı Taş Devrine kadar uzamaktadır. Anadoluda, MÖ 7-8. yüzyılda kullanıldığına dair kanıtlar bulunmuştur. Kanuni Sultan Süleyman devrinde Kastamonu'da Kenevirden donanma için ip ve halat yapıldığı bilinmektedir. Kenevirden; tekstil, otomotiv, mobilya, beslenme, içecek, kağıt, inşaat malzemeleri, enerji, biyoplastik, biyopolimer, kişisel bakım ürünleri başta olmak üzere 25.000'in üzerinde farklı mamul üretilmektedir. 2.5-5 metre yükselebilen çok sıkı bir vejetasyona sahiptir. Kenevirden sonra tarlaya ekilen bitki şanslıdır. Çünkü, toprak oldukça bakımlı olur. Kenevir yabancı ota hayat hakkı tanımaz, bilhassa yabani yulaf mücadelesinde kenevir çok etkilidir. Kenevirden ekonomik anlamda kayıtlara geçmiş hastalık ve zararlısının olmaması nedeniyle doğaya saygılı tarım sistemi için çok uygun bir bitkidir. Ülkemizde kenevir ekim alanları halen yok denecek kadar az iken, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, kenevir tarımı ve kenevirden yararlanma ile ilgili çalışmalar artarak devam etmektedir. Avrupa Birliğinde; 60 civarındaki endüstriyel kenevir çeşidi son 15 yılda tescil edilmiştir. Sadece bu bilgi bile, dünyada, endüstriyel kenevire duyulan ilgi için yeterlidir. Bitkinin doğası gereği, psikoaktif madde olan THC (tetrahidrokannabinol-esrar) üretmektedir. "Endüstriyel kenevir", THC üretmez veya çok az miktarda (% 0.2'nin altında) üretir. Bu nedenle, bu bitkinin tarımında, endüstriyel kenevir çeşitleri kullanılırsa narkotik boyutu daha az konulacaktır. Böylece, kenevir suçlu bitki olmaktan çıkacaktır. Bu makalede, endüstriyel kenevir gerçeği ve ekonomiye kazandırabileceği fırsatlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kenevir, Thc, Endüstriyel, Suçlu

A Plant Known As Criminal: Hemp

Abstract

Hemp is a cultivated plant in China, which dates back to 4000-5000 years ago. Primitive breeds on the shores of the Caspian Sea, from Hungary to Siberia, especially in the Altai-Himalayas are encountered. Remains on the use of fibers extend up to the Polished Stone Age. Evidence showed that hemp produced in Anatolia in the 8th century BC. From hemp; More than 25,000 different products are produced, mainly textiles, automotive, furniture, nutrition, beverage, paper, construction materials, energy, bioplastic, biopolymer, personal care products. It has a very tight vegetation which can rise up to 2.5-5 meters. The plant, which is sown in the field after hemp, is lucky. Because, the soil is very well maintained. Hemp does not recognize the right to weed, especially hemp in wild oat struggle. It is a very suitable plant for the agricultural system that respects nature due to the lack of diseases and pests that have been recorded from hemp economically. In Turkey, hemp cultivation areas are still negligible. However, studies on the benefits of hemp and hemp farming , especially in European countries, continue to increase. In the European Union; Nearly 60 industrial hemp varieties were registered in the last 15 years. Even this information is enough for the interest in industrial cannabis in the world. Due to the nature of the plant, it produces the psychoactive substance

THC (tetrahydrocannabinol). “Industrial hemp” does not produce THC or produces a very small amount (less than 0.2%). Therefore, in the cultivation of this plant, the size of the narcotic will be less if the industrial hemp varieties are used. Thus, hemp will cease to be a guilty plant. In this article, discussed the opportunities of industrial hemp can bring to the economy.

Keywords: Hemp, Industrial, Thc, Criminal

Tokat (Türkiye) İli Fasulye (Phaseolus Vulgaris L.) Ekiliş Alanlarında Tespit Edilen Bitki Paraziti Nematodlar (Nematoda)

Prof. Ph.D. İlker Kepenekci

ÖZ

Tylenchida ve Aphelenchida (Nematoda) takımları bitkilerde ekonomik düzeyde zararlara neden olabilen ve önemli zararlı türleri içeren en önemli bitki paraziti nematod (BPN) gruplarındandır. Bu çalışmada, Tokat (Türkiye) ili fasulye (Phaseolus vulgaris L.) ekiliş alanlarında BPN'ler faunistik ve taksonomik olarak incelenmiştir. 2014-2015 yıllarında nematod türlerinin erginlerinin yoğun olarak bulunduğu Haziran-Eylül ayları boyunca Tokat (Erbaa, Niksar, Pazar, Yeşilyurt ve Zile) ili fasulye ekiliş alanlarından 23 toprak ve bitki örnekleri alınmıştır. Alınan bu örneklerden nematodlar ekstrakte edilmiş fiksasyonları, preparatları yapılmış ve BPN'lerin morfolojik ve morfometrik karakterlere göre teşhisleri yapılmıştır. Laboratuvar çalışmalarında, toprakta bulunan aktif nematodların elde edilmesinde modifiye edilmiş "Baermann funnel" metodu kullanılmıştır. Preparatlar "Ring" yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda Tylenchida ve Aphelenchida (Nematoda) takımlarına ait 17 tür tespit edilmiştir. Bu türler Amplimerlinius dubius, Hoplolaimus galeatus, Helicotylencus digonicus, H. pseudodigonicus, H. tunisiensis, Merlinius brevidens, Paratrophurus loofi, Pratylenchoides alkani, P. camachoi, Pratylenchus penetrans, P. thornei, Psilenchus hilarulus, Quinisilcius acutus, Trophurus imperialis, Tylenchorhynchus cylindricus, Zygotylenchus guevarai ve Aphelenchus avenae'dır. En yaygın türler ise H. digonicus, P. penetrans ve A. dubius'dur. Elde edilen tüm türler Tokat ili fasulye ekiliş alanları için ilk kayıt niteliğindedir ve 6 bitki paraziti tür (H. galeatus, H. pseudodigonicus, P. loofi, P. camachoi, P. hilarulus ve Q. acutus) Türkiye fasulye (P. vulgaris) ekiliş alanlarında tespit edilen nematodlar olarak ilk defa bu çalışma ile ortaya konulmuştur. Teşekkür: Arazi çalışmaları boyunca örnek almada yardımcı olan yüksek lisans öğrencilerime (Niyazi GÜLEÇ, Emine BAYSAL ve Eyüp Can MATUR, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TOKAT), laboratuvar çalışmalarında yardımcı olan Dr. Dolunay ERKOL (Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü, ANKARA) ve doktora öğrencilerime (Aydın PEÇEN, Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü, DİYARBAKIR; Selda ÇALIŞKAN, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, ANTALYA)'e teşekkür ederim.

Anahtar Kelimeler: Nematoda, Bitki Paraziti Nematodlar, Fasulye, Phaseolus Vulgaris, Tokat

Plant Parasitic Nematodes (Nematoda) Associated With Bean (Phaseolus Vulgaris L.) Growing Areas in Tokat (Turkey) Province

Abstract

The Tylenchida and Aphelenchida (Nematoda) constitutes the most important groups of plant parasitic nematodes (PPNs) due to the fact that plants contain a large part of economically important harmful species. In this study, species of PPNs are examined at bean (Phaseolus vulgaris L.) planting areas in Tokat (Turkey) province by considering their two main aspects, namely faunistic and taxonomic. Study 2014-2015, during the June-September months, when adult nematod species are more abundant, 23 soil and plant samples were taken from beans planting areas in Tokat (Erbaa, Niksar, Pazar, Yeşilyurt and Zile) province. From these samples, nematodes were extracted, fixed, prepared and the ones belonging to PPNs were identified by morphological and morphometric characters. In laboratory studies, a modified "Baermann

funnel” method was used to obtaining active nematodes from soil. The slides were prepared by ”Ring” method. At the result of the study, 17 species are determined depending on Tylenchida and Aphelenchida (Nematoda) orders. These are Amplimerlinius dubius, Hoplolaimus galeatus, Helicotylencus digonicus, H. pseudodigonicus, H. tunisiensis, Merlinius brevidens, Paratrophurus loofi, Pratylenchoides alkani, P. camachoi, Pratylenchus penetrans, P. thornei, Psilenchus hilarulus, Quinisilcius acutus, Trophurus imperialis, Tylenchorhynchus cylindricus, Zygotylenchus guevarai and Aphelenchus avenae. The most encountered species are H. digonicus, P. penetrans and A. dubius. Of all them were recorded for the first time in bean in the Tokat province. And 6 plant parasitic species (H. galeatus, H. pseudodigonicus, P. loofi, P. camachoi, P. hilarulus and Q. acutus) were new recorded for the plant parasitic nematodes of bean (P. vulgaris) in Turkey. Acknowledgements: I thanks to my masters students (Niyazi GÜLEÇ, Emine BAYSAL and Eyüp Can MATUR) for their help throughout the field work; to Dr. Dolunay ERKOL (Plant Protection Central Research Institute, ANKARA) and my PhD. students (Aydın PEÇEN and Selda ÇALIŞKAN) who helped in laboratory studies.

Keywords: Nematoda, Plant Parasitic Nematodes, Bean, Phaseolus Vulgaris, Tokat

Tokat İli'nde Yaygın Olarak Kullanılan Biber Çeşitlerinin Kök-Ur Nematodları (Meloidogyne İncognita ve M. Javanica)'na Karşı Dayanıklılıklarının Araştırılması

Prof. Ph.D. İlker Kepenekci - Asst. Prof. Ph.D. Turgut Atay – Asst. Prof. Ph.D. Ayşe Yeşilayer - Prof. Ph.D. Necdettin Sağlam

ÖZ

Bitki paraziti nematodlar (BPN) özelliklede kök-ur nematodları (Meloidogyne spp.) (KUN), yaygın olarak dağılım gösteren ve geniş bir ürün yelpazesinde önemli verim kayıplarına neden olan nematodlardır. Önemli KUN türleri ise M. arenaria, M. exigua, M. graminicola, M. hapla, M. incognita, M. javanica ve M. mayaguensis dir. Ülkemizde KUN türleri olarak, M. incognita, M. arenaria, M. javanica ve M. hapla en yaygın bulunan türlerdir. M. incognita ve M. javanica türleri ise ekonomik anlamda tarım ve örtü altı üretimde ciddi sorunlara neden olan türlerin başında yer almaktadırlar. Nematisitler KUN'lerin uzun süreli baskılanmasını sağlamazlar, çevresel ve insan sağlığı kaygıları kullanımları üzerinde artan kısıtlamalar ile sonuçlanacaktır. Tokat (Türkiye) ilinden alınan örneklerdeki KUN türlerinin teşhisleri morfolojik ve morfometrik özellikler üzerinden klasik yöntemler kullanılarak yapılmıştır. Teşhis çalışmaları sonucunda elde edilen KUN (Meloidogyne) türleri [Meloidogyne incognita (M.i) ve M. javanica (M.j)]'nin kültürlerinin oluşturulması, yenilenmesi ve üretimi için serada saksılarda hassas domates fideleri [SC-2121 domates çeşidi (Solanum lycopersicum L.)] üretilmiştir. Çalışmada, yumurta paketi sayısı ve skala değeri açısından uygulama yapılan biber genotiplerinin hassas ve dayanıklı olma durumları incelenmiştir. Buna göre; M.i ve M.j uygulamalarında en yüksek yumurta pakleti sayısına sahip olan çeşitleri Hassas Biber M.i, Biber-85 3 Burun M.i ve M.j ile Hassas Biber M.j genotipleri olarak sıralanmıştır (sırasıyla, 37,8±2,80, 28±4,37, 20,6±4,97 ve 14,6±1,54) (2 ve 3 skala değeri ile hassas grupta yer almışlardır). Diğer tüm ugulamalar yumurta paketi sayısı 11'in altında olduğu için 1 ve 2 skala değeri ile dayanıklı gruplarda yer almışdır. Teşekkür: Sera çalışmaları boyunca yardımcı olan yüksek lisans öğrencilerimize (Ayşegül AKIN ve Yasemin YILDIRIM, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TOKAT) ve araştırmamızı destekleyen TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyon Başkanlığı (Proje Numarası: 2015/50)'na teşekkür ederiz.

Anahtar Kelimeler: Bitki Paraziti Nematodlar, Tylenchida, Kök-Ur Nematodu, Meloidogyne İncognita, M. Javanica, Biber, Dayanıklılık, Tokat

Investigation of the Resistance of the Commonly Used Pepper Varieties to the Root-Knot Nematodes (Meloidogyne İncognita and M. Javanica) in Tokat Province

Abstract

Plant-parasitic nematodes (PPNs), particularly Meloidogyne spp. root-knot nematodes (RKNs), are widely distributed and cause significant yield losses in a wide range of crops. Major RKN species are M. arenaria, M. exigua, M. graminicola, M. hapla, M. incognita, M. javanica and M. mayaguensis. In Turkey, the species M. incognita, M. arenaria, M. javanica and M. hapla are the most commonly found, with M. incognita and M. javanica which causes serious problems to a number of economically important agriculture and greenhouse crops. Nematicides do not provide long-term suppression of RKNs, and environmental and human health concerns are resulting in increased restrictions on their use. Identification of RKNs obtained from the samples of Tokat (Turkey) province was made using morphological and

morphometric features using classical methods. For the production and renewal of the cultures of the RKN species [Meloidogyne incognita (M.i) and M. javanica (M.j)] sensitive tomato variety [SC-2121 variety tomato (Solanum lycopersicum L.)] were produced in greenhouse pots. In this study, the pepper varieties that were applied were determined to be sensitive and resistant (in terms of egg pack count and scale value). According to this; in M.i and M.j applications, we can rank; sensitive Pepper M.i, Pepper-85 3 Burun M.i and M.j with Sensitive Pepper M.j (37,8±2,80, 28±4,37, 20,6±4,97 and 14,6±1,54 respectively) varieties with the highest number of eggs. (They are in the sensitive group with 2 and 3 scale values). All other applications were in resistant groups with a scale value of 1 and 2, as the number of egg packs was below 11. Acknowledgements: We thanks to our masters students (Ayşegül AKIN and Yasemin YILDIRIM, Tokat Gaziosmanpaşa University, TOKAT) for their help throughout the greenhouse studies and suporreted by TOKAT GAZIOSMANPASA UNIVERSITY, Scientific Research Project Commission (Project number: 2015/50).

Keywords: Plant Parasitic Nematodes, Tylenchida, Root-Knot Nematode, Meloidogyne İncognita, M. Javanica, Pepper, Resistance, Tokat

Türkiye'ye Endemik Salvia Cryptantha Montbret Et Aucher Ex Benth.'nın Mineral Madde ve Ağır Metal İçeriği ile Uçucu Yağ Bileşenlerinin İncelenmesi

Prof. Ph.D. Belgin Coşge Şenkal - Ra. Tansu Uskutoğlu - Asst. Prof. Ph.D. Hülya Doğan - Asst. Prof. Ph.D. Cüneyt Cesur

ÖZ

Ballıbabagiller familyasının en yaygın üyelerinden bir tanesi Salvia türüdür. Salvia türleri birçok amaçla kullanılmaktadır bunlardan birkaçı su şekilde özetlenebilir, çiçeklerinden ruj yapımında, uçucu yağından parfümeride, yapraklarından varis ilacı, tohum yağından yumuşatıcı melhem, köklerinden ise sakinleştirici yapılmaktadır. Dünya üzerinde 1000'e yakın türü bulunan Salvia türü Türkiye'de 97 tür ile temsil edilmektedir bu türlerin 51 tanesi ise endemiktir. Bu endemik bitkilerden biri olan Salvia cryptantha Montbret et Aucher ex Benth daha çok Orta Anadolu'nun kayalık, kireçli ve kalkerli yapıdaki dağlarında yayılış gösterirken çok yıllık olup 10-30 cm kadar boylanabilmektedir. Bu çalışmada Yozgat'ta doğadan toplanılan Salvia cryptantha bitkisinde mineral madde ve ağır metal analizi ile uçucu yağı incelenmiştir. Toksit metallerden Cd 0.0009 ppm, Cu 0.2414 ppm ve Cr 0.0117 ppm olarak bulunmutur, bu değerler ise Dünya Sağlık Örgütünün tıbbi aromatik bitkiler için belirlediği sınır değerlerinin altında olduğu görülmüştür. Bitkinin toprak üstü aksamından buhar distilasyon yöntemiyle % 0.13 oranında uçucu yağ elde edilmiştir. Uçucu yağının temel bileşenini ise caryophyllene oxide (7.22%), valeranone (5.92%), tau.-Cadinol (4.79%) ve D-germacrene (4.73%) oluşturmaktadir. Bu değerler sonucunda Salvia cryptantha bitkisinin bazı mineral madde açısından kaynak olarak kullanılabileceği ve incelenen ağır metaller açısından tüketilmesinde hiç bir sakınca olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Lamiaceae, Caryophyllene Oxide, İz Element, Ağır Metal

Investigation of Essential Oil Composition, Nutrient Elements and Heavy Metal of Salvia Cryptantha Montbret Et Aucher Ex Benth., An Endemic Species to Turkey

Abstract

Salvia genus is one of the widest-spread members of the Labiatae family. Salvia species have been used in many ways such as, the flowers used as rouge, essential oils used in perfumery, the leaves used for varicose veins, the seed oil as an emollient, and the roots as a tranquiliser. It have almost 1000 species around the world and 97 species, 51 of them are endemic, are naturally grown in Turkey. One of these endemic plant is Salvia cryptantha Montbret et Aucher ex Benth. It spreads, mainly in Central Anotilia, in high altitude rocky, and calcareous hills. The plant is perennial and grows up to 10-30 cm long. In this study, Salvia cryptantha collected from nature in Yozgat, and its profile of heavy metal and nutrient elements, and essential oils were investigated. Its toxic metal contents, Cd 0.0009 ppm, Cu 0.2414 ppm, and Cr 0.0117 ppm, were in limits according to WHO (World Health Organization). The essential oil was isolated in a yield of 0.13% by Clevenger type apparatus from the aerial part of the plant and analyzed by GC-MS. The major components were caryophyllene oxide (7.22%), valeranone (5.92%), tau.-Cadinol (4.79%), and D-germacrene (4.73%). As a result of these values, Salvia cryptantha can be used as a source for some metals and it is observed that there is no harm for heavy metals in its consumption.

Keywords: Lamiaceae, Caryophyllene Oxide, Trace Element, Heavy Metal

Yalancı Tüylü Fiğ (Vicia Dasycarpa Ten.) ve Arpa (Hordeum Vulgare L.) Karışım Oranlarının Yem Verimine Etkisi

Asst. Prof. Ph.D. Hülya Doğan - Prof. Ph.D. Cafer Sırrı Sevimay

ÖZ

Ankara koşullarında yalancı tüylü fiğ (Vicia dasycarpa Ten.) ve arpanın (Hordeum vulgare L.) farklı karışım oranlarının, farklı ekim yöntemleri altındaki verimliliklerinin incelenmesi amacıyla, 2011-2013 yılları arasında yürütülen bu araştırmada, ana parsellere farklı ekim yöntemleri (aynı sıraya, ayrı sıralara, dik sıralara ve serpme ekim); alt parsellere ise farklı karışım oranları (yalın olarak yalancı tüylü fiğ ve arpa, karışım olarak % 25 arpa+% 75 yalancı tüylü fiğ, % 50 arpa+% 50 yalancı tüylü fiğ ve % 75 arpa+% 25 yalancı tüylü fiğ) uygulanmıştır. Araştırmada doğal bitki boyu, ana sap uzunluğu, botanik kompozisyon, yeşil ot verimi, kuru ot verimi, kuru madde oranı ve verimi, ham protein oranı ve verimi, karışım etkinliği (LER) incelenmiştir. İki yıllık araştırma sonuçlarına göre, karışım oranları içinden en yüksek yeşil ot ve kuru ot verimi % 50 arpa + % 50 yalancı tüylü fiğ (sırasıyla, 2851.30 ve 712.33 kg/da) ve % 75 arpa + % 25 yalancı tüylü fiğ (sırasıyla, 2809.05 ve 700.71 kg/da) karışımlarından alınmıştır. Ekim yöntemlerinin yeşil ot ve kuru ot verimi üzerinde belirgin bir etkisi olmuştur. Karışımlar içerisinde en yüksek ham protein verimi 86.39 kg/da ve 79.62 kg/da ile sırasıyla, % 50 arpa +% 50 yalancı tüylü fiğ ve % 25 arpa + % 75 yalancı tüylü fiğ karışımlarından elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre yüksek verim ve kaliteli ot elde etmek için yalancı tüylü fiğin ve arpanın % 50 oranında aynı sıralara ekilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yalancı Tüylü Fiğ, Arpa, Yeşil Ot Verimi, Kuru Ot Verimi, Ham Protein, Karışım Oranları

Effects of Different Mixture Rates on Forage Characteristic of Woolypod Vetch (Vicia Dasycarpa Ten.) and Barley (Hordeum Vulgare L.)

Abstract

This study was carried out between 2011 and 2013 growing season in Ankara conditions to determine the effect of different mixture ratio of wooly pod vetch (Vicia dasycarpa Ten.) and barley (Hordeum vulgare L.) under different sowing methods on hay yield. The main parcels included sowing methods (sowing in same row, different row, upright row and spreading sowing); sub parcels included different mixture ratios (sole woolypod vetch and sole barley, as a mixture 25 % barley + 75 % woolypod vetch, 50 % barley + 50 % woolypod vetch and 75 % barley + 25 % woolypod) were applied. In the study, natural plant height, main stalk length, botanical composition, green hay yield, dry hay yield, dry matter ratio and yield, raw protein ratio and yield, mixture effectiveness (LER) were determined. According to two years results, among the mixture ratios, the highest green and dry hay yield were observed in 50 % barley + 50 % woolypod vetch and 75 % barley + 25 % woolypod vetch as 2851.30 and 712.33 kg/da, respectively. Sowing methods strongly affected green and dry hay yield. The highest raw protein yield were obtained from 50 % barley + 50 % wooly pod vetch and 25 % barley + 75 % wooly pod vetch as 86.39 kg/da and 79.62 kg/da, respectively. According to the results, to obtain higher hay yield and quality, wooly pod vetch and barley should be sown in same row with 50% + 50 % mixture ratio.

Keywords: Wooly Pod Vetch, Barley, Green Hay Yield, Dry Hay, Yield, Raw Protein, Mixture Ratio

Yapraktan Sprey Zn ve Fe Uygulanmasının (Mathricaria Chamomilla) Bitkisinin Miktar ve Kalitesi Üzerindeki Etkisi

Researcher Mohammad Reza Ahmadı - Asst. Prof. Ph.D. Said Efe Dost

Abstract

In order to investigation of foliar spray application of Zn and Fe on quality and quantity characteristics of German chamomile (matricaria chamomilla L.) was conducted an experiment for spring and summer growing seasons in university of Arak (2016). The experiment was performed using a randomized complete block design (RBCD) with four treatments of nutrient foliar application (T1; water as control, T2; 0.4 percentage Fe foliar application, T3; 0.4 percentage Zn foliar application, T4; 0.4 percentage Fe and 0.4 percentage Zn foliar application) at three replications. The percentage and quality of essence, essential oils and Zn and Fe leaf content were measured. Based on the results of experiment 4-Terpenol, Verbenone, a-Bisabol-oxide B affected and Zn and Fe leaf content by foliar spray, but was not significant for the others. Also, the highest 4-Terpenol and Verbenone happened in control and for a-Bisabol-oxide B was in Fe foliar application (5.72%). The highest of Fe and Zn leaf content were 5.52 and 1.58 for Fe-Zn and Zn foliar application, respectively.

Keywords: Essence, Foliar Application, Nutrition

Yem Bitkileri Üretiminin Organik Tarımdaki Yeri ve Önemi

Assoc. Prof. Ph.D. Gülcan Demiroğlu Topçu - Researcher Deniz Aydoğan

ÖZ

Tarımsal üretimde artan kimyasal gübre ve ilaç kullanımının canlılar ve çevre üzerindeki olumsuz etkileri, dünya genelinde hem insan sağlığı hem de çevre koruma bilincini oluşturmuş ve organik tarıma yönelimi başlatmıştır. Doğal denge ve hava, su gibi yaşam kaynaklarının korunmasını esas alan organik tarım dünya genelinde her geçen gün daha da artmaktadır. Benzer şekilde, ülkemizdeki organik üretim, yurt dışından gelen talebin artması, yerli tüketicilerin ilgisi, halk sağlığı bilinci ve iç pazara bağlı olarak hızla artmaya devam etmektedir. Organik tarıma yönelimde önemli bir etken olan insan sağlığı bilincindeki artış, birlikteliğinde organik gıdalara özellikle de organik et ve süt gibi hayvansal ürünlere olan talebi arttırmaya başlamıştır. Artan bu talebin karşılanabilmesi, organik hayvancılıkta en önemli girdiyi oluşturan ve hayvan ürün kalitesi ile miktarı üzerinde doğrudan etkiye sahip organik yem ihtiyacının karşılanması ile mümkün olmaktadır. Organik yem yetiştiriciliği sadece hayvansal ürünleri geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda otlatmanın yapıldığı meraların floristik yapısını da geliştirir. Bu aynı zamanda organik ve geleneksel olarak yetiştirilen yem bitkilerinin farklı besin içeriğine sahip olabileceğini de göstermektedir. Bu çalışmada, organik yem bitkileri yetiştiriciliğinin yeri ve önemi detaylı olarak incelenerek, organik ve konvansiyonel yem bitkileri yetiştiriciliğindeki farklılıklar ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Organik, Yembitkisi, Yetiştiricilik

Place and Importance of Forage Crops Productıon in Organıc Agrıculture

Abstract

The negative effects of chemical fertilizer and pesticide use in agricultural production on organisms and environment have created awareness of both human health and environment protection around the world and also initiated the tendency to organic agriculture. Organic agriculture, which is based on natural balance and preservation of life resources such as air and water, have being increasing day by day. The increase in human health awareness, which is an important factor in organic agriculture, has started to increase the demand for organic products, especially animal products such as organic meat and milk. Meeting this growing demand is possible provided that meeting the need of organic feed requirement which constitutes the most important input in organic livestock and has a direct effect on animal product quality and quantity. Organic feed cultivation not only improves the animal products, but also floristic structure of pastures where grazing is done. This also suggests that forage crops grown organically and traditionaly may have different nutrient contents. In this study, the place and importance of organic forage crop cultivation will be examined in detail and the differences in organic and conventional forage crops will be investigated.

Keywords: Organic, Forage Crops, Growing

Bazı Böğürtlen Çeşitlerinin Konya Ekolojik Şartlarına Adaptasyonu

Araştırmacı Fadime Altunbaş - Prof. Dr. Lütfi Pırlak

ÖZ

Araştırma, 2016-2018 yılları arasında Konya ekolojik şartlarında farklı böğürtlen çeşitlerinin adaptasyon kabiliyetlerinin tespiti amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada bitki materyali olarak Arphe, Boata,Jumbo veChester çeşitleri kullanılmıştır. Çalışma boyunca çeşitlerin fenolojik, morfolojik vepomolojik özellikleri incelenmiştir. 2016-2018 yılı ortalamalarına göre ilk çiçeklenme Jumbo ve Chester, son çiçeklenme Boata çeşidinde meydana gelmiştir. Bitki başına en fazla verim Jumbo ve Chester çeşitlerinde sırasıyla 42.08 ve 33.14 g olarak tespit edilmiştir. Meyve ağırlığı bakımından da Jumbo,ve Chesterçeşitleri sırasıyla 5.84 ve 4.80 g ile diğer çeşitlerden yüksek bulunmuştur.Araştırma sonuçlarına göre Konya şartlarında verim ve meyve özellikleri bakımından Jumbo ve Chester çeşitlerinin yetiştiriciliği tavsiye edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Konya, Böğürtlen, Adaptasyon

Kemikli Balıkların Bağışıklık Sisteminde Görev Alan Proinflamatuar Sitokinler

Öğr. Gör. Serdar Kilercioğlu

ÖZ

Bağışıklık sistemi organizmayı, enfeksiyona veya hastalığa neden olabilecek organizmalara ya da maddelere karşı koruyan karmaşık bir sistemdir. Doğal bağışıklık sistemi, hastalık yapıcıları polisakkaritler, lipopolisakkaritler, peptidoglikanlar, bakteriyel DNA ve çift sarmal viral RNA gibi korunmuş molekül yapılarından tanır. Bu sistem hastalık etmenlerinin fagositoz ile doğrudan etkisiz hale getirilmelerini ya da edinilmiş bağışıklığın uyarılmasını ve harekete geçmesini sağlayabilir. Doğal bağışıklık sisteminde hücrelerin bazıları fagositiktir diğerleri ise bağışıklık yanıtını ve hücrelerin göçünü yönlendiren sitokinleri ve kemokinleri üretir ve salgılarlar. Edinilmiş bağışıklık, B ve T hücre reseptörleri ile hastalık yapıcı etmenin yapısını tanırlar. Canlı hastalık yapıcının antijenine maruz kaldığında bağışıklık hafızası meydana getirilir. Sitokinler, doğal ve edinilmiş bağışıklıkta kilit rol alan ve bağışıklık tepkilerini düzenleyen büyüme, farklılaşma ve aktivasyon görev ve yetileri ile salgılanan proteinlerdir. Sitokinler lenfositler, makrofajlar, granülositler, DC'ler, mast hücreleri ve epitel hücreleri tarafından üretilir. IL-1β, TNF-α ve IL-6 ve IL-18 proinflamatuar etki gösteren sitokinlerdir. TNF-α, hücre proliferasyonu, farklılaşması, nekrozu ve apoptozu dahil çeşitli konak yanıtlarında önemli bir rol oynayan bir pro-inflamatuar sitokindir. IL-1β, en erken eksprese edilen sitokinlerden biri olup inflamasyona erken yanıt verilebilmesini sağlar. IL-18, uyarılmış makrofajlar tarafında üretilir. Doğal ve edinilmiş bağışıklıkta çoklu görev sahibi bir sitokin olup Th1 ve NK hücrelerinde interferon gama (IFN-y) sentezini uyarmak birincil görevlerindendir. IL-6, T lenfositler, makrofajlar, fibroblastlar, nöronlar, endotelyal ve glial hücreler dahil olmak üzere çeşitli hücreler tarafından üretilmekte olup bakteriyel enfeksiyonlarda çoğalıp salınır.

Anahtar Kelimeler: Teleost, Proinflamatuar Sitokinler, İnterlökin, Tümör Nekroz Faktör

Kurt Üzümü'nün (Lycium Barbarum L.) Konya Ekolojik Şartlarında Adaptasyonu Üzerine Bir Araştırma

Araştırmacı Nurcihan Çatav - Prof. Dr. Lütfi Pırlak

ÖZ

Bu araştırma, 2016 ve 2018 yılları arasında Konya ekolojik şartlarında farklı Kurt üzümü çeşitlerinin özellikleri ve adaptasyon kabiliyetlerinin tespiti amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada, bitkisel materyal olarak Lycium barbarum L. türünden 4 çeşit (NQ1, NQ7, NQ9, Damaye) ve Lycium ruthenicum M. türü kullanılmıştır. Çalışma boyunca çeşitlerin fenolojik, morfolojik, pomolojik özellikleri incelenmiştir. 2016-2018 yılı ortalamalarına göre ilk çiçeklenme Damaye ve NQ9 çeşidinde görülürken, son çiçeklenme Lycium ruthenicum türünde görülmüştür. Kurt üzümü çeşitlerinde bitki başına düşen verim NQ9, Damaye ve NQ7 sırasıyla 9.63, 7.66 ve 7.36 g ile en verimli çeşitlerdir. Meyve ağırlığı bakımından NQ9, NQ7 ve NQ1 sırasıyla 1.32, 1.09 ve 1.03 g ile en yüksek değerlere sahiptir. En uzun meyve boyu NQ9 çeşidinde 28.72 mm iken, en kısa meyve boyu Lycium ruthenicum türünde 7.79 mm olarak ölçülmüştür. İki yıllık sonuçlara göre Kurt üzümü için en verimli çeşitler olarak Damaye, NQ9 ve NQ7 çeşitleri öne çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konya, Kurt Üzümü, Adaptasyon

Otomatizm Tekniğine Dayalı Çizim Atölyesi- Sanat Proje Uygulaması

Cemile Arzu Aytekin

ÖZ

Araştırmada, Otomatizm kavramı genel olarak ve sanat alanında tanımlanmakta ve 20. YY Modern Sanatta özellikle Dada ve Sürrealizm akımları çerçevesinde ele alınmaktadır. Eylem araştırması olan araştırmada amaç; 2018 bahar döneminde B.E.F 3A Şubesinden Lisans Programı . 9 öğrencinin ve Konak Şehit Ömer Halisdemir Bilim ve Sanat Merkezi'nden ilköğretim 9 öğrencinin uygulamaya katılımı ile B.E.F 209 No'lu Resim Atölyesinde gerçekleştirilen ve Sanat Atölyesi IV dersi kapsamında ders öğretim üyesi tarafından 5. eskiz günü ve sergisi için oluşturulan, Desen Performansı-"Resmin Temeli Eskiz: Otomatizm Tekniğine Dayalı Çizim Atölyesi" Sanat Projesi uygulaması ve sürecini incelemektir. Araştırmada, özellikle Resim eğitimi alanında gerçekleştirilen projeye dayalı ve ortak atölye çalışmalarının öne çıkarılması ve amaçların ortaya konulması gereği bu proje ile vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Otomatizm Çizim Tekniği, Resim Sanatı, Desen, Eylem Araştırması, Sanat Projesi, Proje Tabanlı Eğitim

Drawing Workshop Based on Automatism Technique - Art Project Application

Abstract

In the study, the concept of automatism is defined in general and in the field of art, and it is handled in the 20th Century Modern Art especially in the context of Dada and Surrealism trends. The purpose of the research, which is an action research; Bachelor's Degree Program from B.E.F 3A in spring 2018 9 students and Konak Şehit Ömer Halisdemir Science and Art Center with the participation of 9 elementary school students with the participation of BEF 209 Painting Workshop and Art Workshop IV course within the scope of the Art Lesson IV course for the 5th sketch day and exhibition, " Sketching is the basis of Painting: Automatism Technique" This project emphasizes the necessity of putting forward the project based and joint workshops and putting out the objectives in the field of study, especially in the field of painting.

Keywords: Automatism Technique , Art of Painting, Drawing, Action Research, Art Project.